

ΠΙΝΑΞ
THEATRI BOTANICI
CASPARI BAVHINI

Basileens. Archiatri & Professoris Ordin.

sive

INDEX

IN THEOPHRASTI DIOSCORIDIS
PLINII ET BOTANICORVM
qui à Seculo scripserunt
OPERA:

PLANTARVM CIRCITER SEX MILLIVM
AB IPSIS EXHIBITARVM NOMINA CVM
earundem Synonymiis & differentiis

Methodicè secundùm earum & genera & species proponens.

OPVS XL. ANNORVM

Hactenus non editum summoperè expetitum & ad auctores intelligendos plurimùm faciens.

GALENVS I. de ANTID. V.

Medicus omnium STIRPIUM, si fieri potest, peritiam habeat consulo: sin minus, plurimarum saltem, quibus frequenter utimur.

MDC *XXIII.*

BASILEAE HELVET. Sumptibus & typis Ludovici Regis.

STRENVO NOBILISS. AMPLISSIMOQ.

DN. ADAMO Zorn

Reipubl. Argentoratensis PRÆTORI
prudentiss.

Ejusdemque Academiæ

CANCELLARIO DIGNISSIMO

Vt &

DOMINIS

SCHOLARCHIS ASSESSORIB.

RECTORI

ACAD. MAGNIFICO

DOMINIS DECANIS OMNIVMQ.
FACVLTAT. PROFESS.

VIRIS

CLARISS.

REVEREND. CONSVLTISS.
EXCELLENTISS. DOCTISS.
DOMINIS SVIS HONOR.

HVNC

ΠΙΝΑΚΑ SVVM

OBSERV. ET AMOR.
MONVM. PVB.

CASPARVS BAVHINVS

Basil. ἀρχίατρος

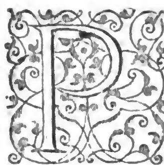
&

ILLVST. DVCIS WIRTENB.
Medicus

ΤΥ΄Χῌ ΚΑΙ΄ ΠΟ΄Νῼ

offert.

DEDICATIO.

PRINCIPIBUS tantùm viris olim Medicinam facere licuisse, Ælianus auctor est, STREN. NOBILISS. AMPLISS. MAGNIF. CLARISS. REVEREND. CONSULTISS. EXCELLENTISS. DOCTISSIMIQ. VIRI. Etenim apud veteres, tàm Hebræos, quàm Ethnicos, non minùs Ars universa, quàm ejus non minimum fulcrum γνῶσις βοτανική, in summo honore & existimatione fuit. Hebrei, ut DEUM TER OPT. MAX. πάντων ἰάσεων δωτῆρα meritò statuunt, ita etiam eidem, salutarem hancce scientiam, acceptam ferunt. Apud hos certè, Regum, quos Sol unquam aspexit, sapientissimus Salomo, ut in omni aliâ τῶν φυσικῶν θεωρία exercitatissimus; ita etiam hanc excoluisse facultatem, sacræ nobis attestantur paginæ, ut qui humilimas herbas, ac vastissimas arbores æquè ἀξιοθεάτους arbitratus fuerit, ut non solùm à Cedro Libani, ad Hyssopum usque quæ è pariete emergit, Plantarum historiam scripserit, sed & earundem facultates, quibus quilibet affectus sanari posit, pluribus libris perstrinxerit, quos (ut refert Flavius) metu εἰδωλολατρείας, è templo Hierosolymitano Ezechias sustulit. Ethnici hanc inventoribus excultoribusque diis dignam existimarunt. Modò enim inventorē ejus statuunt Apollinem, modò Æsculapium, ut & Chironem, filium Saturni & Phylliridis, ac si φιλῆς πείρας dicerēt; innuentes eum qui βοτανεῦσαι ritè velit, omnifariæ observationi experientiæque sese dedat necesse esse. Imò apud hos ne Reges quidem & Principes, indagationem, & peritiam hujus Naturalis Philosophiæ partis, sibi indignam judicarunt. Multi enim horum, nominibus suis propriis, plantas à se inventas, insignire, adeoque posteritati, sui memoriam, singulis vicibus, quibus plantę ipsis ὁμώνυμοι repullulant germinantque, ingeminare atque inculcare voluerunt. Ab Illyrorum enim rege Gentio, Gentiana; Lysimachia, à Lysimacho Macedoniæ; à Climeno, Climenon; Telephium, à Telepho Mysiæ, regibus denominata. Taceo unde Chironium, Heraclea, Achillea, Helenium, Arthemisia, aliæque his similes innumeræ nomina sua sortitæ sint. Alii, solâ inventione herbarum, celebrantur; Mithridati Ponti regi Scordium, Jubæ Mauritanorum Euphorbium, Echium & Anchusa Alcibiadi Atheniensium duci nominis immortalitatem pepererunt. Solâ hac speculatione, Attalus Pergami, & Evax Arabum reges, apud posteros fulgent: quippe de hoc legitur, quòd is, de simplicium medicamentorum (quæ propriâ

propriâ manu delinearit) facultatibus, ad Neronem plurima scripserit. Sanè hi, quos commemoravi, viri illustres, haud alio fine, tantâ rem herbariam veneratione prosecuti sunt, quàm quòd θεία τῇ τέχνῃ Medicinæ summum emolumentum hujus peritia afferat. Nam ut rectè Oribasius, ἡ γνῶσις τ̃ ἁπλῶν φαρμάκων, καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς δυνάμεων, οὕτως ἀναγκαιοτάτη καθέστηκεν, ὡς μηδ' οἷόν τι εἶναι χωρὶς ταύτης ἰατρεύειν ὀρθῶς. Heroum enim veterum Medicina, ut ingenuè fatetur Homeri scholiastes, ex solâ stirpium cognitione profecta est; ἡ ἀρχαία, inquiens, ἰατρικὴ ἐν βοτάναις ἦν. Huic & ipse Homerus adstipulatur, ut pluribus aliis in locis, ita præsertim in eo, ubi Patroclus, vulnus Eurypylo ab Alexandro inflictum, curans, posteaquam cultro telum excidit, aquâq; tepidâ sanguinem abluit,

—— ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν.

Quid multa? imò & Esajas Ficu, jussu Jehovæ, vulnus Ezechiæ regis sanavit. Certè Galenus, Medicorum, post Hippocratem, κορυφαῖος, omnium Plantarum Medicus, si unquam fieri possit, cognitionem ut habeat consulit: ut quæ tam excellentibus facultatibus præditæ sint: quas omnes si perspectas haberem (ut Galenus de κρίσεων διαφοραῖς pronuntiavit) ne Æsculapio quidem medendo cederem. Et Ægyptus non aliam ob causam medendi peritiâ celebrata, quàm quòd naturaliter simplicium medicamentorum solum fertile habeat: ita ut idcirco veteres eidem, ut & eadem sibiipsi, medicinæ peritiam arrogaverint. Nam

Αἰγυπτίη, τῇ πλεῖστα φέρει ζείδωρος ἄρουρα
φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά.

Verùm, cùm quæ Terra, entium horum beneficentissima parens, sinu suo complectitur φυτὰ, ad infinitum penè numerum accedant, huic studio difficultatem maximam affingunt: adde quòd Auctorum de his dissensus, atque ἀμεθοδία, hancce δυσκολίαν auget exaggeratque: hæc, ne ab hac amœnissimâ humanoq; genere utilissimâ contemplatione quemquam absterreat, de μεθόδῳ plantarumq; συνωνυμίαις cogitavimus; quæ ambo hunc in ΠΙΝΑΚΑ conjecimus.

Cui autem opus hoc, immenso labore, multis vigiliis, summoque studio concinnatum, offerrem, ut contra Aristarchorum Zoilorumq; virulentos morsus defenderetur, & tanquam Teucer ille sub Ajacis clypeo tutius prodiret, consideranti mihi, Vos Viri Stren. Nobiliss. Ampliss. Clariss. Rever. Consvltiss. Excellentiss. Doctissimiq. hujusce mei fœtus Patronos Præsidesq; omnium æquissimos, eligere visum fuit: Vos inquam, in omni virtutum, scientiarumq; genere exercitatissimos,

in quibus, artes penè omnes ſororio quaſi vinculo contentæ, reſplendeſcunt. Vos, qui omnium dexterrimè, ſummâ quâ polletis Prudentiâ, de literatis, literatorumq; lucubrationibus & vigiliis judicium ferre ſcitis. Quin etiam, ob ſummam utriuſque Academiæ, Argentinenſis inquam & Baſileenſis, mutuam conjunctionem & confidentiam (quò ea porrò augeatur & deprædicetur:) utpote, cùm ex veſtro Ordine Academico, VIRIS PRÆCLARISSIMIS plurimis, ſupremam infulam, in omnibus Facultatibus, promeritam, in noſtro potiùs, quàm aliarum Scholarum Lycæo, conſequi placuerit: quorum non pauci, nunc ἐν μακαρίτοις cœleſti patriâ gaudent; non pauci vitali etiamnum aurâ fruuntur, remque literariam præclaris conatibus, tum vivâ voce, tum ſcriptis excellentiſsimis, magno literatorum emolumento exornare non deſinunt, cui, ut impoſterum, quàm diutiſsimè invigilare poſsint, à DEO OPT. MAX. animitùs precor: horum quoque plures VIRI CLARISSIMI me Diribitore, ſummæ ſuæ, in arte noſtrâ, doctrinæ βραβεῖον & honorem, impetrare voluerint. Adde, quòd multorum ex his humanitate ac benevolentiâ Opus hocce creverit, ut quibus, Plantis tranſmiſsis conatus meos promovere, placuerit. Dein, ſummè me movit εὐεργετημάτων plurimorum in me collatorum recordatio; quippe qui nullis non temporibus, omnem movi lapidem, occaſiones quærens, publicam quandam, erga beneficia accepta, gratitudinis ſtatuam erigendi. Quoties enim, tam propriæ quàm alienæ valetudinis causâ Acidulas proficiſcens, Vrbem veſtram tranſivi: Ecce toties beneficia beneficiis cumulaſtis, iiſdemque me demulcere, Vobisque obſtrictum, magis devincire non deſtitiſtis. Id quod à pluribus abhinc annis, pleniſsimè expertus ſum: cùm ſæpiſsimè, tum univerſim TOTVS SENATVS ACADEMICVS, tum ſpecialiter ex hocce Aliqui ſplendidè me excepiſtis. Imò, nuper etiam, ante ſeſquiannum ferè, ab AMPLISS. REIPVB. Veſtræ MAGISTRATV cùm aliis, tum nominatim vino honorario ſalutatus fui. Cæterùm, ut ob Privilegia nuper, in omnibus facultatibus Doctores promovendi, conſecuta, vobis congauderem; gratulationis hujus arrhabo, liber hicce meus eſto. Accedit & illud non minimum, quòd prudenti conſilio, Medicæ Facultatis commodo ſummo juvandi ſtudio, Hortum Medicum ſplendidiſsimum inſtruxiſſe vos audiverim: quo igitur ſtudioſis, in eo frequentando, animum adderem; alióſque, ad hunc diligentiùs viſitandum, alacriores excitarem, Plantarum μεθόδου τε καὶ συνωνύμων σύνταγμα hoc meum Vobis inſcribere placuit. Favete igitur VIRI STREN. CLARISS. REVEREND. CONSVLTISS. EXCEL-

LEN-

LENTISS. DOCTISS. atque σύστημα hocce meum βοτανικὸν, plus quàm SEX MILLE Plantas continens, supra QUADRAGINTA annos meditatum, à tot Tantisque Viris toties expetitum, excipite. Suscipite inquam eo quo offertur animo, gratitudinis, loco beneficiorum acceptorum, μνημόσυνον statuendi studio, tutelæ Vestræ concretum: zephyroque benevolentiæ vestræ demulcete. Valete, meque porrò, singulari Vestræ humanitati commendatum habete; & à me, quæcunque proficisci officia possunt promtissima, expectate. BASILEÆ ad d. XV. KL. FebruarI Anni τοῦ Θεανθρώπου CIↃ. IↃ. CXXIII. quo die (ut cum Augusto Cæsare loquar) κλιμακτῆρα, communem seniorum omnium TERTIUM & SEXAGESIMUM evasimus. DEUM autem oro, ut mihi quod superest temporis, id salvis nobis, in statu Professionis meæ ad SUI gloriam & proximi utilitatem traducere liceat.

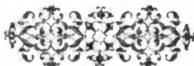
AD LE-

AD LECTOREM BOTANICVM
PRÆFATIO.

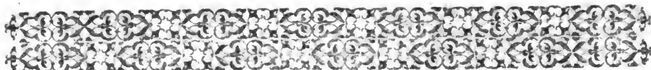

VM ante annos quadraginta quinque, Galeni præceptoris scripta legeremus, singulari fato in hunc locum ipsius, qui 3. de Compositione medicamentorum κατὰ γένη 2. habetur, incidimus. Quisquis (*inquit*) auxiliorum undique copiam habere volet, omnis materiæ Stirpium, Animalium & Metallorum, tum aliorum terrestrium corporum, quæ ad Medicinæ usum ducimus, expertus esto, ut ex eis & exacta & notha cognoscat. Deinde, in Commentario quem de Simplicium medicamentorum facultate prodidi, sese exerceat. Nisi enim hoc modo instructus ad præsentis operis præsidia veniat, verbotenus quidem medendi methodum sciet, opus verò nullum ipsi dignũ perficiet. *Qua sententia permoti, præter cæteras Medicinæ partes necessarias, ad Botanica, quæ auxilia medica subministrãt, animum studiumq; convertimus: & ea qua fieri potuit & studio & diligentia, non solùm Botanographos, tanquam mutos præceptores legendo & relegendo in hunc usque diem consuluimus: verùm etiam & vivos quoscunque in Germania, Gallia & Italia, per aliquot annos peregrinando, diversis in Academiis coràm attentè audivimus, de Plantarum nominibus, viribusq; studiosè inquisivimus, & quod præcipuum erat, Plantas locis natalibus inspiciendo, nullis laboribus, nullis molestiis, nullisq; sumptibus pepercimus: cùm, ut habet Galenus loco citato,* Bonæ indolis juvenes, ut medicamentorum materiam cognoscant, ipsimet inspicere debent, non semel aut bis, sed frequenter: quoniam sensibilium rerum cognitio sedula inspectione perficitur. *Incitavit & Dioscoridis exemplum, qui ab ineunte juventa, jugi desiderio cognoscendæ materiæ allectus, permultas regiones peragravit. Hinc Galenus, ut videre est 1. de Antidot. 2. in Cyprum, ob metallica quædam navigavit: unde Cadmiam, pompholygem, dyphryges, aliaq; plurima in usum Pergamensium advexit, inprimis ingentem Chalchanti copiam, ut plenius comment. 3. in lib. de victus ratione habetur. In Palæstinam, Opobalsami causa abiit: in Lemnum insulam secundo (ut 9. Simplic. habetur) navigavit, ut Sigilli vel terræ Lemniæ natales inspiceret. Verùm & ipsas plantas, qua fieri potuit genio & ingenio lectas exsiccavimus, reservavimus (ut in præsens Herbarum supra millia quatuor, præter fructus, semina, ligna & aromatica, penes nos habeamus) cum Authoribus contulimus. Nec his contenti, sed ad veriorem & certiorem cognitionem, plures Medicinæ studiosos, Galliam & Italiam adeuntes, rogavimus, ut omnis generis etiam vulgatissimas (imò ipsa Gramina & Trifolia) plantas collectas transmitterent, quod liberaliter ab ipsis factum, quorum nomina peculiari Catalogo (cùm nunc Doctores sint) notata post Præfationem invenies. Insuper hinc inde literis ad diversos Viros clarissimos, tam Doctores, quàm Pharmacopœos, Germaniæ, Galliæ, Italiæ, Angliæ, Belgii, Daniæ & Cretæ in Græcia, sollicitare non destitimus, nec etiamnum desistimus, ut plantas vel transmittant, vel de illis suam sententiam, & quidem in bonum publicum, exponant. quod à multis liberaliter factum, cujus nomine gratias immensas habemus, & ut porrò faciant, quàm officiosissimè rogamus, ipsorum in scriptis nostris honorificam mentionem facturi. Benignum est (ut scitè Plinius in epistola ad Vespasianum) & plenum ingenui pudoris, fateri per quos profecimus. Et cùm ab annis supra triginta, utrique studio tam Anatomico quàm Botanico præfuerimus, & nihil eorum quæ Studiosis utile fore existimavimus, intentatum reliquerimus, ipsos non solùm bis, secundum Scholæ nostræ Medicæ statuta, sed singulis vernalibus, æstivis & autumnalibus mensibus, aliquoties ad plana, montosa, palustriaq; ad Herbarum inspectionem & cognitionem deduximus: nam (ut Dioscorides habet)* cui in animo est harum peritiam assequi, necesse est cum prima germinatione solo emergentibus, adultis & senescentibus, adesse: nam qui pullulanti herbæ duntaxat adstiterit, adultam cognoscere non potest: neque qui adultam tantum inspexerit, nuper erumpentem noscet. *Quare qui sæpius ad visendas herbas & earum natales se contulerit, earum cognitionem maximè consequetur. Insuper in excursionibus nostris, diversa auctorum nomina, Studiosis ad codicillos dictavimus: imò & domi postmodum, in ipsis Auctoribus & nostro Horto sicco (quod etiamnum petentibus contingit) ostendimus: in nostris in Dioscoridem, & de Plantis in officinis usitatis prælectionibus æstivo tempore habitis, ad calamum dictavimus. Nec his contenti, ante annos viginti sex* Phytopinacis partem primam, *in qua circiter bis mille quingentæ plantæ, methodicè secundùm genera & species, habita potissimum ratione formæ externæ, distributæ habentur, cum uno alterôve Synonymo exhibuimus: centum & sexaginta plantas, prius non descriptas, cum nonnullis figuris*

juris addidimus. Dein Matthiolum, *tum* Tabernæmontanum, *utrumque emaculatum, multis novarum plantarum descriptionibus, iconibus, Synonymiis & notis auctum, publici juris fecimus.* Animadversiones *quinetiam in Historiam universalem Lugduni editam, easq; succinctas dedimus & circiter quadringentas plantas, in eo opere, bis térve positas ostendimus, idq; non cavillandi studio, sed ut studiosos admoneremus, ne in eosdem scopulos errorum impingerent. Et quia præter omnium exspectationem,* THEATRI *nostri* BOTANICI *editio differtur, ante biennium, Theatri nostri* Prodromus, *qui circiter sexcentas plantas à me primùm partim in Phytopinace, partim in Matthiolo, partim tunc solùm descriptas, at tanquam meas repetitas, unà cum pluribus figuris planè novis, exhibet, lucem aspexit.* Tandem deficientibus dudum Phytopinacis exemplaribus, nunc PINACEM hunc producimus, qui non solùm Phytopinacem editum supra millenarium auctum continet, sed & alteram partem hactenus non editam: imò etiam omnium Botanicorum nomina & differentias exhibet. *Et ne quicquam desiderandum videretur, descriptiones quoque Indicarum utriusque, magna illa volumina simul cusa: ut & alios plures in easdem exteras regiones navigationes separatim editas: atq; etiam Rauvvolfii, Bellonii, aliorumq; quorum in his meminimus Itineraria, immenso studio, summo labore diligenter perlegimus, hoc solo fine, quo ea, quæ memorabilia de Plantis earundemq; Nominibus continerent, huic operi insereremus: omnia quidem ea methodo, qua in Theatro nostro usuri sumus: quo labore studiosi in excursionibus Herbarum inquirendarum causa, uti poterunt: & qui apud nos vivunt,* Catalogum *nostrum, plantarum circa Basileam nascentium, ante annum editum, qui loca natalia ostendit, adjungere poterunt, donec Theatrum nostrum prodeat, cujus duos priores libros, quos ad prælum paratos habemus, brevi expectabunt. Interim omnes hujus studii cultores & asseclas, amanter rogamus, ut si fortè animadverterint, me (quod non dubito, sed ultrò fateor) lapsum esse, vel fortè bis eandem plantam repetivisse, hujus Studii immensitatem cogitent, ita ut ferè Oceano simile dici possit: nam, quemadmodum* DEI *in Oceano miracula inperscrutabilia sunt: sic & Botanicum studium infinitum est, cùm indies novæ Plantæ inveniantur & ex utraque India ad nos afferantur: eosdem officiosissimè rogamus, ut ubi nos lapsos animadverterint, amicè & candidè moneant (Zoilum non curo) moniti, ipsis gratias agemus, errores nostros agnoscemus & emendabimus: imò, si quid erroris, etiam non moniti, in dictis nostris animadverterimus, ultrò fatebimur, imitaturi Dictatorem nostrum Hippocratem,* qui *(ut Celsi verbis utar)* à Suturis se deceptum esse, memoriæ prodidit, more scilicet magnorum virorum & fiduciam magnarum rerum habentium: nam levia ingenia, quia nihil habent, nihil sibi detrahunt. Magno ingenio, multaque nihilominus habituro, convenit etiam simplex veri erroris confessio, præcipueque in eo ministerio, quod utilitatis causa posteris traditur, ne qui decipiantur eadem ratione qua quis ante deceptus est. *Nam ut rectissimè Galenus,* χαλεπὸν ἄνθρωπον ὄντα, μὴ διαμαρτάνειν ἐν πολλοῖς, τὰ μὲν ὅλως ἀγνοήσαντα, τὰ δὲ κακῶς κρίνοντα, τὰ δὲ ἀμελέστερον γράψαντα. *His in rem tuam,* LECTOR CANDIDE, *utere. Vale & vive, ut post vivas, & auctori faveas.*

**

Ad
CASPARVM BAVHINVM
ἐπιγράμματα.

CVI potiùs nectant benè olentia serta Napææ,
BAVHINE, quàm tibi, cedo?
Mille etenim herbarum, plantarum nomina
Collecta sæpe uno doces. (mille
Tot grates debent, quod habent ridentia plantas.
Herbasq́ue, prata & frutices.
Cui potiùs violas Junonia lilia, Cui'nam
Milesias spargant rosas?
Floreat & viget nomen, BAVHINE, perenne
Tibi, dum rosæ & flores erunt.
Assyriosq́ue Tibi ad cippum post fata Napææ
Fundant odores perpetim.

GEORGIVS REMVS I. C.
Noricus.

LITTORA tot Ponti, tot campos visere & Hortos
Desine, tot Sylvas, tot prata, totq́ue rupes.
Hæc loca quot Stirpes, totus quos proferat Orbis,
BAVHINI scriptis conspice in Eiconicis.

PASCHALIS LE COQ MED. apud
Pictavienses Decanus & Senior.

DE plantis Graii scripserunt atque Latnii,
Scripsit Arabs, Teuto, Gallus, Iber, Italus.
De plantis quicquid scribunt Graii atque Latini,
Quicquid Arabs, Teuto, Gallus, Iber, Italus:
Omne hoc unus habes, BAVHINE, labore paratum
Pervigili, ingenio dispositumq́ue tuo.
Imò aliis non visa, velut te Lynce, patescunt;
Humanis deinceps usibus utilia.
Ergò velut nomen planta una unúsve libellus
Istorum studiis obtinuit celebre:
Sic quoque Plantarum præsens opus, immortale
Dignum est Authoris nomen habere sui:
Herbarumq́ue Tibi, BAVHINE, scientia laudem
Debeat, an Phœbo, lis erit hæc Medicis.

SIGISMVNDVS SCHNITZERVS
Med. Bambergensis.

QVID non BAVHINVS præstat? nam sublevat agros;
Describit Plantas; mortua membra secat.
Iactitet Herophilus, Vesalius atque Galenus
Se jactitent; noster præstitit auctor eos.
Illi parva docent magnis inclusa libellis;
Hic docet in parvis, magna stupenda, libris.
Qui BAVHINVM igitur non suspicit, atq́ue miratur
In plantâ cerebrum calcéve molle gerit.

LAVRENTIVS HOFMANNVS HALLA-
SAXO Phil. Med. & Chirurg. D.

ARTIS dictator Medicæ clarissimus hic est
Nostra cui haud similem secla tulère virum:
BAVHINVS scriptis toto celebratus in orbe
Perfectis, cujus nomen ubique sacrum.
Quem stupet Ausonius, Gallus veneratur, Iberus
Miratur, Teuto calica ad astra vehit.
Solo hoc Sole viget Plantarum notio vera
Et Microcosmi, quæ est historia ampla, patet.
Vt meritò Hic artis dicatur Apollo & Apelles
Tam clarè illustrat quæ latuère priùs.
Vivat BAVHINVS decus immortale medentum;
Perpetuò felix floreat & vigeat.

JOANNES CAROLVS Rosenberg,
Argentin. Med. & Ph. D.

NOMI-

NOMINA AUTHORUM
quorum operâ usi sumus.

ADAMUS Lonicerus: is herbarium Eucharii Röslin sui in officio Francofurti antecessoris, Germanicè scriptum quartò auxit, & postremò anno 1569. prodiit: postmodum remoto Eucharii nomine, suum præfixit, & cum figuris 833. circiter, anno 1582. dedit. Francofurti.

ADAMI Zaluzanii methodi herbariæ libri tres. Francofurti 1604. 4.

ADRIANI Junii Medici, phallus ex fungorum genere in Holandia: Delphis 1564. 4. cum figura.

ADRIANI Spigelii Patavini Professoris, Isagoges in rem herbariam libri duo. Patavii 1606. 4.

ADVERSARIORUM opus à Petro Pena & Matthia de Lobel, Londini anno 1570. editum, additis circiter 284. figuris: postmodum anno 1576. Antuerpiæ novus titulus præfixus, epistola ad Reginam omissa: cui operi Lobelius Observationes suas cum novis figuris junxit.

ÆGIDII Everhardi Antuerpiani, de herba panacea sive Nicotiana commentariolus, ejus vires proponens: ejusdem de usu radicis Mecoachæ. Antuerpiæ 1587. 16.

ÆMILII Macri Veronensis poësis de Herbarum virtutibus, cum obscuriorum succincta expositione Georgii Pictorii Villingani Medici. Basileæ cum figuris 52. ex Crescentio. 1581. 8.

ALEXANDRI Petronii, de victu Romanorum & valetudine conservanda libri 5. Romæ 1592. 4.

ALOYSIUS Anguillara horti Patavini tertius in ordine præfectus, de plantis suam sententiam diversis communicavit: opusculum in partes 14. divisum, opera Johannis Marinelli Italicè prodiit (additis duabus figuris Chamæleontis & Sedi arborescentis) Venetiis 1561. in 8.

ALOYSIUS Mundella Medicus Brixiensis, horti Patavini secundus in ordine præfectus, Epistolarum librum unum (in quo 36. epistolæ) & Annotationes in Examen simplicium Brasavolæ scripsit: cum Epistolis Manardi simul cusa, Lugduni 1556. in fol.

AMATI Lusitani in libros quinque Dioscoridis enarrationes, additis diversarum linguarum nominibus. Argentinæ 1554. in 4.

ANDREAS Bellunensis notis in Avicennam.

ANDREAS Cæsalpinus Aretinus, in Acad. Pisana Professor, de plantis lib. 16. scripsit, nullis figuris additis: prodière Florentiæ 1583. Ejusdem appendix ad hos libros, Romæ 1603. in 4.

ANDREÆ Lacunæ, commentaria in Dioscoridem cum figuris Hispanica lingua conscripta. Salmant. 1552. fol.

Ejusdem annotationes in Dioscoridem, in quibus Ruellii versio castigatur. Lugduni 1554. 16.

ANDREÆ Theveti Cosmographia, Gallicè edita cum figuris aliquot plantarum & animalium.

Ejusdem singularitates Galliæ Antarcticæ sive Americæ, cum 11. figuris plantarum, Gallicè: Lutetiæ 1557. 4.

ANGELUS Palea & Bartholomæus ab Urbe veterum Ordinis minorum observantiæ provinciæ Romanæ, annotationes in Antidotarium Mesues. Venetiis 1543. fol.

ANTONII Mizaldi de Sena opusculum. Lutetiæ 1574. 8.

Ejusdem hortorum secreta: item de Arborum insitione & dendranatome. Ibid. 1575. 8.

ANTONII Musæ Brasavoli Ferrariensis, examen omnium simplicium quorum in officinis usus est. Lugduni 1556. 16.

ANTONII Pasini annotationes & emendationes in versionē Dioscoridis à Matthiolo propositam: Italicè. Bergomi 1591. 4.

APULEIUS Platonicus de Herbarum virtutibus, addita demonstratione herbarum singulorum signorum Zodiaci, nec non & stellarum errantium. Lutetiæ 1528. in fol.

ATHENÆI Deipnosophistarum lib. 15. Græcolatin. cum Dalechampii interpretatione. 1597. in fol.

AUGUSTINI Galli Pressani de Agricultura, Italicè. Venetiis 1569. 4.

BARTHOLOMÆI Carrichteri liber, ostendens sub quo signo Zodiaci & in quo gradu plantæ sitæ sint, & quando colligendæ, Germanicè. Argent. 1589. 8.

BARTHOLOMÆI Marantæ Venusini, me-

thodus cognoſcendorum ſimplicium lib. 3. Venetiis 1559. in 4.

Ejuſdem de Theriaca & Mithridatio lib. duo à Camerario Latinè redditi. Francofort. 1576. 8.

BASILII Besleri faſciculus rariorum animalium, lapidum, maritimorum & fructuum, cum iconibus fructuum 54. maritimarum plantarum 12. &c. In fig. oblonga, Norinbergæ.

Ejuſdem Horti Eyſtettenſis deſcriptio cum figuris 1083. Norinbergæ. 1613.

BENEDICTI Aretii deſcriptio montium Stocchornii & Neſsi in Bernatum ditione, & ſtirpium in eis naſcentium: cum Cordo impreſſa.

BERNHARDI Deſſenii Cronenburgii Medici Colonienſis lib. 10. de compoſit. medicam. cum ingredientium explicatione. Francof. 1555. in fol.

BERNHARDI Paludani Medic. Encuſani, notæ ad Linſcottii hiſtoriam Indicam, additæ Operibus Indicis.

BOTANICUM Francofurtianum: ſunt icones Eucharii Rœslin cum ſolis nominibus.

CAROLUS Cluſius, Dodonæi hiſtoriam vernacula lingua conſcriptam, Gallicam fecit, & corollarium de aromatibus addidit, cum figuris quæ ſeparatim in octavo prodière anno 1560. in fol.

Idem Garziæ ab Horto dialogos de aromatibus & ſimplicibus Luſitanicè conſcriptos, in Epitomen contraxit, Latinos fecit, annotatiunculis & figuris plantarum 30. illuſtravit. Antuerpiæ anno 1574. 8. cujus editio quinta auctior, additis 36. figuris cum ejuſdem exoticis 1605. in folio prodiit.

Idem Nicolai Monardis de medicamentis Indiæ Occidentalis, ex Hiſpanico tranſtulit, notis & figuris 9. illuſtravit: Anno 1574. 8. cujus editio quarta cum exoticis excuſa eſt.

Ejuſdem Monardis lib. tertius ab eodem Latinè redditus, Antuerpiæ 1583. in 8. cuſus.

Idem Chriſtophori Acoſtæ hiſtoriam ex Hiſpanico Latinam fecit, in epitomen contraxit, Scholiis illuſtravit, & anno 1582. edidit: tertiò verò additis ſex figuris cum exoticis anno 1605. in fol. prodiit.

Idem de plantis per Hiſpaniam obſervatis, lib. duos ſcripſit, figuris 230. additis. Antuerpiæ anno 1576. in 8.

Idem de Simplicibus per Pannoniam & Auſtriam obſervatis libros quatuor conſcripſit, figuras 353. addidit. Antuerpiæ 1583. in 8. Verum tam Hiſpanica quàm Pannonica hiſtoria aliis juncta in folio, anno 1601. excuſa fuit.

Idem Hiſtoriam plantarum rariorum cum appendice & auctario, additis figuris 1135. anno 1601. Antuerpiæ publici juris fecit.

Idem exoticorum libros decem ſcripſit, quorum ſex priores variam materiam circa animalia & plantas cum iconibus plantarum 194. continent. Item Garziæ lib. 2. Ch. Acoſta lib. 1. Nic. Monardis lib. unum, qui prius ſeparatim prodière. Item Nicol. Monardi lib. 3. de lapide Bezoar & Scorzonera, de Ferro & Nive, Anno 1605. in fol.

Ejuſdem curæ poſteriores poſt mortem editæ, additis 27. figuris, & libello Gregorii de Regio de Pipere Indico. His additamentum (unica figura adpoſita) jungitur. Antuerpiæ 1611. fol.

CAROLI Stephani domus ruſtica Gallicè ſcripta, 1554. in 4.

Ejuſdem de re hortenſi libellus, Lugduni 1536. in 8.

Ejuſdem Seminarium ſive plantarium earum arborum quæ poſt hortos conſeri ſolent, Lugd. 1537. 8.

CASPARUS Bauhinus in Phytopinace 2460. plantarum nomina cum aliquot Synonymiis exhibuit, & 164. deſcriptiones novarum plantarum, octoque figuras adpoſuit: Baſileæ 1596. in 4.

Idem P. Andreæ Matthioli opera omnia, in Germania prius non cuſa, emaculata dedit, additis 330. figuris & 50. novis ab ipſo primùm deſcriptis, cum Synonymiis. Francofurti 1598. fol.

Idem Animadverſiones in Hiſtoriam generalem Lugduni cuſam, in quibus circiter 400. figuras in illo opere bis terve poſitas & repetitas eſſe oſtendit. Francofurti 1600. in 4.

Idem Jacobi Theodori Tabernæmontani hiſtoriam Germanicam correxit, maxima parte auxit: figuras novas plures addidit: nonnullas deſcripſit & parti primæ Synonymias adpoſuit. Francofurti 1613. in fol.

Ejuſdem Prodromus ſui Theatri Botanici, in quo circiter ſexcentæ plantæ ab ipſo primùm deſcriptæ, additis 140. novis figuris, Francofurti 1620. in 4. editus eſt.

Ejuſdem catalogus plantarum circa Baſileam ſponté

spontè nascentium, cum earundem Synonymiis & locis natalibus. Basileæ 1622. in 8.

CASPARI Pilleterii Middelburgensis Medici, plantarum synonymia alphabetico ordine proposita. Middelburgi 1610. 8.

CASPARI Schwenckfeldii catalogus stirpiũ & fossilium Silesiæ. Lipsiæ 1601. 4.

CASTORIS Durantis Medici Romani, herbarium novum cum figuris plantarum quæ in tota Europa, India Orientali & Occidentali nascuntur Italicè, viribus Latinis versibus expressus: Ordinem alphabeticum observavit, & plantarum figuras 879. adposuit. Romæ 1585. folio.

CECHINI Martinelli discursus de Amomo & Calamo aromatico, Italicè. Venetiis 1604. 4. Ejusdem discursus examen, authore incerto, cum utriusque figura, Mantuæ 1605. 4.

CHRISTOPHORI Acostæ Africani Medici & Chirurgi historia eorum medicamentorum & Simplicium rariorum, quæ ex India Orientali in Europam adferuntur, Hispanicè primùm, dein Italicè edita, additis 43. figuris. Venetiis 1585. in 4. hanc in Epitomen contractã, Clusius Latinam fecit.

CHRISTOPHORI Encelii de re metallica lib. 3. & de Uva quercina. Francofurti 1557. 8.

CLAVDII Galeni de facultatibus simplicium lib. 11. & alimentorum lib. 3. & de compos. medic. in Operibus ipsius.

CLAVDII Rochardi pharmacopœi Trecensis, tractatus de Absinthiis, cum Jo. Bauhini tractatu editus.

CONRADI Gesneri historia plantarum & vires, ex Dioscoride, Ægineta, Theophr. Plinio & recentioribus Græcis juxta elementorum ordinem. Venetiis 1541. 16.

Ejusdem Catalogus plantarum quadrilinguis: Tiguri 1542. in 4.

Ejusdem de Lunariis & noctu lucentibus, cum figuris quinque & montis Fracti sive Pilati Lucernatum descriptione. Ibid. 1552. 4.

Ejusdem de hortis Germaniæ liber, cum appendice & Corollario ad Cordi historiam in quo figuræ quinque: cum Cordi operibus, Argentinæ 1561. fol.

Ejusdem de fossilibus, lapidibus & gemmis, cum maritimarum plantarum octo figuris, Tiguri 1565. 8.

Ejusdem Epistolæ medicinales per Casp. Wolfium editæ: addita de Aconito primo asseveratione cum tribus figuris. Tiguri 1577. 4.

Ejusdem de Stirpium collectione, per Wolfiũ edit. Tiguri 1587. 8.

CONSTANTINI Cæsaris de agricultura libri 20. opera Jo. Alexandri Brassicani editi Græcè: Basileæ 1539. 8. Iidem à Jano Cornaro Latinè redditi: Basileæ 1540. 8.

CRISPINI Passæi junioris horti floridi partes duæ, florum, fructuum herbarumque icones 325. cum brevib. descriptionibus secundum quatuor anni tempora. Arnhemii 1614. 8. forma oblonga.

DAVIDIS Kyberi lexicon rei herbariæ trilingue: item tabulæ collectionum per 12. menses Conradi Gesneri. Argentinæ 1553. 8.

EMANUELIS Swertii florilegium, in quo præter figuras plurimas etiam 47. plantæ ex India utraque allatæ, hactenusque non descriptæ adduntur. Francofurti 1612. folio.

EUANGELISTÆ Quadramii Eremitæ, Theol. D. & Ducis Ferrariensis Simplicistæ tractatus de Theriaca & Mithridatio: Ferrariæ ann. 1597. in 4.

EUCHARII Rœslin Medici Francfordiani herbariũ aliquoties Germanicè cusum, prius sub Jo. Cubæ antecessoris sui, dein suo, tandem Ada. Loniceri nomine.

EURICII Cordi Simesusii Medici Botanologicum per Dialogum propositum, Coloniæ 1534. 8.

FABII Columnæ phytobasanos cum fig. 34. Neapoli 1592.

Ejusdem de minus cognitis plantis partes duæ, quarum prima figuras 161. Romæ anno 1606. altera pars cum figur. 44. Ibidem 1616. cusa est.

FERRANTIS Imperati Neapolitani pharmacopœi historiæ naturalis lib. 28. cum figuris lapidum, corallorum, spongiarum &c. plantarum verò & fructuum 33. Neapoli 1599. folio.

FRANCISCI Alexandri Vercellensis Medici Apollo, de compositione medicamentorum, radiis duodecim constans. Venetiis 1565. fol.

FRANCISCUS Lopez de Gomara historia Indiarum generalis.

GABRIELIS Alphonsi de Herera, opus de Agricultura Hispanicè scriptum, per Mambrianum de Fabiano Italicè redditum, cum figuris 74. parvis. Venetiis 1557. 4.

GARZIÆ ab Horto proregis Indiæ Medici, de aromatibus & simplicibus medicamentis apud Indos nascentium historia ordine Alphabetico, per Dialogos lingua Lusitanica conscripta, à Clusio in epitomen contracta & Latinè facta.

GONSALVI Ferdinandi Oviedi Indiæ Occidentalis historia generalis, à Dureto in Gallicum translata.

GREGORII de Regio, Capuccini, de Capsico libellus, curis posterioribus Clusii additus.

GULIELMI Turneri Angli, plantarum historia, Anglicè scripta, cum paucis figuris. Londini, folio.

HERMOLAI Barbari in Dioscoridem Corollariorum libri quinque. Coloniæ 1530. fol.

Ejusdem in C. Plinii naturalis historiæ libros castigationes. Basileæ 1534. 4.

HIERONYMI Benzonis Mediolanensis, novi orbis historia, per Urbanum Calvatonem Latinè reddita. Genevæ 1600. 8.

HIERONYMI Brunsuicensis apodixis Germanica, Brunfelsii herbario addita. Argentinæ 1531. fol.

HIERONYMI Cardani de varietate rerum lib. 17. Basileæ 1581. 8.

HIERONYMI Fracastorii opera, 1590. Lugduni 8.

HIERONYMI Tragi historia (quæ sæpius Germanicè Argentinæ in folio prodiit) per Davidem Kyberum Latinè reddita, cum iconibus 567. licet ad 800. describantur. Argentinæ 1552. in 4.

Ejusdem editio Germanica à Melchiore Sebitzio & Nicolao Agerio emaculata. 1595. fol.

HISTORIA Generalis plantarum libris 18. per Joannem Molinæum collecta: Lugduni anno 1587. excusa, in qua figuræ 2686. proponuntur, verùm circiter 400. bis terve repetuntur.

HONORII Belli Vicentini, Medici Cretensis epistolæ de plantis ad Clusium, cujus operibus additæ: nonnullas ad nos dedit, quæ necdum editæ.

JACOBUS Antonius Cortusus patricius Patavinus & horti Patavini V. præfectus, à Matth. Dodonæo & aliis frequenter citatur ob plantas ipsis communicatas, à quo & ego Patavii accepi: nil edidit nisi Catalogum horti Patavini, cum ejusdem areis, Italicè. Venetiis 1591. 8.

JACOBI Theodori Tabernæmontani historia Germanica tribus partibus edita cum figuris. 2087. Francofurti 1588. fol.

Idem emaculatus auctus & plantarum descriptionibus & figuris ac medicamentis plurimis, à C. Bauhino anno 1613. fol.

Ejusdem icones cum nudo nomine Latino & Germanico. Francofurti 1590. in longa forma, prodiêre.

JANUS Cornarus Germanus, Dioscoridem transtulit & singulis capitibus Emblemata addidit. Basileæ 1557. folio.

INDIÆ Occidentalis partes decem cum additamento ad partem nonam, in folio.

INDIÆ Orientalis historiæ partes decem, in folio.

JOACHIMUS Camerarius Matthioli historiam Germanicam per Handschium primùm versam, & cum Matthioli figuris cusam, rursus emaculavit, novis iconibus 123. & notis auxit.

Idem Matthioli epitomen dedit cum figuris 1003. Francofurti. 1586. 4.

Idem hortum Medicum & Philosophicum scripsit: figuras 56 addidit. Francofurti 1588.

JOSEPHI Acostæ historia Indiæ, addita tomis Indicis, à Clusio Latinitate donata.

JO. CUBÆ hortus sanitatis Germanicè cum figuris circiter 350. Augustæ 1486. fol.

JO. Baptistæ Portæ Neapolitani, Villæ libri 12. Francofurti 1592. 4.

Ejusdem Phytognomonica 1591. Franc. 8.

JOHANNES Bauhinus p. m. frater meus scripsit libellum de Plantis à Divis denominatis. Basileæ 1591. 8.

Idem de Absinthii generibus. Montisbeligardi 1593. 8.

Idem de plãtis circa Balneum Bollense nascentibus catalogum scripsit, pomorum fig. 60. & pyrorum 40. additis: editus cum Historia de Balneo Bollensi. Montisbelgarti 1598. 4.

JO. Bruyerinus Campegius Lugdunensis, de re cibaria lib. 22. Francofurti 1622. 8.

JOANNIS Costæi de universali stirpium natura libri duo. Taurini 1578. 4.

Ejusdem annotationes in Mesuem, cum operibus Mesuęi. Venetiis 1570. fol.

JO. du Choul montium Lugdunensis agri præfectus, Lugdunensem Pilati montem descripsit, duabus parvis figuris additis: cum Gesneri libello de Lunariis prodiit. 4.

JOAN-

JOANNIS Dantzii Astensis, tabulæ Simplicium quæ apud Dioscoridem, Galenum & Plinium facultates continent: & de Simplicium medicamentorum facultatibus, dialogi quatuor. Basileæ. 1543. fol.

JO. FRAGOSUS Hispaniarum regis Medicus & Chirurgus, aromatum, fructuum & simplicium aliquot ex utraque India in Europam delatorum historiam Hispanicè scripsit, Israel Spachius Med. Argentinensis edidit. Argētinę 1610. 8.

JO. FRANCUS hortum Lusatiæ sive Catalogum plantarum in Lusatia nascentium, additis Latinis & Germanicis nominibus scripsit. Budissinæ 1594. 4.

JO. Gerardi historia plantarum Anglica cum figuris ipsius Tabernæmontani: nonnullis etiam Lobelii: & insuper 16. novis additis. Londini 1597. folio.

JO. Hugonis Linscoti itinerarium ac navigatio in Orientalem sive Lusitanorum Indiam, cum Bernhardi Paludani annotationibus. Hagæ comitis 1599. fol. jungitur etiam Historiis Indicis.

JO. Leonis Africæ descriptio.

JO. Lerius Burgundus historiam Brasilianam Gallicè primùm, deinde Latinè dedit. Genevæ 1594. 8. etiam cum Hist. Indicis edita.

JO. Manardi Med. Ferrariensis, epistolarũ Medicinalium lib. 20. cum annotationibus in Jo. Mesue simplicia medicamenta, & primùm quæ à Mesuęo omissa sunt. Lugduni 1556. in fol. & etiam cum Mesuæo.

JO. Pona Pharmacopœus Veronensis, simplicium in monte Baldo nascentium Catalogũ scripsit, & nonnullarum descriptiones cum figuris 16. addidit. Clusius suæ historiæ rariorum junxit.

Idem auctiorem dedit & nonnullarum plantarum, ab Honorio Belli in Creta observatarũ, descriptiones cũ figuris 38. addidit. Basileæ 1608. 4.

Idem auctus, cum aliis plurib. exoticis, ex Nobilissimi Nicolai Cõtareni Senatoris Veneti horto instructissimo acceptis, figuris 91. additis, à filio Francisco Pona Med. Doctore, in linguam Italicam translatus. Venetiis 1617. 4.

JO. Robini Botanici Regii hortus Henrici IV. Regis Galliæ & Navarræ, cum figuris 214. Lutetiæ 1608. folio.

JO. Roderici Casteli albi Lusitani, index Dioscoridis, sive in Dioscoridis historiales campos exegemata. Antuerpiæ 1536. fol.

JO. Ruellii de natura stirpium libri tres, Basileæ 1537. fol. Ejusdem Dioscoridis versio.

JO. Sturmius Lovaniensis professor de rosa Hiericunthica libellum scripsit. Lovanii 1608. 8.

JO. Thalii Medici Northusani, Sylva Harcynica, sive Catalogus plantarum in montibus & locis vicinis spontè nascentium, cum plurimarum descriptionibus cum Camerarii horto, novem figuris additis, editus Francofurti 1588. 4.

JO. Theodori de Bry florilegii partes tres. 1612. 1614. & 1618. folio.

JULII Cæsaris Scaligeri animadversiones in Theophrasti libros sex de causis plantarum. Genevæ 1566. fol. Ejusdem in libros de historia plantarum. 8.

Ejusdem in libros duos de plantis Aristoteli inscriptos, commentarii. Genevæ 1566. folio.

Ejusdē de Subtilitate lib. 15. Francofurti 1576. 8.

LAURENTII Phrisii Synonyma, sive explicatio nominum medicamentorum in officinis usitatorum, Germanicè. Argentinæ 1535. fol.

LEONHARDI Fuchsii historia Latina cum 516. figuris. Basilеæ 1542. fol.

Ejusdem icones seorsim editæ. Basileæ 1549. 8.

Ejusdem de composit. Medicamentorum lib. 4. Lugduni 1556. 16.

LEONHARDI Rauwolfii Medici Augustani peregrinatio in Oriētem, in qua plurimæ plantæ describuntur, & figuræ 42. apponuntur. Lauingæ 1583. 4. Icones hæ etiam in Appendice Historiæ Lugdunensis habentur.

LEVINI Lemnii de plantis sacris, Lugduni 1595. 8. cum Fr. Valesii sacra Philosophia.

L. Junii Moderati Columellæ de re rustica lib. 12. & de Arboribus liber unus. Lugduni 1541. 8.

LUDOVICI Jungermanni D. Catalogus plantarum circa Altorfium nascentiũ, à Casparo Hofmanno Professore recensitus. Altorfi 1615. 4.

LUDOVICI Romani navigatio in Orientem lib. 7. Archangelo Madrignano interprete: cum aliis qui novũ orbem descripsere. Basileæ 1555. fol.

MARCELLI Virgilii Florentini Secretarii Dioscoridis interpretatio, cum ejusdem Cõmentariis. Coloniæ 1529. fol.

MARCI Catonis de re rustica liber. Lugduni 1541. 8.

MARCI Terentii Varronis de re rustica libri tres. Ibid.

MARTINI Mylii hortus philosophicus. Gorlici 1597. 8.

MATTHÆI Sylvatici opus Pandectarum. Venetiis 1499. fol.

MATTHIÆ de Lobel plantarum seu Stirpium historia, additis figuris 1476. cum Adversariorum volumine (prius tamen edito) adnexo. Antuerpiæ 1576. fol.

Ejusdem Icones seorsim cusæ, 2116. numero. Antuerpiæ 1581. in longa forma.

Ejusdem Adversariorum pars altera, cum rariorum simplicium Appendice, additis 39. figuris. Londini 1605. in fol.

Ejusdem Rondeletii pharmacia restituta, priori libro addita.

Ejusdem de Balsamo libellus & Zingibere, cũ 5. figuris. Londini 1598. 4. qui Advers. parti alteræ etiam jungitur.

MAXIMILIANI Transylvani de Moluccis epistola, cum novi orbis scriptoribus edita.

MELCHIORIS Guilandini quarti horti Patavini præfecti, Theon sive Apologia adversus Matthiolum. Patavii 1558. 4.

Ejusdem aliquot epistolæ de Stirpibus, ibid.

Ejusdem Papyrus sive commentarius in tria C. Plinii de papyro capita. Venetiis 1572. 4.

Ejusdem conjectanea Synonymica plantarum, cum Horti Patavini catalogo sub annum 1591. Jo. Schencki opera edita. Francofurti 1600. 8.

MONACHI in Mesuem, vide Angelus Palea.

NICANDRI Theriaca & Alexipharmaca, cum incerti authoris Græcis Scholiis. Venetiis 1523. 4. Ejusdem editio Græcolatina cum Gorræi Scholiis. Lutetiæ 1557. 4.

NICOLAI Clavenæ Bellunensis pharmacopoei, de Absinthio umbellifero, cũ ejus figura, & de Scorsonera Italica, Venetiis 1610. 4.

NICOLAI Loniceni de Plinii & aliorum erroribus & ejusdem quædam de herbis & fruticibus. Basileæ 1529. 4.

NICOLAI Maronæi Medici Veronensis, de Amomo commentarius, cum Jo. Ponæ montis Baldi descriptione editus.

NICOLAI Monardis Hispalensis medici, de simplicibus medicamentis ex Occidentali India delatis, lib. 2. Hispanicè scripti, à Clusio Latinè redditi, notis illustrati. Antuerpiæ 1574. 8. & editio quarta Clusii exoticis cum fig. 17. addita.

Ejusdem libri tres de Bezoar lapide, de Scorzonera, de ferro & nive. Ibidem.

Ejusdem libellus de Rosa & Citriis Latinè scriptus, cum Clusii exoticis editus.

NICOLAI Winckleri Medici Hallẽsis chronica herbarum, florum, seminum, fructuum, radicum, succorum, animalium, &c. quo tempore singula legenda. Augustæ 1571. 4.

OTTHONIS Brunfelsii historia Latina tribus tomis prodiit: primus anno 1530. alter 1531. & tertius posthumus, anno 1536. Argentinæ, cum figuris 238. at sedecim bis positæ sunt: summatim cum & sine figuris 288. describuntur.

Idem & Germanicè scripsit, in folio cum iisdem figuris & in 4. parvis figuris additis. Argentinæ 1539.

PALLADII Rutilii de re rustica lib. 14. Lugduni 1541. 8.

PAULUS Renealmus Blæsensis, specimen historiæ plantarum cum figuris 43. typis æneis expressis, edidit. Lutetiæ 1611. 4.

PEDACIUS Dioscorides Anazarbæus de materia medica, & quidem editio Marcelli Virgilii, Goupilii, Assulani, Joannis Ruellii, Jani Cornarii, Jo. Antonii Sarraceni.

PEDACI Dioscoridis libri sex Ruellio interprete, cum parvis iconibus 350. additis cuilibet capiti hujus secundæ editionis annotationibus compendiariis ab H.B.P. medico: item & triginta icones stirpium nondum delineatarum à Jac. Dalechampio. Lugduni 1552. 8.

PETRI Andreæ Matthioli commentaria Italica cum magnis figuris 1568. Venetiis: ejusdem Italica, cum parvis figuris, 1563.

Ejusdem editio Germanica Cameraria̋na.

Ejusdem editio à C. Bauhino emaculata.

Ejusdem epitome anno 1571. edita.

Ejusdem epitome à Camerario correcta.

Ejusdem Epistolæ cum Commentariis Francofurti editæ, cum Apologia in Amatum Lusitanum.

PETRI Bellonii Observationum libri tres à C. Clusio latinitate donati, additis plantarum figuris 10. Antuerpiæ 1589. 8.

Ejusdem de neglecta stirpium cultura, eodem ex Gallico vertente. ibidem: & simul cum libris exoticorum Clusii editi.

Ejusdem de arboribus coniferis, resiniferis & sempiterna fronde virentibus, cum earundem iconibus octo. Parisiis 1553. 4.

Ejusdem de medicato funere & medicamentis, ca-

tis, cadaveris servandi vim habentibus. Ibidem.

PETRI Crescentii Bononiensis de agriculturæ partibus, plantarum & animalium natura & utilitate lib. 12. ante annos ducentos scripti. Basileæ 1548. cum paucis figuris.

PETRI Pawii horti publici Academiæ Lugdunobatavæ præsidis, ichnographia, descriptio, usus, & stirpium quas habet nomina. Leidæ 1603. in 8.

PETRUS Pena, vide Adversaria.

PHILIPPUS Pigafetta regni Congiani historiam scripsit, quæ cum Indicis historiis edita.

POMPEIUS Sprecchis, Antabsinthium Clavenæ, cum figura Absinthii umbelliferi. Venetiis 1611. 4.

PROSPER ALPINUS, sextus horti Patavini præfectus, de Balsamo dialogum, ejus figura addita, scripsit. Venetiis 1591. 4.

Ejusdem de plantis Ægypti liber, cum figuris 46. & cum Medicina Ægyptiorum. Venetiis 1592. 4.

Ejusdem de Rhapontico, cum ejusdem figura. Patavii 1612. 4.

Q. Apollinaris liber experimentorum Germanicè sæpius editus cum 141. figuris. Argentinæ 1589. 8.

REMBERTI Dodonæi Stirpium historia Belgicè scripta, & à Clusio Gallicè reddita (vide Clusium) cum iconibus, quæ seorsim duobus tomis in octavo prodière. Antuerpiæ 1553. & 1559. Icones numero 840. cum annotationibus.

Ejusdem frugum historia, anno 1552. Latinè, Antuerpiæ cusa & recusa in 8.

Ejusdem florum & purgantium historia seorsim cum novis figuris edita, in 8. Eadem simul juncta in libros triginta divisa. Antuerpiæ anno 1583. in folio, cum 1305. figuris. Hæc historia denuo recusa Belgicè, cum cujusdam annotationibus prolixis, additis adhuc 36. novis figuris anno 1608. Latinè similiter ab authore emaculata paucis mutatis, & figuris quæ in Belgica editione habentur, cum descriptione additis, anno 1616. prodiit.

SIMONIS Januensis Clavis sanationis obscuriora vocabula ordine Alphabetico exponens. Venetiis 1486. fol. cum Sylvatico recusa.

TARQUINII Ocyori Dortmundani, de viginti radicibus adversus pestem probatis, cum earundem plantarum figuris, Germanicè cum Q. Apollinaris libello.

THEOPHRASTI Græci de historia & de causis plantarum, editio Græca Veneta 1552. 8. Basileensis, 1541. 4. & Gazæ versio Lugduni 1552. 8. cum Joannis Jordani correctione.

THOBIÆ Roelsii Medici Medioburgensis epistolæ ad Clusium: cum historia Clusii editæ.

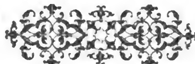
THOMAS Hariot insulam Virgineam descripsit: Clusius Latinè reddidit, est prima pars Ind. Occidentalis.

VALERII Cordi in Dioscoridem annotationes.

Ejusdem lib. 4. de stirpium historia, cum figuris 272. ex Trago & aliquot novis à Gesnero additis.

Ejusdem Sylva observationum, quæ omnia simul, Gesnero curante, Argentinæ 1561. in fol. edita.

Ejusdem dispensatorium sæpius recusum.

***

NOMINA EORUM QUI PLANTAS VEL SEMINA COMMUNICARUNT.

Aclarius Medicus Alsterodamensis.
Angelus Busti dictus Vidua, Medicus Venetus.
Arnoldus Gillenius, Ducis Megapolitani Medicus.
Basilius Beslerus, Pharmacop. Norinberg.
Bernhardus Paludanus, Medicus Enchusanus.
Casparus Bartolinus, Hafniæ Medicinæ Professor.
Casparus Hoffmannus, Altorfii Medicinæ Professor.
Casparus Weckerlinus, Medic. Argent.
David Vasmarus, Lubecensis medicus.
Daniel Loritius, Ducis Wirtenberg. Med.
Everhardus Vorstius, Lugd. Batavorum Medicinæ Profess.
Fabius Columna, I C. Lyncæus.
Ferrandes Imperatus, Pharmacop. Neapolitan.
Franciscus Pona, Medicus Veronensis.
Fridericus Meyer, Argentin. p. m.
Fridericus Monavius Med. D.
Georgius Fueren, Medicus Hafniensis.
Georgius Rumbaum, Med. Uratislav.
Georgius Spörlinus Basil. Med. Candid.
Gregorius de Regio Capuccinus.
Henricus Heyl, Medicus Dantiscan.
Hermannus Hagius, Medicus Arnhemi.
Hieronymus Vischerus, Med. Norinberg.
Honorius Belli Vicentinus, Medic. Cretensis.
Jacobus Albinus, Medicus Hamburg.
Jacobus Antonius Cortusus, quintus Patavini horti præfectus.
Jacobus Cargillus, Medicus in Scotia.
Jacobus Guilelmi Hooft Amstelredam.
Jacobus Hagenbachius, Medicus Basil.
Jacobus Zuingerus p. m. Medicus Basil.
Joachimus Burserus, Medicus Annæbergensis.
Joan. ab Alen, pharmacop. Bremensis.
Joan. Anatolius Privæus Medicus Vesuntinus.
Joan. Backmeisterus Professor Rostochiensis.
Joan. Bauhinus frater p. m. Archiater Wirtenbergicus.
Joan. Fleisserus Uratisl. Medicus.
Joan. Francus senior, Medicus Camicensis.
Joan. Carolus Rosenberger, Poliater Wormat.
Joan. Henricus Cherlerus p. m. Med. Basil.
Jo. Henricus Richinerus p. m. Med. Basil.
Joan. Dortmannus, Pharmacop. Grüningensis.
Joan. Neudorffer, Medicus Norinbergensi.
Joan. Pona, Pharmacop. Veronensis.
Joan. Prevotius, Med. Professor & horti Patavini septimus præfectus.
Joann. Rudolphus Saltzman, Poliater & Medic. professor Argentinæ.
Joan. Sigfridus, Helmstadi Medic. Professor.
Joan. Terentius ex societ. Jesu, qui ex India plantas misit.
Joan. Michael Wolffhardus, Med. Rotebur.
Laurent. Rosenau, Pharmacop. Lineburgensis.
Laurentius Scholtzius senior p. m. Med. Uratislav.
Leonhard. Doldius p. m. Medicus Norinberg.
Lucas Justus Basil. Ducis Bipont. Medicus.
Ludovicus Fürer, Senator Northusanus.
Ludovicus Jungermannus, Professor Giessanus.
Matthias de Lobel p. m. Botanographus.
Matthæus Lister, Londinensis Medicus.
Nicolans Agerius, Physices Profess. Argent.
Nicolaus Contarenus, Senator Venetus.
Olaus Worm, Doctor & Professor Hafniæ.
Paschalis le Coq, Pictaviensis Med. & Profess.
Philip. Steph. Sprenger p. m. Pharmacop. Heidelb.
Prosper Alpinus, Profes. & horti Patavini sextus præfectus.
Samuel Sattler, Ducis Brunsuic. Medicus.
Thomas Platerus Basil. D. & Professor.
Vespasianus Robinus, qui Lutetiæ hortum exoticis plantis instructissimum habet, & à quo plura expectamus.

EX

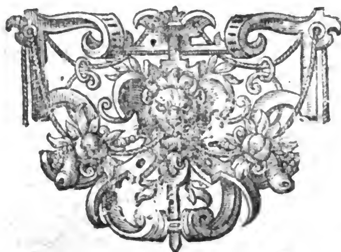
EXPLICATIO NOMINUM
Authorum citatorum.

ACOSTA Christophorus.
Actuar. Actuarius.
Ad. Adversaria Penæ.
Ægin. Ægineta.
Aet. Aetius.
Agric. Georgius Agricola.
Aldroan. Ulysses Aldroandus.
Alp. Alpi. Alpin. Alpinus.
Ama. Amatus.
Ang. Anguillara.
Apul. Apuleius.
Arist. Aristoteles.
Athenæ. Athenæus.
Avic. Avicen. Avicenna.
Barbosa Odoardus.
Belli Honorius Belli.
Bellon. Bellonius.
Bell. obs. Belloni observationes.
Bell. cult. de cultura neglecta.
Bentz. Hieronymus Bentzo.
Bot.Franc. Botanologicum Francofordianum.
Bras. Brassav. Brassavolus.
Bry. du Bry. Florilegium de Bry.
Brunf. Brunfelsius in folio.
Brunf. 4. editione in 4.
Brunf. ico. quoad iconem.
Brunf. des. quoad descriptionem.
Busbeq. Augerius Busbequius.
Cadamust. Aloysius Cadamustus.
Cæs. Cæsalpinus.
Cam. Camer. Camerarius in horto.
Cam.ep.& hor. Camerarius in epitome Matthioli & suo horto.
Cam.ad Matth. Camerarius in Matthiolo à se emaculato.
Cam. fig. hort. Camerarius in figuris horto suo additis.
Carate Augustinus.
Carda. Cardanus de variet.rerum.
Car. Carolus Stephanus.
Cast. Castor Durantes.
Cast.ap. in Appendice.
Cast. ico. secundum iconem, non descriptionem.
Cast.des. Secundum descriptionem, nō iconem: idem apud alios intelligas.
Cat.Altorff. Catalogus Altorfensis.
Cato. Marcus Cato.
Cels. Cornelius Celsus.
du Choul. Johannes du Choul.
Cieca. Petrus de Cieca.
Claven. Clavenna pharmacopœus.
Cl. h. Clusius historia rariorum.
Clus.hist.des. ico. historia rarior: descriptione, vel icone.
Clus.pan. historia Pannonica.
Clus.hisp. historia Hispanica.
Clus.ex.exot. historia exoticarum.
Clus.ap. appendice ad historiam rariorum: ap. alt.auct. appendicis alterius auctario.
Clus.cur.post. in curis posterioribus.
Clus.in corol. in corollario ad Dodonæi editionem Gallicam.
Clus.in Garz. in Mon. Clusius notis suis in Garziam, in Monardem.
Cod.Cæs. Codex Cæsarius à Dodonæo sæpè citatus.
Col.& Colum. ubi in frugum historia occurrit, Columella intelligas.
Col.Colum. Fabius Columna.
Contarenus Nicolaus.
Cord.in Dios. Cordus notis in Dioscoridem.
Cord.hist. in sua plantarum historia.
Cord.obs. in sylva observationum.
Cord.schol. Cordi scholiastes qui Æmilius censetur.
Cord.in disp. in dispensatorio.
Corn. Janus Cornarus.
Cortesius Ferdinandus.
Cortusus. Jacob.Antonius.
Cost.in Mes. Costæus in Mesuem.
Costin. Nicolaus Costinus.
Dal. Dalechampius.
Dal.in Plin. notis ad Plinium.
Dalech. in Dios. figuris additis ad Dioscoridem Ruellianum.
Dalech.Lugd. in historia universali Lugduni edita.
Diosc. Dioscorides.

Dod. Dodonæus editione Latina in folio.
Dod.gal. Dodonæus in editione gallica Clusii.
Dod.ut. Dodonæus in utraq; tam Gallica quàm Latina editione.
Dod.ed.belg. editione Belgica & postrema.
Dod.fl. in historia florum in octavo cusa.
Durantes Castor.
Duretus Claudius.
Encelius Christophorus.
Eyst.Eystet. hortus Eystettensis.
Eric. & Val. Cord. Ericius & Valerius Cordus, pater & filius.
Fallop. Gabriel Fallopius.
Fabric. Georgius.
Frag. Fragosus.
Fracast. Fracastorius.
Franc. Francus in horto Lusatiæ.
Fuch. Fuchsius in historia Latina in folio.
Fuch.ico. in iconibus seorsim editis.
Fuch. comp. de compositione medicamentorum.
Gal. Galenus.
Gaza in versione Theophrasti.
Gar. Garzias ab Orto.
Ger. Johannes Gerardus Anglus.
Ges. h. hort. Gesnerus in libro de hortis Germaniæ: hor.ap. in appendice hujus libri de hortis.
Ges.lun. libello de herbis noctu lucentibus.
Ges.fra. in descriptione montis fracti.
Ges.col. in libello de collectione stirpium.
Ges.fos. de fossilibus.
Ges.cat. in plantarum Catalogo quadrilingui.
Ges.ad Cord. in corollario historiæ Cordi addito.
Ges.in epist. in epistolis suis.
Gomara Franciscus.
Guil. Guilandinus in Theone.
Guil.the. in Theone.
Guil.pap. in commentario in Plinii capita de Papyro.
Hariot in descriptione insulæ Virgineæ.
Hermol. Hermolaus Barbarus in corol. ad Dioscorid.
Hipp. Hippocrates.
Hon. Belli Honorius Belli in epistolis ad Clusium.
Imper. Ferrandes Imperatus in sua hist. naturali.
Ind.occ. Indiæ Occidentalis historia.
Ind.or. Ind.Orientalis historia.
Josephus Acosta in hist.Indiæ.
Lac.Lacun. And.Lacuna.
Lang. Johannes Langius.
Lem. Levinus Lemnius.
Leon. Nicolaus Leonicenus.
Lerius in descript.Brasiliæ.
Linsc. Linscot. Linscotus in histor.Indiæ orientalis.
Lob. Lobelius in Observat.
Lob.ob. Idem.
Lob.ad.par.alt. in Adversariorum parte altera.
Lob.Belg. editione lingua Belgica.
Lob.ico. in Iconibus separatim editis.
Lob.pharm.Rond. pharmacia Rondeletii restituta.
Lon. Adamus Lonicerus.
Lud.Rom. Ludovicus Romanus.
Lugd. Historia generalis Lugduni cusa.
Manard. Johan.Manardus.
Marcel. Marcellus Virgilius.
Marogna. Nicolaus Maronæus Veronensis.
Matth.Matt. Matthiolus.
Matth.comp. Matthioli compendium in 4.
Matth. Ital. Matthioli editio lingua Italica cum magnis figuris, folio.
Matth. ico. si iconem perpendas.
Mycon. Myconus hic à Lugdun.citatur.
Myreps. Nicolaus Myrepsius.
Monach.Mes. Monachi in Mesuem.
Monard. Nicol.Monardes.
Mund.Mundel. Aloysius Mundella.
Nicander in Theriacis & Alexipharmacis.
Ovied. Ferdinandus Oviedus.
Oribas. Oribasius Græcus.
Pallad. Palladius.
Palud. Bernhardus Paludanus notis in Linscottum.
Pandect. Pandectarius.
Pena. Petrus Pena in Adversariis.
Phytopin. Phytopinax C.Bauhini.
Pigafet. Pigafetta in descript. regni Congiani.
Plin. Plinius.
Pon. Johannes Pona edit.Latina.
Pon.Ital. editione Italica montis Baldi.
Portæ. Jo.Baptista Portus in sua villa.
Prod. Prodromus C.Bauhini.
Quad. Euangelista Quadramius.
Rauw. Leonhardus Rauwolffius.

Reg.

Reg. Gregorius de Regio Capuccinus.
Richer. Richerius de Belleval, Botanicus Monspeliensis.
Rös. Eucharius Röslin.
Rob. Joan. Robinus.
Rondel. Rondeletius in sua praxi.
Ruel. Joan. Ruellius.
Scalig. Scaliger in subtilitatibus.
Scalig. in Arist. in Aristotelem de plantis.
Schwenck. Casparus Schwenckfeldius.
Serap. Serapio Arabs.
Sethi. Simeon Sethi Græcus.
Solinand. Solinander in consiliis.
Stad. Stadius in Brasiliæ descriptione.
Sw. Swe. Swert. Swertius.
Tab. Taber. Tabernæmontanus. edit. folio.
Tab. ico. in iconibus separatim cusis.
Th. Thal. Johannes Thalius.
Thevet. Andreas Thevetus.
Tovar. Simon Tovar, Hispalensis Medicus.
Trag. Hieronymus Tragus.
Tur. Guilielmus Turnerus.
Valerand. Valerandus Donreus Pharmacopœus.
Vercell. Franciscus Vercellensis.

AD AVTHOREM

HERMANNVS van der Haghen BELGA
Illust. Principis Auriaci & Reipub. Arnemiensis in Geldria Med. ord.

AVHINE Aonidum decus immortale sororum,
Quas æterna tui laudes monumenta merentur
Ingenii, tum quanta tuis, quæ nuper in auras
Doctorum manibus passim vulgata teruntur,
Gratia debetur cœptis, non prenderit acri
Mente, aut facundo quis digno expresserit ore.
Non si Thebanus veniat redivivus ab Orco
Maximus aut vates Italæ telluris alumnus,
Atque his Mæonides socium se adjunxerit ipse.
Tam dotes animi variæ, tam multa relucet
Omnibus in scriptis virtus, præstantia tanta,
Non modò ut æquales Medicorum scita sequuti,
Seu vivam licuit vocem exaudire docentis,
Seu scriptos oculis tantum evolvisse labores,
Dicere nil dubitent, se terq; quaterq; beatos:
Verùm etiam seri post secula longa nepotes,
Egregias memori solventi tibi pectore grates.
Quis genera herbarum seclis ignota priorum
Et fruticum plura & florum quis prodidit unus?
Quæ dum sollicito nemorosos lumine saltus,
Dum sylvas, montesq; feros vallesq; reductas
Scrutaris, monstrante DEO, & tua Vota juvante,
Eruis atque oculis pulchrè spectanda dedisti:
Gallia quicquid habet, quicquid Germania, quicquid
Hesperie latis virgulti finibus extat,
Marte tuo doctis viva sub imagine chartis
Cernere cuique licet descriptum clare BOHINE.

Præ-

Prætereo quæ missa tibi non obvia nostris
Multa locis libri concludis fasce sub uno.
Ergo Dioscorides ne tantæ præmia laudis
Prima ferat, ne Matthiolus sibi proxima poscat,
Efficis, unus habes & prima & deinde secunda.
Magnanimi sileant, qui vix dum singula Reges
Invenere, suos fastus & nomina ponant.
Quid memorem innumeros, cum morbis ægra trahebant
Corpora, vicinæ tua quos solertia morti
Eripuit, miserisque dedit producere vitam.
Ut Dis non falsò raptos è faucibus atris
Arte tua sibi sexcentos periisse quæratur.
Nec minor incisos humani ob corporris artus
Gloria percrebuit: qua dexteritate nec ulli
Priscorum, nostri nec cuiquam cesseris ævi.
Multa Tibi forsan videor dixisse BOHINE
Vix tamen hæc fuerint fastigia summa tuarum
Virtutum Ingenii: at prohibet pudor addere plura.

DE VTILITATE HVIVS OPERIS

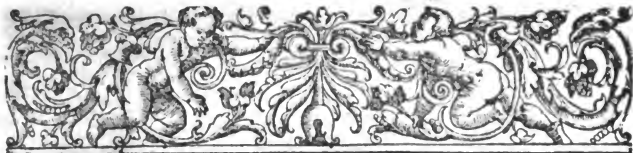
ANDREÆ LIBAVII D. & P. L.

Carmen.

QVI caussas vires proprias & discrimina rerum,
Primi exercitiis exposuere suis.
Inventis seros magnis juvère nepotes
Et cura populis consuluere bona.
Scilicet his ducibus lædentibus optima ceptum est
Discerni & membris utiliora sequi.
Quin etiam si quid natum foret intus acerbi,
Sive parum cautis esset oborta lues:
Quærere præsidium morbumq; evellere membris
Hinc soliti, poterant se reparare sibi.
Idq; viâ facili. Nam nomine cognita quæque
Forma animis solita se exhibuere diu.
Improbior donec successit patribus ætas
Contemtrixq; boni Gens, populusq; ferox.
Hinc rabieq; furens & martia castra secutus
Rerum confudit noticiam atque notas.
Artibus hinc subtracta fides, viresq; negatæ
Esse sub his, primi quas docuère senes.
Postera gens igitur finxit nova nomina, resq;
Spectatas alio protulit inde sono.
Tu quoque livor iners multum mutare solebas
Atque peregrinis fingere verba notis.
Scilicet ut raperes soli tibi turpiter usum
Naturæ, medicæ notitiamq; rei.
Sed tandem superavit amor studiumq; juvandi:
Et cessit rabies invidiosa bono.
Milliaq; in summam collecta vocabula, quæ res
Signentur passim spe meliore monent.
Quicumque ergo vagis erras autoribus, atque
Ambiguis traheris per dubitanda viis.
Huc propera: menti curas demturus inanes:
Hîc Ariadnæi fila laboris habes.
Magnus pœoniis Heros BAVHINVS in ausis,
Errantes certo dirigit orbe pedes.
Ille laborifer præclarus in agmine Phœbi
Herbarum titulos ut bona legit apis.
Inq; unum congessit opus, quô discere promptè
Possis, quas habeat qualibet herba notas.
Utitor hoc igitur gratus, tantúmque laborem
Declara studio, non periisse, tuo.

LIBER

LIBER PRIMUS.

SECTIO PRIMA.

DE GRAMINIBUS.

GRAMEN *à gradiendo, quòd geniculatis ramulis serpat: vel, à gignendi fœcunditate, cùm crebrò à se radices novas spargat, dictum est. Græcis ἄγρωστις, παρὰ τῶν ἀγρῶν, quòd in agris proveniat: πόα, herba, Theophrasto, quòd omnium herbarum frequentissima sit.*

Genera *quatuor Dioscorides & Plinius fecêre: posteriores plures differentias agnovêre. Verùm tantus in his Natura lusus, ut præter varietates, à priscis & recentioribus propositas, longè plures enumeraturi simus, cùm in hanc classem Bromi, Phœnicis, Lolii & Avenæ sterilis species (nam & ipsa Graminei generis sunt) retulerimus: de quibus ordine, à Gramine canino, cùm ejus in Germania Officinis usus sit, initio facto.*

GRAMEN CANINUM.

Caninum vocamus ad imitationem Plinii, cui Canaria, quasi à canibus inventa, quâ fastidium deducunt, vomitum cum pituita rejicientes: hinc Cynagrostis aliis: & à foliorum primò prodeuntium forma, quibusdam Dens Canis dicitur.

I. Gramen caninum arvense, sive Gramen Dioscor.
Gramen, Ruel. Dod. Cord. in Dioscor. Cast.
Gramen Dioscoridis, Gesner. hort.
Gramen canarium medicatum, Ad. Lob.
Gramen caninum, Tab. Ger.
Gramen vulgare, Lugd.
Graminis fortè Diosc. species maior, Thal.

II. Gramen caninum vineale: primum in Prodromo.

III. & IV. Gramen caninum longius radicatum majus, & minus.
Gramen canarium longius radicatum latiore panicula, majus & minus, Lob. adv. part. alt.

V. Gramen canin. supinum paniculatum folio varians.
Graminis 1. Dioscor. species minima, Thal.

VI. Gramen caninum supinum paniculatum dulce: 2. in Prod.
Graminis dulcis nomine, D. Lobelius misit.

VII. Gramen caninum supinum minus.
Gramen caninum supinum, Lob. ico. Ger.
Gramen caninum supinum, 2. Tab.

IIX. Gramen caninũ maritimum spicatũ.
Gramen geniculatum caninum marinum, Lobel. ico.
Gramen caninum tertium, Tab.
Gramen caninum marinum, Ger.

IX. Gramen caninum marit. spicâ foliaceâ.
Gram. can. longius radicat. marin. 2. Lob. ico.
Gramen caninum marinum alterum, Ger.

X. Gramen can. marit. ſpicâ echinatâ, quod Gramen caninum maritimum aſperum, vel 3. in Prod.
Gramen caninum medicatum marinum ſpicâ echinatâ, C. Bauhini, Lob. ad. part. alt.
XI. Gram. canin. marit. ſpicatum: 4. in Prod.
XII. Gram. murorũ radice repẽte: 5. in Prod.

GRAMEN NODOSVM, à radicis forma.

I. Gramen nodoſum avenaceâ paniculâ.
an Aegilops bulbi genus, Plin. l. 19. c. 5.
Gramen, vel avenæ ſyl. genus, Ges. col.
Gramen bulboſum nodoſum, Ad. Lob. Lugd.
cui & Gramen nodoſum, ſub alia figura.
Gramen tuberoſum, ſiue nodoſum, Cam.
Gramen bulboſum, Tab.
Gramen caninum nodoſum, Ger.
Agroſteos alterum genus, Dod.
II. Gram. gemmeũ ſeu nodoſum ſecundũ.
Perlaro vulgò, & Oryza ſyl. Cæſ.
an Coix Myconi, Lugd.
III. Gramen nodoſum ſpicâ parvâ, ſive nodoſum tertium: 6. in Prod.
IV. Gram. bulboſum aquaticum: 7. in Prod.
V. Gramen bulboſum ex Alepo: 8. in Prod.

GRAMEN TREMVLVM.

I. Gramen tremulum maximum.
an Phalaris altera, Cæſ.
Gram. amourettes maiore paniculâ candicante, Cluſ. cur. poſt.
Colore panicularũ variat, eſt rufeſcentis, eſt albi coloris.
II. Gramen tremulum majus.
Lolium 10. & Ægilops Plinij, Trag.
Ægilops, Geſ. hort. Lon.
Graminis 1. genus, Dalech. in Dioſc. Ama.
Phalaris pratenſis minor, Ad. Lob. ico.
Amourettes tremblantes, Cluſ. hiſt.
Phalaris pratenſis, Ger.
Gramen polyanthos, Lugd.
Gramen leporinum & tremulum, Tab.
Gram. loliaceum 10. Tragi, Thal.
Variat paniculæ colore viridi, ſpadiceo.
III. Gram. tremulũ min⁹ paniculâ magnâ.
Phalaris parua, Cæſ.
Gramen amourett. alterum, Cluſ. cur. poſt.
Hoc aliquãdo in cacumine tres aut quatuor ramulos exiles fundit, ſemenque triangulum habet.
IV. Gramen tremul. minus pan. parvâ: 9. in Prod. Idem diceremus cum Graminis ſpecie parva Thalij, ſi noſtrum folia piloſa haberet.
V. Gram. paniculis elegantiſsimis, ſive ἐραγρωστις, majus.
Gramen amourettes, quaſi amatorium, Cluſ.
Gramen paniculoſum phalaroides, Lob.
Gramen pratenſe ſextum, Dod.
Gramen filiceum ſeu polyanthos 2. Lugd.
Gramen paniculatum ſativum, Tab.
Gramen paniculatum, Ger.
VI. Gram. minimum paniculis elegantiſs.
Gramen minimum Dalech. Lug.

GRAMEN PANICVLATVM.

Gramen pratenſe paniculatum.

I. Gramen pratenſe paniculatum molle.
Gramen lanatum Dalechampij, Lugd.
Gramen paniculatũ molle, Lob. adv. par. alt.
II. Gramen prat. paniculatũ majus, latiore folio: πόα Theoph.
Gramen vulgò cognitum, Trag. ico.
Gramin. 2. genus Dalech. in Dioſc.
Gramen praten. majus vulgatius, Ad.
Gramen praten. vulgatius, Lob. Lugd.
Gramen pratenſe primum, Dod.
Gramen, Lon. commune, Thal.
Gramen alterum & vulgare, Tab.
Gramen pratenſe, Ger.
an per Chulem Garzias hoc gramen intellexit? Cluſ. not. ad Garz.
III. Gramen pratenſe paniculatum majus anguſtiore folio: 10. in Prod.
Variat paniculâ & glumis longioribus.
IV. Gramen Vngaricum Busbequij in Itinerario Conſtantinopolitano.
V. Gramen pratenſe paniculatum medium.
Gramen minus, Ad. Lob. ico. Tab.
Gramen pratenſe ſecundum, Dod.
Gramen pratenſe minus, Ger.
Variat latiore & anguſtiore folio.
VI. Gramen pratenſe paniculatum minus.
Gramen paniculatum minus, Tab.
Gramen minimum album & rubrum, Ger.
Variat hoc paniculâ & culmis purpuraſcentibus & albis.

VII.

VII. Gram. paniculâ multiplici: 11. in Prod. Majus & minus reperitur Mõſpeſſuli, & Gramen minus duriuſculum nominatur.

Gramen paniculatum arvenſe.

I. Gramen arvenſe paniculâ criſpâ.
Gramen, Matth. Lugd.
Gramen minimũ Xerampelinum, Ad. Lob. ico. Lugd.
Gramen bulboſum Dalech. Lugd.
II. Gramen paniculâ pendulâ aureâ.
Gramen aureum Dalech. Lugd.
III. Gramen ſegetũ altiſs. paniculâ ſparsâ.
Gram. ſegetũ panicul. ſpecioſâ latiore, Lob. ico.
Gramen ſegetale, Tab. Ger.
an Gram. caule geniculato, Thal.
IV. Gramẽ ſegetum paniculâ arundinaceâ.
Gramen loliaceum 8. Tragi, Thal.
Gramen equinum, fortè Geſneri, Cam.
Agrorum venti ſpica, Lob. ico.
Gramen pratenſe 3. Dod.
Gramen harundinaceum arvenſe, Tab.
Garmen harundinaceum, Ger.
Variat paniculâ flaveſcente & ſpadiceâ.

Gramen paniculatum montanum & ſylveſtre.

I. Gram. montanum paniculâ ſpadiceâ delicatiore: 12. in Prod.
II. Gram. paniculatum odoratũ 13. in Prod.
III. Gram. paniculatum folio variegato.
Gramen ſulcatum, Ad. Lob. ico.
Gramen ſtriatum, Lon. Ger.
Gramen pictum, Cam. Tab.
Variat in colore foliorum.
IV. Gram. ſylvat. panic. altiſs. 14. in Prod.

Gramen paniculat. aquaticum.

I. Gram. paluſtre paniculatum altiſsimum.
Gramen aquati. harundin. paniculat. Tab.
Gramen majus aquaticum, Ger.
II. Gramen paluſtre paniculâ ſpecioſâ: 15. in Prod.
III. Gram. paluſt. panic. minus: 16. in Prod.
IV. Gramen aquatic. paniculat. latifolium.
Lolij nonum genus, Trag.
Gramen majus aquaticum, Lob. ico.
Graminis arundinacei alia ſpecies, Thal.
Gramen harundin. paniculatum, Tab. Ger.

GRAMEN SPICATUM.

Gramen ſpicatum aquaticum.

I. Gramen aquatic. fluitans multiplici ſpica.
Ἄγρωστις ποτάμιος.
Gramen anatum, Trag.
Gramen aquis innatans, Lob. ico.
Gramen fluviatile, Tab. Ger.
II. Gramen aquat. geniculatum ſpicatum.
Gramen aquatic. ſpicatum, Lob. ico.
Gramen fluviatile album, Tab.
Gramen fluviatile ſpicatum, Ger.
III. Gramen mariti. fluitans cornutum: 17. in Prod.

Gramen criſtatum & ſpicatum pratenſe.

I. Gramen pratenſe criſtatum, ſive Gramen ſpicâ criſtatâ læve.
Gramen criſtatum C. Bauhini, Lob. ad part. 2. 18. in Prod.
Variat florum colore, communiter ex pallido flaueſcentes, aliquando punicei coloris ſunt.
II. Gram. ſpicâ criſtatâ ſubhirſutũ: 19. in Prod.
III. Gramen pratenſe ſpicâ flaveſcente.
Gramen anthoxanthon, Lugd.
IV. Gram. pratenſe ſpicâ purpureâ ex vtriculo prodeunte, vel Gramen folio ſpicam amplexante.
Gramen pratenſe Dalech. Lugd.
V. Gramen ſpicatum folio aſpero.
Gramen ſpicatum, Dalech. Lugd.
Variat folio nonnunquam articulato, & floribus, qui apud nos pallidè lutei, in pratis montium frigidorum ſubrubei ſunt.
VI. Gram. caryophyllatæ folijs ſpicâ divulſâ.
Gramen ſpicatum folijs Vetonicæ, Lob. ico.
Graminis loliacej octavi 4. ſpecies, Thal.
Gramen nigrum, Lugd.
Gramen caryophylleum, Tab.
Reperitur majus in pratis humidis, minus in ſiccis.
VII. Gram. caryophyllatæ folijs ſpica ſquamata.
Graminis loliacei 8. alia perpuſilla ſpecies, Thal.
Hujus figuram priori junxit Lobel. in icon.

Gramen ſpicatum montanum & nemoroſum.

I. Gram. ſpicatum anguſtifol. monta: 20. in Prod.

II. Gram. ſylvatic. anguſtifol. ſpicâ albâ: 21. in Prod.
III. Gramen caryophyllatum nemoroſum ſpicâ multiplici: 22. in Prod.
IV. Gram. caryophyllatum montāum ſpicâ variâ: 23. in Prod.
V. Gramen caryophyllatum alpinum.
Gramen alpinum Rabinum, Geſ. hort.
Gram. Rabinum, Ad. (vel Raviſium montan.) Tab.

GRAMEN TYPHOIDES.
Ἄγρωστις Τυφοειδής.

I. Gram. typhoid. maximum ſpicâ longiſſ: 25. in Prod.
an Stelephuros Theophraſti, Ang.
II. Gramen typhoides molle.
Gramen alopecuroides, Lob. ico.
Gramen alopecurinum 1. Tab.
Gramen alopecuroides minus, Ger.
III. Gramen typhoides aſperum primum.
Gramen typhoid. aſperum majus, fortè Thalij.
Gramen typhinum 1. Tab.
Gramen typhinum majus, Ger.
IV. Gramen typhoides aſperum alterum.
Gramen typhinum, Lob. Lugd.
Gramen pratenſe 7. Dod.
Gramen typhinum 2. Tab.
Gramen typhinum minus, Ger.
V. Gramen typhoid. ſpicâ anguſtiore.
Gramē alopecuroides minus alterum, Lob. ico.
Gramen alopecurinum 2. Tab.
Gramen alopecurinum minus, Ger.
Variat ſpicâ longiore & breuiore.
VI. Gramen typhoides culmo reclinato.
Gramen alopecuroides minus, Lob. ico.
Gramen alopecurinum 3. Tab.
Gramen alopecurinum majus, Ger.
VII. Gramen typhoides ſpicâ multiplici.
Calamagroſtis prima, Trago deſcrip.
Gramen typhinum 3. Tab.
Cyperus typhinus, Ger.

GRAMEN PHALAROIDES.

I. Gramen phalaroides majus, ſiue Italicum.
Gramen phalaroides 2. Lob. ico.
Gramen phalaroides, Tab.
Gramen alopecuroides majus, Ger.
II. Gramen phalaroid. minus, ſiue Hiſpani: 26. in Prod.
III. Gramen phalaroides ſpicâ molli, ſive Germanicum: 27. in Prod.

GRAMEN ALOPECVROIDES.

I. Gramen Alopecuroides ſpicâ rotundiore: *Ἀλωπέκουρος* Theoph.
Alopecuros Theoph. Ang.
Cauda vulpis Monſpelienſ. ſpecioſior, Ad.
Alopecuros, Dod. Lugd. Tab. Cam. Ger.
Alopecuros altera, Lob. ico.
Cauda vulpina, Cæſ.
Variat: Creticum enim ſpicâ eſt maiore & ad tactum delicatiore.
II. Gra. Alopecuros minor ſpicâ longiore.
Alopecuros longâ ſpicâ, Tur.
Cauda vulpina Monſpel. Ad. Lob. ico.
Alopecuros maior, Tab.
Variat magnitudine & ſpicarum longitudine, quæ in altera longior, in altera brevior & rotundior.
III. Gram. Alopecuros major ſpicâ lōgiore.
Iuncus marinus gramineus folijs ſchœnanthi, Ad. Lob. ico. Lugd.
Schœnanthum adulterinum, Tab. Ger.
IV. Gramen Alopecuroides Anglobritann. maximum.
V. Gramen Alopecuroides Africum.
Vtriuſq; iconem D. Lobelius ad me miſit, & in Illuſtrat. plantarum deſcripturum monuit.
VI. Gramen Alopecuroides ſpicâ aſperâ.
Gramen echinatum Dalech. Lugd.

GRAMEN TOMENTOSVM.

I. Gramen tomentoſum ſpicatum.
Gram. tomentoſum, Alopecuros vera Theoph. & Plinij, Lugd.
Gramen ſparteum 2. & Schœnanthinū, Tab.
Iuncus marinus gramineus, Ger. tit.
II. Gram. praten. tomentoſ. paniculâ ſparſâ.
Gnaphalium Dioſc. Trag.
Typha Dioſc. Ang.
Iuncus bombycinus, Ad. Lob. ico.
Gramen eriophorum, Dod.
Linum pratenſe, Geſ. col. Lon.
Gnaphalion Tragi, Lugd.
Pſeudolinum, Caſt. ico.
Gramen junceum lanigerum, Thal.
Gram. tomentoſum, & Linagroſtis, Tab.
Gramen tomentarium, Ger.

Non-

Nonnunquam contractis pediculis tanquam pappus conspicitur.

III. Gramen tomentosum alpinum & minus: 28. in Prod. ex Rhætia D. Burserus attulit.

GRAMEN SPARTEVM.

Αὐτόσπαρτον Theoph. Spartium Plinio.

I. Gram. sparteum 1. paniculâ comosâ.
Spartum Plinij, Clus. Lob. Lugd.
Spartum herba, Dod.
Spartum Plinii 1. Tab. Ger.
Iuncus Ibericus sive Hispan. Dalech. in Pliniũ.

II. Gram. spart. 2. panicula brevi folliculo inclusâ.
Spartum herba alterum, Clus. hist.
Spartum alterum Plinij, Lob. Lugd. Tab. Ger.
Sparti herbæ alia species, Dod.

III. Gramen sparteum spicatum folijs mucronatis longioribus, vel spicâ secalinâ.
Spartum tertium, Clus. Lugd.
Spartum herba 3. maritimum, Clus. hist.
Spartum nostras, Lob.
Spartum 5. & Plinianum 3. Tab.
Spartum Anglicanum, Ger.

IV. Gramen sparteum spicatum folijs mucronatis brevioribus.
Gramen sparteum 1. Tab.
Spartum Anglicum 2. Ger. tit.

V. Gramen sparteum spicatum latifolium.
Spartum nostras alterum, Lob. ico.
Spartum 6. vel Plinianum 4. Tab.
Spartum herba 4. Batavicum, Clus. hist.

VI. Gramen sparteum juncifolium.
Spartum nostras parvum, Lob. ico.
Spartum 7. vel Plinianum 5. Tab.

VII. Gramen sparteum Basileense capillaceo folio: 29. in Prod.

VIII. Gramen sparteum minus, vel Holandicum: 30. in Prod.

IX. Gram. sparteum Monspeliacum capillaceo folio minimum: 31. in Prod.

X. Gram. sparteum setas equinas referens: 32. in Prod.

Ex Iava Insula allatum: cujus videtur mentio facta in Clusij curis posterioribus, sub herbâ, Sparto Hispanico, non absimili.

XI. Gramen sparteum pennatum.
Spartum Austriacum, Clus. pan.
Gram. 9. vel junceum, Dod.
Gram. pinnatum Dalech. Lugd.

Variat iuba colore: est flavo, & etiam cãdido.

XII. Gram. spart. variegatũ: sub 33. in Prod. Sparti nomine D. Iungermannus misit.

GRAMEN IVNCEVM ET SPICATVM.

I. Gram. foliolis jũceis oblõgis, radice alba.
Gramen junceum Dalech. Lugd.

II. Gramen foliolis junceis brevibus majus radice nigrâ: 34. in Prod.

III. Gram. foliolis junceis brevibus minus.
Exile gramen durius, Lob.
Gramen exile, Lugd.
Gramen minus duriusculum, Tab. Ger.

IV. Gramen exile Nicæum: de quo paucis Busbequius in suo Itinerario.

V. Gramen foliolis junceis radice jubatâ.
Gramen exile durius Nortvegicum aut Danicum, Lob. ad par. 2.

VI. Gramen palustre junceum racemoso semine: 35. in Prod.

VII. Gramen junceum polystachion.
Gramen junceum 2. vel iunceum aquat. majus, Tab.
Gramen junceum aquatic. Ger.

VIII. Gramen junceum folio articulato sylvaticum.
Gram. junceum 1. vel sylvaticum nemorosum, Tab.
Gramen junceum sylvaticum, Ger.

IX. Gramen junceũ folio articulato aquaticum.
Gramen aquat. alterum, Lob. ico.
Arundo minima, Lugd.
Gramen junceum polycarpon, Thal.
Gramen aquaticum, Tab. Ger.

Habetur majus & minus Thalio monente: in maiore, post fœnisecium, caulis novus palmaris excrescit, cui non amplius capitula corymbacea insident, sed vtriculi vnciales paleacei in capillamẽta fissi, modo virides, modo purpurascentes: rarissimè cum corymbis utriculi reperiuntur.

X. Gramen junceum folijs & spicâ junci.
Gramen junceum maritimum, Lob. ico. Ger.
Gramen junceum tertium, Tab.

XI. Gram. junceum folijs & spica junci minus.
Gramen junceum marinum densè stipatum, Lob. ico.

Gramē junceum 5. vel aquaticum minus,Tab.
Gram.junceum marinum,Ger.

XII. Gramen junceum montanum capite ſquamoſo: 36. in Prod.

XIII. Gram.junceum minimum capitulo ſquamoſo: 37. in Prod.

XIV. Gramen junceum minim. alterum 38.in Prod.

XV. Gram.junceum minimum mariti. 39. in Prod.

XVI. Gramen junceum ſpicatum ſeu triglochin.
Calamagroſtis 2. Trag. ico.
Calamagroſtis 4. Lugd.
Carex minus,Lon.
Gramen mixtum ex Iunco & Gramine, Thal.
Gramen marin.ſpicatum alterum majus, Cam.
Gramen marinum ſpicatum,Ger.
Gramen triglochin Dalech.Lugd.
Gramen junceum 4. vel ſpicatum,Tab.

XVII. Gramen ſpicatum alterum.
Gramen marinum ſpicatum,Lob.ico.
Gramini montano ſpicato ſimile in maritimis Flandriæ,Cluſ.pan.
Gramen aquat.ſpicatum,Tab.Ger.

GRAMEN CYPEROIDES.
Spicatum & paniculatum

I. Gramen cyperoides latifolium ſpicâ rufa: ſive caule triangulo.
Graminis 4. genus,Trag.
Gramē cyperoides,Lob.Lugd. Cam. Tab.Ger.
Gramen triangulum,Lugd.
Carex Tragi,Lugd.

II. Gramen cyperoides latifolium ſpicâ ſpadiceo viridi majus : 40.in Prod.

III. Gramen cyperoides anguſtifolium ſpicâ ſpadiceo viridi minus:41. in Prod.

IV. Gram. cyperoid. anguſtifol. ſpicis longis erectis.
Gramen paluſtre majus,Lob.ico.

V. Gram. cyperoides ſpicâ pedulâ breviore.
Pſeudocyperus,Geſ.hor.Lob.ico.Dod.
Pſeudocyperus ὀλιγόκαρπος,Thal.
Gramen aquaticum,Lugd.
Majus & minus habetur.

VI. Gramen cyperoides ſpicâ pendulâ longiore & anguſtiore: 42. in Prod.

VII. Gram. cyperoid. paniculâ ſparsâ majus.
Gram.cyperoid.aquat.vulgatius,Lob.ico.Ger.
Gramen cyperinum majus,Tab.
Variat paniculâ, in altera compactiore& breviore,in altera magis expanſa & longiore.

IIX. Gramen cyperoid. paluſt. majus ſpicâ compactâ.
Gramen paluſtre cyperoides, Lob.ico.Ger.
Gramen junceum triquetrum,Thal.
Gram.cyperinum paluſtre,Tab.

IX. Gram. cyperoides ſpicis minoribus, minus compactis: 43. in Prod.

X. Gram.cyper.paluſtre majus ſpicâ diviſâ.
Gramen cyper.parvum aquatic. Lob.ico.Ger.
Gramen cyperinum paluſtre minus,Tab.

XI. Gramen cyperoides minus paniculâ ſparsâ ſubflaveſcente.
Iuncus exiguus pratenſis,Lugd.
Calamagroſtis 3. Trag.ico.Lugd.
Carex minus,Lon.
Gramen marinum ſpicatum minus,Cam.
Gramen cyperoides minimum paniculâ ſubflavâ C. Bauhini,Lobelio ad. par.2.

XII. Gramen cyperoides minus, paniculâ ſparsâ nigricante.
Gramen cyperoides minimum nigricante panicula, Lob.ad.par. 2.

XIII. Gramen cyperoides miliaceum.
Cyperus graminea,Ad.Lob.ico.Lugd.
Iuncus latus,Lugd.
Pſeudocyperus πολύκαρπος,Thal.

XIV. Gramen cyperoides maritimum.
Iuncus maritimus,Ad.Lob.ico.Tab.
Iuncus marinus alius Penæ,Lugd.
Gramen maritimum,Eidem.

GRAMEN ARVNDINACEVM.

I. Gramen arundinaceum ſpicâ multiplici.
Καλαμάγρωστις Dioſcoridis.
Calamagroſtis fortè Babylonicum,Ad.
Calamagroſtis,Lob.Lugd.
Gramen arundinaceum,Lugd.
Gramen arundinaceum majus,Tab.Ger.
Variat ratione loci:nam quæ in arenoſis, ſpicâ eſt craſsiore : quæ in montoſis, dumetis humidis,ſpicâ eſt tenuiore.

II. Gramen arundinaceum ſpicatum.
Gramen harundinaceum minus,Tab.Ger.

III. Gramen arundinaceum paniculâ molli ſpadiceâ maius.

Gram.

Gramen tomentoſum Lob.ico.
Gram.loliacei 8. alia ſpecies, Thal.
IV. Gramen arundinaceum panicula molli ſpadicea minus.
Graminis loliacei octavi tertia ſpecies, Thal.
V. Gramen arundinaceũ ramoſum, plumoſum album: 44. in Prod.
VI. Gram. arundinaceum enode maj. montanum.
Scirpi primum genus, Trag.
Iuncus ſylveſtris, Lon.ico.
Iuncus lychnanthemos maior, Thal.
Gramen harundin. montanum, Tab.
VII. Gramen arundinaceum enode minus ſylvaticum.
Scirpi alterum genus, Trag.
Iuncus lychnanthemos tenuis major, Thal.
VIII. Gram. arundin. maritimum acutiſſimum.
Oxyagroſtis maritima Dalech. Lugd.

GRAMEN NEMOROSVM

Gramen nemoroſum glabrum.

I. Gramẽ nemoroſum paniculis albis capillaceo folio: 45. in Prod.
II. Gramen nemoroſum ſpicâ ſubnigrâ recurvâ.
Gramen cyperinum nemoroſum, Tab. Ger.
III. Gramen nemoroſum ſpica rufeſcente molli.
Gramen nemoroſum 1. Tab.
Gramen ſylvaticum, Ger.
IV. Gramen nemoroſum ſpicis parvis aſperis.
Gramen ſylvaticum 3. Tab.
Gramen ſylvaticum minus, Ger.
Variat latiore folio in dumetis, & anguſtiore in pratis.
V. Gramen nemoroſum caliculis paleaceis.
Holoſtium, Matth.
Holoſteum Matthioli, Lob.ico. Lugd.
Gramen epigonatocaulon, Thal.
Gramen junceum 6. vel bufonium, Tab.
Gramen junceum, Ger.
Duplex eſt repens: & erectum.
VI. Gram. holoſt. alpinum minimum; 46. in Prod.

Gramen nemoroſum hirſutum.

I. Gramen hirſutum latifolium majus.
Gramen hirſutum nemoroſum, Lob.ico. Ger.
Gramen ſylvaticum 4. ſive piloſum, Tab.
II. Gramen hirſutum latifolium minus.
Magnitudine potiſsimum differt: datur & hujus majus & minus.
III. Gramen hirſutum capitulis Pſyllii.
Cyperella Cordi & Pſeudocyperi ſpecies pumila, Geſ.hor.
Gram. exile hirſutum cyperoides, Lob.ico.
Gramen cyperinum piloſum, Tab.
Gramen nemorum Dalechampij, Lugd.
Gramen exile hirſutum, Ger.
Variat foliis latioribus & anguſtioribus.
IV. Gramen hirſutum capitulo globoſo.
Combretum Plinij, Ang.
Herba Luziola vulgo, Cæſ.
Gramen lucidum, Tab.
Gramen paluſtre echinatum, Ger.icon.
V. Gram. hirſut. anguſtiſ. majus: 47. in Prod.
VI. Gram. hirſut. anguſtifolium minus paniculis albis.
Gramen Leucanthemum Dalech. Lugd.

GRAMEN ECHINATVM
& aculeatum.

I. Gramen ſpicâ ſubrotundâ echinatâ: vel Gramen echinato capitulo.
Gram. echinatum tribuloides, Colum.
II. Gram. ſpicâ planâ echinatâ: 49. in Prod.
III. Gram. album capitulis aculeatis Italicũ.
Gramen aculeatum, Matth. Caſt. Lugd.
IV. Gramen paluſt. aculeatum vel minus, Germanicum.
Gram. paluſtre echinatum, Lob.ico.
Gramen aculeatum, Lugd.
Variat ſpicis longioribus, rotundioribus, ſæpe in eadem planta.
V. Gram. paluſtre aculeatum Italicum vel majus.

GRAMEN DACTYLOIDES,
ſive Iſchæmum.

I. Gramen dactylon Aegyptiacum.
Nejemelmſalib, ſive Gramen crucis, Aegyptiis, Alpino.
II. Gram. dactylon folio arundinaceo majus: aculeatum fortè Plinii.
Gramen, Ang. Cluſ. Cæſ.
Gramen vulgare Dalech. Lugd.
Gramen canarium alterum, Lob.

Variat: nam Gallicum foliis est nonnihil villosis: Germanicum verò; foliis est glabris & cauliculis minus erectis.

III. Gramen dactylon folio arundinaceo minus cum appendice.
Gramen vulgare Dalechampii, Lugd.
Fortè cum secundo idem.

IV. Gramen dactylon folio latiore.
Sanguinaria Nevenaræ, Trag.
Canaria Plinij, & Galli crus Apuleji, Ang.
Coronopus, Leoniceno.
Ischæmon, Gesf.cat. Clus.hist. Tab.
Ischæmon vulgare, Ad. Lob. Ger.
Ischæmon Plinij, Clus.hist. quoad iconem.
Gramen ischæmon Plinij, Lugd.
Variat spicis, plerumq; quinis & senis: rarò quaternis: rarissimè ternis.

V. Gram. dactylon angustifol. spicis villosis.
Ischæmon secundum, Tab.
Spicis tribus, 6. 7. & 10. variat.

VI. Gramen dactylon scoparium.
Gramen scoparium ischæmi paniculis Gallicum, Lob. ad par. 2.

VII. Gramen dactylon aquaticum.
Gramen aquaticum geniculatum, Tab. Ger.

IIX. Gramen dactylon esculentum.
Gramen mannæ, Matth. Cast.
Gramen aculeatum, Sanguinaria, Capriola, Leon. Ruel. Ama.
Frumentum, Germã. Schwadẽ, Oryzæ species, Cord. in Diosc.
Gramen album seu hirsutum, Gesf. hor.
Manna cælestis Germanis, Eidem.
Gramen Mannæ esculentum, Ad Lob. Ger.
Gramen Mannæ primum, Dod. Tab.
Gramen aculeatum 1. Plinij, Thal.
Graminis genus quod in Germã. seritur, Cæs.
Gram. Mannæ prius Matth. & prius Dod. Lugd.

GRAMEN PANICEVM.

I. Gramen paniceum spicâ divisâ.
Panicum syl. Matth. Ad. Cast. Cam. Lugd. Tab. Ger.
Panicum Herbariorum sylvestre, Lob.
Gramen Mannæ alterum, Dod. Lugd.
Milium sylvest. & supinum, Clus. hist.
Panicastrellæ species, Cæs.
an Milium sylvestre Ischæmum, Ang.
Spica subinde singularis, non raro multiplex, eaq; modo herbacei, modò atrorubentis coloris est.

II Gram. paniceũ spicâ aristis lõgis armatâ.
Panici effigie gramen aristis circumvallatum, Lob. ico.
Gramen paniceum Ger. secundum, Tab.

III. Gramen paniceum spicâ simplici: ἀνάγυρωτις.
Lolium sextum, Miliaria herba Plinii, Trag.
Panici effigie gramen simplici spicâ, Lob. ico.
Panicastrella, Cæs.
Panicũ sylvestre aliud, Dalech. Herba alba fortasse Plinii, Lugd.
Gramen paniceum primum, Tab.
Gram. cyperoides spicatum, Ger. ico.
Variat: aliquando enim spica oblonga: aliquando brevi & rotunda.

IV. Gramen qaniceum spicâ asperâ.
Lolium 7. Phalaris syl. Diosc. Trag.
Gramen geniculatum, Tab. Ger.
Variat: Monspelii palmo minus: apud nos erectum & cubitale.

V. Gramen paniceum spicis nigris.
Panici effigie gramen 3. Lob.
Gramen paniceum, 3. Tab.
Gramen paniceum parvum, Ger.

GRAMEN MILIACEVM.

I. Gram. sylvaticũ paniculâ miliaceâ sparsâ.
Gram. miliaceum, Lob. ico. Cam. Tab. Ger.
Gramen pratense 4. Dod.

II. Gram. mont. panicula miliaceâ sparsâ: 50 in Prod.

III. Gramen arundinaceũ paniculâ miliaceâ: 51. in Prod.

GRAMEN SORGHINVM.

I. Gramen Sorghi paniculâ erectum.
Gramen sorghi effigie, Lob. ico.
Gramen sorghinum, Tab. Ger.
Gramen pratense 5. Dod.

II. Gramen arundinaceum Sorghi paniculâ sparsâ: 52. in Prod.

GRAMEN SPICA TRITICEA & Secalina.

I. Gramen latifolium spicâ triticeâ latiore compactâ: 53. in Prod.
Variat latiore & angustiore folio.

II. Gram-

II. Gram. latifol. spicâ triticeâ divulsâ: 54. in Prod.

III. Gramen angustifol. spicâ triticeâ compactâ: 55. in Prod.

IV. Gram. angustifolium spicâ tritici muticæ simili.
Gramen frumentarium segetaléve, triticeum, sive triticea spicâ, C. Bauhini, Lob. ad. par. 2. 56. in Prod.

V. Gramen spicâ secalinâ: 57. in prod.

GRAMEN SPICA BRIZAE.

I. Gramen spicâ brizæ majus: 58. in Prod.

II. Gramen spicâ brizæ minus: 59. in Prod.

III. Gram. spicâ geminâ millepedæ simile.
Gramen dystachyophoron, Colum.

GRAMEN HORDEACEVM.

I. Gramen hordeaceum montanum sive majus.
Graminis loliacei 3. genus majus, Thal.

II. Gram. hordeaceum minus & vulgare.
Lolium tertium, Trago.
Holcus Plinij, Aristida alijs, Ang.
Hordeum murinum, Tur. & Cæs.
Hordeum spontaneum spurium, Lob.
Hordeum sive triticum murinum, Dod.
Hordeum spurium, Tab. Ger.
Graminis loliacei 3. genus, Thal.
Gramen hordeaceum, Lugd.

III. Gramen hordeo disticho simile.
Gramen hordeaceum pumilum, Clus. cur. post.

GRAMEN LOLIACEVM.

I. Gramen loliaceum spicâ longiore.
Αἶρα Diosc. Arist. Theoph. Gal. Orib. Aegin. Aët.
Ζιζάνιον Constan. Zinzania Arabum.
Lolium & Aera, Plinio.
Lolium, Ruel. Matth. Ges. cat. Ama. Cord. in Diosc. Tur. Dod. Cæs. Cast. Lugd. Tab.
Lolium & triticum temulentum, Ad. Lob.
Lolium verum, Ges. hor.
Lolium album, Ger.
Frumentum fatuum, Lon.
Variat: communiter aristas habet, sed sine aristis quoq; Bononiæ observatum.

II. Gramen loliaceum latifolium spicâ angustiore: 60. in Prod.

III. Gram. loliac. angustiore folio & spicâ.
φοῖνιξ Dioscoridi, à seminis colore phœniceo. Herba Phœnicea Græcis, hordeum murinum nostris, Plin.
Lolium quartum, Trago.
Phœnix, Matth. Tur. Lacun. Dod. (cui & Lolium murinum.) Cast. Ang. Cord. Lon. Cæs. Lugd.
Hordeum murinum, Guil. Lob. Tab.
Graminis loliacei 4. genus Tragi, Thal.
Lolium rubrum, Ger.

IV. Gram. loliace. minus spicâ simplici: 61. in Prod.

V. Gramen loliaceum minus supinum multiplici spicâ; 62. in Prod.

VI. Gramen loliaceum supinum.
Gramen phalaroides exile supinum humi sparsum Danicũ, Lob. ad. par. 2. à quo accepimus.

VII. Gramen maritimum paniculâ loliaceâ: 63. in Prod.

GRAMEN FESTVCAE, SEV
Aegilops & Bromos herba.

I. Festuca graminea glumis hirsutis.
Lolium 2. Trag. at 1. icone.
Aegilops & Festuca, Dod. gal. Ges. hort.
Bromos, Lac. altera, Ger.
Bromos sterilis altera, Lob. Lugd.
Lolium, Lon.
Festuca altera, Dod.
Gramen murorum Dalech. Lugd.
Festuca graminea, Thal.
Phœnicis altera species, Eid.
Syphonium, Bromos herba, Tab.
Variat spicis, quæ aliquando quasi in fasciculum comprehensæ, & Phœnix altera est Thalij: aliquando dispersis: sic aliquando glabris, aliquãdo hirsutis: & propriè Secales vitium est.

II. Festuca gramin. glumis vacuis: 64. in Prod.
Variat: aliquando aristis oblongis incurvis armata Monspessuli reperitur.

III. Festuca grãinea effusâ jubâ: 66. in Prod.

IV. Festuca graminea nemoral. latifolia mollis.
Festuca quarta, Thal.

V. Festuca junceo folio: 66. in Prod.
an Festuca nemoralis quinta & tenuifolia, Thal.

VI. Festuca junceo folio spicâ geminâ: 67. in Prod.

VII. Festuca avenacea sterilis elatior.

βρῶμος Diosc. alijs. βρῶμος πόα, ad differentiam avenæ.
Festugago, Gazæ.
Lolij primum genus, Trag. desc.
Aegilops prima, Matth. altera, in comp.
Aegilops, Lac. vera, Gesn. hort.
Bromos & avena herba, Dod. gal.
Festuca & avena Græca, Lon.
Avena sterilis, Ad. Thal.
Bromos sterilis, Lob. ico. Ger.
Bromos herba, Dod. Lugd.
Avena Græca, Cæs.
Aegilops 1. & Avena fatua, Tab.

IIX. Festuca avenacea sterilis humilior.
Lolij quintum genus, Trag.
Bromos herba graminei generis, Thal.

IX. Festuca graminea arvensis minor.
Festuca sexta, Thalio.

X. Festuca pratēsis lanuginosa: 68. in Prod.

XI. Festuca dumetorum: 69. in Prod.

XII. Festuca dumetorum folijs angustissimis pilosis: 70. in Prod.

XIII. Festuca vtriculis lanugine flavescētib.
Αἰγίλωψ Diosc. Theoph. (ubi Gaza Avenam vertit,) Gal. Oribas. Aegin.
Hordeum festuca, seu Aegilops, Plinio.
Aegilops Bromoides Belgarum, Lob.
Festuca prior, Dod.
Avenæ tertium genus syl. Cæs.
Avena sylvest. seu nigra, Thal.
Aegilops Dodonæi, inter Aegilopē & Bromum media, Lugd.
Aegilops sexta, Bromoides 2. Tab.

XIV. Festuca altera capitulis duris.
Aegilops, Ang. Matth. comp. Ad. Dod.
Aegilops secunda, Matth. Lug.
Festuca sive Aegilops Narbonensis, Lob.
Triticum sylvest. in Sicilia, Cæs.
Frumentum syl. Cast. ap.
Aegilops Lobelij & Penæ, Lugd.
Aegilops peregrina, Tab.
Festuca Italica, Ger.

Spica communiter ex duobus aut tribus capitulis duris composita est: nonnunquam ex pluribus compacta, spicam triuncialē obtinet.

XV. Festuca longissimis aristis glumis vacuis spadicei coloris.
Aegilops 4. Bromoides 1. Tab.
Aegilops Bromoides, Ger.

GRAMEN AVENACEVM.

I. Gram. montanum avenaceum spicatum.
Gram. montan. spicatum. Clus. pan.
Gram. sylvaticum secundum, Tab.
Gram. marinum spicatum alterum, Ger.

II. Gram. mont. avenaceum locustis rubris: 71. in Prod.

Variat caule, lævi in montosis: in dumetis humidis, folijs cauleq; subasperis.

III. Gram. avenaceum locustis rarioribus.
Gram. avenaceum rariore grano Danicum, Lob. ad. par. 2. à quo accepimus.

IV. Gramen avenaceum capillaceum minoribus glumis.
Gramen Anglo-Britannicum avenaceum, Danico nemorali simile: Hoc nomine à D. Lobelio accepimus.
Gramen nemorale avenaceum alterum ex fusco xerampelinum & lucidum Danicum, Eid. ad. par. 2. cuius etiam varietatem notat.

V. Gramē avenac. montanū lanuginosum.
Gramen monta. avenæ semine, Clus. pan.
Gramen avenaceum, Tab.
Hordeum distichon, Ger. ico.

VI. Gramen avenaceum lanuginosum glumis rarioribus: 72. in Prod.

VII. Gram. avenac. lanuginosū ramosum.
Gramen glumosum Dalech. Lugd.

IIX. Gramen glumis varijs: 73. in Prod.

IX. Gramini affinis planta ad gutturis inflammationes utilis.

Planta in planis nascens graminis modo, Petri de Osma in epist. ad Monardem. sed quid?

IVNCVS

SECTIO SECVNDA.

IVNCVS, NARDVS, CYPERVS, Sparganium, Vva marina & Equisetum.

DE IVNCO.

IVNCVS à jungendo, Græcis σχοῖνος, à loris & funibus dicitur. Dioscorides, inodoratum & inodorum divisisse videtur. Nam l. 1. de Iunco odorato, quem simpliciter σχοῖνον per excellentiam nominavit: at l. 4. c. 52. de inodoro egit: hunc duplicem fecit, unum levem, alterum acutum: hunc sterilem, & alterum semine nigro & crassiore calamo, & tertium ὁλόσχοινον prioribus carnosiorem. Sic Theoph. 4. hist. 13. tria sunt genera, ὀξὺς καὶ ἄκαρπος, acutus & sterilis, qui mas: κάρπιμος, frugifer, quem μελάγκρανον, atriferum vocitat: tertius ὁλόσχοινος dicitur: at de odorato 9. hist. 7. egit. Plinius l. 21. c. 18. quinq; fecit, 1. Mariscon appellatum, 2. marinum, oxyschœnum, & huius tria genera: acutum, sterilem, quem marem & oxym: alterum semen ferentis, quem Melancranin vocant, & fructuosior: magis tertius, qui Holoschœnos nominatur. Quare Iuncus alius est odoratus, inodorus alter; vel alius locis aridis, alius aquosis provenit: hic, vel in aquis dulcibus, vel maritimis. Rursum utriusq; generis alij ἀπόξεις ἐπ' ἄκρῳ, in mucronem pungentem desinunt, alij in fastigium obtusius: & sic alius λεῖος, levis: alius τραχὺς, asper: alius fastigio acutiore, alius obtusiore. Iuncus levis & in fastigio acutus, alius est oxyschœnos, alius holoschœnos. Oxyschœnos alter mas, ἄκαρπος, nullo semine fœcundus: alter fœmina, μελαγκρανὶς, nigrum semen ferens: sic ad fœcundum, clavatus: petrosus verò, ad lapides referendus est.

I. Iuncus odoratus sive aromaticus.
σχοῖνος εὐώδης ἢ εὔοσμος ἢ ἡδύοσμος, Hipp.
ἀρωματικὸς ἢ μυρεψικὸς, Græcis posteriorib.
σχοῖνος, Diosc. & Galeno.
Iuncus odoratus, Plinio, Hermol. Ruel. Matth. Tur. Lac. Ad. Lob. Clus. in Garz. Cæs. Cast. Lugd.
Iuncus rotundus, Celso.
Iuncus rotundus odoratus, Marcell. Ama. Corn.
Schœnus & Iuncus odor. teres ac rotund. Cord.
Schœnanthum, Mesuæo, Lon. (cui & Cyperus rotundus.) Tab. (& Iuncus aromaticus.) Cam. (& Iuncus floridus sive aromaticus) Acostæ.
Squinanthum, Varroni, Ang. Guil. & Officinis, quasi σχοίνου ἄνθος, iunci flos.
Adhar & Adhir, Arabib. Sachbar, Arabiæ incolis.
Palea de Mecha & Pastus camelorum, vulgo.

IVNCVS ACVTVS.

I. Iunc. acut. capitulis sorghi: ὀξύσχοινος Diosc.
Iuncus acutus, Ang. Cord. in Diosc. Cast. acuto cacumine, Ges. cat.
Iuncus maritimus primus, Ad.
Iuncus rotundus alter, Cæs.
Huc referri potest
Vlva palustris & inusitatum Caricis genus, cujus folia peracuta crura & pedes sauciant: par. 6. Ind. occid. exped. in Floridam.
II. Iuncus acut. marit. capitulis rotundis.
Iuncus acuminatus, Ama.
Iuncus acutus maritim. alter, Ad.
Holoschœnos maior, Lugd.
III. Iūcus acut. marit. caule triangulo: 1. in Prod.
an Iuncus exiguus maritimus, Cæs.
IV. Iuncus acutus paniculâ sparsâ.
Iuncus tertius, Dod. gal. acutus, Dod. Cast.
Iuncus acutus vulgat. Lob. ico.
Iuncus oxyschœnos Dodonæi, Lugd.

IVNCVS LAEVIS
ὁλόσχοινος.

I. Iuncus ſeu Scirpus Indicus.
Iuncus Indicus poroſus, Cluſ. cur. poſt.
an ex hoc Iunco parantur tapetia in Guinea: Linſc. par. 2. Ind. or. c. 4. & ex hoc Scirpóve viridi, ſportulas, ſtoreas, ſtragula & pileos in Guinea puellæ conficiunt: par. 6. Ind. or. c. 7. & apud Bantanos, pilæ luſoriæ: par. 5. Ind. or. fig. vndecima.

II. Iuncus maximus, ſive Scirpus maior: quãvis veteres Scirpum à Iunco diſtinxiſſe videantur.
Mariſcus Plinij.
Iuncus paluſtris major, Trag. Tab.
Iuncus grandis Holoſchœnos, Geſ. cat. Dod.
Scirpus, Iunci tertia ſpecies, Lac.
Iuncus tertius holoſchœnus, Ang. Caſt.
Iuncus & Scirpus, Lon.
Iuncus aquaticus maximus, Ad. Lob. ico. Ger.
Iuncus lævis aquaticus maximus, Thal.
Iuncus rotundus 3. Cæſ.
Iuncus lævis, Ger. ico.
Holoſchœnos Theophraſti, Lugd.

III. Iuncus ſive Scirpus medius.
Iuncus ſylvaticus, Tab.
Iuncus aquaticus maximus, Ger. ico.

IV. Iuncus lævis paniculâ ſparsâ major.
Iuncus vulgaris alter, Trag.
Iuncus oxyſchœnos, Ang.
Iuncus lævis (ſeu lenis,) Cord. in Dioſc. Dod. Lugd. ſive Oxyſchœnos vulgo.
Iunc. læv. vulgat. Ad. Thal. paniculâ ſparsâ, Lob. ico.

V. Iuncus lævis alter.
Iunci lævis aliud genus, Lugd.
Ex hoc, medulla prorſus nivea ad lucernarum lumina extrahitur.

VI. Iuncus lævis paniculâ ſparsâ minor.

VII. Iuncus lævis paniculâ non ſparsâ.
Iuncus, Matth. Lac. Caſt.
Iuncus lævis, Lugd.
Iuncus lævis glomerato flore, Lob. ico.
Iuncus paluſtris minor, Tab.
an Iuncus rotundus primus, Cæſ.

VIII. Iuncus exiguus montanus mucrone carens: 2. in Prod.
an Iuncus lychnanthemos tenuis, Thal.

IX. Iuncellus inutilis: 3. in Prod.
Chamæſchœnos, Geſ.
Huc referendus eſt
Iuncellus omnium minimus, Ad.

IVNCVS ACVMINE REFLEXO.

I. Iuncus acumine reflexo maior.
Iuncus lævis, Geſ. cat. Tab.
Iuncus melancranis, & Iuncus oxyſchœnos fœmina, Lugd.
an Iuncus lychnanth. tenuis major, Thal.

II. Iuncus acumine reflexo alter: 4. in Prod.

III. Iuncus acum. reflexo min. vel trifidus: 5. in Prod.

IVNCVS CAPITVLIS Equiſeti.

I. Iuncus capitulis equiſeti major.
Iuncus aquat. min. capitulis equiſeti, Lob.
Iuncus clavatus, Dalech. Lugd.
Iuncus alius fœcundus, Eid.
Variat ſcirpis latioribus & triplo ãguſtiorib⁹.

II. Iuncellus capitulis equiſeti minor & fluitans: 6. in Prod.

IVNCVS CAPITVLO LANVginoſo & bombycino.

I. Iuncus capitulo lanuginoſo: ſive Schœnolaguros. 7. in Prod.

II. Iuncus alpinus bombycinus: 8. in Prod.

IVNCVS FLORIDVS.

I. Iuncus floridus major.
Calamagroſtis 2. Trag. prima, Lugd.
Sparganium, Dod. gal.
Iuncus floridus, Matth. Caſt. Lugd.
Gladiolus paluſtris, Cord. hiſt.
Gladiolus aquaticus, Geſ. cat. Dod.
Carex alterum, Lon.
Iuncus cyperoides floridus paludoſus, Lob.
Iuncus cyperoides paludoſus, Eyſt.
Iuncus cyperinus floridus, Tab.
Butomos Theoph. Cæſ.
Quibusdam Butomos Theoph. 1. hiſt. 8. & 4. hiſt. 9. 11. 12. alijs Gladiolus Eiuſdem 1. hiſt. 8. & 16. Item 4. hiſt. 9. 10. 11. nonnullis Sparganium Dioſcorid. l. 4. c. 21. Flos colore eſt in purpura diluto: at Tragus candido notat.

II. Iuncus floridus minor: 9. in Prod.

NAR-

NARDVS.

NARDVS Diosc. l. 1. forte à Naardo vrbe Syriaca, Euphrati contermina: alijs ναρδοστάχυς, quam inter aromata Dioscorides: inter odorata ad vnguenta, Theoph. 9. hist. 7. recensuit.

Genera Dioscorides plura fecit, & cap. 6. differentias multas, loco natali solùm differentes, proposuit, omnibus in vno monte nascentibus: vt Syriacam, Occidentem versus Syriam respiciente: Indicam, Orientem versus ad Iudaam vergente: hac duplex, vna in monte, altera ad radicem montis, non procul à praterfluente Gange, qua Gangitica, queq; omnes simul adferuntur: addit & Sampharitricam: de reliquis speciebus infrà l. 4. agemus. Plinius de Nardo & ejus differentijs l. & cap. 12. verba fecit.

I. Nardus Indica, quæ ſpica, Spica nardi, & Spica Indica Officinis.
Nardus, Ruel. Cord. in Dioſc. Geſ. cat. Lac. Tur. Lob.
Nardus Indica, Matth. Cord. hiſt. Lon. Caſt. Lugd. Tab. Ger.
Spica Nardi, Ang. (cui Nardus Gangitis Dioſc.) Mundel. Amat. (& Indica ſpica.) Ad. Lob. ico. Acoſt. Cæſ. (qui ex Algarum genere eſſe ſtatuit,) Lugd.
Spicæ nardus, quam frumenti more ad duarum vel ternarum ſpithamarum altitudinem excreſcere ſcribunt: in 4. part. hiſt. Ind. Orient. c. 39.
Hæc à Syriaca & Gangetica, tantùm natalibus differre videtur.

II. Nardus ſpuria Narbonenſis.
Nardus Gangitis ſpuria Narbonæ, quæ Gangitidi Dioſcoridis prorſus quadrare videtur, Ad. Lob. ico.
Nardus ſpuria Narbonenſis, Lugd.
Nardus Narbonenſis, Ger. adulterina, Tab.

CYPERVS ET EIVS Species.

Κύπειρος aut Κύπρις, à radicis effigie, qua pyxidulam aut vasculum pusillum imitatur, nomen accepisse videtur.

Genera duo Dioscorides l. 1. recensuit: alterum radice rotundâ, quod Officinarum Cyperus est: alterum Gingiberis effigie, quod in Officinis Curcuma dicitur. Theoph. 4. hist. 11. Cyperum (Gladiolum Gaza vertit) radice inaquali esse scribit, partim crassa carnosaq;, partim gracili & surculosa. Plin. l. 21. c. 18. Cypero radicem oliva nigra similem tribuit, & cùm oblonga sit, Cyperidem vocari.

Cyperus alius amarus, alius dulcis est: amarus, vel odoratus, vel inodorus: vterq; vel rotundus, vel longus: dulcis verò vel angustifolius, vel latifolius est.

CYPERVS ROTVNDVS Odoratus.

Κύπειρος στρόγγυλος.

I. Cyperus rotundus Orient. major.
Cyperus rotund. Hodueg Ægyptijs, Alpino.
Cyperus Dioſc. major rotundus, Ad.
Cyper⁹ rot. Oriēt. maj. vel Babylonicus, Rauw.
Cyperus major Syriacus, Cam. in Matth.
Cypero rotundo ſimilis, Cæſ.

II. Cyperus rotundus Orientalis minor.
Cyperus rotundus minor, Ad.
Cyperus minor Creticus, Cam. ad Matth.
Orientalis cortice eſt fuſco; Creticus verò nigro.

III. Cyperus rotundus vulgaris.
Cyperus, Trag. Lob. ob. cui & Iuncus quadrat. Celſi.
Iuncus anguloſus & triangularis, Plinio.
Cyperi prima ſpecies, Ama.
Cyperus rotundus, Cord. in Dioſc. Geſ. hor. Dod. Lob. ico. Lon. Tab. Ger.
Cyperus alter radice olivari, Cæſ.

IV. Cyperus rotundus minimus Hispanic⁹.
Cyperus rotundus pumilus, Clus. cur. post.

CYPERVS ROTVNDVS inodorus.

I. Cyperus rotundus inodorus ex Florida.
Radix S. Helenæ, Monar. Clus. exot.
Pater noster S. Helenæ, Cast.
Pater nost. vel radix S. Helenæ Monardi, Lugd.
Galangæ similis radix ex Florida, Frag.

II. Cyperus rotundus inodorus Anglicus.
Cyperus rot. inod. littoreus, Lob. Lugd.
Pseudocyperus, cujus herbam Noccum in Heturia vocant, Cæs.

III. Cyperus rotun. inodorus Germãicus.
Cyperus aquatic. septentrionalis, Lob.
Cyperus aquaticus, Lugd.
Cyperus rotundus, nigras inodoras radices habens, Cam.

CYPERVS LONGVS ODORATVS.

I. Cyperus odor. radice longâ: sive Cyperus Officin.
Cyperus radice gracili & surculosa, Theoph.
Cyperida, Plinio.
Cyperus, Matth. (qui & longum & rotundum vulgarem vna fig. exprimit, ut & Lugd.) Ang. Fuch. Tur. Lac. Ges. cat. (cuj & Iuncus angulosus) Cast..
Cyperus Romanus, sive longus, Cord. in Diosc.
Cyperus longus habitior, Ad.
Cyperus long. odoratior, Lob. Lugd.
Cyperus longus, Cord. Ges. hor. Dod. Cam. Tab. Ger.
Cyperi secunda species, Ama.
Cyperus primus & major, Cæs.
Galanga syl. longa, Germanis.

II. Cyperus longus odorus Peruanus.
Radix contra yerua, id est, venenis adversans, Monardi.
Radix contra venena, Lugdun.

CYPERVS LONGVS INODORVS.

I. Cyperus longus inodorus Peruanus.
Drakena radix, Clus. ex. Lugd.
Bezoardica radix, Tab.

II. Cyperus longus inodorus Orientalis.
Radix Drakenæ affinis, Clus. ex.

III. Radix contra venenatas sagittas.
Tarvpara radix in Guiena cujus succo vulnerati sanantur: par. 8. Ind. Occid.

IV. Cyperus longus inodorus Germanicus.
Cyperus long. inodor. syl. Lob. ico.

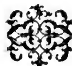
V. Cyperus long. inodor. sylvaticus, vel montanus: hic in Prodromo describitur.

CYPERVS ESCVLENTVS.

I. Cyperus rot. esculentus angustifolius.
χοιρονάριον, Ges. hor.
Trasi, Matth. Cast. Cæs. Lugd. Frag.
Herba radice magnitudine avellanæ, Cord. ob.
Iuncus avellana, Ama.
Trasi Veronensium, Ad. Lob.
Dulcichinum, Ges. hor. Guil. Dod.
Holoconitis Hippocratis, Fabric.
Cyperus dulcis, Theoph. Cam. Tab.
Cyperus esculentus, Ger.
Malinathalla (quasi valdè regerminans) Theophrasti, Aegyptiorum, & Anthalium Plinij, Dalech. in Plin. Cæs. Colum.
Margaritæ Aegyptiæ, Autori libri Aristotelis, de plantis, Dalech. in Plin.
Trasi folio cyperi, Clus. in Garz.
Habaziz, Portæ.
Habel alsis Tripolitanis, sive Granum alzelem Arabum, Rauwolf.

Plantam hanc nec caulem, nec florem, nec semen producere, sed sola radicum propagatione conservari, Gesnerus l. de hor. & Pona in suo Baldo, affirmant. Contrà, Matth. Dodonæus Lob. Columna, cum flore pingunt: & Cæsalpinus, caules, folia, & semen Cyperi, & Fragosus flores spicatos aliquantum flavos, tribuit.

II. Cyperus rotund. esculent. latifolius.
Caceras, Garziæ: addit Clus. in notis, an μαλιναθάλλα Theophrasti.
Caceras in Goa, Frag.

CYPE-

SPARGANIVM.

Σπαργάνιον ἀπὸ τῶν σπαργάνων, fasciolis, quòd folijs eius latis & vitilium modo lentis, pro fascijs nutrices vtantur: cujus Dioscorides l. 4. meminit: Βούτομος Theoph. 4. hist. 8. cui mas & fœmina, & hæc sterilis.

I. Sparganium ramosum.
Sparganium, Trag. Matth. Ang. Tur. Cord. in Diosc. Ges. cat. Lac. Cæs. Cast. Cam. Tab. (cui & Gladiolus palustris.) Ger. Eyst.
Butomos Theoph. Ang.
Butomon, Ruel. Dod. gal. Ges. cat.
Platanaria, Dod. Thal.
Sparganium & Butomos Theoph. Lob.
Carex, Lon.
Phleos fœmina, Lugd.
Calamagrostis secunda, Eidem.
II. Sparganium non ramosum.
Sparganium alterum, Lob. Cæs. Lug. Tab.
Platanaria altera, Dod.
Sparganium latifolium, Ger.
III. Sparganium minimum, in Prodromo descriptum, à Dom. Furero missum.

POLYGONVM BACCIFERVM
sive Vva marittima.

I. Polygonum bacciferum scandens.
Caucon & Ephedra, Plinio.
Ephedra sive Anabasis, Bellonio & Dod.
Ephedra Plinij fortè, Rauwolf.
II. Polygonum bacciferum maritimũ majus, sive Vva maritima major.
Polygonum quartum Plinij majus, Clus. hist.
Tragos, sive Vua marina major, Lob.
Vva marina, Dod. quoad icon.
Polygonum marinum 1. sive cocciferum 1. Tab.
III. Polygonum bacciferũ maritimũ min⁹.
Tragos, Ruel. Tragium, Ges. hor.
Equisetum quartum, Matth. Lugd.
Croton Nicandri, Ang.
Equiseti facie recemosa planta, Ad.
Vua marina Monspel. Lob. Tab.
Polygonum quartum Plinij minus, Androsace fortè Bellonij, Clus. hist.
Polygonum marinum secundum, Tab.
Tragus, sive Scorpius maritimus Dalech. Lugd.
Tragum, Vua marina, Cam.
Vua marina quarta, vel minor, Ger.
an Osteocollon, Hieroclis & Absyrtij, Lugd.

EQVISETVM.

Ἵππουρις Dioscoridi l. 4. c. 46. sive Cauda equina, quòd folia setis equinis respondeant. Hinc Plinio l. 26. c. 13. Equisetum, Hippuris à Græcis dicta, est pilus terræ, equinæ setæ similis; cui l. 18. c. 28. Equisetis, & Equiselis dicitur.

Genera duo Dioscoridi, alterum vicinos arborum caudices scandens: alterum caule cubito majore, & comis brevioribus &c. Plinius & tertium agnovit, quod pini folijs assimilauit.

I. Equisetum palustre linariæ scopariæ folio: 1. in Prod.
II. Equisetum palustre longioribus setis.
Hippuris major, Brunf. Dod.
Equisetum 1. Matth. Lac. Ang. Cast. Lugd. qui etiam sub Equiseti primi Asparago Dodon. pinxit.
Caucon Plinij, Ang.
Equisetum majus, Dod. gal. Lob. ob. Ger.
Hippuris, Ama. Ad. Lob. ico.
Equisetum 2. & Hippuris 1. Diosc. Tab.
III. Equisetum palustre brevioribus setis.
Equisetum palustre, Lob. ico.
IV. Equisetum palustre brevioribus folijs polyspermon: πολύγονον θῆλυ.
Polygonum fœmina, Dioscoridi.
Polygoni tertium genus, quod Oreon, Plin.
Polygonum fœmina, Matth. Eric. Cord. Ges.

cat. & hort. Dod. Ama. Ang. Lac. Cast. Lugd. Tab.
Sanguinalis fœmina, Cord. in Diosc.
Limnopeuce, Cord. hist.
Polygonũ fœmina semine vidua, Ad. Lob. ico.
Polygonon fœmineum, Thal.
Equisetum tertium, Cæs.
Cauda equina fœmina, Ger.

Hoc communiter sine semine reperitur, aliquando ad singulas articulorum commissuras dena & plura semina (hinc polyspermon) adnascuntur.

V. Equisetum pal. minus, polystachion: 2. in Prod.

VI. Equisetum palustre tenuissimis & longissimis setis: 3. in Prod.

VII. Equisetum sylvaticũ tenuissimis setis.
Hippuris minor altera, Trag.
Equisetum sylvaticum, Tab. Ger.

IIX. Equisetum pratense longissimis setis.
Equisetum alterum, Matth. Lac. Cæs. Lugd.
Hippuris altera, Trag. Ama.
Hippuris & Equisetum, Ges. cat.
Equisetum, Fuch. ico. Cord. in Diosc.
Equisetum longius, Dod. gal. (figurâ transpositâ.) Fuch.
Hippuris major, Thal. prima, Lon.
Hippuris fontalis & Equisetum 2. Diosc. Lob.
Hippuris minor, Lob. ico. figurâ 2.
Equisetum palustre majus, Tab. palustre, Ger.

IX. Equisetum arvense longioribus setis.
Hippuris minor, Trag. Dod. Thal.
Hippuris altera, Ges. cat.
Equisetum, Er. Cordo, minus, Fuch. figurâ transpositâ: minus vel 3. & 4. Lon.
Polygonon fœmina, Fuch. ico.
Equisetum alterum, Cord. in Diosc. Lob. ico.
Hippuris arvensis major, Tab.
Equisetum segetale, Ger.

X. Equisetum folijs nudum non ramosum sive junceum, ἵππουρις ἄφυλλος.
Hippuris major, Trag. major altera, Lon.
Sanguinali fœminæ similis, Cordo in Diosc.
Polygonum fœmineum ἀφυλλόκαυλον, Thal.
Equisetum Iunceum, Tragi. Lugd.
Hippuris sine folijs & nuda, Tab.
Equisetum nudum, Ger.

XI. Equisetum folijs nudum ramosum.
Equisetum 3. Matth. Lugd.
Hippuris minor, Lob. ico. & Dodon. sed vtriq; quoad primam figuram.

XII. Equisetum nudum minus variegatum Basileense.

an Hippuris lacustris, folijs mansu arenosis, Gesn. coll. quod in Prod. 4. est.

XIII. Equisetum fœtidum sub aqua repens. 5. in Prod.

Equisetũ pini folijs simile apud Plinium: & Hippuris minima à Diosc. nõ descripta, Dal. in Plin.
Equiseti quintum genus minimum, Lugd.

SECTIO TERTIA.

DE ARVNDINE, PAPYRO, ET Typha.

ARVNDO.

ARVNDO (*qua Græcis κάλαμος, παρὰ τὸ καλῶς ἀμᾶσθαι, ut vult Etymologus*) *in odoratam & inodoram dividitur. Odoratam sive Aromaticam, Diosc. l. 1. c. 17. at inodoram c. 115. proposuit, & genera quinq; agnovit.*

Est enim ναστὸς, θῆλυ, συριγγίας, δόναξ καὶ φραγμίτης: solida, fæmina, fistulis dicata, crassa & sepiaria. Verùm Theoph. 4. hist. 12. duo summa genera, τὸν αὐλητικὸν, καὶ τὸν ἕτερον, tibialem & reliquã constituit, & inde in plures species subdividit. At Plinius l. 16. c. 36. multo plures differentias agnovit: quare l. 24. c. 11. viginti novem genera se demonstraße monet, vbi & odorata mentio fit.

ARVN-

ARVNDO ODORATA.

I. Calamus Aromaticus Indicus.
κάλαμος, & κάλαμος μυρεψικὸς, Hipp. & Gal.
κάλαμος ἰνδικὸς, Theoph.
κάλαμος ἀρωματικὸς, Diosc. Orib. Aegin. Aëtio.
κάλαμος ἐρυθραῖος, Dionysio de situ Orbis.
Calamus Arabicus, Plutarch. Alexādrinus, Cel.
Calamus odoratus, Plin. Hermol. Ruel.
Calamus aromatites, Manardo.
Calam. aromaticus, Cord. in Diosc. Fuch. comp. Guil. pap. Garz. Lob. ob. Clus. ad Garz. Acost. Cæs. & in 4. parte Ind. Orient. fig. 29. & Dirin go Malays, & Deringo, par. 3. Ind. Or. 39. Diringuo, 4. parte Ind. Orient. fig. 20.

II. Calamus aromaticus Syriacus.
Calamus aromaticus à Syriaco divers. Guil. pap.
Calāus odorat. Libani, Lob. ico. Cam. ad Matth.

Solius Calami figuram proponunt, qualem à Doct. Paludano, anno 1579. ex Ægypto allatum, Patavij accepimus, qui 1. in Prod.

III. Calamum odoratum Matthiolus pingit, & ex eo Lacuna, Lonicerus, Acosta, Durantes, Lugd. hist. Tabernæm. & Gerard. Calamum aromaticum nominantes, quē fictitium suspicamur.

ARVNDO INODORA.

I. Arundo vulgaris sive φραγμίτης Diosc.
κάλαμος χαρακίας, Theoph.
Harundinis quintum genus, Trag.
Harundo phragmitis, Ruell. Corn. Dod.
Arundo aut Calamus, Tur. Ges. Lon.
Harundo vallaris, Ama.
Harundo vallatoria, Dod. gal. Lob. Lugd. Thal. Ger.
Arundo palustris, Matth. Lugd. Tab.
Calamus vulgaris, Cord. in Diosc.
Canna secunda, quæ fœmina Diosc. Ang.
Calamus sive harundo alia gracilis, Cæs.

II. Arundo sativa, quæ δόναξ Dioscor. & Theoph.
Arundo, Matth. Lac. Cast. Amnica, Ruel.
Arundo domestica, Matth. Lugd. Tab.
Arundo cypria, Dod. gal. Ama. Ger.
Canna quarta, quæ Donax, Ang.
Arundo magna, Ges. hor. Italica major, Cam.
Arundo donax sive cypria, Dod.
Arundo donax sativa, Lob.
Calamus, sive harundo crassa, Cæs.

III. Arundo Anglica folijs in summitate dissectis: 2. in Prod.

IV. Arundo scriptoria atrorubens.
κάλαμος συριγγίας, Diosc. σῦριγξ, Theoph.
Syringias fistularis arundo 3. Dod. gal.
Canna tertia, Calamus scriptoria, Ang.
Harundo fistularis, Ama.
Fistula vel Syringa, Lob. ico.
Canna fistularis, Tab. Ger.

Sic in China ex Arundinibus pennæ scriptoriæ fiunt (an ex hac?) in quas penicilla more pictorum nostratium indunt: in hist. Ind. Orient. par. 2. c. 26.

V. Arundo farcta maxima atrorubens, qua Principes pro scipionibus vtuntur.
κάλαμος ναστὸς, Dioscoridi.
κάλαμος τοξικὸς, Theophrasto.
Canna Indica, aliquibus Papyrus, Matth. Ital.
Cannæ prima species Diosc. Ang.
Arundo Indica & septima, Dod. gal.
Arundo Indica, cùm teres sit, Papyrus antiquorum non rectè statuitur, Guiland. pap.
Iuncus, papyri Aegyptiæ genus, Ama.
Nastos vel farcta, Lob. ico. tertia, Tab.
Nastos Clusij, Ger.

VI. Arundo farcta geniculata sive sagittalis.
Nastos & arundo prima, Dod. gal.
Nastos sive farcta altera toxica, Lob ico.
Arundo farcta seu Nastos 1. Tab.
Calamus sagittalis, Ger.

In Bali Insula, gestant Cannas sagittivomas, ex quibus teretes exilesq; sagittulas ex Arundine fabrefactas (an ex prædicta arundine?) in apice verò intoxicatas, efflant: in hist. Ind. Orient. part. 3. c. 39.

VII. Arundo farcta flava.
ζευγίτης καὶ αὐλητικὸς, Theophrasto.
Arundo fœmina & secunda, Dod. gal.
Nastos, seu farcta, sive toxica gracilis & plicatilis, Lob. ico.
Nastos secunda, Tab.
Arundo farcta, Ger.

IIX. Arundo repens vel Chamæcalamus.
Arundo humilis, Ges. hor.
Arundo tertia in maritimis, Cæs.
Arundo epigeios, Lugd.

ARVNDO INDICA.

I. Arundo arbor: in qua humor lactens gignitur, qui Tabaxir, Avic. & Arabibus dicitur.
Mambu Indorum, in cujus arundinibus Tabaxir ſive Saccar Mambu, Garziæ.
Mambu ſive arbor Tabaxir, Lugd. Frag.
Spodium aut Tabaxir Perſianorum, Acoſt.
Spodium, Caſt. Frag.

Hi duo ſecuti errorem Gerardi Cremonenſis, qui in Rhaſi Tabaxir Arabum per Spodium reddit: cùm Σποδὸν ſive Spodiũ, ſit Tutia Arabum, cujus in externis remedijs ſolùm uſus eſt. Tabaxir verò in Arabum compoſitiõibus, intra corpus ſumatur.

Eſt autẽ Tabaxir (vt habetur in 4. part. Ind. Orient. c. 14.) medulla arundinis Mambu ſive Bambus, & vocatur Saccar Mambu id eſt, Sacharum de Mambu, quod propter inſignem vim medicamentoſam magni fit, & ab Arabibus, Perſis, & Aethiopibus, qui illud Tabaxir vocant, avidè coëmitur.
Harundo Indica, Cluſ. exot.
Bambus ſive Iunc. Indic⁹ 4. p. Ind. or. c. 14. fig. 12.
Bambu, Manibu, ex qua Tabaxir, part. 4. Ind. Orient. cap. 3.

Cãna Tabaxir & Arundo, quã Indi Bambus vocant, Idem.

Sunt arundines aſpectu gratiſsimæ, præaltæ, nigræ, rotundæ, craſsæ, ita ut utraq; manu vix junctim includas, imò femoris craſsitie. Creſcunt ſponte in Norſingæ Regno ad littus, & univerſo littore Malabar, præcipuè juxta Choromandel. Indi ex ijs domos ſuas ædificant, ut in Terenate, quas findunt, & ſingulari induſtria intorquent: part. 5. Ind. Orient. Sic in Pegu etiam, & ſtramine teguntur: par. 7. Ind. Or. c. 35. & 37. & in civitate Bantam, cuncta ædium ſublicia ex his arundinibus aſsulatim diſsectis conſtant: 3. part. Ind. Orient. c. 22. Imò ad lecticas Pallankyns dictas vulgò, utuntur, in quibus mulieres per publicum deferunt. Sic & naviculas, duobus viris capiendis aptas conficiunt: par 2. Ind. Or. 17. & par. 4. c. 14. Hac adverſarij, quem vitâ omnino exuere nolunt, dorſum contundunt: par. 2. Ind. Orient. c. 32.

Arundines in Indiæ Occident. ſylvis (an eædem cum priore?) non raro naſcuntur, craſsitudine cruris humani, quæ adeò teneræ, ut ſingulæ ſtantes vno ictu gladij ſecentur: aridæ verò tanta duritie, vt fiſsis illis, & in modũ Chirurgicorum ſcalprorũ efformatis, ſagittas ſuas ita arment Barbari in Braſilia, vt vno ictu feras humi fundant, &c. in Ind. Occident. hiſt. part. 3. c. 12.

Cannæ ſeu arundines editiſsimæ naſcuntur, quarum quodlibet interſeptum menſuræ Hiſpanicæ capax eſt: hæ ſtructuris ædium etiam adhibentur: in hiſt. Ind Occident. l. 4. c. 30.

Cannarum Hieroſolymitanarum nomen quoq; occurrit in hiſt. Ind. Orient. part. 4. c. 6.

II. Arundo Saccharifera.
Arundo octava, vel ſaccharata, Dod. gal.
Harundo ex quo Saccharum, Cord. in hiſt.
Arundo Saccharata, Dalech. in Dioſc.
Sacchari canna, Geſ. hor.
Arundo ſaccharina Indica, Ad. Lob. ico. Lugd.
Canna mellea, Cæſ.
Arundo & calamus ſaccharinus, Tab.
Calamus Indicus, par. 6. Ind. Or. c. 19.
Calamus Indicus Saccharites, & Canna Saccharina, in hiſt. Ind. Orient. par. 4. 5. & 6. c. 38. & hiſt. Occid. Ind. part. 3. 4. 8. & 9.

De Sacchari differentijs, & conficiendi modo, in noſtris in Matthiolum notis, & lib. de compoſitione Medicam. egimus: Vide & Munſteri coſmograph. l. 2. c. 91.

III. Arundo Indica verſicolor.
Canna de Bengala Luſitanis: in Regno Bengala creſcunt Arundines verſicolores, medulla plenæ, craſsitie arundinibus Hiſpanicis ſimiles, paulo tamen tenuiores: virides adhuc, lentæ inflectuntur, ad ſtanni modum, aut inſtar Salicis, foris punctis verſicoloribus notatæ ſunt, haud ſecus ac ſi arte ita pictæ forent. Vtuntur ijs in Luſitania mulieres vetulæ pro ſcipionibus, quibus greſſus titubantes ſuſtinent, quarum varia genera apud Doct. Paludanum videre eſt: in hiſt. Ind. Orient. part. 2. c. 18.

IV. Arundo Indica verſicolor flexilis.

Rota vocant in Bengala, aliud genus ejuſdem arundinis, quod gracilius & ſuccinctius eſt, viminis ad modum flexile, ex quo Calathi & alia multa pulcherrima conficiuntur: ex hiſt. Ind. Orient. part 2. cap. 18.

V. Arundo Indica punicea mollis.
Arundo vel Scirpi potiùs genus punicei coloris & mollis, quam parumper contortam, arcui

pro

pro nervo adaptant: nascitur in Regno Congiano, & in regno Bengala ad Gangen fluvium, hist. Ind. Orient. part. 1. c. 5.

VI. Arundo Indica volubilis.

Arundo Indica in Insula Sumatra, variè se circa arbores vinciens, centum, ducentarum, imò trecentarum, & plurium Orgyarum longitudine, ita vt vix ejus origo finisúe deprehendi possit, circulis vasarijs cōficiendis, valdè accommoda: ad Clusij curas posteriores.

VII. Arundo Indica fluitans.

Trombas sive arundineta fluctuantia in Bali Insula: in hist. Or. Ind. part. 3. c. 2. & 40. & part. 4. fig. 10. pingitur.

Arundines longæ seu Algæ in salo fluctuantes, par. 5. Ind. Or.

IIX. Tubuli arundinacei ad Asthma.

Refert Monardis, & ex eo Lugd. hist. ex Hispaniola adferri tubulos cannarum, qui extrinsecus & intrinsecus, gummi illiti sunt, quod Tabaci succum esse putant. Addit Clus. incolas Virgineæ frequenter vti tubulis quibusdam ex argilla factis, ad Tabaci fumum hauriendum: quales apud Anglos in frequenti usu.

IX. Arundo Indica latifolia.

Canna Indica, Ges. hor. Clus. hisp. (cui & flos cancri nonnullis,) Cam. Cæs. rubra, Eyst.

Arundo Indica florida, Ad. Lob. & Canacorus quorundam.

Papyrus, Cast.

Gladiolus Indicus, Cam. ad Matth.

Arundo seu Canna Indica, Lugd.

Arundo Indica latifolia sive florida, Tab.

Harundo florida, Ger.

X. Arundo Indica latifolia, flore luteo punctato: quæ 3. in Prod.

Canna Indica lutea rubris maculis punctata, vel flore croceo guttato, Eyst.

PAPYRUS ET QUAE pro Papyro usurpantur.

CUM Papyrus in Aegypto res sit cognata Arundini, secundùm Plin. l. 24. c. 11. imò & Calami chartis serviant, eodem, lib. 16. c. 36. autore: idcircò papyrum, & ea quæ in novo Orbe Papyri vicem præbent, subijciamus.

I. Papyrus Nilotica sive Aegyptiaca.

πάπυρος, Diosc. & Theophrasto.

Papyrus, Plinio & Alpino.

Papyrus Aegyptia sive Biblus Aegyptia Eustathio, Guil. pap.

II. Papyrus Syriaca vel Siciliana.

Sari, Theophrasto.

Biblios secunda, Eustachio.

Papyri altera species, quæ Paperus in Sicilia, Guiland.

Papyrus, Cæs. Nilotica, Ad. Tab. Ger.

Papyrus Aegyptia, Penæ, Lugd.

Cùm in novo Orbe diversarum arborum folijs & corticibus pro papyro vtātur, hæc nominare tantū lubet, siquidē ad arbores pertineant.

I. Palmeta humilia, Scalig. Lugd.

II. Guaiabara in Insula Hispaniola, ex Oviedo, Lugd.

III. Copey, ibidem apud eundem.

IV. Tal, in provincia Mangi, Lugd.

V. Lantor, palmæ Indicæ genus, cujus folia viri longitudinem æquant: hist. Ind. Orient part. 4. c. 3. & 6. & pingitur fig. 15.

VI. Ficus Indicæ folijs & Turcæ vtuntur, hist. Ind. Orient. part 6. c. 38.

VII. Palmæ, nuces Indicas Cocos gignentis, arboris substantiam plicabilem vsurpant: hist. Ind. Orient. par. 4. c. 12.

VIII. Arboris folijs sex brachiorum longis, cujus folio extenso, tres, quatuorúe viri, in itinere operiuntur, vt pluvias non metuant: ex Nicolai Costini itinerario, Lugd. histor. refert.

IX. Papyrus ex Iava, est liber arboris tenuissimæ membranæ instar, vt ex Clusij notis, Lugd. hist. proponit.

Papyrifera arbor libro tenuissimæ membranæ instar candido, Clus. exot. l. 1. c. 4.

an Pannus è libro arboris quo in Insula Tidoræ fœminæ pudenda tegunt, Pigafettæ.

X. Arboris liber subpunicei coloris, Clus. l. cit. qui & Filorum tenuissim: ex arboris

cortice confectorum ibidem meminit.

XI. Melt sive Magnei, ex hujus folijs, Mexicani papyrum & pergamenum conficiunt: Duretus de admirabilibus plantis.

TYPHA EIVSQVE SPECIES.

TΥΦΗΣ Diosc. l. 3. c. 133. meminit, cui florum effigies turbinata, quasi typhonis sese gyrantis turbinem, aut gigantis staturam minacem signaret, nomen dedisse videtur.

Duplex est, palustris & cerealis. Theophrast. vtriusq. meminit: alterius 4. hist. 11. in lacu Orchomenio nascentis: alterius, inter frumentacea, 2. hist. 4. & 4. caus. plant. 6. At Dioscorides de prima, de qua Plinius l. 16. c. 36. inter aquaticos Calamos egit.

I. Typha palustris major.
Τύφη, Dioscorid. & Theophrasto.
Typha aquatica, Trag. Lugd.
Typha, Matth. Fuch. Ama. Lac. Tur. Cord. in Diosc. Lon. Lob. Cast. Tab. Ger.
Typha palustris, Ruel. Cæs. aquatica, Cestrum morionis, Dod.
Papyri species, Dod. gal.
Vlva, Ang.
Iuncus asper Dod. Lugd.

II. Typha palustris clavâ gracili.
Typha media, Clus. pann.

III. Typha palustris minor.
Typha minor, Ad. Lob. ico. Lugd. minima, Clus. pann.
Typha minor sive Typhula, Tab.

SECTIO QVARTA.

DE FRVMENTO.

Triticum, Zea, Hordeum, Secale, Avena, Vstilago, Oryza, Milium, Panicum, Phalaris.

FRVMENTACEA dicuntur, quæcunq. geniculato culmo, & foliis harundinaceis constant, semenq. panificio & pultibus aptum, in spicis aut jubis producunt, ceu Triticum, Hordeum, Milium, Panicum, & his similia.

Genera prima duo sunt, per tempora satûs divisa: Hyberna, quæ circa Vergiliarum occasum sata, terrâ per hyemem nutriuntur, vt Triticum, Hordeum: Æstiva, quæ ante æstatem, Vergiliarum exortu seruntur, vt Milium, Panicum. Verùm in Græcia & Asia, omnia Vergiliarum occasu seri, Plinius testis est: quædam autem vtroq. tempore in Italia: ex his quædam & tertio, Veris scilicet: aliqui enim Verna appellant, Milium, Panicum, Alicam seu Siliginem.

DE TRITICO.

TRITICVM, quamvis generaliter omne frumentum, quod ex spicis tritum, ac trituratione repurgatum est, significet, vt ex Varrone colligere est; posteriores tamen, peculiari frumenti speciei Tritici nomen tribuunt, de quo priori loco, Dioscoridem imitati, qui l. 2. c. 107. περὶ πυρῶν primò egit. Πυρὸς dicitur Græcis, quasi σπυρὸς, pro σπορὸς, ἀπὸ τοῦ σπείρειν, secundùm Etymologicum.

Ge-

Genera duo fecit Dioscorides: at Theoph. 8. hist. 4. plura ratione regionum, quæ ex locis cognomina sortita sunt: quæ etiam colore & specie, & proprietate inter se differunt: quem Plinius l. 18. c. 7 sequitur. Sic in Lyma Ind. Occident. vna Tritici spica, duplo plus Hispanicis spicis fundit: in hist. Ind. Occident. part. 9. additamento.

I. Triticum hybernum aristis carens.
Triticum, Brunf. 4. Gef. hor. Cord. hist. Dod. Tab. siue Robus, Colum. Dod. gal.
Tritici primum genus, Trag. Fuch. Lon.
Siligo spica mutica, Lob.
Triticum spica mutica, Lugd. Ger.
Triticum aristis carens, Cæs.
Siligo veterum videtur, quam Plinius Tritici delicias vocavit.

II. Triticum rufum grano maximo.
Far siue Adoreum veterum, Lugd.

III. Triticum rufum hexastychon.
Tritici rufi genus aliud, Lugd.

IV. Triticum spicâ multiplici.
Triticum ramosum Plinij, spicâ ramosâ, Cæs.
Tritici quinta species, & Gran del graspo, id est, frumentum racemosum, Ang.
Triticum multiplici spica, Lob. ico. Ger.
Ble qui truche, Lugd.
Triticum typhinum multiplici spicâ, Tab.
Triticum racemosum, Portæ.
Spicis modo paucioribus, modo pluribus, ita ut Matthiolus 24. spicas viderit.

V. Triticum semine oblongo.
Long gran Matisconensium, ad βρίζαν Thraciam Galeni accedere videtur, Lugd.
Huic congener Frumentũ Scourgeon, Ruellij.

VI. Triticũ aristis longioribus spicâ cæruleâ.
Triticum Loca vocatum alterum, Lob. ico.
Tragus frumenti genus spicâ cæruleâ, Lugd.
Triticum nigrum peregrinum 2. Tab.
Triticum lividum, Ger.

VII. Triticum aristis longioribus spicâ albâ.
an Far Gallicum siue barbati genus, Ruel.
Robus siue Triticum, Insularis Gallo-belgis Loca vocatum, Lob. ico.
Triticum typhinum, Ger. quartum, Tab.

IIX. Triticum typhinũ multiplici folliculo.
Typha inter frumentacea, Theoph. Typha, Galeno: Typhe, Plinio.

IX. Triticum typhinum simplici folliculo.
Tritici tertium genus, Trag. Fuch. Lon.
Triticum, Matth. Lac. Cast. Lugd.
Typha cerealis, Dod. gal.
Typha Dodonæi, & Typha Fuchsij, Lugd.
Triticum aristis circumvallatum, Lob. Ger.
Triticum aristis munitum, Cæs.

X. Triticum typhinum simplici folliculo Hispanicum.
Triticum typhinum, Dodon. Lugd.
Triticum aristis circumvallatum, Lobel.

XI. Triticum sylvestre Creticum.
Agriostari, id est, Triticum sylvestre grano minore tritico sativo, in Creta frequentiss: Honor. Belli epist. 5. ad Clusium.
Agriostari, siue Frumentum syl. Creticum, Pon. in Bald: Ital.

ZEA EIVSQVE SPECIES.

ZEA, Ζεία, & ζέα, quibusdam idem cum ὄλυρα: alijs frumenti peculiaris species, quæ Latinorum Semen est: nam & Plinio Zea, Semen dicitur l. 18. c. 8.
Duûm generum est Dioscoridi l. 2. c. 111. ἁπλῆ & δίκοκκος.

I. Zea Briza dicta, vel Monococos Germãica.
Ζεία ἁπλῆ, quòd simplicis grani sit, Diosc.
Spelta prima, Trag. ico: secunda, Eid. descript.
Zea, Ang.
Zeæ simplex, Matth. Lac. Cord. in Diosc.
Zeæ alterum genus, Fuch.
Frumentum loculare, Ruell.
Siligo, & Zeæ alterum genus, Tur.
Briza, Dod. gal. Ad. Lugd. monococcos, Lob. Ger.
Monococcon, frumentũ barbatum, Far venniculum rubrum, Col. Zea, Mnesithei fortè, Dod.
Spelta vulgò, Cæs.
Zeæ species prima, Cast.
Zea monococcos, Tab. minor & monococcos, Lugd.

II. Zea dicoccos vel major.
ζεια δίκοκκος, (quòd grana bina juncta habeat,)
Zea Diosc.
Zea, Theoph. & Galeno.
Zea, Brunf. Cord. in Diosco. Lon. Ger.
Spelta prima, Trag. descri. secunda, Eid. ico.
Zea dicoccos, Matth.
Zea altera, Matth. Lac. Cast.
Zeæ primum genus, Fuch. Tur.
Zea, Romanis veteribus Semen, nunc Spelta, Dod. gal.
Zea, vulgò Spelta, Far antiquiss: Ador posterioribus, & Semen Adoreum, Dod.
Typha, Ang.
Far primum, Cæs.
Zea major seu dicoccos, Lugd.
Zea ador, Tab.

III. Zea Amylea, vel Zeopyrum Amyleum.
an Far. halicastrũ trimestre cognominatũ, Col.
Triticum secundum, Trag. Fuch. Lon.
Olyra, Dod. gal. Lugd.
Triticum trimestre, Cord.
Amylæum frumentum & Far halicastrũ, Dod.
Frumentum vel Triticum Amylæum, Tab.
Triticum amlyæum, Ger.

IV. Zeopyrum seu Triticospeltum, quòd naturam habeat ζέας ἢ πυρῶ.
Ζεόπυρον ἢ γυμνόκριθον, Galeno.
Speltæ species tertia, Trag.
Hordeum alterum, Ang.
Zeopyron, Dod. Ad. Lob. Lugd. Tab.
Hordeum glabrum, Cord. hist. hexastichon, hodie hordeum sine tunica, Cord. in Diosc.
Hordeum nudum, Gesf. hor. Ger. mundum, Cæs.
Hordeum γυμνόκριθον, Cam.

V. Zeocryton seu Oryza Germanica.
Oryza Germanica, Trag. (cuj & Tragum cereale, & candidum far,) Dod. cuj & Far Gallicũ, & frumenti barbati genus Ruellij videtur.
Olyra, Ad.
Far, Teutscher Reiß/ Cast.
Typha Theophrasti, Tab.
an Far Clusianum, Lugd.
Spelta in Regno Congiano, omnium frumentorum, quæ habent, vilissimum, quo porcos alunt: in hist. Ind. Orient. part. 1. lib. 2. c. 1.
Siligine abundat ex se Cambaiæ Regnum: hist. Ind. Orient. par. 1. lib. 2. c. 1. & Chinæ tellus feracissima est Siliginis, ibid. c. 25. & Iaponensis terra siligine m fert, ibid. c. 28.
Siliginis Turcicæ, quæ Milie Abrain dicitur, promontoriũ Viride perfelix: Ind. Or. part. 3. c. 4.

HORDEVM EIVSQVE SPECIES.

HORDEVM, Κριθὴ ἀπὸ τῆ ἀποκεκρίσθαι, *quòd eo reperto & in vsum recepto, glandibus spretis, à brutis homines distincti sunt: antiquissimum enim in cibis hordeum, sicuti Atheniensium ritu, Menandro autore, apparet, & gladiatorum cognomine. (vt Plin. l. 18. c. 7. loquitur,) qui Hordearij vocabantur: nunc studiosos, idiota sic appellare solent.*

Vnius Dioscorid. l. 2. c. 108. meminit: at Theoph. 8. hist. 4. Hordeum aliud rotundius minusq́; aliud oblongius majusq́;: item aliud candidum, aliud ad purpuram accedens. Hoc, vt & Triticum, in India Occid. semine ex Hispania delato, fœcundius & vberius enascitur, vt habetur in hist. Ind. Occid. par. 9. c. 31.*

I. Hordeum polystichum hybernum.
Hordeũ, Brunf. Matth. Lac. Gesf. hor. Lob. Dod. Lon. Cast. Cæs. Ger.
Hordeum majus, Trag.
Hordeum polystichum, Fuch. Tur. Dod. gal. (cui & Hordeum Cantherinum,) Lug. Tab.
Hordeum primum, Ang.
Hordeum secundum hyemale, Cord. in Diosc.
Polystichũ dicitur quia in multos versus spicatur: est enim differẽtia in spicarũ forma, magnitudine & granorũ numero: quoddam binos, quoddã ternos, quaternos, quinos, cumq; plurimũ senos versus habet: sic aliud rotundius & minus, aliud oblongi⁹ & majus, aliud candidius, aliud nigrius.

II. Hordeum polystichum vernum.
Hordeum senis versibus, Matth. Cam.
Hordeum Septentrioni notissimum πολύστιχον, Lob. obs.

Hordeum polystichon vernum, Lob. ico.
Hordeum polystichum æstivum, & Hordeum trimestre polystichum, Tab.
III. Hordeum distichon: quod spicâ binos ordines habeat, Plinio.
Hordeum Διστιχον Galaticum, Columellæ.
Hordeum Cantherinum, Ruellio.
Hordeum minus, Trag.
Hordeum distichum, Fuch. Tur. Dod. Cord. in Diosc. Lob. Lugd. Tab. cui & æstivum & trimestre minus.
Hordeum binis versibus, Matth. Cam.
Hordei alterum genus, Cæs.
IV. Hordeum Causticum.
Orzada ex Hispania nova, Monardi, Cast.
Hordeolum Monardis, Lugd.
Cevadilla, id est, Hordeolum, Monardi & Frag.
Causticũ est, solũ ꝓpter similitudinẽ huc relatũ.

SECALE SIVE ROGGA eiusq́; species.

SECALE, monente Plinio l. 18. c. 16. etiam Farrago appellatur: nonnullis Rogga: & duplex est, sationis tempore & magnitudine distinctum.

I. Secale latifolium, in Prod. descriptum.
II. Secale hybernum vel majus.
Siligo, Brunf. Lon. veterum & secale, Trag.
Secale, Matth. Dod. gal. (quibusdam Farrago, non tamen est vera Farrago, quæ nil aliud est quam Hordeum,) Fuch. Lob. Tab. Ger.
Secale & Farrago Plinij, Lugd. Cast.
Olyra, Cord. in Diosc.
Rogga sive secale Plinij, Dod.
Tipha cerealis & Tipha Theophrasti, Portæ.
III. Secale vernum vel minus.
Siligo æstiva, Trag.
Secale alterum, Lugd.
Rogga sive secale æstivum, Dod. Illud lætius, hoc gracilius, culmis paucioribus, spicâ breviore & tenuiore.
IV. Secale luxurians.
Clavi siliginis, Lon.
Secalis mater, Thal. tit. de Gramine.
An Plin. l. 18. c. 17. de hoc intelligendus, dum scribit: Inter vitia segetum & luxuria est, cùm onerata fertilitate procumbunt: alij volunt Plinium intelligere id, quod Theophrast. 8. hist. φυλλομανίαν, insanam foliorum luxuriam, vocavit.
V. Secale affinis peregrina.
Nuchani, Garziæ.
Secales peregrinum genus, Lugd.

AVENA EIVSQVE SPECIES.

AVENA, Βρῶμος Dioscoridi l. 2. c. 116 forsan à βρῶμα, quod cibum significat: nam ut autor est Plin l. 18. c. 17. Germãiæ populi huius pulte vivunt. Theoph. 4. hist. 6. ex Zea Avenam fieri scribit: at Plin. l. c. Avenam primũ frumẽti vitiũ esse, & Hordeũ in eam degenerare, refert.

I. Avena vulgaris seu alba.
Avena, Brunf. Matth. Fuch. Dod. Tur. Ama. Lac. Lon. Ad. Cast. Tab. Lugd.
Avena sativa & prima, Trag.
Avena vesca, Ad. Lob. Ger.
Avena frumentum, Cord. in Diosc.
Avenæ prima species, Ang.
Avena mitior & sativa, Cæs.
II. Avena nigra.
Avena altera, Ang.
Bromos, Ama.
Avena sylvestrior nigra, Cæs.
III. Avena nuda.
Avena nuda, Ad. Lob. Dod. Tab. Ger.

VSTILAGO.

VSTILAGO, frugũ, præsertim spicatarum, maximè Avenæ & Secales, morbus est. Theoph. 8. hist. 10. de frugum vitijs agens, scribit, quædã cõmunia esse omnibus seminibus, ut ἐρυσίβη, id est, Rubigo, sicut Gaza vertit: quædam verò propria quibusdam, ut Tabitudo radicis, Uteri & Erucarum infestatio. Sic & 3. causar. 27. Rubiginis, & Plin. l. 18. c. 17. meminere.

I. Vstila-

I. Vstilago secales.
Vstilago, Trag. Dod. (cui Avenæ ac Tritici propriè morbus) Lon. Lob. Lugd. (cui præsertim Avenæ pestis est.)
Vstilago secalina, Tab.
II. Vstilago hordei.
Vstilago polystichi, & Vstilago hordei dystichi, Lob. icô.
Vstilago hordeacea, Tab.
III. Vstilago Avenæ: & Lob. ico.
Vstilago Avenacea, Tab.

ORYZA.

ORYZA Dioscoridi l. 2. c. 117. ὄρυζον Theoph. 4. hist. 5. Oryza Plin. l. 18. c. 7. ex qua Ptisanam fieri scribit. Per Ptisanam aliqui intelligunt Oryzam, quæ vulgò cortice nudata venalis habetur.

I. Oryza Italica, ad differentiam Germanicæ, de qua inter Zeas.
Oryza, Brunf. Matth. Ang. Tur. Cord. in Diosc. Lac. Dod. Lob. Lon. Cæs. Cast. Cam. Tab.
Oryza peregrina, Trago.
Oryzam, frumentacearum generi, Diosc. inter legumina, Galenus recenset, Lugd.
Hordeum Galaticum Columellæ, Hermolaus, Ruel. Amat. & Tab. censuere.
II. Oryza Indiæ Orientali peculiaris.
Oryzæ peculiare genus, Regina Patensis, Hollandis obtulit, vt habetur in Ind. Or. par. 8. sed quid? Oryzam ex India originem traxisse, & per vniversum ferè orbem disseminatam esse, in 6. part. Ind. Orient. scribitur. Hæc præcipua omnium Indiæ Orientalis locorum annona est, part. 3. Ind. Orient. c. 39. Hinc Indis loco panis est, ex ea placentas parantibus; ex qua in China potum faciunt, quem in Peru Acuam vocant: in Iaponia vinum, quod Iavenses Aracle nominant: & in Pegu, Aquam extrahunt, quæ cum aqua vitæ certat: part. 7. Ind. Orient. c. 36.

Distingvunt in Oryzam optimam, quā Girasol, & in viliorem, quam Chambasal Indi vocant. Linscot. par. 2. Ind. Or. c. 37. & par. 4. c. 6. In summa, Oryzæ usus, universis propè nationibus, non minus quàm frumentum familiaris est: ut de China, Iaponia, Philippinis, & maxima Indiæ Orientalis parte sileam, etiam per Africam & Aethiopiam vniversam, Indiamq; Occidentalem, cibus vsitatissimus est. Sic & Europæi, qui panes ex frumento habent, Oryza, obsonij vice, cum lacte aut aqua decocta, utuntur.

FRVMENTVM INDICVM.

ETSI in Canaria frumenti varia genera habeātur: attamen potissimū apud Indos quadruplex est: Primum, Milium Indicum: secundum Mays, quod Triticum ipsorum est: tertium, quod Manigette indigetant: quartum est Oryza, quæ in Regno Congiano Mazza di Manputo, id est, semen Lusitanicum, at Malaicenses Bras appellant: & tres posteriores species delineatæ in 6. parte historiæ Indiæ Orientalis figura 14. proponuntur.

I. Frumentū Indicum, seu Milium Indicum. Milium hoc spicas habet oblongas, ex granulis colore semen Cannabis æmulantibus, compositas, formâ nonnihil oblongis, utriculis sive folliculis aristis ca[illegible]us inclusis instar Dipsaci herbæ, quod trium mensium spacio succrescit: dein abscinditur, in terram mensis spacio deponitur, vt Solis calore probè exiccetur & percoquatur: tandem spicæ à culmis resecantur, in fasciculos collectæ domum deportantur, stramine operiendis, vel muniendis ædificijs, destinato. Hoc frumenti genus optimum est, quod fractum & comminutū, candidissimum apparet, ex quo facili labore panis pinsitur, cùm admodum molle sit, & attritu statim, massam conficiendis panibus aptam, præbeat. Et hoc fru-

hoc frumenti genus, semper habuerunt, etiam ante Lusitanorum adventum: hist. Ind. Orient. part. 6. cap. 30.

An semen, quod Congiani Lucum vocant, cannabis grana, nisi quòd paulo sit majus, referens, quod molâ manuariâ, subactum & pistum, panem præbet candidum, tritico non inferiorem, hist. Ind. Orient. part. 1. l. 2. cap. 1.

an Arundinis genus granum ferens, nostro Secali aut frumento simile, quod decoctum esui est aptum: Insulæ Virgineæ historia.

II. Frumentum Indicum grano avellanæ magnitudine.

Folia habet angusta & tenuia, sed in tantam altitudinem, quemadmodum tertium, non exurgit: ex ramis frumentum illud instar nucum avellanarum dependet, quod aristas habet cum Tritico sive Mays convenientes, colore rubicundo: grana cute tenella involuta, putaminibus includuntur, & peculiaribus quasi loculis, ad modum granorum in malo Punico, ab invicem distincta: seminatur in agris, quemadmodum frumentum verum, potissimum in Africa, & quidem in peculiari quodam loco, qui nomen etiam suum inde obtinuit: & Aethiopibus

Manigette; Batavis, Grain dicitur: part. 6. Ind. Or. cap. 38.

III. Frumentum Indicum Mays dictum.

an Triticum Bactrianum Plin. l. 18. c. 7.

Frumentum Arabicum, quod Mays nominant, in hist. Ind. Orient. part. 8.

Frumentum ex Guinea, ibid.

Triticum Indicum sive Mays, quod Lusitani apud Nigritas primò seminarunt: in hist. Ind. Orient. part. 6. c. 31.

Pagatowr, Virgineæ indigenis.

Avati fructus, ex quo Brasiliani potum Kaawy coquunt: Stad. par. 3. Amer. c. 17.

Milium amplum, Triticum Sarracenicum, barbaris Avati, quod idem cum Indorum Mays, & Triticum Peruanum, Lerio part. 3. Amer. c. 8.

Milium Abrayn, id est, Siligo Turcica in Baly. par. 3. Ind. Or. c. 40.

Frumentum Asiaticum: par. 7. Ind. Occid.

Milium Brasilianum: par. 3. Amer.

Milium in florida: par. 6. Ind. Occid.

Differentia notanda, cùm duo genera, ad sex vel septem pedes, tertium ad decem in Virginea excrescat. Sic alterum crassius & rotundius, ut quod è Lucanis tollitur: alterum subtilius & aridius, quod Morochen appellant.

Granum hoc magni prouentus est (bis enim Martio & Iunio serunt: part. 2. Ind. Occid.) cùm in Peru ex vno grano 600. gignantur: at in Virginea mille & quinquaginta, & interdum bina millia reddat. Siquidem spica vel vna, vel binæ, ternæ, vel quaternæ, & singulæ spicæ quinquies, sexies, & septies centena grana in Virginea contineant: apud Americanos, singuli culmi trib⁹ quatuorve spicis onusti adolescũt, quarum singulæ, grana centum & amplius pendunt. Sic grana alba, rubra, flava, cærulea, in Virginea sunt.

Frugum omnium communissimum Indiæ Occidentalis locis, in Peru, nova Hispania, Guatimala, Chile, & universa terra firma, in Insulis verò non item: sic & in Indiæ Orientalis aliquibus. Hoc Indi communiter cum primo commiscent: & ex hoc solo panem Arepas nominatum, & potum Chicha (potus subacidulus Cici dictus: par. 9 Ind. Occid. addit.) Indis vocatum; ut fortissimum, quod in Peru Sora dicitur.

an hæc herba quâ in Brasilia aliquando senes virilia contegunt, cujus folia duorum digitorum latitudine, paulùm incurva, in longitudinem excrescentia, veluti calamus qui spicam Milij sive Tritici Sarracenici contegit: Lerio in Brasil. cap. 7.

Hactenus ex hist. Indica: subijciamus recentiorum nomina.

Turcicum frumentum, Trag. (cui & Typha magna) Fuch.

Frumentum Indicum, Matth. Lon.

Milium Indicum Plinianum, Ruell. Ges. Ad. Lob. cui & Mays Occidentalium.

Milium Indicum, Dod. (cui & frumentum Asiaticum,) Tur. Lac. Ges. cat.

Frumenti octava species Turcicũ dictum, Ang.

Triticum Bactrianum sive Indicum, Cord. hist. Ges. hor.

Frumentum Turcicum, Dod. Ges. hor. (cui & Panicum peregrinum rectius,) Tab. Ger.

Triticum Indicum Fuchsij & Matth. Lugd.

Maizum, Monardi.

Maiz, triticum Indicum potius, quàm frumentum Turcicum dicendum, cùm non ex Asia, sed In-

ſed India primum ſit allatum, Cam.
Maiz Indorum, Panicum Indicum, Cæſ.
Mays, quod nulla ſpecie cum Milio, quod Plinius ex India in Italiam importari ſcribit, convenit, Ioſeph. Acoſta hiſt. Ind. l. 4. c. 16.

Variat apud nos floris colore, purpureo, rubeo, luteo, aliquando pro ratione fructus futuri: granorum in colore quatuor præcipuè genera: habetur enim granis ruſeſcentibus, nigricantibus, crocantibus, & ſubalbicantibus.

IV. Frumentum Ind. Mays dictũ alterum.
Milium Indicum magnum aliud, Lob. ico.
Milium Indicum, Caſt.
Frumentum Indicum, Tab.
Frumentum Aſiaticum, Ger.

Hoc cùm ſpicarum colore variet, idcircò Tabernæmontanus ſpicas ſedecim, Gerardus verò 12. pingit: quæ colore ſunt vel ſimplici, vel mixto: ſimplici, albo, luteo, aureo, violaceo ſpadiceo, nigro: mixtis colorib⁹, albo, ſpadiceo: & cæruleo: cæruleo, albo, nigro, partimq; punctis ſpadiceis mixto: albo, violaceo, luteo cum punctis ſpadiceis: rubro, nigro & ſpadiceo: luteo albo, aliquando cæruleo & violaceo, aliquando luteo & albo, violaceis & cæruleis punctis aſperſis: rubro & ſpadiceo: aureo & albo: cæruleo, luteo, albo, & punctis cæruleis aſperſis: deniq; cæruleo, luteo, violaceo & albo.

V. Frumentum Indicũ Mays dictum minus.
Hujus Tabern. meminit, quòd prioris altitudinem tantùm mediam attingat, cujus ſpicæ non ad culmorũ latera, ſed floribus ſuccedant, colore albo, rubeo, ſpadiceo, luteo, atrorubente, & aliquando mixto.

MILIVM EIVSQVE SPECIES.

MILIVM, *à miliari ſumma Feſto, quaſi milleſimum granum ferat.* Κέγχρος *Dioſcorid. lib. 2 cap. 119. & Theoph. 8. hiſt. 3. à numeroſiſsimis & minutis granis ficuum, quæ* Κεγχραμίδες *vocantur. Hippocrati ſecundùm Galenum* πάσπαλος*: Milium, Plin. lib. 18. c. 7.*

I. Milium ſemine luteo vel albo.
Milium, Brunſ. Trag. Matth. Fuch. Tur. Dod. Cord in Dioſc. Lac. Lon. Lob. Caſt. Tab. Lugd.
Milium Dioſcoridis, Theophraſti & Plin. Cæſ.
Milium vulgare, Geſ. hor. Ad. commune, Ang.
Milium aureum & album, Cam.

II. Milium ſemine nigro.
Milij nigri ſpecies apud Oribaſium, Ang.
Milium ſemine nigro & latiore juba, Lob. obſ.
Milij alterum genus è colore nigro deterius, Cæſ.
Milium jubâ ſubinde coloris nigricantis, Dod.
Milium nigrum, Tab. Cam. Ger.

Hoc quod in Argovia Bernatũ frequenter ſeritur, à vulgato differt folijs latioribus, caule non adeò alto, jubâ ſparsâ & minore, ſemine aliquantũ majore & rotundiore, & ad pultes conficiendas altero longè vtiliore.

III. Milium Sabæum.
Millo, frumentum in Guinea parvum, Milij forma, ſed dulcius, ex quo panem & vinum conficiunt in Regno Sabo: ad Cluſ. curas poſt.

IV. Milium arundinaceum ſubrotundo ſemine, Sorgo nominatum.
Milium quod ex India in Italiam invectum nigro colore, Plinio.
Panicum Dioſcoridis & Plinij, Trag.
Milium Indicum, Matth. Fuch. ico. (cui & Sarracenicum,) Geſ. hor. Cord. hiſt. Guiland. Lugd. Caſt. deſ.
Milium Indicum Plinij, Ang. Cam.
Milium aliud, Ama.
Panicum Indicum, Geſ. hor.
Sorghi, Fuch. Dod. gal. (cui Panici ſpecies videtur,) Lon.
Sorgum, Geſ. hor. Tab. (cui & Panicum loculare,) Ger.
Sorgo, Melica Italorum, Lob. Sorgo Inſubrum, Bellonio.
Melica ſive Sorgum, Dod.
Melica, fortè à Meline: Sagina alijs à ſaginando, Calamagroſtis Dioſcoridis ex hoc genere videtur, Cæſ.

Variat ſeminis colore, quod aliàs ruſum, aliàs plenius nigricat: habetur & album & luteum, quod
Sorgum fructu rubro & fr. albo, Eyſt.

V. Miliũ arundinaceũ plano alboq; ſemine.
Sorgo ſimile granum, Hareomen Arabum, Bellonio.
Dora, Rauvvolfio.
Milium Aethiopicum, Portæ. an Mi-

an Milium album in Regno Congi, quod Mazzadi Congo, id est, semen Congianum vocant, hist. Ind. Orient. part. prim. libro secundo, cap. primo.

PANICVM EIVSQVE species.

Ἔλυμος καὶ μελίνη Dioscoridi lib. 2. cap. 120. Theoph. 8. hist. cap. 1. 3. 7. & 10. μέλινος. Ἔλυμος, forsan ab ἐλύω involuo. Plin. lib. 18. cap. 7. Panicum, à paniculis quibus semen inest. Mel frugum Dioclis, eidem lib. 22. cap. 25. μελίνη, quasi melleum quidpiam.

I. Panicũ Germanicũ, siue paniculâ minore.
Milium agreste siue exiguum, Trag.
Panicum, Fuch. Tur. Dod. Cord. Gesf. hor. Lon. Lob. Cæs. Cam. Tab. Ger.
Variat paniculis albis, flavis & purpureis: semen album, luteum, rufescens: Dioscorides frumentaceis, Gal. leguminibus jungit.
II. Panicũ Italicum, siue paniculâ majore.
Panicum Marullo, Hermolao, Ruellio, Matthiolo, cuj & domesticum: Anguil. Cæs. Portæ.
Panicum satiuum, Lugdunensi.
Panicum vulgare, Clus. hist.
Panicum aliud Indicum, panicula villosâ, Lob.
Panici Indici spica, Dodon.
Panicum Indicum, Tab. Ger.
III. Panicum Indicũ spica obtusa cærulea.
Panicũ cæruleum Indic. Ad. Lob. ico. Cam. Tab.
Panicum Indicũ Dod. Ger. siue peregrinũ, Lug.
Panicum Americanum, Clus. hist.
Panicula est subcærulea, in calidioribus regionibus magis satura.
IV. Panicum Indicum spicâ longissimâ.
Panici Americani spica grandis vel sesquipedalis, Clus. hist.
Panicum Aethiopicum ex Guinea, Clus. hist. ap. ad l. 6.

DE SESAMO ET ERYSIMO Cereali.

CVM Dioscorides & Theophrastus Sesamum inter fruges retulerint: & Plin. l. 18. c. 10. frumenta æstiua dixerit, Sesama, milium, panicum: sic & Erysimum in Asia & Græcia, Sesamo simile asserat: & Theophrastus 2. caus. plant 17. semina hæc, milium, sesamum, erysimum inter fruges reposuerit: & 6. caus. plant. 19. Sesama & Erysimum sicca cibo idonea, non verò viridia scripserit, de vtroq; nunc.

Sesamum & Sesama similiter Dioscoridi l. 2. c. 121. Theoph. pluribus locis σήσαμον, aliis σησάμη dicitur. Duplex Theophrastus agnovisse videtur, dum 8. hist. 5. inquit, Et Sesami genus quoddam candidum datur.

SESAMVM VETERVM.
Sesamum, Matth. Ang. Tur. Lob. Dod. Cast. Tab. Portæ.
Sesamum verum, Cord. in Diosc. Gesf. hor. Lugd. Cam.
Sesama, Cæsalp.
Sempsem, Alpino.
Semen ex Alexandria, Creta, Sicilia affertur.
ERYSIMVM
Theophrasti folio hederaceo, τραγόπυρον ἢ φυγόπυρον, hirco-triticum & fagi-triticum, quòd fagineam glandẽ forma triquetra & colore candido quodámodo referat, licet multò minus sit.
Ocymum veterum, Trago.
Frumentum Sarracenicum, Matth. Lug. Cast.
Tragotrophon & Fagotriticum, Dod. gal.
Erysimi alterum genus Theophrasti, Cord. in Diosc.
Frumenti genus folio hederaceo, Eid.
Formétone, Ang. (cui Ocymũ est Varronis) Cæs.
Frumentum vaccinum, Lonic.
Erysimum Theophrasti, Lobel.
Fegopyron, Dodonæo.
Ocymum cæreale, Clus. pan. Tab.

Tragopyron, Gerard.
Polygonum hederaceum, Col.
Sarracenicum dicitur, quia ex Africa primum delatum credatur: nam veteribus vel non cognitum, vel non usitatum, vel neglectum, Dodonæus asserit.

PHALARIS.

PHALARIS Plinio l. 27. cap. 12. φάλαρις Dioscoridi l. 3. cap. 159. an Melia altera Theophrasti.

I. Phalaris major semine albo.
Phalaris Dioscoridis, Trag. ico.
Phalaris, Matth. Ang. Tur. Dod. Cord. Gesf. hor. (cui & Canariense semen,) Lon. Lob. Cæsalp. Cast. Cam. Lugd. Tab. Ger.
Phalaris herba, Gesf. cat.
Milium alterum Theoph. Dalech. in Plin.

II. Phalaris major semine nigro.
Cuneno, Melitensium incolis.
Granum hoc in Melita frequens, Canarijs insulis familiare, Massiliæ notum, nigrum, oblongum, milio simile, quo Canarios passeres præcipuè nutriunt: ex grano aliquando à Dalechampio sato, Phalaris prodijt.

SECTIO QUINTA.

ASPHODELUS, PHAlangium.

ASPHODELUS sive Hastula Regia, quod regij sceptri effigiem, dum floret, referat. Ἀσφόδελος unius Discor: lib. 2. c. 199. meminit, cuius florem ἀνθέρικον appellent: & Theophrast. 1. hist. 10. & 7. eiusd. 11. & 12. qui 1. hist. 7. ἀνθέρικον, pro tota planta usurpat. Asphodelum aliquos Heroin appellasse, Dionysium marem ac fœminam fecisse, & aliquos Halymon Hesiodi existimasse, Plin. l. 22. c. 12. scribit. Sic l. 21. c. 17. testatur, Theoph. & ferè Græcos & Pythagoram, caulem Anthericon, radicem verò, quæ ex octuaginta simul acervatis bulbis constat, Asphodelum nominasse: cuius genera duo faciunt: quod etiam lib. & cap. 22. ostendit.

I. Asphodelus albus ramosus mas.
Asphodelus primus, Ang. Clus. hist.
Asphodelus major, Clus. hisp. albus, Eyst.
Asphodelus ramosus, Lob. ico. Ger.
Asphodelus caule ráoso maritim⁹ & mas, Cæs.
Hic sæpè radicibus ducentis, aut pluribus ab uno capite dependentibus reperitur.
II. Asphodelus albus non ramosus.
Asphodelus, Marcell. Ruell. Matth. Ama. Gesf. cat. Lon. Cast. verus, Cord. in Dioscorid.
Asphodelus mas, Dod. gal.
Asphodelus alter, Ang. Clus. hist.
Hastula regia, Trag. lat. Lon. Lac. Gesf. hor. Lugd.
Asphodelus albus, Gesf. hor. ap. Clus. hisp. Dod. Tab. Cam. major, albus, Lob.
Asphodelus caule simplici, Cæs.
Asphodelus non ramosus, Ger.
III. Asphodelus autumnalis.
Asphodelus autumnalis sive major, Cam.
IV. Asphodelus purpurascens folijs maculatis.
Asphodelus flore incarnato pallido, Dod. gal.
Asphodelus flore suave rubente, Lob. ico.
Asphodelus flore rubente, Tab. Ger.
V. Asphodelus luteus & flore & radice.
Asphodelus flore melino, Matth. ico.
Asphodelus luteus, Gesf. hor. Dod. Cæs. Lugd.
Asphodel. luteus minor, Lob. (& Erizambac Arabum,) Tab. Lugd.
Iphyon Theoph. videtur, Ang.
Asphodelus fæmina sive luteus, Cam. epit.

Hastu-

Hastula regia minor, & Asphodel. minor, Cast.
Asphodelus luteo flore & radice, Cam. Ger.
Meminerê Tabern. & Gerar. Asphodeli lutei, qui albo, radicibus & floribus sit similis, sed folijs brevioribus, cauleq; latis folijs cincto, quem Asphodelum luteum nominant.
VI. Asphodelus albus minimus.
Asphodelus minimus, Clus. hist.
VII. Asphodelus folijs fistulosis.
Asphodelus tertius aliquibus maritimus, Gesf. hort. ap.
Asphodelus minor, Clus. Dod. Lugd. Cam.
Phalangium Cretæ Salonensis, Lob. Lug. Ger.
Phalangij alterum genus, Cæs.
Phalangium Narbonense, Tab.
IIX. Pseudoasphodelus palustris Anglicus.
Asphodelus luteus palustris, Dod. Tab.
Asphodelus palustris, Lugd.
Asphod. minim. luteus acori fol. palust. Lob.
Pseudoasphodelus primus vel major, Clus. hist.
IX. Pseudoasphodelus palustris Scoticus.
Asphodelus minimus Noruegicus luteus palustris Scoticus & Lancastriensis, Lob. aduers. parte secunda.
Asphodelus Lancastriæ, Gerar.
X. Pseudoasphodelus alpinus.
Pseudoasphodelus pumilio folijs Iridis, Clus. pan. vel secundus, Eid. hist.

PHALANGIUM EIUSQUE Species.

Φαλαγγὶϛ Diosc. l. 3. c. 122. meminit: sic dictum Galeno, 8. simpl. facult. quòd demorsis à Phalangijs auxilietur, cui φαλαγγίτης. & Plin. l. 27. c. 12. Phalangites, à quibusdam Phalangium, ab alijs Leucanthemum vocatum.

I. Phalangium magno flore.
Phalangium, Matth. Cast. majus, Gesf. hor.
Phalangium Matthioli, Lugd. Tab.
Phalangium Allobrogicum majus, Clus. hist. ap. 2: Eyst.
Phalangium Dalechampij, Lugd.
Lilium polyrrhizon Myconi, Lugd.
II. Phalangium parvo flore non ramosum.
Phalangites quorundam, Cord. in Diosc.
Liliago, Cord. hist. eius Scholiasti, Asphodelus Germanicus.
Liliago Cordi, Asphodeli syl. species, Thal.
Phalangium non ramosum, Lob. Dod. Tab.
Phalangio Allobrogico congener, vel Phalangium montanum, Clus. cur. post.
Est majus folio lõgiore, & latiore, semine majore: est alterum in quo omnia minora, & folia angustiora, in monte VVasserfall: cujus radices sæpè pro Rusci veri radicibus, magno errore divenduntur.
III. Phalangium parvo flore ramosum.
Moly alterum Plinij, Dod. gal.
Moly Plinij, Dod.
Phalangites nostrum Gesf. hor.
Phalangites sive Phalangium herba, Gesf. hor.
Phalang. ramosum, Lob. Dod. Lugd. Tab. Ger. Eyst.
Phalangium, Asphodelus parvus dici posset, Cæs.
Phalangium majus, Cam.

SECTIO SEXTA.

XYRIS, IRIS, ACORVS, GALANGA, ZINZIBER, ZEDOARIA, COSTVS, CVRCVMA ET CROCVS INDICVS.

XYRIS.

Ξύρις ob folij similitudinem, quasi rasorium cultrum dicitur, de qua Diosc. l. 4. cap. 22. Ἶρις ἀγρία, Iris sylvestris Theophrasto: Plin. l. 21 c. 20. Iris sylvestris, à quibusdam Xyrin vocata. Spatula fœtida, tum ob folij figuram gladiolum referentis, tum quòd gravem odorem exhalet, vulgò dicitur.

I. Gladiolus fœtidus.
Xyris sive Iris sylvest. Dioscoridi.
Sparganium sive Xiphidion, Offic. spatula fœtida, Ruell. Ama.
Spatula fœtida, Trag. (cui & Gladiolus Italicus,) Fuch. Lon. Gef. hor. Ang. Cæf. Tab. Dod.
Xyris, Matth. Lac. Tur. Cord. Cornaro, Lob. Cast. Cam. & Ger.
Xyris vel Iris agria Theo. Dod. gal. Ad. Lob. ico.
Xyris Matthioli & Lobeli, Lugd.

Cùm Matthioli & Lobeli figura, radicis forma differant, idcirco in historia Lugdunensi duæ figuræ positæ: dum enim adhuc juvenca est, radicem habet fibrosam seu capillarem: ubi verò adolevit, crassa est. Flos communiter obsoletè purpureus: aliquando saturata purpura arridet, rariùs rubet.

II. Gladiolus fœtidus maritimus.
Xyris maritima, quam fluctus in littora, cum alijs purgamentis reijciunt, Lugd.

IRIS ET EIVS DIFFERENTIAE.

IRIS, Ἶρις Diosc. l. 1. c. 1. à cælestis arcus similitudine nomen accepit. Species complures esse, colore floris differentes, idem ostendit, nempe candido, pallente, luteo, (alij nigros legunt,) purpureo, cæruleo, seu cyaneo. Quam colorum diversitatem non in uno flore reperiri, videtur Dioscorides, (ut aliqui credunt,) voluisse: siquidem de Illyrica maximè loquatur, quam Brassavolas in Illyrico plerumq; candidis, aliâs pallidis, nonnunquam luteis & etiam purpureis conspexit. Theoph. 6. caus. 13. Iris odorata est, & à gratia palati nomen accepit, quæ in Illyride (6. caus. 28.) melior quàm in Macedonia: in Thracia verò, locisq; frigidioribus odore penitus caret. Gaza Iridis vocem Consecratricem vertit. Plin. l. 21. c. 7. Iris diversi color (specie floret, sicut & arcus cælestis, unde & nomē: laudatissima in Illyrico; proxima in Macedonia, quæ longissima, candicans, & exilis: tertium locū habet Africana, quæ amplissima & gustu amarissima. Illyrica quoq; duūm generū: Raphanitis, à similitudine, (fortè Astragalites Gal. & Aetij,) quæ & melior: Rhizotomos subrufa: nō improbatur & Pisidica.

Recentiores multas differentias agnoscunt: quare dividemus in eam, quæ radice est geniculata, & eam quæ radice est bulbosa: hæ enim & foliorum latitudine angustiaúe, florisq; colore, & ratione loci natalis variant.

IRIS LATIFOLIA.

I. Iris vulgaris Germanica sive sylvestris.
Iris, Brunf. Gef. cat. sylvestris, Matth. Lac. Cord. hist. Cast. Lugd. Tab. sylvef. prima, Adverf.
Iris syl. major, Matth. ep. Gef. hor.
Iris Germanica, Fuch. cærulea, Dod.
Gladiolus cæruleus major, Trag.
Iris latifolia major vulgaris, Clus. hist.
Iris biflora, Ger. ico.

Hæc est quam in tectorum culminibus, vinea-

nearum maceriјs & muris plantare consueuerunt, quæ in hortos translata, cultura speciosior redditur.

II. Iris hortensis latifolia.

Iris Germanica, Trag. domestica, Matth. Lac. Cast. Lugd.

Iris, Tur. Ang. Dod. Cord. in Diosc. Lon. Tab.

Iris communis, Gesf. hor. vulgaris, Lob. Ger.

Iris nostra sativa, Cord. hist.

Iris, Hyacinthus Virgilij Columellæ & Palladij, Ang. Cam.

Iris major cærulea, vel purpurea, Cam.

Iris latifolia vulgaris cærulea, Eyst.

III. Iris hortensis pallidè cærulea.

Iris cuius flores aquæ cyaneum colorem referunt, Dod.

Iris dilutè cærulea involucro albo, Tab.

Iris Chalcedonica, Ger. ico.

Iris latifolia maior obsoleta, Clus. hist.

IV. Iris hortensis alba Germanica.

Iris albo flore, Gesf. hor. alba, Tab. Ger.

Iris vulgaris candidis floribus, Lob. ico, Lugd.

Iris candida, Dod. sub Iride altera.

V. Iris alba Florentina.

an Iris Africana Dioscoridis?

Iris sativa floribus nivei coloris, Matth.

Iris Florentina seu fœmina, Gesf. hor.

Iris Florentina, Ireos officin. Dod. gal. Lon. Ad. Tab. Ger.

Iris Illyrica, Cord. in Diosc.

Iris flore ex toto candido, Cæsalp.

Iris major alba, Illyrica vulgo vel potiùs Florentina, Cam.

Iris latifolia major alba, Clus. hist.

HæcFlorentina à Germanica differt, quòd hujus radix siccata, non secus ac vulgaris cæruleæ, corrugatur: illius verò non, quæ etiam radice minore est: in officinis nostris Illyrica habetur, quæ Venetijs adfertur, quæ ruffescit, minùs nitida est, at odore est suaviore.

VI. Iris Illyrica.

Iris Illyrica, Eyst. quæ à Florentina aliquantum differt, quòd hujus flos candidissimus sit, cùm Illyricæ sit coloris dilutè cærulei pallescentis & odore remissiore.

IRIS LATIFOLIA PEREgrina major.

I. Iris Susiana flore maximo ex albo nigricante.

Iris Susiana, Clus. pan.

Iris Chalcedonica variegata, Lob. Tab.

Iridi luteæ variegatæ in Lug. hist. jungitur.

Iris Camerarij, Ger. ico.

Iris latifolia major prima, Clus hist.

Iris Chalcedonica latifolia, Eyst.

Iris Pharaonis, vel nigra Cretica quibusdam.

II. Iris Asiatica cærulea polyanthos.

Iris Asiatica cærulea, Clus. pan. sive latifolia major 2. Eid. hist.

Iris Dalmatica major, Lob. ico. Lugd. Tab. Ger. ico.

III. Iris Asiatica purpurea.

Iris Asiatica purpurea vel 3. Clus. pan.

Iris latifolia major 5. Eid. hist.

Huc referantur

Iris latifolia violaceo colore major, &

Iris latifolia major variegata, Eyst.

IV. Iris peregrina subrubens inodora.

Iris major latifolia sexta, Clus. hist.

V. Iris peregrina odore oxyacāthæ.

Iris major latifolia 24. Clus. hist.

VI. Iris Dalmatica major.

Iris Dalmatica major, Clus. hisp. vt Lob. Tab. Ger. quoad descript. & Chalcedonica 2. Tab. icon.

Iris major latifolia 3. Clus. hist.

an Iris Lusitanica verna, Lob.

VII. Iris Byzantina purpurocærulea.

Iris major latifolia 18. Clus. hist.

IIX. Iris Damascena polyanthos.

Iris major latifolia 4. sive Damascena, Clus. hist.

IRIS LATIFOLIA GERMAnica & Pannonica.

I. Iris latifolia Germanica odore suavi.

Iris major latifolia 7. Clus. hist.

II. Iris latifolia Germanica odore Sambuci.

Iris major latifolia 8. Clus. hist.

III. Iris latifolia Germanica ochroleucos.

Iris major latifolia 28. Clus. hist.

IV. Iris latifolia Germanica candido purpurea.

Iris major latifolia 21. Clus. hist.

V. Iris latifolia odore oxyacanthæ:

Iris exotica, Camer. vel Iris 5. Clus. pan.

Iris major latifolia 14. Clus. hist.

VI. Iris latifolia Pānonica colore multiplici.

Iris va-

Iris varia caulifera, vel Iris 4. Clus. pan.
Iris major latifolia 15. Clus. hist.
Iris Pannonica 4. Clusij, Tab.
Iris lutea variegata, Ger. icon.
VII. Iris latifolia alba viridis.
Iris major latifolia 16. Clus. hist.
IIX. Iris latifolia caule aphyllo.
Iris 7. & Iris caulifera purpurea 1. & 2. Clus. pan.
Iris major latifolia 25. & 26. Clus. hist.
Variat: in illa, folia circa caulem minus, in hac, magis purpurascunt.
IX. Iris latifolia candida, purpureis uens distincta.
Iris major latifolia 27. Clus. hist.
Iris Portugalica, Eystet.

IRIS LATIFOLIA
Belgica.

I. Iris latifolia Belgica odore Sambuci.
Iris Lusitanica verna, Lob. quoad icon.
Iris latifolia major 9. Clus. hist.
II Iris latifolia Belgica uersicolor odore Sambuci.
Iris major latifolia, Clus. hist. desc. Eyst.
III. Iris latifolia Belgica odore Sambuci altera.
Iris latifolia major 11. Clus. hist.
IV. Iris latifolia Belgica uariegata.
Iris major latifolia 12. Clus. hist.
V. Iris latif. Belgica cærulea uersicolor.
Iris major latifolia 13. Clus. hist.
VI. Iris latifolia ex albo pallescens striata.
Iris major latifolia 17. Clus. hist.
VII. Iris latifolia humilior purpurea.
Iris maior latifolia 19. Clus. hist.
IIX. Iris latifolia humilior uersicolor.
Iris maior latifolia 20. Clus. hist.

IRIS BIFLORA.

I. Iris biflora flore minore, odore lilij conuallij.
an Raphanitis Plinij: & Astragalitos Aetio.
Iris biflora, Clus. hisp. Lugd.
Iris biflora Lusitanica, Lob. Dod.
Iris latifolia major 22. Clus. hist.
II. Iridi bifloræ affinis flore majore.
Iris Illyrica, uel Iris 6. Clus. pan.
Iris major latifolia 23. Clus. hist.
an Iris Byzantina, Camerarij. huic similis?
III. Iridi bifloræ affinis minor.
Iris Dalmatica minor, Clus. hisp. Lob. Lugd.
Iris latifolia major 18. Clus. hist. quoad icon.

IRIS LATIFOLIA
Lutea.

I. Iris lutea satiua.
Iris satiua floribus aureis, Matth.
II. Iris lutea uariegata Lobelij.
Iris lutea uariegata, Lob. Lugd.
III. Iris lutea uariegata Camerarij.
Iris uariegata è luteo & purpureo, Cam.
Duplicem habet, aliam folijs languidis, aliam crenatis.

Huc referenda.

Iris Pannonica uariegata, Eystet.
Flos ex purpura flauescit, & lineis purpurascentibus distinguitur.
IV. Iris media longissimis folijs lutea.
Iris Tripolitana media inter latifolias & angustifolias, Clus. hist.

IRIS ANGUSTIFOLIA.

I. Iris pratensis angustifolia folio fœtido.
Iris angustifolia media, Clus. hisp.
Iris angustifolia major, siue prima, Clus. hist.
Iris folijs angustis prima Clusij, Eystet.
II. Iris pratẽsis angustifolia nõ foetida altior.
Iris angustifolia media, siue Iris angustifolia Pãnonica uario flore, & Iridis vndecimæ species prior, Clus. pan.
Iris sylvestris Byzantina peramœna, Lob. ico. & Ger.
Iris vndecima Clusij, Camer.
Iris tenuifolia, Thal.
Iris angustifolia altera, Clus. hist.
Iris pratensis major, Eystet.
III. Iris pratensis angustifolia humilior.
Xiphion, seu Gladiolus cæruleus minor, Trag.
Iris tenuifolia, Cord. hist. Gesn. hor.
Iris minor seu tenuifolia, Dod.
Pseudoacorus cæruleus Tragi, Lugd.
Iridis undecimæ altera species, Clus. pan.
Iridis angustifoliæ secundæ species altera, Eid. hist.
Xyris minor, Camer.
IV. Iris angustifolia maritima major.
Iris maritima Narbonensis, Aduers.

Iris syl-

Iris ſyl. maritima Narbonenſis, Lob. ico.
Iris anguſtifolia media, vel eius prima ſpecies, Cluſ. hiſp.
Iris ſyl. altera Penæ, Lugd.
Iris maritima, Camer.
Iris anguſtifolia 3. Cluſ. hiſt. at 1. quoad icon.

V. Iris anguſtifolia maritima minor.
Iridis anguſtifoliæ mediæ altera ſpecies, Cluſ. hiſp.
Iris anguſtifolia quarta, Cluſ. hiſt.

VI. Iris anguſtifolia hortenſis verſiculor.
Iridis anguſtifoliæ tertia ſpecies, Cluſ. hiſp.
Iris anguſtifolia quinta, Cluſ. hiſt.

VII. Iris anguſtifolia candida lineis rubentibus notata.
Iris candidis floribus anguſtifolia, Lob. ad. par.

IIX. Iris anguſtifolia bicolor.
Iris flore cæruleo obſoleto cinereoúe polyflora, Lob.
Iris flore cæruleo polyanthos, Lugd.

IX. Iris anguſtifolia prunũ redolens minor.
An Rhizotomos Plinij.
Iridis Illyricæ nomine oſtenſa, Hermolao.
Iris perpuſilla ſyl. anguſtifolia, Lob. obſ.
Chamæiris anguſtifolia, Eid. ico. minor, Tab. Eyſtet.
Chamæiris, Dod. & Lugd. odoratiſsima, Cam.
Iris anguſtifolia humilior, Cluſ. hiſp.
Iris anguſtifolia minor, vel 12. Eid. pan.
Iris peregrina, Illyrica vulgo, Cæſ.
Chamæiris vel Iris humilis, Cam. in Matth.
Chamæiris tenuifolia, Ger.
Iridis anguſtifoliæ ſextæ ſpecies altera, Cluſ. hiſt.

X. Iris anguſtifolia prunũ redolens major.
Iris ſylveſtris minor, Matth. Caſt.
Iris ſyl. altera, Geſ. hor. Lugd.
Chamæiris anguſtifolia, Taber. Ger.
Iridis anguſtifoliæ ſextæ ſpecies prima, Cluſ. hiſt.
Chamæiris odore carens, Camer.

CHAMAEIRIS.

I Chamæiris major ſaturatè purpurea biflora.
Chamæiris latifolia biflora, Eyſtet.

II. Chamæiris variegata.
Iris perpuſilla latifolia, Lob. obſ.
Iridis perpuſillæ latifoliæ varietas, Eid. ico.
Iridi humili latifoliæ ſimilis, Cluſ. hiſp.
Chamæiris ſeu alia perpuſilla Iris latifolia, Lug.
Iris ſyl. minor latifolia, Tab.
Iris violacea, Ger. ico.
Chamæiridis latifoliæ genus 1. cum icone Chamæiridis niueæ Lobelij, Cluſ. hiſt.

Flos ex cæruleo dilutus aut candidus, aut pallens, aut purpureus, aut violaceus: huc pertinet
Chamæiris cæruleo & violaceo colore, Eyſt.

III. Chamæiris flore ſaturo violaceo.
Chamæiris latifolia Pannonica major, vel Iris octava, Cluſ. pan.
Chamæiris latifolia major, addida figura Chamæiridis latifoliæ flore rubello Lobelij, Cluſ. hiſt.

Flos hujus aliquando purpureus, aliquando eleganter cæruleus eſt.

IV. Chamæiris minor flore purpureo.
Iris minor, Dodon.
Iris violacea parva, Lob. ico.
Chamæiris latifolia minor purpurea, vel Iridis 9. ſpecies prima, Cluſ. pan.
Chamæiris latifolia minor prima, Cluſ. hiſt.

Flos ſaturatioris purpuræ, odoratus: interdum dilutior & inodorus.

V. Chamæiris minor flore purpurocæruleo.
Chamæiris latifolia minor cærulea, vel Iridis 9. ſpecies altera, Cluſ. pan.
Chamæiris lalifolia minor 2. Cluſ. hiſt.

VI. Chamæiris minor flore rubello.
Chamæiris latifolia flore rubello, Lob.
Chamæiris latifolia minor rubeſcens, vel Iridis 9. ſpecies tertia, Cluſ. pan.
Chamæiris latifolia minor tertia, Cluſ. hiſt.

Floris colore variat, purpureo, cæruleo, rubeſcente, pallido, albo & vario: eſt flore odoro & inodoro.

VII. Chamæiris minor flore variè picto.
Chamæiris latifolia minor ſeptima, Cluſ. hiſt.

IIX. Chamæiris flore purpureo flaveſcẽte.
Chamæiris latifolia minor octava, Cluſ. hiſt. Eyſt.

Huc referri debet
Chamæiris flavo & purpuraſcente flore, Eyſt.

IX. Chamæiris flore pallido & albo.
Chamæiris latifolia minor, vel Iridis 9. ſpecies 4.

cies 4. Cluſ. pan.
Chamæiris latifolia minor 4. Eid. hiſt.
Huic ſimilis eſt
Chamæiris latifolia minima, Eyſt.
X. Chamæiris minor flore variegato.
Chamæiris latifolia minor varia, vel Iridis 9. ſpecies 5. Cluſ. pan.
Chamæiris latifolia minor 5. Eid. hiſt.
X I. Chamæiris flore luteo, vel candido.
Iris minor lutea, Dodon.
Chamæiris lutea altera, Lob. ico.
Chamæiris nivea, aut candida, Eidem.
Huc pertinet
Chamæiris flore argenteo & flore candido, Eyſt.
XII. Chamæiris flore obſoleto pallido.
Chamæiris latifolia minor ſexta, Cluſ. hiſt.
XIII. Chamæiris flore pallidè luteo.
Chamæiris latifolia minor nona, Cluſ. hiſt.
XIV. Chamæiris minor flore purpureo.
Chamæiris latifolia minor 10. Cluſ. hiſt. Eyſt.
XV. Chamæiris candicans venis varijs diſtincta.
Chamæiris latifolia minor vndecima, Cluſ. hiſt.
XVI. Chamæiris ſaxatilis Gallica.
Iris perpuſilla ſaxatilis latifolia acaulos fermè, Adver. & Lob. ico.
Iris puſilla ſylveſtris, Cæſal.
Iris perpuſilla & ſaxatilis, Lugd.
an Iris ἄκαυλος, Camer.
Variat: altera flore eſt purpureo & radice odorata: altera flore pallido, radice inodora.
XVII. Chamæiris latifolia ſaxatilis Luſitanica.
Iris humilis latifolia, Cluſ. hiſp.
Iridis aliud genus humilius, Eid. hiſt.

ACORVS.

Ἄκορος, quia ταῖς κόραις, id eſt, pupillis ſive aciei oculorum caliginoſæ medeatur, dicitur, de quo Dioſcorid. l. 1. c. 2. Meminit Plin. l. 25 c. 13. Acori Iridis folijs, radicibus nigris: quare cùm & Dioſcoridis & noſtra, ſit radicibus albicantibus, candidaq; commendetur, de hac Plinius intelligendus non eſt.

I. Acorus verus, ſive Calam. aromat. Officinarum.
Acorus, perperam Calamus aromaticus officinarum, Manardo, Trag. Matth. Cord. Geſ. Ad. Lob.
Calamus aromaticus vulgo, Amato, Mundellæ, Cæſal.
Acorum, Lon. Cam. Tab. Ger. Eyſt.
Acorum legitimum, Cluſ. hiſp. verum, Lugd.
Calamus noſter, Iridis ſpecies, Ang.
II. Acorus adulterinus.
Iris in maritimis naſcens, à Theophraſto & Plinio improbata.
Acorus, Brunſ. Cord. hiſt. Lac. Cæſ.
Acorus falſa, Cord. in Dioſc. Geſ. hor. vulgo, Cæſ.
Acorum adulterinũ, Trag. falſum, Matth. Caſt.
Gladiolus luteis lilijs, Er. Cord. luteus, Fuch. ico. Lon.
Acorum officinarum, Fuch.
Acorus noſtras, Ruel. paluſtris, Ad. Lob.
Acorus luteus falſus, Lugd.
Gladiolus aut Acorus falſus, Tur.
Gladiolus aquaticus, Ama.
Iris lutea, Dod gal. Cord. hiſt.
Iris paluſtris lutea, Tab. Ger.
Iris agreſtis, Geſ. cat.
Pſeudoiris, Dod. paluſtris, Eyſt.
Butomon, Cluſ. hiſt.
III. Acorus adulterinus Aquitanicus.
Acorus Aquitanicus, Ad.
China ſpuria, Acori effigie, Lob. ico.

GALANGA.

CVM Galanga, quibusdam Acori, nonnullis Iridis ſpecies videatur, & minor à recentioribus Græcis Cyperus Babylonica nominetur, huc omnium optimè referri poſſe cen ſuimus. Græcis recentioribus γάλαγγα, Arabibus Galingian dicitur.

I. Galan-

I. Galanga major, Matth. Cord. hist. Ad. Lon. Lob. Cæs. Lugd. Tab.
Galanga crassa, Ama.
Galangam, Schœnanthi radicem, volunt Monachi in Mesuem.
Acorus veterum, Leoniceno & Brassau.
Acorus seu Galanga major, Fuch. comp. Corn.
Galanga crassior, Costæo.
Lancuaz Iavanensibus apud quos crescit, Linsc. par. 4. Ind. Or. c. 39. & tab. 18.
Iridis genus, Clusio in Acostam.
Galangam Garzias ab Orto & Acosta proponunt: quos secuti sunt Durantes & Lugdun. historia: an eadem sit cum nostra Galanga majore, Clusius dubitat.
II. Galanga, & Galanga minor officinarum.
Galanga, Ruel. Brassav. Mund. Ges. cat. Officin. Cæs.
Galanga minor, Matth. Cord. hist. Fuch. comp. Corn. (cui & Cyperus Babylonica,) Ad. Lon. Lob. Acostæ. Lugd. Tab. Ger. Linsc. part. 4. Ind. Or. cap. 39.
Galanga Indica, Ama.
Galanga tenuis, Costæo.
Lavandou Chinensibus, apud quos nascitur, Linsc. l. c.
An Dioscorid. l. 2. c. 189. per Piperis radicem intellexit?

ZINZIBER EJUSQUE *Species.*

ZINGIBER, *cùm folia Iridis & siliquam aliquatenus Xyridi similem habeat, de eo hic agendum: quod Diosc. l. 2. c. 190* Ζιγγίβερις; *Galeno & Oribasio* Ζίγγιβερ *dicitur: Plin. l. 12. c. 7. Zimpiberi, & Zingiberi habet.*

I. Zingiber.
Gingiber & Zingiber, Herbarijs.
Zingiber, cypero cognata herba, Cordo.
Acosta pingit latissimis folijs, cùm tamen ei Lacrymæ Iobi folia tribuat, vt & Monardes: at Adversaria, arundinaceis folijs, & rectius Lobelius in suo de Balsamo libello: hæc fecêre, vt dubius essem, diversa ne forent. Accedit, quòd Autor. 6. part. hist. Ind. Orient. c. 38. scribat, primò tenuioris arundinis speciem præ se ferre: & mox subiungit, crescere etiam velut Gladiolus: sic Swertius in suo Florilegio, folijs & flore Iridis pingit,
Zinziber flore albo facie Iridis nominans.
Radices conditæ ex India Or. adferuntur, Monarde monente; in nova Hispania & in Cuba copiosè provenit, vt Ioseph. Acost. l. 3. c. 23. scrib.
Reperiuntur apud Aromatarios, radices albæ & rubentes: hæ rubricâ, illæ sæpè cretâ infectæ, quò à teredinibus, cui candidiores & molliores magis obnoxiæ, præservêtur: hæ Zingiberis albi, illæ rubri nomine, ab Amato donantur.
II. Zingiber fuscum.
Zingiber intus fuscum, Cord. hist.
Mechin & Zingiber fuscum Officinis, Ad.
Zingiber fuscum, Lugd.
III. Zingiberi affinis cortice squamato.
Mechini rara varietas, Ad. Lob. ico.
Mechinum Penæ, vel Mechinum rarius, Lugd.
Doronicum Arabum, Penæ.

ZEDOARIA EIUSQUE *Species.*

ZEDOARIA *subiungitur, quia folijs & Gingiberis, sed maioribus, longioribus, & latioribus, vt & radice, & in Calecut Gingiber sylvestre dicitur, Garzia autore: à Iavanensibus, apud quos in Sunda copiosè provenit, Canior nuncupatur. 4. part. Ind. Or. c. 7. Sunt qui veterum Arnabo, & Zarnabum, & Zurumbet Arabum esse velint: recentioribus Græcis,* Ζάδουρα, *quam duplicem faciunt, longam & rotundam. Costus Syriacus Dioscoridis videtur.*

I. Zedoaria longa.
Zedoaria & Veterum Arnabi altera species longa radice, Cord. hist.

Zedoaria radice longa, Clus. in coroll.
Zedoaria Officin. Zerumbeth sive Zurumbeth, Avicennæ & Serapionis, Dod.
Zedoaria, seu Costus Arabicus, Ang.
Zadura, vel Zaduar, Ges. cat. Ruel. Fuch. comp.
Zedoaria vulgaris, Guil.
Zedoaria Officin. Lob. vulgò appellata, Cæs.
Zedoaria Arab. Zurumbeth, aroma Zingiberi simile, Græcis prætermissum, Ama.
Zedoaria, aliquibus Costi species Diosc. Frag.

II. Zedoaria rotunda.
Zurumbethum, Cord. hist.
Zedoaria Arabum, Guil.
Zedoaria quæ rotunda est, Clus. in coroll.
Zedoaria loripes, Costæo in Mesuem.
Zerũbeth & Zedoaria rotunda, Ang. Fuch. com.
Zedoaria rotunda, quæ Avicẽnæ Antora, Lon.
Zerumbeth Serapionis, Lob.
Zerumbeth, Iavanensibus Canior, Linsc. par. 4. Ind. Or. fig. 20.

Hæc à priori alia ratione non differt, quam forma, & ejusdem radicis partes esse dicimus, quemadmodum Lobelius, & hist. Lugd. figura proponunt: quare vtraq; indifferenter vti possumus, Conditur etiam Saccharo, & Zingiberi præfertur.

III. Zedoaria tuberosa nigricans.
Zerumbeth Serapionis, Clus. in Garz. Lob, (quod cum rotunda junxit,) & Lugd.
Zadura & Zedoaria, Cast.

IV. Zedoaria Geiduar dicta.
Geiduar Avicennæ, Garziæ & Lugd.
Gedwar, Clus. in exot. auctario.
Zedoaria vera Garziæ, Cæs.
Sambaya Malays, Geiduar Chinensibus, part. 4. Ind. Or. c. 8.

Hanc Veronâ à Iohanne Ponæ insigni Pharmacopœo accepimus.

COSTVS EIVSQVE
Species.

Costus sequitur, cùm eius species vna Zingiberi similis sit, & initio Zingiberis sylvestris nomine vendiderint, Adversar. autoribus monentibus.

Τοῦ Κόστυ species tres Diosc. l. 1. c. 15. proposuit: Arabicum, qui albus est: Indicum, qui niger & levis: Syriacum, qui gravis buxi colore. At Plin. lib. & cap. 12. duo fecit genera: nigrum, & quod melius, candicans. Theoph. 9. hist. 7. Costum solum nominat, & quidem inter ea, quæ ad vnguenta apta sunt. Officinæ, in dulcem & amarum dividunt, cùm tamen Galeno omnis Costus amarus sit: at Actuarius, Arabes secutus, Costi dulcis meminit. Verùm hæc radix cùm recens est, nullius amaritudinis particeps est, candidiorq; persistit: cùm autem vetustate corrumpi incipit, amaritudinem & nigredinem contrahit.

I. Costus Arabicus Dioscoridis.
Costus albus seu Arabicus, Cord. hist.
Costus verus, Valerando.
Zingiberis effigie Costus Arabicus & Syriacus: non tamen genuinus costus est, Ad.
Costi quoddam genus, Zingiberis radicibus simile, Clus. in Garz.
Costus Arabicus, Cam. in Matth.
Costus Arab. & Syriacus, Lugd.
Cyperi Indi potiùs, quàm Costi species, Costæo in Mes. At Paludanus notis in 4. par. Indiæ Or. c. 39. Syriacum ab Arabico distinguit, quatuor sibi esse genera scribens, Indicum nimirum, Arabicum & Syriacum, cum genere quarto alio, quod Zingiberi simile sit.

II. Costus Iridem redolens.
Costus Garziæ, Acostæ Fragoso.
Costus Indicus, Ama. Clus. in Garz. Tab. Lug.
Costus facie radicis centaurij majoris, Lob.
Costus Lusitanicus, Cam. in Matth.
Costus Indicus, Malays Pucho dictus, quo nomine pingitur in 4. par. hist. Ind. Or. tab. 20.

III. Costus corticosus.
Costus Molucensis corticosus rugosus, Ad. Lob. ico. Lugd. historia sub vno titulo & hunc, & sequentes 4. & 5. posuit.

IV. Costus lignosus.
Cost. Molucẽsis lignosus fervidior, Ad. Lob. ico.

Costus

Costus Moluccanus, Tab.

V. Costus effigie radicis Solani furiosi, Ad. Lob. ico.

Costus alter peregrinus, Tab.

VI. Costus amarus Officinarum, seu Helenium Comagenium Dioscoridis.

Helenij Comagenij radix, Cord. in Diosco.

Costus Comagenius adulterinus officin. Lob. ico.

Costus officinarum amarus, Lon. Cast. Tab.

Costus Officin. adulterinus, Lugd.

VII. Costus dulcis officin. centaurio magno cognatus.

Costus dulcis officin. Lon. sed adulterin. Tab.

Costi Pharmacopolarum species major, Cam. in Matth. lit. D.

Costus dulcis, Cast.

IIX. Costus adulterinus insipidus.

Costus alter litera B. notatus, Cam. in Matth.

IX. Costus Officinarum ingratus, sive Thapsiæ species.

Costi vice sæpè venditur & alia radix, per transversum in taleolas secta, crassitudine plerumque manum inplens, foris fusca, intus candicans, cortice crasso, substantia rara, gustu acri admodum, & nauseosam salivam ciens, & quasi strangulans; & cùm teritur, rancidam pingvedinem olens. Quare non Costus, sed Thapsiæ majoris, montis Gargani radix est, quæ non sine periculo intra corpus sumitur.

CVRCVMA.

Κυπειρὶς ἰνδική Dioscoridi: Indica herba, qua Cyperis vocatur, Zingiberis effigie, Plin. lib. 21. cap. 18.

I. Cyperi genus ex India, Matth. Fuch. comp.

Cyperus Indicus Diosc. & Curcuma officin. Cord. hist. Clus. corol. Lon. Lob. Cæsal. Tab.

Cyperi tertia species, vel Indus, Ama.

Curcuma longa & rotunda, Cord. hist.

Cyperis Indica, Ges. cat.

Cyperus altera, radicê lutea, Cast.

Terra merita, Ruel. Ad. Lob. ico. Lugd.

Duplex est, radice cõmuniter longa, aliquando rotunda: hæc multò acrior existit, & cum Zingibere sæpè adfertur.

II. Crocum Indicum proposuit Garzias, folijs milij maioribus: & Acosta, folijs Orchidis Serapiæ dictæ maioribus latioribusque.

Croci Indici, Acostæ nomine, cum ejusdem figura, in Lugd. hist. proponitur.

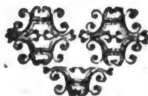
Radix Zinziberis facie intus flava, Malaice, Cunhet. Linscot. par. 3. Ind. Or. c. 14.

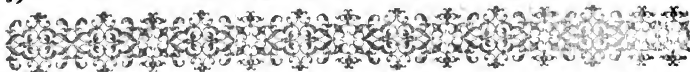
Crocus Indicus, Lusitanis Saffran da Terra, planta lilio albo similis, Linsc. par. 4. Ind. Or. c. 3. & 7. cuius figura tab. 13. exhibetur: cui & Curcuma, cap. 8.

III. Ganti radix ac Zinziber ex China, qua Indi corpora sua fucant: par. 4. Ind. Orient. cap. 8.

IV. Tomon pute, radix Galangæ seu Curcumæ similis est, albicat, & ad illinenda corpora facit. l. c.

V. Caxumba, in Bantam Floers, quo in cibis condiendis & vestibus gossypinis tingendis vtuntur; par. 4. Ind. Or. 7.

LIBER SECVNDVS.

DE BVLBOSIS.

SECTIO PRIMA.

IRIS BVLBOSA: IRIS TVBEROSA: SISYRINCHIVM: GLADIOLVS ET HYACINTHVS.

IRIS BVLBOSA LAtifolia.

I. Iris bulbosa latifolia acaulos odora.
Iris bulbosa latifolia, Clus. hisp. Dod. Lug. Cam.
Iris bulbosa latifolia purpurea, Swert.
Hyacinthus poëtarum latifolius, Lob.

Flos vel purpureus, vel cæruleus: interdum lactei coloris.

II. Iris bulbosa latifolia caule donata.

Hæc variat floris colore, cæruleo, atropurpurante: est & cærulea lineis violaceis, vel purpureis, sic & cinerea violaceis strijs distincta, quas Swertius pinxit, nomine
Iridis Anglicæ majoris bulbosæ latifoliæ: quæ
Iris bulb. Anglica fl. cæruleo &
Iris Anglicana major, flore violaceo, Eyst.
Iridis bulbosæ latifoliæ flore atro purpurante.
Iridis majoris Francicæ cæruleæ lineis violaceis crassioribus ornatæ, quæ etiam variat.

III. Iris bulbosa latifolia candida.
Iris bulbosa Anglicana major fl. candido, Eyst.
Iris bulb. Anglic. latifolia flore albo, Swert.

IV. Iris bulbosa folijs cepaceis maculatis flore purpureo inodoro.
Iris bulbosa, Dodon. Ger.
Iris bulbosa angustifolia fl. purpureo, Clus. hisp.
Iris bulbosa violaceo flore, Clus. hist.
Hyacinthus flore Iridis Theocriti & Poëtarum, Lob.
Hyacinthus poëticus Lobelij, Lugd.

Est & flore violaceo, interdum elegantissimi, interdum dilutioris coloris: est & atrorubens in summo albo: niveo flore in Pyræneis: aliquando macula flava albo flori adspergitur, Clusio in append. altera monente, qui in curis posterioribus longè majorem varietatem recenset, cùm etiam rubro & purpurascente flore reperiatur.

Huc referendæ quatuor species ex Swertio.
Iris bulbosa flore cæruleo, quæ Iris bulbosa angustifolia cærulea, Eystettensi.
Iris bulbosa flore atro purpurascente.
Iris bulbosa flore albo.
Iris bulbosa flore cinericeo.

IRIS BVLBOSA ANGVSTIFOlia versicolor.

I. Iris bulbosa angustifolia tricolor odore coriandri.
Iris bulbosa angustifolia flore vario, Clus. hisp. Lugd.
Iris bulbosa Lusitanica, Dodon.
Hyacinthus Poëtarum Hispanicus, Lob.
Iris bulbosa flore vario, Cam. Ger.
Iris bulbosa 3. sive versicolor, Clus. hist.

Variat flore latiore & radice brevi binis plerumq; floribus: altera flore angustiore radice oblonga: vtraq; dilutioris aut saturatioris coloris.

II. Iris bulbosa angustifolia tricolor.
Iris bulbosa varicolor, Clus. hist. qui sub classe secunda species quinq; floris colore variantes proponit.

1. Trium foliorum inclinatorum labra flava sunt, maculâ aureâ magnâ in labro reflexo insignita, ad quam venæ purpurascentes excurrunt:

tunt: at trium incumbentium dorsum & alæ pallent, latera candicant: tria erecta albicant, venis subcæruleis saturatioribus vel dilutioribus distincta.

2. tria inflexa pallent labro flavâ maculâ notato, internè quibusdam venulis purpurascentibus distincta: tria ligulam tegentia albicant, vel Ochri colore sunt: tria surrecta exalbida, nervo flavo excurrente.

3. flore est latiore, breviore, ternis folijs inflexis latis, & propendente labro, aureâ maculâ insignito, & alio orbe cincto, per oras crispo, cærulei coloris, nervo extrinsecus virente, intrinsecus pallente, venis purpureis in latera excurrentibus: at tria gibba purpurea sunt, gibbo albicante, alis cæruleis: tria erecta ex cæruleo purpurascunt.

4. tria reflexa flava sunt, maculâ aureâ in labro, à qua venæ dilutiùs purpurascentes sparguntur: folia incumbentia exalbida, nervo pallido diuisa: tria surrecta inferiùs cæruleo purpurascentibus venis distincta, supernè candicát.

5. terna inflexa lactei coloris, aureâ maculâ labro impressâ: folia incumbentia & terna erecta alba, & circa vngues subcærulea.

III. Iris bulbosa versicolor ramosa.
Iris bulbosa versicolor πολύκλωνος, Cluſ. hist.
Variat binis, ternis, quaternis floribus.

IRIS BVLBOSA LVtea inodora.

I. Iris bulbosa lutea inodora major.
Iris bulbosa angustifolia luteo flore, Cluſ. hisp. Lugd. Eystet.
Iris bulbosa 3. luteo flore, Dod. 4. sive lutea, Cluſ. hist.
Hyacinthus poëtarum luteus, Lob. Lugd.
Lirium mas, aut Lirium verum Dodonæi, Lug.
Iris bulbosa lutea, Tab. Cam. Swert.
Iris bulbosa flore pallido, Ger.
Invenitur latiore aliquantulum, saturatiore & magis rutilante aureo colore, radice item breviore & crassiore, vaginula sanguineo colore infecta: alia dilutioris flavi coloris, vaginula sanguineo colore carente: & aliæ adhuc differentiæ occurrunt, Clusio notante.

Huc pertinent
Iris bulbosa pallido colore sive, luteo pallescente, Eyst.

Iris bulbosa lutea mixta, Eiusdem.
Iridis bulbosæ luteæ varietates quatuor, Lobelius in adverſ. parte altera recenset.

II. Iris bulbosa lutea inodora minor.
Iris Mauritanica, Cluſ. cur. post.

IRIS BVLBOSA LVtea versicolor.

I. Iris bulbosa lutea versicol. major & elatior.
Iridis bulbosæ versicoloris, vel flavivariæ classis tertiæ prima, Cluſ. hist.
Iris bulbosa lutea varia, Lob. ad. par. 2.

II. Iris bulb. lutea versicolor latifl. elatior.
Iris bulbosa flava varia septima, Cluſ. hist.

III. Iris bulbosa lutea versicolor latiflora humilior quadruplex.
Iris bulbosa flavivaria classis tertiæ 2. 3. 4. & 8. Cluſ. hist.

Primæ, terna folia inflexa flava sunt maculâ aureâ insignita, purpureis venis internè distincta: folia gibba purpurascunt: hæc 2. est Clusio.

Alterius folia reflexa flava sũt cum aureâ maculâ, & qua parte gibbosis integuntur venis obsoletè purpureis distincta: tria surrecta ex cæruleo purpurascunt, nervo flavo per longum excurrente: tria incumbentia obsoleta, quibus flammei quid permistum est: hæc 3. Clusio.

Tertiæ, folia inflexa pallida, aureâ maculâ insignita, quæ camerato folio integuntur, venis purpurascentibus distinguuntur, folia gibba purpurascunt, tria erecta cærulea sunt: hæc 4. est Clusio.

Quartæ, folia recurva flava sunt aureâ maculâ notata, internè purpurascentibus radijs distincta: folia gibba purpurocærulea, gibbo ex purpura flavescente: folia erecta, cærulei purpuræ permixti coloris: hæc 8. est Clusio.

IV. Iris bulbosa lutea versicolor angustiflora elatior, quæ duplex est.
Iris bulb. flavivaria classis tertiæ 5. & 6. Cluſ. hist

Primæ, folia reflexa flavescunt, maculâ aureâ labro insignita, at incumbentia candicant, nervo eminentiore ὠχρολεύκῳ: folia erecta exalbida infernè subcæruleis venis distincta. Altera media est inter 2. & 3.

Huc referatur
Iris bulbosa angustifolia lutea mixta, quæ flore est pallidè flavescente, venulis purpureis disseminatis, Eystet.

V. Iris

V. Iris bulbosa lutea versicolor angustiflora humilior triplex.
Iris bulbosa flavovaria, classis tertiæ 9. 10. & 11. Clus. hist.

Primæ folia reflexa labris sunt longioribus & pallidioribus, oris purpurascentibus, macula aurea longiore insignita, incumbentibus internè purpurascentibus: neruo carnei coloris externè ex viridi pallescentibus: & folia gibba purpurea, gibbo dilutiore: folijs surrectis purpura saturatiore nitentibus.

Alterius folia reflexa labro sũt pallescente, flava macula in radios desinente infecta: parte angustiore foris virescente, internè venis viridibus prædita: folia bifida, exalbida, gibbus pallescens: folia erecta alba, neruo circa vnguem pallescente.

Tertiæ folia inflexa alba, flava macula insignita, incumbentia purpurascunt: tria erecta purpurei sive violacei coloris sunt.

VI. Iris bulbosa lutea versicolor, inter latifloram & angustifloram media.
Iris bulbosa flavovaria 12. Clus. hist.

IRIS BVLBOSA CAERVLEA: cærulco varia: violacea alba.

I. Iris bulbosa angustifolia cærulea tiliæ odore.
Iris bulbosa 5. sive cærulea, Clus. hist.

II. Iris bulbosa cærulea minor.
Iris Hispanica cæruleo purpurea, Swert.

III. Iris bulbosa cæruleo purpurascens vario flore.
Iridis bulbosæ versicoloris 13. genus, Clus. hist.

IV. Iris bulbosa cæruleo violacea.
Iris bulbosa flore cæruleo & purpureo, Eystet.

Huc pertinent ex horto Eystettensi
Iris bulbosa variegata.
Iris bulbosa mixta.

Illi flos purpuroviolaceus, medio luteus: huic è cæruleo albicans, aureus & ex albo pallescens.

V. Iris bulbosa angustifolia violacea.
Iris bulbosa violacea Pyrænea, Lob. ad. part. 2.
Iris Anglicana violaceo flore, Eystett.

Huc refertur
Iris bulbosa angustifolia fl. albo, Eyst.

Refert Clusius in altera appẽdice, se à Ioachimo Venerio admonitum, se in Pyrænejs Iridis bulbosæ varia genera observasse, & viginti sex generum descriptionem fecisse, at Iridem quæ flauum aut rubrum florem haberet, in illis montibus non reperisse: sed inter multas myriades, eam quæ cæruleum siue violaceum florem gerit, vnicam plantam reperisse, quæ florem prorsus niveum haberet.

IRIS TVBEROSA.

Iris tuberosa folio angulosо.
Hermodactylus verus, Matth. Lugd. Tab.
Iris tuberosa, Dod. gal. Lugd. Lob. Eyst.
Iris bulbosa præcox, Clus. hist.
Lonchitis major, Cast.
Lonchitis prior Diosc. Aldroando.
Satyrium, Cæs.
Iris tuberosa obscurè viridi colore, Swer.

SISTRINCHIVM.

Σισυρίγχιον Theoph. l. 7. hist. 13. hoc peculiare habet, vt vna radix, primo augeatur hyeme, tum ineunte vere, quod in imo excreverit, contrahatur, supremumq; crescat, quod manditur. Sic quoq; Plin. l. 19. c. 5. sisynrichio hoc mirum, imas eius radices crescere hyeme, verno autem tempore minui & contrahi, tum deinde bulbum pinguescere: Non solùm suillo pabulo bulbosa atq; carnosa radicis aptitudo, sed plantæ huius, forma rostrata, rostro suillo similis nominis (vt rectè doctissimus Fab. Columna) causa fuit.

I. Sisyrinchium majus flore lutea macula notato.
Sisyrichion maius vel primum, Noselha Hispanis, quasi nucula auellana, Clus. hisp.
Sisynrichium majus, Dod. flore cæruleo, Swert.
Hyacinthus Poëticus Hispanicus gemino gladioli reticulato bulbo, Lob. obs.
Sisynrichium Cordi & Clusij, Lob. ico.
Sisynrichium, bulbi esculenti genus, Lugd.

Flos coloris est cærul. luteis macul. aspersis.

II. Sisy-

II. Sisyrinchium flore albâ maculâ notato.
Sisyrich. Mauritanicum, Clus. in app. 1. & cur. post.
Flos purpureæ dilutioris albâ maculâ insignitus.
III. Sisyrinchium medium.
Sisyrichium minus, Dod. Clus. hisp. Lugd. Swert. Eyst.
Sisynrichion Theoph. & parva Noselha, Lob.
IV. Sisyrinchium minus latifolium.
Sysirinchium alterum latifolium, Colum.
V. Sisyrinchium minus angustifolium flore majore variegato.
Sysirinchium Asprensium angustif. alterum, Colum.
VI. Sisyrinchium minus angustifolium.
Sisyrinchium Theoph. Colum.
VII. Sisyrinchium Persianum.
Flos Persicus Sisyrinchio congener, Clus. hist.

GLADIOLVS.

GLADIOLVS, à foliorum forma, Dioscoridi l. 4. c. 20. Ξιφίον & φάσγανον dicitur: & Gaza apud Theoph. 7. hist. 11. & 12. Ensem vertit. Plin. l. 25. c. 11. & 26. c. 8. Xiphion & Phasganion nominat.

I. Gladiolus maximus Indicus.
Gladiolus maximus promontorij Bonæ spei flore rubro incarnato, Swe.
II. Gladiolus major Byzantinus.
Gladiolus Byzantinus atropurpureus, Swe.
III. Gladiolus floribus vno versu dispositis major.
Victorialis fœmina, vel Gladiolus syl. Cord. hist.
Victorialis rotunda & Gladiolus verus, Ges. hor.
Victorialis herba, Lon. rotunda, Eyst.
Gladiolus, Dod. Narbonensis, Lob.
Xiphion minus, Clus. hist. pan. & rar.
Gladiolus nostras, Cam. Germanicus, Tab.
Variat magnitudine, quibusdam locis major ac procerior: alijs minor & humilior: floris colore purpurorubente, aliquando candicante, qui
Gladiolus flore albo, Lob. adv. par. 2. & Swe.
Gladiolus Narbon. fl. incarnato & fl. purpureo, Eystet.
Gladiolus carnei coloris, Swert.
Gladiolus Hispanicus flore albo, Eystet.
Sic in Narbonensi & Germanico, flores ad vnam caulis partem digesti.
IV. Gladiolus vtrinq; floridus.
Gladiolus, Matth. Dod. gal. (cui & Gladiolus segetalis, & Lingua cervinà Apuleij) Ges. col. Ang. Lac. Cast. Cæs. Lugd. peregrinus, Cam.
Xiphion, Diosc. Ges. ap.
Gladiolus vtrinq; floriferus, Dod.
Gladiolus Italicus binis florum ordinibus cinctus, Lob.
Gladiolus Italicus, Tab.
Glad. purpuroviolaceus, Swe.
Variat flore rubro & incarnato, qui
Gladiolus Italicus fl. rubro, Eyst.
V. Gladiolus angusto gramineo folio: in Prod. descript.
VI. Gladiolus floribus vno versu dispositis minor.
Gladiolus minimus, Lob. adv. par. 2.
VII. Gladiolus palustris.
Gladiolus lacustris aut stagnalis Dortmanni, Clus. cur. post.

HYACINTHVS ET EIVS Species.

ΥΆΚΙΝΘΟΣ vnus est Dioscoridi l. 4. c. 63. at Theoph. 6. hist. 7. duplex, sativus & sylvestris: & vt Plin. l. 21. c. 11. Hyacinthum fabula duplex comitatur, luctum præferens eius quem Appollo dilexerat (Hyacinthum vocatum) aut ex Aiacis cruore editi, ita discurren-

 tibus

tibus venis, vt Græcarum litterarum figura A. I. inscripta legatur. Duplicis Veteres meminère, alter Poëticus, alter Medicus est: illum, aliqui fabulosum vel Poticeum: hunc, historicum seu Medicum vocant: rursus alius Græcorum, alius Latinorum est; Græcorum esse Hemerocallida Diosc. sive Lilium rubrum Plinij; Latinorum, Iridem radice tuberosa, censent; Medicorum verò ab vtroq; variat, de quo in præsens.

HYACINTHVS COMOSVS.

I. Hyacinthus comosus major purpureus.
Hyacinthus, Dioscoridi.
Bulbine prima, Plinij.
Hyacinthus quartus & major, & Hyacinthus rubens Virgilij, Trag.
Hyacinthus, Ruel. Matth. Cord. in Diosc. Ges. cat. Port. Cast.
Hyacinthus maximus, Tur. major, Lugd. Tab.
Hyacinthus primus, Ama. Fuch. Ges. hor.
Hyacinthus cæruleus maximus, Fuch. fol.
Hyacinthus cæruleus major mas, Fuch. ico.
Hyacinth. sylvestris, Cord. hist.
Pancratium, Ges. hor. Lac.
Bulbus, Ang.
Bulbi esculenti genus, Dod. gal. Lugd.
Bulbi sylvest. primum genus, quem Pothos Theophrasti, suspicatur, Cæs.
Hyacinthus magnus, & Bulbus Vomitorius, Lon.
Hyacinthus primus Matthioli, Clus. hist.
Hyacinthus Neotericorum sive comosus spurius tertius, Dod.
Hyacinthus comosus major, Lob. Cam. Lugd.
Hyacinthus comosus, Ger. spurius, Eyst.
Variat: alter præcox, latiore folio, coma crassiore, majoreq; bulbo: alter serotinus, angustiore folio, coma tenuiore, laxiore tamen & elegantiore, minoreq; bulbo: Hinc apud Camer. Hyacinthus comosus major sive serotinus & minor sive præcox, & flore communiter purpureo, vel cæruleo purpureo (rarius albo) qui Hyacinthus comosus purpureus, Svver.

II. Hyacinthus comosus albus Belgicus.
Hyacinthus comosus albus, Lob. Lugd. albo flore, Clus. hist.
Hyacinthus comosus leucanthemos, Cam.

III. Hyacinth. comosus albus Byzantinus.
Hyacinthus comosus Byzantinus, Clus. pan. & hist. Eyst.
Flores initio cãdicantes, cùm marcescunt fusci: vel exterius subfuco obsoleto colore, intus albicantes, ad fundum capillis nigricantibus.

IV. Hyacinthus comosus Hispanicus.
Hyacinthus comosus major Hispanico semine natus, Clus. pan. & hist.

V. Hyacinthus paniculâ cæruleâ.
Hyacinthus Sannesius comâ panniculosâ, Colũ.
Hyacinthus comosus ramosus nondum descriptus purpuroviolaceus, du Bry.

HYACINTHVS RACEMOSVS.

I. Hyacinthus racemosus cæruleus major.
Hyacinth. botryoides cæruleus amœnus, Lob. ico.
Hyacinth. botryoides cæruleus major, Tab. Ger.
Hyacinthus botryodes cæruleus, Clus. pan.
Hyacinthus botryoides odoratus, Cam.
Hyacinthus botryoides major, Eystett.
Hyacinthus botryoides major Hispanicus, Svver.

II. Hyacinthus racemosus latif. speciosior.
Hyacinthus botryodes cæruleus, vel 3. genus, Clus. pan. vel purpureus 3. Eid. hist.
Hyacinthus botryoides incarnatus, Tab. Eyst.
Hyacinth. botryoides cæruleus amœnus, Ger. ico.
Flos dilutioris purpuræ etiam in cæruleum tendens.

III. Hyacinthus racemosus albus.
Dipcadi candidisfloribus, Lob. Lugd.
Hyacin thus botryodes lacteus, Clus. pan. Tab. Ger. albo flore, Clus. hist. Eyst.
Variat floris colore lacteo, niveo, cui dilutissima purpura perfusa: est & tertius floribus ex cæruleo virescentibus: Svvertzius carneo, albo & cæruleo botryoides nomine pingit.

IV. Hyacinthus uvâ ramosâ major.
Hyacinthus ramosus botryoides cæruleus, Casp. Bauhini: in florilegio du Bry.

V. Hyacinthus uvâ ramosâ minor.
Hyacinth. botryodes ramosus, Clus. pan. vel 3.

nvà

vel racemosa, Eidem hist.

VI. Hyacinthus racemosus cæruleus minor latifolius.
Bulbina Plinij videtur.
Bulbi esculenti genus minus, Dodonæo gal. Lugd.
Hyacinthus cæruleus major, Fuch. Tur. Lug. fœmina, Fuch. ico.
Hyacinthus 2. Fuchsij, Gesf. hort.
Hyacinthus minor, Lon.
Hyacinthus botryodes primus & major, Clus. pan, & hist.
Hyacinthus botryoides cæruleus, Eyst.

VII. Hyacinthus racemosus cæruleus minor juncifolius.
Hyacinthus primus, vel Hyacinth. vernus exiguus, Trag.
Allium caninum exiguum, Eidem.
Hyacinth. Cord. in Diosc. minor, Eid. obs.
Hyacinth. neotericorum primus, Dod. flor.
Hyacinth. racemosus, Dod.
Hyacinth. comosus minor, Lob. obs. Lugd.
Hyacinthus botryoides vulgaris, Lob. ico.
Hyacinth. botryoid. 1. & minor, Clus. hist.
Hyacinthus botryoides odoratus, Cam.
Hyacinthus botryoides cæruleus, Ger.
Hyacinthus cæruleus minor, vel sextus, Tab.
Pancratium alterum Dodonæi, Gesf. cat.
Bulbine flore cæruleo, Gesf. hor. minor, Eid. col.
Bulbus sylvest. & Bulbus coronarius Theoph. Cæs.
Variat floris colore cæruleo, aliàs saturato, aliàs dilutè exalbido, dilutè purpurascente; odore apud nos est pruni: at Tragus inodorum asserit.

IIX. Hyacinthus racemosus moschatus.
Bulbus vomitorius, Matth Cast. Lugd.
Muscari, Clus. Turcarum, Cam.
Dipeadi Chalcedonicum & Italorum, Lob. Lugd.
Hyacinthus spurius recentiorum alter, Dod.
Hyacinth. botryoides Chalcedonicus muschatus, & Hyacinthus purpureus mag. peregrin. Tab.
Hyacinthus neotericorum alter, Lugd.
Muscari obsoletiore flore, Clus. hist.
Muscari majus obsoleto albo flore, Eyst.
Flos initio interdum purpurascens, aut viridis: dein ex purpura virens, aut cum viriditate albicans: nonnunquam subcæruleus: aliquando initio nigricans, sive saturatè purpurascens, dein pallidus, vel flavescens; vel ab initio pallidus, postea flauus, postremo pallescens, nigricans, aut pullus; hic & niveo, & egregiè rubente, & carneo reperitur; hinc quatuor figuræ apud Svvertium; & in hort. Eyst.
Muscari flore obsoleto albo & obsoleto nigro.

IX. Hyacinthus racemosus moschatus luteus.
Dipcadi flavum, sive Muscari Constantinopolitanum, sive Chalcedonicum, Lob. ico.
Muscari flavo colore, Clus. hist. flavum, Ger. luteo flore, Eyst.
Muscari Turcarum flore luteo, Cam.
Hyacinthus botryoides Chalcedonicus luteus, Tab.
Nonnunquam flore dilute purpureo, aliquando cæruleo virente reperitur; ex viridi flavescente, Clus. in ap. alt. notavit.

X. Hyacinthus racemosus luteus præcox.
Tipeadi lutei varietas, sive Muscari luteum præcox, Lob. ad part. 2.
Flores initio subcærulei, postea aurei.

HYACINTHVS OBlongo flore.

I. Hyacinthus oblongo flore cæruleus major.
Hyacinthus, Dod. gal. Lugd.
Hyacinthus Anglicus, Ad. Ger. Eyst. & Belgicus, Lob.
Hyacinthus non scriptus, Hyacinth. Dioscoridis, Dod. Lugd.
Hyacinthus Belgicus non scriptus, Cam.
Hyacinth. Hispanicus, Clus. hist. addit Svvert. flore cæruleo & albo.
Variat floris colore vt plurimum cæruleo, cæsioue: aliquando amethystino vel violæ, nigræ dilutam purpuram refert: aliquando carneo, hinc
Hyacinthus Anglicus colore amethystino: & aliàs colore violaceo, Eyst. &
Hyacinth. Angl. flore incarnato, &
Hyacinth. Ang. cinericeus: Item
Hyacinthus Hispanicus flore violaceo, & flore incarnato, Eyst.

 qui

qui Hyacinthus carnei coloris, Svver. item floribus albicantibus, aut candidis, siue niueis, qui
Hyacinthus Belgicus candidus, Lob.
Hyacinth. non scriptus flore candido, Dod.
Hyacinthus albus Anglicus, Tab. Ger.
Hyacinthus Hispanicus flore albo, Svve.

II. Hyacinthus oblongo flore fusco.
Hyacinthus Mauritanicus, Clus. hist. ap. 1. & cur. post.
Hyacinthus Mauritanicus Clusij, cui flores viceni plures obsoleti, & fusci, Lob. ad. part. 2.

III. Hyacinthus obsoleto flore.
Hyacinthus obsoletior Hispanicus, Clus. pan. obsoleti coloris Hispanicus serotinus, Eid. hist.
Hyacinthus Hispanicus obsoleto flore, Cam.
Hyacinth. obsoletior Hispanicus semine compresso Pancratij Monspel. maritimi, Lob. ad. par. 2.
Hyacinthus serotinus maximus, Eyst.

Variat floris colore ex purpureo pallido & virescente mixto: sic ex albo cinerei, & ex albicante virescente, Clus. ap. alt.
Hyacinthus obsoletus Clusij, flore obsoleto viridi, Svve.

Sic eorum color valdè obsoletè spadiceus est, qualis plerumq; ceruis esse solet.

IV. Hyacinthus obsoleto flore alter.
Hyacinthus serotinus obsoleto colore. Eyst.

V. Hyacinthus serotinus albicans.
Hyacinthus serotinus facie Orientalis, Eyst.

VI. Hyacinthus oblongo flore flauo viridi.
Hyacinthus obsoletus Aethiopicus, Clus. cur. post.

VII. Hyacinthus oblongo flauo flore.
Hic cum tertio convenit, nisi quòd minor, & flos ex sex foliolis luteis, aliquando candicantibus compositus est, in cuius medio staminula bina pallida conspiciuntur: in Gallia Narbonensi in summitate pontis Gari perueritur.

VIII. Hyacinthus oblongo cæruleo flore minor.
Hyacinth. minor Hispan. Clus. hist. ap. 2. & cur. post.

Variat flore cæruleo, albo, interdum mixto, dilutè suaviterq; rubente, (qui
Hyacinthus flore rubro ex Lusitania, Lob. ad. par. 2.) venis saturatioribus per foliolorum externorum longitudinem excurrentibus.

IX. Hyacinth. florib. campanulæ vno versu dispositis.
Hyacinthus totus albus, Campanilla, Lob. ad. par. 2. ex Lusitania.

X. Hyacinth. floribus campanulæ vtrinq; dispositis.
Hyacinthus Neapolitanus, Swer.

HYACINTHVS ORIentalis.

I. Hyacinthus Orientalis caule maculato.
Hyacinth. Dioscorid. & Theoph. Ang.
Hyacinth. Orient. Matth. Ges. hor. Dod. (cui & minor) Cast. Lugd, Clus. hist. Rauw. cæruleus, Tab. Ger. Eyst.
Hyacinth. Orientalis Græcus, Ad. Lob. Lugd.
Hyacinthus Constantinopolitanus, Cam.
Hyacinthus, Cæs.

II. Hyacinthus Orientalis purpureus.
Hyacinthus Orient. purpurorubeus, Lob. ico. flore purpureo, Cam.

Variat flore purpureo, purpurorubente: & Swertius
Hyacinthum Orient. serotin. flore purpureo pingit.

III. Hyacinthus Orientalis exalbidus,
Flores antequam aperiantur albi, aperti oras tantùm albas habent, reliqua parte carnei sunt, senescentes toti nivei fiunt, Clus. hist.

Est & alter floribus ex cinereo albis, folijs paulo angustioribus & crassioribus, qui
Hyacinthus orient. fl. cinereo albus, Eyst.

IV. Hyacinthus Orientalis albus primus.
Hyacinth. orient. albus, Lob. ico. niveus, Clus. hist. Eyst.
Hyacinthus Constantinopolitanus albo flore, Cam.
Flore albicãte & flore albo, Svvertio, qui etiam
Hyacinthum facie Orientalis, flore cæruleo. & flore albo, &
Hyacinth. Germanicum flore albo, pingit.

Flores intus nivei, foris albi, folijs tribus externis ad ἀχρόλευκον colorem accedentibus: aliquando argentei coloris, qui
Hyacinthus orient. argenteo colore, Eyst.

V. Hyacinthus Orientalis albus alter.
Hyacinthus brumalis orientalis Gemmæ, Lug. albus, Lob.

VI. Hyacinthus orientalis maximus.
Hyacinthus orientalis alter, Matth. Lugd.

Hyacin-

Hyacinthus Orient. major, Dod. polyanthos, Ad. Lob. Tab. Lugd.
Hyacinthus Orientalis polyanthos, Cluſ. hiſt. Ger.
Hyacinth. orient. præcox multiflorus cæruleus, Svver.
Hyacinthus Orient. major, flore cæruleo vel violaceo, Eyſt.
Flores ſæpè 40. producit.
VII. Hyacinthus præcox albus.
Hyacinthus præcox flore albo Caccini, Cluſ. cur. poſt.
IIX. Hyacinthus Orientalis latifolius.
Hyacinthus Orient. πολυανθὴς alter, Cluſ. hiſt.
IX. Hyacinthus orientalis variegatus phœniceis caliculis ſubtus rubentibus: vel floribus anteriùs albeſcentibus, aversâ parte purpuraſcentibus.
Hyacinthus Orientalis variegatus &
Hyacinthus Orientalis mixtus, Eyſt.
X. Hyacinthus maximus polyanthos.
Hyacinth. Iacobæus altus multis floribus Italicus, Svver.
XI. Hyacinthus Orientalis ramoſus.
Hyacinth. Orientalis πολυκλαδὴς, Cluſ. hiſt.
XII. Hyacinthus Orient. florum folijs reflexis & variegatis.
Hyacinth. orient. reflexis folijs, colore violaceo, &
Hyacinth. orient. viol. colore albis lineis, Eyſt.
Flores purpuroviolacei, lineis albicantibus dorſalibus diſtincti: vel lætè purpurei & ianthini, virgulis obſcurioribus ſignati.
XIII. Hyacinthus orientalis, caule folioſo.
Hyacinthus Aſiaticus φυλλοφόρῳ caule, Cluſ. cur. poſt.
Hyacinthus caule folioſo, Svve.
XIV. Hyacinthus Arabicus, Camerarij, quid?
XV. Hyacinthus exoticus flore phalangij.
Hyacinth. circa Alepum Ayr dictus, Rauvvolff.
Hyacinthus Tripolitanus, Cam. ad. Matth.

Hyacinthus orientalis ſerotinus.

I. Hyacinthus Orientalis ſerotinus.
Hyacinth. orient. ſerotinus mixtus, Eyſt.
Florum apices albeſcunt, qua pediculis adhærent, rubeſcunt.
II. Hyacinth. orient. ſerotinus floribus erectis candidis, vel cæruleis.
Hyacinth. orientalis ſerotin. erectis candidis floribus &c.
Hyacinth. orient. ſerot. erectis cæruleis floribus, Eyſt.
III. Hyacinth. orient. ſerotinus ſtriatus.
Hyacinth. minim. ſerotinus facie Orientalis hyacinthi, Lob. ad. par. 2. ap.
an Hyacinth. ſerotinus minimus cæruleus, Cluſ. hiſt. ap. 2.
Flos ex cæruleo dilutus, ſenis venis cæruleis ſtriatus.

Hyacinthus orientalis flore pleno.

I. Hyacinthus orientalis flore duplici.
Hyacinthus fl. duplici ex albo vireſcente, Cluſ. cur. poſt.
Hyacinthus orient. pleno flore ſubviridi, Svve.
Hyacinthus orient. fl. duplici, Eyſt.
Flores gerit inſitos duplices: ex albo vireſcentes, vel cæruleos, ad pediculum parum virentes.
II. Hyacinthus orient. fl. cæruleo pleno: & Eyſt.
III. Hyacinthus orient. albus multiplici flore.
Hyacinthus candidiſsimus pleno flore, Eyſt.

HYACINTHVS STELLARIS.

I. Hyacinthus ſtellaris bifolius Germanicus.
Narciſſus Martius, Brunf.
Narciſſ. cæruleus & Hyacinthus alius, Trag.
Hyacinth. cæruleus minor mas, Fuch. ico.
Hyacinth. albicans ſeu fœmina, Fuch. Tur. Lug.
Hyacinthi Germanici liliflori minor ſpecies, Lob. ob.
Satyrium trifolium, Dod. gal.
Bulbus ſyl. quidam bifolius, Geſ. hor. &
Hyacinthus ſeu, Bulbus ſyl. Eid. col.
Bulbus vomitorius, Lon.
an Hyacinthus bifolius Theoph. Lob. ico.
Flore eſt cæruleo, in alijs colore magis ſaturo, alijs magis diluto, rariùs ad carneum vergente, ſuaviter rubente: eſt etiam exalbido, & veluti cinericeo, ſubcæruleoúe flore: ſunt qui & flavos notarunt.

II. Hyacinthus ſtellaris trifolius.
Satyrium erythronium, Dod. gal.
Hyacinth. cæruleus minor, Tur. minor fœmina, Fuch. ico.
Hyacinth. cæruleus mas minor, Fuch. Lugd.
Hyacinthus Fuchſij, Dod. medius, Lon.
Hyacinth. Germanicus liliflorus ſtellaris, vel flos Martius ſtellatus Germanicus, Lob.
Hyacinth. ſtellatus, Cluſ. hiſt. flore cæruleo, Cam. Eyſt.
Hyacinthi alterum genus, Cæſ.
Priore per omnia maior & triphyllos, qui tamen volet, eundem dicat.

III. Hyacinthus ſtellaris albus.
Narciſſus candidus, Trag.
Hyacinthus niveus, Fuch.
Hyacinth. diphyllos Fuchſij floribus candidis & purpureis, Cord. obſ.
Hyacinthus ſtellaris albicans ſerotinus, Lob. Lugd.
Hyacinthus albicans Botanicorum, Lob. ad. par. 2.
Hyacinthus ſtellatus flore albo, Cam.
Bulbus vomitorius albo flore, Lon.

IV. Hyacinthus ſtellatus cæruleus ſtaminulis ex viridi luteis.
Hyacinthus ſtellatus Italicus, Eyſt.

V. Hyacinthus ſtellaris purpureus.
Hyacinth. ſtellaris maior, Lob. ad. par. 2.

VI. Hyacinthus ſtellaris ſpicatus cinereus.
Hyacinthus ſtellatus cineracei coloris, Cluſ. hiſt. &
Hyacinthus ſtellatus æſtivus, Eid. cur. poſt.
Hyacinth. ſtellatus Byzant. ſive exoticus Someri, latâ depreſsâ ſpicâ faſtigiatus, Lob. ad. par. 2.
an Hyacinthus ſtellatus cinereus ex Gallacia, Eid.

VII. Hyacinthus ſtellaris cæruleus amœnus.
Hyacinth. ſtellaris Byzantinus alter elegantiſsimus ſerotinus bullatus, Lob. ad. par. 2.
Hyacinthus latifolius Dalechampij, Lugdun. icon.
Hyacinthus peregrinus pluribus caulibus præditus, cæruleo violaceus, Svvert.
Variat magnitudine & floris colore amœno cæruleo, dilutè cæruleo, quandoq; ex cæruleo purpuraſcente, vel violaceo: rariſsimè albo.

IIX. Hyacinth. ſtellaris obſoletè cæruleus, vel major.
Hyacinthus ſtellatus Byzantinus, Cluſ. hiſt. & Eyſt.
Hyacinthus ſtellatus Byzant. tenuifolius præcox, Lob. ad par. 2.
Huc referendus
Hyacinth. Byzantinus flore cæruleo lacteo, Svvert.

IX. Hyacinthus ſtellaris cæruleus ſtriatus.
Hyacinthus ſtellatus Porati, Cluſ. cur. poſt.

X. Hyacinth. ſtellaris ſaturè cæruleus.
Hyacinthus Hiſpanic. ſtellato flore, Cluſ. cur. poſt.

XI. Hyacinthus ſtellaris æſtivus cæruleo purpuraſcens major.
Hyacinthus ſtellatus æſtivus, Cluſ. hiſt. ap. altera.
Flores ſunt ſubcærulei dilutiores: ſic albi, ſtaminibus purpuraſcentibus.

XII. Hyacinthus ſtellaris æſtivus minor floſculis alternatim ſitis.
Hyacinthus ſtellatus æſtivus minor, Cluſ. in auct. ap. alt. & cur. poſt.

XIII. Hyacinthus ſtellaris folijs & radice lilij.
Hyacinthus ſtellaris lilifolius, Lob. Lug. Ger.
Hyacinthus liliaceus, vel ſeptimus, Tab.
Hyacinth. ſtellat. λειριόφυλλος, Cluſ. hiſt. & ap. alt. eiusdemq; auctario & cur. poſt.
Hyacinthus lilifolius flore cæruleo pallido, Svvert.
Flores intensè cærulei, ſive violacei, rarius nivei.

XIV. Hyacinthus ſtellaris autumnalis major.
Hyacinthus autumnalis major, Ad. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob. Dod. Lugd. (cui & Typhium Theophraſti) Ger.
Hyacinthus ſtellatus autumnalis anguſtifolius major, Eyſt.
Aliquando cauliculis eſt ramoſis, & Svvertius, exhibet
Hyacinthum autumnalem albo flore.
Hyacinthum flore purpureo pallido.

XV.

XV. Hyacinthus ſtellaris autumnalis minor.
Hyacinthus autumnalis, Geſ. hor. Ad. Cluſ. hiſp. Lob. Lugd. Ger.
Hyacinthus autumnalis minor, Dod. Cluſ. hiſt. Eyſt.
Bulbus æſtivus Dalech. Lugd.
Flos cæruleus, purpuræ dilutioris, ex purpura rubens.
XVI. Hyacinthus ſtellaris minimus.
Hyacinthus ſtellaris vernus parvulus, Lob. ad. par. 2. Eyſt.
XVII. Hyacinthus minimus maritimus in Prod. deſcript.
In Florilegio Svvertij adhuc pinguntur ſex diverſi Hyacinthi.
Hyacinthus ſtellaris albus: 2. cæruleus: 3. ex cæruleo violaceus: 4. carnei coloris: 5. luridus: 6. ſtellatus major, azureus, hicq; elegantiſsimus exiſtit.

HYACINTHVS INdicus.

I. Hyacinthus Indicus bulboſus ſtellatus.
Hyacinth. ſtellatus Peruanus, Cluſ. hiſt. Lob. ad. par. 2. Eyſtet.
Hyacinth. Peruanus, Robino; flore cæruleo multiflorus, Svvertio.
Hyacinthus ſtellatus Boeticus, Cluſ. cur. poſt.
Variat colore floris, qui nunc è cæruleo purpureus, modò ſaturatioris purpuræ & quaſi violaceus, vmbone purpureo, ſtaminulis cæruleis: vel ex albo rubicante, vmbone & ſtaminulis albis, quem nomino
Hyacinthi Peruani carnei coloris, Svvertius pinxit.
II. Hyacinthus Indicus bulboſus minor.
Hyacinth. Indicus minor Orientalis, Svvert.
III. Hyacinth. Indicus tuberoſus flore Hyacinthi Orientalis.
Bulbus Indicus flore albo Hyacinthi Orientalis æmulo, Paludano.
Hyacinthus Orientalis Indicus, Simoni Touar.
Hyacinthus Indicus tuber. radice, Cluſ. hiſt. Lob. ad. par. 2.
Hyacinthus minor Indicus tuber. radice albus, Svvert.
IV. Hyacinthus Indicus tuberoſus flore Narciſsi.
Hyacinth. Ind. tuberosâ radice, Robino.
Hyacinth. major Ind. tuber. radice, Svvert.

HYACINTHVS COLCHICI folio.

I. Hyacinthus latifolius maximus.
Hyacinthus Ind. Orient. dictus, adhuc incognitus, Svver.
II. Hyacinthus latifolius alter.
Hyacinth. Africanus bulbo craſſo facie Hyacinthi Pervani, Svver.

BVLBVS ERIOPHORVS.

BVLBVS CRINITVS ET FLOS Tigridis.

BVLBI ἐριοφόρου, id eſt, laniferi, inter veteres Theoph. 7. hiſt. 13. meminit, illum in littoribus naſci, lanamq; ſub primis tunicis habere, ex qua togæ & aliæ veſtes conficiantur: cuius & Plin. l. 9. c. 11. meminit, Theophraſti teſtimonio vſus.

I. Bulbus eriophorus Peruanus.
Eriophorus Peruanus, Cluſ. hiſt.
Magnam cum Hyacintho Indico bulboſo ſtellato affinitatem habet, huius tamen folia duplo latiora: flos purpureus, circa vmbilicum cæruleus, venâ atropurpureâ floris folium percurrente.
II. Bulbus eriophorus Orientalis.
Bulbus eriophorus, Cluſ. pan. & hiſt. Lob. Dod. Cam. Lugd. Tab.

Bulbus

Bulbus lanatus ex Oriente, Cæs.
Cùm Dodonæus in florum historia fictitiam figuram posuerit, idcirco eandem figuram sub nomine
Eriophori bulbi cōmentitij, posuère Lob. Lug. at Cast.
Bulbi eriophori, & Tab. sub Eriophori bulbi altera icone.
Ipse verò Dodonæus edit. postrema, vtramq; figuram habet; alteram, titulo Bulbi eriophori icon ab amico missa; alteram, Bulbi eriophori Viennæ nati effigies.

III. Bulbus eriophorus minor.
Hyacintho obsoleto Aethiopico, subjecit Clus. cur. post.

IV. Bulbus marinus crinitus, τριχώδης, in hist. Lugd. proponitur, quid sit, ignoramus.

V. Tigridis flos, Dod. Lob. Lugd. Tab.
Ocelo Xochiel, id est, flos Tigridis, novæ Hispan. sive Mexiocanæ Provinciæ, in hist. Mexiocana.

Radicem habet porraceam, folia gladioli, flos rubet egregiè, circa medium tamen albus, & instar pellis Tigridis maculatus: huius veram figuram in Florilegio I. du Bry videre est.

SECTIO SECUNDA.

NARCISSVS: LEVCOIVM: LILIONARCISSVS SIVE TVLIPA.

NARCISSVS ET EIVS Species.

NAPKIΣΣOΣ ϗ λείριον Dioscoridi l. 4. c. 161. & Theoph. 6. hist. 6. & 7. eiusdem 12. dicitur, non à Narcisso adolescente nimium seipsum adamante, vt Poëta fabulantur, sed à vi stupefaciendi, quam ναρκοῦν Græci vocant: seu vt Plinius, à narce, quam vim Narcisso inesse l. 21. c. 19. testatur: hinc Plutarcho in Symposio, quasi nervos hebetans & torpidas gravitates efficiens, dicitur.

Vnius Theophrastus meminit: at Dioscorides in flore differentiam notat, qui albus sit, intus croceus, in quibusdam purpureus, ita vt alius sit πορφυρώδες, alius κροκώδες, Et Plinio l. 21. c. 5. Narcissus alter flore candido, calyce purpureo: alter calyce herbaceo; per calycem intelligens quod in floris medio est, nullius Græci autoris exemplo: & seq. c. 19. Narcissum vnum purpureo flore, & alterum, herbaceum dixit.

NARCISSVS PORRACEO FOLIO, angusto calyce, latifolius simplex, vno flore.

I. Narcissus maximus pallidus folijs incanis.
Narciss. omn. maximus pallid. ad Clus. cur. post.

II. Narcissus maximus fl. cæruleo albicante fimbriâ croco aureâ.
Narcissus maximus mediopurpureus, aut cæruleus latifolius Hispanicus, Eyst.

III. Narciss. albus magno odoro flore circulo pallido.
Narcissus 13. medioluteus Poëticus, Tab.
Narcissus mediopurpureus, Ger. ico.
Narcissus latifolius 7. Clus. hist.

IV. Narcissus niveus odoratus circulo rubello.
Narcissus serotinus montanus, Clus. pan.
Narciss. latifolius 6. Clus. hist.

V. Narcissus albus circulo purpureo.
Narciss. purpureus, Ges. hor.
Narciss. mediopurpureus, Dod. Lugd. Clus. pan. Eyst.

Nar-

Narcissus Poeticus mediopurpureus, Lob.
Narcissus, Cast. primus circulo rubeo, Cæs.
Narcissus 14. & Poëticus 5. Tab.
Narciss. mediopurpureus præcox, Ger.
Narciss. latifolius alter, Clus. hist.

Vnum fert florē, rarò binos: & huic similem, circulo tamen rubro, in Pannonicis Clusius proponit,
Narcissum serotinum montanum vocans.
Narciss. medio rubeus communis, Svve.

VI. Narciss. alb. circulo croceo vel luteo.
Narciss. Veterum, Trag. candidus, Lon.
Narciss. primus, Dod. gal. Cæs.
Narciss. Italicus flore candido, & Narcissis alb. Ges. hor.
Anemone limonia Theoph. Narciss. cognata, Eid.
Narciss. Poet. mediocroceus, Lob.
Narciss. Poet. medioluteus Dodonæi, Lugd.
Narcissus 10. roseoluteus major, Tab.
Narciss. medio purpureus præcox, Ger. ico.
Narcissus serotinus, Svver.

Hic à priore potissimum circuli colore differt, & Narcissus Dioscoridis videtur.

Hujus generis tres reperiuntur, forma, colore, aut odore nequaquam, & magnitudine parum, sed florendi tempore, differentes: maiores, medij, præcoces: & serius prodeuntes, minores sunt.

VII. Narcissus albus circulo croceo minor.
Narciss. minor serotinus mediocroceus, Lob. ico.
Narciss. 16. serotinus [illegible]us, Tab. minor, serotinus, Ger.

VIII. Narcissus flore cæruleo, Clus. pan.
Narciss. cæruleus, solo floris colore à Narcisso medio croceo differens, Lob. ad. par. 2.

NARCISSVS EXOTICVS.

I. Narcissus Indicus totus ruber.
Narciss. latifolius octavus, qui & Indicus rubro flore, vel Iacobæus, Clus. hist.
Narciss. Indicus rubro flore, Lob. ad. par. 2.
Narciss. Ind. flore sangvineo, Svver.

Ex India Orientali adfertur.

II. Narcissus ex albo rubescens.
Narciss. Gareti, flore albo exteriore parte rubicundo, Svver.

III. Narciss. Ind. obtuso latiss. folio bulbo vastissimo.
Narciss. Indicus Orient. bulbo magno & compressiore rotundo, folijs Narcissi, Svver.

IV. Narciss. Ind. obtuso latissimo folio alter.
Narciss. Ind. Occid. folijs Narcissi latifolij, Svve.

V. Narciss. Ind. lato & multiplici folio.
Narciss. promontorij Bonæ spei bulbo oblongo, Svver.

VI. Narciss. Africanus folijs bifolij.
Narciss. African. sive Narciss. exoticus, Lob. ad. par. 2.

Variat folio acutiore, rotundiore, & complicato; flore est phœniceo.

NARCISSVS LATIFOLIVS simplex pluribus floribus.

Narcissus totus albus.

I. Narcissus albus major odoratus.
Narciss. latifolius major, in latifoliorum classe alter, Clus. hist.

Cōmuniter binos, interdum ternos & quaternos flores, ex sex folijs, imò ex duodecim constantes, Clusius notavit.

II. Narcissus Orientalis major albus.
Narcissus Orient. major polyanthos totus albus, Eyst.

Est latifolius, floribus copiosis albis peramplis, odoratis, tribus staminibus luteis brevibus donatis.

III. Narcissus Orientalis medius albus.
Narciss. orient. medius totus albus polyanthos, Eyst.

A priore sola magnitudine differt.

IV. Narciss. orient. albus calice stellato.
Narciss. Orient. albus odoratus calice stellato, Eyst.

Floribus est albis odoratis, in medio stamina aurolutea instar stellæ radiatim disposita.

V. Narcissus totus albus major.
Narcissus totus albus, Dod. Lob.
Narcissus totus albus prior, Clus. hisp.
Narciss. latif. simplici fl. prorsus albo, Eid. hist.
Narciss. albus major, Cam. quintus albus, Tab.
Narciss. orient. polyanth. min. totus alb., Eyst.
Narciss. medioluteus polyanthos, Ger. ico.

VI. Narcissus totus albus major.
Narciss. totus alb. alter, Clus. hisp.
Narciss. latifol. niveus alter, Eid. hist. descr.

Narcissus totus albus paucioribus floribus, Lob. ob.
Narcissus albus minor, Cam.
VII. Narcissus niveus.
Narcissus latifol. niveus tertius. Cluf. hist.
IIX. Narcissus albus flore minore Iasmini odore.
Narciss. latifol. niveus tertius alter, Cluf. hisp.

Narcissus medioluteus.

I. Narcissus orientalis albus calice luteo Campanulæ simili maximus.
Narciss. polyanthos orient. calice medioluteo odoratus maximus, Eyst.
Hujus, vt & duorum sequentium calix, campanulæ instar amplus luteus: flores jucundum odorem spirant.
II. Narcissus orient. albus calice luteo medius.
Narciss. polyanthos orient. medioluteus odoratus medius, Eyst.
III. Narciss. oriēt. albus calice luteo minor.
Narciss. polyanthos orient. medioluteus minor odoratus, Eyst.
IV. Narciss. orient. calice aureo pluribus foliolis pleno.
Narcissus oriental. mediocroceus calice pleno, Eyst.
Flos albus, calice aureo pluribus tortilibus foliolis pleno.
V. Narcissus Orient. calice rotundo auroluteo.
Narciss. orient. mediocroceus major, Eyst.
VI. Narcissus pallidus mediocroceus.
Narciss. medioluteus Pisanus, Lob. ico. Svver.
VII. Narciss. pallidus medioaureus.
Narciss. præcox sulphurei coloris minor, ad Cluf. cur. post.
IIX. Narcissus albus circulo croceo polyanthos.
Narcissus, Matth. comp. octavus, edit. Ital.
Narciss. mediocroceus serotinus polyanthos, Lob. ico.
Narciss. quart. Matthioli, Lugdun.
Narciss. 15. niveus serotinus, Tab. totus albus, Ger. ico.
Narcissus, Castori; quem quinto simplici flore junxit.
Hic etiam circulo purpureo reperitur, qui Narcissus mediopurpureus, Eyst.
IX. Narcissus pallidus circulo luteo.
Narcissus mediolut. Dod. Lugd. Ger. Svve. Eyst.
Narciss. albidus medioluteus, Lob.
Narciss. 6. medioluteus 1. Taber.
X. Narcissus pallidus circulo aureo alter.
Narciss. latifolius 5. uel Narcissus pallido flore medioaureus, Cluf. hist.
Meminit Clusius & alterius, cuius flos ex pallido virescit, calice angusto flavo.
XI. Narcissus medioluteus copioso flore odore gravi.
Narciss. octavus fortè Matth.
Narcissus medioluteus, Ad. Lob. (cui & Donas Narbonensium) Cluf. hisp. Svver. medioluteus alter, Dod. Lugd.
Narcissus præcox simpl. flore, vel latifolius simplex 1. Cluf. hist.
Narcissus 7. medioluteus 2. Tab.
Narcissus alter comoso flore, Cæs.
Narcissus Constantinopolitanus minor calice fimbriato, mediocroceus, Eyst.
Variat folijs obtusioribus & acutioribus: sic floris colore, qui aliquando sulfureus, sive ὠχρόλευκος: aliquando 10. 12. etiam 18. flores observavimus.
XII. Narciss. medioluteus majoribus florib.
Narcissus præcox, Cluf. hisp.
Narcissus medioluteus alter, Lob. obs.
Narciss. latifol. Byzantin. mediolut. 2. Cluf. hist.
Præcocior priore, latioribus folijs, & floribus majoribus.
XIII. Narciss. niveus calice flavo odoris fragrantissimi.
Narciss. latifol. simpl. mediolut. 3. Cluf. hist.

Narcissus totus luteus.

I. Narcissus luteus polyanthos Africanus.
Narciss. Africanus flavus polyanthos: in addit. ad Cluf. cur. post.
Narcissus Africanus multiflorus coronatus, Svvert.
Narciss. luteus Africanus major, &
Narcissus Africanus aureus major, Rob.
II. Narciss. luteus polyanthos Lusitanicus.

Nar-

Narcissus d' Argiers, aut Aegyptius, Lob. ad. part. alt.
Narciss. de Argiers polyanthos totus lut. Eyst.
Narcissus Africanus flore aureo, Svver.

III. Narciss. luteus Constantinopolitanus.
Narciss. totus luteus ex Thracia, Clus. hisp.
Narciss. latifol. flavo fl. sive 4. Zerincada-catamer nomine allatus, Eid. hist.

Flos aut omnino luteus, aut pallidus: qui pallidus, caliculum planè aureum habet.

IV. Narciss. angustifolius totus luteus.
Narcissus totus luteus semper florens Caccini, ad Clus. cur. post.

Singulis caulibus ad quindenos flores, idque sæpius in anno, Florentiæ profert.

V. Narciss. angustifol. flavus magno calice.
Narcissus 9. qui angustifolius 1. vel Narciss. juncifolius 1. amplo calice, Clus. hist.
Narciss. maximo calice, flore luteo, Svver. qui alium adjungit
Narcissum oblongo calice, flore luteo.
Narciss. juncifolius præcox major, &
Narciss. juncifolius latiore calice, Eyst.

NARCISSVS PORRACEO
angusto folio.

I. Narcissus angustifolius albus major.
Narcisso juncifolio albo flore, junxit Clus. in cur. post.

II. Narciss. angustifolius albus minor: qui 1. in Prod.

III. Narciss. angustifol. pallidus calice flavo.
Narcissus sulfurei coloris majusculus, ad Clus. cur. post.

IV. Narcissus parvus albus fimbria suaue rubente.
Narciss. paruus stellatus albus medio suave rubente vertice, Lob. ad. par. 2.

V. Narcissus mediocroceus gramineo folio.
Narcissus mediocroceus tenuifolius, Lob. ad. par. 2.

NARCISSVS IVNCIFOLIVS
simplex, luteus & albus.

I. Narciss. juncifol. oblongo calice luteus major.
Narciss. juncifolius prior, Clus. hisp. Lugd.
Narciss. juncifol. major, Dod. odoratiss. Cam.
Narciss. luteus juncifolius vel Africanus præcox, Lob.
Narciss. 10. angustifol. 2. & juncifol. 1. Clus. hist.
Narciss. 8. juncifolius 1. Tab. juncifol. præcox, Ger.
Narciss. major juncifol. Eyst.

Flores terni, quaterni, quini, interdum gemelli odorati.

II. Narciss. juncifol. luteus minor.
Narciss. juncifol. Dod. flo. Lugd. alter, Clus. hisp.
Narciss. juncifol. min. Dod. Cam. Clus. hist. Eyst.
Narciss. juncifolius serotinus, Lob.
Narciss. 9. juncifolius 2. Tab.
Narciss. flore luteo, brevi calice, Svver.

Clusius frequentioribus: Lobelius paucioribus folijs dicit: vterq; eadem figura vtitur: vnico aut altero flore flavo & odoro.

III. Narciss. juncifol. flore luteo variegato.
Narciss. luteus albicantib. lineis distinctus, brevi calice, Svver.

IV. Narcissus juncifol. flore pallidiore, calice flavo.
Narciss. juncifol. minor, Clus. hist. ap. & Lob. ad. par. 2. minimus Eyst.

V. Narciss. juncifol. flore rotundo roseo.
Narciss. juncifol. flore rotundæ circinitatis roseo, Lob. Lugd. Svver. cui flos albus est.
Narcissus 10. roseoluteus major & minor, Tab.

VI. Narcissus juncifolius totus albus.
Narciss. juncifol. flore albo, alter, Clus. ap. alt. auct. & cur. post.
Narciss. juncifol. polyanthos albus, Eyst.

VII. Narciss. autumnalis albus.
Narciss. junceis folijs albus autumnalis medio obsoletus, Swer.

VIII. Narciss. albus autumnalis minimus.
Narciss. autumnalis minor, Clus. hisp. Lugd. Tab. parvus, Dod. Lob.
Narciss. serot. sive autumnal. minim. Clus. hist.

IX. Pseudonarcissus gramineo folio, sive Leuconarcissus æstivus: qui 2. in Prod.

NARCISSVS MAGNO ET
brevi calice

I. Narciss. latifol. max. alb. calice brevi luteo.
Narcissus albus max. calice luteo brevi, Eyst.

II. Narciss. latifolius pallidus calice amplo & aureo, caule striato.
Narcissus latifol. flavo flore amplo calice, Clus. cur. post.
Pseudonarciss. pallidus calice amplo, Eyst.

Variat vnico flore, aliquando binos conjunctos habet: hic intensè luteus, ille pallidus: ad Cluſ. cur. poſt.

III. Narciſſus latifolius pallidus calice amplo alter.
Narciſſ. omnium maximus pallidus amplo calice: in addit. ad. Cluſ. cur. poſt.

IV. Narciſſ. latifol. ſulfureus vel albus brevi calice.
Narciſſus ſulfurei coloris brevi calice, Svver.
Narciſſ. totus albus brevi calice, Idem.

Pluribus eſt floribus. Addit & alium totum album triplici flore & anguſtiore folio.

Narciſſus albus medius calice luteo brevi: & Eyſtet.

NARCISSVS MAGNO ET OBLONGO tubo vel calice, latifolius.

I. Narciſſus maximus pallidè luteus.
Narciſſ. maximus griſeus vel pallidus, amplo calice flavo, non deſcriptus, Svver.

II. Narciſſus alter craſſo bulbo.
Narciſſ. minor pallidus amplo calice flavo non deſcriptus, Swer.

III. Narciſſus ſubflavus tubo ſexangulo.
Narciſſ. falſus tuba ſexangulari dilutior flavus non deſcriptus, Swer.

IV. Narciſſus flavus tubo rotundo.
Narciſſ. oblonga tuba rotunda, quaſi abſciſſa, flavo flore, Svver.

V. Narciſſus albus tubo luteo.
Narciſſ. alb. oblongo calice luteo, Svver.

VI. Narciſſus albus calice flavo, moſcari odore.
Narciſſ. oblongo calice, Cluſ. hiſt. ap. alt.
Narciſſ. alb. luteo longiore calice: ad. Cluſ. cur. poſt.
Pſeudonarciſſus albus calice luteo, Eyſtet.

Triplicis Cluſius meminit: 1. fl. albo, calice flavo. 2. flore albo, ſed calicis ore magis croceo: 3. flore ex albo palleſcente, aut ὠχρολεύκῳ, calice latiore & oris croceis.

Et in curis poſt. in alijs ſtylus tubi oras ſuperat, in alijs non excedit. Aliquando (vt ad cur. poſt. additum) flore majore ex folijs niveis, aut candidis, ſed anguſtioribus & oblongis, odore grato.

VII. Narciſſ. albus calice flavo alter.
Narciſſus albus oblongo calice præcox, ad Cluſ. cur. poſt.

Triplex ſpecies: 1. latis & viridibus folijs, caule breviore, flore albo, tubo flavo: 2. folijs anguſtioribus: 3. folia tubum cingentia pallida, anguſtiora, & acuminata: & 2. eſt tubo fimbriato & non fimbriato, vt eſt
Narciſſus tuba non fimbriata flaveſcente, Svve.

VIII. Narciſſ. ſyl. pallidus calice luteo.
βολβοκώδιον Theoph. Codiaminum Gaza vertit, Plin. l. 22. c. 11. ſecutus.
Narciſſ. Brunſ. Lac. quo ad ico. primam.
Narciſſ. luteus, Trag. Geſ. hor.
Narciſſ. 8. Matth. fol. quo ad ico. 1.
Narciſſ. 3. Eid. comp.
Narciſſ. Matthioli, Lugd. quoad 2. ico.
an Narciſſus, Ang.
Codianum, vel Codiaminum flore Codij, id eſt, Campanulæ, Geſ. hor.
Bulbus ſyl. & Codiaminum, Eid. col.
Pſeudonarciſſus, Dod. gal. vulgaris, Cluſ. hiſt.
Pſeudonarciſſ. luteus, Tab. Eyſt.
Narciſſ. luteus ſyl. Dod. Lon. Lugd.
Narciſſ. totus luteus montanus, Theoph. Lob.
Narciſſ. calice prælongo angulоſo, Cæſ.
Pſeudonarciſſ. Anglicus & Hiſpan. Ger.
Pſeudo-Narciſſ. minor Germanicus, Svver.

Cauli cuilibet communiter flos vnus inſidet: aliquando duo: hinc
Pſeudonarciſſ. vulgaris binos flores in eodem caule gerens, Cluſ. hiſt. ap. alt. verùm & triplici flore adſervo.
Sic Cluſ. hiſt. ap. alt. auctar. multas notat differentias, flores majores, minores, forma & colore diſsimiles: aliquibus ſex folia tubam amplexantia præpallida, alijs pallida, alijs ſaturatiora: tubus aut valdè amplus, aut anguſtus, qui vel pallidus, vel flavus & quaſi aureus, aut oris crenatis, vel crenatis & fimbriatis ſimul, quales ſunt
Pſeudonarciſſ. ſimpl. Belgarum &
Pſeudonarciſſ. luteus, Eyſt.
aut quodammodo æqualibus, & minimè criſpis. Huc referri poſſunt.
Bulbus flore luteo ſuperiore parte aperto, &
Bulbus alius flore luteo humili, cuius ſemen ſimile Hemerocallidi Valentinæ: plura non habet, Cluſ. pan.

IX. Narciſſ. maj. tot. lut. calice prælongo.
Pſeu-

Pseudonarciss. major, Clus. hisp. & Hispanicus Clus. hist. Swert.
Narciss. syl. alter, Dod.
Narciss. totus luteus montanus, Theophrasti. Hispanicus, Lob.
Narciss. totus luteus mont. major, Eyst.
Huic similis inodorus, inefficacior locis ad meridiem, Ad. Huc pertinet,
Pseudonarciss. aureus præcox, Eyst.
X. Narciss. totus luteus flor. folijs reflexis.
Narciss. tot. lut. oblongo calice & reflex. folijs, Eyst.
XI. Narciss. parvus totus luteus.
Pseudonarcissi genus admodum exile, Clus. pan.
Pseudonarciss. minor Hispanicus latifol. Clus. hist.
Narciss. totus luteus mont. minimus, Eyst.
Narciss. Hispanicus flore luteo pumilus, Svver.
XII. Narciss. alb. oblongo calice.
Pseudonarciss. albo flore, Clus. hist. ap. alt. auct. totus alb. Eyst.
Narciss. oblonga tuba totus albus, Svver.
Duplex est: vnus altior flore longiore & tubo angustiore, flore albo, vel etiam ὠχρόλευκον colorem accedente: alter humilior, flore breviore & tuba laxiore. Aliquando flos non pendulus sed protuberans, Clus. cur. post.
XIII. Narciss. albus fimbria lutea.
Pseudonarciss. flore albo tuba oblonga, fimbris luteis, Svver.
XIV. Narciss. luteus repens.
Pseudonarciss. minor lut. repens, Eyst.

NARCISSVS OBLONGO calice,

Vel Calathi figurâ, angusto etiam junci folio.

I. Narcissus angustifolius alb. calice oblongo floreq; reflexo.
Narciss. juncifol. alb. fl. reflexo, Clus. app. alt. auctar. & cur. post.
Narciss. juncifol. alb. calice magno, Lob. ad. par. alt.
Narciss. totus alb. reflexus, Svvert.
II. Narciss. montan. juncifol. calice flavo.
Pseudonarciss. primus, Clus. hisp. juncifol. primus, Clus. hist. & junceis folijs, Eid. cur. post.
Narciss. montan. juncifol. minimus, Lob. Lug.
Narciss. juncifol. fl. luteo reflexo, Svver.
III. Narciss. montan. alter flore fimbriato.
Pseudonarciss. juncifol. 2. flavo flore, Clus. hist.
Narciss. montan. juncifol. minim. alter, flore luteo fimbriato, Lob. Lugd.
Pseudonarciss. juncifol. Eyst.
Huc referendus
Narciss. tubâ fimbriatâ flore flavescente, &
Narciss. pseudojunceis folijs luteus fimbriat. Svvert.
IV. Narciss. montan. albus minimus.
Narciss. omn. minimus mont. alb. Lob. Lugd.
Pseudonarciss. juncifol. 3. albo flore, Clus. hist.
Variant hi tres: alijs flos amplior, vel flavescentis coloris, vel flavi, vel aurei: in nonnullis stilus oras excedit, in alijs vix ad oras pertingit: aliquando oris æqualibus, aliquando fimbriatis.
V. Narciss. montanus juncifol. calice aureo.
Pseudonarciss. minim. juncifol. aureus, Eyst.
VI. Narciss. montanus coronatus.
Narciss. montan. minimus coronatus, Lob. ico.

NARCISSVS PLENO Flore.

I. Narcissus Orient. fl. multiplici & pleno alboluteo.
Narciss. nobilis Orient. polyanthos mixtus, Eyst.
II. Narciss. latifol. alb. medioluteus.
Narciss. 9. Matth. comp. & primus, Eid. fol.
Narciss. 8. Matthioli, Lugd.
Narciss. flore multiplici, Clus. hisp. (pleno flore 1. in hist.) Lugd. multiplex, Dod.
Narciss. albus polyanthos (sive Chalcedonicus & multiplex) Lob. Ger.
Narciss. 4. Lon. 1. polyanthos, Matth. Tab.
Narciss. exoticus sive Constantinopolit. Cam.
Narciss. major fl. multiplici, Eyst.
Narciss. Chalcedonicus pleno flore albo, Svver.
Narcissi mediocrocei plenifloris degenerationes, in sua historia se propositurum, Lob. ad. par. 2. pollicetur.
III. Narciss. latifol. alb. medioaureus.
Narciss. pleno flore secundus, Clus. hist.
Terni, quaterni, flores, suavis odoris.
IV. Narciss. albus corona multiplici lutea.
Narciss. pleno flore 2. Clus. pan. 3. Eid. in hist.
Narciss. albus alter media fimbriata lutea multipli-

 tipli-

tiplici corollâ, Lob. ico.
Narcissus medioluteus corona duplici, Svver.
Odore est, inter Narcissum & Muscari medio: etiam cum decem floribus vidimus.

V. Narcissus bulbo angulofo.
Narciss. Constantinopolitanus, quem Zeiden Sari vocant, Camer.

VI. Narciss. multiplex totus flavus.
Narciss. plenus quartus flavo flore, Clus. hist.
Narciss. flavus pleno flore, Svver.

VII. Narcissus mediopurpureus multiplex.
Narcissus pleno flore quintus, Clus. hist.
Flos vnus, interdum duo, odore ad Muscari accedens: aliquando viginti & pluribus: aliquando sexaginta quatuor folijs constat.

VIII. Narciss. totus niveus multiplex.
Narciss. pleno flore sextus, Clus. hist.
Narcissus albus pleno flore, Svver.

IX. Narciss. albus multiplex ex Virginea.
Narcissus totus albus de Virginea pleno flore, oblongo apice, Svver.

X. Narcissus syl. multiplex calice carens.
Pseudonarcissus pleno flore, Clus. hist.
Pseudonarciss. luteus polyanthos, Tab.
Narcissus syl. multiplex, Dod.
Narciss. luteus multiplici flore, Lob.
Narciss. luteus multiplex Dodonæi, Lugd.
Narciss. cuius flos multiplici plexu rosæ instar constat, Cæs.
Narcissus ex luteo pallidus flore pleno, Cam.
Narciss. syl. stellatus, Eyst.
Duplex est: vnus elegantior est, florem explicatum semper gerens: hic
Pseudonarcissus luteus flavo pleno flore, Svve.
Alter verò florem explicat, sed involucro inclusus permanet: vterq; pallidus.

XI. Narcissus flore pleno variegato.
Narciss. Septentrionalis flore pleno luteo, Eyst.

XII. Narcissus luteus syl. duplici & triplici tubo aureo.
Narciss. duplici tuba flore luteo, Svver.
Pseudonarcissus pleno flore, seu triplici tuba, Clus. hist. ap. alt. & cur. post.
Narcissus Septentrional. calice luteo pleno, duplicatis folijs, Eyst.

XIII. Narcissus luteus syl. triplici tubo alter.
Pseudonarcisfi pleno flore varietas, Clus. cur. post. qui duplicem proponit,
Narcissi toti lutei præcocis Septentrionalium, sive montani Theoph. omnium vulgatissimi, triplicem ex eadem radice differentiam, additâ figurâ, Lob. ad. par. 2. recenset.
Narciss. Septentr. pleno luteo oris incisis, Eyst.

XIV. Narciss. luteus tubo diviso.
Pseudonarcissus duplex diviso calice odoratus, Svver.

XV. Narciss. latifolius luteus multiplex.
Narcissus Cyprius luteus polyanthos fl. pleno, Lob. ad. part. altera: & addit.
Narcissum polyanthea Byzantinum huius familiæ esse, quem tamen non describit.

XVI. Narciss. juncifol. aureus multiplex Anemones formâ.
Narcissus juncifol. pleno flore, Clus. cur. post.
Narciss. juncifolius luteus flore pleno, Eyst.
Est & huic similis alter, qui licet multiplex sit, tamen adeo multiplex foliorum textura non est, quem
Narcissum aureum pleno flore vocat Svver. hunc à Patre Gregorio de Regio Capucino, vnà cum alijs ex Italia accepimus.

NARCISSVS MARITIMVS.

I. Narcissus maritimus.
Ημεροκαλλις, Theoph. 6. hist. 1. vbi Elium Gaza vertit.
Hemerocallis quibusdam putatur, Bulbus scilicet littoralis, Theoph. Pancratium Monspel. & Squilla minor Pharmacop. Ges. hor.
Hemerocallis Valentina, Clus. hisp. & hist. Dod. fl. Lob. (cui & Narcissus Constantinopolitanus Matth.) Cam. (cui & Con Zambach Turcis) Tab.
Pancratium floribus rubris, Lob. ico.
Pancratium Dalech. Lugd.
Narcissus marinus, Dod. Clus. hist. ap. alt. & cur. post. Cæs.
Narcissus Pancratium marinum flore albo, Sw.
Variat flos colore: apud Monspelienses est albo, est subluteo, & est pallescente: apud Italos, rubeo & purpureo, quandoq; punicante: hinc apud Lobelium in iconibus duplex figura,
Pancratium marinum, &
Pancratium floribus rubris: & apud Taber.
Lilium marinum album.
Lilium marinum luteum: & Svver.
Narcissus major sive Pancratium floribus rubris,

bris, & Narcissus Pancratium marinum sive Hemerocallis Valentina.

II. Narcissus Illyricus liliaceus.
Narciss. 3. vel Constantinopolitanus, Matth. & Lugd. qui priorem putat.
Afouzenas de las Indias, Lob. ob.
Lilionarciss. Hemerocallidis Valentinæ facie, &
Lilionarciss. Orient. Plateau, Clus. hist.
Lilionarciss. Hemerocallidis facie, Eyst.
Narcissus montanus sive marinus alter, qui Matthioli tertius, Clus. hist. app. 2. & in auct. huius meminit.
Narcissus Constantinopolitanus, Tab.
Narciss. 3. Matthioli multiflorus albus, Svver.
Pancratium Indicum alterum vernum, sive Narcissus Indicus alter facie Pancratij Monspeliani, Lob. ad. par. 2.

Flores seni, septeni: sic, caule duplici: ab vno 14. Liliacei candidi, ab altero 12. aliquando vnus caulis triginta quinque flores sustinuit: aliquando flos fuscus caryophyllo aromatico concolor.

III. Narcissus Indicus autumnalis.
Pancratium Indicum, aut Narcissus Indicus maximus autumnalis quorundam, Lob. ad. par. 2.

IV. Narciss. Indic. folio latissimo triquetro.
Narcissus sive Pancratium Orientale Svver.

V. Narcissus Indicus latifolius alter.
Narciss. Indic. sive Pancratium Occid. Svver.

LEVCOIVM BVLBOSVM eiusq; Species.

Λευκόϊον apud Theoph. 6. hist. 7. & 7. eiusd. 13. Gaza violã albam vertit. Leucoion, inquit, florum prima se ostendit, emicat vbi cælum clementius statim, etiam nondum hyeme exacta: vbi verò immitius, postea. Plin. l. 21. c. 11. Viola alba florum prima Ver nunciantium, cuius vita longissima est trimatus.

I. Leucoium bulbosum vulgare.
Leucoium Theophrasti, & Viola alba, Plinij.
Narciss. Martius, Brunf. septimus, Matth. Lug.
Viola alba Theoph. Trag. (cui & Hemerocallida Diosc.) Fuch. Ges. cat.
Narcissus & Viola alba, Tur.
Narcissi candidi genus, Cord. in Diosc.
Narcissus aquaticus, Cæs.
Viola alba bulbosa Fuchsij, Lugd.
Leucoium Theoph. Dod. gal. Lon.
Leucoium bulbosum Theoph. Ges. hor. Thal.
Leucoium bulbosum primum, Tab.
Leucoium bulb. hexaphyllon, Dod. Cam. minus, Eyst.
Leucoium bulb. præcox majus, Clus. pan. & hist. Ger. ico.
Leucoium alterũ bulbaceum Theoph. Portæ.
Leuconarcissolirion prat. vernum paucioribus floribus, Ad.
Leuconarcissolirion paucioribus floribus, Lob.
Leuconarcissolirion vulgare, & Opitilion Theoph. Cam. in Matthiolum.
Narciss. Germanicus vulgaris, Svver.

Flores in singulis pediculis singuli, rariss' gemini: tribus & quinque foliis pingit Svvert' nomine
Narcissi Hispanici Leucoij minoris.

II. Leucoium bulbosum flore patulo.
Narcissoleucoion Bohemicum, Svver.
Leucoium bulbosum hexaphyllum majus, Eystett.

Folijs est latioribus, flore majore & patulo.

III. Leucoium bulbosum majus sive multiflorum, quod aliqui Acrocorion Plinij statuunt.
Leuconarcissolirion prat. vernum, Ad. Lob.
Leucoium bulbosum polyanthemum, Dodon. Cam. Lugd. multiflorum, Tab.
Leucoium bulbosum majus, Ger.
Leucoium serotinum majus, Clus. pan.
Leucoium serotinum, Eystett. qui & minus exhibet.
Narcissus 2. Matthiol. Lugdunens. 3. & Matth. 10. Tab.
Narcissoleucoium majus Hispanicum, Svve.

Variat folijs pallidioribus, minus mucronatis, sed

ſed velut bifidis: floribus, maculis ex viridi pallidioribus infectis.

IV. Leucoium bulboſum trifolium minus.
Narciſſ. tertius alter, Matth. comp.
Narciſſ. 8. alter, Eid. fol. 2. Lac. ico.
Leucoium bulboſum triphyllon, Dod. Cam. minus, Eyſt.
Leucoium bulboſum præcox minus, Cluſ. pan. & hiſt.
Leuconarciſſol. prat. vernum omn. minimum, Ad.
Leuconarciſſolirion minimum, Lob.
Leuconarciſſolirion bifolium, Cam. in Matth.
Narciſſus, Matth. quoad. 1. fig. Lugd.
Narciſſ. montan. alter, Cæſ.

V. Leucoium bulboſum trifolium majus.
Leucoium bulboſum Byzant. Cluſ. pan. præcox, Eid. hiſt. & Lob. ad. par. 2.
Leucoium bulboſum triphyllum majus Byzantinum, Eyſtett.
an Narciſſ. ſextus Matth. Lugd.
Leucoium bulb. 2. Tab. ſub bulboſo præcoce, Ger.

VI. Leucoium bulboſum trifolium cæruleum.
Leucoium triphyll. flore cæruleo Someri, Lob. ad. par. 2.

VII. Leucoium bulboſum autumnale latifolium.
Narciſſo leucoium autumnale, Svver.

IIX. Leucoium bulb. autumnale.
Leucoiũ bulb. autumnale minimum, Dod. minus, Cluſ. hiſp.
Leucoium bulb. autumnale tenuifolium, Cluſ. hiſt.
Leuconarciſſolirion minimũ autumnale, Lob. & Ad. par. 2. tenuifolium autumnale.

IX. Leucoium bulboſum tenuifolium vernum.
Leucoium bulb. vernum minimum, ſive folio capillari præcox, Cluſ. cur. poſt.

X. Leucoium vnico & junceo folio.
Bulbus μονόφυλλος ſeu vnifolius
an βολβίνη Theophraſti, Cluſ. hiſt. app. 2. auct.
an Ornithogalum vnifolium flore albicante, Svver.

XI. Leucoio bulboſo affinis duplex.
Bulbus quatuor aut quinq; flores geſtans in modum Campanulæ albæ, Cluſ. pan. & hiſt.
Alterum addit bulbum flore magno, Campanulæ forma, terram ſpectante, intus luteo, foris purpureo, ibid.

TVLIPA ET EIVS SPECIES.

TVLIPA, cuius deſcriptionem & figuram primus Geſnerus, Anno 1560. in append. ad Cordi hiſt. dedit, à pileo Dalmatico, vel amiculo capitis, ab ipſis geſtari ſolito, nomen habet, idq; propter floris cum pileo ſimilitudinem. Sunt qui Anemonem, λειμωνίαν Theoph. velint, cùm ibi Pulſatillam intelligere videatur: alij Cynorrhodon Plin. l. 21 c. 5. cenſent: alij ad Satyrium trifolium referunt. Turcæ Alé & Zampúl vocant. πυθιώνα fortè Theophraſti.

Genera prima tria ſunt: præcocius vnum: ſerotinum alterum: dubium tertium, medio tempore florens.

Præcox, caule eſt pedali, firma medulla pleno, quem folia plerumq; terna, nonnunquam quaterna & quina amplectuntur, propendentia & nutantia, interdum ſurrecta: cauli flos vnicus (rariſsimè gemini, vel ſummo caule coniunctim naſcentes, vel bifido inhærentes) ſex folijs (rariſsimè ſeptenis & octonis) conſtans, ex quo tot ſtamina, quot folijs conſtat, colore variantia prodeunt.

Serotina, caule eſt cubitali & tripedali, fungoſa materia pleno, quem quaterna plerumq; folia, nonnunquam quina & ſena firmiora, vt plurimum erecta non nutantia ambiunt: ſemine quam in præcoci maiore, & bulbo longiore maioreq; plerumq; conſtat: ſic & caulem ramoſum interdum habet.

Dubia, quæ præcocium flore marceſcente ſuos explicant, & ſerotinis florere incipientibus,

iam

iam senescunt, & cum his interdum florent. Sunt inter has nonnullæ, quæ serotinarum magnitudinem æquant: aliæ quæ præcoces non superant, nec illis forma absimiles sunt: & illæ quidem vel amplissimis floribus præditæ, vel præcoce non maioribus: quædam etenim præcocibus humiliores sunt.

Omnium folia apice mucronato aut, orbiculato: vel tria interiora orbiculata, exteriora mucronata, & contrà existunt.

TVLIPA PRAECOX SIMPLICIS & vnius coloris.

I. Tulipa præcox lutea.
an Satyrion triphyllon Dioscoridis.
Tulipa alia, Gess. ap. ad Cordum, lutea, Cast.
Lilionarcissus luteus, Lob.
Tulipa præcox flava, Clus. hist.
an Ouludia, Lugd.

Variat: vel pallet, vnguibus plerumq; aureis, vel ad auri fulgorem accedentibus, vnguibus veluti fuligine aspersis: interdum flos inodorus, vel odor imbecillus, vel quasi croci sive etiam ceræ recentis. Aliquando flavus, sequenti anno flavum & rubrum commixtum habuit.

II. Tulipa præcox rubra.
Tulipa Turcarum, Gess. ap. ad. Cordum.
Narcissus quintus, Matth. Lugd.
Anemone limonia Theoph. Tulipa quorundam, Ges. hor.
Lilij rubentis genus videtur: Idem.
Satyrium erythronium fortè: Idem.
Lilionarcissus sangvineus puniceusúe, Ad. Lob.
Tulipa, Dod. Lon. major, Lugd. rubra, Cast.

Colore est nunc saturatiore, modo dilutiore & gratissimi aspectus: interdum ineleganti & obsoleto: foliorum vngues, vel lutei omnino, aut levi fuligine in luteo aspersi: in quibusdam in medio vngve macula nigra, in alijs ita lata, vt sola linea lutea ambiens conspiciatur: interdum vngues folij partem dimidiam occupant. Odor instar mali aurei, vt plurimum obscurus, vel papaveris virus referens. Aliquando qui ruber fuit, sequenti anno variè commistus, ex rubro & flauo inter se confusis coloribus, modo flavo, medium folium occupante, modo rubro, vel vtroq; radiatim per oras discurrente fuit. Verùm eæ quæ nativum colorem mutant, subinde corrumpi solent. Huc pertinet ex Eystett.

Tulipa præcox floribus rubris in album luteum langvescentibus.

III. Tulipa præcox purpurea.
an Cosmo sandalos Veterum inter coronarias?
Lilionarcissus purpureus, Lob.
Tulipa præcox purpurea, Clus. hist.

Aliàs dilutior & Damascenam rosam colore referens: interdum adeò diluto, vt albescere videatur: aliàs purpura saturatior, & violaceum sive amethystinum colorem habet: hic est

Lilionarcissus purpuroviolaceus, Lob.

Aliàs Pœoniæ floris æmulus: aliquando ex purpura nigricat, & obsoletior est: hic est,

Lilionarciss. purpureus sangvineus, punriceusvè quintus, Lob: & huc referas duos sequentes:

Lilionarciss. sanguineum paniceumúe 8. &
Lilionarciss. sang. puniceumve obsoletum, tribus exterioribus mucronatis folijs, internis verò retusis, Lob.

Vngues cum apicibus aut pallent, aut lutei sunt: nonnulli apices nigros habent, pediculis veluti fuligine infectis: odora est & inodora. Aliquando purpurea, sequenti anno album & purpureum colores, variè inter se commixtos, & radiatim folia secantes, habuit. Item ex Eyst.

Tulipa purpurea calice pallescente &
Tulipa summe miniata calice luteo.

IV. Tulipa præcox alba.
Lilionarcissus niveus, Lob. ico.
Tulipa præcox alba, Clus. hist.

Flos omnino candidus, nisi tria folia exteriora dorso cineracei vel cærulei quippiam admistum haberent, vngues lutei, nonnunquam veluti fuligine aspersi, apicibus & staminibus pallidis, aliquando vngues prorsus albi, apicibus nigricantibus:

Admonet Clusius, se Tulipas cærulei omnino coloris nondum vidisse: totum florem pallidè violaceum in horto meo habui.

TVLIPA PRAECOX Varia.

I. Tulipa præcox rubra varia, Clus. hist.
Rubræ variæ floris folia exteriora mucronata, interiora orbiculata magna ex parte sunt:

 bre-

hujus differentiæ octo:

1. Est magnis oris auri fulgore splendentibus, magnis vnguibus luteis: apicibus, vel nigris, vel obsoleta purpura tinctis, pediculis veluti fuligine infectis.

2. Foliorum exteriorum ora foris lutea, interius dilutius rubentia, rubedine quasi radiatim in luteas oras desinente: at interiora rubet, vngues lutei, stamina cinerea.

3. Folia dilutiore minij colore rubent, oris mediocribus, foris minij colore, interiora folia ferè tota occupante, & virgatim in oras luteas desinente: vnguibvs magnis, flavis, apicibus cineraceis, pediculis luteis.

4. Folia exteriora medio dorso luteo, sangvineis virgulis distincta sunt, parte reliqua rubra, orisq; luteis: interiora omnia ferè rubra, sed rubro colore in aureas oras radiatim desinente: interiore parte lutea, rubris radijs circa medium folium distinctis: vngues & pediculi lutei, apices nigri.

5. Folia omnia mucronata, externa, dorso lutei, reliqua parte sangvinei coloris, oris tamē extremis luteis, quæ internè sangvineis radijs tota respersa: interiora foris sangvinis modo omninò rubent, oris luteis sive flavis coloribus se commiscentibus, interna parte flavis, circa medium sangvineis radijs, instar orbis insignitis: vngues & pediculi lutei, apices nigri.

6. Folia mucronata, oris aureis, reliqua parte rubris, excepto dorso foliorum exteriorum quod aureis virgulis aspersum: omnium vngues lutei, radiatim in rubro cōmixti, pediculi lutei, apices nigri.

7. Folia externa mucronata, interna orbiculata tota rubra, oris tamen aurei coloris radiatim in rubro desinentibus: exteriores saturatiora, interiore tamen parte magis aurea: vngues, stamina, pediculi cum præcedenti conveniunt: omnium istorum flores satis odorati sunt.

8. Folia sunt parvis oris aureis, per reliqua elegantissimi rubri coloris: vngues flavi, stamina veluti fuligine tincta, apices obsoletè purpurei.

II. Tulipa rosea variegata polyanthos.
Tulipa polyanthos præcox rosea, colore mixta, Eyst.

III. Tulipa præcox lutea varia, Clus. hist. Lilionarcissus luteolis aversa parte folijs, secundum ora strijs rubris decoratus: intus verò luteus amœnus, Lob. ico.

Huius etiam differentiæ novem sunt.

1. Flos primis diebus totus luteus, at quarto, vel quinto, folia extrinsecus per oras rubris virgulis leviter distingūtur, interna parte (præsertim tria externa) luteis remanentibus, & vnguibus nonnunquam veluti fuligine tinctis, apicibus interdum luteis, pediculis fuscis.

2. Floris folia externa, circa medium rubris radijs raris insignita sunt, interiora autem frequentioribus, & ad extremum vsq; folium ferè excurrentibus: vngues aurei, stamina pallida.

3. Foliorum exteriorum oræ, foris planè rubent, interius à medio ad oras extremas rubris virgulis distinguūtur: interiora folia externè omnino rubent: internè, à medio ad summum, rubrum nervum protensum, & latera rubentibus radijs exornata, habent.

4. Folia exteriora dorso luteo sunt, per oras verò dilutioris cinabaris colore virgatim distincta: interiore parte, ad vnguem vsq; cinnabaris color tota occupat: interiora folia cinnabaris colore infecta, nervo tamen duplici luteo secundum longitudinem, & luteis virgulis in oras externas excurrentibus: apices nigricant, pediculi lutei nonnullis fuligine infectis: vngues aurei, magni, stamina quodammodo superantes: huc refer

Lilionarcissum luteum coccineum rubentibus oris, Lob.

5. Flos odorus est, cuius folia tria exteriora mucronata & lutea sunt, oris purpura rubescente radiatim intercursante insignitis: dein orarum extrema lutea sunt, & interna parte, ad folij medium, radij frequentes rubri coloris conspiciuntur: sic interiora folia orbiculato mucrone prædita, lineis rubris ab infimo ad extremas oras luteas distinguuntur: interior pars minus radiata, quàm exterior: vngves magni & cum staminibus & apicibus lutei.

6. Flos aliquantulum odoratus, cuius folia orbiculata, foris aurea, oris luteis, intus lutea, linea aurei sive rubri coloris flavo permixti, radiatim & transversim folium medium secante: pediculi lutei, apices cineracei.

7 Folia orbiculata, exterioribus, dorso ad extremum mucronem luteo, oris latis ex aureo ru-

rubris: vnguibus, staminibus & apicibus luteis: nonnihil odorus.

8. Flos priori par, sed dilutioris coloris, staminibus & apicibus duntaxat variantibus: nec odore caret.

9. Flos luteus, oris strijs rubris distinctis, & vngvibus subviridibus: hic est.

Lilionarcissus luteus hilaris, oris rubris striatis, carinâ subviridi, Lob. ico.

Huc referatur ex Eystett.

1. Tulipa lutea maculis minutis aspersis.
2. Tulipa lutea lituris aureis.
3. Tulipa lutea margine roseo.
4. Tulipa lutea maculis rubens.
5. Tulipa lutea prope calicem radio rubro.
6. Tulipa lutea lituris miniatis.
7. Tulipa ex pallido tota virescens.
8. Tulipa ex luteo citrini coloris lineis, dorsalibus viridibus.
9. Tulipa flava ex sulphureo colore pallescétibus lituris prope apices roseis flãmi formib.
10. Tulipa floride pallens oris coccineis.

IV. Tulipa præcox purpurea varia, Clus. hist. Huius differentiæ decem sunt.

1. Folia omnia mucronata, quæ Pœoniæ pleno flore purpureum colorem imitatur, oris ex albo purpurascentibus, vngvibus ex luteo viridiq; coloribus permixtis, subobscuris, circulo exalbido eos ambiente: pediculis flavis veluti fuligine infectis: apicibus nigris: floribus magnis & admodum patulis.

2. Folia mucronata sunt, foris purpurea, internis media parte carnei coloris, oris ex albo pallescentibus, vngvibus, staminibus, & apicibus flavis sive luteis.

3. Folia mucronata, foris & intus purpurea, oris extremis albis: vngves lutei, albo orbe circũdati: apices obsoletè purpurascẽtes initio, dein vbi obversi sunt, flavo polline aspersi: pediculi flavi.

4. Folia mucronata, saturatiore purpureo colore prædita, ora exalbida, vngves albi, in imo flavi, apices & stamina pallida.

5. Folia mucronata, coloris purpurei dilutioris magisq; floridi: ora exalbida, vngves ex viridi pallentes, pediculi nigricantes, apices pallidi: hic solus odorus.

6. Folia mucronata, obscurioris purpuræ, & quasi amethystino colore prædita: magnis oris albis: vngvibus, staminibus & apicibus flavis.

7. Folia orbiculatis oris, magnis & albis, reliqua parte saturatiore, nitenteq; purpureo colore prædita: vngves flavos, orbis albus ambit: apices cineracei, pediculi flavi.

8. Folia interiora aliquando orbiculata, dilutiore purpureo colore splendent: interiore parte tota ferè alba, omnium extremitates magnæ albæ: vngves, stamina & apices flavi coloris sunt: & hic est

Lilionarciss. rubellus nitid. candidis oris, Lob.

9. Folia externa mucronata & reflexa, exterius obscure purpurascentia: interna orbiculata & dilutius purpurascentia: vtraq; in magnas oras albas desinentia, interiore parte veluti purpureum orbem, totum florem per medium ambientem, habentia, & vngves luteos vel flavos, albo orbe inclusos: apices obsoletè purpurascentes, obtinent.

10. Folia omnia mucronata, & externa tria foris purpurea, magnis oris albis prædita, interiore parte alba, & eorum mediam partem orbe purpureo secante: vngves flavos, circulus albus ambit: stamina cum apicibus pallent.

Huc pertinent ex Eystett.

1. Tulipa rosea venis luteis.
2. Tulipa miniata, linea viridi.
3. Tulipa florib⁹ reflexis, interius miniatis, exterius herbaceis, margine ex cinabari rubente.

V. Tulipa præcox alba varia, Clus. hist. Et huius differentiæ octo notantur.

1. Folia externa albescũt, exceptis oris, quæ elegantis & dilutè admodum purpurascentis sive carnei coloris sunt: interna magis purpurascũt, vngves lutei, dein exalbidi: stamina cum apicibus flava. Huc refer,

Lilionarcissum candore & rubore confusum, Lob.

2. Folia exteriora dorso sunt exalbido, virgulis purpureis adspersis, reliqua parte purpurascente, aut incarnato: interiora purpurea sũt: vngves stellatim flavi, dein albi: apices lutei: pediculi veluti fuligine adspersi.

3. Folia externa dorso albo sunt, punctis purpureis distincto, interiore parte dilutiore purpura nitente: interna, saturatioris sunt purpuræ: vngves flavi, radiati, stellæ instar: apices nigri: pediculi fusci.

4. Folia externa oras magnas carneo colore præditas habent, reliqua parte alba: interiora verò quasi carnei coloris sunt.

5. Folia externa, dorso sunt pallescente, aliàs alba præter oras, quæ foris brevibus & raris purpurascentibus radijs exornantur: interiora albescunt, oris, lineis purpureis longioribus & frequentioribus foris insignitis.

6. Folia exteriora, dorso & mucrone extremo pallent, aliàs candida, ora interius paucis purpurascentibus radiis distinguntur: interiora, à medio ad oras radijs purpurascentibus, foris aspersa sunt: intus alba, oris rarioribus virgulis distinctis.

7. Folia exteriora alba: interiora oras habent, nunc paucis, nunc multis virgulis purpurascentibus, sive carnei coloris distincta: vngues flavi: apices ac pediculi omnium pallent.

8. Folia omnia, coloribus albo & carneo permistis prædita sunt: sed qui cineraceum carneo colori temerè perfusum referant: vngues exalbidi: apices obsoletè purpurascentes, pediculi albi sunt.

Verùm si Tulipæ præcocis semina germinãt, rarò nativum matris colorem retinent, sed in varios colores flores transformant, præsertim Albæ, ex quibus aut omnino albi, aut albo varij: vel lutei & luteo varij: aut rubri atq; rubro varij: vel purpurei, ac purpureo varij, quorum videlicet purpurea folia albis oris ornata fuêre. Quoad flavas, aut rubras, pleraq; proles matris colorem retinet, sæpè etiam in alium commutatur. Huc referantur ex Eystett.

1. Tulipa candida lineis viridibus.
2. Tulipa alba maculis roseis.
3. Tulipa albicãs maculis latis rubentibus.
4. Tulipa alba marginibus rubescens.
5. Tulipa argentei & albicantis coloris.
6. Tulipa præcox ex albo in luteũ lineis oblongis rubris.
7. Tulipa ex albo ruffa margine rubente.
8. Tulipa explicata flore candido lineis rubris.

VI. Tulipa præcox angustifolia.
Tulipa Persica præcox, Clus. cur. post. qui duplicem facit.

VII. Tulipa angustifolia altera sive folijs Hyacinthi.
Tulipa bicolor, tribus luteis & tribus rubris folijs Caccini, ad. Clus. cur. post.

TVLIPA SEROTINA.

I. Tulipa serotina lutea.
Tulipa sive Lilionarciss. luteus latifol. obtusis phœniceis rubentibus oris, Lob.
Tulipa lutea, Clus. pan. serotina flava, Eid. hist.
Tulipa sive Lilionarciss. luteus latifolius, Lugd.

Flos coloris dilutioris, & quidem modo flavi, vel pallescentis, vel intensioris & quasi auri modo rutilantis: est cuius foliorum oræ sanguineis guttis aspersæ sunt: ungues ceræ recentis coloris, interdum nigricantibus venis distincti, vel macula nigra notati: apices cùm pediculis, vel flaui, aut cineracei, vel fuligine infecti, aut omnino nigri. Huc referatur ex Eyst.

I. Tulipa aurei coloris.
Tulipa lutea, ex rubro viridi coccineo variegata.
Tulipa globosa serotina aureo colore punctata.

II. Tulipa serotina alba: cuius varietas ex Eystett.
1 Tulipa albicans margine coccineo.
2. Tulipa albicans ex flavo purpureo, folijs prope calicem luteis vnguibus.
3. Tulipa nivea oris rubeo purpurascentibus.
4. Tulipa nivea oris ex rubro purpureis.
5. Tulipa serotina stellata.
6. Tulipa diversi coloris alba linea rubente.

III. Tulipa serotina coccinea: cuius varietas ex Eystett.
1. Tulipa coccinea albescentibus oris.
2. Tulipa globosa serotina cinnabari colore.

IV. Tulipa serotina rubra, Clus. hist.
Floris color plerumque saturatior & quasi nigricans: interdum dilutior & perelegãs: vngues aut omnino flavi, aut nigri, qui, Sole illustrati cæruleum quidpiam permixtum habere videntur: vel macula nigra maiore, vel minore, (tenui orbe aureo inclusâ) flavum inficiente: apices cùm pediculis, vel flavi, vel nigri: sic apices cinerei & pediculi flavi.

Ex his varietas observata, quod interdum ex rubræ semine, flava: contra ex flauæ semine, rubræ natæ sunt, vnguibus sæpè variantibus. Huc referatur.

Tuli-

Tulipa verſicolor, parte mediâ viridibus ſignaturis, alterâ verò rubrâ, Eyſt.

V. Tulipa ſerotina ramoſa major.

Tulipa ſerotina πολυκλαδὴς major, Cluſ. hiſt.

Tulipa ſerotina polyanthos, Eyſt.

VI. Tulipa ſerotina ramoſa minor.

Tulipa ſerotin. πολύκλωνος min. Cluſ. hiſt.

Vtraq; & rubro & flavo flore reperitur.

VII. Tulipa ſerotina braſsicæ floridæ ſimilis, vel Tulipa viridis prima.

Tulipa viridis, Eyſtett.

Variat ſimplici & duplici foliorũ ſerie: & hæc Tulipa ſerotina viridis, duplici foliorum in flore ſerie, Cluſ. hiſt.

IIX. Tulipa viridis altera.

Tulipa ſerotina viridis, oris pallidis & albis, Cluſ. hiſt.

IX. Tulipa ſerotina flore pleno.

1. Tulipa ſerotina flore pleno miniato, Eyſt.

2. Tulipa ſerotina tota lutea fl. pleno. Eyſt.

TVLIPA DVBIA.

Tulipa dubia major.

Lilionarciſ. luteus phœniceo confuſè mixtus, Lob.

Tulipa media major prima, Cluſ. pan.

Tulipa dubia prima major, Cluſ. hiſt.

Differentiæ, huius ſunt novem.

1. Folijs eſt mucronatis, calice admodum pallido, vel flavo: vnguibus ceræ recentis inſtar flavis.

2. Folia habet flava orbiculata ad aurei mali præmaturi colorem accedentia: ſtamina cùm apicibus flava, & flos odorus eſt

3. Flos omninò aureus, cuius externa folia, dorſo flavo prædita, oris dilutioris cinnabaris colore radiatim diſtincta: interna, cinnabaris coloris, binis nervis luteis, & radiolis flavis in latera excurrentibus: vngues magni, flavi: apices nigri: pediculi flavi, fuligine infecti.

4. Folia orbiculata flava, venis rubris ſecundum longitudinem excurrentibus, interdum totum dimidium folium inficientibus.

5. Flos dilutius rubet, cinnabaris colore, folijs mucronatis: vel ſaturatioris & quodammodo nigricantis coloris, exterioribus mucronatis, interioribus orbiculatis: vnguibus flavis veluti fuligine aſperſis, vel in omnibus folijs, vel in exteriorib. apicibus modo flavis & leviter nigricantibus, modo omnino nigris: pediculis flavis media ex parte nigricantibus.

6. Flos coloris albi exoleti, folijs ex albo palleſcentibus, dorſo flaveſcente: folijs interioribus orbiculatis, vnguibus apicibusq; pallentibus.

7. Folia orbiculata dilutiſsimi purpurei coloris & quodammodo carnei, vngues maximi albi, quorum principia cùm ſtaminibus & apicibus flavent.

8. Flores ſaturatius purpuraſcunt, prædulcium rufeſcentium vuarum inſtar, folia interiora orbiculata: vngues cum apicibus flaveſcũt.

9. Flores ſaturæ admodum purpuræ, & ceraſorum acidorum nigrorum ſuccum referunt (Wichſelfarb & nos vocamus) vnguibus ſub cæruleis, vel ex cæruleo nigricantibus, ſtaminibus fuſcis.

II. Tulipa dubia major altera.

Lilionarciſſ. phœniceus peramœnus oris luteis, Lob.

Tulipa media major ſecunda, Cluſ. pan.

Tulipa dubia prima, major altera, Cluſ. hiſt.

Huc refer

Lilionarciſſ. luteis oris flore patulo, Lob. qui in Lugdunenſi hiſtoria, Tulipæ ſive Lilionarciſſo luteo latifolio iungitur.

III. Tulipa dubia media ſulphurei coloris.

Lilionarciſſus ſtriatus candidis ſvaverubentibus oris, Lob. ico.

Tulipa dubia ſecunda, media prima, Cluſ. hiſt.

Variat quoq;

1. Flos pallidi coloris coctum ſulphur refert, folia mucronata, vngues fuligine infecti.

2. Flos eleganter flavus, folia mucronata, vngues & apices nigri, pediculi fuligine infecti: hujus flos ex ſedecim, mox tredecim, octo & ſex folijs compoſitus.

3. Flos ex flavo & rubro coloribus permixtus, folijs ſex magnis mucronatis & flavis conſtans, quæ ab vngue nigro rubras venas per folia radiatim excurrentes & in latera ſparſas habet. Huc referantur ex Eyſtett.

1. Tulipa lutea li[illegible] [illegible]iniatis.

2. Tulipa ſu[illegible] [illegible], oris rubris.

IV. Tul[illegible] [illegible]a.

Lilionarc[illegible] [illegible] [illegible] puniceo

par.

par & similis, odoratus Croci aut Narcissi æmulatione, & inodorus præcox & serotinus, Lob. ico.
Lilionarcissus Chalcedonicus totus luteus sangvineo puniceo par & similis, Lob. obs.
Tulipa dubia tertia, media secunda, Clus. hist.

Et hujus differentiæ novem.

1. Flos coloris flavi dilutioris, vel pallescentis, cuius folia externa foris virescunt: alterius folia orbiculata, vngves subvirescentes: item folia flava, interiora orbiculata & guttis sangvineis aspersa: vel folia flava, vngves cerei coloris: vel in vngvibus macula nigra splendens: vel ex fusco & viridi coloribus commixtis.

2. Flore est flavo vario, initio flavo, tertio die tenui limbo rubeo exornato: cuius folia in vna flava, oris cinnabaris colore infectis: in altera pallidiora, oris rubris venis ornatis, vel mali aurei præmaturi colore perfusis. Invenitur versicolor, flavo & rubro colore commixtis, instar sericei panni flavi, cuius subtegmen rubrum & vngves nigri sunt, & hæc dicitur
Tulipa dubia 3. media 2. versicolor, Clus. hist.

3. Flos albus in flavum degenerans, folia vel omnia mucronata: vel interiora orbiculata: vngues, stamina & apices pallent.

4. Flos Ochræ colore, cuius foliorum mucro rubro colore tingitur: pallidus, oris rubris vel purpureis, vel carnei coloris venis distinctis.

5. Flos albus, initio virescente colore perfusus, staminum apicibus fuscis.

6. Flos albus, varius, dilutior, folijs interioribus orbiculatis, vnguibus exalbidis, maculâ purpurascente notatis, staminibus exalbidis, apicibus nigricantibus: vel vnguibus & staminibus candicantibus: vel vnguibus exalbidis, orbe subcæruleo inclusis, staminibus albis, apicibus nigricantibus, vel folijs extrinsecus saturatioribus, oris candicantibus, vnguibus exalbidis cum subcærulea maculâ, staminibus albis, apicibus nigricantibus, folijs exterioribus mucronatis: vel folia mucronata, dilutioris aut saturatioris coloris: vel venæ purpureæ per totum folium dispersæ.

7. Flos purpureus, vel dilutioris & magis floridi coloris, folia interiora orbiculata, vngues exalbidi, stamina purpurascētia, apices nigricantes, vel purpuræ dilutioris, oris candicantibus, vnguibus vel flavis, aut veluti fuligine infectis, vel ex albo flavescentibus, aut ex cæruleo, flavo, & subvirescente mixtis, modò saturatioris, venis albicantibus permixtis, vnguibus ex flavo nigricantibus, aut flavis, aut ex viridi nigricantibus, aut subcæruleis, vel ex cæruleo flavescentibus, aut cæruleis, orbe flavescente ambiente: sunt & dilutè purpurei & remissè miniati, aurei mali coloris, & vel dilutiores internè & per oras, vel saturatiores: interdum internè dilutissimi, foris saturatioris: vngues vel flavi, vel fuliginoso orbe cincti, vel ex viridi nigricantes, vel fusci sunt. Est humilior folijs interioribus orbiculatis, vnguibus vel albis, vel candicantibus, supernè cæruleis, staminibus albidis, apicibus subfuscis, vel vnguibus cæruleis, aut ex cæruleovirescentibus, vel nigricantibus: huc pertinet,
Lilionarcissus coccineus rubentibus medijs folijs candicans, & ad basin notulis rubris cordis effigie aspersis, Lob. &
Lilionarcissus coccineus, candidis oris, Lob. ico.

8. Flores purpureovarij, folijs vel dilutè purpurascētibus, vel saturatioribus, oris mucrōatis, vel orbiculatis exalbidis: vngues sunt aut albi, aut subcærulei, aut albi, orbe lato carnei coloris cincti, stamina plerumq; nigricantia.

9. Flos rubet, foris purpurascens, intus carnei coloris: vngues, stamina, apices, flavi: vel folijs exterioribus, flavo colore aspersis: & colore obscuro ad lateritium accedente, vngues flavi, vel nigri: vel rubræ serotinæ similes, vnguibus flavo orbe cinctis; Oculus solis cognominatur: hic est,
Lilionarcissus coccineus puniceusúe rutilans, Lob.

10. Floris folia mucronata, initio viridia, dein oris pallescentibus, quæ in rubrum colorem mutantur, radiatim alteri colori se miscente, colore viridi, qui senescente flore langvescit, præsertim intrinsecus.

Verùm ex semine interdū serotinæ nascuntur: sic ex purpurea præcoci, purpurea serotina dilutior, intrinsecus aurei mali colore, vnguibus flavis, in exterioribus nigricantibus, nata: item ὠχρόλευκον. E purpurea varia præcoce, purpurea serotina ad rubrum tendente, vel dilutiorem elegantem: vel ad carneum colorem accedente: vnguibus ex cæruleo nigricantibus.

E pur-

E purpurea præcoci ἀχρόλευκον ferotina, rubra ferotina, vnguibus & ftaminibus flavis; purpurea ferotina, vnguibus nigricantibus: & purpurea varia ferotina. Sic ex ferotinis, aliquando præcoces, vt ex alba varia ferotina, natæ funt præcoces, alba, flava, rubra, vnguibus flavis, rubra Oculus folis, & purpuro dilutior.

Nec omnes verficolores, tàm præcoces, quàm ferotinæ, fingulis annis eandem coloris gratiam retinent: fed alternis fæpius variant: vt Flava varia & Alba varia, vno interdum anno nitidifsimæ funt, fequenti vix alius color quàm flavus, vel albus confpicitur: fic Rubra varia & Purpurea varia, nonnunquam magnas oras flavas & albas habent, fequente valdè exiguas. In fumma, tanta in Tulipis colorum varietas, ita vt fingulis annis adhuc nafcantur, quibus pares nunquam antè confpectæ: ita DEVS in ipfis floribus admirabilem fuam poteftatem oftendit, vt ex prædictis, ex Clufio, Lobelio, Camerario, propriaq; obferuatione adductis, colligere eft: ita vt ducentarum fpecierum numerum fuperare deprehenfum fit. Sic in Florilegio Swertij, Tulipæ inprimis variegatæ differentiæ triginta duæ proponũtur: quemadmodum & in Florilegio de Bry, & etiam Pasfini, aliquot fpecies exhibentur: & in horto Eyftett. fupra quinquaginta depinguntur.

V. Tulipa bulbos in foliorum alijs ferens.
Tulipa bulbifera, Cluf. pan. & hift. Tab. Ger.
Tulipa prolifera, Cam.

TVLIPA PVMILIO.

I. Tulipa pumilio latifolia alba.
Tulipa pumilio alba vnguibus luteis, Eyftett.
II. Tulipa pumilio latifolia fulphurea.
Tulipa pumilio fulvo fulphurei colòris, Eyftett.
III. Tulipa pumilio latifolia rubra.
Tulipa pumilio, Lob. ico.
Tulipa dubia humilior, Cluf. pan.
Tulipa dubia pumilio, Cluf. hift.
Tulipam nanam five pumilionem flore luteo, Camer. habuit.
IV. Tulipa pumilio anguftifolia.
Tulipa pumilio altera, Cluf. hift.
Tulipa pumilio anguftifolia alba, Lob. ad. par. alt.

V. Tulipa pumilio gramineo folio.
Tulipa pumilio alba altera Lufitanica, Lob. ad. par. alt.

TVLIPA MINOR.

I. Tulipa minor lutea Italica.
an Narciffus octavus, Matth. comp. quem fub Narciffo Conftãtinopolitano primo Matthioli, ex eius hift. latina, Lugd. propofuit.
Lilionarciffus Bononienfis luteus, five Tulipa, Lob. Lugd.
Lilionarciffus Bononienfis, Eyft. & λειριονάρκισσος πολύχλωρος, Cam. in Matthiolum.
Lonchitis, Cæf.
Tulipa Apenninea, Cluf. hift. Italica prima, Tab.
Tulipa Bononienfis quæ plerumque polyclonos, Cam.
Senis, nonnunquam octonis folijs, flos conftat.

II. Tulipa minor folio latiore.
Tulipæ Byzantinæ genus alterum, Cluf. hift.
III. Tulipa minor rubra.
Tulipa rubra Apenninea fimilis, Cluf. hift.
Tulipa rubra anguftifolia facie Bononienfis, Lob. ad. par. 2.
IV. Tulipa bombycina Cretica.
Tulipa bombycina flore rubro, Rob. Swert. & Bry.
Tulipam Bononienfem facie & formâ refert, fed bulbus lanugine obfitus, & veluti tomentofus eft.

V. Tulipa minor lutea Gallica.
Tulipa minor Narbonenfis, Dodon. minor, Lugd.
Narciffolilium luteum, Ad.
Lilionarciffus Narbonenfis luteus montanus, Lob.
Tulipa Narbonenfis, Cluf. pan. hift. Cam.
Tulipa Italica fecunda, Tab.
Clufius in cur. poft. meminit Creticæ Caccini, Mompelianæ, & ejus quæ in montanis Placentiæ (at hæc quænam eft?) nafcitur.

VI Tu-

VI. Tulipa minor ex luteo purpurascens.
Tulipa Hispanica, Clus. pan. & hist.
VII. Tulipa variegata Persica.
Tulipa Persica, Rob. Swer. Bry. & Eystett.
Tulipa Persica minor altera, Clus. cur. post.
Folia tria interiora alba, tria exteriora rubra, per oras albicantia, vngue nigrâ maculâ notato, staminibus violaceis.

FRITILLARIA.

FRITILLARIA, ab abaco in quo Scacorum lusus exercetur, quem Fritillum dici existimant, nomen habet: alijs Meleagris à Meleagridis, avis plumis, quas, si non coloris specie, tamen varietate, & dispositione, & macularum magnitudine, refert.

I. Fritillaria præcox purpurea variegata.
Meleagris, Dod. Meleagris flos, Lugd.
Fritillaria, siue Lilionarciss. purpureus variegatus, Lob. & ad. part. 2.
Fritillaria dilutior, Clus. pan. & hist. cui & Lilium variegatum vulgo.
Fritill. & Narciss. Caparõius ab inventore, Cam.
Fritillaria, Eyst.
Fritillaria vulgaris purpureo colore, Swer.
Flos sæpissime vnicus, interdum bini, rarò terni: sex folijs vt plurimum constans, rarius octonis & duodenis: areolis nunc quadratis, nunc longiusculis, colore partim candidi, partim purpurei, siue saturatioris carnei: est alia præcocior, alia serotina, & harum quadræ, vt plurimum saturatius, interdum dilutius purpurascunt. huc
Meleagris flore max. Ital. flore gemello, Eyst.
II. Frillaria ramosa.
Fritillaria maxima purpurei coloris, Svver.
III. Fritillaria polyanthos flavoviridis.
Fritillaria polyanthos lutea, Eyst.
Fritillaria triceps colore flavo viridi, du Bry.
IV. Fritillaria vmbellifera.
Fritillaria Hispan. vmbellifera, Rob. Svv. & Bry.
V. Fritillaria flore magno pleno.
Fritillaria flore pleno, Cam. Eyst.
VI. Fritillaria alba variegata.
Fritillaria alba ex phæo purpureo tessulata, Lob. ad. par. 2.
VII. Fritillaria alba præcox.
Fritillaria alba altera, Lob. ad par. 2.
Fritillaria alba, Clus. hist. app. alt. & in app. 2. auct. vnius flos totus albus: alterius foris albus, internè venis quibusdam purpurascentibus distinctus, & in cur. post.
Fritillaria albo flore, Svver. alba, Eyst.
VIII. Fritillaria serotina atropurpurea.
Fritillaria saturatior, Clus. pan.
Meleagris altera, Dod.
Lilionarcissus variegatus atropurpureus Xantonicus, Lob.
Fritillaria Xantonica serotina, Lob. ad. par. 2.
IX. Fritillaria serotina floribus ex flavo virentibus.
Fritillaria 2. Clus. pan.
Fritillaria Aquitanica, Clus. hist.
Fritillaria Clusij, & Brisotti serotina, Lob. ad par. 2.
Fritillaria minor obsoleto colore inodora, Eyst.
Fritillaria Aquitanica flore luteo obscuro, Svve.
X. Fritillaria flava rubris maculis distincta:
Fritillariæ tertium genus, Clus. hist.
Fritillaria lutea Someri, Lob. ad. par. 2. Svver.
XI. Fritill. angustif. lutea variegat. magno fl.
Fritillaria, juncifolia. Eyst.
XII. Fritillaria angustifolia lutea variegata parvo flore.
Fritillaria Lusitanica, Clus. cur. post.
XIII. Fritillaria flore minore.
Fritillaria Pyrenæa, Clus. hist. ap.
Fritillaria nigra Pyrenæa, Lob. ad. part. 2.
Fritillaria Pyrenæa obsoleto luteo colore, Eyst.
Flos exterius obsoleti color. venis flavescentibus distinctus: interiore, ex viridi flavescens, maculis saturatè purpurascentibus, tessulatim dispositis notatus: odore gravi.
Variat: 1. interrè ex luteo virescit, oris reflexis lineis viridibus striatis, à mediò ad centrùm subfusca purpura tessulatus. 2. Flos hilarior purpurpurascens, tessulis similibus præditus. 3. ex luteo magis viridi parum subfuscus, intus minus tessulatus: 4. ex fusco & luteo sublividus, intus minus tessulatus.
XIV. Fritillaria minima pluribus floribus.
Fritillaria minima, Svver.

SECTIO TERTIA.

CROCVS: COLCHICVM: ORNITHOGALON.

CROCVS ET EIVS SPECIES.

CROCVM puerum, cùm Smilacem virginem adamaret, in hunc sui nominis florem versum esse, Virgil. & Plin. l. 16. c. 35. testantur. Κρόκον verò, filum villumq́ significat, cuius modi sunt croci stamina, seu villi, qui κροκίδες appellantur, qui plerumq; terni, nonnunquam etiam plures in floris medio conspiciuntur, & cùm soli in vsum veniant, per excellentiam Croci nomine donantur.

Genera duo fecit Theoph. sativum, de quo 3. hist. 6: 6. eiusdem 6: 7. eiusd. 9. & 10. Montanum, de quo 6. hist. 7. At Dioscorides l. 1. c. 25. sativi meminit, qui pro ratione Regionum, in quibus plantatur, variat. Sic sylvestrem dicimus, alium maiorem, alium minorem. Alium vernum, alium autumnalem: qui rursum colore & floris & foliorum variant.

I. Crocus sativus.
Crocus, Brunf. Trag. Fuch. Tur. Dod. Cord. Lac. Gef. Lon. Lob. Tab. Sativus, Ang. Lugd.
Crocus sativus autumnalis, Eyst.
Crocum, Matth. Cast. Cæs. hortense, Cam.

Hic aliquando bis per annum florere solet, aliâs nihil à vulgari differens: & hic dicitur Crocus biflorus, Eyst.

Habetur Crocus verus purpureo colore, apud Swert.

CROCVS SEROTINVS.

I. Crocus alpinus autumnalis.
Crocum montanum, Clus. hisp. (1. in hist.) Lugd.
Crocus montanus autumnalis, Lob.
Crocus syl. autumnalis, Dod. Cam.
Croci alterum genus syl. Cæs.
Crocus montanus vernus, Eystett.

Flores modò candicantes, modò purpurascentes, est instar sativi, sed dilutiores & minores.

II. Crocus autumnalis florem sine folijs promens odorus.
Crocus montanus 2. Clus. hist.
Crocus syl. autumnalis, Lob. ad. par. 2.

III. Crocus autumnalis subcæruleus multiflorus.
Crocum montanum 3. Clus. hist.

Huic affinis
Crocus syl. Byzant. serotinus, Lob. ad. par. 2.

IV. Crocus autumnalis flore minore.
Crocum Pyrenæum autumnale, Clus. hist. ap. 2.

V. Crocus autumnalis flo. majore variegato.
Crocus montanus autumnalis, Portæ.

CROCVS VERNVS LATIfolius.

I. Crocus vernus latifolius purpureus variegatus.
Crocus vernus latifol. purp. versicolore flore vel 5. Clus. hist.

Variat flore, qui communiter sex, quandoq; octo folijs donatur.

II. Crocus vernus latifol. flore purpureo magno.
Crocus vern. latifol. purp. fl. maiore, Clus. hist.

III. Crocus vernus latif. albus variegatus.
Crocus montanus sive alpinus, Ges. hor.
Crocus syl. mont. fl. albo, Ad. Lob.
Crocus syl. vernalis alter, Dod.
Crocus vernus major alter, Clus. hisp.
Crocus vernus latifol. albo flore, Eid. hist.

Variat, folijs externis venis purpurascentibus aspersis: aliquando foliorum mucrones pur-

purpurascunt: aliquando linea purpurea, vel nigra, per folium fertur, & hic est
Crocus fl. albo lineis nigris, Svver.

IV. Crocus vernus albus versicolor alter.
Crocus vernalis major 1. Clus. hisp. desc.
Crocus vern. latifol. alb. versicolore fl. 1. Eid. hist. desc.

V. Crocus vernus latifolius purpuro violaceus.

Variat: 1. flore purpuroviolaceo: 2. fl. albo, purpuroviolaceâ basi: 3. aliquando flos supernè purpureus inferiùs flavescit: 4. est & flore violaceo, vel cæruleo distincto: 5. vel cæruleo lineis violaceis variegato.

1. Crocus vern. purpuro violaceus, Lob.
Crocus syl. vernalis prior, Dod.
Crocus vernalis major, Clus. hisp. & Lugd.
Crocus vern. latif. purp. fl. minore, Clus. hist.

2. Crocus syl. vernus 3. fl. albo purpuroviolaceâ basi, Lob.
Crocus vern. albus fundo violaceo, Eystett.
At Dodon. Clus. & Lugdun. vtrumque vnâ tabellâ exprimunt.

3. Crocus syl. primus Dalech Lugd.

4. Crocus vern. fl. violaceo, Eystett.
Crocus violac. & cærul. distinctus, Svver.

5. Crocus cæruleus lineis violac. distinctus, Eid.

VI. Crocus vernus flore pleno.
Crocus vern. latifol. duplici flore, Clus. hist.

VII. Crocus vernus latifolius, multiflorus.
Crocus vernus polyanthos, isq; duplex, Eyst. alter purpuroviolaceus, lineis candidis: alter floribus candidis, lineis purpureo cæruleis.
Crocus vern. mult. alb. facie lutei majoris, Svve.

VIII. Crocus vernus minor albicans.
Croci montani species, Ges. hor.
Crocus syl. minor prior, vel syl. 4. Dod.
Crocus vern. serotinus primus, Lob. ico.
Crocus vernus latif. albus versic. flore 2. Clus. hist. ico.

IX. Crocus vernus minor purpurascens.
Crocus montanus flore ex candido & puniceo mixtis, Ges. hor.
Crocus syl. 5. vel minor syl. alter, Dod.
Crocus vernus albus 2. Lob. ico.
Crocus vernus latifolius alb. versicolore flore 1. Clus. hist. ico.

Crocus vernus flore vario, Cam.
Crocus serotinus, Lugd. quem præced. junxit.
Crocus purpuro rubeus, Svver.

X. Crocus vernus latifolius albus, vel cinericeus.
Crocus cinericeus, duplex, Svver.

XI. Croc. colûbinus duplex, Svver. (quid?)

CROCVS VERNVS LATIfolius luteus, aureusúe.

I. Crocus vernus latifolius flavus.
Crocus vern. latif. flavo flore, vel Croci sexti species prima, Clus. hist.
Crocus vernus luteus 1. Lob. ad. par. 2.
Crocus flore luteo, Svver.
Crocus vernus polyanthos fl. luteo, Eystett.

Variat: 1. flore flavo sive fulvo nitido latiore, & majore. 2. minore & pallidiore. 3. fl. luteo corona phœnicea, Lob. ad. par. 2.

II. Crocus vernus latifolius aureus.
Crocus vernus Mæsiacus, Clus. pan.
Crocus vern. latif. fl. aureo, vel Croci sexti alia species, Clus. hist.
Crocus aureus, Lob. ad. par. 2.

III. Crocus vernus latifolius pallidus.
Crocus vernus Mæsiacus 2. Clus. pan.
Crocus vernus latif. pallido fl. Eid. hist.
Crocus luteus fl. pallido, Lob. ad. par. 2.

IV. Crocus vernus latifolius flavo varius.
Crocus vernus latifol. flavo vario flore 1. vel Crocus vernus 7. Clus. hist.
Crocus vernus latif. flavo vario flore Constantinopolitanus, seu Crocus luteus alter, Lob. ad. par. 2.
Crocus luteus lineis nigris, Svver.

V. Crocus vernus latifolius flavo varius alter.
Croci vern. latif. flavo vario flore, vel Croci verni septimi alia species, Clus. hist.
Crocus syl. vernus versicolor aureo rutilo panno concolor, Lob. ad. par. 2.

A priore potissimùm differt radijs, foliorum exteriorum dorsum totum inficientibus.

VI. Crocus vernus latifolius flavo vario flore duplici, Clus. hist.
Crocus vern. latif. secundus Constantinopolitanus, Lob. ad. par. 2.

CRO-

CROCVS VERNVS ANGVstifolius.

I. Crocus vernus angustifol. magno flore.
Crocus syl. angustifolius, Ang.
Crocus vernus minor primus, Clus. hisp. Lug. (quem cum 3. jungit) Tab.
Crocus vernus angustifol. 1. Clus. hist.
Crocus syl. min. Hispanicus flore patulo, vulgo Nozilicha minor, Lob.
Crocus vernus, Ger.
Variat: flores infernè flavescunt, intus candicant, reliqua ad cæruleum sive violaceũ vergunt: inveniuntur & toti candidi.

II. Crocus vernus angustifolius gemino bulbo.
Crocus sylvestris, Lob.
Crocus vernus minor alter, Clus. hisp. Tab.
Crocus vernus angustifolius 2. Clus. hisp. desc.
Crocus syl. vernalis minor alter, Dod.
Croci verni minoris alterum genus, Lugd.
Crocus syl. 1. Dalech. Lugd.
Crocus vernus fl. violaceo, Eystett.
Flos ex folijs sex, aliquando octo constat.

III. Crocus vernus angustifolius parvo flore.
Crocus syl. vernalis 6. Dod.
Crocus vernus minor 3. Clus. hisp. Lugd. Tab.
Crocus vernus angustifol. 3. desc. at ico. 2. Clus. hist.
Crocus sylvestris Hispanicus, vulgò Nozilicha major, Lob.

IV. Crocus vernus juncifolius purpureus.
Crocus vernus angustifol. quartus, sive violaceo flore, Clus. hist.
Hujus iconem, figuræ primæ Lobelius in iconibus junxit.

V. Crocus vernus capillari folio, Clus. hist. app. 1. & app. 2. fine & cur. post.
Duplex est, vnus purpurascente flore, ipsius folijs tribus venis saturatioribus distinctis: alter albo flore, qui etiam duplex, flore majore, & minore.

VI. Crocus vernus angustifol. variegatus.
Crocus vernus aureus variegatus, Eyst.
Flos interius aureus, exterius strijs ex purpura nigricantibus radiatus.

COLCHICVM ET EIVS Species.

K*ολχικὸν, quòd plurimum in Colchide nascatur, Dioscoridi l. 4. c. 84. cui ἐφήμερον, quòd eâdem die, quâ sumptum, interficiat. Colchici appellatio apud Plin. l. 22. c. 9. inter venena reperitur.*

Colchicum autumnale.

I. Colchicum commune.
Primula Veris, Brunf.
Colchicum, Trag. Tur. Fuch. Dod. Matth. Lac. Ges. hor. Lon. Cast. desc. at Ephemerum, ico.
Colchicum nigrum & subrubens, Cord. hist.
Colchicum sive strangulatoriũ & Ephemerum crocifolium, Lob.
Hermodactylus vulgo & Crocus syl. Cæs.
Colchicum Ephemerum, Lugd.
Colchicum masculinum & fœmininum, Tab. & album, Eid.
Colchicum commune pallido colore, Svver.
Hermodactylus niger & ruffus, Mesueo & Serapioni.
Variat: nam in montibus folio est latiore, in pratis angustiore: flore communiter dilutè vel saturatè purpurascente, aliquando albo: bulbo nigricante, aut rubente foris & interius. quare
Colchicum vulgare purpurascente flore &
Colchicum vulgare album, Eyst. &
Colchicum autumnale flore albo & flore rubello, Eid.
Addit Svvertzius
Colchicum, cui hoc solum peculiare, quòd autumno folia proferat.

II. Colchicum radice siccata alba.
Colchicum album, Cord. hist.
Hermodactylus legitimus, Dod.
Hermodactyli non venenati officin. Lob. ico.
Hermodactylus officin. Lon. Tab. orientalis, Cæs.

Hemodactylus albus, Serapioni.

III. Colchicum Anglicum candidum angust. folijs.
Colchicum candido flore Anglicum, Lob.
Colchicum Anglicum Lobelij, Lugd. album, Clus. hist. Tab.

Huc referri potest quod flore dilutioris coloris & lactei candoris.
Colchicum Lusitanicum serotinum, Lob. obs.
Colchicum pratense Salmanticum, Clus. hist.

IV. Colchicum montanum angustifolium.
Colchicum mont. Clus. hisp. Lugd.
Colchicum Hispanicum & λεπτόφυλλον, Clus. hist.
Colchicum minus, Lob. Tab.
Colchicum Hispan. parvum, Cam.
Colchicum mont. minim. angustifol. autumn. Eyst.

V. Colchicum pumilum croci folijs.
Colchicũ minim. tenuif. Gallæciũ, Lob. ad. p. 2.

VI. Colchicum Illyricum, Ang. Lob. Lug. Tab. Clus. hist. (quod sibi nunquam conspectum scribit) quid?

VII. Colchicum vere & autumno florens.
Colchicum biflorum, Clus. hist. Lob. ad. par. 2. & Eystett.

Colchicum variegatum.

I. Colchicum florum folijs albis & rubris alternatim dispositis.
Colchicum album & rubrum, Eyst.

II. Colchicum multiflorum.
Colchicum exoticum folijs ternis purp. ac alijs ternis albicantibus, varians: Eyst.

III. Colchicum alb. strijs variegatum.
Colchicum mixtum autumnale, Eyst.

Flos albus, strijs saturatè rubris seu sangvineis maculis inæqualibus infectus.

IV. Colchicum polyflorum variegatum.
Colchicum versicolor polyanthes reflorescens, Eyst.

Flos in albo pallidus, strijs & maculis dilutè purpurascentibus variegatus, è cujus medio alius flos prolis modo exurgit.

V. Colchicum latifol. variegatum.
Colchicum 4. sive latifolium, Clus. hist.
Colchicum Lusitanicum fortè, Eidem.
Colchicum Byzantinum polyanthos Fritillariæ facie autumnale, Eyst.

VI. Colchicum purpureo lacteum variegatum.
Colchicum versicolore flore sive 3. & πολύανθες, Clus. hist.

Huc refer
Colchicum album strijs purpurocæruleis variegatum, Eyst.
Colchicum album distinct. lineis rubris, Svver.

VII. Colchicum ex albo & purpurascente varium.
Colchicum πολύανθες alterum, Clus. hist. ap. 1.

IIX. Colchicum flor. Fritillariæ instar tessellatis.
Colchicum Neapolitanum, Clus. hist. & ap. 1.
Colchicum Fritillariæ facie pallidum, Svver.

IX. Colchicum florum folijs angustis & variegatis.
Colchicum mont. minus versicolore flore, Clus. hist.

Floris folia longa & angusta, interius alba, exterius media parte viridia, altera carnei coloris.

X. Colchicum pleno flore variegatum.
Colchicum fl. pleno maculatum autumn. Eyst.

XI. Colchicũ latifol. multiflorum variegat.
Colchicum polyanthos candid. eleganti rubore varium, Lob. ad. par. 2.

Folia latiora, cubitalis longitudinis.

Colchicum polyanthes, sive multiflor. simplex & plenum.

I. Colchicum candidum multiflorum.
Colchicum Pannonicum πολύανθες albo flore, Clus. hist. Cam.
Colchicũ candid. Pannon. polyanthon, Lob. ico.
Colchicum polyanth. Tab. vulgare poly. Eyst.
Colchicum Pannon. albo flore, Svver.

Septenis, denis, duodenis, vel pluribus floribus lactei candoris: floribus etiam eleganter rubentibus reperitur: & hoc dicitur
Colchicum polyanthos, Lob. ad. par. 2.

II. Colchicum polyanthes lato Ellebori albi folio.
Colchicum Byzantinum πλατύφυλλον πολύανθες, Clus. hist.

III. Colchicum polyanthos multiplex.
Colchicum polyanthos fl. multiplici autumnale, Eyst.

IV. Col-

IV. Colchicum pleno flore.
Colchicum πολυφυλλανθές, sive pleno flore, Clus. hist. & ap. 1.
Colchicum pleno flore, Lob. ad. par. 2.
Colchicum autumnale, Eystett.

Quò bulbus major & vetustior, eò plures, majores & majore foliorũ numero, flores constant. Sunt etiam flore albo vel purpureo, quod
Colchicum vernum fl. pleno purpureo, Eyst.
Colchicum album rubr. pleno flore, Svver.

V. Colchicum polyanthes folijs latis convolutis.
Colchicum vernum flore purpureo plenum, Eyst.

Colchicum vernum.

I. Colchicum vernum Helveticum.
Colchicum subobscuro flore & minore, Gesf. Cam.
an Colchicum brumale, Lob. Belg.

II. Colchicum vernum Hispanicum.
Colchicum vernum, Clus. hist. ap. 2.
Colchicum vernum fl. purpureo, Svver.

Flore est antequam se expandat albo, postea coloris purpurei dilutioris vel saturatioris.

III. Colchicum Alexandrinum. quid?
C lchicum Orientale, Matth. alterum orient. Matthioli, Lugd.
Colchicum Syriacum Alexandrinum, Lob. Tab.
Tulipæ genus, quale Appenninæ videtur, Clus. hist.

Item scribit, se semen Colchico semine simile nomine Hermodactyli Syriaci accepisse.

COLCHICVM LVTEVM.

I. Colchicum luteum majus.
Lirium alterum, Theophrasti.
Helichryso Cratevæ similis, Ang.
Narciss. autumnalis quorũdam, Clus. hisp. Lug.
Narciss. autumnalis major, Dod. Clus. hist. Ger.
Narciss. autum. flore luteo, Eyst.
Narciss. autumnalis, Cæs. & Lob. ad. par. 2.
(cui & Colchico-Narcissus) autumnalis luteus, Cam.
Colchicum luteum, Lob. Tab. luteo flore, Svve.

Variat in hortis Belgij angustioribus folijs & cauliculo dodrantali surrecto, Lob. obs. & Dod. ac Clus. hist. aliquando largiore foliorum numero à præcedente discrepat, & est
Narcissus autumnalis flore luteo multiplex, Eyst.

II. Colchicum melino flore.
Narciss. Persicus, Clus. pan. & hist. Cam. Tab. Ger.

III. Colchico luteo similis flore albo.
Sparganium Placæ, Clus. hisp. & hist.

IV. Colchicum luteum minus.
Colchicum parvum mont. luteũ, Lob. ico. Ger.
Narcissus autumnalis minor, Clus. hist.
Colchicum mont. luteum minus, Tab.

V. Colchicum luteum vernum.
Narcissus vernus præcocior flavo flore, Clus. hist. ap. 2.
Narcissus luteus vernus facie Narcisi autumnalis lutei, Lob. ad. par. 2.
Narciss. vernus flore luteo, Svver.
an Colchicum vernũ flavo flore Plateau, Clus. hist.

ORNITHOGALVM ET EIVS SPECIES.

Ὀρνιθόγαλον, propter lacteum colorem, qui in flore nitet, similem ei, qui in alis aut ovis gallinarum observatur, nomen accepisse videtur. Dioscorides l. 2. c. 174. vnius, vt & Plin. l. 21. c. 17. Ornithogale nominans, meminere. Sunt qui Bulbinam Theoph. 7. hist. 13. & Athenæi censent.

ORNITHOGALVM VMBELlatum album.

I. Ornithogalum vmbellatum maximum.
an Narcissus quartus, Matth. Lugd. Tab.
Ornithogalum majus, Dod. Arabicum, Clus. pan. & hist. Eyst.
Lilionarciss. polyanthos, Lob. ob.
Lilium Alexandr. Neotericorũ, Lob. ico. Cam.
Hyacinthus de Padro nostro Italorum, Clus. hist. ap. 2. negans esse Narcissum 4. Matthioli, quod prius asseruerat.
Dulipan apud nos barbaro nomine, Cæs.

Ornithogalum Arabicum multiflorum album, vmbilico interiore nigro, Svver.

II. Ornithogalū vmbellat.maius angustifol.
Ornithogal. medium, Eyst.

Flores intus candidi, exterius virescentes, staminibus ex viridi pallescentibus.

III. Ornithogalum vmbellat. alb. medinm latifolium.
Ornithogalum aliud vulgare, Clus. hist.

IV. Ornithogalū vmbellat. med.angustifol.
Ornithogale, Manardo, Hermolao.
Ornithogal. Dod. gal. Tur. Ang. Ges. hor. Ama. Ger. Cast. secundum, Matth. Lugd.
Ornithogalum 5. sive vulgare: Clus. hist.& pan.
Ornithogalum candido flore, Cord. in Dioscorid.
Ornithogalum candidum vulgare, Ad. Lob.
Bulbus Leucanthemos minor, Dod. Lugd.
Ornithogal. alterum minus, Cam.
Bulbus solsequius, Tab.
Ornithogalon spicatum, Svver.

Est & folijs gramineis, vt in cæteris humistratis. Matthiolus duplex habet, & vtrumq; caule folioso pingit: quare in Lugd. historia vtrumq; à Dodon. differre scribitur: sic Lacuna & Lugd. Matthioli vtramq; figuram proponunt: at Lonicerus, primam tantùm, quam fictam suspicamur.

V. Ornithogal. album minus.
Ornithogal. minus è Pyrenæis, Clus. hist.ap. 1.
Ornithogal. minus, Eyst.

VI. Ornithogal. vmbellatum flosculis ex albo succæruleis.
Ornithogal. Hispanicum minus, Clus. hist.

ORNITHOGALVM SPICATUM.

I. Ornithogalum latifol. & maximum.
Ornithogal. max. Myconi, Lugd.
Ornithogalum maximum, Clus. hist. ap. 1.
Ornithogal. vel Lilium Alexandrinum floribus albis innumerabilibus, Svver.
Magna florum spica, aliquando centenis floribus nivei coloris.

II. Ornithogalum latifolium alterum.
Ornithogal. Aethiopicum, Clus. cur. post.
Ornithogalū Indic.promont. Bonæ spei, Svve.

III. Ornithogalum angustifolium majus, floribus ex albo virescentibus.
Asphodelus fœmina, Dod. gal. Ges. hor.
Asphodelus Galeni, Lac. bulbosus Gal. Dod. Lugd. Cam.
Asphodel. Hyacinthinus fortè Galeni, Lob.obs.
Hyacintho asphodelus, Lob. ico.
Ornithogal. majus, Clus. in pan. majus primum, Eid. hist.
Ornithogal. Pyrenæum, Clus. cur. post.
Ornithogalum aliud spicatum, Cam.

IV. Ornithogalum angustifolium, spicat. maximum.
Ornithog. lacteum, spicatum max. Eyst.

V. Ornithog. spic. seu comosum fl. lacteo.
Ornithogali lactei species major, Eyst.

VI. Ornithogal. majus spicatū flore albo.
Ornithogal. Narbonense, Dod. Lugd.
Ornithogal. spicatū Monspel.flore lacteo, Lob.
Ornithogal. alterum, Cam. apud.Matthiol.qui vulgari adjunxit.
Bulbus Ornithogalo similis Cæs.
Ornithogal. majus Monspel. Clus. pan. secundum, Eid. hist.
Ornithogal. spicatum flore lacteo, Eyst.
Μῶλυ Diosc. l. 3. c. 54. Theoph. 7. hist. 11. & Epimedium Plinij l. 19. c. 5.

VII. Ornithogalum majus spicatū alterum.
Ornithog. 3. vel majus Byzantin. Clus. hist.
Ornithog. spicatum minus, Lob. obs.

VIII. Ornithog. majus spic. flore luteo.
Bulbus Ornithog. similis, flore luteo, Cæs.

IX. Ornithog. spicatū fl. viridi lactescente.
Ornithog. Pānon. albo flore, Clus. pan. & hist.
Ornithogal. Pānonic. Tab. Ger. Eyst.
Ornithogal. flore albo viridiq; linea in dorso prædito, Svver.
an Ornithogalum serotinum, Cam.

X. Ornithogal. spicatum album.
Ornithogal. Hispan. spicatum, Eyst.

XI. Ornithogalū cæruleo pallente flore.
Ornithogalum cæruleum pallens Hyacintho autumnali pene par, Lob. obs.

XII. Ornithogalum exoticum magno flore, minore innato.
Hyacinth. arvorum Ornithogaloides, Colum.
Narcissus 4. Matthioli, Clus. hist. ap. 2.
Ornithogal. Neapolitanum, Eidem ap. 2. Eyst.
Ornithogalum Neapolitan. flore interius candido, exterius cineraceo, Svver.
Phalāgij nomine, Honorius Belli ex Creta misit.

OR-

ORNITHOGALVM LVTEVM

I. Ornithogalum luteum sive pallidum majus.
Ornithogalum 7. sive pallido flore, Clus. hist.
II. Ornithogalum luteum magno flore.
Ornithoga. flavum Alcmarianum, Clus. hist.
III. Ornithogalum luteum.
Bulbus, Trag. (cæpa agrestis) Lac. syl. Ruel. Fuch. Tur. Ges. cat. Dod. Lugd. Cam. Eyst.
Bulbus syl. alius bifolius, Ges. hor.
Sisynrichium, Cord. hist.
Bulbus esculentus, Cast. Lon.
Ornithogalon luteum, Cord. in Diosc. Ad. Lob. Tab. Lugd. Col. Svver.
Bulbus Ornithogalo similis florib. luteis, Cæs.
Vbi adolevit, folia inferiora amittit, quare apud Tabernæm. & Gerar. duæ figuræ Ornithogali lutei, & Ornithogali majoris, Tab. Ornithog. lutei & Cepæ agrariæ nomine, Ger.
IV. Ornithogalum luteum minus.
Ornithogalum 10. sive Pannon. luteo, flore Clus. pan. & hist.
Ornithogali lutei species minor, Lob. obs.
V. Ornithogal. angustifol. bulbi ferum.
Ornithogalum angustifolium campestre luteum minimum bulbosum, Colum.
Variat: nam locis pinguioribus folia latiora & plura, sicut & flores: folia circa bulbillos hirsuta & candidiora sunt.

SECTIO QVARTA.

CEPA: PORRVM: SCILLA: ALLIVM, ET MOLY

CEPA ET EIVS SPECIES.

Aegyptiorum numina, Cepas & Alliū (Plin. l. 19. c. 6.) prosequamur. Cepa à capitis magnitudine, Græcis κρόμμυον, ὅτι κόρας σύμμύειν ποιεῖ, quod oculi pupillam comprimere cogat, utpote secundū Aristot. 20. probl. 22. mordaci nimiū vapore lancinando & lacrymas movendo.

Genera Theophrast. 7. hist. 4. à locis cognominata refert, Gardiam, Cnidiam, Samothraciam, Satanicam, Ascaloniam; & fissilem. At Dioscorides l. 2. c. 181. longa, rotunda, flava & candida meminit. Plin. l. 19. c. 6. Cepa, inquit, genera apud Græcos Sardia, Samothracia, Alsidena, Setania, Schista, Ascalonia, &c.

Quare alia maior est, alia minor: alia candida, alia viridis, alia rufa, alia subrubens: alia est rotunda, alia oblonga: omnes ut plurimùm duplici aut triplici membranâ, quas Festus tallas, alij tunicas vocant, vestita. Sic aliæ acerrimæ, aliæ mediocriter acres, aut nihil ferè acredinis habentes. Sic aliæ seruntur, aliæ deponuntur: aliquando seminis loco bulbos gerunt. Vt Dalechampius notavit.

I. Cepa vulgaris.
Cepe, Brunf. Ges. Lob.
Cepa, Trag. Fuch. Tur. Matth. Lac. Cord. in Diosc. Ang. Cast. Cæs. capitata, Matth.
Cepa rotunda, Dod.
Cepa sativa Matthioli, Lugd.
Cepa alba & rubra, Ges. hor. Lon. Tab.
Variat colore floris, vel candido, vel purpurascente: tunicarum quoq;, coloris rubri, aut candidi: radicis formâ, major est, & minor: oblonga, fessilis, vel orbiculata, turbinata, quibusdam communioribus, in compressam latiorem circumferentiam bulbaceam abit.
Cepas porraceas, vocant stolones, qui primo Vere, dū tenelli sunt, antequam caulescunt, in cibos eruuntur.
II. Cepa oblonga, Dod. Ges. hor.
Cepe Hispanica oblonga, Lob. ico. Cam.
III. Cepa radice candida dulci.
Cepa quarta, Ges. hort.
IV. Cepa plurium caulium.
Cepa ovata à radicis figura, Cord. hist.

V.

V. Cepa fectilis, Matth. Cast. Lugd.
an Gethyon Græcis, & Cepola Columellæ.

VI. Cepa fissilis, Matth. Lugd. cui & Cepæ χισαί.

VII. Cepa sterilis, Trag. Gesf. hor.
Cepa Ascalonica, Matth. Lugd. cui fortè Bulbus Setanius, quem Theoph. & Plin. Cepæ genus esse testantur.
Cepæ species sunt Ascalonia, Cast.
Cepis affinis, Ascalonia vulgo, Cæs.
Scaliones, Tur.
Verùm & Lobelius hist. Belgica Ascalonitidem antiquorum exhibuit, fortè à priore diversam.

PORRVM EIVSQVE Species.

QVOD πράσον Dioscorides l. 2. c. 179. vocavit, & in κεφαλλωτὸν, capitatum, & ἀμπελόπρασον distinxit; id Latini Porrum, quod porrò eat, & longè lateq; grassetur, vocarunt. Theophrast. 2. caus. 20. & 3. eiusdem 23. τὸ κακρὸν πράσον, tonsum porrum addidit: aliàs 7. hist. 1. 2. 3. 4. 5. & 6. de Porro egit. At Plin. l. 20. c. 6. est sectivum & capitatum; & illud l. 19. c. 6. duplex fecit.

I. Porrum commune capitatum.
Porrum, Brunf. Cord. in Diosc. Dod. (& Porrus Palladij) Gesf. hor. Cæs. Cast. Tab.
Porrum commune, Matth. Lug. vulgare, Lob.
Porrum capitatum, Fuch. Tur.
Porrum capitatum vulgare, Cam.

II. Porrum sectivum latifolium.
Porrum sectivum, Plinio, Dod. Cæs.
Porrum sectivum capitatum, Matth. & (sectile) Lac. Lugd.
Porrum tonsile & capitatum, Lob.
Porrum tonsile sive sectile, Cam.

Hæc duo genere non differunt, cùm ex eodem semine generentur, & cultura solùm discrepent: quia id quod ad culinaria juscula sæpius detonderi solet, Sectivum aut Sectile Columellæ & Palladio nominatur: quod verò capitatum fieri debet, non tondendũ, & autumnali tempore transferendum: etiam Plinio monente.

III. Porrum sectivum juncifolium.
Porrum sectivum, Trag. Fuch. Gesf. hor. Lon. Lugd.
Porrum sectile, Matth.
Cepa Ascalonia, Matth. desc. Ger.
Cepa fissilis & Getion. Tur.
Schœnoprasum, Dod. Lob. (cui Ascalonia Matth.) Tab.
Porro tonsili cognatum, Cam.
Gethyllis, quam Ceparum genus Nicandri Scholiastes dicit, Gesf. hort. in Porro sectivo.

Differt à veterum Sectivo, cùm illi folia lata, huic pro folijs junci inanes sint: hinc nomine ex Iunco & Porro composito, Schœnoprasum vocarunt.

Majus & minus habetur: illud rarius & ad condimenta mitius, quod Gethium Gesnero: minus Gethyllis.
Gethyllidem sylvest. Gesf. lib. de hor. proponit.

IV. Porrum folio latissimo.
Porrum Syriacum, Tab.

V. Porrum syl. inodorum.
Porro simile, exilius & inodorum, Lob.

VI. Porrum syl. gemino capite.
Ampeloprason, seu Porrum syl. Lob. Lugd. cui à Matthioli diversum.
Porrum sylvestre primum, Tab.

VII. Porrum syl. vinearum.
Ampeloprasum, Matth. Ruel. Ama. Ang. Gesf. hor. Lugd.

SCILLA EIVSQVE SPECIES.

ΣΚίλλαν Theoph. 1. hist. 7. & 10. proposuit, & 7. hist. 11. Scilla Epimenidia vocata, & quæ ab vsu nuncupationem sortita sit, meminit. Sic Dioscorid. l. 2. c. 202. σκίλλαν habet, & ca

& cap. seq. παγκράτιον, *quod Scillam aliqui nominant. Genera duo Scillæ medicæ, Plin. l. 19. c. 5. mascula albis folijs, fœmina nigris: & tertium genus cibis gratum, Epimenidium vocatum &c. Et l. 20. c. 9. Scillarũ in Medicina alba est, quæ mascula, fœmina nigra: candidissima vtilissima.*

I. Scilla vulgaris radice rubra.
Pancratium & Scilla Diosc.
Scilla fœmina, Plinio.
Sqnijlla, Brunf.
Scilla, Trag. (& Cepa maris) Matth. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. Ges. hor. Lon. Cam. Cæs. cuius bulbus rufi coloris, & nigra in montibus non longè à mari, reperitur.
Scilla communis & Pancratium, Dod. gal.
Scilla nigra & fœmina Plinij, & Pancratium Dioscoridis, Costæo.
Scilla major, Cast.
Pancratiũ, Guil. Cl. hisp. & hist. Dod. Lug. Tab.
Scilla rubentibus radicis tunicis folio aloës carinato, Lob.

II. Scilla radice alba.
Scilla, Guil. Dod. Hispanica, Clus. hisp. & hist. Cast. ap. Lugd. alba, Eyst.
Scilla (sive cæpa marina) Lob. major, Tab.
Scilla minor, sive Pancratium, Cast.

III. Scilla esculenta.
Scilla epimenidia, Theoph.
Scillæ 3. genus epimenidia, Plin.
Scilla vera & legitima, Ang.
Scilla dulcis & candida in Cephalonia, & Creta, Costæo in Mesuem.

ALLIVM EIVSQVE SPECIES.

Allium fortè ab ἄλλεσθαι *exilire, quod exiliendo crescat.* Σκόροδον *Dioscoridi l. 2. c. 182. vel quasi* σκαῖον ῥόδον, *id est, rudis rosa, propter odorem gravem: vel quod comestum, vapores excrementitios ad cutim pellat, & vescentibus pandiculationes moveat. Sunt qui ab halante gravi odore deducant, & Alium scribant.*

Genera Dioscoridi, sativum & hortense, quòd vel multiplici in Aegypto, vel singulari, vt Porrum, capite constet, cuius nucleos Græci ἀγλῖδας *nominant: aliud sylvestre, quod* ὀφιοσκόροδον. *At Theophrasto 7. hist. 4. aliud præcox, aliud serotinum: differunt præterea magnitudine singulari: quædam etiam non nucleis, quædam verò multis coagmentantur, quos* γέλεις *Theoph.* ἀλλῖδας, *Galenus:* σκελλίδας, *Aegineta l. 4. c. 33.* ὄνυχας, *Aëtius lib. & cap. 11. vocat. Verùm Plinio l. 19. c. 6. Generum Allij differentia, in tempore, præcox maturescit 60. diebus: tum in magnitudine. Vlpicum quoq; in hoc genere Græci apellavere. Allium Cyprium, alij Antiscorodon (fortè rectius Aphroscorodon) &c: sunt qui velint Allium Vlpicum Plinij, Allium Aegyptiacum Dioscoridis esse.*

In Virginea multis locis Allium nascitur, ab Anglicano parum differens: descr. Virgin. quod vt & Cape in Hispaniola, vix vnquam bonum evadit: par. 4. Amer. c. vlt. Et Indi ex omnibus Europæis radicibus Allium eligunt, quo ventriculum reficiant: Ioseph. Acosta l. 4. cap. 18.

I. Allium sativum.
Allium, Brunf. Trag. Matth. Ruel. Cord. in Diosc. Tur. Lac. Ang. Lon. Lob. Cast.
Allium hortense, Fuch. vulgare, Cam.
Allium sativum, Dod. Ges. hor. Cæs. Lugd.
Allium sativum multifidum, Cord. hist.
Verùm Matthiolus, Lobelius & Dodonæus, vna figura Allium sine flore, Allium cum flore, & Allium amphicarpon; & Tabernæmont. sub Porro syl. latifolio proposuit.
Genus quoddam capitibus ingentibus ex Africa adferri, Cæsalpinus auctor est.

II. Allium sativum alterum: sive Allioprasum caulis summo circumvoluto.
Allium sativum amphicarpon, quod & radicum nucleis seritur, & seminibus, quæ nucleos

similitudine referunt, Cord. hist.
Allium sativum secundum, Dod.
Scorodoprasum secundum, Clus. pan. & hist.
Allium Creticum, sive Serpentinum, Cam.
III. Allium sativum radice simplici.
Μώλυζα Hippocrati.
Allium mas, Matth.
Allium simplex, Cord. hist.
Allium sativum singulari capite, & Allium masculum, Vercell.
Allium Aegyptiacum, Portæ.
IV. Allium Cyprium Theoph.
Allium Vlpicum, Plin.
Allium Vlpicum vel Punicum, Columell.
Aphroscorodon, sive Allium Vlpicum, Ruel. Ges.
Allium Cyprium, sive Vlpicum, Portæ.
Allium sativum tertium, Dod.
V. Allioporrum sive Scorodoprasum.
Scorodoprason, Dioscor. l. 2. c. 183. Gal. Aegin.
Scorodoprason, Trag. Matth. Cord. in Diosc. Ges. hor. Lac. Cast. Lugd. Portæ.
Allium porrinum, Car. Stephano.
Scorodoprasum & porrum Turcicum, Amat.
VI. Allium sphæriceo capite, folio latiore, sive scorodoprasum alterum.
Ampeloprasum primum, Dod.
Scorodoprasum sive alliporrum, Ad.
Scorodoprasum, Lob. Cæs.
Scorodopra. 1. Clus. pan. & hist.
Scordoprasum alterum, Lugd. qui cum sequenti eâdem tabellâ pinxit.
Porrum Indum, Cam.
VII. Allium sphæriceo capite folio angustiore.
Scorodoprasum alterum, Lob. Lugd.
IIX. Allium sylvestre latifolium.
Allium syl. quod vrsinum vocant, Plin. l. 19. c. 6.
Allium syl. Brunf. Trag. (& colubrinum) Eri. Cordo: syl. latioris folij, Dod.
Allium vrsinum, Matth. Fuch. Dod. gal. Ama. Ges. col. Tur. Clus. hist. Lugd. Thal. Cæs. Cast. Cam. Eyst.
Allium vrsinum latif. Ad. Lob. Lug.
Allium syl. bifoliũ & arctoscorodum, Ges. hor.
Allium syl. ophioscorodon appellat, Cord. in Diosc.
Ophioscordon, Lon.
an Scorodoprason, Ang.
Moly, sive Allium Vrsinum, Swer.
Sunt qui Dioscoridis Scorodoprasum, aut eius Ampeloprasum, aut Ophioscorodon, sed malè, censeant.
IX. Allium montanum, latifolium maculatum.
Allium anguinum, Matth. Lugd. Portæ. serpentinum, Cast.
Ophioscorodon, Lob.
Victorialis longa, Ges. hor. Clus. pan. & hist. (cui & major) Eyst.
Allium alpinum, Ges. hor. Dod. Tab. cui & Victorialis mas.
Est mas & fœmina, illa latioribus, hæc angustioribus est folijs, quare
Victorialis mas, & fœmina, Camerario dicitur.
X. Allium syl. campestre purpurascens.
Allium caninum primum, Trag.
Allium syl. primum, Fuch.
Allium campestre, Cord. in hist.
Allium syl. Ges. hor. Cæs. Cast. syl. minus, Dod. gal.
Allium tenuifolium, Cam.
XI. Allium campestre juncifolium capitatum purpurascens majus.
Allium in arvis, Plinio.
Allium sylvest. quod Ophioscoridon, Ruel. Matth.
Allium syl. tenuifolium, Ad. Lob. ico. Dod.
XII. Allium syl. capitatum purpurascens minus: quod à primo potissimùm magnitudine differt, cùm palmare sit, & folijs junceis.
XIII. Allium syl. bicorne flore obsoleto.
Allium caninum alterum, Trag.
Allium syl. Tur. syl. alterum, Fuch.
Allium sylvestre majus, Dod. gal.
Allium rubentibus nucleis, Lob. ico.
Est majus & minus.
XIV. Allium aquaticum.
Allium fluviatile in sabulo ad Albim fluvium in Misnia, Franc. hort. Lusat.

ALLIVM MONTANVM.

I. Allium mont. bicorne latifolium flore dilutè purpurascente.
Allium sive Moly mont. latifol. 1. Clus. pan. & hist.
II. Allium montan. bicorne angustifolium flore purpurascente.

Ampe-

Ampeloprafson proliferum, Lob. ico. Cam.
Ampeloprasum 1. Cam. apud Matth.
Allium sive Moly montan. 2. Clus. pan. (& Moly montan. gramineo folio) & hist.
Moly montanum carmesino colore, Svver.
III. Allium mont. bicorne flore exalbido.
Allium sive Moly montan. 3. Clus. pan. (& Moly mont. junceo folio) & hist.
an Gethioides syl. Colum.
IV. Allium mont. bicorne flore obsoletiore.
Allij mont. quarti species 2. Clus. pan. & hist.
Huc referri potest
Moly lurido colore, Svver.
V. Allium mont. bicorne fl. pallido odoro.
Allij mont. quarti species 1. Clus. pan. & hist.
VI. Allium juncifol. bicorne luteum: quod 1. est in Prod. Monspelio D. Saltzman. attulit.
VII. Allium mont. capite rotundo.
Allium sive Moly mont. 5. Clus. pan. (& Moly mont. purpureo flore) & hist.
IIX. Allium Pyrenæum.
Moly Pyrenæum purpur. flore, Clus. hist. ap. alt.
IX. Allium mont. folijs narcissi majus.
Alliũ sive Moly narcissinis fol. 1. Clus. pan. & hist. an Moly folijs Narcissi, Lob. Lugd.
Variat: 1. est, folijs splendentibus viridibus, floribus purpurasc. 2. folijs magnis cinereis & mollioribus, florib. dilutiorib. hoc posterius, est Moly narcissin. folijs primi altera spec. Clus. hist.
X. Allium montan. folijs Narcissi minus.
Allium sive Moly Narcissinis folijs 2. Clus. pan. & hist.
Allium saxatile & Bulbus vomitorius, Cam.
Et hujus altera species folijs longioribus & angustioribus, floribus dilutioribus, & est Moly narcissin. fol. secundi alt. spec. Clus. hist.
XI. Allium mont. radice oblonga: quod 2. in Prod.
an Allium mont. sive Petroscorodon, Ges. hor.
Allium mont. radice oblonga, Eid. col. stirp.
XII. Allium montanum minus: quod 3. in Prod.

MOLY ET EIVS SPECIES.

MΩΛΥ, *ἀπὸ τοῦ μωλύειν τὰς νόσους, ab amoliendis morbis. Vnius Theoph. 9. hist. 15. & Dioscorid. l. 3. c. 54. meminere: at Plin. l. 25. c. 4. duplex proposuit: alterum radice rotunda: alterum verò longa.*

I. Moly latifolium liliflorum.
Moly Theoph. fortè & Plinij radice rotunda.
Moly Theoph. Ang. Dod. Clus. hisp. & hist. Cam.
Moly liliflorum, Ad. Lob. Lugd.
Moly latifolium, Moly Theoph. Dod.
Moly Homericum, Scillæ alterum genus, & Pancratium, Diosc. Cæs.
Moly Indicum flore purpureo, Svver.
Flore est candido, vel subrubente.
II. Moly latifolium Indicum.
Duplex figura proponitur: altera priori similis, paucis folijs, caule oblongo, capite rotundo: altera, folijs plantaginis, caule brevi, capite ex pluribus bulbulis compacto: illud dicitur Caucafon, Moly Indicum vocatum, Lob.
Moly Ind. Dod. Lugd. Indicum 1. Tab. 2. Cam.
Alterius figuræ nomina:
Caucafon, Lob. ico.
Moly Indicũ, Clus. hisp. & hist. Inidcum 2. Tab.
Narcissus sive Pancratium Clusij, Svver.
III. Moly latifolium Hispanicum.
Moly Hispanicum purpureum, vel Moly montanum latifol. purpur. Hispan. ad Clus. cur. post.
Flores plus minus 60. dilutè rubentes, aut purpurascentes. Huc refer
Moly latifolium, Eyst.
IV. Moly latifol. luteum odore allij primum.
Moly mont. latifol. flavo flore, Clus. hist. ap. alt.
Moly luteum Botanicorum perperam Ornithogalum luteum latifolium, Lob. ad. par 2.
Moly flavo flore, Svver.
V. Moly latifol. luteũ odore allij secundum.
Moly latifolium flore flavo, Eyst.
VI. Moly Africã. vmbella purpurasc. in Prod.
VII. Moly exoticum florib. alboviridibus.
Moly flore albo lineis viridis coloris, Svver.
IIX. Moly angustifolium vmbellatum.
Moly, Matth. Cast. Lugd. Lon. angustifolium, Dod.
Moly Dioscoridis, Lob. Clus. hisp. & hist. Cam. an Allium vrsinum alterum, Cæs.
IX. Moly humile folio gramineo.
Chamæmoly, an Moly Dioscor. Colum.
X. Moly parvum caule triangulo.

Moly parvum Pesarense, Ponn. Ital.
XI. Moly angustifol. florib. majoribus.
Moly minus, Clus. hist.
Moly minimum albo flore, Swer.
XII. Moly angustifolium folijs reflexis.
Moly serpentinum vocatum, Lob. Lugd.
Scorodoprasum alterum Clusij, quibusdam.
XIII. Moly atropurpureum Swer. mihi incognitum.
XIV. Moly moschatum capillaceo folio.
Allium syl. perpusillum juncifolium moschatum, Lob. ad. part. alt.

SECTIO QVINTA.

LILIVM: MARTAGON: CORONA IMPERIALIS.

LILIVM ET EIVS SPECIES.

LILIVM, κρίνον καὶ λείριον Græcis, Theoph. 6 hist. 6. Lilij florem variare dixit, & purpureum esse, singulis caulibus, aliâs vnum, aliâs plura exire. Dioscorides l. 3. c. 116. duo genera agnovisse videtur, dum scribit, & rubra lilia esse. At Plinio l. 21. c. 5. Lilium triplex, album, rubens, purpureum, quod aliquando gemino sit caule, quod Narcissum vocitent. Dividimus in Lilium radice bulbosa & vna, vt sunt Lilia alba, Martagon: vel pluribus, Asphodeli bulbis constante, vt Lilium luteum & rubrum.

LILIVM ALBVM

I. Lilium album flore erecto & vulgare.
Lilium sive rosa Iunonis, Apuleio.
Ambrosia sive Lilium album Nicandri, Ang.
Lilium Brunf. Dod. gal. Tur. Matth. Lac. Cast. Cæs.
Lilium album, Trag. Fuch. Ges. hor. Ang. Lon. Lugd. Tab. Eyst.
Lilium candidum, Cord. in Diosc. Ad. Lob. Dod. Franco.
Lilium album vulgare, Cam.
Variat: aliquando circa caulis medium, foliorum quasi cespes, vt pingit Bry, nomine Lilij multifolij Stutgardiæ nati.
aliquando ex caule plano trium vnciarum lato, numerosi flores exurgunt, vt idem figuram habet, cui titulus.
Lilium liliorum, sive 122. lilia ex eodem bulbo enata.
II. Lilium album floribus dependentibus, sive peregrinum.
Sultan Zambach (sive Martagon Constantinopolitanum) Clus. pan. & hist. Eyst. du Bry.
Martagon album, Lilium candidum Byzantinum, Lob. ico.
Lilia candida Martagonis Constantinopolitani nomine insignita, Lob. ad. par. alt.
Lilij albi species alia, Cam.
Hoc nonnunquam sexagenos flores in plano & lato caule protulit, quare
Lilium alb. Byzantin. πολυανθές, Clusio.
Sic Lobeli° ad. part. alt. in caule palmaris latitudinis, humanæ proceritatis, ducentos & plures candidissimos & suavissimos flores observavit.
Huc referendum
Lilij pulchri albi & ignoti species Theophrasti, Rauwolff.
Lilium album Syriacum, Lugd. in ap.
an Lilia cādidissima in Baya, medicinæ tota vtilia, Linsc. par. 4. Ind. or. c. 14.

LILIVM PVRPVROCROCEUM.

I. Lilium purpurocroceum majus.
an Bulbus cruentus, Hippocrati.
Lilium purpureum Diosc. rubens Plinij.
Hemerocallis Diosc. Matth. Amat. Ang. Lac. Cast.
Hemerocallis 1. Matthioli, Cam. & Lugd.

Hya-

Hyacinthus & Cosmosandalos Poetarum, Dod. & Portæ.
Lilium rubrum, sive aureum, Brunf.
Lilium rufum, Trag. Dod. gal.
Lilium rubens, Gesf. cat. Fuch. ico.
Lilium rubens vel croceum alterum, Gesf. hor.
Lilium croceum, Fuch. Lon. syl. croceo flore, Cæs.
Lilium purpureum, Tur. Ad. purpur. majus, Lob. Dod. (& Cynorrhodon Plinij, vt & Ang. & Portæ) Lugd. Eyst.
Lilium aureum majus. Tab.
Martagon, Cast. ico.
Martagon radice alba, Ang.
Martagon Chymistarum, Lob. ico.
Vidi & candido flore.

II. Lilium purpurocroceum flore pleno.
Hemerocallis 1. Matthiol. flore pleno, Cam.
Lilium cruentum flore pleno, Eyst.

III. Lilium purpurocroceum minus.
Lilium purpureum minus, Ad. Lob. Dod.
Lilium purpur. alterum minus, Lugd.
Lilium rubrum minus non bulbiferum, Clus. pan.
Martagon 3. Hyacinthus Poëtarum, Ang.
Lilium puniceum non bulbiferũ minus, Clus. hist.
Variat: communiter flore puniceo & quasi rubente, numero paucioribus: aliquando viginti & plures observantur: reperitur & pleno flore, duodecim, viginti, aut plurium foliorum textura, constans.

IV. Lilium phœniceum.
Martagon phœnicum dilutum, Lob. belg.
Martagon Chymistarum alterum, Lob. ico.
Lilium puniceum non nbulbiferum majus flore diluto, Clus. hist.
Flores nonnunquam sexaginta vno caule.

V. Lilium Sandycis colore polyanthos.
Lilium cruentum polyanthos, Eyst.
Flores 84. in hoc observati.

VI. Lilium cruentum plantaginis folio.
Lilium cruentum latifolium, Tab. quid?

LILIVM BVLBIFERVM.

I. Lilium bulbiferum latifolium majus.
Lilium cruentum bulbos majusculos squamatim compactos gerens, summo alis diviso caule, Lob. ico.
Lilium cruentum bulbos gerens, Lugd.
Martagon bulbif. majus, Clus. pan. vel primum, Eid. hist.
Martagon rubrum, Tab.

II. Lilium bulbiferum angustifolium.
Martagon cruentum angustifolium, Lob. ico.

III. Lilium bulbiferum minus.
Lilium rubens vel croceum alterum, &
Lilium rubens seminiferum, Gesf. hor.
Lilium cruentum 4. secundũ caulem bulbulis donatum, Lob. cruentum aliud, Lugd.
Lilium purpureum tertium, Dod.
Martagon bulbifer. minus, vel pratense, Clus. pan.
Martagon bulbifer. 3. vel lilium puniceum bulbiferum 3. Clus. hist.
Hemerocallis prima Matthioli bulbifera, Cam.
Lilium cruentum bulbif. Eyst.

IV. Lilium bulbiferum incanum.
Martagon bulbifer. incanum, Clus. pan. vel 2. Eid. hist.
Hujus iconem, Lobelius primo, adiunxit, & apud Lugdunensem, sub Lilio cruento bulbos gerente pingitur.

LILIVM FLORIBVS REflexis latifolium.

I. Lilium floribus reflexis montanum.
Affodillus, Brunf.
Hyacinthus Poëtarum, vel. 5. Trag.
Asphodelus fœmina, Fuch.
Lilium purpureum, Fuch. ico. Gesf. hor.
Lilium syl. Dod. Cam. alterum, Clus. pan.
Lilium syl. purpureo flore, Cæs.
Lilium alterum, Martagon Italis, quod Petilium Plinius appellat, Ama.
Lilium montanum, Ad. Lob. sive syl. 2. minus, Clus. hist.
Martagon, Matth. Lac. Lugd. Cast. desc.
Martagon primum, Ang.
Hemerocallis, Dod. gal. Cord. in Diosc. Gesf. hor. Lon.
Lilium montanum flore purpurascente punctatum, Eyst.
Variat floris colore, qui plerumq; subruber, aliquando dilutus albicansue: sic & maculæ rubræ inordinatæ florum folijs, & intus & foris, maximè circa foliorum exortum, intrinsecus asper-

asperguntur: hujus tres differentias Clusius agnoscit: huc referre oportet
Martagon Pannon. flore suave rubente, ipsius Bry.

Reperitur etiam longiore spicâ, & dicitur Martagon mont. longiore spica, Bry: & etiam quasi duplici corolla ab eodem pictum, Francofurti natum.

II. Lilium floribus reflexis alterum, lanugine hirsutum.
Lilium purpureum mas, Ges. hor.
Lilium syl. primum & majus, Clus. pan. & hist.
Hemerocallis flore rubello, Lob. ico.
Lilium Saracenicum, Tab.

Flores priore plures, saturatè purpurascentes, maculis nigricantibus distincti: aliquando dilutè purpurascentes, maculis carentes;
Lilium flore purpurascente non punctatum, Eystett.

Pingit insuper Bry
Martagon exoticum flore spadiceo, &
Martagon flore carneo.

III. Lilium floribus reflexis, varijs, sive tertium.
Lilium mont. sive syl. tertium, Clus. hist.
Lilium montanum max. polyanthos variegatum, Eyst.

Simile est Clusiano.

Flos antequam explicetur, foris carneus: explicatus, intus albus, notis purpureis insignitus.

Clusius & quartum genus addit, floribus saturatè purpurascentibus serius florentibus, & odore non insuavi præditis.

IV. Lilium flor. reflexis albis non punctatis.
Lilium mont. albo flore, Clus. hist. ap. alt. & cur. post.
Lilium mont. minus alb. non punctatum, Eyst.
Martagon imperiale niveum sine maculis, Bry.

V. Lilium flor. reflexis albis punctatis.
Lilium montanum albis floribus maculis purpureis insignitis, Clus. cur. post.
Lilium mont. majus alb. punctatum, Eyst.

VI. Liliũ flor. reflex. polyanth. alb. punctat.
Lilium montanum maximum polyanthos album rubris maculis aspersis, Eyst.

VII. Lilium Byzantinum miniatum.
Lilium rubrum Zuphiniare, sive miniatũ Chalcedonicum, Clus. pan.
Lilium rub. sive miniat. Byzant. Eid. hist.
Hemerocallis Byzantina altera, Lob. ico.
Lilium Chalcedon. miniatum serotin. Lob. ad. par. alt.
Hemerocallis Constantinopolitana phœnicea vnico flore, Lugd.

Flos colore elegantissimi minij aut ceræ rubræ recentis, rarius prorsus nivei, aliquando flavi coloris: modò vnus, modò duo, quatuor, quinque, sex, tredecim.

IIX. Lilium Byzant. miniatum polyanthos.
Lilium Byzant. miniato saturatiore flore πολυανθὲς, sive Zusiniare, Clus. hist.
Liliũ Chalced. miniat. præcox, Lob ad. par. alt.

Flores quinos, senos, denos vt plurimum profert, rarius 20. 30. vel 40. in caule duorum triumve digitorum latitudine, aliquando saturatioris, aliquando dilutioris coloris, hocq;:
Lilij Byzantini miniati dilutioris floris nomine pingitur à Clusio in hist.
Lilium Byzantinum serotinum, Eyst.
Lilium Byzant. flore multiplici, Eid.

Hoc florum foliorum numero duodenario, & staminum multitudine à priore discrepat.

Varietas in folijs: quæ flore est dilutiore, caulem & folia viridiora habet: quæ verò saturatiore, hujus caulis & folia plerumq; ex purpura nigricant. Aliquãdo flores in modũ corollæ dispositi nascũtur, vt Bry pingit, nominans Martagon corollam præbens.

IX. Lilium purpuro sangvineũ fl. reflexo.
Hemerocallis altera, Matth. Lug. quá cum Lilio Zusiniani eandem vult, Clus.
Lilium sylvestre alterum, Dod. ico.
Hemerocallis Chalcedonica purpuro sangvinea polyanthos, Lob. Cam. (cui idem cum Lilio Zusiniari Clusij) Bry.

X. Lilium pyramidale moschatum.
Lilium syl. sive Hemerocallis moschata polyanthos, &
Martag. imperiale nuperorum, Lob. ad. par. alt.
Martagon imperiale moschatum, Eyst.

Est florum centum & viginti & plurium, rosæ moschatæ odore, qui diluti & lividi coloris maculis ex fusco purpureis notati: florum 210. ferax in horto Eyst. conspectum fuit.

LILIVM FLORIBVS REflexis angustifolium.

I. Lilium rubrum angustifolium.

Lili

Lilium rubrum præcox, Cluſ. hiſt. Bry.

Vno, duobus, tribus eſt floribus: & quia aliquando anguſtioribus eſt folijs, vel latioribus, idcirco Cluſius in hiſt.

Lilium rubrum præcox 1. & 2. facit.

II. Lilium breui & gramineo folio.

Lilium rubrum præcox 3. anguſtifolium, Cluſ. hiſt.

Lilium miniat. tenuifol. Cluſ. hiſt. ap. alt.

Hemerocallis Macedonica & Martagon Pomponeum, Lob. ad. par. alt.

Lilium montanum rubrum præcox, Eyſtett.

Floribus aliquando 35. 46. & 48. ſed in plano caule, vel miniati, vel cruenti coloris.

III. Lilium miniatum od rum anguſtifolium.

Lilij miniati tenuif. aliud genꝰ, Cluſ. hiſt. ap. alt.

Martagon Pomponij, Eid. & cur. poſt. & Eyſt.

IV. Lilium flavum anguſtifolium.

Lilium montanum flavo flore maculis diſtinctum & non diſtinctum. Cluſ. hiſt. ap. 1. & alt.

Lilium montan. flavo flore, Lob. ad. part. alt.

Lilium montanum flore luteo punctatum & non punctatum, Eyſtett.

Martagon ſive Hemerocallis punctata flavo fl. & Martagon non punctatum, flore flavo, & Martagon ſive Lilium de Canada auri colorem referens, flore intus nigris maculis aſperſo, Bry.

Lilium montanum magis flavo flore & atrioribus maculis, Cluſ. cur. poſt.

Variat flos colore flavo, vel dilutiore quaſi pallente, in alio maculis nigris diſtincto: in altero flores nullis punctis internè diſtingvuntur, ſed omnino flavi ſunt: rarius quadraginta & plures flores penè flavos, ſed in caule plano profert, quod multiflorum Cluſius in hiſt. ap. alt. nominat: variat etiã ſubviridi flo. & dicitur Martagon ſubviridi flore, Bry.

LILIVM SIVE CORONA Imperialis.

I. Lilium ſive Corona Imperialis.

Corona Imperialis, Dod. Lugd. (& Chalcedonicum Lale) Lon. Tab. Cam. Eyſt. Rob. qui & Coronam imperialem majorem addit.

Lilium ſive Corona Imperialis, Lob.

Tuſai ſive Lilium Perſicum 1. (& Hemerocallis Dioſcoridis) Cluſ. pan. & hiſt. & du Bry.

Variat flos colore luteo, vel verius palleſcente, vel purpurei Lilij inſtar rubente, aut Sandaracæ colorem refert, & hæc dicitur

Tuſai 2. Cluſij hiſt.

At Lobelius ad. part. alt. varietatem in caule, flore & folio adfert: cui alia præcocior, alia ſerotina: præcocior altera folio lato dilutè virente, fl. pallidiore; altera media, quæ elatior, folio pallidiore, anguſtiore, flore dilutiore. At ſerotina folijs latioribus, atrovirentibus, flore ſaturo phœniceo.

II. Lilium, ſive Corona imperialis multiflora latoque caule.

Tuſai, ſive Lilium Perſicum 3. & Tuſai πολυανθὲς, Cluſ. hiſt. pan. & rar.

Corona imperialis polyanthes, Eyſtett.

Corona platycaulos, ſive laticaulis, Lob. ad. par. alt.

Flores 20. 30. 40. 50. & etiam 70. in caule lato, qui ſequenti anno caulem rotundum acquirit, cum 3. 5. 7. aut octo floribus.

III. Lilium ſive Corona imperialis duplici corona.

Corona imperialis phœnicea duplici corona, aut ſerie florum, Lob. icon.

Corona imperialis polyanthes, Tab. ico.

Corona imperalis florũ claſse duplici, Eyſtett.

Corona polyphyllos ſive folioſa, Lob. ad. part. alt.

Tuſai, ſive Lilium Perſicum 2. du Bry.

Corona imper. duabus coronis ornata flore flaveſcente, Svver.

Et hujus varietas apud Lobel. caule numeroſis folijs ſtipato, corona duplici nonnullis floribus in caulis faſtigio: altera, flore dilutiore minus propendente, ob florum acervum caulem ambiente: & hæc eſt

Corona polyphyllos & polyanthes altera, Lob. ad. par. alt.

IV. Lilium ſive Corona imperialis non fœtens.

Tuſai quarta differentia, Cluſ. hiſt.

V. Lilium ſive Corona Imperialis ramoſa.

Tuſai πολύκλωνος, Cluſ. hiſt.

Ramis ſingulis 11. flores: vel in altero 8. vel plures: in altero, 5. vel ſex.

LILIVM PERSICVM.

Lilium Perſicũ, Dod. (& Hyacinth. ſpurius 6.) Lob.

6.) Lob. (& Pannachio Persianorum) Lugd. Tab. Cam. Eyst. Rob. Svver. Bry.
Lilium Susianum, Clus. pan. & hist. Bry.

LILIVM ASPHODELI radice.

I. Lilium luteum asphodeli radice.
Lilium non bulbosum luteum, Dod. Lug. Ger.
Liriosphodelus luteus liliflorus, Ad. Lob.
Liliasphodelus luteo flore, Clus. pan. hist. Cam.
Liliago minor asphodelo affinis, Hemerocallis Dioscoridis videtur, Cæs.
Asphodelus liliaceus, Eyst. luteus, Tab.
Flore est communiter luteo, rarius albo.

II. Lilium rubrum asphodeli radice.
Hemerocallis Diosc. Theoph. & Plinij.
Lilium rubens harundinaceum, Ges. hor.
Lilium non bulbosum obsoleto colore rubens, Dod.
Liriosphodelus phœniceus, Lob.
Liliasphodelus puniceus, Clus. hist.
Lilium rubrum non bulbosum, Lugd.
Liliago major asphodelo affinis, Cæs.
Asphodelus liliaceus rubens, Tab.
Lilium non bulbosum sive arundinaceũ, Cam. sive phœniceum, Ger.
Lilium fatuum, Eyst.

SECTIO SEXTA.

ORCHIS: SATYRIVM: DENS CANIS: OPHIRYS: OROBANCHE.

ORCHIS EIVSQVE DIFferentiæ.

ΟΡΧΙΣ *sive Testiculus, à Theophrasto 9. hist. 19. & Dioscoride l. 3. c. 141 proponitur: Dioscorides, inter Orchidem, & Satyrion differentiam hanc fecit:* ὀρχίδας *vocans, quæ radicem bulbosam habent, eamq́ geminam, oblongam oliva modo angustam, superiorem pleniorem, & inferiorem molliorem, ac rugosiorem. Satyrion autem, quod radicem habet vnam, eamq́ bulbosam, mali magnitudine.*

Genera Orchidis, Dioscorides duo fecit: vnum, Κυνὸς ὄρχιν, *testiculum canis: alterum,* σεραπιάδα *cognominatum. Sic Satyrium duplex, alterum* σατύριον τρίφυλλον; *alterum* σατύριον ἐρυθρόνιον, *vel* ἐρυθραϊκὸν. *Plinius l. 26. c. 10. Orchion Satyriorumq́ descriptiones confundit: & l. 22. c. 8. Cynosorchidis nomine repetijt.*

Lubet distingvere in eas, quæ radices habent, vel rotundas testiculorum forma, vel palmas manusve referentes. Illas, in eas quæ radices habent vel geminas, quas Orchides: vel vnicam, quas Satyria nominabimus: has verò Orchides palmatas appellabimus. Orchidis genera facimus, Cynosorchin sive Canis testiculum, Testiculum morionis, Orchin fætidam, sive Testiculum hircinum: Orchin Serapiada, vel Testiculum vulpinum & Testiculum odoratum: ad quæ generá quinq́ Orchidum species reduci possunt.

CYNOSORCHIS, SEV TEsticulus canis.

I. Cynosorchis latifolia hiante cucullo major.
Satyrium primum, Brunf. mas, Trag.
Orchis mas latifolia, Fuch. vel major, Lon.
Orchis & Testiculus canis officin: Ama. latifol. Eyst.
Orchis sive Testiculus & Cynosorchis, Ang.
Orchis prior Dioscoridis, Corn.
Orchios primum genus, Dod. gal. Lugd. Thal.
Testiculus 5. Matth. 3. Lac.

Test.

Testiculus latifol. Tab. & Satyrion triphyllon, Eid.

II. Cynosorchis latifolia hiante cucullo altera.

Cynosorchis mas nostra vel, 4. testiculus, Trag.
Cynosorchis nostra major, Lob. Lugd.
Cynosorchis prior, Dod. media, Cam.
Cynosorchis major 3. Tab. & altera, Ger.
Serapias Dioscoridis, sive Basilica Siderites, vel Erythræa, Gemmæ.

III. Cynosorchis latifolia spicâ compactâ.

Cynosorchis tertia, Dod. Lugd.
Cynosorchis major altera nostra, Lob.
Cynosorchis major quarta, Lob.
Cynosorchis palustris, Ger. ico.
Orchis, Cynosorchis & Testiculus canis major flore incarnato, Cam.
Serapias Dioscoridis secunda, sive Orchis basilica altera syderites flore candidiore, Gem.
Satyrion sive Orchis major rubra, Svver. du Bry.

IV. Cynosorchis latifolia hiante cucullo minor.

Cynosorchis altera, Dod. Lugd. Tab.
Cynosorchis major, Ger.
Cynosorchis majoris secunda species, Lob.
Hæc communiter latioribus, rariùs angustioribus folijs reperitur.

V. Cynosorchis angustifolia hiante cucullo: quæ 1. est in Prod.

CYNOSORCHIS MILITARIS.

I. Cynosorchis militaris major.

an Testiculus 4. cum Cynosorchide 2. Trag.
Testiculus alius tertio loco, Cord. hist.
Cynosorchis quarta, Dod.
Orchis strateumatica sive stratiotes major, sive militaris, Gemmæ, quæ Basilica 3. Lob.
Orchis strateumatica major, sive Basilica tertia Gemmæ, Lugd.
Orchis latifolia altera, Clus. pan. & hist.
Testiculus 5. militaris, Tab.
Ornithophora candida, Ger. ico.
Orchis purpurea, du Bry.

II. Cynosorchis militaris media.

Orchis flore rubro elegantissimo, Clus. pan. at secunda, Eid. in hist.

III. Cynosorchis militaris minor.

Orchis strateumatica minor, Gem. Lob. Lugd.
Orchis strateumatica, Ger.
Testiculus strateumaticus minor, Tab.

IV. Cynosorchis militaris montana spicâ rubente conglomeratâ: quæ 2. in Prod.

V. Cynosorchis militaris pratensis elatior, floribus variegatis: quæ 3. in Prod.

VI. Cynosorchis militaris pratensis humilior.

Orchis Pannonica 4. Clus. pan. & hist.
Orchis minor fl. incarnata, Eyst.
Orchis Pannonica, du Bry.
Hujus species altera ampliore, crassiore & longiore spicâ.

VII. Cynosorchis montana purpurea odorata.

Orchis quinta odora serapiada Diosc. Trag.
Orchis quarta Dodonæo, Lugd.
Testiculus primus, Matth. species 4. Eid. comp.
Testiculus candidus, Cord. hist. ico.
Orchis fœmina, major, Fuch.
Orchis fœmina Eid. ico. Tur.
Orchios tertium genus, Dod. gal.
Testiculus 12. Tab.
Major & minor habetur, quare species duæ Trago.

IIX. Cynosorchis obscurè purpurea odorata.

Orchis Pannonica tertia, Clus. pan. & hist.
Cynosorchis flore purpurascente, Eyst.

IX. Orchis globoso flore.

Orchis rotunda Dalechampij, Lugd.
an Orchis species, floribus quasi in vmbella, Thal.

X. Chamæorchis alpina folio gramineo: quæ 4. in Prod.

ORCHIS MORIO.

I. Orchis morio mas folijs maculatis.

Satyrion mas, Brunf. Cynosorchis, Eid. Ang.
Testiculus 1. Matth. ico. 4. Eid. fol. Lac. Cast.
Orchis altera Dioscoridis, Corn.
Orchis mas angustifolia, Fuch. Tur.
Orchis mas minor, Lon.
Orchis Delphinia palustris, Gem.
Orchios 2. genus, Dod. gal. Thal.
Testiculus morionis mas, Dod. Lugd.
Cynosorchis morio, Lob. Franc.
Cynosorchis morio. mas, Tab.
Cynosorchis maculata, Ger.

Satyrion Apulei, Swer. du Bry.
Flore est purpureo, vel ex roseo candido, purpureis maculis notato.
II. Orchis morio folijs sessilibus maculatis.
Cynosorchis delphinia sessilibus maculosis obtusioribus folijs, flore purpureo violaceo, caule sesquicubitali, Lob. ico.
Cynosorchis maculata, Tab.
Cynosorchis morio mas, Ger. ico.
III. Orchis folijs sessilibus non maculatis.
Orchis colore vario, vel 5. Clusij, pan. & hist. descript.
Variat floris colore, modò purpureo saturatiore, modò dilutiore, modò carneo, modò omnino lacteo; nunc maculis, interdum nullis, aspersis.
IV. Orchis morio fœmina.
Testiculi species tertia, Matth.
Testiculo alteri adjungit, Lac.
Orchis, sive Cynosorchis fœmina minor, Fuch.
Orchis angustifol. fœmina altera, Fuch. ico.
Orchios tertium genus, Dod. gal.
Orchis delphinia montana, Gem.
Testiculus morionis fœmina, Dod. Lugd.
Cynosorchis morio fœmina, Lob. Lugd. Ger.
Cynosorch. morio 3. Tab. Cynosorchis fœmina, Eyst.
an Testiculus alius, Cord. hist.

Huc referri potest.
Orchis angustifol. fœmina altera, Fuch. ico.
Orchis sive Cynosorchis fœmina minor, Fuch.
Orchios quartum genus, Dod. gal.
V. Orchis morio minor, folijs maculatis.
Cynosorchis minimis & secundùm caulem pedalem & cubitalem maculosis folijs, floribus purpureis, Lob. ico.
Satyrion maculosum, Swer.
VI. Orchis flore nudi hominis effigiem repræsentans, mas.
Orchis Antropophora oreades altera, Colum.
VII. Orchis flore nudi hominis effigiem repræsentans, fœmina.
Orchis antropophora oreades, Colum.
IIX. Orchis flore simiam referens.
Orchis Zoophora cercopithecum exprimens Oreades, Colum.

ORCHIS FOETIDA.

I. Orchis barbatus odore hirci, breviore latioreq; folio.
Tragorchis, Dod. gal. maximus, Ger.
Testiculus hirci, Dod. Lob. ob. primus, Tab.
Testiculus, sive Tragorchis, Ad.
II. Orchis odore hirci longiore angustioreq; folio.
Testiculus hircinus vulg. & leporis testic. Lob.
Testiculus hircinus secundus, Tab.
Testiculus linguâ bifurcatâ, Cæs.
Orchis saurodes, vel scincophera lacertarum æmulatione, Gemmæ, Lugd.
Testiculus hircinus vulgaris, Lugd.
Tragorchis mas, Ger.
III. Orchis odore hirci minor.
Tragorchis minor & verior, Gem. sive Coriosmites, vel coriophora flore instar cimicum, Lob. Lugd.
Testiculus hircinus tertius minor, Tab.
Tragorchis fœmina, Ger.
IV. Orchis odore hirci minor spicâ purpurascente.
Orchis Batavica sexta, Clus. hist.
V. Orchis spicâ purpureâ fœtida.
Orchis teterrimo odore fœtida, Clus. pan. & hist.

ORCHIS SERAPIAS.

Serapiades dicuntur, quòd horum flores insecta fœcunda & lasciva referant, tanquam à Serapiade Alexandrinorum olim deo nomen habentia: cuius templum excellens Canopi erat, ubi lascivijs, cantibus & saltationibus colebatur, Strabone 17. suæ Geographiæ referente.

I. Orchis bifolia latissima.
Orchis latifolia maxima, Clus. pan.
Orchis prima amplissimis folijs, Clus. hist.
Orchis bifolia latifolia, Thal.
II. Orchis bifolia altera.
Orchis latifolia altera, Clus. pan. & hist.
Orch. hermaphroditica, Lug. Ger. secũda, Gem.
Testicul. vulpin⁹, Eyst. hermaphroditicus, Tab.
Orchis psychodes diphylla, Lob.
Orchis bifolia, Tab.

Testi-

Testiculi species quinta, Cam. epit.

III. Orchis alba bifolia min. calcare oblōgo.
Orchis altera serapias, Gesf. cat.
Orchis altera Satyrion vulgò, Ang.
Orchis serapias, Brasf. at primus, Dod. Lugd.
Orchis bifolius, Cam. Orchis fl. albo minor, Eyst.
Testiculus bifolius, Cord. hist.
Testiculi tertij species prima, Matth. Lugd.
Testiculus vulpinus, Franco.
Testiculus vulpinus primus, Lob. latifol. Tab.
Orchis Ornithophora, Ger. ico.
Orchis flore albo, du Bry.

IV. Orchis trifolia major.
Testiculus sacerdotis, Ruel.
Orchidis vndecima species, Trag.
Testiculus candid. odorat. major, Cord. hist.
Testiculus vulpis, Dod. gal. Lugd.
Satyrium trifolium, Fuch. Tur. Lon. qui tres bulbos adpingit.
Triorchis trifol. Tab. & triorch. major mas, Eid.
Satyrium trifolium, Ama. Tab.

Flore communiter est candido: reperitur & purpureo: si quis cum præcedenti eandem volet, facilè assentiemur.

V. Orchis trifolia minor.
Culices minores triphyllæ, Lob. ico.

VI. Orchis hermaphroditica.
Orchis batrachites, Gem. Lob. Tab. Lugd.
Orchis Melittias, Ger. ico.

VII. Orchis fucum referens major foliolis superioribus candidis & purpurascentibus.
an Orchis Serapias Dioscoridis.
Satyrium quartum, Brunf.
Orchis sexta, & satyrium alterum, Trag.
Orchis sive Testiculus minor violaceis floribus, Cord. hist.
Orchis serapias fœmina, Dod. gall.
Orchis serapias secundus major, Dod. Lugd.
Orchis secunda species Dodonæi, Lugd.
Orchis sphegodes, Gem. Lob. ob. Lugd.
Testiculus vulpinus major, Lob. ico.
Testiculus 7. sphegodes, Tab.
Orchis strateumatica, Ger. ico.
Testiculi species 2. Matth. Lac.
Orchis serapias 2. Dodonæi, Lugd. Eyst.
Triorchis fœmina, Fuch. Lon.
Satyrion floribus apes referens, Tur.
Satyrion, testiculus vulpinus, Svver. du Bry.

VIII. Orchis fucum referens flore subvirente.
Orchidis sextæ species altera, Trag.
Testiculus vulpinus minor, Ad.
Orchis serapias secunda minor, Dod.
Orchis melittias sive apis cadaverulum exprimens, Lob. Lugd. Tab.
Triorchis fœmina, Tab.
Orch. myodes & Testicul. vulpinus major, Ger. ico.

IX. Orchis fucū referens colore rubiginoso.
Testiculo vulpino similis minor, Ad.
Testiculus vulp. 2. sphegodes, Lob. ico.
Satyrion minus, Svver.

Hæc non longè Monspelio in pratis à Lattes, cæruleis, punctatis, albis, pallidis, purpureis, variegatis floribus, reperitur.

X. Orchis muscam referens major.
Orchis myodes altera, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus muscarius quartus, Tab.

XI. Orchis muscæ corpus referens minor, vel galeâ & alis herbidis.
Satyrion exiguum & 7. Trag. Satyrium, Tur.
Testiculus pumilio, Cord. hist.
Orchis quintum genus, Dod. gal.
Orchis angustifolia fœmina tertia, Fuch. ico.
Orchis fœmina minor, Lon.
Orchis serapias tertius, Dod.
Orchis myodes prima, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus muscarius primus, Tab.
Serapias batrachites, Ger. ico.
Triorchis serapias tertius, Lugd.

XII. Orchis muscam referens lutea.
Testiculus vulpinus luteus, Ad.
Orchis myodes lutea Narbonensis, Lob. Lugd.
Testiculus muscarius tertius luteus, Tab.
Orchis myodes minor, Ger. ico.
Orcheos genus humile, Lugd.

XIII. Orchis angustifolia.
Testiculus 16. minor, Tab.
Orchis andrachnites, Ger. ico.

XIV. Orchis papilionem expansum herbacei coloris referens.
Cynosorchis quintus, Dod.
Orchis ornithophora, vel ornithes folio lævi, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus vulpinus, Tab.
Orchis Ornithophora folio maculoso, Ger. ico.

Orchis, du Bry.

XV. Orchis papilionem referens, folijs maculatis.
Orchis ornithophora fol. maculoso, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus 15. Ornithophorus, Tab.
Testiculus sphegodes, Ger. ico.

Variat foliorum forma, est prægrandibus, parvis, ovalis figuræ ex acuto in latum, vel in rotundum desinentibus: florum colore purpureo, subpurpurascente, albo.

XVI. Orchis papilionem referens angustifolia alba.
Ornithophora candida, Lob. ico.

XVII. Orchis araneum referens.
Orchis andrachnitis, Lob. ico.

XVIII. Orchis montana Italica flore ferrugineo lingua oblonga: sub Orchide 5. in Prod. desc.
Testiculi tertij species prima, Matth. fig. major.
Testiculi 3. species Matthioli, Lugd. fig. 2.
Testiculus 13. Tab.

XIX. Orchis mont. Ital. lingua oblonga altera.
Orchis macrophylla, Colum.

MONORCHIS ET TRIORCHIS.

I. Orchis odorata moschata, sive Monorchis.
Orchis pusilla pallida odorata, vel 6. Clus. pan. at 7. in hist.
an Testiculi species minor bulbo singulari, Ges. hor.

Variat folio breviore, latiore, longiore, & angustiore.

II. Orchis lutea hirsuto folio.
Orchis Frisia littoralis, Lob. Lugd. qui & quintam junxit.
Orchis Frisia, Ger.
Testiculus luteus, Tab.

III. Triorchis lutea folio glabro.
Triorchis lutea, Gem. Lob. Lugd. Trior. lutea 2. Tab.
Testiculus odorat. Ger. quem cum seq. junxit.

Modò terni, modò quaterni pusilli, penduli testiculi subsunt.

IV. Triorchis lutea altera.
Orchis minor Leodiensis, Lob.
Triorchis lutea, Gem. Lugd prima, Tab.

V. Triorchis lutea radice oblonga.
Triorchis lutea tertia Gemmæ, Lob. (qui in icon. etiam 2. junxit, vt & Lugd.) Tab.
Orchis Leodiensis, Ger.

VI. Triorchis, vel Tetrorchis alba odorata major.
Tetrorchis, vel Triorchis alb. spiralis, vel autumnalis, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus odoratus major, Dod.
Triorchis, Ger. Triorchis odorata, Tab.

Aliquando ternos, aliquando quaternos testiculos oblongos fibrosos obtinet.

VII. Triorchis alba odorata minor.
Satyrium 3. vel odoriferum, Brunf.
Testiculus candid. odorat. minor, Cord. hist.
Testiculus odorat. sive Orchis spiralis minor, Lob.
Testiculus odoratus, Ad. Lugd.
Testiculus odorat. minor, Dod. Tab.
Orchis flore albo odorato, Cam.

IIX. Pseudoorchis.
Orchis minor radice repente, Cam.
Orchis repens, Eyst.

IX. Chamæorchis lilifolia.
Orchis lilifolius minor sabuletorum Zelandiæ & Bataviæ: sive
Chamæorchis aggerum Zelandiæ & Bulbo eriophoro similis bulbus, Lob. ad. par. 2.
an Pseudoorchis μονόφυλλος, Clus. hist.

ORCHIS PALMATA ET SAtyrion.

QVAS Orchides palmatas vocamus, eas recentiores Satyria basilica nominant. Brunfelsius verò & Tragus, Orchidum fæminas faciunt, eò quòd præter duas radices instar duarum palmarum iunctas (hinc vulgo Palma Christi) notam impudicam, vulvæ muliebri similem, habeant. Digitos citrinos Avicenna, Matthiolus censet.

Dio-

Dioscorides l. c. 3. 143. 144. σατύριον duplex proposuit: alterum, quod alij τρίφυλλον vocant, quod vt plurimum terna folia, rumici aut lilio similia, sed minora atque rubescentia habeat, caule nudo cubitali: flore lilij candido: radice bulbosa mali magnitudine, rufa, intus alba, oui instar, sapore dulci, oriq; grato.

Alterum ἐρυθρόνιον sive ἐρυθραϊκὸν cognominatum, quod semine est lini majore, firmo, splendente ac laevi: radicis cortice aliquantum gracili ac rufa, internè alba, dulci & gratâ: quæ non secus ac prior venerem potenter stimulat. Plinius, Satyrium cum Orchyde confundit, vt l. 26. c. 10, videre est, & Satyrij aliud genus erythraicon appellari scribit.

Matthiolus videtur ad descriptionem Dioscoridis, duplex Satyrium proposuisse: de vtroque autem dubitatur.

Satyrium.

I. Satyrium primum, Matth. Lugd.
Satyrium trifolium, Cast.
Hoc alij Phallum Hollandicum, alij Fausel, cui tria folia affictа sint, censent.
II. Satyrium erythronium, Matth. Lugd. Cast.
De vtroque dubij sumus, & Camerarius in suo emaculato Matthiolo omisit.
III. Satyrium è Guinea, Rob. Svver. nec dum vidimus.

Orchis palmata.

I. Orchis palmata pratensis latifolia longis calcaribus.
Palma Christi major, Matth. desc. Franco.
Palma Christi altera, Cord. hist.
Palma Christi & Serapias mas lævi folio, Lob.
Palma Christi mas, Ad. Ger. prima, Tab.
Satyrium basilicum, Corn.
Satyrium basilicũ mas, Gesf. col. Dod. Lon. desc.
Satyrium basilicum majus recentiorum, Lugd. desc.
Satyrium recentiorum Græcorum, & basilicum mas latifolium alterum, Thal.
Palma Christi erecta variegata, Eyst.
Satyrion sive Palma Christi, Svver.
Flores saturato rosei, maculis purpurascentibus insigniti.
II. Orchis palmata pratensis angustifolia major: quæ 6. in Prod.
Palma Christi 3. Eyst.
III. Orchis palmata pratensis maculata.
Orchis fœmina altera, Trag.
Satyrium basilicum Græcor. & officin. Christi-palma, Ruel.
Satyrij genus, Basilicum Græcum, Gesf. cat.
Satyrium Basilic. fœmina, Gesf. col. Lon. Dod.
Palma Christi, Ama. Cord. hist. Cæs.
Palma Christi fœmina, Ad. Ger.
Palma Christi maculata, Tab. Franco, Eyst.
Palma Christi, serapias fœmina pratensis, Lob.
Satyrium fœmina folijs maculatis, Thal.
Serapias fœmina pratensis, Lugd.
Orchis serapias, Cam.
Satyrion fœmina, Svver. du Bry.
Variat: flore, qui in purpura vel rubet, vel dilutè ad cærulcum inclinat, vel albus est: vel variegatus, albus maculis ac venulis rubescentibus distinctus: interdum maculis caret: huc Palma Christi erecta flore candido & fl. variegato &
Palma Christi candidis floribus, Eyst.
IV. Orchis palmata pratensis maxima.
Cynosorchis macrocaulos, sive conopsæa, sive galericulata, Gem. Lob.
Cynosorchis conopsæa, Lugd.
V. Orchis palmata minor calcaribus oblongis.
Serapias minor, Lob. minor rubra Gemmæ, Lustl.
Serapias minor nitente flore, Ger.
Palma Christi minor mas, Tab.
VI. Orchis palmata angustifolia minor.
Satyrium fœmina, Brunf.
Satyrium alterum, Trag. desc.
Orchis fœmina, Trag. ico.
Palma Christi major, Matth. ico. tertia, Cord. hist.
Satyrium basilicum majus, Lugd. ico.
Satyrium basil. mas, Fuch. Dod. gal. Lon. ico.
Satyrium basilicum mas, tenuifol. Thal.
Satyrium regale, Tur.

Palma Chriſti fœmina, Tab.
Palma Chriſti peregrina flore rubro, Eyſt.
VII. Orchis palmata anguſtifolia minor odoratiſsima: in Phytopinace, & ſub 7. in Prod. deſcripta.
IIX. Orchis palmata caryophyllata.
Orchis ſerapias caryophyllata, Lob. ico.
IX. Orchis palmata ſambuci odore.
Orchis ſerapias 7. Cluſ. pan. Pannonica 8. hiſt.
Duplex eſt: 1. florib. exalbidis, foliolis ſub floribus pallidis. 2. floribus purpureis, foliolis purpuraſcentibus.
X. Orchis palmata batrachites.
Serapias batrachites, vel Myodes, Lob. ico.
XI. Orchis caſtrata.
Satyrium caſtratum vel eunuchum, Lob.
Satyrium caſtratum, Gemmæ, Lugd.
Teſticulus ſextus caſtratus, Tab.
Serapias caſtratum, Ger.
XII. Orchis palmata paluſtris latifolia.
Serapias paluſtris latifolia, Lob. Ger.
Satyrium Baſilicum folioſum, vel 3. Dod.
Satyrium Baſil. mas latifolium 1. Thal.
Cynoſorchis paluſtris platyphylla, Gem. Lugd.
Palma Chriſti paluſtris, Franc. 3. Tab.
Satyrion latifolium, Svver. du Bry.
Palma Chriſti flore purpureo, Eyſtett.
XIII. Orchis palmata paluſtris altera.
Serapias paluſtris alt. leptophylla, Lob. Lugd.
Cynoſorchis paluſtris altera, Gem.
Teſticulus galericulatus, Tab.
XIV. Orchis palmata paluſtris tertia.
Cynoſorchis paluſtris lævi folio, Lob.
Cynoſorchis leptophylla, Gem. Lugd.
Palma Chriſti paluſtris 2. Tab.
Serapias paluſtris lævifolia, Ger.
XV. Orchis palmata paluſtris maculata.
Cynoſorchis paluſtris altera lophodes, vel nephelodes, Gem. Lob. Lugd.
Palma Chriſti paluſtris 1. Tab. Ger.
XVI. Orchis palmata paluſtris tota rubra.
Cynoſorchis Dracontias, Gem. Lob. Lugd.
Tragorchis, Tab. ico.
Serapias paluſtris leptophylla, Ger. ico.
XVII. Orchis palmata flore viridi: quæ 8. in Prod.
XIIX. Orchis palm. mont. maxima: quæ 9. in Prod.
XIX. Orchis palmata montana altera.
Serapias montana folio lævi, & Cynoſorchis montana, Lob.
Serapias maxima folio lævi, Gem. Lugd.
Serapias mont. Tab. Serap. garyophyll. Ger. ico.
XX. Orchis palmata montana maculata.
Cynoſorchis mont. folio maculoſo, Gem.
Serapias candido fl. (montana) Lob. Lugd. Ger.
Palma Chriſti major, Caſt.
Palma Chriſti maculata montana, Tab.
Satyrion folijs maculatis, Svver.
XXI. Orchis palmata anguſtifolia alpina nigro flore.
Satyrium baſilicum alpinum, Geſ. hor.
Satyrium baſilicum odoratiſs. Geſ. cat.
Satyrium baſilicum minus, Dod.
Palma Chriſti minor, Matth. Lug. Franco, Caſt. deſcript.
Orchis minor odoratus, Ad.
Palma Chriſti minor fœmina, Tab.
Orchis ſerapias odoratiſs. flore minima alpina, Cam.

ORCHIS ABORTIVA.

I. Orchis abortiva fuſca.
Coagulum terræ Plinij quibuſdam.
Satyrium nonum, Trag.
Orobanche, Geſ. col.
Orchis ſylveſtris, Lon.
Neottia, Dod. Franco.
Nidus avis, Dod. gal. Lob. ico. Lugd. Eyſt.
Satyrium abortivum (ſpec. Hypociſtidis) Lob. ico. part. alt. & Ger.
Orchis abortiva Lobelij, Cluſ. hiſt.
an Orobanche prima, Tab.
II. Orchis abortiva violacea.
Limodoron Auſtriacum, Cluſ. pan.
Pſeudolimodoron, Eidem hiſt.

OPHRIS.

AD Orchides propter florum formam referenda videtur Ophris à Plinio l. 6. c. 15. nominata, quam vocem aliqui Supercilium reddunt.

I. O-

I. Ophris bifolia.
Perfoliata sylvestris mas, Brunf.
Satyrium 10. & bifolium, Trag.
Alisma, Cord. Gef. hort.
Ophris, Matth. Fuch. Ang. Gef. cat. Cast. Tab. Cam. Cæf. Thal. Franco.
Bifolium, Dod. gal. Ad. Lob. Lon. Cam.
Pseudoorchis seu bifolium, Dod.
Ophris bifolia, Ger.

Est major & minor, tam in hac, quam in trifolia.

II. Ophris trifolia.
Perfoliata sylvest. fœmina, Brunf.
Ophris trifolia, Tab. Ger.

III. Ophris bifolia bulbosa.
Pseudorchis, seu Bifol. bulb. Dod. ed. Belg. & post.

IV. Ophris minima: in Prod. descripta.
an Ophris pumilum & tenellum genus, Cluf. cur. post.

DENS CANIS.

I. Dens canis latiore rotundioreq; folio.
Mithridatium Cratevæ Plinij, Ang. Cæf.
Pseudohermodactylus, Matth. Lugd. Tab.
Hermodactylus Mesuæi, folio maculoso, & Dens canis, Gef. hor.
Satyriũ erythroniũ, Gef. col. Ad. Lob. ico. Tab.
Dens caninus, Dod. (Ephemero Diosc. conveniens) Cæf. Cam. Ger.
Dentali 1. Cluf. pan.
Dens caninus purpurascente flore, Cluf. hist.
Satyrium & Dens caninus, Lob.
Satyrium rubrum Dalech. Lugd.
Dens canis flore rubro, Eyst.

Flos ex purpura rubet, aut candore micat, aut purpura ex candore confusis pallet: qui flore rubro est, maculis rubris: qui albo, lacteis maculis variegatur: sic folia aliquando maculata, aliquando ijs carent: & cõmuniter bina habet: tantùm bina, Cæsalp: plurimùm terna, Adverf: raró terna, Cluf: quina etiam, Lugdun.

II. Dens canis angustiore longiore folio.
Erythroniũ flore albo angustiorib. folijs, Lob. ico.
Dentali 2. Cluf. pan.
Dens caninus albo flore, Cluf. hist. Cam. Eyst.
Satyrium trifolium & Satyrium Dalech. Lugd.

Flos lacteus, aut ex purpurascente alboq; mixtus.

OROBANCHE.

ΟΡΟΒΑΓΧΗ, *Ervangina Gazæ, quòd ὄροβον ἄγχει, ervum strangulet, dicitur. Duplex est, aliud Theophrasti 8. hist. 8. aliud Dioscoridis l. 2. c. 172. & Orobanche Plin. l. 18. c. 17. & l. 22. c. vlt. nominatur.*

I. Orobanche major garyophyllum olens.
Limodorum (quasi famem adferẽs) Theophrasto.
Orobanche, Diosc. Gale. Oribaf. Aeginet. Aëtio.
Cynomorion, à canini genitalis similitudine, Plinio.
Leonina herba, Hermolao. & Legumen leoninum, Ruel.
Leo herba, Constantino.
Orobanche, Matth. Ama. (herba tauri, vel vaccæ) Ang. Cord. in Diosc. Lac. Gef. cat. (Leontobotanos) Lon. Lob. Cast. Thal. Cæf. Eyst.
Orobanche vera, Gef. hor.
Limodoron, sive Orobanche, Dod.
Orobanche 1. Cluf. hist. altera, Lugd. Tab.
Rapum genistæ, Dod. gal. Ger.

Variat: quæ Genistæ vulgari adnascitur, flore est subviridi: quæ Hispanicæ, floribus majoribus luteis.

Hæc semper alicuius vicinæ plantæ fibris adnascitur: observavi ad Genistam, florem tinctorum, Hieracium Sabaudum, Trifolium, Astragalum sylvaticum.

II. Orobanche flore majore, ex cæruleo purpurascente: quæ 1. in Prod.

III. Orobanche Monspeliaca floribus oblongis.
Orobanche major, Lob. ico.
Limodorum Monspeliacum, Cluf. pan.

IV. Oro-

IV. Orobanche majore flore.
Orobanche quarta, Lob. ico.
Orobanche, Eyſt.
Orobanche 2. Cluſ. hiſt.

V. Orobanche quæ Hypopytis dici poteſt: quæ 3. in Prod.

VI. Orobanche ramoſa.
Orobanche 5. Lob. ico.
Orobanche altera brevior & ramoſa, Cæſ.
Orobanche, Cam. ad Matth.
Orobanche 3. πολύανθος, Cluſ. hiſt.

Variat: floribus aliquãdo cæruleis, aliquando purpuraſcentibus, aliquando ſubalbidis, & libenter inter Cannabem naſcitur.

VII. Orobanche radice dentata major.
Dentaria major, Matth. Lob. Lugd. Cam. Franco, Ger. Eyſt.
Anblatum (id eſt aphyllon, quod folijs careat) Cord. hiſt. Dod. (& radix ſquamata) Thal.
Squamatia, Lon.
Dentaria major, ſive ἄφυλλος 1. Cluſ. pan. & hiſt. Eyſtett.
Dentaria abſq; folijs, Caſt.
Dentaria crocodilia, Tab.
Arachidum è genere Orobanches, Cæſ.
Aegolethros Plinij, malus Henricus vinitoribus, Geſ. in hiſt. bovis & col.

IIX. Orobanche radice dentata minor.
Dentaria ἄφυλλος altera, ſeu min. Cluſ. pan. & hiſt. an Anblati ſpecies minor, Thal.

Cluſius, ſuæ flores ex albo purpuraſcentes tribuit: Thalius, candidam totam ſcribit.

IX. Orobanche radice coralloide.
Dentaria ἄφυλλος 3. Cluſ. pan.
Dentaria coralloide radice, Cluſ. hiſt. Eyſt.
Dentaria minor, Ger. aphyllos minor, Tab.

L I

LIBER TERTIVS.

OLERA ET OLERACEA.

SECTIO PRIMA.

RAPA: RADICES JNDIS EDVLES: RApunculus: Campanula: Rapistrum: Napus: Raphanus: Lepidium: Jberis: Dracunculus esculentus: Eruca: Sinapi: Rheseda: Luteola: Erysimum: Hydropiper, sive Persicaria: Capsicum, sive Piper Jndicum.

RAPA ET EIVS SPECIES.

RAPA, quasi ruapa, quòd è terra eruatur, Varroni l. 4. ling. Lat. at verisimiliùs à Græco ῥάπυς, Athenæo l. 9. c. 2. γογγύλη, Dioscoridi l. 2. c. 134. à rotunda orbiculari've radicis figura. Genera: Theoph. l. 7. hist. 4. ait alios diversitatem generis putare, alios negare, sed mare tantum fœminaq; differe, & ambas ex eodem semine nasci, sed vt effœminentur raras deponendas: nam si densa posita sint, omnes masculescere: at 7. hist. 6. Rapæ sylvestris meminit. Sic Dioscorides, sativum & sylvestre agnoscit. Plin. l. 18. c. 13. Græcos secutus, duo prima fecit genera, masculum, fœmineumq;, & modum eas serendi ex eodem semine. Species verò omnium tres (addit) aut enim in latitudinem fundi, aut in rotunditatem globari, tertiam speciem sylvestrem appellavêre, in longitudinem radice procurrente: & l. 19. c. 5. Medici, masculini sexus faciunt in his rotunda: latiora verò concava fœminini.

Dividimus in sativam & sylvestrem: illam in longam & rotundam, sive fœminam & marem: rotundam, in sessilem & orbiculatam. Raparum solum in India tam ferax est, vt eæ in vijs quoq; publicis sponte proveniant: ita vt cùm Indi in nonnullis locis agros frugibus consituri essent, propter ingentem Raparum propaginem, ab instituto ipsis desistendum fuerit: Ioseph. Acosta l. 4. c. 18.

I. Rapa sativa rotunda.
Rapa mas, Theoph. Plinij: Rapum, Dioscoridis.
Rapa sativa, Brunf. Cord.
Rapum sativum, Fuch. Ruel. vulgare, Trag. Dod.
Rapum vel Rapa, Ang. Tur. Lac. Gesl.hor. Cast.
Rapum rotundum, Matth. Lon. Ama.
Rapum sessili rotunditate, Cæs.
Rapum majus orbiculat. seu turbinat. Ad. Lob.
Rapum sativum orbiculatum, Lugd.
Rapum orbiculatum, Franco, Taber.
Rapum rotundum, vtrumq; majus & minus, Tab.
Rapum majus & minus rotundum, Ger. at rotun-

tundum Rapum vtrumq; sub Buniade.

Variat colore externo radicis, viridi, candido, puniceo, obsoletè nigricante: habentur aliquando in Alsatia, quæ foris & intus flavescũt: magnitudine & parvitate, Plinius & Tragus 40. Amatus verò 50. & 60. libras excedentes viderunt: communiter forma tuberosa, rarò globi instar orbiculata, frequentius in latitudinem effusa.

II. Rapa sativa oblonga, seu fœmina.
Rapa fœmina, Theoph. & Plinio.
Rapum oblongum, Trag. oblongius Dod.
Rapum longum, Matth. Lon. Cast. Lugd. Franc. Tab. qui majus & minus facit: vtrũq; sub Raphano sativo Gerardus habet.
Rapũ tereti, rotunda, oblongaq; radice, Ad. Lob.
Rapa oblonga, Ama. Cæs.

Aliquando cubitalis, rariùs sesquicubitalis est: sic 30. librarum Matthiolus notavit.

III. Rapa sylvestris: & Cæs.
Rapum sylvestre, Matth. Lugd. Tab. Ger.
Rapum sylvestre non bulbosum, Ad. Lob.

RADICES VARIÆ QVIBVS.
JNDI VESCVNTVR ET vtuntur.

Qvem admodnm varijs fructibus ob insignem arborum fructiferarũ varietatem vescimur: sic in India Occidentali, varijs radicibus in cibis vtuntur. Quare Iosephus Acosta lib. 4. c. 18. vel par. 9. Ind. occid. recenset, Papas (de qua inter Solana agemus, Solani tuberosi esculenti nomine) quæ ipsis præcipua est, Manihot, Ocas, Yanocas, Camotes, Batates, Xiquimas, Yuca, Cochucho, Cavi, Totora, Mani: addens & alias infinitas esse, & inter cæteras Batates, quæ instar cibi delicati & suavissimi comeduntur. Sic etiam radices ex Hispania ad Indos delatas magis propagari, quàm Indicas, si in Europam deferantur. Et Vlricus Faber, vt in par. 7. Amer. cap. 9. habetur, apud Carios Indiæ populos, Triticum Turcicum, vel Meijs & Mandeochade, Padades, Mandeoch parpij, Mande poere, Manduris, VVache Ku, &c. invenisse refert.

I. Rapum Americanum folijs Bryoniæ.
an Oetum Plinij l. 21. cap. 15. mandunt (scilicet Ægyptij) & Oetum, cui pauca folia minimaq;, verùm radix magna.
Οἴτον (alij ὄυιγγον legunt) sive Vingum vt Gaza reddit, Theoph. l. 1. c. 11. quod Ægyptij Vingum appellant, folia habet ampla & germen pusillum, sed radix longa & in modum fructus, & cibo idonea.
Hetich Indis & Æthiopibus, Dalech. in Pliniũ.
Hetich Americum Theveti, Lugd. Lerio desc. Bras. c. 12.

Radix rapis magnis similis, longitudine sesquipedali, crassitudine amborum pugnorum: cujus tres species Lerius censet: nam inter coquendum alia violaceum, ceu pastinacæ: alia aureum, vt cotonea mala: alia deniq; album colorem acquirit.

II. Rapum Brasilianum, sive Americanum alterum.
Igname in insula S. Thomæ, Scalig. Lugd.
Ignames, Advers.
Iniamos in Guinea cibus Negritarũ vulgatissimus, quo & panis loco vtuntur: par. 6. Ind. Or. c. 38. & 57. & Linscot. par. 4. or. c. 11.
Ingnamos, par. 6. Ind. or. c. 12. & 13.
Inhame Lusitanorum, sive Igname, Clus. hist. & notis in Garzi.

Tres species propter medullæ colorem: at lutea, Carotæ colore in pretio est: magnitudine etiam variat: ac Clusius duplex genus agnoscit.

Alterum à priore differens cortice inæquali & tuberculis obsita, cum viticulis spinosis, quam Ycam Peru nominant.

III. Mandioca: radix in Insula S. Catharinæ: hist. Brasil. sive par. 3. Amer. c. 4. 9. 11. 15. 17.

IV. Manihot Indorum, sive Yuca folijs cannabinis.
Arachidna, Theoph. & Aracidna Plin. quibusd.
Manihot, Theueto, Lugd. Lerio desc. Bras. c. 8.
Yuca, Gomaræ hist. gen. Lugd. Ioseph. Acostæ 4. c. 17.

Yuca

Yuca Peruana, Frag.
Iucca, Benzoni l. 1. c. 28. vel par. 4. Ind. occid.
Mandeochade radix apud Carios: par. 7. Am. 7.
Mandioca: par. 3. Amer. l. 1. c. 4. 9. 17.
Cocushavv, Hariot in Virginea.

Hujus folium latum in septem lacineas divisum esse scribunt: at radix brachij crassitie, ex qua Indi farinam conficiunt (par. 2. & 3. Amer.) qua cum carne & piscibus, vt nos pane vtuntur: ex ea & placẽtas & panem conficiunt, quem Cazabis, Benzo: at Mõardes & Acosta, Cacavi nominant: sic in Hispaniola ex hac secundarium panem, quẽ Cazabi vocant, conficiũt (par. 5. Ind. occid. 12.) ex hujus succo potiõem parant: par. 3. Amer. l. 2. c. 15.

Huc referre oportet.
Maniel foliis pœoniæ; par. 3. Am. ep. 2. de Bras.

V. Hatle radix in Florida, ex cujus farina in annonæ penuria panis fit: par. 2. Amer.

VI. Aypi Brasilianorum, radix sesquipedalis, femoris crassitudine, ex qua farinam duplicem conficiunt: aliá percoctam & duram, quo diutius conservetur: aliam minus coctã & molliorẽ, panis candidi medullæ saporem referens: illã Ovy-entan, hanc Ovy-pou appellant folijs pœoniæ similitudine: Lerio desc. Brasil. sive par. 3. Amer. c. 8.

VII. Yuca folijs Aloës.
Yuca, Gerardo.
Yuca nova gloriosè elata & opinata, Lob. ad. altera parte.

IIX. Batatas, Camotes Hispanorum, Clus. hisp. & hist. Lugd. Cast.
Battades, Ad.
Batata Hispanorum, Camotes sive Amotes & Ignames, Lob.
Batatas Indiæ occid. Benzoni, Monard.
Potates & Patate, quas Camotes nominant: par. 8. Ind. occid.
Camotes, Ioseph. Acostæ l. 4. c. 18. Frag.
Batates radix: par. 9. Ind. occid. l. 4. c. 18. cibus Nigritarum vulgaris: par. 6. Ind. or. 38.
Batatas fructus in Angra; Linscot. par. 3. Ind. or. 6. & par. 4. c. 12. & par. 8. & par. 9. addit. Ind. oc.
Pina sive Batata radix: par. 8. Ind. occid.
Sisarum Peruvianum, Tab. Ger.

Radix Raphani prægrandis amplitudine: genera tria, corticis colore vel purpurascẽte, vel pallente, vel candido, quæ assata fructuum, vel leguminum loco Indis est.

IX. Hajas Indiæ occident. similis Batate, nisi quod minor & suavior sit: Benzon. sive par. 4. Amer. c. 28.
Aies, Clusio.

X. Cochucho, radix parva, dulcis, quam aliqui, quo magis in delitijs sit, condiunt: Ioseph. Acost. l. 4. c. 18.

XI. Xiquimas, radix qua æstate vtuntur ad refrigerandum sitimq; sedandam: Idem l. c.

XII. Mandeoch parpie, radix Castáearum sapore: par. 7. Ind. occid. 7.

XIII. Mandeoch Mandapore, radix ex qua vinum conficiunt: l. c.

XIV. Bacheku radix: par. 7. Ind. occ. c. 18.

XV. Mandues, Carios populi edunt: par. 7. Ind. occid.

XVI. Mandepore: apud Siberos radix supra terram eminens amplissimis folijs, quæ aquam cõtinet, non secus ac si in vase asservaretur, & ex radice sæpe dimidius cantharus exprimitur, qui colorẽ lactis habet, par. 7. Ind. occid. c. 26. etiam ex hac radice vinum conficiunt: idem cap. 7.

XVII. Cardes radix, qua Indi ad levandam sitim vtuntur: par. 7. Ind. occid. c. 3. & 21.

XIIX. Cassavi radix: par. 8. Ind. occid.

XIX. Tagari, radix in Naupon pro lavando corpore: par. 4. Ind. or. c. 8.

RADICES VARIÆ IN Insula Virginea.

RAdices quarum in Insula Virginea pro cibis vsus est, Thomas Hariot recenset, & sunt Opinavvk, Okcepenauk, Koishucpenauk, Tsinavv, Cocusavv, Habascon.

I. Opinawk; idem cum Papas Acostæ, quod Solanum tuberosum esculentum nominamus.

II. Okcepenauk, radix rotunda, capitis hũani magnitudine, quam cum carnibus & piscibus in panis penuria comedunt: Hariot.

III. Kaischucpenauk; radix alba, ovi gallinacei magnitudine & forma, qua elixa vescuntur, Hariot.

IV. Tſinaw; radix, Chinæ ſimilis, ex cuius ſucco cum aqua, panis pinſitur, & puls, gelatinæ ſimilis, conficitur, Hariot.

V. Cocuſchaw, Hariot; eſt Manihot Indorum, de quo antè.

VI. Habaſcon; radix magnitudine & figura paſtinacæ, quæ cum alijs coquitur: Hariot.

RAPVNCVLVS ET CAMPAnula glabra.

R*apunculus vulgò dictus*, γογγύλη ἀγρία, *rapum ſylveſt. Dioſcoridis l.2.c.135. malè cenſetur: & à Plinio l. 20. c. 3. Rapi ſylveſtris nomine proponitur. Alijs Iaſione eiuſd. l. 22. c.22. creditur, cuius tamen verba, rectiùs ad Smilacem lævem referuntur. Erinus Nicandri & Dioſcorid. l. 4. Erineon Plinij l. 23. c. 7. ex Columnæ ſententia. In hanc Claſsem & Campanulæ, à floris forma nominatæ, referendæ ſunt.*

I. Rapunculus eſculentus.
Raponcoli, Brunſ.
Rapunculum vulgare, Trag.
Rapunculus, Matth. Lac. Dod.Cam.Tab. Caſt. Cæſ. Portæ.
Rapum ſylveſtre, Geſ. hort. Fuch. Dod. gal.
Rapuntium parvum, Ad.Lob. (& pes locuſtæ vicennæ) Ger.
Rapunculus minor, Matth. & Dodonæi, Lugd.
Erinus Nicandri & Dioſc. Colum.

Flore eſt cæruleo, purpureo, aliàs candicante.

II. Rapunculus minor folijs inciſis.
Erinus, Cæſ.
Erini ſeu Rapunculi minimum genus, Colum.

III. Rapunculus ſpicatus.
Rapunculum ſylveſtre, Trag. Lon.
Rapi ſyl. genus, in ſyl. & mont. Geſ. hor.
Rapum ſylveſtre majus, Dod. gal.
Rapunculum alopecuron & Rapi ſyl. 6. genus, Dod.
Rapuntiũ majus alopec. comoſo flore Ad.Lob.
Rapũculus alopecuroides long. ſpica, Cluſ. hiſt.
Rapunculus ſyl. ſpicatus, Thal.
Rapunculus major Dodonæi, Lugd.
Phyteuma folijs Rapunculi, Cæſ.
Rapũculus flore ſpicato purpureo& albo, Cam.
Rapunculus nemoroſus primus, Tab.
Rapuntium majus, Ger.

Spica vel longior, vel brevior alba, vel, cinericea; hæcq; variat folijs modo maculis nigris ad vmbilicum notatis, & marem; modo non maculatis, & fœminam dicunt: eſt & coloris violacei elegantis & ſaturi.

Huc pertinet
Rapunculus ſyl. ſpicatus cæruleus, Thal.

IV. Rapunculus folio oblongo ſpicâ orbiculari.
Rapunculus Alopecuroides orbiculari penè ſpica, Cluſ. hiſt.
Rapuntium corniculatum montanum, Colum.

Spicâ eſt orbiculari; folijs etiam variat.

V. Rapunculus ſcabioſæ capitulo cæruleo.
Scabioſæ 3. genus ſive ovium, Dod. gal. Geſ. hor.
Scabioſa minor, Dod. ico. 3. deſc. minor 5. Tab.
Scabioſa media ſervato anguſtifolio flore globulariæ, Ad.
Scabioſa media, Lob. Lugd
Scabioſa ovilla, Cam.
Aphyllantes 1. Theoph. Lugd.
Rapuntium alterum leptophyllon capitatum, Colum.
Scabioſa ſyl. minor cærulea, Eyſt.

Caulis habet 5. 7. etiam 30. flores cæruleos, rariùs albos: folia aliquando crenata, aliquando ſolùm hirſuta.

VI. Rapunculus vmbellatus Sonchi folio.
Rapunculus Sonchi folio, Cluſ. hiſt.

VII. Rapunculus vmbellatus latifolius.
Rapunc, ſyl. cæruleus vmbellat. minor, Thal.
Rapunculus ſyl. vmbellatus 2. Cam.

IIX. Rapunculus vmbellatus anguſtifolius.
Rapunculuus ſyl. cæruleus vmbellat. major, Thal.
Rapunculus ſyl. vmbellatus. 1. Cam.

IX. Rapunculus vmbellatus folio gramineo.
Rapunculus 7. vmbellat. 3. Cam. ico. ad. Thal.

Rapun-

Rapuntium alterum angustifol. alpinum, Colum.

X. Rapunculus persicifo lius magno flore.
Phyteuma, Matth. Lugd. Cam. Cæs.
Campanula cærulea sativa, Dod. gal. sive hortens. Lugd.
Campanula media, Dod.
Campanula Persicæfolia, Lob. Clus. hist. Ger.
Rapunculus campanulatus Nerijfolius 1. Thal.
Campanula angustifolia, Tab.

Flore est cæruleo, aliquando albo, & sub Campanula alba & cærulea persicifolia, Eyst. pingit.

XI. Rapunculus nemorosus angustifolius magno flore major.
Rapunculus nemorosus 2. Tab. nemorosus, Ger.
Rapunculus campanulatus nerijfolius 3. Thal.
Rapunculus syl. major, Eyst.

XII. Rapunculus nemorosus magno flore minor.
Rapuntium sive Erinus magno flore, Colum.

XIII. Rapunculus nemorosus angustifol. parvo flore.
Rapunculus nemorosus 3. Tab.
Campanula lutea linifolia, Ger. ico.

XIV. Rapunculus hort. latiore folio seu Pyramidalis.
Campanula major, Dod. major lactescens, Lob. Lugd.
Campanula lactescens fœtidior, Clus. hist.
Pyramidalis, Cast. Lugd. Lutetiana, Eyst.
Campana Pyramidalis, Cam.
Campanula lactaria, Tab.
Campanula lactescens pyramidalis, Ger.

Folio est oblongo, quandoq; subrotundo.

XV. Rapunculus Creticus, seu Pyramidalis altera.
Petromarula seu lactuca petræa Cretica Belli, Ponæ: & apud Clus. in epist. 1. Belli.

XVI. Rapunculus alpinus, seu pyramidalis minor: qui 1. in Prod.
an Campanula, folijs serratis cærulea, Eyst.

XVII. Rapunculus alpinus corniculatus, quem sub Rapunculo alpino spicato simili, in Phytopinace & Matthiolo, & 2. in Prod. descripsimus.
Trachelium petræum minus, Ponæ.
Rapuntio corniculato affinis, Colum.

XIIX. Campanula alpina latifolia flore pullo.
Rapunculi alpini latifolij nomine, Doct. Burserus ex Austria misit; sub 3. in Prod.

XIX. Campanula alpina linifolia cærulea: in Phytopin. sub. 3. in Prod. sub. 4. descripsimus, quæ cum sequenti minimè confundenda.

XX. Campanula minor rotundifolia vulgaris.
Rapi syl. genus minus, quod Campan. cærulea, Ges. hor.
Campanula sylvestris minima, Dod.
Campanula minor rotundifolia, Lob. Lugd.
Campanula minor alpina rotundioribus imis folijs, Clus. hist. ico.
Phyteuma alterum montanum, Cæs.
Rapuncul. campanulatus linifolius seu 7. Thal.
Rapunculus sylvestris minor, Tab.
Campanula rotundifolia, Ger.
Campanula minor syl. fl. cæruleo, Eyst.

Floribus communiter cæruleis, subinde candidis.

XXI. Campanula minor rotundifolia flore in summis cauliculis.
Rapunculus syl. flore ex purpureo candicante, Tab.
Rapunculus sylvestris flore albo, Eidem.
Rapunculus syl. minor, Eyst.
Campanula minor alba: & purpurea, Ger.

XXII. Campanula minor rotundifolia alpina.
Campanula minor alpina, Clus. pan. & hist. descrip.

Flos nunc cæruleus, nunc purpureus, aut violaceus, modò colore dilutiore, & quasi cinereo, interdum niveo.

XXIII. Campanula rotundifolia minima.
Cantabrica Plinij, Ang.
Phyteuma vnico fl. in summis cauliculis, Cæs.
In Phytop. & in Prod. sub. 5. descripta.

XXIV. Campanula Cymbalariæ folijs, vel folio hederaceo: in Phytop. & in Prod. pro 6. descripta.

XXV. Campanula serpillifolia.
In Phytopinace, & in Prod. pro 7. descripta.

TRACHELIVM SIVE CAMpanula hirsuta.

TRachelium dicitur, quod in colli affectibus commendetur, hinc Cervicaria, imò & Vvularia: & à forma, Campanula.

I. Campanula maxima folijs latissimis.
Trachelium majus Belgarum, Lob. Clus. hist.
Hæc instar suffruticis est & perennis, florum colore varians, albo, cæruleo, & etiam cinereo.
II. Campanula hortensis Rapunculi radice.
Trachelium in maritimis, Ad.
Trachelij genus molliorib. fol. Clus. pan. & hist.
Cervicaria 4, Dod. major syl. Eyst.
III. Campãula folijs subrotundis: pro campanula hirsuta prima in Prod. describitur.
IV. Campanula hortẽsis folio & fl. oblongo.
Medium, Matth. Ges. hor. vulgare, Cam.
Rapi syl. genus maximum, Ges. hor.
Viola Mariana, Ges. hort. Ad. Lob. Dod. Lugd. Clus. hist. Tab. alba & purpurea: & Ger.
Rapunculi alterum genus grandius, Cæs.
Flore est communiter cæruleo, est & purpureo, subalbido & lacteo: hinc figuræ quatuor apud Eyst.
Medium fl. albo: cæruleo: purpureo & argenteo. (flore pleno reperiri afferunt.)
V. Viola mariana lacinitis folijs peregrina Medium Dioscoridis, vel Mindium Rhasis, Rauwolff. in Itin. & Lugd. & Cam. in Matth.
VI. Campanula Drabæ minoris folijs: est Campanula hirsuta, 2. in Prod.
VII. Campanula vulgatior folijs vrticæ, vel major & asperior.
Vvularia major, Trag.
Campanula, Ang. major, Fuch.
Trachelium majus, Dod. gal. Lugd. Ger.
Cervicaria, Lon. & Digitalis purp. altera, Eid.
Cervicaria maior, Dod. Tab.
Trachelium sive Cervicaria, Ad. Lob.
Trachelium folijs vrticæ, Clus. pan. sive vulgare, Clus. hist.
Archangelica, Cæs.
Rapi syl. genus mai⁹ folijs ferè vrticæ, Ges. hort.
Cervicaria maxima, Thal.
Flore est communiter subcæruleo, est dilutè purpureo, est & candido; tota planta strigosior reperitur, hinc tres figuræ apud Tabernæmontanum & Gerardum: & apud Eyst. duæ,
Cervicaria hortensis flore cæruleo.
Cervicaria hortensis flore albo.
IIX. Campanula vrticæ folijs oblongis minus asperis.
Cervicaria major altera, Dod.
IX. Campanula media folijs inferius candida lanugine vestitis.
Cervicaria media, Thal.
X. Campanula folijs Echij.
Cervicaria major tenuifolia, Thal.
Trachelium *ἰυρσουδὶς* Clusij, ipsi Camer.
XI. Campanula folijs Echij floribus villosis: quæ 3. in Prod.
XII. Campanula folijs Anchusæ floribus oblongis.
Trachelium montanum, Lugd.
XIII. Campanula alpina pumila lanuginosa.
Trachelium pumilum alpinũ, Clus. pan. & hist.
XIV. Trachelium saxatile folijs pulmonariæ Gallorum.
Pyramidalis villosa saxatilis latifolia, vel Rapunculus mõtanus pulmonariæ Gallorũ folio & Trachelij flore, Clus. cur. post.
XV. Campanula alpina sphærocephalos.
Trachelium majus petræum, Ponæ.
XVI. Campanula Alpina Tragopogi folio.
Trachelium montanum, Colum.
Trachelium Tragopogi folijs, Clus. hist.
XVII. Campanula pratẽsis fl. conglõerato.
Vvularia exigua, Trag.
Rapi syl. genus, Vvularia in pratis, Ges. hort.
Trachelium minus, Dod. gal. Ad. Lob. Clus. hist Lugd. Ger.
Cervicaria tertia, sive minor, Dod.
Cervicaria minor, Thal. Tab.
Duplex est: alteri flores in summo caule confertim in orbem nascuntur: ijq; vel majores, vel minores: alteri singulares per caulem spar-

gun

guntur. &
Cervicaria sphærocephalos duplex, Clus. hist.
XIIX. Trachelium Gignanteum &
XIX. Viola Calathiana, apud Gerard. quid?
XX. Cervicaria Valerianoides cærulea.
Trachelium vmbelliferum cæruleũ, Ponæ Ital.

RAPISTRVM.

Rapistrum, à similitudine cum Rapæ folijs dictum videtur: unde quibusdam Rapa syl. altera nominatur: alij Erysimum Theoph. censent: alij ad Sinapi: alij ad Lampsanam referunt.

I. Rapistrum flore luteo.
Rapistrum, Brunf. Dod. Ges. hor.
Rapistrum arvorum, Ad. Lob.
Sinapi agreste quartum, Trag.
Irion, Fuch. Tur. sive Erysimum, Cam. Cast.
Raphanus sylvestris, Cord. in Diosc.
Lampsana, Matth. (quibusdam etiam Irio eiusdem) Ges. hor. Ang. Lugd. Lon. Ger.
Lampsana vera, Lugd. flore melino, Tab.
Radix sylvestris, Cæs.
Folijs est aliquando incisis, vel sinuatis: aliquando minimè: hinc quidam duas species faciunt.
II. Rapistrum flore albo siliquâ articulatâ.
Sinapi agreste tertium, Trag.
Lampsana, Tur. Cæs.
Rapistrum flore albo Erucæ folijs, Lob. ico.
Armoracia, quibusdam Rapistrum albũ, Tab.
Raphanus sylvestris, Ger. ico.
Rapistrum purpureum, Tab. arvorum, Ger.
Flore est albo, subcæruleo, aliquando purpurascente.
III. Rapistrũ flore alb. lineis nigris depicto.
Lampsana Apula, Plinij & Dioscoridis, Colum.
IV. Rapistrum floribus Leucoij marini: hoc 1. est in Prod.
V. Rapistrum Italicum siliquis longissimis.
Rapistrum montanũ sive sylvestre Irionis folio, Colum.
VI. Rapistrum monospermon.
In Phytopinace & Matthiolo: & in Prod. pro secundo descripsimus.

NAPVS.

ΒΟΥΝΙΑΣ *Dioscoridi l. 2. c. 136. significatione à tumente figura deducta, quare Rapis, hoc nomen magis competere, sunt qui velint: γογγύλης species Galeno.*

Differentias duas & in Medicina Græcos servare, Plinius l. 20. c. 4. scribit, alterum Bunion, alterum Buniada vocantes: sunt qui Buniaden, Napum sylvestrem esse velint. At. l. 19. c. 5. Naporum genera quinq. facit, vbi legendum est Raphanorum, cum ex Theophrasto 7. hist. 4 desumpta sint, vbi τῶν ῥαφανίδων genera quatuor dicit.

I. Napus sativa,
Napus, Brunf. Ang. Matth. Tur. Ges. hor. Dod. Lac. Cord. in Diosc. Cast. Cam. Lon. cui prima.
Rapum sativum alterum & Napus veterum, Trag.
Napus Bunias sativus, Fuch. Lugd.
Bunias sive Napus, Ad. Lob.
Radix colore albo, vel luteo, sive buxeo est; rariùs nigro.
II. Napus sylvestris.
Rapum sylvestre, Trag.
Napus agrestis, Tur. syl. Dod. Lugd. cui & *βουνιάς*.
Bunium & Napus syl. Matth. Ad.
Napus Bunias sylvestris, Fuch.
Napus 2. Lon. Bunias syl. Lob. ico.
an Rapa sylvestris, Cæs.
Nascitur etiam ex non transplantatorum semine.
III. Napus syl. Cretica: in Prod. descripta.

RA-

RAPHANVS.

Ῥαφανὶς (quasi radix perspicua) Dioscoridi l. 2. c. 137. Posterioribus dicitur ῥάφανος, παρὰ τὸ ῥαδίως φαίνεσθαι, quia satum statim oriatur. Theophrastus vtraq; voce vsus quidem est, sed quem Raphanum vocamus, ipse ῥαφανίδα appellavit: at ῥάφανον, ipsam Brassicam nominavit; quæ causa erroris fuit Plinio, dū l. 19. c. 15. scribit, Græcos Raphani genera tria fecisse, foliorum differentia &c. quæ de Brassica intelligenda, cùm ex Theoph. 7. hist. 4. desumpta sint. Latinis radix (ῥίζα Theoph.) quòd cæteras amplitudine corporis superet, vel quàm paucissimis magnitudine cedat: siquidem in frigidis locis, quibus gaudet, sicuti in Germania, infantium puerorum magnitudinem æquet, l. 19. c. 5. teste. Sic in regno Congiano, crassitudine humanæ tibiæ, gratiq; saporis spontè provenire, Pigafettus in eius regni descript. l. & cap. 1. testatur: aliàs copiosissimè in India provenire, asserit Linsc. par. 4. Ind. Orient. 10. par. 7. cap. 19. & par. 8.

Genera duo Dioscoridi, sativum & sylvestre: at Theoph. sex, Corinthium, Cleonæum, Liothalassium, Bœotium, & genus quod folijs erucæ simili constat: hæc Theophrasti, Plin. l. 19. c. 5. Naporum nomine recenset, posterius genus sylvestre statuens: at ibidem, ex Romanorum sententia, inquit, nostri Raphani alia fecere genera, Algidense à loco, longum atq; translucidum: alterum Rapi figura, quod vocant Syriacum, suavissimum ferè ac tenerrimum &c. etiamnum subiungit, vnum sylvestre, Græci agrion vocant, nostri Armoraciam.

Quare observavimus alium præcocem, serotinum alium: præcox, corpore est oblongo, gracili, semine maiore, in quod facile abit. Serotinus albus, qui vel oblongus, vel orbicularis: niger, qui rotundus, rariùs oblongus, siliquis quidem maioribus, sed semine minore: ruber, oblongus, cortice rubro, fibris nonnullis rubentibus, per substantiam dispersis. Radice lutea Camerarius notavit: meminit & Byzantini, semine Constantinopoli accepto, qui postea in communem degenerârit, radice penitus languescente.

I. Raphanus major orbicularis, vel rotundus.
Raphanus, Brunf. Trag. Ang. Cord. in Diosc.
Raphanus vulgaris, Ges. hor. primus, Matth.
Raphanus magnus, Lob. sive Radicula sativa, Dod.
Raphanus sativus, Fuch. Lac. Cast. Lugd.
Raphanus rotundus, Lon. Tab. & orbiculatus, Tab. Ger. & pyriformis.
Radix vulgò, quib. Radicula, Cæs.

Floribus purpureis aut candidis, & radice rotũda, vel orbiculata, variat. In India frequentes sunt: & licet brachij humani crassitudine proveniant, tamen substantiæ teneræ & suavis saporis sunt, quibus pro vulgari cibo vtuntur: Ioseph. Acosta l. 4. c. 18.

II. Raphanus niger.
Raphanus cortice nigricante, Ges. hor.
Raphanus niger, Lob. ico. radice nigra, Cam.
Raphanus sylvestris, Cast. ico.
Radix & parva & crassa, pro sationis tempore.

III. Raphanus minor oblongus.
Raphanus Cleonæus, Theoph. Algidensis, Plinij.
Raphanus longus, Trag. Matth. Lon.
Raphanus prælongus, Ges. hor.
Raphanus secundus, Matth. Lugd.
Raphanus minor purpureus, Lob. Lugd.
Radicula sativa minor, Dod.

Cortice est albo, rubello, præsertim parte quâ extra terram eminet.

IV. Raphanus Creticus: de quo in Prodromo.

V. Raphanus rusticanus.
Thlaspi alterum, Diosc. l. 2. c. 186.
Raphanis syl. Dioscorid. l. 2. c. 138. & Raphanus syl. seu Armoracia Plinij, quibus, Armoracia aut Raphanus major, Brunf.

Raphanus major, Trag. Gef. hort.
Raphanus fyl. Fuch. Ang. marinus, Tab.
Raphanus vulgaris & rusticanus, Matth.
Armoracia Plinij, Lac.
Thlaspi majus, Cord. in Diosc. Lon. magnum, Cæs.
Raphanis magna, sive Radicula magna, Dod.
Raphanus rusticanus, Lob. Ger. rusticus, Cam. Lugd.

VI. Raphanus aquaticus folijs in profundas lacinias divisis.
an Raphanus cuius folia Erucæ similia Theoph. & Napi syl. genus, Plinij.
Radicula sylvestris, Dod.
Raphanus syl. officin. aquaticus, Lob. ico.
Raphanus aquaticus, Tab. Ger.
Raphanus syl. & Raphanus palustris, Lugd.
Sisymbrium syl. Cæs.

VII. Raphanus aquaticus alter.
Rapistrum aquaticum, Tab. Ger.

LEPIDIUM.

Λεπίδιον Dioscoridi l. 2. c. 205. sic dictum, quòd λεπίδας, seu squamas & maculas faciei deleat: vel ἀπὸ τοῦ λεπίζειν, id est, ἐκδέρειν dictum, quòd suâ acrimoniâ urenti ulceret, excoriet, eâq; facultate, vel ferro notas fronti servorum inustas deleat; de quo forsan Columella l. 10. Lepidium Plinio l. 20. c. 17.

I. Lepidium latifolium.
Piperitis, Brunf. Lon. Dod. gal.
Lepidium sive Piperitis, Trag. Matth. Cam.
Lepidium magnum, Fuch. Tur. majus, Cord. hist.
Lepidium Dioscorid. Ang.
Lepidium Pauli & Plinij, Matth. Lugd. Cæs.
Lepidium Æginetæ, Gef. hort. Tab.
Lepidium Plinij, Lob. Dod.
Raphanus syl. officin. Lob. Ger.

II. Lepidium glastifolium.
Lepidium annuum, Lob. Lugd.

III. Lepidium Dentellaria dictum.
Dentellaria Monspel. & Flamula, Gef. hor.
Herba S. Antonij Romæ, Gef. ap. ad. Cord. hist. in Chamænerio.
Molybdæna Plinij, Ang. Cam. cui & Crepanella Italorum.
Sarcophago Cretensibus: Phrocalida in Lemno: Mauronia Lesbijs, Bellonio.
Dentaria, sive Dentillaria Rondeletij & Narbonensium, Ad. Lob.
Plumbago, Clus. hisp. & hist. Cast. Tab.
Dentellaria & Enneaphyllon Plinij, Lugd. & Dentellaria Rondeletij.
Glastum sylvestre, Cæs.

IBERIS.

Ἰβερὶς ἡ καρδαμαντικὴ Dioscoridis l. 1. c. 189. Galenus eius descriptionem ex Damocrate in curatione doloris Ischiadici proponit, folia Nasturcij, cum Dioscoride, tribuens. Plinius Iberidis remedia diversis in locis recenset.

I. Iberis Nasturtij folio.
Iberis & Lepidium, Matth. fig. major.
Iberis, Cast. secunda, Tab.
Iberis Cardamantica, Ger.
Lepidium campestre, Ang.

II. Iberis latiore folio.
Iberis & Lepidium, Matth. fig. min.
Iberis, Lugd. Dod. Lac. Gef. hor. Cæs. cui Lepidium syl. fortè Columellæ.
Lepidium hortense, Ang.
Iberis Cardamantica, Lob. cui & Lepidium Iberias Pauli.

DRACVNCVLVS ESCVlentus.

TArchon Simeonis Sethi lib. de alim. facult. reliquis Græcis & Mauritanis indicta, aliqui ad Drabam, alij ad Chrysocomen Dioscoridis referunt.

I. Dracunculus hortensis.
Draco, Ruellio, Dod. gal. Lob.
Dracunculus hortensis, Matth. Cast. Tab. Eyst.
Tarchon Avicen. & Sethi, Gesn. hor.
Draco herba, Dod. Ger. hortensis, Gesn. hort. seu acetarius, Lug. (& Chrysocoma, Diosc.) Cã.
Dragone vulgo, Cæs.
Tragum vulgare, Clus. hist.

II. Dracunculus pratensis serrato folio.
Pyrethrum, Brunf. ico.
Tanacetum album seu acutum, Trag. (& Millefolium 3.) Tab.
Ptarmica, Matth. Fuch. Tur. Gesn. hor. Lon. Cast. Lob. (& Ptarmica folio Taraconis, vel Sternutamentoria) Lugd. Clus. hist. (& Ptarmica pratensis) Cam. Ger.
Pyrethrum syl. Dod. gal. syl. ac parvum, Cord. in Diosc.
Tarchon syl. vel aquaticum, Gesn. hor. & col. & Draco aquaticus.
Ptarmica syl. Germanica, Thal.
Draco syl. sive Ptarmica, Dod.
Mentha Sarracenica Myconi, Lugd.
Ptarmica vulgaris, Eyst.

III. Dracunculus pratensis flore pleno.
Ptarmica vulgaris pleno flore, Clus. hist.

IV. Dracunculus alpinus folio Scabiosæ: in Prod. descriptus.

ERVCA ET EIVS SPECIES.

ERuca, quòd vellicando linguam quasi erodat: εὔζωμον Dioscoridi l. 2. c. 170. & Theoph. 1. hist. 9. ob suavitatem qua ei in condiendis obsonijs inest, Plinio l. 20. c. 13.

Genera duo Dioscoridi, sativum & agreste, cuius semine pro Sinapi in Iberia vtuntur. Et Plinius l. 20. c. 13. Erucæ sylvestris meminit. At Theoph. 7. hist. 4. Erucæ generis differentias omninò deesse volunt.

I. Eruca latifolia alba: sativa Dioscoridis.
Eruca, Brunf. Matth. Ang. Cord. in Diosc. Gesn. hor. Cast.
Eruca sive Rucula marina maior, & Sinapi 8. Trag.
Eruca sylvestris, Fuch. ico. Lon.
Sinapis alterum genus, Fuch.
Sinapi hortense, Tur. syl. Dod. gal.
Erucula major, Cord. hist. ico.
Eruca sativa, Matth. Lac. Lob. Dod. Lugd.
Sinapi hortense, Lugd. ico.
Eruca folio latiore, Cæs.
Eruca major, Cam.

Flores pallentes, venas nigras aliquando obtinent.

II. Eruca latifolia: pro Eruca 1. in Prod. desc. an Eruca tertia Anglica, Cam.

III. Eruca sylvest. major lutea caule aspero.
Eruca syl. Matth. Lob. Dod. Cast. Tab. Ger.
Erucæ genus, sponte nascens, Cæs.

Flore majore, circa Monspelium in horto Dei, crescit.

IV. Eruca syl. minor luteo parvoq; flore.
Sinapi 1. genus syl. Fuch. ico.
Eruca syl. Fuch. Tur. Lugd.
Erysimum verum, Lugd.
Eruca syl. fœtida, Gesn. col.
Eruca palustris minor, Tab.
Sinapi palustre, Ger.

V. Eruca syl. minor lutea bursæ pastoris folio: quæ 2. in Prod.

VI. Eruca syl. minor incana: quæ 3. in Prod.

VII. Eruca lutea latifolia, sive Barbarea.
Herba S. Barbaræ (& Sinapi agreste 5.) Trag. Lon. Cast.
Scopa regia (sive Sideritis latissima) Fuch. ico. Ang.
S. Barbaræ herba, Fuch. Gesn. hor.

Pseu-

Pſeudobunias, Dod. gal.
Naſturtium paluſtre, Geſ. hor. hybernũ, Thal.
Barbarea, Dod. Lob. Tab.
Eruca paluſtris, Lugd.
Bunium adulterinum, Cam.

Variat foliorum magnitudine, nam in hortis ad acetaria culta, acutiora habet, quæ fœmina dicitur, Tabernæmontano: nonnunquam rubent & nigreſcunt.

IIX. Eruca lutea ſive Barbarea pleno flore: quæ Eruca 4. in Prod.

IX. Eruca cærulea in arenoſis creſcens.

Hæc eſt Eruca paluſtris cærulea, in Phytopinace, & Matthiolo (& in Prod. pro 5.) deſcripta pictaq;: magnitudine & parvitate variat.

X. Eruca maritima Italica ſiliquâ haſtæ cuſpidi ſimili.

Cakile Serapionis, Ang. Lob. Lugd. Cam.
Eruca maritima, Lugd.
Naſturtium maritimum, Eid.
Erucæ genus in maritimis, Cæſ.
Eruca Kackile dicta, Colum.

Habetur latifolia & anguſtifolia: hæc ſi in hortis ſeratur, oblongo anguſtoq; folio excreſcit.

XI. Eruca maritima Cretica, ſiliquâ articulatâ: quæ 6. in Prod.

XII. Eruca Monſpeliaca ſiliquâ quadrangulâ echinatâ: quæ 7. in Prod.
Sinapi echinatum, Lugd.

XIII. Eruca anguſtifolia Auſtriaca.
Eruca ſyl. anguſtifolia, Lob. Lugd.

SINAPI ET EIVS SPECIES

SINAPI, σίνηπι Dioſcoridi l. 2. c. 184. & Theoph. 7. hiſt. 3. & 6. παρὰ τῦ σίνεσθαι τοὺς ὄπας, oculos enim lædit: dicitur etiam Theoph. νάπι, quaſi immite, ob vehementem eius acrimoniam: & Athenienſes Napy appellaſſe, Plin. l. 19. c. 3. author eſt, Sinapi nominans.

Vnius Dioſcorides & Theoph. meminere: at Plinius, genera tria facit: vnum gracile, alterum ſimile rapi folijs, tertium Erucæ.

I. Sinapi rapi folio.
Sinapi Dioſc. & Theoph. Sinapi alterum Plinij.
Sinapi, Ang. Geſ. hor. Caſt. primum, Matth. Lac. Cæſ.
Sinape hortenſe, Cord. in Dioſc. Lon. Lug. deſc.
Sinapi ſativum prius, Dod.
Sinapi ſativum Erucæ aut Rapi folio, Lob.
Sinapi album, Cam.

II. Sinapi apij folio ſive album.
Sinapi gracile, Plinio.
Sinapi, Brunſ. luteum ſativum alterum. Trag.
Sinapi primum, Fuch. Tur. Caſt. album, Eyſt.
Sinapi alterum, Matth. Lac. Cæſ.
Sinapi hortenſe, Fuch. ico. Dod. gal.
Sinapi ſativum, Lugd. ſativum alt. Dod. Ger.
Sinapi agreſte, apij aut potiùs laveris folio, Lob.
Sinapi ſyl. luteum, Lon.
Eruca paluſtris maior, Tab.

III. Sinapi Erucæ folio.
Eruca ſive Rucula marina min. & Sinapi 9. Trag.
Eruca, Dod. gal. ſativa, Fuch. hortenſis, Tur.
Eruca ſylveſtris, Geſ. hor.
Sinapi tertium, Matth. Caſt. Cæſ.
Sinapi ſylveſtre, Dod. Lugd.
Sinapi ſyl. minus burſæ paſtoris folio, Lob.

IV. Sinapi ſiliquâ hirſutâ.
Sinapi alterum ſativum, Lob. ico.

V. Sinapi parvum ſiliquâ aſperâ.
In Phytopinace & Prod. deſcriptum eſt.

VI. Sinapi vmbellâ purpureâ.
Sinapi alterum agreſte noſtras, Colum.

VII. Sinapi Indicum.
Saſeni, ſemen eſt Sinapis, magna copia in Sundan: par. 4. Ind. or. 8.

VIII. Sinapi ſimile Indicum ſemen.
Nachani ſemen nigrum minutum ſapore Secales, ex cuius farina panes conficiũtur, Garz.
Semen ſinapi ſimile ſed nigrius, cuius farinâ in panes orbiculares ſubactâ veſcuntur tota Æthiopia ora maritima, Cluſ. in notis.

RESEDA.

RESEDA à doloribus ſedandis dicta, cum collectiones & inflãmationes omnes diſcutere, Plin. l. 28. c. 12. ſcribat: propter ſaporẽ Erucæ, & quòd aliqui ex Erucarũ ſyl. genere eſſe cenſeant, huc relata eſt.

 I. Re-

I. Reseda lutea maxima.
Reseda, quæ Sesamoides majus Ghino, Gesf. hor.
an Pycnocomon, Ang.
Sesamoides magnum, Lac. & alterum, Cæs.
Reseda maxima, Lob. Ger. major, Thal. Tab.
Reseda lutea, Lugd. at Cam. recta.

II. Reseda vulgaris.
Rheseda Plinij Neotericorum. Eruca peregrina Italica, vel Cantabrica, Ad. Lob. Rheseda Plinij, Ger. Eyst.
Reseda latifolia, Tab. at supina, Cam.
Sesamoides primum, Cæs.
Erucago vulgaris, Colum.

Ludit folijs simplicioribus, & in vnoquoq; pediculo plurimis: major & minor est.

III. Reseda linariæ folijs in prodromo descripta.
an Reseda candida, Lugd.
an Sesamoides Salmanticense parvum alterum, Cluf. hisp. & hist.

IV. Reseda alba minor.
Sesamoides parvum Salmanticum, Cluf. hisp. & hist. Lob. Tab. Ger.

V. Reseda lapidea.
Planta marina Resedæ facie, Cluf. exot.

VI. Resedæ affinis Phyteuma.
Phyteuma Monspeliensium, Gesf. Ad. Lob. Narbonensium, Lugd.
Sesamoides parvum, Lac. tertium, Cæs.
Erucago Apula, Colum.

Variat folijs nunc oblongis, nunc in aliquot lacinias, & quidem frequentiùs quatuor, modò quinq; divisis.

LVTEOLA.

CVM Luteolam aliqui Resedam Plinij faciant, & in multis cum Reseda conveniat, de ea nunc: quæ sic dicta, quòd eâ panni lanei & tela linea, candida quidem, colore luteo, virente verò, qui antè cæruleo tincti, inficiantur. Quare Plinius l. 33. c. 5. Luteam. Vitruvius 7. Architect. 14. Luteum, & Virgil. Eclog. 4. Lutum nominat. At Cæsalpinus l. 9. c. 35. Myagron seu Melampyron Dioscoridis statuit.

I. Luteola herba salicis folio.
Antirrhinon, Trag. Lugd. Thal.
Pseudostruthium, Matth. Cast. Lugd. Eyst.
Struthium, Lac. Gesf. hor.
Lutea vel Luteum Vitruvij, Gesf. hor. Cam.
Herba lutea, Dod. gal. Lugd.
Lutum herba, Dod.
Luteola, Lob. Ger.
Guadarella vulgo, Cæs.
Catanance, Lon. Tab.

II. Luteola Cretica.
Struthium legitimum Dioscoridis quæ χυμίτη in tota Græcia appellatur, quâ fullones in tingendo serico luteo vtuntur, Hon. Belli ep. 2. ad. Cluf.

III. Luteola herba folio cannabinæ.
Lutea maxima Cretica Belli, Ponæ in Bal.
Lutea major frutescens Cretica, Ponæ ed. Ital.

IV. Luteola herba sterilis.
Lutea major sterilis Cretica, Ponæ ed. Ital.

ERYSIMVM.

Ἐρύσιμον Dioscoridi l. 2. c. 188. alijs ἀπὸ τοῦ ἐρείκειν, foliorum multiplici sectione: alijs quasi ἐρίτιμον, quod est pretiosum: alijs ἀπὸ τοῦ ἐρύειν, quòd ob suam caliditatem trahendi facultate præditum sit, dictum: nam Sinapis sapore est, & multis Sinapis syl. species est. Plin. l. 22. c. 25. Irio, Erysimum Græcis: vbi Erysimon Dioscoridis, cum Erysimo fruge Theophrasti 8. hist. 1. & 4. caus. 16. (Gaza Trionum vertit) confundit.

I. Erysimum vulgare.
Hierobotane fœmina, Brunf. 4.
Verbena fœmina & Sinapi 7. Trag.
Sinapi alterum genus syl. Fuch. ico.
Verbena, Tur. recta sive mas, Fuch. Lugd.
Erysimum, Synapi syl. species, Gesf. hort.

Ery-

Eryſimum Dioſcoridis, Dod. gal. Ger.
Irio, Matth. Cord. in Dioſc. Lac. Lugd. Lon. Cæſ.
Irio ſive Eryſimum, Ad. Lob. Dod. Caſt.
Cleome Octavij, Ang.
Eryſimum noſtrate, Thal. primum, Tab.

II. Eryſimum alterum ſiliquis Erucæ.
Eryſimum 2. Tab. ſub Eruca ſativa, Ger. ico.
Majus eſt & minus.

III. Eryſimum polyceration, vel corniculatum.
Irio alter, Matth. Lugd. Cam.
Eryſimum verum, Ang.
Dentilaria alia, Irio aliquibus, Geſ. hor.
Irionis tertia ſpecies, Cæſ.
Saxifraga Romanorum, Lugd. deſc. figura ſub Saxifragia aurea.

IV. Eryſimum latifolium majus glabrum.
Irio Apulus alter lævi folio Erucæ, Colum.
Ex ſemine Irionis nomine, à D. Imperato miſso, & nomine Rapiſtri Hiſpanici non ſcripti, à D. Gillenio, in horto meo crevit.

V. Eryſimum anguſtifolium majus.
Rapiſtrum ſylveſtre Irionis folio, Colum.

VI. Eryſimo ſimilis lævis laciniata fl. luteis.
Herba S. Alberti, Cæſ.
an Barbarea minor, Lob. ob.

VII. Eryſimo ſimilis hirſuta non laciniata alba.
Variat folijs latioribus, anguſtioribus: magis minusve crenatis & hirſutis: icon & deſcript. in Matth. & Prodromo habetur.
Barbarea muralis, Ioh. Bauhino, lib. de Plantis à Sanct.

HYDROPIPER SEV *Perſicaria.*

Ὑδροπίπερι, Dioſcoridi l. 2. c. 191. id eſt, Aquaticum piper, à loco & ſapore nomen habet; Latinis Perſicaria, à foliorum forma: hæc vel mitis acidaúe ſapore, vel acris eſt: illa folijs maculoſis, vel ijs carentibus.

I. Perſicaria mitis maculoſa & non maculoſa.
Pulicaria fœmina, Brunſ. Perſicaria fœmina, Eid. Lon.
Perſicaria, Fuch. Dod. Ang. Caſt. Lugd. cui & Plumbago Plinij quibusdam.
Perſicaria altera, Trag. Matth. Tab.
Perſicaria maculata, Ericio Cord. Ger.
Perſicaria maculis nigris, Geſ. hor.
Perſicaria mitis maculoſa, Lob.
Perſicaria prima, Britannica Plinij, Cæſ.
Cratæogonum, Lac.
Plumbago Plinij l. 25. c. 13. quibuſdam: alijs Britannica eiuſdem l. 25. c. 3. alijs Lapathum quodam videtur.
Floribus eſt communiter purpuraſcentibus, aliquando candidis: folijs aliquando maculam nigram in medio habentibus, aliquando ea carentibus.

II. Perſicaria vrens ſeu Hydropiper.
Perſicaria maſcula, Brunſ. mas, Lon.
Perſicariæ primum genus, Trag. Tab.
Hydropiper, Fuch. Ang. Dod. Matth. Cord in Dioſc. Lac. Caſt. Cæſ. Lugd. Ger.
Cratæogonon, Ang.
Perſicaria vrens, Lob. mordax, Thal.
Flore eſt ex roſeo rubicundo: colore Berſilico: candido: aliquando folijs macula rubra aſperſa eſt.

III. Perſicaria anguſtifolia: in Prod. deſcript.

IV. Perſicaria minor.
Pulicaria puſilla repens, Lob. Lugd.
Pulicaria pumila, Tab.
Floribus eſt albis, aut purpureis.

CAPSICVM SEV PIPER *Indicum.*

Καψικὸν Actuario, à κάπτω mordeo, quòd ſemen comeſtum mordeat, imò adurat. Plin. l. 19. c. 12. Siliquaſtrum, quod ob piperis ſaporem Piperitidis nomine ſit acceptū: Axi, Indis.

Piper: Piper Brasilianum: piper Indicum in Guiana: piper Indicum cornutum, à quibusdam Siliquastrum: Auctoribus historiar. Indicarum.

Differentia in foliorũ latitudine, vel angustia; in fructus colore & forma: colore, qui in initio alijs viridis, alijs niger; in maturitate, aut ruber, aut croceus, flavusve; rarius albus. Figura alijs longa, eaq; vel crassa, vel gracili, vel incurvata: alijs brevis eaq; lata, cordata, vel rotunda cerasi forma, vel angulosa: & vel erecta, vel dependens: deniq; & caule piloso.

Axi aroma in Ind. occid. quod in Cusco, Vcho: in Mexico, Chili: in Castilia, piper Indicum appellatur. Est viride, & rubrum, & croceum. Aliud vehementius mordicat, quale Caribbe vocatum: aliud lenius, & moderatius: est & genus quoddam dulcissimum, quod è manibus vellunt, & edunt: & quoddam aliud exilius, quod moschum fragrat & gustu admodum sapidum, Ioseph. Acosta lib. 4. c. 20. vel par. 8. Ind. occid.

I. Piper Indicum vulgatissimum.
Siliquastrum, Trag. (vna figura tres species proponit) Lac. Tab.
Capsicum rubrum & nigrum, Fuch. ico.
Siliquastrum majus & minus, Fuch.
Piper Indicum, Matth. Gesſ. hor. (cui & Calecuticum) Cæs. (cui Circæa Dioscor. fortè) Cast. Cam.
Piper Indicum medium, Eyst.
Cardamomum Arabicum, Gesſ. hort.
Piperitis seu Siliquastrũ Peruvianũ, Cord. hist.
Piper Ind. 3. rubrum & nigrum, Gesſ. hort.
Capsicum, Clus. in Mon.
Capsicum vel piper Indicum longioribus siliquis, Lob. Capsicum Actuarij, Eid. ico.
Capsicum sive Piper majus & minus, Lugd.
Piper Americanum vulgatius, Clus. cur. post.
Axei sive Capsicum, Monardi.
Piper Indicum Occid. quod Axi vocant, Frag.

II. Piper Indicum propendentibus siliquis oblongis recurvis.
Capsicum oblongius, Fuch. ico. Dod. gal. Lugd.
Capsicum longiorib. siliquis, Ger.
Siliquastrum tertium, Fuch.
Capsicum oblongiorib. & recurvis siliquis Dod.
Piper oblongum recurvis siliquis, vel 9. Regio, in Clus. cur. post.
Hujus differentiæ tres sunt.
1. Siliquis longissimis, deorsum spectantibus in mucronem recurvum abeuntibus, quod
Piper Indicum maximum longum, Eyst.
2. a priore sola magnitudine differt, quod
Piper Indicum minus, recurvis siliquis, Eyst.
3. Siliqua flava, vel aurea, eaq; oblonga vel lata, vel ovali figura, quod
Piper Indicum siliquis flavis &
Piper Indicum aureum latum, Eyst.

III. Piper Indicum propendentibus siliquis rotundis.
Siliquastrum latis siliquis, Trag.
Capsicum latum, Fuch. ico. Dod. gal. Lugd.
Siliquastrum quartum, Fuch.
Piper Indicum rotundum, Gesſ. hor.
Capsicum cordatum, Cam.
Siliquastrum fructu propendente rotundo, Reg. in Clus. cur. post.
Et hujus differentiæ quatuor sunt.
1. Siliqua lata, rugosa, 2. cordata, eaq; oblonga vel rotunda, quod
Piper Indicum cordatum oblongum &
Piper Indicum cordatum, Eyst.
3. siliqua olivari: 4. siliqua rotunda Cerasorum modo, eaq; majore vel minore, rubri vel nigri coloris, quod
Piper minimum siliquis rotundis, Eyst.

IV. Piper Indicum fructu dependente pomi amoris forma.
Piper Indicum rotundum maximum, Eyst.
Folia sunt Solani vulgaris, fructus rotundi, sulcis aliquot distincti pendent, rubore coralli.

V. Piper Indicum fructu aculeato.
Majus est & minus: illud rotundum, hoc orbiculatum, vtrumq; rubet: & in innoxium quasi aculeum abit, quod
Piper Indicum rotundum aculeatum &
Piper Indicum orbiculatum medium, Eyst.

VI. Piper Indicum siliquis surrectis & oblongis.
Piper oblongũ erectum, Reg. in Clus. cur. post.
Hujus differentiæ quatuor.
1. Pyramidale majus. 2. pyramidale minus: quod

Pi-

Piper Indicum medium longum erectum, Eyst.
3. oblongum surrectũ majus & minus, quod
Piper Indicum minimum erectum, Eyst.
4. Siliqua bifurcata, quod
Piper Indicum bifurcata siliqua, Eyst.
VII. Piper Indicũ siliquis surrectis rotundis.
Piper rotundum majus surrectum, Reg. in Clus. cur. post.
Hujus quoq; differentiæ quatuor
1. Rotund. maximum obtusum, quod
Piper Indicum max. rotund. erectum, Eyst.
2. Rotundum minus parum acuminatum:
3. cordatũ majus: 4. cordat. min⁹ angulosũ.
Verùm Piperis Indici differentias novendecim, du Bry in suo Florilegio proposuit: at sculptor lingvæ Latinæ ignarus, omnes siliquas propendentes sculpsit, licet rectè depictas & nominibus notatas ad ipsum transmisissemus.

IIX. Piper Ind. siliquis surrectis cerasi forma.
Capsicum brevioribus siliquis, Lob.
Capsicum Brasilianum, Clus. ad Monard. Lugd.
Capsicum minimis siliquis, Dod. Ger.
Siliquastrum rotundum, Cam. ep. Matth.
Piper Indicum surrectis corniculis, Cam.
Siliquastrum rotundum angustifolium, Tab.
IX. Piper Ind. caule piloso flore majore.
Piper Ind. caule pilis albis prædito, Cam.
X. Piper Indicum radice eduli.
Piperis tertium genus minoribus granulis, cui sunt radices lettiki dictæ, satis boni saporis, quas in minima frusta conscindunt & plantant, & sarmenta in modum Lupuli, supra terræ superficiem spargunt: Stad. par. 3. Americæ.
XI. Tomales, grana sunt recentia & viridia quæ cruda esitare solent: & ex ijs plerũq; condimenta parantur: par. 8. Ind. occid. l. 4. c. 20.

SECTIO SECVNDA.

NASTVRTIVM: THLASPI: BVRSA PASTORIS: MYAGRVM: DRABA: ALLIARIA: COCHLEARIA.

NASTVRTIVM EIVSQVE SPECIES.

NASTVRTIVM Κάρδαμον Dioscoridi lib. 2. c. 185. Theoph. 7. hist. 1. quasi Καρήδαμον, quod caput calore suo & acrimonia tentet: vel ἀπὸ τῆς Καρδίας, quod cordatos faciat; vel quòd in Syncope Cardiaca dicta, plurimum valeat. Latinis Nasturtium, à naribus torquendis; quòd odore & seminis acrimonia sternutamenta provocet: hinc Plinio l. 19. c. 8. (& Varroni) à narium tormento velut torporem excitans.

Genera, Theoph. 4. hist. 7. plura esse dicit. Dioscorides tantùm Nasturtium Babylonicum optimum esse scribit. Plinio l. 20. c. 13. est hortense sive sativum, latiorib. folijs, est & sylvestre: illud album, hoc nigrum, vbi de semine eum loqui censemus. Dividimus in hortense, pratense, aquaticum, & montanum.

NASTVRTIVM HORTENSE.

I. Nasturtium hortense latifolium.
Nasturtium Hispanicum, Ges. hor. Tab. Ger.
Nasturtio, tale folium Cam. ep. Matth. adpingit: descriptio & figura Matthiolo addita.
II. Nasturtium hortense vulgatum.
Nasturtium album, Plinio.
Nasturtium, Brunf. Ang. Matth. Cæs. Cast. Tab.
Nasturtium hortense, Trag. Fuch. Tur. Lac. Ad. Lob. Dod. Lugd. Ger.
Aliud est folijs simplicibus, quod læve & albius, vel subhirsutum minusq; album, aliud folijs valdè divisis, & vel majus, vel minus.

III. Na-

III. Nasturtium hortense crispum.
Est latifolium & angustifolium, vtrumq; in Matth. descriptum & depictum, sicut & in Prodromo.

Nasturtium pratense.

I. Nasturtium pratense magno flore.
Flos cuculi, Brunf. Dod.
Nasturtium pratense (vel 3.) Trag. Gesf. Tur.
Hiberis, Fuch. ico.
Nasturtium agreste, Fuch. sylvestre, Lon.
Lepidium minus, Cord. in Diosc.
Sisymbrium Cardamine, Dod. gal. Lac. Lugd.
Sisymbrium aquat. alt. quoad folia, Matth. & Tab.
Cardamine altera, Lob. Lugd. Ger.
Cardamine 1. & Sisymbrium alt. Diosc. Tab.
Cardamine altera simplici flore, Clus. hist.
Cardamine latifolia, Ger. quoad folia.
Sisymbrio aquatico non absimilis, Cæs.
Iberis sive Cardamantica nasturtij folio 1. Thal.
Nasturt. aquat. simplici flore, Eyst.
Flos communiter ex candido, leviter purpurascit, aliquando prorsus albus est.
II. Nasturtium pratense flore pleno.
Cardamine altera pleno flore, Clus. hist.
Nasturt. aquaticum flore pleno, Eyst.
III. Nasturt. prat. parvo flore: quod 2. in Prod.
IV. Nasturt. prat. folio rotundiore, flore majore.
Cardamine sive Sisymb. alterum Dioscoridis, Lob.
Cardamine, Ger. secunda, Tab.
Et hæc floris colore variat, hinc
Cardamine 2. species altera florib. lacteis, Tab.
Cardamine lactea, Ger.
V. Nasturtium pratense rotundifol. minuto flore.
Sisymbrij alterius, seu Nasturtij aquatici tertia species, Thal.
VI. Nasturtium pratense odoratum radice granulis tuberosa.
Cardamine quinta Dalech. Lugd.
VII. Nasturt. sylvestre minus: quod 3. in Prodromo.

Nasturtium Aquaticum.

I. Nasturtium aquaticum supinum.
Sisymbrium alterum vel Cardamine, Diosc.
Nasturtium aquat. (& 2.) Trag. Lon. Dod.
Vella Galeni, Ang.
Sium & Laver, Dod. gal.
Cresso, Laver odoratum, Eri. Cordo.
Sisymbrium Cardamine, Fuch. Lugd.
Sisymbrium aquatic. Matth. Cæs. Cast. primum, Tab.
Sisymb. alterum, Cord. in Diosc. Gesf. hor. Thal.
Sisymbrium tertium, Lac.
Sion Cratevæ, Sisymbr. 2. Diosc. & Senecio Serapionis, Ang.
Sion Cratevæ Erucæfolium, Lob.
Sium majus, Ger.
an Nasturtio similis herba Scorbutum curans: par. 9. Ind. occid. additam.
II. Nasturt. aquatic. majus & amarum.
Sisymbrij alterius species secunda, Thal.
III. Nasturt. aquat. erectum folio longiore.
Sium, Lac. Cast. vulgare, Matth. Lugd.
Sion Matthioli & Italorum, Lob.
Hoc licet glabrum sit, tamen caule & foliorum cauliculis villosis habemus.
IV. Nasturtium aquaticum minus.
Sisymbrium aquaticum alterum vel minus, Cam. ep. Matth.
Cardamine quarta Dalech. Lugd.
Variat magnitudine & parvitate, fortè ratione loci nam in aquaticis major est: in vinetis verò Wilensibus riguis, vti & Patavij minorem multò observavimus: sic caule erecto, & penè aphyllo, in arenosis prope Wisam fluvium, reperitur.

Nasturtium Montanum.

I. Nasturtium montanum luteum.
Sium alterum aquaticum luteum, vel Cardamine tenuifolium montanum, Colum.
II. Nasturtium alpinum trifolium.
Cardamine trifolia, Lob. Lugd. Tab. Ger.
Cardamine alpina 1. trifolia, Clus. pan. & hist.
III. Nasturtiũ alpinum minus resedæ folijs.
Hoc in Phytopinace, sub Nasturtio 8. in Prod. sub. 4. descripsimus, quod aliquando altius, aliquando ad tres tantùm vncias exurgit.
IV. Nasturt. alpin. minus folijs in orbem sparsis
Cardamine alpina media, Clus. pan. & hist.
V. Nasturtium petræũ folijs bursæ pastoris.

Nastur-

Nasturtium petræum, Tab. Ger.
VI. Nasturtium alpinum insipidum.
Cardamine alpina insipida, Colum.
VII. Nasturtiũ alpinũ tenuissimè divisum.
Nasturtiolum, Gesſ. in epist.
Cardamine alpina 3. minima, Clus. pan. & hist.
Cardamine alpina, Tab. Ger.
Thlaspi montanum minimum, Lugd.
Hoc rariùs palmare, frequenter vnciam solùm altum reperitur.
IIX. Nasturtium pumilum vernum.
Cardamine pusilla, saxatilis montana *ἀιειοειδὴς*, Colum.
IX. Nasturtium alpinum capsulâ Nasturtij hortensis.
In Phytopinace sub Nasturtio 9. in Prod. sub 5. descripsimus.
X. Nasturtium alpinum bellidis folio majus 6. in Prod.
XI. Nasturtium alpinũ bellidis folio minus.
Plantula Cardamines æmula&
Sinapi pumlum alpinum, Clus. pan. & hist.
Folijs est modò longiorib. modò rotundioribus.
XII. Nasturtium Barbareæ folijs: quod 7. in Prod.

Nasturtium Sylvestre.

I. Nasturtium syl. Osyridis folio.
Bursa pastoris minor, Brunf.
Thlaspidij genus & Nasturt. 5. Trag.
Bursa pastoris 1. & 4. Eidem.
Thlaspi angustifol. Fuch. Lugd. minus, Dod. Ger.
Thlaspi minus hortense vulgare, Lob. ico.
Thlaspi min. tenuifolium, Lon.
Iberis, Tur.
Nasturtium syl. Thal.
Thlaspi minus Germanicum, Tab.
Luteum est & album, & quia acerrimum ad Nasturtium referimus.
II. Nasturt. syl. tenuissimè divisum.
Seriphium Germanicum, Trag.
Nasturtium syl. Fuch. ico. Ges. hor.
Seriphium absynthium, Fuch. Lon.
Thalierum, Dod. gal. Ges. hor. Lugd.
Thalictrum, Thal. (cui Nasturtium *μυριόφυλλον*) Tab.
Sophia Chirurgorum, Ad. Lob. Dod. Ger.
Accipitrina, Cæs.
Folio est latiore, angustioreúe, hinc
Thalictrum latifolium & angustifolium, Tab.
Sophia duplex, Gerardo.
Accipitrina duplex, Cæsalpino.
III. Nasturtium sylvestre Erucæ affine.
Nasturt. syl. Clus. hisp. & hist. Lugd.
Eruca Nasturtio cognata tenuifolia, Lob.

THLASPI ET EIVS
Species.

NASTVRTIO *Dioscorides l. 2. c. 186. θλάσπι subjungit, quod à fructus forma, qui veluti infractus & contusus, à θλᾶν infringo, nomen accepit: ἢ θλασπίδιον, quasi fructum clypeatam; ἢ σίνηπι ἄγριον.*

Genera duo Dioscoridi & Plinio l. 28. c. 13. alterum angustis, alterum latis folijs, quod Persicum Sinapi Crateva dicatur: fortè Raphanus rusticanus.

Thlaspi arvense.

I. Thlaspi arvense siliquis latis.
Nasturtium 4. Trag.
Thlaspi Dioscoridis (& Scorodathlaspi) Dod. gal. Lugd. Ger.
Thlaspi 2. Matth. Lugd. majus, Tab.
Thlaspi 1. Diosc. Creticum Galeni, Ang.
Thlaspi drabæ folio, Ad. Lob.
Thlaspi Diosc. Drabæ & Chăelinæ folio, Eid. ico.
Thlaspi latius Dod. platycarpon, Cam.
Thlaspi, & Thlaspi nigrum Galeni, Cæs.
Varietas in siliquis: aliud majoribus, aliud exilioribus reperitur.
II. Thlaspi arvense Vaccariæ lato læviq; folio.
Thlaspi majus, Tab. Ger.
III. Thlaspi Vaccariæ folio bursæ pastoris siliquis: primum in Prod.

IV. Thlaspi arvense Vaccariæ incano folio majus.
Thlaspi, & vulgare Thlaspidium, Trag.
Thlaspi latifolium, Fuch. Tur.
Thlaspi primum, Matth. Lac. Cast. Lugd.
Thlaspi alterum, Dod. Lugd. 3. sive Cratevæ, Ang.
Thlaspi minus, Cord. in Diosc. minus latifol. Lon.
Thlaspi Cardamoides, Cord. hist.
Thlaspi vulgatiss. Vaccariæ folio, Lob.
Thlaspi vulgatiss. Ger.
Thlaspi verum cujus semine in Theriaca vtimur, Cam.
Thlaspi officinarum, Colum.

Folijs est aliquando leviter crenatis, aliquando ijs caret: hinc diversa authorum figura: quare apud Matthiolum posuimus Thlaspi 1. & Thlaspi serrato folio.

V. Thlaspi Vaccariæ incano folio minus: quod 2. in Prodromo.

VI. Thlaspi villosum capsulis hirsutis.

In Phytopinace, & pro 3. in Prod. descripsimus, & in Matthiolo nostro sub Thlaspi villoso figura habetur.

VII. Thlaspi arvense perfoliatum majus.
Thlaspi oleraceum, Tab. sub Thlaspi incano, Ger. ico.
Thlaspi primum Dalech. Lugd.
Thlaspi alterum mitius rotundifolium bursæ pastoris fructu, Colum.
In Phytopinace sub. 5. descripsimus.

IIX. Thlaspi perfoliatum minus.
Thlaspi pumilum, vel Thlaspi montan. minus, Clus. pan. & hist.
Thlaspi minimum, Tab. minus, Ger.

Thlaspi vmbellatum.

I. Thlaspi vmbellatū arvense Iberidis folio.
Thlaspidij aliud genus, vel 3. Trag.
Nasturtium syl. Lugd.
Thlaspi amarum, Tab. Ger.
Thlaspi Allobrogicum Cretico, par. Clus. hist.

Flores è cæruleo alboq; communiter mixti, rarius penitus albi, vel flavescentes: in Phytopinace sub 14. descripsimus.

II. Thlaspi vmbellatum Creticum Iberidis folio.
Draba sive Arabis, aut Thlaspi Candiæ, Dod. Ges. hor. Lugd.
Thlaspi 4. Matth. Lugd. cui & Thlaspi 4. Dodonæi.
Thlaspi Cappadocicum, Ang. flore incarnato & flore albo, Eyst.
Thlaspi Creticum, Ges. hor. Cæs. Tab. Cam.
Thlaspi Candiæ vmbellatū Iberidis folio, Lob.
Thlaspi Candiæ, Ger.
Dryophanon Plinij Cordo, referente Lugd.

Flore est purpureo, aliquando albo, luteo haberi ajunt: & communiter in vmbella, rarius in oblonga spica.

III. Thlaspi Cret. flore albo majus: sive 4. in Prod.

IV. Thlaspi vmbell. Cret. flore albo odoro, minus.
Thlaspi 4. parvum odorato flore, Clus. hist.
Thlaspi Cappadocici minoris annui nomine, D. Doldius misit.

V. Thlaspi vmbell. nasturtij folio Monspeliacum.
Thlaspi alterum minus vmbellatum Nasturtij hortensis folio Narbonense, Ad. Lob. ico.
Thlaspi aliud vmbellatum Penæ, Lugd.
Thlaspi Narbonense vmbellatum, Tab. Ger.

Thlaspi montanum.

I. Thlaspi montanum glasti folio.
Thlaspi 1. vel mont. peltatum, Clus. pan. & hist.
Thlaspi pannonicum, Lob. ico. Tab. Ger.

II. Thlaspi alpinum bellidis cæruleæ folio.
Thlaspi secundum & Badense. Clus. pan.
Thlaspi montanum 2. Clus. hist.
Thlaspi album supinum, Lob. ico. Tab. Ger.
Thlaspi montanum bursæ pastoris fructu 1. Colum.

Siliquis nō nihil variat, hinc apud Tab. & Ger. figuræ duæ ad Clusii & Lobelij immitationem: sic & flores aliquando in vmbella, vt rectè Columna pinxit: communiter in modum spicæ dispositi.

III. Thlaspi montanum semper virens.
Thlaspi mont. candidum, Lugd.

IV. Thlaspi saxatile rotundifol. quod 5. in Prod.

V. Thlaspi alpinū majus capitulis rotundis.
Thlaspi tertium, Matth. Lugd. Thal.

Ut

Ut Matthiolus pingit ex Italia habemus: verùm vt in noſtris alpibus provenit, ab illo planè diverſum, in noſtro Matthiolo & Prodromo figura exhibetur.

VI. Thlaſpi alpinum minus capitulo rotundo.
Thlaſpi tertium ſaxatile, Cam. epit. Matth. & hort.
Thlaſpi petræum myagrodes, Ponæ.
Thlaſpi ſaxatile minore folio, in noſtro Matthiolo vbi figura & deſcripto: vt & ſub 6. in Prod.

VII. Thlaſpi alpin. repens: pro 7. in Prodromo deſcript.

IIX. Thlaſpi parvum ſaxatile flore rubente.
Lithothlaſpi quart. carnoſo rotundo folio, Colum.

Ex Provinciæ ſaxoſis & hoc, & 9. & 11. à D. Burſero habemus: ſimile cum 11. ſed foliis & thecis majoribus, ex Hiſpania D. Albinus attulit.

IX. Thlaſpi ſaxatile vermiculato folio.
Lithothlaſpi montan. fruticoſius vermiculato acuto folio, Colum.

X. Thlaſpi montan. incanum luteum ſerpilli folio majus.
Thlaſpi ſupinum luteum, Lob. ico.

XI. Thlaſpi ſaxatile incanum luteum ſerpilli folio minus.
Ionthlaſpi luteo flore, incanum montanum [illegible], Colum.

Thlaſpi Alyſſon dictum, ſive Alyſſon.

I. Thlaſpi Alyſſon dictum campeſtre majus.
Alyſſon, Matt. Ang. Lugd. Cam.
Thlaſpi Græcum, Lob. ico. Ger.
Thlaſpi Græcum polygonati folio, Tab.
Floſculis eſt albis, interdum luteis.

II. Thlaſpi Alyſſon dictum campeſtre minus.
Thlaſpi 4. Dod. gal.
Alyſſum minus Dalech. Lugd.
Thlaſpi minus clypeatum, Tab.
Alyſſum minimum, Cluſ. pan & hiſt,
Polium alpinum flore luteo, Eyſt.
Si cum præcedenti non idem, ſaltem affine.

III. Thlaſpi Alyſſon dictum maritimum.
Thlaſpi Narbonenſe centunculi anguſtifolio, Ad. Lob. ico. Lugd. Tab.
Thlaſpi vmbellatum Narbonenſe, Ger. ico.
Thlaſpi maritimum Dalech. Lugd.

Thlaſpi clypeatum.

I. Thlaſpi biſcutatum aſperum Hieracifolium & majus.
Thlaſpi parvum hieracifolium, ſive Lunaria lutea Monſpelienſium, Ad. Lob.
Thlaſpi clypeatum, Cluſ. pan. & hiſt.
Thlaſpi quoddam genus, in monte S. Iuliani, Cæſ.
Lunaria lutea Dalech. Lugd.
Thlaſpi biſulcatum, vel Lunaria biſulcata, Cam.
Thlaſpi majus clypeatum, Ger.
Thlaſpi minus clypeatum 1. Tab.
Leucoium montanum 1. Thal.
Leucoium aliſſoides vmbellatum montanum, Colum.

Hoc ipſum ex Creta Thlaſpi nomine, Honorius Belli miſit, quod folijs minus aſperis, ſed tota planta incana eſt.

II. Thlaſpi biſcutatum aſperum minus.
Iondraba aliſſoides Apula ſpicata, Colum.

Folijs eſt brevioribus, craſsioribus, incanis, totaq; planta humilior: ex Hiſpania D. Albinus attulit: at multò minoribus, minusq; aſperis ex montibus Tyrolenſibus habemus.

III. Thlaſpi biſcutatum villoſ. flore calcari donato.
Leucoium montanum flore pedato, Colum.
Hoc ſub 8 in Prodromo deſcribitur.

IV. Thlaſpi clypeatum ſerpilli folio.
Thlaſpi alterum minus clypeatum ſerpilli folio, Ad. Lob.
Thlaſpi minus clypeat. Penæ, Lugd.
Thlaſpi minimum ſpicatum, lunatum, Colum.
Lunaria Græca quarta, Cæſ.

Aliquando thecæ veluti in longam ſpicam diſpoſitæ ſunt, quemadmodum D. Columna miſit, aliquando magis in ſummo compactæ, vt Monſpeſſuli legimus.

Thlaspi fruticosum.

I. Thlaspi fruticosum Leucoij folio latifolium: hoc 9. est in Prod.

Est majus circa Massiliam à D. Bursero: est minus pauloq; angustioribus folijs, in Italia collectum.

II. Thlaspi fruticosum Leucoij folio angustifolium.
Thlaspi fruticosum folio Leucoij marini minoris, Lob. Lugd. Tab.
Thlaspi semper virens, Cam.

III. Thlaspi fruticosum folio thymbræ hirsuto.
Thlaspi fruticosum alterum, Lob. Lugd. Tab.
Thlaspi fruticosum minus, Ger.
Thlaspi 5. Hispanic. albo flore, Clus. hist.

IV. Thlaspi fruticosum spinosum.
Thlaspi fruticosum spinosum Narbonen. Lob. Lugd.
Thlaspi spinosum 5. Tab. Ger.

Folia habet Leucoij oblonga, incana, obtusa, vt in monte Lupi observavi: at in hortum Monspeliensem translatum, vnde D. Burserus attulit, breviora & rotundiora obtinet.

V. Thlaspi fruticosum incanum.
Thlaspi incanum Mechlinense, Lob. Lugd. Clus. pan. & hist.
an Thlaspi incanum fruticosum Franconicum, Cam.
an Iberis prima, Tab. quod sub Thlaspi fruticoso, Ger. ico.

Thlaspi exoticum.

I. Thlaspi repens hederæ folio.
Thlaspi hederaceum, Lob. Lugd.

II. Thlaspi Alexandrinum.

Hoc in Phytopinace sub 12. in Prod. sub. 10. descripsimus.

BVRSA PASTORIS.

Thlaspi species apud antiquos fuit, quæ nunc Bursa pastoris, à marsupiolis compressis (alijs Capsella) dicitur: quibusdam Sanguinaria & Crispula.

Bursa pastoris folijs sinuatis.

I. Bursa pastoris major folio non sinuato: in Phytopinace & Prodromo sub prima descripta.

II. Bursa pastoris major folio sinuato.
Bursa pastoris major, Brunf. Trag. Ges. hor. cui & Thlaspi fatuum.
Bursa pastoris, Matth. Lac. Cord. in Dioscor. Ad. Lon. Lob. Thal. Cæs. (& Thlaspi genus antiquorum) Lugd. Cast. & herba Cancri) Ger.
Pastoria butha, Fuch. Dod. major Tab.

Folijs variat: aliquando eleganti est folio, instar Coronopi repentis.

III. Bursa pastoris media.
Bursa pastoria minor, Tab. minima, Ger.

IV. Bursa pastoris minor folijs incisis: & Thal.
Pastoria bursa minor, Dod. minima, Lob. ico.

Hæc aliquando ad duas tresvè solùm vnicas apud Monspelienses exurgit, aspectu ob foliorum incisuram elegantissimo, quam Thlaspi minus nominant.

Bursa pastoris folijs integris loculis oblongis.

I. Bursa pastoris major loculo oblongo.
Draba minima, muralis Dioscoridis, Colum.
Thlaspi Veronicæ folio, Richerio.
In Phytopinace sub 6. in Prod. sub. 2. descripsimus.

II. Bursa pastoris minor loculo oblongo.
Gensbluum / id est, anserum flos, Brunf.
Bursa pastoris sexta, Trag.
Paronychia alsinefolia, Lob. Lugd. Cam.
Paronychia vulgaris, Dod. latifolia, Ger.
Herbula bursæ pastoris affinis, Cæs.
Thlaspios minima species, Thal.
Alsine minima, Tab.
Pilosella siliquata minima, Cam. ad Thal.
Myosotis parva Dalech. Lugd.

Folijs communiter integris, rarissimè laciniatis.

III. Bursa pastoris alpina hirsuta: quæ 3. in Prod.

IV. Bursæ pastoris similis siliquosa major, seu

seu majoribus folijs.
Paronychia altera myagri folio, Gesſ.
Piloſella ſiliquata major, Thal.
Aizoon telephium Dalech. Lugd.

V. Burſæ paſtoris ſimilis ſiliquoſa minor, ſeu minoribus folijs.
Piloſella ſiliquata minor, Thal. & Cam. fig. hor. D.

MYAGRUM.

Μύαγρυ Dioſcorides l. 4. c. 117. meminit, cui Rubiæ folia tribuit: & Plinio l. 17. c. 27. Myagros dicitur: verùm quid ſit, nunc non decernimus. Sunt qui noſtrum Myagrum, Eryſimum Theoph. & Galeni velint: alijs Seſamum, ob ſeminis ſimilitudinem, & olei vbertatem.

I. Myagrum ſiliqua longa.
Viola lutea ſyl. Trag.
Myagrum alterum Thlaſpi effigie, Lob. Lugd.
Myagrum 2. Tab. Eryſimum 3. Eid.
Camelina, Ger. Eruca ſyl. anguſtifolia, Eid.

Ratione ſoli variat, cubitalis, folijs latis, aliquando trium quatuorvé vnciarum anguſtis: & inter hæc eſt medium.

II. Myagrum ſativum.
Linaria quinta, Trag.
Seſamum, Trag. Lac. Lon. Seſamum non eſt Geſ. hor.
Myagrum, Ang. Dod. gal. Ad. Lob. Lugd. Ger.
Myagrum primum, Tab.
Pſeudomyagrum, Matth. Lugd.
Camelina ſive Myagrion, Dod. Thal.
Dorella, Cæſ.

Aliquibus in locis ſeritur olei cauſa, & latioribus folijs eſt: multis locis ſpontè provenit & hoc ſtrigoſius, hinc figurarum varietas, vt in Matthiolo noſtro videre eſt.

III. Myagrum ſylveſtre.
Pſeudomyagrum alterum, Cam. in Matth.
Paronychia 2. Tab.

Huic ſimile minus, quod
Myagrum 3. in arvis, Cam.

IV. Myagrum fœtidum; quod 1. in Prod.

V. Myagrum monoſpermon latifolium.
Myagrum hortenſe monoſpermon, Eyſt.

Hoc in Phytopinace ſub 5. & in Matthiolo, vbi & figura exhibetur, & ſub 2. in Prod. habetur.

VI. Myagrum monoſpermon minus: 3. in Prod.

VII. Myagro ſimilis ſiliquâ rotundâ.
In Phytopinace ſub Myagro 6. in Prod. ſub 4. deſcripta.

DRABA.

DRABAM δϱάβην Dioſcorides lib. 2. c. 186. ipſi Thlaſpi ſubiungit, vnius factâ mentione.

I. Draba vmbellata, vel Draba major capitulis donata.
Arabis ſive Draba, Matth. Ang. Ad. Lob. (& Naſturtium Babylon.) Lugd.
Arabis, Lac. Lon. Arabis verior, Cam.
Draba vulgaris prima, Cluſ. pan. & hiſt.
Draba Dioſcorid. Cæſ. Caſt. Colum.

Folijs dentatis obſervavimus, ſunt qui non dentatis pingant.

II. Draba tenuifolia velut ſpicata: 1. in Prod.

III. Draba minor capitulis orbicularibus.
Draba minor, Cluſ. hiſt.

IV. Draba alba ſiliquoſa.
Draba ſecunda, Cluſ. pan. & hiſt.

V. Draba alba ſiliquoſa repens.
Draba altera, Lob. ico.
Draba 3. ſucculento folio, Cluſ. pan. & hiſt.
Arabis ſeu Draba altera, Lob. ob. Lugd.
Eruca muralis, Lugd.
an Thlaſpios generibus cognata ſiliquoſa, Thal.

VI. Draba Eryſimi flore & ſiliquis.
Sinapi & Thlaſpi media Provincialis planta, Ad. Lob. ico. Lugd.

VII. Draba lutea siliquis strictissimis. Arabis quorundam, Cam. ep. Matth. & hor.

IIX. Draba flore cæruleo galeato: hæc 2. est in Prod.

ALLIARIA.

ALLIARIA eò quod folia digitis comminuta, Allium seu Porrum sectivum cum Nasturtio redoleant: quibusdam, Thlaspidium secundū Crateva: alijs Alectorolophos Plinij lib. 25. cap. 5.

Alliaria, Trag. (cui & Thlaspidium cornutum) Fuch. Matth. Dod. (cui & Pes asininus Pandect.) Lac. Lob. Cast. Lugd. Cæs. Thal. Lon. Tab. Cam. Ger.
Alliaria altera, Ama.
Alliastrum, Ges. hor.
Rima marina, Eri. Cordo. Rima maria Ang.
Alectorolophos Plinij quibusdam, Dalech. in Plinium.

Folio latissimo amplissimoq; & subrotundo, quandoq; reperitur.

COCHLEARIA.

COCHLEARIA, à foliorum forma modicè cava, parvum & non valde profundum cochlear referentia, dicta: quam aliqui Telephium, alij Britannicam Plinij l. 25. c. 3. volunt (licet forma & sapore Thlaspi & Nasturtiis affinis sit) eò quod ei malo, quod Stomacacen & Scelotirben vocant (Scorbutum esse volunt) auxilio esse Britannicam Plinius scripserit.

I. Cochlearia folio subrotundo.
Cochlearia, Dod. Ges. hor. Lugd. Cam. epist. Matth. & hort. & par. 3. Ind. orient. navig. 3.
Telephium, Lac.
Britannica, Ges. hor.
Cochlearia Batava, Lob.

II. Cochlearia folio sinuato.
Cochlearia Britannica, Lob. Dod. Lugd.

III. Cochlearia minor erecta: quæ 1. in Prod.

IV. Cochlearia Danica repēs: quæ 2. in Prod.

SECTIO TERTIA.

BRASSICA EIVSQVE SPECIES.

BRASSICA Theophrasto 1. hist. 19. inter Olera est, quæ ἀπὸ τῦ βράζειν à vorando. Dioscoridi l. 2. c. 14. κράμβη, quasi κοράμβλη, quod oculorum pupillas lædat, dicitur. Theophrasto & ῥάφανον dici, in Raphano monuimus.

Genera: Dioscoridi sativa, sylvestris & maritima. At Theoph. 7. hist. 4. alia crispa, alia lævis, alia sylvestris. Plinius, cum l. 19. c. 8. Brassicæ cauliúmve tria genera ex Catone c. 157. enarrasset, plura adhuc esse refert, Cumanam, Aricinam, Pompeianam, Sabellicam, Lacuturrem. At. l. 20. c. 9. Græcos in tres species divisisse scribit: Crispam, quam Selinada, à similitudine foliorum apij vocarint: alteram leam, latis folijs, quæ Caulodes quibusdam: tertiam propriè Crambem appellatum.

Recentioribus differentiæ sunt pro foliorum colore, crispitudine, densitate, alijsq; qualitatibus. Alijs enim color viridis, alijs candicans, alijs purpurascens. Crispitudo & lævitas, tam in candida, quàm in viridi, quam nigram vocant, rariùs in purpurea, reperitur. Summa genera sunt Sativa, sylvestris: Sativa, alba & rubra &c.

Bras-

Braſsica capitata.

I. Braſsica capitata alba.
Braſsica alba, Brunſ. quæ capitata & ſeſsilis, Cord. in Dioſc.
Braſsica alba ſeſsilis & glomerata, Lob. ico.
Caulis capitulatus, Trag.
Caputium, Braſsicæ 3. genus, Cumanum Plinij, Eric. Cord.
Braſsica capitata, Matth. (& Lacuturris) Lac. Geſ. hor. Lon Tab. Lob. Caſt. alba, Ger.
Braſsica alba ſeſsilis glomeroſa, aut capitata Lactucæ habitu, Ad.
Braſsica capitata albida, Dod. (cui Tritiana) Lugd. Cæſ.
Braſsicæ 4. genus, Fuch. Tur.
Braſsicæ capitatæ 1. genus, & Cumana Plin. Cæſ.
Hæc candida eſt, quæ Lacuturris Plinij: eſt & viridis, quæ Tritiana.
II. Braſsica alba capite oblongo non penitus clauſo.
Braſsicæ albæ 2. ſpecies, Lacuturris, Dod. gal.
Braſsica patula, Sabauda vulgo, Ad.
Braſsica Sabauda hyberna, Lob. ico.
Braſsica Sabauda, Tab. Ger.
III. Braſs. ex capitibus pluribus cōglobata.
Braſsica capitata polycephalos, Lugd.
In hac aliquando quinquaginta capita ovorum magnitudine numerantur.
IV. Braſsica capitata rubra.
Braſsicæ rubræ 2. ſpecies, Dod. gal. Lugd.
Braſsica convoluta & arctè occluſa rubro colore, Ad.
Braſsica capitata rubra, Dod. Tab. Ger.
V. Braſsica gongylodes.
Braſsicæ albæ 4. ſpecies, Dod. gal.
Braſsica thyrſuta, Geſ. hor.
Caulorapa, Braſsica peregrina, medio caule turbinata & rapata, Ad.
Braſs. caule rapū gerens, Dod. rapicaulis, Cam.
Braſsica rapoſa, Rapitius colis Catoni, Lugd.
Caulorapum, Scalig. Lob. ob. Cam. ep. Tab.
Rapa Braſsica peregrina, caule rapum gerens, Lob. ico.
Braſsicæ capitatæ 2. genus, Lacuturres Plinio, Cæſ.
Variat rapo rotundiore & longiore: illa Caulorapum rotundum: hæc Caulorapum longum, Tab. & Ger.
VI. Napopraſsica, in Prodromo deſcripta.
VII. Braſsica cauliflora.
Braſs. Pōpejana aut Cypria, Dod. gal. Lug. Cam.
Braſsica florida, Ad. Ger.
Braſsica cauliflora, Dod. Cam. ep.
Braſcica florida botrytis, Lob.
Braſsicæ capitatæ 3. genus, Cæſ.
Braſsica prolifera florida, Tab.
An hæc Theophraſti, qui nullum aut pravum ſemen producere ſcribit?

Braſsica non capitata.

I. Braſsica alba vel viridis.
Braſsica, Brunſ. lævis, Matth. Cæſ. Caſt.
Braſsicæ ſativæ majoris ſpecies altera, Trag.
Braſsica candida, Geſ. hort. lata alba, Lon.
Braſsica alba vulgaris, Lugd.
Braſsica vulgaris, Ad. ſativa, Lob. Dod. Ger.
Braſsica prima, Tab.
Braſsica in India, folia ſemper hiantia ſervat, nec vnquam capita profert: par. 4. Ind. or. c. 10.
Hæc eſt Braſsica lævis Theoph. & Plinij, cui & Caulodis.
II. Braſsica rubra.
Braſsicæ 1. genus, Fuch. rubræ 1. genus, Lugd.
Braſsica Cumana ſive rubra, Dod. gal.
Braſsica prima, Tur. vulgaris, Cord. in Dioſc.
Braſsica rubra, Geſ. hort. Ad. Lon. Tab. Ger.
III. Braſsica ſpinoſa: hujus in Phytopinace & Matthiolo (vbi & icon) mentio ſit: & in Prod. ſub 2. deſcribitur.
IV. Braſsicæ folia peregrina.
Achanaca Theveto, & Lugd. qua in regno Mely, vt nos Guajaco, vtuntur.
V. Braſsica Braſiliana folijs Nymphææ.
Cajova braſsicæ genus, Lerio deſc. Braſs. c. 12.

Braſsica criſpa.

I. Braſsica alba criſpa.
Braſsica criſpa, Matth. Lac. Geſ. hor.
Braſsica alba criſpa, Lugd.
Braſsica Sabauda, Dod.
Braſsica Sabauda criſpa, Tab. Ger.
Braſsica patula criſpa Sabauda æſtiva, Lob. ico. quibusdam Lacuturris, alijs Sabellica Plinij.
II. Braſsica aſparagodes criſpa.
Braſsica aſparagodes Dalech. Lugd.
Braſsica criſpa prolifera, Tab. Ger.
Braſsica epiphyllitis.

Fo-

Folia modò laciniata, modò plana & expansa: vel tota viret, vel venæ & costæ rubent: hinc prolifera, & prolifera crispa, Tab. & Ger.

III. Brassica fimbriata.

Brassicæ 2. genus, Fuch.
Brassica Sabellica sive crispa, Dod. gal.
Brassica crispa, Dod. Lugd.
Brassica nigra, Dod. Lugd.
Brassica nigra crispissima, Cæs.
Brassica fimbriata, Lob. tophosa, Tab. Ger.

IV. Brassica fimbriata pumila.

Brassica Anglica, minima, Ad.
Tota nivea, oris fimbriatis purpureis, maculis aspersis.

Brassica Apij folio.

I. Brassica lato Apij folio.

Brassica Selinisia latifolia, Tab. Selinisia, Ger.

II. Brassica angusto apij folio.

Selinada & Apiana, Plinio.
Brassica crispa seu Apiana, Trag. Lon. Lugd.
Brassicæ rubræ 3. species, Dod. gal.
Brassica Selinoides, Dod. Selinisia angustifolia, Tab.
Brassica Selinoides, Ger. scissis folijs, Cæs.
Brassica tenuifolia laciniata, Lob. Lugd.
Brassica Apiana crispa, Cam.

Brassica sylvestris.

I. Brassica arvensis.

Brassica syl. Trag. Dod. Lugd.
Brassica 3. Fuch. 5. species, Dod. gal. 1. Tur.

II. Brassica maritima.

Brassica syl. Tur. Ang. Cæs. syl. Diosc. Lob. ob.
Brassica marina syl. multiflora, monospermos, Ad. Lob. ico. Lugd. Ger.
Brassica Anglica, Tab.

III. Brassica campestris perfoliata flo. albo.

Brassica altera, Trag.
Brassica siliquosa sive major Tragi, Cam.
Brassica agrestis, Cord. hist. Lugd. cui altera species.
Perfoliata minor, Gesf. hort.
Brassica campestris 1. Clus. hisp. & hist. Cast. Lugd. Cam.
an Brassica syl. folio betæ, Thal.
Perfoliata Napifolia Anglorum siliquosa, Lob. icon.
Perfoliata siliquosa, Ad. Lob. ob. Ger. napifolia, Tab.
Brassica syl. perfoliata, Dod.

IV. Brassica campestris perfoliata flore purpureo.

Brassica campestris altera, Clus. hisp. & hist.

V. Brassica syl. latifolia folijs non sinuosis.

Brassica syl. maior latifolia, Thal.

VI. Brassica syl. ramosa tota penè glabra.

Turrita maior, Clus. hist.
Brassica syl. procera, Thal.

VII. Brassica syl. folijs circa radicem cichoraceis.

Brassica syl. virgata, Cord. hist.
Brassica syl. prima Cordi, Lugd.
Sinapi album, Eid.
Brassica syl. longifolia, Thal.

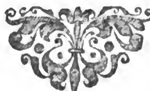
IIX. Brassica sylvestris folijs integris & hispidis.

Turritis, Lob. Tab. Ger.
Turrita vulgatior, Clus. hist.
Vaccaria, Tab.

IX. Brassica syl. folijs membranaceis: sylvestrem mediam, & syl. minorem Thalius habet, quas non novi.

X. Brass. syl. alpina: quæ sub 3. in Prod. describitur.

Turritis alpinæ nomine, D. Burserus misit.

SE

SECTIO QVARTA.

ISATIS SIVE GLASTVM: LAPATHVM: ACETOSA: SPINACHIA: RHA: CENTAVRIVM MAIVS.

ISATIS SIVE GLASTVM.

Ἰσάτις sativa (Dioscoridi l. 2. c. 215.) folia habet plantagini; sylvestris, lactucæ similia: quare genera duo fecit: & Plinio lactucæ spontaneæ tertium genus, quod Isatim vocant: & quartum quod Glastum vocitant, folijs priori simile aut laphato sylvestri.

I. Isatis sativa vel latifolia.
Isatis domestica, sive Glastum, Matth. Cast.
Isatis sativa, Trag. Fuch. Dod. vt. Cord. in Diosc. (cui & Latinorum Lutea & Glastum) Gesn. hor. Lac. Lon.
Glastum sativum, Tur. Ad. Lob. Cam.
Glastum, vulgo Guadum, Cæs.
Isatis Græcorum, Nil Avicennæ, Indicum officinarum, Fragoso.

II. Isatis sylvestris vel angustifolia.
Isatis syl. Trag. Matth. Fuch. Dod. vt. Gesn. hor. Lac. Lon. Lob. Lugd. Tab.
Glastum, sive Isatis sylvestris, Ad.
Isatis agrestis, Cord. in Diosc.
Glastum syl. Tur. Cam.

III. Glasto affinis.
Anil herba folijs Mungiriqua (ocymo Clusius vertit) similibus, Garziæ: cum Isatide multum convenire, addit Clusius: & Nil apud Avicennam, interpres Glastum vertit.
Nil sive Anil, Cam.
Annil sive Indigo, Gali sive Nil, herba roris marini facie, Linsc. 4. par. Ind. or. 52.
Herba anil sive Enger, 4. par. Ind. or.
Planta ex qua Annil sive Indigo conficitur, par. 9. Ind. occid. l. 4. c. 23.
Agnir, Fragoso.
Pastellus herba ad colorandas lanas expetita, ex cujus venditione in Insulis Azores victum comparant: Linscot. par. 3. Ind. or. 6.
Indigo in Sian crescit maxima copia: par. 8. Ind. or.
Color Indicus quem in Cambaja Anil vocant par. 2. Ind. or. 11.

IV. Isatis montana.
Glastum montanũ Dalechampij, Lug. quid est?

V. Wassewowr herba quam decoquunt pro rubri coloris tinctura in Virginea.

LAPATHVM ET EIVS Species.

LAPATHVM à Theoph. 1. hist. 9 inter olera numeratur: & 7. hist. 2. tota forma cum perfectum est, Betæ proximum cernitur. λάπαθον Diosc. l. 2. c. 140. ab effectu nominatur, à λαπάζειν exinaniendo, quòd foliorum decoctum alvum emolliat, & exinaniat, Latinis Rumex, vt Plinio l. 19. c. 21. qui Lapatho sativo & l. 20. c. 21. Oxalidi tribuit.

Genera quinq; Dioscoridi, ὀξυλάπαθον, κηπευτὸν, ἄγριον, ὀξαλίδα κ̀ ὑπολάπαθον. Theoph. 7. hist. 4 genera plura sunt, & c. 6. in sylvestrem & vrbanam partitur. Plinius l. 20. c. 21. meminit sativi, sylvestris, Oxylapathi, Hydrolapathi & Hippolapathi. Lubet ab Acetosa ordiri.

ACETOSA.

I. Acetosa pratensis.
Lapathum 4. Diosc. sylvestre, Plinio.
Acetosa, Brunf. Lon. major, Cast. Colum.
Oxalis, Trag. Matth. Lac. Fuch. Dod. Ad. (& Lapathum oxalida) Lob. Cæs. Tab. Ger. major, Thal. Lugd.
Rumicis 4. genus, Tur. Cord. in Diosc.
Lapathi alia species, Ang.
Lapathum minimum, Oxalis dicta major, Ges. hor.

Hujus folia aliquando media parte virent, altera verò candida sunt: aliquando in imo vtrinq; bifurcata: nonnunquam folia crispantur, & hæc
Oxalis crispa, Tab. & Ger.

II. Acetosa montana maxima.
Oxalis major Brockenbergensis, Thal.
an Oxalis altera, Cæs.

III. Acetosa montana geniculis nodosis.
Oxalis amplissimo folio, Clus. pan.
Oxalis montana maxima, Eid. hist.

IV. Oxalis montana bulbosa.
Acetosa quarta, Colum.

V. Acetosa tuberosa radice.
Oxalis tuberosa, Lob. Dod. Lugd. Tab. Ger.
an Acetosa altera minor bulbosa radice, Colum.

VI. Acetosa Americana, folijs longissimis pediculis donatis: hæc 1. in Prod.
Acetosa vesicaria peregrina, Eyst.

VII. Acetosa calthæ folio peregrina.
Oxalis Zarynthi, Alpino.

IIX. Acetosa rotundifolia hortensis.
Oxalis Romana & Veterum, Dod. gal.
Oxalis rotundioribus folijs, Ges. hor. rotundifolia, Dod. rotunda, Lugd. Tab.
Oxalis sativa Franca rotundifolia repens, Ad. Lob.
Oxalis Franca seu Romana, Ger.
Oxalis tertia, Cæs.
Acetosa rotundis folijs, Cam. qui &
Acetosæ Hispanicæ grãdissimis folijs meminit.

Ludit folijs, communiter subrotundis, rarius ad formam foliorum Boni Henrici oblongis & in acutum desinentibus.

IX. Acetosa rotundifolia alpina: quæ 2. in Prod,

X. Acetosa scutata repens: hæc 3. in Prod.

XI. Acetosa Cretica semine aculeato.
Hæc in Phytopinace sub 10. in Prodr. sub 4. descripta, & Matth. vna cum figura adposita.

XII. Acetosa Ocimi folio Neapolitana.
Acetosa ocimi folio Neapolitana βουκεφαλόφορα, Colum.
Hanc D. Columna misit.

XIII. Acetosa arvensis lanceolata.
Oxalis minima, Trag. (& Lapatiolum) Dod.
Oxalis minor, Matth. Ges. hor. Lugd.
Oxalis tenuifolia sinuata vervecina, Ad. Lob.
Acetosella, Lon.
Acetosa minor, Cast.
Rumicis seu Lapathi 6. genus, Cord. in Diosc.
Oxalis spontè nascens, Cæs.
Oxalis ovina, Tab. tenuifolia, Ger.

Ratione loci pinguioris aridiorisve, major minórve, latioribus angustioribúsve folijs reperitur.

XIV. Acetosa lanceolata angustifolia repens: hæc 4. in Prod.
Hujus species minor videtur quæ dicitur
Oxalis minima 1. Tab. minor, Ger.

XV. Acetosa arvensis minima non lanceolata.
Oxalis minima 2. Tab. minima, Ger.

XVI. Acetosæ folijs similis villosa.
Herba Iohannis infantis, Monardi, Lugd. Frag. Cast.

LAPATHUM.

Lapathum hortense.

I. Lapathum hortense folio oblongo, sive secundum Dioscoridis.
Rumex hort. vel 2. Trag. sativus, Cord. in Diosc.
Lapathum hortense, Ges. hort. Lugd.
Lapathum sativum, Ang. Dod. descr.
Hippolapathum syl. Matth. Lugd.

II. Lapathum hort. seu Spinacia semine spinoso.
Spinachia, Brunf. Fuch. Dod. Tab.
Spinacia, Matth. Ad. Lob. Lugd. Cæs. Ger. mas, Cam.
Spanachia, Matth. Lon. Cast.
Olus Hispanicum Spinachia vulgaris, Trag.
Spinaceum olus, Ges. hor.
Spinachia, ob semina dura & spinosa, Græcis recen-

recentioribus σπανάχια à raritate in vſuMedico, alijs Seutlolapathum,hoc eſt, mediæ naturæ inter Betam & Lapathum : alijs Seutlomalache.

III. Lapathum hortenſe ſeu Spinacia ſemine non ſpinoſo.
Spinachia nobilis & 1. Trag.
Spinachia ſativa mas, Lugd.
Hujus figuram in Matthiolo exhibemus.

IV. Lapathum hortenſe ſeu Spinacia ſterilis.
Spinachia tertia, Trag.
Spinachia fœmina, Lugd. Cam.

Lapathum ſyl. folio acuto.

I. Lapathum folio acuto plano.
Oxylapathum, Dioſc. & Plinij.
Lapathum acutum, Trag. Lob. Dod.
Lapathium acutum ſive acutifolium, Ad.
Oxylapathum, Fuch. Dod. gal. Matth. Lac. Caſt.
Rumicis 1. genus, Tur.
Rumex acutus, Cord. in Dioſc.
Lapathum ſyl. Geſ. hor. ſativum, Cam.
Lapathum ſeu Rumex, Lon. Caſt. Cæſ.

II. Lapathum folio acuto criſpo.
Lapathum acutum criſpum, Tab.
Hydrolapathum minus, Ger. ico.

III. Lapathum folio acuto rubente.
Lapathi tertij altera ſpecies, ſive Lapathum nigrum, Dod. gal.
Rumicis ſpecies folijs rubentibus venis diſtinctis, Cord. ob.
Sangvis draconis herba, Geſ. hort. Lon.
Lapathum ſanguineum, Ad. Lob. Cam. rubens, Dod.
Lapathum rubrum, Cam. in Matth.
Lapathi ſyl. 3. genus, Lugd.
Folijs paulo latioribus, rotundioribusq; vulgari ſcribit Cæſalpinus.
Lapathum rubrum Cretenſe, nominans.

IV. Lapathum folio acuto flore aureo.
Lapathi ſyl. 4. genus, Dalech. Lugd.

V. Lapathum minimum.
Lapathum acutum minimum, Lob. ico. Ger.
Lapathum minimum, Tab.

Lapathum ſyl. latifolium.

I. Lapathum vnctuoſum.
Bonus Heinricus, Brunſ. Trag. Matth. Tab. Ger.
Rumacis 2. genus, Tur. 3. genus, Fuch.
Atriplicis ſyl. ſpecies, Geſ. col.
Atriplex canina, Lon. ico.
Tota bona Spinaciæ facie, Ad.
Tota bona, Lob. Dod. (quibuſdam Chryſolachanum) Thal.
Lapathi ſyl. ſecundum genus, Lugd.
Folijs maximis Aaronis inſtar aliquando reperitur.

II. Lapathum folio ſubrotundo.
Lapathi 3. ſpecies, Dod. gal.
Lapathum ſyl. Ang. folijs ferè rotundis, Geſ. hor.
Rumex agreſtis, Cord. in Dioſc.
Lapathum folio retuſo, Ad.
Lapathum folio minus acuto, Lob. ico.
Hippolapathum ſyl. Tab.
Hydrolapathum magnum, Ger. ico.

III. Hippolapathum latifolium.
Hippolapathum Dioſcoridi, Galeno, Plinio & Rumex vrbana, Theoph.
Rhabarbarum, Brunſ.
Rhabarbarum Monachorum (Franciſcanorum) Trag. Geſ. hor. Cam.
Hippolapathum, ſive Rhabarb. Monachorum, Ang. Dod.
Hippolapathum, Matthiolo: ſativum, Caſt. Tab.
Hippolapathum ſativum latifolium, Ad. Lob. (& Patientia vulgi) Lugd
Rumicis 2. genus, Fuch. 3. genus, Tur.
Lapathũ ſativum, Dod. gal. hortenſe, Lac. Lon. maximum, Geſ. hor. magnum, Cæſ.
Lapathum latifolium, Cam.
Lapathi ſpecies, Cord. in Dioſc.
Rumex major, Thal. latifolius, Cluſ. hiſt.

IV. Hippolapathum rotundifolium montanum.
Lapathum rotundum, Ang. hor. Cæſ.
Lapathum rotundifolium, Cluſio pan. Camer.

Hippolapathum rotundifoliũ, & Pseudo-Rha recentiorum, Ad. Lob. Lugd.
Rhabarbarum Monachorum triplex vidi 1. folio oblongo, radice longa, fibris oblongis, intrinsecus rufescente: 2. folio rotundo: 3. folio subrotundo, fibris transversis, radice intus flava.

V. Lapathum Ægyptiacum lactescens siliquâ Asclepiadis.
Beidel-sar, Alpini.
Ossar vulgo in Ægypto: fructus verò Beid el ossar, hoc est ovum ex Ossar: Arabibus Saccharum Alhusar: fortè Arbor lanigera, Bellonij l. 2. obs. Hon. Belli ep. 4. & 5. ad Clus.
Apocynum Syriacum, seu Palæstinum sive Ægyptiacum, Clus. hist.
Esula Indica, quibusdam.

Lapathum aquaticum.

I. Lapathum aquaticum folio cubitali.
Rumex palustris, Trag.
Rumicis 5. genus, Cord. in Diosc.
Lapathum 1. Ang. palustre, Tab. sub Lapatho acuto, Ger. ico.
Hippolapathũ, Dod. gal. Matth. Ges. hor. Lon.
Hippolapathum syl. Matth. desc. Cast. Thal.
Hydrolapathum magnum sive aquaticum, Ad.
Hydrolapathum majus, Lob. Lugd.
Lapathum sativum, Dod. ico.

II. Lapathum aquaticum minus.
Hydrolapathum sativum, Lob. Lugd. Tab.
Hippolapathum sativum, Ger. ico.

III. Lapathum maritimum fœtidum: hoc in Prodromo describitur.

RHA ET EIVS SPECIES.

CVm Hippolapathi vtriusq; radix, pro Rhabarbaro, sed in dupla, tripláve dosi vsurpetur, nunc de Rhabarbaro: dein Rhapontico, quod quibusdam ex Lapathi generibus: tum de Centaurio magno, cùm id vulgò Rhaponticum & nominetur, & pro eo vendatur, & ei aliqui Hippolapathi rotundi folij radicem substituant.

RHABARBARVM, Dioscoridi l. 3. c. 2. ῥᾶ *&* ῥῆον. *Rha, & Rheum, cujus tantum radicem describit, dictum volunt. Romanis, Rhaponticum appellatum: Arabibus, Raved & Rhabarbarum: cujus tria genera Mesueo 2. med. purg. 5. Indicum quod optimum & Rhavedseni vocant: alterum Barbarum: tertium Turcicum, quod deterius, in quo genere Rhaponticum fuerit, quale est Rhabarbarum acerbum officinarum, colore minus vario, minus croceo, minus odorato, minus densum, ac facultate minus solvente. Verùm videtur Dioscorides suo Rha, non Rha barbarum nostrum, cuius Mesues meminit, sed Rha ponticum, cuius iconem Lobelius proposuit, intelligere.*

I. Rhabarbarum Officinarum.
Rhabarbarum nostrum, idem genere cum Dioscoridis Rhapontico, tantum loco differens, Cord. in Diosc.
Rhabarbarum seu Indicum, Cord. hist.
Rha barbaricum verum, Lapathiorum generis videtur, Ges. hort.
Rhaponticum & Rhabarbarum idem, Ang.
Reobarbarum, Lac.
Rhabarbarum cholagogon, Ad.
Rhabarbarum Garziæ, Acostæ, Frag. Lobel.
Rhabarbarum tertium, Tab. secundum, Ger.
Rhabarbarum Americanum, Monar.
Rhabarbari 2. nomine, aliam cum foliis & radice pingit Tab. sub Hippolapatho rotundifolio apud Ger.

Rhabarbarum, nullibi, nisi in China provenit, quæ inde per Vsbeken in Turciam, hinc Venetias defertur & quidem vel navibus, quod citius corrumpitur, vel itinere terrestri, quod durabilius & carius, Linsc. par. 4. Ind. orient. 29.

II. Rhabarbarum Matthiolus pingit, quem sequuntur Lon. Lugd. Cast. Tab. &. Ger. an idem sit cum superiore, cum Rhabarbari nec folia, nec flores visa sint, ignoramus: meminit quoq; Alpinus Rhabarbari, quod habeat folia Rumice latiora, crassiora, & lanugine alba obsita.

III. Rha & Rheum Dioscoridis.

Pon-

Ponticum Rha antiquorum, Ad. Lob.
an Rhapontica, Lon. Rhaponticum verum offic. Tab.
Rhaponticum ſiccatum, Ger.
IV. Rhaponticum folio Lapathi majoris glabro.
an Rhaponticum, Tab. qui alteram iconem ex vetuſto Codice addit.
an Rheum antiquis appellatum, Cæſ.
Rhaponticum Thracicum, Alpino.
V. Rhaponticum folio Helenij incano.
Rha, Rhecoma & Rhacoma Plinij, Dod. gal.
Rhaponticum, Lac. Caſt.
Rha capitatum folio Enulæ Centaurij majoris facie, Ad. Lob.
Rha ſive Rhei, vt exiſtimatur icon, Dod.
Rhapontici icon alia, Tab.
Rha capitatum, Ger. Helenij folio, Lugd.
VI. Rhaponticum anguſtifolium incanum.
Rhaponticum alt. anguſtiore folio, Lob. Lugd.

CENTAVRIVM MAIVS.

CENTAVREI majoris Dioſcoridis lib. 3. cap. 8. & Plinius lib. 2. cap. 15. meminere.

I. Centaurium majus folio in lacinias plures diviſo.
Rhapontica, quæ hodie Centaurea major, Trag. Er. Cord.
Centaurium majus, Ang. Tur. Lac. Ad. Lon. Lob.
Centaur. majus alterum, Geſ. hor.
Centaurium magnum, Matth. Dod. Caſt.
Centaurium majus, Rhaponticũ Pharma. Cord. in Dioſc. & hiſt. Cam. Tab.
Centaurea major, Cæſ.
Centaurium majus 1. vulgare, Cluſ. hiſt.
II. Centaurium majus folio non diſſecto.
Centaurium majus alterum, Cluſ. hiſp. & hiſt. Dod. Ad. Lob. Lugd.
III. Centaurium Alpinum luteum.
In Phytopinace ſub 3. & in Prodrom. deſcripſimus, & poſtmodum Rhapontici Luſitanici nomine, ex horto Patavino accepimus.

SECTIO QVINTA.

BETA: BLITVM: ATRIPLEX: HALIMVS: AMARANTHVS: PARIETARIA: MERCVRIALIS: PHYLLON.

BETA ET EIUS SPECIES.

BETAM Dioſcorides l. 2. c. 149. τεύτλον nominat, dicitur & σεύτλον ab impulſu, quod facilè excreſcat: Beta verò, quoniam figuram literæ β dum ſemine turget referre videatur.

Genera: Dioſcorides nigram & candidam fecit: & Theoph. 7. hiſt. 4. candida ſapore nigrâ præſtantior, quæ Sicula (nunc Cicla Practicis) appellatur: at 6. hiſt. 3. & ſylveſtris in genere Carduorum meminit, quæ tamen folia aculeata non habeat. Plinius l. 19. c. 8. ex Theoph. Betæ à colore duo genera Græci faciunt, nigrum & candidius, quod præferunt appellantq́; Siculum: noſtri (ſubjungit) Betæ genera faciunt Vernum & Autumnale. Idem l. 20. c. 8. Candidæ nigræq́; vſum proponit, & ſylveſtrem, quam Limonium vocant, addit, quam Dioſcorides l. 4. c. 16. λειμώνιον nominat.

Beta minor.

I. Beta communis sive viridis.
Beta agrestis, Trag.
Eandem cum Beta sequenti qui volet, dicat.
II. Beta alba vel pallescens, quæ Cicla offic.
Beta, Brunf. Tab. Ger. candida, Trag. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. Dod. Lac. Lugd.
Beta alba, Matth. Ang. Ges. hor. Lon. Ad. Lob. Cast. Cam.
Beta folio breviore & viridiore, Cæs.
Variat foliorum colore, viridi, vel ex obscuro magis virente, quam nigram vocant etiam Advers.
III. Beta rubra vulgaris.
Beta rubra, Brunf. Trag. Lon. Dod.
Beta nigra, Ang. Matth. Fuch. Dod. gal. Lac. Ges. hort. (& rubra) Cast. Lugd.
Beta rubra vulgatior, Ad. Lob. Lugd.
IV. Beta rubra radice rapæ.
Beta rubra, Matth. Ges. hor. (cui & Seutlostaphylinum) Ad. Lob. Cast. Lugd. rubra Romana, Dod.
Rapum rubrum, Fuch. Ges. hort.
Rapum sativum rubrum, Fuch. ico.
Beta nigra, Cord. in Diosc. nigra Roman. Dod. gal.
Betæ species 3. Ang. Cæs.
Beta erythrorrhizos, Lugd.
V. Beta Cretica semine aculeato.
In Phytopinace sub 6. & Matthiolo & Prodr. (addita figura) descripsimus.
VI. Beta lato caule.
Beta πλατύκαυλος Dalech. Lugd.
VII. Beta syl. maritima
Beta syl. spontanea marina, Lob. ob.

Beta maior folijs latissimis.

I. Beta pallide virens major.
Beta altera, Cæs.
II. Beta rubra major.
III. Beta lutea major.
Beta flava, Ges. hor. lutea, Cam.
Beta quarta radice buxea, Cæs.

BLITVM ET EIVS Species.

Βλίτον Dioscoridi l. 2. c. 143. quasi βλητὸν abijciendum, vel propter inertiam & vilitatem, vel ob insulsum fatuúmve saporem. Festus, à βλὰξ pisce omnino inutili, deducit: licet & stolidum & insulsum significet: Blitum, Plinio l. 2. c. 22.

Genera Theoph. 1. hist. 9. plura dixit, at nec Dioscorides, nec Plinius, differentias proposuere. Aliud majus est, aliud minus: vtrumq; album & rubrum.

I. Blitum album majus.
Blitum album, Matth. Cast. majus, Dod.
Blitum majus album, Dod. gal. Ad. Lob. Lugd.
Blitum, Lac. sativum album, Ges. hor.
II. Blitum album minus.
Blitum, Trag. ico. Fuch. Tur. Dod. gal. Lon.
Blitum minus, Dod. minus album, Ad.
Blitum syl. album, Ges. hor. syl. minus, Thal.
III. Blitum polyspermon à seminis copia.
Blitum 3. Trag. syl. Cam.
Polysporon Cassiani, Ang. Lugd.
Polyspermon, Lob. Tab.
Atriplex syl. sive Polyspermon, Ger.
IV. Blitum rubrum majus.
Blitum rubrũ, Matth. Ad. Lob. ico. Cam. Cæs.
Blitum rubens, Dodon. majus rubrum, Dod. gal. hortense rubrum, Ges. hor.
Blitum rubrum minus, Matth. in ico. Lugd.
Blitum nigrum, Ang.
Blitum, Lob. ob. Tab. Ger.
V. Blitum rubrum minus.
an Sanguinaria, Brunf.
Blitum nigrum, Trag. minus rubrum, Dod. gal.
Blitum syl. rubrum, Ges.
Blitum rubrum minus, Ad. rubrum supinum, Lob. ico.
Blitum alterum syl. Cæs.
Hoc vel caule tantùm, vel omnibus partibus rubet.

ATRI-

ATRIPLEX ET EIVS Species.

A Τράφαξις, παρὰ τὸ ἀθρόως αὐξεῖν, cùm octavo die à satu prodeat, Theoph. 7. hist. 1. χρυσολάχανον, olus aureum, à luteo flore, quem fert, Dioscor. l. 2. c. 145.

Genera duo Dioscor & Plin. o l. & cap. 20. sylvestre & sativum. Dividimus in hortensem, sylvestrem & maritimam.

Atriplex hortensis.

I. Atriplex hortens. alba sive pallidè virens.
Atriplex sativa, Trag. Dod. gal. Lac. Ad. Lug.
Atriplex sativa alba, Lob. ico.
Atriplex, Matth. ico. Cæs. hortẽsis, Fuch. Cast.
Atriplex domestica, Ang. Matth. fol.
Atriplex alba, Gesf. hor. sativa viridis, Cord. in Diosc.
Atriplex alba viridis, Lon.
Folio est in luteum languescente, vel pallidè virente: est & nigricante.

II. Atriplex hortensis rubra.
Atriplex sativa folio rubicundo, Trag.
Atriplex rufo folio, Cord. in Diosc.
Atriplex sativa altera, Dod. gal. Lugd.
Atriplex hortensis, Dod. hortensis rubra, Lon.
Atriplex sativa, Lob. ob. sativa altera folio & flore purpureo livens, Ad. Lob. ico.
Atriplex rubra, Tab. sub sativa alba, Ger. ico.
Atriplex purpurea grandis, Cam.

Atriplex sylvestris.

I. Atriplex syl. folio sinuato candicante.
Atriplex syl. 2. Matth. Lugd.
Atriplex syl. Ang. Cord. in Diosc. Gesf. col. Cæs. Tab. sub Atrip. marina, Ger. ico.
Atriplex syl. sinuata, Ad. vulgatior sinuata, Lob.
Atriplex fimeteria major, Thal.

II. Atriplex syl. altera.
Atriplex agrestis, Trag. syl. prima, Matth. Lugd.
Atriplex syl. Fuch. Dod. Lon.
Atriplex fimeteria minor, Thal.
Cynocrambe 1. Cæs.

III. Atriplex syl. latifolia.
Blitum 4. & Solanum 4. Trag.
Atriplex syl. 3. Matth. Lugd.
Atriplex syl. sive Pes anserinus latifolia, laceris lacinijs, Ad. Lob.
Pes anserinus, Fuch. Dod. Lon. Lugd. Cam.
Cynocrambe alterum genus, Cæs.
Chenopodium 1. Tab.

IV. Atriplex syl. latifolia acutiore folio.
Blitum 5. & Atriplicis syl. genus, Trag.
Bliti species, Lon.
Chenopodium 2. Tab. sub Atriplice sativa purpurea, Ger. ico.

V. Atriplex syl. fructu compresso roseo: hæc 1. est in Prod.

VI. Atriplex syl. mori fructu.
Atriplex syl. baccifera, Clus. hist.

VII. Atriplex syl. lappulas habens.
Hæc in Phytopinace sub 8. & in Prod. sub 2. descripta, in Matthiolo quoq; nostro depicta. In monte Ventoso Galliæ Narbonensis, major existit.

IIX. Atriplex fœtida.
Atriplex canina & Blitum fœtidum, Trag.
Tragium Germanicum, Dod. gal.
Garosmum, Cord. hist. Dod.
Atriplex syl. altera, Gesf. hor.
Atriplex pusilla, olida, hircina, Ad.
Atriplex olida, Lob. Ger. canina, Lon.
Vulvaria, Cast. Tab. Lugd.
Cynocrambe affinis, Connina vulgo, Cæs.

IX. Atriplex angusto oblongo folio.
Atriplex syl. altera, Dod. gal.
Atriplex syl. 1. Matth. & 2. Lugd.
Atriplex syl. polygoni aut Helxines folio, Ad. Lob. Cam.
Atriplex syl. humilima, Dod.
Atriplex syl. 3. Cam. in Matth.
Folijs est oblongis angustis non sinuatis, rarius foliorum principio alis duabus appositis.

X. Atriplex Virginiana.
Atriplicis genus, ex cuius semine pulticula fit, ex caulis cineribus Sal, quo ad saliendos cibos vtuntur: in desc. Virgineæ, vel Ind. Occid. par. 1.

Atri-

Atriplex maritima.

I. Atriplex maritima laciniata.
Atriplex marina, Matth. Cast. Dod. Lugd. Cam.
Atriplex marina repens, lutea & xerampelina, Ad.
Atriplex marina repens, Lob.
Cynocrambe 3. genus, Cæs.
Reperitur rubro & etiam herbaceo semine.
II. Atriplex halimi folio.
Atriplex halimoides, Lob. ob.
III. Atriplex maritima angustifolia: hæc 3. in Prodromo.

HALIMVS.

Ἅλιμος Dioscoridi l. 1. c. 121. id est, marinus, eò quòd in maritimis proveniat: vel rectius, vt Plinius l. & c. 22. Olus maritimum salsum, & inde nomen, nam & alibi quam in maritimis provenit: quòd verò Plinius sine aspiratione legat, fortè factum quia Solinus, Alimon in Creta nasci prodidit, mirabili effectu, quod ea admorsa interdiu nulla fames sentiatur, vt inde ei nomen impositum sit, quòd famen arceat. Et apud Theoph. 2. hist. 20. ἄλιμον legitur, vbi Gaza Auronem vertit.

Generum duorum Plinius l. c. scribit, sylvestre & mitius: per mitius sativum intelligens, quem Tholosani vt Lugd. historia vult, in hortis habent, & ab effectu herbam Colicam vocant: sic & sylvestris non longè Tholosâ, in quibusdam sepibus nascitur.

I. Halimus latifolius sive fruticosus.
Halimus, Dioscoridi. Alimus mitius, Plin.
an Halimus, Ang.
Halimus, Ad. Lob. primus, Clus. hisp. & hist.
Halimus alter latiore folio, Cæs.
Portulaca marina, Dod. ico.
II. Halimus verus Dalech. Lugd. quid? cujus Clusius in hist. meminit, ejus fidem dubiam scribens.
III. Halimus angustifolius procumbens.
Halimus 2. Clus. hisp. & hist. desc.
sub Portulaca obiter, Dod.
IV. Halimus seu Portulaca marina.
Halimus vulgaris, Matth. Eyst.
Halimi alia species, Sandalida Cretens. Ang.
Portulaca marina, Dod. vt. Tur. Lem. Ad. Lob. Lugd. Tab.
Halimus 3. Clus. hisp. & hist: sed fig. in hist. est sub 2.
Halimus 1. tenuiori folio, Cæs.
Videtur Alimus sylvest. Plinij: licet Lemnius, Halimum esse neget: & Adverf. & Lobelius Crithmum Dioscoridis suspicentur.
V. Halimus minor: qui in Prod. describitur, & nomine Halimi aurei arvi D. Feurerus Northusâ misit.

AMARANTHVS ET EIVS *species.*

Ἀμάρανθος dicitur, quasi immarcescibilis, eò quòd hujus flos decerptus non marcescat, & cùm cuncti flores defecère, aquâ madefactus reviviscat, & hybernas coronas faciat. vt habet Plin. l. 21. c. 8. At Theoph. 6. hist. 6. φλὸξ dicitur, Gaza Flammam vertit.

I. Amaranthus maximus.
Blitum, Matth. in ico. majus, Eid. fol.
Blitum, rubrum majus, Cast. Lugd.
Amaranthus purpurascens 3. Dod. gal.
Amaranthi species arborescens, Ges. hor.
Amaranthus major floribus paniculosis spicatis purpureis, Ad. Lob.
Amaranthus major fl. obsoleti coloris, Dod.
Bliti peregrini genus 1. Cæs.
Blitum Indicum, Tab.
Amaranthus magnus, Cam.
Amaranthus paniculâ sparsâ, Ger.

Qui

Quinua five Blitum majus Peruanum, Cluf. hift.
Amaranthus major paniculis rubris, Eyft.
Petrus Cieca, granis dicit rubris, quo fe Quinto incolæ fuftentent, nofter alba fert.
Variat: altera hujus fpecies paulo humilior, dilutiore paniculară colore & foliis anguftioribus.
II. Amaranthus paniculâ incurvâ.
Amaranthus purpureus 2.Dod.gal.
Amaranthus holofericeis fanguineis reticulatis floribus, Ad. Lob.
Amaranthus holofericeus, Lugd. criftatus, Cam. Eyft.
III. Amaranthus paniculâ conglomeratâ.
Amaranthus, Cæf. primus, Caft.
Flamma, Ang.
Amaranthus Plinii major, Gef. hor.
Amaranthus purpureus faturo coccineus, Ad. Lob.
Amaranthus faturo cocci colore, Dod.
Amaranthus purp. Lugd. Ger. purp. major, Tab.
IV. Amaranthus fimplici panicula.
Circæa, Trag.
Amaranthus, Matth. parvus, Cam.
Amaranthus purpureus, Fuch. Tur. Dod. gal. Cord. in Diofc. & hift.
Amaranthus Plinii minor, Gef. hort.
Amaranthus communis minor. Eid. col.
Amaranthus anguftifolius fimplici fpicatâ paniculâ, Lob.
Amaranthus anguftifolius, Lugd.
Amaranthus vulg. Tab. fub Amarantho coccineo, Ger.
Amaranthus fpicatus, Eyft.
V. Amaranthus folio variegato.
Celofia, Trag.
Blitum maculatum peregrinum, Theombrotum Plinii quibusdam, Corchoro cognatű. Gef. hor.
Blitum maculofum & herba Papagalli, Dod.
Amaranthus tricolor, Ad. Lob. Tab. Ger. Eyft.
Amaranthus altera, Caft.
Amaranthus pictus, Cam.
Symphonia Plinii & Gomphrena, Lugd.
Bliti peregrini alterum genus, Cæf.
Varietas colorű, in altero hilarior extremo flavo, medio puniceo, reliquo viridi; aliquando viridi, luteo, rubro: in altero obfcurior, illum fœminam, hunc marem faciunt.

PARIETARIA.

ΕΛξίνη Diofcoridi l.4.c.86. à femine afpero veftibus tenaciter adhærente: περδίκιον Galeno 6. fimpl. quòd Perdices hac delectentur. Plinio l.22.c.17. Helxine & Perdicium. Parietaria, quòd in parietinis exeat: unde Muralis herba, Celf. l.2.c.33.

I. Parietaria Officinarum & Diofcoridis.
Helxine, Brunf. (cui & Parthenii 7. fpecies) Matth. Dod. gal. Fuch. Lac. Gef. hor. Lon. Caft. Lugd. Cam. cui & Urceolaris Scribonii.
Helxine, Ad. (Vitriola, five Perdicium) Lob. Cæf.
Helxine altera, Cord. in Diofc.
Parietaria, Brunf. Tur. Cord. hift. Dod. Tab. Ger.
Parietaria vulgaris & major. Trag.
II. Parietaria minor ocimi folio.
Parietaria exigua vel 1. Trag.

MERCURIALIS.

Λινόζωστις, παρθένιον, ἑρμοῦ βοτάνιον Diofcoridi l.4.c.191. Linozoftis five Parthenium, Mercurii inventum (Plin. l.25.c.5.) ideo Græcis, hermu poa, apud nos Mercurialis: Theoph. 9. hift. 19. φύλλον cenfetur.
Genera: Diofcoridi, fœmina eft & mas, & Linozoftis fyl. mas, quam κυνίαν ἢ κυνοκράμβην vocat. Theophrafto, fœminifica & marifica: Plinio, mafculus & fœmina.

I. Mercurialis tefticulata, five mas, Diofc. & Plinii.
Mercurialis, Brunf. (cui Parthenii 6. fpecies) Trag.
Mercurialis mas, Ang. Matth. Fuch. Dod. Lac. Gef. hor. Lon. Ad. Lob. Caft. Lugd. Tab. Ger. Cam.
Mercurialis mafcula, Tur. Cord.
Mercurialis fructum ferens, Cæf.
Phyllon arrhenogonon Theoph. Cord. in Diofc.
II. Mercurialis fpicata, five fœmina, Diofcor. & Plinii.
Mercurialis vulgaris & 1. Trag.
Mercurialis fœmina, Ang. Matth. Fuch. Dod. Tur. Gef. hor. Lac. Cord. in Diofc. Ad. Lob. Caft. Lugd. Tab. Ger.
Mercurialis florens, Cæf.
Phyllon Theligonon Theoph. Cord. in Diofc.

Hæc unciam vix superans, Monspessuli locis sterilibus reperitur.

III. Mercurialis montana testiculata.

Mercurialis syl. Trag. Lon. quæ Cynocrambe, Gef. hor.

Mercurialis mascula syl. Cord. hist. Thal. Cynocrambe, Matth. Fuch. Dod. Lac. Ad. Lob. qui una figura utramque expresit, Cast. Lugd. Cam.

Mercurialis mas, Fuch. Cam. ep. Matth.

Mercurialis altera vel montana, Cæs.

Mercurialis canina mas, Colum.

IV. Mercurialis montana spicata.

Cynocrambe sive Mercurialis fœm. syl. Cam.

Cynocrambe fœmina, Eid. ep. Matth.

Mercurialis canina fœmina, Colum.

Mercurialis syl. fœmina, Cord. hist. Thal. at Cordo in Diosc. fœmina non invenitur.

Hæc aliquando magis foliosa est.

V. Cynocrambe Dioscoridis.

In Matthiolo nostro & Prodromo descripta figurâ additâ.

Alsine, Cæs.

Alsines facie planta nova, Colum.

Cynocrambe legitima, Belli apud Ponam.

PHYLLON.

Φύλλον ἀρρενογόνον & θηλυγόνον Theoph. 9. hist. 19. habet: quem secutus Diosc. l. 3. c. 140. hicq; ἐλαιόφυλλον quoq; nominavit, ad differentiam Mercurialis, quæ etiam Phyllon dicitur: videntur autem ambo subjectam plantam intellexisse: in hoc solùm dissentiunt, quòd Theophrasti ἀῤῥενογόνον Dioscorides θηλυγόνον vocat, & contrà.

I. Phyllon testiculatum.

Phyllum, Matth. qui marem, at Cam. in Matth. utrumque proponit.

Phyllon mas seu Arrhenogonum, mariparũ, Ad.

Phyllum Arrhenogonon, Lob. ico. Lugd.

Phyllon marificum, Clus. hisp. & hist. mas Lob. ob. Dod. (fœminam exprimit) Cast. Tab. sub. Cynocrambe, Ger.

II. Phyllon spicatum.

Phyllon theligonon, Dod. in ico. Ad. (sive fœminiparum) Lob. ico. Dod. Lugd. Ger.

Phyllum, Gef. hor.

Phyllon fœminificum, Clus. hisp. & hist. Tab.

Phyllon fœmina, Cast.

Etsi oleæ folio sit, aliquando tamen, licet rarius, serratis foliis circa Monspelium observatur.

SECTIO SEXTA.

LACTUCA, SONCHUS, LAMPSANA, ENDIVIA, CICHORIUM, DENS LEONIS, HIERACIUM, *Chondrilla, Senecio, Jacobæa.*

LACTUCA ET EJUS SPECIES.

LACTUCA, quòd copia lactis exuperet; & lac augeat, θρίδαξ Dioscoridi l. 2. c. 165.

Genera: Dioscoridi sativa est & sylvestris: Theophrasto 7. hist. 3. genera plura sunt, candida, cujus tria genera laticaulis, rotundicaulis & Laconium: de sylvestri 7. hist. 6. agit: sic Plinius l. 19. c. 8. Lactucæ tria genera Græci fecêre, unum laticaulis, alterum rotundicaulis, tertium sessile, quod Laconicon vocant. Alii colore & satus tempore genera discrevêre: nigras, quæ Januario seruntur: albas, quæ Martio: rubentes, quæ Aprili: diligentiores plura genera faciunt, purpureas, crispas, Cappadocicas, Græcas &c.

Dividimus in sativam & sylvestrem. Sativam, in crispam, rotundam, capitatam, Cypriam: Folio enim alia est latiore, alia longiore, crispo, plano, sinuato: colore, alia obscurius, vel etiam pallidè virente, rubro vel etiam maculis purpureis aspersis: sic capitata alia alba, alia rubra, ac si vinum aspersum esset, alia nigra: sicq; duobus posterioribus semina nigra, aliis verò candida sunt.

Lactuca hortensis.

I. Lactuca sativa.

Lactuca, Trag. Gef. hor. Cæs. Tab.

Lactuca florescens, Matth. Lac.

Lactuca sativa, Ang. Dod. Cord. in Diosc. Lugd. Tab.

Lactuca sativa folio Scariolæ, Ad. Lob.

Lactuca capitata, quoad ico. Fuch. Tur.

Lactuca rotunda, Lon. ico.

II. Lactuca folijs Endiviæ.

Endivia major, Trag. desc. & Lon.

Lactucæ 4. genus, Matth.

Lactu-

Lactuca intybacea, Tab.Ger.
III. Lactuca maculosa.
Lactuca quinta, Dod.gal.
Lactuca Romana, Matth.Gesf.hor.
Lactuca rubra, Cæs.
Lactuca fusci ac rubente purpurei coloris, rubens Plinii, Dod.
IV. Lactuca folio obscurius virente, semine nigro.
Lactuca 2. foliis obscurius virentibus, nigra Plinio, Dod.
Lactuca Romana dulcior, nigriore & Scariolæ hortensis folio, Ad.
Lactuca nigra, Cæs. Lactuca Romana, Cast.
Folia simul ligata in Endiviæ albescunt.
V. Lactuca folio oblongo acuto.
an Lactuca Gallica, Cast.
Hanc in Phytopinace, Prodromo, descripsimus.
VI. Lactuca Italica laciniata: de qua in Prod.
VII. Lactuca capitata.
Lactuca sativa major, quæ in caput coit, Trag.
Lactuca 3. Dod.gal.
Lactuca capitata, Matth.Dod.Cast.Tab.Ger.
Lactuca sessilis, Gesf.hor.Lon.
Lactuca capitata crispis brassicæ foliis, Lob.ob.
Lactuca sativa sessilis, sive capitata, rugosis crispis brassicæ foliis, Ad.Lob.ico.
Lactuca caputia cognominata, Cæs.
IIX. Lactuca crispa.
Lactuca crispa & 3. Trag.
Lactuca, Tur. crispa Matth.Dod.Lugd.Cæs.
Lactuca sativa crispa, Fuch.
Lactuca crispa non capitata, Ad.Lob.
Lactuca crispa 1. & 2. Tab.Ger.
Foliis latioribus & paulò angustioribus variat: hinc duæ apud Tab. & Ger. icones. Habetur alba & rubra: hæc verò durior est.
IX. Lactuca crispa altera.
Lactuca Intybacea crispa, Tab.
Lactuca Sabaudica crispa, Ger.
X. Paravas herba refrigerans: par.4.Ind.or.8.

Lactuca sylvestris.

I. Lactuca sylvestris costâ spinosâ.
Lactuca sylvestr. Dioscor. Theoph. & Plinii, quæ Thridacine Galeni videtur.
Endivia, Brunf.syl.Lon.desf.
Lactuca syl.prior, Trag. Endivia vulg. & 2. Eid.
Lactuc.syl. Ang.Matth.Fuch.Tur.Dod.Lac.Lon. Cast.Lugd.Thal.Cæs.Col.
Lactuca agrestis, Cord.in Diosc.& hist.
Seris domestica, altera Lactucina Dioscoridis, Ad.
Seris domestica, Lob.
Lactuca syl.vera, Lugd.desc.
Scarriola & Serriola, Eric.Cord.
II. Lactuca sylvestris odore viroso.
Endivia major & 1. Trag.Lon.ico.
Lactuca syl.verior & Thesion, Lugd.ico.
Lactuca agrestis, Cord.hist.ico.Lob.ico.
Lactuca agrestis, Scariolæ hortensis folio, Lactucæ flore, Opii odore, Ad.
Lactuca syl. Anglica, odore Opii similis, Cam.
III. Lactuca mõtana purpurocærulea major.
Lactuca syl. purpureo flore, Gesf.hor.
Lactuca sylvatica, in Cord.hist.cap.de Soncho.
Sonchus arborescens puniceo flore, Gesf.hor.
Lactuca syl. ἱερυθρά... Thal.
Libanotis Theoph.sterilis, Tab.
Sonchus 3. Eid.sub Erysimo syl.Ger.ico.
Sonchus mont.purpur. πλεκτὸν... Col.
IV. Lactuca mont.purpurocærulea minor.
Sonchus 2. vel lævis purp.flore, Clus.pan.
Sonchus lęvior Pãnonicus 4. purp.flore, Eid.hist.
V. Lactuca sylvestris Peruana.
Lactuca syl.pumila, Monardi & Lugd.quid?
VI. Lactuci folia renalis.
Herba ad renũ morbos utilis Monardi, & Lugd. quid?

SONCHUS ejusq; SPECIES.

Σόγχος Dioscoridi l.2.c.159. & Theophr.l.6.hist.4. ἀπὸ τῦ ζωοῦ χέειν, quòd succum salubrem, qui stomachi rosiones lenit & nutricibus lac auget, fundat, Latinis Cicerbita, Lactucella, Lacteron, quòd caule dissecto, lac copiosum defluat.

Genera duo Diosc. alter sylvestrior, magisq; spinis horrens: alter, qui teneritate quadam mollescit: Theophrastus spinosi meminit. Plinio l.& c.22. Sonchus albus & niger, Lactucæ similes ambo, nisi spinosi essent.

I. Sonchus asper non laciniatus.
Intybus syl.seu erratica acutis foliis, Trag.
Sonchus asper major, Cord.hist.
Sonchus tenerior aculeis asperior, aut horridiuscula, Lob.ob.
Sonchus lævis tenerior, Ad.Lob.ico.

Sonchus asperior, Lugd. 3. asperior, Dod.
Sonchus alia in ruderibus, Cæs.

III. Sonchus asper laciniatus & nō laciniatus.
Cicerbita asperior, Er. Cord.
Sonchus spinosus, Ang.
Sonchus aspera, Matth. Fuch. Tur. Lac. Ges. hor. Lob. ico. Cast. Lugd. asper, Lon. Tab. sub lævi habet Ger.
Sonchus sylvestrior aspera, Dod. gal.
Sonchus asper, Eid. fol.
Sonchus, Cord. in Diosc. Cæs. cui & Sonchus alter Dioscoridis.
Sonchus asper minor, Cord. hist.
Sonchus lævis tenerior latifolia, Ad. Lob. ob.
Sonchus lævis latifolius, Lugd.
Andryala major, Dalech. Lugd.

Folia habet laciniosa dentis leonis, ubi solo squalidiore oritur: at si lætiore, non laciniata, Dipsaci aut Lactucæ: & senum septenúmve cubitorum proceritatem aliquando assequitur.

III. Sonchus asper laciniatus Creticus: qui 1. in Prodromo.

IV. Sonchus asper subrotundo folio: est major & minor: qui 2. in Prod.

V. Sonchus lævis laciniatus latifolius.
Intybus syl. seu Erratica tertia, Trag.
Sonchus lævis, Matth. Ges. hort. Dod. Cast. Lugd.
Sonchus lenis seu lævis, Cord. hist.
Sonchus non aspera, Fuch. tener, Ang.
Sonchus tenerior non aspera, Dod. gal. &
Lactuca leporina Apuleii.
Endivia syl. Lon. ico.
Sonchus lævis vulgaris, foliis laciniatis dentis Leonis, Lob.
Sonchus lævis laciniatis foliis, Lugd.
Sonchus in collibus umbrosis, Ges.
Andryala minor, Dalech. Lugd.
Sonchus lævis alter flore luteo, & tertius flore niveo, Tab.
Sonchus lævis flore albo, & alter fl. niveo, Ger.

Flore est luteo, rariùs niveo, vel albo.

VI. Sonchus lævis in plurimas & tenuissimas lacinias divisus: hic 3. in Prod.

VII. Sonchus lævis laciniatus muralis parvis floribus.
Scariola syl. Lactucæ species Galeno, Ang.
Lactuca syl. luteo flore, Ges. hor.
Sonchi genus læve, Eid. in ap.
Sonchus lævis alter, Matth. Cast. Lugd.
Sonchus alter folio profundis laciniis sinuato hederaceo, Lob.
Sonchus 4. lævis alter, Lugd.
Sonchus lævior vulgaris, Clus. hist.
Lactuca murorum, Cæs.
Sonchus sylvaticus 4. Tab.

Major & minor reperitur.

IIX. Sonchus lævis minor paucioribus laciniis.
Sonchus lævis latifolius, Tab. Ger.

Est angustioribus foliis in incultis: latioribus in vinetis.

IX. Sonchus lævis angustifolius.
Sonchus lævis Matthioli, apud Lob. ico.
Sonchi genus, terra crispa, Ges. hor.
Terracrepulus in Hetruria, Cæs.
Crepis Dalechampii, Lugd.

X. Sonchus angustifol. maritim. qui 4. in Prod.

Sonchus montanus.

I. Sonchus lævis laciniatus cæruleus, vel Sonchus alpinus cæruleus.
Intybus πολύφυλλος Harcynica, Thal.
Sonchus lævis flore cæruleo, Clus. pan. &
Sonchus lævior Austriacus cæruleo flore, Eid. hist.
Sonchus cæruleus & Sonchocichoreum, Cam. in Matth.
Sonchus cæruleo flore, Eid. hort. qui duum generum dicit.
Sonchus lævis 4. flore cæruleo, Tab.
Sonchus flore cæruleo, Ger.

II. Sonchus lævis laciniat. lut. mont. major.
Sonchus Dendroides Dalechampii, Lugd.

III. Sonchus lævis laciniatus luteus minor: qui 5. in Prod.

Sonchus hirsutus sive villosus.

I. Sonchus villosus luteus major.
Sonchus lanatus Dalechampii, Lugd.

Magnitudine variat, caule aliquando sesquicubitali, cubitali & pedali.

II. Sonchus villosus luteus minor: hic 6. est in Prod.

III. Sonchus latifolius leviter hirsutus.
Cichoreum syl. alterum ἀπικρίς, sive Cichoreum dulce, Colum.

Soncho affinis Lampsana vulgò, sed malè.

I. Soncho affinis Lampsana domestica.
Chrysolachanum Plinii, Ruel.

Lampsa-

Lampsana, quibusdam Napium, Dod.gal.
Sonchis cognatum, Gel.hort.
Cichorium vel Sonchi genus, Eid.col.
Lampsana, Ad.Lob.Dod.Lugd.Thal.Cam. cui & Papillaris in Prussia.
Sonchus syl.1.Tab.& 3.Eid.ico.
Sonchus sylvaticus, Ger.

Foliis aliquando prorsus integris, aliquando in lacinias aliquot dissectis, Thalius notavit.

II. Soncho affinis Lampsana sylvatica.
Sonchus sylvaticus 2. Tab.

INTYBUS SIVE ENDIVIA, CICHOREUM'VE ejusq; species.

Soncho subjungit Dioscorides l.2.c.260. Σέριν, cujus verba sic interpretamur: Seris duum generum, quorum sylvestris Picris, & Cichorium vocatur: quæ verò ex hac latioribus est foliis, stomacho commodior est hortensi: Et hujus etiam duæ species sunt, quarum hæc lactucæ similior & latifolia: altera verò angustiore est folio & amaro. Intubi meminit Theoph.7.hist.7. inter olera numerãdo, & universa genera Intyborum amara dixit, 2.caus.plant.7. Cichoreæ quoque mentio 7.hist.9. uti & Intybi erratici 1.hist.15. Plinio l.20.c.8. Intubum erraticum Ambugiam appellavêre: in Aegypto Cichoriam vocant, quod syl. sit, sativum autem Serin, quod est minus & venosius. Et syl. genus alii Hedypnoida vocant, latioris folii. Seris & ipsa Lactucæ similima duorum generum est: sylvestris melior, nigra ista & æstiva; deterior hyberna & candidior.

I. Intybus sativa latifol. sive Endivia vulgaris.
Seris domestica latifolia, Dioscoridi.
Intubum & Seris hyberna, Plinio.
Scariola Arabum interpretibus.
Intubus sive Endivia, Trag.
Intubus, Tur. major, Matth.
Intubum sativũ latifol. Fuch.Dod.gal.Lob.Lugd.
Intybum sativum, Cord. in Diosc.Dod.Ger.
Intybum latifol. Italicum, Gel.hor.
Cichorium sativum, Eid.
Intybus hortensis, Lac.
Intybus sativa major, Cast.
Seris (sive Endivia alba) Ang.Gel.hor.Lob.ico.
Seris sive Intybum sativum latifolium, Ad.
Endivia, Gel.hor. hortensis, Cam.
Intybus major sativa, sive Cichorium domestic. Tab.

Floribus est cæruleis, rarò cãdidis, ut & minor.

II. Intybus sativa angustifolia.
Intubus sive Endivia minor, Matth.
Intybum sativũ angustifol. Fuch.Dod.gal.Lugd. qui & Dod.& Matth. figuram habet.
Intybus hortensis alter. Lac.
Intybum angustifol. Scariola aliquibus, Gel.hor.
Cichorium sativum, Cord.hist.
Cichorium angustifolium, Lon.
Seriola, aut Endiviola, Ad.
Intybus minor 1.& Intyb. minus album, Tab.
Serium, Cichorium sativum minus, Eid.ico.
Intybum syl. & Intyb. syl. latifolium, Ger.ico.
Intybus sativa minor. Cast.

III. Intybus crispa: Matth. Tab.
Seris sive Intybus crispa, Ad.
Intybum crispum, Lugd.
Endivia crispa, Ger. Romana crispa, Cam.

CICHORIUM.

I. Cichorium sativum.
Seris sativa, Ang. Lob.
Cichorium domesticum, Matth.Cast.
Cichorium hedypnois, Lac.
Cichorium sativum cæruleum, Ad.Lob.ico.
Cichorium latioris folii, Dod.
Cichorium sativum latifolium, Lon.
Intubum syl. latifolium, Lugd.
Cichorium sativum & album sativum, tres fig. apud Tab.& Ger. sub sativo, sativo latifolio & syl.

II. Cichorium syl. sive Officinarum.
Seris πικρὶς Dioscoridi: cichorea Theoph.
Intubum erraticum, Plinio.
Solsequium, Brunf.
Cichorea, Trag. sylvestris, Matth.
Seris syl. Ang.Lob. Seris picris, Lob.ico.
Seris syl. picris, Cichorium, Ad.
Cichorium syl. Gel.col.Dod.Cast. agreste, Lon.
Intybum agreste, Er.Cord.Gel.hort. sylvestre, Fuch. Dod.gal. (cui & Ambubeia) Cord. hist. Thal.
Intubum syl. angusti fol. Matthioli, Lugd.
Hyppochæris Dalechampii, Lugd.
Cichorium, Lac.Cord.hist.Cæs.Tab.
Hieracium latifolium, Ger.ico.

Duplex est, alterum folio prorsus integro, unciarum duarum quandoq; latitudine: alterum, in lacinias divisio, Thal. At hujus floris color com-

muniter cæruleus, est & candido & roseo: aliquãdo caulis latitudinem digitorũ quatuor acquirit.

III. Cichorium spinosum, quod in Matthiolo, Tabernæmontano emaculato, & in Prodromo, addita figura descripsimus.
Cichorium spinosum Creticum Belli, Ponæ.
Cichorium spinosum, vulgò σκολυμδζι, h.e. Hydriæ spina, Belli in ep.4.ad Clus.
Chondrillæ genus elegans cæruleo flore, Clus. histor.

Cichorium syl. luteum.

I. Cichorium pratense luteum hirsutie asperum, vel Hieracium hirsutum foliis caulem ambientibus.
Cichorea 3. sive lutea, Trag.
Hieracium prat. asperum, Gesl.col.
Cichorium luteum, Tab. Ger.
Intybus syl. seu Cichorium syl. flore luteo, Thal.
Lactariola altera, Cæs.

Variat: nam aliud foliis est integris, aliud divisis: illud, quadruplex est: 1. caule & foliis spinulis horret: 2. folia internè aspera, supernè glabra in ambitu exasperata: 3. foliis angustioribus asperis: 4. caule brachiato foliis palmaribus, in ambitu profundè, ut Dentis leonis, divisis: ut Thalius monet. Flore albo notavit Tab. & Cichorium luteum 2. facit.

II. Cichorium prat. hirsutum vesicarium.
Cichorium syl. vesicarium pratense, Colum.

III. Cichoriũ mont. angustif. hirsutiæ asperũ.
Hieracium intybaceum asperum, vel 9. Tab.
Hieracium asperum, Ger.

IV. Cichorium prat. luteum lævius.
Hedypnois, Dod. gal. Ad. Lob. cui & Aphaca, Theoph.
Cichorium luteum, Ad.
Dentis leonis 3. species, Dod. Tab.
Aphace Dalechampii, Lugd.
Endivia syl. Cæs.
Dens leonis cichorizata, Ger.

Dens Leonis.

I. Dens Leonis latiore folio.
Aphaca ex olerum genere, Theoph. 7. histor. 7. & 10.
Aphace, Plin. l.21. c.15. & 17. & Hedypnois, Plin. l.28. c.8.
Dens leonis, Brunf. Matth. Dod. Lob. (& corona & caput Monachi) Tab. Ger.
Hieracium majus, Trag. parvum, Cord. in Diosc.
Hieracium minus, Gesl. hort.
Hedypnois major, Fuch.
Chondrilla Galeni, Ang.
Chõdrilla altera & rostrũ porcinũ, Dod. gal. Thal.
Dens leonis vulgi, sive Urinaria, Ad.
Taraxacon minus, Lon.
Aphace, Cæs.
Hedypnois Dalechampii, Lugd.

Habetur & major & media quæ vulgatior est: folio acutiore, aliquando obtuso.

II. Dens leonis angustiore folio.
Aphaca angustioris folii, Cæs.

III. Dens leonis asphodeli bulbulis.
Cichorium Constantinopolitanum Matth. Cast. Lugd.
Dens leonis Monspeliensium, Ad. Lob. ob.
Chondrilla altera Dioscoridis, Lob.
Dens leonis altera, Tab.

IV. Dens leonis latifol. caulescens, qui 1. est in Prod.

V. Dens leonis tenuissimo folio: qui 2. in Prod.
Hieracium fœtidum 3. Colum.

VI. Dens leonis minor foliis radiatis: 3. in Prod.
an Trinciatella, Camer.

VII. Dens leonis min. aspero folio: hic 4. in Prod.

IIX. Dens leonis minimus.
Cichorium syl. pumilum sive Hedypnois, Clus. cur. post.

HIERACIUM ejusq; SPECIES.

Ιεράκιον Dioscoridi l.3.c.72. Latinis Accipitrina, ab accipitre, qui ἱέραξ, nomen habet. (Hieracia ab aliis Plinio) quoniam accipitres scalpendo eam succoq; oculos tingendo, obscuritatem cùm sensere discutiant, Plin. l. 20. c.7. ubi inter Lactucam sylvaticam refert, & cum ea confundit: dicitur & Σογχίτης.

Genera: magni & parvi Dioscor. meminit: recentioribus plures sunt differentiæ.

Hieracium dentis leonis folio acuto.

I. Hieracium majus folio Sonchi, vel Hieracium Sonchites.
an Intybus 2. Trag.
Hieracium majus, Matth. Fuch. Dod. gal. Lac. Tur. (sub Hippoglossi figura) Ad. Lob. Cast. Thal.

Taraxa-

Taraxacon majus, Lon.
Hieracium minus Dalechampii, Lugd.
Hieracium magnum, Cæs.

Aliquando folio asperiore inter segetes reperitur: communiter erectum: nonnunquam reclinatum.

II. Hieracium majus foliis Sonchi semine curvo.
Hieracium majus Creticum sativum, Gesf.hor.
Hieraciũ Creticũ pro Endivia lutea missũ, Cam.

III. Hieracium majus erectum latifolium.
Sonchus 3. Clus. pan. vel 3. lævis altissimus, Eid. hist. quoad iconem.

IV. Hieracium majus erectum angustifoliũ.
Hieracium majus Diosc. Tab. Ger.

Huic ut & priori, aliquando prima folia obtusa sunt.

V. Hieracium arborescens palustre.
Sonchus 3. Clus. pan. vel 3. lævis altiss. vel Austriacus 5. Eid. hist. quoad descript.
Sonchus arborescens, Tab. Ger.

VI. Hieracium dentis leonis folio, flore suaverubente.
Hieracium Apulum, suaverubente flore, Colum.

VII. Hieracium dentis leonis folio monoclonon.
Hieracium intybaceum vel 6. Tab.

Variat: culmo unico nudo ex radice: aliquando pluribus, iis tamen singulis ex radice exurgentibus: rarissimè culmo bipedali ramoso, subaspero, cujusmodi in Italia reperitur.

IIX. Hieracium minus glabrũ, foliis eleganter virentibus: hoc 2. est in Prod.

IX. Hieracium asperum flore magno dentis leonis.
Hieracium foliis & floribus dentis leonis bulbosi, Lob. ico.
Viperea vel Scorzonera Italica. Cast. ico.

X. Hieracium dentis leonis folio hirsutie asperum minus laciniatum.
Hieracium alterum saxat. montan. Colum.

XI. Hieracium dentis leonis folio hirsutie asperum magis laciniatum: quod in Prod. 1. est.

XII. Hieracium hirsutum ferè umbellatum.
Hieracium nonum, Clus. hist.

Hieracium dentis leonis folio obtuso.

I. Hieraciũ dentis leonis folio obtuso majus.
Hieracium minus primum, Dod. gal.
Hieracium longius radicatum, Ad. Lob. Ger.
Hieracium macrorrhizon, Tab.
Apargia Dalechampii, Lugd.

II. Hieracium dentis leonis folio obtuso minus, flore magno: hoc 3. in Prod.

III. Hieracium dentis leonis folio floribus parvis: quod 4. in Prod.

IV. Hieracium dentis leonis folio bulbosũ: hoc 5. est in Prod.

V. Hieracium min. dentis leonis folio subaspero.
Hypochæris porcellia, Tab. Ger.
an Hieracium minimum, Colum.

VI. Hieracium minus dentis leonis folio oblongo glabro.
Hyoseris altera vel angustifolia, Tab.

VII. Hieracium minus flore ex albo carneo.
Hieracium parvum Creticum, Clus. hist. ap. 1.

IIX. Hieracium minus folio subrotundo.
Hieracium minimum vel 8. Clus. pan. in histor. 9. icone, at descriptione. 11.
Hyoseris latifolia vel mascula, Tab.
Hyoseris mascula, Ger.

Variat ratione loci: nam in siccioribus natum minus est, quemadmodum Clusius pingit: at locis lætioribus, pluribus est caulibus palmaribus.
an Hieracium minus Hyoseridis latifoliæ facie. Eyst. Sed hoc semen papposum fert.

IX. Hieracium Bæticum, Clus. in cur. post.

Hieracium Chondrillæ folio.

I. Hieracium maximum Chondrillæ folio asperum: quod 6. est in Prod.

II. Hieracium Chondrillæ folio hirsutum.
Hieracium foliis & facie Chondrillæ, Lob. ico. Cam.
Hieracium 11. Tab.

Variat: in Germania hirsutius & majus. Monspessuli minus & lævius: at utrobiq; foliis laciniatis: in Italia & minus & lævius, & foliis solùm dentatis, provenit.

III. Hieracium Chondrillæ folio glabrum.
Hieracium 5. sive aphacoides, Tab. Ger.

IV. Hieracium Chondrillæ folio glabro radice succisâ, majus.
Hieracium minus, Trag. Ang. Matth. Fuch. Lac. Ges. Cast. Tab. minus alterum, Dod. gal.
Succisa tertia, Trag.
Hieracium minus præmorsâ radice, Ad. Lob.
Hieracium 4. Dod.

Sonchus,

Sonchus, Lon.
Picris Dalechampii, Lugd.
Hieracium leporinum, Ger.

Variat foliorũ incisuris profundioribus, & hoc Hieracium nigrum, Tabern. & Ger. (quod Hieracium foliis Coronopi dici posset) nominant: vel minus profundis.

V. Hieracium Chondrillæ folio glabro radice succisâ, minus.
Lagopus 3. vel Lactuca leporina, Trag.
Lactuca leporina Apuleii, Ang.
Hieracium quintum, Dod.
Apargia Dalechampii, Lugd.

At si quis 4. & 5. solùm magnitudine, foliorum latitudine, & angustiâ differre velit, facilè assentiar.

Hieracium Intybaceo folio.

I. Hieracium Intyb. flore luteo: hoc 8. in Prod.

II. Hieracium intybaceum flore magno albido: hoc 9. est in Prod.

III. Hieracium intybaceum fl. ex purpura rubentibus.
Hieracium intybaceum 10. Clus. hist.

Hieracium Cichoraceo folio semine adunco.

I. Hieraciũ capitulũ inclinans semine adunco.
Hieracium facie hedypnois, Lob. ico.
Rhagadiolus, Cæs.

Magnitudine & parvitate, foliis magis minúsve sinuosis, ad agros Monspelienses variat: & in hortum translatum asperitatem penè amittit.

II. Hieracium siliquâ falcatâ.
Hieracium Narbonése falcatâ siliquâ, Lob. Lugd.
Rhagadiolus alter, Cæs.
Hieracium Monspeliacum & Narbonense, Tab.
Hieracium falcatum, Ger.

Quod Monspelii crescit, foliis est latioribus: quod Patavii, angustioribus, à quibus Sonchus stellatus, Chondrilla stellata, & Cichorium stellatum nominatur.

III. Hieracium proliferum falcatũ: quod 10. in Prod.
an Hieracium minim. alterum fortè, Clus. hist.
Hieracium calyce barbato, Colum.

IV. Hieraciũ minim. falcatũ: quod 11. in Prod.

Hieracium montanum hirsutum.

I. Hieracium echioides capitulis Cardui benedicti.
Hieracium montanum folio Lycopsis, Ad.
Buglossum echioides luteum Hieracio cognatũ, Lob. ico.
Buglossum luteum, Cam. Ger.
Hieracium echioides, Tab.

II. Hieracium mont. rapifolium: quod 11. in Prod.

III. Hieracium alpin. asperum conyzæ facie.
Hieracium Britann. vel 4. Clus. pan. & hist.

IV. Hieracium mont. dentis leonis folio incano, vel laciniatum lanuginoso folio.
Hieracium mont. laciniato folio, vel 7. Clus. pan.
Hieracium 8. folio hedypnoidis, Eid. hist.
Hieraciũ mont. angustif. foliis Cichoraceis, Tab.
Hieracium 7. Clusii, Ger.

V. Hieracium mont. foliis dentatis flore magno: quod 13. in Prod.

VI. Hieracium alpinum latifolium hirsutie incanum flore magno.
Hieracium 1. latifol. Clus. pan. & hist. Ger.
Hieracium phlomoides, Tab.
Hieracium latifol. Pannonicum, Cam.

Folio est interdum sinuoso, interdum laciniato: maculis aliquando lividis insignitis, plerumque carentibus.

VII. Hieracium alpinum latifolium villosum magno flore.
Hieracium alpinum hirsuto folio, vel 5. Clus. pan.
Hieracium 5. villosum, Eid. hist.
Hieracium latifol. montanum, Tab.
Hieracium 5. Pan. Cam. 5. Clusii, Ger.

IIX. Hier. ramosum magno flore: quod 14. in Prod.

IX. Hieracium montanum hirsutum ramosum parvis floribus.

X. Hieracium mont. hirsutum minus.
an Intybi 5. species, Thal?
Hieracium mont. alterum, Col.

Hoc etiam in muris Patavinis palmi altitudinem non excedens, observavimus.

XI. Hieracium alpinum non laciniatum flore fusco: quod 18. in Prod.
Hieracium Germanicum 1. Colum.

XII. Hieracium hortense floribus atropurpurascentibus: quod 19. in Prod.
Hieraciũ latifoliũ peregrinũ phlomoydes, Eyst.
Pilosella major quibusdam.

XIII. Hieracium pumilum saxatile asperum radice præmorsa: quod 15. in Prod.

an Hie-

an Hieracium pumil. 4. Colum. quia glabrum dicit.

XIV. Hieracium mont. lanuginosum laciniatum parvo flore: quod 16. in Prod.

XV. Hieracium alpin. pumilum folio lanuginoso.
Hieracium pumilum 2. Colum.

XVI. Hieracium mont. angustifol. nonnihil incanum.
Hier. mont. vel 6. Clus. pan. & hist. Cam.
Hieracium montan. angustifol. 2. Tab.
Hieracium 6. Clusii, Ger.

Variat foliis magis minúsve incanis, iisque integris vel minimum laciniatis: est & tertia foliis integris, atrovirentibus, minimeq; incanis.

Hieracium montanum glabrum.

I. Hieracium mont. latifol. glabrum majus.
Hieracium montan. majus latifolium. Tab. sub Chondrilla Hispanica, Ger. ico.

II. Hieracium montan. latifolium glabrum minus.
Hier. mont. latifol. minus, Tab. Ger.

III. Hier. alpin. pumilum chondrillæ folio: quod sub 7. in Prod.

IV. Hieracium Tragopogonis folio.
Scorsonera 4. Clus. pan.
Hieracium 7. vel pumile, Eid. hist.

V. Hieracium capillaceo folio: quod 17. in Prod.

Hieracium Murorum, Pulmonaria Gallis dicta.

I. Hieracium murorum folio pilosissimo.
Auricula muris major, Trag.
Pulmonaria Gallica. Scopa regia fortè Plinii, Gel. hort.
Sideritis Plinii latissimo folio, Eid.
Pulmonaria Gallor. flore Hieracii, Ad. Lob. Clus. hist.
Pulmonaria Gallica sive aurea, Tab.
Corchorus Dalechampii, Lugd.
Pilosella major Gallorum, Thal.
an Costa, Cam.

Variant in pictura; Tragus, Lugdun. & Taber. foliis subrotundis & pilosis: at Lobelius, glabris & oblongis pingit: sic folia quandoque parte inferna rubent: aliquando albis maculis aspersa, conspiciuntur.

II. Hier. murorum laciniat. min. pilosum.
Pulmonaria Gallica fœmina, Tab.

Hoc folio est modò latiore, modò angustiore, & hæc
Pulmonaria Gallica tenuifolia, Tab. dicitur.

III. Hieracium murorum angustifoliũ non sinuatum: quod 20. in Prod.

Hieracium pratense.

I. Hieracium profundè sinuatum pubescens: quod 21. in Prod.

II. Hieracium pratense latifolium non sinuatum majus.
Intybus ἰσυλλόκαυλος major, Thal.

III. Hieracium prat. latifol. non sinuatum minus.
Intybus ἀφυλλόκαυλος minor, Thalio.

Hieracium fruticosum.

I. Hierac. fruticos. latifolium foliis dentatis glabrum: quod 22. in Prod.
Hieracium majus latifolium, vel 2. Clus. pan. & hist.

Hoc etiam caule graciliore & foliis angustioribus, in reliquis conveniens, reperitur.

II. Hieracium fruticosum latifol. hirsutum.
Erinus, Matth.
Basilicum aquaticum, Cast.
Hieracium frutescens latifoliũ polyanthos, Eyst.

Variat: 1. foliis uncias quinq; longis, sesquiunciam latis, subrotundis, dentatis & asperis, quemadmodum Patavii provenit, & à Guilandino, Militaris Galeni & Lactaris Plinii, dicebatur. 2. foliis est multò longioribus, angustioribus, parum dentatis, molli lanugine pubescentibus, quod apud nos reperitur, licet rarius.

III. Hieracium fruticosum subrotundo folio: quod 23. in Prod.
Hieracii foliati nomine D. Jungerm. misit.

IV. Hierac. fruticosum angustifol. majus.
Hieracium Sabaudum, Ad. Lob. Lugd.
Hieracium alterum grandius, Lob. ico. Cam.
Hieracium primum, Dod.
Hieracium majus angustifol. vel 3. Clus. pan.
Hieracii 3. genus alterum angustifol. Eid. hist.
Hieracium mont. angustifolium 1. Tab.
Hieracium intybaceum, Ger. ico.

Caule est aliquando magis, aliquando minus aspero, foliis magis minúsve crenatis, longioribus & angustioribus, brevioribus, & latioribus.

V. Hieracium fruticosum minim: quod 24. in Prod.

CHONDRILLA & ejus SPECIES.

ΧΟΝΔΡΙΛΛΗ ἢ κιχώριον Dioscor. l. 2. c. 161. dicitur: & propter formam, quibusdam Seridis agrestis species. An fortè apud Theoph. 7. hist. 9. & 11. Ἀπάπη. Fraus Gaza.

Genera duo Dioscoridi: Plinius l. & c. 22. unius meminit.

Chondrilla lutea.

I. Chondrilla juncea viscosa arvensis: quæ prima Dioscoridis.
Cichorea procera vel 5. Trag.
Chondrilla, Tur. altera, Cord. in Diosc.
Chondrilla viminea viscosa vinearum, Ad. Lob. ico. Lugd.
Cichorium syl. luteum, Dod.
Chondrillæ species in collibus & vineis, Cæs.
Chondrilla viminalibus virgis, Clus. hist.
Chondrilla juncea, Tab. Ger.
Chondrilla prima Dioscoridis, Colum.

II. Chondrilla viminea viscosa Monspeliaca: quæ 1. in Prod.

III. Chondrilla viscosa caule foliis obducto.
Chōdrilla saxatilis viscosa caule κνημιδοφόρῳ Col.

IV. Chondrilla viscosa humilis: quæ 2. in (Prod.

V. Chondrillæ viscosæ affinis.
Ixopus, Cord. hist.
Seris longifolia Mutoni, an Chondrilla altera Dioscor. Lob. ob. quid est?

VI. Chondrilla bulbosa, sive Chondrilla 2. (Diosc. an πεδίκι ν, Theoph. 1. hist. 11.
Chondrilla pusilla marina lutea bulbosa, Ad. Lob. ico.
Cichorium bulbosum Dalechampii, Lugd.
Cichorium strumosum Myconi, Lugd.
Herba terræ crepolæ similis, Cæs.
an Chondrillæ 2. species, cui florem purpureum tribuit, Ang.
an Hæmorrhoidalis, Cast.
Chondrilla altera Diosc. Clus. hist. Colum.
Chondrilla marina, Tab. Ger.

VII. Chondrilla bulbosa conyzæ facie major foliis latioribus.
Chondrillæ alterius aliud gen⁹, Rauw. Clus. hist.
Chondrillæ aliud genus, Diosc. Lugd.

IIX. Chondrilla bulbosa, Conyzæ facie foliis angustioribus.
Chondrilla Diosc. altera. Rauwolff. Lugd. Clus. (hist.
Conyza marina, Lugd.

IX. Chondrilla verrucaria fol. intubaceis vi- (ridibus.
Cichorium verrucariū, Matth. Clus. hist.
Zacintha, Eid. ico. Gesn. hort. Cast. Lugd.
Verrucaria, Seridis species, Ges. hort.
Chondrillæ species in ruderibus, Cæs.

X. Chondrilla foliis Cichorei tomentosis.
Chondrilla prior, Diosc. legitima, Clus. hisp. & (hist.
Chondrilla verrucaria, Ad. Lob. Lugd.
Chondrilla prior, Lugd.
Hieracium magnum Dalechampii, Lugd.
Chondrilla græca, Tab.

XI. Chondrilla tota hirsuta, Cam. quid?

XII. Chondrilla prior Matthioli, Cast. & (Lugd.
Chondrilla altera, Lac.
Figmentum ex Cichorio, aliqui existimant.

Chondrilla cærulea & purpurea.

I. Chondrilla cærulea latifolia laciniata.
Chondrilla altera, Matth. Cast. prima, Lac.
Chondrilla latifolia cærulea, Tab. Ger.
Chondrilla purpurascente flore, Lugd. ico.

II. Chondrilla cerulea altera, Cichorii syl. fo- (liis.
Chondrilla cærulea Belgarum, Ad. Lob.
Chondrilla, Dod. gal. altera, Eidem.
Chondrilla prima Cichorio similis, Cord. in (Diosc.
Chondrilla tenera, Eid. hist.
Apate Dalech.: & Terra crepola Italorum, Lugd.
Chondrilla cærulea & alba, Tab.
Chond. cærul. & lutea, Ger.
Chond. cæruleo flore, Caccialepore Italis, Cam.
an Chondrilla, Cæs. & prima, Ang.
Flore est cæruleo, rarius albo.

III. Chondrilla foliis laciniatis serratis purpurascente flore.
sub Superba recētiorū anonymos habetur, in Ad.
Chondrilla rara purpurante flore semine nitido deciduo, Lob. ico.
Chondrilla rara purpurea Lobeli, Lugd.
Chondrilla Hispanica Narbonensis, Tab.
Senetio Carduus Apulus, Colum.
In hortis latioribus est foliis, ut Tabern. pingit: Columnæ optima est, prout spontè provenit.

IV. Chōd. purpureo flore, radice crassa, Cam.

V. Chondrilla purpurascens fœtida. (quid?
Chondrilla rubra fœtida, Eyst.
In Phytopinace & in Prod. pro 3. descripta.

VI. Chondrilla cærulea cyani capitulo.
Sesamoides parvū, Matth. Cast. Cā. Tab. Ger. Col. (cui Cya-

(cui Cyanus forsã Plinii) minus Matthioli, Lugd.
Coronopus quidam flore cæruleo, Gesf.col.
Sesamoides parva Diosc. Ad.Lob.
Chondrillæ species tertia, Dod.
Catanance quorundam, Lugd.
VII. Chond. cærulea cyani capitulis altera.
Sesamoides parvũ fl. magis cõpleto, Cam.ad Matt.
Chond. Sesam. dicta cærulea flore cõpleto, Eyst.

SENETIO ejusq; SPECIES.

SENETIO ἠριγέρων Dioscoridi l.4.c.97. quasi Vernus senex, quòd flores Vere capillorum ritu canescant, & in lanuginem abeant. Theophrastus 7. hist. 7. inter olera & intubacea numerat: quod per totum annum penè assiduò germinet floris productione, 7. hist. 10. semper enim alterum alteri succedens, tempora omnia occupat, idque propter alimenti quandam mediocritatem, ut loquitur 1. caus. plant. 27. Plinio l.25.c.13. Erigeron, quod à nostris vocatur Senecio. At nullas differentias proponunt.

I. Senecio minor vulgaris.
Erigerum, Dioscoridis ac Plinii.
Verbena fœmina, Brunf.
Senecio vulgaris & 1. Trag.
Senecio, Matth. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. Ang.
Gesf.hort. Lac. Lon. Ad. Lob. Lugd. Cæs. cui &
Carduncellus.
Senecio minor, Cast.
Erigeron secundum, Dod. gal. minus, Eid.
Senecio 1. Tab. sub Erygero tomentoso, Ger. ico.
II. Senecio minor latiore folio sive montana.
Senecio 2. vel montana, Tab.
Erigerum, Ger.
III. Senecio incanus pinguis.
Erygeron primum, Dod. gal. majus, Eid.
Senecio fœtidus, Gesf. hort. Lugd.
Erygeron tomentosum alterum, Lob.
Erigeron fœtidum seu majus, Thal.
Jacobæa 1. vel Pannonica mollior, Clus. pan.
Jacobæa Pannonica 1. Eid. hist.
IV. Senecio hirsutus.
Senecio 2. Trag.
Erigerum tertium, Dod.
Erygeron tomentosum & Senecio incana, Lob.
Senecionis species Dodonæi, Lugd.
Senecio tomentosa 3. Tab.
V. Senecio ambrosiæ odore.
Senecio flore odorato, Cam.
VI. Senecio folio non laciniato.
Senecionis genus Myconi, Lugd.

JACOBAEA & ejus SPECIES.

I. Jacobæa vulgaris laciniata.
Flos S. Jacobi, Brunf. Trag. Lon.
Senecio major sive flos S. Jacobi, Matth. Cast.
Herba S. Jacobi, Fuch. Gesf. Cæs. (Lugd.
Jacobæa, Dod. Ger. vulgaris, Clus. hist.
Jacobæa Senecio, Ad. Lob.
Herba Jacobæa, Tab.
Artemisia πολύκλωνος Dodonæi, Thal.

Variat foliis: alterius sunt instar Erucæ laciniata: alterius ad Raphani folia accedunt, sed minus hirsuta: tertiæ quercus tenuifoliæ instar divisa sunt.

Senecio major, Cam.
II. Jacobæa subrotundo minus laciniato folio.
Verbasculum minimum, Lugd.
III. Jacobæa maritima.
Jacobæa marina, vel Chrysanthemum, & Artemisia marina neotericorum, Ad. Lob. ico.
Cineraria, Dod. Lugd. Cæs. (cui Artemisia 1. Diosc.)
Jacobæa maritima Penæ, Lugd. (Cam.
Eruca cinerea, Eid.
Achavon abiat, id est, Artemisia alba, Alpin.
IV. Jacobæa incana altera.
Jacobæa marina, Dod. gal. Lugd.
Jacobæa altera, Dod.
Cineraria marina, Eyst.

Eandem cum præcedenti dicerem, nisi Dodonæus edit. lat. à Cineraria distingueret: & in Eyst. horto, à Cineraria Lobelii alia dicitur.

V. Jacobæa marit. sive Cineraria latifolia.
In Phytopinace & sub 1. in Prod. descripta.
VI. Jacobæa alpina laciniata fl. buphthalmi.
Jacobæa 3. Clus. pan. & Jacobæa Pannon. 3. latifolia 1. Eid. hist.
VII. Jacobæa alpina foliis rotundis serratis.
Conyzæ alpinæ genus, Gesf. hor. & fract.
Conyza montana, Gesf. col.
Jacobæa latifolia altera, Clus. pan.
Jacobæa 4. vel latifolia 2. Eid. hist.
IIX. Jacobæa mont. lanuginosa angustif. non
Jacobæa Pãnonica 2. Clus. pan. & hist. (laciniata.
IX. Jacobæa rotũdif. incana: quæ 2. in Prod.

LIBER QVARTVS.
SECTIO PRIMA.
TANACETUM; PARTHENIUM; CHRYSANTHEMUM; BUPHTHALMUM; CHAMAEMELUM; COTULA

TANACETUM ejusq; SPECIES.

TANACETUM, fortè à Tanaco, quo nomine Parthenium appellatū fuisse, Plin. testatur: Parthenion microphyllon fortè Hippocratis, Hermolao. Ἀρτεμισία λεπτόφυλλος *Dioscoridis l.3.c.128. quibusdā videtur, nobis non item.*

Tanacetum odoratum.

I. Tanacetum vulgare luteum.
Tanacetum, Matricariæ 2. species & Parthenium, Brunf.
Tanacetum vulgare, Trag. Eyst.
Tanacetum, Matth. Gef. hor. Lon. Dod. Cæs. Ger.
Tanacetum citrinum. Thal. majus, Dod. gal.
Artemisia tenuifolia sive monoclonos, Fuch.
Artemisia quibusdam, Cord. in Dios.
Athanasia vulgaris, Lac.
Tanacetum millefolii foliis, Ad. Lob.
Athanasia seu Tanacetum, Lugd. Cast.
Artemisia Dioscoridis, Tab.
Flore est luteo, rarius albo, & dicitur,
Artemisia flore albo, Taber.

II. Tanacetum foliis crispis.
Tanacetum argutioribus fibriis, Ad.
Tanacetum cristatū Anglicum, Lob. Lugd. Eyst.
Tanacetum crispum, Dod. Anglicum, Cam. Ger.
Artemisia sativa Anglica, Tab.

III. Tanacetū minus albū odore camphoræ.
Millefolium nobile & stratiotes vera, Trag.
Achillea, Matth. Lac. Cord. in Dios. & hist. Thal. Cast.
Millefolium stratiotes, & Stratiotes, Gef. hort.
Achillea sive millefolium nobile, Tab. Ger.
Tanacetū minus, Dod. cādidis florib. Lob. Lugd.
Achillea sideritis, Lugd.
Scopa regia Plinii, Dalech. in Plin.
Floribus candidis, purpureis & aurum æmulantibus, Matthiolo.

IV. Tanacetum alpinum.
Iva moschata Rhazis, Tanaceto cognata herbula, Gef. hort.
Tanacetum parvum alpinum, Lugd.

Tanacetum inodorum.

I. Tanacetum mont. inodor. minore flore.
Sideritis 3. Matthioli, quoad folia, & Lugd.
Tanacetum inodorum, Dod. Ger. fl. bellidis majoris, Eyst.
Tanacetum non odorum syl. Ad.
Tanacet. inodor. 2. Clus. pan. & hist.
Tanacet. non odorum, perperam sideritis Italorū, Lob.
Tanacetum album seu ἄοσμος, Thal.
Athanasia Leucanthemos, Lugd.
Tanacetum Leucanthemum, Tab.

II. Tanacetum inodorum flore majore.
Tanacetum inodorum 1. vel ampliore flore, Clus. pan. & hist.

TANACETUM AFRICANUM.

PLantam hanc aliqui Argemonem Dioscoridis l.2.c.208. & Argemoniam l.25.c.9. alii Othonnam Dioscor. l.2.c.213 & Plin. l.27.c.12. Alii Lycopersicum Galeni: alii Caltham Plinii l.21.c.6. quam gravis odoris dicit: alii Petilium florem Plinii l.21.c.8. suspicantur. Africanus vel Tunetanus flos dicitur, eò quòd primùm hic flos in Germaniam fuerit illatus, quando Carolus V. Imperator apud Tunetum victoria potitus est; cum in Africa sponte proveniat. Tanacetum appellare lubet.

I. Tanacetum sive flos Africanus major flore pleno.
ar. Othonna Dioscoridis & Plinii.
Caryophyllus Indicus major, Matth. Lugd.
Flos Africanus major, Dod. gal. multiplex, Eid.
Rosa Indica magna, Gef. hor.
Caltha Africana fruticosa, Eid.
Othonna major polyanthos, Ad. Lob.
Flos seu Caryophyllus Indicus major, Cast.
Flos Indiæ vulgo, Cæs.
Flos Indicus major flore pleno, Cam.
Flos Africanus major aureus multiflorus, Tab.
Flos Afri-

Flos Africanus major polyanthos,Ger.
Caryoph.Indicus fl.multip.luteo pleno major &
Caryoph.major Indic. fl.multip.aureo,Eyst.
Caryophylli Hispan.dicti prima varietas,Col.

Variat flore, qui aliquando ad pugni magnitudinem crescit, & in globũ colligitur; hinc Swer. & Bry.

Aphricanus flos max.flore aurantii colore.
Aphricanus major flore pleno:addit Bry
Caryophyllum Indicum majorem luteum, vel aureum; sic & colore est luteo,pallido,aureo. Aliquando in uno flore observata folia 230. bifida & trifida,& per margines punctis notata.

II. Tanacet.African.majus simplici flore.
Caltha Africana fruticosa fl.simplici,Gesn.hor.
Flos Africanus major simplici flore, Lob.ico. Tab.Ger.
Flos Ind.major.flore simplici,Cam.
Africanus flos maximus simplex flore luteo, Swer,Bry.
Caryophylli Hispanici dicti tertia & quarta varietas,Colum.

Variat:colore est croceo,est pallente: petalis octonis,aliquando novenis.

III. Tanacetum Africanum, seu flos Africanus minor.
an Argemone Dioscorid.Argemonia Plinii.
Caryophylli Indici,Trag.Gesn.hort.
Caryophyllus Ind.minor,Matth.Ges.col.Lugd. Cast.
Flos Africanus,Lob.Indianus minor,Lon.
Flos Indianus seu Viola flammea,Fuch.
Tagetes Indica,Eid.Lugd.
Othonna,Lac.Italorum,Ad.
Tanacetum Peruvianum,Cord.hist.
Caltha Africana min.flore simplici,Ges.hort.
Viola flammea quibusdam,Eid.
Flos Portugalicus vel Indicus minor,Eid. col.
Pedua Pœnorum,Guil.pap.
Flos Indiæ alter minor,Cæs.
Flos Africanus minor flore simplici & multiflorus,Tab.Ger.
Flos Ind.minor flore simplici & pleno,Cam.
Caryophyllus Indicus flor.luteo, simpl.minor &
Caryoph.Indic.fl.aureo simp.minor,Eyst.

Variat flore simplici & pleno: quamvis multiplicem dari Ges. hort. neget: croceos, melleos & albos reperiri, Amat.[9] scribit: adde & rubros:aliud citius,aliud tardius floret.

Africanus flos simplex & Africanus flos alter pleno flore,Swer.Bry.
Caryoph.Indic.fl.luteo rubescẽte simp. minor &
Caryoph.Indic.plenus fl.luteo rubescẽte minor, Eyst.
Caryophylli Hisp.dicti altera varietas,Colum.

IV. Tanacetum Africanum minimum sericea hirsutie oblitum.
Caryophylli Hispanici dicti varietas septima & octava,Colum.

Variat flore simplici quinis petalis,& altera polyanthos,Colum.

V. Tanacetum sive Flos Mexicanus flore fistuloso simplici.
Caryophyllus Mexicanus fistuloso flore simplex, Colum.

VI. Tanacetum sive Flos Mexicanus flore fistuloso pleno.
Caryophyllus Mexicanus alter polyanthos fistuloso flore,Colum.

VII. Tanacet. Africanum foliis tenuissimè divisis.
Caryophylli Hisp.dicti varietas nona,Colum.

IIX. Flos Indicus.
Iolo Suchil,id est,flos cordialis, figura & magnitudine cor repræsentans: Joseph. Acosta lib.4. cap.27.

IX. Angiers, Indiæ flores holosericum tactu referentes,inodori,aspectu amabiles: Idem.

PARTHENIUM.

Παρθένιον quasi Virginalis,quod morbis mulierum uterinis medeatur (hinc vulgo Matricaria) Dioscorid.l.3. cap.155. cui & ἀμάρακον, ut & Galeno & Aeginetæ. Plinius & Artemisiæ & Mercuriali, & huic, Parthenii nomen tribuit: at de Matricaria agit l.25. quod in hortorũ sepibus flore albo nasci scribit. Unius meminêre.

I. Matricaria vulgaris.
Amaracus Galeno & Æginetæ.
Matricaria,Parthenii 1.species,Brunf.
Artemisia tenuifolia,Fuch.Tab.
Artemisiæ ramosæ altera species,Fuch.ico.
Matricaria,Trag.Lon.Dod.Lugd.Cęs.Cam.Ger.
Matricaria nostras,Ad.Lob.fl.simplici,Eyst.
Partheniũ, Matth.Dod.gal.Lac.Cord.in Diosc. Ges.hor.Cast.Thal.2.Tur.
Amaracus Galeni,Eric.Cord.

Flore luteo in sylvis cæduis reperiri, Tab. scribit.

II. Matricaria odoratior.
Matricaria altera ex Ilua, Cam.
Artemisia tenuifolia odorata, Tab.

III. Matricaria flore pleno.
Matricaria duplici flore, Lob. ico. Ger.
Matricaria pleno flore, Cam. Eyst.
Parthenium pleno sive polyphyllio flore, Clus. pan. & hist.
Artemisia tenuifolia flore pleno, Tab.

IV. Matricaria inodora.
Achaovan, Parthenium inodorum, Alpi.

V. Matricaria alpina Chamæmeli foliis.
Parthenium alpinum, Clus. pan. & hist.
Matricaria sive Parthenium alpinum, Cam.

VI. Matricaria foliis abrotani.
Parthenium τενυίφυλλον Myconi, Lugd.

VII. Matricaria maritima.
Cotula sive Parthenium marinum minimum. Ad. Lob. ico.
Parthenium maritim. minimum, Lugd.
Chamæmelum minimum Dalech. Eid.

CHRYSANTHEMUM ET BUphthalmum.

Χρυσάνθεμον, propter flores luteos aureo fulgore splendentes, Dioscoridi l. 4. c. 58. & quia orbem oculi imitatur, etiam ὀφθαλμὸν dicitur.

Βούφθαλμον adjungimus, quod flore simile sit boum oculis, Plin. l. 25. c. 8. de quo Dioscorides l. 3. c. 156. post Parthenium egit, qui utriq; plantæ βούφθαλμον nomen tribuit. Dein, quia forma & viribus plurimum conveniunt, ita ut dubitari possit, sint'ne apud Dioscoridem & Plinium diversæ plantæ, an verò eædem, quod ex capitis utriusque collatione clarum fiet: quare Galenus & Aegineta, Buphthalmi, non vero Chrysanthemi, meminêre.

Genus Chrysanthemi unicum est Dioscoridi & Plinio, licet l. 26. c. 8. Chrysanthemi primi meminerit, ubi pro primo, potum legendum censemus.

I. Chrysanthemum foliis matricariæ.
Tinctorius flos 4. Trag.
Chrysanthemum, Matth. Lac.
Chrysanthemum & Chalcitis, Tab.
Chrysanthemum segetum, Ger.

II. Chrysanthemum flore partim candido, partim luteo.
Buphthalmi altera species, Ges. hor.
Chrysanthemum Creticum mixtum, Eyst.

III. Chrysanthemum majus folio profundius laciniato magno flore.
Chrysanthemum Creticum 1. Clus. hist. luteum, Eyst.

IV. Chrysanthem. majus folio in minores lacinias diviso.
Chrysanthemum Creticum 2. Clus. hist.
an Chrysanthemum, quod crudum edunt in Lemno insula, Bellon.
an Chrysanthemum quod μαλλίδα vocatur & à rusticis editur, Belli epist. 1. ad Clusium.

Chrysanthemum alpinum.

I. Chrysanthemum alpin. incanum foliis laciniatis.
Chrysanthem. alpinum 1. Clus. pan. & hist.

II. Chrysanth. alp. foliis abrotani multifidis.
Achillæa montana Artemisiæ tenuifoliæ facie, Ad. Lob. ico.
Achillea montana, Lugd. Tab.
Ageratum ferulaceum, Lugd.
Chrysanth. alpinum 2. Clus. pan. & hist.

III. Chrysanth. alp. fol. longis tenuiter incisis.
Chrysanth. alpinum 3. Clus. pan. & hist.

Buphthalmum.

I. Buphthalmum Dioscoridis.
Buphthalmum, Trag. Matth. Lac. Ad. Lob. Cast. Lugd. Cam. Tab. sub Buphthalmo albo, Ger.
Buphthalmus & Chrysanthemum, Ges. hor.
Buphthalmum vulgare. Clus. pan. & hist.
Chamæmelum chrysanthemum, Fuch.
Cotula lutea, Dod.
Chrysanthemum, Cord. in Diosc. Tur. tenuifolium, Eyst.
Chrysanth. verum, Ges. col.
Aster Atticus, Cord. hist. ico.
Cotula non fœtida, Lon.

II. Buphthalmum caule & flore purpurascente.
Buphthalm. flore purpurascente, Cam. in Matth.

III. Buphthalmum cotulæ folio.
Buphthalmum alterum folio & facie cotulæ fœtidæ, Ad. Lob. ico.
Buphthalmum alterum Penæ, Lugd.

Buph-

Buphthalmum Narbonense, Clus. pan. & hist.
Buphthalmum, Cam. in Matth. verum, Tab. Ger.
Chrysanthemum primum, Cæs.
IV. Buphthalm. lanuginos. foliis millefolii.
Chrysanthemum Valentinum, Clus. pan. & hist.
Lob. ico. Ger.
Buphthalm. tenuifol. Narbonense, Lob. ob.
Buphthalmum verum Dalech. Lugd.
Chrysanthemum alterum ex Sicilia, Cæs.
Chrysanthemum Hispanicum, Tab.

CHAMÆMELUM & COTULA.

Ἄνθεμις Dioscoridi l.3.c.134. ἀνθεμὸν Theoph.7.hist.13. dicitur & χαμαίμηλον, quòd mali odorem habeat; Plinio l.22.c.21. cui & Anthemis.

Genera plura Theophrasto: at Dioscoridi & Plinio tria, flore tantum distantia: flores in medio aurei, orbiculato ambitu candidi & λευκάνθεμος: melini & χρυσάνθεμος: aut purpurei, & propriè ἠράνθεμος vocatur.

I. Chamæmelum vulgare, Leucanthemum Diosc.
Chamæmelum (Parthenii 3. species) Brunf. Lac. Cæs. Cast. Thal. Tab. Ger.
Chamomilla 3. & vulgaris, Trag. Lon.
Chamæmilla, Ang.
Chamæmelum Leucanthemum, Fuch. Ges. hor.
Chamæm. syl. Dod. gal. Lugd. vulgare, Ges. hor. Dod. & arvense, Cam.
Chamæmelum vel Anthemis vera, Ges. hor.
Anthemis, Tur. Cord. in Diosc. Matth. Ges. col.
Anthemis vulgatior, sive Chamæmilla, Ad. Lob.

II. Chamæmelum nobile seu odoratius.
Parthenium & nobilis Chamomilla, Trag.
Chamæmelum Leucanthem. Dod. gal. Tur.
Leucanthemum odoratum, Dod.
Chamæmelum hortense, Ges. hort.
Chamæmel. odoratum vel nobile, Eid.
Parthenium nobile, Eid. ap.
Chamomilla nobilis, Lon.
Anthemis, sive Leucanthemũ odoratius, Romanum, Ad.
Anthemis seu Leucanthemis odorata, Lob.
Anthemis Leucanthemos, Lugd.
Chamæmel. odorat. Ital. simplici flore, Cam.
Chamęmelũ Romanũ, Tab. Ger. fl. simplici, Eyst.

III. Chamæmelum leucanthemum Hispaninicum magno flore: quod. 1. est in Prod.

IV. Chamæm. Hisp. luteum odorat: quod. 2. in Prod.

V. Chamæmelum nobile flore multiplici. an Leucanthemum Plinii, Ang.
Leucanth. niveum Anglorum flore multiplici, Ad. Lob. ico.
Chamæmel. leucanth. odorat. multiplex, Dod.
Anthemis leucanthemon nivea Angl. flore multiplici, Lugd.
Chamæmel. Roman. flore multip. Cam. in Matth. Tab. Eyst.
Chamæmel. Anglicum flore multiplici, Ger.
Floribus variat, qui altero globosius albus, ut apices lutei nõ conspiciantur: in altero adhuc conspiciuntur; est 3. & 4. species, Tab. aliquando flores latitudine Ducatum Ungaricum exæquant.

VI. Chamæmel. luteum capitulo aphyllo.
Chamæmel. Chrysanthem. Dod. gal.
Cham. Chrysanth. odoratum, Eid. post.
Anthemis Chrysanthemos herbariorũ, Ad. Lob. Lugd.
Chamæmel. hort. alterum, Ges. hort.
Chamæmel. luteum odoratum, Eid. ap.
Chamæmel. luteum, Tab. fig. trans.
Chamæmel. nudum odoratum, Ger.

VII. Chamæmelum inodorum.
Cotula, Brunf. Tab.
Chamomilla fatua, & 4. Trag.
Buphthalmum, Fuch. Er. Cord. majus, Cord. in Diosc.
Cotula non fœtida, Dod. gal. Ges. ap. Lugd.
Cotula inodora, Ad.
Cotula alba non fœtida, an Melandrium Plinii, Dod. post.
Solo odore à Chamomilla vulgari distinguitur.

IIX. Chamæmelum fœtidum.
Parthenion leptophyllon Hippocratis.
Cotula fœtida, Parthenii 4. species, Brunf.
Chamomilla 2. & syl. Trag.
Cotula fœtida, Dod. gal. Er. Cordo (cui & caninũ anethum Germ.) Lac. Ges. hort. Guil. Lon. Lob. ico. Lugd. Cast. Cam. Eyst.
Parthenium, Fuch. Ad. Tab. primum, Tur.
Buphthalmum minus, Cord. in Diosc.
Cotula alba, Dod.
Κυνάνθεμις, Parthenium vel virginea, Lob.

Chamæ-

Chamæmelum album seu fœtidum, Thal.
Cota vulgo, Buphthalmũ Diosc. Gal. & Plinii, Cæs.
Flore pleno, aliquando etiam in agris reperitur.
IX. Chamæmelum alpinum inodorum.
Pyrethrum alpinum, Gesf. hort.
Leucanthemum alpinum, Clus. pan. & hist.
X. Chamæmelum Leucanthemum incanum Hispanicum minus: quod 3. in Prod.

SECTIO SECUNDA.

ABROTANUM; ARTEMISIA; AMBROSIA;

Botrys; Absinthium.

ABROTANUM ejusque SPECIES.

Ἀβρότονον Dioscoridi l.3.c.29. sic dictum Nicandri interpreti, διὰ τὸ πρὸς ὄψιν ἁβρὸν καὶ ἁπαλὸν φαίνεσθαι· ἄλλως τε καὶ διὰ τὸ δύσπνουν εἶναι. hoc est, quod conspectu tenerum, molle & delicatum appareat: aut quod gravem, acremq; & difficilem halitum spiret.

Genera duo Theoph. urbana 6. hist. 1. & agrestis, 6. caus. 24. Dioscoridi fœmina & mas. Sic Plinio l.21.c.7. mas Abrotanum campestre: fœmina verò montanum. At Dioscoridis fœminam, Chamæcyparissi, id est, pumilæ Cupressi nomine, Plin. l.24.c.15. donasse videtur.

I. Abrotanum latifol. arborescens.
Absinthium del Comasco, Ang.
Abrotanum fœmina arborescens, Dod.
Absinthium arborescens, Lob. Lugd. Tab. Ger.
II. Abrotanum latifolium inodorum.
Abrotanum inodorum, Lob. Lugd. Ger.
Absinth. inodorum & insipidum, Dod.
Abrotanum latifolium, Tab.
Artemisia tenuifolia 2. Clus. hist. ico.
III. Abrotanum mas angustifolium majus.
Abrotanũ mas, Brunf. Dod. Matth. Lac. Gesf. hor. Ad. Lob. Cast. Lugd. Tab. (sive masculum majus) Cam. Franco, Ger. Eyst.
Abrotanum primum, Trag.
Abrotanum vulgare mas, Fuch.
Abrotanum nigrum seu mas, Cord. in Diosc. & hist.
Abrotanum mas Diosc. montanum Plinii, Cæs.
Abrotanum mas vulgare humile: montanum & fœmina Plinii, Colum.
Abrotanum fœmina, Dod. gal. Ang.
IV. Abrotanum mas angustifolium maximũ.
Abrotanum majus & 2. Trag.
Abrotanum magnum camphoratum, quibusdam Incensaria, Cam.
Abrotanum mas magnum, Franco
Abrotanum mas vulgare magnum in hortis cultum, Colum.
V. Abrotanum mas angustifolium incanum.
Abrotanum masculum minus, Tab.
Abrotanum mas incanum, Colum.
VI. Abrotanum mas angustifolium minus.
Abrotanum tertium, Trag. Dod. gal.
Abrotanum odoratum humile, Eid. Lugd.
Abrot. odorat. humile dense fruticosum, Lob.
Abrotanum humile, Tab. Ger.
VII. Abrotanum campestre.
Abrotanum syl. vel 4. Trag.
Ambrosia, Lac. Lon. Cast. altera, Matth. Lugd. Cam. tertia, Tab.
Ambrosia tenuifolia, Lob.
Artemisia leptophyllos, Gesf. hor.
Artemisia tenuifolia, Thal. 3. Clus. hist. des.
Artemisia 3. Dioscor. leptophyllon, Ad. Lob. ico. Lugd.
Abrotanum campestre, Tab. Ger.
Duplex est: nam alteri cauliculi sunt albicantes, alteri rubentes: illud
Artemisia tenuifolia 1. vel incana, Clusii in pan. at secunda in hist. hoc verò, 2. vel purpurascẽs, Ejusdem in pan. at in hist. tenuifolia 2. esse videtur.
IIX. Abrotanum campestre incanum Carlinæ odore: in Prodromo descriptum.

Abrotanum fœmina vulgi.

I. Abrotanum fœmina foliis teretibus.
Chamæcyparissus Plinii, Trag. Fuch. Eric. & Val. Cord. Dod. gal. Tur. Gesf. hor. Lon.
Santolina, Ang. altera, Dod.
Abrotanum fœmina, Brunf. Matth. Lac. Ad. Lob. Cast. Clus. hisp. & hist. Lugd. Tab. Ger. Cam. Eyst.
Cupressus herba, Cord. in Diosc.
Santonicum minus, Cord. hist.
Centonia, Gesf. hor.
Polium, Theoph. Diosc. & Arabum, Colum.

Sancto-

Santolina vulgo, aliis Crespolina, Cæs.
Absinthium marinum, Tab.

II. Abrotanum fœmina flore majore.
Santonicum majus, Cord. hist.
Santolina prima, Dod.
Seriphium verum Penæ, Lugd.
Absinthium marinum 1. Tab.
Abrotanum fœmina 3. Clus. hist.
Polii altera species major, Colum.

III. Abrotanum fœmina foliis Ericæ.
Santolina 3. Dod.
Chamæcyparissus Dalechampii, Lugd.
Unguentaria Lutetianorum.

IV. Abrotanum fœmina foliis Cupresi.
Abrotanum peregrinum Cupresi foliis, Ad.
Santolina 4. Dod.

V. Abrotanum fœmina Sabinæ folio.
Hujus Lobelius in observationibus meminit.

VI. Abrotanum fœmina repens canescens.
Santolina 5. Dod.

VII. Abrotanum fœmina, villosis & incanis foliis.
Seriphium Diosc. abrotani fœm. facie, Ad. Lob. descript.

IIX. Abrotanũ fœmina foliis minus incanis.
Abrotanum 2. Clus. hist.
Abrotanũ fœm. foliis magis viridibus, Cam. hort.
Polii altera species non ita incana, Colum.

IX. Abrotanum fœmina viridis.
Abrotanum fœm. Salmantic. 2. Clus. hisp. at 6. in hist.

X. Abrotan. fœm. foliis rorismarini majus.
Abrotanum fœmina Salmanticensis prima, Clus. hisp. at 4. in hist.

XI. Abrotanum fœmina foliis rorismarini minus.
Abrotani fœminæ Salmanticensis 1. altera species, Clus. hisp. & Abrotanum fœmina 5. Eid. hist.

ARTEMISIA ejusq; SPECIES.

Ἀρτεμισία Dioscoridi l. 3. c. 127. sic dicta ab Artemisia Mausoli Cariæ Regis uxore, quæ hanc sibi, ut loquitur Plin. l. 25. c. 7. adoptavit, cum antea παρθένις id est, Virginalis; quòd virgo Dea illi nomen dederit, vocaretur: quare Apulejus etiam παρθένιον dici affirmat. Sunt qui ab Artemide Ilythia cognominatam putent, quoniam privatim fœminarum malis, quibus ἄρτεμις, id est, Diana præest, medeatur.

Genera duo Diosc. proposuit: in quibusdã verò codicibus Græcis, ut Goupylii, Assulani, Cornarii, sequitur & aliud caput de Artemisia, quod spurium videtur: quare Ruellius, in sua interpretatione omisit. Marcellus Virgilius, ut adscititium damnavit: Cornarus, ut supposititium ex textu Latino removit: non immeritò, cum nec apud Galenũ, Oribasium, Aeginetam, Aëtium, nec apud Serapionem, de tertiâ specie quidquam legatur, qui tamen simplicia ex Dioscoride enumerant. Sic Plinio genera duo, alterum foliis latioribus, alterum tenuioribus.

I. Artemisia vulgaris major.
Artemisia, Parthenii 8. species, Brunf.
Artemisia, Trag. Ang. Matth. Lac. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Ad. Cam. communis, Dod. gal.
Artem. vulgaris, Tur. Clus. hist. Thal.
Artemisia major, Cord. hist.
Artemisia latifolia, Fuch. Lon. Dod.
Artemisia mater herbarum, Lob. Ger.
Artemisia 1. vulgaris, Lugd.
Artemisia vulgaris, & Artemisia altera polyclonos dicta, Diosc. Cæs.
Artemisia rubra & alba, Tab.

Variat colore caulis & floris: una, caule & flore rubro, purpurascente, seu subpurpurascente: altera, caule ex viridi albicãte, vel subpallente spadiceóve: hinc apud Tab. & Ger. figuræ duæ.

II. Artemisia vulgaris minor.
Artemisia minor, Matth. Cast.

Priore minor est & unum tantum caulem producit.

III. Artemisia montana.
Artemisia leptophyllos montana, Lugd.

IV. Artemisia polyspermos.
Artemisia monoclonos quorundam, aliis Ambrosia, Lugd.
an Ambrosia 2. Tab.

AMBROSIA.

Ἀμβροσίαν Dioscorid. lib. 3. cap. 129. Artemisiæ subjicit, Veteribus τὸ τῶν θεῶν βρῶμα, id est, Deorum cibus dicitur, quòd mortales eam non edant: vel quòd, qui eam ederint, immortales evadant, ita eximiæ fragrantiæ gratia, etiam Diis expetita. Sunt qui Ambrosiam Dioscorid. Conyzam Hipp. de morb. mulieb. & Artemisiam secundam Plinii velint.

I. Ambrosia maritima.
Conyza Hippocratis, Ang. Gesf. hort. Cam.
Ambrosia, Artemisiæ forsan species, Gesf. hort.
Ambrosia sativa hortensis, Lob.
Ambrosia, Dod. Ad. Cæs. Cam. prima, Tab.
Ambrosia hortensis procerior, Lugd.
Artemisia monoclonos, Eid.

Plerunq; ramosa est, rarius unicaulis, hinc duæ figuræ in hist. Lugd.

II. Ambrosia campestris repens.
Ambrosia, Matth.
Ambrosia spontanea strigosior, Lob.
Ambrosia prima Matthioli, Lugd.
Coronopus Ruellii, Dod. gal. Gesf. hor. Lugd.
Coronopus repens, Lob. Lugd. Tab. Cam.
Cornu cervi alterum repens, Dod.
Pseudoambrosia, Nasturtium verrucarium quibusdam, Cam. in Matth.
Carara, Cæsal.

BOTRYS.

Bότρυς Dioscoridi lib.3.cap.130. quam Cappadoces Ambrosiam, alii Artemisiam vocarunt: Botrys Plinio l.2[?] c.8. quam l.25.c.7. cum Artemisia confundit: sic dicta à semine, quod racematim ramulis adnascitur.

I. Botrys Ambrosioides vulgaris.
Botrys, Trag. Matth. Fuch. Tur. Ang. Dod. Lac. Cord. hist. Gesf. Ad. Lob. Cast. Cæs. Lugd. Tab. Ger. Cam. cui & Patientia Italorum.
Botrys, Artemisia Turcica, Eyst.
Botrys, altera Ambrosiæ species, cujus semen Amomum officin. quibusdam, Cord. in Diosc.

II. Botrys Ambrosioides Mexiocana: cujus semen Parote Mexiocanæ nomine missum, in horto D.D. Plateri, fœliciter anno 1619. & sequentibus crevit.

III. Botrys Chamædryoides.
Chamæcyparissus agrestis & Chamæpitys alter Dioscoridis, Trag.
Chamædrys altera, Matth. Cast. Lugd. Thal.
Chamædrys fœmina, Dod. gal. Tur. Cæs. Lugd. Cam. Ger. vera fœmina, Fuch. ico.
Trixago vera, Lon.
Chamædrys laciniatis foliis, Lob.
Chamæpitys altera, Dod.
Chamædrys minima, Lugd.
Iva moschata, Tab.
Aiuga, vel Chamæpitys multifidis foliis, Clus. hist.

ABSINTHIUM ejusq; SPECIES.

Ἀψίνθιον Dioscoridi l.3.c.26. Sic dictum quasi ἀπίνθιον Comicis, quasi impotabile, propter insignem amarorem, ὅ οὐκ ἄν τις πίῃ διὰ πικρότητα: unde & βαθύπικρον, intensæ amaritudinis.

Genera tria Dioscoridi, Ponticum, Marinum, sive Seriphium, & Santonicum, & Galeno & Plinio lib.27.cap.7 Theoph.9.hist.18. Absinthii in Ponto provenientis tantum meminit.

Absinthium Ponticum.

I. Absinthium Ponticum, seu Romanum officinarum, seu Dioscoridis.
Absinthium, Brunf. Matth. Cord. in Diosc. & hist. Lon. Cæs.
Absinthium Ponticum, Ruel.
Absinth. vulgare, Trag. Fuch. ico. Lac. Gesf. Guil. Ad. Lob. Cast. Tab. Lugd. seu Rom. Ponticũ Eyst.
Absinthium commune, Tur. Cam.
Absinth. nostrum rusticum, Thal.
Absinth. Santonicum, Dod. gal.
Absinthium majus & vulgare, Clus. pan.
Absinthium latifolium, Dod. Ger.

II. Absinthium ponticum montanum.
Absinth. commune minus vel alpinum, Gesf. hor.
Absinth. mont. Cam. in Matth. seu Romanũ, Tab.
Absinth. tenuifolium pont. Galeni, Ger. ico.

Simile vulgari, nisi quod exiliora omnia, & amaritudo gratior.

III. Absinth. pont. Creticum grati odoris.
Absinthium in Græcia communissimum, quod ἀζανθία vocant, Ang.
Absinthium Ponticum Belli, quod ἀπανά non ἀζανθία in Græcia vocatur: ut ad me Honorius Belli, & scripsit, & plantam misit, ut in Appendice Phytopinacis & sub 1. in Prod. videre est.

IV. Absinthium Ponticum tenuifolium incanum.
Abrotanum minus & 1. Trag.
Abrotanum fœmina, Fuch. Gesf. hor. Lon. Lugd.
Abrotanum album, Cord. in Diosc.
Absinthium Santonicum, Ruel. Cæs.
Absinthium Pontic. Matth. Fuch. ico. Dod. gal.

Ge

Gef. hor. Guil. Lugd. Tab. vulgare, Cluf. pan. & hift.
Abfinthium Roman. Mefuei, Tur.
Abfinthium tenuifolium, Dod.
Abfinth. Galatium Sardonium Diofc. Ad. Lob.
Abfinthium Romanum vulgare, Thal.
Abfinthium Ponticum album, Eyft.

Hoc medium eft inter Abfinthium & Abrotanum, & eft duum generum: 1. planè incanum: 2. cauliculis purpurafcentibus, foliis fupina parte viridioribus.

V. Abfinth. Pont. tenuifolium Auftriacum.
Abfinth. Pont. Tridentinum herbariorum, Lob. Lugd.
Abfinthium tenuifolium Auftriacum, Cluf. pan. & hift.
Abfinth. Seriphium, Dod.
Abfinth. Nabathæum Avicennæ, Tab.
Abfinth. tenuifol. feu Romanum, Ger.

VI. Abfinthium Ponticum repens vel fupinũ.
Abfinth. fupinum, Gef. hor.
Abfinth. Pont. fupinum Herbariorum, Lob. ob.
Abfinthium repens, Tab.
Abfinthium marinum latifolium, Ger. ico.

VII. Abfinth. infipidũ, abfinthio vulgari fimile.
Abfinthium infipidum, Gef. hor. Lob. ob.

Abfinthium Seriphium five maritimum.

I. Abfinth. maritimum Lavendulæ folio.
Abfinth. marinum five feriphium, Matth. Lugd.
Abfinthium Seriphium, Lac.
Abfinthium marinum, Tur. Cæf.
Artemifia marina, Lob. Tab. Ger.
Artemifia folio Lavendulæ, Cluf.
Abfinth. anguftifolium, Dod. Lob.
Abfinth. latifolium marinum, Cam. Eyft.

Hoc foliis ludit, fuperioribus in aliquot lacinias divifis, potiffimum fi in hortos transferatur: & hujus peculiaris figura habetur, nomine Artemifiæ marinæ foliis fuperioribus incifis, Lob. Lugd.
Abfinth. anguftifolii ramulus foliis fciffis, Dod.
Abfinthii marini Patavini, Cluf. pan. & hift. ubi fcribit ab Artemifia folio Lavend. differre.
Artemifia marina minor, Tab.
an Abfinthiũ latifol. rarius Artemifiæ folio, Col.

II. Abfinthium Seriphium Germanicum.
Abfinthium Seriphium, Gef. hor.
Abfinth. marinum Mifnenfe, Seriphium Belgico fimile, Cluf. pan. & hift.

III. Abfinthium Seriphium Belgicum.
Abfinth. Seriphium feu marinum, Ang.
Abfinthium Seriphium, Dod. gal. Lugd.
Abfinth. Seriphium vulgare perperam Diofcoridis, Lob. ico.
Abfinth. Seriph. vulgo dictum, Cam. in Matth.
Abfinth. marinum five Seriphium in Belgicis & Anglicis maritimis, Cluf. pan. & hift.

IV. Abfinthium Seriphium Gallicum.
Abfinth. Seriphium tenuifol. Joh. Bauhino lib. de Abfinth.
Abfinth. Seriph. Narbon. Cluf. pan. & hift. Dod.

Abfinthium Santonicum.

I. Abfinthium Santonicum Judaicum.
Abfinth. Santonicum, Scheha Arabum, unde femen lumbricorum colligitur, Raw.
Scheha Arabum, Lugd. ap.

II. Abfinthium Santonicum Alexandrinum.
Abrotanum mas, Ang.
Semen Sanctum five fementina, Matth. Ad. (& Semen Zedoariæ) Lob. Lugd. Caft.
Abfinthium Seriphium Alexandrinum, femen, aut Zinæ femen, Cord. in Diofc. & hift.
Sementina, Dod. Tab. (cui & Santonicum) Ger.
Santonicum, Semen Sanctum, Lon.

III. Abfinthium Santonicum Ægyptiacum.
Abfinth. Seriphium Ægyptium, Matth. Lugd.
Abfinth. aliud peregrinum five Ægyptium, Ad. Lob.
Abfinthium Ægyptium, Dod. Tab. Ger.

IV. Abfinthium Santonicum Gallicum.
Abfinthium Xantonicum vulgare, Lob. ob.
Abfinthii Santonici fpecies, Cam. in Matth.

Abfinthium montanum.

I. Abfinthium Seriphiũ montanum candidũ.
Abfinthii genus, in Valefia herba alba dicta & Abfinthium Seriphium fœmina, Gef. hor.
Abfinthium album è Valefia, Eid. ap.
Abfinthium externum & fpurium primum, Dod.
Abfinthium Santonicum nonnullis, Cam.

II. Abfinthium alpinum incanum: quod 2. in Prod.
Abfinth. alpinum 2. Ponæ in Baldo Ital.

III. Abfinthium alpinum candidum humile: quod 3. in Prod.

IV. Abfinthium alpinum umbelliferum latifolium.

Absinth. album capitulis squarrosis, floribus albis, umbella Achilleæ montanæ, Lob. ob.
Absinthium album, Lob. ico. Tab. Ger.
Absinth. alb. capitulis scabris, Lugd.
Absinth. alpin. umbelliferum, Clus. pan. & hist.
Absinth. pannonicum flore albo, Cam.
Absinthium umbelliferum, Claveng. Pharmacopæi Bellunensis.
Hujus varietatem, sub 4. in Prod. exhibuimus.

V. Absinthium umbelliferum hortense.
Absinthiũ umbelliferũ alterum Italicũ, Lob. ob.
VI. Absinthium alpinum umbelliferum tenuifolium & minus.
Absinthium 3. alpinum umbilliferum, Ponæ Ital.
VII. Absinthium montan. Chamæmeli flore magno.
Absinthium montanum abrotani fœminæ flore, Colum. in Phytobas.

SECTIO TERTIA.

ACHILLEA SIVE MILLEFOLIUM TERRESTRE; MILLEFOLIUM AQUATICUM SIVE VIOLA AQUATICA; CONSOLIDA Regalis; Fumaria; Chelidonia; Aquileia; Nigella.

ACHILLEA sive MILLEFOLIUM.

MILLEFOLIUM χιλιόφυλλον, *à foliorum multitudine, recentioribus triplex est, majus, minus, & aquaticum. Majus ἀχίλλειος, ἢ ἀχίλλειος σιδηρῖτις Dioscoridis lib. 4. cap. 36. censetur, cui umbellam floribus candidis & aurum æmulantibus (addit interpres & purpureis) tribuit: quin & Achilleam, odore multo & medicato, dicit: quare Achilleam Dioscoridis, Tanacetum minus censemus. At Achillea, ab inventore Achille, Chironis discipulo nomen habet, Plin. lib. 25. cap. 5. Minus verò στρατιώτης ἢ χιλιόφυλλον Millefolium Stratiotes, Eidem lib. 4. cap. 103. quod floribus parvis & candidis esse scribit. Aquaticum ipsi lib. 4. cap. 113. μυριόφυλλον Millefolium quod foliis sit plurimus fœniculo similibus.*

Plinius Achilleæ sideritides plures habet: cujus prima eadem est cum Dioscoridis: secunda μυριόφυλλον Dioscoridis; tertia, Sideritis Heraclea, prima Dioscoridis: quarta & quinta, Sideritis Heraclea Crateva, & tertia Dioscoridis: sexta, Sideritis secunda Dioscoridis.

Millefolium terrestre.

I. Millefolium max. umbellâ alba: quod 1. in Prod.
II. Millefolium vulgare album.
Millefol. album, Brunf. fl. albo, Eyst.
Millefol. vulgare, Trag, Gesf. hort.
Stratiotes 2. Ang.
Stratiotes terrestris, Eric. Cord.
Stratiotes millefolia, Fuch. Lac. Cast.
Militaris, sive Millefolium flore albo, Ad.
Stratiotes major, Lugd.
Millefol. terrestre majus, Cord. hist. Tab.
Achillea, Dod. gal. Lon.
Millefol. Stratiotes, Cord. in Diosc.
Millefol. sive Achillea, Dod.
Millefolium, Thal. Cam. majus, Cæs.
III. Millefol. purpureum majus: quod 5. in Phytopinace & 2. in Prod.
Millefolium majus, Matth.
Millefolium rubro flore, Clus. hist. Eyst.

IV. Millefolium vulgare purpureum minus.
Millefol. vulg. flore diluti ruboris, Trag.
Millefol. minus, Matth. parvum, Cæs.
Millefolium fl. purpureo, Ad.
Millefol. terrestre purpureis floribus, Lob.
Millefolium purpurei floris, Dod. purpureum, Tab.
Millefolium rubro colore, Clus. hist. flore rubro, Ger.
Stratiotes millefolia minor, Lugd.
V. Millefolium incanum Creticum.
Stratiotes millefol. Hon. Belli ep. 2. ad Clus.
In Phytopinace sub 8. at in Prod. sub 3. descripsimus.
VI. Millefolium alpinum incanum carneo flore.
Millefolium rubrum, Gesf. hort.
Millefol. alpinum, Clus. pan. & hist.
an Millefol. purpureum minus sive 5. Tab.
VII. Millefol. tomentosum luteum.

Stratio-

Stratiotes vel militaris millefolia, Dod.gal.
Helichrysum Italicum, Matth. Cam. Lugd.
Stratiotes lutea, Clus.hisp.Lugd.
Stratiotes millefolia flavo flore, Clus.hist.
Millefol. minus sive Stratiotes Chiliophyllos, Dod.
Millefol.luteis floribus, Gef.hor.Cam.
Millefol.luteum, Ad.Lob.Tab.Ger.
Tanacetum lanuginosum, Lugd.

Millefolium aquaticum.

I. Millefol.aquat.umbellat.Coriandri folio.
Millefolium aquaticum, Matth.
Millefolium aquaticum alterum Coriandrifolium, Ad.
Stratiotes Millefol.aquat.Lugd.

Foliis Coriandri & umbella subpurpurascente, necdum videre licuit.

II. Millefol. aquat. umbellatum capillaceo breviq; folio.
Myrioph.Matth.Lac.Cast.prius Matthioli, Lugd.
Millefol. aquatile, Dod.
Myriophyllum aut Maratriphyllum palustre, Ad. Lob.
Myriophyllon alterum, Cæs.
Millefolium, Lon. Ger. Tab. cui & Fœniculum aquaticum.

III. Millefol.aquat.flosculis ad foliorũ nodos.
Myriophyll.aquat.minus, Clus.pan. & hist.

IV. Millefol. aquat. seu Viola aquatica, caule nudo.
an Potamogeton Castoris apud Plin. l.26.c.5.
Myriophyllum alterum, Matth. Lac. Lugd.
Stratiotes fluviatilis, Gef. hor.
Viola aquatilis, Dod. palustris, Ger.
Myriophyllon, Cæs. equisetifolium fluviatile, Ad. Lob. ob.
Fœniculum aquaticum 2. Tab.

V. Millefol.aquat. equisetifol. caule nudo.
Myriophyllum equisetifol.palustre, Lob.ico.
Violæ aquatilis altera icon, Dod.
Viola palustris, Lugd.

Sunt qui cum priore idem velint: at illud folio latiore, hoc vero angustiore multò est.

VI. Millefol. aquat. foliis abrotani, ranunculi flore & capitulo.
Alga prima, Trag.
Alga palustris & fluviatilis, Gef. col.
Millefol. maratriphyllon tertium, flore & semine ranunculi aquatici Hepaticæ facie, Lob. ico. Ger.
Fœniculum aquaticum 3. Tab.
Millefol.aquat.flore albo, Clus.hist.
Ranunculus tricophyllon aquaticus medioluteus, vel
Ranunculus aquat. fœniculaceus τριχόφυλλον, Colum.

VII. Millefol. aquat. foliis fœniculi ranunculi flore & capitulo.
Myriophyllon maratriphyllon palustre alterum, Lob. ico. ubi flores omittuntur, nec capitula rectè exprimuntur.
Fœniculus aquaticus Dalech. Lugd. figura imperfecta.
Myriophylli species coliculis fluitantibus, Thal.
Peucedanum aquaticum, Tab.

Ne quis hoc cum præcedenti, vel cum Ranũculo aquatico folio capillaceo, confundat: nam ab illo foliis longissimis, floribus quadruplò majoribus: ab hoc, quod Ranunculo & rotunda & capillacea sint folia: & flos minor.

IIX. Millefolium aquat. pennatum spicatũ. an Alga 3. Trag.

Hoc, quemadmodum & subsequens in Matthiolo & Tabern. ac pro 4. & 5. in Prodromo addita figura, descripsimus.

IX. Millefol.aquaticum cornutum majus.

X. Millefolium aquaticum cornutum minus, necdum descriptum.

XI. Millefol.aquat.lenticulatum.
Lentibularia, & Meon aquaticum, Gef. col.
Millefol.aquat.flore luteo galericulato, Lob.ico.
Fœniculum aquat. galericulatum, Tab.

XII. Millefol. marinum filicis folio.
Myriophyllum pelagium Cortusi, Clus. hist.

XIII. Stellaria aquatica, Lob.ico.
Fœniculum aquat. stellatum, Tab.

CONSOLIDA REGALIS, ejusq; species

Consolidam regalem, Veteres inter flores coronarios reposuêre, Hyacinthum nominantes, cujus Dioscorides l.3.c.85. in Delphinio altero, quod & Hyacinthum vocitetur, meminit. Siquidem Plin.l.21.c.11.scribit discurrentes notas inesse, ut Græcarum literarum figura. A.I. inscripta legatur: quod in Consolida regali hortensi obser-

vatur, cùm in floribus folium ſit implicatum, quod in albo characteres habet occultatos, ex virgulis cæruleis duas literas. A.I. aut tres A.I.A. exprimentes. Delphinium duplex eſt Dioſcoridi, cujus altera ſpecies Romanis Buccinum dicatur. Quare ſi apud Dioſcoridem, vox δελφινοειδὴς ad flores referatur, tum Conſolida regalis hortenſis δελφίνιον erit: at Conſolida regalis ſegetum, alterum ejuſdem Delphinium.

Variat: eſt major & minor, utraq; flore ſimplici vel pleno: colore cæruleo pallido, cæruleo intenſo, purpureo, incarnato, albo, variegato ex albo & cæruleo.

I. Conſolida regalis hort. flore majore & ſimplici.
Delphinium, Dod.gal.
Delphinium 4. & majus, Geſ.hor.
Conſolida regalis, Matth.ico. Ang. Caſt.
Conſolida regalis ſativa, Tab.Ger.
Cuminum ſyl. alterum, Matth.in prim. edit. Lac. Lugd.
Conſolida regia ſive Calcaris flos recentiorum, Ad. Lob.
Flos regius, Dod.
Delphinium elatius flore cæruleo, Clus.hiſt.
Conſolida regalis fl. cæruleo majore, Cam.
Flos qui vulgo in Hetruria Fior capuccio, Cæſ.

Flores cõmuniter cærulei elegantiſs. aut ex cæruleo purpurei, carnei, vel ſaturati, vel diluti, nivei vel exalbidi, cineracei, purpurei ſeu violacei: hinc figuræ quatuor,

1. Delphinium elatius fl. incarnato, Bry, Swer.
2. Conſolida regalis ſimpl. fl. rubro, Eyſt.
3. Delphinium elatius purpuroviolaceum, Swer.
4. Delphinium elatius flore albo, Bry.

II. Conſolida regalis hort. flore minore.
Calcatrippa, Cord.hiſt.
Delphinium 2. flore candido, & 3. flore roſeo, Geſ. hor.
Conſolida regalis fl. rubro, Lob.ico.
Conſolida regalis ſativa, flore albo: rubro, Tab.
Flos regius flore purpureo, Dod.
Conſolida regalis flore incarnato, purpureo albo, Cam.
Delphinium elatius ſimplici flore, Clus.hiſt.

Flos cęruleus, cinereus, albus, rubeus, incarnatus.

III. Conſol. regal. flore majore & multiplici.
Delphinium elatius pleno flore, Clus.hiſt.
Conſolida regalis flore pleno, Cam.

Flores cærulei, albi; nullo, aut perexiguo, calcari præditi: hinc

1. Conſolida regal. fl. pleno incarnato, Eyſt.
2. Conſol. regal. fl. pleno purpureo, Eyſt.
3. Conſol. regal. multiplici fl. argenteo, Eyſt.
Delphinium elatius albo flore, Bry, Swer.
4. Conſol. regal. fl. multiplici cineraceo, Eyſt.
5. Conſol. regal. fl. pleno albo, Eyſt.
6. Conſol. regal. fl. pleno rubro, Eyſt.
7. Conſol. regal. multiplici incarnato fl. Eyſt.
8. Conſol. regal. multiplici violaceo fl. Eyſt.

IV. Conſolida regalis arvenſis.
Conſolida regalis, Brunf. Lac. Geſ.hor. Caſt.
Conſolida regia, Trag. Fuch. Lon. Thal.
Chamæmelum eranthemum, Fuch.
Buccinum & Delphinium alterum, Dod.gal.
Segetum conſolida regia ſtrigoſior tota, Lob.
Flos regius 2. vel ſyl. Dod.
Anthemis eranthemos, Lugd.
Cuminum ſyl. Geſ.hor.
Delphinium ſyl. Eid. vulgare, Clus.hiſt.
Conſolida regalis arvenſis, Tab. ſylveſtris, Ger.
Conſolida regalis flore cæruleo minore, Cam.

Flore eſt cæruleo, albo, candicante, rubro & dilutius rubente, violaceo, & hoc eſt
Conſolida regal. arvenſis fl. ſimpl. violaceo, Eyſt.
Conſolida regalis fl. variegato.
Delphinium arvenſe fl. verſicolore, Clus. ap. alt. ad l. 6.

Flores quidã tam ſimplices quã multiplices media parte cęrulei: altera parte ſuaviter rubentes, vel cæruleis punctis notati: ſic partim cærulei, partim albi: & in eadem planta flores varii coloris, ita ut vix bini flores ejuſdẽ coloris conſpiciantur: hinc
Delphin. elatius fl. albo cæruleo diſtincto, Bry.
Delphin. elatius purpuroviol. diſtinct. Bry.
Delphin. elatius pleno variegatum, Swer.

V. Conſolida regalis vulgaris fl. multiplici.
Delphinium humilius ſive vulgare pleno flore, Clus.hiſt.
Conſolida arvenſis fl. rubro pleno vel ſuaverubente, Eyſt.

VI. Conſolida regalis latifolia parvo flore.
Delphinium Dioſcoridis, Imperato.

In Phytopinace ſub 5. & in Prodromo, in Matthiolo quoque & Tabernęmontano figura adpoſita deſcripſimus.

FUMA-

FUMARIA ejusq; SPECIES.

FUMARIA, καπνὸς Diosc.l.4.c.110. eò quòd herba succus oculis inditus, instar fumi oculos molestãdo, lacrymas moveat. Genera: Diosc. unius, flore purpureo, meminit: at Plin.l.25.c.13. Capnos duplex est; prima, quæ pes gallinaceus vocatur, & altera Capnos fruticosa, illam Fumariam bulbosam, banc verò Capnon Dioscoridis censemus.

Fumaria non bulbosa.

I. Fumaria officinarum & Dioscoridis.
Fumus terræ, Brunf.Cam.Thal.
Fumaria, Trag.Matt.Fuch.Cord.in Diosc.Gesh.
Dod.Lon.Cæs. Lugd.prima & 2. flore albo, Tab.
Capnos, Ang.Ad.Lob.
Fumaria major, Cast.ico.
Fumaria purpurea & alba, Ger.
Flos coloris purpurei violacei, pallescentis, albi: alia circa Monspelium, foliis tenuissimis floribus albis reperitur.

II. Fumar. viticulis & capreolis plantis vicinis (adhærens.
Fumar. phragmites, Dod.gal.Lugd.
Fumaria altera, Cæs.
Flosculi cãdidi, cæruleo colore aliquãdo distincti, circa Mospeliũ in sepibus ad Frontignanũ: at circa Neapolim flosculis subflavis, in summitate nigricantibus.

III. Fumaria minor tenuifolia.
Capnos minor, Ad.
Capnos tenuifolia, Clus.hisp.& hist.Lob.
Fumaria minor, Cast. ico.
Fumariæ species Myconi, Lugd.
Fumaria tenuifolia, Tab.Ger.Eyst.fl.niveo.
Fumus terræ seu Fumaria tenuifol. Hispan.Cam.
Fumaria rubra tenuifolia, Eyst.
Variat floris colore, hilari purpura rubent, est & variegato, ex rubro, albo, viridi & luteo: cauliculis modò surrectis, modò procumbentib. & caducis.
Similem Montispessuli observavimus, quam Fumariam nobilem vocant.
Fumaria minor, Ad.

IV. Fumaria minor folio oblongo capillaceo.
Fumaria altera tenerior Syriaca, Cam.
Selterays nomine ex Syria D. Paludan. attulit. an Capnos Cretica florib. candidis fuscâ maculâ, (Clus.hist.

V. Fumaria lutea.
Fumaria corydalis, quibusdam Split, Matth.
Fumaria montana, Ges.hor.Tab.
Fumaria phragmitis altera, Eid.
Fumaria lutea montana, Ad. Lob. (cui & Chelidonium capnites Aëtii) Lugd.Ger.
Split vulgo, Cæs.
Corydalis, Cast.Cam.
Floribus communiter luteis, aliquando candidis, (& hæc est
Fumaria fl. albis, Ad.
Fumaria Illyrica alba, Tab.

VI. Fumaria claviculis donata.
Capnos Plinii & phragmites, Dod.gal.Ges.hort.
Capnos alba latifolia & Splith album quorundam, Lob.Lugd.
Fumaria altera, Dod.
Capnos altera Belgica albo flore, Clus.hist.
Foliis latioribus & angustiorib. variat, floribus est albis & dilutè admodum rubentibus.
Fumaria latifolia major & minor, Tab.Ger.
Fumaria Clematites & Clematis minima, Cam.

Fumaria bulbosa.

I. Fumaria bulbosa radice cava major.
Capnium sive Fumaria phragmitis, Aëtio.
Aristolochia rotunda, Brunf.Eric.Cord.
Aristol. rotunda vulgaris, Trag.Fuch. (cui & Pistolochia) Ges.hor.Cam.
Hyacinthus 3. candidus & purpureus, Trag.
Fumaria altera, Matth.Cast.
Capnos phragmitis, Tur.
Pistolochia Fuchsii, Apios species videtur, Lac.
Aristolochia phragmites, Ges.col.
Capnos chelidonia, Lon.
Capnos sive Capnium phragmites major & Pes gallinaceus, Cord. in Diosc.
Chelidonia phragmites altera, Cord.hist.
Radix cava major, Dod. Cast.Clus.hist.
Radix cava herbariorum, Ad.Lob.Clus.pan.
Fumaria bulbosa, Lugd.
Leontopetali genus quibusdã, haud planè ineptè, (Guil.
Leontopetalon alterum, Cæs.
Chelid. Capnites quorundã radice pertusa, Thal.
Aristolochia vulgaris fl. purpureo, Eyst.
Est major & minor: huic folia angustiora, illi paulo latiora, sed solùm loci ratione differunt.
Variat colore floris albo, pallido, subflavescẽte, rubro dilutiore, vel egregiè rubente: quòd si flos minor sit, saturatius rubet, & pro mascula habetur: si major, lãguidioris coloris. Figuræ 8. apud Tab.& Ger.
Fumariæ bulbosæ purpureo flore nomine, quatuor: totidem flore albo.
Viridi flore Lobelius observavit, & nomine Radicis cavæ viridi flore, in iconibus proposuit.

Radix

Radix cava, Cast.

II. Fumaria bulbosa radice non cava major.
Aristolochia rotunda vulg. radice solida, Trag.
Arist. rotun. altera species radice solida, Gef. hort.
Capnos sive Capniũ phragmites min. Cord. in Dioſc.
Chelidoniũ Capnites radice integra, Thal.
Aristolochia rotunda fl. albo, Eyst.

A prima differt radice, quæ in illa cava, in hac solida: dein in illa, folia quæ flores intercedunt, integra sunt, in hac verò incisa: tum in illa pauciores & majores colore variantes: in hac minores, copiosiores, eleganti purpura rubentes; alterius coloris hactenus non observavi: tandem, nunquam utramq; eodem loco reperimus, illa enim pinguiori solo, delectatur.

III. Fumaria bulbosa radice non cava minor.
Chelidonia phragmitis 2. Cord. hist.
Fabaceâ radice Capnos altera, Ad. Lob.
Radix cava minor, Dod. Cast. Clus. hist. Ger.
Capnos fabacea radice, Lugd.
Fumaria bulbosa seu tuberosa minor, Tab.
Aristol. rotunda vulgaris minima, Cam.

A majore diversa est, & florum herbaceis rudimentis variat.

CHELIDONIUM.

Χελιδόνιον Dioscoridi l.2.c.211. cui χελιδὼν id est, hirundo avis, nomen imposuit: vel quòd hanc primum invenerit, oculis pullorum excæcatorum, visum hâc restituens, ut ex Dioscoride, Plin. l.25.c.8. refert: velut idem l.8.c.27. Chelidoniam visui saluberrimam hirundines monstravêre, vexatis pullorum oculis eâ medentes: quibusdam sic dictum, quòd in hirundinum adventu floreat, & discessu marcescat. Apud Theoph. 7 hist. 14. Hirundinariam Gaza vertit.

Genera duo Dioscoridi & Plin. l.25.c.8. majus & minus, quæ cùm figurâ multũ differant, de minore alibi agemus.

I. Chelidonium majus vulgare.
Chelidonia, Brunf. major, Ang.
Chelidonium majus, Trag. Matt. Fuch. Tur. Lac. Cord. hist. Gef. hor. Dod. Ad. (& Hirundinaria major) Lob. Cast. Cæs. Lugd. Thal. Tab. Ger. vulgare, Clus. hist.

II. Chelidonium majus foliis quernis.
Chelid. majus laciniato flore, Clus. hist.

In Phytopinace, Matthiolo, & Tabern. describimus.

AQUILEGIA.

Aquilegia, quæ quibusdam Chelidonia sylvestris, videtur dicta quasi Aquilina, ob florum mucrones aduncos, ut sunt aquilini ungues. Veterum Pothos Costæo; Jasione Theophrasti 1. hist. 21. Cæsalpino: Jovis flos, Dalechampio in Athenæum: Isopyrum Dioscoridis l.4.c.121. Columnæ: at Gesnero Leontostomum dicitur. Variat potiss. flore: est communiter majore, rarius minore ex corniculis composito, colorum diversorum, rarius roseo coloris flore eoq; vel simplici vel pleno.

Aquilegia simplex.

I. Aquilegia sylvestris.
Aquilegia, Trag. Fuch. Lugd. Lon. Cæs. (columbina quibusdam) Ger. fl. cæruleo, Swer.
Aquileia, Fuch. Er. Cord. Gef. h. Dod. syl. Thal.
Aquileia simplex, Cam.
Aquilina, Matth. Ad. Lob. Cast. Tab.
Isopyrum Dioscoridis, Colum.

Flore est cæruleo, & vix alterius quam punicei coloris, in sylvestribus reperias.

II. Aquilegia hortensis simplex.
Aquilina rubra, Lob. ico.
Aquilina, Cast. alba, Tab.
Aquileia rubra, Ger.
1. Aquilegia fl. albo simplici, Bry. Eyst.
Aquilegia alba cærulæa, Swer.
2. Aquilegia castanei coloris, Swer.

Hæc diversorum colorum reperitur, cæruleo, candido, incarnato, rubro, variegato ex cæruleo & purpureo: candido, nonnullis veluti lituris cæruleis aspersis.

III. Aquilegia mont. magno fl. quæ 1. in Prod.

IV. Aquilegia montana parvo flore, Thalictri folio: quæ 2. in Prod.

Aquilegia pleno flore.

I. Aquilegia hort. multiplex flore magno.
Aquileg. multiflora variegata, Lob. ico. & multiplici vario colore flore, Eid. pleno flore, Cam.
Aquileia multiplici flore, Dod. multiplex, Ger.
Aquilina pleno flore, Clus. hist. multiplex sive 5.6.7. & 8. Tab.

Flos cæruleus, violaceus, cinereus, blandè saturè rubens, albus, ex albo cæruleo, violaceo variè mixtus, maculatus.

1. Aq

1. Aquilegia fl. cæruleo pleno, Eyst.
2. Aquilegia fl. albo pleno, Eyst.
3. Aquilegia fl. pleno incarnato, Eyst.
4. Aquilegia flore purpureo, Eyst.
5. Aquilegia flore rubro, Eyst.
Aquilina flore rubro, Bry, Swer.
6. Aquileia variegata, Bry.
Aquilegia fl. variegato duplici, Swer.
II. Aquilegia hort. multiplex flore parvo.
A priore floris magnitud. & pullo colore differt.
III. Aquilegia hort. multiplici flore inverso.
Aquilina plenis multiplicib. flor. Lob. ico. Lugd.
Aquilina inversa multiplici albo colore, Lob. ico.
Aquilina pleno inverso flore, Clus. hist.
Aquilegia inversa, Cam.
Aquilina 9. Tab.
Aquilina carnei coloris, Bry.
Aquilegia alba, Swer.
Aquilegia cærulea inverso flore, Eyst.
IV. Aquilegia flore roseo multiplici.
Aquilina pleno roseo flore, Clus. hist. Bry.
Floris color communiter cæruleus, est & albus, rariss. carneus sive blandè rubens: vel albus nigris punctis, aspersis: hinc
1. Aquilegia stellata flore purpureo, Eyst.
2. Aquilegia stellata rubescens, Eyst.
3. Aquilegia stellata flore violaceo, Eyst.
Aquilegia stellata cæruleo violacea, Swer.
4. Aquilegia stellata flore albo minutissimis nigris punctis ornata, Eyst.
V. Aquilegia degener virescens: & Cam.
Aquilegia degener, Lob. ico.
Aquilina degener, Clus. hist. Bry.
Aquilina 10. Tab.
Aquilegia stellata rosea, Swer.
Flos vel viridis omnino, vel ex viridi purpura-(scens.

NIGELLA SEU MELANTHIUM, ejusq; species.

Nigella, à nigro seminis colore communiter dicta, Dioscorid. l. 3. c. 95. Μελάνθιον *est: de qua Theoph. 7. hist. 9. Plinio l. 20. c. 17. Gith ex Græcis, alii Melanthion, alii Melanspermon vocant, & quod odoratissimum & nigerrimum, optimum est.*

Genera: Dioscorides & Veteres unius meminere: nobis, sativa est & sylvestris: Sativa, simplici & pleno, magno & parvo flore: semine nigro, subflavo, luteo.

I. Nigella arvensis cornuta.
an Melanthium & Gith Dioscoridis.
Nigella syl. & 2. Trag.
Melanthium syl. Fuch. Dod. Ger.
Cuminum syl. alterum, Fuch. ico. Cord. in Diosc.
Melanthium syl. alterum, Matth. Cast. Lugd.
Nigella syl. altera, Ad.
Melanthium capitulis reflexis aquilegiæ, Lob.
Nigella cornuta, Cord. hist.
Nigella vulgò dicta, Cæs.
Nigella syl. Gesh. Lon. Cam.
Melanthium agreste, Tab. arvense, Clus. hist.
Meminit Tab. Melanthii agrestis alterius, quod solis capitulis magis reflexis, à priori differat.
II. Nigella latifolia flore majore simplici cæruleo: quæ 1. in Prod.
Melanthium Hispanicum majus, Eyst.
III. Nigella angustifolia flore majore simplici cæruleo.
Nigella Damascena, Trag. Cord. hist.
Nigella, Cord. in Diosc.
Nigella hort. altera, Fuch. Lon.
Melathium sive Nigella, Ad.
Melanthium syl. Matth. Lac. Lob.
Melanth. syl. quod Damascenum cognominatur, Clus. hist.
Melanth. syl. prius Matthioli, Lugd. qui duas figuras habet.
Melanth. Damascenũ, Dod. Tab. Cam.
Melanth. Damascenum alterum, Fuch. ico.
Melanthium sativum flore simplici, Eyst.
Isopyrũ, quod Matth. Durantes, Lugd. & Tab. pingunt: nil aliud censemus, nisi quod folia Anisi infernè sint adpicta, quo Dioscoridis Isoporum exprimere videatur.
IV. Nigella flore majore pleno cæruleo.
Nigella flore majore & numerosioribus foliis, Suneg Ægyptiis, Alpino.
Melanthium Damascenũ pleno flore, Clus. hist. Eyst.
V. Nigella flore minore simplici candido.
Nigella hort. Trag. sativa, Lon.
Melanth. sativum, Matth. Lac. Dod. Cast. Lugd. Tab.

Melanth. 1. Fuch. ico. hortense primum, Eid. fol.
Melanth. sive Nigella Romana odora, Lob.
Git sive Nigella Romana, Tur.
Nigellæ alterum genus, Cord. hist.
Melanthium Ger. sativum simplici flore, Clus. hist.
Nigella, Gesn. nostra, Ang. altera. Cæs.
Melanth. Damascenum semine pallido, Cam.

Semine est nigro, aliquando pallidè flavente: semine luteo in horto habuimus: rarius candido reperitur.

VI. Nigella flore minore pleno & albo.
Cardamomi 3. species, & Nigella citrina, Lac.
Nigella citrina, Ad. flore albo multiplici, Lob. Lugd.
Nigella flore candido, Cæs.

Semen ex Oriente adfertur, inter Cardamomi genera, & Nigella citrina dicitur, Cæs.
Melanth. citrinum multiflorum, Tab. sub Damasceno, Ger. ico.
Melanthium pleno flore, Clus. hist.
Melanthium sive Nigella flore pleno, albo, Cam.
Nigella peregrina flore multiplici, Eyst.

VII. Nigella Cretica.
Melanth. simplici flore, Creticum, Clus. hist.

Hujus descriptionem in Phytopinace sub 6. in Prod. sub. 2. & in Matthiolo cum figura exhibuimus: in Tabern. nostro figura sub titulo Nigellæ flore pleno, malè posita fuit.

IIX. Nigella Cretica folio fœniculi.
Melanthium peregrinum sive Creticum, Pona in Baldo Ital.

SECTIO QVARTA.

UMBELLIFERÆ.

CUMINUM; FOENICULUM; ANETHUM; MEUM; PYRETHRUM; FERULA; THAPSIA; TURPETUM; PEUCEDANUM; Daucus; Pastinaca tenuifolia; Gingidium; Chærophyllum; Scandix; Caucalis; Apium; Sison; Sion.

CUMINUM.

KY'MINON *Dioscoridi l. 3. c. 68. Theoph. 7. hist. 4. at Plinio l. 19. c. 8. & l. 20. c. 14. & 15. Cuminum.*

Genera: Discoridi sativum est, cui Aethiopicum, quod Hippocrates regium vocarit, præfert: secundum locum tenet Aegyptium, reliqua sequuntur. Est & sylvestre: alterum, capitulis in cacumine rotundis: alterum, quod à singulis floribus, cornicula in sublime erecta promit. Theophrasto genera plura sunt: quare Plinio l. 20. c. 15. Sativum est & Sylvestre, Aethiopicum & Africanum: at l. 19. c. 8. alterum sylvestre rusticum vocatum, alii Thebaicum: Aethiopico Africoq; palma est: quidam huic Aegyptium præferunt.

I. Cuminum semine longiore.
Cuminum sativum, Brunf. Trag. Matt. Lac. Cord. hist. Lob. Cast. Lugd.
Cuminum, Tur, Lon. Ad.
Cuminũ Officin. Cumini syl. 1. genus Diosc. Cæs.
Cyminum, Ang. Cord. in Diosc. (cui & Cyminum Romanum) Tab. sativum, Cam.
Cuminum Æthiopicum, Carnabadium Cassi Bassi & Myrepsii, Guil.

II. Cuminum semine rotundiore & minore.
Cuminum dulçe Melitensibus.

Hujus plantam non vidimus: at cũ Dalechampii in Plinii l. 20. cap. 15. notas legissemus, ex Melita duplex Cuminum, utpote acre & dulce adferri: & apud Megiserum in Melitæ descriptione, idem invenissemus, ejus nomine ut haberemus laboravimus: quare, utriusq; semen è Melita insula transmissum fuit: alterum oblongum, acuminatum, coloris sordidi, gravedlens & sapore acri, cui Cimonagero, id est, Cuminum syl. inscriptũ erat: quod cum Cymino Aethiopico officinarum convenit. Alterum verò multò minus, Aniso simile, candicans, gustus lenioris & subdulce, quod nomine Cimonagero dulce, missum. Apud Melitenses copiosè seritur, ad panem condiendum, & ad mercaturam cum eo exercendam.

III. Cuminum syl. capitulis globosis.
Cuminum syl. 1. Matth. Lugd. Cast.
Cuminum syl. Ang. Dod. Ad. Lob. ico. Ger.
Lago chymeni, id est leporis cubile in insula Lemno, Bellon.
Cyminũ syl. sive erraticũ, Tab. syl. globosũ, Cam.

FOENI-

FOENICULUM.

Μάραθρον Dioscoridi l.3.c.81. ἀπὸ τοῦ μαραίνεσθαι, à marcescendo, quod ejus cum inaruerit, ad condienda plurima, multus usus sit. Plinio l.19.c.9. Fœniculum anguibus gratissimum, ad condienda plurima cùm inaruit: & l.20.c.23. Fœniculum nobilitavere serpentes, gustatu senectam exuendo, oculorumq; aciem succo ejus reficiendo. Latinis Fœniculum, quod satum magno cum fœnore semen reddat: vel potius Græcorum imitatione, quod quasi fœnum in hyemes arefactum ac marcidum reponatur.

Genera: Dioscoridi est sativum, sylvestre, quod ἱππομάραθρον & duplex est: alterum semine magno, Cachri simile, aliud semine Coriandri. Idem Plinius l.20.c.23.

Recentioribus est vulgare sive sativum, dulce, rotundum, & erraticum, sive Hippomarathrum.

I. Fœniculum vulgare Germanicum.
Fœniculũ, Brunf. Trag. Fuch. Dod. gal. Tur. Cord. in Diosc. Tab. commune, Gesh. vulgare, Ger.
Fœnicul. syl. cujus semen exilius & acrius, Cæs.
Fœniculum nostrum vulgare, quibusdam Hippomarathrum putatum, Cam. hor.
Huic accedit Mediolanense, quamvis vulgato Germanico gratius sit.
Variat foliorum colore: nam commune foliis est virentioribus, altera subnigricantibus, rubentibus, aliàs non differens: quare
Fœniculum 1. & 2. facit Dodonæus.
II. Fœniculum vulg. Italicum semine oblongo gustu acuto.
Fœniculum, Matth. Lac. Cast. vulgare, cujus semẽ pallidum sive luteum oblongum, Lugd.
Fœniculum acre, Ang.
III. Fœniculum dulce.
Fœniculum dulce, Matth. Lac. Ang. Ges. hor. Ad. Cast. Ger. desc.
Fœnicul. 3. Dod. solo sapore à primo distinctum.
Fœnicul. sive Marathrũ vulgatius dulce, Ad. Lob.
Fœnicul. horten. semine crasso in rotunditate oblongo, Cæs. quod año secundo in sylvestre transit.
Fœnicul. dulce semine majore, gustu anisi, Lugd.
Fœniculum Romanum cujus semen pallidè luteum, Tab. quod tertio anno in commune transit.
Fœnicul. Italicum fortè hortense veterum, quod etiam in nostrum transit, Cam. ep. Matth.
Fœniculum majus, Eid. hor.
Hoc semine est vel rotundiore, quod Romanũ & Florentinum dicitur: vel in rotunditate oblongo, quod omnium gratissimum & dulcissimum, & Bononia adfertur.
IV. Fœniculum semine rotundo minore.
Fœniculum rotundum, Tab. vulgare, Ger. ico.
A vulgato sapore & odore nõ differt, sed humilior est, umbella candida, semenq; vulgari minus & Carui forma.
V. Fœniculum sylvestre.
Fœnicul. erraticum, Matth. Lac. sponte virens in agris Narbonensium, Adv.
an Hippomarathrum, Ang.
VI. Hippomarathrum Creticum: de quo in Prod.
an Hippomarathrum cujus semina magna cachry similia, Hon. Belli ep. 1. ad Clus.
VII. Chaa, herba in Japonia, ex cujus pulvere decoctũ preciosum parant, & hospitibus dignioribus propinant: & olla in qua hujus herbæ decoctio facta, in eo apud ipsos precio, in quo apud nos Adamantes sunt: Linscot. par. 2. Ind. or. c. 28.

ANETHUM.

ΑΝΗΘΟΝ Dioscorid. l.3.c.67. ἀπὸ τοῦ ἀνθεῖν, quod cito crescat: Theoph. 1. hist. 18. cui 7. hist. 4. plura ejus genera, quæ non recenset. Plinio l.20.c.18. Anethum.

I. Anethum hortense.
Anethum, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Tur. Dod. Cord. in Diosc. Ges. hor. Ang. Lac. Ad. Lob. Cast. Lon. Cæs. Lugd. Tab. Cam. Ger.
II. Anethum sylvestre majus.
Anethum syl. grandius sativo, foliis fœniculi, Cæs.
III. Anethum syl. minus: in Prod. descriptũ.

MEUM.

ΜΗΟΝ ἀθαμαντικὸν ἢ μῆον, Meum Athamanticum, Diosc. l.1.c.3. Similiter à Plinio l.20.c.23. nominatum, Meu, scribit, in Italia non nisi à Medicis seritur, & iis admodum paucis. Duo genera ejus (Macedonicum scilicet & Hispanicum: non quidem ea duo diversa genera sunt: cæterum iis in locis plurimum gignitur: hæc

addit ex Dioscoride Dalechampius in notis) nobilius, Athamanticum vocant, illi, tanquam ab Athamante inventum; hi, quoniam laudatissimum in Athamante (monte Phthiotidis Thessaliæ) reperiatur.

I. Meum foliis anethi.
DaucusCreticus, Trag.Fuch.vel alpinus, Gesf.col. Lob.ico.
Meum, Matth. Ang.Gesf.hor.Lac.(cui & Anethũ syl.)Dod.Ad.Lob.Cast.Cæs.Lugd.Tab.Cã.Ger. Libanotidis 1. genus, & Fœnicul. porcinus, Dod. (gal.
Seseli Creticum, Fuch.ico.Lon.
Tordylion, Cord.in Diosc.& hist.
Daucus, Cast.ico.
Meum vulgare tenuifolium, Clus. hist.

II. Meum Dauci Cretici facie.
Meum aliud, Lugd.

III. Meum alpinum umbella purpurascente.
Muttellina vulgo in alpibus, Caros vel Daucus alpinus videtur, Gesf.hor.& frac. Cam. ep. Math. an Daucus montanus, Clus.pan.& hist.

IV. Meum latifolium adulterinum.
Meum secundum, Matth.ed. secunda.
Meum spurium alterum Italicum, Lob.Lugd.
Meum adulterinum, Tab.

PYRETHRUM.

Πύρεθρον Diosc.l.3.c.86.ab igne nomen habet, ob radicis ejus fervorem igneum. Salivaris Romanis, quod mansa Salivam eliciat. Apud Plin.l.28.c.9. Pyrethri nomen solum habetur.

I. Pyrethrum flore bellidis.
Pyrethrum, Brunf.Trag.Fuch.Tur.Dod.Lac.
Pyreth.Germanicum, Gesf.hor.
Pyreth.alterum, Matth.Lugd.Cæs.Cam.primũ, (Tab.
Pyrethrum majus, Lon.verum, Cast.
Pyrethrum Officinarum, Ad.Lob.Ger.Eyst.

II. Pyrethrum umbelliferum.
Fœniculum montanum, Trag.
Pyrethrum verum, Matth. Lugd.
Pyrethrum Italicum, Gesf.hor.ap.
Pyreth. alterũ, Ad.Lob.Cast.Tab.sylvestre, Ger. an Pyrethrum, Cæs.
Saxifragæ species, Dod.8.
Pyrethrum Dioscoridis 1. Cam.
Umbella variat, quæ alba erat Patavino in horto luteâ, longioribusq; foliis collegimus.

III. Pyrethrum foliis anethi.
Pyrethrum Gesneri, Lugd.

FERULA.

Νάρθηξ Diofcor.l.3.c.91. νάρθηξ & ναρθήκιον, Theoph.6.hist.2. id est, Gaza interprete, Ferula & Ferulago. Plin.l.13.c.22. Ferula.

Genera duo Ferulæ Plinio: Narthecа Græci vocant, in altitudinem assurgentem. Nartheciam verò semper humilem: & Ferula sine dubio est Thapsia, sed sui generis &c. Et l.20.c.23. Ferula, quæ ab una caule dividitur in cacumine, fœmina putatur.

I. Ferula fœmina Plinii.
Ferula, Matth. Ang. Tur.Lac.Cord.in Diosc.Gesf. hor.Lon. Ad. Lob. Dod. Cast. Lugd. Tab.Cam.
Ferula mas, Cæs.
Libanotis prima Dioscoridis ferulacea, Ges.hor.

II. Ferulago latiore folio.
Ferulago, Gesf.Dod.Cam.
Ferula galbanifera, Lob.Lugd.Tab.
Ferula fœmina, Cæs.
Quibusdã Narthecia Theoph. & Thapsia Dioscoridis.

III. Ferulago tenuiore folio.
Narthecium Theoph. Ferulago Gazæ, Lugd.
Ferulago, Tab.

THAPSIA.

Θάψια, quòd in Thapso, ejus nominis Insula primum inventa, Diosc.l.4.c.157. quæ tota natura Ferulæ similis: meminere Thapsiæ Theoph. 9.hist.8.& Plin.l.13.c.22.

I. Thapsia maxima latissimo folio.
Thapsia 3.Clus.hisp.& hist.

II. Thapsia latifolia villosa.
Thapsia latifolia, Clus.hisp.Tab.
Tapsia 1.Clus.hist.
Seseli Peloponense majus, Lob. peloponense ut putatur Dod.
Seseli peloponesiacum 1. Tab.
Seseli peloponense folio cicutæ, Ad.Lugd.

III. Thapsia foliis libanotidis fœtidissima.
Tuero, Clus.hisp.
Thapsia 4.Clus.hist.

IV. Thapsia fœniculi folio.
Thapsia Diosc.Ad.Lob.Lugd.

Thapsia 2

Thapsia 2. vel tenuifolia, Clus. hisp. & hist.
Thapsia angustifolia, Tab. tenuifolia, Ger.
V. Thapsia carotæ folio.
Thapsia, Matth. Ang. Lon. Lugd. Cast. Cæs. cui & Turbit album Mesuei.
Thapsia major, Cord. hist.
Thapsia vera & Turbith montis Gargani, Gesf. hor.
Thapsia vulgaris carotæ effigie, Ad. Lob. an hæc Ferula Sagapenifera.
Hujus radix sæpè pro Costo, magno errore vēditur, uti supra inter Costi genera ostensum fuit.

TURPETUM.

Turbith vox Arabica est, ab Avicenna & aliis usurpata, quámvis aliqui à turbando deducant, quòd propter magnam violentiam, purgando corpus turbet. Duplex est, aliud Arabicum, aliud Indicum. Arabicum, Mesueo 2. simpl. est radix herbæ, folia Ferulæ minora ferentis & lacteo succo turgentis: qua sanè causa, cur alii Pityusæ, alii Alypi, nonnulli Tripolii Græcorum radicem esse voluerint: cujus genera varia Mesueo, domesticum, sylvestre, magnum, parvum, album, nigrum & flavum. Indicum, radice non est magna, nec longa, caule hederæ modo per solum extenso, digiti crassitudine: foliis & floribus Althææ similibus, cujus tantum caulis pars inferior juxta radicem gummosa, utilis est, Acosta, Frag. Dodonæo ex Garzia monentibus. Quare hoc ab eo, quo in Officinis vulgo utuntur, longe aliud est, monente etiam Clusio in Garziam. Idcirco inter se differre volunt, Turbith Avicennæ, & Turbedh aut Tarbadh.

I. Turpetum Arabum, seu Turbit Officinarū.
Turbit Mesuæi, Matth.
Turbitum sive Turbit Arabum, Cord. hist.
Turbith Alexandrinum, Ad. Lob. ico. Ger. Cast.
Tripolium Diosc. si Serapioni credimus, nil aliud est quam Turbith, Cord. in Diosc.
Turpetum Mesues, tithymalli myrsinitis radix, Bras. at Fuch. Thapsiæ radix.
Turbith. Off. & Hispaniæ officinæ, Thapsiæ radice pro Turpeto legitimo utuntur, & multis per Europam locis, Scammoneæ radicem concisam pro Turpeto legitimo ostendunt, Clus. in Garz.
Turpetum, Tab.
Addit Fragosus Turbit aliud genus, à paucis annis in Officinis usitatum, quo vocitent de la Tierra, quod quarundam arundinum radicem esse dicant.
II. Turpetum repens foliis Altheæ, vel Indicū.
Turbith Garziæ, Acostæ, Trag. Dod.
III. Pseudoturpetum Garganicum.
Turpetum, quod potius Pseudoturpetum dixeris; ex Gargano Apuliæ monte duplex, unū de Thapsiæ, alterum de Pityusæ radicibus, impostores concinnant, Garz.
Turbith ex Apulia, turbith non est, sed ex lactariis, & secundum aliquos Thapsia, Acostæ.

PEUCEDANUM.

Πευκέδανον Dioscorid. lib. 3. cap. 92. Theoph. 9. hist. 14. etsi sint qui velint, nomen ab amaritudine sortitum esse, tamen à πεύκῃ, quæ Lat. Pinus, dictum videtur, cùm hujus folia cum Pinii foliis similitudinem quandam habeant: unde & Pinastellum aliquibus nominatur. Peucedanum Plin. lib. 25. c. 9.

I. Peucedanum majus Italicum.
Peucedanum, Matth. Ang. Lac. Lugd. Cæs. Cast.
Peucedanum Italicum, Tab.
Peucedanum majus Italicum, Lob. Lugd. majus, Ger.
Peucedanum foliis longioribus, Dod.
II. Peucedanum Germanicum.
Peucedanum, Trag. Fuch. Dod. Cord. in Diosc. & hist. Gesf. hort. Tur. Ad. Lob. (cui & Fœniculum porcinum) Lon. des. Lugd. Ger. Tab. cui & cauda porcina.
III. Peucedanum minus.
Saxifraga 3. Matth. Lugd. Cast.
Saxifragum, Lac.
Peucedani facie pusilla planta, Lob. ico.
Peucedanum Pannonicum, Clus. pan. & hist.

DAUCUS.

Δαῦκος Diosc. lib. 3. cap. 83. Daucus, Daucum, & Daucium Latinis.

Genera tria Dioscor. primum Creticum foliis fœniculi: alterum apio sylvestri simile: tertium foliis Coriandri. Diocles verò l. 3. de salub. quartum addidit, nempe Staphylinum. Plin. lib. 25. cap. 9. ait: Dauci genera quatuor, Petronius Diodotus fecit, cùm sint differentiæ duæ: primum in Creta fœniculi similitudine: alterum

folijs Coriandri: si tertium genus facere libeat, est simile Staphylino, quod Pastinacam erraticam appellant. Idem lib.19.cap.5. Pastinacæ quartum genus, quam nostri Gallicam vocant, Græci verò Daucon, cujus genera etiam quatuor fecere. De Dauco Theophrasti capite sequenti.

I. Daucus foliis fœniculi tenuissimis.
Daucus 1. Matth. Lugd.
Daucus, Lac.
Daucus Cretensis verus Diosc. Ad. Lob. ico. Ger.
Daucus Creticus, Cast. desc. Gesf. Tab.

II. Daucus alpinus multifido longoque folio, sive montanus umbella candida.
Daucus Creticus, Gesf. hor. Cam. ep. Matth. & hor. Clus. pan.
Daucum montanum, Cæs.

Variat aliquantum: nam qui in Baldo, foliis est brevioribus compactioribus: qui verò in Helvetiorum alpibus & monte Wasserfall, longioribus & rarioribus: & hujus Gesf. in ap. meminit, quem cum eo in Baldo eundem, aut certè similem, & earundem virium scribit.

III. Daucus mont. multifido breviique folio.
Saxifraga Pannonica, Clus. pan. & hist.

IV. Daucus montan. multifido folio Selini semine.
Selinum mont. pumilum, Clus. pan. & hist.
Oreoselinum, Tab. ico. Ger. tertium, Tab. fol.

V. Daucus mont. apii folio major.
Daucus 2. Trag. (cui & Seseli 2.) Matth. Lugd.
Dauci 3. genus, Fuch.
Libanotidis alterum genus, Dod. gal. Lugd.
Libanotis nigra Dodonæi, Gesf. hor.
Seseli peloponense, Fuch. ico. Gesf. hor. Cam.
Elaphoboscum nigrum, Lon.
Saxifragia Venetorum, Ad.
Daucus Selinoides 2. Ad. Lob.
Seseli pannonicum 2. Clus. pan. ico. 2. montanum, Eid. hist. ico.
Libanotis nigra, cōmuniter Cervaria nigra, Thal.
Libanotis Theoph. nigra, Tab. Ger.

Varietas: 1. est foliis pallidè virentibus & splendentibus. 2. foliis latioribus, forte ob culturam, quam Pseudo-costum Cortusus nominabat. 3. foliis minus divisis, supina parte dilutius virentibus & aliquantulum splendentibus, prona subcinereis, quam Cervariæ nigræ nomine, Lipsiâ D. Jungermannus misit.

VI. Daucus mont. apii folio minor.
Apium montanum & Oreoselinum nigrum, Gesf. hor.
Dauci secundi Selinoidis varietas, sive Selinoides Cordi, Lob. obs.
an Daucus Selinoides latifolius, Cord.
an Apium sylvaticum, Thal.

VII. Daucus mont. apii folio albicans.
Seseli 2. mont. pannonicum, Clus. hist. desc.
Seseli peloponensis Jenensium nomine, D. Jungermannus misit.

IIX. Daucus mont. apii folio flore luteo: qui 1. in Prodromo.

IX. Daucus prat. apii folio: qui 2. in Prod.

X. Daucus campestris apii folio.
Dauci 2. genus Dalechampii, Lugd.
an fortè Pimpinella Saxifraga.

XI. Daucus petroselini vel coriandri folio.
Bunium Dalechampii, Lugd.

XII. Daucus Creticus nodosus umbella lutea.
Daucus 3. Cret. Belli, Ponæ & ep. 1. ad Clus.

XIII. Daucus pratēsis millefolii palustris folio.
Daucus prat. Dalechampii, Lugd.

Hic foliis & umbellâ, quæ tamen alba est, cum Millefolio aquatico Matthioli convenit, foliis tamen inferioribus, Coriandro similibus, exceptis.

PASTINACA.

Σταφυλῖνος Diosc. lib. 3. cap. 59. fortè à colore uvæ nigricantis, cujus coloris, unius radix est: qui sylvestris, in cujus umbellæ candidæ medio, exiguum quid coloris purpurei, cernitur: & etiam sativi meminit. Δαῦκος Theophrasto (Pastinacam Gaza vertit) 9. hist. 15. cui Daucus specie Lauri, colore croci apud Archades nascitur: & in Patrensi agro præstantior cæteris: huic vis calefactoria est, radix nigra: & c. 22. Daucum agro Spartensi Achajæ laudatissimam referunt: naturâ calefactoriam, radice nigram.

Pastinacæ (quæ à pascēdo dicta videtur, cum corpus alat) nomine, Latinis quatuor plantas significari, Plin. l. 19. c. 5. ostendit; Pastinaca, inquit, unum genus agreste, sponte provenit. Staphylinus Græcè dicitur: alterum seritur radice, vel semine: est & quartum genus in eadem similitudine Pastinacæ, quam nostri Gallicam vocant, Græci verò Daucon: at lib. 20. cap. 5. Staphylinus, pastinacam erraticam appellant.

Duplex

Duplex est Pastinaca, tenuifolia & latifolia: de tenuifolia tam sativa, quàm sylvestri nunc: de latifolia, sectione quinta.

I. Pastinaca tenuifolia syl. Dioscoridis, vel Daucus Officinarum.
Daucus agrestis, Gal. de alim.
Pastinaca erratica, Plinio, Fuch. Cord. in Diosc. Tab.
Staphylinus syl. Trag. Dod. gal. Cæs.
Pastinaca syl. Matth. Lac. Lon. Cast. Lugd. syl. tenuifolia, Dod. Ger.
Daucum Officin. usitatius, Ad.
Pastinaca syl. genuina Diosc. Lob.
Pastinaca 2. Tur. 4. Plinii, Cam.
Dauci 3. genus, Dod. gal. Thal.
Daucus vulgaris, Clus. hist.

Differt magnitudine & parvitate: sic & ratione umbellæ, in cujus medio aliquando macula purpurea, subnigráve, aliquando crocea: foliis etiam, aliquantum latioribus, in altera multò tenuioribus: quare Thalius illam, Daucum 3. Dodonæi, hanc verò Daucum 3. tenuifoliũ nominat.

II. Pastinaca tenuifolia syl. umbella majore.
Pastinaca syl. daucoides Apula, Col.

Umbellâ est majore, obscure purpurascente, quę non in totum, ut in priore, conglobatur.

III. Pastinaca syl. hirsuta echinato fructu.
an Daucus angulosus, Cordi hist.
Daucus λασιόκαυλος, i.e. hirsuto caule, Thal.

IV. Pastinaca syl. angustifolia fructu echinato.
Pastinaca echinophora Apula, Colum.

Hanc à D. Columna accepimus.

V. Pastinaca tenuifolia sativa radice lutea, vel alba.
Staphylin. sativus & Daucus domesticus, Galeno.
Staphylinus 1. & 2. Trag. luteus, Dod. gal.
Siser, Lac. alterum, Matth. Tab.
Carota crocea malè Siser, Guil.
Pastinaca sativa 1: Fuch. sativa flava, Lon.
Pastinaca sativa 1. & 2. Tab.
Pastinaca radicibus luteis, vel albis, Ges. hor.
Pastinaca sativa Diosc. Lob. Cord. in Diosc.
Pastinaca tenuifolia sativa, Dod. Ger.
Carotta vulgaris radice flava, Ad.
Carota radice buxei coloris, Cæs. ex albo flavescens, Cast. nostra lutea, Cam.
Pastinaca 3. Daucus Staphylinus altilis & hortensis, vulgo Carotta, Cam. hor.

Variat solùm radicis colore, quæ vel alba, vel pallidè lutea, vel lutea est.

VI. Pastinac. tenuifolia sativa, radice atrorubente.
Staphylinus sativus Dioscoridi.
Daucus radice nigra, Theophrasti.
Pastinaca sativa, Plinii.
Staphylinus 3. Trag. niger, Dod. gal.
Carota, Matth. altera, Lugd. radice sanguinei coloris, Cæs. radice rubra, Cast.
Pastin. sat. altera, Fuch. prima, Tur. sativa rubens, Dod. Tab. atrorubens, Lob.
Daucus niger Theoph. Carotta vulgaris, Ad.
Pastinaca radicibus purpureis, Ges. hor.
Been rubrum & album, an Daucus sativus & syl. Galeni, Ang.
Carota Italis radice rubra & alba, Been rubri & albi ἀναλογιζόμενα esse volunt aliqui, non malè, Cam.

GINGIDIUM.

Γιγγίδιον Dioscorides lib. 2. cap. 167. herbam sylvestri Staphylino similem dicit: & Plin. lib. 20. cap. 5. Gingidium simillimum Staphylino.

I. Gingidium folio fœniculi.
Gingidium Dioscoridis, Raw. Lugd. ap.
Gingidium Syriacum, Cam.

II. Gingidium umbella oblonga.
Seseli, Trag. ico.
Visnaga, Matth. Ad. Lob. Lugd. Cast. & Pastin. syl. major.
Gingidium, Ang. Cord. in Diosc. & hist. Dod. gal. Clus. hist. cui & Bisnaga.
Seseli Massiliense, Fuch. Dod. gal. ico.
Dauci genus tertium, Fuch. ico.
Cumini sativi alterum genus, Cæs.
Gingidium alterum, Dod. tertium, Tab.
Gingidium Hispanicum, Ger.

III. Gingidium foliis Chærefolii.
Gingidium, Matth, Lugd. Cast. primum, Tab.

IV. Gingidium foliis Pastinacæ latifoliæ.
Gingidium foliis Bauciæ Syriacum, Lob. Lugd.
Gingidium 1. Dod. 2. Tab. (& latifolium) Ger.

CHÆROPHYLLUM.

Chærophyllum Columella habet: an Plinii lib.19.cap.8. sit Cærephyllum, quod Paderota Græci vocitent, propter brevitatem asserere non licet: & potius ejusdem Anthriscus, lib. & cap.22. fortè Theophrasti 7. hist.7. ἐνθυσικὸν. Enthusicum Gaza vertit. Ὀρεοσέλινον Dioscoridis quibusdam videtur.

I. Chærophyllum sativum.
Cherefolium, Brunf. Dod. sativum, Trag.
Cerefolium, Matth. Cast. Lugd. vulgare, Ger.
Cerefoliū, Ang. Dod. gal. Gef. hor. Lon. Ad. Lob.
(cui Gingidii species) Cæs. Cam. Tab.
Oreoselinum, Ang. & Cæs. putant.
Gingidium, Fuch. Tur. Lac.
II. Chærophyllum sylvestre.
Dauci syl. genus, Ges. ap.
Daucus sepiarius, Ges. col.
Anthriscus Plinii, Lugd.
Cerefolium syl. Tab. Apium syl. Ger. ico.
III. Chærophyllo nonnihil similis.
Perchepier (i.e. Saxifraga) Anglorum, Ad. Lob.
Scandix minor, Tab. (Lugd.
Alchimilla montana minima, Col.

SCANDIX.

Σκάνδιξ Dioscoridi lib.2. cap.168. sylvestre olus est, quod Gingidio subjungit: Theophrast. 7. hist.8. Plinio lib. & cap.22.

I. Scandix umbella ex apicibus coagmentata.
Scandix, Lugd.
II. Scandix semine rostrato vulgaris.
Pecten Veneris, Matth. Ang. Ges. hor. Ad. Lob. Cast. Lugd. Cam. Ger.
Scandix, Dod. Lac. Cord. in Dios. Ges. h. Cæs. Tab.
Pecten Veneris, ἀγριοχάνζια vulgo dicitur, Hon. Belli ep.1. ad Clus.
III. Scandix Cretica major: quæ 4. in Phytopin. prima in Prod.
IV. Scandix Cretica minor: quæ 3. & 5. in Phytopin. at 2. in Prod.
Anthriscus Plinii, Clus. hist.
Anthriscus vulgo τζιμωνίδια, quod vulvæ purgamentum significat, cum Venerem excitet, Hon. Belli ep.1. ad Clus.
an Scandix legitima quæ κάνζια & σκανδικὶ quæ comeditur, Eid. l.1.
Anisomarathrum Apulum, Colum. & Clus. hist. ap. alt.
an Apium syl. Dalech. Lugd.
Duplex est odora & inodora.

CAUCALIS.

Καυκαλὶς apud Dioscorid. l.2. c.169. Scandicem sequitur, quam aliqui Daucum syl. nominent. Plin. lib.21. c.15. secutus Dioscoridem, inter Olera recensuit.

I. Caucalis maxima Sphondilii aculeato semine.
Caucalis major, Clus. hist.
II. Caucalis lato apii folio.
Caucalis, Matth. Lac. Cast. Lugd.
an Caucalis, Cord. in Diosc.
Daucoides majus, Cord. hist. Thal.
Caucalis vulgatior, Ad.
Caucalis flore rubro folio latiore, Lob.
Caucalis rubello flore, Clus. hist.
Gingidium, Cæs.
III. Caucalis arvensis echinata latifolia.
Echinophora major platyphyllos purpurea, Col.
an Caucalis saturè rubente flore, Clus. hist.
IV. Caucalis arvensis echinata magno flore.
Lappa agrestis, Trag.
Lappula canaria Plinii, Ang.
Caucal. Dod. (& Daucus syl.) Ges. hor. Tab. Eyst.
Caucalis alia vulgaris, Lugd.
Caucalis albis flor. vulgaris, Lob. Ger. albo flore proximè ad Dioscoridis accedens, Clus. hist.
Caucalis coronata umbella, Cam.
Tribulus syl. & Lappa campestris, Lon.
Myrrhis lappa Dalechampii, Lugd.
Dauci genus arvense, Ges. cat.
Daucus ἀκανθόκαρπος seu ἐχινόκαρπος, sive ξανθόκαρπος minor, Thal.
Echinophora πυκνόκαρπος, an Gingidium Diosc. Col.
V. Caucalis arvensis echinata parvo flore & fructu.
Caucalis flore minuto, Cam.
an Echinophora 3. leptophyllon purpurea, Col.
VI. Cau-

VI. Caucalis Monspeliaca echinato magno fructu.
Lappa boaria Plinii, Lugd.
Caucalis 2. Tab.
Daucus ἐχινόκαρπος aut ξανθόκαρπος major, Thal.
Echinophora alt. asperior πλατύκαρπος, Col.
VII. Caucalis semine aspero flosculis rubentib.
Daucoides minor, Cord. hist. Thal.
IIX. Caucalis nodoso echinato semine: quod 7. in Phytop. at 1. in Prod. & in Matth. nostro depictum.
Scandix, Colum.
IX. Caucalis peregrina semine angoso.
Caucalis Hispanica, Cam. Clus. hist.
Gingidio congener, Cæs.
X. Caucalis tenuifolia montana: quæ 2. in Prod.
XI. Caucalis pumila maritima.
Caucalis pumila, Clus. cur. post.
XII. Caucalis folio peucedani.
Caucalis, Anguil. Ad. Lob. tertia, Tab.
Caucalis Anglica, Eid.
Caucalis Penæ, Lugd.

A P I U M.

Σέλινον Dioscorides l. 3. capitibus sex 74. & seq. proposuit; hortense, ἑλειοσέλινον in humidis: ὀρεοσέλινον in montosis: πετροσέλινον in Macedonia: ἱπποσέλινον: tandem σμύρνιον in Cilicia proveniens. Theoph. 1. hist. 4. de Selino egit, cujus plura esse genera 6. caus. 22. scribit: hæc 7. hist. 4. inter se cùm foliis, tùm caulibus differunt: aliud enim folio spisso, crispo, densóq;: aliud rariore, latioreq;, cauleq; majore: horum iterum aliud candidi caulis, aliud purpurei, aut versicoloris. Plinius lib. 20. cap. 11. de Apio, Hipposelino, Eleoselino, & Oreoselino: & cap. seq. de petroselino & buselino egit.

I. Apium hortense, seu Petroselinum vulgo.
Selinon seu Apium, Theoph. & Dioscor. Apium mas, Plinii.
Petroselinum, Brunf. Trag. Cord. in Diosc. Ang.
Petrosel. vulgare seu sativum, Lon.
Petroselin. syl. Fuch. ico. vulgo Apium veterum, Gesn. hor.
Oreoselinum, Fuch.
Apium hort. Matth. Lac. Dod. Ad. Lob. Cast. Ger.
Apium cõmune, non rectè Petroselinũ, Ges. hor.
Petroselinon vulgi, petroselinum verum priscorum, Guil.
Apium domesticum, Cæs. sativum, Tab.
Apium sativum vulgare sive Petroselinum, Col.
II. Apium vel Petroselinum crispum.
Petroselinum crispum, Cam.
Apium hort. crispatum, Ad. Lugd.
Apium crispum vel multifolium, Tab. Ger.
Apium sativum Sardum, Col.
III. Petroselinum Creticum.
Agriopastinaca vulgo in Creta, Belli ep. 5.
Duplex est, colore corticis radicum tantum differens: nam unius rufus, alterius niger conspicitur.
Buselinon fortè Plinii l. 20. c. 12.
IV. Apium hortense latifolium.
an Apium verum, Ang.
an Apium sativum Anglicanum, Col.
Hoc in Phytopinace, Matth. & Prod. descripsimus.
V. Apium montanum folio tenuiore.
Petroselinum Dalechampii, Lugd.
an Petroselini succedaneum, quod in Apulia Anethum syl. dicitur, Col.
VI. Apium montanum folio ampliore.
Oreoselinum sive Veelgutta, id est multibona, Dod.
Oreoselinum, Ad. Lob. (sive Petroselinum) Clus. hist. Ger.
Oreoselinum primum, Tab.
Apium montanum, Cast. Lugd.
Variat ratione loci, nam foliis tenuius divisis, in nostris pratis udis Michelfeldæ reperitur.
VII. Apium syl. lacteo succo turgens.
Apium syl. Dod. Lugd.
Daucus palustris, Ges. hor.
Olsenichium, Cord. hist. Thal.
Thysselinum Plinii, Lob.
IIX. Apium montanum nigrum.
Oreoselinum Parisiensium, Lug.
IX. Apium peregrinum foliis subrotundis.
Selinum peregrinum 1. Clus. hisp. & hist.
Saxifraga 3. Cæs.
Daucus 3. Diosc. 2. Plinii, Col.
X. Apium peregrinum cicutæ folio.
Selinum peregrinum 2. Clus. hisp. & hist.

V. Oreo

Oreoselinum aliud, Lug.

XI. Apium palustre, & Apium Officinarum.
Apium, Brunf. Fuch. Lon. vulgare, Trag.
Apium palustre, Matth. Fuch. ico. Gesf. hor. Lac. Cast. Lugd.
Apium sativum & palustre, sola cultura differens, Cord. in Diosc. & hist.
Eleoselinum, Tur. Dod. Lob. Ger. spontaneũ, Col.
Paludapium, Ad. Tab.
Apii aliud genus, Cæs.

XII. Apium Macedonicum.
Petroselinum Macedonicum, Matth. Ad. Lob. Dod. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Apii alterum genus peregrinum, Cæs.
Daucus 2. Dioscoridis, Col.

XIII. Hipposelinum Theoph. vel Smyrnium, Dioscor.
Petroselin. Alexand. Trag. Macedonicum verum, Ger.
Smyrnium, Matth. Cord. in Diosc. Gesf. hor. Cast. Lugd. Cam. Col. qui Dioscoridis vult.
Hipposelinum, Ang. Dod. Fuch. Lac. Cord. hist. Gesf. hor. Ad. (sive Olusatrum) Lob. Tab.
Alexander, Tur.
Olusatrum, Cord. in Diosc. Gesf. hor. (quibusdam Petroselinum Macedonicum) Lon. Cæs. & Macerone vulgi.

XIV. Smyrnium peregrinum rotundo folio.
Smyrnium Creticum, Matth. Cast. Lugd. Cam. Ger.
Smyrnium Creticum putatum, Col. cui Hipposelinum aliud Diosc.
Smyrnium, Dod. gal. Ad. Lob. Tab. verum, Gesf. hor. Lugd.
Smyrnium Amani montis, Dod.
Olusatri alterum genus peregrinum, Cæs.
Perfoliata altera, Lugd.

XV. Smyrnium peregrinum folio oblongo: hoc in Prodromo descripsimus.
Pingit Columna sub titulo an Hipposelinon.

SISON.

Σίσων Dioscoridi lib. 3. cap. 64.

Sison, quod Amomum Officinis nostris.
Amomum Germanicum, Trag.
Amomum Officin. falsò dictum, Gesf. hor.
Sison, Ang. Tur. Gesf. hor. Lugd. Tab. Cam.
Sinon sive Sison, Cord. in Diosc. & hist.
Petroselinum Macedonicum, Fuch. Dod. Lon.
Ammi parvum, Gesf. hor.

SION.

Σίον Diosc. lib. 2. cap. 154. ἀπὸ τοῦ σείειν quod in aquis vacillando, ab aquis præterlabentibus succutiatur: vel potius ab excutiendis calculis. Plinio l. & c. 22. Sion fortè ejusdem l. 26. c. 8. Laver.

I. Sion sive Apium palustre foliis oblongis.
Sion odoratum, Trag.
Sium, Cord. hist. Gesf. hor. Dod. primum minus, Tab.
Sium verum, Matth. Thal. Lugd. cui & Sium Cratevæ majus.
Sii primum genus quod Laver, Fuch.
Laver, Dod. gal. Tur.
Apium palustre, Fuch. ico. Gesf. col. Lon. Lugd.
Silaum Plinii, Ang.
Sium sive Laver Diosc. Olusatri folio, sive aquatica pastinaca, Ad. Lob.
Crescione vulgo, Cæs.

II. Sium latifolium.
Sium majus latifolium vel 3. & Sium medium, vel 2. Tab.
Sium majus, Ger.

III. Sium erucæ folio.
Sium alterum, Dod. Olusatri facie, Lob.
Sium alterum erucæ folio, Lugd.
Sium majus angustifolium, Tab.
Cicuta maxima quorundam, Eyst.
an Crescionis alterum genus, Cæs.

SECTIO

SECTIO QUINTA.

PASTINACA LATIFOLIA; SISARUM; ANGELICA; IMPERATORIA; LASERPITIUM; PANAX; SPONDYLIUM; LIBANOTIS; Carui; Coriandrum; Anisum; Ammi; Pimpinella; Myrrhis; Cicuta & Cicutaria; Seseli; Ligusticum; Bulbocastanum; Oenanthe & Filipendula; Pedicularis seu Fistularia, & Barba capræ.

PASTINACA LATIFOLIA.

ΕΛΑΦΟΒΟΣΚΟΝ *Dioscoridi lib.3.cap.80. & Plinio lib.& cap.22. id est, pabulum cervi, hoc enim pabulo cervos serpentibus resistere fama est, Diosc.& Plinio auctoribus.*

I. Pastinacea sativa latifolia.
Pastinaca sativa, Trag.Lac.ico.Lug.Gef.h.Cam.
Pastinaca vulgaris, Dod.gal.Cæs.
Pastinaca domestica, Matth.Ang.Cast.Ad.Lob.
Pastinaca latifolia sativa Dod. latifolia syl. Ger.
Sisarum sativum magnum, Fuch.Tur.
Siser Dioscoridis, Col.
Elaphobosum sativum, Tab.
II. Pastinaca syl.latifolia.
Pastinaca, Brunf.syl.Trag.Ang.Cord.Gef.hort. Thal.Cam.sponte nata, Cæs.
Siser syl.Fuch.Tur.
Elaphobosum, Matth.Dod.gal.Cast.syl.Lac.
Baucia, Pastinaca syl. Arabum, an Elaphoboscum, Ad.
Elaphosum erraticum, Tab.
Pastinaca syl.gallica, Cord.in Diosc.
Pastinaca latifolia syl.Dod.
Spondylium, Ger.

SISARUM.

Σίσαρον *Dioscorid.l.2.c.139.vulgo cognitum, cujus radix elixa, ori grata est. Siser Plinio l.19.c.5.quod olim in Germania cibi causa ferebatur, quare eam quotannis à Germanis Tiberius Cæsar, Plinio scribente, flagitavit.*

I. Sisarum Germanorum.
Siser, Brun.Matth.Cord.in Diosc.Gef.h.Lon.Cam.
Siser alterum, Lac.
Siser sativum, Fuch.minus, Tur.
Sisarum, Trag. (& Rapunculus hortensis) Dod. Ang.Ad.Lob.Tab.Ger.majus, Lugd.
Siser Germanicū, Cæs. cui Elaphobosum Diosc. & Plinii.
Elaphobosum Dioscoridis; Col.
II. Sisarum Syriacum.
Secacul Arabum & Maurorum sive Pastinaca Syriaca, Rauw.Lugd.ap.

ANGELICA.

Angelica, quam aliqui ad Smyrnium, alii ad Laserpitium sive Silphium Cyrenaicum referunt: etiam S.Spiritus radix dicitur, vel à radicis suavissimo odore, vel à facultate singulari, qua contra venena valet.

I. Angelica sativa.
Angelica, Brun.Ang.Gef.hor.Lac.Ad.Lob.Cast. Tab.
Angelica major, Dod.
Angelica sativa, Trag.Matth.Fuch.Dod.gal.Lon. Lugd.Cæs.Ger.
Angelica odorata, Gef.col.Cam.
Smyrnium, Cord.in Diosc.& hist.
Laserpitium, Lac.
Variat radice; nostra enim crassior, Bohemica minor & nigricans: illa citius, hæc tardius corrumpitur.
Huc referenda est Angelica Scandiacæ, sive Archangelica Tabernæmontani, quæ umbella est flava, semine rotundiore, & ex Norvegia ac Pomerania adfertur.
II. Angelica sylvestris major.
Angelica syl. Trag. Matth. Fuch. Dod. Lon. Ad. Lob.Lugd.Thal.Cam.Tab.Ger.
In locis humidioribus, foliis est tenuioribus.
III. Angelica syl.minor sive erratica.
Pycnocomos, Brunf.
Angelicæ vitium (& Osteritium syl.) Trag.Lon.
Herba Gerardi, Dod.Ger.

Elaphobosco similis, Cord. in Diosc.
Corchorus quibusdam, Gesn. hor.
Podagraria, Ad. Lob. Cast.
Angelica erratica, Thal. syl. communis, Cam.
Ægopodium, Tab.
Foliorum incisuris mirè variat.
IV. Angelica syl. hirsuta inodora: in Prodr. descripta.
Herba Podagrariæ cognata, Franco.
V. Angelica syl. montana.
Archangelica, Clus. pan.
Angelica, Cæs. Huc etiam referenda
Angelica minor montana, Tab.
VI. Angelica aquatica.
Archangelica, Lob. Dod. Clus. pan. & hist. Cast. Lugd. Cam.
Angelica aquatica, Gesn. hort. & col.
Angelica altera, Cæs.

IMPERATORIA.

Imperatoria, quæ ob raras & præstantes facultates, sic nominata fuit, inter Laserpitium & Panacem media videtur.

I. Imperatoria major.
Astrantia, Brunf. Gesn. hor. & col. Dod. Clus. hist.
Smyrnion hortense, Trag. Gesn. hor.
Laserpitium Germanicum, Fuch.
Laser sive Laserpitium, Tur.
Struthion, Cord. hist.
Ostrutium, Dod. gal. Lon.
Imperatoria, Matth. Gesn. hor. & fra. Lac. Ad. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Ligusticum, Ang.
Herba rena vulgi, Cæs.
Magistrantia, Cam.
II. Imperatoria minor.
Imperatoria vel Astrantia alpina, Cam. ep.

LASERPITIUM.

Laserpitium, Σίλφιον Dioscoridi lib. 3. cap. 94. cujus caulis ferulaceus μάσπετον appellatur, folia sunt apii similia, semen verò latum: ex cujus caulibus & radice incisis, ὀπὸς, i.e. succus colligitur: quibusdam caulis σίλφιον: radix, μαγύδαρις, & folium μάσπετον dicuntur: sic Theophr. 6. hist. 3. Silphium cujus folium maspetum vocant: Et Plin. lib. 19. cap. 3. Laserpotium, quod Græci Silphion vocant, in Cyrenaica provincia repertum, cujus succum Laser vocant: Avicenna planta Laserifera Altiht dicitur, interpretum aliqui Asam reddunt, fortè voce ex Laser corrupta.

I. Laserpitium veterum.
Silphion, Dioscoridis & Theophrasti.
Laserpitium, Plinio.
Altiht Avic. Asa quibusdam.
II. Laserpitium Gallicum.
Laserpitium, Ad. Lob. (sive Silphium) Lugd.
Laserpitium Massilioticum, Tab.

PANAX.

Πάναξ, quasi πᾶσιν ἄκος, omnibus remedium adferens, cujus Theoph. 9. hist. 10. genera quatuor: 1. Syriacum: 2. Chironium: 3. Aesculapicum: 4. Herculanum: Chironium, folio rumici simili: Aesculapium, folio Thapsiæ: Herculanum, folio magno & amplo, ut quoquoversus tres palmos perficiat. Dioscoridi l. 3. c. 55. 56. 57. tria genera sunt: πάνακες ἡράκλειον, ex quo Opopanax colligitur, foliis ficulneis, quinquepartitis: πάνακες ἀσκληπιεῖον, foliis fœniculi: πάνακες χειρώνιον, folio amaraci.

I. Panax Pastinacæ folio, an Syriacum Theoph.
Sagapenum existimatum, Gesn. hor.
Panaces peregrinum, Dod.
Panax altera recentiorum Olusatri aut Pastinacæ folio, Ad. Lob.
Panax Chironium, Lug. herculeum 2. Tab.
Panax herculeum majus, Ger.
an Panacis heracleï alterum genus, Cæs.
Σαγάπηνον Sagapenum & Serapinum in Officinis, an hujus fortè lachryma, cum sit plantæ ferulaceæ in Media provenientis, medio inter succum Silphii & Galbanum colore, Dioscor. l. 3. c. 95.
II. Panax costinum.
Costus, Matth. Lon. vulgaris, Cam. ep.
Costus spurius, Matthioli. Lob. ob. Cam.
Pseudocostus, Matth. Lug.
Herba costa, Cæs.
Panax Chironium Theoph. Cam.
Panaces costinum & Costus Illyricus, Tab.

III. Pa-

III. Panax sphondylii folio sive Heracleum.
Panaces Heracleum, Matth. Ang. Gesf. hor. Lac. Cast. Lugd.
Panax Heraclium Herculea, sive Heraclia fronde pastinacæ, Ad.
Panax Heracleum, Lob. Dod. Ger.
Panax Herculeum, Cæs. primum, Tab.
Sphondylium alterum, Dod. 8.
Floribus est albis, luteis dicit Diosc. tales se vidisse, Lobelius testatur.
IV. Panaci Heracleo similis Ungarica.
Tataria Ungarica, Clus. hist.
an Baltracan in Tartaria nascens, Josephi Barbari.
Hujus radice, Ungari Agriæ vicini, alterius panis penuria vescuntur: & Tartari, foliorum in aqua decoctum refrigeratum, Vini instar bibunt.

SPHONDYLIUM.

Σφονδύλιον folia habet platano similia ad Panacis foliorum effigiem accedentia. Dioscoridi l.3. c.90. Spondylion Plinio l.12.c.26.& l.24.c.6. sic dictum fortasse ob odoris gravitatem, à Spondyle insecti genere, odoris gravis, ut Pena tradidit.

I. Sphondylium vulgare hirsutum.
Branca ursina, Brunf. Trag. Cord. in Diosc. (cui & Bupleuron Nicandri) Germanica, Dod. gal.
Acanthus vulgaris sive Germanica, Fuch.
Sphondylium, Matth. Lac. Gesf. hor. Lon. Cast. Cæs. Tab. vulgare, Dod. 8.
Spondylium, Ad. Lob. Dod.
Variat ratione loci, prout in montosis & planis provenit, hinc duæ apud Tabernæmontanum icones: aliquando ita ludit, ut in caulis summo, folia sint breviora quidem, attamen in ternas & quaternas lacinias divisa. Floribus est communiter albis: Sed & purpureis, licet rarius, reperitur.
II. Sphondylium hirsutum foliis angustioribus: hoc in Prod. primo loco descriptum est.
III. Sphondylium alpinum parvum: quod 2. loco in Prod. describitur.
IV. Sphondylium alpinum glabrum: quod in Phytopinace sub. 2. in Prod. sub. 3. proponitur.

LIBANOTIS.

Λιβανωτὶς, quod radix ὄζει λιβάνου, thus redoleat, duplex est, latifolia & ferulæ folio: latifolia Theoph. l.9. c.12. genera duo fecit, alterum sterile, alterum fertile, & alterum tam fructu, quàm folio utile, alterum tantum radice: fructiferum, folium palustri apio simile, sed majus, habet: sterile, folio lactucæ amaræ constat. Plin. l.19. c.12. de Libanotide confusè egit, sicut & l.20. c.16. cum Conyzis miscuit.

I. Libanotis latifolia major.
Rosmarinus Theoph. Ang.
an Ligusticum alterum, Matth. Cast.
Libanotis Theoph. major, Lob. Lug. Ger.
Libanotis alba major, Tab.
Elaphoboscum album, Lon.
Seseli æthiopicum 2. Clus. pan. & hist.
II. Libanotis latifolia altera sive vulgatior.
Seseli primum, Trag. æthiopicum, Matth. ico. Fuch. ico. Tur. Lac. Gesf. hor. Lon. Lug. Clus. pan. & hist.
Dauci alterum genus, Fuch. Tur. Lug.
Libanotis alba, Gesf. hor. Tab.
Libanotis tertia Dodonæi, Lugd.
Libanotis Theoph. Dodonæo gal. Ad. Lob. altera, Thal.
Libanotis minor, Ger.
Seseli æthiophicum herba, Dod.
III. Libanotis latifolia minor semine crispo: hæc 2. in Prodromo.
IV. Libanotis minor apii folio.
Daucus anguloso caule, Cord. hist.
Libanotis Theoph. minor, Lob.
Libanotis alba minor, Thal.
Libanotis panacea, Tab.
V. Libanotis apii folio semine aspero.
Rosmarinus foliis Selino similibus, quæ Libanotis legitima Theoph. perperam Siler Creticũ, Hon. Belli ep. 1. ad Clus.
VI. Libanotis latifolia aquilegiæ folio, quæ 1. est in Prodromo.
Seseli æthiopicum alterum, Cam.
VII. Ligusticum vulgare: an Libanotis fertilis Theophrasti?
Levisticum, Brunf. Lob. & Laserpitium Germanicum, vulgare, Matth. Dod. Ad. Cæs.

Ligusticum, Brunf. Cord. in Dioscor. Gesl. hor. Lon. Tab. sativum, Trag. Cord. hist. vulgare, Dod. gal. Cam.
Libysticum vulgare, Fuch. ico.
Laserpitium, Ang. Ger.
Smyrnium, Lac. Fuch.
Hipposelinum, Lugd.

LIBANOTIS FERULÆ FOLIO & Panax Asclepias.

Λιβανωτὶς Dioscoridi l.3.c.87. duum est generum: unum fœcundum, cujus semen rotundum, angulosum, acre, linguam exurens, & κάχρυς vocatur, foliis fœniculi, cui alterum consimile, semine lato, minimè exurente. Sterile illorum similitudinem refert, sed neq. caulem, neq. florem, neq. semen promit.

I. Libanotis ferulæ folio semine anguloso.
Libanotis seu Rosmarinum, Matth. Lac. Lug.
Rosmarinum 1. Ang. Cast.
Libanotis 1. Dod. vel cachryfera, Cam.
Rosmarinum ferulaceum, fertile, Diosc. cujus semen Cachris dicitur, Ad.
Cachrys verior Libanotis Galeno, Lob.
Libanotis candida, Cæs.
II. Libanotis ferulæ folio & semine.
Panax Asclepium ferulæ facie, Ad. Lob.
Panaces Asclepium, Dod. Cæs. Tab.
III. Libanotis fœniculi folio semine foliaceo.
Rosmarin. alt. ferulaceum Dioscoridis, Lob. ob.
Panax Asclepium, Ang. Cam.
Libanotis 2. Dod. Tab.
Libanotis nigra, Cæs.
IV. Libanotidi secundæ similis seu Panax Asclepium primum.
Panaces Asclepium, Matth. Lac. Cast. Lug.
V. Panax Asclepium umbella lutea.
Panax Asclepium alterum, Lug.
VI. Panax Asclepium semine folioso.
Panax Asclepium Apulum, Col.
VII. Libanotis minor umbella candida.
Libanotis Septentrionalium herbariorum, Ad.
Libanotis minima, Lugd.
IIX. Libanotis tenuif. German. major & minor.
Libanotis ἀφθόνιδις major & minor, Thal.

CARUI.

Κάρος Dioscoridi l.3.c.66. κάρεον, Aëtio, καράβαδιον Simeoni Sethi lib. de alim. Careum Plin. l. 19. cap. 8. à Caria regione in qua laudatiss. nascitur.

I. Cuminum pratense, Carui Officinarum.
Caros, Brunf. Trag. Dod. gal. Gesl. hor.
Careum, Fuch.
Carum, Tur. Cord. in Diosc. Matth. Lac. Ang. Lob. Dod. Cast. Lug. Tab. Ger.
Carui, Lon. Ad. Cæs. Thal.
II. Carui alpinum in prodromo descriptū.
III. Carui folia.
Cyminum equinum & syl. Trag.
Fœniculum erraticum alterum, Lon.
Peucedanum, Eid. ico.
Hippomarathrum, Bot. Franc.
Fœniculum syl. Loniceri, Lugd.
Alia latioribus, alia angustioribus foliis est.
IV. Podi farina seu flosculus quo flatus ventris exigunt: par. 4. Ind. or. 7.

CORIANDRUM.

Κόριον ἢ κορίαννον Diosc. l.3.c.71. dictū putant, quod folia & caules cimices redoleant. Κορίαννον Theoph. 7. hist. 1. & 4. caus. 3. cujus genera plura esse 4. hist. 7. dicit. Coriandrum Plinio l. & cap. 20. quod inter sylvestria non inveniatur.

I. Coriandrum majus.
Coriandrū, Brunf. Trag. Fuch. Matth. Ang. Cord. hist. Gesl. hor. Lac. Lon. Ad. Lob. Cast. Cæs. Cam. Tab. Ger.
Coriandrum, quod recens frigidum, exsiccatum verò calefacit, Guilan.
Coriander, Tur.
Semina in calidioribus regionibus majora sunt.
II. Coriandrum minus testiculatum.
Coriandrum alt. minus odorum, Lob. Lug. sub Coriandri alterius icone, Dod.
Coriandrum 2. inodorum, Tab.
III. Coriandrum sylvestre fœtidissimum.
Coriandrum syl. Myconi, Lugd.

ANI-

A N I S U M.

A'Nισον Diosc.l.3.c.65. Anisum, quidam auctore Plinio, l.20.c.17. quasi ἀνίκητον vocavere, quia appetentiam cibi praestaret, & forsan sic dictum, ὅτι ἀνίησι τὰς ἐμπνευματώσεις, quod tensiores flatulentas internas & externas remittat & laxet.

I. Anisum herbariis.
Absinthium dulce, Roëſ.
Majore est semine & minore, hocq; apud Bohemos habetur.
II. Anisum peregrinum.
Anisum Philippinarum Insularum, Clus.hist.

A M M I.

A'Mμι Diosc.l.3.c.70. quod κύμινον αἰθιοπικὸν καὶ βασιλικὸν vocitant. Plin. l. 20. c.15. Ammi quod Graeci vocant, Cumino est simillimum: quidam Cuminum Aethiopicum esse existimant: Hippocrates regium appellat.

I. Ammi majus.
Ammi, Brunf.Trag.Tur.Cord.in Diosc.& hist.
Gesſ.hor.Lon.Lugd.
Ammi commune sive vulgare, Dod.Cam.Ger.
Ammi vulgatius, Lob.
Ammioselinum, Tab.
Quibusdā Boboniū Hipp. aliis Bupleuron Plinii.
Variat foliis plurimū incisis & nonnihil crispis.
II. Ammi alterum semine apii.
Ammi majoribus & serratis foliis semine apii, Gesſ.hor.
Ammi Creticum aromaticum, Ad.Lob.
Ammi 3. Creticum, Tab.
III. Ammi parvum foliis foeniculi.
Ammi, Matth. Ang.Lac.Cast.Caesſ.Lug.Cam.
Ammi verum, Gesſ.hor.
Ammi parvum, Dodon. gal. alterum parvum, Eid. f.
Ammi perpusillum, Lob.
Ammium 1. Alexandriacum, Tab.
IV. Ammiodes.
Ammi pusillum, Caesſ.

P I M P I N E L L A.

PImpinellae & Bipinellae à recentioribus, à foliorum binis ordinibus, pennatim sive plumatim digestis, nominatae, veteribus indictae existimantur: quae etiam Bipennulae & Pampinellae vocantur. Haec duplex est, Pimpinella saxifraga, seu saxifragia, à facultate calculorum à renibus expellendorum: altera Pimpinella Sanguisorba, vel Sorbastrella, quòd sanguineos fluxus sistat: quae πιμπινέλλα Myrepsio, & quibusdam Sideritis 2. Diosc.censetur.

I. Pimpinella saxifraga major umbellâ candidâ.
Pimpinella, Brunf. Cord. in Dioscor. Lon. Trag. Fuch.Tur.Gesſ.hor.Lob.Cast.
Pimpinella nostras communis major, Thal.
Bipinella, Saxifraga major, Ad.
Pimpinella saxifraga, Matth.Ger.major, Cam.
Bipennula, Lac.
Saxifragia major, Dod.gal.Saxifraga 1.Caesſ.
Saxifraga, Cord.hist.magna, Dod.hircina major, Gesſ.hor.vulgaris major, Clus.pan.
Tragoselinum majus, Tab.
Folia in una atrovirentia, splendentia: in altera minimè: invenitur & in lacinias divisa. Ad hujus radicem quibusdam in locis, grana reperiuntur, quorum medulla in colorem rubeum mutatur, cujus ad tincturam carmesini usus est, monentibus Lacuna & Anguillara, & Coccus radicum quibusdam dicitur. Fragosus l.3.c.15. videtur Cocchenilla existimasse: Cocchinilla, inquit, quaedam grani species adfertur ex Peru, quod nascitur in certis plantis parvis Pimpinellae vulgari similibus, cujus radicibus adhaeret, similitudine uvarum sylvestrium: quidā putarunt falsò, esse Coccognidium verum: alii esse Chermes Arabū, à Cocco Baphico Graecorū differens, quod manifestè falsum est. haec ille. At Oviedus, ex arbore colligi vult, ut suo loco dicet.
II. Pimpinella saxifraga major altera.
Pimpinella 2. species, Trag.
Tragoselinum minus, Tab.
Bipinella sive saxifraga minor, Ger.
Cauliculi & foliorum venae, interdum purpurascunt: haec fervore & acrimonia primum genus superat.
III. Pimpinella saxifraga major umbellâ rubēte.
Saxifraga major in alpibus flore rubēte, Gesſ.hor.
Pimpinella major umbellis purpureis, Gesſ.fra.

IV. Pimpi-

IV. Pimpinella saxifraga minor.
Pimpinellæ 3. species, Trag.
Pimpinella minor, Fuch.Tur.Cam.ep.
Pimpinella saxifraga minor, Lug.Cam.
Pimpinella nostras communis minor, Thal.
Bipinella, Saxifraga hircina, Ad.
Pimpinella, Saxifraga hircina minor, Lob.
Saxifragia minor alt.Dod.gal.Saxifragia 2. Cæs.
Saxifraga hircina minor, Gesf.hor.Cam.
Saxifraga parva, Dod.
Saxifraga vulgaris minor, Clus.pan.
Saxifraga pimpinella Germanica minor, Clus. hist.
Daucus Selinoides, Cord.hist.
Dauci 3. genus, Lugd.
Tragoselinum petræum, Tab.
Tragium Dioscoridis, Col.

Folia interdum laciniata, interdum incisuris angustioribus & oblongis divisa: aliquando foliis petroselini.

V. Pimpinella saxifraga tenuifolia: in Prod. descripta.

VI. Pimpinella Sanguisorba major.
Pimpinellæ Italicæ 2. genus, Trag.
Pimpinella seu Sanguisorba major, Matth. Cast. Lug.Cam.
Pimpinella major, Dod.gal.syl.Dod.
Pimpinella Italica major, Clus.hist.Thal.
Sanguisorba major, Fuch.Cord.hist.Tab.
Sanguis.altera major, Ad. (sive Pimpinella) Lob.
Pimpinella syl.Ger.
Sideritis 2. Diosc. major, Col.

VII. Pimpinella Sanguisorba minor hirsuta.
Pimpinella Italica, Trag.Lon.minor, Thal.
Pimpinella, Ad.Lob.Cæs.minor, Dod.gal.Lugd.
Pimpinella syl.hirsuta, Gesf.hor.
Pimpinella sanguisorba, Dod.minor, Matt.Cast. Cam.
Pimpinella hortensis, Ger.
Sanguisorba minor, Fuch.Cord.hist.Tab.
Sideritis 2. Ang. Guil.quæ Pimpinella Italis.
Sideritis 2. Diosc. minor. Col.
an Sideritis altera Diosc. l.4. c. 34. & Sisitieteris Plinii l.24.c.17.

Hæc apud Monspelienses minor & valdè pilosa reperitur.

IIX. Pimpinella sangui sorba minor lævis.
Pimpinella sativa lævis, Gesf.hor.

Cultura solùm à priore differre videtur, cùm in usum acetariorum ab Italis in hortos seratur.

IX. Pimpinella sanguisorba inodora: in Prod. descripta.

MYRRHIS.

Μύῤῥις, sive μύῤῥα Dioscoridi l.4.c.116. Myrrhis, quæ aliis Smyrrhiza, aliis Myrrha dicitur, Plinio l.24.cap.16.

I. Myrrhis major, vel Cicutaria odorata.
Myrrhis, Matth.Cord.in Diosc.Gesf.hor.Lac.Ad. Lob.Dod.Cast.Lug.sativa, Cam.
Seseli Peloponense, Ang.
Cicutaria 3. Cæs.
Cerefolium Hispanicum, Tab.
Cerefolium magnum & Cicutaria tenuifol. Ger.

II. Myrrhis minor.
Myrrhis altera, Ad.parva, Lob.Lugd.
Cicutaria 2. Cæs.
Myrrhis sativa minor, Cam.
Myrrhis montana, Tab.

III. Myrrhis syl. seminibus lævibus.
Myrrhis, Fuch.Dod.gal.Tur.Lug.syl.Cam.
Cicutaria, Gesf.hor.Lon.

IV. Myrrhis syl. seminibus asperis.
Myrrhis syl.nova Æquicolorum, Col.

V. Myrrhis Broccenbergensis, Thal.quid?

CICUTA & CICUTARIA.

Κώνειον Theoph.1.h.8.& 6. ejusd.2. Dioscor. l.4.c.79. Etymologicus ita nominatum tradit, διὰ τὴν γνώμην εἰλιγγιᾶν, καὶ σκότον ποιεῖν. Quare Gal.lib.quòd animi mores 3.quòd cicuta epota stultitiam pariat. κώνειον dicta, desumpto nomine ab eo affectu, quia corpus ipsum torquetur. Plinio l.25.c.13. Cicuta, cujus caulem viridem à plerisq; edi scribit: verùm qui sapiunt, ab hujus esu, Socrateo exemplo moniti, abstineant.

I. Cicuta major.
Cicuta, Trag.Matth. Ang. Fuch. Dod. Tur. Lac. Ad.Lob.Lon.Cast.Lug. Cæs.Tab.Ger.
Cicuta major, Cord.hist.Cam.vera, Gesf.h.Thal.
Cicutaria vulgaris, Clus.hist.

Variat foliis aliquando latioribus, aliquando tenuioribus.

II. Cicuta minor petroselino similis.

Petro-

Petroselini vitium, Trag.
Cicuta minor, Cord.hist.Cam.
Apii comes vitium, Gesf.hor.
Dauci inutilis genus, Gesf.col.
Sison, Lon.
Apium cicutarium, Thal.
Cicutaria fatua, Ad. (quæ minus fœtida) Lob.
Petroselinum caninum, Tab.

III. Cicutaria latifolia fœtida.
Seseli Peloponense, Matth. Gesf.hor. Lac. Cast. Lon.Lug.
Cicutaria latifolia fœtidissima, Lob. Lugd.
Cicutaria, sive Cicutaria Myrrhis, Thal.
Cicutaria, Cast.ico.fœtida, Tab.
Cicuta latifolia fœtidissima, Ger.

IV. Cicutaria latifolia tertia.
Cicutaria maxima Brancionis, Lob.

V. Cicutaria palustris latifolia alba.
Cicutaria alba, Lug.
Cicutaria palustris fl. candido, Cam.
an Meum Silesianum, Ejusd.

VI. Cicutaria palustris latifolia rubra.
Cicutaria rubra, Lugd.
Cicutaria pal. fl. purpureo, Cam.

VII. Cicutaria palustris tenuifolia.
Ligisticum syl. Trag.
Fœniculum syl. Eid.
Cicuta palustris, Cord. in Dioscor. aquatica, Gesf. hor. Thal.
Cicutaria palustris, Lob.Tab.Ger.
Cicutaria palustris alia, Cam.
Phellandryum, Dod.Lugd.
Silaus Plinii, Cæs.
Phellandriō est Plinii l.28.c.12. aliis Silaū l.27.c.8.

IIX. Cicutaria bulbosa.
Cicutaria pannonica, Clus.pan. & hist.
Bulbocastanum coniophyllon, Cam.
Myrrhis cicutaria, Tab.

S E S E L I.

Σέσελι Dioscorid.l.3.c.60. quatuor generum, μασσαλεωτικὸν. foliis fœniculi: αἰθιοπικὸν, foliis hederæ: πελοποννησιακὸν foliis cicutæ latioribus: κρητικὸν sive τορδύλιον: Plin.l.8.c.32.ex Aristotelis l.9.hist. Cervas ante partum purgari herba quadam quæ Seselis dicatur, scribit: & l.25.c.8. Seseli cervæ enixæ à partu monstravere: & l.20.c.22. Tordylion, est semen ex Seseli.

I. Seseli montanum Cicutæ folio glabrum: an Peloponnesiacum Diosc.
Ligusticum alterum Belgarum, Lob.Lugd.
Ligusticum 2. herbariorum, Tab.
Seseli mont. 1. vel alpinum, Clus.pan.& hist.
Latiorib⁹ foliis ex horto Cl.Cōtareni habem⁹.

II. Seseli mont. Cicutæ folio subhirsutum: quod in prodromo descriptum est.

III. Seseli Creticum majus.
Tordilion sive Seseli Cret. majus, Lob.Lugd.
Pimpinellæ Romanæ alterum genus syl. Cæs.
Seseli Cret. majus, Cam.2.Tab.

IV. Seseli Creticum minus.
Ordilion Nicandri & Tordylion Diosc.Ang.
Seseli Cretici species, Eid.
Caucalis, Bellonio, Gesf.hor. Belli ep. 1. ad Clus.
Tordylion & Gordilion, Dod.gal.Gesf.hor.Lug.
Seseli Creticum, Lac. Ad. Lob. Dod. Cast. Tab. Ger.
Seseli Creticum minus, Cam.
Pimpinella Romana vulgo, Cæs.
Tordilium Creticum, Eyst.

V. Seseli Creticum fructu majore.
Tordylium majus alt. luteum λειόκαρπος, Col.

VI. Seseli Creticum minimum.
Tordylium minimum Apulum, Col.

VII. Seseli Æthiopicum salicis folio.
Seseli Æthiopicum alterum, Matth.Gesf.hor.
Seseli Æthiopicum, Ang.Ad.Lob.Cast. Tab. verum, Lug.Cam.
Seseli Æthiop. frutex, Dod.Ger.
Herba quæ pro Seseli Æthiopico ostenditur, Cæs.

IIX. Seseli Massiliense ferulæ folio.
Seseli Massiliense ferulæ aut Dauci Cretici facie, Lob.ob.
Seseli Massiliense, Matth. Lac.Gesf.hor.Lon.Cast. Lugd.Tab.nuperorum, Lob.ico.
Siler montanum Officin.Ger.

IX. Seseli Massiliense fœniculi folio, quod Dioscoridis censetur.
Seseli Massil. Ang. Dod.Lugd. Cæs. Seseli Massiliense fortè, Clus.hisp. nonnullorum, Cam.
Seseli Massiliense folio fœniculi crassiore, Ad. Lob.
Seseli Massil. Dioscoridis, Clus.hist.
Fœniculum tortuosum, Lugd.
Fœniculum petræum, Tab.

Variat in foliorum craſsitie, tenuitate, longitudine, brevitate & diviſura: in omnibus tamẽ glauca ſunt. Aliàs nomine Seſeleos Maſs. habemus, de quibus, cum adhuc dubitemus, ut & aliis umbelliferis, de iis in Theatro, ſi Deus volet.

X. Seſeli montanum fœniculi folio.
Seſeli mont.3.vel mont.anguſtif.Cluſ.pan.& hiſt. qui vult à Libanotide Dioſc. altera fructifera, non multùm differe.

XI. Seſeli paluſtre lacteſcens.
Seſeli paluſtre, Cam.

XII. Seſeli pratenſe, Silaus fortè Plin.l.26. cap.8.
Liguſticum Matthioli cenſet Geſ. hor.
Paſtinaca pratenſis Theoph.Cord.in Dioſc.
Paſtinaca nigra ſyl. Cord.hiſt.
Seſeli prat.Monſpelienſium, Ad.Lob.Lug.Cam.
Siler alterum pratenſe, Dod.
Hippomarathrum 1. Tab. ſub Fœniculo dulci, Ger.ico.

XIII. Seſeli prat. tenuif. ſive Daucus pratenſis tenuifolius: pro 2. in prodromo deſcriptus.

LIGUSTICUM.

Λιγυστικὸν (Galeno λιϐυστικὸν) ut plurimum in Liguria naſcitur, quare à λιγυεία nomen traxit, in monte ſcil. Apenino dicto: incolis πανάκες dicitur. Dioſc.l.3.c.58. Liguſticum ſylveſtre eſt in Liguriæ ſuæ montibus: panacem aliqui vocant. Plin.l.19.c.8.& l.20.c.15. Siler nunc appellant nomine à Sile deducto, quia pro Seſeli ſemine utuntur, at Veteres ipſum Seſeli, etiam Sili & Seli vocabant.

I. Liguſticum quod Seſeli Officinarum.
Siler montanũ, Trag.Guil. Ad.Lob.Dod.Cluſ.h.
Liguſticum, Matt.Lac.Caſt.Lugd.verũ, Dod.gal. Geſ.hor.Tab. ſub Leviſtico vulgari, Ger.ico.
Seſeli Maſsilioticum, Cord.in Dioſc.
Seſeli, vulgò Siler montanum, cum nullo Seſeli conveniens, Geſ.hor.
Seſeli Italicum, Caſt.
Ser montanum, Seſeli peloponenſe, Cæſ.
Semine latiore & breviore variat.

II. Liguſticum foliis cicutæ.
Siler Creticum, Cam.

III. Liguſticum ſive Siler montanum anguſtifolium: in Prodromo deſcriptum.

BULBOCASTANUM.

Βολϐοκαστάνιον, cujus Trallianus l.7.c.2. meminit, à radicis figura bulboſa, & ſapore caſtaneas exprimente, nomen habet. Βούνιον Dioſc.l.4.c.124. aliqui cenſent, cui ψευδοϐούνιον ſeq.cap.ſubjungit.

I. Bulbocaſtanum majus folio apii.
Oenanthe 1. Matth.Caſt.Lugd.
Bunium, Dod.gal.Lac.Geſ.hor.
Apios, Tur.
Bulbocaſtanum, Geſ.hor.Dod.Caſt.Tab.Ger.
Bulbocaſtanum grandius, Lugd.
Bulbocaſtanum mas Tralliani, Lugd.
Nucula terreſtris Septentrionalium, Ad.Lob.
Pancaſeolus vulgo, Cæſ.

II. Bulbocaſtanum minus.
Ornithogali ſpecies, Lon.
Bulbocaſtanum alterum, Cam.
Hoc ratione loci, foliorũ inciſuris variat: quod ex Anglia, ex Pyrenæis & mõte Calcaris habem'.

OENANTHE & FILIPENDULA.

Οἰνάνθη Dioſcoridi l.3.c.135. quaſi flos vinoſus, quòd odore & quadantenus colore, non ſint viti diſsimiles: vel potius, quod cum vite floreat: & λεύκανθον à florum candore, quos producit: cujus radix magna, in multa rotunda capitula extuberans. Plinio l.21.c.24. Oenanthe radice magna numeroſa &c. Recentiorum Oenanthes ſubjungamus, ut & Filipendulas, quæ cum Oenanthe viribus aliquantum conveniunt; Filipendula, à numeroſis illis & rotundis in radice capitibus, quæ velut ex filo quodam pendere videntur, nomen habet.

I. Oenanthe apii folio.
Oenanthe 2. Matth.Lugd.
Oenanthe anguſtifolia, Lob.ſpecies, Lugd.
Filipendula, Caſt.ico.2.vel tenuifolia, Tab.
Filipendula anguſtifolia, Ger.
Cyminum bulboſum Plinii, Col.

II. Oenanthe paſtinacæ ſyl.folio ſemine atriplicis.
Oenanthe ſpecies altera, Lugd.

III. Oenanthe chærephylli foliis.
Oenanthe 3. Matth.Lugd.
Oenanthe cicutæ facie, Ad. Lob.Lugd.
Filipendulæ altera ſpecies, Geſ.hor.
Filipendula 3. Oenanthe ſelinophyllos, Tab.

IV. Oenanthe aquatica.

Oenan-

Oenanthe 4. Matth. Lugd.
Oenanthe aquatica, Lob. aquat. repens, Cam.
Laver minus, Lon.
Bulbocastanum fœmina, Lugd.
Siser palustre, Lugd.
Petroselinum syl. vulgo, Cæs.
Filipendula aquatica vel palustris, Tab. Ger.
Juncus odoratus aquatilis, Dod.

Differentiæ ratione magnitudinis & parvitatis, multæ reperiuntur: sic aliquando bulbulis carens, quemadmodum Dod. pingit, & Lobelius duas alias icones subjungit: sic apud Monspelienses, capitulo est majore, per omnia hispidiore: apud nos minore, nec hispido.

V. Oenanthe hederæ foliis.
Oenanthe Myconi, Lugd.

VI. Oenanthe prolifera Apula.
Oenanthe Cretica, Ponæ in Bal. ital.

VII. Filipendula vulgaris, an Molon Plin. l. 26. cap. 7.
Filipendula, Trag. Dod. Matth. Cord. hist. Ang. Ges. hor. Lon. Thal. Cast. Lug. Tab. (cui & Saxifraga rubra) Ger.
Oenanthe, Fuch. Lac. Cord. in Diosc. Lob.
Oenanthe vulgaris, Ad.
Filipendula vulgaris, Eyst.

IIX. Filipendula minor: in prod. descripta.

IX. Filipendula montana fl. pediculariæ.
Filipend. mont. Dod. Tab. Ger.
Oenanthe sive Filipēd. alt. mōtana, Ad. Lob. Lug.
Alectorolophos 1. vel alpinus major, Cl. pan. & h.
Oenanthe alia Myconi, Lugd.
Crista quædam in alpibus, Cæs.

X. Filipendula montana altera.
Alectorolophos alpinus 2. Clus. pan. & hist.
Floribus est modò pallidis, modò purpureis.

PEDICULARIS seu FISTULARIA.

Pedicularis, ab effectu nomen habet, si enim à pecoribus inter cætera pabula devorata fuerit, pediculorū ingentem copiam procreat. Ἀλεκτορόλοφος seu Crista apud Plin. l. 27. c. 5. censetur, cui folia similia gallinaceæ cristæ tribuit. Imò ob florum congeriem, multiplicis & densæ Gallinacei cristæ modo fastigiatam, sic posteriores dici putant: aliqui Fistulariam nominant, quod ad fistulas & sinuosa ulcera utilis esse credatur.

I. Pedicularis alpina lutea.
Filipendula alpina, Lugd.
an Oenanthe, Cæs.

II. Pedicularis alpina filicis folio major.
Pedicularis major alpina, Lugd.
In hac varietas occurrit.

III. Pedicularis alpina filicis folio minor.
Alectorolophus alpinus minor, Clus. pan. & hist.

IV. Pedicularis alpina folio ceterach.
Herba foliis aspleno persimilis, Ges. fr.

V. Pedicularis pratensis purpurea.
Pedicularia campestris prior, Trag.
Alectorolophus, Dod. gal. Thal.
Pedicularis, Lob. Cast. Tab. altera, Lon.
Fistularia, Dod.
Alectorolophi 3. genus, Cl. pan. & hist.
Crista galli altera, sive Phthirion, Lugd.
Ruta pedicularis, Tab.
Floris color vel purpureus, vel carneus, vel candidus.

VI. Pedicularis prat. lutea, vel Crista galli.
Pedicularis campestris 2. Trag.
Alectorolophos, Ang.
Crista gallinacea, Dod. gal. Lug. Clus. hist.
Crista galli, Lob. Dod. Thal. simplici caule, Cæs.
Pedicularia lutea, Tab.
Mimulus Plinii quibusdam: mimmuli herba in prato pessima l. 18. c. 28. quamvis alii Nummulū legant, Nummulariam dictam censentes.
Variat magnitudine & foliorum latitudine, caulium numero: floribus luteis, rarius candidis: semine nigro, aut subluteo.

VII. Crista galli umbellata.

IIX. Crista galli angustifolia montana: illa pro 1. hæc pro 2. in prodromo descripta.

BARBA CAPRÆ.

Barba capræ, à florum figura, quæ barbam caprinam aliquo modo refert, nomen obtinuit: & prima Melandryon Plinii l. 26. c. 7. censetur, cujus descriptio talis: Melandryon nascens in segete ac pratis flore albo, odorato. Altera ejusdem l. 24. c. 19. Rhodora: herba, inquit, quam Galli Rhodoram vocant, caulem habet virgæ ficulneæ modo geniculatum, folia urticæ, in medio exalbida, eadem procedente tempore tota rubentia, florem argenteum.

I, Barba capræ floribus oblongis.
Barbula capræ & barba caprina syl. Trag.
Barba capri, Fuch. Dodon. gal. ico. capræ, Lugd. Eyst.
Barba caprina, Ges. hor. altera, Lon.
Potentilla 2. Ang.

 Drymo-

Drymopogon 1. Tab.
II. Barba capræ floribus compactis.
Barbula caprina prior, Trag.
Barba capri, Dod.gal.desc.
Potentilla 1. Ang.
Medesusium (à Ger. Medisüß) Cord.hist.
Barba caprina 1. Lon.
Barbi capra, Ad.Lob.
Regina prati, Dod.Ger.
Ulmaria (à foliorum forma) Gesf.cat. Clus.pan. & hist.Lug.Cam.Tab.
Argentilla major, Thal.

SECTIO SEXTA.

VALERIANA; NARDUS.

VALERIANA *Dioscoridi l.1.c.10. ἄγρια νάρδος, eo quòd radices cum quadam odoris gravitate Nardum æmulentur: imò & viribus Nardo similes, Galeno & Aegineta auctoribus. Plinio l.12.c.12. Nardum Creticum, aliqui agriam vocant, alii phu folio olusatri &c. & l.21. c.20. Nardus quod Phu appellavimus. Officinis & herbariis Valeriana, à multis quibus valet facultatibus: quare & Theriacaria dicitur.*

Genera duo, una descriptione Dioscorides proposuisse videtur: folia namq; olusatri, majori Valerianæ: folia Elaphobosci, mediæ: radices priori, floris color, mediæ convenit.

I. Valeriana hortensis: Phu folio Olusatri Dioscorid.
Valeriana vera, seu Nardus agrestis, Trag.
Phu magnum, Fuch. Matth. Tur. Lac. Lon. Lugd.
Phu majus Matth.Cord. hist.
Phu verum, Cord. in Dioscorid. Fuch.hortense, Gesf.hor.
Phu ponticum, Tab.
Valeriana major, Ang.Ad.Lob.Cam.Eyst.
Valeriana optima, Cæs.hortensis, Dod.Ger.
Carpesium, Cast.
II. Valeriana foliis Calcitrapæ.
Valeriana annua seu æstiva, Clus.hist.
III. Valeriana peregrina purpurea albáve.
Valeriana Indica, Clus.hist.
Valeriana peregrina ocimi folio, Col.
In Phytopin. sub 4. in prod. sub 6. & in Matth. figurâ additâ, descripsimus.
IV. Valeriana syl. major.
Phu similitudine Elaphobosci, Dioscoridi.
Valeriana, Brunf.Gesf.hor.altera, Cæs.
Valeriana vulgaris, Trag.Cord. in Diosc.Lac.
Valeriana syl. Ad. Lob. Dod. Cam. Eyst. prima, Clus.hist.
Valeriana major, Dod.gal.Lug.Thal.
Phu Dioscoridis, Brunf.Col.vulgare, Fuch.Tur. Tab.
Phu Germanicum, Fuch.
Phu majus commune, Gesf.hor.
Phu parvum, Matth.Lac.Cast.
Valeriana major, Tab. major syl.Ger.
V. Valeriana syl. major montana.
Valeriana 3. Trag.
Valeriana montana & 3. Tab.
VI. Valeriana palustris major: quæ 1. in Prod.
VII. Valeriana cærulea.
Phu græcum, Dod.gal. Lugd. peregrinum, Gesf. hor.
Valeriana peregrina, Ad.Lob.Cam.
Valeriana græca, Dod.Tab.Ger.
Pseudovaleriana dici potest, nam præter foliorum similitudinem, nil cum Valeriana commune habet: flore est communiter cæruleo, aliquãdo albo.
Valeriana Græca fl. cæruleo &
Valeriana Græca fl. albo, Eyst.
IIX. Valeriana palustris minor.
Valeriana exigua vel. 4. Trag.
Valeriana min. sive palust. Thal.Ger.minor, Ad.
Valeriana minor syl.Lob.Lug. minima, Dod.syl. sive palustris min.Cam.
Phu parvum, Dod.gal.minus, Gesf.hor.Lon.Tab. minimum, Matth.Cast.Lug.Cam.ep.
IX. Valeriana palust. media parum laciniata: quæ 2. in Prod.
X. Valeriana alpina prima: quæ pro 4. in phytop. pro 3. in prod. describitur.
XI. Valeriana alpina altera.
Phu saxatile seu petræum, Gesf.hor.
Valeriana syl.alpina 1. latifolia, Clus.hist.
XII. Valeriana alpina scrophulariæ folio: quæ 6. in phytop.4. in Prodromo.

an Va-

an Valeriana inodora 1.Cæſ.

XIII. Valeriana montana ſubrotundo folio.

Valeriana montana,Lugd.

XIV. Valeriana montana inodora.

Valeriana inodora altera,Cæſ.

Valeriana annua ex Ilva,Cam.

XV. Valeriana alpina Nardo celticæ ſimilis.

Valeriana ſyl.alpina 2.ſaxatilis,Cluſ.hiſt.

XVI. Valeriana alpina minor:quæ 5.in Prod.

XVII. Valeriana rubra.

Polemonii altera ſpecies,Dod.gal.Geſ.hor.

Limonium Monſpelienſium,Geſ.hor.

Ocymaſtrum Valerianthos,Ad.Lob.

Valeriana rubra,Dod.Tab.Cam.Ger.Eyſt.

Valeriana inodora 3.Cæſ.

Phu peregrinum,Cam.ep.

Sunt qui Narciſſum Virgilii & Columellæ in hortis: alii Behen rubrum: alii Struthium: alii Condurdum Plinii l.26.c.5. velint.

XIIX. Valeriana rubra anguſtifolia: quæ 7. in Prod.

XIX. Valeriana campeſtris inodora major.

Bupleuron Hipp.apud Plin.l.& c.22.videtur.

Locuſta quibuſdam,Geſ.hor.

Phu minimum alterum,Lob.Lugd.

Album olus,Dod.

Polypremon Caſsiani: Chalceum Plinii l.26.c.7. à foliorum colore,Lugd.

Valeriana campeſtris,Cam.

Lactuca agnina,Tab.Ger.

Bupleuron,Cæſ.

an Valerianella altera nudo umbilicato & brevi ſemine,Col.

Variat magnitudine, foliis anguſtioribus, latioribus & integris: quare figuræ duæ apud Taber. & Ger.reperiuntur,& abortiva, floris explicatione ab inſectis prohibita.

XX. Valerianella echinata.

Valerianella cornucopoides echinata,Col.

XXI. Valerianella ſemine ſtellato.

Phu minus petræum,Tab.

Valeriana petræa,Ger.

Valerianella altera tenuifolia ſemine Scabioſæ ſtellato,Col.

XXII. Valeriana ſyl.foliis tenuiſs.diviſis.

Phu minimum,Ad.Lob.Lugd.

NARDUS MONTANA & Celtica.

Nardus montana, νάρδος ὀρεινὴ & θυλακῖτις, Dioſc.l.1.c.7. at Celtica, quæ Spica Celtica, vel Romana Officinis, Eid.cap.8. κελτικὴ νάρδος, ἡ ἀλιούγγια ſive Saliunca, & l.6.c.19. ὀρεινὴ dicitur. Saliunca Plinio l.21.c.7.& 20. & Nardus Gallica l.& c.12:& l.21.c.20.

I. Nardus montana radice olivari.

Nardus montana,Matth.Ang.Ad.Lob.Lug.Cluſ. hiſt.Cæſ.Cam.Tab.

Radices binas, ternas & quaternas aſphodeli modo,habet.

II. Nardus montana radice oblonga.

Nardus mont.longius radicata,Cam.ep.

III. Nardus Cretica filipendulæ radice.

Nardus Cretica Valerianæ ſimillima, Hon.Belli p.4.

Nardus Cretica Belli,Pon.

IV. Nardus Celtica Dioſcoridis.

Nardus Celtica, Matth.Cord.hiſt.Geſ.hor.Tur. Guilan.(cui & Saliunca) Ad.Lac.Lob.Caſt.Cam. Tab.Ger.

Nardus alpina ſeu celtica,Cluſ.pan.& hiſt.

Nardum gallicum,Cæſ.

Spica Celtica,Lugd.

V. Nardus Celtica altera.

Spica celtica,faſtigiato floſculorum ordine,Cam. ep.

Spica celtica,Tab.

Nardus celtica repens,Ger.

VI. Nardus ex Apulia.

Saliunca Neapolitana,Lugd.

Phu minus Apulum,Tab.

VII. Nardo celticæ ſimilis inodora: in Prodromo deſcripta.

IIX. Nardo Celticæ ſimilis hirculus.

Hirculus.Ad Lob.Cam.ep.Cæſ.Tab.Ger.

Hirculus veterum,Cluſ.in Gar.Lugd.

Hirculus & Nardus Samphoritica,Ang.

LIBER QVINTVS.

SECTIO PRIMA.

SOLANUM; MANDRAGORA; HYOSCYAMUS; Nicotiana; Papaver; Hypecoon; Argemone.

SOLANUM.

SOLANUM, στρύχνον Græci vocant, quod vitem, vel acinum, aut tale quid signat. Theoph.19.hist.12.14.& … duo genera habet, ubi Gaza Vesicariã reddidit: at Diosc.l.4.c.71.genera quatuor recensuit: 1. στρύχνον κηπαῖον Solanum hortense: 2. ἁλικάκαβον ἢ φυσαλλίδα halicacabum, aut vesicarium: 3. ὑπνωτικὸν somniferũ: 4. μανικὸν manicum. Plin.l.27.c.13. Solanũ, inquit, Græci Strychnon vocant: & l.21.c.31. Strychni genera quatuor enumera…

Solanum bacciferum.

I. Solanum Officinarum.

Solatrum, Brunf. vulgare, Trag. minus, Cæs.

Solanum, Lon. hortense, Matth. Fuch. Ang. Dod. Ges. hor. Lob. Lugd. Cam. Ger. sativum, Tab.

Solanum nigrum, Cord. in Diosc. & hist. quod edendo est.

Cuculus & Cacubalum Plinii, Ang.

Solanum hortense, Circeæ aut Phaseoli folio, Ad.

Variat foliis magis laciniatis, ut Fuch. figura: alia halicacabi, ut Lob. exprimit: acinis nigricantibus & fuscis: puniceis, quod Solanum puniceum Cord. hist. rubris, luteis, quod Solanum luteum Ges. hor. Sic in arenosis Michelfeldæ vix palmam excedens, reperitur.

II. Solanum vesicarium, quod folliculi vesicæ inflatæ similes: vel ut Plin. l.21.c.31. quoniam vesicæ & calculis prosit.

Saxifraga rubra & 4. Brunf.

Solanum halicacabum, Trag. Matth. Lac Ad. Lob. Lugd.

Halicacabum, Ang. Cast. vulgare, Fuch. Tur. Eyst.

Halicacab. vesicarium, Cam.

Vesicaria, Cord. in Diosc. Ges. hor. Cæs.

Vesicaria vulgaris, Dod. gal. prima, Cast.

Solanum vesicarium, Ges. hor. Dod.

Halicacabum, sive vesicaria, Cord. hist. Ges. hor.

Alkekengi, Lon.

III. Solanum vesicarium Indicum.

Halicacabum sive Solanum Indicum, Cam. Eyst.

IV. Solanum μελανόκερασος.

Solanum hortense nigrum, Trag.

Mandragora Theoph. Dod. gal. Ang. Guiland. morion, Fuch. ico. Lon. tertia species, Cord. in Dioscor.

Solanum majus, Matth. Cast. Cæs. Cam.

Solanum somniferum, Fuch. Tur. Ad. Lob. Lugd.

Solan. lethale, Dod. Clus. hist.

Solanum sylvaticũ, Ges. hor. syl. sive lethale, Thal.

Belladonna, Clus. pan.

Duum est generum: 1. foliis amplioribus & flore majore: 2. foliis & floribus minoribus.

V. Solanum somniferum bacciferum.

Solanum somniferum alterum, Matth. Ges. hor. Lugd. Cam.

Solani lethalis aliud genus, Dod.

Solanum somniferum, Lon.

Solanum de Hiericho, Cast.

VI. an Solanum manicum ex Guinea.

Fructus minor 8. Paludani, Clus. ex l.2.c.20.

VII. Solanum somniferum verticillatum.

Solanum somniferum, Matth. Guil. Ges. hor. Lac. Clus. hisp. & hist. Dod. Ad. Lob. Cast. Lugd. Cæs. Cam.

Acini in folliculis hirsutis, per maturitatem nunc rubri, nunc ex rubro crocei sunt.

IIX. Herba à militibus ad civitatem Philippi evulsa & gustata, eos prope ad furorẽ & insaniam redegit, qui tamen affectus paulo post mitior redditus: par. 9. Ind. occid. addit. quid est?

IX. Solanum fruticosum bacciferum.

Strychnodendron, Ges. hor. Ad. Lob. ob. Eyst.

Amomum, Ges. hor. Lob. ico. Plinii, Ger.

Solanum arborescens, Cast. Cæs. Cam.

Solanum fruticosum, Ges. hor. Tab.

Solanum Americanum, Lugd.

Pseudo-

Pseudocapsicum,Dod.
X. Solanum quadrifolium bacciferum.
Aster sed non Atticus,Trag.
Herba paris , Matth.Ang.Dod.Cast.Cæs.Lugd.
Thal.Ger.Eyst.
Paris herba,Lon.Cam.
Aconitum Pardalianches,Fuch.Tur.
Aconitum sive Pardalianches monococcon, Cord.in Diosc.& hist.
Solanum tetraphyllon,Ges.hor.Ad.Lob.
Aconitum salutiferum,Tab.
Folia habet communiter quatuor, aliquando tria,quinque,& sex.
XI. Solanum triphyllon Brasilianum : 3.loco in Prodromo describitur.
XII. Solanum Scandens seu Dulcamara.
Dulcis amara Trag.Dulcamara,Dod.Lugd.
Amarum dulce,Cord.in Diosc.
Amara dulcis,Ges.h.Ang.Lob.ico.Lō.Tab.Ger.
Vitis syl.Matth.Lac.Cast.Cam.
Solanum γλυκυπικρον Thal.
Salicastrum Plinii,Guil.the.Cæs.
Circæa Monspeliensium,Ad.Lob.ob.Cam.
Videtur quibusdā ἄμπελος ἀγρία Diosc.l.4.c.183. sed muscosum florem suæ Viti tribuit. Salicastrū Plinii l.22.c.1. Aliis Cyclaminus altera Diosc. & Melotron Theophrasti.
Floris color communiter cæruleus, rarius albus est.
Dulcis amara flore pleno &
Dulcis amara fl.cæruleo vulgatior,Eyst.
XIII. Solanum tuberosum esculentum, sub 9.in Phytop.sub 1.in Prod.& Matth.descriptum.
Picnocomu Dioscoridis,Cortuso.
Papas radix ex qua edulium Chunno dictū conficitur : Joseph. Acosta l.4.c.17. imò panis loco utuntur,quem Chunno vocant:Eid.l.3.c.20.
Papas Pape radicis genus tuberum specie,sed exigui corporis:par.6.Ind.occid.c.20.
Arachidna Theoph.Papas Peruvianorū,Clus.hist.
Papas Peruanorum.Eyst.
Hujus aliud genus in calidioribus fundis,ex quo [illegible]tcula Locro appellata parāt:Jos.Acosta l.4.c.17.
XIV. Solanum racemosum cerasorū forma : [illegible]ro 2.in Prod.descriptum.

Solanum pomiferum.

I. Solanum pomiferum fructu rotundo striato molli.
Lycopersicon Galeni,Ang.
Poma amoris , Dod.gal.Ad.Lob.Cam.ep.Tab. Ger.
Pomum amoris,Lugd.Cam.
Malum & pomum aureum,Ges.hor.
Aurea mala,Dod.Cast.
Solani pomiferi genus aliud,Ges.hor.
Tumatle Americanorum,Guil.pap.
Mala insana,Cæs.
Aliqui ad Solanum furiosum referunt:aliis Glaucium Dioscoridis est.
Fructus cōmuniter lutei,auricolores, aliquādo pulchre rubentes : rarius albi : est & surrectis cubitalibus cauliculis,quod per omnia minus est.
Poma amoris fructu luteo &
Poma amoris fructu rubro, & Mala Peruviana, Eyst.
II. Solanū pomiferū fructu rotūdo striato duro.
Solanum pomiferum,Lob.Lugd.Tab.Ger.Eyst.
Mala æthiopica,Dod.Lugd.Ger.
Capsicum rotundum Dalechampii,Lugd.
Folia magis minúsve sinuosa : in caule aliquando ut & in foliis,modo infernè, modo supernè, parvi aculei.
III. Solanum peregrinum fructu rotundo.
Hyoscyamus peregrinus Dalechampii,Lugd.
IV. Solanum pomiferum fructu oblongo.
Mala insana,Trag.Fuch.Dod.Lac.Lon.Tab.Ger.
Malum insanum,Ges.hor.
Melongena, Matth.Cord.hist.Ad.Lob.Cast.Lug. Cam. & Verengena Toletanorum.
Solanum hortense & Pyra insana,Cæs.
Melanzana fructu pallido,Eyst.
Videtur Strychnon hort.Dioscoridis, urbanum Theoph. Esculentum Galeni, & tertium genus Plinii.
Variat flore purpureo,albo : fructu,albo,purpureo,luteo : figura quandoque oblonga,aliquando instar mali rotunda.
V. Solanum pomiferum fructu incurvo.
Melantzana, Arabum Melongena & Bedengian, Rauw.Lugd.
Variat colore fructus, qui flavus, cinereus,& purpureus.

Solanum pomiferum fructu spinoso.

I. Solanum pomiferum fructu nigro spinoso
Melantzana nigra, Bathlesihaia Æthiop.Rauw Lugd.
Fructu est longo,rotundo : atro,subnigro.
II. Solanum spinosum fructu rotundo.

Pomum

Pomum Hiericonticum, Imper.

III. Solanum pomiferum folio rotundo tenui.
Cachos Indorum Monardi, Lugd.

IV. Solanum pomo spinoso rotundo, longo flore.
Stramonia sive pomum spinosum, Trag.
Nux metella, Matth. Cast. Acost. Cam.
Nux methel Avicennæ, An 3. Fuch. Ges. hor.
Hyoscyamus Peruvianus, Cord. hist.
Tatula Turcarum, Guiland. pap.
Paracoccalon sive barycoccalon, Græcis recentior. Melospinus Venetis: Malus Peruviana Gallis: corona regia quibusdam: Solanum Romanũ, Monspel. Guiland. l. c.
Stramonia, Fuch. Dod. Ges. hor. Lac. Lugd. Dod. Cam. Eyst.
Stramonium peregrinum, Ad. (an Solanum manicum) Lob. Ger.
Hippomanes Cratevæ, Ang. Ges. hor.
Solani pomiferi genus 3. Ges. hor.
Solanum spinosum, Tab.
Solani pomiferi genus 3. Cæs.
Malum spinosum, Cæs.

V. Solanum fœtidum pomo spinoso oblongo. an Manicum Diosc. ex hoc Muslac fieri ajunt.
Tatoula, quæ Nux Methel Arabum: Græcis, Solanum somniferum, Bellon.
Datura, Garziæ, Acost. Cast. Lugd. prima, Cast.
Nuci metellę congener, Cam. ep. Tatula, Eid. hor.
Solanum manicum, Col.
Stramonium spinosum, Ger.
Datura Turcarum, Eyst.
Dutroa, Linsc. par. 2. Ind. or. c. 33. par. 3. c. 1. & par. 4. c. 17.
Dutroa, Hispanis. Burlatoria: Arabibus, Marana: Persis & Turcis, Datula. Palud. in Linsc.

Variat floris colore: est vulgari flos albus magnus: alterius flavus: tertii, Hyosciami floribus accedit: quare tres Daturæ, Costæo: nunc & purpureo habetur.

VI. Solanum fœtidum pomo spinoso rotundo semine pallido.
Datura Ægyptiaca flore pleno, Pon. Ital.
Stramonia Ægyptiaca flore gemino altero alteri innato, C. Bauhini, du Bry.
Communiter duo flores alteri innascuntur.

VII. Solanum Ægyptiacum flore pleno.
Stramonia Ægyptiaca flore pleno extrinsecus purpurascente, intrinsecus albicante C. Bauhini, du Bry.

Solanifolia.

I. Solanifolia Circæa dicta major.
Lappa syl. Trag.
Ocimastrum verrucarium, Ges. hor.
Circæa Lutetiana, Lob. Dalech. Lugd. Ger.
Helxine sylvestris, sive fluviatilis, Thal.
Herba D. Stephani, Tab.
Circæa, Eyst.

II. Solanifolia Circæa alpina.
Circæa minima, Col.

III. Solanum Mexiocanum flore magno.
Magnæ admirationis herba Peruviana, Lob. Cast.
Marabilles, del Peru & Hachal Indi, Clus. pan.
Admirabilis Peruviana, Eid. hist.
Gelseminum rubrum & Mandragora Theoph. Cæs.
Gelseminum sive Jasminum Indicum, Cam.
Jasminum rubrum Dalechampii, Lugd.
Viola Peruviana, Tab.
Mirabilia Peruviana, Ger.
Jasminum Indicum seu flos mirabilis Peruanus, Eyst.
Jasminum Indicum flore rubro & variegato, Eid.

Flores purpurei seu Kermesini coloris, latericei, flavi aut pallentes, obsoletè rubentes, exalbidi, binis coloribus ex purpureo & luteo mixtis: sic ex rubro, luteo, albo, in uno flore magna varietas: nonnunquam albo & purpureo simul dimidiatim in eodem flore tingitur: sive inæqualibus vel latis, vel minutis maculis purpureis tam punctatim, quàm virgatim album colorem intercurrentibus, quandoque radiis flavis per longitudinem flores distinguentibus.

IV. Solanum Mexiocanum flore parvo: sub Solano 4. in Prodromo describitur.

V. Solanum Indicum hirsutum corymbiferum.
Solani Indici genus, Clus. exot. l. 4.

MANDRAGORA.

Μανδραγόρας. ἢ ἀντίμηλον. ἢ κιρκαία. Dioscorid. l. 4. c. 76. Mandragora, quod ad mandras pecorum, aliasq; speluncas proveniat. Circæa, nomine a Circe deducto, quoniam radix ad amatoria conducere videatur.

Genera

Ranũculi tertii, tertium & quartum genus, Thal.

Flore eſt candido, aut ex purpura rubente, modo dilutiore, modo intenſiore colore, ſubcæruleo, carneo, roſeo: hinc Taber. tres figuras habet, Ranunculi albi, purpurei, & ex rubro purpurei nomine. Et Thalius tertio generi quod flore eſt candido, ſpecies tres tribuit, foliis & floribus majoribus, minoribus & medio modo donatis: quartum è candido rubet, & ratione foliorum majus & minus eſt.

VI. Anemone nemoroſa flore minore: hæc in prodromo 1. eſt.

an Ranunculi tertii generis ſpecies minor, Thal.

VII. Anemone nemoroſa ſterilis foliis punctatis.

Ranunculi tertii quintum genus, Thal.

Ranunculi nemoroſi vitium ἀκτέφυλλος, Cat. Altorff.

IIX. Anemone nemoroſa flore pleno albo.

Anemone limonia plena albo flore, vel

Ranun. ſylvarum pleno albo flore, Cluſ. hiſt. Eyſt.

IX. Anemone nemoroſa flore pleno purpureo.

Anemone limonia pleno purpureo flore, vel

Ranunculus ſylvarum pleno flore purpuraſcente. Cluſ. hiſt.

Ranunculus nemoroſus flore pleno, Eyſt.

X. Anemone nemoroſæ affinis peregrina 1. candido aut purpuraſcente flore.

Anemone λειμώνια peregrina 1. Cluſ. hiſt.

XI. Anemone nemoroſę affinis peregrina 2. flore herbacei coloris.

Anemone λειμώνια peregrina 2. Cluſ. hiſt.

PULSATILLA.

ANemones alterum genus quæ Limonia vocatur, Plin. l. 21. c. 11. ex Theoph. 6. hiſt. 7. Anemone genus (Gaza Fremium vertit: Plin l. 21. c. 23. Phenion habet) quod Leimonion vocant: hanc ſunt qui Pulſatillam eſſe velint. Pulſatilla nominatur, quod ſeminum tremuli pappi leviſſimo flatu, huc atq; illuc agitentur, unde & Herba venti dicitur, quare ὀείγερον dici poteſt.

I. Pulſatilla folio craſsiore & majore flore.

Kü heſchell / Brunf.

Herba venti, Trag. Lon.

Pulſatilla Matthiol. Geſ. hort. Caſt. Dod. Ad. Lug. Tab.

Pulſatilla vulgaris, Lob. Ger. recentiorum, Cæſ. communis, Cam.

Pulſatilla vulgaris dilutior, Cluſ. pan. & hiſt.

Herba Sardoa, Dod. gal.

Anemone ſyl. Fuch. communis, Tur. montana, Geſ. hor.

Anemone ſpecies, Geſ. hor. Thal.

Anemone 10. vel leptophyllon, Cord. hiſt.

Anemone limonia & Samolus Plinii, Dalech. in Plin.

Ranuncul. 2. Lac. Dioſc. 2. ſpecies, Geſ. hor.

Colore ut plurimum violæ nigræ purpureo, & obſoletiore intenſiore & remiſsiore pro loci ratione: in umbroſis dilutiore, in apricis coloratiore: pleno etiam flore reperiri ſignificatum.

II. Pulſatilla folio tenuius inciſo & flore minore, ſive paluſtris: hæc in prodromo primo loco deſcribitur.

III. Pulſatilla flore minore nigricante.

Pulſatilla altera, Dod. Lugd.

Pulſatilla flore clauſo, Lob. ico.

Pulſatilla vulg. ſaturatiore flore, Cluſ. pan. & hiſt.

IV. Pulſatilla apii folio vernalis flore majore: quæ 2. in Prodromo.

V. Pulſatilla apii folio vernalis fl. minore: quæ 3. in Prodr.

VI. Pulſatilla apii folio autumnalis: quæ 4. in prodr.

VII. Pulſatilla folio Anemones ſecundæ, ſive ſubrotundo: quæ 5. in prodromo.

IIX. Pulſatilla flore rubro obtuſo.

Pulſatilla rubra, Dod. Ad. Lob. Lug. Tab. Ger.

an Anemone 4. Cam. ep.

IX. Pulſatilla flore albo.

Anemone alpina, Geſ. fra.

Anemone ſylv. 2. Cluſ. pan. & hiſtor. Lob. ad. par. 2.

Pulſatilla alba, Lob. Lugd. Taber. Ger. flore candido, Dod.

Flos intus lacteus, exterius nõnihil purpuraſcens.

X. Pulſat. lutea apii hortenſis folio.

Pulſatilla 2. alpina, Lugd.

XI. Pulſat. lutea paſtinacæ ſyl. folio.

Pulſatilla lutea, Geſ. hor. Ad. Cam. ep.

Pulſat. 3. alpina, Lugd.

Anemone ſyl. tertia, Cluſ. hiſt.

XII. Pulſat. lutea alpina hiſpidior.

Pulſat. prima alpina, Lugd.

an Anemone lutea, Ang.

ADONIS.

Adonidis floris meminit Ovidius 10. Metamorph. qui Anemone esse à multis creditur: alii huic sequenti tribuunt. Verum quia ratione capituli cum Ranunculis conveniat, inter Anemones & Ranunculos reposuimus: Quibus dum φλὸξ Theoph. à floris flammeo igneoq; colore: & 6. hist. 6. inter vernos flores recenset.

I. Adonis hortensis.
Anem.hort.Trag.Lugd.Anemone,Lon.
Argemone 3.Tab.
II. Adonis flore majore.
Anthemis eranthemos Dalechampii,Lug.
III. Adonis hort.flore minore atrorubente.
Adonis recentiorum, aut Adonium Poëtarum, species Anemone,Ad.
Adonis recentiorum, Lob.ob. flos Adonis, Eid. ico.Cam.Ger.
Flos Adonis vulgo,Clus.hist.
Eranthemum,Dod.
Adonium, Tab.
Flos habetur miniati,lutei coloris:hinc
Adonium & Adonium luteum,Tab.
IV.Adonis syl. fl. phœniceo ejusq; fol.longioribus.
Anemone agrestis,Trag.
Anem.tenuifolia,Cord.in Diosc.Ges.hist.
Anem.tenuifolia,Cord.hist.
Adonis,Matth.Lug.
Chamęmelum eranthemum vel purpureum,Dodon.gal.rubrum,Ges.hor.
Aculeata, Lon.
Ranuncul.arvensis flore rubicundo,Cæs.
Chamæmelum purpureum,Tab.
Variat floris colore phœniceo,luteo,pallido & albo; hinc
Anem.tenuifol.alt.flore pallido,Cord.hist.
Adonis flore pallido,Cam.ep.Lugd.Tab.
Adonis 2.& 3.inter segetes,Tab.
Eranthemum flore flammeo &
Eranthemum fol.rubro,Eyst.

SECTIO TERTIA.

RANUNCULUS ejusq; SPECIES.

BATPA'XION Dioscorid. l. 2. c. 206. ἢ σέλινον ἄγριον. *Ranunculus & Apium agreste. Ranunculus, quod ranarum more humidis limitibus & opacis marginibus lætetur: aut quod ranæ, inter ejus frutices frequenter inveniantur. Apium quod foliis apium æmuletur.*

Genera complura Dioscoridi: 1. Coriandri foliis (& ad malvæ latitudinem accedentibus, Plinio) flore luteo, interdum purpureo: 2. lanuginosius (foliosius Plinius) quod syl. apium appellant: 3. minimum flore aureo: 4. huic simile flore lacteo. Idem habet Plin. l. 25. c. ultimo.

Ranunculus nemorosus.
I. Ranunculus nemorosus luteus.
Ranunculi syl.alterum genus,Trag.
Ranun.3. species,Cord.hist. tertii genus 2.Thal.
Ranun.4.species lutea,Fuch.Dod.gal.Lugd.
Ran.phragmites luteo flore, Ges.hor. nemorosus luteus, Lob.ico.Tab.
Ranun.7.Tur.9.Lon.
Ranunculus nemorosus fl.luteo,Ad.Eyst.
Anemone 6.Dod.Lug.mont.colore luteo, Cæs.
Anemone nemorum lutea,Ger.
Major est & minor, Thal. Flore communiter unico,aliquando duobus & tribus.
II. Ranũcul. nemorosus vel sylvat.folio rotũdo.
Ranunculus dulcis,sub syl.descrip.Trag.
Ranuncul.1.species,Fuch.Tur.Lon.Lugd.
Ranun.auricomus, Dod.gal.Lob.ico.Thal.
Ranun.nemorosus,Ger.dulcis nemor. Tab.
Polyanthemum,Ang.
III. Ranunculus nemorosus Thalictri folio.
Ranunculus Thalictri folio,Clus.pan.Cam.
Ranunculus pręcox 2.Thalictri folio,Eid.hist.
Aquilegia minor Dalechampii,Lug.
IV. Ranun.nemorosus Muscatellina dictus.
Aristol.rotundæ concavæ similis herbula,Trag.
Aristol.vulg.alt.radice oblonga,Ges.hor.
Capnos Plinii,Tur.
Moschatella,Cord.hist.Thal.Cam.
Ranunculus minimus Septentrionalium herbido muscoso flore,Ad.Lob.ico.
Denticulata,à radicis forma,Lugd.
Fumaria bulbosa tuberosa minima,Tab.
Radix cava minima,Ger.ico.
Ranunculus pratensis & arvensis.
I. Ranunculus pratensis erectus acris.
Ranunculus luteus,Trag.
Ranun.pratensis surrectis cauliculis,Lob.
Ranun.hort.2.Dod.Lugd.

Ranun-

Ranunculus sylvestris & 2.Tab.
Ranunculus lævis, Cæs.
Ranunculus batrachoides, Ger.
Ranun.polyanthemus maculatus, Thal.

In folii medio sæpè macula reperitur, & hic Ranunculi alt. species maculis notata, Trag. quâ communiter destituitur. Hic magis minúsve hirsutus occurrit.

II. Ranun.pratensis erectus dulcis.
Ran.pratensis vel.1.Trag.
Chrysanthemum simplex, Fuch.
Polyanthemum simplex, Dod.gal.Lugd.
Ranunculus 7.Lon.dulcis, Tab.
Ran.surrectis cauliculis, Ger.
Ranun. hortẽsis erectus flore simplici luteo, Eyst.

Hic cum latioribus quoque foliis reperiatur, idcirco apud Taber.& altera figura,
Ranunculi holeracei majoris nomine: & apud Ger.sub titulo Ranunculi auricomi.

III. Ranun.pratensis repens hirsutus.
Ranunculi 8.species, Cord.hist.
Ran.pratensis reptante cauliculo, Lob.
Ran.polyanthemos 1.Dod.Thal.
Ran.hortensis 1.Dod.Lugd.
Ran.vinealis, Tab.
Ran.pratensis etiamque hortensis, Ger.

Variat magnitudine, nã in hortis, quibus prę cęteris spontè tamen proveniens, familiarior, latioribus multo quam in pratis foliis reperitur: & nõnunquam veluti quædam maculæ inalbicant.

IV. Ranunculus pratensis radice verticilli modo rotunda.
Crus galli, Brunf.Coronopus parvus, Eid.4.
Ranunculus exiguus & 1.Trag.
Ranunculus 5.Matth.Tur.Lac.Lon.Lugd.
Batrachion Apuleii, Dod.gal. (Tab.
Ran. minor vel 3. Fuch. vel 9. Cord. hist. minor,
Ranunculus flammula dictus, Ges.hor.
Ranunculus bulbosus, Ad.Lob.Cam.Thal.Ger.
Ranunculus tuberosus, Dod.Lugd.
Ranunculus lanuginosus 1.Cæs.

Magnitudine variat, nam in saxosis, vix duarum triúmve unciarum reperitur: contrà in hortorum areolis spontè nascens, cubitum excedit: in pratis mediæ altitudinis reperitur.

V. Ranunculus arvensis parvus folio trifido.
Ranunculus minimus Apulus, Col.

Ranunculus hortensis flore pleno.

I. Ranunculus hortensis erectus flore pleno.
Ran.luteus vel 3.flore multiplici, Trag.
Ran.multiplex, Fuch.tertius, Tur.quartus, Lon.
Ranunculi 7.species coronaria, Cord.hist.
Ranunculus syl.2.Dod.Lug.
Ran.polyanthemos, Ad.Lob.polyanth.3.erectus, Cam.at.2.epit.
Ranunculus erectus hortensis fl.pleno luteo, Eyst.

Major & minor habetur: & ille dicitur
Ranunculus multiflorus maximus, Tab.
Ranunculus maximus multiplex, Ger.

Flores, Bellidum plenarum orbiculos imitantur, sæpius geminatim combinantur, ac quandoq; sobolem aliam ex se emittunt.

II. Ranunculus hortensis inclinans.
Ran.hort.reptante cauliculo, Lob.
Ran.repens flore multiplici luteo, Ges.hor.
Ran.polyanthos luteus repens, Cam.
Ranunculus hort. flore pleno, Eyst. cui major & minor est.

III. Ranunculus dulcis flore pleno.
Ran.pratensis cultura multiplex, Trag.
Polyanthemum multiplex, Dod.gal.Lugd.
Ranunculus dulcis multiflorus, Tab.
Ranunculus maximus multiplex, Ger.

IV. Ranunculus bulbosus flore pleno.
Pes corvi flore pleno, Brunf.Coronopus, Eid.
Coronopus quorundam multiplici luteo flore, Ges.hor.
Ranunculus radice bulbosa flore pleno, Cam.
Ranunculus bulbosus major, Eyst.

V. Ran.radice tuberosa fl.pleno & prolifero.
Ranunculus tuberosus flore multiplici, Dod.
Ranun. magnus Anglicus polyanthos, Lob.ico.
Ranunculus 3.Cam.ep.
Ranunculus tuberosus Anglicus vel 25.Tab.

Sæpius ex uno flore, unus & alter prodit.

VI. Ranunculus folio aconiti flore albo multiplici.
Ranunculus montanus magnus flore multiplici, Ges.hor.
Ranunculus niveus polyanthos, Lob.Lugd.
Ranunculus pleno flore albo, Clus.hist.Eyst.
Ranunculus albus multiflorus, Tab.Ger.
Ranunculus leucanthemos flore pleno, Cam.

Ranunculus echinatus.

I. Ranunculus arvensis echinatus.
Ranunculus albus sive echinatus, Dod.gal.
Ranunculus sativus, Tur.arvensis, Ges.hor.Tab.
Ranunculus arvorum, Lob.ico.Ger.

Ranunculus hortensis simp. 1. species, Fuch. Lug. altera species, Fuch. ico. quinta species vel segetalis, Cord. hist.
Ranunculus syl. tertius, Dod. Lob. ob.
Folio est aliquando latiore, aliquando angustiore, pro ratione soli pinguioris: hinc
Ranunculus arvensis latifolius & angustifol. Tab.
II. Ranunculus stellatus echinatus Creticus.
Ranunculus echinatus Creticus, Pon. Ital.
III. Ran. rotundifolius repens echinatus.
IV. Ranunculus palust. echinatus: ille sub 2. hic sub 3. in prod. descriptus.
Ranunculus Apuleii quibusdam, Clus. hist.

Ranunculus palustris & aquaticus.

I. Ranunculus palustris apii folio lævis.
Ranunculus & Sardonia, Diosc.
Ranunculus, strumea & apiastrum, Plin.
Scelerata, Apuleio.
Apium aquaticum, Trag.
Apiastrum, Cord. in Diosc.
Ranunculus 1. Matth. Ges. hor. Lac. Cast. Lug. 4. Tur. 3. Lon.
Ranun. aquaticus, Fuch. ico. palustris, Cord. hist. Dod. f. Lug. Thal. Cam. Tab. Ger.
Herba Sardoa, Guiland.
Ranunculus palustris rotundiore folio, Ad. Lob.
Ranunculus alter hirsuto semine foliis apii, Cæs.
Foliis & caulibus est alibi majoribus, alibi minoribus, floribus luteopallidis; at Cordus, & purpureis observavit.
II. Ranũculus palustris apii folio lanuginosus.
Ranunculi 2. species, vel Sardous Ranunculus, Cord. hist.
Ranunculus Sardonicus, Ang.
Ranunculus 2. Matth. Lugd.
Differt à priore, quod lanuginosus, pluribus foliorum incisuris spectetur.
III. Ranunculus aquaticus hederaceus luteus.
Ranunculus hederaceus Dalechampii, Lug.
IV. Ranunculus aquaticus cotyledonis folio.
Cotyledon aquatica, Dod. gal. palustris, Eid. f.
Herba rotũdo folio, aliquib. Acetabulum, Cord. in Dioscor.
Cotyledon aquatica acris Septentrionalium, Lob.
Ranunculus aquaticus umbilicato folio, Col.
V. Ranunculus aquaticus, folio rotundo & capillaceo.
Polyanthemum palust. aut aquaticum, Dod. gal.
Ranunculus 3. Ges. hor.
Ranun. aquatilis, Dod. Ger. aquat. hepaticę facie, Lob.
Ranun. in aquis nascens folio parum scisso, Cæs.
Ranunculus fluviatilis, Tab.
Hepatica aquatica, Lugd. palustris, Thal.
In nostro duplicia folia observantur, quæ sub aqua multifida, capillacea; quæ extra aquam rotũda & crenata: quare Cæsalp. folia alteri parũ scissa, alteri in capillaceam tenuitatẽ fissa tribuit: addens, se vidisse quoddam utrumq; genus foliorum habens, initio integrũ, procedente tẽpore capillaceũ: at in nostro foliorũ diversitas simul conspicitur.
VI. Ranunculus aquaticus capillaceus.
Ranunculus in aquis foliis in capillaceam tenuitatem scisis, Cæs.
Ranun. trichophyllõ aquaticus medioluteus, Col.

Ranunculus folio longo tàm palustris quàm montanus.

I. Ranunculus longifolius palustris major.
Ranunculus insectus 1. Cæs.
Lingua Plinii, Lugd.
Ranunculus πλατύφυλλος Thal.
Ran. lanceolatus major, Tab. flãmeus major, Ger.
Folia prima aliquando subrotũda sunt, ad Chelidoniæ minoris, aut Cochleariæ formam accedentia: quemadmodum Ranunculi latifolii nomine, hist. Lugd. exprimere videtur.
II. Ranunculus longifolius palustris minor.
Ranunculus 1. Ang. 12. Cord. hist.
Ran. flãmeus aquatilis angustifol. Ad. Lob. Lugd.
Flammula ranunculus, Dod.
Ranun. aquaticus ἀρνογλωσσόφυλλος major, Thal.
Ranun. lanceatus minor, Tab. flãmeus min. Ger.
Ægolethron Plinii l. 21. c. 13. quibusdam: aliis Enneaphyllon, Ejus. l. 27. c. 9.
III. Ranunculus palustris serratus.
Flammula, Dod. gal. aquatica, Lugd.
Flammula ranunculus folio serrato, Dod.
Ranunculus alter, Ges. hor.
Ranunculus aquatilis angustifolius serratus, Lob.
Ran. lanceatus serratus, Tab. flamm. serratus, Ger.
IV. Ranunculus montanus foliis plantaginis.
Ranunculus Pyrenæus albo flore, Clus. hisp. ap. 2. an Ranunculus phœniceus Myconi, ob similitudinem cum palmæ foliis, Lugd.
V. Ranunculus montanus folio gramineo.
Ranun. pumilus gramineis foliis, Ad. Lob. ico.
Ranunculus gramineus, Tab. Ger.
Hydropiper lanceolatum, Lugd.

VI.

VI. Ran. montanus folio gramineo multiplex.
Ranunculus folio graminis, Dod.
Ranunculus gramineus 2. multiplex, Tab.
VII. Ranunculus gramineo folio bulbosus.
Ranunculus leptomacrophyllon bulbosus, vel
Ranunculus bulbosus gramineus montanus, Col.

Ranunculus grumosa vel etiam Asphodeli radice.

I. Ranunculus lanuginosus angustifolius grumosa radice major.
Ranunculus Illyricus major, Cluf. hist.
II. Ranun. lanug. angustif. grum. rad. minor.
Ranunculus Pannonicus, Cluf. hisp.
Ranunculus grumosa radice 4. Eid. hist.
Ran. Illyricus, Dod. Lob. Tab. Cam. Ger. Eyst.
Ranunculus peregrinus alter, Cæs.
III. Ranunculus lanugin. apii folio asphodeli radice.
Ran. alter saxatilis mont. asphodeli radice, Col.
IV. Ranunculus grumosa radice folio ranunculi bulbosi: hic 4. est in Prodromo.
V. Ranunculus grumosa radice flore phœniceo minimo simplici.
Ranunc. Tripolitanus phœniceo flore, Cluf. pan.
Ran. Asiaticus grum. radice 1. Eid. hist.
Floris foliola 5. aut 6. rariùs 3. aut 4. foris phœnicei, internè miniati coloris staminibus rubris.
VI. Ranunculus grumosa radice ramosus.
Ranunculus Asiaticus πολύκλωνος sive grumosa radice 2. Cluf. hist.
Ranunculus Asiat. grumos. rad. fl. phœniceo ruberrimo, Eyst.
VII. Ranunculus grumosa radice fl. flavovario.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice flore flavo rubris venis distincto, Cluf. cur. post. Eyst.
IIX. Ranunculus grumosa radice flore albo.
Ranunc. peregrinus grumosa radice 1. Cluf. hist.
Flos quinquefolius albus suaviter rubente colore per oras mixto.
IX. Ran. grum. rad. flore albo, leviter crenato.
Ranunculus peregrinus grum. radice 2. Cluf. hist.
X. Ranunculus grum. radice flore niveo.
Ranunculus peregr. grumosa radice 3. Cluf. hist.
Ranunculus Creticus grumosa radice flore niveo, Eid. hist. ap. alt. & Eyst.
XI. Ranunculus asphodeli radice Creticus.
Ranunculus Creticus latifolius, Cluf. hist.
XII. Ranunculus latifolius bullatus asphodeli radice.
Clusius in hist. duas habet figuras, magno & parvo flore, nulla in descriptione facta mentione: ille vocatur
Ranunculus grumosa radice 1. Cluf. hist.
Ranunculus Lusitanicus Clusii, Lob. ico. Ger.
Ranunculus Lusitanicus 2. Tab. hic verò
Ranunculus autumnalis, Cluf. hisp. Ger.
Ranunculus grumosa radice 1. species 2. Cluf. hist.
Ranun. Lusitanicus autumnalis, Lob. ob.
Ranunculus Lusitanicus, Dod. Lug. primus, Tab.
XIII. Ranun. chęrophyllos asphodeli radice.
Ranunculus montanus leptophyllos Asphod. radice, Col.

Ranunculus grumosa radice flore pleno.

I. Ranũculus asphodeli radice flore sanguineo.
Ranunculus Constantinopolitanus, Cluf. hisp. Dod. Lug. Cam.
Ranunc. polyphyllos flore coccineo, Cluf. pan.
Ranunculus Asiaticus grum. radice pleno flore, Eid. hist.
Ranunculus sanguineus multiplex, Lob. Ger.
Ranunculus Turcicus sive sanguineus, Tab.
an Ranunculus primi generis purpurei floris apud Dioscorid. quem simplici flore etiam nasci verisimile est.
II. Ranunculus asphodeli radice flore subphœniceo rubente.
Ranunculus Asiaticus grum. radice pleno flore 2. Cluf. hist.
Ranunculus pleno flore ruberrimo, Eyst.
Flos ex cētum & triginta foliis, foris subphœnicei, dein miniati, interius elegantis rubri miniati ad coccineum tendentis.
III. Ranunculus asphodeli radice prolifer miniatus.
Ran. Asiat. grum. radice pleno flore 3. Cluf. hist.
Ranun. Asiat. grum. rad. fl. pleno sanguineo prolifero, Eyst.

Ranunculus montanus.

I. Ranunculus rutaceo folio flore suaverubēte.
Ranunculus præcox 1. rutæ folio, Cluf. hist.
Ranun. alpinus Coriandri folio, Pon.
II. Ranunculus alpinus humilis rotundifolius flore minore.
Ranunculi montani primi species 1. Cluf. pan. & histor.
III. Ranunculus alpinus humilis rotundifolius flore majore.
Ranunculus montanus minimus, Gesf. hor.
Ranunculi mont. primi species 2. Cluf. pan. & hist.

Ranunculus montanus,Dod.ed.belg.
Flos interdum duplici foliorum serie constat.
IV. Ranunculus mont. hirsutus albus altior.
Ranunculus alpinus albo flore,Clus.pan.
Ranun. montan. 2.vel secundi species 1.Eid.hist.
V. Ranunculus montanus hirsutus humilior Narcissi flore.
Ranunculi 2.alterum genus,Clus.pan.
Ranun.montani secundi species altera, Eid.hist.
VI. Ranunculus montanus hirsutus purpurascente flore.
Ranunculus montanus 3.Clus.pan.& hist.
Aconitum candidum ἄχυλον Dalech.Lug.
Multũ cõvenit cum Caryophyllata alpina quinquefolia majore: verùm Caryophyllata radice est odora,flore pallidè luteo in pappum abeunte.
VII. Ranunculus montanus Aconiti folio albus flore majore.
Ranunculus 4.Matth.Lac.Ges.hor.
Aconiti 5. nomine Matth. & Lugd.exprimere videntur.
Ran.albus major, Ges. fr. syl.simp. fl. Ges.hor.ap.
Ranunculus maximus leucanthemon Thal. leucanth.folio aconiti,Cam.
Ranunculus montanus 3. Cæs.4.Clus.pan.& hist.
IIX. Ranunculus montanus Aconiti folio albo flore majore.
Ranunculus flore albo vel Ran.4.externus,Dod.
Ran.albus flore simplici,Lob.albus,Tab.
Ran.mont.albus,Lug.alpinus albus,Ger.
Ran. montani quarti species alt.Clus. pan.& hist.
Aconitum batrachoides,Ad.Lob.ico.
Ranunculus 4.Dioscor. esset, nisi magnitudo obstaret,Dod.
IX. Ran. montan. Aconiti folio flore globoso.
Ranun.sextus,Matth.Lug.
Aconitum 3.Matth.Lac.Thal.Tab.cui & 5.
Aconitum lycoctonum 3.Lugd.
Anemone montana quædam,Ges.hor.
Trollius flos,Ges.fr.Clus.pan.
Ran.flore globoso,Dod.f. Lugd.Eyst. glomerato flore,Clus.hist.globosus,Ger.sive mõtanus,Cam.
Ran.mont.alp.glomeratus,Lob.mont.alter, Cæs.
Ranunculus alpinus luteus,Tab.
Major ampliore flore & quasi aureo: alter humilior,flore minore,colore ex viridi pallescente.
Albo reperiri scribit Tab.
Ranunculum alpinum album nominans.
X. Ranunculus mont.fol.Aconiti magno flore.
Ranunculus mont.major flore luteo,Eyst.
XI. Ranun.geranii tuberosi fol:qui 5.in prod.
XII. Ranun.mont.latissimo folio hirsutus.
Ranun.platyphyllos flore luteo,Clus.pan.
Ranunculus montanus 5.Eid.hist.
XIII. Ranun.mont.subhirsutus geranii folio.
XIV. Ran. mont. lanugin. foliis ranunculi pratens.repẽtis:ille pro 6.hic pro 7.in prod.describit.

Ranunculus saxatilis.

I. Ranunculus Saxatilis magno flore.
II. Ranunculus saxatilis foliis subrotundis: ille pro 8.hic pro 9.in prodromo describitur.
III. Ranunculus saxatilis minimus hirsutus.
IV. Ranunculus villosissimus Monspeliacus: ille pro 10.hic pro 11.in prodromo describitur.

SECTIO QUARTA.

ACONITUM; DORONICUM; HELLEBORUS NIGER; HELLEBORUS ALBUS ET HELLEBORINE.

ACONITUM.

AKO'NITON *Diosc. l. 4.c.77.& 78. Aconitum Plinio l.27.c.3. dictum,quoniam in nudis cautibus quas aconas nominant,nascatur. Alii hanc nominis rationem attulêre,quoniam vis eadem in morte esset, quæ cotibus ad ferri aciem deterendam,statimq; admota velocitas sentiretur. At Theoph.9.h.16.* ἀκόνιτον *appellatum ab Aconis,pago quodam Mariandynorum,quoniam ibi præcipuè proveniat.*

Genera duo Dioscoridi:alterum foliis Cyclamini,aut Cucumeris,quod παρδαλιαγχὲς, οἱ δὲ κάμμαρον, οἱ δὲ θηλυφόνον, οἱ δὲ μυοκτόνον, θηροφόνον *vocent. Alterum foliis effigie Platani,crebris divisuris,quod* κυνοκτόνον, *alii* λυκοκτόνον *appellent: cujus tria genera:unũ quo venatores utũtur:alia duo quæ Medici in suũ usum vertêre,è quibus tertium Ponticum nominatur.Theoph.l.c. Aconiti unius folio intubaceo,(forsan pro* κιχωριώδες, *legendũ* θαψιώδες) *meminit.Plin.l.27.c.2.& 3.de Aconito egit:describit foliis cyclamini aut cucumeris:cammaron dici,propter radicem cammaro marino similẽ(fortè rectius* κάμμορον, *quasi* κακόμορον *perniciosũ,ut est apud Homerũ) aliis thelyphonõ:aliquibus scorpion,quia radix scorpionum modo incurvetur:quibusdam myoctonon,quoniam mures odore necet.*

I.Aco-

I. Aconitum unifolium luteum bulbosum.
Bulbosus unifolius aut bifolius batrachoides, elleboracea herbula, Ad.
Bulbus parvus unifolius, aut bifolius batrachoides, Lugd.
Aconitum lycoctonum lut. min. Dod. Lugd.
Aconitum hyemale Belgarum, Lob.
Aconitum 3. & hyemale, Cam. ep.
Aconitũ hyemale & Ranun. monophyllos, Cam.
Aconitum aliud Dalechampii, Lug.
Elleborine, Cæs.
Aconitum hyemale Ponticum, Eyst.

II. Aconitum lycoctonum luteum.
Luparia, Trag.
Aconitum 2. Matth. Lac. Lug. Tab.
Aconitum lycoctonon, Cord. in Diosc.
Aconitum 2. vel lycoctoni species 1. Ges. hor.
Aconitum lycoctonum, Lon. luteum, Fuch. Tur. Cam. Thal. Eyst. majus, Dod. Lug. lycoctonum Ponticum, Dod. gal.
Aconitum lycoctonum vulgatius, Clus. hist.
Aconit. luteũ, Ges. fr. põticum, Ad. Lob. Tab. Ger.
Napelli 1. genus, Cæs.
In montibus ampliore caule & foliis, alibi humiliore ac foliis minoribus: flos ex pallido luteus, interdum etiam pallidior.

III. Aconitũ lycocton. albis pallidísve floribus.
Aconitum 2. flore albo, Ges. hor.
Aconitum 6. Cam. ep.
an Aconitum 6. Matth. Lugd. Tab.
Matthiolo, flos purpureus: Camerario, albus, quibusdam pallidus, venulis livescens.

IV. Aconitũ lycoct. fol. serratis siliquis oblõgis.
Aconitum lycocton. ex Cod. Cæs. Dod. Lugd.

V. Aconitum cæruleum hirsutum flore consolidæ regalis.
Aconitum cæruleum aliud, Ges. hor.
Aconitum lycoctonum primum, Clus. pan.
Aconitũ lycoct. fl. delphinii 1. Eid. hist. Cam. Eyst.

VI. Aconitũ cærul. glabrũ fl. consolidæ regalis.
Aconiti genus floribus cæruleis, Ges. hor.
Aconitum lycoctonum fl. Delphinii, Dod. Lob.
Aconitum secundum, Clus. hist.
Aconitum lycoctonum cæruleum 1. fl. delphinii, Lug. an Aconitum 4. Matth. Lac. Lugd.
Matth. florem aureum; Cam. cæruleum tribuit.

VII. Aconitum cæruleum napelli flore.
Aconitum lycocton. cæruleum secundum, Dod.
Aconitũ lycoct. 7. vel autumnale, Clus. pan. & hist.

IIX. Aconitũ coma inflexa foliis angustioribus.
Aconitum 7. Matth. Lugd.
Aconitũ lycoct. 4. vel Lynceanũ, Clus. pan. & hist.

IX. Aconitum inflexa coma maximum.
Aconitum 9. Matth. Lugd.
Aconitum lycocton. coma nutante 5. Clus. pan. octavum, Eid. hist.

X. Aconitum cæruleum seu Napellus 1.
Wenßhütlin / Brunf. Trag.
Napellus, Matth. Lon. Dod. Cast. Lugd. Cam. arboreus, Eyst.
Napellus verus cæruleus, Ad. Lob.
Napellus major latifol. & angustifol. Tab.
Napellus reticulatus, Cæs.
Aconitum lycoct. cæruleum, Dod. gal.
Aconitũ 2. vel lycoctoni species altera, Ges. hor.
Aconitum lycoctonum 6. Clus. hist.
Aconitum cæruleum, Ges. col. Thal.
Foliis est latioribus, angustioribus, flore cõmuniter cæruleo, aliquando purpureo, roseo, albo, & è cæruleo & albo colore variegatus, qui Napellus flore variegato, Eyst.

XI. Aconitum violaceũ seu Napellus secundus.
Acon. lycocton. 2. vel præcox Tauricũ, Clus. pan.
Acon. lycocton. 4. Tauricum, Eid. hist.

XII. Aconitum purpureum seu Napellus 3.
Aconitũ lycocton. 3. vel Neubergense, Clus. pan.
Aconitum lycocton. 5. Neubergense, Eid. hist.

XIII. Aconitum cæruleo purp. flore maximo, sive Napellus 4.
Aconitũ lycocton. 6. vel Judenbergense, Clus. pan.
Aconitum Judenbergense, Eid. hist.
Acon. fl. cæruleo, Napellus serotinus, Cam.
an Lycoctonum sativum pentacarpon, Cord. hist.

XIV. Acon. cærul. minus, sive Napellus minor.
Aconitum lycoct. cærul. parvum, Dod. Lug. facie Napelli, Lob.
Aconitum lycoctonum 10. Clus. hist.
Thora Italica, Eid. pan. Cam.
In editioribus locis exilius provenit.

XV. Aconitum ramosum parvo flore.
Aconitum 8. Matth. Lugd.
Floribus est luteis: Matt. purpurascentibus nitet: at Camerario rubescentibus.

XVI. Aconitũ racemosũ: an Actæa Plin. l. 27. c. 7.
Chistophoriana, Ges. hor. Dod. Ad. Lob. Clus. hist. Tab. Cam. Ger. Eyst. & Costus niger quorũdam.
Barba capri quibusdam, Cæs.
Napellus racemosus, Lugd.

XVII. Aconitum salutiferum, seu Anthora.
Anthora dicta quasi ἀντιφθορά, quòd Thoræ Alexipharmacũ sit. Avicennæ, Napellus Moysis & herba Napello similis, ejusq; veneno repugnans.
Antora, Matth. Gef. hor. Lon. Cæf. Caft. Cam.
Anthora, Ad. Lob. Dod. Tab. Ger. vulgaris, Cluf. (hift.
Aconitum salutiferum, Gef. hor.
Flore est luteo: Taber. secũdæ meminit, quę solo floris colore cæruleo à priore differt: habet & tertiam ex Pandectario, foliis asari crenatis, radice rotunda amara: sed quid est?

ACONITUM PARDALIANCHES.

I. Aconitum pardalianches 1. seu Thora major.
Pseudoaconitum pardalianches, Matth.
Aconitum 1. seu pardalianches majus, Gef. hor.
Aconitum Ghini, Ang.
Limeum Plinii, Ang. Lugd.
Herba thora, limeũ vocari falsò credit, Guil. pap.
Tora venenata, Gef. lun.
Pthora Valdensium, Ad. Lob. ico. Cluf. hist.
Thora Valdensis, Cluf. pan. Caft. Lug. Cam. mas & fœmina, Tab. Ger.
Tora major, Cam. ep.
Foliorũ exortu, situ & numero variat: enascitur enim uno folio, duobus, idque vel statim à radice, vel nullo à radice, sed in caule duobus majusculis, vel tribus, vel quatuor, vel quinque ad summum: hinc Taber. fœminam quatuor, marem duobus foliis magnis pingit.

II. Acon. pardaliãches alterũ, sive Thora minor.
Aconitum primum minus, Gef. hor.
Tora minor, Gef. de acon. Cam. ep.
Thora Valdensis, Dod.
Thora Sabaudica & Thora mõtis Baldi, Tab. Ger.
Limeum pardal. genus uno folio, Lugd.
Ranunculus gramnoia radice 3. Cluf. hist.
Hujus folia breviora supernè latiora & magis incisa, quàm Thorę Valdensis, vel è monte Baldo: hujus flos, Clusio quinis foliis, illorum, quaternis duntaxat foliis exprimitur.

III. Aconitum pardalianches Dioscoridis creditum Matthiolo.
Aconit. pardalianches, Matth. Lac. Dod. gal. Caft. Lug. Tab.
Aconitum Matthioli, an in rerum natura sit dubitat Gef. hor. & lun.
In Lugd. hist. primum Matthioli figura exhibetur: dein in append. iconi prius propositæ, ramulus floribus onustus adpingitur. Quod aliqui cõmentitiũ existimant: Lug. historiæ author, plantã in Allobrogibus nasci scribit: quid sit ignoramus.

Herbæ venenatæ & earum antidota.

I. Ourari.	I. Turara.
II. Aparaepo.	II. Wape.
III. Corassi.	III. Cutarapama.
IV. Parapara.	IV. Macatto.

Hę solo nomine, par. 8. Ind. occid. proponuntur, sed quid?

DORONICUM.

Doronici vox ab Arabibus petita, qui Doronigi sive Durungi dicũt: hoc aliqui inter Aconita referũt, eò quòd illo canes interficiãtur: aliqui ab Aconito separãt, siquidẽ sine noxa usi sint: & licet canes interficiat, dãtur & alia quæ brutis, nõ tamẽ hominibus obsunt; ut vulpes, Aloë saluberrima & Amygdalis amaris necari, Plutarchus auctor est.

I. Doronicum radice dulci.
Aconitum Pardaliãches Theophrasti, Matt. Lug. Taber.
Doronicum Austriacum alterũ, Cluf. pan. Cam.
Doronicum 3. Austriacum 2. Cluf. hist.
Doronicum 2. longifolium, Tab. minus, Ger.
Doronicum radice repente, Eid.

II. Doronicum radice scorpii brachiatâ.
Aconitum pardalianches Plinii, Matth. Dod. gal. Lug. Tab. alterum, Dod.
Doronicum brachiata radice, Lob. Lug. Ger.
an Doronicum radice nigra, Col.

III. Doronicum radice scorpii.
Aconitũ pardalianches minus, Matth. Lugd. Caft. primum, Dod.
Doronicum, Ang. Cord. hist. Gef. hor. Lon. Cæf. Eystett.
Doronicum Romanum, Gef. hor. Lug.
Doronicum alterum, Ad.
Doronicum primum, Tab. minus, Cam.
Doronicum majus, Ger.
Doron. latifolium, Cluf. pan. & hist.
Doronici tertii varietas, Ad. Lob.
Ob triplicem hanc Aconiti pardalianchis differentiam, triplicem esse Doronici varietatem, non sine causa suspicari licet.

IV. Doronicum plantaginis folio.
Doronicum primum, Ad.
Doronicum minus officinarum, Lob. Lugd.
Doronicum angustifolium, Cluf. hist.

V. Do

V. Doronicum plantaginis folio alterum.
Aliſma, Matth. Caſt. Cam. Eyſt. alpinum, Geſ. hor. Thal.
Caltha alpina, Geſ. hor. Tab.
Calendula alpina, Ger.
Nardus Celtica altera, Ad. Lob. Lugd.
Chryſanthemum latifolium, Dod. Lug. Ger.
Doronicum 5. Germanicum & 6. Pannonicum, Cluſ. hiſt.
Damaſonium ſive Aliſma, Lugd.
Ptarmica montana, Lugd.
Damaſonium 1. Dioſc. Tab.

Alii glabris, alii hirſutis foliis pingunt: hactenùs magis minúsve hirſutis, licet diverſis locis natam obſervavimus: ſic floris color albus eſt Matthiolo, ex pallido albicans, Caſt. aliis luteus & rectè: in Styriæ pratis floribus cæruleis reperitur.

VI. Doronicum longifolium hirſutie aſperũ.
Doronicum 1. vel minus, Cluſ. pan.
Doron. 2. Auſtriacum minus ſive 1. Eid. hiſt.

VII. Doronicum latifol. flore magno.
Doronicum Auſtriacum 3. Cluſ. pan.
Doronicum 4. Stiriacum, Eid. hiſt.

IIX. Doronicum maximum foliis caule amplexantibus.
Doronicum Auſtriacũ 5. ſive maximũ, Cluſ. pan.
Doron. 7. ſive Auſtriacum 3. Eid. hiſt.

IX. Doronicum Helveticum incanum.

X. Doronicum Helveticum humile, craſſis foliis: illud pro 1. hoc pro 2. in prodromo deſcribitur.

HELLEBORUS.

Ἐλλέβορος ſecundum Etymologicum dicitur παρὰ τὸ ἑλεῖν τῇ βορᾷ quod eſu perimat.

Genera duo ſunt Dioſcoridi l. 4. c. 150. & 151. albus, foliis plantaginis, aut betæ ſylveſtris: niger qui & μελαμπόδιον (quoniam Melampus caprarum paſtor, furentes in ſe Prœti filias, hoc primus purgaſſe & ſanaſſe fertur) foliis platani. Theoph. 9. h. 11. Elleborus niger & candidus æquivocè dicitur, cùm alii facie ſimiles, ſed radicis colore candido & nigro inter ſe differre cenſeant. Alii folium nigri laureum; candidi, porraceum reddiderunt, radices autem ſimiles, colore excepto. Niger ubiq; naſcitur, ſed optimus Helicone: at candidus locis pauciſſimis exit: optimi verò & uſitatiſſimi quatuor ſunt, Oetum, Ponticum, Eleaticum, Maſſalioticum. Et quámvis formâ conveniant, vires tamen proprias ſortiuntur: nigrum, ab eo qui comperit & primo ſuccidit, Melampodium quidam appellant. hæc Theophraſtus. Plinio l. 25. c. 5. Genera prima duo ſunt, candidum & nigrum: hoc de radicibus tantùm intelligi tradunt pleriq; : alii folia nigri, platano ſimilia, ſed minora nigrioraq; & pluribus diviſuris ſciſſa: albi, betæ incipientis &c. Latinis Veratrum quod mentem vertat.

HELLEBORUS NIGER.

I. Helleborus niger fœtidus.
Enneaphyllon Plinii l. 27. c. 9. quod longa folia novena habere videtur.
Pedicularia fœtida 3. Trag.
Elleb. niger ſyl. adulterinus, Trag. Fuch. Lugd.
Lycoctonum 1. Dod. gal.
Conſiligo, Ruel. Geſ. hor. Lon. Ger.
Conſiligo ſylveſtris, Tur.
Pulmonaria Vegetii, Geſ. hor.
Helleb. niger alt. vel Helleborine major, Cord. hiſt.
Veratrum nigrum 3. Dod. Cluſ. hiſt.
Seſamoides magnum Cordi, Lob.
Helleboraſter, Ad. maximus, Lob. Ger.
Helleboraſtrum magnum, Tab.
Enneaphyllon Plinii, Cæſ.

Magnitudine variat: hinc Helleboraſtrum magnum & minus, Tab. at Ger. ſub Conſiligine Ruellii & Hellebor. maximo proponit.

II. Helleborus niger hort. flore viridi.
Conſiligo Plinii l. 26. c. 7. videtur.
Helleborus niger, Brunf.
Elleborus niger adulterinus domeſticus, Trag.
Elleborus niger adulterinus hortenſis, Fuch.
Elleb. niger alter, Matth.
Elleb. niger vulgaris, Geſ. hor. Cæſ.
Pſeudohelleborus niger, Dod. gal.
Conſiligo, Tur. minor, Lugd.
Helleb. niger noſtras, Cord. hiſt.
Veratrum nigrum, Cord. in Dioſc. ſecundũ, Lac. Dod. Cluſ. pan. & hiſt. Tab.
Elleb. niger 3. Dodonæi & Matthioli, Lugd.
Helleboraſter alter, Ad.
Helleboraſtrum, Lob. Ger.

Hujus radice multi in Medicina utuntur.

III. Helleborus niger hortenſis alter.
Veratrum nigrum 4. peregrinum, Cluſ. hiſt.

Hujus folia atriora, florum oræ ex purpura nigricant.

IV. Helleborus niger flore roseo.
Elleborum nigrum, Matth. Cast. Lug. Cam.
Planta leonis, Dod. gal.
Elleb. niger fl. magno purpureo, Gesf. hor.
Helleb. niger, Ad. Lob. niger 2. Dodonæi, Lugd.
Veratrum nigrũ 1. Dod. legitimum, Clus. pan. Stiriacum, Tab.
Ellebori nigri alterum genus, Cæs.
Elleb. niger annuus, Ang. niger legitimus, Clus. hist. niger verus, Ger.

Flore est purpureo, candido: sic flos initio albidus, dein purpurascens, postremo virens; & qui albo flore marcescens purpurascit: flos albescit cum aliqua diluta rubedine.

V. Helleb. niger Saniculæ folio major.
Ostericium montanum, Trag.
Sanicula fœmina adulterina, Eid.
Sanicula fœm. Fuch. Gesf. hor. Lugd. Clus. hist.
Veratrum nigrum Dioscoridis, Dod. Lac. Eyst. nigrum 2. Clus. pan.
Astrantia nigra, Gesf. hor. Ad. Lob. Ger.
Imperatoria nigra, Tab.
Elleb. niger Dodonæi, Lug. verus Dioscoridis Dodonæo, sed fallitur, Gesf. hor.

VI. Helleb. Saniculæ folio minor, in prodromo describitur.

VII. Helleborine Saniculæ facie.
Epipactis, Matth. Lac.
Elleborine, Matth. Lug. Tab.
Helleborine Matthioli commentitia, Ad.
Elleborine alpina Saniculæ & Ellebori nigri facie, Lob.

IIX. an Elleborinæ nigræ species.
Polyrrhizos Plinii Dalechampii, Lugd.

IX. Helleborus niger tenuifolius Buphthalmi flore.
Elleborus niger verus, Trag. Lon.
Pseudoelleborum, Matth. Lugd.
Buphthalmum, Ang. Dodon. Clus. pan. & hist. Lugd. Cam.
Helleborine tenuifolia, Cord. hist.
Elleborastrum nigrum, Gesf. hor. Cam.
Helleborus ferulaceus, Ad.
Helleb. niger ferulaceus Theoph. Ad. Lob.
Elleborum alterum, Cast.
Helleborus Hippocratis, Tab.
Sesamoides minus, Cord. in Diosc. Gesf. hor.
Ellebori nigri species quibusdam, Gesf. hor.

HELLEBORUS ALBUS.

I. Helleborus albus flore subviridi.
Elleborus albus, Brunf. Trag. Fuch. Cord. hist. Gesf. hor. Ang. Lon. Lugd. Cam. Clus. hist. fl. herbaceo, Eyst.
Helleborum album, Matth. Ad. Lob. Cæs. Cast.
Veratrum album, Dodon. gal. Tur. Lac. Cord. in Dioscorid.
Helleborus candidus Græcorum, est Consiligo Vegetii, Absyrti, Columel. & Plinii, Guil.

Flore est in viridi albescente Taber. qui iconem sequentis habet: dein flore pallidè flavescente, & alterum eodem colore, nisi quod flos racemi instar coactus sit, quem
Elleb. album fœminam,
Helleb. album præcocem Ger. nominat. Mas durior, fœmina mollior.

II. Helleborus albus flore atrorubente.
Helleborum album floribus atrorubentibus præcox, Lob.
Helleborus albus alter fl. nigricantibus, Dod. flore ex purpura nigricante, Clus. hist.
Ellebori albi alterum genus, Cæs.
Helleb. albus, Ger. flore atrorubescens, Eyst. mas. Tab. ico.

Ex radicibus Ellebori albi, Hispani venenum conficiunt, de Balestéra & de Jerva vocatũ, quod idem quod Pharicum dictum, aut parum omnino ab eo differens. Et Limeum herbam à Gallis appellatam, ab Elleboro non discrepare, suspicari possumus, Guil. pap.

HELLEBORINE.

I. Helleborine latifolia montana.
Satyrium octavum, Trag.
Helleborine, Dod. Ad. Lob. Lugd. Ger. 1. Tab. recentiorum 2. Clus. hist.
Damasonium Calliphyllon, Cord. hist.
Epipactis sive Elleborine, Cam. ep.
Sigillum Salomonis, Cæs.
Epipactis latifolia, Eyst.

Foliorum amplitudine (& quod altera foliis oblongis acutis, altera verò subrotundis est) & floris colore variat.

II. Helleborine altera atrorubente flore.
Alisma botryodes seu racemosum, Thal.

Variat foliorum amplitudine: florum colore atrorubente, rarius candido.

III. Helle-

III. Helleborine angustifolia palustris sive pratensis.
Elleborine 2. Clus. pan. recentiorum 3. Eid. hist.
IV. Helleborine flore carneo.
Elleborine 3. Clus. pan. 4. Eid. hist.
Sigillum S. Mariæ alterum, Cæs.
V. Helleborine flore albo, vel Damasonium montanum latifolium.
Alisma quorundam, Cord. hist.
Alisma cymbalianthemon, Thal.
Helleborine albo flore, Tab. Ger.
Epipactis angustis foliis, Eyst.
VI. Helleborine montana angustifolia spicata.
Elleborine 4. Clus. pan. 5. Eid. hist.
VII. Helleborine montana angustifolia purpurascens.
Damasonium tenuifoliũ, Cord. hist.
Elleborine 5. Clus. pan. 6. Eid. hist.
Alisma tenuifolium, Thal.
Damasonium alpinum, Lugd.
Sigillum S. Mariæ 3. Cæs.
Helleborine angustifolia, Tab. Ger.
Flore luteo reperiri Lug. auctor est.
IIX. Elleborine 7. Clus. hist.
IX. Helleborine flore rotundo, sive Calceolus.
Alismatis species flore ferrugineo, Ges. hor.
Lonchitis prior, Dalech. in Diosc. Ama.
Damasonium nothum, Dod. gal.
Calceolus Marianus, Dod.
Pseudodamasonium, Clus. pan.
Calceolus Mariæ, Ad, Lob. Eyst.
Elleborine recentiorum 1. Clus. hist.
Elleborine ferruginea Dalechampii, Lugd.
Alisma ἀάνθημον aut κυάνθημον, Thal.
Flore est luteo, sed folia adjuncta ferruginea: reperitur & albo & utriculo purpureo: apud Helvetios flore est duplo majore, quã apud Noricos.
X. Helleborine Indica floribus candidis.
Elleborines fortè genus, Clus. exot. l. 4. c. 20.

SECTIO QUINTA.

GENTIANA; PLANTAGO; HOLOSTIUM;

CORONOPUS; PSYLLIUM.

GENTIANA.

ΓΕΝΤΙΑ'ΝΗ *Dioscoridi l. 3. c. 3. quæ ab inventore Gentio Illyriorum rege, qui primus in bello ejus vires reperit, denominata. Diosc. est foliis juglandi, plantaginive similibus: at Plinio l. 25. c. 7. foliis fraxini.*

Verùm Gentianæ aliæ sunt radice perenni, aliæ fugaci: illæ, flore & semine prolato, interire non solent, sed singulis annis ex eadem radice, nova germina producunt: hæ verò, flore emarcido, & semine disperso, hyeme intereunt, & ex semine renascuntur.

Gentiana alpina major.

I. Gentiana major lutea.
Gentiana, Brunf. Matt. Fuch. Ang. Tur. Lac. Dod. Cord. in Diosc. & hist. Ges. h. Lon. Cæs. Cast. Lug.
Gentiana major, Matth. Ges. hor. ap. Ad. Lob. flore luteo, Cam.
Gentiana veterum, Clus. hist.
Gentianæ 1. species, Trag.
Reperitur quoque floribus flavis, imò & albis, punctis carentibus cãpanulæ forma, in Pyrenæis.
II. Gentiana major purpurea.
Gentianæ 2. species, Trag. Dod. gal.
Gent. punicea, Ges. fr. purpureis floribus, Lob. ob.
Gentiana major alia, Cam. ep.
Gent. major fl. purpureo & 1. Clus. pan. & hist.
III. Gentiana major flore punctato.
Gent. major pallida punctis distincta, Clus. pan. & hist.
Variat floris colore pallido: reperitur & cæruleo, quæ
Gentiana major cæruleo flore, Clus. hist.
IV. Gentiana asclepiadis folio.
Gentiana 3. Trag. Dod. gal.
Gentiana foliis hirundinariæ, Ges. hor. sive Asclepiadis, Clus. pan.
Gentiana 2. cæruleo flore, Clus. hist. Tab.
Gentiana minor altera, Dod.
Vincetoxicum 1. Cæs.
Flore est cæruleo saturato, nunc purpureo, nunc delicatiore & velut cinerei coloris.

Gentiana alpina minor sive Gentianella.

I. Gentianella alpina latifolia magno flore, quæ in prodromo descripta est.
II. Gentianella alpina angustif. magno flore.
Gentiana 4. Trag.
Gentianella alpina, Ges. hor. pumila, Ges. cat.

Gentianella campanulæ flore purpureo, Ad.
Gentiana 5. & Gentianella verna major, Cluſ. pan. & hiſt.
Gentianella Helvetica, Lob. ico.
Gentianella minima latifolia, Lugd.
Helleborine Dalechampio ad Diſc.

III. Gentianella alpina verna major.
Hippion, id eſt, Viola equina, Cord. ob. Geſ. hor.
Calathiana verna, Geſ. hor.
Gentianella verna minor, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Gentiana 6. Cluſ. pan.
Gentianella alpina, Lob. Bavarica, Cam. hor.
Gentianella anguſtifolia, Lugd.
Gentianella minima verna fl. cæruleo, Eyſt.
Vincetoxici ſpecies puſilla, Cæſ.

Flos pleriſq; cæruleus, quibuſdam candicans.

IV. Gentianella alpina verna minor.
Gentianella minor, Cam. hor.
an Gentianella purpurea minima, Col.

V. Gentianella alpina æſtiva centaureæ minoris foliis.
Gentiana fugax 5. ſeu Gentiana 11. Cluſ. pan. & hiſt.
Gentiana minor, Tab.
Calathiana verna Dalechampii, Lugd.

VI. Gentianella brevi folio.
Gentiana minima, Ad. Lob. Caſt.
Gentiana fugax 4. vel Gent. 10. Cluſ. pan. & hiſt.
Vulneraria herba, Caſt. ico.

VII. Gentianella cærulea oris piloſis.
Gentianella cærulea fimbriata anguſtifolia autumnalis, Col.

IIX. Gentianella omnium minima: in prodromo deſcripta.

Gentiana pratenſis.

I. Gentiana cruciata.
Herba fullonum, Brunſ.
Cruciata, Trag. Fuch. (cui & Gentianæ ſpecies) Dod. Ang. Geſ. hor. Lac. Lon. Lug. Eyſt.
Gentiana cruciata, Geſ. hor.
Gentiana minor, Matth. Ad. Lob. Caſt. Tab. media, Cam.
Gentiana 3. quæ duplex, Cluſ. pan. & hiſt.
Cruciata gentianella, Thal.
Vincetoxicum alterum, Cæſ.

Altera eſt procumbens & minor: altera erecta & major: alterius fl. intenſè cærulei: eſt & tertia radice non pertuſa.

II. Gentiana autumnalis ramoſa.
Gent. fugax ſive annua 1. vel Gent. 7. Cluſ. pan. & hiſt.
Gentiana 7. Tab.
Viola calathiana altera, ſive polyanthemos, Thal.
Gentionella multiflora autũnalis è cæruleo purpuraſcens, Eyſt.

Flore eſt cæruleo purpuraſcente, rarius candido.

III. Gentiana pratenſis flore lanuginoſo.
Gent. fugax alt. ſive Gent. 8. Cluſ. pan. & hiſt.

IV. Gentiana pratenſis flore breviore & majore.
Gent. fugax 3. ſive Gent. 9. Cluſ. pan. & hiſt.

V. Gentiana utriculis ventricoſis.
Gentianella cærulea cordata, Col.

VI. Gentiana anguſtifolia autumnalis major.
Pneumonanthe, Lob.
Calathiana viola autumnalis minor, Geſ. hor.
Calathiana autumnalis, Geſ. cat.
Campanula autumnalis, Dod. Eyſt.
Gentiana 4. ſive anguſtifol. 2. Cluſ. pan. & hiſt.

Flore eſt cæruleo dilutiore: eſt nigro: rarius albo.

VII. Gentiana anguſtifolia autumnalis minor, floribus ad latera piloſis.
Pneumonanthe, Cord. hiſt. deſ. Ad.
Viola calathiana autumnalis prima, Thal.
Gentionella autumnalis foliis centaureæ minoris fl. cæruleo, Eyſt.

Gentiana paluſtris.

I. Gentiana paluſtris anguſtifolia.
Gentiana minima, Matth. Caſt. deſ.
Calathiana viola in pratis udis, Dod. gal. Lugd.
Calathiana viola autumnalis, Geſ. hor.
Pneumonanthe (in humentib. ericetis) Lob. ob. Tab. Ger.
Gentiana anguſtifolia, vel 4. Cluſ. pan. & hiſt.
Cruciata ſive Gentiana minima, Lugd.
Campanula pratenſis, Lugd.

Floris color cæruleus, violaceus, purpureus.

II. Gentiana paluſtris latifolia flore punctato.
Gentiana 12. & punctata, Cluſ. pan. & hiſt.
Aliſma folio glabro, in Phytopinace.

Floribus eſt ſubcæruleis, purpureis, violaceis punctis aſperſis.

PLAN

PLANTAGO.

PLantago ἀρνόγλωσσον Dioſcor. lib.2. cap.153. à forma, id eſt, lingua agnina dicitur: aliis πολύνευρος multinervia & ἑπτάπλευρος ſeptinervia. Latinis, plantago, à planta ducto nomine.

Plantago latifolia.

I. Plantago latifolia glabra: quæ 1. in Prod.

II. Plantago latifolia ſinuata.
Plant. rubra, Brunf. Trag. (vel major & 1.) Lon.
Plant. major, Matth. Fuch. Tur. Geſ.h. Dod. Caſt. Tab. Cam. major latifolia, Ang.
Plantago latifolia, Cord. in Dioſc. Ger. latifol. lævis, Ad. Lob. ico. vulgaris latifol. Eid. obſ. Lugd.
Plantago & Centinervia, Cæſ.
Plantago πολύνευρος major ſive rubra, Thal.

III. Plantago latifolia incana.
Plantago major, Brunf. Matth. Lon. Lugd. Cam.
Plant. latifolia, vel media & 2. Trag.
Plant. media, Fuch. Dod. Geſ. hor. Thal.
Plant. major incana, Ad. Lob. Cluſ. hiſt.
Plant. minor, Tur. minor Dioſcoridis, Tab.
Plantago incana, Ger.
Cynogloſſa quorundam, Lugd.

IV. Plantago latifolia roſea, flore expanſo.
Plantago roſea, Cam. Ad. Lob. ico. Eyſt.
Plantagini majori florem addidit, Cam. in Matth.
Plantago roſea exotica, Ger.

V. Plantago latifolia roſea, floribus quaſi in ſpica diſpoſitis.
Plantago roſea, Ad. Lugd.
Plantago multiplex, Tab.
Plantago roſea ſpicata, Ger. Eyſt.
Hujus ſpicam, Cam. in Matth. Plantagini majori, & Lob. in icon. Plantagini roſeæ adjecit. Unam eſſe, & differentiam in florendi ſolum tempore conſiſtere, cenſemus.

VI. Plantago latifolia ſpica multiplici ſparſa.
Plantago major altera, Dod. gal.
Plantago major ſpica multiplici, Dod.
Plantago paniculâ ſparsâ Sarothrodes & Corematophora, ſive Scoparia, Gemmæ, Lob.
Plantago roſea Lobelii, Lugd.

VII. Plantago Indica.
Payco, herba ex Peru, Monar. Lugd.

IIX. Plantago peregrina ſinuoſa.
Plantago umbilicata, latifol. & convoluta, Lob. ad. par. 2.

IX. Plantago latifolia incana ſpicis variis.
Plantago peregrina latifolia Gazeti, Cluſ. hiſt.
Capitula varia: quædam roſam æmulantur, quædam ſpicam: quædam ex media roſa brevem ſpicam producunt: in aliis ex ſpicæ parte infima, alia capitula dependent.

X. Plantago villoſa, ſeu incana lanuginoſa.
Plantago Salmaticenſis, Cynogloſſum fortè Dioſc. Cluſ. hiſp. & hiſt.

XI. Plantagini Hiſpanicæ ſimilis.
Planta quæ Alexipharmacum eſt: in Epiſt. ad. Monard.

XII. Plantago latifolia glabra minor.
Plantago latifolia minor, Tab. Ger.

XIII. Plantago latifolia hirſuta minor.
Plantaginis mediæ genus minimum, Thal.

Plantago anguſtifolia.

I. Plantago anguſtifolia major.
Plantago minor, Brunf. Fuch. Dod. Geſ. hor. Lac. Lon. Lugd. media, Caſt.
Plantago lanceolata, Trag. Ang. Tab.
Plantago longa, Matth. Lugd.
Plant. quinquenervia, Ad. Lob. Ger. πεντάνευρος, Thal.
Lanceola major, Cæſ.
Variat: ſpicis aliquando bifidis: aliquando loco ſpicarum ſunt capitula, mirè variantia.

II. Plantago anguſtifol. major, caulium ſummitate folioſâ.
Plantago quinquenervia roſea, Ger.

III. Plantago anguſtifolia prolifera.
Plant. anguſtifol. Gazetti, vel exotica, Cluſ. hiſt.

IV. Plantago anguſtifolia ſerrata Hiſpalenſis.
Plant. anguſtifolia altera, Cluſ. cur. poſt.

V. Plantago anguſtifol. fruticans, Cluſ. cur. poſt.

VI. Plantago anguſtifolia minor, Tab. Ger.
Plantago pentaneuros minor, Thal.
Lanceola minor, Cæſ.

VII. Plantago piloſa bulboſa.
Plantago Apula laciniata bulboſa, Col.

IIX. Plantago anguſtifol. paniculis lagopi, quæ 4. in Prod.
an Planta peregrina plantagini acutæ ſimilis, quæ Græcis ὀλόστεον dicitur, Rauw. Lugd.
Variat, modo paniculis lagopi eſt: modo capitulis rotundis, hirſutis, albis.

IX. Plantago trinervia fol. anguſtiſsimo: 3. in Prod.

X. Plantago trinervia montana.
Plantago altera minima trinervia montana incana, Col.

Plantago aquatica.

I. Plantago aquatica latifolia.
Plãtago aquatica, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. Tur. Geſ.h. Lon. Ad. Lob. Caſt. Thal. Cæſ. Lugd. Tab. Ger.
Limonium, Ang.
An huc referendum
Aliſma ſive Damaſonium, quę Fiſtula paſtoris & Plantago aquatica Germanis, Cord. in Dioſ. Lon.
II. Plantago aquatica anguſtifolia.
Plant. aquat. humilis anguſtif. & longifolia, Lob.
Plantago aquatica minor, Cæſ. Tab.
Plantago aquatica humilis, Ger.
III. Plantago aquatica ſtellata.
Aliſma puſillum anguſtifoliũ muricatũ, Lob. obſ.
Plantago aquatica minor altera, Lob. ico.
Damaſonium ſtellatum, Lugd.
IV. Plantaginella paluſtris.
Plantago aquatica minima, Cluſ. hiſt.

HOLOSTEUM.

Ὀλόστιον Dioſcorides lib. 4. cap. 11. deſcripſit: & Plinius lib. 27. cap. 10. inquit, Holoſteum ſine duritia eſt herba ex adverſo à Græcis appellata, ſicuti fel dulce.

I. Holoſteum hirſutum albicans majus.
Holoſt. Salmanticum prius, Cluſ. hiſt. majus, Eid. hiſt. Lob.
Holoſt. Salmanticenſe Cluſii, Lugd. Cam. Ger.
Holoſteum majus, Tab.
Holoſteum quorundam, Cam. in Matth.
Plantago anguſtifolia albida, Dod.
II. Holoſteum hirſutum albicans minus.
Holoſteum Salmanticenſe minus, Cluſ. hiſt.
Holoſteum parvum Monſpelienſe, Ad. Lob. Ger.
Holoſteum Monſpelianum, Tab.
III. Holoſteum hirſutum nigricans.
Holoſteum quorundam, Lugd.
an Lanceola montana, Geſ.
IV. Holoſteum, ſive Leontopodium Creticũ: in Phyt. & Prod. deſcriptum
Leontopodium Creticum, Cluſ. hiſt.
Leontopodium legitimum, quod Catanance creditum, Imperato.
Leontopodium, Catanance non eſt, Belli ep. 1. ad Cluſ.
V. Holoſteum Creticum alterum.
Leontopodium Creticum aliud, Cluſ. hiſt.
Habbures, Cam.
Gotne albi catartici nomine Alpinus miſit.
an Planta Plantagini ſimilis, Lugd. ap.
VI. Holoſteum ſtrictiſsimo folio majus.
Coronopus ſive Serpentina, Matth.
Coronop. ſyl. Matth. Geſ.h. Lob. Lugd. Caſt. Tab.
Serpentina, Dod. Ad.
Plantago marina, Cam.
Coronopus, Ger. ico. montanus, Cæſ.
VII. Holoſteum ſtrictiſsimo folio minus.
Serpentaria omnium minima, Lob. Dod. Lugd.
Coronopus altera, Cæſ. minor, Tab.
Coronopus ſive Serpentina minima, Ger.
IIX. Holoſteum Maſsilienſe.
Coronopi & Sedi montani media planta Maſsilienſium, Ad. Lob.
Coronopus Maſsilienſium, Lugd. Tab.
Coronopus ſive Serpentaria minor, Ger.
IX. Holoſteo affinis, Cauda muris.
Coronopus ſylveſtris, Trag.
Myoſuros, Dod. gal. Lob. ico. quorundam, Thal.
Cauda muris, Dod. Ad. Lob. Lug. Tab. Cam. Ger.
Holoſteon, Lon. Lugd. Cam. Thal.

CORONOPUS.

Κορωνόπους Dioſcoridi lib. 2. cap. 158. & Theophraſto 7. hiſt. 9. ubi Gaza Silaginem vertit: Plinio lib. 21. cap. 16. & l. 22. c. 19. Coronopus dicitur. Latinis, pes cornicis à foliorum forma: & cornu cervi, nominatur.

I. Coronopus hortenſis.
Coronopus, Trag. Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Lon. Ad. Tab. Eyſt.
Coronopus ſativus, Cord. hiſt. Caſt. Cæſ. Cam. verus, Cord. in Dioſc. Geſ. hort.
Pſeudocoronopus, Dod. gal.
Cornu cervinum, Lob. Ger.
Herba ſtella, ſive cornu cervinum, Dod.
II. Coronopus ſylveſtris, hirſutior.
Coronopus ſylveſtris, Cæſ.
Coronopus Prochytæ, Col.
III. Coronopus maritima major.
Plantago marina, Dod. gal. Ad. Lob. Tab. Ger.
Plantago maritima, Geſ. hor. Lugd.

Plan-

Plantago angustifolia, Dod.
Bibinella, Cæs.
Coronopus marinus, Cam.
IV. Coronopus maritimus tenuifol. lævis.
Coronopus minimus tenuifolius maritimus, Col.
V. Coronopus maritimus minimus hirsutus: in Prod. descriptus.

PSYLLIUM.

Ψύλλιον Dioscorides lib. 4. cap. 70. foliis Coronopo non dissimilibus scribit, hirsutis, longioribus: sic dictum quod ψύλλας, id est pulices, si virens domum importetur, in ea gigni non sinat: vel ut Dioscoridi & Plinio, à semine pulici simili. Theophrasto 7. hist. 8. κυνώπα dicitur: oculum canis & canariam Gaza vertit, Plinium fortè imitatus, qui l. 25. c. 11. Psyllium & Cyncides nominavit, Latinis pulicaria.

I. Psyllium Dioscoridis, vel Indicum crenatis foliis: pro 1. in Prod. descriptum.
Psyllium primum, Ang.
II. Psyllium majus supinum.
Psyllium alterum, Matth. Cast. Lugd. Tab.
Psyllium perenne, Gesn. hist. an Cam.
Psyllium Plinianum fortè, majus radice perenni supinum, Ad. Lob.
Psyllium tertium, Ang. majus, Cæs.
Psyllium semper virens, Ger.
III. Psyllium majus erectum.
Psyllium, Trag. Matth. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. & hist. descr. Dod. Gesn. hor. Ad. Lob. Cast. Ger.
Cynops Theophrasti, Gesn. hor.
Pulicaris herba, Lugd.
Psyll. minus, Cæs. secundum, Ang. primum, Tab.
IV. Psyllium minus, quod Gottne rubri & Botrio rubro nomine accepimus, & pro 2. in Prod. descr.
an Kaly 3. Alpini, minus rectè pictum.

SECTIO SEXTA.

PYROLA; BISTORTA; LIMONIUM; POTAMOGETON; NYMPHAEA; TRIBULUS AQUATICUS; SAGITTA; DRAcontium; Arum; Arisarum; Asarum; Tussilago; Petasites; Cacalia & Lappa.

PYROLA.

Pyrola, *nomen à folio, quod pyri folium referat, accepit: quam aliqui Limonium, alii Britannicam volunt.*

I. Pyrola rotundifolia major.
Pyrola, Brunf. Matth. Ang. Dod. Gesn. h. Ad. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger. Eyst.
Pyrola vulgatior, Clus. hist.
Limonium, Fuch. Tur. sylvestre, Trag.
Limonium & Pyrola, Lon.
Beta sylvestris, Cord. in Diosc.
Pyrola major sive Beta syl. Thal.
Pyrola alia in campestribus, Cæs.
Hæc folio est vel ampliore molliúque: vel minore & duriore.
II. Pyrola rotundifolia minor.
Pyrola 4. minima, Clus. pan. & hist.
Pyrola minima, Eyst.
III. Pyrola folio mucronato serrato.
Ambrosia, Dalech. in Diosc. montana, Lugd.
Pyrola 2. & tenerior, Clus. pan. & hist.
Pyrola minor, Thal.
Pyrola pannonica 2. Cam.
IV. Pyrola alsines flore Europæa.
Herba trientalis, Cord. ob. Franc.
Alsinanthemos, Thal.
Alsine alpina, Schwenck.
Major est & minor, ut & sequens.
V. Pyrola alsines flore Brasiliana: in Prod. descr.
VI. Pyrola frutescens arbuti folio.
Pyrola 3. vel frutescens, Clus. pan. & hist.

BIS-

BISTORTA.

Bistorta dicitur, quod radice in se contorta & convoluta conficit: quam alii Limonii, alii Britannicæ, alii Behen rubri speciem faciunt. Hujus Plinius l. 24. c. 16. & l. 25. c. 11. inter Dracontia meminisse videtur: fortè ejusdem l. 25. c. 13. Molybdæna, id est Plumbago, quod plumbum, oculi vitium tollat.

I. Bistorta major radice minus intorta.
Colubrina & Dracunculus major, Brunf.
Bistorta fœmina, Eid.
Bistorta major, Trag. Dod. gal. Ang. Gef. col. Ad. Thal. Tab. Ger. Clus. hist.
Bistorta, Cord. in Diosc. & hist. Matth. Dod. Cæs. Cast. Lugd.
Bistorta Britannica, Lob.
Serpentaria fœmina & Colubrina, Fuch.
Colubrina, Lon.
Limonium, Gef. hor.
Bulapathum seu Bistorta, Fracast.

II. Bistorta major radice magis intorta.
Colubrina & Dracunculus minor, Brunf.
Bistorta mas, Eid.
Colubrina minor, Trag.
Serpentaria mas seu Bistorta, Fuch.
Bistorta, Lon. minor, Dod. gal. Gef. hor. Lac. Tab.
Bistorta media, Ang.
Bistorta latifolia, Ger.
Bistorta major, Eyst.
In foliis & radice differentiæ: folia alteri majora & rugosa: alteri minora & lævia: & hujus radix magis intorta: illius major, minusque complicata.

III. Bistorta alpina maxima: in Prod. descr. & Schwenck.

IV. Bistorta alpina media.
Limonii species minor, Gef. hor.
Bistorta minor, Ad.
Bistorta minor seu alpina, Cam. in Matth.

V. Bistorta alpina minor.
Bistorta minor, Ang. Clus. pan. Ger.
Bistorta alpina minor, Clus. hist.
Bistorta minima alpina alia, Cam.

LIMONIUM.

Λειμώνιον & νευροειδὲς Dioscoridi l. 4. c. 16. quod ἐν λειμῶσι in pratis (quamvis & in palustribus) proveniat: Plinio l. 20. c. 8. Beta sylvestris, quam Limonium vocant, alii neuroides.

I. Limonium maritimum majus.
Limonium, Matth. Lac. (cui & Been rubrũ) Ad. Lob. Cæs. Cast. Lugd. Ger.
Been rubrum, Limonio seu Bistortæ cognata, Gef. hor.
Behen rubrum officinarum, Guil.
Valerianæ rubræ similis, Dod.
Limonium primum, Tab. Cam.

II. Limonium alterum, Matth. Lugd. Tab. cui & Pyrola: quid est?
Limonium Matthioli secundum, Ad.

III. Limonium maritimũ minus oleæ folio.
Limon. parvum Narbonense oleæ folium, Ad. Lob. ico. Tab.
Limonium parvum Narbonense, Lugd. Cam.
Limonium alterum exiguum, Cæs.
Limonium parvum, Ger.
In hoc magna varietas occurrit.

IV. Limon. parvum bellidis minoris folio.
Limonium pumilum, Clus. hist.

V. Limon. maritim. minus foliolis cordatis: quod I. in Prod.

VI. Limon. maritim. minimum: quod 2. in Prod.

VII. Limonium peregrinum foliis asplenii.
Limonii elegans genus, Rauw. & Lugd. ap.
Limonium peregrinum, Clus. cur. post.
Limonium Syriacum, Eyst.
Cichorium globulare, Imper.

IIX. Limon. peregr. foliis forma flor. Aristolochiæ.
Limonio congener, Clus. hist.

POTAMOGETON.

Ποταμογείτων, quasi fluminibus vicina, quod palustribus & aquosis nascatur, Diosc. l. 4. c. 101. & Aeliano l. anim. c. 46. quo herinaceum interfici scribit, Στάχυϊτις, quasi spicata, ob caulem, quem floribus & semine spicatum ex se mittit. Plinio lib. 26. cap. 8. Potamogeton foliis Betæ &c. subjungit: Castorem hanc aliter nosse tenui folio veluti equinis setis, thyrso longo & lævi, in aquosis nascentem: hoc Myriophyllon aquaticum videtur.

I. Pot-

I. Potamogeton rotundifolium.
Potamogeton, Trag.Matth.Fuch.Ang.Lac.Lon. Cæs.Cast.Lugd.Tab.
Potamogeiton, Dod.gal.latifolium, Ger.
Potamogeton λειόφυλλον, Thal.
Potamogetoni similis rotundiore folio, Cord.in Diosc.

II. Potamogeton, Salicis folio.
Phyllitis lacustis, Cord.hist.
Potamogeiton, Dod.
Potamogeton, sive fontalis & spicata, Ad.Lob. ico.
Potamogeton 2.Dalechampii, Lugd.
Potamogeton ἰτεόφυλλον, Thal.
Potamogeton angustifolium, Tab.Ger.

III. Potamogeton longo serrato folio.
Lapathi genus sylvestre, Ges.hor.
Oxylapathum aquaticum, Lugd.

IV. Potamogeton foliis latis splendentibus.
Potamogeton altera, Dod.
Potamogeton μαλακόφυλλον, Thal.
Habetur major & minor species.

V. Potamogeton foliis angustis splendentibus.
Potamogeiton alterum, Dod.ed.belg.& post.

VI. Potamogeton foliis crispis, sive Lactuca ranarum.
Alga 2.Trag.
Fontilapathum pusillum, Ad.Lob.ico.
Tubulus aquaticus minor, Clus.pan.& hist.
Potamogeton ὀλόφυλλον seu crispũ, seu fimbriatum, Thal.
an Alga Hydrolapathi folio, Ges.col.

Hæc duplex: altera sarmentis planis, altera rotundis, & hæc brevioribus, mucronatis, & minimè in ambitu serratis: utriusque Clusius meminit.

VII. Potamogeton ramosum angustifolium.
Tribuli aquatici minimi nomine, D.Franeus misit: quod 1.in Prod.

IIX. Potamogeton gramineum ramosum.
Fontilapathi graminei nomine, à D.Bursero ex Austria: quod 2.in Prod.

IX. Potamogeton minimum capillaceo folio: quod 3.in Prod.

X. Potamogeton capillaceum capitulis ad alas trifidis: hoc 4.est in Prod.

NYMPHAEA.

Νυμφαία Theophrasto 9.hist.13. Dioscoridi l.3.c.148. cui sic dicta, quoniam aquosa amet. At Plinio l.25.c.7. natam tradit ex Nympha Zelotypia erga Herculem, unde quibusdã Heracleon dicatur. Officinis Nenuphar. Genera duo Dioscoridi & Plinio: altera flore albo, radice nigra: altera flore luteo, radice alba.

Nymphæa alba.

I. Nymphæa alba major.
Nenuphar album, Brunf.
Nymphæa alba, Brunf.Matth.Ang.Dod.Cord. hist.Lon.Ad.Lob.Tab.Thal.Ger.Clus.hist.
Nymphæa candida, Trag.Fuch.Tur.Cæs.
Nymphæa major alba, Lugd.Cast.Eyst.
Lotus Ægyptia, Alpini.

Nymphææ folia D.Sigfridus Helmstadio ad me misit, quæ latissima, tenuissima, pallidè virentia: an talia sint prima Nymphææ folia, & quæ sub aqua latitant, quæ dein extra aquam duriora & crassiora reddantur, ut cum maritimis fit, considerandum.

Addit Eystet aliam quæ nullatenus primi sit dissimilis, nisi quod omnia minora habeat.
Nymphæa alba minor Eyst.

II. Nymphæa alba minor.
Nymphæa parva, Matth.
Nymphæa altera lutea minor, Lugd.ico.
Nymphæa alba minor, Ad.Tab.Ger.

III. Nymphæa alba minima.
Morsus ranæ, Dod.Ad.Lob.ico.Cast.ap.Tab.
Nymphæa minor alba, Lugd.
Nymphæa parva, Cæs.

Florem ex tribus foliolis subrotundis & glabris observavimus: at hist. Lugd. florem ex quinq; foliolis oblongis & subhirsutis compositũ, pingit.

IV. Galum radix aquatica in Sunda valde refrigerans: par.4.Ind.or.8.quid?

Nymphæa lutea.

I. Nymphæa lutea major.
Nenuphar luteum, Brunf.
Nymphæa lutea, Trag. Matth. Fuch. Ang. Tur. Dod.Lon.Lob.Cast.Tab.Ger.Eyst.
Nymphæa lutea major, Lugd.Clus.hist.
Nymphæa altera, Cord.in Diosc.flore ex toto luteo, Cæs.
Nymphæa citrina, Cord.hist.

II. Nymphæa lutea minor magno flore.

Nymphæa lutea minor, Lugd. Ger. Dod. ed. belg.
Nymphæa secunda, Tab.
Nymphæa altera lutea, Lugd.
an Nymphæa parva alia, Cam. in Matth.

III. Nymphæa lutea minor parvo flore.
Nymphęa lutea minor Septentrion. Ad. Lob. ico.

IV. Nymphæa lutea minor flore fimbriato.
Nymphæa alia minor, Lugd.

TRIBULUS AQUATICUS.

ΤΡΙ'ΒΟΛΟΣ Ε'ΝΥΔΡΟΣ *Dioscoridi l.4.c.15. Theophrasto 4.hist.11. (id est Tribulus aquaticus) à triplici cuspide, ad similitudinem machinularum ferrearum, quæ forma trigona sunt, dicitur.*

Genera duo Dioscoridi & Theoph.6.hist.5. alter terrestris foliis effigie portulacæ, vel ut Theoph. ciceris folio: alter palustris vel aquaticus. Plinio l.22.c.10. Tribuli unum genus in hortis, alterum in fluminibus tantum: qui l.21. c.16. scribit Tribulum non nisi in palustribus nasci, folio ad Ulmi effigiem: at in reliquo orbe genera duo, uni Ciceruclæ folia, alteri aculeata esse.

Tribulus aquaticus: & Trag. Matth. Dod. Ang. Lac. Cord. in Diosc. Gesf. hor. Lon. Ad. Lob. Cæs. Cast. Lugd.
Butomos Damocratis, Ang.
Tribulus lacustris, Cord. hist.
Tribulus aquaticus major, Clus. pan.

SAGITTA.

SAGITTA, *à foliorum forma tricuspidi, supernè in unam, infernè in duas desinentium, nomen habet. Phleum Theophrasti 4.hist.9. & 11. esse volunt: Notandum tamen apud Theophrastum Phleum & Phleos differre: nam Phleum genere neutro, palustris planta est: at Phleos & Stœbe 6.hist.1. idem sunt, & fortè Poterium erit. Plinio lib.21. cap.17. Magopistanam dicit à Græcis vocari, quam inter ulvas Sagittam vocamus.*

I. Sagitta aquatica major.
Sagitta major, Matth. Dod. Cast. Tab.
Pistana Magonis sive Sagittaria aquatica Plinii, Ad. (cui an Stœbe fœmina) Lob.
Phleos mas latifolia, Lugd.
Barba sylvana recentioribus, Cæs.
Sagittaria major, Ger.

II. Sagitta aquatica minor latifolia.
Sagitta minor, Matth. Dod. Ad. Lob. Lugd. Cast. Tab.
Pistana Plinii, Ang.
Sagitta & Sagittalis, Cord. hist.
Sagittaria minor, Lob. ico. Ger.

III. Sagitta aquatica minor angustifolia.
Phleos sive Stœbe Theoph. angustifolia, Lugd.
Sagitta minor angustifolia, Tab. Ger.

DRACUNTIUM.

ΔΡΑΚΟ'ΝΤΙΟΝ *Dioscoridi lib.2.cap.196. à maculis purpureis, quæ in caule visuntur, ita ut anguem planè, ut Diosc. loquitur, referat: sic & Theoph.7.hist.11. & 9. ejusd.22. At Plinius lib.24.cap.16. de Dracunculo & Dracuntio egit.*

Genera: in quibusdam vetustis Dioscoridis codicibus majoris minorisq; Dracunculi historia, speciatim divisis capitibus, adnotata, reperitur: Major quidem foliis rumicis sibi invicem implicitis, caule bicubitali, versicoloribus draconum maculis notato, purpureis tamen eminentibus. Minor verò, folio est hederaceo magno, candidis notis insignito, caule versicolore anguis effigie, maculis purpureis resperso. Verùm Galenus, Aegineta & Serapio, qui in simplicium materia Dioscoridem secuti sunt, unius tantum meminere, quare prius caput aliqui ut suppositititium removent. Plinius tria fecit: primum, foliis Betæ Aro simili: alterum radice longa articulosa: tertium, folio majore quam cornus radice arundinacea nodis geniculata: at lib.25.cap.3. alium Dracunculum, versicoloribus viperarum maculis notatum proponit: de quo sic Theoph. sunt qui genus quoddam Dracunculi Arum vocent, quod ejus caulis varietatem quandam habeat.

I. Dracunculus bistortæ folio.
Dracunculus major, Matth. Dod. gal. Cast.
Dracontium majus, Tab. Ger. Eyst.
Serpentaria major, Lugd.

Hunc

Hunc nec dum vidimus, de quo Dod.edit.lat. an in rerum natura sit dubitat,& si sit Bistortę speciem esse: at Adversaria inveniri negant. Guilandinus in suo Theo.quęsito prætextu, ut doctior videretur, Matthiolum: erravisse scribit.

II. Dracunculus polyphyllus.
Dracontium majus,Brunf.Dod.Ger.Eyst,
Dracunculus,Fuch.Tur.Gef.hor.Cæs.
Dracunculus major, Trag.Lac.Fuch.Tur.Cord. in Diosc.Lon.Cam.
Dracunculus minor,Math.Cast.Tab.
Dracunculus polyphyllos,Cord.hist.
Serpentaria Dracuncul.major verus,Ang.
Anguina dracontia, Ad.& Serpentaria colubrina, Lob.
Dracunculus sive Serpentaria major, Lugd.cui & Serpentaria minor Matthioli.

III. Dracunculus sive Serpentaria triphylla Brasiliana,in Prod.descripta.

IV, Dracunculus palustris, sive radice arundinacea,Plinii.
Dracunculus Plinii 3.Fuch.
Hydropiper rubeum,Eid.ico.
Dracunculus aquaticus, Matth.Dod.Cast.Cam. Ger.Eyst.syl.Tur.
Dracunculus palustris, Dod. gal. Lugd. minor, Lon.
Aron palustre,Gef.hort.
Anguina aquatica sive Dracunculus, Ad. Lob.
Dracontii genus in palustribus Germaniæ,Cæs.

ARUM.

ARON apud Syros Luva vocatum, foliis est Dracunculi Dioscoridi lib.2.cap.197. Aron cui folium cum latitudine cavum atque cucumeracium (de vulgo dicta Colocasia intelligendus) Theophrasto 7.hist.12. Verùm Plinius lib.24.cap.16.scribit,quosdam Aron eandem cum Dracontio dixisse. Glaucias satu discrevit, Dracuntium sylvestre Arum pronunciando: aliqui radicem, Aron appellaverunt,caulem verò, Dracontium. Aron fœminam in cibis prætulerunt quoniam mas durior sit & in coquendo lentior. At lib.19.cap.5. inter bulbi genera esse ait,quod in Aegypto Aron vocent Scillæ proximum,amplitudine foliis lapathi,&c. radice mollioris naturæ quæ edatur & cruda. Observavimus Aron vulgatum, communiter nullis maculis notatum: aliquando lituris nigricantibus vel purpureis signatum. Sic aliud folio majore & acutiore,aliud rotundiore,duriore,per totam æstatem virente. Illius folia aliquando maculis albis asperguntur,aliquando foliorum venæ omnes albicant. Et pistillus colore variat, alteri purpurei,alteri ex albo lutei coloris est.

I. Arum venis albis.
Arisarum, Matth.Dod.gal.Ad.Cast.majus, Gef. hor. prius Matthioli,Lon.Lugd.
Arisarum latifolium Matthioli,Tab.Ger.
Dracunculus alter, seu henicophyllos,Cord.hist. descr.
Dracunculus minor.Gef.ap.Lac.
Dracontium minus,Dod.
Arum maculatum,Cord.schol.
Aron aliud folio maculato,Thal.
Arum majus Veronense,Lob.
Caliæ primum genus Plinii,Dalech.in Plin.

II. Arum maculatum, maculis candidis, vel nigris.
Ari tertium genus,Trag.
Arum nigricantibus lituris signatum,Dod.
Arum,Matth.Lugd.Eyst.majus foliis albis maculis notatis,Cast.
Arum offic.Lob.quoad ico.
Arum maculatum,Tab.
Gickerum sive Gigarum vulgo foliis maculosis, maculis candidis vel nigris,Cæs.

III. Arum vulgare non maculatum.
Aron,Brunf.Gef.col.Eyst.
Ari primum genus,Trag.
Arum,Fuch.Tur.Cord.in Diosc.& hist.Gef.hor. Lac.Lon.Thal.Tab.vulgare,Cam.
Arum Dioscoridis,Ang.
Arum majus,Ger.

IV. Arum minus,Matth.Cast.Lugd.Tab.Ger.

V. Arum Byzantinum,Clus.hist.
Variat foliis quibusdam,maculis nigris exilibus distinctis, aliis minimè: flos etiam colore variat: nam quod foliis est maculatis,penicillum folliculo inclusum habet,alia candicantem.

VI. Aron maximum Ægyptiacum,quod vulgo Colocasia.
Arum Ægyptium, Matth.Gef.h.Dod.Lob.Cast. Lugd.Cam, (qui vult hodie Ægyptiis Colocasiam dici) Col.
Colocasia, Gef.hor.Tur.Lugd.Clus.hisp. & hist. Eyst.

Faba Ægyptia, Bellonio, cui & Lotus & Faba Ægyptia.
Colocasia quæ faba Ægyptia non est, Ang.
Colocassia, an Aron Ægyptium putatum, Ad.
Culcas, Faba Ægyptia, Alpi.
Aron magnum, Colocasia vulgo. Pampina Paradysi, Cæs.
Talasse, Javanensibus: Lolade, Malayce: Colcaz. par.4.Ind.or.c.6.fig.15.

Nec fructum nec florem ferre Bellonius asserit: at Lugd. ex Mycone cum flore pingit, qui imaginarius potius, ut rectè Doctiss. Columna: Horti Pisani olim præfectus Casaubonus florem observavit, qui odoratissimus fuit, cum aliarum Aaronis specierum flores fœteant.

VII. Colocasia sive Faba Ægyptia veterum, Dioscor.l.2.c.128. Κύαμος αἰγύπτιος Faba Ægyptia, quam aliqui ponticam vocant, folium habet amplum instar petasi florem roseum: radix harundinis radice crassior, quæ κολοκασία vocatur, &c.

Et Theophrastus 4.hist.10. inter cætera scribit, fabam Ægyptiam in paludibus, caput super caulem esse favo orbiculato vesparum non absimile, inque singulis cellis singulas fabas contineri, paulo super id eminentes, multitudine plurimum terdenas: radicem habere validam spinis subhorrentem, &c. Et Plinius l.21.c.15. in Ægypto nobilissima est Colocasia, quam cyamon aliqui vocant. Hanc à Nilo metunt, &c. foliis latissimis, etiam si arboreis comparentur, ad similitudinem eorum, quæ Personata in nostris amnibus vocamus: adeoque Nili sui dotibus gaudent, ut implexis Colocasiæ foliis in variam speciem vasorum, potare gratissimum habeant.

Ex his liquet, Fabæ Ægyptiacæ radicem, Colocasiam veteribus dictam fuisse, & minimè à Faba hac Colocasiam separandam: dein radicem non fuisse bulbosam, qualis est Colocasiæ recentiorum, sed arundinaceam & asperam. Quare rectè Doctiss. Columna, Aron Ægyptium (sive Colocasia recentiorum) non est Colocasia, seu Faba Ægyptia veterum: Et Cordus in Dioscor. rectè, dum Fabæ Ægyptiacæ radicem, Colocasiam dicit. At dum Anguillara, Colocasiam, Fabam Ægyptiam non esse asserit, de Colocasia recentiorum intelligendus est. Verum Matthiolus ne videretur (ut rectè Columna) Fabam Ægyptiam ignorasse, quàm aliàs rectè ab Aro Ægyptio diversam fecit, ex idæa affabre depictam iconem historiæ accomodatam proposuit, non animadvertens vesparum favum minimè rectè fuisse expressum, ut Ciborion (κιβώριον ἢ κιβώτιον quasi loculamentum Dioscoridi) exprimeret, quod etiam genus vasculi & poculi esse apud antiquos, Athenæus refert. Hũc secuti sunt Lac. Lugd. Castor Durantes, Fabam Ægyptiam vocantes & pingentes: Lonicerus item & Durantes sed Colocasiam nominantes. Et Guilandinus vult Matthiolum pro Faba Ægyptia, Ari genus, quod in multis Italiæ locis frequens, perperã proposuisse.

IIX. Fabæ Ægyptiacæ Dioscoridis affinis.
Fructus peregr. an Faba Ægypt. Diosc. Clus. exot. lib.2.cap.13.
Fabæ Ægypt. fruct. peregr. Clus. belli respondet, Col.

ARISARUM.

ἈΡΙΣΑΡΟΝ *Dioscoridi lib.2. cap.198. exigua herbula est, cujus radix olivæ magnitudinem implet: majoris quam Aron acrimoniæ. Plinio lib.24.cap.16. Arisarum similis Aro, minor tantum, minoribusq; foliis & utique radice, quæ tamen olivæ grandis magnitudinem implet.*

Genera duo Plinio: alba, inquit, geminum caulem: altera unum tantum emittit: utraque medetur ulceribus manantibus, &c.

I. Arisarum latifolium majus.
Arisarum latifolium alterum, Clus. hisp. & hist.

II. Arisarum latifolium alterum.
Arisarum alterum, Ang.
Arisarum Norbonense, Ad. an idem sit cum latifolio Clusii, dubitat Lobel.
Arisarum latifol. Clus. hisp. Dod. Lob. Tab. Ger.
Arisarum primum, Clus. hist.
Arisari alter. genus Cæs. an potius Aron parvum ejusdem.
Callæ alterum genus Plinii, Dalech.

III. Arisarum, Thal. in sua Hercynia recenset, quod ab aliis Arisari speciebus à Matthiolo exhibitis, diversum sit: quid sit ignoramus.

IV. Arisarum angustifoliũ, Dioscoridis fortè.
Arisarum, Ges. ap. Lac. Cæs.
Arisarum primum, Ang. alterum, Matth. Dod. gal. Lon. Lugd.

Arisa-

Ariſarum anguſtifolium, Ad. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob. Dod. Lugd. Tab. Ger.
Ariſarum tenuifolium, Cam.
Pſeudoariſarum, Caſt.
Variat foliis latioribus aliquando: corniculo item purpuraſcente, aliquando viridi, vel ex purpureo vireſcente.

ASARUM.

Ἄσαρον Dioſcoridi l.1.c.9. quòd in coronas non addatur Plinio l. 21. c. 6. monente: quibus & νάρδος ἀγρία Nardus ſylveſtris, eò quod odore Nardum æmuletur: vel, ut Plinius quod Nardi vim habeat.

I. Aſarum.
Aſarum, Brunſ. Trag. Matth. Fuch. Dod. ut. (Perpenſa, Vulgago) Lac. Cord. in Dioſc. & hiſt. Tur. Geſ. hor. Lon. Cæſ. Caſt. Lug. Thal. Tab. Ger. Eyſt.
Aſarum baccaris ſive Baccatus, Ad. Lob. ico.
Speciem quandam majorem reperiri ajunt, neſcio quam verum, Geſ. hor: & Camerario, Aſarum aliud multo majus uſitato & odoratius zu Einſidlen, Geſnero teſte.
II. Aſarina foliis aſari.
Aſarina, Matth. Caſt. Lugd. Tab. Ger.
Tuſſilaginem alpinam, Cluſ. in hiſt. ſuſpicatur.

TUSSILAGO.

Βήχιον Dioſcoridi l.5.c.126. quod tuſſi medeatur: unde Latinis Tuſſilago dicitur. Plinio l.26.c.6. Bechion, qua & Tuſſilago.

Genera: Plinio duo ſunt, ſylveſtris, foliis majuſculis quam edera, quinq; aut ſeptem, ſubalbidis à terra, supernè pallidis. ſine caule, ſine flore, ſine ſemine, radice tenui: quidam eandem eſſe Bechion, & alio nomine Chamaleucen putant, &c. Altera, à quibuſdam Salvia appellatur, ſimilis verbaſco. Sunt qui Plinium poſteriori loco, Aethiopida, alii Orminum, alii Sphacelum, intelligere exiſtiment.

I. Tuſſilago vulgaris.
Ungula caballina, Brunſ. Trag.
Ungula aſinina & Lactuca uſtularia Germanorum, Ericio Cord.
Tuſſilago, Matth. Ang. Fuch. Tur. Cord. in Dioſc. (& Farfarella) Lac. Geſ. hor. Lon. Dod. Ad. Lob. (& Farfara) Cæſ. Caſt. Lug. (& Tiphiũ Theoph. quibuſdam) vulgaris, Cam.
Bechion, Dod. gal. Cord. hiſt.
II. Tuſſilago alpina rotundifolia glabra.
Tuſſilago alpina 2. Cluſ. pã. an Aſarina Matt. Cl. h.
Tuſſilago montana minima, Lob. (qui hanc & ſequentem ſub uno titulo pinxit) Lugd.
III. Tuſſilago alpina rotundifolia caneſcens.
Tuſſilago, Geſ. frac.
Tuſſilago alpina 1. deſc. 2. ico. Cluſ. pan.
Tuſſilago alpina 1. flore aperto, Cluſ. hiſt.
Tuſſilago alpina 1. flore candido, Eid.
Tuſſilago altera alpina Cluſii, Lugd.
IV. Tuſſilago alpina folio oblongo: in Phytopinace & Prod. deſcripta.

PETASITES.

Πετασίτης Dioſcoridi l.4.c.108. à forma folii, quod πετασῶδες galeri modo amplum. Plin. l.24.c.15 Chamaleucen appellaſſe videtur: his verbis: Chamaleucen apud nos farranum, ſive farfugium vocant: Naſcitur ſecus fluvios folio populi, ſed ampliore: At l.26.c.6. aſſerit, quoſdã putare Bechion alio nomine Chamaleucẽ dici.

I. Petaſites major & vulgaris.
Petaſites (coſti genus, Galerita) Trag. Fuch. Ang. Tur. Dod. Cord. hiſt. Geſ. hor. Lac. Ad. Lon. Lob. (cui an Perſonata & Perſolata Plinii) Cæſ. Lugd. Tab. Ger. Cluſ. hiſt.
Petaſites flore punicante, Thal. mas, Cam.
Tuſſilago major, Matth. Caſt.
II. Petaſites minor.
Petaſites flore albo, Cam. ep. Cluſ. hiſt. candido, Thal.
Petaſites odoratus, Lugd.
Petaſites fœmina & Leucanthemos, Cam.

CACALIA.

Κακαλία quæ & Λεοντικὴ Dioſcoridi l.4.c.123. folia profert candida & prægrandia, florem Bryoniæ ſimilem: poſt excuſſum florem, grana ſubnaſcuntur: Et Plinio l.25.c.11. Cacalia ſive Leontice inter folia grãdia, ſemen margaritis minutis ſimile dependet: & l.26. [illegible] tribuit. Licet folia magna, & candida, & locus natalis, quem ipſi in montibus tribuunt, [illegible] flores in pappum abeunt,

in quo semen, quod non margaritis simile, sed oblongum, latet. num de nostra intelligendi sint, dubitamus: nisi velimus assentiri Dalechampio, qui in florum umbilico granum rotundum niveum, margaritæ simile prominere (cui rectè Plinius comparârit) quod excusso flore nudum nudumq; dependeat, scribit.

I. Cacalia tomentosa: in Phytop. & Prod. descripta.
II. Cacalia foliis crassis hirsutis.
Cacalia Ghini, in desc. Pilati Lugd. du Choul.
Cacalia 1. & vulg. incano folio, Clus. pan. & hist.
Cacalia, Ang. Cæs. Lugd.
III. Cacalia foliis cutaneis acutiorib. & glabris.
Cacalia, Dalech. in Diosc. Ad. Lob.
Cacalia 2. vel Cacalia glabro folio, Clus. hist.
Tussilago alpina, sive montana, Dalech. Lug. cujus flores luteos dicit.
IV. Cacaliæ cögener planta, Cl. pan. & hist. quid?

LAPPA sive ARCIUM.

ΑΡΚΕΙΟΝ *sive* προσωπὶς *aut* προσώπιον *(id est Personata, quasi Larva) folia habet cucurbitæ, majora tamen, duriora, nigriora, & hirsuta &c. Dioscoridi l. 4. c. 107. Persolata Græci Arcium vocant, folia habet majora, cucurbitinis hirsutiora, nigriora & crassiora, &c. Plin. l. 25. c. 9. Genera duo Galeno 6. simp. primum Verbasco simile, quod Diosc. l. 4. c. 106.* Ἄρκτιον *&* Ἀρκτοῦρον *vocat, & Plinio l. 27. c. 5. Arction: Alterum foliis cucurbitæ, quod Dioscoridis est* Ἄρκειον *& Plinii Persolata, & etiam Personata, cui folio nullum sit latius, & grandes lappas fert. At vulgo alia est major, quæ & Arciũ & Arctiũ est Dioscoridis: alia minor, quæ Diosc. l. 4. c. 138.* Ξάνθιον *(quod flavos capillos reddat) dicitur, &* χοιραδόλεθρον, *quasi strumarũ pernicies: hinc quibusdã Strumaria nominatur.*

I. Lappa major, Arcium Diosc.
Lappa major, Brunf. Trag. Tur. Cæs.
Personata, Lac. Lon. Ad. Lob. Lugd.
Personata major, Matth. Cast.
Personatia, Fuch. Fracast.
Bardana sive Lappa major, Dod. desc.
Arcium, Ang. Dod. gal. Cord. in Diosc.
Arction personata, Thal.
II. Lappa rotea: in Prod. descripta.
III. Lappa major montana, capitulis tomentosis, sive Arctium Dioscoridis.
Personata seu Lappa major altera, Matth. Lugd.
Bardana sive Lappa major, Dod. ico.
Arction montanum an Persolata Plinii, Ad.
Arctium mont. & Lappa minor Galeni, Lob.
Arctium, Cæs.
IV. Lappa montana altera lanuginosa.
Arctium quorundam, Lugd.
V. Arctium ex cod. Cæs. Dod. Lugd. quid?
VI. Lappa minor, Xanthium Dioscoridis.
Lappa minor, Brunf. Trag. Ericio Cordo.
Xanthium, Matth. Ang. Dod. ut: Fuch. Tur. Cord. in Diosc. & hist. Ges. h. Lac. Lon. Thal. Cæs. Cast. Tab. Lugd.
Xanthium sive Strumaria, Ad. Lob.
Bardana minor, Ger.

LIBER SEXTVS.

SECTIO PRIMA.

VIOLA; LEUCOIUM; HESPERIS; LYCHNIS & SAPONARIA.

VIOLA MARTIA.

VIOLA, ἼΟΝ *Dioscoridi l. 4. c. 122. aliis,* ἴον πορφυροῦν, *Viola purpurea, à floris colore. Theophrastus 1. hist. 15.* ἴον, *& 1. hist. 21.* ἴον μέλαν *&* μελάνιον. *nigram violam, à florum colore nigricantis purpuræ, vocat. Plin. l. 21. c. 6. Ex Violis quæ spontè apricis & macris locis proveniunt purpureæ, latiore folio statim ab radice carnoso exeunt, solæq; Græco nomine à cæteris discernuntur, appellatæ Ia, ut ab his Ianthina vestis.* Ἴον *Græcis vocatum in Geoponicis Nicander credidit, Hermolao referente, quod Nymphæ quædam Ioniæ, florem eum Jovi primum munere dederint. Alii* ἴον *volunt dici, quod cum Jupiter puellam Io adamatam in vaccam convertisset, terra florẽ hunc pabulo ejus produxerit, qui propter ipsã factus, ab ipsa nomen acceperit. Hinc Latinis Viola, quasi vitula.*

Genera plura Plinio, purpureæ, luteæ, albæ: sed de purpureis primum, quarum unum genus apud Dioscoridem & Plinium.

Viola

Viola Martia rotundifolia.

I. Viola Martia purpurea flore simplici odoro.
Viola sativa, Brunf.
Viola Martia odorata nigra seu purpurea, Trag.
Viol. purpurea, Fuch. Matt. Lac. Ad. Cęs. Cast. Lug
Viola nigra, Dod. Cord. in Diosc. Ger. Clus. hist.
Viola, Lon. & Viola nigra, Ges. hor.
Viola Martia purpurea, Tab. pręcox purpur. Lob.
Flos communiter coloris in cæruleo subnigro purpurei: qui cultura grandior fit: quandoq; foliis latioribus Calthæ æmulis, quæ
Viola Matronalis fl. purpureo, Eyst.

II. Viola Martia inodora sylvestris.
Viola syl. Brunf. Ang. inodora, Dod.
Viola purpurea syl. sive canina, Trag.
Violæ nigræ syl. species, Ges. hor.
Viola canina, Lon. Tab. syl. Ger. desc.
Viol. canin. cęrulea inodora syl. serotina, Lob. ico.
Viola Martia syl. Thal. martia canina, Eyst.
Flos cæruleus, aliquando pallidus: duplex est, altera major foliis majoribus & rotundioribus: altera minor, foliis mucronatis oblongis ac strictioribus: & Gesnerus in monte fracto meminit montanæ, quæ solum foliis minoribus & solidioribus à vulgari differat: est &
Viola martia flore rubro purpurascente, Eyst.

III. Viola Martia alba.
Viola alba, Brunf. candida, Dod. Cæs. fl. albo, Ger.
Viola Mart. candida, Trag. alba, Tab. Eyst.
Viola syl. albo flore, Ges. hort.
Viola martia alba hort. & cāpest. odora, Lob. ico.
Hæc aliquando odora: aliquando nullo aut languido odore: & hæc foliis est gracilioribus.

IV. Viola Martia multiplici flore.
Viola nigra flore pleno, Dod. gal.
Viola dasypodion, dasyphyllum malim, Ger. hor.
Viola martia purpurea, Lob. ico.
Viola purp. & alba multiplex, Tab. Ger. Eyst.
Viola flore multiplici, Dod. fl. pleno, Cast. Cam.
Viola cęrul. fl. numerosis foliis constantibus, Cęs.
Variat floris colore purpureo, rubello, candido, ex purpureo & albo variegato: hinc
Viola martia alba, fl. multiplici albo: flos albus, exterius purpurascens, ut Viola variegata dici possit, Eyst. est & biflora. Violæ species Byzantii colitur, Martiæ similis, sed flore infinitis foliolis constructo, & Rosam Damascenam æquante, non solum magniudine sed & odore nostrates superante: Costæus in Mesuem, & Cam.

V. Viola alpina folio in plures partes diflexo.
an Viola montana laciniato folio, Clus. hist.

VI. Viola alpina purpurea exiguis foliis.
Viola montana 2. Clus. pan. & hist.
an Viola Martia folio minore & solidiore, Ges. de Lunar.

VII. Viola alpina rotundifolia lutea.
Viola luteola minore flore, Ges. hort.
Viola montana fl. luteis, Lob. obs.
Viola mont. 1. Clus. pan. & hist.
Viola lutea, Lob. ico. Cæs. Cast.
Viola Martia lutea inodora alpina, Cam.
Gramen Parnassi aliud, Lugd.

Viola Martia foliis oblongis.

I. Viola montana pumila angustifolia flore niveo inodoro.
Viola mont. pumila, Clus. cur. post.

II. Viola Martia arborescens purpurea.
Viola arboresc. Matth. Cast. Tab. vel potius recta, Cam.
Viola fruticosa, Ges. hor.
Mater Violarum, Dalech. Lugd.
Viola elatior, Clus. hist.
Viola erecta fl. cæruleo &
Viola erecta fl. albo, Eyst.
Flore est ex cæruleo purpurascente, vel ex cyaneo albescente.

III. Viola tricolor erecta, an Jovis flos Theophr. 6. hist. 6.
Viola assurgens tricolor, Dod. Ger.
Violæ purpureæ varietas, Ad.
Viola martia surrectis cauliculis, Lob.

IV. Viola montana tricolor odoratissima.
Viola montana 3. sive tricolor, Clus. pan. & hist.
Viola flāmea major violaceo colore mixta, Eyst.

V. Viola tricolor hort. repens: an φλόξ ἢ φλόγιον Theoph. 6. hist. 6.
Herba Trinitatis, Brunf. Fuch. Lon. sativa, Trag.
Jacea sive flos Trinitatis, Matth.
Jacea major sive Viola tricolor, Cast.
Viola flammea, Dod. gal. Cæs.
Violæ nigræ persimilis, flos trinit. vel heptachrū, Ges. hor.
Viola tricolor, Dod. Clus. Ger.
Viola flammea, coloria calida, Ad. Lob.
Viola flammea seu tricolor major, Lugd.
Viola Trinitatis 1. Tab.
Flos colore & magnitudine variat: est flore purpureo & cæruleo: albo & luteo: cum pallido cæruleo

ruleo, purpureus & luteus etiã permiscetur: quãdoque lituris quibusdam notatur: rarò flore penitus albo, reperitur, quæ est
Viola trinitatis 2. Tab.
Datur quę duplo majore flore est coloris unius, nigræ purpuræ, & instar holoserici nitente, vel pallido, hinc
Flos trinitatis major violaceus &
Flos trinitatis pallidus major, Eyst.
VI. Viola bicolor arvensis.
Herba Trinitatis syl. Trag.
Jacea altera, Matth.
Jacea minor, Cast.
Violæ nigræ similis arvensis minor, Gef.hor.
Viola sylvestris, Lob.ico.
Viola flammea minor, Lugd.
Viola trinitatis minor petræa, Tab.
Viola tricolor petræa, Ger.
Hactenus triũ colorum non observavimus, sed candido & luteo, cæruleo & luteo, cęruleo & candido: aliquãdo tamẽ vel totus luteus, vel totus albus occurrit: Alia est valde parva, Augusto florẽs.
VII. Viola montana lutea grandiflora: & Cã.
Violæ nigræ persimilis mont. lutea, Gef.hor.
Violæ mont. 3. aliud genus, Clus.pan.& hist.
Viola flammea lutea, Lugd.
Viola Martia arborescens lutea, Tab.
Viola flammea major pallido colore mixta, Eyst.
Flore est luteo, sed magna ex parte lineis purpureis intermistis: aliquando sine lituris: rarius flore albo reperitur.
IIX. Viola montana lutea foliis non crenatis.
Viola syl. longifolia, Tab.
Viola martia lutea, Ger.desc,

LEUCOIUM NON BULBOSUM.

ΛΕΥΚΟΊΟΝ *Dioscoridi l.3. c.138. id est, Viola alba, non ratione florum, sed potius à canitie cinericéæ foliorum colore: quámvis differentiam in floribus ostendat, siquidem aut cærulei, aut albi, aut purpurei, aut lutei reperiantur. Plin.l.21.c.6. Violas luteas & albas agnoscit.*

Leucoium incano folio hortense.
I. Leucoium incanum majus.
Viola candida, Trag.
Leucoium album, Matth.Lob.ob.Lug.Tab.Ger.
Leucoion, Dod.gal.Gef.hor.Ad.
Viola matronalis alba, Fuch.Tur.
Viola domestica, Ang.
Leucoium candidum majus, Dod.
Viola alba, Lob.ico.
Viola alba, quæ & matronalis, Cæs.
Leucoium album hortense fruticosum, Cam.
Leucoium flore albo simplici, Eyst.
Flore est albo, vel cinericeo.
II. Leucoium purpureum vel rubrum.
Viola purpurea, Trag. Lob.
Viola matronalis purpurea, Fuch.Tur.
Leucoium purpureum, Matt.Dod.gal.Lug.Tab,
Leucoium rubrum & purpureum, Cam.
Viola matronalis floribus rubentibus, aut ad purpuram inclinantibus, Cæs.
Leucoium flore rubo simplici, Bry, Eyst.
Flore est rubente, ex purpura puniceo, violaceo, ex cæruleo purpureo, in summa ob colorem dilutiorem & saturatiorem differentię aliquot sunt: hinc
Viola matronalis purpurea, alia punicea, Fuch. Tur.Lugd.
Leucoium purpureum, & aliud violaceum, Tab.
At cærulei coloris in hoc genere hactenus non vidimus, licet Dioscorides author sit, nisi fortè id verbum superfluum fuerit.
III. Leucoium incanum minus.
Viola alsiosa & minor, Trag.
Leucoium candidum minus & annuum, Dod.
Floribus est candidis, rubentibus, punicantibus, à prioribus magnitudine differentibus, & quod hoc annuum sit.
IV. Leucoium incanum majus multiplex.
Leucoion duplis floribus, Ad.
Leucoium sive Viola purpurea, fl.pleno, Lob.ico.
Leucoium multiplici flore, Dod.
Flos est vel saturatioris, vel dilutioris purpuræ, vel purpuroviolacei, vel albi: hinc
1. Leucoium flore rubro pleno, Eyst.
2. Leucoium flore purpureo pleno, Eyst.
3. Leucoium sive Keyri purpuroviolaceum pleno flore, Swer.
4. Leucoium flore albo pleno, Bry, Eyst.
V. Leucoium incanum majus variegatũ simplici flore.
Hoc varium est & permixtum maculis in albo rubris, vel purpureis, aut quasi striis inæqualibus notatum: hinc
1. Leucoiũ varieg.alb.rubris maculis, Bry.Eyst.

2. Leu-

2. Leucoium variegat. purpureis maculis, Eyst.
VI. Leucoiũ incanũ majus variegat. pleno flore.
Leucoium sive Keyri viola purp. variegata, Swer.
Et hoc varium est.
1. Leucoium purpureum variegatum sanguineis maculis signatum, Bry.
Leucoium purpureũ variegatũ flore pleno, Eyst.
2. Leucoium sive Keyri violaceo purpureum pleno flore, lineis viridibus distinctum, Swer.
3. Leucoium pleno flore album, sanguineis maculis signatum, Eyst.
4. Leucoium pleno flore album purpureis maculis signatum, Eyst.
VII. Leucoium lividè rubente colore.
Leucoium melancholico colore, Eyst.

Leucoium incanum maritimum.

I. Leucoium maritimum latifolium.
Tripolium, Ang.
Leucoium marinum alterum latifoliũ, Lob. Lug.
Leucoium marinum cæruleo purpureum, Tab.
Leucoium marinum latifolium, Ger. marinum aliud, Cam.
an Leucoium maritim. minus, Hesperis quorundam, Lugd.
II. Leucoium maritimum sinuato folio.
Leucoium marinum purpureum, Ges. hor. Ger.
Leucoium maritimum majus, Ad. Lob. ico. Clus. hisp. & hist. desc. Lug. Cam.
Leucoium marinum majus purpureum, Tab.
Flos dilutioris purpuræ, ad vini rubri fæcem tendente.
III. Leucoium maritimum angustifolium.
Leucoium marinum minus, Clus. hisp. & hist. Ad. Cam. Tab. Ger.
Leucoium angustifolium, Lob.
Leucoium syl. angustifolium, Dod.
Flores sunt dilutè purpurei, quandoque rubri: & luteos reperiri Lob. & Tab. scribunt: hinc
Leucoium marinum minus luteum, Tab.
Leucoium marinum minus, Ger.
IV. Leucoium maritimum repens.
Viola marina repens, Eyst. ico.
An ex semine prioris in horto natum: cum in hortis satum longioribus quidem sit cauliculis, sed in terram reflexis, folio latiore, flore purpureo, totaque æstate floreat.
V. Leucoium maritimum candidum.
Keiri marinum flore candido, Lob. ico.
Leucoium marinum majus, Clus. hist. ico.

VI. Leucoium maritimum minim. quod 6. est in Prod.
VII. Leucoium saxatile thymi folio hirsutum cæruleo-purpureum.
Lithoreoleucoion minimum supinum, Col.

Leucoium Creticum.

I. Leucoium Creticum thlaspifolium.
Leucoium marinum Creticum 1. Clus. hist.
Flos rubet mox ex cæruleo purpurascit.
II. Leucoium Creticum foliis oblõgis crenatis.
Leucoium marinum Cret. 3. Clus. hist.
III. Leucoium Creticum floribus minoribus.
Leucoium marinum Creticum 2. Clus. hist.
In hoc flores prioris dimidio minores, prorsus albi, paulatim purpureum contrahentes.
IV. Leucoium Creticum spinosum incanum luteum.
Leucoium Creticum spinosum, Clus. hist.
Glastivida Cretensium, Belli, ep. 3. & 4. ad Clus. Clus. hist. ap. alt. ad.
Glastivida prima Cretica, Ponæ.
V. Leucoium Creticum minimum folio subrotundo.
an Leucoium Creticum, Ponæ Ital.
Hæc quinto loco in Prod. describitur.

Leucoium luteum folio hirsuto.

I. Leucoium alyssoides clypeatum majus.
Lunaria aspera, Ges.
Alysson Dioscoridis, Dod. Cam. Lugd. cui & Alyssum Dalechampii fig. duplici.
Alysson Diosc. putatum, Lob.
Alyssos, Ges. hor. & Lunariæ Græcæ similis.
Lunaria Græca 3 Cæs.
Leucoium montanum lunatum, Col. (nit.
Minoris & congeneris plantæ Columna memi-
II. Leucoium alyssoides clypeatum minus.
Leucoium peltatum Romanum minus, Col.
III. Leucoium incanum siliquis rotundis.
Eruca peregrina, Clus. hisp. & hist. Lugd.
Leucoium marinum Patavinum, Lob.
Leucoium marinum luteum majus, Tab. Ger.
IV. Leucoium luteum erucæ folio.
Leucoium terrestre majus, Col.
V. Leucoium luteum syl. hieracifol. quod 3. in Prodromo.
Leucoii lutei syl. species, Thal.
Leucoium syl. inodorũ fl. parvo pallidiore, Eyst.
VI. Leucoium luteum montanum serrato folio.
Leucoium luteum mont. Ponæ Ital.

Leucoium folio viridi.

I. Leucoium album odoratissimum folio viridi: quarto loco in Prod. descriptum.
Leucoium rarius fl. albo odorato, Cam.
Leucoium fruticosum fol. viridi, flore albo odorato Camerarii, Eyst.

II. Leucoium luteum max. foliis tuberculis obsitis.
Flos Cheyri Eystettensis maximus, Eyst.
Flores amplitudine thalerum Philippicum superant.

III. Leucoium luteum mag. flore 1. loco in Prod. desc.
Flos Cheyri simplex medius, Eyst.

IV. Leucoium lut. serrato folio fl. grandiore: 2. in Prod.

V. Leucoium luteum vulgare.
Leucoium, Brunf. Cord. in Diosc. Lac.
Viola lutea, Trag. Fuch. Dod. gal. Cæs. Ger.
Viola petræa lutea, Tab.
Leucoium aureum, Matth. Lugd.
Leucoiū luteū, Fuch. ico. Dod. Ad. Lob. Cast. Cam.
Leucoium sativum luteum, Clus.
Keiri vel Cheiri, Ges. hor. Lon.
Flos Cheiri simplex minor, Eyst.
Quibusdam φλογίον Theophr. quod totus flos flammei, id est lutei coloris sit: luteum enim colorem flammeum dici, ex Plin. l. 22. c. 8. colligunt.

VI. Leucoium luteum pleno flore majus.
Viola lutea multiplex, Lugd. Ger.
Leucoium flore luteo pleno majus, Eyst.

VII. Leucoium pleno flore minus.
Leucoium sive Keiri duplici flore, Ad. Lob. ico.
Leucoium luteum flore multiplici, Dod.
Viola petræa lutea multiplex, Tab.
Leucoium flore luteo pleno minus, Bry, Eyst.

IIX. Leucoium luteum syl. angustifolium.
Viola lutea syl. Trag.
Leucoium syl. minus, Ges. hor.
Leucoium sylv. Clus. pan. & histor. Cam. Taber. Ger.
Leucoium syl. flore luteo, Bry.

IX. Leucoium palustre flore subcæruleo.
Gladiolus palustris, Clus. cur. post.

VIOLA MATRONALIS SIVE HESPERIS.

VIOLA MATRONALIS, *quod à Matronis in hortis colatur dicta, apud Plinium l. 21. c. 7. Hesperis censetur, cum hac Viola noctu magis oleat, quod sua Plinius tribuit, addens, inde nomen invenisse.*

I. Hesperis hortensis.
Viola alba, persica Hermolai, Trag.
Leucoium & Viola purpurea, Fuch.
Leucoium Diosc. album, purpureum, Fuch. ico.
Viola alba, Tur.
Viola matronalis, Ges. hor. Dod.
Viola purpurea & alba, Lugd.
Viola matronalis sive Damascena, Ad. Lob.
Viola syl. alba & purpurea, Cæs.
Hesperis 3. Clus. hist. ico. nostra, Cam.
Viola Damascena flore purpureo, Swer.
Variat colore floris, candido, dilutè purpureo, rubro: habetur & tota minor floribus albis & suavissimi odoris: hinc

1. Viola hyemalis fl. purpureo, Tab. Ger.
Viola matronalis flore purpureo, Eyst.

2. Viola hyemalis alba, Tab. Ger.
Viola matronalis flore albo, Eyst.

II. Hesperis hort. flore viridi: hæc magnitudine, quo ad omnes sui partes, à vulgata differt, flore est viridi & inodoro.

III. Hesperis montana pallida odoratissima.
Hesperis prima & montana, Clus. pan. & hist.
Violæ syl. species, Cæs.
Hesperis pannonica, Cam.
Variat ex semine nata, nonnulli flores maternum colorem retinent, alii aut dilutius pallescunt, aut magis obsoletum acquirunt, crebris venis ex atro purpurascentibus discurrentibus.

IV. Hesperis syl. inodora.
Hesperis 2. vel altera pannonica, Clus. pan.
Hesperis 3. Eid. hist. desc.

V. Hesperis syl. flore parvo: 1. in Prod.

VI. Hesperis peregrina siliquis articulatis.
Hesperis Syriaca, Cam. Clus. hist.
Leucoium Syriacum, Cam.
Leucoium melancholicum quibusdam.
Hesperis Syriaca Rauwolffii, ab hac non videtur aliter differre, quam quod strigosior sit, quod fortè loci ratione contingit.

VII. Hesperis siliqua corniculata fl. obsoleto.
Leucoium corniculatum saxatile, Col.

IIX. Hesperis villosa flore obsoleto siliqua brevi.

IX. Hesperis sylvestris hirsuta foliis Hieracii: 2. in Prod.

VIOLA LUNARIA.

VIOLA ratione florum, LUNARIA verò à filiquarũ forma dicitur, quæ lata, plana & propemodũ rotũda sunt, & Lunã non falcatã, sed propè completã referunt: vel à filiquarum splendore, quæ per ficcitatem nitent.

I. Viola Lunaria major filiqua rotunda.
Viola latifolia, Dod. Cluf. pan. Lugd.
Bulbosa folliata, Officinarum Bolhanac, Ad.
Lunaria Græca, Lõ. Cæf. Lob. Caft. rotũda, Gef. h.
Lunaria major, Cam.
Bulbonach (à radicibus bulbofis) Gef. hor.
Viola lunaris 1. Tab. Ger.
Thlaspi montanum, Gef. hor.
Lunaria Græca annua, Eyft.
Thlaspi alterum Crateve quibufdam.
Variat florum colore & odore: colore purpureo, fubcæruleo: odore, uni flores odorati, alteri inodori funt.
II. Viola Lunaria major altera: & Cam.
Viola latifolia altera, Dod. Lugd.
Præcedente minor & flore albo eft.
III. Viola Lunaria major filiqua oblonga.
Lunaria Græca filiquis longis, Gef. hor. Thal.
Lunaria Græca filiquis oblongioribus, Thal.
Lunaria odorata, aliis Lunar. Græca major, Gef. hort.
Lunaria Raphanitis, five Bolbonac, radice rediviva, Lob. ico.
Lunaria Græca altera, Cæf.
Viola latifolia, Cluf. hift.
Viola lunaris 2. Tab. longioribus filiquis, Ger.
Lunaria Græca perennis, Eyft.
Flores ex albo fubcærulei: filiquæ longiores, laminofæ, ita ut aliquando tres membranulæ feparatæ fuis feminibus annexæ divelli pofsint.

LYCHNIDES.

ΛΥΧΝΙ'Σ, id eft, Lucernula. Diofcoridi l. 3. c. 114. & 115. duæ fpecies, altera λυχνὶς στεφανωματικὴ, Lychnis coronaria: altera λυχνὶς ἀγρία. Lychnis fylveftris dicitur. Primam, Lychnidem coronariam à recentioribus nominatam, videtur Theophraftus 6. hift. 7. Lychnidem vocaffe: & Plinii l. 21. c. 4. Lychnis & Rofa Græca cenfetur: cujus Lychnis agria, Antirrhinum eft. Recentiores, Lychnidis nomen plurimis impofuere, de quibus ordine.

Lychnis flore coccineo.

I. Lychnis hirfuta flore coccineo major.
Ocymoides peregrinum, Gef. hor. vel flos Hierofolymitanus, aliis Creticus: vel Croceus, Eid. ap.
Flos Conftantinopolitanus, Dod. Lugd. miniatus, Eyft.
Lychnis Chalcedonica five Conftantinopolitana miniata, Ad. Lob. (Cæf.
Lychnis fortè aliquorũ coccineo colore fplendẽs, in Flos Scarlati, Lon.
Lychnis Chalcedonica, Tab. Ger.
Lychnis Conftantinopolitana, Caft. ap. Cam.
Lychnis byzantina minuto flore, Cluf. hift.
Colore variat, communiter coccineo colore fplendet: vel croceo eft floris Calendulæ colore, vel lilii purpurei, fubinde candidi: etiam incarnatus: hinc
Flos Conftantinopolitanus albus, &
Flos Conftantinopolitanus incarnatus, Eyft.
aliquando variegato: rarius flore pleno. Alia eft flore ex puniceo purpurafcente, foliis lævibus ac mollibus: eft & miniato, quæ
Lychnis Chalcedonica colore orengiaca, Swer.
Flos Conftantinopolitanus miniatus, Eyft.
Hæc quibufdam veterum eft λυχνὶς: aliis φλὸξ Theoph. 6. hift. 6. Aliis πόθος apud Theoph. 6. hift. ult. cujus duo genera: unũ cui flos hyacintho fimilis: alterũ decolor, album. Idem & Plin. l. 21. c. 6. habet: funt etiã qui Rofam Græcã Plinii velint.
II. Lychnis flore coccineo minor.
Ocymoidis peregrini fpecies minor, Gef. hor.
Flos Conftantinopolitanus minor, Dod.
Flos coccineus, Lugd.

Lychnis coronaria.

I. Lychnis coronaria Diofc. fativa.
Rofa mariana fativa, Trag.
Lychnis, Matth. Lac. Cam.
Verbafcum montanum, Cord. in Diofc.
Lychnis fativa, vel coronaria, Dod. gal. Gef. hor.
Lychnis coronaria, Lon. Ad. Lob. Dod. Cæf. Lug.
Flamma vel Flammula Jovis, Gef. hor.
Jovis flos Theoph. Eidem.
Flos colore variat: eft rubro veluti flammeo fulgens, eft dilutè rubente: habetur & albo: item floribus albis, lineis vel punctis rubris variegatis: & incarnatis punctatis: hinc
1. Lychnis candida, Lob. ico.
Lychnis coronaria alba, Tab. Ger.

Lychnis coronaria fl.albo simplici,Eyst.
2. Lychnis coronaria rubra,Tab.Ger.
Lychnis coronaria flore rubro simplici,Eyst.
Lychnis rubra,Lob.ico.
3. Lychn.coronaria fl.incarnato pũctato,Eyst.
4. Lychn.coron.fl.incarnato nõ pũctato,Eyst.
II. Lychnis coronaria sativa multiplex.
Lychnis altera rubra,Lob.ico.flore pleno,Cam.
Lychnis coronaria floris foliolis multiplicatis, Dod.
Lychnis flore rubro pleno,Bry.
Lychnis,Swert.
Lychnis coronaria flore rubro pleno,Eyst.
Solum eam quæ flore rubro est multiplicem notavimus.
III. Lychnis coronaria sylvestris.
Lychnis sylvestris,Matth.
Lychnis coronaria ruri nata,Ad.
Lychnis syl.urbanæ similis,Cast.
Jovis florem syl.reperiri ait Matth.Gesſ.hor.
Hanc in Rhætiæ alpibus, flore hortensi odoratiore inveniri,Gesſ.hort.meminit.
IV. Lychnis sylvestris alba simplex.
Rosæ marianæ similis tertia,Trag.
Ocymastrum seu ocymoides, Matth. Lac. Tab. Cast.
Ocimoides,Gesſ.hor.
Ocimoides majus,Cæs.Lugd.
Lychnis syl.alba,Dod.gal.Cam.
Lychnis syl.altera,Ad.
Struthio similis Waldtenfraut / Lon.
Basilicum sylvestre,Cast.ap.
V. Lychnis alba multiplex.
Lychnis syl.multiflora,Ad.
Lychnis mutiflora Anglica, Penæ,Lugd.
Lychnis alba syl.Lob.ico.
Ocymastrum multiflorum,Ger.Tab.
Lychnis flore albo,Bry & Swer.
Lychnis syl.flore pleno albo,Eyst.
VI. Lychnis prolifera flore viridi.
Lychnis agrestis abortiva, multiplici viridi flore, Lob.ico.
Ocymastrum fl.pleno viridi,Cam.ep.Matth.
VII. Lychnis syl.sive aquatica purp.simplex.
Rosæ marianæ similis quarta,Trag.
Ocimoides purpureum,Gesſ.hor.rubrum,Thal.
Ocymastrum rubrum,Tab.
Lychnis syl.purpurea,Dod.Lugd.rubra,Cam.
Lychnis syl.rubello flore,Ad.Lob.
Melandryum Plinii genuinum,Clus.hist.
Lychnis sylvestris,Eyst.
Mas in hoc genere,cui apices è medio flore prominent: fœmina cui nulli, idque in utroque colore:nam & mas albus purpureusque reperitur, & fœmina similiter,Gesſ.hor.
IIX. Lychnis purpurea multiplex.
Lychnis syl. in hortis plantata flore pleno, Dod. & Gesſ.in Ocimoide.
Lychnis agrestis multiflora, Ad.Lob.ico.
Ocymoides flore pleno,Cam.ep.Matth.& hort.
Lychnis flore rubro pleno,Swer.
Lychnis syl.flore pleno rubro,Eyst.

Lychnis segetum.

I. Lychnis segetum major.
Nigella,Brunf.vulgaris,Lac.
Githago Rosæ marianæ 6.genus,Trag.
Lolium,Fuch.
Loliũ quibusdã flore parvæ rosæ,Cord.in Diosc.
Anthemon,Dod.gal.
Pseudomelanthium, Matth. Lac. Lon. Ad.Lob. Cast.Lugd.Thal.Ger.
Nigellastrum,Dod.
Lychnis alia inter triticum,Cæs.
Lychnis arvensis,Tab.
Flore est communiter rubescente, rarissimè albo: hinc
Pseudomelanthium fl. rubescente &
Pseudomelanthium fl.albo,Eyst.
Nec Lolium,nec Melanthium est: quibusdam ἀνθεμον φυλλῶδες Theoph.7.hist.9.
II. Lychnis segetum minor.
Alsine corniculata, Clus. hisp. & hist. Lob. Cast. Lugd.Tab.Ger.
III. Lychnis segetum rubra foliis perfoliatæ.
Polygonaton sive Sydweich / Trag.ico.
Thamecnemon,Cord.hist.
Vaccaria,Dod.Gesſ.hor.Ger.
Lychnis quibusdam, nonnullis perfoliata rubra, Gesſ.hor.
Glastum,Ang.
Glasto similis inter segetes,Cæs.
Isatis syl.Vaccaria dicta,Ad.Lob.Lugd.
Vaccaria rubra major & minor,Lugd.
Myagrum,Vaccaria quorundam,Tab.
Condurdum Plinii quibusdam,l.26.c.5.
Variat magnitudine: foliis item latioribus & angustioribus: floris colore rubro, pallido: hinc tres figuræ apud Lugdunensem.

Lychnis sylvestris.

I. Lychnis syl. quæ Been album vulgo.
Lupinus & Smilax hortensis, Brunf. ico.
Polygonaton & Rosa mariana 5. Trag.
Polemonium, Dod. gal. Lac. Cast. Lugd. Thal.
Polemonia, Cæs.
Polemonium pratense nostrum, Gesf. hor.
Been album, Gesf. hort. Dod. Ger.
Lychnis syl. Lon. Eyst. ico.
Papaver spumeum (propter asperginem sputo similem) Ad. Lob. (cui & Ocymastrum alterum) Cam.
Herba articularis, Tab.
Melandrium Plinii quorundam, Clus. hist.
Duum generum: 1. in pratis albicante flore: 2. in montibus, flore ex viridi purpurascente. Est etiam alia foliis latioribus, alia angustioribus & acutioribus.

II. Lychnis syl. latifol. caliculis turgidis striatis.
Lychnis syl. 3. Clus. pan. at 2. in hist.
Lychnis syl. 3. caliculis striatis, Lob. Lugd. Tab.
Lychnis cauliculis striatis, Ger.

III. Lychn. syl. angustifol. caliculis turgidis striatis.
Lychn. syl. altera incana cauliculis striatis, Lob. Lugd.

IV. Lychnis flore obsoleto autumnalis caliculis turgidis.

V. Lychnis frutescens myrtifolia, Been albo similis.
Ocimoides fruticosum, Cam.
Lychnis syl. semper virens, sive Ocymoides arboreum semper virens, Clus. hist.

VI. Lychnis noctiflora.
Ocimoides noctiflorum, Cam. quod noctu tantū florem odorum explicet per æstatem: autumno verò inodorum.
Ocimastrum noctiflorum, flore albo, Eyst.

VII. Lychnis syl. pluribus foliis simul junctis.
Lychnis sylv. prima, Clus. hisp. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Lychnis syl. octava, Clus. hist.

IIX. Lychnis maritima repens.
Lychnis marina Anglica, Ad. Lob. Lug. Tab. Ger.

Lychnis viscosa.

I. Lychnis montana viscosa alba latifolia.
Floris cuculi syl. genus, Trag.
Boher-Steinbrech/ id est, Saxifraga elatior, Lon.
Polemonium petræum, Ges.
Lychnis syl. 2. vel albo flore 1. Clus. pan. at syl. 9. in hist.
Lychnis syl. Tab. flore albo, Eyst.
Ocymoides minus sive album, Lugd.
Γ'ἐίχγυλον album, Thal.
Odontis quorundam flore candido, Cam.

II. Lychnis viscosa alba angustifolia major.
Caryophyllus minimus humilis alter exoticus, flore candido amœno, Lob. ico.
Lychnis syl. 3. vel albo flore 2. Clus. pan. at syl. 10. in hist.

III. Lychnis viscosa alba angustifolia minor.
Lychnidis syl. tertiæ secunda species, Clus. pan. vel 10. alba species, Eid. hist.

IV. Lychnis syl. viscosa rubra angustifolia.
Lychnis syl. 1. vel flore rubro, Clus. pan. syl. 4. Eid. hist.
Lychnis syl. purpurea, Tab.
Γ'ἐίχγυλον Hesperis quorundam, Thal.
Lychnis viscosa syl. flore incarnato, Eyst.

V. Lychnis syl. viscosa rubra altera.
Muscipula, Ad. Lob. cui & Silene Theoph. Aldroando.
Lychnis syl. 4. Clus. hisp. Lugd. Tab.
Lychnis syl. 3. Clus. hist.
Viscaria, Cast.
Viscago major, Cam.
Lychnis syl. incana, Ger. ico.

VI. Lychnis viscosa purpurea latifolia lævis.
an Flos Constantinopolitanus alter minor, Ges.
Armerius flos 3. Dod. 8. at in folio 4.
Lychnis syl. 2. Clus. hisp. Lugd.
Lychnis syl. 1. Clus. hist.
Muscipula, sive Armoraria altera, Lob. Lugd.
Alsine purpurea, Lugd.
Lychnidis fortè antiquorum 3. genus, Cæs.
Muscipula, Cam.
Viscaria sativa, Tab.
Aliis Been rubrum: aliis Centauriū minus purpureum viscosum: rectè ad Lychnidem refertur, cū Diosc. l. 3. c. 9. Centaurium dicat flore Lychnidis.
Variat floris colore, communiter est purpureo, rarius albo reperitur: hinc
Muscipula flore rubro &
Muscipula flore albo, Eyst.

VII. Lychn. viscosa foliis brevi lanugine aspersis.
Lychnis syl. 1. ex semine nata, Clus. hist.

IIX. Lychnis viscosa floribus foris purpurascentibus, intus albis.

Lychnis ſyl.2.ex ſemine nata,Cluſ.hiſt.

IX. Lychnis viſcoſa fol. lanuginoſis,fl.carneis.

Lychnis ſyl.3.ex ſemine nata,Cluſ.hiſt.

X. Lychnis viſcoſa flore muſcoſo.

Muſcipula ſive Viſcaria altera flore muſcoſo,Ad.

Muſcipula altera flore muſcoſo, Lob.Lugd.

Muſcipula ſive Armoria altera,Lob.ico.

Seſamoides magnum Salmanticum, Cluſ. hiſp. & hiſt.Tab.Cam.Ger.

Κεχυρόφιλον, Thal.

Viſcago,Cæſ.major,Cam.

Otites,Lychnidis ſyl.genus,Tab.

Eodem ſemine duę naſcuntur: 1. flore majuſculo,quæ ſterilis:2.ſeminifera,minore flore.

XI. Lychnidi præcedenti affinis foliis lini.

Seſamoides Salmanticum parvum,Eyſt.

an Seſamoidis Salmantici ſecundum genus, quod Behen floris parvi appellatione accepit,Cluſ.hiſt.

XII.Lychnis plumaria Tab. quid? an Muſcipula flore muſcoſo.

XIII. Lychnis auriculæ Urſi facie:1.in Prod.

Lychnis ſyl.latifolia,Cluſ.hiſt.

Lychnis hirſuta.

I. Lychnis ſyl.campanulæ flore.

Lychnis ſyl.ſpecies Myconi,Lugd.

II. Lychnis ſyl.lanuginoſa major.

Lychnis ſyl.5.Cluſ.hiſp.& hiſt.Lugd.Tab.

Lychnis ſyl.hirta, Lob.Ger.

III.Lychnis hirta anguſtifolia Cretica.

Lychnis ſyl.7.Cluſ.hiſt.

Ocimoides minus flore rubro Cădię à Caſabona.

IV. Lychnis ſyl.lanuginoſa minor.

Lychnis ſyl.6.Cluſ.hiſp.& hiſt.Lugd.

Lychnis ſyl.hirta minima,Lob.Ger.

Lychnis ſyl.minima,Tab.

V. Lychnis ſyl. minima exiguo flore: pro 2. in Prod.deſcribitur.

VI. Lychnis incana repens.

Ocymoides Lychnitis,Col.

Lychnis alpina.

I. Lychnis vel Ocimoides repens montanum.

Cneoron,Matth.cui & Cneoron album.

Cneoron aliud Theoph.Matth.Lugd.

Myuros Aëtii,Ang.

Ocimoides alpinum,Geſ.hor.

Ocimoides repens, Cam. polygoni folio, Ad. Lob.Lugd.

Ocymoides alterum genus parvum,Cæſ.

Saponaria minor,Dalech.Lugd.

II. & III. Ocimoidis anguſtifolii flore rubello: & alterius flore ſuaverubente, ex monte Arbia meminit Cam.ſed quid?

IV. Lychnis alpina pumila folio gramineo,ſive Muſcus alpinus Lychnidis flore.

Muſcus floridus,Geſ.epiſt.& Fracto.

Caryophyllus pumilio alpinus, vel 7. Cluſ. pannon. in hiſt.ſyl.9.

Ocimoides muſcoſus,Ponæ.

Flos colore variat, eſt carnei ſive rubri dilutioris:reperitur & totus niveus.

SAPONARIA.

SAPONARIA *dicta, quod Saponis vicem præbeat ad pannos purgandos: Quibuſdam Struthium Dioſc. l.2. c.193. qui vulgo notum ſcribit,quo fullones purgandis lanis utantur. Plin. l.19.c.3. Radicula lavandis lanis ſuccum habet,mirum quantum conferens candore mollitieq;: addit Struthion Græcos vocare,florere æſtate,gratam aſpectu verum ſine odore,ſpinoſam,& caule lanuginoſo:ſemen ei nullum eſſe(cui Columellæ verſus repugnat: à Syrioq; venit quæ ſemine radix) radicem magnam, quæ concidatur ad dictum uſum. Et l.24.c.11.tingentibus & Radicula ramos præparat,quam Struthium vocari diximus à Græcis.Hæc Saponariæ quartæ convenirent, niſi ſpinoſam diceret.Nonnullis urceolaris Plinii l.22.c.16.Sunt qui Aliſma Dioſc.l.3.c.169.cenſeant,cum multas Aliſmatis notas habeat.*

I. Saponaria major lævis.

Saponaria,Trag.Lac.Geſ.hor.Dod.Ad.Lob.Cęſ. Tab.Cam.Ger.Eyſt.

Viola agreſtis,Trag.

Struthiũ,Fuch.Lon.Thal.Lug.ſativum,Fuch.ico.

Saponaria major,Lugd.

Floris color communiter dilute purpureus, aliquando ex roſeo rubet: nonnunquam candidus eſt:interdum pro floribus ſunt copioſiores ramuli foliacei,paucis floribus intermixtis.

II.Saponaria cŏcava Anglica: in Prod.deſcripta.

Gentiana concava,Ger.

III. Saponaria fruteſcens oleæ folio.

Saponaria altera fruticoſior ex Sicilia,Cæſ.

an Saponaria Apula,Claudino.

IV. Saponaria Lychnidis folio floſculis albis, an Condiſi Arabum.

Struthion Dioſc. ſive Radicula & Lanaria vulgo Neapoli,quia ſucco foliorum & radicum ad lanas purgandas utuntur,Imperato,qui ad nos miſit.

SECTIO

SECTIO SECUNDA.

DE CARYOPHYLLEIS FLORIB. SIVE ARMERIIS.

CARYOPHYLLEUM florem ab odore Caryophyllorum, recentiores nominarunt: Hunc alii Cantabricam Plinii l.25.c.8.quæ in Hispania à Cantabris Divi Augusti tempore reperta fuit, esse volunt. Aliis est Vetonica sive Betonica altera, inter notha Dioscoridis: nec fortè ineptè. Aliis herba tunica; quibusdam Iphium Theoph. 6. hist.2.& 7.ejusdem 12.sed malè. Quidam inter Saxifragias numerant, præsertim sylvestre genus, quam Gal.5.tuend. sanit.Sarxiphagon appellasse videtur:nam & sylvestris nostra calculum frangit & educit, quod Galenus de Cestri seu Betonica in Gallia proveniente,testatur, Hermolao notante. Fortè & Theoph.6.hist.1.& 6. per Jovis florem, inter coronarios frutices minutis foliis conditum, cujus flos sine odore tantum in coronarum usu, sylvestrem Caryophyllæam intellexit. Armerii flores dicuntur, à Gallico nomine Armoires & Armoiries.

Genera summa duo sunt: Altilis & Sylvestris. Altilis species multæ, magnitudine, colore & foliorum numero differentes: flores namq; sunt vel minores, vel medii, vel majores, vel maximi: vel multiplici, vel simplici florum textura, majoribus vel minoribus foliolis constantes. Sunt colore nivei, dilutâ purpurâ candicantes, croceo rutilantes, miniati: aut versicolores, ut candidi & crocei, candidi & rubei, candidi rubris punctulis aspersi: rubentes, aut violaceo admixto purpurei, aut rubei lacteis notis aspersis, sicq; guttati, aut rosæ sylvestris colore. Sic ex uno caule duo florum genera, partim candidi, rubrisq; maculis aspersi, partim crocei: sæpè etiam uno pediculo, flores diversi colores videas: aliquando unus ex alio medius excrescere conspicitur: aliquando in una planta flores trium colorum: in summa mangonio & arte in his floribus magna varietas fit. Sylvestrium quoque magna diversitas existit, & in magnitudine, & coloris, & floris, & calycis figura, pleriq; tamen simplici flore sunt.

Caryophyllus flore pleno.

I. Caryophyllus maximus ruber.
Caryophyllus maximus plenus flore rubro, Eyst.
II. Caryophyllus maximus variegatus.
Caryophyll. major rub. & albicans flore pleno, Lob.ico.
Caryophyllus multiplex maximus, Tab.Ger.
Caryophylli, Cast.Ap.
Caryoph.multiplex max.variegatus, Eyst.
In hoc varietates.
1. Caryophyllus maxim.& plenissimus, colore mixto carneo, quibusdam corniculis lacteis, Bry.
2. Caryophyll. max. & pleniss.colore vario in diversis foliis, Scarlatino, dilutius rubente, albo, Bry.
3. Caryophyll. max. & pleniss. colore rubro saturatiore, staminulis tribus niveis in medio, Bry.
III. Caryophyllus altilis major.
Garyophyllæa, Trag.
Betonica altilis, Fuch.Gesf.col.coronaria, Lac.
Vetonica altilis, Dod.gal.coronaria, Gesf.hor.
Viola flammea Scaligero, Gesf.hor.
Cantabrica, Tur.
Caryophyllus domesticus, Matth.Cam.Cast.
Flos garyophyllorum, Lon.
Caryophylli nostrates, an Cantabrica Plinii, Ad.
Caryophyll. Lob. multiplex, Lob. ico. Tab. Ger.
Caryophyllus altilis, Lugd.
Flos Gariofilus, aliis Viola Damascena, Cæs.
Caryophyllus flore majore, Eyst.
Caryophylli flores etiam in Senarum regione, sed non ita odore grati, Garz.
Herba tunica quibusdam.
Varietas multiplex.
1. Caryophyllus multiplex flore albo, etiam rubro & carneo, Eyst.& apud Swert.
Caryophyllus totus albus.
Caryophyllus rubeus & sanguineus.
Caryophyllus incarnatus.
2. Caryophyllus pleno flore coloris albi, mista & sparsa rubedine, Bry.
Caryoph. albus lineis & notulis rubris distinctus, Swert.
3. Caryoph.alb.flammulis ruberrimis, Swert.
4. Caryophyll. albus lineis rubris subtilissimè distinctus, Swert.
5. Caryoph. multiplex flore ex purpura rubescente, Eyst.
9. Caryoph. flore majore partim carneus partim albus, rubris striis ac punctulis variegatus, Eystett.
7. Caryoph. multiplex singulis florum foliis è rubro & albo colore dimidiatim divisis & punctatis, Eyst.qui

Caryo-

Caryoph.hortorum multiplex major,Lob.ico.

8. Caryoph. plenus colore umbilicotenus rubescens instar florum Persici mali, foliis latioribus, Eyst.

9. Caryoph.plenus purpurascens,punctatis foliis,Eyst.

10. Caryoph.purpureus punctulis intensè purpurei coloris,Swer.

11. Caryophyllus subviridi flore,Swer.

IV. Caryophyllus altilis medius.

1. Caryoph.albus lineis cremesini coloris,& Caryophyl. minor albus lineis purpuroviolaceis distinctus,Swer.

2. Caryoph.miniatus medio albescens,Eyst.

3. Caryoph. pleno flore colore violaceo, Bry.

V. Caryoph.pleno flore mali arantii colore.

Caryoph.pleno fl.Silesiacus miniatus,Clus.hist.

Caryoph.plenus miniato colore,Eyst.

Varietas.

1. Caryophyllus dimidia parte arantii colore, altera candida & permista, Bry.

2. ex semine libenter provenit,sed alii flores nativum eumque saturatiorem aut dilutiorem retinent:alii albi,alii rubri fiunt: nōnulli simplici quoque foliorum serie constant,Clus.hist.

VI. Caryophyllus pleno flore minor.

Caryoph. hortorum multiplex minor,Lob.ico.

Caryoph. pleno flore species exigua, coloris carnei,Bry.

VII. Caryophyllus supinus flore pleno rubro argenteis micis aspersis.

Caryophyllus 7.pleno flore,Clus.hist.

Cariophyllus flore minore pleno rubescens punctatus,Eyst.

VIII.Caryophyllus multiplex laciniatus.

Cariophyllus purpureus flore multiplici profundè laciniato,Lob.ico.

Varietas.

1. Caryophyl. multip.laciniat. flore incarnato, Eystett.

2. Caryoph.purpureo flore multiplici profundè laciniato,Eyst.

3. Caryoph. purpureo flore multiplici laciniato,Eystett.

Caryoph.purp.fl.multiplici,Bry.,& Swer.

Caryophyllus hortensis simplex.

I. Caryophyllus hort.simplex flore majore.

Caryoph.syl.major vulgatior,Lob.ico.

Caryophyllæi flos simplex,Dod.

Caryophyllus simplici flore,Swer.

Varietas magna in colore: est enim simplex miniatus,est pallidè purpurascens, vel incarnatus:est versicolor ob guttarum & rubrarum macularum aspergin em : est variegatus,cujus folia albescentia stigmatibus rubris aspersa sunt:duo posteriores in Eyst.proponuntur, nomine:

Caryophylli simplicis hortensis versicoloris,

Caryophylli majoris syl.variegati.

II. Caryophyl. arborescens Cret.1. in Prodr. descriptus.

III. Caryophyllus simp. fl. minore pallidè rubente.

Caryophyllus sylv. 3. flore pallido suaverubente, Lob.ico.

Caryophyllus hortulanus,Tab.

Caryoph.syl.simplex suaverubens,Ger.

IV. Caryoph. simp.minor flore punctato.

Caryoph. alter minimus, flore simplici micis aureis asperso,Lob.ico.

Habetur & repens flore parvo punctato.

V. Caryoph. simplex supinus latifolius.

Caryophyll.minimus pulchellus supinus,maculis aureis argenteísve aspersus,Lob.ico.

Caryophyllus syl.7.Clus.hist.

VI. Caryoph.simp.supinus angustifolius.

Caryophyllus virgineus,Tab.Ger.

Caryophyllus barbatus & prolifer.

I. Caryophyllus barbatus flore multiplici.

Armeria alba & rubra multiplex, Lob. ico. Bry. Swer.

Armerius pleno flore, Clus.pan.& hist.

Caryophyllus Carthusianorum 3.Tab.

Armeria rubra latifolia, Ger.

Armerius pleno rubro flore, Eyst.

Duplex est : vulgatior rubro flore, rarior albo: Hujus præter rubrum & album adhuc differentia apud Swertium,quæ

Armeria alba multiflora.

II. Caryophyllus barbatus flore roseo.

Armeria multis & separatim positis floribus duplicibus & magnis,coloreque rubertimis, Swer.

III. Caryophyllus barbatus hortensis latifolius.

Lychnis monachorum,Ges.hor.

Armeria altera, multis in latum orbiculum congestis floribus,Lob.ico.

Viola barbata latifolia,Lugd.

Caryophyllus Carthusianorum 1.Tab.

Armeria suaverubens,Ger.

an Lych-

an Lychnis fortè antiquorum altera, Cæſ.
Flos Scarleti, Lon.Geſ.ap.
Flore eſt communiter rubro, habetur albo maculis lactei coloris notato: eſt & diverſicolor, ex albo rubro & medio: hinc
1. Armeria ſimplex flore rubro, Bry, & Swer.
Flos armerius ruber, Eyſt.
2. Armeria flore albo, Bry, Swer.
Flos armerius albus, Eyſt.
3. Flos armerius variegatus, Eyſt.
IV. Caryoph. barbatus hortēſis anguſtifolius.
Armeria altera ſuaverubente flore, Lob.ico.
Armerius flos alter, Dod.
Armerius ſimplici flore pannonicus, Cluſ.hiſt.
Caryophyllus Carthuſianorum 2. Tab.
Armeria rubra, Ger.
Hujus differentiæ quinque: 1. eleganti eſt flore, eoq; aut planè rubro, aut lactei candoris maculis aſperſo, aut niveo, oris carnei coloris: 2. omninò niveo: 3. flores pauciores dilutius rubentes & carnei coloris: 4. flos purpuraſcens, oris albis: 5. flores die primo & ſecundo quo aperti ſunt, lactei prorſus candoris, ſequentibus paulatim albedine evaneſcente, tandem omninò purpuraſcunt, ſic ut in eadem umbella flores lacteos, alios exalbidos, & media ex parte purpuraſcentes, alios omnino purpureos conſpicere liceat.
V. Caryophyllus barbatus ſylveſtris.
Armeria ſyl. altera, Lob. ico.
Viola barbata anguſtifolia, Lugd.
Caryophyllæa ſyl.1.Thal.
Flos Gariofilus ſyl. minimi floris ſaturatæ purpuræ, Cæſ.
VI. Caryophyllus ſyl. prolifer: & Eyſt.
Caryophyllæa ſyl.4.Thal.
Armeria prolifera, Lob. ico.
Armerius flos proliferus, Cam.
Caryophyllus ſyl. minimus, Tab.
Viſcaria, Ger.ico.
Huic ex capitulo, ſæpè ſeptem, octo, aliquando novem flores prorumpunt.
VII. Caryophyllo prolifero affinis, unico ex quolibet capitulo flore.
Caryophyllæ ſyl. quartæ, alia ſpecies, Thal.

Caryophyllus ſylveſtris.

I. Caryophyllus ſyl. vulgaris latifolius.
Dondernaegelin, Brunf.
Garyophyllæa ſyl. Trag.
Caryophyllæa ſyl. Matth. Lugd. Caſt.
Betonica ſyl. 1. Fuch.
Vetonica, Dod.gal.
Cantabrica ſyl. Tur.
Tunica ſyl. Lon.
Caryophyllæa ſyl. 3. Thal.
Armerius flos 1. Dod.Lugd.
Armeria ſive Caryophyllus minor ſyl. minus odorus foliis latioribus, Ad.Lob.
Flos gariofilus ſyl. Cæſ.
Caryophyllus montanus 1. Tab.
Armeria alba, Ger. ico.
Caryoph. minor ſyl. flore ſimplici, Eyſt.
Flore eſt odoro & inodoro purpureo: ſimplici & pleno: hinc
Caryophyllus minor ſyl. flore pleno, Eyſt.
Caryophyllus montanus multiflorus, Tab.
Caryophyllus montanus purpureus, Eid.
II. Caryophyllus ſyl. vulgaris anguſtifolius.
Caryophyllus montanus albus, Tab.Ger.
III. Caryophyll. ſyl. biflorus: 3. in Prod.
IV. Caryoph. pumilus latifolius: 4. in Prod.
V. Caryoph. ſyl. flore magno inodoro hirſuto.
Cariophyllus ſyl. 2. Cluſ.pan. & hiſt.
VI. Caryophyllus ſyl. humilis flore unico.
Armerius flos 3. Dod.
Caryophyllus repens humilis minimus vulgatiſſimus rubellus, Lob.ico.
Caryophylli ſyl. Caſt.ico.
Caryophyllus ſyl. 1. Cluſ.pan. & hiſt.
Singuli cauliculi unicum florem, diluta purpura rubentem odorum ſuſtinent.
VII. Caryophyllus albus parvus repens, Cam.
Oſteocallon Abſyrti Italis, Eidem.
IIX. Caryophyllus cæruleus Monſpelienſiū.
Aphyllanthes Monſpelienſium, Ad.Lob.ico.
Caryophyllus cæruleus, Tab.Ger.
Rarius flore niveo reperitur.
IX. Caryoph. ſyl. repēs multiflorus: 2. in Prod.
X. Caryophyllus ſyl. Carinthiacus ruber.
Caryophyllus ſyl. 4. vel Tauricus, Cl.pan. & hiſt.
XI. Caryoph. alpinus calyce oblōgo hirſuto.
Caryophyllæus pumilio Tauricus, ſive 8. Cluſ. pan. ſyl. 7. Eid. hiſt.
Caryophyllus montanus 3. Tab.
Caryophyll. mont. Cluſii, Ger.

Caryophyllus ſimplex laciniatus.

I. Caryophyllus flore tenuiſsimè diſſecto.
Superba, Trag.Lon.Thal.Cam.
Dioſanthos Theophraſti, Ang.

Vetonica altilis minor, Dod.gal.
Vetonica ſyl. 3. Geſ.hor.
Betonica ſyl. altera, Fuch.
Caryophyllatæ ſyl. genus, Geſ.col.
Caryophyllæus minor, Dod.
Superba recentiorum, Ad.
Superba alba media corolla purpuro violacea, Bry: obſoleta cincta, Lob.ico.
Armeria, Vetonica coronaria, Lugd.
Caryophylli ſyl. 5. ſpecies 3. Cluſ.pan.& hiſt.
Caryophyllus pulmarius albus, Tab.Ger.
Caryophyllus ſyl. flore albo picto, Eyſt.
Superba alba, corollâ purpureo rubrâ, Swer.
Flos nunc albus, nunc dilutius rubẽs & carneus.

II. Caryoph.ſyl.flore laciniato albo inodoro.
Superba major flore albo, Lob.ico. Swer.
Caryophyllus ſyl. plumarius albus, Tab.Ger.

III. Caryophyll.ſyl.alter fl.laciniato odoratiſſimo.
Armerius flos 4.Dod.
Caryophyllus minor alter, Eid.
Caryophyllus 6.Cluſ.pan.& hiſt.
Superba Auſtriaca, Lob.ico.
Carioph. ſyl. flore laciniato carneo, Eyſt.
Caryoph. ſpecies altera flore carneo, Bry.
Carioph. ſyl. flore purpuraſcente, & alter flore incarnato, Eyſt.
Flos aut cãdidus, aut purpuraſcẽs, ſuavis odoris.

IV. Caryoph. ſyl. tertius flore laciniato, ſtaminulis corniculatis odoratis.
Caryophyllus 5. vel ſyl. 1. albo flore, Cluſ. pan. ſyl.5. Eid.hiſt.

V. Caryoph.ſyl.fl.laciniato, ſine corniculis, odoro.
Caryophyllæus ſyl.3. fl. rubro, Cluſ.pan.& hiſt.
Caryoph.ſyl.fl.ſimplici, laciniato rubro, Lob.ico.

VI. Caryoph.ſyl.floribus lanuginoſis hirſutis.
Superba altera & ſuaverubens, Lob.ico.
Caryophyllæi ſyl. 5. ſpecies alt. Cluſ.pan.& hiſt.
Caryoph.plumarius purpuro cęruleus, Tab.Ger.
Caryophyllus ſyl. flore albo, Eyſt.
Flos candidus eſt: alterius flores purpuraſcente lanugine hirſuti.

VII. Cariophyllus pratenſis flore laciniato ſimplici, ſive Flos cuculi.
Flos cuculi prat. Trag. Flos cuculi, Lon. Geſ. col.
Vetonica ſyl.Dod.gal.
Odontitis Plinii, Geſ.hor.quorundam, Cam. Tab.
Odontitis ſimplici flore, Cluſ.hiſt.
Armerius ſyl.Dod.
Armeria prat. ſyl.Lob.2. ſyl.Lugd.
Armoraria ſyl. pratenſis, Ad.
Cariophyllus pratenſis, Tab.
Armeria prat. mas & fœmina, Ger.
Ἰ'ξόχωλος altera, Thal.
Flore eſt rubello, rarius albo.

IIX. Caryophyllus prat. flore pleno.
Odontitis flore pleno, Cam.Cluſ.hiſt.
an Caryophyllus mont. multiflorus, Tab.
Odontitis Plinii, Eyſt.

Caryophyllus holoſtius arvenſis.

I. Caryophyllus arvenſis hirſutus fl. majore.
Caryophyllus holoſtius, Lob.ico.Ger.
Holoſtium caryophyllæum, Tab.

II. Caryophyllus holoſtius tomentoſus latifolius: qui 9. in Prod.

III. Caryophyllus holoſtius tomentoſus anguſtifol. hic 10. in Prod.

IV. Caryoph.arvẽſis umbellatus folio glabro.
Holoſtæum caryophyllæum arvenſe, Tab.
Caryophyllus holoſtius arvenſis, Ger.
Alſine verna Dalechampii, Lugd.
Caulis aliquando rubet, aliquando viret, ramulis aliquot erectis, aliquot verò cũ florib. reflexis: cõmuniter flos albus, aliquando ſubpurpuraſcẽs.

V. Caryophyllus arvẽſis glaber flore majore.
Euphraſia gramen, Trag.
Cratæogonum forte, Dod.gal.
Gramen, Fuch. Lac. leucanthemon, Dod. Thal. Lugd.Ger.
Gramen alterum, Matth.
Holoſteũ Dioſc.fl.albis vel ὁλόστιον Æginetæ, Ad.
Holoſtium Ruellii, Lob.
Euphraſia major, Lon.
Gramen floridum, Cam.in Matth.majus, Tab.

VI. Caryophyllus arvenſis glaber fl. minore.
Holoſtii Ruellii diverſitas, Lob.ico.
Gramen floridum minus, Thal.Tab.
Gramen leucanthemum alterum, Ger.
Quãdoq; è medio florũ, ſtaminula rubra exeũt.

VII. Caryophyllus arvenſis glaber minimus: hic 11. eſt in Prod.

Caryophyllus holoſtius alpinus.

I. Caryoph.holoſt. alpinus latifol: 5. in Prod.

II. Caryophyll. holoſtius alpinus anguſtifolius purpuraſcens: 6. in Prod.

III. Caryoph. holoſt. alpinus gramineus: 7. in Prod.

IV. Caryophyllus holoſtius montanus anguſtifolius alter: 8. in Prod.

Caryophyl-

Caryophyllus montanus.

I. Caryophyll. mont. major flore globoſo.
Gramen polyanthemum majus, Dod.
Gramen marinum majus, Cluſ.pan. Tab.
Caryophyllo marino ſimilis, Ad.
Caryophyll.montan.Lob.mediterraneus, Ger.
Statice, à ſiſtendo ſanguine, Lugd.Cam. cui videtur Britannica, Ang.
Armerius mont.tenuifol.major, Cluſ.hiſt.
II. Caryophyllus montanus minor.
Pſeudomoly, Dod.gal.Geſ.hor.Lugd.
Gramen polyanthemon minus, Dod.
Gramen marinum minus, Cluſ.pan.Tab.
Caryophyllus marinus minimus, Ad.Lob.Ger
Armerius montan.tenuifol. minor, Cluſ.hiſt.
Hic caule eſt aliquando prolifero.

Caryophyllus ſaxatilis.

I. Caryophyllus ſaxatilis foliis gramineis, umbellatis corymbis.
Symphytũ petræũ, ſive Gypſophyton majus, Th.
II. Caryoph. ſaxatilis foliis gramineis minor.
Symphytũ petræũ ſive Gypſophyton minus, Th.
III. Caryophyllus ſaxatilis ſiliquoſus: qui Caryophylus 14. in Prod.
Gypſophyti ſiliquoſi nomine à D.Fúrero accepimus.
IV. Caryophyllus ſaxifragus.
Saxifraga magna, Matth.Lob.Lugd.Cam.
Saxifraga 5. Caſt.
an Saxifraga Bavarica, Cam. Ponæ.
V. Caryophyllus ſaxifragus ſtrigoſior, vel Caryophyll. ſyl. flore minimo.
Saxifragia ſive Saxifraga antiquorũ, Ad.Lob.ico.
VI. Caryophyllus ſaxatilis Ericæfolius umbellatis corymbis: 12. in Prod.
VII. Caryophyllus ſaxatilis Ericæfolius ramoſus repens: 13. in Prod.
IIX. Caryophyllus ſaxatilis floribus rubris: 13. altera ſpecies in Prod.
IX. Caryophyllus minimus muralis.
Tunica minima, Lugd.

SECTIO TERTIA.

ANTIRRHINUM; LINARIA; LINUM; POLYGALA; ONOBRYCHIS; GLAUX; STOECHAS; *Lavendula*; *Roſmarinus*.

ANTIRRHINUM.

LYCHNIDEM agriam Plin.l.25.c.10. ipſum Antirrhinum ex Galeno (cui λυχνὶς ἀγρία & βουκράνιον) vocavit, quia flore ſit Leucoii, minore tamen ut Dioſc. l.4.cap.133. loquitur. Quare poſt Lychnides & Caryophylleos flores, Antirrhinum (cum & ipſum flore placeat) ſubjungere voluimus.

Ἀντίῤῥινον καὶ ἀνάῤῥινον Dioſcoridi l.4.c.133. dictum, quod fructu ſit vituli narium ſimili. Theophraſto 9. hiſt. 21. ἀντιῤῥίζων, fructum tanquã nares vituli parit. Plinio loco citato Antirrhinon ſive Anarrhinon, ſive Lychnis agria. Sunt qui velint ab eodẽ l.30.c.2. Cynocephalium herbã dici, id eſt canis caput, quod ſeminis conceptaculũ canis calvã cute & carne exutã repreſentet. Veteres unius tantũ meminiſſe videntur, at recentioribus plures ſunt differentiæ.

I. Antirrhinum majus rotundiore folio.
Cynocephalus Plinii, Lugd.
Antirrhinum majus flore roſeo, Cam.hor.
II. Antirrhinũ majus alterum folio longiore.
Antirrhinum 2. Matth.Lugd.
Antirrhinum magnũ, Dod.gal. Lug.majus, Cam.
Antirrhinum, Geſ.hor.Dod.Ad.(vulgo caput canis & caput vituli) Lob.Tab.cui Antirrhinum & Antirrhinum album: at Ger.purpureum & albũ.
Os leonis vulgo, Cæſ.
Antirrhinum flore rubro & flore albo, Eyſt.
Flore habetur roſeo, rubente, aliquando maculato, ex candido dilutè purpuraſcente: candido: in hoc, quod flore eſt albo, ſit
Antirrhinum 4. Matth.Lugd.
Eſt & flore albo, oris tantum rubris, vel rubentibus, vel luteis, & dicitur
Antirrhinum fl. albo oris rubentibus, &
Antirrhinum fl. albo oris rubris.
Antirrhinum fl. albo oris luteis, Eyſt.
Foliis quoq; variat latioribus & anguſtioribus.
III. Antirrhinum luteo flore.
Antirrhinum flore luteo, Geſ.hor. Ad. Lob.ico, ſubluteo, Dod.luteo grandi, Cam.
Antirrhinum luteum, Tab.Ger.
Hoc à priore & floris colore & folio variat: quod verò flore eſt albo non item.
IV. Antirrhinum folio diſſecto: hoc inter

plantas siccas Monspessuli collectas apud fratrem Joh. Bauhinum p.m. vidimus.

V. Antirrhinum arvense majus.
Antirrhinum, Eric. Cord. (cui & Rhinoceros) Tur. Lac. Lon.
Antirrhinum 1. Matth. 4. Lugd. Cam. ep. Matth.
Orontium, Dod. gal.
Antirrhin. Cynocephalæa & Bucranion, Cord. in Diosc.
Antirrhinum minus, Gesf. hor. (vel foliis hyssopi Eid. col.) Tab. Ger.
Antirrhinum minimum, Ad. (forsan Archigenis Orontium, vel Aurantium) Lob. medium, Cam.
Antirrhinum parvum, sive caput Simiæ, Lugd.
Antirrhinum syl. (sive Phyteuma) Dod. Eyst.
Phyteuma χαμαίον Cydoniæ, Belli ep. 12. ad Cl.
Os leonis alterum, Cæs.
Antirrhinon rubrum arvense, Thal.
Hoc quibusdam Phyteuma Dioscoridis l. 3. cap. 130. aliis Orontium Archigenis, quasi Aurantium, quod auriginem morbum levet: quod aliquando procerius, aliquando brevius pro ratione soli reperitur.

VI. Antirrhinum arvense minus.
Antirrhinum 3. Matth. Lugd.
Antirrhinum arvense, Gesf. col.
Antirrhinum minimum, Thal. Cam.
Antirrhinum alterum minimũ repens, Lob. ico.
Antirrhinum syl. Cast.
Os leonis in vineis, Cæs.

VII Antirrhinum saxatile, foliis serpylli: quod in Prod. describitur.

LINARIA ejusq; SPECIES.

Cum LINARIA quibusdam Antirrhini species videatur, & an Antirrhinum Plinii sit quidam dubitent, hic proponemus. Quibusdam Osyris censetur, ex qua, Galeni seculo, ut & nunc in Italia, scopæ conficiebantur. Ὄσυρις foliis est lini initio nigris, dein rubescentibus, &c. Dioscorid. l. 4. c. 143. & Plin. l. 27. c. 12. Osyris foliis est nigris ceu lini, semine initio nigro, dein rubescente &c. Linaria latinis quod foliis lini sit.

Linaria erecta latifolia.

I. Linaria latifolia Dalmatica magno flore: quæ 1. in Prod.

II. Linaria Americana, parvo flore luteo: quæ 2. in Prod.

III. Linaria latifolia triphylla major: 3. in Prod.
Linaria Cretica latifolia, Clus. hist.

IV. Linaria triphylla minor lutea.
Linaria Valentina, Clus. hisp. Dod. Lob.
Linaria Hispanica 1. Clus. hist.

V. Linaria triphylla cærulea.
Linaria cærulea Apula, Col.

VI. Linaria tenuifolia, æruginei coloris.
Linaria Hispanica 2. Clus. hist.

VII. Linaria bellidis folio.
Linaria odorata, Clus. hisp. & hist. Dod. Lugd.
Linaria purpurea, Ad. odorata, Lob. Ger.
Osyris odorata purpurea, Tab.

Linaria erecta angustifolia.

I. Linaria scoparia.
Belle videre, Gesf. hor.
Scoparia, Gesf. hor. Ad. Lob. Lugd. Ger.
Osyris, Ang. Dod. Cast. Cam.
Linaria magna, Lugd.
Herba studiosorum, Tab.
Osyris græcorum quibusdam: aliis id negantibus, quamvis hodie in Græcia ἀξύρεις nominetur: alii an Chamæcyparissus Plinii sit dubitant.

II. Osyris frutescens baccifera.
Casia poëtica Monspeliensium, Ad. Lob. Cam. ep.
Casia quorundam, Clus. hisp. & hist. Tab.
Cassia lignea, Cæs.
Casia lignea maritima, Lugd.
Polygonum 4. Plinii quibusdã, Dalech. in Plin.
Variat: communiter atrovirens, aliquando tota rubet & ramis & foliis, ideo quidam Genistam rubeam vocant, Cæsalp.
Osyris Plinii l. 27. c. 12. videtur, quæ ut habet, ramulos fert nigros, tenues, lentos, & in iis folia nigra ceu Lini, semenq; in ramulis nigrum initio, dein colore mutato, rubescens: smeg. mulieribus faciunt ex his Galenus 8. simp. ex Osyride σμήγματα fieri tradit, quæ alii interpretantur smegmata, at Plinius, alii scopas, alii κόσμηθρα καὶ σμήγματα.

III. Linaria vulgaris lutea flore majore.
Linaria (& Pseudolinũ) Brunf. Ger. 1. Dod. Lon.
Linaria vulgaris, Trag. Cam. Eyst. vulgo, Gesf. hor. Cæs.
Osyris, Matt. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc. Tur. Lac. Ad. Lob. Lug. Cast. major, Tab.

Floris

Floris color luteus, luteopallidus, rarius albus: flore minore etiam, in agris reperiri Tragus asserit.

IV. Linaria lutea montana Genistæ tinctoriæ folio: hæc ad montem S. Bernhardi, floribus aureis, mediæ magnitudinis, reperitur.

V. Linaria lutea flore minimo: hæc in agris Provinciæ Galliæ, brevibus & angustis foliis & minutissimis flosculis luteis, occurrit.

VI. Linaria folioso capitulo luteo major.
Linaria 3. & Heliochrysos, Trag. quarta, Lon.
Linaria aurea Tragi, Lob. Lugd. Tab. Ger. Eyst.
Linaria Austriaca, Cam.
Osyris Austriaca, Clus. pan. & hist.
Chrysocome Diosc. & Plinii, Guil. Col
Linosyris nuperorum, Lob. recentiorum, Lugd.

VII. Linaria folioso capitulo luteo minor.
Linaria aurea minor, Tab.
Osyris purpuro cærulea, Ger. ico.

IIX. Linaria flore pallido rictu aureo.
Linaria pannonica 1. Clus. pan. & hist. Tab.
Linaria purpurea altera, Ger. ico.
an Osyris alba, Lob. ico.

IX. Linaria flore pallido rictu purpureo.
Linaria flore albicante inodoro, Cam.
Linaria flore albicante, Eyst.

X. Linaria purpurea major odorata.
Osyris altera, Dod. gal.
Linaria altera purpurea, Dod.
Linariæ purpureæ varietas, Lob.
Linaria cærulea, Cast. Lugd. Cam.
Linaria purpurea elatior, Eyst.

Variat flosculis purpureis, purpuroviolaceis, albis & cæruleis: foliis etiam magis minúsve angustis.

XI. Linaria capillaceo folio odora, quæ 4. in Prod.
Linaria caryophyllata, Cam.

Flore est albicante: ex cæruleo & albo mixtis, rictu linea flavescente distincto.

XII. Linaria capillaceo folio altera.
Linaria tenuifolia, Lugd.

Flos priusquam hiet, rubet; cum apertus est ex rubro albicat: est & coloris varii ex albo, cæruleo & luteo mixtis.

XIII. Linaria foliis angustis ex viridi canescentibus.
Linaria Hispanica 3. Clus. hist.

Flos utcunque odoratus: externè exalbidus, internè purpureus, rictu ex flavo albicante, labio purpureo.

XIV. Linaria arvensis cærulea: 5. in Prod.

Flore est cæruleo, est & violaceo.

XV. Linaria montana flosculis albicantibus.
Anonymos tenuifolia, Clus. pan. & hist.
Anthyllis montana, Lugd.
Linaria montana sive sylvatica, Thal.
Linaria adulterina, Tab.
Linosyris nuperorum, Ger. ico.

XVI. Linaria quadrifolia exiguis flosculis cinereis.
Linaria Cretica angustifolia, Clus. hist.

XVII. Linaria quadrifolia lutea.
Linaria tetraphylla lutea minor, Col.

XIIX. Linariæ aureæ affinis: quæ 6. in Prod.

Linaria pumila seu repens.

I. Linaria pumila supina lutea.
Linaria pumila, Clus. hisp.
Linaria Hispanica 5. Clus. hist.
Osyris flava syl. Lob. ico.
Osyris minor, Tab.
Linaria Valentina, Ger. ico.

II. Linaria pumila foliolis carnosis, flosculis minimis flavis.
Linaria 2. Moravica 1. Clus. hist.

III. Linaria foliis carnosis cinereis.
Linaria Hispanica 4. Clus. hist.

Flos cærulei dilutioris ad cineraceum tendentis, rictu flavo.

IV. Linaria cærulea repens.
Osyris purpurocærulea repens, Ad. Lob. ico.
Linaria altera floribus purpurascentibus, Cæs.
Linaria minor Dalechampii, Lugd.
Linaria parvo flore cæruleo, Cam.
Linaria 4. Moravica 2. Clus. hist.

Floris color cæruleus, ex violaceo purpurascens.

V. Linaria quadrifolia supina.
Linaria alpina, Ges. hor. & ep.
Linaria pannonica 2. Clus. pan.
Linaria alpina pumila, Tab.
Linaria 3. Styriaca, Clus. hist.
Linaria Styriaca repens, Eyst.

LINUM ejusq; SPECIES.

ΛΙ'ΝΟΝ *Dioscoridi l.2.c.125.Theoph.8.hist.7.qui 3.caus.21.in Lolium mutari scribit. Linum Plinio l.19.1. cujus genera ratione loci natalitii recenset.*

Linum latifolium.

I. Linum sativum.
Linum, Brunf.Matth.Fuch.Cord. in Diosc.Tur. Lac.Lon.Cæs.Lugd.Cast.
Linum sativ.Trag.Dod.
Linum vulgare cæruleum,Ad.Lob.

II. Linum arvense.
Linum sylvestre,Trag.Tur.
Caulibus & folliculis crassioribus à priore differt,& inter avenam reperitur.

III. Linum syl.latifol.hirsutum cæruleum.
Linum syl.1.Clus.pan.Dod.
Linum syl.latifol.Lob.ico.Clus.hist.
Flos cæruleus,aut vegetior,aut dilutior.

IV. Linum syl.latifol.hirsut. candidum, purpureis venis distinctum.
Linum syl.latifol.1.Clus.hisp.at 2.in hist.
Linum syl.latifol.foliis hirsutis Tithymalli helioscopii,Lugd.

V. Linum fruticosum niveum.
Linum syl.fruticosum,vel 3.Clus.hisp.at in hist.7. fruticosum.
Linum syl.2.flore albo,Lugd.

VI. Linum syl.latif.caule viscoso flore rubro: ex montibus Bononiẽsibus & Sumano habemus, quod & circa Ingolstadium reperitur.

VII. Linum syl.cæruleum flore aureo: quod 2.in Prod.

IIX. Linum syl.latifolium luteum.
Linum syl.2.Clus.pan.at 3.in hist.
Linum syl.pannonicum,Tab.
Linum sativum,Ger.ico.

IX. Linum syl.luteum foliis subrotundis.
Campanula lutea linifolia,Ad.Lob.Lugd.

X. Linum luteum ad singula genicula floridum.
Linum luteum syl.latifolium,Col.

XI. Linum fruticosum subflavum:quod 1.est in Prod.

XII. Linum maritimum luteum.
Linum syl.Matth.Dod.Cæs.Cast.Lugd.Cam.
Linum marinum luteum,Ad.Narbonense,Lob.

XIII. Linum Virginianum.
Linũ spontè prodit, ab Anglico caule & foliis diversum, materia tamen perinde bona; in descr. Virgin.

Linum syl.angustifolium.

I. Linum syl.angustifolium flore magno.
Linum syl.4.Clus.pan.syl.5.angustif.2.Eid.hist.
Linum syl.3.Dod.Tab.Cam.ep.
Linum syl.floribus albis,Lob.Ger.
Linum syl.2.floribus albis,Lugd.
Linum syl.tenuifolium,Cam.
Flore est cæruleo intenso,violaceo,albo,albo lineis purpureis distincto. Reperitur colore cæruleo in candidum languescente & veluti cinereo, capitulis etiam longè amplioribus, quod Lini syl.angustifol. albi aliud genus, Clus.pan.& hist.

II. Linum syl. angustifol. floribus dilutè purpurascentibus,vel carneis.
Linum syl.angustifol.vel 2.Clus.hisp.Dod.
Lini syl.4.species 3.Clus.pan.at 6.in hist.

III. Linum syl.angustis & densioribus foliis flore minore.
Linaria 4.Trag.
Linum syl.3.Clus.pan.Lugd.
Linum syl.tenuifolium,Lob.Tab.Ger.
Linum syl.cæruleo flore,Cam.ep.Eyst.
Linum syl.4.angustifol.1.Clus.hist.
Flos ex diluta purpura albicat, & quasi carneus.

IV. Linum syl.angustifol.foliis rarioribus.
Linum syl.2.Tab.syl.tenuifolium,Ger.
Flore est cæruleo; reperitur & albo.

V. Linum syl.minus.
Linum syl.5.Clus.pan.at 8.in hist.
Chamælinum,Lob.Lugd.cæruleum,Tab.
Chamælinum perpusillum,Ger.
Linum pusillum candicantibus floribus,Cam.
Flore est candido,vidimus & luteo.

VI. Linum minimum stellatum: quod 3.in Prodromo,& quibusdam dicitur Passerina minor saxatilis.

VII. Linum pratense flosculis exiguis.
Linum syl.pusillum candicantibus floribus,Cam.
Linocarpos,Thal.
Linum syl.exiguum,Cam.ad Thal.

POLI-

POLYGALA ejusq; SPECIES.

ΠΟΛΥΓΑΛΟΝ *frutex brevis est, palmi altitudinem petens, foliis Lenticulæ, gustu subacerbo (astricto Plinio) potus lactis abundantiam facere creditur (facit Plin.) unde nomen habet, Dioscoridi l.4.c.142. Plinio l.27.c.12. Sunt qui nostram intellexisse velint, cum nostra potius ad Onobrychidem Dioscoridis referenda videatur.*

I. Polygala major.
Polygala vulgaris major, Clus. pan. & hist.
Polygala major, Tab.
Variat flore, qui modo dilutioris purpuræ, modo cæruleus, modo albus, hinc tres figuræ
Polygala major alba: cærulea: purpurea, Tab.
Polygala purp. flore cæruleo: rubris florib. Ger.

II. Polygala vulgaris.
Polygalon, Trag.
Thesion, Ang.
Polygala, Dod. gal. Tur. Lon. Thal. Cam. Tab. Ger.
Polygala recentiorum, Ad. Lob.
Onobrychis vera Dioscoridis, Eid.
Flos ambervalis, Dod.
Amarella, Gesn. ep.
Crucis flos, Eid. coll.
Polygala vulgaris minor, Clus. hist.
Floribus est cæruleis, violaceis, dilutioris purpuræ seu rubris, vel bersilici, vel sanguinei coloris: rarius niveis albisve: hinc tres figuræ
Polygala recent. rubris floribus: albis florib. Lob.
Polygala cærulea: purpurea: alba, Tab.
Polygala obsoleto flore: albis floribus, Ger.
Polygalon flore rubro purpurascente: & flore cæruleo, Eyst.
Est & alia foliolis circa radicem rotundioribus, flore cæruleo, sapore admodum amaro, qui in cæteris non ita insignis animadvertitur, Thal.

III. Polygala acutioribus foliis Monspeliaca.
Onobrychis 3. Lugd.

IV. Polygala lutea.
Polygala, Ang. Cam.

V. Polygala repens nivea.
Polygala, Cast. repens, Lob. Lugd. Tab. Ger.

VI. Polygalæ affinis.
Chamæmyrsine quorundam, Lugd.

ONOBRYCHIS.

ΟΝΟΒΡΥΧΙΣ *folia habet Lentis ferè longiora, caulem dodrantalem, florem puniceũ, radicem exiguam, Dioscoridi l.3.c.170. Alii Polygalæ vulgatæ, non adeò malè: alii Capiti gallinaceo, de quo inter Vitia agetur: alii sequentibus tribuunt, & ab asini ruditu nomen habere volunt.*

I. Onobrychis quarta lutea, Dalech. Lugd. quid?

II. Onobrychis arvensis: vel Campanula arvensis erecta.
Onobrychis, Dod. gal. prima, Lugd.
Avicularia Sylvii, Gesn. col.
Viola anonymos inodora, Eid.
Campanula parva 3. Dod. 8.
Campanula arvensis minima, Dod.
Onobrychis altera Belgarum, Lob. Eyst.
Elatine, Cæs.
Speculum Veneris, Ger.
Foliis ludit, superioribus latioribus caulem amplexantibus, inferioribus longioribus, nullis crenatis, sed quibusdam crispatis: hinc apud Tab. duę figuræ, nomine
Violæ arvensis, & Violæ pentagoniæ.

GLAUX.

ΓΛΑΥΞ *foliis Cytiso aut Lenticulæ similis est, supernè virens, inversa candicans: ramulis quinis senisve à terra, tenuibus, à radice dodrantalibus: flores violæ albæ, purpurei exeunt, at minores: nascitur juxta mare: in sorbitione lactis ubertatem intermissam restituit, Dioscorid. lib.4.cap.141. Plinius lib.27.cap.9. cui Glaux antiquitus eugalacton. Fortè γλαῦξ quasi γάλακ lac. Glaucis nomen, Tragus Polygalæ flore rubro tribuit: at eam quæ flore est albo, Polygalam Dioscor. facit. Sunt qui Glaucis nomen cuidam leguminosæ, de qua suo loco, tribuant.*

I. Glaux maritima.
Glaux, Dod. gal. Lugd. Cam.
Glaux exigua maritima, Ad. Lob. Ger.
Glaux marina minor, Tab.

II. Glaux latiore folio Thuringiaca.
Glaux, Cord. in Diosc. altera, Cam.

Varie-

Varietas in hac: alia enim major, foliis modo latioribus, modo angustioribus: alia minor densis cespitibus, cauliculo inferius ob folia delapsa, ceu geniculato: qualis circa Egram locis nitrosis provenit: Similem ex Scotia habemus.

STOECHAS ARABICA.

ΣΤΙΧΑ'Σ, ab Insulis ejusdem nominis, è regione Massiliæ, ubi nascitur, cognomentum accepit, teste Dioscoride l.3.c.32. Plin.l.28.c.12. Sunt qui rectius Stachyn, quasi spicam, dici existiment.

I. Stœchas purpurea.
Stœchas, Trag. Matth. Gesh. Lac. Ad. Lob. Lon. Cast. dei. Lugd.
Stichas, Fuch. Dod. gal. Tur.
Stichas arabica, Cord. in Diosc. & hist.
Stœchas arabica, Cam.
Spica Italica syl. Cæs.
Stœchas brevioribus ligulis, Clus. hist.
Variat: nam ea quæ ex Arabia adfertur, densioribus est ramulis.

II. Stœchas cauliculis non foliatis.
Stœchas, Cast. ico. Dod. 8. in Belgio nata, Eid. fol.
Stœchas nudis cauliculis summis, Lob.
Stœchas capitulis foliatis, Lugd.
Stœchas longioribus ligulis, Clus. hist.

III. Stœchas latifolia flore albo.
Foliis est Lavendulæ flore magno albo: in Morena Castiliæ D. Albinus legit.

IV. Stœchas folio serrato: & Dod. Ger.
Stœchas 2. Clus. hisp.
Stœchas folio serrato & crispo, Lob.
Stœchas serrata, Tab.
Stœchas crispo folio, Clus. hist.
Succudus Avicennæ Myconi, Lugd.
Ex horto Clarissimi Contareni accepimus.

V. Stœchadi serratæ affinis.
Tragium alterum Dioscor. Secudus & Sucudus Avicennæ, Rauwolff. & Lugd. ap.

LAVANDULA.

LAVANDULA, quod lavacris expetatur, huc refertur, & propter formam & propter nomen, cum Stœchas Arabica à Mesueo dicatur. Pseudonardus Plinii l. & c.12. censetur. Alii Stœchadi veterum cognatam faciunt: alii Cneorum, sive Casiam albam Theophrasti volunt: quidam Iphyum Plinii suspicatur.

I. Lavandula latifolia.
Spica Nardus Germanica, Trag.
Nardus Italica, Matth. Lob. Germanica, Lon.
Lavandula, Ang. (cui & Cneorum Theoph.) Ges. hor. Dod. Ad. fœmina, Dod. gal.
Lavandula major, Cord. in Diosc. & hist.
Pseudonardus, Matth. Cast. mas, Fuch. at. in ico. fœmina.
Lavandula mas, Lugd. latioribus foliis, Cam.
Lavandula altera longiore folio & spica, Clus. hist.
Casia alba Theophrasti, Dalech. in Plin.
Flore est cæruleo: habetur & albo, & purpureo: hinc figuræ duæ apud Tab. Ger. & Eyst. sub
Lavandula 1. & spica hortulana fl. albo, Tab.
Lavandula fl. cæruleo: & Stœchas sive Spica hortulana, Ger.
Lavandula flor. cæruleo: & Lavandul. flore albo, Eyst.
Quæ flore est albo, folia vulgari paulo latiora habet.

II. Lavandula angustifolia.
Lavẽdula Trag. (cui & Casia Germanica) Matth. Lac. Lon. vulgaris, Cord. in Diosc.
Lavendula minor, Cord. h. fœmina, Lugd.
Pseudonardus fœmina, Matth. Fuch. (at in ico mas) Cast.
Stachys, Ang.
Nardus vulgo dicta, Ges. hor.
Lavandula mas, Dod. gal. altera, Eid.
Spica, Ad. Lavendula, Lob.
Spica Italica & domestica, Cæs.
Spica Nardi, Cam.
Lavandula breviore folio & spica, Clus. hist.
Flore est cæruleo: habetur & albo: huic duæ figuræ apud Lob. Tab. Ger.
Spica lavendula, & Lavendula alba, Lob. ico.
Lavendula alba, & Spica alba, Tab.
Lavandula flore albo, & Lavãdula hort. minim. Ger.
Spica vulgaris fl. cæruleo & fl. albo, Eyst.

III. Lavandula folio dissecto.
Lavendula multifido folio, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd.
Lavandula 2. Tab.
Stœchas multifida, Ger.

ROSM.

ROSMARINUS.

ΛΙΒΑΝΩΤΟῚΣ *Dioscoridi lib.3. cap.89. ab odore Thuris nomen habet, Galeno 7.simpl. λιβανωτὶς στεφανωματικὴ. id est, Libanotis coronaria, quod ea οἱ στεφανοπλόκοι coronarii, ad corollas utantur.*

Genera tria fecit Dioscorides & Galenus: umbelliferi genera duo, unum fœcundum, alterum sterile: tertium non umbelliferum à coronariis expetitum. Theoph.9.hist.12. duo genera proposuit, fructiferum folio helioselini, semine & radice candidis: & sterilem folio Lactucæ. Plinio lib.24. cap.11. genera duo: alterum sterile: alterum cui & caulis & semen resinaceum, quod Cachrys vocatur: foliis odor thuris. At lib.19. cap.12. Rosmarinum coronarium, cum aliis speciebus confundit.

Hic de coronario agimus (de aliis inter umbelliferas dictum fuit) quem aliqui Cneoron nigrum Theoph. & Casiam Hygini volunt.

I. Rosmarinus hortensis angustiore folio.
Rosmarinus, Brunf. Trag. Fuch. Tur. Lon.
Rosmarinum coronarium, Matth. Ang. (cui & Cneorum Theoph. & Casia Latinorũ) Dod.gal. Lac. Ad. Lob. Cæs. Lugd. Cam. Eyst.
Libanotis coronaria, Cord. in Diosc. Ges. hor.
Rosmarinus minor sive tenuifolius, Ges. hor.
Casia nigra Theophrasti, Dalech. in Plin.
Hyssopus Hebræorum quibusdam.
Floribus est cõmuniter subcæruleis, rarius albis.

II. Rosmarinus spontaneus latiore folio.
Rosmarinus syl. seu major, Cord. hist.
Rosmarinus alter ignobilior, Ges. hor.
Rosmarinum syl. Cæs.
Hic sponte Monspessuli cum Epirosmarino reperitur.
Est & alius Rosmarinus syl. de quo inter Ledi genera.

SECTIO QUARTA.

HYSSOPUS; SATUREIA sive THIMBRA; THYMUS; EPITHYMUS; CUSCUTA; SERPILLUM; POLIUM; AGERATUM; Pulegium; Dictamnus; Origanum; Tragoriganum; Sampsuchus sive Amaracus; Marum sive Majorana; Clinopodium & Acinos; Erinus; Ocimum sive Basilicum.

HYSSOPUS.

ὙΣΣΩΠΟΣ *Dioscoridi lib.3. cap.30. sic dici volunt quasi ὑόμενον (pro χεύμενον) ἐπὶ τὸν ὦπα, quia super vultus effundatur: quam Dioscorides inter umbelliferas stirpes retulit: communis verò spicata est.*

Genera duo Dioscoridi, ὀρεινὴ, montana: & κηπευτὴ, hortensis: Verum Græcorum Hyssopus, ab Arabum & Officinarum Hyssopo differt, qui à nonnullis Symphytum petræum Diosc. l.4. c.9. esse videtur: aliis Polium, Hyssopus Dioscoridis est. Plinius Hyssopi lib.26. cap.octo, vires proposuit: & l.14. c.16. Hyssopi ex Cilicia, ad vini confectionem, meminit, multis planta notis additis.

I. Hyssopus officinarum cærulea, sive spicata.
Hyssopus, Brunf. Trag. Tur. Cord. in Diosc. Lac. Lon. Tab. Cam. flore cæruleo, Eyst.
Hyssopum, Matth. Cæs. Cast.
Hyssopus hortẽsis, Fuch. cõmunis, Ang. Dod.gal.
Hyssopus vulgaris, Ges. hor. Dod. Clus. hist.
Hyssopus sativa, Cord. hist. Lugd.
Hyssopus Arabum, Ad. Lob. Ger.
Floret aliquando ex una, aliquando ex utraque parte, quæ
Hyssopus utrinque florifera, Dod.
Alia odore moschum redolente à priore differt, quæ facilè in vulgatam degenerat.
Hyssopus moschata vel de Cilissa, Ges. hor.
Meminit Gesn. & crispæ: habetur & foliis dissectis: item communiter est foliis atrovirentibus: est & pallidè luteis: spica quoque brevi & rotunda à priore variat: circa vulgatum & Epihyssopus reperitur.

II. Hyssopus rubro flore.
Hyssopus Arabum fl. rubro, Lob. Lug. Cam. Ger. Eyst.
Hyssopus Arabum, Tab.
Flores sæpius uno tantum, aliquando utroque ordine digesti: satione quoque in colorem cæruleum degenerare solet.

III. Hyssopus vulgaris alba.
Hyssopus albis floribus utrinq; digestis, Lob.ico.
Hyssopus flore albo, Lugd.Cam.Eyst.
IV. Hyssopus Anglica.
Hyssopus ab una parte alba, altera viridis, Ad. Lugd.Tab.
V. Hyssopus minor angustifolia.
Hyssopus alter, Dod.ut:
Hyssopus parva angustis foliis, Lob.ico.
an Hyssopus Hispanicus minor, Clus.hist.
VI. Hyssopus hirsuta: in Prod.
VII. Hyssopus umbellata.
Hyssopus vulgaris comosus, Clus.hist.
IIX. Hyssopus latifolia, in Prod.descripta.
IX. Hyssopus rotundifolia spicata, fortè Dioscoridis.
Hyssopus folio Origani Dalechampii, Lugd.
X. Hyssopus latifolia coma rotunda conferta.
Hyssopus ex codice Cæsar.Dod.Lugd.Col.
XI. Hyssopus angustifolia spicata.
Hyssopus angustifolius spicato flore, Clus.hist.
XII. Hyssopus angustifolia montana aspera.
an Hyssopus syl.& montana, Trag.
Hyssopus montana, Matth.Lugd.Cast.
an Hyssopus montana odora, Cam.
XIII. Hyssopifolia.
Grase poley, Cord.ob.
Gratiola minor, Ges.col.
Hyssopoides, Cam.

Est major latioribus foliis, minor angustioribus: floribus est cæruleis minoribus, rarissimè albis: at ex Hispania habemus, floribus oblongis, saturatioris cærulei coloris.

SATUREIA.

ΘΥΜΒΡΑ Dioscoridi lib.3.c.45. θύμβρον Theoph.7.hist.1. (fortè ἀπὸ τοῦ θύειν ob fragrantiam) dicitur ipsa Satureia. At Satureia, aliis à saturando dicta, quod cibis loco condimenti addatur: alii à Satyris nomen traxisse putant, eò quod coitus marcescentes stimulet.

Genera duo Dioscoridi: sylvestris & sativa. Theoph.7.hist.6. sylvestris urbanæ aspectu vicina: at 6.hist.1. plura ejus genera esse monet. Plinio l.19.c.8. Thymbra, quæ Cunila quæ & Satureia dicta in cōdimentario genere: & l.20.c.16. Cunilæ præter sativam, plura sunt in medicina genera: est quæ bubula appellatur, alia gallinacea, quæ Origanum Heracleoticum, &c.

I. Satureia hort. sive Cunila sativa, Plinii.
Hyssopus agrestis, Brunf.
Satureia, Trag. Lac. Lon. Dod. Lob. Cæs. (cui & Cunila & Thymbra agrestis) Tab.Cam.
Satureia altera, Matth. vulgaris, Dod.gal.
Thymbræ 2. species, Ang.
Satureia sativa, Fuch.Tur. hortensis, Ges.hor. Ad. Lob.ico.
Thymbra vera, Ges.hor. (hist.
Satureia sive Thymbra sativa, Cord.in Diosc.&
Satureia vulgaris hortensis, Lugd.
Satureia syl.altera, Cast.
Satureia hortensis æstiva, Ger.
Satureia domestica, Eyst.

Flosculis est candidis, aut dilutè purpureis: aliquando caule & foliis subcæruleis. Addit Tab. Satureiam Romanam 2. quam sub Hyssopo albo flore Ger. pinxit, quid est?

II. Satureia montana. (Eyst.
Thymbra, Dod.Cord.in Diosc.& hist.Lug.Tab.
Thymbra syl.Ang. agrestis, Ges.hor.
Satureia altera, Lac.
Satureia hortensis, Lob.ob.Cæs.
Satureia sive Thymbra altera, Ad.Lob.ico.
Saxifraga 2.Cam.ep.Matth.
an Satureia perennis, Cam.

Flosculis est purpureis, aut candidis: in hortis foliis est latioribus, ut Lob. in sylvestribus angustioribus, ut Dod.& Lugd. pingūt; utramq; Cam. in Matth. expressit. Huic Cuscuta etiam innascitur, quam Epithymbrum sive Cuscutam thymbræ adnatā, Cord.in Diosc.
Epithymbrum Æginetæ, Cord.hist.
Epithymbron, Cast.vocat.

III. Satureia spicata.
Saxifraga 1.Matth. (ico.
Thymbra S.Juliani, sive Satureia vera, Ad.Lob.
Saxifragia vera, Diosc.Lugd.
Clinopodium, Cæs.
Thymbra vera, Lugd.Tab.
Satureia S.Juliani, Ger.

Duplex est: quæ in monte S.Juliani, foliis est angustissimis: quæ verò Romæ & Neapoli in tectis & parietibus provenit, foliis est latioribus.

IV. Satureia Cretica.

Thymbra Cretensis, Alpi.
Thymbra legitima, Clus. hist.
Thymbram Bellonii, antiquorũ legitimam censet Belli ep. ad Clusium.
Satureia legitima Dioscoridis, Ponæ.
Hanc Thymbræ legitimæ nomine, & quæ vulgo τρίβι & θύμβει dicatur, ab Honorio Belli ex Creta accepimus.
V. Satureia thymi folio.
Satureia Dioscoridis, Matth. Cast. Lugd.
Polium fœminam recentiorum esse volunt, Ad.
Thymum vulgatiorem folio tenuiore, dicit Eyst.
Hanc ex horto Clarissimi Contareni Thymbræ nomine habemus.

THYMUS.

ΘΥΜΟΣ Dioscoridi l.3.c.44. & Theoph.4.hist.7. & 6.ejusd.2. & 1.caus.5. ἀπὸ τοῦ θυμοῦ, quod iis qui animi deliquium patiuntur adhibeatur, alii ἀπὸ τῆς θυμιάσεως, καὶ τῆς θυσίας deducunt, quod hoc veteres in sacris, quæ igne accenso fiebant, primum usi sint, ut apud Rhodiginum l.3.c.23. legere est.

Genera: Dioscorides l.c. capitatum descripsit: at l.4.c.179. Thymi durioris meminit. Ex Theoph.6.hist.2. duo genera, Plinius l.21.c.10. & 21. candidum & nigricans proposuit.

I. Thymus vulgaris folio tenuiore: & Eyst.
Thymus, Brunf. Trag. Fuch. Tur. Cord. h. Lon. durior, Cam.
Thym⁹ nostrâs, Cord. in Diosc. vulgaris, Gesn. hor.
Thymum durius, Dod. gal.
Serpillum hortense, Dod. ico.
Pepolina, Cæs.
Foliorum colore variat: alteri virentia & suaveodorata: alteri candida & graveolentia, qui rarior est.
II. Thymus vulgaris folio latiore.
Thymum durius, Dod. Lob. ico. Clus. hisp. Ger.
Thymum vulgare, Lugd.
Thymus niger, Tab.
Thymus alter durior, Cam.
Flore est purpureo, nunc albicante.
III. Thymus capitatus, qui Dioscoridis.
Thymũ, Matth. Ad. Lob. Creticũ, Cord. in Diosc. Dod. gal. Lugd. Cæs. legitimum, Clus. hisp. & hist.
Thymum cephaloton, Dod.
Thymus, Ang. Lac. Cast. 2. Alp.
Thymus capitatus, Cord. hist.
Thymus verus capitatus sive Creticus, Cam.
IV. Thymum inodorum, in Prod. descriptum.

EPITHYMUM & CUSCUTA.

ΕΠΙΘΥΜΟΝ Dioscoridi l.4.c.179. & Plinio l.26.c.8. flos est è Thymo duriore, Satureiæ simili. Verum non solum Thymo, sed & Thymbræ, Polio, Dictamno, Chamædri, Hyssopo, Serpillo, Majoranæ, Origano, Stœbe, Ebulo aliisq; Cuscutæ modo circumnasci observavimus.

CUSCUTA, recentioribus Græcis ...σούδα, quam aliqui Androsacen Dioscoridis l.3.c.150. alioqui Cadytam Theoph.2.caus.3. & Plinii l.16.c.44. esse volunt. Sed ad Orobanchen Theoph.5.caus.22. referri potest. Nonnullis podagra lini, quod linum amplectatur: λινόδεσμον, Gesnero.

I. Epithymum sive Cuscuta minor.
Epithymum, Matth. Lac. Ad. Cast. Lugd. (qui & Matth. & Lob. figuram habet) Cæs. (qui Thymo Italico innasci scribit) Alp. Tab.
Epithymum Græcorum & Arabum, Lob.
Cassutha minor, Dod.
Epithymum vulgare; si ex Thymo simili ablatũ, verum Dioscoridis Epithymum est, Col.
II. Epithymum capitulis Platani crinitis.
Epithymus, peculiaris planta à Thymo & Cuscuta, quæ in Sclavonia provenit foliis Thymbræ hirsutis, in cauliculorum summis capitula hirsuta rotunda, Platani pilulis similia, ex cujus flosculis capillamenta rufescentia prodeunt: radicem habet crassam, nigram, intus albã, quæ exiccata nõ secus quam capillamenta purgat: & apud Sclavonios Verduun Xeglie, id est, Herba coleram purgans: hæc Anguil. Sed quid est?
III. Cuscuta major.
Androsaces, vulgo Cuscuta, Trag.
Androsace Dioscoridis, si legatur ἄφυλλον, id est, sine foliis, Ang.
Cuscuta, Matth. Ang. (cui & Casuta) Lac. Lon. Cast. Cæs. Clus. pan. & hist. Ger.
Cassytha, Dod. gal. Gesn. hor. Ad. Lob. Tab.
Cassutha, Fuch. Tur. Dod. Lugd. Thal.
Hæc passim herbis & fruticibus adnascitur, potissimum Urticæ majori, lino, trifolio corniculato, lupulo, rubo & vepribus: colore vel albo vel rufo.

SERPYLLUM.

ΕΡΠΥΛΛΟΣ Dioscoridi lib.3.cap.46. ἀπὸ τοῦ ἕρπειν à serpendo dictum: quia aliqua ejus particula terram tangente, ab ea radices demittantur: Sic & Plinio lib.20.cap.22.

Genera duo Dioscoridi sunt: primum hortense, odore Sampsuchi: alterum sylvestre Zygis dictum, quod non serpat, sed in altitudinem excrescat. Theophrastus 6.hist.7. duo genera agnovisse videtur, cum dicat Serpylli sylvestris quoque genus esse. Plinius & sativi & sylvestris meminit, & hoc serpere tradit: quod non intelligendum de eo Serpyllo, quod l.16.c.44. arboribus se circumdare scribit.

I. Serpyllum majus latifolium.
Thymum latifolium, Lob.ico.

II. Serpyllum latifolium hirsutum: quod 1. in Prod.

III. Serpyllum sativum.
Serpyllum, Matth.Lac.Lugd.Tab.
Serpyllum domesticum, Cast.
Serpyllum foliis amaraci, Ger.

IV. Serpillum vulgare majus.
Serpyll.majus fl.purpureo, & aliud candido, Cam. Ger.
Serpyllum album 1.& 2.Tab.
Flore est albo, est & purpureo.

V. Serpyllum foliis citri odore.
Serpyllum alterum citratũ, Matth. citrum olens, Gesf.hor.Thal.citratum, Tab.Eyst.
Serpyllum syl.1.citratum, Cast.
Serpyllum referens planta, odore citri, Cæs.
Serpyllum pannonicum 1.Clus.pan.& hist.
Thymum latifolium, Ger.ico.

VI. Serpyllum vulgare minus.
Serpyllum, Brunf.Trag.Fuch.Ang.Gesf.hor.Tur. Lac.Lon.Ad.Lob.Cæs.Lugd.
Serpyllum vulga.Dod.Ger.& vulgare flore albo.
Serpyll.syl.Matth.Cord.in Diosc.syl.alterũ, Cast.
Serpyllum minus fl.albo, & flore purpureo, Tab.
Serpyllum vulgare repens, Clus.hist.

Aliud foliis est rotundis, aliud acuminatis & angustioribus: flos subpurpureus, roseus, candidus: pro cœli & loci diversitate odorem mutat & inodorum reperitur: aliquando Thymum durius in Serpyllum degenerat: sic Theoph.5. caus.8. Ocymum in Serpyllum transire, scribit.

Hoc quandoque cum capitulis lanuginosis occurrit.

VII. Serpyllum angustifolium glabrum.
Serpyllum pannonicum 2.Clus.pan.& hist.
Aliquando inodorum est: aliquando odorem foliorum Nucis refert.

IIX. Serpyllum angustifolium hirsutum: vel montanum repens hirsutum.
Serpyllum pannonicum 3.Clus.pan.& hist.

IX. Serpyllum folio Thymi.
Serpillum alterum, Dod.
Serpillum Narbonense foliis & facie perpusilli angustifolii Thymi, Lob.Lugd.
Serpyllum syl.Zygis Dioscoridis, Clus.hist.
Serpillum Creticum, Tab.Ger.

POLIUM.

ΠΟΛΙΟΝ Dioscoridi lib.3.cap.124. sic dictum propter caniciem, quæ in capitulis, secundum Dioscoridem, at secundum Plinium, in foliis apparet: πολιὸς namque canitiem & canum significat.

Genera duo Dioscorides agnovit, τὸ ὄρειον montanum, alterum fruticosius: Galenus 8.simpl.majus & minus. Plinius lib.21.cap.7.campestre majus, & sylvestre minus proposuit.

Polium montanum.

I. Polium Lavandulæ folio.
Polium alterũ, Matth.Gesf.hor.Lac.Lugd.Cam.
Polium majus, Cord.hist.campestre, Lon.
Polium recentiorum fœmina Lavandulæ folio, Ad.Lob.
Polium pannonicum 1.vel majus, Clus.pan.
Polium 7.flore albo, Clus.hist.
Polium foliis & facie Lavendulæ, Eyst.

Variat foliis latioribus & angustioribus, hinc Polium fœmina, & Polium campestre, Tab.

Hujus speciem per omnia majorem, cana lanugine candicantem, magis odoratam & aromaticam, Cordus in sua historia notavit, Polium minus nominans.

II. Polium montanum luteum.
Polium, Tur.Dod.ico.at 5.descr.
Polium luteum, Ad.Lob.Lugd.Clus.pan.
Polium 3.Clus.hisp.montanum 3.Eid.hist.
Polium montanum luteum, Tab.Ger.

Flos modo luteus, modo pallidus, interius pallescens & foris exalbidus: interdum ex luteo vire-

virescens: Ex hujus semine natum, flore ex albo purpurascente, quod
Polium 4. Clus.hist.
III. Polium montanum album.
Polium montanum, Ang.Lob.Tab.Ger.
Polium minus & mediterraneum, Ad.
Polium alterum seu parvum, Dod.gal.
Polium tenuius & 2. Dod.
Polium mont. 1. Clus.hisp. & hist.
Polium mont. alterum, Cæs.
an Polium minus, Cord.in Diosc.& hist.
Est duplex: alterum cauliculis humi sparsis, foliis incanis & denticulis vix conspicuis: alterum cauliculis erectis, foliis angustioribus, capitulis longioribus, quod
Polium mont. 2. flore albo, Clus.hist.
IV. Polium montanum repens.
Polium 4. & repens, Dod.
Polium 6. Clus. hisp. montanum 8. Eid. hist. & pannonicum minus, Eid.pan.
Polium mont. supinum minimum, Lob.Lugd.
Polium montanum 3. Cæs.
Polium mont. minimum, Tab.Ger.

Polium maritimum.

I. Polium latifolium incanum Creticum: in Prod.descr.
II. Polium angustifolium Creticum.
Poliũ erectũ Cret.& fortè frutescẽs Diosc.Ponæ.
III. Polium maritimum erectum Monspeliacum.
Polium 1. Matth.desc. at 2. ico. Clus. hisp.
Polium, Lac.Matthioli,Lugd.
Polium 1. sive montanum Diosc.Ges.hort.
Origani 3. species Dioscoridis,Quadramio.
Hoc & locis maritimis, & diversis collibus, & arenosis littoribus,ut ad Cetium montem,& Magalonam insulam Narbonensis Galliæ fruticat, ita ut & maritimum & montanum dici possit: in quo Epipolium notavimus.
IV. Polium maritimum supinum Venetum.
Polium 1. Dod.gal.
Polium repens 3. Dod.ico at 4. desc.
Polium Venetum, Ad.
Polium 4. Clus.hisp.Lugd.
Polium montanum, Cast.Cæs.
Polium mont. purpureum, Lob.Tab.Ger.5.purpureum, Clus.hist.
Origanum 3. genuinum Dioscoridis, Quad.
Hyssopus Apulus Diosc. & Serapionis, Col.
Illud erectum est, & omnibus partibus crassius: hoc vero repit, tenuius & candidius est: utrumq; loco natali legimus.
V. Polium montanum supinum alterum.
Polium 5.Clus.hisp.6.albo flore,Eid.hist.
Sola teneritate & floris colore à priore differt.
VI. Polio affinis Guacatane.
Guacatane plantula Polio montano haud absimilis, sed inodorum, Monard. & ex eo, Lugd. Cast.
Guacatane pilosellæ comparare possumus,Frag.

AGERATUM.

AΓΗ'ΡΑΤΟΝ *Dioscoridi l.4.c.59. cui nomen inditum*, διὰ τὸ ἐπιπολὺ τὸ ἄνθος ὁμοιοειδὲς φυλάττεσθαι, *quoniam flos in sua coloris specie diutissimè conservetur: quasi dicas senectutis expers, quod* ἀγήρατος *dicitur: vel ut Plinius l.27.c.4. quoniam diutissimè non marcescat.*

I. Ageratum foliis serratis.
Eupatorium Mesuæ, Trag.Ges.hor.Matth.Lon.
Ageratum, Matth.Ges.hor.Lac.Cast.desc. Lugd. Cam.Tab.Col.Eyst.
Ageratum Septentrionalium, Ad.Lob.Eyst.
Mentha corymbifera minor, Cord.hist.
Costus minor hortensis,Ges.
Herba Julia, Ang.Ges.col.
Balsamita minor, Dod.
Balsamita fœmina, Ger.
Camphorata, Cæs.
Floribus est luteis:rarius candidis,& hoc
Ageratum floribus candidis, Ad.Lob.Tab.Cam.
Ageratum 2. Matth.Lugd.
Hoc etiam majus est & minus: nam quod in Hetruria provenit multò minus est, quod
Ageratum minus, Cam.in Matth.
Circa Monspeliũ etiam Corymbis longioribus & magis compactis reperitur.
II. Ageratum foliis non serratis.
Ageratum 3. Matth. Lugd.
Ageratum minus, Lob.Cam.Tab.
III. Ageratum serratum alpinum.
Ageratum purpureum & Moschatella cærulea Germanis quibusdam, Lugd.

PULEGIUM.

ΓΛΗ'ΧΩΝ *Dioscoridi l.3.c.36. cui & βλήχων, à βληχὴ balatu, quoniam dum floret, gustatum à pecoribus βληχὴν ἀποτιμπλεῖνται balatum concitet: quod & Plinius l.20.c.14. notavit. Pulegium latinis, quod ejus flos recens incensus, pulices interficiat.*

Genera duo Plinius fecit, sativum & sylvestre: illud marem & fœminam: mas candidum, fœmina purpureum florem habet, quo solo inter se differunt · sylvestre, quibusdam Dictamnus dicitur.

I. Pulegium latifolium.
Pulegium, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. & hist. Dod. Lon. Cæs. Cast. Cam.
Pulegium vulgatum, Ang.
Pulegium fœmina, Fuch. in ico.
Pulegium aquaticum, Ges. hor.
Pulegium regium, Ad. Lob. Lugd. Eyst.
Floribus est cæruleis ex roseo albicãtibus, raris-
II. Pulegium latifolium alterum. (simè albis.
Pulegium, Cast. mas Plinii, Lob. ico.
III. Pulegiũ foliis Nummulariæ: in Prod. de-
IV. Pulegium angustifolium. (scribitur.
Pulegium cervinum, Ges. hor. Lugd. Cam. Eyst.
Pulegium alterum foliis oblongis, Dod.
Pulegium angustifoliũ, sive cervinum, Ad. Lob.
In foliis aliqua notatur differentia; hinc
Pulegium Creticũ & Pulegiũ Massilioticũ, Tab.
Pulegium mas & Pulegium regium, Ger.

DICTAMNUS.

ΔΙΚΤΑ'ΜΝΟΥ *Dioscorides l.3.c.37. meminit, & aliquibus γλήχων ἀγεία Pulegium sylvestre dici. Videtur δικτάμνου vox, ἀπὸ τοῦ τίκτειν deduci, eò quod, ut Dioscorides & Theoph. ὀξυτόκον ἐστὶ: cum non modo potum, sed appositum quoq; partus defunctos ejiciat. δίκταμνον Theoph 9. hist. 16.*

Genera tria Dioscoridi & Theoph. Creticum, pulegio simile at majoribus & lanuginosioribus foliis: Pseudodictamum, minus illo acre, & ut Theoph. minus, & viribus longè inferius: & Dictamnum Creticum alterum folio Sisymbrii, floribus origani sylvestris: quod Theoph. veluti equivocè sic appellatum scribit, nec enim speciem, nec vim eandem habere. Idem Plinius l.25.c.8. Officinæ Dictamnum album etiam habent.

I. Dictamnus Creticus.
Dictamnus, Brunf. Dictamnus, Ang. Tur.
Dictamnum, Matth. Lac. Ad. Lob. Cast.
Dictamnum Creticũ, Matth. Cęs. verũ, Dod. Lug.
Dictamnus vera, Cord. in Diosc. Ges. hor.
Dictamnus Creticus, Trag. Dod. gal. Lon. Cam.
Qui ex Creta adfertur, crassioribus & villosioribus foliis: qui ex hortis Italię majoribus, minusq; incanis: monet Clus. hist. ap. in Sardinia minoribus, cãdidioribus & odoratissimis foliis reperiri.
II. Pseudodictamnus verticillatus inodorus.
Pseudodictamnũ, Matt. Dod. gal. Lac. Cast. Cam. Lugd. qui & Matth. & Dod. figuram proponit.
Pseudodictãnũ florib. verticillatis, Ad. Lob. Eyst.
Κολυμβάδεια, Ang.
Pseudodictamni nomine ex Creta, Cæs.
Gnaphalium Dioscoridis, Ponæ.
III. Pseudodictamnus alter odoratus, quid?
Dictãni 3. genus, sive Dictã. nõ Creticũ, Dod. gal.
Pseudodictamnum, Eid. in ico.
IV. Pseudodictamnus acetabulis Moluccæ.
Pseudodictamnus Cydoniæ, sive Dictamnus 2. Theoph. Ponæ.
Ex horto Clarissimi Contareni.
V. Dictãnus albus vulgo sive Fraxinella: quia vulgo Dictamnus dicitur, huc retulimus, alias rectius in aliam classem referretur.
Dictamus putatus, Brunf.
Dictãnus vulgaris, Trag. Ges. h. Cam. Offic. Lon.
Pæonia mascula, Eidem.
Dictamnum album, nonnulli pumila fraxinus, Matth. Lac. Cæs. Cast.
Tragium, Dod. gal. Ges. hor. (qui tamen negat) primum Dioscoridis, Ad.
Tragium Creticum, Guil. the.
Dictamnus nostra, Cord. in dis.
Fraxinella, Cord. hist. Dod. Lugd. Clus. pan. & hist. Ger. Eyst.
Natrix Plinii, Ang.
Diptamum album, Belli ep. 3. ad Clus.
Polemonium, Tab.
Plinio l.27.c.12. Natrix vocatur herba, cujus radix evulsa virus hirci redolet. Tragium Dioscor. l.4. c.49. in Creta tantũ nascitur habens folia Lentisco similia & ramos & fructus, minora tamen omnia. Tragium negat Belli, quia hirci odorẽ non spiret, sed gravem, neq; in tota Creta inveniri.
Duplex est 1. elatius, oblongiore spica saturatiore, foliis nigricantibus: 2. humilius læviore spica, floribus & foliis dilutioribus.

ORIGANUM.

ΟΡΙΓΑΝΟΣ Dioscoridi l.3.c.32. διὰ τὸ χαίρειν ὄρεσιν dicitur, Eustachio volente, qui ab ὄρος & γάνος derivat: alii παρὰ τὸ ὁρᾶν καὶ γανῦν, quia visus claritati conducat, deducunt.

Genera quatuor Dioscoridi: ἡρακλεωτικὸς: ὀνῖτις, quasi asinis pabulo gratum sit: ἀγριοριγανος, & πραγοριγανος: Theophrastus 6. hist. 2. duorum tantùm meminit: nigri sterilis, & candidi fructuosi. Plinius l.20.cap.16. Origanum Heracleoticum Græcorum, quod Cunilam gallinaceam Romani appellent, refert: at c.17. Onitidis, quod prasion appellent Hyssopo non dissimile, & Tragorigani Heraclii, cujus tria sint genera (Dioscoridis utrumq; Tragoriganum intelligens) Cretici, Smyrnæi, tandē Heracleotici, quod Oniten vocent, historiam sed confusiorē tradit.

I. Origanum syl. Cunila bubula Plinii.
Origanum, Brunf. Ang. Tur.
Origanum vulgare, Trag. Matth. Lon. Lugd. Eyst.
Origanum syl. Dod. Cord. in Diosc. Fuch. Ges. hor. Lac, Tab. Cam.
Origanum onitis majus, Ad.
Agrioriganum sive Onitis major, Lob.
Origanum Italicum, Cæs. Anglicum, Ger.
Foliis langioribus, rotundioribus variat: floribus ex cãdido rubentibus, phœniceis, sanguineis.
Tragoriganum Dioscoridis quibusdam.
II. Origanum syl. album.
Origanum syl. Cam.
Origanum album, Tab. Ger. desc.
III. Origanum syl. humile: in Prod. descriptũ.
IV. Origan. Heracleoticum: Cunila gallinacea Plinii.
Origanum peregrinum 1. vel 6. Trag.
Origanum Heracleoticum, Matth. Ges. hor. Lac. Ad. Lob. Lugd. Cast. Cam. Ger. 1. & 2. Tab.
Origanum Græcum, Ang.
Origanum alterum, Cæs.
Est flosculis ex albo purpurascentibus: est & cãdidis.
V. Origanum Creticum.
Origanũ Heracleoticum in Creta, Cord. in Dioscorid.
Origanum Creticum, Ges. hor. Cæs. Cam.
Origanum Anglicanum, Dod.
Hyssopus Dioscoridis, Ang.
Origanum Syriacum sylvestre, Ad.
VI. Origanum Onites: & Matth. Ges. hor. Lac. Lon. Cast. Lugd.
Origanum Heracleoticum, Ruel.
Marum quibusdam, Dod. gal. Lac. Lugd.
Hyssopus genuina Græcorum, Ad. Lob.
Hyssopus legitimus & Meluæi, scarsapepe Hetruscis, Cæs.
Majorana major Anglica, Tab. Ger.
Origanum syl. potius quàm majorana, Col.
VII. Origanum Onites fl. albicantibus.
Origanum Onites, aliud à Matthioli, Cam. hor.
Origanum onites dictum, Eyst.
IIX. Origanum folio subrotundo.
Origanum onitis Galloprovinciæ minus.
Origanum Monspeliacum, Cam. ep. Matth. & hor. Tab.
IX. Origano cognata Zatarendi: quid?
Zatarendi, Alpino, quod siccatum, instar Origani pro obsonio comedunt.

TRAGORIGANUM.

ΤΡΑΓΟΡΙΓΑΝΟΣ Dioscoridi l.3.c.35. (origani 4. genus eidem, quod aliqui hircinum interpretantur, cum sic dictum videatur, quasi capris gratum sit) quod pro locorum ratione variat: quoddam speciosius latioribus foliis: alterum gracilius, foliis exilioribus, quod aliqui πράσιον vocant. Plinio l. 20. c.17. Tragoriganum similis est Serpyllo syl. Is Tragorigani differentias à Dioscoride propositas, sub Origano Heracleo recenset.

I. Tragoriganum Serpyllifolium.
Tragoriganũ, Matth. Lac. Cast. Lugd. Ger. 1. Tab.
II. Tragoriganum latifolium.
Marum, Matth. Cast. Lugd. Tab.
Tragoriganum, Dod. Lugd.
Tragoriganum alterum, Ges. hor. Ad. Lob.
Thymum Creticum, Ger. ico.
III. Tragoriganum angustifolium.
Tragoriganum 2. Clus. hisp. & hist. Dod. Lugd. Cam. ep. Tab.
Tragoriganum flore albo, Lob.
IV. Tragoriganum Creticum.
Tragoriganum Cretense apud Venetos, Ad. Lob.
Tragorigani 2. altera species, Clus. hisp.
Tragoriganum Hispanicum 3. Eid. hist.
Thymum magnum, Alp.

SAMPSUCHUM, sive AMARACUS; MARUM, sive MAJORANA.

ΣΑΜΨΥΧΟΝ in Cyzico & Cypro laudatissimum, secundum locum sibi vendicat Aegyptium: vocatur à Cyzicenis & Siculis Ἀμάρακον Dioscorides l.3.c.47. Et Theophrasto 1.hist.15.6.hist.1. & 7. Amaracum (vel ut Gaza reddit Samsucum vel Sampsuchum) suffrutex est & coronaria herba minutis foliis condita ut Serpyllum &c. Amaracum, Diocles medicus & Sicula gens appellavere, quod Aegyptus & Syria Sampsuchum. Plinius l.21.c.11.& 12. Sampsuchum sive Amaracum in Cypro laudatissimum & odoratissimum, ex quo oleum, quod Sampsuchinum & Amaracinum &c. Μάρον ἢ ὕσσωπον Dioscoridis l.3.c.49. Majoranam esse volunt.

Genera duo Plinio l.12.c.24. Maron in Aegypto nascitur pejus quam Lydium, majoribus foliis ac variis: illa brevia ac minuta & odorata.

I. Sampsuchus sive Marum, Mastichen redolens.
Clinopodiũ, Dod.gal.Gesf.hor.(cui & herba Sampsucho cognata) Cam.
Heleniũ, Theoph.fortè Tragoriganũ Diosc.Ang.
Marum, Gesf.hor.Cast.Tab.Ger.peregrinũ, Eyst.
Marum, Mastic Gallorum & Anglorum, Ad.
Marum, an Helenium odorum Theoph. Lob.
Marum verum, vulgo Mastic, Lugd.
Marum vulgare sive Clinopodium, Dod.
Tragoriganum 1. Clus. hisp. & Tragoriganum Hispanicum 1. cujus semen Ambræ dulcis nomine missum, Eid.hist.
Ludit foliis nunc longioribus, nunc rotundioribus, modò angulosis & hederaceis.

II. Marum repens verticillatum.
Sampsuchus Diosc.sive Amaracus serpens, Ad.
Marum supinum, Lob.
Marum ex Sicilia allatum, Sampsuch.Diosc.Cæs.
Marum repens, Tab.
Pulegium angustifolium, Ger.ico.

III. Majorana Syriaca vel Cretica.
Marum Syriacum, Ad.Lob.Lugd.Tab.Ger.
Marum Cretense, Alp.

IV. Majorana tenuifolia.
Majorana nobilis, Brunf.Ang.sativa, Trag.Lon.
Majorana gentilis, Tur. tenuifolia, Tab. Ger.
Amaracus sive Majorana tenuif.Matt.Cast.Lug.
Amaracus, Sampsuchum, Gesf.hor.
Majorana tenuior & minor, Dod.
Amaracus tenuior, Ad.Lob.tenuif.urbana, Cam.
Hæc apud nos in Majoranam vulgarem degenerat: & huic Cuscuta circumnascitur, quæ Epimajorana, Tab.Ger.

V. Majorana vulgaris.
Majorana, Brunf.Dod.
Amaracus, Matth.Fuch.Lugd.qui Matt. & Fuch. iconem proponit.
Sampsuchus sive Amaracus, Latinis Majorana, Cord. in Diosc. & hist.
Amar.vulgatior, Ad.Lob.ico.Eyst.major, Cast.
Amaracus, Majorana, Sampsuchum, Gesf.col.
Sampsuchus, Lac.Lob.
Majorana vulgo, Maron, Diosc.Cæs.
Majorana sive Amaracus major, Gesf.h.Tab.Ger.
Amaracus syl. annua, Cam.
Hanc latis admodum foliis & capitulis rotundioribus sub Majorana latifolia Eyst.proponit.

VI. Majorana syl. perennis: & Cam.
Majorana syl. Trag.Gesf.hor.
Origano cognata majorana major, Eid.
Hanc Londino foliis subluteis accepimus.

VII. Majorana syl. latifolia.
Amaracus syl. foliis latioribus, Cam.
Majorana syl. Eid.
Hanc ex horto Sprēgeri Heidelberga habemus

CLINOPODIUM & ACINOS.

ΚΛΙΝΟΠΟ'ΔΙΟΝ Dioscoridi l.3.c.109. quod flores habeat ὡς κλίνης ποδὶν ὅμοια: Et Plinio l.24.cap.15. quod orbiculato florum ambitu speciem pedum lecti præbeat, ex intervallis Marrubii modo dispositis: quæ sanè Clinopodio primo pulchro convenit. Verum ab aliis Ocymoides nominari monet, & Serpyllo similem, surculosam palmæ altitudine: quæ de secundo dici rectè possunt, propter foliorum formam cum Serpyllo, & odorem cum Ocimo. Ἄκινος ἢ ἄκονος herba coronaria ocimo similis, sed hirsutior atq; odorata, Diosc.l.3.c.50.

I. Clinopodium Origano simile.
Origanum 4. & minus, Trag.
Clinopodiũ, Cord.in Diosc.Gesf.h.Lac.Cast.Tab.
Clinopodium vulgare, Matth.majus, Cam.

Betonic

Betonica Pauli, Guil.
Pulegium montanum, Lon.
Origanum syl. Eid. verticillatum, Thal.
Calamintha 1. Tur.
Acynus sive sterilis, Ad.
Acinos, Lob. Ger.
Acinos, sive Clinopodium syl. Lugd.
Clinopodium 1. Matth. Clus. pan. Lugd.
Herba origano vulgari similis, Cæs.
Duplex est: elatius majore folio: humilius alterum, minore: flore communiter purpurascente, rarius albo.
II. Clinopodium arvense Ocimi facie.
Basilicum 3. Trag.
Calaminthum montanum, Eid.
Pseudoclinopodium, & Clinopod. alterum, Matt.
Acinos, Dod. gal. Fuch. ico. Lac.
Ocymastrum, Fuch. Lugd.
Pulegium petræum, Gesn. hor.
Ocimum parvum, Lon.
Ocimum syl. sive Acinos, Dod. Ger.
Clinopodium, Ang. Tur. Cæs. majus, Thal.
Clinopodium alterum Matthioli, Lugd. Tab.
Clinopodium aut Lectipes, Ad.
Clinopod. vulgare, Lob. Clus. hist.
Foliis est modò latioribus, modò angustioribus, ratione loci: modò erecta, modò repens: aliquando hirsutissima, aliquando penè lævis: floribus cæruleis, rarius albis.
Hanc Matth. ut ex ejus descriptione patet, Manardum secutus, & hist. Lugd.
Acinos nomine exhibuere.
III. Clinopodium Ocimi facie alterum.
Acinos Anglicum, Clus. pan.
Acinos Dioscoridis fortè, Eid. hist.
IV. Clinopodium montanum.
Clinopodium Austriacum, Clus. pan. & hist.
Flore est purpureo intenso sed violaceo: rarius albo.
V. Clinopodium alpinum hirsutum.
Clinopodium alpinum, Ponæ.
VI. Acinos latifolia.
Acinos, Urtichella olitoribus, Col.
Acinos Dioscoridis nomine ab Imperato accepimus.

ERINUS.

ἜΡΙΝΟΣ *Dioscoridi l.4.c.29. foliis est Ocimi minoribus, & lacteo succo turget, &c. Plinio l.23.c.7. Herba quam Græci Erineon vocant &c.*

Erini nomine quatuor à recentioribus plantæ proponuntur.

1. Erini seu Ocimi aquatici nomine à Matth. quem sequuntur Lac. Lon. & Lugd. hist.
Basilicum aquaticum, Cast. cujus folia incisuris carent: pro hac
Hieracium Sabaudum latifolium, Guilandinus nobis ostendit.
2. Erinus Dalechampii, in hist. Lugd. sed quid?
3. Erinus Cæs. & Columnæ: est Rapunculi minimi species.
4. Erinos vel Caprificus, Nicandro & Plinio, fortè Esula dulcis, Tragi: vel altera Esula syl. ejusdem, Adversar.

OCIMUM.

ὬΚΙΜΟΝ *Dioscoridi l.2.c.171. Theoph.7.hist.3. cui, ut & Varroni & Plinio l.19.c.7. à celeritate proveniendi dicitur. Recentioribus Græcis* βασιλικόν*, id est, regale: unde ab Aëtio* ὤκιμον βασιλικὸν *appellatur.*

Genera plura recentioribus, quæ potissimum differunt magnitudine foliorum, quæ latiora, angustiora, plana vel crispa: colore eorundem quæ viridia, nigricantia, maculata: florum, qui candidi, vel purpurascentes: & odore, cum in aliquibus caryophyllos, in aliis citrum redoleant.

I. Ocimum latifolium maculatum vel crispũ.
Ocimum latifolium, Cæs.
Basilicum Indicum, vel potius Hispanicum, Cam.
Ocimum aut Basilicum crispum exoticum aut Hispanicum, Cam. ex Matth.
Ocimum crispum Hispanicum, Tab.
Ocimum Indicum, Clus. hist.
Basilicum Indicum maculatum, Eyst.
Est majus & minus.
II. Ocimum viride foliis bullatis.
Ocimum Indicum viride majus, foliis protuberantibus, Eyst.
III. Ocimum foliis fimbriatis viridibus.
Ocimum crispum viride, Eyst.
Odore est inter Camphoram & Citrum confuso.
IV. Ocimum caryophyllatum maximum.

Ocymus in viridariis Alexandriæ, Alp.
Ocimum latifolium magnum, Eyst.

Foliis est oblongis colore rubro suffusis eximiè odoratis.

V. Ocimum caryophyllatum majus.
Basilica major, Trag. Lon.
Ocim. majus, Matth. Fuch. Dod. gal. Lac. magnũ, (Tur.
Ocimum maximum, Dod. Lugd.
Ocimum nigrum, Cord. in Diosc. & hist.
Ocimum maximum caryophyllatum, Ad. Lob.
Ocimum caryophyllatum, Gesf. hort.

Hoc cum magis minúsve hirsutum sit, ab aliis hirsutum, ab aliis læve pingitur: color tam foliorum, quàm florum, in alio albus, in alio niger est.

VI. Ocimum citri odore.
Ocimum citratum, Gesf. hor. Cæs. Eyst.
Ocimum maximum citratum, Lob.
Ocimum medium sive citratum, Ad. Tab. Ger.

VII. Ocimum vulgatius.
Basilicum sive Ocimum, Brunf.
Ocimum medium vulgatius, Ad. Eyst.
Basilica minor, & Baccharis Germanica, Trag.
Ocimum medium, Matth. Cast. Cam. Lugd. qui Matth. & Fuch. figuram exhibet.
an Ocimum Nabathæum, Cord. in hist.
Ocimum mediocre, Fuch. 3. & medium, Cæs.
Ocimum sive Basilicum medium vulgatius, Lob.
Ocimum magnum, Tab. Ger.

IIX. Ocimũ minus angustifoliũ foliis serratis.
Ocimum minus angustifolium flore albo, Eyst.

IX. Ocimum anisi odore.
Ocimum anisatum, Eyst.

Medio vulgatiori, figurâ respõdet, odore Anisi.

X. Ocimum minimum.
Ocimum crispum, Brunf. Lon.
Ocimum garyophyllatum, vel minus, Matth.
Ocimum exiguum. Fuch. minus, Dod. gal. Tur.
Basilicum minus, Cast.
Ocimum minus garyophyllatum, Cord. in Diosc. Tab. Ger.
Ocimum minimum Amaraci figura garyophyllatum, Lob. Eyst.
Ocimum parvum, & Ocimum garyophyllatum, Lugd. duæ figuræ.
Ocimum alterum tenuifolium, Cæs.

XI. Ocimo affinis.
Albahaca herba, quæ odoris gratia in nova Hispania excolitur, Joseph. Acosta l. 4. c. 27.

SECTIO QUINTA.

MENTHA; MENTHA SYLVESTRIS sive MENTASTRUM; MENTHA AQUATICA, seu SISYMBRIUM; MENTHA CATARIA; Calamintha; Melissa; Marrubium; Galeopsis sive Lamium & Urtica mortua; Urtica; Alysson; Sideritis; Euphrasia; Melampyron & Cratæogonon; Betonica; Serratula; Scrophularia & Ruta canina; Stachys.

MENTHA.

MENTHA veteribus Græcis, Plinio l. 19. c. 8. auctore, μίνθη dicebatur: at odoris suavitas nomen apud Græcos mutavit, & ἡδύοσμος ab ἡδὺς & ὀσμὸς, id est, suavis odor, vocatur. qua voce Dioscorides l. 3. c. 41. usus est. Hydiosmi Theoph. 7. hist. 7. ubi Gaza Mentastrũ cõvertit: at Mentæ (fortè Mentastrũ intelligẽs) 6. hist. 7. meminit.

Genera: Dioscoridi sativa est & sylvestris, quam Mentastrum dici, volunt interpretes, Plinium secuti. Galeno 6. simpl. Mentha est odorata, quæ Dioscoridi sativa est, & altera inodora, quam Calaminthum vocitent. Et Plinio, l. c. & l. 20. c. 14. Menta genus ejus sylvestre Mentastrum est. Sic l. 20. c. 14. Nepetæ mentionem facit, ex qua, ut & Mentastro, Origano, Cunila, Serpillo, Marrubio vinum confici, l. 14. c. 16. ostendit.

Mentha sativa.

I. Mentha hortensis corymbifera.
Balsamita, Brunf. major, Dod. gal.
Alisma, Trag.
Mentha Sarracenica, Nicolao in Martiat. Ang. Cord. in Diosc. (qui Chrysocome cognatã vult) Lac. Lon. Cam. Eyst.
Mentha Græca, Matth. Gesf. hor. Cast.
Mentha Romana, Lac.
Mentha corymbifera major, Cord. hist.
Costus hortorum, Gesf. hor. Ad. Lob. Lugd.
Ovaria, Gesf. hor.
Herba S. Mariæ vulgo, Cæs.

Hæc quibusdam Lepidium Dioscoridis: at Cæsal-

Cæsalpino Melilotus Diosc. Plinii & Avicennæ.
II. Mentha corymbifera angustifolia.
Menthę Sarracenicę species altera, Myconi, Lugd.
in Mēthę Sarrac. species syl. in sylva Martia, Cam.
III. Mentha hortensis verticillata ocimi odore.
Mentha hortensis 4. Fuch. Tur.
Mentha sativa 4. Dod. Lugd.
Mentha 3. Gesf. hor. 4. Lon.
Mentha Romana angustifolia, Ad. Lob.
Mentha cardiaca, Cam.
Calamintha ocymoides, Tab.
Ocymoides repens, Ger. ico.
IV. Mentha crispa verticillata: & Eyst.
Mentha sativa 1. Fuch. Dod. gal. Lac.
Mentha sativa, Tur. sativa crispa, Lugd.
Mentha vulgata serpens rotundiore folio, pulegii flore, Ad. Lob.
Mentha cruciata, Lob. ico. titulo transposito.
Mentha altera, Cam. ep. Matth.
V. Mentha rotundifolia crispa spicata.
Mentha sativa seu crispa, Trag. Cord. in Diosc.
Mentha sativa altera, Matth. Fuch. Dod. Tur. Lac.
Mentha crispa, Lon. Cam. sive Balsamita.
Mentha rotundifolia altera flore spicato, sive cruciata mentha, Lob.
Mentha vulgata, sive fusca sacra, Lob. ico. tit. trāsp.
Mentha hortensis rotundifolia, seu Romana, Cæs.
Mentha sativa minor, Cast.
Menthæ spicatæ quinq; varietates Lobelius exhibet.
VI. Mentha rotundifolia spicata altera.
in Mentha rubra, Trag. Lon.
Sisymbriū 1. Ang. hortēse, Matth. Lac. Cast. Lugd.
Mentha hortensis altera, Gesf. hor.
Sisymbria mentha agrestis, Lob.
VII. Mentha angustifolia spicata.
Mentha, Brunf. Ang.
in Nepeta aquatica, vel Mentha agrestis 3. Trag.
Mentha 1. Matth. Cast. hortensis 1. Gesf. hor.
Mentha sativa, vel hortensis 3. Dod. Fuch. Tur.
Sisymbrii 1. altera species, Cord. in Diosc.
Mentha acuminata, Lon. acuta, Tab. Cam. in Matt.

Mētha Rom. sive pstantior angustifolia, Ad. Lob.
Mentha sativa, Lugd. cruciata, Ger.
Mentha hortensis oblongo folio, Cæs.
Mentha odorata angustifolia, Cam.
Latioribus aliam, aliam angustissimis & longissimis foliis in hortis observavimus.
IIX. Mentha spicata folio variegato.
Mentastrum alterum, Dod.
Mentastrum Anglicum cinereum & niveum, Ad.
Mentastrum niveum Anglicum, Lob. Lugd. Eyst. cujus solum nomen apud Tabernæmontanum.
Interdum in eodem ramo folia quædam nivei coloris, quædam partim nivei partimque viridis, in quibusdam nihil nivei.

Mentha sylvestris sive Mentastrum.

I. Mentha syl. rotundiore folio: & Gesf. hor.
Mentastrum, Cord. in Diosc. Tab.
Mentastrum foliis orbiculatis, Gesf. ap.
Mentha aquatica, Ger.
II. Mentha syl. longiore folio: & Gesf. hor.
Mentha equina, Brunf.
Menthastrum, Trag. (vel mentha agrestis altera) Matth. Fuch. Dod. Cord. hist. Lac. Ad. Lob. Cast. Clus. hist. ico.
Menthastrum syl. Eyst. vulgare, Lugd.
Sisymbrium campestre, Ang.
Mentha syl. Tur. Lon. syl. altera, Cæs.
III. Mentha sylv. longioribus nigrioribus & minus incanis foliis.
Mentastrum aliud, Lob.
Mentastrum Campense, Lugd.
IV. Mentha syl. angustifolia.
Pulegium aquaticum, seu palustre spicatum, Eyst.
V. Mentha montana verticillata.
Menthastrum montanum, & 1. Clus. pan.
Menthastrum montanum pannonicum, Eid. hist.
Menthastrum pannonicum, Cam.
VI. Menthastrum cæruleum, Cam. quid?
VII. Mentha tuberosa radice.
Menthastrum tuberosa radice, Clus. pan. & hist. Cam.
IIX. Mentha radice geniculata: quæ 2. in Prod.

Mentha aquatica, sive Sisymbrium.

Σισύμβριον, ἕρπυλλον ἄγριον: Sisymbrium, alii Serpillum syl. vocant, Menthæ hortensis similitudine, sed latioribus foliis atque odoratis, Dioscoridi l. 2. c. 155.

Genera duo fecit: alterum Menthæ simile: alterum quod Cardamine dicitur: & Plinius l. 20. c. 22. Sisymbrium syl. à quibusdam thymbræum appellatum, pedali non amplius altitudine: quod in riguis nascitur simile Nasturtio, & l. 19. c. 8. Sisymbrium latissimè nascitur in piscinis & stagnis.

I. Mētha rotūdifol. palustris, seu aquatica major.
Menta rubra, Brunf.

Balſamina agreſtis & Nepeta 3. Trag.
Siſymbrium ſyl. Matth. Lugd.
Siſymbrium, Fuch. Dod. primum, Thal.
Siſymbrii 1. ſpecies prima, Cord. in Dioſc.
Calamentum 3. Ang.
Calamintha aquatica, Geſ. col. Tab.
Siſymbrium agreſte aquaticum, Geſ. hor.
Menta ſyl. altera, & Menta aquatica, Lon.
Menta ſyl. 1. Cæſ.
Aquatica, ſive Siſymbria mentha, Ad. Lob.
Siſymbria mentha, Ger.
Balſamita officinarum, Eyſt.

Hæc aliquando tota rubet: magis minúſve hirſuta exiſtit.

II. Mentha rotundifolia paluſtris minor, ſive flore globoſo: pro 5. in Prodromo deſcripta.

III. Mentha paluſtris folio oblongo.
Mentaſtrifolia aquatica hirſuta, Ad. Lob. Lugd.
Calamintha 3. Dioſcoridis, Lob. ico.
Mentaſtrum minus ſpicatum, Lugd.
Mentaſtrum aliud hirſuto folio, Cam.

Mentha cataria.

I. Mentha cataria vulgaris & major.
Menta non odorifera, Brunf.
Napeta vulgaris, Trag.
Nepeta fruticoſa, Cord. in Dioſc.
Herba gattaria, Matth. Caſt.
Calaminthę 1. genus, Fuch. 3. genus, Dod. gal. Tur. Thal.
Calaminthæ ſpecies quibuſdam, Geſ. hor.
Calamintha montana, Lon.
Balſamita major, Lac.
Cattaria herba, Dod.
Cattaria, ſive Mentha catti, Ad.
Mentha cataria, Lob.
Gattaria vulgò, Calamintha 3. Dioſcoridis, Cæſ.
Herba felis, Lugd.
Mentha felina, Tab. Ger. Eyſt.
Nepeta Germanica, Cam.

Alii Calaminthæ, alii Meliſſæ, alii Nepetæ, alii Urticæ, quæ Herculanea Plinio, ſpeciem faciunt: alii inter Calamintham & Meliſſam mediam volunt.

II. Mentha cataria minor.
Cataria minor, Cluſ. pan.
Cattaria tenuifolia Hiſpanica, Eid. hiſt.
Nepeta minor, Cam.

III. Mentha cataria minor alpina: pro 4. in Prodromo deſcripta.
Nepetella, Eyſt.

IV. Mentha cataria latifolia.
Mentha cataria peregrina latifolia, Lob. Lugd.
Menta felina ſativa Latifolia, Tab.
Menta cattaria altera, Ger.
Nepeta peregrina, Eyſt.

V. Mentha cataria anguſtifolia major.
Mentha cataria peregrina anguſtifolia, Lob. Lug.
Cattaria folio longiore, Dod.
Mentha felina ſativa anguſtifolia, Tab.
Salvia Romana, Ger. ico.

VI. Mentha cataria anguſtifolia minor: ſub 3. in Prodromo deſcripta.

CALAMINTHA.

ΚΑΛΑΜΙΝΘΗ, *quaſi bona & utilis mentha; nidore enim ſuo, ut habet Ariſtophanes, ſerpentes, vel accenſa vel ſubſtrata, ait Dioſcorides l. 3. c. 43. fugare ſolet.*

Genera tria Dioſcoridi: 1. foliis Ocimi, montibus familiaris: 2. pulegio ſimilis, ſed major, quam ἀγρίαν γλήχωνα pulegium ſyl. Romani νεπίταν vocant (& Plinius l. 20. c. 14. Nepetæ obiter meminit) 3. Menthæ ſylveſtri cognata eſt, foliis oblongis, caule & ramis, quam ſuperiora majoribus, ſed viribus inefficacior.

I. Calamintha incana ocimi foliis.
Calamintha 2. incana, Lob. Lugd.
Calamintha Cretica, Cam.
Calamintha montana incana minor, Tab.
Calamintha montana vulgaris, Ger.

II. Calamintha pulegii odore, ſive Nepeta.
Calamintha altera, Matth. Lugd. (fortè pulegium Dioſc.) Lac. ico. Lugd. (duplici figura) Cam.
Nepeta agreſtis, Cord. in Dioſc.
Calamintha Italica pulegii odore, Geſ. hor.
Calamintha altera odore gravi Pulegii, foliis maculatis, Ad. Lob.
Pulegium ſyl. ſive Calamintha altera, Dod.
Calaminthum, quod vulgo Nepeta, Cæſ.
Calamintha arvenſis 2. Tab.
Calamintha montana præſtantior, Ger. ico.
Calamintha anguſtis foliis, Eyſt.

III. Calamintha vulgaris, vel officinarum Germaniæ.
Calamintha, Matth. 2. Thal. vulgaris, Cam.
Calamint. montana, Geſ. hor. Lac. Dod. Caſt. Lug.
Calamintha montana vulgaris, Lob. Tab. Eyſt.

Nepeta

Nepeta montana, Cord. in Diosc.
Calamintha 3. Dioscoridis Dalechampio, Lugd.
Mentha sativa rubra, Ger. ico.
IV. Calamintha magno flore.
Calamintha montana prestantior, Ad. Lob. Lugd. Cam. Tab. Eyst.
Calaminthum 1. Ang.
Calamentum montanum, Cæs.
Scordonia sive Salvia agrestis, Ger. ico.
V. Calamintha vulgaris exiguo flore: quæ in Prodromo describitur.
VI. Calamintha arvensis verticillata.
Mentastrum, Brunf.
Nepeta agrestis, vel 4. Trag. Lugd.
Mentha aquatica exigua, & Pulegium syl. Eidem, & floris colore solum differt.
Calamintha aquatica, Matth. Lugd.
Calamintha aquatica Belgarum, an Polycnemon, quasi multitibia, Ad. Lob.
Calamintha altera, Dod. gal. Fuch. Tur.
Calamintha arvensis, Gesf. hor. Tab.
Nepeta, Lon.
Polycnemon Lobelii, Lugd.
VII. Polycnemon Dalechampii, Lugd. quid?

MELISSA.

Μελισσόφυλλον & Μελίττεινα. *id est, Apiastrum, quod hac αἱ μέλιτται apes delectantur, Dioscoridi l.3.c.118. Plinio l.21.c.20. Melysophyllon sive Melittis: & prius l.21.c.9. Melissophyllon quod Apiastrum. Latinus Melissa ab apibus, quæ etiam μέλισσαι dicuntur.*

I. Melissa hortensis: & Lon.
Melissa, Brunf. Ang. Dod. Cæs. Ger. officin. Eyst.
Melissa domestica, vel 1. Trag. desc. nostrâs, Cam.
Melissophyllum, Matth. Gesf. hor. Cast. Lug. Tab.
Melyssophyllum vulgare vel adulterinum, Fuch.
Apiastrum, Matth. Cord. in Diosc. Lac. Tur. Ad. Lob.
Citrago, Gesf. hor.
Hanc in montibus sponte nasci Matth. asserit, quam Melissophylli syl. genus Matthioli, Gesf. hor. nominat.
II. Melissa peregrina folio oblongo.
Melissa Moldavica, Matth. Cast. Lugd.
Melissa vel Cedronella, id est, Citrago Turcica, Gesf. hor.
Melissophyllon Turcicum, Ad. Lob.
Melissæ genus ex Oriente, Cæs.
Melissa Turcica Dalechampii, Lugd. Cam. Tab. Ger.
Variat magnitudine: hinc duæ figuræ in Lugd. hist. colore quoque flores, qui cæruleus, purpurocæruleus, & albus.
Melissa Moldavica flore cæruleo, & flore albo, Eystett.
III. Melissa Moluccana odorata.
Melissa Constantinopolitana, Matth.
Cardiaca Melica, sive
Moluca Syriaca, Ad.
Moluca lævis, Dod. Ger.
Cardiaca melica, sive Moluca minus aspera, Lob.
Moluca sive Melissa Constantinopolitana, Cam. 1. Cast.
Molucha 1. Cæs.
Moluca sive Melissa Turcica Dalechampii, Lug.
Melissophyllum Constantinopolitanum, Eid.
Cardica Syriaca, Tab.
Moluca odorata spinosa, Cast. Eyst.
Alteram lævem, alteram aculeatam Matthiolus dicit: aculeis carentem nullam vidimus.
IV. Melissa Moluccana fœtida.
Melica, vel Moluca asperior, Ad. Cam.
Moluca asperior Syriaca, & Maseluc Turcorum, Lob.
Molucca spinosa, Dod. Lugd. Ger.
Molucha altera, Cæs.
Molucca, vel Melissa Constãtinopolitana 2. Cast.
Cardiaca Syriaca aspera, Tab.
Molucca lævis inodora, Eyst.
Utramque Moluccam Alysso Galeni congenerem, ut & Dioscoridis & Plinii Cæsalpinus voluit.

MARRUBIUM.

Πράσιον *Dioscorides l.3.c.119. id quod Marrubium album dicitur, nominat: at quod nigrum,* Βαλλωτὴ ἢ μέλαν πράσιον *l.3.c.117. vocat. Plinius l.20.c.22. Marrubium, quod Græci Prasium vocant: & l.27.c.8. Ballotum, alio nomine Melamprasion Græci vocant.*

Genera duo Theophrastus 6. hist. 1. & 2. proposuit: aliud folio herbido, incisuris profundioribus, quo unguentarii

utuntur: alterum rotundius squallens, incisuras habens obscuriores (Prasium innuere videtur.) Et Plinio l.20.c.21. duo genera, ex Castoris sententia, nigrum, & quod magis probat candidum.

Marrubium nigrum.

I. Marrubium Cardiaca dictum, fortè primũ Theophrasti.
Marrubium mas, Brunf.
Melissa syl. Trag.
Cardiaca, Matt. Dod. gal. (& Sideritis 1.) Gesf.hor. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. Thal. Cast. Lug. Tab. Ger.
Lycopsis, branca lupina, Ang.
Cardiaca, vel Lycopus, Fuch.
Alysson Galeni & Aëtii esse, Cæsalpinus censet.

II. Marrubium palustre glabrum.
Marrubium aquaticũ, Trag. Ad. Lob. Dod. Thal. Lugd.
Marrubium palustre, Dod. gal. Lon.
Sideritis 1. Matth. Ang. Gesf.hor. Lac. Lugd. Cast. Cam. 2. Lon.
Lancea Christi, Gesf.hor.
Verbenæ alterum genus, Cæs.

III. Marrubium palustre hirsutum: quod 1. in Prodromo.

IV. Marrubium nigrum fœtidum, Ballote Dioscoridis.
Marrubium majus, vel 1. Trag. nigrum, Gesf. hor. Lon.
Ballote, Matth. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. Lac. Dod. Lob. Cæs. Cast. Lugd.
Marrubium nigrum fœtidum, Ad.
Marrubiastrum, Tab.
Marrubium aquaticum, Ger.
Variat foliis majoribus & minoribus.

V. Marrubium nigrum rotundifolium.
Ocimastrum Valentinum, Clus. hisp. & histor. Lugd.
Marrubium Hispanicum odore Stœchados, Lob.
Marrubium Hispanicum, Tab. Ger.

VI. Marrubium nigrum longifolium.
Herba venti Monspeliensiũ, Gesf.hor. Lob. Lugd.
Sideritis Monspeliensium, Lugd.
Parietariam Monspeliensium à Cordo vocari, Lob. & Lugd. asserunt.

Marrubium album.

I. Marrubium album vulgare.
Marrubium fœmina, Brunf. candidum, Trag.
Marrubium, Matth. Cord. in Diosc. Fuch. Dod. Tur. Lac. Cæs. Cast. vulgare, Clus. hist. Eyst.
Marrubium album odorum, Ad.
Marrubium, Gesf. hor. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Prasium, Ang.

II. Marrubium album villosum, an Prasium Dioscoridis: quod 2. in Prodromo.

III. Marrubiũ albũ crispũ: quod 3. in Prodr.

IV. Marrubium album latifolium peregrinũ.
Marrubium candidũ, Dod. Ger. Hispanicũ, Tab.
Marrubium cãdidum alterum Hispanicum, Lob.
Marrubium alterũ pannonicum, Clus. pan. & hist.
Marrubium Creticum, Cam.

V. Marrubium albũ angustifoliũ peregrinum.
Marrubium Creticum angustiore folio, Ad. Lob. Eystett.
Marrubium Creticum, Dod, Ger. Tab. Lugd. qui à priore non distinguit.
Marrubium Creticum aliud, Cam.

VI. Marrubium album peregrinum brevibus & obtusis foliis.
Marrubium Creticum angustis foliis inodorum, Eystett.

GALEOPSIS sive LAMIUM vel URTICA MORTUA.

ΓΑΛΙ'ΟΨΙΣ ἢ ΓΑΛΕΟ'ΒΔΟΛΟΝ, *toto frutice, cum caule & foliis Urticam refert: at folia leviora & trita graviter olent: flores tenues sunt ac purpurascentes, Dioscoridi l.4.c.95. Et Plinio l.27.c.9. Galeopsis aut Galeobdolon &c. Urtica mortua & iners, quod foliis innoxia sit, quam Plinius l. 21.c.15. inter Urticas recensens, Lamium vocavit eam quæ innoxia sit & morsu careat: & l.22.c.14. addit album habere in medio folio, &c.*

I. Lamium purpureum fœtidum, folio subrotundo, sive Galeopsis Dioscoridis.
Urtica labeo mas, Brunf.
Lamium, Trag. (vel Urtica 8.9.10.) Fuch. Dod. gal. Lugd.
Galeopsis Ericio Cord. Cord. in Diosc. Lon. Cæs. 2. Tab.
Galeopsis vulgaris fœtens purpurea, Ad. sive Urtica non mordax, Lob.
Galeopsis purpurea, Lugd. Cast.
Urtica mortua, Gesf. hor.
Urtica iners altera, Dod.
Urtica non mordax vulgaris fœtens purpurea, Lob. ico.
Lamium, sive Urtica non mordax vulg. & fœtida, Clus. pan.

Habe-

Habetur major & minor: flore quoque purpurascẽte, vel rubro communiter: rarius albo, luteo, & vario: est & repilis magis humique procumbens.

II. Lamium purpureum vel album non fœtens folio oblongo.
Urtica labeo fœmina, Brunf.
Galeopsis, Trag. (vel 5. 6. 7. Urtica) Matth. Lac. Lugd.
Lamium sive Archangelica fl. albo, Ad. Lob. Lug.
Urtica iners sive Lamium 1. Dod.
Galeopsis flore verticillato, Thal.
Leucas 3. Cæs.
Lamium purpureũ & album, Tab. rubrum, Ger.
Galeopsis vera Dioscoridis, Clus. hist.

Tres species flore tantum differentes: est purpureo, vel ex rubro albóve purpurascente, labellis albis venis notatis: albo: luteo & croceo.

III. Lamium folio oblongo luteum.
Galeopsis flore croceo, vel Urtica 6. Trag.
Urtica iners 3. sive Lamium flore luteo, Dod.
Lamium luteum, Ad. Lob. ico. Tab. Ger.
Leucas montana, Cæs.
Galeopsis flore luteo, vel Urtica labeo, Cam.

Flores majore ex parte & non nihil rubicundi & cæruleі coloris, quare
Urtica fatua aquatica, sive Lamium πλυσμορφον, aut ποικιλον, Thal.

IV. Lamium maculatum.
Urtica fatua λευκοσπιλ☉, Thal.
Galeopsis 1. Tab.
Lamium album, Ger.
Urtica mortua maculis albis respersa, Col.

V. Lamium alba linea notatum.
Urtica lactea, Matth.
Lamium Plinii. Ang. Cam.
Milzadella vulgo, Leucas Dioscoridis fortè, Cæs.
Lamium Plinii montanum Campoclarense, Col.

Huic linea semper per medium folii decurrit: cujus altera species foliis brevioribus, profundius incisis & linea angustiore, &
Lamium Æquicolorum, Col. dicitur.

VI. Lamium foliis caulem ambientibus majus.
an Lamium 3. vel peregrinum, Clus. pan.
an Lamium pannonicum 3. Clus. hist.
Ballote crispa major, Lugd.
Marrubium χαμαιπιτις, Thal.
Alsines species, Tab.
Alsine hederula altera, Ger.

VII. Lamium folio caulem ambiente minus.
Morsus gallinæ folio hederulæ alterum, Lob. ico.
Leucas 4. Cæs.
Ballote crispa minor, Lugd.

IIX. Lamium maximum sylvaticum fœtidum.
Heraclea vel Urtica 11. Trag.
Urtica sylvana, Lon.
Urtica fœtida maxima πεφυσαισμενον, Thal.
Urtica Heraclea, Lugd. herculea, Tab.
an Sideritis alia, Lugd.
Galeopsis legitima, vel vera Dioscoridis, Clus. histor.

Huic simile aliud, foliis non ita amplis, sed inferius incanis & lanuginosis, (Lamium incanum dici poterit) Thal.

IX. Lamium maximum sylvaticum alterum.
Galeopsis maxima pannonica, Clus. pan. & hist.

X. Lamium montanum Melissæ folio.
Melissa 1. Trag. ico. syl. Lon.
Melissophylli species, Dod. gal.
Melissophyllum verum, Fuch. syl. Cord. obs.
Melissophyllum Fuchsii, Gesn. hor. Lob. (& Herba sacra Agrippæ) Lugd.
Melissa Fuchsii, Lob. ico. Cam. Eyst.
Herba sacra quorundam Dalechampii, Lugd.
Melissa altera, Cæs.

Variat floribus communiter pallidè purpurascentibus: reperitur & albis & versicoloribus, hinc
Lamium pannonicum 1. versicolore flore, &
Lamium pannonicum 1. albo flore, Clus. hist.

Est & altera caulibus infirmioribus & frequentioribus, & foliis paulò angustioribus, &
Lamii pannonici 1. species altera, Eid. dicitur.

XI. Lamium peregrinum, sive Scutellaria: in Prodromo descripta.
Betonica syl. Pauli, Quadramio.
Scutellaria, Cortuso.
Cassida, Colum.
Scordotis 2. Plinii, Ponæ.

Floribus est purpureis, rarius albis.

URTICA.

Ἀκαλήφη *Dioscoridi l. 4. c. 94. Et Theoph. 7. hist. 7.* ἀπὸ τοῦ μὴ ἔχειν καλὴν ἁφὴν, *quòd injucũdo sit tactu: & pruritũ cieat, Athenæo: dicitur &* κνίδη, *quasi pruriginosa, à* κνίζειν *quòd pungat & suo morsu sensũ lacessat.*

Latinis

Latinis urtica ab urendo dicta, quod pruritum & pustulas igni similes excitet, Plinio.

Genera duo Dioscoridi: una agrestior, altera non æque aspera &c: at Plinio l.21.c.15. plures sunt differentiæ: sylvestris, quam fœminam vocant, mitior: & in sylvestri quæ dicitur Canina, acrior: quæ verò odorem fundit, Herculanea: quæ innoxia morsu carens, Lamium vocatur. Vide etiam l.22.c.13. & 14. Distinguimus in pungentes & non pungentes: pungentes in majorem & minorem: non pungentes, in fœtidas & non fœtidas, & has in maculatas, & non maculatas: quæ floris colore purpureo albo, luteo variant.

Urtica urens.

I. Urtica urens maxima.
Urtica major, Brũf. Fuch. Dod. gal. Lõ. Thal. Tab.
Urtica vulgaris urens 1. Trag.
Urtica 2. Matth. Lac. Cæſ. Lugd. Caſt.
Urtica, Cord. in Dioſc. urẽs, Ger. urẽs altera, Dod.
Urtica ſyl. major, Geſ. hor. ſyl. aſperior, Lob.
Urtica communis, ſive major & fœmina, Ad.

Hujus & caulis & radix aliquando parum rubent, & dicitur
Urtica rubra, Tab. Ger.

II. Urtica urens altera.
Urtica vulgaris urens altera, Trag.
Urtica olygophyllos (à foliorum paucitate) Lug.

III. Urtica urens minor.
Urtica minor, Brunf. Fuch. Dod. gal. Cord. hiſt. Lon. Thal. Tab. Ger. ſyl. minor, Geſ. hort.
Urtica 3. Trag. Matth. Lac. Lugd. Caſt.
Urtica exigua, Cæſ. urens minima. Dod.
Urtica minor ſive Cania Plinii acrior, Ad.
Urtica minor acrior, Lob.

IV. Urtica urens pillulas ferens: 1. Dioſcoridis ſemine lini.
Urtica, Ang. legitima, Cluſ. hiſt.
Urtica Romana, Trag. Fuch. (& vera) Tur. Geſ. hort. Eyſt.
Urtica ſyl. ſive Romana offic. ſemine Lini, Ad.
UrticaRomana vel maſcula, Lob. Cam. Tab. Ger.
Urtica 1. Matth. Lac. Cæſ. Caſt. Lugd.
Urtica 1. quæ in Alexandria Angiar dicitur, Alp.
Urtica ſylveſtris, Dod. gal.
Urtica urens prior, Dod.

Urtica fatua aculeata.

I. Urtica aculeata foliis ſerratis.
Cannabis ſyl. Trag. Lugd. ſpuria, Ger.
Cannabis ſyl. ſpuria altera, Lob. ico.
Cannabina alba, Tab.

Floribus communiter purpureis: rarius candidis.

II. Urtica aculeata foliis ſerratis altera.
Cannabis ſyl. ſpuria tertia, Lob. ico.
an Sideritis Cordi, Thal.
Alyſſum arvenſe album, Tab.
Urtica mortua 4. Dod. poſt.

III. Urtica aculeata foliis non ſerratis.
Sideritis altera Matthioli, ipſi Lugd.
Cannabis ſpuria facie Urticæ, Lob. ico.
Urtica fatua ſyl. aculeata, Thal.

ALYSSON.

ΑΛΥΣΣΟΝ *Galeno 2. de Antidotis, herba est Marrubio similis, orbes habens in surculorum summitatibus asperiores & magis spinosos: flores ad cæruleum vergentes: sic dicta eidem. 6. simpl. quod demorsos à cane [illegible]do mirificè juvet. Sed hæc à Dioscoridis l.3.c.105. quæ foliis est rotundis, & fructu duplicium scutulorum effigie, planè diversa: ut & Plinii l.24.c.11. licet eandem nominis rationem assignet, cui & alia est, & ad Rubiam levem referendam [illegible]*

I. Alyſſon verticillatũ foliis profundè inciſis.
Alyſſon Galeni, Cluſ. hiſp. & hiſt. Dod. Lob. Caſt. Ger.
Alyſſon Galeni aliud, Cam.
Alyſſum Galeni Hiſpanicum, Tab.
Moluccam ſpinoſam Cluſium pro Alyſſo pingere ſuſpicatur, Lugd.
Planta Hiſpanica Marrubio ſimilis, Col.

Ex horto clariſsimi Contareni.

II. Alyſſon verticillatum foliis crenatis.
Sideritis Alyſſon, & Sideritis Heraclea Dioſcoridis, Alyſſon Antonii Coi ex Galeno, Col.

SIDERITIS.

ΣΙΔΗΡΙΤΙΣ *(ἀπὸ σιδήρου ferro, ob vim vulnera glutinantem) Dioscoridi l.4.c.33.*

Genera: Dioscoridi triplex est: 1. aliquibus Heraclea foliis Marrubii: 2. folia longis pediculis hærentia [illegible] filicis, utrinq; numerosa: quæ Heraclea Crateva foliis Coriandro similibus. Plinius l.25.c.5. sub Achillææ sex differentias recensuit: prima Achillæa quæ & Dioscoridis: altera est Myriophyllon Diosc. tertia est Sideritis Heraclea 1. Diosc. quarta & quinta Sideritis Heraclea Crateva & tertia Diosc. sexta est Sideritis secunda Dioscoridis.

Sider[illegible]

Sideritis hirsuta.

I. Sideritis foliis hirsutis profundè crenatis.
Sideritis herbariorum 5. Tab.
Sideritis Monspeliaca Scordioides, Ad. floribus luteis, Lob. Lugd.
Tragoriganum Prassaoides, Peninii.

II. Sideritis hirsuta procumbens.
Sideritis Heraclea, Clus. hisp. at 3. in hist.
Tetrahit herbariorum, Lob. Lugd.
Herba Judaica, Dod.
Sideritis Herculea Dioscoridis, Cæs.
Sideritis 1. Herculea, Cam.
Sideritis herbariorum 4. Tab.

III. Sideritis hirsuta procumbens altera minimum crenata.
Sideritis 4. & 5. Clus. hist.

IV. Sideritis vulgaris hirsuta erecta.
Sideritis 1. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. Ges. h. Thal.
Sideritis vulgaris, Cam. in Matth. vel. 2. Clus. hist.
Sideritis quarta, Lon.
Sideritis Heraclea, Cord. hist. Tab.
Sideritis sive ferruminatrix, Ad. Lob. ico.
Sideritis Herculea altera in vineis, Cæs.
Herba Judaica, Ges. col.
Tetrahit, Lugd.

V. Sideritis hirsuta vulgaris humilior.
Sideritis 2. Clus. pan. & hist.
Illius flos candidus, rictu sanguineis notis asperso: hujus flos amplior, albus luteo pallescens paucis rubris punctis aspersis.

VI. Sideritis hirsuta pallido flore.
Sideritis pannonica 3. Clus. pan. at 6. in hist.

VII. Sideritis montana parvo varioq; flore.
Siderit. mõtana parvo flore nigro purpureo, Col.
Caput purpureo nigrescit, umbilico luteo & colo candicante, à D. Columna accepimus.

IIX. Sideritis alpina Hyssopifolia.
Sideritis montana, Ad. Lob. ico. Lugd.
Sideritis herbariorum 6. Tab.
Sideritis 7. Clus. hist.
Variat foliis quandoque angustioribus, quandoque latioribus & in summitate crenatis, qualem ex Pyrenæis habemus.

IX. Sideritis querno folio, Dalech. Lugd.
Huic similem Britannicæ nomine, anno 1578. in horto Patavio legimus.

X. Sideritis alsine Trixaginis folio: quæ 2. in Prod.

Sideritis glabra.

I. Sideritis arvensis latifolia glabra.
Sideritis 2. Matth. quamvis hist. Lugd. velit esse Cannabinam spuriam Lobelii: alii Marrubium pannonicum Clusii.
Sideritis Heraclea altera, Cæs.
Sideritis arvensis flore pallido, Cam.
Sideritis 1. arvensis species altera, Thal.
Alyssum majus, Tab.
Alyssum Germanicum, Ger.

II. Sideritis glabra oblongo splendente folio: quæ 1. in Prod.

III. Sideritis arvensis angustifolia rubra.
Sideritis alia in vineis flore purpureo, Cæs.
Sideritis arvensis flore rubro, Cam.
Sideritidi 1. congener secunda, Thal.
Ladanum segetum Plinii, & Tetrahit angustifolium aliis, Lugd.
Alyssum Galeni flore purpureo, Tab.
Plinius lib. 26. cap. 8. inquit, Ladano sistitur alvus utroque quod in segetibus nascitur contuso & cribrato: hæc ille. Flore est purpureo, rarius albo.

EUPHRASIA.

EUPHRASIAM olim Εὐφροσύνην *dictam aliqui volunt, eò quod oculos eorum caliginem discutiendo, delectet: hinc nonnullis Ophthalmica & Ocularia: quæ cum paulò supra ducentos annos inventa fuerit, veteribus indicta videtur. Fortè hæc vox à Buglossa mutuata, quæ etiam* εὐφρόσυνον *dicitur: quod eo modo quo Buglossa in vinum conjecta, animi lætitiam faciat, sic & Euphrasia quam primo loco proponimus, oculos juvet: hinc Germanis, oculorum solatium.*

I. Euphrasia officinarum.
Eufragia alba, Brunf. vulgaris, Col.
Eufragia, Matth. Ang. Cæs. Cast. desc. altera major, Thal.
Euphrasia & Eufrasia, Fuch. Dod. Lac. Ges. Ad. Lob. Lugd. Tab. Ger. vulgaris, Lon.
Euphrasia Argentinensium, vel 2. & 6. Trag.
Ophthalmica sive Ocularia, Eric. Cord.
Altera major est & ramosior, foliis minoribus: altera minor foliis latioribus, & in montibus ferè semper unicaulis, quandoque in alpibus Helvetiorum parva, luteis floribus: floris colore

variat, communiter ex luteo albicat, aliquando eleganter ex cæruleo purpurascit: hinc
Euphrasia ramosa pratensis flore albo, &
Euphrasia minus ramosa, flore ex cæruleo purpurascente, Eyst.

II. Euphrasia foliis lini angustioribus.
Eufragia linifolia, Col. par. 2.
Hæc flore, fructu, semine ac sapore congener & dodrantem non excedit.

III. Euphrasia pratensis rubra.
Eufrasia altera, Dod. Lob. Lugd. Col.
Sideritis pratensis rubra, Lugd.
Ericoides rubrum, Thal.
Cristæ alterius generis prima, Cæs.
Odontites, Tab.
Cratæogonon Euphrosyne, Ger.
Habetur brevis & palmaris.

IV. Euphrasia pratensis Italica latifolia.
Eufragia 3. non scripta, sive media, Col.
Brunellæ Italicæ nomine in Phytopinace: ac in Prod. sub Euphrasia purpurea minore descripta: quæ floris colore purpureo, vel candido variat.

V. Euphrasia Italica latifolia altera.
Eufragia major syl. purpurea latifolia, Col.

VI. Euphrasia pratensis lutea.
Sideritis pratensis lutea, Lugd.
Ericoides luteum, Thal.
Cristæ alterius generis altera, Cæs.
Odontites 2. flore luteo, Tab.
Eufragia syl. major lutea angustifolia, Col.

VII. Euphrasia lutea alsinefolia, radice squamata: pro 1. in Prod. descripta.
Anonyma radice dentariæ, Col. par. 2.

MELAMPYRUM.

ΜΕΛΑΜΠΥΡΟΝ, *id est Triticum nigrum, Galeni 1. aliment. ult. quod ex tritici mutatione generari censetur: & Theophrasto, 8. hist. 5. de nostro 1. & 2. intelligere oportet: quod quibusdam Plinii l. 21. c. 17. Stelephuros, aliis ejusdem Alopecuros, cui nomen à spica molli & lanugine densa, vulpium caudis non dissimili, cui proxima Stelephuros, nisi quod illa particulatim floreat: hæc Plinius. An forte Aera Plinii l. 18. c. 17. Triticum simili modo enecat aera: quamvis hoc nomen & jam Lolio tribuatur.*

I. Melampyrum purpurascente coma.
Trifolium majus, Brunf. ico.
Triticum vaccinum, Trag. Dod. Lon. Lugd.
Melampyrũ, Dod. gal. Ad. Lob. Cam. Tab. 5. Thal.
Parietaria syl. 3. Clus. pan. & hist.
Variat floris colore: flore est infernè surperneq; puniceo, medio candido, foliis laciniatis: sic infernè puniceo, supernè luteo, foliis minoribus: flore luteo in summo albicante: infernè candido supernè luteo: sic ex albo viridiq; mixto.

II. Melampyrum cærulea coma.
Parietaria Lipsensium, Trag.
Parietaria. syl. Cam. syl. 1. Clus. pan. & hist.
Coma, coloris est, modo violacei, modo purpurei, nũc dilutioris, nunc saturatioris: modo cãdidi.

III. Melampyrum lanuginosum Boeticum.
Parietaria montana Boetica, Clus. cur. post.

IV. Melampyrum luteum latifolium.
Parietaria syl. 2. Clus. pan. & hist. syl. Eyst.
Cratæogonon, Ad. Lob. Lug. rubrũ & albũ, Ger.
Satureia lutea Dalechampii, Lugd.
Hyssopus nemorensis & lutea, Lugd.
Melampyrum, 1. Thal.
Crista 1. Cæs.
Milium sylvaticum 1. & 2. (solo colore floris differunt) Tab.
Κραταιόγονον Dioscorides l. 3. c. 139. foliis Melãpyro similibus describit &c. quæ notæ huic conveniunt. At Plinio l. 27. cap. 8. Cratæogonon duplex, alterum Dioscoridis respondens, alterũ fortè Persicaria erit.

V. Melampyrum luteũ angustifolium: quod sub Melampyro 4. in Phytopinace, & pro Melampyro luteo linariæ folio, in Prod. describitur. an Melampyrum 6. Thal.

VI. Melampyrum luteum minimum
Melampyrum perpusillũ luteũ, Ad. Lob. ico. Lug.
Melampyrum luteum, Tab.

BETONICA.

ΚΕΣΤΡΟΝ *à remediorum copia & varietate:* ψυχότροφον. *quod frigidis locis inveniatur: Romanis* Βεττονικὴ *Dioscoridi l. 4. c. 1. Vettonica quæ dicitur in Gallia, in Italia Serratula, à Græcis Cestron, aut Psychotrophon, Plinio l. 25. c. 8.*

I. Betonica

I. Betonica purpurea.
Betonica, Brunf. Trag. Matth. Ang. Fuch. (purpurea, Eid. ico.) Dod. Gef. hor. Tur. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæf. Thal. Lugd. Caft. Tab. Ger.
Betonica vulgaris, Cluf. hift.
Veronica, Cord. in Diofc. & hift.
Duplex eft: altera fpica breviore, altera longiore, molliore, ferius florente, & altius excrefcente.

II. Betonica alba.
Betonica alba, Brunf. Tab.
Betonica albo flore, Dod. Cluf. pan. & hift. Cam.
Betonica candida, Trag. Lob.
Veronica alba, Cord. hift.

III. Betonicæ folia capitulo Alopecuri.
Alopecuri genus, five Alopecuros montana, Lugd.

SERRATULA.

SERRATULA à foliis minutim ferratis nomen accepit.

Serratula, Matth. Dod. Ad. Lob. Cluf. hift. Lugd. Caft. Cam. Ger.
Serratula tinctoria, Tab. tinctoris, Eyft.
Cerretta five Serretta, Cæf.
Centauroides, vel Centaurium majus fyl. Germanicum Thal. qui vult Schartam feu Tinctoriũ florem à Trago nominari: quod ego, fed malè, aliâs credidi.
Solidago Serracenica 4. Lon. ico.
Differentia in foliis ratione incifuræ quadruplex eft, ut rectè Thalius:

1. Foliis omnibus ferratis, fed incifura carentibus, etiam flore candido, quæ
Serratula tinctoria 1. Tab.
Serratula purpurea, Ger.

2. Foliis ad radicem integris, reliquis profundè incifis, quæ
Serratula 2. Tab.
Serratula flore albo, Ger.

3. Primum folium ad radicem integrum habet, reliqua omnia diffecta, quemadmodum Lobelius 1. figurâ pinxit.

4. Folia utroque latere omnia fimilibus divifionibus divulfa funt, quæ
Serratula 3. Tab. Ger. & 2. apud Lob.
Serratula tinctoris, Eyft.
Majorem & minorem Cæfalpinus agnofcit.

BEHEN ALBUM & RUBRUM.

Serratulæ affinis capitulo fquammofo luteo ut & flore.

Behmen abiad Arabum: id eft Behen albũ, nam rubrum Behmen Ackmar incolæ appellant, Rauwolff. & Lugd. ap.

Behen Arabibus, ut Serapioni funt radices paftinacæ radicibus fimiles: quare Haliabbas fcribit Behen & Paftinacæ fyl. radices, nullum inter fe difcrimen habere. Equidem in officinis radices duę nomine albi & rubri oftenduntur, fed quid fint controvertitur: Album aliqui Polemoniæ five Lychnidis, quæ Papaver fpumeum & Behen album Monfpeliẽfibus dicitur effe exiftimant: Ben verò rubrum, alii Limonii maritimi, alii Valerianæ rubrę, alii Biftortæ effe autumant: aliqui verò, Garzia & monente & reprehẽdente, Zerumbeth effe ftatuũt. Quare aliqui in defcriptionibus Arabũ, fubftituunt Eryngiũ, alii Tormentillã, alii Angelicã, alii deniq; Garyophyllatã. Licet Actuarius & Myrepfius Behen Hermodactylos effe velint.

SCROPHULARIA.

SCROPHULARIA *& à radice nodofa & ab effectu, quod ad Scrophulas prodeffe credatur, nomen accepit. Alia tamen radice eft nodofa, alia fibrofa nodis carens.*

I. Scrophularia nodofa fœtida.
Scrophularia major, Brunf. Gef. hor. Tur. Lon. Ad. Lob. Cæf. Thal. Lugd. Cam. Tab. Ger.
Scrophularia, Matth. Lac. Dod. Caft.
Ocimaftrum alterum, Trag.
Galeopfis, Dod. gal. Fuch. cui minor, in ico.
Clymenum mas, Gef. hor.
Sunt qui Galeopfin: alii Clymenum Plinii l.25. c.7. cui hederæ folia tribuit: alii Chryfippeam ejufdem l.26. c.9. (cujus tamen notas nullas addidit) velint. Aliis Millemorbia, Ficaria, Ferraria, five Caftrangula.

II. Scrophularia paluftris nõ fœtida, five aquatica minor.
Scrophularia fœmina, Cã. ep. Matt.
Betonicæ aquaticæ feptentrionalium fpecies minor, Lob. obf.

III. Scrophularia aquatica major.
Ocimaftum majus, Trag.

Galeopsis 2. Dod.gal.
Scrophulariæ majoris altera species, Gesf.hor.
Clymenon fœmina, Eid.
Clymenon, sive Betonica aquatica, Tur.
Betonica aquatica, Dod.Ad.Lob.Lug.Tab.Ger.
Scrophularia major aquatica, Thal.

IV. Scrophularia folio Urticæ.
Galeopsis, Ang.
Scrophularia peregrina, Cam.
an Scrophularia Cretica 2. Clus.hist.

V. Scrophularia flore luteo.
Lamium pannonicum, 2. Clus.pan. alterum sive exoticum, Eid.hist.
Scrophularia montana maxima, Col.

In Phytopinace Matthiolo & Prod. descripta.

VI. Scrophularia foliis laciniatis: quæ 2. in Prod.

VII. Scrophularia foliis filicis modo laciniatis, vel Ruta Canina latifolia.
Scrophularia Cretica 1.Clus.hist.

IIX. Scrophularia, Ruta canina dicta vulgaris, Sideritis 3. Matth. Cam. qui addit forte à pictore non rectè expressam.
Sideritis altera Diosc. Lac.Cast.Tab.prima, Lon.
Galeopsis 3. Dod.gal.
Ruta canina, Ad.Lob.Lugd.Tab.Clus.hist.
Scrofulariæ similis planta major: Sideritis 2. Dioscoridis, Cæs.

In Matthioli figura folia inferiora cum Tanacetum referant, aliqui Tanacetum inodorum esse suspicantur: at Rutam caninam ipsum exprimere voluisse non dubitamus, cum à Nobiliss. Cortuso Sideritidis 3. nomine, Rutam hanc acceperimus, qui eam Matthiolo communicaverat.

STACHYS.

ΣΤΑ'ΧΥΣ *frutex est Marrubio similis, sed longior, foliis subhirsutis, duris, odoratis, candidis, Dioscorid. l.3.c.120. At Plinio l.24.c.15. Stachys porri similitudinem habet, longioribus & pluribus foliis, odoris jucundi, coloris in luteum inclinati. Stachys id est spica.*

I. Stachys major Germanica.
Marrubium agreste vel 3. Trag.
Stachys, Matth.ed.prim. Fuch. Dod. gal.Cord.in Diosc.& hist.Tur.Lac.Lon. Ad.Cast.Lugd.Tab. Ger.Dioscoridis,Lob.
Sphacelus aliis Stachys,Guil.
Stachys Germanica, Gesf.ap.minor,Cam.
Pseudostachys, Matth.Lugd.
Salvia sylvestris, Cæs.
Marrubium montanum alterum, Thal.
Sideritis Heraclea, Col.

Floribus est purpurascentibus, rarius albis.

II. Stachys Cretica: pro Pseudostachyde 1. in Prodromo describitur.

III. Pseudostachys alpina,
Marrubium montanum 1. Thal.
Aspenkraut/ fortè Sphacelus Theophrasti, Lon.
Salvia syl. nigrior, Cæs.
Salvia alpina, Tab.Ger.

Hujus altera species gravi odore carens: utraq; sub Pseudostachyde 2. in Prodromo descripta.

IV. Stachys minor Italica.
Stachys, Matth.Dod.Lug.Tab.Ger.minor, Cam.
Stachys floribus gratioris odoris, Gesf.ap.
Stachys spuria Flandrorum, Ad.Lob.ob.
Stachys lychnitis, Eid.ico.
Salvia sylvestris 3. Cæs.

V. Stachys Lusitanica, Lob.Lugd.

VI. Stachys spinosa Cretica.
Stachys spinosa & Gaiderthymo, id est Asininum Thymum, Clus.ap.1.
Gaiderothymum Creticum, Hon.Belli ep. 5. ad Clus.Ponæ Ital.

VII. Stachys palustris fœtida.
Stachys palustris Gesneri, Cam.
Betonica fœtida, Gesf.col.
an Herbæ Judaicæ cognata, Eid.
Sideritis 1. gravis odoris, Thal.
Clymenon minus, Lugd.
Tertiola, quod tertianas sanet, Cæs.
Marrubium aquaticum acutum, Ger.
Lysimachia galericulata adulterina, Eyst.

SECTIO SEXTA.

SALVIA; HORMINUM; VERBASCUM; BLATTARIA; AETHIOPIS; VERBASCULUM sive PRIMULA VERIS; Sanicula Alpina vel Auricula Ursi; Pinguicula; Digitalis; Ephemeron.

SALVIA.

SALVIA, quod ad multa, præsertim ad fœcunditatem, salutaris sit: cum steriles, hujus usu frequenti gravidæ reddantur: quare Agrippa sacram herbam vocavit, Aëtio auctore. ἐλελίσφακον *Dioscoridi lib.3.cap.40.(quasi in tabem redacti, cum herba ipsa semper retorrida & exucca videatur: id enim* σφακὸς *&* σφάκελος *significat: folia enim attritis vestibus comparantur)* & ἐλαφόβοσκον & σφαγνὸν *dicitur. Plinius lib.22.cap.25. Lenti sylvestri annumerat, putans Elelisphacon à Lente dictum, ab aliis Phacon. Est, inquit, & sylvestris Elelisphacos à Græcis dicta, ab aliis Phacos: Est ea sativa lente levior & folio minore atque sicciore & odoratiore (quibus Sphacelum Theophrasti innuit.) Est & alterum genus ejus sylvestris, odore gravi: hæc mitior: folia habet Cotonei mali effigie, sed minora & candida (hæc est apud Dioscoridem historia Salviæ, quam cum Phaco & Aphaca confundit) subjungit: nostri, qui nunc sunt herbarii, Elelisphacon Græcè, Latinè Salviam vocant, mentæ similem, canam, odoratam (majorem haud dubiè intelligit.) At lib.26.cap.6. Salviæ meminit: an verò de hac, vel Stachy, vel Sphacelo Theophrasti, vel Hormino vulgari, vel Aethiopide loquatur, ambigitur.*

Genera: Dioscorides unius meminit: quæ major vulgaris est: at Theophrasto 6.hist.1. Salviæ plura sunt genera: subjungens Sphacelum & Salviam inter se distare, quasi alterum urbanum alterum sylvestre genus dixerit.

I. Salvia major, an Sphacelus Theophrasti?
Salvia latifolia, Brunf. des. Trag. Ges. hor. Lon. Clus.hist.Cam.
Salvia major, Matth.Fuch.Dod.Tur.Lac.Lugd. Cast.Tab.Ger.
Salvia hortulana, Eric.Cord.
Salvia, Ang.Cord.in Diosc.domestica, Cæs.
Salvia major scabrior Dioscoridis, Ad.Lob.
Salvia major latifolia fl.cæruleo, Eyst.

Varietas in foliis & floribus: foliis est viridibus, iisq; crispis & non crispis, purpurascentibus, versicoloribus: sic vel totis, vel partim albidis: floribus communiter cæruleis, rarius candidis.

II. Salvia nigra.
Salvia major alba, Dod.

Foliorum pediculi, ac nervi, & recens enata folia atrorubent.

III. Salvia minor aurita & non aurita.
Salvia nobilis, Brunf.Ges.hor.
Salvia angustifolia & minor, Trag.
Salvia minor, Matth. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc.Lac.Tur.Lob.Cæs.Tab.Ger. pinnata, Ad. Eyst.
Salvia acuta, Lon.
Salvia angustifolia, Clus.hist.
Salvia tenuifolia auriculata, Cam.
Sphacelus verus Theophrasti, Lugd.

Variat foliis auritis, vel pinnatis, & non auritis: foliis aliquando Lavandulæ concoloribus, sed latioribus, & gravioris odoris: rarius luteolis: flore cæruleo, rarius albo

IV. Salvia minor altera: hęc odore & sapore est Absinthii, floreque rubente: quam primum Basileæ in horto Pharmacopæi Johannis Heitzmanni: dein in horto Montebelgardiaco, legimus.

V. Salvia folio tenuiore.
Salvia Hispanica odoratissima, Cam.
Salvia Indica, Tab.Ger.
Salvia Hispanica fl.albo, Eyst.

VI. Salvia latifolia serrata: quæ 1. est in Prodromo.

VII. Salvia angustifolia serrata.
Salvia Cretica angustifolia, Clus.hist.

IIX. Salvia angustifolia lanuginosa: quæ 3. in Prodromo.

IX. Salvia baccifera.
Salvia fructum instar gallæ ferens, Matth.
Salvia Græca, quæ hodie φλασκομηλία, Ang.
Salvia Cretica, Dod.Tab.
Salvia coccifera sive baccata Cretensis, Ad.
Salvia Cretica baccifera, Lob.ico.Lugd.Cam.ep. Matth.

Hujus folia aliquando aurita, nonnunquam appen-

appendicibus carentia: subinde quædam cauliculorum pars inter genicula in crassitudinem extuberant ut gallarum (sunt excrescentiæ quædam) magnitudinem & similitudinem, seu baccarum & pomorum orbiculatorum, in Creta assequantur. At in regionibus frigidis nulla profert: hinc duæ figuræ apud Clus.hist.

Salvia Cretica pomifera,& non pomifera.

X. Salvia folio subrotundo: quæ 2. in Prodromo.

HORMINUM.

*Ὅ*ΡΜΙΝΟΝ *herba est foliis Marrubio similis,caule quadrangulo,&c. Dioscoridi l.3.c.145. dictum videtur ἀπὸ τῦ ὁρμᾷν, quod πρὸς τὴν συνουσίαν παρορμᾷ, ad Venerem stimulet,ut Dioscorides loquitur. Theophrastus Hormini (Gaza Geminalem vertit) inter fruges meminit 8.hist.1. & 7. Galeno 8.simpl. ὅρβιον: Æginetæ ὅρμινον & ὅρμιον dicitur. Plinius l.18.c.7. Horminum à Græcis dictum,Cumino simile scribit.*

Genera duo Dioscoridi: sativum & sylvestre: in sylvestri semen rotundum ac fuscum,in altero nigrum & oblongum reperitur. Et Plinio l.22.c.25. Horminum Cumino simile,&c. duorum generum, alteri semen nigrius & oblongum,alteri candidius & rotundius: qui vires à Dioscoride prius propositas subjungit.

I. Horminum sativum.
Horminum,Matth.Ang.Lac.Dod.Ad.Lob.Cæs. Lugd.Tab.Cast.sativum,Dod.gal.Cæs.Cam.
Orminum verum,Gesl.hor.minus,Lon.
Horminum syl.foliis purpureis.Ger.

II. Horminum Syriacum: & Eyst. in Phytopinace Matthiolo & Prodromo descriptum.
Biiermas.Cam.Aman quibusdam.

III. Horminum Sclarea dictum.
Gallitricum sativum.Trag.
Gallitricum,Dod.gal.Lugd.Cam.Ger.
Sclarea,Matth.Cast.Cam.Tab.vulgo & Centrum galli.Guiland.pap.
Sclarea hortensis,Gesl.ap.
Sclarea Æthiopis,Ang.
Orminum sativum,Fuch.Tur.Cord.in Diosc.
Horminum & Orminum minus,Gesl.hor.
Scarlea,Ad.Lob.
Sideritis Heraclea,Fracast.cui & Alysson Galeni.
Scordium alterum Plinii,Dalech.in Plin.
Orvala,Dod.Cast.
Horminum syl.1.Clus.hist.
Horminum hortense,Eyst.
Matrisalvia major.Col.

Quibusdam scopa regia Plinii,inter Sideritides l.25.c.5. & Tussilago altera,quæ quibusdã Salvia, Plinii l.26.c.6. cum qua in multis convenit: aliis Phorbion Galeni: aliis Baccharis Dioscoridis l.3. c.51. aliis Scordium alterum Plinii l.25.c.6. quibusdam Alectrolophos Plinii l.27.c.5. in cujus descriptione seminis forma & usus, cum Sclareæ semine convenit: aliis Horminum sativum Dioscoridis.

IV. Horminum luteum glutinosum.
Orvala 3. Dod.
Colus Jovis,Ad.Lob.Clus.pan. Lugd.Cam. Eyst.
Melinum,Cæs.
Galeopsis lutea Dalechampii,Lugd.
Horminum syl.2.Clus.hist.
Camphorata quibusdam, quia summitas Camphoram redoleat: Sphacelus aliis, quod ejus succus in ulceribus malignis valeat. Stachys Plinii quibusdam.

V. Horminum syl.latifolium verticillatum.
Horminum syl.1.vel syl.latifolium alterum,Clus. pan.
Horminum syl.3.Eid.hist.

VI. Horminum pratense foliis serratis.
Salvia agrestis,Brunf.flore purpureo,Eyst.
Salvia syl.vera,Trag.syl.Gesl.hor.
Horminum syl. Fuch. Dodon. gal. Tur.Cord.in Diosc.Gesl.hor.Lon.Ad.Lob.Lugd.Cam.majus Thal.
Horminum syl.2. vel syl.4. flore violaceo, Clus. pan.
Hormini quarti species 1.Eid.hist.
Orvalæ syl.species 4.Dod.
Sideritidis Heracleæ species,Fracast.
Gallitricum vulgo,Cæs.
Sclarea syl.Tab.
Colus Jovis,Ger.ico.Eyst.
Quibusdam Verbenacæ rectæ genus: aliis Alectorolophos Plinii.

Hujus differentiæ plures, florum colore nihil differentes: ut flore cæruleo,violaceo,rubicundo: Sic Camerarius absque ullo flore per æstatem, sed hyeme cæruleo, lupuli odore, observavit.

VII. Horminum pratense niveum foliis incanis.

Ho

Horminum syl.4.niveo flore, Clus.pan.
Hormini syl.4.altera species, Clus.hist.
Horminum syl.Ger.
Sclarea syl.flore albo, Tab.
Salvia agrestis flore albo, Eyst.

IIX. Horminum syl.majus foliis profundius incisis.
Hormini syl.4.altera species, vel dilutiore flore, Clus.pan.syl.4.species 3.Eid.hist.

Pars externa non purpurascit, sed virescit: folia inferiora quasi laciniata: flos dilutioris coloris, aliquando quasi cinereus. Hoc etiam flore est minore & rubro, quod

Hormini syl.quarti species 4.Clus.hist.

IX. Horminum syl.Lavandulæ flore.
Hormini syl.secundi species 3.Clus.pan.4.species Eid.hist.
Sclarea Hispanica, Tab.
Callitricum alterum, Ger.

X. Horminum syl.salvifolium majus, vel maculatum.
Horminum syl.Matth.Cæs.Cast.Lugd.
Verbascum salvifolium, Lob.ico.
Verbascũ nigrum salvifolium, Ad.Lob.ob.Lugd.
Orvala altera, Dod.
Hormini syl.tertii altera species, Clus.pan.
Hormini syl.quinti altera species, Eid.hist.

XI. Horminum syl.salvifolium minus.
Horminum syl.3.vel Horminum syl.5.salvifolio, Clus.pan.
Hormini syl. quinti species prior, Eid.hist.

Flos ex cæruleo purpurascens & quasi violaceus, interdũ colore dilutiore, nonnunquam quasi cineraceo.

XII. Horminum minus supinum.
Horminum syl.6.sive minus supinum Creticum, Clus.hist.

XIII. Horminum angustifolium laciniatũ: quod 2.est in Prodromo.

Folia inferiora aliquando in profundas lacinias dividuntur: aliquando Scolopendriæ folia referunt.

XIV. Horminum minus album Betonicæ facie: quod 3.in Prodromo.

XV. Horminum tenuifolium angustis foliis Erythrodani sylvestris longioribus, Thalii, quid?

VERBASCUM.

VERBASCUM ΦΛΟ'ΜΟΣ *Dioscoridi lib.4.cap.104. ἀ φλέγω uro, quasi φλόγος flamma, quia hujus pro elychniis usus est.*

Genera summa duo Dioscoridi: album & nigrum: in albi genere mas est & fœmina: mas foliis albis, oblongis, angustis: fœmina folia brassicæ latiora, candida flores candidi aut ex luteo pallescentes. Nigrum foliis est albo latioribus & nigrioribus. Est sylvestre foliis Salviæ, flore verticillato luteo. Sunt & Phlomides duæ hirsutæ, humiles, rotundis foliis. Tertia præter has est quæ Lychnitis & Thryallis, foliis crassis ad lucernarum elychnia aptis. Et Plinio lib.25.cap.10. Verbascum Græci Phlomon, genera habet prima duo: album in quo mas: alterum nigrum. in quo fœmina: tertium, non nisi in sylvis reperitur. Sunt folia brassicæ latiora pilosa, &c. Sylvestri folia Elelisphaci alba, ramis lignosis. Sunt & Phlomides duæ hirsutæ, rotundis foliis humiles. Tertia Lychnites vocatur, ab aliis Thryallis, foliis ad lucernarum lumina aptis.

I. Verbascum mas latifolium luteum.
Verbascum 1.Matth.Cord.in Diosc.Lugd.Cæs.
Verbascum mas, Ang.Ad.Cast.Tab.
Verbascũ candidũ mas, Lac.Lon.albũ mas, Thal.
Verbascum latius, Dod.latifolium mas, Eyst.
Verbascum mas & Candela regia, Lob.
Verbascum aut Phlomos vulgaris mas, Lob.
Thapsus barbatus, Ger.

II. Verbascum mas angustioribus foliis floribus pallidis.
Verbascum 2.Matth.Lac.Cast.Lugd.
Verbascum syl.majus, Lon.

III. Verbascum fœmina flore luteo magno.
Verbascum sive candela regia, Trag.
Verbascum nigrum, Fuch.Lon.
Verbascum album fœmina luteo flore, Dod.gal.Lugd.
Verbascum album mas, Ang.
Verbascum maximum album fœmina flore subpallido, Lob.ico.
Verbascum alterum flore aureo, Cæs.
Verbascum luteum, Tab.
Verbascum lychnite minus, Ger.

IV. Verbascum fœmina flore albo.
Verbascum sylvestre, Trag.
Verbascum candidum mas, Fuch.Dod.gal.Tur.Gesn.hor.
Verbascum 3.flore candido, Cæs.

Verba-

Verbascum album fœmina, Ang. Lon.
Verbascum angustius, Dod.
Verbascum flore albo, Tab.
Thapsus barbatus maximus odoratus Septentrionalium, Ad. fœmina flore albo. Lob. ico.
Thapsus barbatus flore albo, Ger.

Varietas in foliis observatur, quam notarunt nomine
Verbasci albi 2. Tab.
Verbasci albi, Ger.

V. Verbascum Lychnitis flore albo parvo.
Verbascum 1. Brunf.
Verbascum lychnite, Matth. Lac. Tab. Ger.
Verbascum candidum fœmina, Fuch. Ges. hor.
Verbascũ albũ fœmina, albo flore, Dod. gal. Lugd.
Verbascum fœmina, Ad. Lob. obs. Lugd.
Verbascum 4. Cæs. Eyst.
Phlomos mas alter, Lob. ico.
Phlomos lychnitis, Lugd.
Verbasci 3. altera species, Cast.

VI. Verbascum nigrum folio papaveris corniculati: & Cam.
Verbascum aliud, Matth.
Verbascum laciniatum, Lugd.
Verbascum syl. 3. Dod.
Verbascũ syl. salvifoliũ, fruticosum, lignosũ, Ad. ubi legendum Verbascum purpur. Erucæfolium.
Verbascum syl. Salviflorum laciniatum, Lob. ob.
Verbascum Intubaceum, Tab.

VII. Verbascum nigrum flore ex luteo purpurascente.
Verbascum nigrũ, Trag. Dod. Lob. ico. Tab. Ger.
Verbascum 3. Matth. Lac. Cast. Lugd.
Verbascũ syl. Fuch. Tur. Ges. hor. syl. minus, Lon.
Verbascum nigrum salvifolium purpureo flore, Ad. Lob.
Verbascum nigrum latifolium, Thal.
Blattaria Plinii, seu Verbascum nigrum, Eyst.

Flore variat: alterius ex citrino purpurascit: alterius ex flavo cãdidus: alibi flore prorsus candido.

IIX. Verbascum foliis subrotundis flore Blattariæ: in Phytopinace & Prodromo describitur.

IX. Verbascum humile Creticum laciniatũ.
Arcturus Creticus, Belli ep. 1. ad Clus. Ponæ.
Verbascum Brassicæ folio, Col.
Verbascum fruticosum auriculatum, Ponæ Ital.

Variat: nam illud foliis est latioribus, capitulis rotundis: est & alterum, longioribus & angustioribus foliis, capitulis oblongiusculis, & hoc est Arcturi secunda species, Ponæ Ital.

Verbascum Salvifolium.

I. Verbascum latis Salviæ foliis.
Verbascum syl. Matth. Ang. Lac. Ges. hor. Lugd. Clus. hisp. & hist. Cast.
Verbascum syl. alterum, Dod.
Verbascum syl. Salvifolium fruticosum lignosum, Ad.
Verbascũ salvifoliũ fruticosum, luteo flore, Lob.
Verbascum syl. foliis Salviæ, Cam.
Verbascum 4. Lob. ico. 7. Cæs.

II. Verbascum angustis Salviæ foliis.
Verbascum syl. Dod. Ges. hor. Lugd. Cæs.
Verbascũ syl. Salvitenuifoliũ Norbonensiũ, Ad.
Verbascum syl. foliis Salviæ tenuifoliæ, Lob.
Phlomis lychnitis, Clus. hisp. & hist. Lugd. duplici figurâ.
Salvia syl. Monspeliensium, Ges. hor.

Hæc Angarathi aliquibus dicitur.

III. Verbascum acuto salviæ folio.
Phlomos lychnitis altera Syriaca, Lob.
Verbascum syl. folio Salviæ tenuifoliæ, Lugd.

IV. Verbascum subrotundo Salviæ folio.
Verbascum syl. Salvifolium exoticum, Lob. Lug.

Hoc Verbasci cistioïdis nomine ex horto clarissimi Contareni habemus.

BLATTARIA.

BLATTARIAM *Plinius l. 25. c. 9. sic expressit: Est similis Verbasco herba, quæ sæpe fallit pro ea capta, foliis minus candidis, cauliculis pluribus, flore luteo. Hæc abjecta blattas in se contrahit, ideoq; Romæ Blattariam vocant, hæc ille. Hoc Dioscorides l. 4. c. 104. Verbasco sylvestri cui flos est aureus tribuit.*

I. Blattaria lutea folio longo laciniato.
Blattaria, Trag. Matth. Ang. Fuch. Dod. Ges. h. (& Verbasci nigri species) Lon. Lug. Cast. Tab. Ger.
Chrysogonum, an potius Blattaria Plinii, Ad.
Blattaria, Lob. Plinii, Eid. ico.
Blattaria flore luteo, Eyst.
Verbascum leptophyllum, Cord. hist.
Verbascum nonum, Cæs.

Duplex est: altera quatuor cubitorum, tria, quatuor, quinque & plura vascula conjuncta habens: altera humilior, singula vascula proferens, foliis multò viridioribus.

II. Blat-

II. Blattaria alba.
Blattaria flore albo, Lob.ico. Cam. Eyst.
an Verbascum 5. Cæs.
Ad Verbascum lychnitis referri potest. Variat flore parvo, eoq; albo vel viridi, vel viridi purpurascente & magno flore, quare hæc
Blattaria altera: illa verò
Blattaria flore viridi,
Blattaria flore ex viridi purpurascente dicitur, Lob.ico.

III. Blattaria magno flore: & Lob.ico.
IV. Blattaria purpurea.
Blattaria flore purpureo, Gesf.hor. Lob.ico. Lugd. Cam. Ger.
Blattaria phœnicea, Tab.
an Verbascum octavum, Cæs.
Foliis est nigrioribus non laciniatis, parumque serratis: flos modo dilutè rubet, obsoleto colore purpurascit: quandoque nigræ violæ colore eleganti nitet.

ÆTHIOPIS.

AΙΘΙΟΠΙΣ Dioscoridi lib.4. cap.105. folia Verbasco similia, perquam hirsuta habet, &c. Et Plinio lib.27. cap.4. Aethiopis folia habet Phlomo similia, magna, multa & hirsuta, &c. à loco natali forte nomen habet, quia Plinio l.c. ex Aethiopia eximia venit: hac, inquit lib.26. cap.4. clausa omnia tactu apperiri. At lib.24. cap.17. Aethiopidas in Meroë nascitur, ob id Meroidum appellarunt folio Lactucæ, &c. hîc sanè aliam quàm Dioscorides intelligit.

I. Æthiopis foliis sinuosis.
Æthiopis, Matth. Ang. Lac. Dod. Gesf. hor. Lon. Cæs. Lugd. Cast. Tab. Ger. Eyst.
Æthiopis sive phlomitis, Ad. Lob.
An potius Verbascum lychnites Dioscoridis: cùm hujus Æthiopidis vascula, non solùm bina semina nec ervi magnitudine contineant, nec radicem viscidam habeat, neque in exiccata cornu durities sentiatur, quæ à Dioscoride suæ tribuuntur.

II. Æthiopis foliis in profundas lacinias divisis: quæ in Prodromo describitur.

VERBASCULUM seu PRIMULA VERIS.

PRIMULAE VERIS, quod primo Vere floreant, Dioscoridis lib.4. cap.104. φλομίδες & Plinii lib.25. cap.10. Phlomides censentur. Aliis verò Plinii lib.25. cap.4. & lib.26. cap.11. Dodecatheon, cui sunt folia septem, Lactucis simillima, à lutea radice exeuntia. Verum apud Plinium lib.25. cap.10. alterum genus Alismatis in sylvis, nigrius, majoribus foliis, videtur.

Verbasculum flore simplici.

I. Verbasculum pratense odoratum.
Herba Paralysis, Brunf. Cast. desc.
Herba Paralysis vulgaris, Trag. altera, Cæs.
Dodecantheon. Ang.
Primula veris, Matth. Lugd. Tab. hortensis, Thal.
Primula veris major fl. luteis odoratis, Dod.
Primula pratensis, odora lutea, Ad. Ger.
Primula veris flore luteo, Eyst.
Primula pratensis, Lob.
Primula veris flavo flore elatior, Clus. hist.
Verbasculum odoratum, Fuch. Dod. gal.
Arthritica, Gesf. hor. simplex luteo flore, Cam.
Alisma pratorum, Col.

II. Verbasculũ pratẽse vel sylvaticũ inodorũ.
Herba Paralysis alba, Brunf. syl. Trag.
Primula veris altera, Matth. Lugd.
Verbasculum non odoratum, Fuch.
Verbasculum album, Dod. gal.
Primula veris major, (fl. albidis inodoris) Dod. Ger.
Primula pratensis pallida, Ad.
Primula pratensis inodora luteopallida, Lob.
Primula veris, Paralysis syl. Thal.
Primula syl. 3. Tab.
Primula veris pallido flore elatior, Clus. hist.

III. Verbasculũ sylvarũ majus singulari flore.
Verbasculum minus, Dod. gal.
Primula veris minor, Eid. Lugd. Ger.
Primula sylvarum, Ad. Lob. Lugd.
Arthriticæ species flore singulari, Gesf. hor.
Herba Paralysis, Cæs.
Primula veris pallido flore humilis, Clus. hist.
Alisma sylvarum, Col.
Primula syl. 2. Tab.
Primula veris syl. flore pallido, Eyst.
Arthritica caule exiguo vel nullo, Cam.
Flore est pallido, reperitur etiam niveo, quæ Sylvarum primula alba, Ad.

IV. Primula veris montana incana lutea.
Paralytica rotundifolia montana, Col.

Verbasculum flore multiplici.

I. Verbasculum hortense multiplex.
Arthriticæ genus dasypodium, sive densifolium, Gesf.hor.
Arthritica pleno flore, Cam.
Primula hortensis Anglica flore pleno, Ad.Lob. Lugd.Ger.
Primulæ veris flos multiplex, Dod.multiflora, Tab.
Primula veris Anglicana fl.pleno, Eyst.

II. Verbasculum syl.magno plenoq; flore.
Primula veris sylvarum fl.pleno specioso, Ad. Lob.ico.Eyst.
Primula veris sylvarum flore multiplici, Lugd.
Primula veris multiflora syl.Tab.veris fl. pleno, Ger.

III. Verbasculum syl.minus singulari flore.
Primula sylvarum fl.obscurè virentibus fimbriatis, Ad.Lob.Lugd.
Primulæ veris minoris altera species, Dod.
Primula syl.flore viridi, Tab.Ger.

IV. Verbasculum proliferum.
Primula veris flore gemino altero alteri innato, Lob.Lugd.
Primula veris prolifera, Tab.
Primula veris flore geminato, Ger.Eyst.

Verbasculum alpinum.

I. Verbasculum umbellatum alpinum minus.
Majele, Cord.obs.
Lerchenblůmle, Gesnero, monente Cam.
Verbasculus alpinus sive cæruleus, Lugd.
Sanicula alpina minor sive media, Lob.Lugd.
Primula veris flore rubro, Clus.pan.& hist.Ger.
Arthritica flore purpureo, Cam.
Primula alpina media, Tab.
Primula veris angustifolia rubra & alba, Eyst.

Flore est subcæruleo, aut carnei coloris, aut dilutiore purpurâ nitente, interdum saturatius rubente: rarò candido & exalbido, omnes tamen circa umbelicum luteoli sunt.

II. Verbasculum alpinum umbellatum majus.
Keiserlin Simlero de alpibus.
Paralitica alpina, Sanicula angustifolia major, Lob.Lugd.
Primula veris albo flore, Clus.pan.& hist.Ger.
Primula alpina angustifolia, Tab.

Variat floris colore: est albo: rubro: rubore & candore confuso.

SANICULA ALPINA vel AURICULA URSI.

SANICULA à sanandis vulneribus: Auricula Ursi à forma foliorum dicitur: an Ἄλισμα sive Δαμασώνιον foliis Plantaginis sed angustioribus, & in terram convexis, &c. Dioscoridis lib.3.cap.169. Et Plinii lib.25.cap.11. Alisma sive Damasonion foliis Plantaginis, sed angustioribus, magisq; laciniosis, convexisq; in terram, &c.

Sanicula alpina foliis serratis.

I. Sanicula alpina lutea.
Sanicula sive Auricula Ursi, Matth.
Arthriticæ genus alpinum, & Sanicula alpina, Gesf.hor.
Lunaria arthritica, Eid.de lun.& fracto.
Auricula ursi, Dod.Cast.
Auricula ursi 1. vel luteo flore, Clus.pan. & hist. (Ger.
Paralytica alpina, Sanicula sive auricula ursi, Lob. flore luteo, Ad.
Auricula ursi seu lupi, Cæs.
Primula veris pachyphyllos, Lugd.
Auricula ursi floribus luteis, Cam.Tab.Eyst.
Alisma sive Damasonium Dioscoridis, Col.

Variat foliis & floribus: foliis lævibus & viridibus, interdum incanis vel canescentibus: densioribus, tenuioribus: majoribus & minoribus: floribus pallidis, luteis, aureis, rarissimè candidis vel cæruleis, iisque modò majoribus, modò minoribus, modò denis, vicenis, tricenis, hinc

Auricula ursi floribus pallidis & candidis,
Auricula ursi floribus luteis,
Auricula ursi fl.aureis & cæruleis, Tab.

II. Sanicula alpina purpurea.
Britannica, Ang.
Arthriticæ species flore purpureo, Gesf.hor.
Paralytica alpina, Sanicula flore purpureo, Ad.
Auricula ursi, Cast.ico.flore purpureo, Lob.ico.
Auricula ursi suaverubens, Ger.
Auricula ursi 2.Clus.pan.& hist.
Primula alpina latifolia, Tab.
Sanicula alpina rubra, Eid.

Flore est purpurascente, rubescente sanguinis modo, & atro colore.

III. Sanicula alpina foliis rotundis.
Auricula ursi 5.Clus.hist.

Hæc etiam minoribus foliis reperitur, quæ Auriculæ ursi 5.similis, Clus.ap.alt.auct.

IV. Sanicula alpina flore variegato.
Auricula ursi 3.Clus.pan.& hist.

Auri-

Auricula ursi floribus guttatis, Tab.
Floribus est rubris, albis maculis aspersis.
V. Sanicula alpina angustifolia.
Auricula ursi 5. Clus. pan. 7. in hist. at 8. in cur. post.
Auricula ursi 8. Tab. flore purpureo, Ger. Eyst.
Flores dilutè rubent: huic similis brevioribus tamen foliis, cujus Clus. in cur. post. meminit.
VI. Sanicula alpina foliis quasi farinâ aspersis.
Auricula ursi 7. Clus. cur. post.
Flores exalbidi carneo colore perfusi.
VII. Sanicula alpina minima carnea.
Arthritica cæruleis flosculis, Ges. hor.
Sanicula alpina minima, Lob. Lugd. Tab.
Auricula ursi 6. Clus. pan. 8. Eid. hist. 10. cur. post.
Auricula minima, Ger.
IIX. Sanicula alpina minima nivea.
Auricula ursi minima flore niveo, Clus. pan. & hist. Tab. Ger.
an Auricula ursi flore albo, Eyst.
Folia pallescunt & flos omnino niveus, cum illius viridia folia & flos dilutè rubens sive carneus.
IX. Sanicula alpina foliis borraginis villosa.
Auricula ursi Myconi, Lugd.
Auricula ursi ex Pyrenæis, Clus. hist. ap. alt. auct.
Auricula ursi 9. Eid. cur. post.

Sanicula foliis non serratis.

I. Sanicula alpina rubescens, folio non serrato.
Auricula ursi 4. Clus. pan. & hist. 7. Tab.
Auricula ursi rubescens, Ger.
II. Sanicula alpina alba foliis non crenatis.
Auricula ursi 6. Clus. hist.
Similis flore pallido, quæ
Auricula ursi pallido flore, Clus. cur. post.
III. Sanicula alpina minima pilosa: quæ pro. in Prodromo descripta.

Sanicula rotundifolia.

I. Sanicula montana latifolia laciniata.
Cortusa, Matth. Cast. Lugd. Cam.
Caryophyllata Veronensium fl. Saniculæ ursinæ, Ad. Lob.
Sanicula montana, Clus. hist. altera, Eid. pan.
Sanicula alpina, Tab. Ger.
Duplex figura apud Clusium, Taber. & Gerardum.
1. Sanicula montana, Clus. hist.
Sanicula alpina Clusii, Tab. Ger.
2. Cortusa Matthioli, Clus. hist. & cur. post.
Saniculæ alpinæ icon verior, Tab.
Cortusæ rarior icon, Ger.
In figura Saniculæ Clusii malè aversa parte puncta aspersa sunt,
Flore est eleganter rubro, & ad purpureum tendente: habetur & violaceis, rariùs albis floribus.
II. Sanicula montana rotundifolia major.
Sanicula alpina alia, Ges. hor.
Garyophyllata, sive Geum alpinum recentiorum folio hederaceo, Ad. Lob. ico, Lugd.
Sanicula montana 1. Clus. pan. altera, Eid. hist. Eyst.
Sanicula alpina, Cam. ep. guttata, Eid. hort.
Cotyledon 3. Dalechampii, Lugd.
III. Sanicula montana rotundifolia minor.
Sanicula montana minor, Clus. pan.
Saniculæ montanæ alterius species 2. Eid. hist.
IV. Sanicula montana longifolia serrata.
V. Sanicula montana flore calcari donato.
Pinguicula (vel Liparis) Ges. hor. Clus. pan. & hist.
Cucullata, quibusdam Criâs Apuleii, Lugd.
Pinguicula vel ἴον ὑγρόν, Viola humida aut palustris: Dodecatheon Plinii, Gesnero, Cam.
Variat floris colore, qui albus, purpureus & cæruleus.

DIGITALIS.

DIGITALIS quod flores digitale referant, nomen habet. Sunt qui ad Verbascum, alii ad Alismatis genus alterum Plinii referant. At Doctiss. Fabius Columna, Ephemerum Dioscoridis lib. 4. cap. 85. censet.

Digitalis folio Verbasci.

I. Digitalis purpurea folio aspero.
Campanula syl. Trag.
Digitalis rubra, Dod. gal. purpurea, Fuch. Ang. Ges. hor. & ap. Lon. Dod. Ad. Lob. Lugd. Cam. Tab. Ger.
Aralda Bononiensibus, Ges. hor.
Verbascum digitale, Costæo.
Virga regia major flore purpureo, Cæs.
Ephemeri alia species major, Col.
Flos purpureus, nigris punctulis insignitus, ruber, incarnatus, sive ex purpureo candidus intus pun-

punctatus: aliquando flores in rotundam spicam in gyrum coli effigie in summo dispositi rufescût ex luteo, intus guttis purpureis asperis, hinc Digitalis flore rubro, & flore incarnato, Eyst.

II. Digitalis alba folio aspero.
Digitalis 2. Dod. alba, Lob. Lugd. Eyst.
Virga regia major flore pallido, Cæs.
Ephemeri altera species major candida, Col.

Flos nivei candoris, intus nigris punctis intercursantibus.

Digitalis folio virescente.

I. Digitalis lutea magno flore.
Campanula syl. flore luteo, Trag.
Digitalis lutea, Fuch. Ang. Lon. Thal. Lugd. Cam. Tab. Ger. flore luteo, Eyst.
Digitalis minor, Ges. hor. flore minore, Eid. col.
Digitalis lutea flore amplo, Ponæ.
Digitalis 3. Dod.
Calathiana viola Plinii, Dalech. in Plin.
Ephemeron Dioscoridis, Col.

Flore est luteo pallido, rarissimè albo: & intus (vario.

II. Digitalis major lutea vel pallida, parvo flore.
Digitalis major, Ges. hor. 4. Dod.
Digitalis flore minore albidiore, Ges. col.
Digitalis lutea, Ad. parva, Lob. ico. sub ramo minore exprimitur.
Virga regia: Alisma & Damasonium Dioscoridis, & Fistula pastoris Avicennæ, Cæs.

III. Digitalis minor luteo parvo flore: in Prodromo descripta.

IV. Digitalis angustifolia lutea.
Digitalis lutea parva, Lob. ico.

V. Digitalis angustifolia flore ferrugineo.
Digitalis gilvo flore, alias ferrugineo, Lob.

EPHEMERON.

Cum doctissimus Fabius Columna, Digitalē censeat esse Ephemeron Dioscoridis, pauca aspergamus. Ἐφήμερον *sive* Ἰεῤῥ ἀγρία *caulem & folia lilii habet, sed hæc tenuiora: flores candidos, amaros, semen molle, radicem unam digitali crassitudine, longam astringentem, odoratam; &c. Dioscoridi lib. 4. cap. 85. Ephemeron folia habet lilii, sed minora, caulem parem, florem cæruleum, semen supervacuum, radicem unam digitali crassitudine,* Plinius *lib. 25. cap. 13. Subjiciamus & Matthioli & Lobelii Ephemeron utrumque nobis incognitum.*

I. Ephemeron quod aliqui sylvestrem Irin appellant, Matth. Lacunæ, Cast. desc.
Ephemerum non lethale Matthioli, Lugd. Tab.
Ephemerum Matthioli, ex spuriis appositis plantis esse videtur, Colum.

II. Ephemerum Matthioli, vel potius Ephemerum spurium, Lob. Dod.

Has duas easdem esse vix credimus: cum illi folia lilii & radix unica digitalis crassitudine tribuatur: huic verò folia & radix Isatidis adscribatur: imò figurarum nulla est similitudo: & Lobelii potius Lysimachiam aliquam referat.

LIBER SEPTIMUS.

SECTIO PRIMA.

LYSIMACHIA; VERONICA; TEUCRIUM; SCORDIUM; CHAMAEDRYS; CHAMAEPYTIS; ALSINE; SPERGULA; Anagallis; Elatine.

LYSIMACHIA.

ΛΥΣΙΜΑ'ΧΙΟΝ καὶ ΛΥ'ΤΡΟΝ *Dioscoridi l. 4. c. 3. caules emittit cubitales fruticosos, folia salignis similia, flos flavus aureúsve, &c. Sic dicta à Rege Lysimacho Agathoclis filio, ejus inventore: folia habet* Salicis *viridia, florem purpureum (aureum habet vetus) fruticosa, &c. Plinius l. 25. c. 7. addit tantam ei vim esse, ut jumentis discordantibus jugo imposita asperitatem cohibeat. Unde videtur innuere,* παρὰ τὸ τὰς μάχας λύειν *dictam esse. Salicaria etiam, a foliorum cum salicis foliis similitudine vocatur. Hujus species est siliquosa, quæ a siliquæ fœtu præcoci, qui auctu & incremento florum eruptioni antevertit, quasi proles parente prior, Filius ante patrem vocitatur.*

Lysima-

Lysimachia lutea.

I. Lysimachia lutea major: quæ Dioscoridis.
Lysimachia lutea, Trag. Fuch. Tur. Ang. Ad. Lob. Cæs. Tab. Cam. Ger. Eyst. lutea communis, Clus. hist.
Lysimachia, Matth. Lac. Lug. 1. Lon.
Lysimachia vera, Cord. in Diosc. falsa, Cast.
Lysimachium verum, Dod. gal. legitimum, Eid.
Lysimachium luteum, Ges. hor. Thal.
Salicaria, Ges. hor.
Foliis nunc ternis, nunc quaternis, nunc binis reperitur.

II. Lysimachia lutea minor, foliis nigris punctis notatis.
Lysimachia lutea in alis foliorum florens, Cæs.
Lysimachia lutea altera, Clus. pan. & hist.
Lysimachia flore luteo majore, Cam.
Lysimachia lutea Pannonica major, Eyst.
Foliis est quaternis, etiam ternis.

III. Lysimachia trifolia lutea spicata.
Lysimachia lutea altera ξ-θ.., Col.

IV. Lysimachia bifolia flore globoso luteo.
Lysimachia lutea altera, Lob. Clus. hist.
Lysimachium aquatile, Dod. belg.
Addit Clusius Lysimachiam luteam 3. sive minorem, quæ à priore solùm radice & caule, quæ melius exprimuntur, differt.

V. Lysimachia lutea corniculata.
Lysimachię Virgineę nomine ipsum semen Patavio missum quod anno 1619. in horto eleganter crevit & ex semine deciduo se facilè hactenus propagavit.

Lysimachia siliquosa.

I. Lysimachia siliquosa hirsuta magno flore.
Lysimachia seu Salicaria altera, Trag.
Lysimachia purpurea, Fuch.
Lysimachiæ purpureę primũ genus, Eid. ico. Tur.
Lysimachium purpureum 1. Dod. gal. Lugd.
Antoniana major hirsuta, Ges. hor.
Epilobii 4. species, Ges. ad Cord.
Lysimachia siliquosa, Ger. 1. Tab.
Lysimachia 2. & 3. flore purpureo vel rubro, Lon.
Lysimachii majoris purpurei 1. species, Thal.
Onagra campestris hirsuta, Cæs.
Flore est majore violaceo, purpureo.

II. Lysimachia siliquosa hirsuta parvo flore.
Lysimachia siliquosa 2. Tab.
Major est & minor, utraq; in Prod. descripta.

III. Lysimachia siliquosa glabra major.
S. Antonii herba 3. Ges. ad Cord. cui & filius ante patrem. (hist.
Lysimachia siliquosa, Ad. Lob. Cast. major, Clus.
Pseudolysimachium purpureum 1. Dod.
Onagræ genus alterum, Cæs.
Lysimachia siliquosa flore albo, Tab.
Lysimachia campestris, Ger.
Lysimachii majoris purpurei 2. species, Thal.
Flore est parvo pallidè rubente, rarius albo: quibusdam Delphinium Dioscoridis censetur.

IV. Lysimachia siliquosa glabra minor.
Filius ante patrem minor, Ges. col.
Lysimachiæ siliquosæ varietas, Ad.
Lysimachiæ medium genus, Thal.
Lysimachia minor & 3. Tab.
Flosculi rubicundiores: alii ex rubicundo pallidiores: alii prorsus candidi.

V. Lysimachia siliquosa glabra angustifolia.
Lysimachiæ mediæ altera species, Thal.
Lysimachia siliquosa minor & 7. Tab.
Chamænerion, Ger. ico.

VI. Lysimachia Chamęnerion dicta latifolia.
Antoniana, sive S. Antonii herba maxima, Ges. hor. ap.
Chamænerion & Epilobion, Ges. ad Cord. Eyst. Thal. cui &
Lysimachia omnium maxima.
Filius ante patrem maximus, Ges. col.
Onagra, Lugd. Cæs.
Lysimachia vulgo altera, Cam.
Sub Chamædaphne malè in Matth. meo Typographi errore posita, cũ ad Onagrę caput pag. 816. reponi debuisset, ut ex synonymiis, quilibet tãtillum in plantis versatus, colligere potest.
Onagra Dioscoridis l. 4. c. 118. & Oenothera Plinii l. 26. c. 11. & 14. censetur: flore est cæruleo, rarius albo, ut & subsequens. (folia.

VII. Lysimachia Chamęnerion dicta angusti-
Epilobium (id est ἴον ἐπὶ λόβῳ viola super siliquã) sextum, Ges. ad Cord.
Pseudolysimachium purpureum minus, Dod.
Lysimachiæ siliquosæ varietas altera, Ad.
Chamænerion Gesneri, seu Delphinium buccinum, Diosc. Lob.
Lysimachia siliquosa alia. Lugd. 3. Clus. hist.
Lysimachiæ species in uliginosis, Thal.
Linaria rubra, Lugd.

IIX. Lysimachia Chamænerion dicta alpina: quæ in Prodromo describitur.

Lysimachia spicata.

I. Lysimachia spicata purpurea, fortè Plinii.
Solidaginis Sarracenicæ alia species, Trag.
Lysimachia altera, Matth. Lac. Lugd. Cast. Eyst.
Lysimachium purpureum, Gesn.hor.Thal.
Lysimachium purpureum alterum, Dod.gal.
Lysimachia 3. Tur.
Lysimachia fortè Pliniana, Ad.
Lysimachia purpurea, Lob.Cæs.Cam.Tab.
Lysimachia flore purpurascente, Ang.
Pseudolysimachium purpureum alterum, Dod.
Lysimachia purpurea communis major, Clus. hist.
Lysimachia purpurea spicata, Ger.

Folia bina communiter, aliquando terna, rarius quaterna, simul caulem ambiunt.

II. Lysimachia spicata cærulea.
Lysimachium cæruleum, Dod.gal.
Lysimachii 3. genus, Dod. Gesn.hor.
Pseudolysimachium cæruleum, Dod.
Lysimachia cærulea hortensis, Ad.Lob.Lugd.
Lysimachia cæruleo flore, Clus.hist.
Veronica recta cærulea, Eystett.

Lysimachia non spicata.

I. Lysimachia rubra non siliquosa.
Lysimachia 2. vel minor rubro flore, Clus.pan.
Lysimachia purpurea 2. sive minor, Eid.hist.

II. Lysimachia linifolia purpurocærulea.
Lysimachia rubra minima, Clus.hist.

III. Lysimachia cærulea galericulata, vel Gratiola cærulea.
Lysimachia galericulata, Lob.Lugd.Clus.hist.
Lysimachia flore cæruleo galericulato, Cam.
Sideritis cærulea, Thal.
Gratia Dei, Cæs.
Tertianaria, Tab.
Herba Judaica altera, Dod.belg.

Hæc in Anglia flore albo quoq; reperitur.

EXOTICA.

I. Poutiou ex Malacca ad febres abigendas: par.4.Ind.or.8.

II. Sary flos seu pollen, quo corpus inungentes contra ventorum vim se tutos asserunt, l.c.

III. Sodouuaya in Java oblinendo corpori idonea, l.c.

IV. Surahan, vili pretio venditur, l.c.

VERONICA.

VERONICA, *apud recentiores herba est celebratissima, Græcis & Latinis scriptoribus fortè incognita, quámvis Dodonæus velit esse Betonicam Pauli l.7. Cæsalpinus verò ad Myosotidem Dioscoridis l.2. cap.214 at Columna ad Alysson Dioscoridis l.3.c.105. referendam censet. Germanis* Ehrenpreiß *&* Grundheil, *ob mirificam facultatem ulcera ac vulnera sanandi.*

I. Veronica mas erecta.
Veronica mas, Matth.Ang.Lugd.Cast.
Veronica assurgens, Dod.
Veronica recta mas, Lob. vulgaris recta, Clus. hist.

Duplex est: major & minor: illa latiore folio & longiore spica: hæc angustiore folio & breviore spica.

II. Veronica mas supina & vulgatissima.
Teucrium, Trag.
Veronica mas, Fuch.Lon.Lugd.Thal.
Veronica mas serpens, Dod.
Betonica Pauli, Dod.gal.
Veronica vulgo dicta, Gesn.hor.
Veronica vera & major, Ad.
Veronica major septentrionalium, Lob.
Veronica, Tab. vera & major, Lob. ico. Cam. Ger.
Veronica vulgaris supina, Clus.hist.
Veronica humicaulis & supina, Col.
Auricula muris 3. Cæs.

Floribus est subcæruleis, rarius candidis, reperitur nonnunquam foliis vulgatæ forma quidem similibus, sed triplo minoribus.

III. Veronica spicata latifolia.
Veronica prima, vel major latifolia, Clus.pan.
Veronica erectior latifolia. Eid.hist.

Alia est foliis atrovirentibus & splendentibus: in altera nec splendent, nec adeò atra sunt: spica etiam in alia oblongior.

IV. Veronica spicata angustifolia.
Veronica recta herbariorum, Lob.Lugd.
Veronica recta vulgaris major, Clus. hist.
Auricula muris 4. Cæs.
Veronica recta 1. & 2. Tab. assurgens, Ger.
Veronica spicata cærulea, Cam.

Variat foliis latioribus & pauló angustioribus: spica flosculorum cæruleorum, & spica dilutiore.

Addit

Addit Clusius in hist. alterius figuram, quam à priore non distinguo, nomine
Veronicæ secundæ erectioris angustifoliæ.

V. Veronica spicata minor.
Veronica recta minima, Lob. Lugd. Ger. Clus. hist.
Veronica recta minor, Clus. pan. Tab.
Flore est cæruleo, rarius albo.

VI. Veronica pratensis serpillifolia.
Eufragia, & Eufragia nobilis, Brunf.
Teucrium alterum, Trag.
Veronica fœmina, Dod. gal. Lugd. Thal.
Betonica Pauli, Turn. Gesn. hort. quorundam, Cam.
Veronica pratensis, Dod.
Veronica minor serpillifolia, Ad. Lob.
Auricula muris 1. in pratis, Cæs.
Foliis est communiter integris, rarissimè crenatis: floribus cæruleis, frequentius pallidis & dilutis: hinc
Veronica minor, Tab. Ger.
Veronica minor fœmina flore candido, Tab. sub
Veronica recta mare, apud Ger.

VII. Veronica alpina frutescens.
Veronica 3. fruticans, Clus. pan. & hist.
Veronica alpina serpillifolia, Ponæ.

IIX. Veronica alpina bellidis folio hirsuta, in Prod. descripta: quæ duplex est major & minor.

TEUCRIUM.

ΤΕΥ΄ΚΡΙΟΝ *Dioscoridi l.3.c.111. (eò quod Teucer ejus inventor existimetur Plinio l.25.c.5. auctore) & χαμαίδρυς ex aliorum sententia. Plinio l.c. & l.26.c.8. Teucrium.*

I. Teucrium.
Teucrium 2. Matth. Lugd. 1. Tab.
Teucrium, Fuch. Ang. Dod. gal. Cord. in Diosc. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. Cast. verum, Ges. hort. Eyst.
Chamædris altera seu assurgens, Dod.
Teucrium vulgare fruticans, sive 1. Clus. hist.
Teucrium latifolium, Ger.

II. Teucrium foliis Scorodoniæ.
Teucrium verum, Cam.

III. Teucrium Creticum incanum.
Teucrium Creticum, Clus. hist.

IV. Teucrium peregrinum folio sinuoso.
an Pæderota, Pausaniæ?
Teucrium Boeticum, Clus. hisp. Lugd. Tabern. Ger.
Teucrium fruticans Boeticum, Clus. hist.
Camerarius, Teucrii Boetici, quod à Clusii diversum sit & Teucrii Belgici, solo nomine meminit: sed quid utrumq;?

V. Teucrium alpinum inodorum magno flore: in Prodromo descriptum.

VI. Teucrium alpinum coma purpurocærulea.
Clinopodium alpinum, Ponæ.

VII. Teucrio affinis, Chamærops.
Chamærops, Plinii l.26.c.7. Lugd.

SCORDIUM.

ΣΚΟ΄ΡΔΙΟΝ *Dioscoridi l.3.c.125. quod Allium aliquantum redoleat: at Galenus 8. simpl. propter acrimoniam Scorodo, id est Allio adsimilem, nomen sortitum putat: quibusdam, Crateva auctore, μιθριδάτιον, ab inventore dicitur: Plinio l.25.c.6. Scorodotis sive Scordion.*

Genera: Græci unius meminère: at Plinius l.c. duplex habet: alterum foliis lanuginosis quernæ similitudine: & alterius generis latioribus foliis mentastro similibus, &c.

I. Scordium.
Scordium, Trag. Matth. Dod. Lac. Tur. Lon. Ad. (cui & Trixago palustris) Lob. Cast. Lugd. Cam. Eyst.
Scordium verum, Ges. hor.
Scordium commune, Ang.
Scordium, Tab. minus, Ger.
Magnitudine variat: hinc figuræ tres apud Tabernæmontanum
Scordii majoris & medii nomine;
Scordium majus & minus, Ger.

II. Scordium lanuginosum.
Scordium Creticum lanuginosum, Cam.

III. Scordium alterum, sive Salvia sylvestris.
Salvia syl. Trag. (& Nepeta altera) Lon. Tab.
Sphacelus syl. Dod. gal.
Scorodonia, Cord. in hist. Thal. Ger.

Salvia

Salvia montana & Ambrosia quibusdam, Gesf. hor.
Scordium majus Plinii, Eid.
Scordium alterum Plinii, Ad.Lob.Cam.
Salvia agrestis sive Sphacelus. Dod.Lugd.
Melinum alterum brevius. Cæs.

Scordium 2. foliis amplis instar Melissæ, vel Calaminthæ primæ, in Samnitibus ad ripas Piscaræ nasci, Anguillara scribit: idemque in Græcia reperiri, quod odore & qualitate à primo dissimile non sit.

IV. Scordium alterum lanuginosius verticillatum.
Scordotis Plinii, Hon.Belli, ep. 5. ad Clus.
Scordotis legitimum Plinii, Ponæ.

V. Scordio affinis, Elephas ob florem.
Elephas Campoclarensium, Col.

CHAMÆDRYS.

ΧΑΜΑΙ'ΔΡΥΣ *Dioscoridi l.3. c.112. quasi humilis quercus, quod folia Quercus habeat, & hujus respectu quasi humi repat: cui & χαμαίδρωψ: & quibusdam τεύκριον, propter similitudinem cum* Teucrio. *Trissaginem Gaza vertit apud Theoph.9.hist.10. Sic Plinio l.24.cap.15. Chamædrys quæ latinè Trissago, quam aliqui Chamædropem alii Teucrion appellavere. Sic aliis Serrata, à foliis serratis, à qua serram inventam dixère & Quercula minor.*

Unius solùm apud Dioscoridem & veteres mentio fit.

I. Chamædrys arborea Ægyptiaca.
Chamædrys arborea in Insula Cocyræ, Alp.

Ad cubitos duos exurgit, foliis duplo aut triplo, quàm in Italica majoribus.

II. Chamædrys major repens.
Trissago, seu Chamædrys, Matth.Lugd.
Trissago, Lac.Trixago, Cast.
Chamædrys, Ang. Ad. Lob. Cæs. major, 1. Clus. pan.
Chamædrys major repens, Dod.
Chamædrys mas, Cam.
Chamædrys major 1. & 2. Tab.
Chamædrys major, & Chamædrys latifolia, Ger.

Folio majore & minore variat: floribus item albis ac rubellis in eadem planta.

III. Chamædrys minor repens.
Chamæpitys, Brunf.
Chamædrys, Dod.gal.Cord.hist.Ges. hor. Tab. Eyst.
Chamædrys vera, Trag.Tur.Cord. in Diosc.
Chamædrys vera mas, Fuch.
Chamædrys vulgaris mas, Lon.
Chamædrys major, Lob.ico.Lugd.minor, Ger.
Chamædrys repens minor, Dod.
Chamædrys major, vel 2. Clus.pan.
Chamædrys vulgaris, vel 2. Eid.hist.

Flore est purpurascente, rarius niveo.

IV. Chamædrys spinosa: in Phytop. Matthiolo & Prodromo descripta.

V. Chamædrys alpina Cisti flore.
Cervaria, Ges.hor.
Herba cervi quibusdam, Eid.fracto.
Chamædrys montana frutescens durior, Ad. Lob.
Chamædrys 3. sive montana, Clus.pan.& hist.
Chamædrys montana, Lugd.Tab.
Chamædrys alpina Simleri, Cam.
Argentina Mompelliaca, Tab.
Teucrium alpinum Cisti flore, Ger.

VI. Chamædrys alpina saxatilis.
Teucrium 3. Clus.pan.6. pumilum, Eid.hist.
Veronica petræa semper virens, Ponæ.

VII. Chamædrys alpina minima hirsuta, quarto loco in Prodromo descripta.
an Teucrium minimum, Clus.hist.

IIX. Chamædrys unicaulis spicata.
Trixago Apula unicaulis, Col. cui fortè Verbena recta Dioscoridis.

IX. Chamædrys Austriaca foliis tenuissimè laciniatis: quæ 2. in Prodromo.

X. Chamædrys Hispanica foliis tenuissimè divisis: 3. in Prodromo.

XI. Chamædrys spuria major latifolia.
Veronica maxima, Lugd.
an Chamædrys mas altera, Cam.

XII. Chamædrys spuria major altera, sive frutescens.
Teucrium 1. vel Teucrium majus pannonicum latifolium, Clus.pan.at in hist.
Teucrium quartum.

Hujus duæ species: altera virgis erectis caulibus quadrangulis, nonnunquam rotundis, magis minusq; hirsutis lignescentibus & ex una ala communiter cauliculis quatuor prodeuntibus, foliis lævioribus

ribus: altera virgis humi diffusis, frequentibus, ut interdum magnos cespites latè tegant, foliis minoribus & flore dilutiore: & hæc est Teucrii quarti species secunda, Clus.hist.

XIII. Chamædrys spuria hederacea repens, sive Scutellata repens.
Chamædrys hederacea, in Cat. Altorff.

XIV. Chamædrys spuria major angustifolia.
Chamædrys altera, Trag.
Teucrium 1. Matth. Lug. 2. Tab.
Chamædrys vulgaris mas, Fuch. Tur. Lug.
Hierobotane fœmina, Dod. gal. Lugd.
Pseudochamædrys, Gesf.hor.
Chamædrys syl. Dod.
Veronica supina facie Teucrii pratensis, Lob. ico.
Auricula muris 5. Cæs.
Teucrii quarti species tertia, Clus.hist.

XV. Chamædrys spuria minor rotundifolia.
Chamædrys, Brunf. falsa, aliquibus Teucrium, Gesf.hor.
Chamædrys vulgaris fœmina, Fuch. Tur. Lon. Lugd.
Hierobotane mas, vel Verbenaca supina mas, Dodon.gal. Lugd.
Teucrii species quam Chamædryn vocant, Cord. in Diosc.
Teucrium pratense, Ad. Lob. & Teucrium spuriū
Chamædryoides, Lob. ico.
Pseudochamædrys, Thal.
Auricula muris 6. Cæs.
Teucrium 3 minus, Tab.
Chamædrys sylv. Ger. Clus.hist.

Alia caulibus altioribus, foliis rotundioribus, amplioribus, flore cæruleo: alia folio rotundiore, sed minore, hispidiore, dentato.

XVI. Chamædrys spuria minor latifolia.
Teucrium 2. vel Teucrium pannonicum minus, Clus.pan. at 5. Eid.hist.
Teucrium pannonicum, Tab. Ger.

Flos aut cærulei saturati coloris aut dilutioris & quasi cinerei: sic ex carneo candicantis.

XVII. Chamædrys spuria latifolia minima.
Veronica tetragona montana recta minima. Col.

XVIII. Chamædrys spuria minor angustifolia: pro quinta in Prodrom. descripta: quam Teucrii quarti speciem 3. Clus.hist. secundum descriptionem diceremus, nisi figura ejus aliam ostenderet.

XIX. Chamædry spuriæ affinis rotundifolia scutellata.
Alyssum Dioscoridis montanum, Col.

CHAMÆPITYS.

ΧΑΜΑΙΠΙ´ΤΥΣ *Dioscoridi l.3.c.175 & 176. quasi humilis picea, quòd folia Piceam oleant. Plinio l.24. c. 6. Chamæpitys, Latinis Ajuga appellatur, diciturq; propter abortus, ab aliis Thus terræ.*

Genera tria Dioscoridi: 1. herba est quæ humi serpit incurvæ similis, foliis sempervivi minoris: at multò tenuioribus pinguioribusq; & hirsutis: floribus luteis, vel candidis: 2. cubitalibus ramis in anchoræ speciem incurvatis, flore candido: 3. mas est, herbula lævis, foliolis tenuibus, albis, pilosis: caule scabro, candido; pusillis floribus luteis, &c. Plinio l.c. cubitalibus ramis, flore pinus & odore: altera brevior & incurvæ similis: tertia eodem odore, & ideò nomine quoque, parvulo cauliculo, crassitudine digitali, foliis scabris, exilibus, albis, in petris nascens.

I. Chamæpitys incana exiguo folio.
Chamæpitys 1. Fuch. Ang. Lon. (qui flores purpureos tribuit.)
Chamæpitys 3. Dod. Matth. ital. Lac.
Ajuga 1. Tur. sive Chamæpitys altera, Matth.
Chamæpitys 1. Dioscoridis odoratior, Ad. Lob.
Chamæpitys 3. sive altera, Matth. Lugd.

Foliis est incanis, hirsutis, flosculis luteis, distincta ab Echio scorpioide, Chamæpityde vermiculata, & Anthylloide, Thalii.

II. Chamæpitys moschata, foliis serratis: an prima Dioscoridis?
Chamæpitys species Monspelii, Gesf.hor.
Iva moschata Monspeliensium, Ad. Tab. Ger.
Anthyllis altera, Clus.hisp. & hist. Cast. Lugd.
Anthyllis Chamæpityides minor, Lob.
Chamæpitys spuria prior, sive Anthyllis altera, Dod.
Chamæpitys altera & major, Cæs.

III. Chamæpitys lutea vulgaris, sive folio trifido.
Chamæpitys 3. Trag. Fuch. Ang.
Chamæpitys 2. Tur. Lon.
Chamæpitys 1. Matth. Dod. Lac. Cord. hist. Lugd.
Chamæpitys, Gesf.hor. Cæs. vera, Cor. in Diosc.
Chamæpitys major, Tab. mas, Ger. Eyst.
Ajuga sive Chamæpitys mas Dioscoridis, Ad. Lob.

Ajuga, Cast. tertia, Tur.
Ajuga luteo flore, Clus. pan. & hist.
Peristerona Cratevæ, Ang.

Flore est luteo: at Clusius in hist. meminit Ajugæ multifidis foliis flore rubescente, quod Fuchsio & Dod. tertium sit.

IV. Chamæpitys cærula Austriaca.
Chamæpitys Austriaca, Clus. pan. & hist. Eyst.
Chamæpitys cærulea, Cam.

Flore est cõmuniter cæruleo: rarius purpureo.

V. Chamæpitys spuria multifido folio, Lamii flore.
Ajuga adulterina, Clus. hisp. Lugd.
Chamæpitys spuria altera, Dod. qui duplicem figuram habet, quem Lugd. historia imitatur.
Chamæpitys adulterina, Lob.
Chamæpitys alia, Cam. ep.
Pseudochamæpitys, Clus. hist.

ALSINE.

Ἀλσίνη Dioscoridi l.4. c.87. quòd lucos, quos ἄλση nominant & umbrosa loca amet: & Μυὸς ὦτα, id est muris auricula, quòd musculorum auribus folia similia habeat. Sic Plinio l.27. c.4. Alsine quam quidam Myosoten appellant, nascitur in lucis, unde & Alsine dicta. Unus uterque meminit.

I. Alsine hederulæ folio.
Alsine 4 genus, Fuch. ico.
Elatine, Dod. gal. Lac. Thal. prior, Lugd.
Lappago Plinii, Ang.
Alsine mas, Gesl. hor. species in vinetis, Eid. col.
Alsine spuria prior, Dod.
Morsus gallinæ folio hederulæ, Ad. Lob.
Centunculus hirsutior, Cæs.
Alsine hirsuta, Cam.
Alsine hederacea, Tab. Ger.

Variat foliorum magnitudine: flore purpurascente, aut dilutè purpurascente: rarius lacteo.

II. Alsine Veronicæ foliis flosculis cauliculis adhærentibus.
Elatine polyschides Lugd.
Alsine folio Veronicæ, Tab. Ger.
Alysson, Col. in phytobas.

III. Alsine Chamædrifolia flosculis pediculis oblongis insidentibus.
Morsus gallinæ 3. Trag.
Alsine media, Fuch. Lugd. Cam.
Alsine, Tur. alterum genus, Fuch. ico.
Elatine altera, Dod. gal. Lugd.
Alsine altera foliis serratis, Gesl. col.
Alsine foliis Trissaginis, Lob. ico. Tab. Ger.
Alsine spuria altera, Dod.
Antirrhinon Dioscoridis, Cæs.

IV. Alsine triphyllos cærulea.
Hendelkraut cæruleis flosculis, Trag.
Alsine parva recta, Lob. ico. Cam.
Elatine triphyllos, Lugd.
Dactiliobotanon cæruleo flore, Thal.
Alsine recta, Tab. Ger.

Altera majoribus & crassioribus foliis; altera minoribus.

V. Alsine Symphyti petræi capitulis.
Alsine alia, Clus. hisp. Boëtica, Eid. hist.

VI. Alsine scandens baccifera.
Cyclaminus altera Dioscoridis, Ghini.
Recentiorum planta, Alsines majoris facie baccis Solani, an Cacubalum Plinii, Ad.
Alsine repens, Clus. hisp. & hist. ap. alt. Lob. Dod. Cast. Cam.
Alsine major, Clus. hist. maxima, Thal.
Cucubalus Plinii, Lugd.

VII. Alsine bacciferæ similis suis acinis.
Herba adversus hæmorrhoides admirabilis acini, Clus. hist. app. alt. ad lib. 6.

VIII. Alsine altissima nemorum.
Morsus gallinæ majus, Brunf.
Morsus gallinæ 2 genus, Trag.
Alsine major, Dod. Cam. Tab. Ger.
Alsine major, & Alsine genuina Diosc. Lugd.
Alsine maxima. Lob. ico. media, Thal.
Centunculus viticulis cubitalibus, Cæs.

IX. Alsine angustifolia.
Alsine maxima, Lugd.

X. Alsine major.
Alsine marina, Dod. Tab. Ger.
Alsine sive Hippia major, Lob. ico.
Centunculus, Cæs.

XI. Alsine media.
Morsus gallinæ primum genus, Trag.
Alsine, Matth. Ang. Lac. Lon. Lob. Lugd. Cast.
Alsine major, Fuch. 1. genus, Eid. ico.
Alsine media, Dod. gal. Tab. cui & Alsine, Ger.
Hippia minor. Cord. hist.
Alsine minor, Dod. Ad. Lob. ico. Thal.
Alsine morsus gallinæ fœmina. Gesl. hor.

XII. Alsine minor multicaulis.

Morsus gallinæ minor, Brunf.
Morsus gallinæ species 4. Trag.
Alsine, Turn. minor, Fuch. Dod. gal. Lon. Thal. Lugd. Tab.
Alsines 3. genus, Fuch. ico.
Alsine minima, Dod. Ad. Lob. Cam. Ger.
Centunculus minutissimis cauliculis, Cæs.

XIII. Alsine minor lini capitulis.
Alsine minima suffruticis instar, Thal.
Alsine petræa minima, Tab. petræa, Ger.

Variat: alia suffrutici similis, rigidis cauliculis: alia cauliculis tenerioribus: tertia medio modo se habet cauliculis non adeò implexis: & hujus, ut & prioris, plures differentię notantur, foliorum longitudine, tenuitate, hirsutie differentes.

XIIII. Alsine minor foliis rotundis.
Alsines minoris alia species, Thal.

Variat: alteri enim folia sunt latiora, rotundiora: alteri subrotundiuscula & mucronata: alterius, medio modo se habent.

XV. Alsine verna Androsaces capitulis: sub 6. in Prodromo descripta.

XVI. Alsine affinis Androsace dicta major.
Androsace altera, Matth. Lugd. Clus. pan. & hist. Cam. Tab.
Androsace annua spuria, Ger.
Morsus gallinæ, vel Alsines species non ex Syria, sed ex quadam antiqua macerie, Ad.

XVII. Alsine affinis Androsace dicta minor: sub 5 in Prodromo descripta.

XIIX. Alsine nodosa gallica.
Alsine nodosa, Lugd.

Alsine Spergula dicta.

I. Alsine Spergula dicta major.
Spergula, Dod. Lugd.
Sagime Spergula, Ad. Lob.
Alsine tenuifolia altera, vel terrestris altera τειχόφυλλος, Col.

II. Alsine Spergulæ facie media.
Spergula marina, Lugd.
Anthylloides, Thal.

III. Alsine Spergulæ facie minor: sive Spergula minor flosculo subcæruleo: quæ sub Alsine 9. in Prodromo describitur.
an Asterias sive Stellaria, Lugd.

Alsine palustris.

I. Alsine aquatica major.
Alsine palustris, Tab. Ger.

II. Alsine aquatica media.
Alsine fontana, Tab. Ger.

III. Alsine aquatica minor & fluitans.
Alsine fluviatilis, Tab. Ger.

IV. Alsine palustris minor, folio oblõgo: quæ 2 in Prodromo, & Portulacæ aquaticæ nomine missa.

V. Alsine palustris minor serpillifolia: quæ 1. in Prodromo.

VI. Alsine littoralis foliis Portulacæ.
Alsines genus pelagicum, Clus. hist.

VII. Alsine maritima flore rubente.
Alsine maritima Neapolitana, Col.

IIX. Alsine minor Androsaces alterius Matthioli facie: quæ 5. in Prodromo.

IX. Alsine nodosa Germanica: quæ 8. in Prodromo.

X. Alsine tenuifolia muscosa.
Alsine muscosa, Lugd.

Alsine alpina.

I. Alsine alpina glabra: in Phytopinace sub 21. at in Prodromo sub 3. descripta.

II. Alsine alpina junceo folio: sub 22. in Phytop. at sub 4. in Prodromo proposita.

III. Alsine montana capillaceo folio.
Alsine saxifraga angustifol. minima mõtana, Col.

IV. Alsine alpina cauliculis nudis prolifera. an Saxifragia 3. Col.

V. Alsine alpina minima glabra: quæ 7. in Prodromo.

VI. Alsine montana latifolia flore laciniato.
Alsine montana hederacea maxima, Col.

Alsine hirsuta arvensis.

I. Alsine hirsuta magno flore.
Auricula muris quibusdam, Dod. gal.
Alsine spuria 3. Eid. lat.
Alsine myosotis, Ad.
Alsine hispida 1. Thal.

Hæc duplex est: alterius folia minora hirsutie donantur: alterius pilosiora sunt.

II. Alsine hirsuta altera viscosa.
Auricula muris 3. Dod. gal.
Alsine species glutinosa, Ges. col.
Alsine spuria 4. Dod.
Alsine viscaria, Cam.

III. Alsine hirsuta minor.
Alsine hispida minuta, Thal.

ANAGALLIS.

ΑΝΑΓΑΛΛΙΣ Dioscoridi l.2.c.209. Anagallida, aliqui Corchorum vocant, Plinio l.25.c.13. Genera duo Dioscoridi & Plinio flore tantùm distantia: quæ cæruleo est flore, fœmina: quæ phœniceo mas iisdem dicitur.

Anagallis terrestris.

I. Anagallis phœniceo flore.
Anagallis, Cord.in Diosc. Gesf. hor. mas, Brunf. Trag. Matthiol. Fuch. Dod. Tur. Lac. Lon. Lugd. Cast. Ger.
Anagallis rubro flore vel purpureo, Gesf.col.
Anagallis phœnicea mas, Ad.Lob.
Anagallis phœnicea, Tab. punicea, Cæs.
Anagallis phœniceo flore, Cam.mas, Clus.hist.
Anagallis terrestris mas, Thal.
Corcorus Cratevæ, Theoph. & Nicandri, Ang.
Hæc Dioscoridis mas est: aliquibus Corallina Æginetæ: aliis Corcorus Plinii: aliis Molochia Serapionis. Variat floris colore: phœniceo est communiter: est & purpurascente sive obsoletè purpureo, cui phœniceum quidpiam permistum conspicitur, monente Clus.hist.ap.alt.

II. Anagallis cæruleo flore.
Anagallis fœmina, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. Tur. Lac. Lon. Cast. Lugd. Ger.
Anagallis cærulea fœmina, Ad.Lob. Clus.hist.
Anagallis cærulea, Cæs. Tab. cæruleo flore, Cam.
Anagallis terrestris fœmina, Thal.
Flore est cæruleo, rarius albo.

III. Anagallis cærulea, foliis binis ternísve ex adverso nascentibus.
Anagallis tenuifolia Monnelli, Clus.hist.ap.alt.

IV. Anagallis lutea nemorum.
Numularia sylvatica vel mas, Gesf.hor.
Anagallis lutea, Ad.Lob.Lugd.Thal.Tab.Ger.
Anagallis luteo flavóve flore, Cam. Clus. pan. & hist.
Alsine lutea, Lugd.
Folio aliquando ampliore reperiri, auctor est Clus.hist.ap.alt.

Anagallis aquatica.

I. Anagallis aquatica major folio subrotũdo.
Anagallis aquatica, folio maximo, Thal.
Berula sive Anagallis aquatica, Tab.
Anagallis sive Beccabunga, Ger.

II. Anagallis aquatica minor folio subrotũdo.
Sion, Brunf. non odoratum 1. Trag.
Sium, Ang. Eric. Cord. Fuch. Lon. non odoratum quibusdam, Gesf.hor.
Sii alterum genus, Fuch.ico.
Cepæa, Tur. Dod. gal.
Anagallis aquatica, (sive Becabunga Germanorum) Ad.Lob.Dod.Lugd.Thal.Cæs.
Anagallis aquatica minor 1. Tab.
Anagallis aquatica minor flore pallido, Ger.
Quibusdam Sium Dioscoridis l.2.c.154. sed folia olusatri desunt & inodora sunt: aliis Cepæa Dioscoridis l.3. c.168. sed folia Portulacæ hæc non habet.

III. Anagallis aquatica major folio oblongo.
Berula major, Tab.
Anagallis aquatica, Ger. major, Gesf.col.

IV. Anagallis aquatica minor folio oblongo.
Anagallis aquatica minor 2. Tab.
Anagallis aquatica minor, Ger.

V. Anagallis aquatica foliis pulegii serpillive.
Sium alterum & Anagallis aquatica, Trag.

VI. Anagallis aquatica folio rotundo non crenato.
Anagallis aquatica altera, Lob.Lugd.
Anagallis aquatica 3. Lob.ico.
Guilandinus modò Alisma, modò Cochleariam nobis nominavit: & alii Samolum Plinii l. 25.c.11. faciunt.

VII. Anagallis aquatica angustifolia.
Anagallis aquatica 4. Lob.ico.

IIX. Anagallis aquatica angustifolia scutellata: hæc in Prodromo, & pro 9. in Phytopynaci descripta.

ELATINE.

ΕΛΑΤΙΝΗ folia habet Helxinæ, at minora & rotundiora pilosa &c. in segetibus, Dioscoridi l.4.c.40. Idem Plinius l.27.c.9. Elatine nomine.

I. Elatine folio subrotundo.
Veronica fœmina, Matth. Fuch. Gesf. hor. Tur. Dod. Lon. Cæs. Cast. Lugd. (qui Matthioli & Fuchsii figuram exhibet) Cam. Ger.

Elatine

Elatine Dioscoridis, Ad. Lob.
Verbasculum quorundam, Lugd.
Elatine 1. Tab. altera folio rotundo, Thal.

Reperitur foliis latioribus oblongis: dein foliis decuplo minoribus, rotundis Numulariæ forma, quam Elatines alteram speciem Thalius facit.

II. Elatine folio acuminato in basi auriculato, flore luteo.
Elatine, Matth. Cast. Lugd. recta, Lob.
Elatine altera, Dod. Lob. ico. Tab. Ger.
Elatine folio acuminato, Thal.
Linaria hederulæ folio, Col.

In agris hirsutior & minor: in hortis glabrior & lætius virens.

III. Elatine folio acuminato flore cæruleo.

Differt à priore foliis rotundioribus, ad basin minus auriculatis: ac floribus, qui subcęrulei, vel cærulei sunt: & Monspessuli in loco Gramuntio & hinc inde circa vias reperitur.

SECTIO SECUNDA.

HELIOTROPIUM; AURICULA MURIS; ECHIUM; ONOSMA; ANCHUSA; LYCOPSIS; BUGLOSSA & BORRAGO; Cynoglossum; Cerinthe; Lithospermum; Symphytum; Pulmonaria; Consolida media; Brunella; Bellis.

HELIOTROPIUM.

ἩΛΙΟΤΡΟ'ΠΙΟΝ *Dioscoridi l. 4. c. 193. quod* τὰ φύλλα τῷ ἡλίῳ συμπεριφέρεται, *quòd folia cum Sole circumagat: &* σκορπίουρος, *quod ramuli cum floribus, Scorpionum caudæ modo inflectantur. Theophrasto 7. hist. 3. & 9. Solaris herba Gaza vertente. Plinio l. 22. c. 21. Heliotropium quod cum Sole se circumagat, etiam nubilo die, tantus sideris amor est, noctu velut desiderio contrahitur cæruleus flos.*

Genera duo Dioscoridi: majus flore candido, aut subfulvo: minus, semine verrucarum (hinc Verrucaria) pensili. Plinio, tricoccum & Heliostrophium: parvum & magnum intelligens.

I. Heliotropium majus Dioscoridi.
Heliotropium majus, Matthiol. Ang. Dod. Gesf. hort. (& Scorpioides album) Lac. Ad. Lob. Cæs. Lugd. (& Verrucaria) Cast. Tab. Cam. Ger. Clus. histor.
Herba cancri majus, Lon.

II. Heliotropium minus supinum.
Heliotropium supinum, Dod. Clus. hisp. & histor. Ger. descr.
Heliotropium humi sparsum, Lugd.
Heliotropium minus 1. Tab.

III. Heliotropium supinum alterum.
Heliotropium minus folio ocimi, Gesf. col.
Heliotropium minus, Lob. ico. Ger. repens, Ad.
Heliotropium minus 2. Tab.
Verrucaria altera minor, Lugd.

Heliotropium tricoccum.
Heliotropium minus, Matth. Lac. Cast. Lug. Dod. Cam. ep. & hor. cui & herba Clytiæ.
Heliotroprium minus tricoccum, Gesf. hor. Clus. hisp. & hist.
Heliotropium vulgare Tornesol Gallorum, sive Plinii tricoccon, Ad.
Heliotropium parvum Dioscoridis, Lob.
Heliotropium tricoccum, Cæs. Lugd. Tab. Ger.

V. Heliotropium alterum, Matth. Lugd. quid?

AURICULA MURIS sive ECHIUM SCORPIOIDES.

ΜΥΟ'Σ ΩʹΤΑ *sive* ΜΥΟ'Σ ΩʹΤΙ'ΔΑ, *id est muris auricula, quam Myosotida vocant, Dioscoridi l. 2. c. 214. Myosota sive Myosotis, Plinio l. 27. c. 12.*

ECHIUM SCORPIOIDES: *Echium, propter foliorum formam: Scorpioides, eò quod ramulos floribus onustos caudarum Scorpionum instar contorqueant, vocamus: & cum alii Myosotida, alii Heliotropium faciant, Heliotropium sequi, & Echium præcedere voluimus.*

I. Echium Scorpioides arvense.
Auricula muris minor 3. Trag.
Euphrasia 4. & Pilosella sylvestris, Eid.
Scorpioides mas. Dod. in ico.
Scorpioides aquaticum, Gesf. hor.
Scorpioides 3. Dod.
Myosotis hirsuta reptans, Ad. Lob.
Alsine myosotis, sive Auricula muris, Lob. ico.
Heliotropium minus alterum, Cæs. tertium, Tab.
Echii palustris altera species, Thal.
Auricula muris cærulea, Tab.
Pilosella flore cæruleo, Ger.
Heliotropium erectum, Eid.
Echium minimum vel Buglossum, Col.
Scorpioides tertium minus Dodonæi, Eyst.

Variat magnitudine, aliquando vulgata quadruplo major est & hispidior.

II. Echium Scorpioides minus flosculis luteis: in Prodromo descriptum.

III. Echium Scorpioides palustre.
Cynoglossa minor, Brunf.
Euphrasia cærulea, Trag. Tab. Ger.
Scorpioides fœmina, Dod. in ico.
Scorpioides aquaticum, vel palustre, vel cæruleum, Gesf. hor.
Heliotropii species altera, Eid.
Leontopodium, Lon. Lugd.
Myosotis Scorpioides partim repens, partim erecta, Lob. ico.
Heliotropium minus in palustribus, Cæs.
Echium palustre, Cordo, Thal.
Scorpioides tertium majus Dodonæi, Eyst.
an Auricula muris, Matthiol. Dod. gal. Lac. Cast. Lugd.

Est glabrum, aliquando leviter hirsutum: flore est cæruleo, rarius niveo.

ECHIUM.

ΕΧΙΟΝ, ἢ ΑΛΚΙΒΙΑΔΙΟΝ *Dioscoridi l. 4. c. 27. Echium dictum volunt quòd contra viperarum ictus valeat: alii quòd florescat capitulis viperæ similibus: sed Dioscoridi quòd semina* κεφαλῇ ἔχεως ὅμοια, *capiti vipermo similia habeat.*

Genera: Plinio l. 25. c. 9. Echyos utriusq; generis, pulegio similis foliis coronata: itèm altera, quæ lanugine distinguitur spinosa, cui & capitula viperæ similia sunt. Verùm Dioscoridis Echium, à Plinio l. 22. c. 20. Pseudoanchusam dici putant, quam à quibusdam Enchusam, aut Dorion, & multis aliis nominibus appellatum scribit.

I. Echium majus & asperius flore albo.
Echium flore albo, Cam. ep. Matth. & hor.

II. Echium vulgare.
Echium, Matth. Ang. Lac. Gesf. hor. Dod. Lob. ico. Cast. Lugd. vulgare, Clus. pan. & hist.
Echium, sive Alcibiacum, Dod. gal.
Lycopsis, Cord. in Diosc.
Buglossum syl. Lon.
Echium, Buglossum agreste, Ad.
Echium floribus purpurantibus rubellis, Lob.
Anchusa major, Cæs.
Anchusa syl. Thal.

Flos communiter cæruleus est: aliquando ex purpura rubet, vel subcinereus est. Caulis aliquando duorum triúmve digitorum latus, quemadmodum in Beta, Digitali purpurea, Cucurbita, Tithymalo cyparissia & aliis observavimus.

III. Echium Creticum latifolium rubrum.
Echium 3. vel Echium Creticum 1. Clus. hist.

IV. Echium Creticum angustifolium rubrum
Echium 4. vel Echium Creticum 2. Clus. hist.

V. Echium syl. lanuginosum.
Echium 1. & Echium pullo flore, Clus. pan. & histor.

VI. Echium syl. hirsutum maculatum.
Echium 2. vel rubro flore, Clus. pan. & hist.

Flos nunc saturatè rubente, modo dilutiore colore præditus est.

VII. Echium alpinum luteum.
Echium montanum Dalechampii, Lugd.
Trachelium ϛιρωειδὲς, Clus. pan.

IIX. Echium pumilum flore luteo.
Echium flavo flore, Clus. cur. post.

IX. Echium luteum minimum.
Echioides lutea minima Apula campestris, Colum.

X. Echium pumilum album.
Echioides parva alba Amphibia, Col.

XI. Echium Hispanicum flore calcari donato: quod 1. est in Prodromo.

ONO-

ONOSMA.

*Ὄ*ΝΟΣΜΑ *Dioscoridi l.3.c.147. foliis Anchusæ sine caule, semine & flore: & Plinio l.27.c.12. cui Onosma. Onosma, Matth. Lac. Lon. Cast. Lugd. Tab. Ger. Hactenus plantam non vidimus: esse autem Lycopsidi cognatam & in Anchusis habendam, figura ostendit: & Adversariorum authores, id velle videntur.*

ANCHUSA.

ἌΓΧΟΥΣΑ *Dioscoridi l.4.c.23.* παρὰ τὸ ἄγχειν *quòd vim suffocatoriam habeat, dicta videtur: aliis verò à florido radicis colore, siquidem* ἐγχίζειν *erat fuco illinere: hinc Galenus in Oratione suas ad artes 6. Anchusa pictas dicit. Anchusa etenim ab Echio, Lycopsides & Buglossa, radicis sanguineo succo, quo manus inficiuntur, Dioscoride monente, differt.*

Genera tria Dioscoridi: 1. quæ ὀνόκλεια *. foliis Lactucæ hirsutis: 2. quæ* Ἀλκιβιάδιον ἢ Ὀνοχειλὲς *, quæ priore minor: 3. secundæ non dissimilis, semine puniceo. Plinius l.22.c.20. primam Dioscoridis nomine Anchusæ, & l.27.c.5. secundam sub Alcibio proposuit: & l.22.c.21. Onochiles habetur.*

I. Anchusa Echii foliis & floribus.
Anchusa, Ad.

II. Anchusa lutea major.
Anchusa 3. Matth. Ang. Lac. Cam.
Anchusæ 1. species fortè, Cord. in Diosc.
Buglossa rubra, vel Anchusa 3. Lon.
Anchusa lutea, Ad. Lob. ico.
Anchusa 4. seu Pseudoanchusa, Dod.
Anchusa flore exalbido, Clus. pan. & hist.
Flos luteus, rarius albus: aliquando ex albo pallescens.

III. Anchusa lutea minor.
Anchusa Echioides lutea, Col.

IV. Anchusa puniceis floribus.
Anchusa, Ges. hor. secunda, Matth. Ang. Lac. Lug.
Buglossa rubra, vel Anchusa 2. Lon.
Anchusa minor seu Alcibiadion, vel Onochiles, Ad.
Anchusa parva, Lob. ico.
Anchusę alterum genus Onochiles dictum, Clus. histor.

V. Anchusa minor Patavina.
Anchusa 3. Cam. ep.

VI. Anchusa angustifolia.
Anchusa lignosior angustifolia, Ad. Lob. ico. Lugd. Clus. hist.
Tragoriganum nothum Dalechampii, Lugd.
Lithospermum minus repens in Phytopynace, at in Matthiolo
Lithospermum fruticosum angustifolium.

LYCOPSIS.

ΛΎΚΟΨΙΣ. *quibusdam* Ἄγχουσα *quia radice etiam rubra est Dioscoridi l.4.c.6. Lycopsis, Plinio l.27.c.11. Sic dicta fortè à caulis, foliorum & florum impexa hirsutie pedem lupinum imitante.*

I. Lycopsis.
Cynoglossum, Matth. Lac. Lugd.
Cynoglossa vera, Cast.
Buglossum vulgare, Lon. ico.
Echii altera species, Dod.
Lycopsis, vel Lycapsis degener Anchusa, Æginetæ, Ad.
Lycopsis altera Anglica, Lob. Lugd.
Echion, Cæs.
Aliquando caule caret: Monspeliaca flore est dilutè purpureo: Anglica saturatioris est purpuræ.

II. Lycopsis Ægyptiaca.
Lycopsis Dioscoridis, Cynoglossi genus, Rauwolf, Lugd. ap.

BUGLOSSA & BORRAGO.

ΒΟΎΓΛΩΣΣΟΝ. *Dioscoridi lib. 4.c.128. quod linguas bubulas imitetur. Dicitur &* Εὐφρόσυνον, *quod in vinum conjecta animi voluptates augeat, Dioscoridi & Plinio lib. 25.c.8. cui Buglossos, boum linguæ similis.*

BOR-

BORRAGO verò officinis, ad imitationem Marcelli dicta, Buglossa vera veterum censetur, & ab officinarum Buglossa diversa est, quam aliqui Buglossum veterum, alii eorundem Lycopsin, alii Cirsium, nescio quàm rectè, dicunt. Utrumque pro Buglossa agnoscimus, ipsam Borraginem officinarum, Buglossam latifoliam: & Buglossam officinarum, Buglossam angustifoliam nominantes. At Guilandinus, Buglossum officinarum, Buglossum antiquorum esse asserit: Boraginem verò a Dioscoride Echion vocari suspicatur.

Buglossum sativum.

I. Buglossum latifolium, Borrago.
Borrago, Brunf. Trag. Fuch. ico. Ang. Gesf. hor. Dod. Lon. Lugd. Cæf. Cam.
Buglossum, Matth. Fuch. Tur. Lac. Ad. Cast.
Buglossum verum, Dod. gal. Cord. in Diosc.
Borrago fl. cæruleo: & albo, Eyst.
Buglossum latifolium, Lob. vulgare, Clus. hisp.
Buglossa urbana, Clus. hist.
Borrago floribus albis, Tab. hortensis, Ger.
Flore est communiter cæruleo: aliquando candido, vel ex pallescente roseo: interdum Autumno suaverubente. Et Taber. proponit
Borraginem syl. floribus albis, quæ
Borrago flore albo, Ger. &
Borraginem tenuifoliam, quæ
Lycopsis Anglica, Ger.

II. Buglossum latifolium semper virens.
Buglossum semper virens, Ad. Lob. ico. Lugd. Cam.
Buglossum Hispanicum, Cæf. Tab.
Borrago semper virens, Ger. Hispan. latifolium, Eystett.

III. Buglossum angustifolium majus.
Buglossa, Brunf. Cæf. Italica, Trag. Lon.
Buglossa longifolia, Cord. hist.
Buglossum vulgare, Matth. Lac. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Cirsium Italicum, Fuch.
Lycopsia, Ang. Lycopsis, Dod. gal.
Cirsium, Cord. in Diosc.
Echium Italicum spinosum, Fuch. ico.
Anchusa, Tur. Anchusa Alcibiadion, Dod.
Buglossus Italica, vel Gallica major, vel vera, Gesf. hort.
Buglossum angustifolium, Ad. Lob.
Buglossum Italicum, vel Hispanicum grande, Cam.
Buglossum Italicum flore cæruleo: flore albo, Eystett.
Floris color cæruleus, albus, rubeus, interdum variegatus: folia modo latiora modo angustiora sunt: hinc figuræ tres apud Tab. & Ger. apud illum Buglossa vulgaris Italica mas, & Italica fœmina: apud hunc, Buglossa vulgaris, Anchusa Alcibiadion & Anchusa lutea, ico.
Aliquando foliis est latioribus, sinuosis, flore albo, qui cum ramo instar Scorpioidis incurvatur, eoque à priore differt, quod
Buglossum foliis sinuosis nominavimus.

IV. Buglossum vulgare, asperitate & proceritate discrepans.
Buglossum vulgare violaceo & albo colore, Eyst.

V. Buglossum angustifolium minus.
Buglossa minor, Trag.
Cirsium Germanicum, Fuch. Loniceri, Lugd.
Echium lanuginosum primum, Fuch. ico.
Anchusæ genus, Dod. gal. 3. Eid. lat.
Buglossus minor, Gesf. hor.
Cirsium minus, Lon.
Echii facie Buglossum minimum, Lob.
Buglossum minus sativum, Lugd.

Buglossum sylvestre.

I. Buglossum syl. majus nigrum.
Buglossum alterum flore nigro, Matth.
Buglossum syl. Matthioli, Lugd.
Buglossum syl. majus, Cast.
Buglossa syl. nigra, Thal.
Flore nigro, rarissime albo.

II. Buglossum syl. minus.
Buglossum syl. Brunf. Dod.
Borrago syl. Trag.
Echium, Fuch. Germanicum spinosum, Eid. ico.
Echium alterum, Cord. in Diosc.
Lycopsis syl. Dod. gal.
Buglossa syl. Dod. syl. altera, Lon.
Buglossum erraticum asperum echioides, Ad.
Echium Fuchsii, Lugd. Cam.

III. Buglossum sylv. minus alterum & asperius.
Buglossa syl. Trag.
Anchusa minor, Cord. hist.
Lycopsis, Lon. Lugd.
Buglossum syl. minus, Cast. Lugd.
Flos ex cæruleo purpurascit, rarius candidus est.

IV. Buglossum syl. tertium.

Cynogloſſum, Trag. Tur. officin. Fuch. falſum, Lon.
Lycopſis, Fuch. ico.
Cynogloſſos altera Plinii, Dod. gal.
Anchuſa aſpera, Cord. in Dioſc.
Hoc prædicto ſimile, ſed non idem.
V. Bugloſſum ſyl. caulibus procumbentibus.
Alyſſum Germanicum Echioides, Lob. Lugd.
Bugloſſæ ſyl. ſpecies, Thal.
Aparine major Plinii, Tab. Ger.
Crucialis quædam, Cæſ.
Aſperugo ſpuria, Dod. belg.
Borrago minor ſyl. Col.

CYNOGLOSSUM.

ΚΥΝΟΓΛΩΣΣΟΝ *Dioſcoridi l. 4. c. 129. id eſt, Lingua canina, à foliorum forma quæ Plantagini latifoliæ ſimilia, at anguſtiora, minora & lanuginoſa Dioſcoridi. Plinio lib. 25 c. 8. Cynogloſſos caninas imitans linguas, topiariis operibus gratiſſima: eſt & alia ſimilis ei, & quæ ferat lappas minutas. Neutrum Dioſcoridis eſſe cenſemus.*

I. Cynogloſſum maximum Belgicum.
Cynogloſſum maximum, Lob. obſ.
Hoc foliis, floribus & ſeminibus vulgato duplo majus eſt.
II. Cynogloſſum majus vulgare.
Cynogloſſa major, Brunf.
Cynogloſſum vulgare, Matth. Lob. Thal. Caſt. Lugd. Cluſ. hiſt. Eyſt.
Cynogloſſum, Dod. Ad. Tab. Ger. officinarum, Lon.
Cynogloſſus vulgaris, Geſ. hor.
Cynogloſſa, Cæſ. major, Cord. in Dioſc.
Cynogloſſa vulgaris major, Col.
Lycopſis, Lac.
Hoc ſæpe ſine caule reperitur, quod tamen à caulifero diverſum non eſt: hinc duæ figuræ apud Matthiolum, Lob. Dod. Rarius flore albo occurrit.
III. Cynogloſſum ſylvaticum rubente caule.
Cynogloſſum ſylvaticum Harcynicum, Thal.
an Cynogloſſum montanum, Cæſ.
an Cynogloſſa montana maxima frigidarum regionum, Col.
IV. Cynogloſſum ſempervirens: in Phytopynace & Prodromo deſcriptum.
an Cynogloſſa media altera virente folio, Col.
V. Cynogloſſum globoſo flore.
Cynogloſſa media montana incana anguſtifolia altera, Col.
VI. Cynogloſſum fructu umbilicato.
Cynogloſſa altera media fructu κοτυλώδης ſive λυχνιώδης, Col.
VII. Cynogloſſum medium.
Cynogloſſo ſimilis planta Plinii.
Cynogloſſa minor, Cord. in Dioſc.
Cynogloſſum puſillum Narbonenſe, Ad. Lob. ico. Lugd.
Cynogloſſum parvum, Cæſ. Italicum, Cam.
Cynogloſſum pumilum, Cluſ. pan. ſive Auſtriacum alterum, Eid.
Cynogloſſ. Narbonenſe, Eyſt.
Cynogloſſa minor montana ſerotina altera Plinii, Col.
IIX. Cynogloſſum Creticum argenteo anguſto folio.
Cynogloſſum parvum cinereum Creticum, Cam.
Cynogloſſum Creticum 1. Cluſ. hiſt.
an Cynogloſſa media argentea Apula campeſtris, Col.
IX. Cynogloſſum Creticũ latifolium fœtidũ.
Cynogloſſum Creticum 2. Cluſ. hiſt.
X. Cynogloſſum minus.
Elatine, Trag. Lon.
Lappula ruſticorum, Lugd.
Cynogloſſa minor montana ſerotina altera Plinii, Col.
Hæc magnitudine variat, cum vix ſemipalmaris in Anglia reperiatur.

CERINTHE ſive CYNOGLOSSUM MONTANUM.

CERINTHE *Plinio l. 21. c. 12. eſt folio candido incano, cubitalis, capite concavo, mellis ſuccum habente: floris avidiſſimæ ſunt apes.*

I. Cerinthe seu Cynoglossum montanum majus.
Cerinthe, Ges. hort. Cast. quorundam, Clus. hisp.
Cynoglossa montana, Ges. hor.
Cerinthe major, Lob. Lugd. Cam. Clus. hist. Tab. Ger.
Telephium Dioscoridis quibusdam, Eid.
Telephium maculosum, Cam.
Maru herba, Dod.
Pulmonaria Romana, Cæs.
Variat flore luteo, purpureo luteo, purpureo & versicolore.

II. Cerinthe flore ex rubro purpurascente.
Cerinthe tertia, Clus. hist.

III. Cerinthe flore flavo asperior.
Cerinthe quorundam major flavo flore, Clus. histor.

IV. Cerinthe minor.
Cerinthe Plinii, Ad. Lob. ico. Lugd.
Cerinthe minor, Lob. Cam. Tab. Ger.
Cerinthe secunda, Clus. hisp. minor seu quarta, Eid. hist.
Maru herba minor, Dod.

VI Cerinthe folio non maculato viridi.
Cerinthes quintum genus, Clus. hist. ap. al.

LITHOSPERMUM

ΛΙΘΟΣΠΕΡΜΟΝ *recensuit Dioscorides lib. 3. cap. 158. quod à seminis duritie nomen accepit: foliis oleæ longioribus, latioribus & mollioribus &c. Semen lapidea duritie, rotundum candicans, ervi parvi magnitudine. Plinius lib. 27. cap. 11. Lithospermo inter omnes herbas nihil est mirabilius, &c. lapillos gerit candore & rotunditate margaritarum, magnitudine ciceris, duritia vero lapidea: & qua pediculis adhærent cavernulas habent & intus semen, &c.*

I. Lithospermum arundinaceum, fortè Diosc. & Plinii.
an Coix Theophrasti, 1. hist. 16.
Lachryma Christi, Trag. Ges. hort. cui & Jodoci.
Lithospermum majus, Trag. Ges. hor. cui & fruticosum.
Arundo lithospermos, Ges. hor.
Lithospermon primum, Lacun. arundinaceum, Lugd.
Lachryma Jobi, Ad. Clus. hisp. & hist. Dod. Lob. Cam. Cast. Eyst.
Lachryma vulgo, Cæs.

II. Lithospermum majus, Matth. Lac. Cast. Lugd. quid?

III. Lithospermum majus erectum.
Saxifraga tertia, Brunf.
Lithospermum, Brunf. Fuch. Cord. in Dioscor. & hist. Tur. Lon. Ad. primum, Ang. commune, Ges. hort.
Milium Solis sativum, Trag.
Lithospermum minus, Matthiol. Dod. Ges. hort. Lac. Lob. Cast. Lugd. Ger. vulgare minus, Cam.
Lithospermum sativum, Fuch. ico.
Lithospermum legitimum, Clus. hist.
Lithospermum alterum fruticosum, Thal.
Lithospermum arvense, Tab.
Anchusæ 3. similis altera, Cæs.
Milium Soler Mauritanis, quod in montibus Soler frequenter nascatur: hinc vulgo milium Solis inepte dicitur.
Hujus species minima palmum alta, Lini foliolis angustis, granulis pusillis, rotundis, Adversaria meminere.

IV. Lithospermum minus erectum.
Lithospermum Anchusæ facie, Lob. Lugd.

V. Lithospermum minus repens latifolium.
Lithospermum alterum, Ang.
Lithospermum majus, Dod. Ad. Lob. Lugd.
Lithospermum vulgare majus, Cam.
Lithospermum repens majus, Clus. pan. & hist.
Lithospermum, Cæs. virgatum, Thal.
Pulmonaria minor Dalechampii, Lugd.
Hoc ad Echium, vel Anchusas referri potest, quod aliqui Lithospermum Dioscor. & Plinii censent.

VI. Lithospermum angustifolium umbellatum: in Prodromo descriptum.

VII. Lithospermum arvense radice rubra.
Lithospermum syl. Trag. Fuch. Dod. gal. Cam. ep.
Echium minus herba Lithospermo congener, Ges. ap.
Anchusa degener facie Milii Solis, Lob. ico.
Anchusa 3. Lithospermo similis, Cæs.
Anchusa arvensis alba, Thal.
Anchusa arvensis minor facie Milii Solis, Tab.
Lithospermum tertium, Dod. nigrum, Lugd.

Ad

Ad Anchusam, vel Echium, aliqui referunt.

IIX. Lithospermum Linariæ folio Germanicum.
Passerina, Trag. Cam.
Lithospermum syl. minus, Dod. gal.
Lithospermum quartum exiguum, Dod. lat.
Lithospermum minus, Lon.
Passerina herbariorum unicaulis, Ad.
Lingua passerina, Tab.
Passerina linaria, Ger.
Linaria altera botryodes montana, Col.

IX. Lithospermum linariæ folio Monspeliacum.
Passerina linariæ folio, Lob. Lugd.

SYMPHYTUM.

ΣΥΜΦΥΤΟΝ *Dioscorides lib. 4. cap. 9. & 10. proposuit: sic dictum à facultate conglutinandi, quâ pollet: nam & carnes dum coquuntur conglutinat additum, eodem auctore. Et Plinio lib. 27. cap. 6. unde & Græci (ait) nomen imposuêre, hinc Latinis Consolida dicitur.*

Genera: Dioscoridi duplex est, πετραῖον petræum, quod in petris nascatur, ramulis origano similibus, foliis tenuibus, & capitulis thymi: Alterum, quod aliqui πέκτιν pecton vocant: caule cubitali, foliis hirsutis ad Buglossi foliorum similitudinem: floribus luteis, &c. Plinius lib. 27. cap. 6. Alum nos vocamus, Græci Symphytum petræum, similis cunilæ bubulæ, foliis parvis cacuminibus thymi, &c.

I. Symphytum Consolida major.
Symphytum quidam Inulam rusticam, quidam Alum Gallicum vocant, Scribon. c. 21.
Consolida major, Brunf. Trag. Cam. Thal. Ger.
Symphytum, Tur. Lon. majus, Matth. Cord. hist. Cam. Cast. Tab.
Symphytum magnum, Fuch. Dod. ut: Lugd.
Symphytum alterum, Ang. Cord. in Dioscor. Lac.
Symphytum Alum, seu Alus, Ad. Lob.
Consolida vulgo, Cæs.
Marem faciunt & fœminam, floris colore potissimum differentes: mas, flore est purpureo, vel purpurocæruleo: fœmina, flore albo, vel pallidè luteo: rarius luteo: hinc duæ figuræ apud Tabernæmontanum & Gerardum: tres Eystett.
Symphytum majus flore albo, & flore purpureo, Taber.
Consolida major flore albo & flore purpureo, Ger.
Symphytum majus fl. purpureo: fl. rubro: fl. pallido, Eystett.

II. Symphytum majus tuberosa radice.
Symphytum tuberosum, Lob. Dod. Lugd.
Symphytum tuberosum majus, Clus. hist.
Symphytum majus flore subluteo, tuberosa radice, Cam.
Symphytum radice tuberosa, Cam. ep.
Symphytum alterum folio Borraginis, Ang.
Consolida altera minor, Cæs.
Consolida tuberosa vel nodosa, Cam.

III. Symphytum minus tuberosa radice.
Symphytum tuberosum, Clus. pan. tuberosum minus, Eid. hist.
Floribus est pallidis, vel subluteis.

IV. Consolida major amplexicaulis flore purpureo, Thal. quid?

V. Symphytum minus Borraginis facie.
Symphytum pumilum repens Borraginis facie, Lob.
Borrago minima herbariorum, Lugd.
an Asarum muri, Eid.

VI. Symphyto viribus affinis.
Bisa radix quæ ex Bengala & Patane montibus adfertur, Acosta cap. de Datura: sed quid?

SYMPHYTUM MACULOSUM, *sive* PULMONARIA.

PULMONARIA *dicta, quod hujus foliis utplurimum maculæ albæ latæ aspersæ sint, & quod Pulmonum affectibus medeatur: quibusdam Callæ alterum genus apud Plinium l. 27. c. 8. cui Calla duorum generum est: una similis Aro, &c. Alterum genus ejus, quidam Anchusam vocant, folia Lactucæ longiora, plumbosa, radice rubra, &c. Illam Arisarum, hanc Pulmonariam volunt. At Fracastorius Pulmonariam ex genere Buglossæ esse censet.*

I. Symphytum maculosum, sive Pulmonaria latifolia.
Pulmonaria altera, Matth. Cast.
Pulmonaria & Pulmonalis, Dod. gal.

Pulmonaria Plinii, Gesf.hor.
Pulmonaria, Cæſ. maculoſa, Ad.Lob.Cluſ.pan.
Cam.Tab.Ger.Eyſt.
Symphytum maculoſum, Dod.
Pulmonaria major, Lugd.
Pulmonaria vulgaris maculoſo folio, Cluſ.hiſt.

Foliis variat, quæ aliquando albis punctis notantur, aliquando iis carent: & hæc
Pulmonaria folio non maculoſo, ſive 2. Cluſ. hiſtor.

Floribus eſt communiter cæruleo rubentibus: rarius albis. Marem & fœminam, nomine Pulmonariæ Plinii Taber.exhibuit, quem Gerardus imitatur.

II. Pulmonaria anguſtifolia rubente cæruleo flore.
Conſolida major ſyl.Trag.
Symphytum ſyl.Cord.hiſt.& Pulmonaria Plinii, Schol.
Pulmonaria foliis Echii, Lob.ico.Ger.
Pulmonariæ tertiæ ſpecies altera, Cluſ.pan.5. Pannonica, Eid.hiſt.
Pulmonaria quarta Plinii anguſtifolia, Tab.

Variat floribus, alteri flores initio rubent, dein cæruleum colorem ſaturatiorem contrahunt: alteri flores pulcherrimè rubentes: illa
Pulmonaria 5. hæc verò 4. Cluſ.in hiſt.

III. Symphytum maculoſum, ſive Pulmonaria anguſtifolia cærulea.
Pulmonaria 2. vel anguſtifolia cęruleo flore, Cluſ. pan.tertia Auſtriaca, Eid.hiſt.
Pulmonaria prima anguſtifolia, Tab. 2. anguſtifolia, Ger.
Pulmonaria Auſtriaca ſecunda, Cam.

CONSOLIDA MEDIA.

CONSOLIDA MEDIA, *quibuſdam Chamæciſſos ſpicata Plinii lib. 24. c. 15. Aliis Anonymos Plinii lib. 27. cap. 4. (Anonymos inquit, non inveniendo nomen invenit) fortè quia vulneribus ſanandis efficaciſſima ſit.*

I. Conſolida media pratenſis cærulea.
Conſolida media, Brunf. Matthiol. Fuch. Taber. Eyſtett.
Conſolida media, & Herba Laurentiana, Caſt.
Prunella cærulea, Trag.
Bugula, Dod.ut: Cluſ. pan.& hiſt. Lugd.Ger.
Bugula, & Prunella quibuſdam, Ad.Lob.
Arthetica Pandectarii, Ang.
Symphytum medium, Lon.
Conſolida media major, Thal.
Conſolida media prima, Tab.
Chamæciſſus quorundam, Lugd.
Chamæciſsi alterum genus, Cæſ.

Flore eſt cæruleo: rarius cinereo vel albo: foliis latioribus & anguſtioribus, leviter inciſis vel ſinuatis.

II. Conſolida media pratenſis purpurea.
Prunella purpurea vel quarta, Trag.
Conſolida media purpurea, Fuch. ſecunda, Taber.
Conſolida media minor, Thal.
Bugula carnei coloris flore, Cluſ.pan.& hiſt.
Bugula flore albo, Ger.

Hæc repit & foliis priore eſt rotundioribus, non laciniatis, aliquando etiam non crenatis: flores, rubicundioris diluti coloris ſunt.

III. Conſolida media flore luteo: hæc cæteris multò minor eſt, foliis rotundis, crenatis, flore luteo: quam ex Anglia habemus.

IV. Conſolida media cærulea alpina, in Prod. deſcripta.

BRUNELLA.

BRUNELLA, *quæ ex Conſolidæ ſpeciebus eſt, ab effectu nomen accepit, eò quod faucium & linguæ affectibus, ſeu potius malo Caſtrenſi, Germanis* die Bräune *dicto, medeatur: quod malum ab Aegineta lib. 3. Eryſipelas Cerebri dictum videtur. Quibuſdam Symphytum petræum: aliis Polycnemon Dioſcoridis lib. 3. cap. 108.*

I. Brunella major folio non diſſecto.
Brunella, Brunf.Dod.ut: Lob.
Prunella vulgaris & 6. Trag.
Conſolida minor, Matth. minima, Cam.
Prunella, Fuch.Ang.Ad.Cæſ.Lugd.Cam.Taber. Ger.
Symphytum petræum, Lob. ico. an & Cord. in Dioſc.

Prunel-

Prunella, aut potius Brunella officinarum, Eyſt.

Flore eſt purpureo, vel cæruleo punicante: aliquando ex diluto cæruleo albicante, rarius albo: foliis integris nonnunquam leviter crenatis.

II. Brunella folio laciniato.

Symphytum petræum, Lob.
Brunella altera, Dod.
Prunella ſecunda, Cluſ. pan. & hiſt. tertia, Tab.
Prunella altera hirſutior, Cæſ.
Prunella Lobelii, Ger.

Flore eſt purpurei vel carnei coloris, vel cinerei, vel nivei: foliis aliquando ſolùm ſuperioribus, aliquãdo ſimul etiam inferioribus laciniatis.

III. Brunella Hyſſopifolia: in Phytop. ſub 2. deſcripta.

an Prunella ſecunda, Tab.
an Prunella flore albo, Ger.

IV. Brunella cæruleo magno flore.

Prunella cærulea altera, vel 3. Trag.
Prunella prima & major, Cluſ. pan. & hiſt.
Prunella grandiflora, Cam.
Brunella cærulea magno flore, Eyſt.

Foliis eſt integris: reperitur & laciniatis: flore ſaturatius purpuraſcente, nonnunquam & dilutioris & exalbidi, rarius albi coloris.

V. Brunella minor alba laciniata.

Prunella candida altera, vel ſeptima, vel fœmina, Trag.

Hæc ſemipalmaris eſt, aliquãdo trium quatuórve unciarum.

BELLIS.

BELLIDEM etiam ad Conſolidam mediam, vel minorem, referunt, quam licet aliqui apud Theophraſtum 7. hiſt. 9. Anthemidis foliacei ſpeciem (Nigellam folioſam Gaza vertit) velint, Græcis tamen indicta videtur. Plinio l. 26. c. 5. Bellis in pratis naſcitur, flore albo aliquatenus rubente. Et l. 21. c. 8. luteus & Bellio paſtillicantibus quinquagenis quinis barbulis coronatur.

I. Bellis ſyl. caule folioſo major

Oculus bovis, Brunf.
Buphthalmum, Eid. majus, Lon.
Bellis major, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Lac. Cæſ. Caſt. Cam. Ger. Lugdun. (cum figura Matth. & Fuchſii) Ad. Lob. (cui & Conſolida media vulnerariorum) Eyſt.
Bellis ſyl. Tur. major ſyl. Fuch. ico. Geſ. hor.
Bellium majus, Tab.

Folio acutiore eſt, vel rotundiore: caule & hirſuto & glabro: flore nonnunquam gemino, etiam pleno, ſed rariſsimè reperitur.

II. Bellis alpina major rigido folio: quæ 1. in Prodromo.

an Bellis alpina, Cam.

III. Bellis alpina alba minor: quæ 2. in Prodromo.

IV. Bellis montana major folio acuto: quæ 3. in Prodromo.

V. Bellis montana folio obtuſo crenato: quæ 4. in Prodromo.

VI. Bellis ſyl. media caule carens.

Bellis media, Matth. Ad. Lugd. Tab. Cluſ. hiſt.
Bellis minor, Caſt.
Bellis ſyl. media, Geſ. hor. Ger.
Bellis ſyl. Dod. major ſyl. Lob.

VII. Bellis ſyl. minor.

Solidago Conſolidæ ſpecies, Brunf.
Primula veris, Eid. Cæſ.
Bellis minor, Matth.
Bellis minor ſyl. Fuch. Dod. gal. Tur. Geſ. hor. Lugd. Tab. Ger.
Bellis pratenſis minor, Ad.

Flos colore variat: diſcum enim luteum ambiunt foliola, vel alba, vel ex candido rubra: alia ex albo & rubro mixta: alia intus rubra, in ambitu alba: aliquando in viridem colorem degenerant: reperitur vix uncias duas alta.

Bellis ſyl. minor flore mixto, &
Bellis ſyl. minor flore pleno rubro, Eyſt.

IIX. Bellis maritima foliis Agerati: quæ 5. in Prodromo.

Bellis hortenſis.

I. Bellis hortenſis flore pleno, eoque magno, vel parvo.

Primula veris, Trag. Geſ. hor.
Bellis, Lon. minor, Matth. Lug. minima, Caſt.
Bellis minor hortenſis, Fuch. Dod. gal. Geſ. hort. Lac. Tab.
Conſolida minor officinarum, an Bellis Pliniana, Ad.
Bellis hortenſis multiplici flore, Lob. Tab. Ger.
Bellis minor fl. multiplici albo & rubro, Eyſtet.
Primula veris multiplici foliorum ordine, Cæſ.

Floris colore variat, albo, incarnato, rubro, vario, ſcilicet candido & rubro: eſt & fuſco: hinc

duæ figuræ, apud Lob. & Ger. tres apud Tabernæmontanum.

II. Bellis hortensis prolifera.
Primula veris, cujus flores si non [illegible]ius carpãtur, ex se alios generant, ac sæpe ex uno quatuor aut quinque erumpunt, Trag.
Bellis hortensis suaverubens, viridisque prolifera, Lob. ico.
Bellis prolifera, Cam. variegata, Eyst.

III. Bellis hortensis pediculo folioso: quæ 7. in Prodromo.

Bellis cærulea.

I. Bellis cærulea caule nudo.
Aphyllantes 3. Lugd.

II. Bellis cæruleo caule folioso.
Aphyllanthes, id est frondiflora, Ang. Cam.
Bellis cærulea, Globularia Monspeliensium, Ad. Lob. Tab. Ger.
Bellis montana, Cæs.
Scabiosæ pumilum genus, Clus. hist.
Bellis minor flore cæruleo, Eyst.
Globularia cærulea, Col.

Variat magnitudine, foliorum latitudine, & caulium altitudine: hinc tres apud Tab. Ger. icones: Bellidis cæruleæ, Apulæ, & Monspeliacæ nomine.

III. Bellis cærulea spinosa: quæ prõ 6. in Prodromo describitur.

IV. Bellis cærulea montana frutescens.
Bellis montana fruticosa in Ilva, Cæs.
Scabiosa quinta, vel Scabiosa montana repens, Clus. pan.
Scabiosa repens montana, Cam.
Scabiosa odorata, Tab.
Scabiosa montana minor repens, sive 10. Clus. histor.

Bellis lutea.

I. Bellis lutea foliis profundè incisis major.
Bellis major lutea, Trag.
Chrysanthemum, Dod. Cam. ep. Cast.
Chrysanthemum folio virentiore, Cam.
Chrysanthemum segetum folio multiscisso, Ad.
Chrysanthemum segetum, Lob.
Chrysanthemum arvense, Tab.
Chrysanthemi species 4. Cæs.

II. Bellis lutea foliis profundè incisis minor.
Chrysanthemum minus, Cam. ep.

III. Bellis lutea foliis subrotundis.
Chrysanthemum 3. Cæs.
Chrysanthemum Myconi, Lugd.
an Chrysanthemum folio minus dissecto, Camerar.

IV. Bellis spinosa foliis Agerati.
Bellis spinosa elatior, Lob. ad par. alt.

V. Bellis montana globoso luteo flore.
Globularia lutea montana, Col.

SECTIO TERTIA.

PILOSELLA; GNAPHALIUM; LEONTOPODIUM; HELICHRYSUM; STOECHAS CITRINA; CONYZA; Aster; Tripolium; Alisma; & Virga aurea.

PILOSELLA.

PILOSELLA à copiosis pilis quibus vestitur, nomen sortita est, quam aliqui ad Myosotidem, alii ad Holostium referunt: sunt qui Intybi minimam speciem faciant.

I. Pilosella major repens hirsuta.
Auricula muris, Brunf. Ericio Cord. alia, Cord. in Dioscor.
Auricula muris minor, Trag. Lon.
Pilosella, Matth. Ang. Ad. Lob. Cast. Tab.
Pilosella major, Fuch. Dod. ut: Lug. media, Thal.
Pilosella quibusdam Holostium, Lac.
Pilosella repens, Ger.

II. Pilosella major repens minus hirsuta.
Auricula muris minor secunda, Trag.
Pilosella vulgo, Cæs.
Pilosella major, Cam. ep.
Lactucella syl. repens, Cam. hor.

III. Pilosella major erecta.
Pilosella major, Ger. altera, Tab.

IV. Pilosella major erecta altera.
Pilosella major prima, Tab.
Pilosella major latifolia, Ger. ico.

V. Pilosella montana hispida parvo flore.
Pilosella major umbellifera μακρόχωλος montana & pratensis, Col.

VI. Pilosella Syriaca.

Pilo-

Pilosella maxima Syriaca, Lob. Lug. Tab.
VII. Pilosella incana saxatilis lutea.
Auricula muris altera incana saxatilis frigidarum regionum, Col.

GNAPHALIUM.

ΓΝΑΦΑ'ΛΙΟΝ *Dioscoridi l.3.c.132. quod foliis ἀντὶ γναφάλου pro tomento, utantur: Et Plinio l.27.c.10. cui Gnaphalion, quod alii Chamæzelon vocant. Verùm apud Plinium l.24.c.19. habetur herba, Impia, incana, vocata rosmarini aspectu, thyrsi modo vestita atque capitata, unde alii ramuli assurgunt sua capitella gerentes, ob id Impiam appellatam, quoniam liberi supra parentem excellant, alii potius ita appellatam, quod nullum animal eam attingat, existimavêre: hæc Plinius. Sunt qui Gnaphalium vulgare esse velint, & esse quoque Centunculum ejusdem: Sic autem Plinius l.24.c.15. Itali Centunculum vocant, rostratis foliis ad similitudinem capitis penularum, jacentem in arvis, Græci autem Clematidem.*

I. Gnaphalium maritimum.
Gnaphaliũ, Matth. Lob. Lug. legitimũ, Clus. hist.
Gnaphalium marinum, Gesn. hor. Ad. Lob. ico.
(Cottonaria vulgi sive Bõbax humilis) Tab. Ger.
Gnaphalium marinum tomentosum, Lugd.
II. Gnaphalium latifolium Americanum.
Gnaphalium Americanum ἀργυροειδής, Clus. pan. & hist.
Gnaphalium latifolium peregrinum, Eyst.
Centunculi Americani nomine ex America accepimus, apud quos uti & in Brasilia, apud Toupinambaultios frequens est.
III. Gnaphalium vulgare majus.
Heliochrysos syl. Trag.
Gnaphalium, Fuch. Ges. hor. Tur. Lac. Cast.
Gnaphalium vulgare, Matth. Ad. Lob. Lugd. Tab.
Filago, Dod. ut: Ger.
Centunculus, Tur.
Tomentum, Cord. hist. Lon.
Impia Plinii, Ang. (& Cartafilago) Ges. hor.
Herba Impia, Cæs.
Gnaphalium vulgare minus, Thal.
IV. Gnaphalium medium.
Filago 4. Dod. gal. minor, Dod. lat. Lob. ico.
Gnaphalium medium, Tab. vulgare, Ger.
V. Gnaphalium minus latioribus foliis.
Gnaphalium Plateau 3. Clus. hist.
VI. Gnaphalium minus repens.
Gnaphalium minimum, Lob. ico. minus, Tab.
Filago minor, Ger.
Hoc etiam duarum solùm unciarum reperitur.
VII. Gnaphalium roseum sylvestre.
IIX. Gnaphalium roseum hortense: utrumque in Prodromo descriptum.
IX. Gnaphalium majus lato oblongo folio.
Gnaphalium 2. Plateau, Clus. hist.
X. Gnaphalium majus angusto oblõgo folio.
Heliochrysos sylvestris, Trag.
Filaginis altera species, Dod. ut:
Filago Germanica alia secundum folia florida, Ad. Lob. ico.
Gnaphalium vulgare majus, Thal.
XI. Gnaphalium majus angusto oblongo folio alterum.
Pseudoleontopodium Matthioli, Lugd.
Gnaphalium Anglicum, vel Belgicum folio longiore, Ad. Lob. ico.
Chrysocome Germanica, Lob. obs.
Chrysocome lanuginosa, an Impiæ species, Lugd.
Gnaphalium majus, Tab. Anglicum, Ger.
Gnaphalii genus, Clus. hist.
Leontopodium alterum vulgare, Matth. Camer.
an Herba Impia in montibus, Cæs.
an Chrysocome & Chrysitis, Cast.
Hoc cum à priore parum differat, qui voluerit, idem dicat.

Gnaphalium montanum.

I. Gnaphalium montanum flore rotundiore.
Lagopus secundus, Trag.
Auricula muris, Lon. quarta, Trag.
Pilosella minor, Fuch. Dod. gall. Lugd. Thal.
Lagopiron Hippocratis, Ges. animal.
Gnaphalii genus, Ges. col.
Gnaphalium montanum purpureum & album, Ad. Lob. Tab. Ger.
Gnaphalium montanum suaverubens, &
Gnaphalium montanum variegatum, Eyst.
Variat floribus candidis, subpurpureis, roseis, ex candido & rubro mixtis.
II. Gnaphalum montanum lõgiore & folio & flore.
Gnaphalium montanum purpureum, & suaverubens, Lob. ico. Tab. Ger.
Gnaphalium montanum Dalechampii, Lugd.
Pilosella minor, Dod. Clus. hist.
Variat ut prior floris colore; hinc duæ icones apud Lob. Tab. Gerard.

III. Gna-

III. Gnaphalio montano affinis Ægyptiaca.
Baccharis Rauwolfii, Lug.ap.Cluf.hift.
IV. Gnaphalium alpinum magno flore, folio oblongo.
an Leontopodium Diofcoridis?
Leontopodium verum, Matth.
Leontopodium Matthioli, Lugd.Tab.
Leontopodium, Dod.Caft.
Leontopodium five pes leoninus, Ad.
Gnaphalium alpinum, Ger.def. Cluf.pan. & hift.
V. Gnaphaliũ alpinũ magno flore folio brevi.
Leontopodium five pes leoninus, Lob.Tab.Ger.
Idem cũ priore cenfet Lugd. at cùm illud radicẽ habeat magnam, quafi fquãmofam, folia oblonga: hoc verò radicẽ tenuẽ, foliaq; brevia, differre ftatuimus.
VI. Gnaphalium alpinum minus.
Leontopodium parvum, Lob.Lug.Tab.Ger.def.
Pilofella minor altera, Dod.

LEONTOPODIUM.

ΛΕΟΝΤΟΠΟ'ΔΙΟΝ *Diofcorides l.4.c.131. duorum dicit generum & ad amatoria valere, &c. Plinius l.26.c.8. Leontopodii quidem meminit, fed à Diofcoridis diverfum cenfemus: Diofcorides fortè de Gnaphalio alpino intelligendus: quod Gnaphalium à Plinio l.27.c.8. Cemos appellari nonnulli exiftimant.*

HELICHRYSUM.

Ε'ΛΙ'ΧΡΥΣΟΝ *aut* Χρυσάνθεμον *&* Ἀμάραντον *Diofcoridi l.4.c.57. ubi folia Abrotano fimilia & umbellam auream tribuit. At Theophrafto l.9.c.21.* Ἑλειόχρυσος, *id eft, aureum colorem habens, (Aureliã Gaza vertit) aliis Coma aurea. Plinio l. 21.c.25. Heliochryfum, quod alii Chryfanthemum, & quæ Diofcorides habet.*

I. Elichryfon foliis Abrotani.
Helichryfum, Matth.def.Caft.
Helichryfum Creticum, Matth.ep.ico.
an Helichryfon quod vulgo in Creta, Lagochimithia, quod leporibus cubilia grata præbeat, appellare folent, Bellon.
Elichryfon, Ang.Lac.Dod.Lob.Cluf.hifp.& hift. Lugd.Cam.
Heliochryfon, Ad.
Helichryfum 1.& Helich.1.altera icon, Tab.
Coma aurea & Helichryfon, Ger.
Varietas in foliis advertitur: hinc duæ figuræ apud Taber.& Gerardum.
II. Elichryfum foliis oblongis Stœchadi citrinæ fimilis, Dod.
Helichryfum, Cam.ep.ico.
Chryfocome peregrina, Eyft.
III. Elichryfum foliis oblongis paucis Stœchadi citrinæ anguftioribus.
Helychryfum Creticũ, Matth.def.Lug.Cam.ep.
IV. Elichryfum feu Stœchas citrina anguftifol.
Amaranthus luteus, Fuch.Lac.Lon.citrinus, Tur.
Stœchas citrina, Matth. Lac. Gef.hor. Dod.Caft. Lugd.officinarum, Tab.defc.
Ageratum Aurelia, Dod.gal.
Helichryfum, & Amaranthus Galeni, Cæf.
Chryfocome aureáve coma, Ad.Lob.
Chryfocome prima vulgaris, Cluf.hift.
Coma aurea, Lob.ico.
V. Elichryfum Orientale.
an Chryfocome Diofcoridis l. 4. c. 55. & Plinii, cui & Chryfitis l.21.c.5. in Phytopinace, Matthiolo & Prodromo defcriptum.
Stœchas citrina comis grandioribus, Cam.ep.
Eliochryfum, Belli ep.1.ad Clufium.
Helicrhyfum Creticum, Eyft.
VI. Elychryfum Creticum.
Chryfocome 5. vel Cretica, Cluf.hift.
VII. Elichryfon five Stœchas citrina latifolia.
Amaranthus & Heliochryfos primus, Trag.
Amaranthus luteus primus, Tab.
Chryfocome five Amaranthus luteus, Ger.
Variat latioribus & oblongioribus foliis: hinc tres icones,
Amarãthi lutei 1.2.& 3.apud Tab. Et apud Ger.fub Chryfocome, Amarantho Galeni & Heliochryfo fylveftri.
IIX. Elychryfum fyl.latifoliũ capitulis cõglobatis.
Chryfocome & Helichryfos fyl. Lob.ico.
Chryfocome montana, Cæf.
Chryfocome altera, Cluf.hifp.tertia, peregrina fecunda, Eid.hift.
Chryfocome, Tabern.Ger.
IX. Elychryfon fyl. anguftifolium capitulis conglobatis.
Stœchas citrina altera, Ad.Lob.ico.Lugd.
Ageratum aliud quorundam, Lugd.
Chryfocome, Cæf. altera, peregrina 1.Cluf.hift.

Elichry

Elichrysum Creticum, Cam.
Stœchas citrina, sive Chrysocome Monspeliaca, Tab.
X. Elichrysum syl. flore oblongo.
Stœchas citrina altera inodora, Ad.Lob.ico.Lug.
Gnaphalium marinum Dalechampii, Lugd.
Chrysocome latioribus foliis, Cæs.
Chrysocome quarta, peregrina 3. Clus.hist.
XI. Elichryso syl. flore oblongo similis: in Phytopynace & Prodromo describitur.
XII. Stœchas viridis capitulo oblongo.
Stœchas viridis Dalechampii, Lugd.

CONYZA.

KO'NYZA Dioscoridi l.3.c.136. sic forte dicta, quòd κώνωπας, seu culices, suo lentore capiat: apud Theophrastum 6.hist.1.& 2. Pulicariam Gaza vertit. Plinio l.21.c.10. Conyza.

Genera tria Dioscoridi: parva, quæ odore præstantior: major, gravi odore: tertium genus medium inter illas, injucundioris odoris, &c: Theophrasto plura genera, mas & fœmina: hæc minor, illa major. Plinio genera duo mas & fœmina, in folio differentia, &c.

I. Conyza mas Theoph. major Dioscoridis.
Conisa magna, Tur.
Conyza major, Clus.hisp.Dod.Cæs.Cast.Cam.
Conyza magna, Lugd.
Conyza major vera, Ad.Lob.ico.
II. Conyza major altera.
Conyza major Dioscoridis Rauwolfii, Clus. hist.
Conyza Syriæ, Lugd.append.
III. Conyza fœmina Theoph. minor Dioscoridis.
Conyza minor vera, Ges.ap.Ad.Lob.ico.Lug.
Conyza minor, Clus.hisp.& hist. Cæs.Cast.
Conyza minor, & Eupatorium Mesues, Col.
Conyza minor altera, Dod.
IV. Conyza minor exotica.
Conyza minor Boëtica, Clus. cur.post.
V. Conyza Salviæ odorem spirans.
Planta Bantanica, Clus.exot.l.4.c.23.
VI. Conyza major vulgaris.
Conyza major, Trag. Matth. Dod. gal. Ges.hor. Lac.Lon.Cast.Lugd.
Conyza major altera, Dod.
Conyza Helenitis, Cord.hist.Thal.
Baccharis, Matth.Lac.Lon.Tab.
Baccharis Monspeliensium, Ges. hort. Ad. Lob. Lug.Cam.Ger.
VII. Conyza pannonica lanuginosa.
Conyza tertia Pannonica, Clus.pan.
Conyza 3. Austriaca, legitima fortè Diosc. Eid. hist.
IIX. Conyza cærulea acris.
Tinctorius flos alter, Trag.
Erigeron tertium, Dod.gal.quartum, Eid.lat.
Dentelaria, Ges.hort.
Conyza muralis, Eid.col.
Conyzoides cærulea, Ges.col.Cord.
Conyza odorata, Lugd.
Conyzæ genus tenuifolium, Thal.
Conyza cærulea, Tab.
Amellus montanus, Col.
Variat foliis, in altera brevioribus & latioribus: in altera longioribus & angustioribus: est & altera erecta, altera repens: flore cæruleo, qui in pappum vel album, vel rufescentem abit.

Conyza montana.

I. Conyza cærulea alpina major: quæ 1. in Prodromo.
II. Conyza cærulea alpina minor: quæ 2. in Prodromo.
III. Conyza alpina pilosissima.
Conyza Helenitis pilosa, Lob.ico.
IV. Conyza incana.
Conyza Helenitis mellita incana, Lob.ico.
V. Conyza montana foliis glutinosis pilosis.
Conyza montana Myconi, Lugd.
VI. Conyza montana lutea, foliis oblongis.
Hæc duplex à Thalyo proponitur, nomine
Conyzæ majoris montanæ, &
Conyzæ majoris alterius: hujus posterioris figura à Camerario in suo horto exhibetur.
VII. Conyzis affinis.
Britannica Gesneri & Lugd, Ad.Lob.ico.
Britannica vera Dalechampii, Lugd.
Bellis lutea Dalech. Lugd.

Conyza palustris.

I. Conyza media Asteris flore luteo, vel tertia Dioscoridis.

Calaminthæ tertium genus, Fuch.
Conyza, Cord.in Diosc.Tab.altera,Tur.
Conyza media, Matt.Dod.ut: Lac.Ad.Lon.Lob. Lugd.Eyst.
Conyza 3.Matth.ep.Ang.Cast.3.aquatica.Ges.h.
Conyza 3. vulgaris, Clus.pan.media vulgaris, Eid.hist.
Conyza aquatica, Thal.
Conyza major, Ger.
Mentha lutea, Lon.
Asteri Attico similis altera quæ Cunilago, Cæs.
Cunilę tertiũ genus,quę Cunilago Plin.l.20.c.16.
II. Conyza major flore globoso.
Conyza minor, Trag.Matth. Dod.gal.Lac.Cast. Lugd.Tab.Ger.
Conyza prima, Ang.minor seu fœmina,Lon.
Conyza minima,Ad. (sive Pulicaria) Lob.Dod. Lugd.Thal.
Psyllium,Cord.hist.ico.Conyza,Eid.
Major est & minor.
III. Conyza aquatica laciniata.
Conyza Helenitis foliis laciniatis,Lob.ico.
Conyza Helenitis, Dod.belg.
IV. Conyza palustris serratifolia.
Conyza aquatica, & aquatica foliis serratis, Ges. hor.& col.
Conyza maxima serratifolia, Thal.
Lingua major Dalechampii,Lugd.
Conyza quarta, Cam.ep.
Consolida palustris, Tab.
Solidago Sarracenica, Ger.
V. Conyza aquatica, Asteris flore aureo: quæ 3. in Prodromo.
VI. Conyzæ affinis Germanica.
Solidago Sarracenica tertia, Trag.Lon.
Herba vulneraria ad fluvium Ptrim,Trag.
Consolida Sarracenica tertia, Tragi.Lugd.
Conyzæ nomine posita in Cordi historia.

ASTER ATTICUS.

ἈΣΤΗ'Ρ ἈΤΤΙΚΟ'Σ *Dioscoridi l.4.c.120. florem habet in cacumine purpureum, aut luteum, per ambitum anthemidis capituli modo divisum, foliolis stellæ modo radiatis. Plinio l.27.c.5. Aster, ab aliquibus Bubonium appellatur, quoniam Inguinum (sc. inflammationi) præsentaneum remedium est: in cacumine capitula stellæ modo (hinc Asteris nomen) radiata, &c.*

Aster Atticus luteus.

I. Aster luteus foliolis ad florem rigidis.
Aster Atticus alter,Matth.Lugd.
Aster Atticus verus, Ang.Ges.hor.
Aster, sive Stella Attica Monspeliensium aureo flore, Ad.
Aster Atticus, Lob. (cui & Inguinaria) Ger.luteus, Cam.
Aster Atticus primus flore luteo, Clus. hisp. vel Aster atticus legimus, Clus.hist.
Aster acticus,Cæs.
Aster luteus alter, oculus Christi minor,Lugd.
Oculus Christi, Eid.
Aster atticus Massilioticus, Tab.
Est latifolius: est & angustifolius.
II. Aster atticus foliis circa florem mollibus.
Aster cernuus, Col.
Baccharis vel Carpesium Alpini, quo nomine accepimus.
III. Aster luteus radice odora.
Incensaria, Cæs.
Asteris altera species Apula, an Baccharis, Col.
Baccharis vera Dioscoridis,Malocho,hoc nomine accepimus.
an Aster luteo flore, Cam.ep.
IV. Aster luteus major foliis succisæ.
Aster primus, vel pannonicus major, Clusius pan.
Aster tertius sive Austrieatus 1. Eid.hist.
V. Aster luteus hirsuto Salicis folio.
Aster pannonicus tertius, Clus.pan. at quintus, in hist.
Aster flore luteo, Tab.
Aster hirsutus, Ger. ico.
VI. Aster montanus luteus Salicis glabro folio.
Aster atticus secundus, Clus.pan. at quartus sive Austriacus secundus, Eid.hist.
Bellis lutea, Lugd.
Bubonium luteum, Tab.
Aster Italorum, Ger.
VII. Aster luteus folio glabro & crenato.
Aster Italorum, Ad. Lob.
Aster atticus,Dod.atticus Italorum, Clus.pan.
Aster octavus Italorum, Eid.hist.ico.
IIX. Aster luteus angustifolius.
Aster conyzoides Gesneri, Lob.Lugd.
Aster acticus tertius, Cæs.

IX. Aster

IX. Aster luteus linariæ rigido glabro folio.
Aster atticus quartus, Clus.pan.desc.
Aster sextus, Austriacus 4. Eid.desc.
X. Aster montanus luteo magno flore.
Aster montanus, Ad.Lob.ico.Ger.
Aster montanus luteus mas, Tab.
Aster acticus alpinus foliolis luteis, Cæs.
XI. Aster atticus luteus montanus villosus magno flore.
Aster montanus hirsutus, Ad.Lob.ico.Lugd.
Aster luteus sive oculus Christi minor, Eid.
Aster montanus luteus fœmina, Tab.
XII. Aster luteus supinus.
Aster atticus supinus, Clus.hisp. (at in hist. secundus) Dod.Lob.Lugd.
Aster atticus repens, Cam.

Aster Atticus cæruleus.

I. Aster atticus cæruleus vulgaris.
Tinctorius flos primus, Trag.
Aster atticus, Matth.(cui & Amellus) Fuch.Dod. gal.Cord.in Diosc.& hist.desc.Gesf.hor. Lac.Lon. Clus.pan.Cast.Lugd.
Aster Atticus, Amellus non est, Guil.
Aster atticus purpureus, Fuch.ico.
Aster atticus 1. Dod. cæruleus, Thal.Cam.
Aster Italorum purpurascens, Lob.
Aster cæruleus Italicus, sive 8. Clus.hist.
Aster atticus minor flore cæruleo, Eyst.
Hujus differentiæ duæ: est latifolius & angustifolius & hujus pumilum genus: Sic qui maturius floret, minùs altè assurgit, quàm qui seriùs: communiter cæruleis, aliquando purpureis foliolis orbis luteus cingitur: rarissimè totus albus reperitur. Aliquando caulibus est altioribus & foliis latioribus, qui dicitur
Aster atticus major flore cæruleo, Eyst.
II. Aster hirsutus Austriacus cæruleus magno flore, foliis subrotundis: in Prodromo descriptus.
III. Aster montanus cæruleus magno flore, foliis oblongis.
Aster atticus quintus, sive Amellus alpinus, qui Virgiliano respondere videtur, Clus.pan.
Aster septimus sive Austriacus 5. vel Aster alpinus cæruleo flore, vel.7. Eid.hist.
Aster purpureus montanus, Lugd.
an Anthyllidi secundæ similis, Cæs.
Magnitudine variat: nam in monte Jura, duarum triumvé unciarum reperitur, cum alias palmam superet.
IV. Aster atticus alpinus alter.
Aster atticus cæruleus alpinus, Cam.ep.
Est omnino minor vulgari, & interdum globuli tumentes villosi foliolis ad radicem adnascuntur.
V. Aster Tripolii flore.
Aster minor Narbonensium Tripolii flore, Linariæ folio medio purpureus, Ad.Lob.ico.
Aster Linariæ foliis Narbonensis, Lob.
an Anthyllis altera, Cæs.

TRIPOLIUM.

ΤΡΙΠΟ'ΛΙΟΝ (*quasi dicas ter canum seu canescens*) *Dioscoridi l.4. c.135. cujus flores* (*ut tradunt, inquit*) *colorem ter die mutent, manè candidi, meridie purpurei, serò punicei conspiciuntur.*

I. Tripolium majus cæruleum.
Tripolium, Dod. ut: Lugd. Cam.
Tripolium littorum, Ad.
Tripolium vulgare, Lob.Lugd. Eyst.
Amelli species palustris, Col.
Flos purpureus, medio luteus aut croceus: aliquando in eodem medio & luteus & puniceus, ambitu purpureo, qui colores in omni flore senescente conspiciuntur. Luteis etiam floribus Lobelius observavit: Foliis quoq; in summitate profundè in aliquot serras divisis notavimus.
II. Tripolium minus: & Lob.& Lugd.
Magnitudine solùm à priore differre videtur.
III. Tripolium minus alterum.
Anthyllis minor, Cord.obs.
Tripolium minus, Cam.

ALISMA sive DAMASSONIUM.

ΑΛΙΣΜΑ *sive* ΔΑΜΑΣΣΟ'ΝΙΟΝ *Dioscorides l.3.c.169. foliis dicit plantaginis sed angustiorib. &c. quem Plinius imitatus l.25.cap.10. cui duplex, alterum laciniosis angustis, alterum majoribus foliis in sylvis, &c. Quid verò sit, magna inter authores controversia, aliis Plantaginem, aliis Calceolum Mariæ, aliis*

Digitalem, aliis Mentham græcam, aliis aliam statuentibus. Verùm cogitandum, an non Dioscoridis & Plinii primum Alisma, sit Sanicula alpina, quæ Auricula Ursi dicitur: quemadmodum Plinii secundum, ipsum Verbasculum. In Phytopynace duplex Alisma proposuimus: primum sub Alismate folio glabro, quod nunc ad Gentianas retulimus: alterum folio hirsuto, de quo inter Doronici species egimus.

VIRGA AUREA.

VIRGA AUREA, *quæ à forma & floris colore luteo nomen habet, ab aliis propter vires & Solidago & Consolida vocatur. Quibusdam Panax Chironium Theophrasti 9.hist.10. & Plinii l.25.c.4. Panax Pharnacium & Phanax Chironium folio Lapathii, censetur: aliis Cunilago Plinii, Panaces dictum: & quia folia aliquando maculata observantur, sunt qui Leucographin Plinii, l.27.c.11. autument.*

I. Virga aurea major, vel Doria.
Doria, fortè Panaces Chironium, Gesf.hor.
Dorea Narbonensis, quasi Aurea, Ad. Eyst.
Herba Doria, Lob.Cæs.
Dorea sive herba aurea, Lugd.
Limonium aliud, Lugd.
Panax Chironium Theophrasti, Tab.
Herba aurea Ponæ & Lobelii, Lugd.

Variat foliis, iisque integris non serratis, qualia sunt cum primum erumpunt, & cum in hortis colitur: vel serratis, aculeo folii summitati insidente, quemadmodum Monspessuli observavimus: hinc duæ figuræ in Lobelii iconibus & in Lugdunensi historia.

II. Virga aurea latifolia serrata.
Virga aurea, Cam. ep. Thal. Villanovani, Ger.
Virga aurea vulgo dicta, Cæs. serratis foliis, Tab.
Virga aurea altera serrato folio, Lob.
Virga aurea margine crenato, Dod.
Virga aurea altera, Lugd.
Virga aurea minor laciniatis foliis, Cam.
an Consolida Sarracenica major, Lugd.

Variat foliis longioribus, latioribus, brevioribus, serratis tamen: & quandoq; folia lineis albis notantur.

III. Virga aurea angustifolia serrata.
Solidago, Ang.
Solidago Sarracenica, Trag. Fuch. Dod. ut: Lon. Ad. Lob. Lug.
Virga aurea, Gesf.hor.
Consolida Sarracenica, Thal. Eyst.
Consolida aurea, Tab.
Herba Doria, Ger.ico.

Est latioribus & angustioribus foliis: ex Anglia habemus folio niveo & bicolore.

IV. Virga aurea angustifolia minus serrata.
Virga aurea, Matth. Dod. ut: Lon. Lugd. (qui & Matth. & Dodonæi figuram exhibet) Cast. Ger. Eyst.
Virga aurea Villanovani, Ad. Lob.
Virga aurea foliis non serratis, Cam.ep.
Virga aurea Broccenbergensis, Thal.
Virga aurea major angustifolia, Cam.
Virgæ aureæ alterum genus, Cæs.
Leucographis Plinii, Ang.
Symphytum petræum 3. Tab.

Variat foliis, quæ sæpe sine crenis, aliquando saltem minus conspicuis serrata sunt: sic foliis oblongis, aliquando subrotundis & flore luteo, rarius albo: hinc tres figuræ apud Tabernæm. Symphyti petræi 1.2.& 3. nomine.

V. Virga aurea magno flore.
Consolida aurea nemorum, Limonii folio, Ad. Lob.ico.

VI. Virga aurea montana serrata magno flore, quam Plantaginis alpinæ nomine in summitate montis Calcaris circa tuguriola collectam, habemus.

SECTIO QUARTIA.

VERBENA; SUCCISA; SCABIOSA; JACEA; STOEBE; CYANUS; TRAGOPOGON; SCORZONERA; Caltha; Helenium; Flos Solis.

VERBENA.

ἹΕΡΑ' ΒΟΤΑ'ΝΗ *sive* ΠΕΡΙΣΤΕΡΕΩ'ΝΑ *(apud Pausaniā ἀερισερεῶν) folia habet quernis similia, sed angustiora minoraq; colore aliquatenus glauco &c. Sacra herba dicta, quod in expiationibus ad amuleta sit peruti-*

sit perutilis, Dioscoridi l.4.c.61. Sic verò Plinius l.25.c.9. Nulla Romana nobilitatis plus habet, quàm Hierobotane: aliqui peristereôn, nostri Verbenacam vocant: hac est, quam legatos ferre ad hostes indicavimus: hac Jovis mensa verritur, domus purgantur lustranturq́.

Genera ejus duo sunt Plinio l.c. foliosa, quam fœminã putant: mas rarioribus foliis, &c. folia minora quàm quercus colos glaucus, &c. quidam unum omnino genus faciunt, quoniam utraq; eosdem effectus habeat, &c.

I. Verbena communis cæruleo flore.
Verbena mascula, Brunf.
Hierobotane mas, Eid.
Columbaris, Herm. Barbaro.
Verbena, Gesf. hor. Lon. recta, Trag.
Verbenaca, Matth. Lac. Cast. vulgaris, Lugd.
Verbenaca supina (& fœmina) Fuch. Cord. in (Diosc.
Verbena sive Verbenaca, Guil. pap.
Verbenaca recta, Dod. ut: Lugd. Tab.
Verbena communis & sacra recta, Ad. Lob.
Verbenaca fœmina, Cæs. Cam. vulgaris, Clus. hist.
Herba sacra, Ang. Tur.
Floribus est cæruleis, quandoque albidis.

II. Verbena tenuifolia.
Verbenaca supina, Clus. hisp. Dod. Lugd. Tab.
Sacra Verbena Hispanica minor, Lob.
Verbena supina, Clus. hist.

III. Verbena Peruana, quæ Hispanicæ similis, ex Monardi, Lugdunensis refert.

IV. Verbena nodiflora, in Phytopinace, Matthiolo & Prodromo descripta.
Verbenaca nodiflora, Imperato.

SUCCISA seu MORSUS DIABOLI.

SUCCISA dicitur, quod ejus radices circumrosa sint: vulgus enim credit, Dæmonem cum tanta efficacia radicem hominibus invideat: eam statim ubi succreverit, undique circumrodere: quare Morsus diaboli dicitur. Sunt qui Geum veterũ censent: at Columna videtur Pycnocomon Dioscoridis l.4.c.176. aliis Nigina Plinii l.27.c.12. Herba, inquit, qua vocatur nigina, tribus est foliis longis intubaceis: Alii ad Scabiosas: alii ad Jaceas referunt.

I. Succisa glabra.
Jacea nigra, Brunf.
Morsus diaboli, Eid. Trag. Dod. gal. Gesf. hor. Lac. Ad. Lob. Lon. Lugd. Cam. Tab. Ger.
Succisa, Matth. Fuch. Dod. Cast.
Scabiosa folio integro, Cæs.
Pycnocomon, Col.
Foliis est glabris & integris, rarius laciniatis: floribus cæruleis, rarius purpureis, vel incarnatis, rarissimè albis: est etiam major & minor.

II. Succisa hirsuta, q̃ à priore sola hirsutie differt.
Morsus diaboli hirsuta rarior, Gesf. hor.

SCABIOSA.

SCABIOSA, aliis à scabro herba habitu (quod vulgata convenit) aliis quòd scabiei medeatur, quod vox Psora prætendere videtur: quare Ψώρας Aëtii aliqui censent: Sunt qui ad Stœben Dioscoridis l.4.c.12. referant.

Scabiosa pratensis & arvensis.

I. Scabiosa pratensis hirsuta, quæ officinarum.
Scabiosæ primum genus, Trag.
Scabiosa, Lac. des. Lon. vulgaris, Fuch. cõmunis, Dod. gal.
Scabiosa altera cãpestris seu segetũ, Lob. ico. Ger.
Scabiosa major, Cast. arvensis, Tab. vulgaris, Eyst.
Scabiosa folio sciſſo, Cæs.
Scabiosa major flore ex cæruleo purpureo, Tab.
Huc referenda est
Scabiosa major satorum vulgatior, Ad. Lob.
Scabiosa vulgaris major, Dod. Lugd.
Scabiosa disſectifolia major, Thal.
Variat foliis modo crasſius, modo tenuius utrinque divisis: flore ex cæruleo, purpureo, vel brasilico colore tincto: hinc duæ apud Taber. & Gerardum figuræ.
Scabiosa major, flore ex cæruleo purpureo, Tab.

II. Scabiosa major squammatis capitulis.
Scabiosa, Brunf. quinta, Trag.
Scabiosa major, Matth. Lugd. Cam. Clus. hist.
Jacea nigra major laciniosa, Ad.
Scabiosa major flore purpureo, Tab. Ger.
Cyanus syl. major arvensis, Thal.
Floribus est ex purpura subrubentibus: reperitur floribus paucioribus, minoribus, flore candido: foliis altera latioribus, altera angustioribus.

III. Scabiosa major altera, squammatis capitulis, sive Jacea rubra latifolia laciniata.
Jacea tertia, Tab.
Jacea major, Ger.

IV. Scabiosa fruticans latifolia alba.
Scabiosa nona sive æstivalis, Clus. hist.
Flos vel candidus, vel cæruleis staminibus or-

natur, vel livet, vel ad cæruleum inclinat.

V. Scabiosa fruticans angustifolia alba.
Scabiosa montana calidarum regionum, Ad. Lob. Lugd.
Scabiosa quarta & major Pannonica, Clus. pan.
Scabiosa major Pannonica albo flore, vel. 8. Eid. hist.
Scabiosa maxima leucanthemos, Cam.
Scabiosa montana, Tab.

VI. Scabiosa angustifolia alba altera.
Scabiosa major alba, Tab.
Scabiosa montana, Ger. ico.

VII. Scabiosa multifido folio flore flavescente.
Scabiosa tertia, Clus. pan.
Scabiosa septima vel ὀχρολευκῷ flore, Eid. hist.
Scabiosa tenuifolia, sive major, sive 7. Thal.
Scabiosa lutea è Thuringia, Cam.
Scabiosa Pannonica fl. albo, Eyst.

IIX. Scabiosa flore globoso niveo.
Scabiosa alba in hortis Belgii, Clus. hist.
Scabiosa Belgica fl. albo, Eyst.

IX. Scabiosa alba gemino capite.
Scabiosa alba gemino tergeminóve capite, Clus. hist.

Flore purpurascente, vel incarnato, huic non absimilem, in Bavaria Camerarius observavit.

X. Scabiosa prolifera folio latiore.
Scabiosa prolifera, Lob. ico. Tab. prolifero flore, Clus. hist.

XI. Scabiosa prolifera foliis Gingidii: quæ 3. in Prodromo.

XII. Scabiosa tenuifolia prolifera minor.
Scabiosa tenuifolia minima prior, Eyst.

XIII. Scabiosa folio Sinapi syl. quæ 2. in Prodromo.

Scabiosa montana.

I. Scabiosa alpina foliis Centaurii majoris.
Scabiosa alpina maxima, Ad. Lob. ico. Tab.
Centaurium nothum Dalechampii, Lugd.
Scabiosa alpina Centauroides, Cam. Eyst.

II. Scabiosa montana glabra, foliis Scabiosæ vulgaris.
Scabiosa secunda vel alpina, Clus. pan.
Scabiosa quinta sive montana, Eid. hist. desc.

III. Scabiosa montana Dentis leonis folio: quæ 4. in Prodromo.

IV. Scabiosa montana latifolia non laciniata rubra & prima.
Scabiosa latifolia purpurascente flore, Clus. pan. sive 4. Eid. hist.

V. Scabiosa latifolia rubra nõ laciniata secunda.
Scabiosa prima, vel latifolia rubro flore, Clus. pan.
Scabiosa rubra Austriaca, Lob. ico.
Scabiosa integrifolia prima, Thal.
Scabiosa tertia vel latifolia Pannonica rubro flore, Clus. hist.
Scabiosa Succisæ similis, Cæs.
Scabiosa latifolia septima, Tab.

VI. Scabiosa Virgæ pastoris folio.
Scabiosa latifolia peregrina, Tab.

VII. Scabiosa argentea angustifolia: quæ 6. in Prodromo.
an Scabiosa gramminea folio argenteo flore purpureo, Cam.

IIX. Scabiosa montana minor capitulo squamoso.
Scabiosa montana omnium minima, Adv. Lob. ico. Lugd.
Scabiosa æstiva minor, Lob.
Scabiosa montana minor septima, Tab.

Scabiosa capitulo globoso.

I. Scabiosa peregrina rubra capitulo oblongo: quæ 1. in Prodromo.
Scabiosa Indica sive sexta, Clus. hist.
Scabiosa Indica flore saturatè rubro, &
Scabiosa Indica flore dilutè rubro, Eyst.

Hanc foliis in tenuiores lacinias divisis, floreque minore & rubro, nomine Scabiosæ nigræ odore Zibethi, ex horto Patavino habemus.

II. Scabiosa capitulo globoso major.
Scabiosa quinta & sexta, Trag.
Scabiosa minor, Matth. Lob. (cui & Columbaria) Lugd. Cast.
Scabiosa minor lævis, Ges. hor.
Scabiosa media, Dod.
Scabiosa media serrato angustifolio, flore globulariæ. Ad.
Scabiosa 20. fœmina herbariorum, Tab.
Scabiosa foliis bellidis sylvestris majoris, major. Thal.
Scabiosa quinta sive montana, Clus. hist. ico.
Phyteuma Dioscoridis, Col.

III. Scabiosa capitulo globoso minor.
Scabiosæ foliis bellidis species minor, Thal.
Scabiosa minor 1. 2. 3. 5. Tab.
Scabiosa media, minima, minor & major, Ger. ico.
Scabiosa angustifolia flore subcæruleo, Eyst.

Folio-

Foliorum diffectionibus variant, cum alteri ad medium nervum tenuissimè diffecta sint, alteri non item: tertia folia inferiora penitus diffecta non habet.

IV. Scabiosa capitulo globoso foliis in tenuissimas lacinias divisis
Scabiosæ tenuifoliæ species altera, Thal.
An Scabiosa tenuifolia flore cæruleo, Eyst.

V. Scabiosa minor capitulo globoso odoro.
Phyteuma minus, Col.

Scabiosa stellata.

I. Scabiosa stellata folio laciniato major.
Scabiosa Hispanica major, Clus.hisp.& hist. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Scabiosa peregrina, Dod. Cæs.
Scabiosa Hispanica, Cam. Eyst.

II. Scabiosa stellata folio laciniato minor, sive maritima.
Scabiosa Hispanica minor, Clus.hisp. & hist.
Scabiosa Hispanica minor, vel altera, Lugd.
Scabiosæ peregrinæ altera species, Dod.

Hæc si in hortis colatur pedalem altitudinem excedit.

III. Scabiosa stellata minima: quæ 5. in Prodr.

IV. Scabiosa stellata folio non diffecto.
Scabiosa peregrina, Lob. Lugd. Ger.
Scabiosa arborescens, Cæs.
Scabiosa peregrina foliis non diffectis, Tab.
Scabiosa arborea Cretica, Ponæ.

Habet Camerarius Scabiosam Gallicam folio oblongo, tenui, nigricante, nitido: sed nostræ folia incana sunt.

JACEA.

JACEA adeo Scabiosæ similis est, ut eam Scabiosam nominare soleant: sunt tamen qui velint Hyosiridem esse Plinii l.27.c.11. quam Intubo similem sed minorem, & tactu asperiorem, scribit.

Jacea non laciniata.

I. Jacea nigra pratensis latifolia.
Scabiosa vulgaris pratensis, vel 4. Trag.
Centaurii pratensis species, Ges.hor.
Gethia nigra Scaligeri, Eid.
Jacea nigra, Eid. Tab. Ger. fl. purpureo, Eyst.
Cyanus syl. angustifolius, Thal.
Jacea alia nigra, Lugd.
An Solidago Sarracenica altera, Lon.

Hujus folia inferiora quandoq; laciniata sunt: quæ & floribus albis pingitur in hort. Eyst.

II. Jacea nigra angustifolia, vel Lithospermi arvensis foliis: quæ 1. in Prodromo.

Variat: alia caule lævi eoq; cum foliis virente: alia caule aspero rufescente, vel molli tomento vestito, foliisque incanis.

III. Jacea fruticans pini folio.
Stœbe capitata rosmarini folio, Ponæ.
Chamæpitys fruticosa Cretica Belli, Eid.
Chamæpitys, Berthiolo.

IV. Jacea integrifolia humilis: quæ 2. in Prodromo.

V. Jacea nigra squammoso capite major.
Jacea Austriaca prima, Clus.pan.
Jacea squammato capite montana 1. Eid.hist.

VI. Jacea nigra squammoso capite minor.
Jaceæ Austriacæ primæ aliud genus, vel Jacea montana squammoso capite minor, Clus.pan.
Jacea squammato capite montana 2. Eid.hist.

VII. Jacea latifolia capite hirsuto.
Jacea Austriaca secunda, vel Jacea montana villoso capite elatior, Clus.pan.
Jacea Austriaca villoso capite, sive 4. elatior, Eid. hist.
Jacea pannonica capitulo crispo, Cam. in Thal.
Cyanus syl. montanus integrifolius, &
Cyanus syl. κυανογλωσσοειδής, Thal.

IIX. Jacea angustifolia capite hirsuto.
Jacea montana villoso capite humilior, Clus.pan. vel quinta. Eid.hist.

IX. Jacea alba hirsuto capite.
Jaceæ Austriacæ majoris villoso capite flore albo, nomine, D. Furerus Northusâ misit.

Jacea laciniata.

I. Jacea nigra laciniata.
Jacea nigra, Dod. ut: Lugdunens. vulgaris, Ad. Lob.
Hyosiris Plinii, Ang.
Jacea Austriaca tertia, Clus.pan. at sexta in hist.
Jacea pannonica Clusii hirsuto capite, Cam.

II. Jacea humilis alba Hieracii folio.
Jacea pumila, Ad. Lob. ico.
Jacea humilis Hieracii folio, Lugd.

Flore est albo: aliquando ex cæruleo obsoleto purpurascit: Est major & minor.

III. Jacea laciniata squammata.

Jacea

Jacea squammato capite tertia Cretica, Clus. hist.

IV. Jacea laciniata lutea.

Jacea montana minima tenuifolia, Col.

V. Jacea latissimo laciniato folio: sub Jacea Babylonica in Prodromo descripta.

Jacea laciniata capite spinoso.

I. Jacea capite longis aculeis spinoso: quæ 3. in Prodromo.

II. Jacea lutea spinosa Centaurioides.

Jacea lævis maxima centaurioides Apula, Col.

III. Jacea lutea capite spinoso.

Jacea major lutea, Ad. Lob. ico. Lugd. Tab. Ger. Eyst.

Jacea lutea, Clus. hisp. & hist. Lugd. desc.

Spina solstitialis altera, Dod.

Carduus stellatus capitulis spinosis, Lob.

Carduus eriocephalus Dodonæi, Lugd. ico.

IV. Jacea Cyanoides echinato capite.

Jacea major folio multum lacinioso, Ad.

Jacea major, Lob. Lugd.

Cyanoides flos, Dod.

Cyanoides major, Tab.

Jacea montana echinato capite, Clus. pan. & hist. sive 7.

Stœbe Salmantica 2. Clus. hist. ico.

Flos purpurascens, rarius albus: rarissimè luteus.

V. Jacea foliis Seridis candicantibus, purpurea.

Jacea altera, Clus. hisp.

Jacea purpurea Valentina muricato capite, Clus. hist.

VI. Jacea laciniato Sonchi folio, sive Jacea latifolia purpurea capitulo spinoso: quæ 4. in Prodromo.

VII. Jacea minor foliis aculeatis: Cyani majoris nomine missa.

Jacea laciniata incana.

I. Jacea tomentosa capitulo spinoso: quæ 8. in Prodromo.

II. Jacea montana incana mollis capitulis hispidis: quæ 6. in Prodromo.

III. Jacea montana incana aspera capitulis hispidis: quæ 5. in Prodromo, qui volet has duas conjungat.

IV. Jacea montana candidissima Stœbes foliis, quæ in Phytopinace & Matthiolo sub Jacea incana laciniata: at in Prodrom. sub 7. describitur.

V. Jacea montana incana capite pini.

Chamæleon non aculeatus, Ad. Lob. ico.

Jacea montana, sive acanophora, Lugd.

Jacea alia pumila sive varia, Cam.

VI. Jacea montana incana odora.

Jacea montana Narbonensis, Lob.

Jacea muscata & quinta, Tab.

Jacea montana, Ger.

Jacea oleæ folio.

I. Jacea incana cyani capitulis.

Jacea incana altera Cyani aut Jaceæ capitulis, Ad.

Stœbe incana altera, Lob. ico.

Jacea incana, Lugd.

Cyano similis quædam, Cæs.

II. Jacea oleæ folio capitulis simplicibus.

Ptarmica altera, Matth. Lugd.

Ptarmica, Lac. Cyano similis, Cæs.

Ptarmica Austriaca, Lob. Clus. pan. & hist. Dod. Cam. Ger.

III. Jacea oleæ folio minore flore.

Ptarmicæ Austriacæ species, Clus. cur. post.

IV. Jacea oleæ folio capitulis compactis.

Jacea pusilla incana altera folio oleæ, Lob.

Jacea incana folio oleæ, Lugd.

V. Jaceæ oleæ folio affinis.

Doricnyum Dioscoridis fortè, Ponnæ Ital. Lagochimicæ nomine, semine ab Honorio Belli ex Creta misso, in horto anno 1600. crevit.

STOEBE.

ΣΤΟΙΒΗ *vulgaris est notitia, Dioscoridi lib. 4. cap. 12. Plinio lib. 22. cap. 11. Stœbe quam aliqui Phleon: at lib. 21. cap. 15. quadam spinam in folio habet & in caule, ut Phleos quod aliqui Stœben appellavere: ob quam utriusque brevitatem quid statuendum sit, dubium sanè: nihilominus tamen recentiorum aliqui, subsequentibus plantis id nominis tribuunt, quod extrema folia utcunque aculeata sint, quas tamen alii ad Cyanos, alii ad Centauria propter amorem referunt, ad confusionem vitandam, Stœbes nomen servabimus.*

Stœbe

Stœbe foliis laciniatis.

I. Stœbe major foliis Cichoraceis, mollibus, lanuginosis.
Stœbe Salmantica prima, Cluſ.hiſp.& hiſt.
Stœbe Salmantica major, Lob.
Aphyllanthes prima, Dod.
Scabioſa, ſeu Stœbe Salmantica prior, Lugd.
Stœbe major, Tab.
Stœbe argentea minor, Ger.
Stœbe Hiſpanica, Cam.

II. Stœbe major foliis Erucæ mollibus lanuginoſis.
Stœbe Salmanticę primæ altera ſpecies, Cluſ.hiſp. Lugd.
Stœbe Salmantica ſecunda, Cluſ.hiſt.
an Stœbe argentea incana Aldroandi, Lob.
Aphyllanthes tertia, Dod.

III. Stœbe major calyculis non ſplendentibus.
Centaurium majus in muris, Geſ.hor.
Stœbe Salmanticæ alterius altera ſpecies, Cluſ. hiſp.Lugd.
Jacea, ſive Stœbe gallica, Cluſ.pan.
Stœbe Gallica & Auſtriaca elatior, Eid.hiſt.
Cyanus ſyl.tenuifolius, Thal.
Jacea alba, Lugd.

IV. Stœbe viridis calyculis argenteis: in Prodromo.

V. Stœbe calyculis argenteis.
Stœbe Salmantica altera, Cluſ.hiſp.Lugd.
Stœbe Salmantica tertia, Cluſ.hiſt.
Stœbe argentea Salmantica minor, Lob.
Aphyllanthes quarta, Dod.
Stœbe minor, Tab.
Stœbe argentea major, Tab.
an Stœbe, Ang.
an Papaver ſpumeum, Cæſ.

VI. Stœbe calyculis argenteis minor.
Jacea alba, Tab.
Jacea flore albo, Ger.

VII. Stœbe incana Cyano ſimilis tenuifolia.
Centaurii majoris ſpecies minor, Geſ.col.
Cyano minori ſimilis, Cluſ.pan.
Stœbe Auſtriaca humilis, Eid.hiſt.
an Papaver ſpumeum aliud in ſaxoſis, Cæſ.

IIX. Stœbe rubra Monſpeliaca parvis Cyani capitulis: vel Jacea rubra anguſtifolia laciniata.
Jacea rubra major lacinioſa, Lugd.

IX. Stœbe ſquammis aſperis.
Aphyllanthes ſecunda, Dod.

Stœbe non laciniata.

I. Stœbe ſpinoſa maritima.
Stœbe ex Cod. Cæſareo, Dod.
Stœbe peregrina, Cluſ.hiſp.ap.alt.auct.
Cyanus ſpinoſus Creticus, Ponæ Ital.

II. Sphœritis ex Cod.Cæſareo, Dod.quid?

CYANUS.

CYANUS, à floris cyaneo ſeu cæruleo colore, nomen accepit. Plinius lib.21.cap.8. de veſtium æmulatione cum floribus agens, ait, in nomine eſt & Cyani colos: & cap.11. Roſam, Cyanus excipit, Cyanum Amaranthus. At Hermolaus, Leucoium Dioſcoridis cenſuit: & Cæſalpino, Struthium apud Theophraſtum ex hoc genere videtur: verùm Columna, Papaver Heracleum Theophraſti & Dioſcoridis ſtatuit: Lobelius num Chondrillæ ſpecies ſit dubitat.

I. Cyanus montanus latifolius: vel Verbaſculum Cyanoides.
Verbaſculum, Trag.
Cyanus major, Matth.Dod.ut: Lob.Lugd.Caſt. Cam.Ger.Eyſt.
Cyanus major hortenſis, Ad.
Cyanus montanus, Geſ.hor.Tab.
Cyanus ſyl.Lon.flore grandi, Cæſ.
Flore eſt magno cæruleo, aliquando umbilico purpureo: rarius flore albo eſt.

II. Cyanus ſegetum.
Lychnis agria, & Flos frumenti, Brunſ.
Capiſecula, Trag.
Cyanus, Dod.gal.Turn.Geſn.hort.Lon.Cæſ.flos Dod.
Cyanus major, Matth.Lugd.Caſt.Cam.
Cyanus ſyl.Fuch.
Cyanus vulgaris, Ad.Lob.Ger.
Cyanus cæruleus, Tab. arvenſis cæruleus, Thal. Eyſt.
Papaver Heracleum, Col.
Flos communiter cæruleus, rarius albus.

III. Cyanus hortenſis flore ſimplici.
Floris colore variat, cæruleo, purpureo, hicque aliàs dilutè rubro & incarnato, aliàs ad puniceum inclinante, aliàs vario, violaceo, albo, & ex his co-

loribus mixto: hinc figuræ quatuor apud Tabernæmontanum & Gerardum.

1. Cyanus cæruleus sativus, Tab. sub Cyano variegato apud Ger.

2. Cyanus purpureus, Tab. Ger.

3. Cyanus albus, Tab. Ger.

4. Cyanus ex albo violaceus, Taber. Cyanus violaceus, Ger.

Sic apud Eyst. fl. purpureo, incarnato, rubro, albo, albo fundo purpureo, variegato.

IV. Cyanus hortensis flore pleno.
Cyanus flore multiplici, Lob. ico.
Cyanus multiflorus, Tab. Ger.

Variat floris colore purpureo, albo, medio purpureo: hinc duæ figuræ apud Lob. & Ger. tres apud Taber.

1. Cyanus fl. purpureo multiplici, Lob. ico.
Cyanus purpureus multiflorus, Tab. Ger.

2. Cyanus fl. albo multiplici medio purpureus, Lob. ico.
Cyanus albus multiflorus medio purpureus, Tab.

3. Cyanus cæruleus multiflorus, Tab.

V. Cyanus repens latifolius.
Cyanus peramarus supinus capitulis squarosis Sesamoidis parvi, Ad. Lob.
Cyanus repens. Lob. ico. supinus, Lugd.
Cyanoides minor altera, Tab.

VI. Cyanus repens angustifolius.
Cyanus repens alter, Lob. repens, Lugd.
Cyanus minimus, Ad. repens, Lob. ico.
Cyanoides minor, Tab.

TRAGOPOGON.

ΤΡΑΓΟΠΩ΄ΓΩΝ ἢ πλεκτπώγων, ἤδὲ κόμη, à prolixa lanugine, quæ è summo erumpit sibi nomen ascivit, Dioscorides lib. 2. cap. 173. Tragopogon Theophrasto 7. hist. 7. At Plinio lib. 21. cap. 15. Come, ab aliis Tragopogon, foliis Croco similibus. Et lib. 28. cap. 13. Est & Tragopogon quem alii Comen vocant, &c. Latinis Barbula hirci.

Tragopogon luteo flore.

I. Tragopogon pratense luteum majus.
Barbula hirci, Trag. Matth. Lac. Cast.
Tragopogon, Matth. Fuch. Ang. Gesn. hor. Turn. Dod. Lon. Cæs. fl. luteo, Eyst.
Tragopogon luteum, Lob. Tab. Ger.
Tragopogon luteus communis, Thal.
Barba hirci, Cord. in Diosc. & hist. Dod. gal. Ges. hor. Lugd. flore luteo, Cam.
Gerontopogon flore luteo, Ges. col. & Barba senis.

II. Tragopogon folio oblongo sinuato: primo loco in Prodromo descriptum.

III. Tragopogon spicatum luteum.
Tragopogon spicatus, Lugd.

IV. Tragopogon laciniatum luteum.
Acorus Theophrasti, Ang.
Tragopogon laciniatis foliis, Col.
Folia prima graminea sunt, integra nec laciniata.

V. Tragopogon tenuissimè laciniatum: quod 2. in Prodromo.
an Chondrillæ τραγοπωγωνοειδοῦς alia species, Thal.

VI. Tragopogon Coronopi folio.
Chondrilla τραγοπωγωνοειδὴς major, Thal.
Duplex est: major: minor quæ sola magnitudine à priori differt.

VII. Tragopogon hirsutum.
Tragopogon Apulum hirsutum humile, Col.

IIX. Tragopogon hirsutum venenatum.
Tragopogon ex Sicilia venenatum, Cæs. quid?

IX. Tragopogon gramineo folio radice villosa.
Barbula hirci minor, Tab.
Tragopogon minus, Ger.

X. Tragopogon parvũ ex luteo purpurascens.
Tragopogon parvum flore Chondrillæ purpuro-cæruleæ, Lob. ob.
an Barbula hirci minor ex Ilva, Cam.

Tragopogon purpureo flore.

I. Tragopogon purpurocæruleum porri folio, quod Artifi vulgo.
Tragopogon alterum, Matth. Lugd.
Tragopogon. Dod. Lob. puniceum, Ges. hor. purpureum, Ger. Eyst.
Tragopogon syl. flore purpureo, Cæs.
Barbula hirci altera, Matth. Cast. purpurocærulea, Tab.
Barba hirci flore purpureo, Cam.
Gerontopogon flore puniceo, Ges. col.
Gerontopogon sive Salsifica Italorum, Lugd.

Flore est purpuro cæruleo, nigro purpureo, cæruleo:

ruleo:albo in Apennino Camerarius notavit.
II. Tragopogon purpuroceruleum crocifoliũ.
Tragopogon crocifolium montanum, flore nigro purpureo, Col.

III. Tragopogon gramineis foliis hirsutis.
Tragopogon alter gramineo folio suaverubente flore, Col.

SCORZONERA.

SCORZONERA nomen est Hispanicum, à scorzo vipera, vel à serpente scorzone: quare idem est ac Viperina aut Serpentaria, quod contra viperarum & serpentum venena efficax sit. Sunt qui ad Chondrillam Dioscoridis referant, sed magis ad Tragopogonis genus reducenda.

Scorzonera latifolia.

I. Scorzonera latifolia sinuata.
Scorzonera Hispanica, Matth. Lugd. Cast. Tab.
Scorzonera, Dod. Lob. Lon. Cæs. Cam. latifolia, Thal.
Scorzonera major Hispanica prima, Clus. hist.
Scorzonera Germanica, Tab.
Tragopogon peregrinus vel Hispanicus, Gesn. hor.
Viperaria Hispanica humilis, Ger. ico.
Ratione saporis radicis duplex: communiter est subdulcis, ita ut à Tragopogone nihil ferè distet: altera radice est amara Gentianæ instar, & hoc Γέρον n πώγωνα veterum, Thalius censet. Floribus simplicibus & plenis Camerarius notavit.
II. Scorzonera latifolia altera.
Scorzonera Boëmica, Matth. Lob. Lugd.
Scorzonera major, vel pannonica prima, Clus. pan. & hist.
Scorzonera Germanica, Tab. latifolia German. Eyst.
III. Scorzonera foliis nervosis.
Scorsonera altera, Lob. ico.
Scorzonera Germanica angustifolia, Tab.
Viperaria humilis, Ger. ico.

IV. Scorzonera latifolia humilis nervosa.
Scorsonera humilis latifolia sive secunda, Clus. pan. Pannonica 2. Eid. hist.
Scorzonera Pannonica, Tab.
Viperaria Hispanica, Ger. ico.

Scorzonera angustifolia.

I. Scorzonera angustifolia prima.
Scorsonera humilis angustifolia & Pannonica tertia, Clus. pan. & hist.
Scorzonera Pannonica angustifolia, Tab.
Viperaria Pannonica angustifolia, Ger.
II. Scorzonera angustifolia altera.
Scorsonera Pannonica 4. vel Scorsonera humilis fibrosa radice, Clus. pan.
Scorzonera tenuifolia prima, Thal.
Hieracium septimum Clus. hist.
Hæc radice est dulcinscula, aut amara.
III. Scorzonera angustifolia subcærulea.
Scorsonera Pannonica 5. vel major angustifolia, Clus. pan.
Scorzonera tenuifolia altera, Thal.
Scorzonera angustifolia elatior Pannonica 4. Clus. hist.
Variat foliis angustioribus, calyculis brevioribus, semine crassiore & breviore.

CALTHA.

CALTHAM Poëtarum hanc esse volunt, quam aliqui ab aureo colore floris, Chrysanthemum nominant, & quidem Dioscoridis lib. 4. cap. 58. At Columna in Phytobas. Clymenum Dioscoridis lib. 4. cap. 13. censet. Alii ad Caltham Plinii lib. 21. cap. 6. alii ad Gromphænam ejusdem, lib. 26. cap. 7. referunt. Dalechampius à cereo ipsius flore Cerinthen putat.

I. Caltha vulgaris.
Calendula, Brunf. Trag. Dod. ut: Ang. Gesn. hor. Cæs. Cam. sativa, Tab.
Caltha, Matth. Fuch. Tur. Lon. Lugd. Cast.
Caltha Poëtarum & Chrysanthemon oculatum verius Dioscoridis, Ad.
Chrysanthemum, Lob.
Calendula simplici flore, Ger. Eyst.

Clymenon Dioscoridis, Col.
Flore est pallido, citrino, russo: quæ Calendula lutea mediorussa, Eyst. aliquando reflorescit & fruticosa evadit.
II. Caltha polyanthos maxima.
Calendula multiflora maxima, Tab. Ger.
III. Caltha polyanthos major.
Calendula lutea, fl. pleno, Eyst.

Variat flore majore, minore, ejusque colore aureo, vel melino: hinc tres figuræ apud. Tabern. & Ger.
Calendula major polyanthos flore aureo.
Calendula polyanthos flore aureo.
Calendula sativa polyanthos melina.
IV. Caltha floribus reflexis.
Chrysanthemum sive Caltha reflexis floribus, Lob.ico.
Calendula multiflora orbiculata, Tab.Ger.
V. Caltha prolifera majoribus floribus.
Chrysanthemum proliferum, Lob.ico.
Calendula prolifera, Cam.Tab.Ger.Eyst.
VI. Caltha prolifera minoribus floribus.
Chrysanthemum proliferum alterum, Lob.ico.
Calendula prolifera 2. Tabern. major prolifera, Ger.
VII. Caltha arvensis.
Calendula circa Monspelium sponte, Gesf.hor.
Calendula syl.minor, Cæs.
Calendula arvensis, Tab.Ger.
Foliis crenatis circa Monspelium reperimus.
IIX. Caltha humilis & minima: in Phytopinace descripta.
IX. Caltha palustris flore simplici.
Caltha Virgilii, Trag.
Tussilago altera, Matth.
Dotterblumen/ Dod.gal.
Chamæleuce, Ang.Tur.
Chelidonia palustris, Cord.hist.
Caltha palustris, Gesn.hor. (Ferraria quibusdam, forte à forma folii ferream soleam referentis) Dod. Adv. Lob. Lugd. (& Malacocissus major) Cam.Ger.
Caltha palustris vulgaris, Clus.hist.
Chrysanthemum, Lon.
Epimedium Dodonæi, Thal.
Amellus Virgilii putatus, Eid.
Farfugium, Cast.
Populago, Tab.
Est flore majore & minore: hinc apud Tab. & Ger.nomine
Populaginis majoris & minoris, Tab.
Calthæ palustris majoris & minoris, Ger.
Marem & fœminam facit Gesf. l.de col.Stirp. illam ramulis rubentioribus, flore magis tincto: hanc minorem, albioribus ramulis, & flore minus tincto scribit.
X. Caltha palustris flore pleno: & Cam. & Clus.hist.
Caltha palustris floribus densis, Gesf.hor.
Populago multiflora, Tab.
Caltha palust.multiplex, Ger.fl.multip.Eyst.
In Anglia sponte & plenis & odoratis floribus reperitur, Camerario autore: nobis hortensis est.

HELENIUM ET FLOS SOLIS.

ἙΛΈΝΙΟΝ *Dioscoridi lib.1.cap.27. Helenium Plinio lib.21.cap.10. quod è lacrymis Helenæ natum dicatur, & ideo in Insula Helena laudatissimum esse: quo loci Plinius Aegyptiacum Dioscoridis proponit. Panax Chironium Theophrasti 9.hist.10. quibusdam censetur.*

Genera duo Dioscoridi: alterum foliis Verbasci, quod nostrum vulgatum est, ac à Plinio l.19.c.5. & l.20.c.5. Inula dicitur: Alterum Aegyptiacum, quod Helianthe est flore albo, de quo inter Cisti genera.

I. Helenium vulgare.
Enula campana, Brunf.Cam.
Elenion, Trag.
Enula, Tur.Lon.Cæs.
Helenium, Brunf.Matth.Dod.ut: Cord.in Diosc. Lac. Gesn. hor. Ad.Lob.Cast.Cam.Tabern.Ger. Eyst.
Helenium 1.Dioscoridis, Ang.
Inula, vulgo Enula campana, quod quæ in campis provenit hortensi præferatur, Gesf.hor.
Panax Chironium Theophrasti, Ang.Cord.
II. Helenio similis peregrina.
Faalim, Theveti: hujus iconem ex Theveti Cosmag.Lugd.habet: quid est?
III. Helenium Indicum maximum.
Planta maxima, Cortuso in epist. ad Matth.edit. Ital.præfixa, Cast.cui & Bellis Pliniana.
Solis flos Peruvianus, Lob.
Chrysanthemum Peruvianum, Dod.Lugd.
Helianthemum Peruvianum, Cam.ep.
Herba Solis, Monardi.
Sol Indianus, Lon.
Helenium Indicum, Cæs.
Corona Solis, Tab.
Flos Solis gigantea, corona regia, crater Jovis, amoris tuba, rosa Hiericontis, Frag.

Flos

Flos Solis major, Ger.Eyst.
Flos à Sole dictus: Joseph.Acostæ l.4.c.27.
an Planta prægrandis flore Calendulæ forma, ex cujus semine panem & pultes in Virginia conficiunt: in descr. Virgineæ.

Variat magnitudine foliorum & florum, caulis altitudine: adolescit enim in Hispania ad 24. pedes. Flos (cujus folia in aliquibus longiora) aliquando tantæ magnitudinis, ut 2362. semina inventa fuerint: quem aliqui album viderunt.

IV. Helenium Indicum ramosum.
Chrysanthemum Peruvianum alterum, Dod.
Helianthemum Peruvianum proliferũ, Cam.ep.
Flos Solis ramosus, Cam.
Corona Solis 2. Tab.
Flos Solis minor, Ger.
Flos Solis prolifer, Eyst.

In Italia viginti quatuor flores in una planta, plures in Hispania, sæpius conspiciuntur: in Germania etiam decem & plures observavimus.

V. Helenium Indicum mediũ laciniato folio.
Solis flos minor, Lob.Lugd.Cam.

VI. Helenium Indicum minus.
Corona Solis minor fœmina, Tab.
Flos Solis minor fœmina, Ger.

Ambo enim marem & fœminam exhibent.

VII. Helianthemum Indicum tuberosum.
Flos Solis Farnesianus, sive Aster Peruvianus tuberosus, Col.
Chrysanthemum latifolium Brasilianum, in Prodromo.
Chrysanthemum è Canada quibusdam.
Canada & Artischoki sub terra, aliis:
Gigantea, Burgundis.

SECTIO QUINTA.

PERFOLIATA; BUPLEURUM; CENTAURIUM MINUS; GRATIOLA; HYPERICUM; CORIS; SYMPHYTUM PETRÆUM; Polygonum; Anthyllis; Sedum; Cotyledon; Aloë.

PERFOLIATA.

PERFOLIATA dicta, quod singula folia caulis penetret: quam alii Cacaliam Dioscoridis l.4. cap.123. suspicantur: alii Cotyledonem ejusdem l.4.c.92. pronunciarent, ni radix obstaret. Alii Seseli Aethiopicum ejusdem l.4.c.61. censent.

I. Perfoliata vulgatissima, sive arvensis.
Perfoliata, Brunf. Matth. Fuch. Eric. Cord. Dod. ut: Ang. Gesn. hor. Lon. Cord. hist. Lugd. Tabern. Eyst.
Perfoliata vera, Thal. vulgaris, Ger.
Perfoliata major, Trag.
Cacalia, Lac.
Perfoliatum vulgatius flore luteo folio umbilicato, Ad.Lob.
Seseli Æthiopicum Dioscoridis, Cæs.

II. Perfoliata flore multiplici.
Perfoliata crispa ceu muscosa, Cam.

III. Perfoliata montana latifolia.
Perfoliata montana, Ges. Lugd. Cam.

IV. Perfoliata montana flosculis parvis.

V. Perfoliata alpina latifolia minor: hæc 1. in Prodromo.

VI. Perfoliata alpina angustifolia major, sive folio anguloso: hæc 2. in Prodromo.

VII. Perfoliata alpina angustifolia media: quæ 3. in Prodromo.
an Perfoliata largifolia Dalechampii, Lugd.

IIX. Perfoliata alpina angustifolia minor: quæ 4. in Prodromo.

IX. Perfoliata alpina gramineo folio, sive Bupleuron angustifolium alpinum.
Sedum petræum Bupleuri folio, vel Bupleuron petræum gramineo folio, Ponæ.

X. Perfoliata minor angustifol. bupleuri folio.
Odontitis lutea, Lugd.
Perfoliatum angustifolium montanum, Col.

XI. Perfoliata alpina angustifolia minima: vel Bupleuron angustifolium Pyrenaicum: 5. loco in Prod. describitur.
an Seseli Æthiopicum parvum foliis gramineis, Cæs.

XII. Perfoliata minor ramis inflexis: quæ 6. in Prodromo.

BUPLEURON.

ΒΟΥΠΛΕΥΡΟΝ Hippocrati & Nicandro in Theriacis. Plinius l. & c.22. Bupleuri meminit, ubi aliqui Anmi vulgatius intelligendum censent: licet Bupleuron Plinii, rectius Valerianæ campestri, quæ etiam Lactuca agnina dicitur tribui videatur. Quare alii hoc nostrum Bupleuron, βούπρηστις dicitur, cujus Theophrastus 7.hist.8. inter olera mentionem facit: Et Buprestis Plinio l.& c.22. Sunt qui ad Panaces Chironium Dioscoridis, alii ad Elaphoboscum referunt.

I. Bupleuron folio rigido.
Beupleurum, Ang.majus, Gesf.hor.
Elaphoboscum & Gratia Dei Gallis, Eid.
Bupleurum alterum latifolium, Ad. Lob. Dod. Lugd.
Bupleurum latifolium, Tab.Monspelienſiũ,Ger.
Panaces Chironium quorundam,Lugd.

II. Bupleuron folio subrotundo, sive vulgatissimum.
Herba vulneraria, Trag.
Isophyllon, Cord.hist.
Beupleurum,Dod.gal.Gesf.hor. Ad.Lugd.
Auricula leporis Monspelienſium,Gesf.hist.anim.
Panax Chironium Dioscoridis,Lon.
Bupleurum angustifolium,Dod.Tab.
Bupleurum angustifolium Monspelienſiũ,Ger.
Bupleurum angustifolium herbariorum,Lob.
Sanamunda quibusdam.
Folia inferiora subrotunda, quæ in caule longa & angusta sunt.

III. Bupleuron angustissimo folio.
Bupleuron minimum, Col.

CENTAURIUM MINUS.

CENTAURIUM duplex est: majus de quo supra capite de Lapatho: minus aliud, quod κενταύριον τὸ μικρὸν ἢ λιμναῖον quoniam loca rigua amet Dioscoridi l.3.c.9. At Theophrasto 9.hist.4. Πάναξ λεπτόφυλλος Panax tenuifolium dicitur. Plinio l.25.c.6. Centaurium alterum cognimine lepton, quod aliqui Libadion vocant, quoniam secundum fontes nascatur: Fel terræ propter amaritudinem summam dictum. Gallis Exacon (ἀπὸ τοῦ ἐξάγεσθαι à medendo) quoniam omnia mala medicamenta potum è corpore exigat per alvum: Tertia est Centauris cognomine triorchis, &c. hac Plinius.

I. Centaurium minus.
Centaurea, Brunf.Cæſ.minor,Brunf.
Centaureum minus, Trag.Matt.Fuch.Ang.Dod. ut:Tur.Cord.in Diosc.Gesf.Lac.Lon.Cam.Thal. Lugd.Cast.Tab.
Centaur. minus flore rubro,Eystett.quod & fl.albo pingit.
Centaureum parvum, Ad.Lob.Ger.
Flos communiter è puniceo colore in purpura rubet: aliquãdo albus est: rari⁹ ferruginei coloris. Variat etiam ratione soli, Theophrasto 4. hist. 5. monente; in humidis enim, altius excrescit; in aridis, vix duas aut tres uncias æquat.

II. Centaurium minus spicatum album: in Phytop.Matth.& Prodromo descriptum.

III. Centaurium luteum perfoliatum.
Perfoliata Achillæa, Gesf.hor.
Centaureum luteum, Ad. Cluſ.hisp.prius, Lugd. Eystett.
Centauriũ floribus luteis sive citreis pallidis Mesuæi, Lob.
Centaurium luteum perfoliatum,Cam.ep.
Achilleos, Cæſ.
Centaurium parvum flavo flore, Cluſ.hist. luteum,Ger.
Centaurium minus luteo flore perfoliatum, Tab.
Hoc videtur Achilleon vera Plinii l.25.cap.5. quam scribit esse scapo cæruleo pedali, sine ramis, ex omni parte singulis foliis rotundis elegantes vestitam: vulneribusq; mederi. Et Mesuæo, l.2. purg.10. Centaurium floribus citreis pallidis.
Duplex est: alterum foliis angustioribus & non perfoliatis: alterum latioribus & caulem ambientibus: caule ramoso & non ramoso, & hoc est Centaurium luteum alterum, Lugd.

IV. Centaurium luteum pusillum.
Centaurium luteum novum,Col.

GRATIOLA.

GRATIOLAE sive Gratia Dei nomen, recentior ætas tribuit, propter singulares vires, tam per superiora, quam per inferiora humores expurgandi, & recentia vulnera consolidandi: Hæc veteribus indicta videtur, quamvis

quamvis aliqui Papaver spumeum Dioscoridis l.4. c.67. alii Eupatorium Mesues esse velint. Centaurida alii faciunt, nec malè cum Centaurii minoris species esse videatur: & inter spurias Centaurii minoris appellationes, Helleborines & Multiradicis appellationes exstant, quæ Gratiolæ competere videntur, cum Hellebori modo purget, & radicibus complurimis firmetur. Sunt qui Persicariam minorem apud Sylvaticum credant.

Gratiola centauroides.
Gratiola, Matth. Dod. ut: Gesf.hor. Ad. Lob. Lug. Cast. Cam. Tab. Ger.
Gratia Dei, Lac. altera, Cæs.
Gratia Dei, cujus semen Gelbenech, papaver spumeum fortè, Ang.
Limnesium sive Centauroides, Cord.hist.
Eupatorium Mesue, Cord.schol.
Gratiola sive Centaurium aquaticum, fortè Polemonium palustre amarum Hippocrati veterinario, Gesf.col.
Gratiola vulgo dicta, quę quibusdam verius Hyssopum vulgare censetur, Col.
Gratiola flore albo & Gratia Dei, Eyst.

Flos communiter purpurascens, aliquando albus, rarius luteus: folia minus magisvè crenata.

HYPERICUM.

Ὑπερικὸν, οἱ δὲ Ἀνδρόσαιμον, οἱ δὲ κόριον, οἱ δὲ χαμαιπίτυς. quoniam semen odore pineam resinam imitetur, Dioscoridi l.3.c.171. Et Plinio l.26. c.8. Hypericon quod alii Chamæpityn, alii Corion appellant. Perforata vulgo, quod folia Soli objecta innumeris foraminibus scatere videatur: hinc & porosa quibusdam.

Genera: Dioscorides, præter vulgatum Hypericum & alterum sequenti capite exhibet, quod Ἄσκυρον, οἱ δὲ ἀσκυροειδὲς, οἱ δὲ ἀνδρόσαιμον dicatur, hyperici genus esse magnitudine distans, cum majus & fruticosius sit: & Androsæmon dici, quod fructus, qui resinosi odoris est, attritu digiti veluti cruententur. Et sequenti capite Ἀνδρόσαιμον, οἱ δὲ διονυσιάδα, οἱ δὲ Ἄσκυρον ab Hyperico & Ascyro differt, &c. Plinio l. c. & l.26. cap.15. duplex est Hypericum: aliud oleraceo frutice tenui, cubitali, rubente &c. Aliud quod Corin appellant folio Tamaricis &c. Eid. l.27. c.5. Ascyrum sive Ascyroides Hyperici genus est, cujus coma tritæ velut cruentant: qua de causa quidam hanc Androsæmon vocavere. Idem. c.4.

I. Hypericum vulgare.
Hypericum, Brunf. Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Lon. Dod. Ad. Lob. Cæs. Lugd. Cast. Cam. Tab. Ger. Eyst.
Herba perforata, & Hypericum vulgare, Trag.
Ascyron, Dod.gal. Cord. in Diosc.
Androsæmon minus, Gesf.col.

Apud Dioscoridem inter Rutas sylvestres (cum ipsius species credatur) hujus descriptio etiam legitur.

Foliis modo latioribus, modo angustis variat, quod Tragus duabus figuris expresit: caules quoq; ejus, quod in humentibus provenit, quadrati sunt, alibi verò rotundi. Hujus etiam minor species caule quadrangulo, foliis non perforatis.

II. Hypericum numulariæ folio: quod in Prodromo describitur.

III. Hypericum folio breviore.
Hypericum Syriacum & Alexandrinum, Lob.
Hypericum Syriacum, Lugd. Ger.
Hypericum Alexandrinum, Tab.

IV. Hypericum minus erectum.
Hypericum pulchrum vel quartum, Trag.
Androsæmum, Lon.
an Hyperici minor species, Thal.

Hoc cum utriculis circa caulem reperitur.

V. Hypericum minus supinum, vel supinum glabrum.
Hypericum exiguum & primum, Trag.
Hypericum minus, Gesf.col. Dod.
Hypericum minimum supinum Septentrionale, Lob.
Hypericum supinum tertium minimũ, Clus.hist.
Ascyro adpinxit, Cam. ep.

Hoc interdum exiguum est, aliquando magno cespite serpit: hoc, Lobelius in obser. illud, in iconibus expresit.

VI. Hypericum supinum tomentosum majus, vel Hispanicum.
Hypericum supinum, Clus. hisp. tomentosum Hispanicum, Eid.hist.
Hypericum minimum supinum Septentrionaliũ, Lob.obs.ico.
Hypericum humi stratum, Lugd.
Ruta sylvestris Dioscoridis, Johanni Placæ, quæ à Ruellio inter notha rejecta.

VII. Hypericum supinum tomentosum minus, vel Monspeliacum.
Hypericum supinum, Dod.

Hyperi-

Hypericum alterum tomentosum, Ad.
Hypericum tomentosum, Lob.Lugd.Tab.Ger.
Hypericum tomentosum secundum, Clus.hist.
Androsæmum album Dalechampii, Lugd.
Lobelius cum priore idem dicit: at Clusius negat idem esse.

Hypericum Ascyron dictum.

I. Ascyrum supinum villosum palustre.
Ascyrum supinum ὑλώδης, Clus.hist. ap. alt. auctario.
II. Ascyrum, sive Hypericum bifolium glabrum non perforatum.
Hypericum in dumetis nascens primum, Trag.
Ascyrum, Matth.ep.
Androsæmon, Matth.fol. Fuch. Tur. Lac.Cord. in Diosc.Cast.Gesf.col. (& Ascyroides) Cast.
Hypericum aliud, Dod.gal.
Androsæmon Campoclarense, Col.
III. Ascyrum magno flore: in Prod describitur.
IV. Androsæmon hirsutum.
Hypericum in dumetis nascens 2. Trag.
Androsæmon, Matth.ep.
Ascyrum, Matth.Fuch. Ang. Tur. Lac. Gesf.col. Dod.Ad.Lob. Lugd.Cast.Thal. Cam.Cæs.
Hypericum, Dod.gal.
Androsæmon alterum hirsutum, Col.
V. Androsæmon alterū foliis Hyperici, quod aliquibus Hypericoides.
Androsæmum magnum, Ad.
Androsæmon, Lob.
Ruta syl. Hypericoides, Dod.
VI. Androsæmon perfoliatum & perforatū.
Androsæmon alterum Apulum, Col.
VII. Androsæmon maximum frutescens.
Androsæmum, Dod.ut: Gesf.hor.Lugd. Cæs.majus, Cam.
Androsæmum aliud, Lugd.
Clymenum, Ang.Gesf.hor.Cast.ico.
Clymenum Italorum, Ad.Lob.Ger.
Siciliana, Gesf.hor.Col.Eyst.
Herba Siciliana, Tab.
Androsæmon Diosc.Galeni & Plin. & Centeria Theophrasti, Cæsalpino.
Clymenon Plinii l.25.c.7. Anguillaræ, quod potius Periclymenum Dioscoridis est.
IIX. Androsæmum fœtidum, capitulis longissimis filamentis donatis.
Tragium Creticum, Bellon.
Tragium, Belli ep.3.ad Clus.legitimum, Ponæ.
Androsæmum minus, Cam.
Ascyrum legitimum, vulgo ἀγύδερο, Belli ep.1. ad Clusium.
Androsæmum fœtidum seu tragodes, Eyst.

CORIS.

ΚΌΡΙΣ *quod aliqui Hypericum vocant, Dioscoridi l.3.c.174. frutex est folio Ericæ: Et Plinio l.26.c.8. aliud Hypericum quod alii Corin appellant folio tamaricis.*

I. Coris lutea.
Coris, Matth.Gesf.hor. Lac.Lob.Lon.Cæs.Lugd. Cast.Cam.Tab.
Coris Matthioli, Ad.
Coris legitima Ericæ similis, Belli ep.1.ad Clus.
Coris legitima Dioscoridis, Ponæ.
II. Coris cærulea maritima.
Coris Monspeliaca, Ad.Lob.Cam.Tab.
Coris quorundam, Clus.hisp.& hist.
Flore est cæruleo, rarissimè rubro.

SYMPHYTUM PETRÆUM.

ΣΎΜΦΥΤΟΝ ΠΕΤΡΑΙ͂ΟΝ *in petris nascitur, ramulis Origano similibus, foliis Thymi, &c. Dioscoridi l.4.c.9. Alum nos vocamus, Græci Symphytum petræum: nascitur in petris, ideo petræum cognominatum, &c: Plinius l.27.c.6.*

Symphytum petræum foliis Thymi.
Symphytum petræum, Matt.Lac.Lon.Lug.Tab.
Symphytum petræum Matthiolo creditur, Ad.
Symphytum petræum Matthioli, ad Coridem Gallicam plurimum accedere videtur, Clus.hist.
Hoc ex agro Goritensi, ubi & Matthiolus novit, à Doct. Agerio accepimus: quod à Coride Monspeliaca diversum est.

POLYGONUM.

ΠΟΛΎΓΟΝΟΝ *Dioscoridi l.4.c.4. à copiosis geniculis quibus caules cinguntur, dictum. Plinio l.27.c.12. Polygonon Græci vocant, quam nos Sanguinariam.*

Gener.

Genera duo Dioscoridi, mas & fœmina, de qua inter Equiseti species: mas, à feminibus sub singulis foliis turgescentibus, flos ei candidus, aut puniceus. Plinius l.c. qui plura genera Polygoni faciunt, hanc marem intelligi volunt, appellariq; à multitudine seminis, aut densitate fruticis Calligonon. Alii Polygonaton, à frequentia geniculorum, &c. ubi quatuor genera recensentur: primum est Polygonum vulgare: alterum Herniaria: tertium Polygonum fœmina Dioscoridis: quartum quibusdam Casia lignea Monspeliensium videtur: sed rectius tribuitur ei plantæ, quam Polygoni nomine Clusius proposuit.

Polygonum majus.

I. Polygonum latifolium.
Herba proserpinaca (à serpendo) Apulejo.
Centumnodia, Brunf.
Polygonon, sive Polygonaton & Corrigiola, Eric.Cord.
Polygonum masculum, Trag.Lac.
Polygonũ mas, Matth.Fuch.Dod.ut: Ang.Cord. in Diosc. (& Sanguinalis mascula à cohibẽdo sanguine) Gesf.hor.Cæs.Thal.Lug.Cast.
Polygonum primum, Tur.vulgare, Cam.
Polygonum mas vulgare (Sanguinaria, Centumnodia) Ad.Lob.Ger.
Polygonum majus, Lon.Tab.
Aliud flore est candido, aliud ex purpura candicante, vel rubente.
II. Polygonum oblongo angusto folio.
Polygonum tertium, Tab.
III. Polygonum brevi angustoque folio.
Polygonum secundum, Tab.
Polygonum mas minus, Ger.
an Polygonum masculum fruticosum, Thal.
IV. Polygonum saxatile: quod 1.in Prodrom.
V. Polygonum maritimum latifolium.
Polygonum marinum maximum, Ad.Lob.ico.
Polygonum marinum, Lob.ob.Cam.ep.& hor.
Polygonum marinum prius Dalechampii, Lugd.
Polygonum tertium in maritimis, Cæs.
Flosculis est purpurascentibus, est & albis.
VI. Polygonum maritimum angustifolium.
Polygonum marinum alterũ Dalechampii, Lug.

Polygonum minus.

I. Polygonum cocciferum: & Cam.ep.
Radicibus coccum adnascitur elegantissimo colore commendatum.
II. Polygonũ angustissimo & acuto vel gramineo folio minus repens.
Polygonum, Germanis Knawel/ Trag.
Polygonon 3.Dod.gal.exiguum, Eid.fol.
Saxifraga Anglica, Ad.Lob.ico.Lugd.
Polygonum minus seu fœmina, Lon.
Polycarpon à seminis copia, Lugd.
Polygonum minus polycarpon, Tab.
Polygonum selinoides sive Knawel, Ger.
Varietas magna in hac planta observatur.
III. Polygonum gramineo folio majus erectum.
Polygonum minus alterum, Tab.
Anthyllis Valentina Clusii, Ger.ico.
IV. Polygono angustissimo folio affinis.
Hæmorrhoidalis, quæ ad Caryophylleorum syl. classem referri debet, Clus.hist.ap.alt.ad l.6.
Hæmorrhoidalis Aldroandi nomine, quæ à sanguine sistendo nomen habeat, ex Italia, circa Ravennam natam (etiam ex Valesia) accepimus.
V. Polygonum minus candicans.
Polygonum montanum minimum niveum & sericeum, Ad.Lugd.
Polygonum montanum niveum minimũ, Lob.
Poronychia Hispanica, Clus.hisp.& hist.
Polygoni Hispanici genus, Lugd.
Polygonum montanum, Tab.Ger.
an Herba Turca montana, Cæs.
Variat ratione ætatis, nam adulta paleaceas membranulas niveas habet, quemadmodum Adv. & Lugd. pingunt: planta novella non item, sicut Clus.& Lob. proposuère: Sic in Belgio nata multum de candore suo remittit.
VI. Polygonum montanum vermiculatæ foliis.
Vermiculata montana nova, Col.
VII. Polygonum Creticum Thymi folio: quod 2.in Prodromo.
IIX. Polygonum littoreum minus flosculis spadiceo albicantibus: quod 3.in Prodromo.
IX. Polygonum minus tenuifolium: quod 4. in Prodromo.
X. Polygonum maritimũ minus foliolis Serpilli.
Polygonum alterum pusillo vermiculato Serpilli folio, Ad.Lob.ico.
Polygonum alterum Serpilli folio, Lugd.
XI. Polygonũ minus, seu Millegrana major.
Empetrum, Trag.Lon.
Polygonum minus, Matth.Cast.

Epipactis, Ang.
Millegrana, Cord.hist.
Herba cancri minor, Cord.sch.
Herniaria, Gesf.hor.col.Dod.Lug. (cui & Lithontribon ab effectu) Thal.Cam.Tab.Ger.
Herniaria multigrana serpillifolia, Ad.
Herba Turca, Lob.Cæs.
Polygoni genus Herniaria appellata, Clus.hist.

Hoc duplex est: aliud glabrum, aliud hirsutum. Est etiam Herniaria fruticosa viticulis lignosis, foliolis oblongiusculis, brevis, densissimus.

XII. Polygonum minus lentifolium: quod 4. in Prodromo.

XIII. Polygonum minimum, sive Millegrana minima.
Millegrana minima, Lob.ico.
Herniaria altera, Thal.

XIV. Herba ad rupturas utilis Monardis & ex eo Lugdunensis historiæ, quid est?

ANTHYLLIS.

ἈΝΘΥΛΛΙΣ Dioscoridi l.3. c.153. duplex est: altera foliis lenti similibus, mollibus: altera foliis Ajugæ, de qua inter Chamæpitydes actum. Plinius l.26. c.8. illam Anthyllion vocat.

I. Anthyllis maritima Chamæsyceæ similis.
Anthyllis marina Narbonensium altera, Chamæsyces facie, Ad.Lob.ico.Lugd.

Huic similis aut eadem est.
Anthyllis Valentina, Clus.hisp.& hist.Lob.Lugd.
Peplion sive Peplis, Dod.
Chamæsyce Dalechampii, Lugd.

II. Anthyllis maritima lentifolia.
Anthyllis prior lentifolia maritima Peplios effigie, Ad.Lob.ico.
Anthyllis prima, Cast.
Anthyllis Portlandiæ lentifolia Penæ, Lugd.

III. Anthyllis maritima Alsinefolia.
Paronychia altera, Matth.Lugd.
Paronychia, Ang.Tab.
Gramen secundum Plinii, Ang.
Anthyllis marina incana alsinefolia Narbonensium, Ad.Lob.ico.Lugd.
Centumgrana, Cæs.
Παρωνυχίαν Dioscoridis l.4. c.54. & Gramen secundum Plinii l.24. c.19. Anguillara credidit.

Variat foliis modò subrotundis, modò oblõgis.

IV. Anthyllis Chamæpityides frutescens.
Anthyllis altera Chamæpity similis, Cord. in Diosc.
an Chamæpitys vermiculata, Ad.Lob.ico.
an Chamæpitys Dioscoridis Penæ, Lugd.
an Anthylloides minor, Thal.

SEDUM.

ἈΕΙΖΩΟΝ Dioscoridi l.4. c.89. διὰ τὸ ἀειθαλὲς τῶν φύλλων, quia folia perpetuò vireant: quare Ἀειζώου nomen apud Theophrastum 1.hist.16. Sempervivam Gaza vertit: cui hoc à natura ut semper humidum, virideq́; durare valeat, eidem Theophrasto 7.hist.14.

Genera Dioscoridi tria sunt: magnum, parvum, & tertium, quod aliqui ἀνδράχνην ἀγρίαν, ἢ τηλέφιον, Romani: ἰλλέκεβραν Illecebram vocant: quorum priora duo refrigerant, tertio vis est excalfactoria. Plinio l.25. c.13. Aizoi duo genera: majus, quod aliqui Buphthalmon vocant, alii Zoophthalmon, alii Stergethron, quod amatoriis conveniat: alii Hypogeson, quoniam in subgrundiis ferè nascitur. Italis Sedum magnum, aut oculus, aut digitellus. Alterum minusculum, quod Erithales vocant, alii Trithales, quia ter floreat, alii Chrysothales, aliqui Isoëtes: Sed alii Itali Sedum, alii Aizoum utrumque, quoniam semper vireat: aliqui Sempervivum, &c. Huic similis quam Græci Andrachnen agriam vocant: Itali Illecebram: hactenus Plinius secutus Dioscor. Sedum inquit Festus, alii Sadum appellant, herbam quam Opilius Aurelius Sesuvium vocari ait, eamq́; in tegulis seri: hoc fortè factum, quod nonnullis hæc plebis animos invaserit opinio, non feriri fulmine domum, in cujus tegulis Sedum vireat.

Sedum majus.

I. Sedum majus arborescens flosculis candidis.
Aizoon magnũ Dioscoridis, si caulis altitudo & foliorum longitudo spectetur.
Sempervivum arborescens, Matth.Cast.
Sedum majus verum, Gesf.hor.
Sempervivum majus, Ang.
Sempervivũ sive Sedum arborescens majus, Dod.
Sedum arborescens Græcum, Illyricum & Anglicum, sive maritimum, Ad.
Sedum arborescens majus Græcũ, Lob.ico.Eyst.
Sempervivi majoris alterum genus, Cæs.
Sedum majus, Clus.hisp. legitimum, Eid.hist.
Aizoon arborescens, Lugd.Cam.

II. Sem-

II. Sempervivum arborescens alterum, Matth. Cast. Lugd. An diversum à priore?

III. Sedum majus vulgare.

Aizoon magnum Dioscoridis, quoad postrema Dioscoridis verba.

Sempervivum majus, Brunf. Matth. Ger.

Umbilici Veneris species altera, Ang.

Sedum majus, Fuch. Cord. in Dioscor. (& Vitalis major) Lac. Tab. magnum, Tur.

Sedum seu Sempervivũ vulgare majus, Gesf. hor.

Sempervivum primum, Lon. majus primũ, Cæs.

Sempervivum majus, Dod. gal. Lob. Cast.

Sempervivum majus alterum sive Jovis barba, Dod.

Sempervivum, sive Sedum majus crenatum Myrthifolium, Ad.

Aizoon majus, Lugd. Cam.

Cotyledon altera prima, sive Sedum majus vulgare, Clus. hist.

Sedum vulgare, Eyst.

IV. Sedum majus montanum dentatis foliis.

Cotyledon altera montana, Clus. pan.

Cotyledon altera secunda, Eid. hist.

Aizoon sive Sempervivum majus, Thal.

V. Sedum majus montanum dentatis foliis alterum.

Cotyledon altera montana minor, Clus. pan.

Cotyledonis alterius altera species, Eid. hist.

VI. Sedum majus montanum foliis non dentatis, fl. rubentibus.

Cotyledon altera Taurica, Clus. pan.

Cotyledon altera tertia, Eid. hist.

Sedum minus flore rubente, Eyst.

VII. Sedum Nicotianæ flore.

Sedum Malagascaricum, Clus. exot. quid?

Sedum minus.

I. Sedum minus teretifolium album.

Sempervivum minus album, Brunf.

Sempervivum fœmina, Eid.

Sedum minus primum, Trag. Clus. hist. alterum, Gesn. hor.

Sempervivum minus, Matth. Ang. Cast. Cæs.

Sedũ minus, Lac. offic. Ger. minus fœmina, Fuch.

Sedum fœmina, Tur.

Crassula minor, Dod. gal.

Sempervivum quartum, Lon.

Tragus herba, Cord. in Diosc.

Vermicularis & Illecebra major, Ad. Lob. Lugd.

Vermicularis flore albo, Cam.

Aizoon minus fœmina, Lugd.

Aizoi minoris species, Thal.

Sedum minus hæmatodes secundum, Tab.

II. Sedum minus teretifolium alterum.

Sempervivum tertium, Lon.

Aizoon minus Matthioli, Lugd.

Sedum medium teretifolium, Ad. Lob. ico.

Sempervivum parvum, Lob.

Sedum minus alterum, Clus. hist.

III. Sedum minus teretifolium luteum,

Sedi minoris 2. species, Trag.

Sempervivum minus æstivum, Lob. Lugd.

Aizoon medium, Thal.

IV. Sedum minus folio circinato.

Aizoon dasyphyllum, id est densifolium, Lugd.

Sedum minimum frigidum, Clus. hisp.

Sedum minus septimum, Clus. hist.

V. Sedum minus luteum folio acuto.

Sedum minus, Tur. mas, Fuch. hæmatodes, Tab. Gerar.

Sempervivum minus, Dod. gal. primum, Eid. fol.

Aizoon hæmatoides, Lob. ico.

Aizoon minus, Lugd.

Sedum minus quintum, Clus. hist.

VI. Sedum minus luteum ramulis reflexis,

Aizoon Scorpioides, Lob. ico.

Aizoon minus flore luteo inflexo, Cam.

Sedum minus quartum, vel Sedum minus Dioscoridis primum, Clus. hist.

VII. Sedem arvense flore rubente: quod 9. in Prodromo.

IIX. Sempervivum minus vermiculatũ acre.

Aizoon tertium, Dioscoridis.

Portulaca tertia, Brunf.

Sedum minus tertium & Vermicularis, Trag.

Sempervivum minimum sive 3. Matth. Cast.

Gramen 3. Plinii & Sempervivum 3. Ang.

Illecebra sive Sempervivum 3. Dod. ut:

Sedi tertium genus, Fuch. Lac. Tur.

Aizoon minus, quod male pro Vermiculari accipitur, Cord. in Diosc.

Aizoon acre, Cord. hist.

Sedum tertium Dioscoridis, Gesf. hor.

Sempervivum tertium, desc. at 2. icon. Lon.

Sedum minimum, Illecebra, Sedi tertium genus non sempervirens, Ad.

Sempervivum minimum sive Illecebra, Lob.

Sempervivum tertium minimum alterum, Cæs.

Aizoon minus fervidi gustus, Thal.
Aizoon minimum repens, tertium Diosc. Lugd.
Sedum minimum, Tab.
Vermicularis sive Illecebra, Ger.
Sedum minus octavum causticum, Clus. hist.
Sedum minus seu minimum causticum, Eyst.
Aizoi facie planta quæ Dactylon 2. vel 3. Colum.

IX. Sempervivum minus vermiculatum insipidum.
Aizoon minimum, Cord. hist.
Sempervivum tertium minimum, Cæs.
Aizoon minus & Vermicularis insipida, Thal.
Sedum minus, seu Vermicularis insipida, Eyst.

A priore non solùm gustu differt, sed etiam foliolis magis teretibus & tenuibus: floribus est utraque luteis, rarius albis.

X. Sedum minus fruticosum.
Sedum minimum arborescens vermiculatū, Lob. Lugd.
an Polygonum masculum fruticosum, Thal.

XI. Sedum minus fruticosum alterum.
Vermiculatæ fruticis varietas major, Lob.
Vermiculatus frutex major, Lugd.
Casiæ ligneæ similis frutex tertius, Cæs.

An sit Chamæpitys altera Dioscoridis dubitant, Lobelius & Lugdun. hist. Selaginem Plinii Cæsalpinus suspicatur, & quibusdam Sempervivum maritimum, aut Vermiculariam arborescentem dici.

XII. Sedum Portlandicū, Ad. Lob. ico. quid?

Sedum saxatile & alpinum.

I. Sedum alpinum Saxifragæ albæ flore, vel grandiflorum.
Sedum minimum tertium, Lob. Lugd.
Sedum serratum, Dod. quoad ico.
an Sedum alpinum quartum, Col. part. 2.

II. Sedum alpinum album foliolis compactis.
Sedi aut Phylli genus flosculis albis, Ges. fra.
Sedum alpinum tertium, Clus. pan.
Sedum minus nonū, sive alpinum tertiū, Eid. hist.

III. Sedum alpinū hirsutum lacteo flore, hist.
Sedum alpinum quartum, Clus. pan.
Sedum minus decimum, sive alpinum quartum, Eid. hist.
Jasme montana, Lugd.

IV. Sedum alpinū gramineo folio lacteo flore.
Sedum alpinum quintum, Clus. pan.
Sedum minus undecimum, alpinum 5. Eid. hist.

V. Sedum alpinum flore pallido.
Sedum alpinum primum, Clus. pan.
Sedum minus sextū, sive alpinum primū, Eid. hist.

VI. Sedum alpinum angustissimo folio, flore carneo.
Sedum alpinum secundum, Colum. par. 2.

VII. Sedum alpinum exiguis foliis.
Sedum alpinum primum, Colum. part. 2.

IIX. Sedum saxatile hirsutum purpureum: quod 5. in Prodromo.

IX. Sedum saxatile atrorubentibus floribus: quod 6. in Prodromo.

X. Sedum saxatile variegato flore: quod 7. in Prodromo.

XI. Sedum alpinum hirsutum luteum.
Sedum saxatile foliis margine piloso, Ges. hor.
Phyllon thelygonon, Dalech. in Dioscor.
Phyllon arrhenogonon Dalechampii, Lugd.
Sedum petræum montanum, Ad. Lob. ico.
Sedum alpinum sextum, Clus. pan.
Sedum minus duodecimū, alpinum 6. Clus. hist.
Leucoion luteum aizoides montanū, Colum. p. 2.

XII. Sedum alpinum foliis crenatis asperis: quod 8. in Prodromo.
an Sedum cujus folia marginibus asperis brāchias piscium referunt, Ges. hor.

XIII. Sedum alpinū floribus luteis maculosis.
Sedi minoris genus flosculis luteis vel croceis maculosis, Ges. fra.

XIV. Sedum alpinum rubro magno flore.
Aizoon montanum, Lugd.

XV. Sedum montanum tomentosum.
Sempervivum rubrū mōtanum γναφαλῶδες. Col.

XVI. Sedum alpinum ericoides purpurascens: quod 3. in Prodromo.

XVII. Sedum alpinum ericoides cæruleum: quod 4. in Prodromo.

Sedum foliis laciniatis.

I. Sedum alpinum trifido folio.
Sedum septimum, vel alpinum Ajugæ folio, Clus. pan.
Sedum minus decimumtertium, Eid. hist.

II. Sedum tridactylites alpinum majus albū.
Alsine tridactylites alpina, in Phytop.
Saxifraga alba petræa, Ponæ.

III. Sedum tridactylites alpinum pallidè luteum.

IV. Sedum tridactylites alpinum caule folioso: hæc tria in Prodromo sub Sedo 1. describūtur.

V. Sedum tridactylites alpinum minus: quod 2. in Prodromo.

Sedi

Sedo alpino tertio similis altera, Colum.par.2.

VI. Sedum tridactylites tectorum.

Hendelkraut / Trag.

Paronychia altera, Dodon. rutaceo folio, Ad. Lob.Lugd.Ger.

Umbilici species quibusdam, Cæs.

Dactyliobotanon alterum, Thal.

Alsine petræa rubra, & Paronychia tertia, Tabern.

Paronychia laciniata, Ger.

Sedum palustre.

I. Sedum palustre subhirsutum purpureum.

Sedi minoris quarta species, Trag.

Sedum palustre secundum, Clus.pan.

Sedum minus tertium, sive palustre, Eid.hist.

Aizoon palustre, Cam.

Sedum palustre fl.incarnato, Eyst.

Hujus species est altera major & candidior: altera minor & rubicundior, seu mas & fœmina: flos purpurascens aut carnei coloris.

COTYLEDON seu UMBILICUS VENERIS.

ΚΟΤΥΛΗΔΩ'Ν *Dioscorides lib. 4. cap. 92. Sedo subjungit, quod ipsi & κυτέλιον & κυμβάλιον dicitur: quod à figura folii Acetabulo simili nomen accepit: hinc Latinis, Acetabulum & Umbilicus Veneris. Plinio lib. 25. cap. 13. Cotyledon.*

Genera duo sunt Dioscoridi: alterum folio acetabuli instar orbiculato & concavo, ita tamen ut cavum id aciem propè fugiat: alterum latioribus foliis, iisq; pinguibus, ac ceu lingulas referentibus, densis & confertis circa radicem, & velut oculum in medio constituentibus, &c. Et Plinio, alterum folio est pingui & concavo ut coxendices: aliud sordidis foliis, latioribus, densioribusq; circa radicem velut oculum cingentibus, &c.

I. Cotyledon major.

Umbilicus Veneris, Matthiol. Lac.Tur.Lob.ico. Cæs.Cast.Lugd.Tab.Ger.major, Lon.

Umbilici Veneris species prima, Ang.

Cotyledon, Dod.ut: Ad.Lob.

Cotyledon sive Umbilicus Veneris, Clus. hisp.& histor.

II. Cotyledon media foliis subrotundis.

Umbilicus Veneris alter, Matth.Lac.

Cotyledon altera, Dod.ut: Clus.pan.Lugd.

Cotyledon altera quarta, Clus.hist.

Phyllum thelegonum Dalechampii, Lugd. sive Lichen primum Plinii & sempervivum montanum.

III. Cotyledon media foliis oblongis serratis.

Onobletum Hippocratis, Ang.

Aizoum serratum, Cord.hist. Thal. cui & Crassula serrata.

Cotyledon minus sedi folio, Ad.Lob.

Umbilicus Veneris, Lob.ico.minor, Lon.Taber. Ger.

Phyllon primum, Cæs.

Palmaria, Tabern. talis antequam caulem producat.

Cotyledon minus, Eyst.

IV. Cotyledon media subhirsuta floribus punctatis.

Sedum foliis minoribus albicantibus serratis, Ges. hort.

Cotyledon minus montanum alterum, Lob.ico.

Cotyledon altera Erscheriana, Clus.pan.

Cotyledon altera quinta, Clus.hist.

V. Cotyledon minor foliis subrotundis serratis: in Prodromo describitur.

VI. Cotyledon stellata.

Aizoon peregrinum, Cam.

Sempervivum tertium, Colum.

ALOE.

ἈΛΟ'ΗΝ *Græci, Latini & officinæ pariter, Aloën tum herbam ipsam, tum & ejus succum densatum appellant, dicitur & stirps Ἀείζωον quod nō modò in terra, sed & extra eam vivat. Aloë autem dicta videtur, quia maritimis gaudet. A recentioribus Sempervivum & Sempervivum marinum, quod Sempervivi modo diu duret, appellatur: Sedum amarum Columellæ: & quia ejus succus amarus est, idcirco & Gentianam, quæ amarissima est, Aloën Gallicam Apulejus nominavit. De Aloë Dioscorides l. 3. c. 25. quod folium habeat Scillæ similitudine, crassum, pingue, in rotunditate modicè latum, retrorsum pandum: utrinque spinulis raris & brevibus, &c. & Plinius lib. 27. cap. 4.*

I. Aloë vulgaris.
Aloë, Trag. Matthiol. Fuch. Ang. Dod. ut: Cord. Lac. Tur. Gesf. hor. Lon. Rauwolff. (quæ in Rama Judeæ copiosa) Ad. Lob. Cæs. Cast. Garz. Clus. hist. Eystett.
Aloë communis, Cam.
Aloë Dioscoridis, Col.
Aloë in insula Socotra, par. 2. Ind. or. c. 6.
Aloë sive Sempervivum, Arab. Sebar, Area, Catecomor, Linsc. par. 4. Ind. or. c. 38. & fig. 19.
Azauar sive Sempervivum quo campi pleni, par. 4. Ind. or.

II. Aloë folio in oblongum aculeum abeũte.
Aloë Americana, Dodon. Clus. hisp. & hist. Cast. Cam. Lugd. Tab. Eyst.
Aloë in Pisano vireto, Ad.
Aloë folio mucronato, Lob. Ger.
Aloë, Acostæ.
Aloë alterum genus, Cæs.
Allagucy Indis, Fil y agulla, id est filum & acus Hispanis, cujus spinæ venenatæ, Frag.
Aloë spinosa sive Americana, Cam.
America planta Aloës facie, Colum.
Manguey Mexiocanum, alio nomine Mel, Linsc. par. 4. Ind. or. fig. 19.
Manguey arbor, ex qua parantur aquæ, vina, oleum, acetum, mel, syrupi, fila, acus, & res aliæ infinitæ, in nova Hispania, quarum plerumque unam domibus suis, ad vitæ sustentationem consitam, colunt, &c. par. 9. Ind. occid. l. 4. c. 23.

Ex foliis succus dulcis elicitur: & iisdem contusis & maceratis linum extrahitur, ex quo Indi lintea candidissima texunt.

III. Aloë monstrosa Avinioni nata: de qua in Prodromo, & ad Clus. cur. post.

IV. Aloë palustris.
Stratiotes potamios, Dod. gal.
Planta foliis Aloës, quæ Stratiotes non est, Anguil.
Sedum aquatile, Dod. fol.
Stratiotes sive Militaris aizoides, Ad. Lob.
Stratiotes aquatica, Lugd.

SECTIO SEXTA.

RADIX RHODIA; TELEPHIUM; SCORPIOIDES; PORTULACA; CEPAEA; CRITHMUM; KALI; TRAgum; Tithymalus; Pityusa sive Esula; Apios sive Tithymalus tuberosus; Peplus sive Esula rotunda; Peplis; Chamæsyce; Lathyris; Hipophaes.

RADIX RHODIA.

ΡΟ'ΔΙ'Α ΡΊΖΑ *Dioscoridi lib. 4. cap. 45. sic dicta, quod contrita rosas redoleat: hinc quibusdam Rosea radix.*

Rhodia radix, Trag. Matth. Ang. Dod. ut: Cord. histor. Gesf. hor. Lac. Clus. pan. & hist. Lugd. Cast. Cam. Ger.
Rhodia sive rosea radix, Fuch. Ad. Lob.
Rosea radix, Lon. Tab.

Flos nunc pallescẽtis, nũc rubescentis coloris est.

TELEPHIUM.

ΤΗΛΕ'ΦΙΟΝ *Dioscoridi lib. 2. cap. 217. Portulacæ simile, alas binas in singulis foliorum geniculis habens, foliis cæruleis crassis, lentis atque carnosis refertum, flore luteo aut candido, &c. Et Plinio lib. 27. cap. 13. Telephion & caule & foliis Portulacæ simile. Sic dictum volunt, quod ulceribus malignis ac deploratis, quibus Telephus Mysiæ rex ab Achille vulneratus consenuit, (quæ eam ob rem etiam Telephia vocantur) auxilietur. Vulgo Fabaria, à foliorum cum faba similitudine: officinis Crassula major. Verum Cotyledonis alterius descriptio Fabariæ, potius quàm Telephio, convenire Cæsalpino videtur: & sanè Telephium Dioscoridis non esse, cum ad folia alæ non sint, censemus.*

I. Tele-

I. Telephium vulgare.
Scrophularia media, vel tertia, Brunf.
Fabaria, Matth. Guil. Lugd.
Telephium, Matth. Gesn. hort. Lob. Taber. Cast. Cam.
Telephium album, Fuch.
Acetabulum alterum, Cord. in Dioscor. album, Fuch. ico.
Crassula major, Dod. gal. Cæs. Thal.
Anacampseros, Gesn. hor.
Faba inversa, Eid. Ad Lob. ico.
Telephium alterum, sive Crassula, Dod.
Telephium vulgare, sive secundum, Clus. hist.
Crassula sive Faba inversa, Ger.
Cotyledon alterum Dioscoridis, Col.

Alii foliis crenatis & subrotundis, ut apud nos provenit, pingunt: alii oblongis & integris, ut Lob. Dod. & Clusius. Flore est communiter albo, est & luteo: reperitur etiam flore purpurascente & foliis rarioribus, & est
Telephium tertium purpurascente flore, Clus. histor.

Huc referendum id quod solo folio glauco cæruleóve à vulgato differt, quod
Telephium glaucum verius, Lob. ob.

II. Telephium purpureum majus.
Scrophularia seu Portulaca major, Trag.
Telephium purpurascens, Fuch. Lugd.
Acetabulum pupureum alterum, Eid. ico.
Telephium floribus purpureis, Lob. ico. Lugd. Cam. ep. Tab. Ger.
Telephium quintum purpureo flore, Clus. hist.
Fabaria, Lon.
Crassula montana, Cæs.
Rapuntium umbellatum, Colum. part. 2.

Hoc foliis est longioribus & profundius crenatis: napis aliquando paucioribus, aliquando pluribus, quod posterius
Telephium quartum est, Clus. hist.

III. Telephium purpureum minus: in Prodromo descriptum.

IV. Telephium latifolium peregrinum.
Telephium Hispanicum, Clus. hisp. Lugd. Tab.
Telephium primum, Dodon. 1. sive Hispanicum, Clus. hist.
Telephium seu Crassula major Hispanica, Lob.
Crassula major Hispanica, Ger.

Floribus est albis, etiam rubris.

Huic simile, modo idem non sit,
Telephium Austriacum, Clus. hisp. & hist.

V. Telephium repens folio deciduo.
Telephium minus repens sempervirens, Lob. Lugd. Cam.
Cepæa Pancii, Clus. hisp. & hist. Cam.
Telephium tertium, Dod. sextum, Clus. hist. fortè Dioscoridis.
Telephium minus, Tab.
Telephium sempervirens, Ger.

VI. Telephium repens folio non deciduo.
Telephium Imperati in sua hist. Cam.
Telephium 7. sive legitimum Imperati, Clus. hist.

VII. Telephium Dioscoridis, seu Scorpioides ob siliquarum similitudinem.
Scorpioides, Matth. Ang. Lac. Cast. Ad. Lob. Lon.
Scorpioides Matthioli, Dod. ut: Gesn. hort. Lugd. Cam.
Lunaria burissa aliquibus, Ang. Gesn. hor.
Telephyllon Cratevæ, Ang.
Telephium veterum verum, Guil.
Telephium, herba amoris, Cæs.

SCORPIOIDES.

ΣΚΟΡΠΙΟΕΙΔΕ'Σ *Dioscoridi l. 4. c. 195. quod semen habeat ad similitudinem caudæ Scorpionis, & quod Scorpionum ictibus præsentaneo sit auxilio: & Plinio l. 22. c. 15. cui Scorpius dicitur: quod Clymenum Dioscoridis esse, Cæsalpinus & Columna volunt.*

I. Scorpioides Bupleuri folio.
Scorpioides, Dodon. gal. Gesn. hort. Lugd. prior, Dod. fol.
Scorpioides repens bupleuri folio, Ad. Lob.
Scorpioides bupleuri folio, Cam. Tab. Ger.
Leporis auricula vulgo, Cæs.
Catananccæ quorundam, Cam.
Clymenos Dioscoridis, Colum.

II. Scorpioides Portulacæ folio.

III. Scorpioides montanum, Lugd. quid?

PORTULACA.

ἈΝΔΡΑ'ΧΝΗ *dicitur ipsa Portulaca Dioscoridi lib. 2. cap. 150. cui genera duo, Andrachne, & Andrachne sylvestris, quæ foliis est prioris crassioribus atque densis, in petrosis nascitur: aliquando in hortis foliis oleæ, sed minoribus multò, verum pluribus & teneris: cauliculis rubicundis, frequentibus, in terram incli-*

inclinatis, &c. At Theophrastus Ἀνδράχνην *herbam 1. caus. plant. 10. & 4. ejusdem 3. exhibet: dein* Ἀνδράχλην *arborem 1. hist. 8. & 15. 4. hist. 4. Portulacam Gaza reddit. Verum Plinius l. & c. 20. scribit, Portulacam quam Peplion vocant, non multùm sativa efficaciorem esse: ubi Portulacam cum Peplio herba diversissima confundit: causa erroris quod aliqui Peplion, portulacam agrestem vocarint: confundit quin etiam vires sylvestris cum sativa Portulacæ viribus.*

I. Portulaca latifolia, seu sativa.
Portulaca hortensis, Brunf. des. Trag. Fuch. Dodon. gal.
Portulaca domestica, Matth. Ad. Lob. Cast. Tab. Ger.
Portulaca, Tur. Cord. in Diosc. Lon. sativa, Ang. (γλιστρίδα in Græcia) Cord. hist. Dod. gal. Lugd. Eystett.
Portulaca major, Cam. hortensis, Ges. hor.
Portulaca latioribus foliis, Cæs.

II. Portulaca angustifolia sive sylvestris.
Portulaca sylvestris, Trag. Matthiol. Ang. Fuch. Dod. ut: Ad. Lob. Lugd. Cast. Ger.
Portulaca, Lac. arvensis, Tab.
Portulaca sponte nascens, Cord. hist.
Portulaca minor, Ges. hor. Cam.
Portulaca angustioribus foliis, Cæs.
Cepæa, Cord. in Diosc. Lon. des.

III. Portulaca arvensis.
Portulaca exigua, Cam.

IV. Portulaca aquatica, Thalii, quid?

V. Portulaca marina, Tab. Ger. quid?

CEPÆA.

ΚΗΠΑΙ'Α. *Dioscoridi l. 3. c. 168. Portulacæ similis est.*

Cepæa, Matth. Ang. Lac. Lon. ico. Ad. Lob. Matth. Cast. Cæs. Tab. Clus. hist.

Flosculis est albis, ex purpureo candicantibus vel luteis.

CRITHMUM.

ΚΡΙ'ΘΜΟΝ *sive* κρίταμον *Dioscoridi lib. 2. c. 157. foliis pinguibus, albicantibus, portulacam referentibus, sed crassioribus, longioribus, salsoq; gustu, floribus candidis, &c. in muria servatur, cruda & cocta editur. Plinius lib. 21. cap. 15. Batin appellasse videtur, Batin marinam, & Batin hortensianam, quam aliqui Asparagum Gallicum vocant, sine ullis notis proponens: Batis etiam lib. 21. cap. 27. meminit, quæ alvum molliat, nec plura habet.*

I. Crithmum, sive Fœniculum maritimum majus, odore Apii.
Baticulæ alterum genus ex Sicilia, Cæs.

II. Crithmum sive Fœniculum maritimum minus.
Crithmum 1. Matth.
Crithmum, Ang. (& herba S. Petri) Dodon. gal. Cord. in Diosc. Lac. Tur. Lugd. Cast. Tab.
Crithmus, vulgo Creta seu Salsa marina, Ges. ap.
Crethamum marinum, Cord. hist.
Crithmum marinum, Ges. hor. Dod. Ger.
Fœniculum marinum, videtur verum Empetron, Rond. cap. de mem. læsa.
Fœniculum marinum, sive Empetrum, Ad. aut Calcifraga, Lob.
Batis, Ges. hor.
Baticula quasi parva Batis, Cæs.
Creta marina, Lon.

III. Crithmū maritimum flore Asteris Attici.
Crithmum tertium, Matth. Lugd. Cam.
an Anthillis major, Cord. ob. syl.
Anthillis prima, Dioscoridis, Cæs.
Crithmum Chrysanthemum, Dod. (Aster Atticus marinus quibusdam) Lugd. Tab. Ger.
Chrysanthemum littoreum, Ad. Lob.

IV. Crithmum maritimum spinosum.
Crithmum secundum, Matth. Cast.
Secacul, Ang.
Crithmum spinosum, Dod. Tab. Ger.
Crithmum syl. Eryngium foliis Apii Plinii, Cæs.
Pastinaca marina, Ad. Lob. Lugd.
Tribulus marinus quorundam, Lugd.
Cachry marinum, Cam.
Corymbi alii colore candido, alii subrubentes aut violaceo: in hortis cultum, lætius ac minus spinosum redditur.

KALI.

KALI Mauritanorum, aliqui ad Anthillidem alterum Dioscoridis: alii ad ejusdem Tragon (cum tamen sapore non sit acerbo, nec acinis constet) referunt. Plinius lib. 8. cap. 22. ad Halymum retulisse videtur, dum inquit, alii olum maritimum salsum, & inde nomen, &c.

I. Kali majus cochleato semine.
Kali, Matth. (qui & hoc & Salicorniam unâ figurâ expressit) Dod. Cast.
Kali magnum, Sedi medii foliis semine cochleato, Ad.
Kali magnum, Lob. Lugd. & Kali Dalechampii.
Soda, Lob. ico.
Kali cochleatum majus, Cam.
Anthillis altera salsa, Cam.
Salsolæ genus in hortis, Isgarum vulgo, Cæs.

II. Kali minus album semine splendente.
Anthillis altera, Borda quibusdam, Dod. gal. Lug.
Alcali minus, Ges. hor.
Kali album, Dod.
Kali minus, Ad. Lob. ico. Lugd. Eyst.
Kali alterum seu minus, Cam.
Salsola quædam in maritimis, Cæs.

III. Kali minus alterum.
Kali parvum foliis oblongis, Cam.
Anthilloides, Thal.
Est majus & minus.
Huc referri debent,
Anthillis minor tertia, quinta & sexta, apud Cord. in obs. sylv.

IV. Kali minus villosum: quod 1. in Prodr.

V. Kali gramineo folio: quod 2. in Prodr.
Salsolæ congener semine Polygoni, Cæs.

VI. Kali Arabum primum genus, Rauwolf. Lugd. ap.

VII. Kali Crassulæ minoris foliis.
Kalli 2. species, Anthillis quibusdam, Alp.
Kali floridum repens, Aizoides Neapolitârum, Col. par. 2.

IIX. Kali Ægyptiacum foliis valde longis hirsutis.
Kalli tertia species, Alp.

IX. Kali geniculatum majus.
Kali, Matthiol. Ang. geniculatum, Lugd. Cam. Taber.
Salicornia, Dod. ut: Lugd.
Anthillis constans veluti tritici granis, Cord. ob. syl.
Alcali, Ges. hor. Lon.
Kali geniculatum vermiculatum, Ad.
Kali sive Sedum marinum, Lemnio.
Kali tertium, Cam. ep.
Kalli primum, Kellu Ægyptiis, Alp.
Salsolæ genus aliud, Cæs.
Differentiæ duæ, unum simplicius & brevius, dodrantali altitudine, rectum & annuum: alterum multis ramulis fruticans, lignosum & grandius, perpetuum. Habetur & rubrum & viride.

X. Kali geniculatum alterum, vel minus.
Kali Arabum 2. genus, Rauwolf. Lugd. ap.

TRAGUM.

ΤΡΑΓΟΣ, sive Σκορπίον, aut Τράγανος à Dioscoride l. 4. c. 51. & à Plinio l. 28. c. 13. Tragi & Scorpii nomine proponitur: foliis carere scribunt: & l. 22. c. 15. Scorpius alter.

I. Kali spinosum cochleatum.
Drypis Theoph. Tab.
Kali sive Alkali, Dod. belg.
an Hipophæston Dalechampii, Lugd.
Sunt qui Tragos esse velint.

II. Kali spinoso affinis.
Tragum, Matth. Lac. Cast. des. Lon. Tab.
Tragus & Kali 2. genus, Dod. gal.
Tragon non est sed Drypis, Guil.
Tragon improbus, Matth. Ad.
Tragon Matthioli, Lob. Lugd. Ger.
an Tragos, Cæs.
Cum Dioscorides Trago folia non tribuat, idcirco videntur Matthiolus & Tabernæmontanus sine foliis pinxisse: at Lobelius & ex eo Lugdunensis historia, folia adpinxêre, & quidem rectè, ut in Lio Venetorum observavimus. Non desunt qui utramque hic propositam plantam eandem faciant, & forsan non ita malè: quámvis posterior longioribus & latioribus sit foliis.

TITHYMALUS.

ΤΙΘΥΜΑΛΟΣ *Dioscoridi l.4.c.165.* τιθύμαλλος, *Theophrasto 9. hist. 12. Lactariam Gaza vertit. Plinio lib. 26. cap. 8. Tithymalus, quem nostri herbam lactariam vocant, alii Lactucam caprinam. Sic etiam Columella: at Celsus, marinam vocavit: officinæ Esulam dicunt. Lactaria nominata, ob lac omnibus commune, cum hæc leviter secta, vel folio abrupto, lac effluat.*

Genera Dioscorides septem recenset: 1. mas χαρακίας, *quibusdam* ἀμυγδαλοειδὴς *dictus: alterum fœmina* μυρσίνης, *quem* καρυΐτην ἢ μυρσινίτην *cognominat: 3.* πάραλιος *quem* τιθυμαλλίδα *appellarunt: 4.* ἡλιοσκόπιος*: 5.* κυπαρισσίας*: 6.* δενδροειδὴς*: 7.* πλατύφυλλος. *Theophrasto 9. hist. 1. Tithymallorum plura sunt genera, maritimus: masculus oleæ folio: myrtarius candidus, Myrti folio. Plinio l. c. genera ejus multa: 1. Characias, qui & masculus existimatur: 2. Myrsinitem vocant, alii Caryiten foliis myrti: 3. Paralius vocatur, sive Tithymalus folio rotundo: 4. Heliotropium appellant, foliis Portulacæ, sic dictum, quoniam caput cum Sole circumagit: 5. Cyparissium vocant, propter foliorum similitudinem: 6. platyphyllon, alii corymbiten, alii amygdaliten à similitudine: 7. dendroides, aliis cobion, aliis leptophyllon.*

Tithymalus Characias, id est, vallaris, sive amygdaloides, à foliorum aliqua forma.

I. Tithymalus Characias amygdaloides.
Tithymallus masculus, Theoph.
Ascebra magnum, Mesuæo.
Tithymalus characias, Ang. 1. sive mas, Dod. ut: Lugd. Cæs.
Tithymalus characias 2. Clus. hisp. Cam.
Tithymalus characias amygdaloides, Lob.
Tithymali characiæ species, Thal.
Tithymalus amygdaloides, & amygdaloides latifolius, Tab.

II. Tithymalus characias rubens peregrinus.
Tithymalus characias, Matthiol. Lac. Lon. Lugd. Cast. Tab.
Tithymalus characias legitimus 1. Clus. hisp. & histor.
Tithymalus characias alter, Dod. Cæs.
Tithymalus platyphyllon, Ad.
Tithymalus characias Monspeliensium, Lob.

III. Tithymalus characias folio lanuginoso.
Tithymalo characiæ primo similis, Clus. hisp.
Tithymalus characias alter, Eid. hist.

IV. Tithymalus characias rubens Germanicus.
Tithymalus pentaclonos, Cord. hist.
Tithymalus characias quartus, Dod.
Tithymalus characias Pannonicus, Clus. pan.
Tithymalus characias tertius Austriacus, Eid. histor.
Tithymalus fruticosus alius stipitibus rubris, Camer.
an Tithymalus latifolius alter, Cæs.

V. Tithymalus characias angustifolius.
Tithymalus myrsinites altera, Lob. Lugd.
Tithymalus myrsinites angustioribus foliis, Cæs.
Tithymalus myrsinites 3. angustifolius, Tab.

VI. Tithymalus characias folio serrato.
Tithymalus characias quintus, Dod.
Tithymalus serratus Monspeliensium, Ad. Lob. ico. Dalech. Lugd. cui & myrsinites serratus.
Tithymalus myrtites Valentinus, Clus. hist.

VII. Tithymalus sylvaticus lunato flore.
Tithymalus platyphyllos, Ang.
an Tithymalus dendroides, Cord. in Diosc.
Tithymalus in montibus, Cæs.
Tithymalus lunato flore, Colum.

Tithymalus myrsinites, sive myrtifolius.

I. Tithymalus myrtifolius arboreus.
Tithymalus dendroides, Matth. Ges. hor. Lac. Ad. Lob. Lugd. Cast.
Tithymalus characias tertius, Dod.
Tithymalus arboreus myrtifolius, Lob. ico.
Tithymalus arborescens, Cæs.
an Tithymalus petræus, Ang. Cam.

II. Tithymalus dendroides ex Cod. Cæsareo, Dod. Lugd.

III. Tithymalus myrsinites latifolius.
Tithymalus myrsinites, Matth. Ang. Dod. ut: Ges. ap. Lac. Lon. Lob. Cæs. Lugd. Cast. Cam.
Tithymalus myrsinites, myrtifolius, fœmina repens Diosc. Ad.
Tithymalus myrsinites legitimus, Clus. hist.
Tithymalus myrsinites 1. Tab.

IV. Tithymalus myrsinites angustifolius.
Tithymalus myrsinites Dioscoridis, Ad. Lob. ico.
Tithymalus myrsinites alter, Tab.
Tithymalus myrsinites in montibus, Cæs.

V. Tithymalus myrsinites fructu verrucæ simili.
Esula multicaulis & quarta, Trag.
Tithymalus helioscopius, Dodonæi in ico. & Lugd.
Tithymalus verrucosus Dalechampii, Lugd.
Alypum Guilandinus vocare solebat.

Tithymalus maritimus.

I. Tithymalus maritimus.
Tithymalus paralius, Matth. Ang. Dod. ut: Lac. Gesn.hor. Ad. Clus.hisp. Lob. Lon. Cast. Lugd. qui tres figuras habet, Cam. Tab.
Tithymalus maritimus, Cæs.
Variat, is qui in maritimis natus, ab hortensi, hinc duæ figuræ apud Dodonæum, ejus qui in maritimis & ejus qui in hortis crescit.
II. Tithymalo maritimo affinis linariæ folio.
Esula altera in humidis, Cæs.
Tithymalus linifolius, Cam.
Tithymalus amygdaloides angustifolius, Tab.
Hic antequam floreat, à Linaria solo lacteo succo distinguitur.
III. Tithymalus maritimus spinosus.
Glastivida altera, Belli ep. 4. ad Clus.
Glastivida 2. Cretica, Ponæ Bald. Ital.
IV. Tithymalus maritimus purpurascentibus floribus.
Esula rara è Lio Venetorum insula, Ad. Lob. Lugd.
an Alypum, Anguil.
Cum Esulis nihil præter lac commune habet; Pityusæ species Venetis, aliis Turbith nigrum.

Tithymalus latifolius.

I. Tithymalus latifolius Hispanicus.
Tithymalus platyphyllos, Clus.hisp. & hist. Dod. Lugd.
Platyphyllum Hispanicum, Lob.
Tithymalus latifolius, Cæsalp. Hispanicus, Tabern.
II. Tithymalus arvensis latifolius Germanicus.
Tithymalus platyphyllos, Fuch. Tur. Lon.
Pityusa major, Dod. Gal. ico. Thal.
Pityusa sive Esula minor, Dodonæi, Lugd.
Major est, & minor, & hæc foliis leviter hirsutis.

Tithymalus helioscopius.

Tithymalus helioscopius.
Esula, Brunf. vulgaris & tertia, Trag.
Tithymalus helioscopius, Matthiol. Ang. Fuch. Dod. ut: Cord. in Diosc. Tur. Gesn. hort. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. Lugd. cum icone Matth. & Dod. Thal. Cam. Tab.
Tithymalus dendroides, Dod. in ico. Thal.
Alia est foliis crenatis, sed non usque ad caulem: alia non crenatis & rotundioribus; caule leviter hirsuto.

Tithymalus cyparissias.

I. Tithymalus cyparissias foliis punctis croceis notatis.
Esula scabiosa, Gesn. col.
Tithymalus στικτόφυλλος, Thal.
Tithymalus arvensis, Cam.
Duplex est, major & minor.
II. Tithymalus cyparissias.
Tithymalus cyparissias, Matthiol. Fuch. Anguil. Dodon. ut: (& Pityusa minor) Tur. Lac. Gesn. hort. Lon. Ad. Lob. ob. Cast. Thal. Lugd. (qui Matthioli & Dodonæi figuram habet) Taber. Cam.
Tithymalus cupressinus, sive humi pinus, Lob. icon.
Esula officinarum, Cæsalp.
Variat: 1. foliis lini virentibus, comâ flavâ, aliquando subrubente: 2. in montibus candidior, foliolis angustis, Esula candidior, Cæsalpino: 3. vix palmam altus, capitulo rubente.
III. Tithymalus sive Esula exigua.
Esula exigua, Trag. Lob. minima, Lugd.
Tithymalus leptophyllos, Matthiol. Lugd. Cam. Thal.
Tithymalus minimus, Taber.
Papaver spumeum, Gesn. hor.
Peplis minor Dalechampii, Lugd.
IV. Tithymalus sive Esula exigua foliis obtusis: 2. loco in Prodromo describitur.
V. Tithymalus exiguus saxatilis: 3. in Prodr.

PITYUSA sive ESULA.

ΠΙΤΤΟΥΣΑ, *à Cyparissia Tithymalo specie differre existimatur, idcóque etiam in Tithymali genere connumeratur: caule est cubito altiore, geniculato, foliolis acutis & tenuibus, pini folia imitantibus: floribus*

exiguis pene purpureis: semine instar lenticulæ lato: radice candida, crassa, lacteo succo referta: quibusdam in locis frutex hic prægrandis invenitur, &c. Dioscorides l. 4. c. 166. At Plinius l. 24. c. 6. cum honore & Pityusa simili de causa dicetur, quum quidam in Tithymali genera numerant: frutex similis est piceæ flore parvo purpureo. At Pityusa videtur esse Esula sive Ezula, Arabum Alscebra aut Alscobra & Scebra. Ezulæ etiam nomen à πιτυΐσης luxatum esse potest: duabus enim prioribus syllabis sublatis, remanet ἴσα, cujus diminutivum usula, & vocali prima mutata, Esula.

I. Tithymalus foliis pini, fortè Dioscoridis Pityusa.
Esula vulgaris major & quinta, Trag.
Pityusa Esula vulgo dicta, Ges. hor.
Pityusa sive pinea, Esula minus offic. Ad. Lob. ob.
Tithymalus pinea, Eid. ico.
Esula minor, Dod. Lugd.
Esula major, Cæsalp.
Tithymalus cupressinus 2. Tab.

II. Tithymalus palustris fruticosus.
Esula major & secunda, Trag.
Pityusa major, Dod. gal. des. Cord. in Diosc.
Pityusa grandis, Thal.
Esula major, Dod. Lugd.
Esula major Germanica, Ad. Lob. Lugd.
Tithymalus palustris, Cæsalp.
Tithymal. fruticosus Germanicus palustris, Cam.
an Tithymalus maximus, Taber.

III. Tithymalus montanus non acris.
Esula dulcis (vel 7.) Trag. Ges. hor. Lon. Lob. ob. Lugd.
Erino cognata herba, Ges. hor. Ad.
Pityusa sive Esula minor altera floribus rubris, Lob. Lugd.
Flos colore variat, est viridis, est rubri.

IV. Tithymalus incanus hirsutus: qui 1. in Prodromo.
an Pityusa Anglicana, Cam.

V. Tithymalus foliis brevibus aculeatis.
Pityusa, Matthiol. Ang. Lac. Lon. Cast. Lugd.

APIOS sive TITHYMALUS TUBEROSUS.

ΑΠΙΟΣ *οἱ δ' ἰσχάδα. radice est ad pyri formam accedente, rotundiore tamen, lactei succi plena, &c. Dioscoridi lib. 4. c. 177. At Theophrasto 9. hist. 10. ἰσχὰς ἢ ἄπιος (Gaza reddit carica seu pyrus) folio est rutaceo, brevi, caulibus ternis aut quaternis humi stratis: radice qua albucum, verùm spumosa: ἰσχὰς dicitur, quod ἰσχάδα, id est, caricam seu ficum aridam radix referat, Dodonæo monente.*

I. Tithymalus tuberosa pyriformi radice.
Apios, Matth. Ang. Dod. gal. Lac. Lugd. Cast. Tab.
Apios vera, Ad. Lob.
Tithymalus tuberosus Diosc. Lug. tuberosa radice, Clus. hist.
Duplex est: 1. est radice crassiore & majore, foliis & ramulis minoribus: 2. radice minore, ramulis longioribus & foliis majoribus.

II. Tithymalus tuberosa oblonga radice.
Ischas alter, Clus. hist.

III. Tithymalus tuberosus Germanicus.
Tithymalus tuberosus alter, Camer.

PEPLUS, sive ESULA ROTUNDA.

ΠΕΠΛΟΣ, *οἱ δ' συκῆ, οἱ δ' μήκωνα ἀφρώδη, exiguus frutex lactei succi plenus folio parvo ceu rutæ, latiore: universa coma ferè dodrantali, rotunda, humi sparsa: semine sub foliis parvo, rotundo, minore quam candidi papaveris, radicem habet unicam &c. Dioscorides lib. 4. cap. 168. Peplos, quem aliqui Sycen, alii meconion aphrodes vocant, Plinio l. 27. c. 12.*

I. Peplus sive Esula rotunda.
Peplus, Matth. Fuch. Ang. Dod. ut: Cord. in Diosc. & hist. Turn. Lac. Lon. Ad. Lob. Lugd. Cast. des. Thal. Tab. Ger.
Peplis, Cast. ico.
Esula rotunda, Ges. collect.

II. Peplios altera species.
Tithymalus Epithymi fructu, Colum.

PEPLIS.

ΠΕΠΛΙΣ, *οἱ δ' ἀνδράχνη ἀγρία. Hippocrati πέπλιον, frutex est ramulos quoquò versum expandens & candidi succi plenus, foliis hortensis portulacæ rotundis, infernè rubentibus: semine sub foliis rotundo, ceu pepli, fervente gustu: radice tenui, singulari ac supervacua: in maritimis maximè nascitur, &c. Dioscoridi lib. 4. cap. 169. At Plinius lib. & cap. 22. Peplii meminit, ubi Portulacam sylvestrem ejusdem generis ac natura* cum

cum Portulaca sativa, cum Peplio herba diversissima confundit, ideo quod nonnulli Peplion, agrestem Portulacam vocarint.

I. Peplis maritima folio obtuso.
Peplis, Matth. Tur. Ad. Clus. hisp. & hist. Lobel. Lugd. Cast. del. Cam. Tab. ico. Ger.
Peplus, Cast. ico. minor, Tab.
Peplium, Cæsalpin.
Peplion Dalechampii, Lugd.
Variat caule rubro, albo.
II. Peplis montana folio Numulariæ.
Peplis altera, Ang.

CHAMÆSYCE.

Χαμαισύκη ἢ συκῆ *ramos emittit quaternuum digitorum, per terram stratos, teretes, lactei succi plenos: folia lentis figura peplo similia, parva, tenuia ac terra inhærentia, semen sub foliis rotundum ceu pepli, radicem tenuem ac supervacuam: sed neque florem neque caulem promit, Dioscoridi l.4.c.170. Chamæsyce lentis folia habet, in aridis petrosisq; nascens, Plinio l.24.c.15.*

Chamæsyce, Matth. Ang. Gesf. hor. Dod. Ad. Lob. Clus. hisp. & hist. Cæs. Lugdun. (qui duplicem figuram habet) Camerar. Tabernæmont. Gerar.

LATHYRIS.

Λαθυρὶς *quam aliqui* Τιθύμαλον *vocant, & Tithymalorum numero ascribunt, caule est cubitali digiti crassitudine, inani: in cacumine sunt alæ & folia, in caule oblonga amygdalinis proxima, &c. fructum gerit triplici loculamento distinctum, rotundum ceu capparum, in quo tria sunt minuta semina, incursantibus tuniculis inter se discreta, ervis majora, quæ decorticata candida sunt, &c. totus frutex lacteo succo turget, Dioscorides l.4. c.167. Lathyris folia habet multa, lactucæ similia, tenuiora, germina multa, in quibus semen tuniculis continetur ut capparis: quæ cum inaruère, eximuntur grana piperis magnitudine, candida, dulcia, facilia purgatu, Plinius l.27. c.11. Granum regium minus, Mesuæ.*

I. Lathyris major.
Catapaucia, Brunf. Cæs. minor, Lob. Tab.
Lathyris, Brunf. Matth. Fuch. Dod. ut: Cord. in Diosc. Gesf. hor. Tur. Lac. Ad. Lon. Lugd. Cam. (Cast.
Lathyris sive Cataputia minor 2. Trag.
Cataputia vulgaris, Tartago Hispanorum, Eyst.
Ratione ætatis, latiora vel angustiora folia habet: hinc apud Tabern. Lathyridis latifol. & angustifoliæ; apud Gerardũ, Lathyridis sive Cataputiæ majoris & minoris nomine, figuræ exhibentur.
II. Lathyris minor conglomerato flore.
Lathyris minor Dalechampii, Lugd.
III. Lathyris minima.
Cataputia pusilla, Cæsalp.
IV. Lathyridi affinis
Semen Visa dicta ex Bengala, Lathyridis grano simile, Acostę Clusii cap. de Manna, quidã

HIPPOPHAES.

Hippophaës cum sit ex iis, quæ lacteum succum fundunt, de eo, licet nobis incognitum in præsens. Ἱππόφαὲς *frutex est densus, surculosus, foliis longis oleagineis proximis, angustioribus, mollioribus, inter quæ spinæ candicantes, siccæ angulosæ, floribus hederæ corymbos referentibus, racematim cohærentibus, sed minoribus mollibusq; & ex albido partim rubentibus: radice crassa, molli, lactei succi plena, amara, ex qua velut è Thapsia liquor excipitur, ad biliosa, aquosa & pituitosa detrahenda &c. Dioscorides l.4. c.162. Hippophyes in sabulosis maritimisq; nascitur, spinis albis, hederæ modo racemosa est, candidis & ex parte rubentibus acinis, radix succo madet, qui aut per se conditur aut pistillis farinæ, Plinius l.22. c.12.*

I. Hippophaës quibusdam ἄκανθα καθαρτεῖον, id est, Spina purgatrix, Anguil.
Hippophaës ex Codice Cæsareo, Dod. Lugd.
II. Planta lactaria, Xabra & Camarronũ Rhasis, Rauwol. & Lugd. quid?
III. Dante radix quædam candida lacticina, Acostæ Clusii cap. de Manna. quid?

LIBRI VII. FINIS.

LIBER OCTAVVS.

SECTIO PRIMA.

DE CONVOLVULIS.

SCAMMONEA; CONVOLVULUS seu SMILAX LÆVIS; SOLDANELLA; SMILAX ASPERA ET SALSAPARILLA; CHINA; *Bryonia; Mecoacha; Lupulus; Vitis vinifera.*

SCAMMONEA.

ΣΚΑΜΜΩΝΙ'Α *Dioscoridi l.4.c.171. & Theophrasto 4.hist.6.& 9. hist.1.& 10. Latinis Scammonia, ex cujus radice succus elicitur, ut lib.12. sect.6.ostendemus. Dioscoridis descriptio nostræ plantæ conveniret, nisi sui ramos quadantenus hirsutos, folia item hirsuta tribueret: quam hirsutiem (nescio an loci ratione) hactenus no observavimus: & Matthiolus in Dioscoridea descriptione omisit.*

I. Scammonia Syriaca.
Scammonia, Matth.Gesf.hor.Lon.Lug.Cast.Cæs.
Scammonea, Dod.gal.Cord.in Diosc. Antiochena, Cam.
Scāmonium, Cord.hist.Dod.Syriacum, Ad.Lob.

II. Scammonia Monspeliaca foliis rotundioribus.
Scammonia Monspel.Gesf.hor.Eyst.
Scammonium Monspeliense, Ad Lob.ico.
Scammonea Valentina, Clus.hisp.Tab.Ger.
Scammonia maritima Monspeliaca, Lugd.Cam.
Apocynum 4. latifolium, Clus.hist.

III. Scāmoniæ Mōspel.affinis, foliis acutioribus.
Periploca prior, Dod.
Scammonii Monspeliaci varietas, Lob.
Apocynum 3. Clus.hisp.3.latifolium, Eid.hist.
Scammonii quoddam genus, Cæsalp.
Volubilis marina, Taber.

CONVOLVULUS seu SMILAX.

SMILACEM *duplicem Dioscorides habet: alteram l.2.c.176. ubi Phaseolum intelligere oportet. Alteram l.4. c.144.& 145. quam in asperam & levem distinguit: illa, σμίλαξ τραχεῖα, hac σμίλαξ λεία dicitur: utrumque & Plinius l.24.c.10.meminit. At Theophrastus 3.hist.16. Smilacem arborem, quæ Ilici sit similis describit, quam Plinius l.16.c.6. Ilicis genus facit: qui l.16.c.10. & Taxum à quibusdam Smilacem vocari scribit. Smilax levis, Convolvulus à Plinio l.21.c.5. dictus videtur: quòd arbores scandat & eis se convolvat: quibusdam Jasione ejusdem l. & c.22. censetur.*

Smilax levis.

I. Convolvulus major albus.
Volubilis, Brunf.latifolia, Fallop.de decor.
Volubilis major, Trag.Lon.Thal.Tab.
Smilax lævis, Matt.Fuch.Gesf.hor.Lac.Cast.Lug.
Smilax lævis major, Dod.ut: vel lenis major, Lob.
Helxine cissampelos, Cord.in Diosc, (Ger.
Malacocissus Damocratis, Ang.
Convolvulus major, Gesf.hor.Ad.Cæsalp.
Campanula alba syl. Swer.
Convolvulus major flore albo, Eyst.
Semen nigrum est, aliquando rufescens.

II. Cōvolvulus ramosus incanus foliis pilosellæ.
Helxine cissampelos ramosa Cretica, Ponæ Ital.

III. Convolvulus minor arvensis.
Volubilis minor, Trag. Lon.Thal.
Helxine cissampelos, Matth.Fuch.Ang.Gesf.hor.
Lugd.Cast.
Helxine hederacea, Lacun.
Helxine in segetibus nascens, Cord.in Diosc.
Smilax lævis minor, Dod. ut: Ger
Scammonea parva, Ang.Camer.
Orobanche Theophrasti, Anguil.
Cōvolvulus, Tur.minor, Gesf.hor.Cæs.Clus.hist.
Convolvulus minor purpureus, Ad.Lob.
Volubilis arvensis, Tab.

Dioscoridi l.4. c.39. ἑλξίνη dicitur, quod folia est hederæ, sed minoribus, &c. interpres Helxinen cissampelon reddidit: quibusdam Orobanche Theophrasti (Ervagiam Gaza) 8.hist. 8. alii Scammonea tenuis Plinii l.24.c.15.

Variat flos colore, qui vel candidus, vel ro[seus]

velalbus cum purpureo umbilico, vel punicantibus lineis asperſis, vel purpureus radiis albis pict*.

IV. Convolvulus minor ſemine triangulo.
Orobanche ſeu Cuſſus altera Serapionis, Trag.
Orobanche Ruellii, Geſ.hor.
Helxine ciſſampelos, Dod.gal. Lugd.
Helxine ciſſampelos altera atriplicis effigie, Ad. Lobel.
Centunculus Plinii, Anguil.
Elatine, Cord.in Dioſc.
Convolvulo ſimilis herba, Geſ.hor.
Convolvulus niger, Dod.
Volubilis media ſive nigra, Thal.
Volubilis nigra, Tab. Ger.
Fromentone alterum genus, Cæſalp.
Polygonum hederaceum, Colum.

Aliis Malacociſſos Conſtantini Imperatoris: aiis Orobanche: aliis Helxine ciſſampelos: aliis Eatine: aliis Centunculus Plinii l.24.c.15. qui Grę-is Clematis dicatur.

V. Convolvulus cæruleus hederaceo anguoſo folio.
milax cærulea, Dod.gal.
camoniæ ſimilis flore cæruleo, Anguil.
Convolvulus peregrinus vel flos noctis, Geſ.hor.
Nil Arabum, Geſ.hor. Eyſt.
Convolvulus aſureus ſive cæruleus hederaceus, Ad.Lob.
Campana cærulea, Dod. Bry.
Volvulus cæruleus, ſive campana azura, Lugd.
Convolvulus cæruleus, Cam. Caſt. Tab. Ger.
Convolvuli alterum genus, quod pro Scāmonio ſtenditur, Cæſalp.
Campanula cærulea hederaceo folio, Swer.

Quibuſdam Granum nil Serapionis & Arabū: igustrum nigrum Columellæ aliis: aliis Pothos cæruleus Theophraſti: quibuſdam Volubilis lanuginoſa, Meſuæi.

VI. Convolvulus purpureus folio ſubrotundo: qui 1.in Prod.
Convolvuli ſpecies altera, quæ ad Nil Avicennæ referri poteſt, Dod.
Campanula azura, Swert.
Campanula Indica purpureoviolacea, Bry.
Convolvulus Indicus flore violaceo, Eyſt.

VII. Convolvulus peregrinus cæruleus, folio oblongo: qui 2.in Prod.
Convolvulus cæruleus minor Bauhini, Bry.
Campanula incognita cæruleo alba, Eid.

IIX. Convolvulus foliis laciniatis, vel quinquefolius: qui 3.in Prodr.
Convolvulus Ægyptiacus Bauhini, Bry.

IX. Convolvulus argenteus Altheæ folio.
Cōvolvulus folio Altheę, Cluſ.hiſp.& hiſt. Lugd.
Convolvulus peregrinus, Lob. Caſt.
Scammonium minus Plinii 2.Tab.
ſub Papavere cornuto luteo minore, apud Ger.

Aliis Helxine ciſſampelos Dioſcoridis: quibuſdam Scammonium minus Plinii. Flos ex purpura candicat: interdum omnino purpuraſcit.

X. Convolvulus Linariæ folio.
Cantabrica quorundam, Cluſ.hiſp.& hiſt.
Cantabrica Plinii, Caſt.
Cōvolvulus minimus ſpicæfolius, Ad.Lob. Lug. Ger.
Volubilis terreſtris Dalechampii, Lugd.
Scammonium minus Plinii, Taber.
Helxine ſtans Guilandino, Scammonea Patavina Cortuſo dicebatur.

Variat magnitudine, reperitur enim vix duas tréſve uncias altus: flore eſt communiter purpureo, rarius albo.

SOLDANELLA.

SMILACIS levis generibus Soldanella aſcribenda venit, quare & Belgis Convolvulus marinus dicitur: quæ duplex eſt, maritima & alpina: alpinam, huic ob foliorum ſimilitudinem junximus. Soldanella maritima, quæ officinis habetur, Dioſcoridis l.2.c.148. eſt κράμβη θαλασσία, Braſsica marina: ſi textus corrigatur.

I. Soldanella vel Braſsica maritima major.
Braſsicæ marinæ genus, Rauwolf. Lugd.ap.
Convolvulus marinus noſter, Imperato.

Hujus folia quædam ſunt laciniata, quædā non, omnia tamen parte ſuperiore ſinuata.

II. Soldanella maritima minor.
Braſsica marina, Matth. Dod.gal. Ang. Cord. in Dioſ.& hiſt. Geſ.hor. Lac. Tur. Lon. Lug. Caſt. Cā.
Soldanella, Geſ.hor. Dod. Lon. Ad.Lob. Cęſ. Tab.
Soldanella marina, Ger. Eyſt.

III. Soldanella alpina rotundifolia.
Soldanella montana, Ad.Lob.ico.
Soldanella alpina, Cam.ep. Cluſ.pan.
Soldanella alpina minor, Eid.hiſt.

Variat

Variat foliis & floribus: foliis, aliis supernè viridibus, infernè dilutiore virore splendentibus: aliis foliis infernè ut Cyclamini rubentibus, quæ tertia species est Clusio. Flore est purpureo, nunc saturatiore, nunc dilutiore: reperitur & niveo.

IV. Soldanella alpina folio minus rotundo.
Soldanellæ alpinæ aliud genus, Clus.pan.
Soldanella alpina major, Eid.hist.

SMILAX ASPERA.

ΣΜίλαξ τραχεῖα, Smilax aspera Dioscoridi l.4.c.144: propter sarmenta rubi modo aculeata: σμῖλαξ simpliciter Theophrasto 3. hist.18. ubi Gaza Hederam Ciliciam interpretatur, quia Plinius l.16.c.35. scribit Smilacem hederæ similem, primùm è Cilicia profectam, sed in Græcia frequentiorem, &c. Et l.24.c.10. Smilax qui nicophoros cognominatur, similitudinem hederæ habet.

I. Smilax aspera fructu rubente.
Smilax aspera vera, Trag.
Smilax aspera, Matth. Fuch. Dod.ut: Tur. Lac. Cord.in Diosc.Ges.hor.Ad.Lob.Lugd.Cast.Cæsalp.Cam.
Smilax aspera fructu rutilo, Clus.hisp.& hist.
Smilax aspera 1.& 3.Tab.Ger.
Volubilis aspera, Lonic.

Folia maculis candidis quandoque notantur.

II. Smilax aspera minus spinosa, fructu nigro.
Smilax aspera fructu nigro, Clus.hisp.& hist.
Smilax aspera altera facie Salsæparillæ, aut congener, Lob.ico.
Smilax aspera Lusitanica, Tab.Ger.

A priore differt & fructus colore, & foliis, in hac mollioribus minusque spinosis, quandoque etiam spinis carentibus: foliis quoque angustissimis in Galloprovincia observatur.

III. Smilax aspera Indiæ Occidentalis.
Buenas noches, fruct⁹ exotic⁹ 3.Clus.exot.l.2.c.18.

Salsaparilla.

IV. Smilax aspera Peruviana, sive Salsaparilla.
Zarzaparilla, Matth.Lac.Monar.Garz. Lugd.
Zarzaparilla Peruviana, Dodon.
Zarza seu Salsaparilla, Castor.
Sarsaparilla, Lon.Frag.Cæsalp.
Salsaparilla, Ad.Lobel.& par.6.Ind.or.cap.41.
Smilax aspera in Zazyntho, Alpino.
Smilax Peruviana, Tab.Gerar.
Zarzaparillia in Puna & ejus usus: Benzon.par.6. Amer.l.3.c.119.

Zarzaparilla à similitudine, quam cum Smilace aspera habet, nomen accepit, quæ Hispanis Zarsaparilla, qui Rubus viticula dicitur: Zarsa siquidem Hispanis, Lacunâ teste, rubum: parra autem, Matthiolo interprete, vitem, & parilla parvam vitem sive viticulam significant: hinc aliqui Salsam parillam, Smilacis asperæ Hispanicę radicem censuerunt: cùm tamē Peruviana, cœli temperati occasione & ipsius soli ingenio, lōgè efficacior sit, q̄ vel in Hispaniis, aut etiā Africa nata. Cujus usum primi Hispani ex Peru & novi orbis sive Americæ provinciis ante 50.annos in Europā invexere.

Triplex est, Nicolao Monardo monente, 1.ex Hispania nova, quæ candidior, ad pallorē tendens, & gracilior: 2.quæ multò melior, ex provincia Honduras, cinerea, nigrior & crassior: 3.ex provincia Quitto, locis urbi Guayaquil vicinis (unde Zarzaparilla Guayaquillana dicitur) adfertur, quæ colore est ex cinereo nigricante, majoribus crassioribus radicibus constans, quàm quæ ex Honduras adfertur, iisq; interdum tam longis, ut altitudine humana fodiendum sit, antequā erui possit. Hujus tertiæ ad fluvium Guayaquil & in Puna Insula nascētis, Petrus Cieca parte prima Chronici Peruviani c.54.meminit, alteriq; in plerisque Indiæ regionibus nascenti præfert. At Cæsalpinus duas primas differentias agnoscit.

CHINA.

Cum CHINA suis sarmentis Smilaci asperæ absimilis nòn sit, Acosta monente, & suis cauliculis tenuibus rami hederæ modo arbores scandere, in historia Lugdunensi referatur, idcirco in hanc classem retulimus. Dicitur China & Chinaa radix, à China Indiæ regione, in qua copiosè nascitur. Est autem duplex: alba enim ex India occidentali, Hispania nimirū nova & Peru, quæ colore magis rufo est: alia ex India orientali ex regione Sinarum (ubi à indigenis Lampatam vocatur) adfertur. Verùm Garzias & Acosta (qui integram plantam depingit, & ex eo Lug. hist.) Chinam orientalem aliter describunt, quàm Monardes suam occidentalem. At radix hæc Indiæ primùm anno Christi 1535. innotuit.

I. China radix: & Lugd.Fragoso.
Cina, alias China, Matthiol.
China, Lac.Lob.ico.Cast.Taber.
Chinna sive Cinna, Cæsalp.

R

Radix China, Garz. Acost. Lug. in Floridæ: par. 2. Amer.

Chinæ radix fruticis more excrescit, foliis paucis Aurantiorum forma: in China arbor Lampaton dicitur: & radix quo nigrior eo melior: Linscot. par. 4. Ind. or. c. 33.

Orientalis exterius est colore rubente aut subnigro, interius candicante aut subrubente: Occidentalis colore est interius magis russo.

Amatus inter Arundines recensuit: at Cæsalpino, China orientalis potius ex genere Iridis, quam Calami videtur. De hujus usu Vesalius librũ scripsit.

II. China spuria pyriformis.

China spuria pyriformis, seu turbinata, Lob. ico.

III. China spuria nodosa.

Pseudochina radix ex Virginea, Clus. exot.

BRYONIA.

Bryonia, Dioscoridi l. 4. c. 184. ἄμπελος λευκὴ, Vitis alba, & βρυωνία & ὀφιοστάφυλος & μήλωθρος & ψίλωθρος &c. dicitur. Theophrasto 6. hist. 1. μήλωθρος. Plinio l. 22. c. 1. Vitis alba, quæ Græcis Ampeloleuce, aliis Ophiostaphylon, aliis Melothron, aliis Psilothrum, &c.

Genera duo Dioscoridi l. 4. c. 184. & 185. Vitis alba quæ aliquibus Bryonia, & Vitis nigra, aliis Bryonia nigra, aliis Chironia vitis. Sic & Plinio, qui nigram propriè Bryoniam vocari scribit.

I. Bryonia aspera sive alba baccis rubris.

Bryonia, Trag. Ges. hor. Lon. Tab.

Bryonia alba, Dod. ut: Lugd. Thal. Cæs. Gerar.

Vitis alba, Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Cord. in Diosc. Ad. Lob. Cast.

Vitis alba sylvestris, Ges. hor.

Bryonia baccis rubris, Camer.

II. Bryonia alba baccis nigris.

Bryonia nigra, Dod. ut: Cord. hist.

Vitis nigra, Cord. in Diosc.

Vitis alba baccis nigris, Castor.

Bryonia baccis nigris, Camer.

Differt à priore radicibus & baccarum colore; hujus radix interius buxeo colore pallet: illius, ex albido sublutei coloris est: hujus baccæ maturæ nigricant, illius rubent.

III. Bryonia Cretica maculata: in Phytopinace & Prodromo pro 1. descripta.

Bryonia dicoccos, Hon. Belli, ep. 1. ad Clus.

Bryonia Cretica, Pon. Italico.

IV. Bryonia lævis, sive nigra racemosa.

Vitis nigra, Matth. Ang. Lac. Cast. Lugd. prima, Tabern.

Vitis syl. sive Sigillum Mariæ, Dod. utroq;.

Vitis nigra syl. Ges. hor.

Malacocissum Damocrati, & Tamus, Eidem.

Vitis vel Bryonia nigra, Ad. syl. Lob.

Tamarum vulgo, Cæsalp.

Bryonia nigra, Gerar.

Quibusdam Vitis syl. Dioscoridis l. 4. c. 183. (sed florem capillaceum, muscosum ei tribuit, qui in nostra non observatur) & Theophrasti 9. hist. 14. & 22. Aliis Cyclaminus cissanthemos Dioscorid. l. 2. c. 195. de quo vide in Periclymeno. Aliis Uva taminia Plinii l. 23. c. 1. aliis ejusdem Salicastrum, quod potius Amaræ dulci convenit.

Baccæ maturæ aliquando rufescunt, aliquando nigrescunt.

V. Bryonia lævis, sive nigra baccifera: quæ sub Bryonia syl. baccifera in Prod. describitur.

VI. Bryonia Mechoacana alba.

Mechoacan, Monardi, Dod. Lon. Frag. 1. & 2. Tab. Ger.

Bryoniæ similis planta Peruviana Mechoacæ provinciæ, Lob. ob.

Mechoaca Peruviana, Lob. ico. Ger.

Mechioacan, Lugd. hist.

Rhabarbarum Indicum, Castor.

Radix Mechoacan: par. 9. Ind. occid.

Mechoacan, à provincia novæ Hispaniæ in qua reperitur, nomen obtinuit. Alii Rheo assimilant, unde Rhabarbarum Indicum, & Rhabarbarum Mechoacanum, Monardi: Germanis Rhabarbarum album. Dodonæus Rheo simile non esse, & cum Bryonia parùm convenire, sed Scammoniũ quoddam Americanum scribit. Sanè cum Bryonia syl. magnam affinitatem habet.

Duplex habetur ratione loci: prima annis supra septuaginta ex Mechoaca novæ Hispaniæ Insula allata: altera verò ex Continente circa Nicaragua nata, quæ priore longè præstantior est. Refert Fragosus etiam in Aquacathan novæ Galitiæ nasci. Et Clusius in notis in Monardem, Mechoacan duo seminis genera ex Hispanica accepit: unum lævi cauliculo sine siliqua, semine nigro, quale est Scammonii aut Convolvuli majoris: alterum oblongiore aliquantulum cauliculo & semine rufo, superiore longiore & tenuiore, utriusq;

utriusq; siliqua parte interiore lanuginosa: ex utriusq; semine plantulæ Scammonii aut Convolvuli modo prodiere, &c. De hac quemadmodũ & de Nicotiana, Jacobus Gorræus Lutetianus,& Ægidius Everhardus Belga, libellum, ille Gallicè, hic Latinè, scripsit.

VII. Bryonia Mechiocana nigricans, quæ ex India Chelapæ sive Celapæ nomine ante annos duodecim allata: & à Massiliensibus Jalapium, vel Gelapo vocitatur: quæ sub Bryonia 3. in Prodromo exhibetur.

IIX. Bryonia Mechiocana sylvestris.
Mechoaca ex promontorio D. Helenæ, Monardi.
Mechoacæ syl. genus, Lugd. hist.

Hæc priore minor est per omnia, cujus radix gravia symptomata excitat, quare Scammonea, Monarde auctore, nuncupatur.

RADIX QUIMBAYA.

Radix QUIMBAYA: in provincia Quimbaya, cujus metropolis Carthago, radices tenues, digiti crassitudine, inter arbores nascuntur, quarum fragmentum per noctem in aqua maceratum, aqua partem majorem absumit. ex residua unciæ tres sumptæ, benignè instar Rhabarbari purgant. Monardes ex Petri Cieca Peruviana historia refert, & ex eo Lugdunensis historia: meminit etiam Fragosus, sed succinctiùs.

LUPULUS.

Lupulum à Plinio l.21.c.15. Lupum salictarium nominatum volunt: qui Mesuæo 2.purg.24. Volubilis foliis asperis dicitur: hodie in Græcia ἔρ... *nominatur.*

Sativus est & sylvestris, magnitudine differentes: sic syl. florum conos minores, rariores, pauciores habet: alius Lupulus florens, fructu caret: & contrà, fructum ferens, non floret.

I. Lupulus mas.
Lupulus, Brunf. Matth. Tur. Dodon. Clus. hist. Tabern.
Lupulus sativus, & syl. Trag. Lon. Cast. Lugd.
Lupus salictarius, Fuch. Dodon. gal. Gesn. hort.
Lac. Lob. (cui & Vitis septentrionalium) Cæsalp.
Lupulus salictarius spontanea, Ad.

II. Lupulus fœmina: & Cam. ep. & hor.

Foliis est rotundioribus, circa radicem sine incisuris tantùm serratis: flosculis subpallidis, qui sine fructu pereuntes, in pollinem luteum abeunt.

III. Lupulus Mechiocanus.
Radix Carlo sancto, Monard. Lugd. Fragoso.
Indica radix, Monardi, part. alt.
Carolus Sanctus, Castori.

Radix hujus plantæ, quæ Lupulo similis est, ex provincia Mechiocan affertur, cujus decoctum & pulvis in Catarrho, Epilepsia & lue Venerea commendatur.

IV. Sippo, sarmenta longa, Lupuli sarmentis non absimilia, quibus ad religandum Brasiliani utuntur: par. 3. Americ.

VITIS VINIFERA.

De ἈΜΠΈΛΟΥ ΟἸΝΟΦΌΡΟΥ *Dioscorides l.5 sedecim capitibus egit, Vitem, Labruscam, Uvam, Oenanthen, Omphacium, Vini naturam, differentias & facultates, ex sapore, mixtione, loco natali desumptas, exponens: quemadmodum de Lora, Mulso & similibus. Et Theophrastus sparsim in suis libris de Vite copiosè egit: ut de Vino 9. hist. 20. & 6. caus. pluribus capitibus. Et Plinius l.14. capitibus novemdecim.*

Vitem dividimus in sativam & sylvestrem: sativa major est, cujus plurimæ species, alia minor. Majoris uvæ & colore & magnitudine differunt: alterius namque acini, aut virides albicantésve, aut fulvi, aut saturato rubore nigricant, aut cærulei, aut subrubentis coloris: alia acinis oblongis magnitudine & forma prunorum, quæ Pergulana dici potest: alia rotundis, iisq; vel magnis vel parvis: alia acinis sunt frequentioribus, alia rarioribus. Sunt quæ granis aut vinaceis carent, interdum unicum vel alterum granum habent: Rarius uva barbata reperitur. Minor verò est acinis nigris, rarissimè albidis, aut fulvis, nucleo minimo ac molli. Sapore etiam differunt, ut dulci, acerbo, muscato, quæ Vitis Apiana Plinio.

In foliis quoq; differentia, alia majora profundius incisa, ut Italica foliis ad pediculum usq; in lacinias acutas divisis: alia minora sunt: Sic alia tenuiora, alia crassiora: alia viridia, alia rubentia, alia maculata: alia ad tactum duriora, molliora, alia lævia, alia deniq; subhirsuta.

Ratione loci, Vina plurimùm variant: apud nos commendantur, ex Germanicis quidem Brisgoica, Alsatica, Ripensia, quæ ex ditione Bernatum habemus, Rhenana, & Necarina, quæ duo posteriora rarius habemus: ex Gallicis

ex Gallicis, Burgundiaca & inter ea potissimùm Arbuosiaca, Muscatellina, Frontiniaca, quæ Lugduno advehuntur: ex Italicis, Rhetica, quæ ex Valletelina asportantur: ex Hispanicis, Cimenes: ex Græcis, Malvaticum.

Sic in Aegypto, vinum tenue atq; aquosum exsistit, licet calidissima regio sit: cujus rei causam Aphrodisæus l.2. prob. inquirit. Et hoc vinum videtur Hesiodus οἶνον βίβλινον vinum Biblinum vocasse: fortè quia in eadem cum biblo. id est papyro regione proveniat: licet ipsius interpres Tzetzus velit à Biblo civitate Libano monti proxima, nomen accepisse, siquidem constet ejus loci incolas ferè hydropotas esse. Suidas verò tum à Byblo civitate, tum à Biblia vitis genere, dictum putat. Monet Guiland. Hippiam Rheginum vitem quæ Ileus vocatur Bibliam vocare. Sed hæc alterius sunt loci.

In India insula Baly, Vites bis in anno uvas promunt: Linsc. par. 3. Ind. or. cap. 40. & in insulis Azores, super meras rupes crescunt, quæ radices in medios hiatus seu saxorum rimas immittunt, quibus succum sibi necessarium proliciunt: & in istis petræis recessibus, Vites multo lætius se proferunt, quam quæ in planitie sunt, quæ ad frugem pervenire nequeunt: Idem cap. 6. Sed in Hispaniola plantatæ exiguas uvas fundunt, nec admodum jucundi saporis & ferè Februario & Martio vindemiari solent, authore Benzone sive Americæ lib. 4. c. ult. & ut Josephus Acosta l. 3. c. 22. & l. 4. c. 32. nec in insulis, nec in firma terra uva aut vinum nascitur: in nova Hispania, vineæ uvas proferunt, sed nunquam probè maturescunt, ut vinum confici possit: nisi in Peru & Chile approbum vinum nascitur: nam jam vites colere didicere: & vineæ plerunq; in convallibus Peruanis nascuntur, juxta quas fossas ad aquam colligendam excavant, quâ vites subinde irrigant.

I. Vitis vinifera, ex cujus Uvis acerbis immaturis succus exprimitur, quem ὀμφάκιον Omphacium Dioscorides l. 5. c. 6. vocat: ex quo Syrupus de Agresta in officinis paratur.

II. Uva passa major, βότρυες Græcis.
Uvæ passæ majores, Trag. Ges. hor. Castor.
Uva passa, Tur. Lon.
Zibebas ferens, Camer.
Uvæ Zibebæ, Tab. Gerar.

Non solùm Uvæ, sed etiam acini præter modũ ampli, crassi & oblongi sunt, ut non nisi passæ ad nos deferantur: Arabibus, uva Zibibi, Latinis passa, Germanis, Zibeben/ Meertreubel/ id est, uva marina.

III. Uvæ passæ Indicæ gigartis carentes.
Uvæ sine vinaceis seu apyrenos, ad Clus. cur. post.

IV. Uvæ passæ minores, vel Passulæ Corinthiacæ.
Passulæ, Trag.
Uvæ passæ minores, Ges. hor. vel Corinthiacæ, Cast.

Foliis est rotundis, crassis, subtus incanis, in pauciores lacinias obtusas divisis: Uvis partim fulvis, partim subnigris, dulcibus & vinosis.

V. Vitis sylvestris, Labrusca.
Labrusca, Trag. Lugd. & aliis.

Labrusca dicta, quod in marginibus terræ, ceu labris quibusdam oriatur. Dioscoridi l. 5. cap. 2. ἄμπελος ἀγρία, qui genera duo fecit: alterius enim Uva non maturescit, sed florem tantum profert οἰνάνθην nominatum: altera fructum perficit, ex parvis acinis nigris subastringentibus. Plinius Labruscam vocat & Oenanthen, ex alba Labrusca præstantiorem, quam è nigra scribit. Et Gesnerus lib. de hor. racemiferam tum albis, tum nigris acinis refert. Vocatur autem propriè Oenanthe, fructus Vitis sylvestris cum floret, Dioscoridi l. & c. 5. seu ut Plinius loquitur, Vitis labruscæ uva, quæ cum floret colligitur, quando optimè olet.

Apud Floridenses Labrusca in magna copia cresci, author par. 6. Ind. occid. scribit.

VI. Vitis sylvestris Americana.
Vites sylvestres vicinas arbores scandentes & uvas edules proferentes in nova Francia habentur: par. 2. Amer.

VII. Vitis sylvestris Virginea.
Vitis duum generum spontè nascuntur: alterum uvis tenuibus acerbis: alterum majoribus & dulcibus: Hariot. descr. Virgin.

IIX. Vitis sylvest. Indica acinis pruni sylvestris.
Arbores multæ in India, quæ uvas quasdam agrestes ferunt, quarum Acini prunorum syl. speciem referunt, & nigro folliculo vestiuntur, sed quia illis multum ligni, parum pulpæ, ex iis vinum non faciunt: Benzo l. 1. c. 28.

SECTIO SECUNDA.

CLEMATITIS; LIGNUM COLUBRINUM; CLEMATIS; PERICLYMENUM; APOCYNUM; ASCLEPIAS; POLYGONATUM; Lilium Convallium; Monophyllum; Laurus Alexandrina, quibusdam Hippoglossum.

CLEMATITIS.

Κληματῖτις Dioscoridi l.4.c.182. idem est ac Sarmentaria: sic dicta, quoniam κλήματα flagella, vitigineis flagellis similia emittat, ac ut illa arbores scandat. Plinio l.24.c.10. Clematida Smilaci similem, per arbores repentem geniculatam & ipsam appellaverunt. A' Theophrasto 5. hist. 10. Α'τραγένη dicitur, & esse arborem quæ Vitis & Labruscæ modo surgat.

I. Clematitis syl. latifolia.
Vitis sylvestris, Trag. Lugd.
Vitis nigra, Fuch. Tur. Lon. 2. Tab.
Vitalba, Dod. ut: Guiland. the. (& Vitis syl. Dioscoridis) Cæsalp.
Viburnum Gallorum, Bellon.
Atragene Theophrasti, Ang. Clus. hist.
Vitis syl. caustica, Gesf. hor.
Clematis 3. Matth. Cast. Thal. 2. Lacun.
Clematis altera prima, Cord. in Dioscor.
Viorna vulgi, Ad. Lob. Gerar.
Clematis sive Viorna vulgi, Lobelii, Eyst.

Clematitis est Dioscoridis, Atragene Theophrasti: quibusdam Vitis syl. Plinii.

In foliorum divisuris mirè ludit & sarmenta aliquando brachiorum crassitudinis sunt.

II. Clematitis Peruviana.
Bexugo del Peru, ad Atragene sarmenta proximè accedentia, cortice cinereo obducta, gustus lenti, dein acris, deniq; fauces urentis: drachma purgat & Mechoacæ præfertur, Clusius in notis ad Monardem.

III. Clematitis peregrina foliis pyri incisis.
Clematis altera Bœtica, Clus. hisp. & hist.
Clematis Bœtica, Clusii, Lob. Lugd. Tab. Ger.

IV. Clematis sive Flammula repens.
Clematis altera, Dod. gal. flore albo, Cast. Cam.
Clematis flammula quibusdam, Gesf. hor.
Clematis altera urens, Ad. Lobel.
Flammula, Dod. Lugd. hist.
Viticella, Cæsalp.
Clematis urens, Tab. Gerar.

Flammula dicitur, quod contusa applicata, vesicas flammæ instar excitet, cujus folia aliquando Apii modo dividuntur: est etiam simplex vulgaris, alia multiflora, quæ
Clematis urens 2. Taber.
Clematis urens multiflora, Gerar.

V. Clematitis maritima repēs: quæ 1. in Prod.
Clematites, Anguil.

VI. Flammula recta.
Flammula, Matth. Lugd. Clus. pan. & hist. Tab.
Flammula frutex, Cord. in Dioscor.
Clematis altera, Turner.
Flammula altera, Dod. altera surrecta, Lob.
Flammula recta, Cam. Eyst.
Flammula Jovis surrecta, Gerar.

Duplex est: alterius sarmenta & foliorum pediculi virescunt & serius floret: alterius rubent & maturius floret.

Centella herba quæ trita tumoribus imposita pustulas excitat, in epist. ad Monardem huc referri potest.

VII. Clematitis alpina Geranifolia: quæ 2. in Prodromo.
Clematis cruciata alpina, Ponæ.

IIX. Clematitis cærulea erecta.
Clematis altera minor longifolia, Clymenum quorundam, Lob. Lug.
Clematis cærulea Pannonica 2. Clus. pan.
Clematis cærulea 2. Tab.
Clematis major Pannonica, Gerar.

Magnitudine variat: hinc duæ figuræ apud Clusium hist. pan. & Tab. sub Clematide cærulea pan. 1. (quæ Clematis cærulea pannonica, Eyst.) & 2. Et Ger. sub Clemat. pan. & Clemat. majore pannonica.

Flore est cæruleo, rarius albo.

IX. Clematitis cærulea vel purpurea repens.
Clematis altera, Matth. Dod. Cast. ap. Clus. hist. flore purpureo, Camer.
Clematidis alterius altera species, Dod. gal.

Clematis

Clematis peregrina cærulea & purpurea, Lob. Tab. qui duas figuras habet, & Ger. sub cærulea & rubra.
Clematis 3. quæ Flammula, Cæsalp.
Pothos cæruleus, Lugd.
Clematis peregr. incarnato simpl. flore, &
Clematis peregr. purpurea simpl. flore, Eyst.
Aliis Clematitis Dioscoridis: quidam πόθος (Desideriū Gaza vertit) Theophrasti 6. hist. ult. faciunt.
X. Clematitis cærulea flore pleno.
Clematis altera flore pleno, Cam. ep. Clus. cur. post.
Clematis peregr. purpur. flore pleno, &
Clematis peregr. incarnata plena, Eyst.
Flore est cæruleo, purpurocæruleo, incarnato, ad purpureum colorem sed admodum dilutum accedente.
XI. Clematitis trifolia flore roseo clavato.
Granadilla, Monardi, Petro de Cieca in hist. Peruana, Lug. Vide in Americæ par. 9. l. 4. c. 27. at c. 30. Granadilla inter ligna recensetur.
Flos passionalis sive Granadille ex India, du Bry.
Granadilla dicitur propter semē, quod ut in malis granatis inclusum continetur: Flos passionalis, quod in flore aliquæ veluti passionis Christi figuræ delineatæ conspiciantur, Monardes.
Hujus folia & flores à Doctiss. Simplicista Joh. Pona Veronâ anno 1621. accepi.

CLEMATITIS INDICA, QUÆ LIGNUM Colubrinum.

Clematitidem vocamus, quia pleraque sarmentitia sunt & per arbores repunt: Pao da Cobra, id est Lignum Colubrinum, Lusitani nominant, quia adversus animalium virus ejaculantium morsus & ictus efficax sit.

I. Clematitis Indica foliis Lentiscinis candidis maculis aspersis.
Ligni colubrini tertium genus, Garz. Frag.
II. Clematitis Indica spinosa foliis luteis.
Ligni colubrini alterum genus, Garziæ, Frag. & Clusio, qui ligni frustum pingit, & Lugd. cui malè titulus Ligni colubrini Acostæ inscriptus est.
Lignum colubrinum, Tab.
III. Clematitis Indica foliis persicæ, fructu Periclymeni.
Ligni Colubrini primum genus, Garziæ, Frag.
Palo del Cebra, id est, Lignum serpentinum seu Colubrinum, Linscot. 4. par. Ind. or. c. 31.
Pao de Cebra lignum seu radix Lusitanis dicta, omnium venenorum antidotus, in Insula S. Laurentii Ind. orient. par. 4. c. 7.
Et hæc tria ligni genera in insula Zeilan reperiuntur.
IV. Clematitis Malabarensis foliis Vitis, colore dracunculi.
Lignum colubrinum primum, Acostæ, Cast. Lugd.
V. Clematitis Malabarensis altera radice serpente.
Lignum colubrinum alterum, Acostæ, Lugd.
Palo della Culebra, Cast. ap.
VI. Colubrini ligni tertium genus in eadem provincia, vastæ arboris magnitudine, Acostæ. an Lignum colubrinum quod pingitur à Clusio notis ad Acostam.
VII. Radix quædam in Malaca, quæ adversus vulnera sagittis toxico illitis facta, præsentaneum remedium est, Garzias.

CLEMATIS DAPHNOIDES.

Quæ Dioscoridi lib. 4. cap. 7. Κληματὶς, aut δαφνοειδὴς, aut σμυρνοειδὴς, aut πολυγονοειδὴς dicitur, ipsi Plinio lib. 24. cap. 15. Clematis Aegyptia, quæ ab aliis Daphnoides, ab aliis Polygonoides vocatur. Aliis tamen iisdem lib. 21. cap. 11. Vinca pervinca censetur: aliis, an ejusdem lib. 24. cap. 15. Centunculus sit, dubitantibus.

I. Clematis daphnoides minor.
Vinca pervinca, Brunf. Gesf. hor. Lon. Ad. Lugd.
Chamædaphne altera Dioscoridis, Brunf. 4.
Pervinca (quod semper vireat) Trag.
Clematis, Matth. Lac. Cord. in Diosc. Turn.
Clematis prima Dioscoridis, Anguil.
Clematis daphnoides, Dod. ut: Fuch. Lob. Thal. Cam. Tab. Clus. hist.
Clematis Ægyptia syl. Gesf. hort.
Provinca vulgo, Cæsalp.
Clematis daphnoides minor fl. cæruleo: fl. albo: fl. purpureo: tres fig. Eyst.
Flores cærulei sunt: quandoque candidi: rarius rubentes, vel subpurpurascentes: interdum

flos alium florem medium continet.

II. Clematis daphnoides major.
Clematis Ægyptia hortensis flore purpureo, Gesf. hor.
Pervinca major, Ad. Eyst.
Clematis sive Pervinca major, Lob.
Clematis daphnoides major, Dod. Cam.
Provinca altera major, Cæsalp.
Clematis major, Lugd. prima major, Cast.
Clematis daphnoides latifolia, Clus. hist.
Hanc Clematidem Ægyptiã Plinii: illam ejusdem Vincam pervincam, Cæsalpinus statuit.

III. Clematis flore pleno.
Daphnoides polyflora, Lob.
Clematis flore multiplici, Cam. epit.
Clematis purpurea Austriaca, flore pleno, Camer. hor.
Clematis major flore duplicato, Lugd.
Clematis altera flore pleno, Clus. hist. ap. alt.
Clematis daphnoides flore purpureo pleno, Eyst.

PERICLYMENUM.

Περικλύμενον à Dioscoride lib. 4. cap. 14. describitur, quod sit frutex simplex, habens ex intervallis foliola caulem amplectentia, subcandida, hederacea, & inter folia germina nascentia, super quæ fructus hederæ simili: florem candidum fabæ similem subrotundum & quasi in folium procumbentem: semen durum & avulsu difficilem: radicem crassam ac rotundam: Nisi Dioscor. radicem rotundam diceret, cum nostra conveniret: at Plinius lib. 27. cap. 12. radicem præteriit. Quare an nostrum Periclymenum, potius sit κυκλάμινος ἑτέρα quam κισσόφυλλον aut κισσόφυλλον vocitent, Dioscoridis lib. 2. cap. 195. & Cyclamenos Plinii lib. 25. cap. 7. ambigitur, quod Dioscor. scribente, folia fert hederæ, sed minora: caules crassos, geniculatos, quiq; circa vicinas arbores capreolorum modo se volvunt: flores candidi, odorati: fructus verò instar acinorum uvæ, similis hederæ, mollis, aliquantulum am saporis & lentus: radix inutilis. Etsi sint qui velint, Cyclaminum alteram, Vitem sylvestrem & Periclymenum tribus distinctis locis à Dioscoride descriptum, unius plantæ nomina esse. Periclymenum dictum volunt, quod se adminiculis convolvat.

I. Periclymenum non perfoliatum Germanicum.
Caprifolium, Brunf. Gesf. hor. Lon. Germanicum, Dod.
Periclymenum, Trag. Fuch. Dod. gal. Tur. Cord. in Diosc. Gesn. hor. Cam. Thal. Tab. Ger. Germanicum, Eyst.
Periclymenum non perfoliatum Septentrionalium, Ad. Lob.
Periclymenũ vulgare Septẽtrionalium, Clus. hist.
Flos candidus, subluteus.

II. Periclymenum perfoliatum.
Periclymenum, Matth. Ang. Lac. Ad. Cast,
Periclymenum alterum, Dod. gal.
Periclymeni species cujus folia unita, Gesf. hor.
Periclymenum perfoliatũ, Lob. Lugd. (& grandius) Tab. Ger. Eyst.
Periclymenum vulgare alterum, Clus. hist.
Vincibosum vulgo, Cæsalp.
Flores ex purpura niveo candore nitent, aliqui luteo asperfi: aut albi, aut subrufi.

III. Periclymenum humile.
Periclymenum 2. & Chamæpericlymenum Pratenicum, Clus. pan.
Periclymenum minus, Taber.
Chamæpericlymenum, Ger. Clus. hist.

IV. Periclymenum humile Norvegicum.
Chamæpericlymenum tenerius aliud, Clus. hist.

APOCYNUM.

Ἀπόκυνον ἢ κυνάγχον, παρδαλιαγχὲς, κυνόμορον Dioscoridi lib. 4. cap. 81. Apocynum, Plinio lib. 24. c. quod canes, lupos, vulpes & pantheras, Dioscoride auctore, vel ut Plinius, canes & omnes quadrupedes, ne. Dicitur alias περίπλοκα quasi circumplectens, eò quod proxima amplexetur.

I. Apocynum folio subrotundo.
Apocynum, Matth. Ang. Gesn. hor. Lac. Ad. Lob. (cui & Periploca Græca foliis latioribus hederaceis) Lugd. Cast.
Apocynum primum latifolium, Clus. hist.
Cynocrambe, Lonic.
Apocyni alterum genus, Camer,
Periploca repens, Cæsalp.

II. Ap

II. Apocynum folio oblongo.
Apocynum repens, Matth. Lugd. Camer.
Apocynum foliis Oleandri Anguil.
Apocynum 2. angustifolium, Clus. hisp. & hist.
Periploca, Cæs. altera, Dod.
Periploca serpens angustiore folio, Ad. Lob.
III. Apocynum angusto salicis folio.
Secamone, Scammonii species Ægyptiis, Alpin.
Apocini secundi species altera, Clus. hisp. & hist.

ASCLEPIAS.

Etsi Ἀσκληπιὰς Dioscoridis lib. 3. cap. 106. & Plinii lib. 27. cap. 6. Asclepias, à quibusdam nostrum censeatur (dubitat Anguillara, negat Matthiolus) at Apocyno cognata herba videtur.

I. Asclepias albo flore: & Gerar.
Hirundinaria, Brunf. Trag. Gesn. hor. Lonic.
Hederalis, Ruellio.
Vincetoxicum, Matth. Dodon. Thal. Cast. Lugd. qui Fuchsii & Matthioli figuram exhibet.
Asclepias, Fuch. Dod. gal. Cord. hist. Turn. Lac. Gesn. hor. Ad. Lob. Cæs. Tab. duplici figura, Cam.
Asclepias vulgi, Apocynum Dioscoridis, Col.
II. Asclepias nigro flore.
Vincetoxici altera species, Dod.
Asclepias altera flore nigro, Lob. sive Periploca minor.
Asclepias nigra, Lugd. flore nigro, Cam. Tabern. Clus. hist.
Vincetoxicum flore nigro, Cam. epit.
Apocynum, Colum.
III. Asclepias siliqua bifido mucrone.
Asclepias Cretica, Clus. hist. append. 1.
IV. Asclepias ex Virginea.
Wisauck sive Vincetoxicum Indicum, Gerar.
V. Fructus Asclepiadis siliquæ similis, seminibus planis nigris.
Fructus tertius è navigation. Batau. Clus. ex. lib. 2. cap. 15.

POLYGONATUM.

Πολυγόνατον Dioscoridi lib. 4. cap. 6. quod radix crebro geniculata sit: vulgo Sigillum Salomonis, haud dubiè à vestigiis pluribus, radici sigilli instar impressis.

I. Polygonatum latifolium vulgare.
Sigillum Salomonis, Brunf. Gesn. hor. latifolium, Trag.
Polygonatum, Matth. Lac. Cast. vulgare, Camer. vulgatius, Eyst.
Polygonatum latifolium, Fuch. Dod. ut: Cord. in Dioscor. & hist. Gesn. hort. Lob. Tab. primum, Gerar.
Polygonatum majus, Lon. Ad. Thal.
Polygonatum latifolium vulgare, Clus. hist.
Fraxinella, Ang. Cæs.
Vulgares herbarii Germanici, cum Dictamno albo & Elleboro albo confundunt: alii malè Secacul Arabū faciunt. Variat baccis rubentibus, purpureis, quandoque nigris, ut Cam. in epit. monet.
II. Polygonatum latifolium maximum.
Polygonatum majus, Clus. pan. Eyst.
Polygonatum latifolium primum, Eid. hist.
Polygonatum Pannonicum, Cam.
III. Polygonatum latifolium Ellebori albi foliis.
Polygonatum πλατύφυλλον. vel 2. Clus. pan.
Polygonatum 3. latiore folio, Eid. hist.
Polygonatum latifolium, Dod. post.
IV. Polygonatū latifoliū flore majore odoro.
Polygonatum flore odoro, vel 1. Clus. pan.
Polygonatum secundum latiore folio, Eid. hist.
Polygonatum, Ger. latifolium minus, Tab.
an Polygonatum angulosum, Cord. hist.
V. Polygonatum latifolium minus flore majore: 1. in Prodromo.
VI. Polygonatum latifolium perfoliatū Brasilianum: 2. in Prodromo.
VII. Polygonatum latifolium ramosum.
Laurus Alexandrina, Matth. Dod. gal. Cam.
Hippoglossum, Lugd.
Rusco affinis tertia. Cæsalp.
Polygonatum 3. Clus. pan. latif. 4. ramosum, Eid. hist.
Polygonato affinis planta, Lob. ob.
Polygonatum latifolium 3. & 4. Tab.
Polygonatum ramosum & acutum, Ger.
IIX. Polygonatū angustifolium nō ramosum.
Sigillum Salomonis angustifolium, Trag.
Polygonatū angustifol. Fuch. Dod. gal. Tur. Eyst. Lugd. Clus. pan. vel 5. hist. primum, Tabern.

Poly-

Polygonatum tenuifolium, Cord.in hist.Camer.
Polygonatum tenuifolium majus, Thal.
Polygonatum erectum, Gesf.hort.
Polygonatum minus, Lon.Ger.foliis rubiæ, Ad. Lob.
Polygonatum alterum, Dodon.
Polygonato similis in alpibus, Cæsalp.
Quibusdam Chamædaphne Dioscoridis lib.4. cap.149. aliis Ephemeron ejusdem lib.4. c.85. & Plinii lib.25.cap.13. qui florem cæruleum tribuit.

IX. Polygonatum angustifolium ramosum.
Polygonatũ 4.angustifoliũ ramosum, Clus.pan.
Polygonatum angustifolium 2. Tab. angustifolium, Ger.
Polygonatum 6.sive angustifolium 2.Clus.hist.
Polygonatum tenuifolium minus, Thal.

LILIUM CONVALLIUM.

Lilium, quod à loco natali convallium appellatur, à quibusdam Lilium vernum Theophrasti 6.hist.7. censetur: alii Oenanthen ejusdem l.6.c.7.& Oenanthen Athenæi volunt.

I. Lilium convallium latifolium: in Prodromo describitur.

II. Lilium convallium album.
Lilium convallis, vel syl.Brunf.
Lilium convallium, Trag.Matth.Gesn.hor.Dod. Cæsalp.Cast.Lugd.Cam.Tab.Ger.Clus.hist.
Lilium Theophrasti, Dod.gal.
Ephemerum non lethale, Fuch.
Callyonimus vel Chamæcitinus, Gesf.hor.
Cacalia, Lonic.
Liliũ convalliũ vel vernũ Theophrasti, Ad.Lob.

III. Lilium convallium alpinum.
Lilium convallium alterum alpinum flore majore, & odoratiore, Camer.
Lilium convallium flore albo, Eyst.

IV. Lilium convallium flore rubente.
Lilium convallium floribus suaverubentibus, Lob.ico.
Liliũ convalliũ rubrũ, Tab.flore subrubro, Cam.
Lilium convallium flore incarnato, Eyst.
Flore est minore, candore & rubore confuse mixto, & odore minus valet.

MONOPHYLLUM.

Μονόφυλλον, unifolium dictum, quod cum prodit unico sit folio, nam cùm cauliculum acquirit, folia bina habet, rarius tria, & quidem in alpibus: propter similitudinem cum Lilio convallium, minus appellari debet: sunt qui Cyclaminum tertium Plinii l.25.c.9. velint.

Lilium convallium minus.
Unifolium, Brunf.Dod.ut:Lugd.Cam.Tab.Eyst.
Cotyledon syl. & Unifolium, Trag.
Gramẽ Parnassi, Matt.Lug.Cast.Tab.majus, Ger.
Henophyllum vel Monophyllum, Gesf.hor.
Cyclaminum unico folio, Dalech.in Diosc.
Monophyllon, Ad.Lob.Thal.Gerar.
Bifolium primum, Lonice.

LAURUS ALEXANDRINA, quibusdam Hippoglossum.

Ἱππόγλωσσον Dioscoridis lib.4.cap.132. & Hippoglottion Plinii l.15. c.30. ubi Laurum Alexandrinam vocat, ab aliis Idæam dictam, sunt qui idem censeant cum Lauro Alexandrina Theophrasti, 3.hist.17. Aliis ἰδαία ῥίζα, Idæa radix Dioscoridis, lib.4.cap.44. Aliis δάφνη ἀλεξάνδρεια, aut ἰδαία, aut ὑπόγλωττον, Laurus Alexandrina Dioscoridis lib.4.cap.147. Aliis χαμαιδάφνη, quæ & ἀλεξάνδρεια Dioscoridis lib.4.cap.149. & Laurus taxa Plinii lib.15.cap.ult. & Chamædaphne ejusdem lib.24.cap.15. Denique sunt qui radicem Idæam, Hippoglossum, Laurum Alexandrinam & Chamædaphnen apud Dioscoridem idem esse velint.

I. Laurus Alexandrina fructu pediculo insidente.
Uvularia, Brunf.(qui marem & fœminam pingit, sicut & Tabernæmontanus & Gerardus) Lonic.
Laurus Alexandrina, Brunf.Trag.Fuch.Ang.Gesf. hort.Eyst.
Hippoglossum, Matth. Dod. ut: Turn. Lac. Ad. Lob.Cast.Gerar.
Hippoglossum quod à Lauro Alexandrina differt, Guil.
Hippoglossus, Gesn.hort.
Daphne Alexandrina, Fuchs.

Bon-

Bonifacia & Bislingua, Anguil.
Laurus taxa Plinii, Lugd.
Rusco affinis prima, Cæsalp.
Bislingua, Clus. panon.
Radix Idæa Dioscoridis, Colum.
Laurus Alexandrina Theophrasti, 2. Clus. hist.

II. Laurus Alexandrina fructu folio insidente.
Laurus Alexandrina altera, Matth. Taber.
Laurus Alexandrina & Chamædaphne, Guil.
Laur⁹ Alexādrina, Lac. Lob. ad. part. alt. Col. cui & Chamædaphne.
Laurus Alexandrina vera, Lugd. Clus. hist.
Rusco affinis altera, Cæsalp.
Hippoglossum Matthioli, Ger.

Hæc folio est rotūdiore, baccis in medio foliorū impressis, nec ulla epiglottide tectis: illa folio est longiore, glossariis sive ligulis donata, baccis ex oblongis petiolis dependentibus.

SECTIO TERTIA.

HEDERA; HEDERA TERRESTRIS; CYMBALARIA; NASTURTIUM INDICUM; BALSAMINA; NOLI ME TANGERE; ARISTOlochia; Cyclamen; Gramen Parnassi; Saxifraga; Chelidonia minor; Numularia.

HEDERA.

HEDERA ΚΙΣΣΟ'Σ *Dioscoridi lib. 2. cap. 210. κιττὸς Theophrasto 3. hist. 18.*

Differentias multas in specie sortitur, summas autem genere tres: nam quædam candida est, altera nigra, tertia helix: candida, fructum fert candidum: nigra nigrum, aut croci æmulum, quam vulgus Dionysiam vocat: Helix fructum non gignit. &c. Dioscorides. Sic Theophrasto l. c. multigena hedera est, quædam enim humi repens: quædam in excelsum se attollens: & excelsarum genera plura, sed tria summa patescunt, candida, nigra, tertiaq; clavicula, &c. Plinius l. 16. c. 34. Hederæ duo prima genera fecit, marem & fœminam (per marem Cistum intelligere oportet, confundit enim Cistum cum Cisso, id est Hedera) subjungit: species tres esse, candidam, nigram, helicem: quæ species in alias etiam dividuntur, &c. quæ ex Theophrasto sumpsit.

I. Hedera arborea.
Hedera, Brunf. Trag. Ang. Cord. in Dioscor. Dod. Cæsalp.
Hedera arborea, Matth. Gesn. hor. Lugd.
Hedera nigra, Fuch. Dod. gal. Lac. Lonic.
Hedera corymbosa communis, Ad. Lob. Tabern. Gerar.
Hedera major, Castor.

Variat: cultu enim arborescit, & cum ad eam ætatem pervenit, in qua fructum ferre potest, totam faciem mutat, nam per se erigitur, nullum adminiculum quærens, & hanc Orthocissum antiqui dicunt, quæ
Hedera arborea recta, Ad.

Folia mutat, ut quæ prius in plures angulos desinebāt, angulis obliteratis, excepto eo qui in summo est, rotundātur, maculis albis, aliquando subrubentibus, infernè distinguuntur.
Baccæ maturitate nigræ, rarò flavæ.

II. Hedera poëtica
Hedera Dionysias, & Chrysocarpos, Dalech. Lug.
Dionysias aut Bacchica, quod ex ea poëtarum coronæ consuerentur: Chrysocarpos, à fructus colore aureo: hinc folium minimè angulosum est.

III. Hedera major sterilis.
Hedera Helix, Brunf. Matth. (& minor) Fuch. Dod. ut: Lac. Lon. Lugd. Cæs. Cam. Tab. Ger.
Hedera sterilis, Anguil.
Hederæ arboreæ sylvestre genus, Ges. hort.
Helix sive provoluta sterilis hedera, Ad. Lob.
Hedera minor, quæ Helix, Castor.
Hederæ species tertia helix vocata, Thal.

Hęc diversa ne sit ab arborea, Theophrastus ambigit: Plinius concedit: at recentiorum aliqui negant, fieri enim ut alicubi non arborescat, ob imperfectionem quandam Individui non speciei.

IV. Hedera humi repens.
Hederula, Trag.
Hedera minor Ἕλιγμος κισσὸς Dodon.

V. Hederaceis foliis planta.
Cyclaminos altera hederaceis foliis, Lob. Lugd.

HEDERA TERRESTRIS.

Hedera terrestris, χαμαίκισσος Dioscoridi lib.4.cap.126. si in descriptione pro μακρότερα μικρότερα legitur: à Plinio videtur intelligi, sub Hedera à terra se non attollente: quibusdam Malacocissos, quasi mollis hedera, in Geoponicis: aliis Chamaeclema, quasi Clematis humilis repens.

I. Hedera terrestris vulgaris
Hedera terrestris, Brunf.Matth.Dod.Lugd.Cæs. Thal.Tab.Gerar.
Elatine, Brunf.4.
Chamæcissos, Trag.Fuch.Dod.gal.Lac.Cam.
Chamæclema, Cord.hist.
Humilis hedera, Ad.corona terræ, Lob.
Malacocissos, Lugd.

Duplex est: major, quæ vulgata: minor elegantior, cauliculis erectioribus, brevioribus ut & foliis: floribus magis cæruleis, quæ locis humidioribus circa arbores antiquas reperitur.

II. Hedera terrestris montana.
Hederæ terrestris species montana, Cam.epit.

Priore hirsutior est, foliis majoribus & floribus, qui purpurascunt.

III. Hedera saxatilis magno flore.
Asarina sterilis, Lob.ob.
Asarina sive saxatilis hederula, Ad.Lob.icon.
Asarina Lobelii, Lugd.

CYMBALARIA.

Cymbalaria, à cymbalo nomen duxisse videtur: quibusdam Umbilicus Veneris alter censetur: at Hermolaus Barbarus, Capnon primam Plinii lib.25.cap.13. esse credidit.

Cymbalaria, Matth.Lugd.Cæs.Cast.vulgaris, Lac.
Cymbalaria Italica hederaceo folio, Ad.Lob.
Umbilicus Veneris officinarum, Lonic.
Linaria hederæ folio, Col.
Cymbalaria foliis hederaceis flore cæruleo, Eyst.

NASTURTIUM INDICUM.

Nasturtium dictum ob saporem, Indicum à loco natali.

I. Nasturtium Indicum majus.
Nasturtium Indicũ, Dod.Lob.Lugd.Cam.Cast. Eyst.
Nasturtium peregrinum, quod Peruvianũ, Lugd.
Flos sanguineus Monardi, Lugd.

II. Nasturtium Indicum minus.
Nasturtium Peruanum, Monardi.

Folia habet rotunda, Lenticulæ paulo majora.

BALSAMINA.

Balsamina dicitur, quod ex pomis ipsius maris immaturis oleo injectis, insolatione oleum seu Balsamum, ut Chirurgi vocant, ad vulnera consolidanda præstantissimum conficiatur.

I. Balsamina rotundifolia repens, sive mas.
Balsamina, sive pomum mirabile, Trag.
Balsamina, Matth.Lac.Lugd.Cæsalp.alba, Gesn. hor.
Balsamine 1.Fuch.Anguil.
Balsamina pomifera, Ges.collect.
Charantia, Dod.ut: Lonic.
Cucumis puniceus, Cord.hist.
Balsamina cucumerina punicea, Ad.Lob.Tab.
Balsamina mas, Cam.Gerar.
Momordica, Castor.
Quibusdam Plinii l.20.c.3. Cucurbita Somphos à Græcis appellata.

Fructus maturus colore variat, modò puniceo, modò luteo rubescente.
Balsamina mas fructu puniceo, &
Momordica fructu luteo rubescente, Eyst.

II. Balsamina fœmina.
Balsamine altera, Trag. Matth. Fuch. Ang.Gesn. hor.Cast.
Balsaminũ, Dod.gal.Lon.& Charancia fœmina.
Balsamina, Dod.Lugd.cũ Matth.& Fuch.figura.
Balsamella, Cord.hist.
Balsamina amygdaloides, Ges.ad Cordum.
Balsamina fœmina, Cam.Tab.Ger.Eyst.
Balsamina fœmina persicifolia, Ad.Lob.
Catanance.Cæsalp.

III. Balsamina lutea, sive Noli me tangere.
Mercurialis syl.altera, Trag.

Esula.

Esula, Eid. & Lugd.
Tithymalus syl. Lonic.
Noli me tangere, Gesf.hor. & frac. (cui & Milium caprearum) Cam.Tab.Eyst.
Persicaria siliquosa, Ad.Lob.Lugd, Cam.Thal.
Impatiens herba, Dod.
Catanance altera, Cæsalp.
Chrysæa, Lugd.
Balsamita altera, Col.

Noli me tangere & Impatiens herba dicta, propter siliquas, quæ ubi maturæ levissimo contactu dissiliunt: aliqui Æschinomene Plinii suspicantur: quibusdam Pseudoapocynon. Flore est luteo, est & pallido.

ARISTOLOCHIA.

Ἀριστολοχία Dioscoridi lib.3.cap.4. quod existimetur optimè puerperis, seu partus doloribus opitulari: hinc fortè Nicandri scholiastes refert, Aristotelem herbæ hujus inventionem mulieri tribuere. Et Plinio l.25.c.8. Aristolochiæ nomen gravidæ dedisse videntur, quoniam esset ἀρίστη λεχοῦσαις. nostri Malum terræ vocant.

Genera tria Dioscorides agnovit, στρογγύλην, μακρὰν, κληματῖτιν. Plinio genera quatuor: unum tuberibus radicum rotundis: alterum radice longa: tertium longissimæ tenuitatis, quæ Clematis, ab aliis Cretica vocata: quarta quæ Pistolochia, tenuiori proximà, quam quidam Polyrrhizon cognominant, &c.

I. Aristolochia rotunda, flore ex purpura nigro.
Aristolochia rotunda vera, Trag.Lon.Cam.
Aristolochia rotunda, Matth.Dod.ut: Ang.Cord. in Diosc.Gesf.h.Tur.Lac.Ad.Lob.Cast.Lug.Eyst.
Aristolochia rotunda 1.Clus.hisp. & hist.
Aristolochia fœmina, Lugd.
Aristolochia prima, Cæsalp.

II. Aristolochia rotunda flore ex albo purpurascente.
Aristolochia rotunda altera, Clus.hisp. & hist.

Anguillara plures species inveniri scribit: verùm hæc non solùm colore floris, sed & foliis & fructu à priore differt.

III. Aristolochia longa vera: & Ang.Cam.
Aristolochia longa, Dod.ut: Cord.in Diosc.Gesf.h. Ad.Lob.ico. Clus.hisp. & hist. Lugd. cum Clusii & Fuchsii figura.
Aristolochia altera radice pollicis crassitudine, Cæsalp.

IV. Aristolochia longa Hispanica.
Aristolochia longa altera, Clus.hisp. & hist.

V. Aristolochia Clematitis recta.
Aristolochia, Brunf. longa, Trag. Matth. Fuchs. Tur.Lac.Lon.Cast.Lugd.
Aristolochia longa altera, quæ Clematitis veteribus, Cord.in Diosc.
Aristolochia longa vulgaris, Ang.Cam.ep. & hor. Eyst.
Aristolochia Clematitis, Dod.gal.Ang.Gesf.hor. Ad.Lob.Tab.Ger.
Aristolochia Sarracenica, Dod.Lugd.
Aristolochia Clematitis 1. Clus.hisp. clematitis vulgatior, Eid.hist.
Aristolochia altera radice tenui, Cæsalp.

VI. Aristolochia Clematitis serpens.
Aristolochia clematitis, Dod.Lugd.Cast.descr. Belli epist.1.ad Clus. vel
Aristolochia Cretica.
Aristolochia clematitis altera, Clus.hisp. vel Beotica, Eid.hist.
Aristolochia Clematitis altera Hispanica, Lob.

Flos luteus, aut ex purpura nigricans.

VII. Aristolochia Pistolochia dicta.
Pistolochia, Dodon.ut: Gesf.hor.Clus.hisp. & hist. Camer.ep.Castor.Lugdun. cum Clus. & Dod. figura.
Aristolochia polyrrhizon, sive Pistolochia Plinii, Ad.Lob.
Aristolochia altera plures radices spargens, Cæs.

Flos aliquādo niger, aliquādo ex herbido luteus.

IIX. Pistolochia Cretica.
Pistolochia altera sempervirens, Clus.hist.ap.1.

IX. Aristolochia Maurorum.
Rhasut & Rumigi à Mauris nominata, Rauwolff. Lugd.append.
Aristolochia peregrina Rauwolfii, Clus.hist.

CYCLAMEN.

Κυκλάμινος Dioscoridi lib.2.cap.194. foliis est hederæ purpureis, variis, supra infraq; albicantibus maculis, &c. Theophrasto 9.hist.10. Gaza tuber terræ reddidit, imitatus Plinium, cui l.25.c.9. Cyclaminus, nostris Tuber terræ dicitur.

Differentia: alius vere, alius autumno floret: quibusdam flos odoratus, aliis inodorus: & flore rubro, albo, luteo, tum qui autumno floret & odoratus est. Pettillium Plinii lib. 21. cap. 8. Anguillara censet: sic æstivum, Sphærin Aëtii Bononienses, Camerario notante, credunt.

I. Cyclamen orbiculato folio infernè purpurascente.
Cyclaminus minor & Umbilicus terræ, Trag.
Cyclaminus, Matth. Dod. gal. Cord. in Diosc. & hist. Gesf.hor. Lac. Tur. Lon. Taber.
Cyclaminus major, Cast.
Cyclaminus rotunda, Fuch.
Cyclaminus orbicularis rotundifolius, Dod.
Cyclamen vulgare, Eyst. officinarum orbiculato folio, Panis porcinus, & Arthanita, Lob. ico.
Cyclaminus flore odorato, Clus. pan. & hist.
Cyclaminus vulgaris, & Cyclam. prior, cum icone Matth. & Lobelii, Lugd.
Cyclaminus æstivus vulgaris, Camer.
Cyclamen orbiculato folio, Gerar.

Flos nunc dilutius, nunc saturatius purpurascit: albo flore rarius reperitur. Radice est aliquando maxima, & ejus species quædam, radice instar capitis arietis, Gesf.hor.

II. Cyclamen orbiculato folio infernè ex viridi pallente.
Cyclamini odorati altera species, Clus. pan.
Cyclamen odorato flore 2. Eid. hist.

III. Cyclamen radice maxima foliis infernè rubentibus.
Cyclamen Romanum, Eyst.
an Cyclamen à Mutono, Clus. hist.

IV. Cyclamen folio angulosо.
Cyclamen foliis angulosis, Gesf. hort.
Cyclamen vernum, Lob. ico. Cam.
Cyclamini orbiculati tertia species, Dod.
Cyclaminus verno tempore florens, Clus. pan. & hist.
Cyclamen vernum, Eyst.

Folio est rotundiore rarius oblongiore, floribus intensius quam in vulgari rubentibus, vel omnino albescentibus.

V. Cyclamen odoratum æstivo solstitio florens folio maculato.
Cyclamini odorati duplex varietas, Clus. hist.

Prima foliis aliquantum angulosis, albis maculis obscurè aversa parte notatis: flos saturatè purpurascens. Alterius folia aversa parte viridia, adversa maculis albis manifestis, flos dilutius purpurascit, vel omnino albescit.

VI. Cyclamen hederæ folio: & Adv. Lobel. Clus. pan.
Cyclamini alia species, Dod. gal.
Cyclaminus orbicularis, Dod. alter orbicularis, Lugd.
Cyclaminus inodoro purpurascente flore, Clus. hist.
Cyclaminus æstivus folio hederaceo, Cam.
Cyclamen serotinum foliis hederaceis, Eyst.

VII. Cyclamen folio hederaceo polyanthes.
Cyclaminus Byzantinus alter, tubere palmaris latitudinis πλινανθὶς: tulit flores 20. 50. 100. Clus. hist.

IIX. Cyclamen radice castaneæ magnitudinis.
Cyclaminum Constantinopolitanum, vel byzantinum, Clus. pan. & hist.

Folia prona purpurascẽtibus supina candicantibus maculis notantur.

IX. Cyclamen radice exigua.
Hermodactylus quorundam, Trag.
Cyclaminus exigua, Eidem.
Cyclaminus montis Juliani cujus Mesues meminit, Ang.
Cyclamini exiguæ veræ species, Lugd.
Cyclaminus radice avellanæ, Clus. pan.
Cyclaminus æstivus, Eid. hist.
Cyclaminus minor, Castor.

X. Cyclamen oblongo radice.
Cyclaminus radice oblonga malo in fine adnexo, Gesf. hor.
Cyclaminus oblongum, Eid. append.
Cyclaminus μακρόρριζος, Cam. epit. longius radicatus, Eyst.
Cyclaminus cujus radix digitalem crassitiem superat, & cubitalis est longitudinis, Clus. pan.
Cyclamen odoratum μακρόρριζος, Clus. hist.

XI. Cyclamen vernum luteum.
Cyclamen luteo flore, Ang. Ad. Lugd.

XII. Cyclamen vernum album.
Cyclamen vernũ flore albo, Lob. ad. par. 2. Clus. hist. ap. alt. auct. quod foliis circinatæ rotunditatis, Eid. cur. post.

XIII. Cyclamen foliis Violariæ radice cordis effigie.
Cyclamen vernum spuriũ, Clus. hist. ap. alter. auct.

GR

GRAMEN PARNASSI.

GRaminí quod in Parnasso monte provenit, folium hederaceum, florem candidum, &c. Dioscorides l.4.c.32. tribuit: ubi & alterius in Cilicia nati meminit, quod incolæ Κιννας *appellent, cujus virentis esu boves inflammentur: quid velit non assequmur.*

I. Gramen Parnasſi albo ſimplici flore.
Gramen Parnasſi, Dod.ut: Geſ.h. Lob.icon. Eyſt.
Hepatica alba, Cord.hiſt.
Enneadynamis Polonorum, Geſ.hort.
Unifolium paluſtre, Geſ.collect.
Gramen Parnaſsi hederaceũ recentiorũ, Ad.Lob.
Gramen hederaceum, flos hepaticus, Tab. (obſ.
Gramen Parnaſsi minus, Gerar.
II. Gramen Parnaſsi albo pleno flore.
Gramen Parnaſsi duplicato flore, Lob.Lugd.

SAXIFRAGA.

SAxifraga ab effectu dicta, cum ejus ſtillatitia, ut & decoctum, lapides renales & frangere & pellere dicatur, ut & farina granorum ad radicem, ex decocto ſumpta.

I. Saxifraga rotundifolia alba.
Saxifragia, Brunſ.major, Eid.4.Fuch.Lacun.
Saxifraga alba, Trag.Dod.ut: Fuch.ico.Geſ.hor. Lugd.Thal.Camer.Tab.
Saxifragia quarta, Matth. Caſt.
Saxifraga, Lon.alba chelidonides, Ad.Lobel.
Theligono affinis herba, Cæſalp.
Saxifraga alba tuberoſa radice, Cluſ.hiſt.
Hæc nonnullis locis foliis eſt majoribus, altiusque exurgit: frequentius tamen minoribus eſt & humilior.
II. Saxifraga ad folia bulbos gerens.
Saxifraga bulboſa altera bulbifera montana, Colum.
III. Saxifraga rotundifolia aurea.
Saxifraga aurea, Dod. ut: Geſn.hort. Thal.Cam. Ger.Lugd.cum.Dod.& Lobelii figura.
Saxifraga aurea lichenis facie, & natalitiis, Ad. Lobel.
Chryſoſplenium, Taber.
Hepatica paluſtris, Eyſtett.
Eryſimi ſpecies Aldroando dicebatur: In hiſtoria Lugd. Saxifragæ alpinæ figura jungitur, quam cum priore eandem ſuſpicor.

CHELIDONIA MINOR.

CHelidonia duplex habetur, major de qua ſupra: minor, de qua nunc, quam Dioſcorides l.2.c.212. χελιδόνιον τὸ μικρὸν, *aut* πυρὸν ἄγριον *nominat, cujus deſcriptio, præter vires, noſtræ convenit: an forſan ratione ſoli diverſitas obvenit? Plin.l.25.c.13. Strumea cenſetur, quo loci de Ranunculis agit.*

I. Chelidonia rotundifolia major: in Prodromo deſcripta.
II. Chelidonia rotundifolia minor.
Teſticulus ſacerdotis, Sylvatico.
Ficaria & ſcrophularia minor, vel 2.Brunſ.
Hæmorrhoidum herba, Hier.Brunſwic.
Chelidonium minus, Trag.Matth.Fuch.Dod.ut: Ang.Cord. in Dioſc.& hiſt.Geſ.h.Tur.Lac.Lon. Guil. (an Amellus ſit dubitat) Ad. Lobel. Lugd. Caſt.Thal.Tab.Gerar.Eyſt.
Malacociſſus minor, Fuch.icon.
an Ranunculus latifolius, Lugd.
Favagello, Cæſalp.
Hujus folia aliquando macula purpurea notantur: flore eſt luteo ſimplici: rarius pleno, Camerario monente.

NUMULARIA.

NUmularia à foliis nummi ſpeciem referentibus dicta: aliis Centummorbia, à mirifica in vulneribus medendis facultate: aliis Hirudinaria, quod hirudinis inſtar paſsim terræ affixa hæreat. Sunt qui Numulum Plinii l.18.c.28. cenſeant, ubi falsò Mimmulus legatur: an fortè apud Theophraſtum l.9.c.14. ἐρυθρόδανον, *Rubiam Gaza vertit.*

I. Nummularia major lutea.
Serpentaria 3. & Centummorbium, Brunſ.
Nummularia, Trag.Matth. (& Lunaria minor) Fuch.Dod.ut: Geſ.hor.Lon.Ad.Lob.Lugd.Caſt. Cæſ.Cam.Tab.Gerar.Eyſt.
Centimorbia, Geſ.Turn.
Hirudinaria minor, Taber.
Ratione ſoli variat: hortenſis per omnia major, ſylveſtris contrà: hinc duæ icones apud Tabern. Hirudinariæ majoris & minoris: & apud Ger.

Numulariæ, & Numulariæ minoris, nomine.

II. Nummularia minor purpurascente flore: quæ in Prodromo describitur.

SECTIO QUARTA.

CUCUMIS; MELO; PEPO; MELOPEPO; ANGURIA; CUCURBITA; COLOCYNTHIS; Cucumis Asininus.

CUCUMIS.

ETsi Σίκυ@ nomen apud Græcos, (quemadmodum Cucumeris apud Latinos) generale sit omnium hortensium fructuum, videlicet Peponum, Melonum, Cucumerum, Anguriarum & cæterorum ejusdem generis, ut Guilandinus quoq; notavit: attamen Σίκυς ἥμερ@ Dioscoridis l.2.c.163. Theophrasti 1. hist. 18. aliis σικύον, & κικύον. Cucumer Plinio l.19.c.5. Cucumis Varroni à curvore, quasi Curvimer, dicitur.

Genera duo Dioscoridi & Theophrasto, sativa & sylvestris: sativa, inquit Theophrastus, partim genera esse existimant, ut & Cucurbitæ, partim negant: sed in uno eodemq; genere, alias meliores, alias deteriores affirmant. Cucumeris tria genera notant, Laconicum, Scytalium, Bœticum. Plinius l.c. de Cucumere agens, Melones, Cucumeres & Angurias complectitur: admonens, ea forma qua cogantur crescere, sic flore in fistulam demisso, mira longitudine nasci: subjungens, Græcos Cucumerum tria genera fecisse Laconicum, Scytalicum & Bœticum: sed de sylvestri l.20.c.1. & de anguino sive erratico l.20.c.2. egit.

I. Cucumis sativus vulgaris.
Cucumis sativus, Brunf. Matth. Fuch. Dod. gal. Lon. Cast.
Cucumis, Trag. Ang. Tur. Lac. Fracast. Taber.
Cucumis vulgaris, Dod. Gerar.
Cucumer sativum, Cord. in Diosc.
Cucumis sativus & esculentus, Ad. Lob. Lugd.
Citreolus vulgo, Cæsalp.

Cucumeres virides, albi, longi, recurvi: læves, asperi; Aliis Sycios Galeni, aliis ejusdem Melopepon. Fructus maturus subluteus est: habetur & totus albus.

V. Cucumis sativus major.
Cucumis Turcicus, Fuch. Tab. Gerar.
Cucumis ex Hispanico semine natus, Tab. Ger.

III. Cucumis flexuosus.
Cucumis longus, Matth. Lugd. oblongus, Dod.
Cucumis anguinus & tortilis, Lacun.
Cucumis anguinus, Ang. Gesf. col. Lugd. anguinus, Tab. Gerar.
Cucumis flexuosus, sive anguinus, Ad. Lob.
Cucumis sativus 2. Cast.
Citreolus alter forma anguis, Cæsalp.

Hujus species habetur fructu cubitali.
Sic in regno Congiano insignis magnitudinis & suavitatis habentur: par. 1, Ind, or. l. 2. c. 1.

IV. Cucumis pyriformis.
Cucumer minor pyriformis, Tab. Ger.

V. Cucumis Ægyptius rotundifolius.
Chate Ægyptiis, cucumerum genus, Alpin.

MELO.

CUcumerum genera censentur Pepones & Melopepones, potissimum figura & quantitate differentes: majores enim & oblongi, Pepones: mali effigiem referentes, Melopepones, nomine ex Melone & Pepone composito dicuntur. Hoc genus Palladius Melones, quasi μήλωνας, id est pomeos, à malorum figura appellavit, quod nomen adhuc in usu est. Sicq; tria Cucumeris genera statui possunt, Cucumer, Melo & Pepo. At Melon Theophrasto Sycion; Plinio, Cucumis mali cotonei effigie, Melopepo Galeni: forte Cucumis antiquorum.

I. Melo vulgaris.
Melo, Brunf. Trag. (& Melopepo) Lac. Tab. Ger.
Pepo, Matth. ico. Fuch. Lugd. Cast.
Pepo, grandis Melo, Cord. hist.
Cucumis Galeni & antiquorum, Dod. gal.
Melo vulgaris, Melopepo in Græcia, Guil.
Melo sive Melopepo vulgi, Cucumis Galen. Dod.
Melo vulgi, sive Cucumis antiquorum, Melopepo Dioscoridis, Ad. Lob.
Melon vulgo & Pepon, Sycion Theophrasti.
Melopepon Galeni, Cæsalp.
Melopepo, Gesf. hor. Lon. Lugd.

Variat fructu, nunc oblongo, alias contractiore rotundioris figuræ, aliis modicè depresso & teisili: Sub-

li: Subinde majore, scilicet
Melo Hispanicus, Tab. & Ger. quandoq; minore.
Cortex aliis asper, rugosus & tuberosus: & hic est
Pepo strumosus, Ad.
aliis lævis: nunc viridis, nunc cinereus, nunc pallidus, nunc varius. Pulpa, aliis rufa, aliis candida & virens: eaq; quibusdam suavior, quibusdam moschi odore, qualium Cordus & Dodonæus meminere. Aliqui æstivi, aliqui hyberni ad hyemē perdurantes. Habentur, Camerario monente, Americi & alii Italici, Patavini, itèm Zatti dicti: tum Neapolitani, quorum semina adeo tenui crustula teguntur, ut excorticata videantur, Gymnospermi appellati: deniq; pilosi.

II. Melo rotundus parvus.
Melo succaratus, Lob.ico.saccharinus, Tab.Ger.
Dantur aurei, parvi, in modum pomorū Arantiorum, Cam. vel ut Cæsalp. mali rosei magnitudine. Meminit & Garzias Melonis genus in Hispania, quod Budiecas vocent.

III. Melo pyriformis moschatus.
Melo Saccharinus variegatus, Eyst.

IV. Melo pyriformis.
Pyromelo, Tab.Gerar.

V. Melo Ægyptius.
Abdellavi Ægyptiorum, Melones à nostratibus diversi, Alpin.

VI. Melonis Ægyptii altérum genus.
Chajar, Melonum genus apud Ægyptios, Alpin.

VII. Melo Indicus fructu oblongo.
Batie Indi, sive Indicus Melo, Garziæ.
Patecas, Anguria, sive Melo Indicus, Linsc.par.4. Ind.or.c.10.
Melones aquatici in Java, Batiec in universa India: par.4.Ind.or.c.6. & fig.20.
an Comolanga, Lud.Romani, Clus.in Garz.Sca-

IIX. Melones Peruani. (lig.Lugd.
Melones in valle Peruana tanta felicitate proveniunt, ut radix caudicis crassitudinem assequatur & viva aliquot añis in solo vigeat, quæ quotannis Melones profert, cujus luxuries non secus ac cæterarū arborū amputatur: Joseph. Acosta l.4.c.19.

IX. Fructus Melonum similis, cortice duro vestitus, in Java, Linscot.par.3. Ind.or.c.10.

PEPO.

Πέπων Dioscoridi l.2.c.164. Theophrastus 1.hist.22. & Plinius l.20.c.2. de Peponibus, quæ Dioscorides refert: qui l.19.c.5. scribit, Cucumeres cum magnitudine excesserunt, Pepones vocari. Dictum volunt ἀπὸ τοῦ πεπαίνεσθαι maturescere, eò quòd maturitate flavescant.

I. Pepo oblongus.
Pepo, Brunf. Lon. Cast. Camer.
Pepo magnus, Dod.gal. Ges.hort.
Pepo major oblongus, Dod. maximus oblongus, Tab.Ger.
Cucumis Pepóve oblongus, sive ovalis vulgatis-
Pepo oblongus. Lob. (simus, Ad.
Melo seu Pepo oblongus, Cæsalp.
Variat magnitudine: hinc apud Tab. duæ figuræ, Peponis maximi oblongi, & Peponis Indici minoris oblongi: & apud Ger. qui posteriorem Peponem minorem syl. vocat.

II. Pepo compressus major.
Pepo maximus Indicus compressus, Lob.
Pepo rotundus major, Dodon.
Melon sive Pepō modicè depressus & sessilis, Cæs.
Corticis colore & substantia variat: qui enim albido est colore, substantia est molliore: qui obscurè virente duriore.

III. Pepo compressus minor.
Cucumis seu Zucco marinus, Trag.
Cucumer marinus, Fuch. Tur. Lonic.
Pepo rotundus, Dod.gal. Ges. hor. rotundus mi-
an Cucurbita rotunda Italica, Lugd. (nor, Dod.
Corticis colore variat, qui est croceus, luteus, citrinus, niger.

IV. Pepo rotundus Melonis effigie.
Pepo oblongus, rotundus, luteus, viridis, Trag.
Pepo syl. Dodon.
Pepo rotundus compressus Melonis effigie, Ad. Lob. Lugd.
Pepo Indicus minor rotundus, Tab. Gerar.

V. Pepo rotundus Arantii forma.
Cucurbita Arantii forma, Eyst.

VI. Pepo minor clypeatus.
Pepo Indicus minor clypeatus, Taber.
Pepo Indicus fungiformis, Ger.

VII. Pepo minor angulosus.
Pepo Indicus minor angulosus, Tab. Gerar.
Huc & Pepo minor Indicus 4. Tab. referendus.

IIX. Pepo Virginianus.
Macócqwer, peponibus, melonibus & cucurbitis valde similis: cujus unum genus menstrui: alterum bimestri spatio maturescit: descr. Virgin.

MELOPE-

MELOPEPO.

I. Melopepo clypeiformis.
Pepo latus, Dod.gal.latioris fructus, Eid. Gesn.h.
Cucumis Pepóve latior clypeiformis, Ad.
Melopepo latior clypeiformis, Lob.icon.
Cucurbita laciniata Dalech.Lugd.
Cucurbita sessilis, Gesf.append.
Melopepo clypeatus, Taber.
Pepo maximus clypeatus, Gerar.

II. Melopepo compressus.
Melopepo, Anguil.
Melopepo compressus alter, Lob.ico.compressus, Taber.
Pepo maximus compressus, Gerar.

III. Melopepo teres: & Lob. & Taber.
Pepo maximus rotundus, Gerar.

ANGURIA.

Anguriæ voce, primum Aëtium usum esse volunt: alias Citrullus, à citreo colore dicitur. Peponem Dioscoridis, Galeni & Plinii, & Arabum Battecha esse volunt.

I. Anguria Citrullus dicta.
Citrullus, Trag.Gesf.hor. Lon.Tab. officinarum, Ad.Lob.Ger.
Anguria, Matth. Ang.Lac.Gesn.col.Dod.Lugd. Cast.Camer.
Cucumer vel Cucumis citrullus, Fuch. Dod. ut: Gesf.hor.Turn.
Cucumer vulgò, Cæsalp.

Corticis colore variat, qui aliis viret, aliis subcandidis maculis aspersus: caro aliis, rubens & dulcior, aliis candida. Semina colore nigro, rubro, fulvo: rarius semine caret, ut Cæsalp.notavit.

II. Anguria carne lignosa.
Cucumeris vulgo dicti genus quoddã sylvestre, carne intus lignosa, atq; adeo dura, ut pilæ modo resiliat, nec frangatur projectum, Cæsalp.

III. Anguria Ægyptiaca.
Anguriæ nostratibus majores, cortice flaviore, quæ intus semina tantũ & aquã dulcissimã continent, Alpin. an Dullaha Arabum, Cæsalp.

IV. Anguria Brasiliana.
Citrullæ rotũdæ, Maurõgaus nomine: Lerio c.12.

CUCURBITA.

Κολόκυνθα ἐδώδιμος Dioscoridi l.2. c.162. dicitur, ad differentiam κολοκυνθίδος, de qua l. 4. c.178. meminit & Theophrastus 1.hist.18. Latinis, Cucurbita à concurvatu, quod facilè siquid obstiterit, quo minus extendatur, incurvescat.

Genera duo prima Cucurbitæ Plinio l.19.c.5. Camerarium & Plebeium quod humi repit: crescit qua cogitur forma, libertate vero pensili concessa, jam visa est novem pedum longitudinis. Semina quæ proxima collo fuerint, proceras pariunt: quæ in medio, rotundas: quæ in lateribus, crassas brevioresq;.

Calabassi seu Cucurbitæ in India ad miraculum usq; augescunt, quæ in hac sola provincia Chile nascuntur & Capallos nuncupantur: Cucurbitarum species propè infinitæ sunt, quædam immensa mole monstrosæ sunt, quæ dissectæ & resiccatæ excavantur & ex iis varia vasa effinguntur: ex minoribus pocula, aut pateras ingeniosè cælatas concinnant: Joseph. Acosta l.4.c.9.

Sic Brasiliani ex Cucurbitis liquidam pultem, Mingau vocatum, sorbent: Stad.desc.Brasil. l.2.c.12.

I. Cucurbita major sessilis, flore albo.
Cucurbita cujus fructus in orbem collectus intumescit, Trag.
Cucurbita sessilis, Matth.epit.
Cucurbita major, Fuch.Tur.latior, Dodon.
Zuccha rotunda, Anguil.
Cucurbita Cameraria major, Dod.gal.Lugd.
Cucurbita sessili fructu, Cord.in Diosc.

Variat magnitudine, colore corticis, viridi, flavo, candido, maculoso: aliquando sulcis distinguitur: quædam tuberosa est.

II. Cucurbita major rotunda fl.luteo folio aspero.
Cucurbita Indica, Matth.Cast.
Zuccha major rotunda, Cord.hist.
Cucurbita quã Zuccã marinã Itali vocant, Gesn.
Cucurbita rotunda, Cæsalp.
Cucurbita Indica rotunda, Lugd.
Cucurbita Indica major & minor, Taber.
Citrullus major & Pepo major syl. Ger.icon.

Varia hujus genera, magnitudine, facie, & colore differentia: earum namq; quoddam genus est, quod utrisque ulnis vix amplecti potest, & insula S. Laurentii, ejusmodi colore rubro, flore albo & saporis longè gratioris atque nostrates uberrimè proveniunt. Palud.in notis ad Linscotanum pars.2.Ind.or.c.5.

III. Cucur-

III. Cucurbita lagenaria fl. albo, folio molli.
Cucurbita, Brunf. prior, Dodon.
Cucurbita minor, Fuch. Dod. gal. Turn.
Cucurbita plebeia, Gesf. hort.
Cucurbita lagenaria, Lob. Cast. Gerar.
Cucurbita lagenaria major & minor, Ad. Taber.
Cucurbita Cameraria minor, Lugd.

Variat fructus, quandoque lagenarum forma, aliquando ventricosa absque collo pyri turbinati figura.

IV. Cucurbita lagenaria Americana.

Cucurbitularum ex quibus Americani lagenulas cõficiunt, Americus Vesputius navig. 2. meminit, quas viri de collo suspendũt, quarum una herbâ plena est quam mandunt: altera farinâ, quam bacillo madefactô, herbæ aspergunt.
an Lagenulæ Americanæ è fructu è mari Australi, Clus. ex. l. 2. c. 8.

Sic in regno Congo, in Cucurbitis aquam adferunt: par. 1. Ind. or. l. 2. c. 1.

V. Cucurbita oblonga flore albo, folio molli.
Cucurbita fructu oblongo, Trag. Cord. in Diosc.
Cucurbita oblonga, Fuch. longa, Tur. Lonic. Cast. Tab. Cam. longior, Dodon.
Cucurbita anguina, Dod. gal. Gerar.
Zuccha longa, Anguil.
Cucurbita, Gesf. hor. sativa longa, Cæsalp.
Cucurbita sive Zuccha, Ad. omnium maxima anguina, Lób.
Cucurbita Cameraria longa, Lugd.

Falcata figura sæpe crescit, quædam cervicem tantum recurvam habent: quædam rectitudine servata bicubitalem, etiam tricubitalem longitudinem acquirunt.

VI. Cucurbita capitata.
Cucurbita quædam sessilis alba lata, ab altera parte compressa, Gesf. hort.
Cucurbita capitata, Taber.
Cucurbita fungiformis, Gerar.
Cucurbita stellata sive sessilis, Camer.

VII. Cucurbita verrucosa: & Lugd.

IIX. Cucurbitæ parvum genus, fructu pugni magnitudine, cortice rubro, maculis asperso, & semine rubro, Joh. Bauhino.

IX. Cucurbitacei generis semen spadiceum.
Fructus alicujus semẽ 19. Gareti, Clus. ex. l. 2. c. 16.

X. Cucurbitis non absimilis fructus Brasilianus.
Fructus in sylvis cucurbitæ forma non absimilis, sed longè amplior, quos frustatim concidunt, in aquam conjiciunt, baculo spumam excitant, qua pro sapone utuntur, Lerio desc. Brasiliæ sive par. 3. Ind. occid. c. 17.

COLOCYNTHIS.

Κολοκυνθὶς aut κολόκυνθα ἀγρία, aut σικύα πικρὰ, aut κολόκυνθα ἀλεξανδρίνη, Dioscoridi l. 4. c. 178. Cucurbita sylvestris, Colocynthis dicta, quæ minor sativa, Plinio l. 20. c. 3.

Genera varia habentur: alia minor fungosa & levis, quæ officinarum est: alia major, oblonga ac flava, alia candida: alia rotunda varia: alia sessilis, nigra, maculata, magna instar Cucurbitæ: & alia ab hac differens etiam sessilis, sed minor, alia denique turbinata.

I. Colocynthis fructu rotundo major.
Cucurbita agrestis, Brunf.
Colocynthis vera, Trag.
Colocynthis, Matth. Ang. Cord. in Diosc. (& Cucurbita deserti) Gesf. hort. (& Cucurbita sylv.) Lac. Lon. Ad. Lob. (& Cucurbitula amara) Lugd. Cast. Cam. Gerar.
Colocynthis prima, Dod. gal. mas, Taber.

Colore est viridi, magnitudine utramq; manum replente.

II. Colocynthis fructu rotundo minor.
Colocynthis fungosa & levis, Cord. hist.
Colocynthis minor, Gesf. append.
Cucurbita syl. fructu rotundo minor, Cæsalp.

Colore est flavo, hujusque medullâ aridâ officinæ utuntur.

III. Colocynthis oblonga.
Colocynthis grandis oblonga, Cord. hist.
Colocynthis grandis candida solo colore ab oblonga differens, Eid.

Variat colore: alia enim primùm viridem colorem in cortice ostendit, postea maculis candicantibus conspergitur, postremo totus in luteo pallet, fitque durus & lignosus: alia principio viret quidem, sed mox albicantibus maculis aspergitur, at in maturitate totus albicat. Cordus in sua historia differentias sex proposuit, & ex eo Lugd. histor.

IV. Colocynthis pyriformis, seu Pepo amarus.
Colocynthis Germanica, Trag.
Colocynthis 2. Dod. gal. fœmina, Taber.
Colocynthis turbinata, Cord. hist.

Colocynthis pyriformis, Ad. Lob. Lugd. Gerar.
Colocynthis nigra pyriformis, Camer.
Cucurbita syl. Dod. figura pyri, Cæsalp.
Pseudocolocynthis pyriformis, Eyst.
Cucurbita sylv. Somphos Plinii dicta, quibusdã.
V. Colocynthis pomiformis cortice maculato.
Colocynthis exactè sphærica, Ad.
Pseudocolocynthis pomiformis, Eyst.

CUCUMIS ASININUS.

Σίκυος ἄγριος Dioscoridi l. 4. c. 154. Theophrasto 7. hist. 6. & 9. hist. 10. Cucumis sylvestris Plinio l. 20. c. 1.

Cucumis sylvestris asininus dictus.
Cucumis agrestis, Brunf. Cord. in Diosc. Lugd.
Cucumis sylv. Trag. Matth. Ang. Fuch. Dod. ut: Lac. Lon. Cæs. Cast.
Cucumis anguinus, Tur. Cord. hist.
Cucumis erraticus vel asininus, Gesn. hort.
Cucumer Elaterii syl. Ad. Lob.
Cucumis asininus, Tab. Ger. Eyst.

Ex hujus succo exiccato & in pastillos cõformato fit ἐλατήριον dictum Dioscoridi l. 4. c. 155. & Theophrasto 9. hist. 10. Gaza agitatorium vertit, ut infra lib. 12. sect. 6. ostenditur.

SECTIO QUINTA.

MALVA; ALTHÆA; ALCEA; CORCHORUS; GERANIUM; SANICULA; PES LEONIS; CANNABIS; EUPATORIUM; Potentilla; Herba Molucana; Caryophillata; Dentaria; Epimedium; Pæonia; Leotopetalon; Chrysogonum; Staphis agria.

MALVA.

MALVA μαλάχη Dioscoridi l. 2. c. 144. & Theophrasto 1. hist. 5. à μαλάσσω ab emolliendo ventre, nomen habet, etiam Plinio l. 20. c. 21. monente: idq; propter naturalem lentorem suum, ut Paulus asserit: unde à Martiali l. 10. Mollis vocatur. Latinis Malva & Varroni quasi Molva, quòd alvum molliat, qua antiqui in acetariis cum Lactuca ad alvum subducendam utebantur.

Duplex est Dioscoridi & Plinio sativa & sylvestris: subjungit Plinius, duo esse genera, quæ foliis amplitudine discernantur, majorem Græcos Malopen vocare in sativis: alteram Malachen: è sylvestribus cui grande folium & radices albæ, Althæa vocatur, &c. Theophrastus duplicem exprimere videtur, dum 1. hist. 5. & 14. Malvam in arborem transire scribit, Malvam roseam intelligens: dum verò 7. hist. 7. ait, Malvam coqui & cibo idoneam esse, vulgatam Malvam innuit. Antiquitus in Malvarum foliis scriptitatum, Cinna antiquus poëta indicat, cujus versus ab Isidoro referuntur: quare suspicari licet huc respexisse Pythagoram, qui ut Aelianus auctor est, μαλάχης, id est malvæ folium sanctissimum esse dicebat.

I. Malva syl. folio rotundo.
Malva, Brunf. Matth. Lac. Cast.
Malva vulgaris, Lugd. vulgatissima, Trag.
Malva syl. pumila, Fuch. Dod. ut: Tur. Thal.
Malva syl. repens pumila, Lob. Lugd. Gerar.
Malva syl. Ang. Ad. syl. supina, Cord. hist.
Malva agrestis minor, Gesn. hort.
Malva minor, Lob. syl. minor, Tab. vulgaris minor, Cam.
Malva flore candido, Cæsalp.
Variat foliis rotundioribus & latioribus.
II. Malva sylvestris folio sinuato.
Malva erratica 2. vel Malva equina, Brunf.
Malvæ vulgaris altera species, Trag.
Malva syl. elatior, Fuch. Dod. gal.
Malva syl. Tur. Ger. syl. recta, Cord. hist.
Malva sylv. vulgaris, Cord. in Diosc. sylv. procerior, Dod. Ad.
Malva syl. major, Gesn. hort. Lugd. Tab. Thal.
Malva vulgaris procerior, Lob. major, Lon.
Malva vulgaris major, Cam.
Malva flore subrubente, Cæsalp.
Apud veteres in genere domesticarum fuit.
III. Malva Americana: quæ 3. in Prodromo.

IV. Malva

IV. Malva hederaceo folio.
Malva quarta, Matth.
Malva hederacea ſive montana, Eid.ep.Caſt.
Malva major tertia, Lugd.

V. Malva foliis criſpis.
Malvæ ſpecies ſinuoſa, Cord.in Dioſc.
Malva ſativa laciniosa, Eid.hiſt.
Althæa criſpa & major, Geſ.hort.
Malva criſpa, Geſ.hor. Dodon. Cam. Taber. Ger. Eyſtett.
Malva criſpatis oris, Lob.
Flos eſt albicans, modò roſeus.

VI. Malva folio vario.
Malva trimeſtris vel pumila, Cluſ.hiſt.

VII. Malva roſea folio ſubrotundo.
Malva ſativa antiquorum: quæ cultu arboreſcit, Theoph. Malope, Plinii.
an Anadendromalache, Galeni.
Malva hortulana, Brunf.
Malva ſativa major, Eid.4.
Malva hortenſis, Trag. Fuch. Tur. Dodon. Lon. Gerar.
Malva ſativa, Dod.gal. Anguil.
Malva major Matth. arborea, Eid.4. ſive hortenſis, Taber.
Malva Romana, Geſ.hort.
Haſtula regia, Eid.
Malva major unicaulis, Matth.Caſt.
Malva roſea fruticoſa, Ad.Lob. roſea ſimplici flore, Lugd.
Malvæ alterum genus, Cæſalp.
Flores candidi, rubentes, modò ſaturatiùs, modò dilutiùs, aliâs purpuræ modo relucentes: & ex rubro nigricantes: quare Malva hortenſis fl. ſimplici albo: fl. ſimp. incarnato: fl. ſimp. rubro, pingitur ab Eyſt.

IIX. Malva roſea folio ſubrotundo, flore pleno.
Malva Romana multiplex, Trag. Geſ.hort.
Malva roſea multiplex, Lob. Lugd. Taber.
Malva hortenſis multiplici flore, Dodon.
Malva major unicaulis multiplex, Caſt.
Flos colore variat, albo, incarnato, rubro, puniceo, nigricante; hinc tres figuræ apud Tabern. & Gerardum, & in horto Eyſt. quatuor.
Malva arborea multiflora, Taber.
Malva hortenſis multiplici flore, Gerar.
Malva arborea flore nigro multiplici, Tabern. & Gerar.
Malva roſea multiplex, Taber.
Malva purpurea multiplex, Gerar.
Malva roſea multiplex fl. albo: fl. incarnato: fl. pleno atrorubente: fl. pleno rubro, Eyſt.

IX. Malva roſea folio ficus.
Malva roſea ſimplex peregrina, Tab. Gerar.

X. Malva folio ficus altera: quæ prima in Prodromo.

XI. Malva arborea Veneta dicta parvo flore.
Malva major altera, Matth. Lugd.
Malva arborea, Matth.ep.ico. Caſt. & major unicaulis, Matth.ep.deſ.
Malva arboreſcens, Geſn. hort. Dod. Cam. Cæſalp. Eyſt.
an Malva arborea ſyl. Ad.
Flos eſt cæruleus, nec multo major quàm Malvæ equinæ flos ſit: Malva arbor Plinio.

XII. Malva Syriaca.
Cobes Malvæ ſpecies, Camer.

ALTHÆA.

Ἀλθαία. alii ἰβίσκος, quæ in ſylveſtrium malvarum genere eſt: Dioſcoridi l.3.c.163. ſic dicta ab ἄλθος quod remedium, vel ἀλθαίνειν medendo, quod hujus multiplex uſus ſit: hinc Dioſcoridi, quod inter primas utilis ſit, & πολύχρηστος, pluribus remediis polleat: & Plinio l.20.c.21. ab effectus excellentia nominata, quæ à quibuſdam Ariſtalthæa dicatur.

Genera: unius ſolum meminere, ut & Theophraſtus 9.hiſt.15. ubi Gaza Hibiſcum reddidit: at 9.hiſt.19. florem melinum tribuit.

I. Althæa Dioſcoridis & Plinii.
Althæa, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Tur, Lac. Cord. in Dioſc. & hiſt. (& Malva paluſtris) Geſ.hor. Lon. Ad. Lob. (& Ibiſcus) Lugd. Caſt. Tab. (& Biſmalva) Gerar.
Althæa ſive Malvaviſcus, Anguil.
Malvæ agreſtis genus, Geſ.hort.
Malva ſyl. prima, Cæſalp.
Althæa vulgaris, Camer. Thal. Cluſ. hiſtor. Eyſtett.

Flores candidi, aut ex albido dilutè purpurascentes.

II. Althæa flore majore.
Althæa pannonica secunda, Clus. pan. & tertia, in histor.
Althæa Thuringiaca, Camer. Eyst.

III. Althæa laciniato folio.
Althæa tertia, Clus. pan. Pannonica quarta, Eid. histor.

IV. Althæa frutescens folio rotundiore incano.
Althæa frutex, Clus. hisp. Lob. Ger. prima, Clus. histor.
Althæa arborescens Clusii, Taber.
Althæa lignosa Dalechampii, Lugd.
Malva altera ad Malopen accedens, Cæsalp.
Althæa fruticans Hispanica, Eyst.
Gallica majore est quàm Hispanica flore.

V. Althæa frutescens folio acuto, parvo flore.
Althæa arborea Olbiæ in Galloprovincia, Ad. Lob. ico.
Althæa arborescens, Cam. Tab. Gerar.
Hæc cum quarta eadem non est, licet Lobelius velit, sed distinguenda, ut rectè Clusius fecit.

VI. Althæa frutescens Bryoniæ folio: in Prodromo describitur.

VII. Althæa palustris: & Lugd. Tab. Ger.
Althæa palustris cytini flore, Ad. Lob.
Althæa hortensis sive peregrina, Dod.
Sida vulgo, Cam. σίδη Theophrasti 4. hist. 11. censetur.
Flore est albo & subrubeo.

XII. Althæa Theophrasti flore luteo.
Althæa altera, sive Abutilon Avicennæ, Matth.
Ibiscus Theophrasti, Dod. gal.
Althæa Theophrasti, Ges. hort. Cæs. Lugd. & Althæa altera, Eid.
Althæa peregrina, Gesn. hort.
Althæa luteis floribus, Ad. Lob. Ger.
Abutilon, Anguil. Dodon. Cast. Cam. Avicennæ, Eystett.
Malva Theophrasti, Tab.

IX. Althæa Theophrasti similis.
Abutilon Indicum, Cam.
Flos magnitudine rosę syl. albicans, interius luteus.

ALCEA.

Ἀλκέα Dioscoridi l. 3. c. 164. fortè sic dicta ab ἀλκῆ. auxilio vel remedio, cùm ejus radices Dysentericis & ruptis auxilio sint. Plinio l. 27. c. 4. Alcea. Generi sylvestrium Malvarum Dioscorides, qui unius meminit, adscripsit.

I. Alcea vulgaris major.
Alcea & herba Simeonis, Brunf.
Alcea, malvæ roseæ syl. genus, Trag.
Alcea, Matth. Fuch, Dod. gal. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Lac. Lon. Lugd. qui duas figuras habet, Cæs. Tabern.
Cannabis syl. & Herba Ungarica, Ang.
Alcea vulgaris, Dod. Ad. Lob. Lugd. Cam. Clus. hist. Eyst.
Malvæ agrestis genus, Ges. hor.
Malva verbenaca, Ger.
Alcea est Dioscoridis & Plinii: quibusdam Cannabis syl. Dioscoridis l. 3. c. 166. aliis Malva Theophrasti.
Foliis variat, acutioribus, rotundioribus, hirsutioribus, lævioribus: flore est ex rubro roseo, vel candidiore.

II. Alcea vulgaris minor.
Dens leonis & Malva querna, Lon.
Alcea minor Dalechampii.
Foliis est in longas lacinias divisis.

III. Alcea folio rotundo laciniato.
Alcea peregrina, Clus. hist.
Malva montana, sive Alcea rotundifolia laciniata, Colum.
an Alcea tenuifolia Cordi, Thal.

IV. Alcea Pãnonica & Alcea tenuifolia, Cam. quid?

V. Alcea cannabina.
Alcea, Ang.
Alcea fruticosior, Ad. Lob. pentaphylla folio cannabis sylvestr. Dioscoridis, Eid. ico.
Alcea fruticosa cannabino folio, Clus. hist.
Alcea altera, Cæs.
Alcea cannabina, Cam.
Alcea fruticans, Eyst.
Hæc κάνναβις ἀγρία, Cannabis syl. Dioscoridis l. 3. c. 166. videtur.

VI. Alcea arborescens Syriaca.
Alcea arborescens, Rauw. Cam.
Althæa frutex 2. Clus. hist.
Ketmia Syrorum quibusdam.

Alcea

Alcea Syriaca, Eyst.
Hujus flores è rubro purpurascunt, at vetustate ad cæruleum colorē vergunt: habetur etiam flore candido, quæ
Alcea Syriaca fl. candido, Eyst.
Hujus & altera species minore flore, quæ
Althæa frutex tertia, Clus. hist.

VII. Alcea vesicaria.
Alcea Veneta, Trag. Dod. gal. Lugd. Eyst.
Alcea Bononiensis, Gesn. hort.
Hypecoum, Matth. (malè sic dicitur Guil. monente) Lac. Lugd. Cæs. Cast.
Hypecoum alterum spurium, Ges. hort.
Alcea peregrina, Ges. hor. Tab. Ger. solisequa, Ad. Lob.
Alcea vesicaria, Dod.
Malva Veneta, Gesn. hort. Lon.
Herba Ungarica, Lon.

IIX. Alcea hirsuta.
Alcea villosa Dalechamp. Lugd.
an Alcea minor in sylvis foliis Geranii, Cæs.

IX. Alcea Indica magno flore.
Sabdariffa, Lob. Dod. Lugd. Cam. Tab. Ger. Eyst.
Alcea Americana, Clus. hist.
Foliis ludit, prima aliquando integra, communiter in tres lacinias divisa: aliquando instar foliorum Elleborastri in septenas profundas lacinias secta observavimus.

X. Alcea Indica parvo flore.
Exotica malvacea, Bamia Eben quibusdam, Ad.
Trionum Theophrasti, Rauw. Lugd. ap.
Sabdariffa alia, Lugd.
Bamia, Alp. Cam. Belli ep. 5. ad Clus.
Bamia Alexandrina, Cæs. Cast. ap.
Alcea Ægyptia, Clus. hist.

XI. Alceæ Ægyptiacæ affinis.
Fructus 18. è navigat. Batau. Clus. ex l. 2. c. 15.

XII. Alcea Indica parvo flore altera.
Bamia Ægyptiaca siliqua decagona, cum in aliis pentagona duntaxat, Clus. hist. ap. alt. ad lib. 4.

XIII. Alcea Ægyptiaca villosa.
Abelmosch Ægyptiorum, sive Abutilon Avicennæ, Ponæ ital.
Belmuscus Ægyptiorum nomine ex Creta ab Honorio Belli accepimus.

CORCHORUS.

Corchori duplicis Plinius meminit: alterius lib. 25. c. 13. Anagallidem intelligens: alterius lib. 21. c. 15. inter herbas sponte nascentes & in cibis usitatas: & lib. 21. c. 32. Alexandrinorum cibus, convolutis foliis ad similitudinem mori, &c. Et Alpino, facultate similis est Althea & Aegyptiis in cibo nil familiarius, aut gratius. Et Judæi cocta folia cum carne edunt, quæ sapore acetosæ prædita sunt, annotante Rauvvolfio in suo Hodeporico.

Corcoros Plinii, Lob. Lugd.
Olus Judaicum Avicennæ, quibusdam & Moluchi Arabum, Rauwol.
Corcorus sive Melochia, Cam.
Melochia, Alpini.

GERANIUM.

Γεράνιον Dioscoridi lib. 3. c. 131. à gruini capitis imagine, in summo ejus cacumine visenda, nomen habet: at recentiores, à ciconiæ rostri effigie, Rostrum ciconiæ nominant. Geranium, & aliquibus Myrrhis, aliis Merthryda (rectius Myrrhida) Plinio l. 26. c. 11.

Genera duo Dioscoridi: alterum foliis Anemones, alterum foliis Malvæ. Plinio tria sunt: primum similis cicutæ, foliis minoribus, saporis & odoris jucundi: subjungit ex Græcorum sententia, alterum foliis Malvæ, & tertium Anemones.

Geranium Anemones folio rotundo.

I. Geranium batrachiodes folio Aconiti.
Geranii species tertia, Ges. hor.
Geranii majoris species prima, Eid. ap.
Geranium 2. vel batrachoides alterum, Clus. pan. & hist.
Geranium sive batrachium cæruleum, Tab.
Geranium batrachioides, Ger.
Variat flore cæruleo, albo, albo lineis cæruleis variegato: est & flore cæruleo duplici, sed duplo majore, & dicitur
Geranium batrachioides cæruleum, &
Geranium batrachioides flore albo, Eystett.

II. Geranium batrachiodes hirſutum, flore atrorubente.
an Geranii majoris ſpecies 2. Geſ.ap.
Geranium primum pullo flore, Cluſ.pan.& hiſt.

III. Geranium batrachiodes odoratum.
Geranium montanum, Geſ.col.
Geranium batrachioides alterum, Dod.
Geranium batrachioides lõgius radicatum, Lob. Lugd.
Geranium macrorhizon, Cam. Eyſtett.
Pes columbinus in ſylvis naſcens alter, Cæſ.

IV. Geranium ſanguineum maximo flore.
Sanguinaria radix, & Geranium 3. Trag.
Geranium alterum majus, Geſ.hor.
Geranium hæmatodes, Dod. gal. Lugd. Cluſ.pan. Thal. Cam.
Geranium ſextum, Fuch. Tur. Lac. Lon.
Geranium gruinum ſanguinale hæmatodes ſupinum radice reptrice, Lob.ico.
Geranium 7. hæmatodes, Cluſ.hiſt.
Geranium ſanguinarium, Eyſtett.

V. Geranium batrachiodes, Gratia Dei Germanorum, Lob.
Geranium quartum (ſanguinariæ radicis ſpecies) Matth. Lugd. Caſt.
Geranium 5. Fuch. Lac. Lon. ſextum, Tur.
Geranium batrachiodes, Dodon. Camer. Thal. Lugd.
Geranium batrachiodes ſive magnum cęruleum, Adver.
Geranium batrachiodes primum, Cluſ.pan.
Geranium ſanguinarium, Tab. majus, Eyſtett.
Geranium tertium batrachiodes majus, Cluſ. hiſtor.

Duplex eſt: grandius floribus cæruleis aut albis, & quidem eodem loco: minus, rubris.

VI. Geranium batrachiodes flore variegato.
Geranium Anglicum variegatum, Eyſtett.

VII. Geranium batrachiodes, Collum gruis Germanorum.
Geranium quartum, Fuch.
Gruinalis, Dod. Lugd.

IIX. Geranium montanum fuſcum.
Geranium montanum, Dod.
Geranium fuſcum, Lob. Lugd. Eyſtett.
Geranium maculatum, Tab. ſive fuſcum, Ger.

IX. Geranium tuberoſum majus.
Geranium primum, Matth. Ang. Lugd. Caſt.
Geranium bulboſum Matthioli, Tab.
Geranium ſubrotunda radice Dioſcoridis, Geſ. hort.
Geranium tuberoſum, Dod. Lugd. vel 10. Tab.
Geranium tuberoſum majus, Cam.
Geranium bulboſum, Dioſcoridis primum, Ad. Lob.

X. Geranium tuberoſum minus, Cam.
Geranium tuberoſum minimum, Cam.

XI. Geranium radice grumoſa.
Geranium tertium, vel bulboſum Pennæi, Cluſ. pan.
Geranium 4. vel bulboſum, Eid.hiſt.

XII. Geranium nodoſum.
Geranium quintum nodoſum Plateau, Cluſ.hiſt.
Geranium ſextum tuberoſum Plateau, Idem.
an Geranium ſive batrachium cæruleum, Tab.
an Geranium batrachioides, Ger.

XIII. Geranium parvum foliis ranunculi.
Geranium 8. vel Salmaticenſe roſtratum, Cluſ. hiſtor.

XIV. Geranium argenteum alpinum.
Geranium alpinum longius radicatum, Ponæ.

XV. Geranium lucidum ſaxatile.
Geranium ſaxatile ὑγρ σκόπελον, Thal.
Geranium ſaxatile, Cam. Eyſtett.
Geranium alterum montanum ſaxatile rotundifolium, Col.

Geranium Malvæ folio.

I. Geranium folio Malvæ rotundo.
Geranium alterum, Hermolai, Brunf. Trag. Matt. Fuch. Dod.gal. Tur. Lac. Lon. Caſt. Thal.
Geranii vulgaris ſpecies, Geſ.hor.
Pes columbinus, Dod. Ad. (ſeu Geranium alterum Dioſcoridis) Lob. Cæſ.
Geranium aliud, Lugd.
Geranium columbinum, Tab. Ger.
Geranium malvaceum ſive Balſaminum, Cam.

Duplex eſt majus & minus: majori caules majores & folia paulo molliora: minori omnia minora & folia aſperiora. Sic folia modo in profundiores, modo breviores & latas lacinias diviſa ſunt: floris magnitudine etiam differunt: flore triplo majore & cærulej elegantioris coloris ex horto Dei habemus.

II. Geranium columbinum tenuis laciniatum: quod 2. in Prodromo.

III. Geranium folio Althææ.
Geranium ſextum, Matth. Lugd. Caſt.
Geranium à calceolario miſſum, Dod.

Gera-

Geranium malacoides, Ad. Lob. Ger.
Geranium althæodes, Cam.
Geranium Monspeliacum, Tab.
Pes columbinus tertius, Cæs.

Sub Geranio 2. etiam hoc intelligit Dioscorides, dum gruum rostra tribuit. Geranium foliis candidioribus malvæ, Plinio.

IV. Geranium malacoides minus: quod 1. in Prodromo.

Geranium folio Cicutæ vel Myrrhidis.

I. Geranium Cicutæ folio acu longissima: quod 3. in Prodromo.

II. Geranium Cicutæ folio moschatum: & inodorum.
Acus moschata, Eric. Cord. Cæs. Col.
Herba moschata, Ang.
Geranium, Trag.
Geranium 1. Matth. edit 1. Fuch. Dodon. gal. Tur. Lac. Lon. Cast.
Geranium tertium, Matth. edit. post. Lugd.
Geranium supinum, Dod. majus, Cord. hist.
Geranium παρδιάφυλλον, Thal.
Myrrhida Plinii, rostrum Ciconiæ, Ad. Lob.
Geranium moscatum, Cam. Ger. Eyst.
Geranium myrrhinum, Tab.

Hoc vel odoratum moschum redolens, vel inodorum est.

III. Geranium Coriandri folio odorum.
Geranium Apulum Coriandri folio alterum odorum, Colum.

IV. Geranium cicutæ folio minus, & supinũ.
Herba Roperti & Geranium quartum, Brunf.
Geranium minus & primum, Trag.
Myrrhida Plinii & Rostrum ciconiæ inodorum vulgatum, Lob. ico.
Geranium 7. sive Geranium gruinum, Dod.
Geranium minus vel arvense, Tab.
Geranium moschatum inodorum, Ger. Eystett.

Flos communiter bresilici coloris: aliquando albus est: hinc duæ figuræ

1. Geranium minus, Tab.
Geranium moschatum inodorum, Ger.

2. Geranium arvense album, Tab.
Geranium inodorum album, Ger.

V. Geranium Robertianum primum.
Geranium tertium, Brunf. Matth. Fuch. Tur. Lac. Lon. Thal.
Gratia Dei, vel Geranium quibusdam, Trag.
Sideritis tertia, Dod. gal. Ang. Ges. col. Lac. Lon.
Panax Herculeum, Ang.
Geranium Robertianum, Ad. (Sideritis Achilleadon, aut congener) Lob. Dod. Cam. Tab.
Rupertiana vulgo, Cæs.
Herba Ruperti & Geranium 2. Dioscoridis, Lug.

Duplex est: alia omnino viridis, quam fœminam faciunt: alia rubens, quæ præfertur: triplex differentia in Adver.

VI. Geranium Robertianum alterum.
Geranium quartũ, Fuch. Tur. Lac. Lon. quintum, Matth.
Geranium gruinale, Dod. gal. Lugd.
Geranei Robertiani altera species, Ad.
Geranium violaceum (vel 12.) Tab. Ger.

VII. Geranium latifolium longissima acu.
Geranium Creticum annuum hæmatodes, Lob.
Geranium Creticum, Cam. Tab. Ger. Clus. hist.

SANICULA.

Sanicula à sanandis vulneribus nomen traxisse videtur: Doctissimus Columna sub Sideritide tertia Dioscoridis pingit & describit.

Sanicula officinarum.
Diapensia, Brunf. Matth. Cast. cui & Pentaphylli 5. species.
Sanicula, Brunf. Trag. Dodon. ut: Anguil. Ges. hort. Lac. Lon. Cæs. Camer. Thal. Tabern. (cui & Consolida quinquefolia) Eystett.
Sanicula mas, Fuch. Lugd.
Sanicula & Diapensia, Ad. Lob. Ger.
Sideritis tertia Dioscoridis, Col.

PES LEONIS.

PES LEONIS *à forma foliorum: vulgo Alchimilla, quod Alchimistarum præconiis celebrata sit.*

I. Alchimilla vulgaris.
Pes leonis, Brunf. ic. Brunf. Fuch. Lon.
Leontopodium, Brunf.
Alchimilla, Trag. Dodon ut: Lac. Anguil. Adv. Lob. Cæs. Thal. Tabern. Gerar. Eystett. vulgaris, Clus. hist. Cam.

Stella-

Stellaria, Matth. Cast. Lugd.
Drosera & Drosium, sive Ψιλώθρον, à rore foliis insidente, Cord. in hist.
Stella herba Italis, Gesf. hor.

Flosculi communiter colore pallidi ac herbacei: rarius albi.

II. Alchimilla alpina quinquefolia, in Prodromo descripta.

CANNABIS.

Κάνναβις Dioscoridi lib. 3. cap. 165. & Plinio lib. 20. cap. 23. Cannabis quæ in sylvis primum nata est. Est autem sativa & sylvestris: Sativa, mas & fæmina. Sic quæ floret fructum non fert, quæ fructum fert, non floret.

I. Cannabis sativa.
Cannabis, Brunf. Matth. Ang. Lac. Tur. Lon. Ad. Lob. Cæs. Cast. Tab. Ger.
Cannabis major, Trag.
Cannabis sativa, Fuch. Cord. in Diosc. fœcunda, Dodon.
Cannabis mas, Dod. gal.

II. Cannabis Virginiana.
Cannabis in Virginea spontè prodit à nostra caule & foliis diversa, materia tamen perinde bona: in desc. Virgin.

III. Cannabis erratica.
Cannabis fœmina, Trag. Dod. gal. Lugd.
Cannabis erratica paludosa sylvestris, Ad. Lob.
Cannabis sterilis, Dod. Cam. syl. Cast.

IV. Cannabi similis exotica.
Bangue, Garziæ, Acostæ, Monard. Frag. Cast. Lugd.
Bangue cum Maslac Turcorum affinitatem habet, Clus. in Acost.
Bangue arbor canabi similis ad omnia ferè utilis ceu Amfion (sive Opium) Linscot. part. 4. Ind. or. c. 35.
Bangue crebri apud Ægyptios & Turcas usus, quod triplici modo parant, & primum Asis: alterum, Bosa: tertium, Bernaui, quod verum & genuinum Bangue est, Palud. notis in Linscot.

Cum folia cum cannabi similitudinem habeant & cortex in fila diduci possit, huc retulimus.

Herba exotica quæ in fila instar Cannabis diducuntur.

I. Herba de Bengala.
In Bengala ex herba quam ad colum instar lini nent, telam texunt, quæ subtilitate sericum antecellit: ex foliis linteamina elaborant acu pingentes nunc flosculos, nunc historias vario colore, quæ lectulis insternuntur: Linsc. par. 2. Ind. orient. 18. & in Madegascar & in Baya: part. 3. c. 11.

II. Tokaun folia oblonga & acuta ex quibus fila detrahunt, & reticula piscatoria inde contexunt: Stad. in Brasil. l. 2. c. 8.

III. Herba in cujus foliis sericum instar tenuis pellicula nascitur, cujus folia duos pedes longa, unum lata, & ad binos pedes cum semisse in Virginia & Persia adolescit: desc. Virgin.

IV. Radix filamentosa sericea.
Tit planta in sylvis nascens sine fructu: radice geminorum compressorum pugnorum magnitudine, coma flavescente mollissimum sericum referente, quo pro plumis utuntur ad lectisternia: Linscot. par. 3. Ind. or. 6.

EUPATORIUM.

Εὐπατώριον Dioscoridi lib. 4. cap. 41. ἡ πατώριον Oribasio in collect. & ἡπατῖτις, id est, Hepatica, quod hepati medeatur. Plinio lib. 25. c. 6. Eupatoria regiam auctoritatem habet. Sunt qui velint nomen ab inventore Mithridate cognomento Eupatore habere.

I. Eupatorium cannabinum.
Salvia, Brunf. ico.
Herba S. Kunigundis, Trag. prima, Tab.
Eupatorium vulgare, Matth. Tur. Dodon. Lugd. Cast.
Eupatorium adulterinum, Fuch.
Pseudohepatorium mas, Dod. gal. Thal.
Eupatorium Avicennæ creditum, Ang. Gesf. hor. Lac. Lon. Cam.
Eupatorium aquaticum, Gesf. col.
Trifolium cervinum aquaticum, Gesf. hor.
Cannabina aquatica mas, Ad. Lob. (sive Eupatorium mas) Colum.
Eupatorium, Cæs.

II. Can-

II. Cannabina aquatica folio tripartito diviso.
Verbena supina vel tertia, Trag.
Verbenaca recta, Cord. in Diosc.
Verbesina, Gesn. ap.
Forbesina Bononiensium, Gesn. hor.
Pseudohepatorium fœmina, Dod. gal. Thal.
Hepatorium aquatile, Dod.
Hydropiper, Lugd.
Bidens folio tripartito diviso, Cæs.
Folia communiter in tres partes, aliquãdo quinque & sex digitorum instar divisa sunt.
III. Cannabina aquatica folio non diviso.
Eupatorium cannabinum fœmina Septentrionalium, Ad. Lob. ico.
Hydropiper aliud Dalechampii, Lugd.
Bidens folio non dissecto, Cæs.
Eupatorium cannabinum chrysanthemum, Tab. Ger.
Conyza palustris, Eyst.
Cannabinæ aquaticæ similis capitulis nutantibus: in Prodromo.

IV. Eupatorium veterum sive Agrimonia.
Agrimonia, Brunf. Dod. Lon. Cæs.
Eupatorium vulgare, Trag.
Eupatorium, Matt. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc. & hist. Lac. Tur. Cast. Tab. verum, Lugd.
Eupatorium Græcorum, Ad.
Eupatorium Dioscoridis & aliorum Græcorum, Gesn. hor. Lob. Thal.
Eupatorium Dioscoridis & Avicennæ, Anguil. Colum.
Hoc Eupatorium est Græcorum & Avicennæ, & Eupatoria Plinii: quibusdam ejusdem Plinii Argemonia in arvis nascens.
V. Eupatorium odoratum.
Agrimonia odorata, Cam.
Eupatorium Dioscoridis odoratum, Cast.
Eupatorium alterum odoratum & aromaticum, Colum.
VI. Agrimoniæ similis.
Agrimonoides, Colum. à quo accepimus: & postmodum etiam ex Italia semen, nomine Pimpinellæ folio Agrimoniæ missum fuit.

POTENTILLA.

Potentilla ab eximiis viribus nomen obtinuit: aliis Argentina, à foliorum argenteo splendore. Sunt qui Stephanomelidem Plinii l.26.c.13. censeant: alii ad Argemonem referunt.

Potentilla, Brunf. Matth. Fuch. Lon. Cæs. Lugd. (& Argentina sylvestris) Cast. Thal.
Tanacetum agreste, Brunf.
Anserina, Trag. Tab.
Argentina, Dod. ut: Ad. Lob. Ger.
Argemone altera, Fuch. ico. Gesn. hor.

HERBA MOLUCANA.

Herba Molucana, Acosta, & ex eo Lugd. vulgo remedium pauperum & destructio Chirurgorum, quia insignis vulneraria est: in Maluco abundè nascitur.

CARYOPHYLLATA.

Caryophyllata, ab odore radicis sic dicta, quod vernali tempore eruta, Caryophyllum aromaticum odore referat: vulgus ab insigni ejus efficacia Herbam Benedictam & Sanamundam appellat. Sunt qui ad Lagopum Dioscoridis lib.4.cap.17 referant: alii rectius ad Geum Plinii lib.26.cap.7. alii ad ejusdem lib.25.cap.9. Argemoniam cujus radix thus redoleat.

I. Caryophyllata vulgaris.
Garyophyllata, Brunf. Trag. Dod. gal. Gesn. hort. Lon.
Garyophyllata altera, Ang.
Herba benedicta, Brunf. 4.
Benedicta, Gesn. hor.
Caryophyllata, Matth. Lac. Lugd. Thal. Cast. Tab. Ger. vulgaris, Ad. Lob. Cam. Clus. hist.
Caryophyllata hortensis, Fuch.
Geum, Tur. urbanum, Gesn. hor.
Gariofilata vulgo, Cæs.
II. Caryophyllata vulgaris majore flore.
Caryophyllata sylvestris, Fuch.
Caryophyllata montana vulgari similis, Cam.
III. Caryophyllata foliis hederæ terrestris.
Caryophyllata syl. vel quarta, Tab.
IV. Caryophyllata aquatica nutante flore.
Benedicta syl. Trag.

Geum rivale, Gesf.hor.
Caryophyllata Septentrionaliũ rotundifolia papposo flore, Ad.Lob.
Caryophyllata montana Dalechampii, Lugdun. Eystett.
Caryophyllata montana prima, Clus.pan.& hist.
Caryophyllata major seu purpurea, Thal.
Caryophyllata aquatica, Cam.ep. palustris, Cam. Tabern.
V. Caryophyllata aquatica altera.
Caryophyllata montana tertia, Clus.pan.& hist.
Variat flore simplici & multiplici.
VI. Caryophyllata alpina lutea.
Caryophyllata montana, Matth.Lugd.1.montana, Anguil.
Geum alpinum & quartum, Gesf.hor.
Caryophyllata major rotundifolia, Lob.
Caryophyllata montana, Dod.Tab.Ger.
Caryophyll.montana secunda, Clus.pan.& hist.
Caryophyllata alpina, Cam.
Gariofilatæ alterũ genus montanum fl.luteo, Cæs.
Flore est luteo: rarius purpureo vel albo.
VII. Caryophyllata alpina minor: in Phytopinace & Prodromo descripta.
Caryophyllata alpina omnium minima, Ponæ.
Caryophyllatæ alpinæ minimæ prima species, Eid. Ital.
IIX. Caryophyllata alpina Apii folio.
Caryophyllata alpina minima altera, Ponæ Ital.
IX. Caryophyllata alpina quinquefolia.
Caryophyllata alpina pentaphyllæa, Ad.Lob.ico. Gerar.
Caryophyllata montana, Cast.
Caryophyllata alpina quinquefolia, Tab.
an Polyrrhizos latifolia, Lugd.
Variat foliis latioribus, angustioribus.

DENTARIA.

Dentaria à radicis forma & colore nominatur, quæ candidissima ex pluribus squamis, quasi dentibus, componitur: quibusdam à colore Coralloides & Alabastrites. Sunt qui ad violas referant: alii inter Solidagines & Symphyta: alii inter Saxifragias: alii inter Saniculas recensent: an Ceratia Plinii l.26.c.8.

I. Dentaria heptaphyllos.
Saxifragæ montanæ alia species, Gesf.hor.
Coralloides altera, Cord.hist.
Viola dentaria altera, Dod.
Alabastrites altera, Lob.
Dentellaria altera, Lugd.
Aconiti lycoctoni genus alterum Dalech.Lugd.
Dentaria major, Cæs.altera, Tab.
Dentaria ἑπτάφυλλος Clus.pan.& hist.Ger.
II. Dentaria pentaphyllos: & Cam.& Ger.
Dentaria minor, Matth. Lugd. altera, Cæs.Tab.
Coralloides, Cord.hist.ico.
Pulmonaria quibusdam, sive Sanicula alba, Gesf. hort.
Saxifraga montana quinis foliis, Eid.
Viola dentaria prima, Dod.
Nemoralis alpina herbariorum alabastrites, Ad. Lob.ico.
Dentellaria rubra Dalech.Lugd.
Coralloides Cordi, Thal.cui & Rhizocorallium.
Dentaria sexta, pentaphyllos prima, Clus.hist.
Dentaria corallina altera, Tab.
Variat foliis, in altera scabris & tactu asperis saturè virentibus: in altera mollioribus, neque adeo satura viriditate præditis: radice item, hujus enim magis est dentata, sive inæqualis & plurimis crassis squamis exasperata: illa
Dentaria 6. πεντάφυλλος 1: hæc
Dentaria 7. πεντάφυλλος 2. Clus. in histor. nominatur.
III. Dentaria heptaphyllos baccifera.
Coralloides, Cord.hist.descr.
Coralloidis alta species, Cord.histor. icone vitiosissima.
Dentaria bulbifera, Lob.Cam.Ger.
Dentaria baccifera, Clus.pan.& hist.
Dentaria minor, Cæs.
Dentaria septifolia, Ger.
Hæc heptaphyllos, rarissimè pentaphyllos: flos albus, aut ex candido leviter purpureus.
IV. Dentaria baccifera foliis ptarmicæ.
Dentaria angustifolia baccifera peculiaris, Eyst.
V. Dentaria triphyllos.
Dentaria coralloide radice 2.Clus.pan.Ger.
Dentaria enneaphyllos, Lob.
Dentaria, Cast.trifolia, Tab.
Dentaria quinta τρίφυλλος Clus.hist.
Ceratia Plinii, Col.

EPI-

EPIMEDIUM.

Ἐπιμήδιον Dioscoridi lib. 4. cap. 19. caulis est non magnus, hederæ foliis denis aut duodenis, neque semen, neque flores proferens: radicibus tenuibus, nigris gravis odoris, gustu insipido. Idem habet Plinius lib. 27. c. 9. ubi aliqui Epimedium, alii Epimenidium legunt: Quibusdam Epipetron ejusdem lib. 21. c. 15. de qua nil nisi quòd nunquam floreat, imitatus Theoph. 7. hist. 8. cui Epimetrum penitus flore caret.

Epimedium Anguil. (cui & Lunaria quorundam) Ad. Dod. Lob. Lugd. Tab. Camm.

Planta altera in montibus Liguriæ, Cæsalp.

PÆONIA.

Παιωνία ἢ γλυκυσίδη, quibusdam πεντόροβον. cujus radicem aliqui ἰδαίους δακτύλους vocant, Dioscoridi lib. 3. cap. 157. Παιωνία ἢ γλυκυσίδη (casta, aliis dulcisida Gaza reddente) Theophrasto 9. histor. 9. Et Plinio lib. 27. c. 10. Glycisíde, quam aliqui Pæoniam aut Pentorobon appellant. Eidem lib. 25. c. 4. Pæonia vetustissima inventu est, nomenq́; authoris retinet, quam quidam Pentorobon appellant, alii Glycysiden. Dicta Pæonia, a Medico Pæone, qui ea Plutonem ab Hercule vulneratum, Homero Odyss. 5. fingente, curasse perhibetur.

Genera duo Dioscoridi: mas, folia juglandis habet, in fœmina Smyrnii modo dividuntur: mari radix digitali crassitudine, alba: fœminæ radicibus ceu glandes circiter septem aut octo adhærent, ut in Asphodelo. Plinio l. c. duo genera: fœmina, cujus radicibus balani longiores circiter octo aut sex adhærent: mas plures habet, quoniam non una radice nixus est, palmi altitudine & candida: addit semen in siliquis, aliud grano rubente, aliud nigro.

I. Pœonia folio nigricante splendido, quæ mas.
Pæonia nobilior, vel 2. Trag.
Pæonia mas, Matt. Ang. Cord. in Diosc. Ad. Lob. Dod. Cæs. Lugd. cum duplici figura, Tabern. Ger. Eystett.
Pæonia mas foliis nucis, Gesf. hor.
Variat floris colore purpureo, incarnato: & hujus herbæ folia latiora segmenta habet quæ subtus exalbida, hinc Eyst.
Pæonia mas fl. purpureo.
Pæonia mas fl. incarnato.
Pæonia mas major.
Pæonia mas major fl. incarnato, Eyst.
Floris amplitudine reliquas superat: & herbæ folia in latiores & pauciores virescentes particulas dividuntur.
II. Pæonia communis vel fœmina.
Pæonia, Trag. Tur. Lon.
Pæonia fœmina, Brunf. Fuch. Anguil. Dod. gal. Cord. in Diosc. & hist. Gesf. hor. Ad. Lob. Cam.
Pæonia fœmina altera, Dod. Lugd.
Pæonia vulgaris fœmina, Clus. hist.
Pæonia rubra flore simplici, Eyst.
Aglaophotis Æliani censetur.
III. Pæonia fœmina altera.
Pæonia fœmina, Matth. Lac. Cast. Cam.
Pæonia fœmina prior, Dod.
Pæonia promiscua seu neutra, Ad. Lob.
Pæonia altera vel fœmina Dioscoridis, Cæs.
IV. Pæonia tenuis laciniata subtus pubescens flore purpureo.
Pæonia Hispanico semine nata, sive secunda, Clus. histor.
Pæonia Hispanica sive pumila, Cam.
Pæonia pumila fœmina, Lob. ico.
Pæonia pumilis, Eyst.
an Pæonia minor, Gesf. hor.
V. Pæonia folio subtus incano, flore albo vel pallido.
Pæonia albo flore, Lob.
Pæonia leucanthemos, Psiphetida Bellonii, Cam.
Pæonia Cretica, Clus. hist.
Pæonia alba quæ promiscua est, & Ψιφαχία vocatur, Hon. Belli epist. 1.
Huc referri potest ea, quæ flore est pallescente.
Pæonia ochranthemos Camerarii: quàmvis & illa, flore non solum sit albo, &
Pæonia simplex niveo flore, Clus. hist. sed etiam flore candicante aliquid rubri dilutioris aspersum habente.
Pæonia mas flore albo, Eyst.
VI. Pæonia aquilinæ foliis.
Pæonia quarta foliis supernè virentibus, infernè pubescentibus, Clus. hist.
VII. Pæonia pomi arantii colore.
Pæonia tertia foliis per ora crispis, infernè cinericei coloris, flore carnei dilutioris, Clus. hist.

Pæonia peregrina flore coccineo, Eyſt.

IIX. Pæonia flore variegato.

Pæonia quinta, Cluſ.hiſt.

Flos interdum carneus, aut ruber, aliquando media ex parte ruber, aliis carneus, vel utroque colore radiatim diſtinctus.

IX. Pæonia peregrina flore ſaturè rubente.

Pæonia Byzantina prior, Cluſ.hiſt.

Pæonia Byzantina major, Eyſt.

X. Pæonia peregrina fl. dilutè rubente.

Pæonia Byzantina altera, Cluſ.hiſt.

an Pæonia Byzantina minor, Eyſt.

Flos illo paulo major, dilutioris coloris, ſiliquæ breviores, ſemina rotundiora minusque nigra ſunt.

Pæonia flore pleno.

I. Pæonia fœmina flore pleno rubro majore.

Pæonia fœmina multiplici flore, Geſ. hor. Dod. Tab. Ger.

Pæonia fœmina polyanthos, Lob. Lugd.

Pæonia πολυφυλλανθής, Cluſ.hiſt.

Pæonia polyanthos fl. rubro, Eyſt.

Flos hujus aliquando foliis quingentis donatur: ex hujus ſemine tres differentiæ natæ. 1. flore ſimplici ſex foliorum. 2. flore ſimplici octo foliorum ſerie, colore magis ſaturo rubro. 3. flore pleno matri concolor & etiam major.

II. Pæonia flore pleno rubro minore.

Pæonia pleno rubro flore minor, Cluſ.hiſt.

Pæonia altera flore pleno dilutiore & minore, Cam.

III. Pœonia fœmina flore albo pleno.

Pæonia fœmina polianthos flore albo, Tabern. Gerar.

IV. Pæonia flore ex albido pleno major & minor.

Pæonia ſexta, ſive exalbida plena, Cluſ.hiſt.

Pæonia fl. pleno incarnato, Eyſt.

LEONTOPETALON.

Λεοντοπέταλον Dioſcoridi l.3.c.110. Leontopetalon, quod alii Rhapeion, Plinio l.27.c. 11. Dioſcoridi flos punicei coloris Anemone ſimilis: cujus Plinius non meminit: at luteum ſolum obſervavimus.

Leontopetalon (id eſt, leoninum folium) Adverſ.

Leontopetalum, Matth. Ang. Geſ.hor. Lac. Lob. Don. Lon. Lugd. Cæſ. Caſt. Eyſt.

CHRYSOGONUM.

Χρυσόγονον Dioſcorides l.4.c.56. meminit, quod aliqui Jacobæam maritimam, alii Tormentillam cenſent, cum tamen ſui generis planta ſit.

Leontopetalo affinis foliis quernis.

Chryſogonum Dioſcoridis, Rauwof. & Lugd. append. Caſt. Ponæ Ital.

STAPHIS AGRIA.

Σταφὶς ἀγρία Dioſcoridi lib. 4. cap. 156. Aſtaphis agria, ſive Staphis, Plinio lib. 23. cap. 1. Latinis, herba pedicularis, ab effectu, unde & Phtiroctonon dici poteſt, cum nunc in Græcia φθειροχόρτον, granum pedicularium nominetur.

Staphis agria, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Geſ. hort. Lac. Tur. Ad. Lob. (ſive Vitifolia) Lugd. Cæſalp. Caſt. Cam.

Pedicularis, Cord. in Dioſcor.

SECTIO

SECTIO SEXTA.

QUINQUEFOLIUM; HEPTAPHYLLON sive TORmentilla; Fragaria; Trifolium; Medica; Lotus; Melilotus.

QUINQUEFOLIUM.

Πεντάφυλλον (quod nomen à numero foliorum habet) Dioscorides l.4.c.42. proposuit, cui folia sint Menthæ, quina singulis pediculis, rarò plura, in ambitu serrata, flores ex candido pallescentes, auri æmulos: radice subrubra, oblonga, &c. Sic & Theophrasto 9.hist.14. πεντάφυλλον, ubi Gaza Quinquefoliam & Quinquepetam vertit. Et Plinius l.25.c.9. Quinquefolium nulli ignotum est, Græci vocant Pentapetes, sive Chamæzelon, sive Pentaphyllon.

Quinquefolium flore albo.

I. Quinquefolium album majus caulescens: quod 1.in Prodromo.

II. Quinquefolium album majus alterum.
Pentaphyllum verum ac nobile,Trag.
Quinquefolium majus candidum,Fuch.
Pentaphyllũ albũ, Matth.Ad. majus fl.albo,Eyst.
Quinquefoliũ 1.Tur.albũ,Dod.gal.Gesf.ap.Lugd.
Quinquefolium sive Pentaphyllum 1. Clus. pan. & hist.
Quinquefolium sylvaticum,Tab.Ger.

III. Quinquefolium album minus: quod 2. in Prodromo.

IV. Quinquefolium album minus alterum.
Quinquefolii albi species quædam,Gesf.ap.
Quinquefolium 2.minus albo flore, Clus. pan. & hist.

Quinquefolium flore luteo.

I. Quinquefolium majus repens.
Pentaphyllum minus,Brunf. vulgare,Trag.
Pentaphyllon,Gesf.hor.Cast.Dioscoridis,Tab.
Pentaphyllon majus, Thal. luteum majus, Dod. gal. Lugd.
Pentaphyllon 1.& 2.Lon.repens,Cam.
Quinquefolium,Matth.Ang. Cord.in Diosf. Lac. Ad.Lob. (sive Pentaphyllum vulgare) Cæs. secundum,Tur.
Quinquefolium majus, Dod.Ger. luteum majus, Fuchs.

II. Quinquefolium minus repens aureum.
Quinquefolii quarti secunda species,Clus.pan.& histor.

III. Quinquefolium minus repens luteum.
Quinquefolii minimum genus,vel 1.Trag.
Pentaphyllum minus luteum, Ad.

IV. Quinquefolium minus repens lanuginosum luteum.
Quinquefolii quarti prima species, Clus. pan. & (hist.
Pentaphyllum sive Quinquefolium minus, Tab.
Incana pentaphyllæa,Ger.
an Pentaphyllon Bavaricum, Cam.

V. Quinquefolium minus repens alpinum aureum.
Quinquefolium tertium,Clus.pan.& hist.

VI. Quinquefolio similis Enneaphyllos: 4. in Prodr.

Quinquefolium erectum.

I. Quinquefolium folio argenteo.
Pentaphyllon exiguum alterum,Trag.
Pentaphyllon album,Matth.canum,Thal.
Pentaphyllon luteum minus,Dod.gal.rectum minus,Cam.
Pentaphyllon tertium,Lon.
Quinquefolium luteum minus, Fuch.Tur.Lugd.
Quinquefolium petræum majus,Tab.
Quinquefolium Tomentillæ facie, Ger.

II. Quinquefolium rectum luteum.
Pentaphyllon majus,Brunf.Lob.ob.Eyst. rectum majus,Cam.
Pentaphyllum aliud album,Ad.
Quinquefolium luteum rectum,Gesf.ap.
Quinquefolium vulgare, Lob. ico. Ger. alterum vulgare, Dod.
Quinquefolium Theophrasti majus,Tab.
Heptaphyllon Hermolai,Cæs.
Pentaphyllon flore albo, Lugd.

Folia terna,quina, sena,utplurimum septena, in eadem planta observantur: flores sublutei,albi,rubri. Hinc figuræ duæ
Quinquefolii & Pentaphylli albi,& rubri,Lob.
Quinquefolii Theophrasti majoris & albi, vel majoris 1.& 2.Tab.
Quinquefolii vulgaris & Pentaphylli purpurei, Gerar.

III. Quinquefolium montanũ erectum hirsutum,luteum: quod 3.in Prodr.

IV. Quinquefolium fragiferum.
Fragaria quarta, Trag.
Quinquefolium 5. Cluf. pan. quintum fragiferũ, Eid. hift.
Quinquefolium fragiferum fextum, Tab.

V. Quinquefolio fragifero affinis.
Pentaphyllum fupinum Tormentillæ facie, Lob. Lugd.
Pentaphyllum fupinum Potentillæ facie, Cluf. pan. & hift.
Quinquefolium tertium ferpens, Lob.
Quinquefolium fragiferum repens, Tab.
Fragaria vefca, Ger.

VI. Quinquefolium paluftre rubrum.
Pentaphyllum rubrum, Dod. gal. Ad. Lugd. paluftre, Lob. ico. Thal. Ger.
Pentaphyllon paluftre, Cord. hift. Cam.
Quinquefolium quartum, Dod.
Quinquefolium paluftre, Gef. hor. Cam. ep. Tab.
Quinquefolium rubrum, Lugd. (Eyft.
Foliis quinq; & fex variat, unde quibufdam heptaphyllum dicitur.

VII. Quinquefolium lupini folio.
Pentaphyllon θερμόφυλλον. Thal.

IIX. Quinquefolium tuberofum Indicum.
Pentaphyllum Indicum, Cluf. exot. l. 4. c. 18.

HEPTAPHYLLON five TORMENTILLA.

TORMENTILLA, quòd radicis pulvis cum aluminis & pyrethri momento, cavis dentium inditus, dentium tormentum five cruciatum fedet: quam alii Pentaphyllis: alii Biftortis adnumerant: funt qui Chryfogonum Diofcoridis fufpicantur: Heptaphyllon, id eft, Septifolium à quibufdam, à foliorum numero, nominatur.

I. Tormentilla fylveftris.
Tormentilla, Brunf. Trag. Matth. Dod. ut: Cord. in Diof. & hift. Ang. Lac. Lon. Ad. Lob. Cęf. Lug. Thal. Caft. Tab. (& Confolida rubra) Ger. Eyft.
Heptaphyllum, Fuch. Tur. Gef. hort.
Hujus folia aliquando averfa parte candida funt: aliquando quina, fæpifsimè feptena.

II. Tormentilla alpina vulgaris major.
Tormentilla alpina, Cam.
Radix odoratior, rubicundior ac major vulgari.

III. Tormentilla alpina folio fericeo.
Argentaria petræa, Gef. hor. alpina, Eid. col.
Pentaphyllum argenteum, Ang.
Pentaphyllum alpinum petrofum & minimum, Ad. Lob. ico. Ger.
Heptaphyllon, Cluf. hifp. & hift.
Stellaria argentea, Cam. ep.
Alchimillæ alterum genus, Cæf.
Tormentilla candida Dalechampii, Lugd.
Argentea heptaphyllos montana, Cam.
Quinquefolium alpinum, Tab.
Pentaphyllum petræum minus, Eid. quod fupinum, Ger.

IV. Herba Wiapaffa in Guajava abundans radicẽ habet Gingiberi, quoad faporem, nõ difsimilẽ, & ad diarrhœã fedandã utilis: par. 8. Ind. occid.

FRAGARIA.

FRAGARIA à fragro, id eft odorem reddo, dicta videtur: Κόμαρον Apulei cenfetur: inter Pentaphylla flore albo. Diofcoridem intellexiffe volunt: & quia Mora terreftria Servio dicta fuere, funt qui ad Chamæbatum referant. Plinio l. 25. c. 9. Fraga. Rubus Idæus non fpinofus quibufdam.

Genera: alia montana & fylveftria, in montibus & fylvis nata: alia fativa, quæ in hortis. Fructus magnitudine, figura oblonga, rotunda, & colore variat.

I. Fragaria vulgaris.
Fragaria, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Gefn. hort. Lon. Ad. Lob. Lugd. Caft. Ger.
Trifolium aliis Fragaria, Brunf.
Fragula, Cord. hift.
Rubus idæa minor, Lac.
Fragum & Trifolium fragiferum, Tab.
Fragaria major, Thal.
Fraga fructu rubro, Eyft.
Fructus magnitudine & colore variat: quædam rubra, quædam inter album & rubrũ medii, quædam fanguinei coloris: habẽtur fructu duplo majore vulgari, herbaceo, luteo, pallore & candore confufis: imò & fubalba, quæ
Fraga major fubalba, Lob. fructu albo, Eyft.
Fraga alba, Dod.
Fraga æquè magna ac in Anglia in Virginea crefcunt.

II. Fragaria fructu albo.
Fraga candida, Trag.

Fragaria

Fragaria minor seu nigra, Thal.
Fragum album, Tab.
Fragaria, Ger.
Fructu est aliquando toto candido, minus grumoso, dulciore: aliquando parte superiore rubicundiore, at inferiore candidiore.
III. Fragaria fructu parvi Pruni magnitudine.
Fraga fructu magno, Eyst.
IV. Fragaria foliis hispidis.
Fragariæ tertium genus, Trag.
Fragariæ species minor, Haarbeer/ Ges.hort.
Fragum tertium, Tab.
Partim rubra, partim candida sunt, vel subpurpurea.
V. Fragaria bis fructum ferens.
Fragariæ genus in alpibus, Cæs.
Fructus forma compressa, striata, Rubi idæi sapore: vere & autumno maturat.
VI. Fragaria flore luteo.
Fragaria parva luteo flore, Ges.hort.
VII. Fragaria sterilis.
Fragaria sterilis, Ges.hor. marem dixeris, Eid.col.
Fragaria syl. minimè vesca sive sterilis, Lob.ico.
IIX. Fragariæ affinis sericea incana, in Prodromo descripta.
Incana Pentaphylli effigie, an Leucas Dioscoridis, Ad.

TRIFOLIUM.

Τρίφυλλον Trifolium Dioscoridi l.3. c.123. sic dictum, quòd singulis germinationibus, terna exeant folia.
Genera: Dioscorides solum bituminosum proposuit, quod ὀξύφυλλον, μινυανθὲς & ἀσφάλτιον: quòd bitumen oleat, dicatur. At Plinius l.21. c.9. Trifolii tria genera enumerat: Minyanthes ait, vocant Græci, alii asphaltion, majore folio: alterum acuto, oxytriphyllon: tertium ex omnibus odoratissimum.

I. Trifolium bitumen redolens.
Trifolium asphaltæum, Matth. Ges.hort. Fracast. Ad. Lob. Lugd.
Trifolium, Dod.gal. Cord. in Dios. Ges.hor. Lon.
Trifolium bituminosum, Ang. Dod. Cæs. Cast. Cam. Tab. Ger.
Oxytriphyllum, Ges.hor.
Folia inferiora, antequam caulem proferat, rotunda sunt, cùm verò caulescit, acuta: hinc duæ figuræ in hist. Lugd: altera rotundis, altera longioribus foliis. Semen Italicum in Germania terræ mandatum, profert plantam odore bituminoso: at semen plantæ in Germania educatæ, rursus satum, plantam sapore & odore deficientem producit: hinc duæ figuræ in horto Eystett.
Trifolium bituminosum odoratum, &
Trifolium bituminosum inodorum, Eyst.
II. Trifolium palustre.
Limonium, Cord. in Diosc. pratense, Trag.
Isopyrum, Dod.gal. Ges.hor.
Trifolium palustre, Cord.hist. Dod. Thal. Eyst.
Lotus palustris, Ges.hort.
Trifolium paludosum, Ad. Lob. majus & minus, Gerar.
Menianthes palustre, Lugd. duplici figura.
Trifolium majus & fibrinum, Tab.
Variat ratione loci, majus datur & minus, rotundiore & acutiore folio: quare Taber. & Ger. figuras duas exhibent.
III. Trifolium Americanum.
Trifolium Americũ, Lob. Dod. Lugd. Tab. Cam.
Loti syl. genus latifolium ex Armenia, Cæs.

Trifolium pratense.

I. Trifolium pratense purpureum.
Trifolium majus, Brunf.des.
Trifolium pratense purpureum, Trag. Fuch. Ad.
Trifolium pratense rubrum, Cam. Thal.
Trifoliũ pratense, Matth. Dod. ut: Tur. Lac. Lob. Lugd. Cæs. Tab. Ger. alterum, Cast.
Hujus differentiæ multæ sunt ratione magnitudinis, tam foliorum, quàm caulium & fructus: folia cõmunissimè rotunda, quibusdam oblõga, rarius in extremo sinuata: nonnunquam unum alterúmve folium in binas, ternas, etiam quaternas lacinias dividitur: rarius cauliculo, foliorum minimorum velut fasciculus in umbellæ modum insidet: quibusdam in folio macula est, vel nigra, vel alba, lunæ falcatæ figurâ: floris color aliis purpureus, & modò saturatior, modò pallidior.
II. Trifolium pratense album.
Trifolium pratense alterum, Trag. Matth. Lac.
Trifolium pratense primum, Cast.
Trifolium pratense albũ, Fuch. Dod.gal. Tur. Ad. Cam.
Trifolium acutum, Lon.
Trifolium majus primum, Clus.pan. & hist.
Trifolium pratense vulgare flore candido, Thal.
III. Quadrifolium hortense album.
Quadrifolium phæum fuscum, Ad. Lob. Lugd.
Lotus quadrifolia, Tab.
Foliis quaternis, qnis, aliquãdo septenis donatur.

IV. Trifolium pratense luteum capitulo breviore.
Melilotum minus, Brunf. 4.
Meliloti exigua species 1. vel 6. vel minor, Trag.
Trifolium pratense luteum, Fuch. Tur. Lug. Cam. pratense tertium, Cast.
Lotus sylvestris, Lon. syl. minor, Dod. gal. Lugd.
Trifolii genus medicæ simile, Gesf. hor.
Trifolium luteum 1. capitulo breviore, Thal.
an Trifolium luteum minimum, Ad.
Trifolium arvense, Tab.
Trifolium Burgundiacum, Ger.

V. Trifolium pratense luteum capitulo lupuli, vel agrarium.
Melilotus 8. vel Lotus campestris, Trag.
Trifolium agrarium, Dod.
Trifolium luteum minimum, Lob. Lugd.
Trifolium luteum alterum lupulinum, vulgo lupulus sylvaticus, Thal.

Illud flore est minore, semen fert, & quibusdam mas: hoc verò flore est majore & speciosiore, sterile & fœmina dicitur.

VI. Trifolium pratense minus flosculis purpureis.
Lotus pratensis purpurea, Lugd.

Folia modò terna, modò quaterna habet.

Trifolium montanum.

I. Trifolium montanum purpureum majus.
Trifolii altera species & major, Gesf. hort.
Trifolium majus 2. Clus. pan. & hist.
Trifolium aliud montanum majus, Thal.

II. Trifolium montanum purpureum folio acuto crenato: quod 1. in Prodromo.

III. Trifolium montanum purpurascens folio obtuso crenato: quod 2. in Prodr.

IV. Trifolium montanũ purpureum minus.
Trifolium montanum aliud minus, Thal.

Variat flore, qui purpureus, reperitur & albus.

V. Trifolium montanum album.
Trifolium majus albo flore, Clus. pan. majus, primum, Eid. hist.

VI. Trifolium montanum lupulinum: quod 3. in Prodromo.

Trifolium alpinum.

I. Trifolium alpinũ flore magno, radice dulci: quod 42. in Phytopinace: 20. in Prodr.
Trifolium angustifolium alpinum, Ponæ.
Glyzyrrhiza astragaloides quibusdam.

II. Trifolium alpinũ argenteum Persici flore.
Trifolium argenteum alpinum, Ponæ ital.

III. Trifolium saxatile hirsutissimum: quod 41. in Phytopinace: 19. in Prodromo.

Trifolium spicatum.

I. Trifolium spica subrotunda rubra.
Lagopus maximus folio & facie Trifolii pratensis, Ad. Lob.
Lagopus major folio trifolii, Dod. major flore rubro, Cam.
Lagopus maximus Lobelii, Clus. pan. & hist. Lug.
Lagopus peregrina, Eyst.

II. Trifolium spicâ oblongâ rubrâ.
Trifolium majus tertium, Clus. pan. & hist.

III. Trifolium montanum spicâ longissimâ rubente.
Cytisus, Trag. Lugd. (& Pes milvi Pãdect.) Cam.
Cytisus Columellæ, Lon.
Lagopus altera folio pinnato, Lob. Lugd.
Lagopus major, Eyst. alter, Dod.
Trifolii majoris tertii, altera species, Clus. pan. & hist.
Trifolium spicatum, Thal.

Folia in calidioribus regionibus marcescentia, nitore, lævore ac striis elegantissimis avium pennas imitantur.

IV. Trifoliũ montanũ angustissimum spicatũ.
Lagopus altera angustifolia, Ad. Lob. ico. Lugd.
an Lagopus minor, Cæs.

Foliis latioribus in montibus Euganæis, & angustioribus circa Monspelium collegimus: aliquando etiam omnibus partibus minor & semipalmaris est, &
Alopecuros graminea Dalech. Lugd. dicitur.

V. Trifolium Hispanicum angustifoliũ, spica dilutè rubente.
Lagopus angustifolius Hispanicus, Clus. hist.

VI. Trifolium arvense humile spicatum, sive Lagopus.
Lagopus & Lotus campestris, Trag.
Lagopus sive pes leporinus, Matth. Fuch. Dod. ut. Lac. Lob.
Lagopus & Lagopyron, Ad.
Leporinus pes, Cord. in Diosc.
Lagopus major, Cæs. minor, Cam.
Lagopus vulgaris, Lugd. cũ duplici figura, Thal.
Lagopodium, Tab. Ger.
Λαγώπους Dioscoridi l. 4. c. 17. λαγόπυρον, Hippoc.
Lagopus, Plinio l. 26. c. 8.

Spica colore variat, lutea, aliquando cineritia, aut albescẽte, iisq; majoribus, minoribus, rotũdioribus, longi-

longioribus: foliis latioribus, angustioribus. Cretici Lagopi nomine habemus foliis latioribus & brevioribus, spicaq; breviore & flavescente.

Trifoliũ capitulo stellato, folliculato, globoso.

I. Trifolium stellatum: quod 16. in Prodromo.

II. Trifolium pratense folliculatum.
Trifolium pratense Salmanticum, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd.
Trifolium Hispanicum, Tab. Salmanticum, Ger.

III. Trifolium globosum, sive capitulo Lagopi rotundiore: quod 17. in Prodromo.

IV. Trifolium globosum repens: quod 18. in Prod.

V. Trifoliũ capitulo spumoso lævi: quod 4. in Prod.

VI. Trifolium capitulo spumoso aspero majus: quod 5. in Prodromo.

VII. Trifolium capitulo spumoso aspero minus: quod 6. in Prodromo.

IIX. Trifol. fragiferũ Frisicum, Clus. cur. post.
Aliud floribus dilutè rubentibus in globulum, rubi idæi fructum forma & colore æmulantibus, collectis: alia species capitulo saturati violacei coloris, ad Rubi vulgaris fructum accedente.

IX. Trifolium capitulis Thymi: quod 7. in Prodromo.

X. Trifolium album angustifolium, floribus velut in capitulum congestis.
Dorycnium falso dictum, Gesn. hor.
Dorycnium Monspeliensium, Ad. Lugd. Cam.
Dorycnium, Lob. Hispanicum, Clus. hisp. & hist. Tab. Gerar.
Folia terna, quaterna, aliquando quina junguntur: quæ modò latiora, modò angustiora.

XI. Trifolium capitulo oblongo aspero: quod 8. in Prodromo.

Trifolium peltatum, scutellatum, cochleatum & turbinatum.

I. Trifolium peltatum Creticum: quod 14. in Prodromo.

II. Trifolium cochleatum vel scutellatum fructu latiore, folio minuto obtuso: quod 9. in Prod.

III. Trifolium cochleatum fructu latiore.
Medica minor, Trifolium tortuosum, Gesn. hor.
Trifolium cochleatum primum, Dod. Ger.
Medicę species 3. siliqua glomerata, Ad. species 3. Lobel.
Medica, Tur. Anglica, Tab.
Trifolium siliquam habens cochleæ modo implexam, Cæs.
Medica platycarpos, Cam.
Medica syl. prior, Lugd.

IV. Trifolium cochleatum fructu magis tortili: quod μαντεία Cydoniæ, χορινδι Retimi nomine, ex Creta Honor. Belli misit.

V. Trifolium cochleatum turbinatum, sive fructu compresso oblongo.
Medicæ species secunda, Ad.
Medica syl. altera, Lugd.
Medica rotundo semine, Cam.
Hoc, sed fructu minore, Loti aut Trifolii nomine, ex Creta ab Honorio Belli accepimus.

VI. Trifolium cochleatũ polycarpon: quod 10. in Prodromo.
Duplex est: aliud folio obtuso nõ crenato: aliud folio acuto crenato: illud Italicũ, hoc Gallicũ est.

VII. Trifolium cochleatum maritimum tomentosum.
Trifolium maritimum, Gesn. hor.
Medica marina, Ad. Lobel. ico. Clus. hisp. & hist. Tab. Cam.
Trifolii quoddam genus in maritimis, Cæs.
Anthyllis altera, Lugd. ico.
Trifolium cochleatum marinum, Ger.

Trifolium cochleatum hispidum, echinatum & spinosum.

I. Trifolium cochleatũ fructu nigro hispido.
Trifolium cochleatum alterum, Dod.
Medica folliculo spinoso, Lob. Lugd.
Medica semine minuto hirsuto, Cam.
Medica, Cast. ico.

II. Trifoliũ cochleatũ folio cordato maculato.
an Trifolii species nigris maculis, quod hæmoroidum cognominant, Gesn. hor.
Medica Arabica, Cam.

III. Trifolium folio obtuso folliculis cordatis: quod 13. in Prodromo.

IV. Trifol. fructu compresso spinis horrido.
Medica siliqua spinosa, Ad.
Medicæ species, Lob. ico.

V. Trifolium cochleatum echinatum minus: quod 12. in Prodromo.

VI. Trifolium echinatum arvense.
Tribulus terrestris minor repens, Lugd.
Medica pusilla, Cam.
Pilulas habet quaternas, quinas simul junctas: subsequens verò binas, ad summum ternas.

VII. Trifolium echinatum arvense fructu minore.
Tribulus minor rectus, Dalech. Lugd.
IIX. Trifolium spinosũ Creticũ: in Phytop. Matthiolo, & Prodromo sub 15. descriptum.
Trifolium spinosum Creticum, ὀρ6ιτοχυρτι Belli, Clus. hist.

Trifolium siliqua cornuta & falcata.

Dioscorides μηδικὴν l. 2. cap. 177. foliis & caule Trifolii pratẽsis, siliquis corniculorum modo intortis descripsit: Μηδικὴ Theophrasto 8. hist. 8. & 2. caus. 20. Et Plinio l. 18. cap. 16. Medica à Medis advecta per bella Persarum, &c.
I. Trifolium siliqua cornuta, sive Medica.
Medica, Dod. ut: Cord. in Diosc. Lac. Cæs. Cam. Cast. descr.
Medica vera, Ges. hor. sativa, Lugd.
Medica flore purpureo, Ang. herba, Lon. des.
Medica legitima, Clus. hist.
Fœnum Burgundiacum, Ad. Lob.
Medicam veterum & Alfalafat Avicennæ volunt: quæ floris colore variat, communiter cæruleo, violaceo, luteo: ex utrisq; mixto.
II. Trifolium syl. luteum siliqua cornuta, vel Medica frutescens.
Meliloti majoris species tertia, Trag.
Trifolii genus Medicæ similis, Ges.
Medica flavo flore, Clus. pan. & hist.
Lens major repens, Tab.
Apud nos flore est luteo: at circa Nemausum in Gallia Narbonensi, in arvis reperitur flore luteo, albo, viridi, cæruleo, purpureo, nigro, vario, ex cæruleo viridi composito.
III. Trifolium siliqua falcata.
Lunaria radiata Italorum, Lob.
Medica syl. altera lunata, Lugd. cum duplici figura.
Trifolii genus siliqua lata & falcata, Cæs.
Medica lunata, Cast. ap.
IV. Trifolium siliqua falcata alterum.
Trifolium falcatum, Clus. hist. ap. alt. & cur. post.

Trifolium acetosum.

Ὀξυτρίφυλλον quibusdam, ab acido sapore, & forma trifolii: Oxys Plinio l. 27. cap. 12. folia terna habet.
I. Trifolium acetosum vulgare.
Trifolium acetosum, Brunf. Matth. Dod. Lugd. Thal. Cast. fl. albo, Eyst.
Panis cuculi, Brunf. 4.
Oxytriphyllon, Trag. Lac.
Oxys, Fuch. Dod. gal. Tur. Cord. hist. Cam. alba, Ger. Tab.
Oxys quorundam, Ang. Pliniana, Gesn. hort. Ad. Lob.
Alleluja, Lac. Lon.
Lujula, Fracast.
Trifolium acetosum, Calabris Julíola, ridiculè barbari corrupère in Alleluja, Scalig. in Theoph. de caus.
Floris colore variat: communiter lacteus est: rarius purpurascens, vel subcæruleus & luteus.
II. Trifolium acetosum corniculatum.
Oxys flore luteo vel flavo, Clus. hispan. & hist. Dod. Tab.
Oxys, Cęs. Ger. lutea corniculata repẽs, Lob. Lug.
Lotus urbana, Tur. ico.
Trifolium acetosum flore luteo, Cast. Eyst.

Trifolium hepaticum.

I. Trifolium hepaticum flore simplici.
Hepatica, Brunf. Dodon. gal. aurea, Brunf. 4. Ges. hor. Tab. Thal. quibusdam Anthera.
Trifolium magnum seu aureum, Trag.
Triada & Taura, Hermolao.
Trinitas, Matth. Ang. Cord. hist. (sive Epimediũ) Ges. ap. Cæs. Cast.
Herba Trinitatis, Ges. hor. Lugd.
Trifolium aureum, Dod. Lon. aureum magnum, Cast.
Hepaticum trifolium, Ad. Lob. Cam. Ger.
Hepatica terrestris, Gesn. col. Hepatica trifolia, Clus. hist.
Foliis ludit, aliquando majoribus & maculis variegatis: floribus communiter cæruleis, vel violaceis, subpurpureis, rubris albis, etiam maculis purpureis aspersis: hinc figuræ duæ apud Lobel. & Gerar.
Hepatici trifolii & rubri:
Hepaticæ aureæ flore cæruleo & rubro, Tab.
Hepatici trifolii cærulei & rubri, apud Clus. & apud Eystett. fl. albo, rubro, & cæruleo.
II. Trifolium hepaticum flore pleno.
Hepatica trifolia polyanthos, Lob. Lugd.
Hepatica trifolia cæruleo pleno flore, Clus. hist. ap. alt.
Hepatica multiflora, Ger. aurea multiflora, Tab.
Hepatica aurea flore pleno & cæruleo, Eystett.

LOTUS & MELILOTUS.

AOτὸς Lotus herba (de arbore enim hic sermo non est) Dioscoridi l.4.c.111. triplex est: sativa, quam aliqui τελευνλοι vocant, quæ in hortis nascitur : sylvestris, quam aliqui Λίϐυον Libyum à loco natali appellant, caule bicubitali, aut etiam majore, alis multis, foliis Loti trifoliæ pratensis, semine fœnugræci at multo minore, gustu medicato: tertia est Lotus Aegyptia, de qua supra. Theophrasto 7.hist.9. Lotus herba in caule tantum foliata est: & c.14. licet, inquit, nomen unum habeat, tamen plura ejus genera sunt, ut ferme æquivoca sint, folio, caule, flore, fructuq; discreta: Sic de Loto Aegyptia egit 4.hist.10. Plinius l.13.c.17. de Lotò arbore disserens, subjungit: est autem eodem nomine & herba (Lotum urbanam Dioscoridis intelligens) & in Aegypto caulis in palustrium genere: de hac posteriori egit l.22.c.21. Lotometram vocans. Idem l.22.c.21. ait, Homerum inter herbas subnascentes Deorum voluptati Loton primam nominasse: haud dubie Lotum sativam Dioscoridis intellexit.

De Meliloto autem Plinius l.21.c.9. inquit, in coronamenta folio venit Melilotum quod Sertulam Campanam vocamus: est enim in Campania Italiæ laudatissima: coronas ex hac antiquitus factitatas, indicio est nomen Sertulæ, quod occupavit: odor ejus croco vicinus est, & flos, ipsa cana: placet maximè foliis brevissimis atq; pinguissimis. Et cap.11. Melilotos ubiq; nascitur, laudatissima tamen in Attica: ubicunq; verò recens nec candicans & croco quam simillima: quanquam in Italia odoratior & candida.

I. Melilotus officinarum Germaniæ.
Melilotum majus, Brunf. Melilotus, Lac.Lon.
Melilotus vera, Gef.hor.
Melilotus major vulgaris, Trag.
Melilotus vulgaris, Lugd.
Lotus urbana, Matt. sativa, Cast. sativa altera, Lug.
Saxifraga lutea, Fuch. Sax. altera, Lac.
Lotus sylvestris, Fuch.ico. Cæs. Tab.
Loti sive Trifolii species, Cord. in Diosc.
Melilotus Germanica, Dod.gal. Ad. Lob. Camer. Gerar. flore luteo, Eyst.
Trifolium odoratum 1.& 2. Dod. Thal.

Flore est communiter luteo, aliquãdo albo, quæ Melilotus major candida, Trag. hinc duæ apud Taber. figuræ:
Loti sylvestris: & flore albo. Et apud Gerardũ:
Meliloti Germanicę, & Meliloti crenatę nomine.

Dodonæus hujus differẽtias quinq; recensuit: 1. flore luteo: 2. flore candido: 3. peregrina fl. purpurocæruleo inodoro: 4. fl. luteo longiorib. siliquis: 5. fl. luteo foliis per circũferentiã nõ crenatis.

II. Melilotus corniculis reflexis major.
Melilotus major, vel 3. species, Trag.
Melilotus Italica, Fuch. Dod.gal. Gef.h. Ad. Lob.
Meliloti quartum genus, Fuch.ico.
Melilotus sive Sertula cãpana, Matt. Cord. in Diosc.
Lotus sylvestris, Gef.hor.
Trifolium corniculatum 2. Dod. Thal.
Melilotus alia, Cæs.
Sertula campana, Cast.

Aliam figuram habet Lobelius, nomine Meliloti Syriacæ odoræ & Sertulæ campanæ.
Melilotus Syriaca, Ad.

Hæc Patavii sata, corniculis exit minus falcatis & ignaviore odore. Huc referatur
Melilotus altera pusilla Londinensis, Ad. (repẽs.

III. Melilotus corniculis reflexis minor, vel
Melilotus Ægyptia, Alchimelech, Alpino.

IV. Melilotus Italica folliculis rotundis.
Melilotus, Ang. Italica, Cam.

In quibusdam folliculis duo, in reliquis unum granum continetur.

V. Melilotus angustifolia repens, folliculis rotundis: quod sub Trifolio 23. in Prod. describitur.

VI. Lotus hortensis odora.
Trifolium Dioscoridis, Trag.
Lotus sylvestris, Matth. Ang. Cast. altera, Lugd.
Lotus sativa, Fuch.ico. Dod.gal. Cord. in Diosc. & hist. Gef.hor. Cãm.
Lotus urbana, Lac. Tur. desc. Eyst.
Trifolium odoratum, Fuch. Tur. Lon.
Trifolium odoratum alterum, Dod. Lugd.
Trifolium caballinum, Gef.hor.
Lotus hortorum odora, Ad. Lob.
Melilotus vera, Tab. singularis Alpini, Ponæ.

Quibusdam μέλι σίτου Theophrasti 7. hist. 14. Mel frugum Gaza vertit: Lotus urbana sive sativa Dioscoridis: Septies in die odorẽ mutare fertur, unde nomẽ Germanicum Sibenzeit: nostris Schabzigerkraut / quia Helvetii suis peculiaribus caseis, quos Schabziger vocãt miscere solẽt.

VII. Lotus sativa Græca maculato folio.
Lotus sativa, & cum folium modo macula rufa modo nigra notatum sit, & caligini oculorum medeatur, à quibusdam τειφυλλομματῆ, id est, Trifolium oculatum vocatur, Ang.

Lotus pentaphyllos filiquis rectis.

I. Lotus five Melilotus pentaphyllos minor glabra.
Lagopus primus, Trag.
Meliloti exigui fpecies altera, vel 7. & nobilis, Eidem.
Melilotus Germanica, Fuch.Lon.
Meliloti tertium genus, Fuch.ico.
Lotus fylveftris, Dod.gal.
Trifolii fpecies, Cord.in Diofc.
Lotus pentaphyllos, Gef.hor.
Trifolium corniculatum primum, Dod.Thal.
Melilotus coronata, Ad.Lob.
Lotus fativa Matthioli edit. prima, Lugd.
Melilotum vulgo, Cæf.
Pfeudomelilotus, Cam.
Trifolium filiquofum minus, Tab.Ger.
Flos lutei coloris, aliquando ad aureum vergēs, nonnunquam fubviridis.

II. Lotus pentaphyllos minor hirfutus, filiqua anguftiisima: fub Trifolio 21. five corniculato minore pilofo, in Prodromo defcriptus.

III. Lotus pentaphyllos flore majore luteo fplendente.
Meliloti majoris quarta fpecies, Trag.
Trifolium corniculatum tertium, Dod.

IV. Lotus pentaphyllos major hirfutie candicans.
Melilotus vulgaris alter fyl.Cæf.

V. Lotus pentaphyllos major alter.
Lotus pentaphyllos major & erectus, Gef.hor.

VI. Lotus pentaphyllos frutefcens tenuifsimis glabris foliis: fub Trifolio 22. vel Corniculato frutefcente in Prodromo defcriptus.

VII. Lotus Hifpanica foliis maculatis: fub Trifolio 24. vel Meliloto Hifpanico maculato defcribitur.

IIX. Lotus pentaphyllos incanus.
Glaux, Anguil. quo nomine & Alpinus donabat.
Cytifus Columellæ, Camer, Eyft.
Dorycnium 2. & non defcriptum, aliis.
an Idem cum
Dorycnio congenere planta, Cluf. hifp. & hift. & Lugd.
Dorycnii fpecies, Tab.
Dorycnium Monfpelienfe, Ger.
Clufius enim flores colore viridi: Anguil. & Cā. purpureos, vel ex albo purpurafcentes adfcribit.

IX. Lotus pentaphyllos filiquofus villofus.
Oxytriphyllum alterum Scribonii, Ad.Lob.ico.
Oxytriphyllon Scribonii, Lotus fyl. Cluf.hift.
an Trifoliū alterū folio acuto oxytriphyllū Plinii?
an Lotus fylveftris ex Cod.Cæfareo, Dod.Lug.
Flore eft albo, eft & purpureo.

X. Lotus filiquofus glaber flore rotundo.
Lotus Lybica Dalechampii, Lugd.
an Oxytriphylli genus, Cluf.hifp.
Hoc duplex Clufio: unum candidioribus ramis & albo radice: alterum caule & ramis ex albo purpurafcentibus, in quibufdam rubentibus.

XI. Lotus fruticofus incanus filiquofus.
Lotus afperior fruticofa, vel Narbonenfis incana, Lob.Lugd.

XII. Lotus pratenfis filiquofus luteus.
Lotus trifolia pratenfis filiquofa Monfpelienfiū, Ad.Lob.ico.
Lotus filiquofus luteo flore, Cluf.pan.
Lotus pratenfis filiquofus, Eid.hift.
Lotus trifolia filiquofa, Tab.
Lotus trifolia corniculata, Ger.
Duplex eft: major & durior: minor & mollior.

XIII. Lotus ruber filiqua angulofa.
Lotus filiquofus rubro flore, Cluf. pan. & hift.
Lotus pulcherrima tetragonolobus, Cam. Eyft.
Scandalida Cretica Italorum.

Lotus pentaphyllos filiqua convexa.

I. Lotus pentaphyllos filiqua cornuta.
Lotopifos five Hieranzuni Candiæ, Ponæ.
Lotus ἥμερος ζεύγη, quo nomine Bellus ex Creta ad nos mifit: & in epift.5. ad Cluf.

II. Lotus filiquis ornithopodii.
Lotus peculiaris filiquofa, Cam.
Lotus fylveftris Diofcoridis, Ponæ.

III. Lotus pentaphyllos filiquis recurvis pedes corvinos referentibus.
Coronopus ex Cod. Cæfareo, Dod.quid?

IV. Lotus pentaphyllos veficaria.
Dorycnio fimilis, Ang.
Trifolium veficarium, Cluf.pan.
Trifolium Halicacabum five veficarium, Cam.

Lotis affinis.

I. Loto affinis Ægyptiaca.
Abfus, Alpini.

II. Loto affinis Vulneraria pratenfis.
Anthyllis prior, Dod.gal.Lac.Lugd.
Anthyllis leguminofa, Lob.Cluf.pan.& hift.Cā.
Anthyllis lenti fimilis, Dod.
Vulneraria ruftica, Gef.hor.

Lago-

Lagopodion,Tab.
Arthetica Saxorum,Thal.
Flore communiter est luteo, rarius albo: hinc duæ figuræ apud Tab.& Ger.
1. Lagopodium flore albo,Tab.
Lagopum maximum,Ger.
2. Lagopodium flore luteo,Tab.
Anthyllis leguminosa,Ger.

III. Loto affinis hirsuta flore subrubente.
Anthyllis leguminosa purpurascente flore, Clus. pan.& hist.
Lotus latifolia Dalechampii,Lugd.
Aliquando tota incana est,qualem ex Hispania habemus.
IV. Loto affinis siliquis hirsutis circinatis.
Auricula muris,Cam.

LIBER NONVS.
SECTIO PRIMA.
RUBIA; APARINE; ASPERGULA; MOLLUGO; Gallion; Cruciata.

RUBIA.

ΕΡΥΘΡΟΔΑΝΟΝ *(ab ἐρυθρὸς, id est ruber) ἢ ἐρευθέδανον, aliquibus τεύθριον, radix est rubra tingendo idonea, Dioscoridi l.3.c.160. ἐρευθέδανον Theoph.6.hist.1. Rubia (à radicis colore) Plinio l.19.c.3. ac l.24.c.11. Erythrodanum,aliqui Ereuthodanum vocant,nos Rubiam,qua lanæ tinguntur.*

Genera: duplex est,una sylvestris,sativa altera,cui caules quadrãguli,longi,asperi,quales Aparinæ,foliis in orbem per intervalla,circa singula genicula stellæ modo decussatim radiatis,&c. Dioscorides l.c. At Theophrasto l.c. plura sunt genera (Dodonæo Rubiæ propriè species nullæ sunt) & 7.hist.9.radices rubicundæ: verùm 9.hist.14.folia hederæ sed rotundiora tribuit. Plinio l.19.c.3. Rubiæ spinosus caulis geniculatus,quinis circa articulos in orbem foliis. Hic Plinius licenter asperum caulem spinosum vocat: cum Theoph.6.hist.1.spinis Erythrodanum carere apertè scribat. Laudatissimum,ait Plinius,Italica & maximè suburbana & omnes penè provinciæ scatent,&c.

I. Rubia tinctorum sativa.
Rubia sativa;,Brunf.Trag.Matth.Fuch.Dod.gal. Gesn.hor.Lac.Tur.Lon.Fracast.Lugd.Cast.
Rubia,Cord.in Diosc.Ang.Dod.Cæs.major,Ad. Lob.Clus.hist.
Thapsia Asclepiadis,Ang.
Seritur non paucis Germaniæ,præsertim apud Silesios,Belgii,Galliæ,Italiæ & Hispaniæ locis,in usum enim tinctorum agri conseruntur:quemadmodum apud Dioscoridem,in Thebana Galliæ, & Ravenna Italiæ,nec non in Caria inter oleas serebatur.
II. Rubia syl.aspera,quæ sylvestris Dioscoridi.
Rubia erratica,Trag.
Rubia syl.vera,Cord.ob.
Rubia maxima,Lob.ob.
Rubia sylvestris,Cæs.
Quibusdam locis spontè in sepibus provenit,sativæ per omnia similis, radice tamen multo majore,& foliis atrovirentibus.
III. Rubia sylvestris lævis.
Rubia sylvestris, Brunf. Matth. Fuchs. Dod. gal. Gesn.hor.Lac.Tur.Lon.Lob.Lugd.Camer.Cast. Thal.Tab.Ger.
Rubia syl.minor,Ad.Lob.obs.
Lappago Plinii,Cæs.
Alyssum Plinii l.24.c.11. (quod foliis tantùm & ramis minoribus,ab Erythrodano distare scribit) quibusdam: aliis Lappago ejusdem l.26.c.10.
IV. Rubia pratensis lævis acuto folio: quæ Rubia 2.in Prodromo.
V. Rubia montana angustifolia: quæ 1. in Prodromo.
Rubia sylvatica longioribus & angustioribus foliis,Ges.hor.
VI. Rubia cynanchica.
Aspergula herba repens,Ges.col.
Synanchica, quod ad anginas sumpta & admota valeat,Lugd.
Saxifraga altera,Cæs.
Galium tetraphyllon montanum cruciatũ, Col.
VII. Rubia cynanchica saxatilis: quæ 8. in Prodromo.
IIX. Rubia linifolia aspera.

Juncaria Salmaticēſis, Cluſ.hiſp.& hiſt.Lob.Ger:
Juncaria, Tab.
Synanchicæ ſpecies, Lugd.

IX. Rubia maritima.
Rubia marina Norbonenſiū, Ad.Lob.Dod.Cluſ. hiſp.& hiſt.Tab.
Erythrodanum marinum, Lugd.
Crucialis maritima, Cæſ.

X. Rubia quadrifolia vel latifolia lævis.
Rubia lævis Taurinenſium, Lob.Lugd.

XI. Rubia quadrifolia, vel rotundifolia lævis: ſub Rubia 3. in Prodromo.

XII. Rubia latifolia ſpicata.
Rubia ſpicata, Imperato: Cretica, Cluſ.hiſt.

XIII. Rubia anguſtifolia ſpicata: quæ 4. in Prodromo.

XIV Rubia Virginea.
Chappawr, radices tenues quibus ad tincturas utuntur: in deſcr. Virgin.

Rubeola.

I. Rubeola arvenſis repens cærulea: quæ 5. in Prodromo.
Rubeola arvenſis, Cam.

II. Rubeola repens lutea foliis ſpinoſis.
Rubia minima, Lob.Lugd.

III. Rubeola ſaxatilis: quæ 6. in Prodromo.
an Rubia ſaxatilis, Cam.

IV. Rubeola echinata ſaxatilis.
Cruciata muralis, Colum.
an Crucialis minima in maritimis, Cæſalp.

V. Rubeola maritima aſpera: quæ 7. in Prodromo.

APARINE ſive ASPERUGO.

*A*Παρίνη, ἀμπελόκαρπον, ὀμφαλόκαρπον, φιλάνθρωπον *ramis quadrangulis, aſperis, folia, ceu & rubiæ, ramulos in orbem per intervalla cingunt, &c. Dioſcoridi l.3.c.104. Lappam Gaza apud Theophraſtum 7.hiſt.8.& 14.vertit: Aparinem (ſcribit Plinius l.27.c.5.) aliqui Omphalocarpon, alii Philanthropon vocant, ab aſperitate veſtium tenaci, &c. Eidem l.26.c.10. Aſperugo inter Lappagines, dicitur ab aſperioribus foliis, ad quod nomen vulgare alludit.*

I. Aparine vulgaris.
Aparine, Brunſ.Trag.Matth.Fuch.Ang.Dod.ut: Cord.in Dioſcor.Lac.Turn.Lon.Ad.Lob.Lugd. Cæſalpin.Caſtor.
Aparine aſpera, Thal.

II. Aparine purpureis floribus.

ASPERULA.

I. Aſperula, ſive Rubeola montana odora.
Caprifolium vel Stellaria, Brunſ.
Hepatica tertia, Eid.4.
Matriſylva, Trag.Cord.in Dioſc.Lon.Thal.
Aſperula, Dod.gal.Frac.Lob.Lugd.Ger.
Aſperula odorata, Dod.Caſt.Cluſ.hiſt.
Aſpergula odora noſtras, Ad.
Aparine ſylveſtris quædam, Cord.in Dioſc.
Alyſſos, Geſ.hor.Lac.
Alyſſum Plinii minus, Geſ.collect.
Rubia ſylvatica minor, Geſ.append.
Hepatica ſtellata, Tab.

II. Aſperula cærulea arvenſis.
Aliſſon, Turner.
Aſperula cærulea, Dod.Lob.Cam.Lugd.
Alyſſum Galeni quibuſdam, ſed perperam.

III. Aſperula hexaphyllos purpurea.
Myagrum alterum minus Dalechampii, Lugd.

IV. Aſperula verticillata luteola.
Aſperula verticillata muralis minima, Col.

MOLLUGO.

MOlluginis Plinius l.26.c.10. his verbis meminit: Et Lappago ſimilis anagallidi (fortè legendum Galio) niſi eſſet ramoſior, ac pluribus foliis aſpera, rugoſa, aſperioris ſucci.gravis odoris: quæ talis (fortè mollis legendum) eſt, Mollugo vocatur: ſimilis ſed aſperioribus foliis, Aſperugo.

I. Mollugo montana latifolia ramoſa.
Matriſylva ſecunda, Trago.
Rubia ſylvatica altera, Geſ.hor.major, Eid.ap.
Alyſſon Plinii majus, Geſ.col.
Mollugo montana, Dod.Lugd.Thal.Tab.
Mollugo, Cluſ.pan.& hiſt.Belgarum, Lob.
Gallium ſive Mollugo montana, Gerar.

II. Mollugo montana anguſtifolia, vel Gallium album latifolium.
Gallion tertium, Trag.album, Ad.Cam.Thal.
Galion candido flore, Cord. in Dioſcorid.Cæſalpin.
Mollugo prima, Dod.Lugd.Tab.
Mollugo vulgatior herbariorum, Lob.

GALLIUM.

ΓΑ'λιον. γαλλίειον, γαλάτιον. nomen ex eo traxit, quod coaguli vice γάλα lac cogat & coagulet: ramulum foliumq; habet Aparinæ similimum, rectum: florem in cacumine luteum, &c. sic Dioscorides lib. 4. cap. 96.

I. Gallium luteum.
Gallii primum genus. Trago.
Galium, Matth. Lac. Cast. luteum, Cord. in Diosc. Lob. Lugd. Cam. Ger.
Gallium. Fuch. Dod. ut: Ang. Lon.
Gallium luteum, Ad. Thal. primum, Tab.

II. Gallium rubrum.
Gallium rubro flore, Clus. hist.

III. Gallium nigropurpureum montanum tenuifolium, Col.

IV. Gallium palustre album.
Gallion palustre, Dodon.
Galion flore candido in palustribus, Cæs. Cast.
Aparine lævis palustris, Thalio.
Gallium album, Lon. Tab. Ger.

V. Gallium album minus.
Gallium album minus, Tab. rubrum, Ger. ico.
Folia bina plerunq; nonnunquam terna habet.

CRUCIATA.

Cruciata ac Crucialis, à foliorum in crucis formam situ nominatur, licet ad Rubiæ & Aparines similitudinem aliquomodo accedat.

I. Cruciata hirsuta.
Gallii secundum genus, Trago.
Galion, Turner.
Crucialis, Hermol. Cæsalp.
Cruciata, Dod. ut: Ges. hor. quæ Gallio cognata, Cam. Cast. ico.
Cruciata minor, Ad. Lobel. (& Asperula aurea) Lugd.
Cruciata herniaria, Thalio.
Alysson Plinii, Cæsalp. Inguinaria Plinii lib. 26. cap. 9. quibusdam (Inguinaria passim in vepribus nascens, ut prosit inguinibus in manu tantum habenda est: plura non habet) fortè quia in herniosis, rupturis solidandis, admodum præstans habetur.
Eadem in montibus longè exilior.

II. Cruciata glabra: hæc sub Gallio latifolio glabro in Prodromo describitur.

SECTIO SECUNDA.

RUTA; THALICTRUM.

RUTA.

ΠΗ'ΓΑΝΟΝ *Dioscoridi lib. 3. cap. 52. Theophrasto 1. hist. 10. ita dicitur quòd caliditate sua πήγνυσι τὴν γονὴν (semen coagmentet) ut Nicandri schol. tradit. Ruta Plinio lib. 19. cap. 8. ubi serendi modum refert. Ruta fortè dicta à Græco ῥυτὴ: Scribit enim Iolaus in rebus Peloponesiacis πήγανον in Peloponeso ῥυτὴν vocari.*

Genera: Dioscoridi l. c. alia sativa & hortensis: alia montana & sylvestris: & hæc eidem duplex: sic ait, ta montana & sylvestris, sativa & hortensi acrior est, & in cibis damnata: est autem in hortensi genere esui aptior, quæ juxta ficus provenit: sylvestris sativæ quodammodo similis est: & cap. 33. Vocant etiamnum sylvestrem am, quod in Cappadocia & Galatia Asiatica, Moly dicitur. Frutex foliis longioribus flore candido, &c. Sunt rutam hanc Harmala vocent, Syri Besasa, Cappadoces Moly, &c. Theophrasto, Ruta caudice uno constat & ar- quasi naturam adipiscitur: & 2. hist. 1. ex palmite exit & avulsione: & 7. hist. 4. plura sunt ejus genera: & ist. 6. sylvestris aspectu vicina urbanæ est, præterquam foliis minoribus, &c. & 1. hist. 16. Rutula folia carnosa ha- sed caro in latitudinem distenditur, non in rotunditatem crassatur. Plinio lib. 20. cap. 13. Sativæ folia latiora, fruticosiores: sylvestris horrida ad effectum est & ad omnia acrior, &c. addit Pythagoram, in hac marem, mi- bus herbaceiq; coloris foliis, à fœmina discrevisse: eam latioribus foliis & colore.

I. Ruta

I. Ruta hortensis latifolia.
Ruta,Brunf.Matth.Ang.Frac.Tur.Lac.Cęſ.Caſt.
Ruta domeſtica, Trag.hortenſis,Fuch.Dod.gal. Geſ.hor.Lob.Cam.Gerar.
Ruta ſativa,Cord.in Dioſcor.Lugd.major,Geſn. hor.
Ruta major & hortenſis,Ad.
Ruta graveolens hortenſis,Dod.
Ruta latifolia, Tab.

Hæc in hortis ita colitur, ut ſæpè tres, etiam quatuor cubitos ſuperet : hanc arbuſculæ ſimilem cultura evaſiſſe in horto Stutgardiano obſervavimus.

II. Ruta hortenſis altera.
Ruta hortenſis minor,Trago.
Ruta ſativa tenuifolia,Cord.in hiſt.
Ruta hortenſis nobilitate præſtans,Geſ.hor.
Ruta tenuifolia,Tab.
Ruta ſylveſtris graveolens,Ger.ico.

Illa vulgatior eſt & per omnia major & cæſii coloris : hæc verò minor, præſtantior & nigricantior.

III. Ruta ſylveſtris major.
Ruta ſyl.Matth.Dod.gal.Ad.Lon.Lugd.
Ruta ſyl.prima,Lac.Caſt.graveolens,Dod.
Ruta ſylveſtris majoribus foliis,Geſ.hor.
Ruta montana,Tab.Ger.ſyl.montana,Lob.

IV. Ruta ſylveſtris minor.
Ruta ſylveſtris minoribus foliis,Geſ.hor.
Peganion Narbonenſium ſive Rutula,Ad.
Ruta ſylveſtris,Dalechampio in Dioſ.Lob.Lugd. Cam.epit.qui priori adjungit
Ruta ſylveſtris minima,Dod.Ger.
Ruta montana & ſylveſtris,Cluſ.hiſp.& hiſt.
Ruta ſyl.tenuifolia,Cam.ſyl.minor,Tab.
Ruta montana legitima,Cluſ.ap.alt.lib.2. figuram exhibet, prioré minus elegantẽ & ſpuriam dicens.

Huc referenda
Ruta ſyl.Cretica,Cluſ.hiſt.quæ priore vegetior & magis luxuriās, quia in culto loco nata,foliis valde leniter inciſis,& gravis odoris.

V. Ruta ſylveſtris flore magno albo.
Ruta ſylveſtris,Ang.Cord.in Dioſc.Geſ.hor.
Ruta ſyl.Harmala,Matth.Cluſ.hiſt.Lugd.
Ruta ſylveſtris 2.Caſt.Camer.
Harmel,Geſ.hor.Conſtantinopolitanum,Cæſ.
Harmala,Dod.Cluſ.hiſp.Tab.Cæſ.
Harmala Syriaca,Ad.Lobel.

Huc referri debet
Ruta triangulo pericarpio,Ad.

THALICTRUM ſive RUTA Pratenſis.

ΘΑ'λικτρον folia Coriandri habet at pinguiora : cauliculum rutæ craſſitudine, in quo folia, Dioſcoridi lib.4 cap.98. Sic dictum fortè à θάλλω vireo, eò quòd dum germina protrudit eleganter vireat. Phellandrium Plinii aliqui ſuſpicantur.

I. Thalictrum majus ſiliqua anguloſa aut ſtriata.
Thalictrum, Cord. in Dioſcor.nigrum,Eid.hiſt. Thal.
Piganum,Dod.gal.Lugd.
Ruta pratenſis,Geſ.hor.herbariorum,Ad.Lob.
Saxifraga lutea,Geſ.hort.
Barba caprina minor,Geſ.hort.
Thalictrum quorundam,Geſ.hort.
Thalictrum ſecundum ſive Germanicum latifolium,Cam.
Thalietrum magnum, nonnullis Pſeudorhabarbarum,ob radicis luteum colorem,Dod.
Thalietrum pratenſe 1.vel 5.Cluſ.pan.& hiſt.
Ruta ſylveſtris,Cæſ.

Florum muſcoſa ſtamina è pallido candicant, rarius purpuraſcunt : hinc
Thalictrum fl.incarnato,&
Thalictrum fl.albo,Eyſt.

II. Thalictrum majus non ſtriatum.
Thalietrum magnum ſecundum,Dod.
Ruta pratenſis major 2.Tab.

III. Thalictrum majus flavum ſtaminibus luteis,vel glauco folio.
an Pes Milvi,Anguil.
Thalietrum majus tertium,Dod.
Thalietrum 1.vel Hiſpanicum,Cluſ.pan.& hiſt.
Thalictrum 1.Italicum,Cam.
Thalietrum in Hetruria vulgo Verdemarcum Cæſalp.

Ru

Ruta pratensis major quarta, Tab.
Thalietrum sive Thalictrum majus, Ger.

IV. Thalictrum majus florum staminibus purpurascentibus.

Thalietrum majus quartum, Dod.
Thalietrum 4. vel montanum 3. Clus. pan. & hist.
Thalictrum quintum flore purpureo, Cam.
Ruta pratensis major 3. Tab.

Florum stamina dilutam violæ nigræ purpuram referunt.

V. Thalictrum montanum album.

Thalietrum 2. & 3. vel montanum 1. & 2. Clus. pan. & hist.
Thalictrum sextum flore albo, Camer.

Duplex est, unum altius excrescit, flore candido admodum gravis odoris: alterum flore albo etiam, sed paulo humilius, minus ingrati odoris.

VI. Thalictrum pratense angustifolium.

Thalietrum pratense 2. vel 6. Clus. pan. & hist.
Thalictrum 3. angustifolium, Cam.
Ruta pratensis major 5. Tab.

VII. Thalictrum pratense angustissimo folio: quod 1. in Prodromo.

IIX. Thalictrum minus.

Hypecoum forte, Dod. gal. Lugd.
Ruta pratensis tenuifolia, Ad.
Thalictrum tenuifolium, Cord. hist. Lob.
Thalietrum minus, Dod. Ger. parvum, Cam.
Thalietrum septimum, Clus. pan. & hist.
Ruta sylvestris altera, Cæsalp.
Ruta pratensis minor, Tab.

Stamina florum quandoq; pallidi coloris sunt, quandoq; ex luteo languescunt, & è violaceo purpurascunt.

IX. Thalictrum minimum fœtidissimum: quod 2. in Prodromo.

Simile, sed caule ex puniceo colore purpurascente Thalictri maritimi nomine, D. Gillenius misit.

SECTIO TERTIA.

DE LEGUMINIBUS CAPREOLIS DONATIS.

LEGUMINA dicta putat Varro à legendo, quoniam ea non secantur, sed vellendo leguntur. Græci ὄσπρια vocant, at Theophrastus χέδροπα.

FABA; SMILAX HORTENSIS, sive DOLICHUS, sive PHASEOLUS; PISUM; OCHRUS, sive ERVILIA; LATHYRUS, sive Cicercula; Vicia & Aphaca; Arachus sive Cracca; Arachidna, & Lentes.

FABA.

Acturi de Leguminibus, primo de FABA sermo erit, quia inter legumina maximus honos fabæ: quippe ex qua tentatus etiam sit panis, cujus farina Lomentum appellatur, ut Plinius l.18.c.12. loquitur: ita hodie ejus farinam quidam Secale miscent, & panem conficiunt solidum ac multi nutrimenti: Sic & Phrisii etiam hodie magna ex parte fabarum farinâ, hordei farinæ aut avenæ admixta, panes faciunt.

Græcis κύαμος à feracitate dicta: vel ἀπὸ τοῦ κύειν ἅμα ut Eustachius vult: quemadmodum κυαμὼν locus fabis consitus, seu fabetum apud Theophrastum 4. hist. 10. Fabulum Gellio & Festo.

Duplex Dioscoridi lib. 2. cap. 127. & 128. altera κύαμος ἑλληνικὸς altera αἰγύπτιος: illa Græca, quæ eadem cum vulgari videtur & ad differentiam Aegyptiacæ Græca dicta: hæc Aegyptia nominata. At Theophrastus 7. hist. 3. de communi faba egit, quemadmodum de Græca 4. hist. 2. & de Aegyptia, 4. ejusdem 10. Plinius Fabæ communis descriptionem sparsim lib. 18. cap. 7. exhibuit, eam seri, ait folia habere multiplicia rotunda, ut & magna leguminum pars, solam ex leguminibus unicaulem esse (inter legumina sola potissimum erecto caule constat Theophr. 8. hist. 3.) quadraginta diebus florere & alternis lateribus siliquari: at lib. 18. cap. 12. nasci tamen & sua sponte pleriq; in locis, sicut Septentrionalis Oceani Insulis, quas ob id Fabarias (idem Plinius 4. hist. 13.)

appellari: item in Mauritania passim sylvestrem esse: meminit & Aegyptiæ spinoso caule, folio amplo, capite papaveri simile, colore roseo, &c.

I. Faba, Brunf. Matth. Ang. Fuch. Tur. Cord. in Dioscor. Gesn. hort. Lac. Lon. Cast. Cam. sativa, Lugd.
Faba vulgaris, Trag. Fuch. Cord. hist.
Phaselus sativus, Dod. gal. qui secutus Ericium Cordum, Fabam esse negat.
Beona sive Phaselus major, Dod.
Faba major vulgaris, Ad.
Faba major recentiorum, Lob. hortensis, Ger.

Variat flore & fructu: florisq; colore, qui vel ex purpura nigrescit: vel candidus, lituris nigris conspicuus, quas literas lugubres dicunt, ideò aliqui iis non vescuntur: & harum esus à Pythagora prohibitus, vel quia animæ mortuorum in ea sint: vel quia existimant sensus hebetare & insomnia facere. Fructus magnitudine, figura & colore differunt: sunt magnæ & inter legumina maximæ censentur, & quo majores eò magis in longitudinem depressæ: sunt minores quæ rotundiores: in qualibet siliqua utplurimum ternæ, ad summum quinæ. Colore plurimùm candidæ, vel in candido pallentes, ex rubicundo colore purpurascentes, nigræ aut in nigro purpurascentes: & has Fabas nigras vocat, majores & minores facit, Cord. hist.

Fabæ duorum aut trium generum in insula Madagascar reperiuntur: par. 4. Ind. or. cap. 1. Sic in Guinea varii generis, inprimis aliquæ delicatulæ & molles: par. 6. Ind. or. cap. 12. varia quoque genera in Anabonæ: par. 8. Ind. or.

II. Faba minor sive equina.
Beona sive Phaselus minor, Dod.
Faba minor, Ad. Lugd.

Fructus est teretis quodammodo figuræ, ac in rotunditate oblongus, colore subalbicans aut subflavus, alias nigro, umbilicum supernè parvum ac nigrum habens: medium quoddam genus inter majorem ac sylvestrem fabam: majoribus enim, minor & rotundior, sylvestribus verò major ac longior. Ex hac apud zelandos & finitimos panes fabaceos veterinis dant, & hæc in equorum (hinc Beonam equinam vocant) jumentorumque pabulum seritur, Dodon. At Sebusiani rustici non alio pane vescuntur, quam confecto ex paululo tritici, secale & rotunda minutataque faba, Lugdun.

III. Faba sylvestris fructu rotundo atro.
Faba sylvestris, Matth. Ad. Castor. Lugd. Tabern. Cam.
Phaselus syl. & niger, Dod. gal. (quæ forte Faba est) Ges. hor. (cui Phaselus forte veterum) Lugd.
Beona sylvestris, Dod.
Faba Græcorum sylvestris, Lob.
Pisa nigra, Camer.
Aracus, Fuchsii vulgo Vitia Romana, Cam.
Curcophicos Cretensium nomine semen ex Creta, ab Honorio Belli accepimus, quod ex deciduo semine facilè regerminat.

IV. Faba Indica purgatrix.
Faba purgatrix, Monardi, Frag. Lugd. quoad descriptionem.
Phaselus Peruanus, Petri de Osma ad Monardem.
Fructus peregrinus undecimus, sive Phaseolus colore Macounæ similis, Clus. exot. l. 2. c. 30.

V. Faba purgatrix latissima ex insula D. Thomæ.
Phaseolus major, Clus. ad Monard.
Cor Divi Thomæ, à forma & quod in Insula D. Thomæ nascatur, Eid.
Lobus crassus ex Insula S. Thomę, Clus. ex. l. 3. c. 8.
Phaseolus novi orbis, Lob.
Phaseolus Americanus purgans, Tab. Ger.
Faba purgatrix, Lugd. ico.

VI. Faba Indica prælonga.
Fructus 11. peregrinus, vel Phaseolus ex spadiceo nigricans, Clus. exot. l. 2. c. 30.
Fructus peregrinus 11. tab. 3. Lugd. Tab. Ger.

VII. Faba arborescens: hujus differentias sex in Prodromo proposuimus, quas Fabæ arborescentis Anglicæ nomine Amstelrodamo à D. Jacobo Guilelmi Hooft accepimus.

1. Faba arborescens rufa, sinu ad basin semicirculari uncias quatuor longa, tres lata.

2. Faba arborescens media, umbilico semicirculari, cortice nigro striato.

3. Faba arborescens minor umbilico oblongo, cortice nigro.
an Faba arborescens Tilemanni, Clus. exot. lib. 3. cap. 6.

4. Faba arborescens umbilico oblongo spadiceo cortice.
an Phaseolus peregrinus primus, Clus. exot. lib. 3. cap.

cap.7. qui & secundum priore minorem exhibet.

5. Faba arborescens scapulæ os referens, spadiceo cortice.

6. Faba arborescens unguis magnitudine nigro cortice.

an Phaseolus peregrinus quintus, Clus.

IIX. Fabæ Brasilianæ.

Fabę genus pollicis crassitudine à Barbaris Commanda-ouasou appellata: Lerio descr. Brasil. c.12. Habent & alias fabas crassas & minutas: par.3. Amer. ep. alt. de Brasil.

SMILAX HORTENSIS sive DOLICHUS, sive Phasiolus.

Σμίλαξ κηπαία foliis est hederæ sed mollioribus, cauliculis clavicularum instar propinquis fruticibus sese implicans, ut operi topiario inserviat, cujus fructus λόβια (quasi siliquulas dicas) semina continet renibus similia, non æquali colore, sed ex parte ruffescentia, &c. Dioscoridi lib.2. cap.176. Hæc ab Hippocrate, Diocle, Theophr. & pleriq; aliis δόλιχος vocatur: à nonnullis à siliquarum magnitudine λόβος & λόβιον: ab aliis σμῖλαξ (à φασήλω ut aliqui volunt differens) Galeno 1. aliment. scribente. Dolichus Theoph. 8. hist. 3. Et Aëtius Smilacem hortensem Dolichos esse & Phaseoli genus, & ab omnibus Lobos nominari, apertè docet. Φασίολος apud Dioscoridem lib.2. cap.130. sed sine ullis notis habetur. Sunt tamen qui Smilacem hortensem à Phasiolis solum siliquis & semine differre censeant, quæ in Smilace majora sint, ut Matthiolus voluit, qui pro Phasiolo & pro Smilace hortensi eandem pingere videtur, nisi quod pictura una recta, altera inflexa est: At Anguillara, phasiolum & phaselum non distinguit: auctor hist. Lugdun. asserit Galeno vocem Phasiolum quatuor syllabis prolatam, à Phaselo tribus syllabis pronunciato, diversam esse, & de hoc cum Ervilia simul tractasse. Plinius lib.18. cap.7. Faseolis folia venosa tribuit.

Duplicem facimus, vulgarem alium, alium peregrinum: vulgarem, alium majorem, fructu longiore & renis formam melius referente, qui communiter candidus: alium minorem siliqua angustiore: distant etiam crassitie & tenuitate. Hic variat floris & seminis colore: flores plerunq; candidi, pallidi, flavescentes, purpurascentes sive amethystini, & ut Cordus in sua historia censuit, floris colorem fructus sequuntur. Verùm in semine fructúve mäjor est coloris varietas, sunt nivei, flavi, ex flavo obsoleti, purpurei, rubri, latericei fere coloris, amethystini, violacei, atroviolacei, nigri, initio purpurei deinde atri: vel albi nigris venis & lituris distincti: item carnei & cinerei similibus venis insignes: item albi purpurascentes, orbibus albis variegati, vel spadicei nigris maculis aspersis: nonnulli incani, atro colore, vel ab una parte, vel utrinq; notati.

Smilax hortensis sive Phaseolus vulgaris.

I. Smilax hortensis sive Phasiolus major.

Phaselus, Brunfel.

Phaseolus, Dodon. gal. Camer. vulgaris (vel Faba Turcica multicolor) Adv. Lob. Clus. pan. & hist. albus, Ger.

Smilax hortensis, Brunfel. quoad descript. Trag. (cui & Siliqua Theoph.) Matth. (& Phaseolus hortensis) Fuch. Tur. Lac. Cord. in Dios. Gesl. hor. Lugd. Taber. (qui, ut & Gerardus, fructus duodecim generum pingit) Camer.

Smilax sativa sive lenis, vel Dolichus, Cord. hist.

Dolichos Theophrasti, Anguil.

Dolichus (sive Phaseolus) Dod. Lon.

Phaseoli genus peregrinum, quos Phaseolos Turcicos vocant, Cæs.

II. Smilax hortensis minor.

Dolichus alter, an Phaseolus minor sive Alexandrinus Tralliani, Dod.

an Phaseolus, Turn.

Sola magnitudine à priori differt.

III. Smilax siliqua sursum rigente: vel Phaseolus parvus Italicus.

Phaseolus, Matth. albus, Lugd.

Phaseolus, Phaselus, Ang. Cord. in Dioscorid. & hist.

Phasilus, Cæsalp.

Flore est majore candido papilioni simili, foris in viridi colore pallescente: foliis nullam asperitatem habentibus: sunt majores & minores: sunt albi, subnigri, illi macula nigra, hi alba notati: est & minor albidus, cum orbita rubente aut nigricante.

Phaseolus peregrinus.

Non minor sanè varietas est in Phasiolis ex America, Africa atque aliis regionibus, procul

cul ab orbe nostro remotis, quàm in his quæ in Europa nascuntur: Sunt enim majores, minores, mira colorum varietate inter se discreti. Illorum nonnulli, aut prorsus candidi, aut flavi, aut cinericei, aut fusci, aut atri, aut rubri, aut amethystini, aut variis coloribus non uno modo distincti: interdum albo & nigro, rubro & nigro, flavo & nigro: sic alius ex flavo & spadiceo simul mixti coloris, at circa hilum candidus: alius roseus, in quo rubri nonnihil elucet, &c.

I. Phaseolus peregrinus hortensi affinis, semine lato albo, multis nigris venis striato.
Phaseolus 1. sive Africanus, Clus. pan.
Phaseoli peregrini primi genus alterum, Clus. hist.
Phaseoli magni lati albi, Lob. ico.
Phaseolus Africanus, Cam.
an Okindiger in Virginea, fabis Anglicanis similes, planiores tamen & diversorum colorum, nitidæ & maculosæ: in desc. Virgin.
Okindiger in Virginea, par. 1. Ind. occid.

Ex Africa primum allatus.

Variat: ex nigro varius, prorsus niger, coloris tegularum, striis per longitudinem nigris.

II. Phaseolus peregrinus primo similis, fructu lato, albo striato.
Phaseolus peregrinus 9. Clus. hist.

III. Phaseolus peregrinus hortensi affinis, fructu tumidiore minore niveo.
Phaseolus peregrinus 2. sive Phaseolus de Guatimela, Clus. pan. (at icon habetur sub Phaseolo Purkircheriano 2.) & hist.
an Phaseoli parvi pallido albi ex America delati, Lob. ico.

IV. Phaseolus peregrinus Anagyridis fructui similis, ex nigro subvirescens.
Phaseolus Ægyptiacus 5. Clus. pan. descr. at figura habetur sub 3.
Phaseolus peregrinus 5. Clus. hist.
Phaseolus Ægyptiacus, Tab. Gerar. desc.
an Dolichus, Bellonio.

V. Phaseolus peregrinus Anagyridis fructui similis colore rubescente.
Phaseolus peregrinus 3. qui cum sequenti Lobi Indici nomine ex Hispania missus, Clus. pan. quoad descriptionem: & hist.

VI. Phaseolus peregrinus minore fructu, albo nigra macula insignito.
Phaseolus peregrinus 4. Alubias de Indias, Clus. pan. quoad descriptionem: & hist.
Phaseolus albus, Lugd.
Phaseoli pumiliones, albi & nigri, Cam.

Variat colore: est alius niveus nigra macula notatus: alius in lateribus nigris maculis signatus.

VII. Phaseolus peregrinus angustifolius: an idem cum Smilace hortensi minore.
Phaseolus peregrinus, Dod. sextus, Clus. hist.

Fructu est vulgari minore & planiore, coloris subrubri: ex Hispania Frizoles Guateli nomine missus.

IIX. Phaseolus peregrinus angustifolius alter, fructu ex albo & nigro vario.
Phaseolus peregrinus septimus, Clus. hist.

Variat: nam in fructu striæ, nunc in longitudinem extenduntur: nunc maculæ nigræ majores vel minores, confuso ordine, aspersæ: vel exiguæ albæ maculæ in lobo, vel solum in parte media conspiciuntur.

IX. Phaseolus peregrinus foliis minoribus, fructu exalbido, nonnunquam variegato.
Phaseolus peregrinus octavus, Clus. hist.

Fructus, colore est ex albido: aliquando nigricantibus virgulis secundum longitudinē, vel confusè notatur: interdum totus penè nigricat.

X. Phaseolus peregrinus lobo & fructu nigro.
Phaseolus peregrinus 10. Clus. hist.

XI. Phaseolus peregrinus fructu variegato.
Phaseolus peregrinus 11. Clus. hist.

Fructus planus dilutè rubens, nigris venis per longitudinem excurrentibus: aliquando maculæ magnæ vel exiguæ confusè asperguntur: interdum altera solum parte nigricat, parvis rubris maculis variegatus.

XII. Phaseolus peregrinus fructu subrubente nigris striis variegato alter.
Phaseolus peregrinus 12. Clus. hist.

Aliquando plurimæ striæ totum ferè atrum reddunt.

XIII. Phaseolus peregrinus exalbidus cui columbini ferè figura, fuliginosa macula insignitus.
Phaseolus tertius peregrinus, Clus. exot. l. 3. c. 7.

XIV. Phaseolus peregrinus niger macula sub alba notatus.
Phaseolus quartus peregrinus, Clus. exot. l. c.

Phaseolus Aethiopicus vel niger.

I. Phaseolus Æthiopicus lobis nigris venis aspersis, fructu atro splendente.

Phaseo-

Phaseolus peregrinus 13. vel Æthiopicus, Cl.hist.

II. Phaseolus Æthiopicus lobis flavescentibus fructu nigro.

Phaseolus peregrinus 14. Clus.hist.

III. Phaseolus Æthiopicus lobo saturo purpureo, fructu atro.

Phaseolus peregrinus 15. Clus.hist.

Phaseolus Guinensis.

I. Phaseolus Guinensis fructu fusco spadiceo.

Phaseolus peregrinus 16. Clus.hist.

Sunt majores, sunt & minores.

II. Phaseolus Guinensis lobo cortice nigro tecto & in cuspidem longam & acuminatam desinente.

Phaseolus peregrinus Nigritarũ, Cl.exot.l.2.c.11.

III. Phaseolus Guinensis lobo ex fusco cineraceo fructu nigro.

Phaseolus Nigritarum 2. Clus. l.c.

IV. Phaseolus Guinensis lobo ex fusco cineraceo, fructu spadiceo superiore majore.

Phaseolus Nigritarum 3. Clus.exot.l.c.

V. Phaseolus Guinẽsis siliqua ulnæ lõgitudine.

Fabæ magnæ in siliquis, quarum aliæ ex arboribus pendent ad ulnæ unius longitudinem & palmi latitudinem, partim versicolores ex rubro & nigro, quales Turcicæ vocatæ, sed majores: partim albæ & rotundæ, quarum singulę suis siliquis insunt, veluti Ciceres: par.2.Ind or.c.4.

Phaseolus Aegyptiacus sive Lablab.

I. Phaseolus Ægyptiacus nigro semine.

Phaseoli genus Leplap sive Labiab, Clus.pan.

Phaseolus peregrinus Leblab, Clus.hist.

Phaseolus niger Lablab vocatus, Alpin.

Est & niger & spadiceus hilo albo.

II. Phaseolus Ægyptiacus semine rufo.

Lablab alterum rufum Alpini, Clus.hist.

Phaseolus Indicus.

I. Phaseolus Indicus major bicolor.

Phaseolus peregrinus Indicus, Clus.pan. & hist.

Phaseolus 5. sive Ægyptiacus, Clus.pan.icon.

Phaseolus Ægyptiacus, Tab. Ger.icon.

Fructus est nuce pontica paulo minor, parte superiore niger, inferiore aureus.

II. Phaseolus Indicus minor: est rubens, variegatus, fuscus, maculatus.

III. Phaseolus Indicus minor alter.

Mates, Clus. in Garz. & pan.

Phaseolus Indicus alter, Mates, Clus.hist.

Fructus peregrinus 10. Clus.exot.l.2. c.30.

Fructu est purpureo, aut albis purpureisq; maculis distincto.

IV. Phaseolus Indicus ruber.

Phaseoli rubri Indiani durissimi, Lob.ico.

Est ruber, ex phœniceo croceus, ex rubro spadiceus splendens.

V. Phaseolus Peruvianus ruber subrotundus.

Phaseoli peregrini variorum generũ, Clus. exot. l.2. cap.13.

Hujus differentiæ aliquot: alius major, coloris ex atro rubentis, qua parte lobo adhęserat longiore vestigio nigro præditus: alter minor, satis crassus, coloris rubri corallii æmuli: vel alter forma similis, coloris magis saturo & ad puniceũ quodammodo vergente: tertius elegantissimus magis orbicularis, qui major & minor, color in utroque bifariam divisus, media ex parte corallii instar rubet, altera ater, lævis & splendens est: & hic Anacok dicitur.

VI. Phaseolus peregr. ex rubro & nigro distinctus. Anacok, Clus.exot.l.2.c.11.& l.3.c.13.

VII. Phaseolus peregrinus bifidus duplex: alter orbicularis cineracei coloris, tenui atra membrana: alter durus nigricans, tenui membrana alba tectus.

Phaseoli alii peregrini, Clus. exot. l.3. c.14. qui & tertium addit, lævem, spadiceum, durum & solidum, Capotillo del Aldana nomine missum.

IIX. Phaseolus Indicus ovatus: hic varius est colore: est niger, spadiceus umbilico albo, eoq; majore vel breviore: sanguineus, hilo nigro.

IX. Phaseolus orbicularis niger Americanus.

Parapar, Clus.exot.l.2.c.21.

Phaseolus Americanus, vel Brasilianus.

I. Phaseolus Brasilianus foliis molli lanugine obsitis, fructu magno.

Phaseolus Brasilianus Macouna dictus, Clus. ad Monard.

Phaseolus Brasilianus, Lob.Cã.Ger.tertius, Tab.

Phaseolo Nigritarum similis ex Pernambuco Americæ, spadicei coloris Macouna appellatione insignitus, Clus.exot.l.2.c.6.

Et hic variat colore fructus: alius rufescit, alius dilutioris coloris, alius totus niger, alius punctat⁹. Similes ex cinereo candicãtes ex Africæ Mauritania adferũt. quo solo à Brasiliano differũt, Cl.Lug.

II. Phaseolus Brasilianus alter fructu nigro pisi magnitudine.

Phaseol⁹ Brasilian. alter, Cl.ad Monad. Lob. Tab.

Phaseolus alter Indicus, Lugd.

III. Phaseolus Brasilianus vulgari similis, sed major & latior.

Phaseoli genus è Brasilia, novi orbis provincia, Clus. ad Monardem.

Hic modo flavus, modo omnino niveus, modo dilutiore colore, modo ater, aut purpureus, aut albis purpureisq; maculis distinctus.

IV. Phaseolus Brasilianus spadicei coloris & circa hilum fusci candicantis.

Phaseolus Brasilianus, Clus. exot. l. 3. c. 12.

V. Phaseolus Brasilianus minor.

Phaseoli parvi ex America, Lob. Lugd.

Phaseolus Brasilianus primus, Taber.

Hujus magna varietas, quare fructus duodecim genera, Tabern. & Gerardus pingunt.

VI. Siliquulam angustam, vix uncialem, cui grana aliquot exigua, subviridia, cum hillo albo in medio, ut in Phaseolis, ex India cum quibusdam aliis, Reverendus D. Terentius cum sequenti inscriptione misit: Siliquula, ut & semen huic chartulæ involuta, est herbæ Anil, nec est species Glasti, sed legumen.

PISUM.

Pisum, Græcis ὁ πίσος & τὸ πίσον vocatur, quod à πτίσσω derivatum videtur, quod decorticare significat: plerique etiam λέκυθον dici putant, sed impropriè: nam ex farina leguminum pulmentarium, λέκυθον dici à Græcis, Galenus in lib. de cibis boni & mali succi testatur. Pisum verò, à Pisa, loco in quo olim copiosissimè nascebatur, nominatum dicunt. Hujus Dioscorides non meminit, nisi fortè cum Phaseolis comprehenderit: at Hippocrates, Theophrastus, Galenus, Aegineta. Nam Theoph. 8. hist. 3. leguminum alia folium habent rotundum, ut Faba: alia oblongius ut Pisum, & hoc caulem humi procumbentem habet: & 8. hist. 5. semina siliquis inclusa, non intersepta, sed quasi invicem contingentia, consistunt: & 3. caus. 27. vermes in ipso generantur, ob alimenti caliq; intemperiem, cum plus minus've alimenti præbetur, aut aër immodicè humidus siccus've est, vel etiam cum non tempestivè humescit. Plinius l. 18. c. 7. & 12. Pisi obiter meminit.

Genera duo sunt: est majus & minus: majoris semina resiccata angulosa sunt, inæquales angulos habentia, colore alias candido, alias sordido: Minus similiter duplex, aliud quod in hortis seritur, quod si pedamentis sustentetur, majus est, alias exiguum fructum eumq; serius reddit: & illud est quod in agris seritur: flores habet ut plurimum candidos, aliquando tamen ex purpura obscuros, fructus colore ut plurimum luteo (unde ὦχρος Græcis, à luteo ochra colore, quem ipsius fructus medulla interior refert, dicitur) subinde virenti.

I. Pisum majus quadratum.

Phaseoli primum genus, Trago.

Pisorum prima species, Dodon. gal.

Pisum majus, Dodon. Gerard.

Pisum angulosum hortorum quadratū Plinii, Ad.

Pisum quadratum Plinii, Lob. ico. Taber.

Pisa Italica grandia, Camer.

Pisum magnum peregrinum, Eyst.

Fructus dum virent, rotundi sunt: exsiccati angulosi & cinerei fiunt: imò & candida & subflava, Lugd.

II. Pisum umbellatum: & Gerar.

Pisorum primum genus, Trag.

Pisum proliferum, Taber.

III. Pisum hortense majus.

Cicer arietinum & Pisorum alterum genus, Trag. Dod. gal.

Pisum majus, Matth. Fuch. Ang. Lon. Cast.

Pisum minus, Dodon.

Pisum vulgatius majus, Ad. Lob. icon.

Pisum ramulare, Lugdun.

Piseolus vulgo, q & Piseoli viridis meminit, Cæs.

Flore est purpureo, aliquando albo & vario, partim albo & partim ex purpura obscuro, Fructu est rotūdo albo: est & rufo, aliquādo rubro variegato.

Pisa quoq; alba in Brasilia habentur, quæ Commanda-miri nuncupant: Ler. descr. Bras. c. 11.

IV. Pisa Virginiana.

Wikonzówr, nos Pisa appellamus, sapore & bonitate Anglicana superant: des. Virgin.

V. Pisa Virginiana sylvestria.

Pisa syl. Anglicanis minora, esui apta: descr. Virg.

VI. Pisum arvense.

Pisum, Brunf. Dod. gal. Turn.

Pisum agreste, seu 3. genus, Trago.

Pisorum 3. species & minor quæ & Ervilia, Dod. gal.

Pisum minus, Matth. Lon. Dod. Cast.

Pisum minus ex luteo virescens, Ad. Lob.

Pisum in arvis humi serpens, Lugd.

Ervilia sive Ochrus, Eid.

Pisa vulgaria, Camer.

Pisum minus 1. & 2. Tab.

Flore est candido, vel diluti rosei coloris: fructu rotundo, albo, viridi, ex luteo virente, cinericeo, cæruleo: nigra habet Gesnerus, quæ sapore, odore à communibus nil differunt, quæ
Pisa nigra Taber. nominat.

VII. Pisa sine cortice duriore.
Pisa leptoloba, quæ simul cum folliculis comeduntur, Camer.

IIX. Pisum exoticum ochræ colore.
Pisum ochræ colore, Clus. exot. l. 3. c. 15.

IX. Pisum sylvestre perenne.
Pisum sylvestre, Ad. Clus. pan. & hist. Thal. Tab. (qui majus & minus pingit) Ger.
Pisum sylvestre Pannonicum, Cam.
Phaseolus sylvestris, Lugd.

X. Pisum vesicarium fructu nigro, alba macula notato.
Vesicaria nigra sive peregrina, Trag. Dod. gal.
Vesicaria sive Halicacabum repens, Matth.
Halicacabum peregrinum, Fuch. Dod. Ges. hor. Lugd. qui & Fuchsii & Matthioli figuram exhibet, Tab. (& Cardispermon) Cam. Ger.
Dorycnium & granum cordis, Cord. in Diosc. & hist.
Solanum peregrinum, Lac.
Caput monachi, Ges. hor. & collect.
Pisum cordatum, Ad. & cor Indum, Lob. Eyst.
Faba inversa recentiorum, Cæs.
Vesicaria altera, Cast.

Pisum Indicum.

I. Pisum Indicum majus.
Variat fructus colore nigro, subfusco, variegato, umbilico eminente.

II. Pisum Indicum minus coccineum.
Pisa rubra ex novo orbe, Ges. hor.
Pisum coccineum Americum, Lob.
Pisum Americanum, Lugd.
Phaseolus ruber Abrus vocatus, Alpin.
Phaseolus ex Ieme, Hon. Belli epist. 5. ad Clus.
Phaseolus Indicus, vulgò falsò Pœonia Indica: nomine Ginge & Abrus mittitur, Camer.
an Sandali rubri semina, Cæs.
Vicia Africana, Clus. exot. l. 4. c. 15.
Fabarum genus quod Ægyptiis Abrus, par. 2. Ind. or. cap. 4.
Et hic major coccineus compressus: & minor coccineus nigra macula notatus, reperitur.

III. Pisum virulentum Chinense.
Fabarum genus quod Abrus Latinis, Conduri Malays, Saga Javanis, quibus pro solis ponderibus utuntur, Linscot. par. 4. Ind. or. cap. 8. & par. 3. cap. 29.
Sic Fabis rubris & nigris pro ponderibus in Guinea utuntur: par. 2. Ind. or. c. 18.

OCHRUS sive ERVILIA.

Quæ Theophrasto 4. caus. plant. 2. ὦχρος à luteo Ochræ colore quem medulla referat nominatur, & Gaza Cicera reddit, Plinio l. 18. c. 7. & aliis Latinis Ervilia dicitur.
Duplex est, Sativa, quæ Pisum est minus, & Sylvestris, de qua nunc.

Ochrus folio integro capreolos emittente.
Aracus, Matth. (cui & Aracus niger) Cast. (addita Aphace figura) Cam.
Ervilia, Ang. sylvestris, Dod. ut.
Ochrus syl. sive Ervilia, Ad. Lob.
Cicer ervinum quorundam, Lugd.
Isopyron, Cæsalp.
Papulles Creticæ nomine, semen ab Honorio Belli missum: facilè germinat. Semina colore sunt subluteo, alii pullo, etiam atro observarunt.

LATHYRUS sive CICERCULA.

Legumen quod Græci λάθυρον appellant à Columella & Palladio Cicercula dicitur, de quo Theophrast. 8. hist. Plutar. hus in probl. Rom. scribit Pythagoricos aversatos esse fabas καὶ τὸν λάθυρον, καὶ τὸν ἐρέβινθον, ὡς παρωνύμους τοῦ ἐρέβους καὶ τῆς λήθης, ad etymon alludens. Verùm λαθυρὶς herba ab hac diversa est, de qua inter Tithymalos.
Duplex est: nam vel seritur vel sponte provenit: Et in sylvestri differentia magna est, in foliorum latitudine & angustia: florum colore rubro, purpurascente, albo, flavescente: siliquarum longitudine, brevitate, hirsutie, & lævitate.

I. Lathyrus sativus flore fructuq; albo.
Pisum Græcorum sativum, Trago.
Ervum album Sativum, Fuch.
Lathyrus, Cicercula, Dod. gal.
Phaseolus minor, aliquibus Ervum angulosum, Cord. in Diosc.
Ervum, Lacun.
Cicercula, Ang. Lon. Cæs. Castor.

Aracus

Aracus alter sive Lathyrus minor, Dod.
Lathyris angustiore gramineo folio, Ad.Lob.
Lathyris leguminosa angustifolia, Tab.
Lathyrus sativus angustifolius, Lugd.
Lathyrus alter flore albo, Camer.

II. Lathyrus sativus flore purpureo.
Aracus sive Cicera, Dodon.
Lathyrus flore purpureo, Cam.

Flores habet ex rubra purpura in puniceũ inclinantes: grana angulosa, alia obsoleta, nigroq; proxima.

III. Lathyrus sylvestris major.
Pisum Græcorum syl. Trag.
Ervum sylvestre, Fuchs.
Cicercula, Turner.
Lathyrus sylvestris, Dod.ut: Clus.hist.Lugd.ico.
Mochi in Hetruria, Cæsalp.
Lathyris sylvestris, Eyst.

Variat flore albo: nonnihil ex luteo pallescente: est & rubente.

IV. Lathyrus major sylvestris alter.

V. Lathyrus sylvestris minor.
Catanance, Dod.gal.Ges.hor. Lugd.
Ervum sylvestre, Dodon.herbariorum, Ad.Lob.

VI. Lathyrus latifolius.
Clymenum, Matth.Cast.descr. Clus.pan.
Ervum sativum, Cord.
Lathyrus sylvestris latifolius, Cam.
Lathyris Narbonẽsis latiore folio, Ad.Lob.Eyst.
Lathyrus syl. major, sive purpureus, Thal.
Ervilium, Cæsalp.
Cicercula sylvestris, Taber.

VII. Lathyrus angustifolius siliqua hirsuta.
Flore est cæruleo penè violaceo.

IIX. Lathyrus angustifolius semine maculoso.
Aracus Hispan. sive Lathyrus Ægyptiacus, Cam.
Cicercula Ægyptiaca, Clus.hist.
an Aracus, Ad.Lob.& Cicera, Lugd.

IX. Lathyrus angustissimo folio Americanus variegatus.
Orobi Americani nomine in horto meo crevit.
Lathyrus peregrinus è cæruleo purpurascente flore: & suaviter rubescens, Eyst.

X. Lathyrus angustifolius humilior.
Ervum Monspeliensium.

XI. Lathyrus sylvestris major angustissimo folio: in Prodromo descriptus.

XII. Lathyrus peregrinus foliis Viciæ: flore subcæruleo, pallidéve purpurascente: in horto meo crevit.

XIII. Lathyrus sylvest. luteus foliis Viciæ.
an Aracus flore luteo, Adver.
Legumen terræ glandibus simile, Dod.
Glandibus terrestribus congener flore luteo, Clus. pan.
Lathyrus sylvestris floribus luteis, Thal.
Vicia, Taber.

XIV. Lathyrus arvensis repens tuberosus.
Apios, Trag.Fuchs.Lugd.
Pseudoapios, Matthiol.
Chamæbalanus, Dod.gal. Taber.
Ornithogalum purpureum, Cord.in Diosc.
Astragalus, Tur.Penæ, Lugd.
Panis porcinus, Lonic.
Astragalus arvensis, Thal.
Terræ glandes, Dod. Ad.Lob.Gerar.
Glandes terrestres, Clus.pan. & hist.
Arachidna, Theophrasti, Colum.

VICIA & APHACA.

Galenus 2. aliment. scribit ab Asianis BIKI'ON *dici legumen, eoq; solo nomine id vocari: Atticis verò* ὄροβον *aut* κύαμον. *Latinis Vicia nominatur à vinciendo, ut Varroni placet, quod item capreolos habeat ut vitis, quibus sursum versus serpit ad scapum Lupini, aliumve calamum, ad quem ut adhæreat, eum vincire solet. Et hæc duplex est, Sativa & sylvestris.*

APHACAM legumen Dioscorides l.2.c.178. ἀφάκην *nominat, quæ in arvis nascatur, lente altior, siliquis lentium majoribus, in quibus semina terna, quaternáve, nigra lente minora. Theophrasto Aphaca duplex, altera olus est, de qua inter Intubacea: altera legumen, quod cum Lente & Piso in leguminum genere 8. hist. 5. posuit, & Plinius l.27.c.5. Theophrastum secutus est: Galenus cum Vicia conjunxit.*

I. Vicia sativa vulgaris semine nigro.
Ervum, Brunfels.
Orobus sativus & Vicia major & 1. Trag.
Vicia, Anguil.Lonic.
Vicia, Græcorum Aphace, Cord. in Diosc.

Semina alia nigricant, alia cinereum colorem obtinent.

II. Vicia sativa alba.
Ervum candidum, vel Faba veterum, Trago.
Vicia alba, Anguil.

Vulga

Vulgari piſo minus compreſſum & coloris pallidi.

III. Vicia maxima dumetorum.
Vicia ſylveſtris altera, vel 5. Aphace Dioſcoridis, Oſmunda Latinorum, Trag.
Cracca major, Taber.

IV. Vicia ſepium folio rotundiore acuto.
Orobus ſylveſtris, ſive Vicia major ſyl. & 2. Trag.
Aphaca, Matth. Ang. Geſ. hort. Caſt.
Aphace, Fuchſ.
Vicia, Dod. ut: Ad. Lob. Cluſ. hiſt. Cæſ.
Vicia ſylveſtris, Lonic.

Semen nigrum aut maculatum, craſsitie, rotunditate & amaritudine differt.

V. Vicia vulgaris acutiore folio, ſemine parvo nigro.
Vicia, Matthiol. Lac. Caſt.
Aphaca vera, Lugd.

VI. Vicia multiflora.
Galega altera, vel ſylveſtris, aut Germanica, Dod.
Galega ſylveſtris Dodonæi, Thal.
Aracus, Taber.

VII. Vicia Onobrychidis flore in Prodromo deſcripta.

IIX. Vicia ſylveſtris ſpicata.
Vicia ſylveſtris ſpicato flore, Cluſ. pan.
Vicia ſylveſtris ſecunda, Cluſ. hiſt.

IX. Vicia ſylveſtris hirſuta incana.
Vicia ſylveſtris flore albo, Cluſ. pan. & hiſt.

X. Vicia ſyl. lutea ſiliqua hirſuta nondum deſcripta, Mõſpelii collecta & Norimbergã à Doct. Doldio Ciceris aut Piſi nomine miſſa.

XI. Vicia lutea foliis convolvuli minoris.
Aphace Dioſcoridis, Gal. Plinii, non Theoph.
Pitine Theophraſti, Ang. Cam. (Dod. ut:
Aphaca, Ad. Lob. Cæſ. Camer.
Orobanche leguminum, Lugd.
Elatine 3. Taber.

ARACHUS ſive CRACCA.

FRumentorum vitium quoque eſt, quod Græci Ἄραχον Theoph. 8. hiſt. 10. (rem ſcabram & duram dicit, quæ in lente naſcatur) nominant. Ruellius Craccam appellari refert. Differt ab Aphaca & Vicia potiſſimum ſemine: nam Craccæ ſemina exquiſitè rotunda, nigra: & ut Galenus inquit, Ervo minora. Aphaces verò & Viciæ ſemina, nõ rotunda, ſed aliquando latiora, veluti Lentium, teſte Galeno 1. aliment. facult.

I. Vicia ſemine rotundo nigro.
Vicia minor vel 3. Trag.
Arachus, Dod. gal. Geſ. hor.
Craccæ primum genus, Dodon.
Aracus, Araca & Cracca major, Ad. Lob.
Arachi primum genus Dodonæi, Thal.

Flores parvi & purpurei.

II. Vicia ſegetum cum ſiliquis plurimis hirſutis.
Vicia minima vel 4. Trago.
Arachus altera, Dod. gal. Thal.
Aracus ſive Cracca minima, Ad. Lob.
Craccæ alterum genus, Arachis potius, quàm Arachus, Dodon.
Arachus, Lugdun.
Cracca minor, Taber.

Floſculi in parvis ſpicis candiduli, ſemina incana ac ſubalbida.

III. Vicia ſegetum ſingularibus ſiliquis glabris.

Floſculi parvi candiduli, ſinguli ſingulis pedicillis inſidentes.

IV. Viciola flore luteo ſemine nigro.
Aracus, Cæſalp.

ARACHYDNA.

QUædam ſcribit Theophraſtus 1. hiſt. 11. ex radicibus plures differentias præter prædictas ſortiuntur (οἷον ἡ τῆς ἀραχίδνης καὶ τοῦ ὁμοίου τῷ ἀράκῳ) h. e. ceu Arachidnæ radix, ejuſq; quod ſimile eſt Araco: ambæ namque fructum non minorem ſuperno afferunt, &c. neutrum aut folium, aut folio ſimile quicquam gignit, utrumque potius velut ἀμφίκαρπον eſt, h. e. infra ſupraq; terram fructum edit. Plinio l. 21. c. 15. Aracidna & Arachos (potius Arachoides) &c. Vox hæc Ἀραχίδνη compoſita videtur: ἄραχος enim Cicerculæ ſpecies eſt, quam hæc foliis & fructu refert: ὕδνον verò tuber ſignificat, cujuſmodi ſimilitudinem quandam radices habent.

I. Viciæ ſimilis ſupra infraque terram fructum edens.
Arachidna Cretica, Belli: quo nomine totam plantam tranſmiſit.
Arachidna Cretica an potius Aracoydes Theophraſti, Ponæ.

Araco ὅμοιον Theophrasti an? Clus. ex l.4. c.16.
Variat semen in siliquis ad radicē, in aliis nigerrimum, in aliis Orobo simile, in aliis variegatum.

II. Junsa, planta quæ in Angra instar frumēti seritur, ad cujus radices grana rotunda pisi magnitudine, pistaciorum sapore: Linsc. par.8. Ind. or. c.6.

LENS.

LENS & *Lenticula, φακὸς Dioscoridi l.2. c.129. Theoph. & φακὴ dicitur, etsi aliquibus φακὸς lentem crudam: φακὴ verò & lentem, & lentem coctam, & ipsum ex lente pulmentum significet. Dicitur autem Etymologico quasi φαγακὴ, ut sit ἡ τὰ φάη χαλῶσα: oculorum enim aciem hebetare Dioscorides asserit. Alii φακὸς ab utre qui fuit ἀσκὸς, metathesi & mutatione unius elementi. Latinis Lens quasi lenis dicta: nam ut Plinius l.18. c.12. ea vescentibus, aquanimitatem fieri apud auctores se invenisse scribit.*

Genera: duplex est, arvensis & palustris: hic de arvensi tantùm, cujus plura genera Theoph. l.6. Plinio l.c. duo sunt lentis genera in Aegypto, alterum rotundius nigriusq́, alterum sua figura, unde vario usu translatum sit in lenticulas nomen. Recentioribus colore & magnitudine differunt: sunt enim albi majores & gratiores: ex luteo pallidi: cinerei: ruffi minores & deteriores: sic flores albi, candidi: cinereis, purpurascentes.

I. Lens vulgaris.
Lens, Brunf. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc. Lon. Ad. Tab.
Lens vulgaris sive agrestis, & Lenticulæ primum genus, Trago.
Lens minor, Lob. Dod. Lugd. Cam. epit. Ger.
Flos in candido purpurascit: grana alia subruffa, alia ex luteo pallida, nonnulla ex cano albóve fusca & nigricantia.
II. Lens major.
Lens sativus & Lenticulæ alterum genus, Trago.
Lens, Matth. Ang. Lob. Cæs. Cast.
Lens major, Ges. hor. Tab. Ger.
Lens Italica, Camer.
Hoc candidius & majus priore: Matthiolo tamē albū minus est & quod cinereo colore, orbe paulo majore est.
III. Frisoles & Palaros peculiare herbarum genus nuncupant, quas eo ferè loco habēt quo nos Pisa, Lentes & Fabas: Joseph. Acosta l.4. c.19.

SECTIO QUARTA.

De Leguminibus Capreolis carentibus.

OROBUS *sive* ERVUM; CICER; LU*pinus; Fœnumgræcum.*

OROBUS sive ERVUM.

OΡοβ@ *Gracis, Ervum Latinis: Græcorum vocem quidam deducunt ἀπὸ τῷ ἐρέπτεσθαι ὑπὸ τῶν βοῶν, quòd boves eo vescantur & saginentur. Dioscor. dī l.2. c.131. frutex est exiguus, folio angusto, tenuis, in siliquis parva gerens semina: & ut Theophrastus 9. hist.22. fructu rotundo modo piperis. Plinius l.18. c.15. Ervum vocat & cum Vicia conjunxit.*

Genera duo, sativum & sylvestre: illud duum generum, candidum & rufum: Galenus tertium addit, nempe pallidum, inter priora medium: est & quartum Creticum, quod semine minore est.

I. Orobus siliquis articulatis semine majore.
Orobus sive Ervum, Matth. Ges. hor. Ang. Cord. in Dioscor. Lugd.
Cicer sativum, Dodo. gal.
Ervum, Ges. hor. Guil. (sive Mochus) Cast. Tab. verum, Camer.
Mochus sive Cicer sativum, Dodon.
Orobus receptus herbariorum, Ad. Lob. Ger.
Flores subpurpurascentes, aliquando candicātes.
II. Orobus semine minore.
Orobus Creticus, Matth. Lugd.
III. Orobus semine obtuso triangulo.
Cicer orobæum Theophrasti, Ad. Lob. Lugd.
Semen est Orobo duplo majore, albido, pallente aut subfulvo, & ab Orobo nigredine potissimum distans.

CICER

CICER.

CICERIS qui ἐρέβινθος Græcis, genera duo Dioscoridi l.2.c.126. sativum & sylvestre: sativi genus alterum κριὸς (arietinum reddunt, quia κριὸς arietem significat) appellatur Theophrasto 8.hist.5. Cicer & magnitudine & sapore, & colore, & forma plerasque differentias ostendit, οἷον κριοὶ ὀροβιαῖοι, καὶ οἱ ἀνὰ μέσον: ἔτι πᾶσι δὲ τὰ λευκὰ γλυκύτερα: h. e. veluti Arietinum, Orobaeum sive ervinum, & inter hæc medium: præter hæc omnia sunt alba dulcissima. Galeno 6.simpl. duplex, Arietinum & Orobaeum. Plinio l.18.c.12. est arietinum, quod album est & nigrum (in arietino candidum esse Dalechampius in Plinium, negat) est columbinum, quod & venereum dicitur, & est candidum: est & dulcissimum quod Ervo simillimum est. At Matthiolo, est Columbinum, quod candidum: est Venereum, quod rubrum: est Arietinum, quod nigrum & cæteris majus est. Anguillaræ tres sunt species, albi, rufi, arietini: albi duplices sunt arietini & ervini: arietini capiti arietino similes, ervini leves ervi semini similes: ex Galeno 9. de compos. medic. secundum loca. Rubei similiter duplices, arietini & ervini. Nigri simplices sunt solo colore ab aliis differentes.

I. Cicer sativum.
Cicer, Brunf. Matth. (cui & domesticum) Tur. Cord. in Diosc. Lac. Cæs. Cast. Tab.
Ciceris altera species, Trago.
Cicer nigrum, Fuch. seu arietinum, Cord. hist.
Cicer arietinum, Dod. ut:
Cicer rubrum & album, Lonic.
Cicer sativum, Lugd. Ger. sive arietinum, Gesn. hor. Ad. Lob.
Flores candidi, aut ex purpura rubescentes: semina alba, vel ex candido pallescentia: purpurea vel rubra, ruffave: nigra vel ex saturo rubente purpura nigra.
II. Cicer exoticum.
Cicer Nigritarum, Clus. exot. l.3.c.16.
Semen vel album, vel nigrum, vel rubens, vel ex albo & rubro varie distinctum.

Cicer sylvestre.

I. Cicer sylvestre, foliis oblõgis hispidis majus.
Cicer sylvestre, Matth. Ang. Dod. gal. Lugd. Cast. Cam. Ger.
Cicer syl. herbariorum, Ad. Lob.
Cicer syl. primum, Dod. Lugd. Tab.
Cicer syl. majus, Thal. qui & medium habet.
Semen parvum flavescens: at in hist. Lugdun. parvum nigrum compressum.
II. Cicer foliis oblongis hispidis minus.
Cicer syl. minus, Thal.
III. Ciceri syl. minoris affinis si non idem. an Glaux, Anguill.
Glaux, Clus. hisp. Lob. Lug. Tab. Dioscoridis, Ger.
Glaux Hispanica, Clus. hist.
Anthyllis altera lutei similis, Dodon.
Illius flores lutei, hujus purpurascentes vel cærulei.
IV. Cicer montanum lanuginosum erectum.
V. Cicer montanum ἄκαυλον: utrumque in Prodromo describitur.
VI. Cicer syl. latifolium triphyllon.
Cicer sylvestre, Ges. hor. Penæ, Lugd. latifolium, Ger.
Cicer syl. alterum, Dod. Tab. Lugd.
Cicer syl. verius, Ad. Lob.
Et Ciceris sylvestris tertii ramosi meminit Dodonæus, quod cum priore si non idem, certè ab eo parùm differt.

LUPINUS.

LUPINUS θέρμος Dioscoridi l.2.c.132. Theophrasto pluribus in locis & Græcis cæteris. Lupinorum appellatio non aliunde ducta videtur, quàm quod sicut lupus terram appetit, & in fame terra vescitur: ita Lupinus tellurem, ut Plinius l.18. c.14. ait, adeo amat, ut quamvis frutectoso solo conjectum, inter folia vepresq; ad terram tamen radice perveniat. Vel ita dictus videri potest, velut lupis expositus & relictus, ex eo quod (ut idem Plinius) impunè jaceat, vel derelictus, si non protinus imbres secuti obruant, ab omnibus animalibus amaritudine sua tutus.
Genera duo Dioscoridi, Galeno & Plinio: sativus & sylvestris.

I. Lupinus sativus flore albo.
Lupinus, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Lac. Cord. in Diosc. Lon. Cæs. Tab. communis, Ges. hort.
Lupinus albus, Fuchs. Tur. Camer. albo flore, Clus. histor. vulgaris, Eystett.
Lupinus sativus, Ang. Dod. ut: Cord. hist. Ad. Lob. (cui & Faba ficulnea Germanis à folio) Cast. Lugd. Ger.

II. Lupinus ſyl. flore cæruleo.
Lupinus ſyl. Matth. Ang. Dod. ut: Lugd.
Lupinus ſyl. ſegetum flore purpureo, Ad. Lob.
Lupinum flore cæruleo, Cluſ. hiſt. Ger. ſylveſtris flore cæruleo, Geſ. hort. Cam.
Lupinus ſyl. floſculis è cæruleo purpureis, Cam. epit.
Lupinus minor, Tab.
Lupinus ſyl. anguſtifolius fl. cæruleo, Eyſt.

Flos ex purpura cæruleus, aut ſubrubens, vel roſeo colore ruffeſcens.

III. Lupinus ſylveſtris flore luteo.
Lupinus ſyl. luteus, Dod. gal. odoratus, Eyſt.
Lupinus Hiſpanicus flore luteo, Geſ. hor.
Lupinus flore luteo, Lob. Cam. in Matth. Ger.
Lupinus luteus, Tab. Cam.
Lupinus flavo flore, Cluſ. hiſt.

IV. Lupinus peregrinus major vel villoſus cæruleus major, in Prodromo deſcribitur.

Lupini Indici, etiam Cretici nomine accepimus.
an Lupinus albus maximus, cujus flos antequam aperiatur ſubcæruleus, intus verò albus, Cam.
an Lupini genus quartum, Cluſ. hiſt.
Lupinus ſativus major, & Lupinus Æthiopicus quorundam, Eyſt.

Huc referatur
Lupinus exoticus fl. albo, colore floris tantùm ab illo varians, Eyſt.

V. Lupinus peregrinus pentaphyllos.
Lupinus Arabicus ſive pentaphyllon peregrinũ, Ponæ ital.

VI. Lupinus peregrinus minor ſive anguſtiſſimo folio.

Lupini Africani nomine accepimus, & ſub Lupino minimo in Prodromo deſcripſimus.

FOENUMGRÆCUM.

FOENUMGRAECUM, τῆλις Dioſcoridi l.2.c.124. Theoph.3.hiſt.17. cui & βούκερως 8.hiſt.8. κεράτιτις & αἰγόκερως Græcis, quarum appellationum major pars à ſiliquarum ſimilitudine deſumpta eſt, quæ corniculis ſimiles ſunt: ut ceratis, à cornu: ægoceros, à caprini, bouceros à bubuli cornu ſimilitudine: quare Columella l.2.c.11. ſimpliciter ſiliquam, Varro Siliculam, Plinius l.18.c.16. Siliciam & l.25.c.ult. Fœnugræcum vocavit.

Genera: unius veteres meminere, recentiores ſativum & ſylveſtre faciunt.

I. Fœnumgræcum ſativum.
Fœnumgræcum, Trag. Matth. Lac. Tur. Lon. Ad. Lob. Dod. Caſt. Cæſ. Cam. Alpin.
Fœnumgræcum ſativum, Ang. Lugd.
Fœnogræcum, Dod. gal. Fuch. Cord. in Dioſc. & hiſtor.
Siliqua vel Fœnogræcum ex quo farinam, item vinum mulſi ſapore conficiunt: par.7. Ind. occid. c.8. & 11.

II. Fœnumgræcum ſylveſtre.
an Fœnumgræcum alterum quod ſpontè naſcitur, Ang.
Fœnumgræcum ſyl. Dalechampii, Lug.

III. Fœnumgræcum ſylv. alterum polyceration.
Fœnumgræcum ſylveſtre, Lob. Cam.
Fœnumgræcum ſyl. alterum, Dod. Lugd.
Hedyſarum minimum, Lugd.

SECTIO QUINTA.

HEDYSARUM ſive SECURIDACA; FERRUM EQUINUM; Polygala; Ornithopodium; & Tribulus terreſtris.

HEDYSARUM ſive SECURIDACA.

Ἡδύσαρον & πελεκῖνον Græci vocant, quam Latini Securidacam (vel ut Turnebus legendum cenſet Securiclatam) à ſeminis figura, πέλεκυς enim ſecurim ſignificat: Sic enim Dioſcorides l.3.c.146. Hedyſarum quod unguentarii Pelecinum, ſemen rufum in ſiliquis corniculorum modo aduncis, quòd ancipitem ſecurim æmulatur, unde nomen accepit. Apud Theophraſtum 8.hiſt.10. Gaza Securinam (ſecuri ſimilem) reddidit: & Plinius l.18.c.17. Securidaca, quam Græci à ſimilitudine Pelecinum vocant.

Genera: Dioſcorides unius meminit: at recentioribus aliquot differentiæ ſunt.

I. Securidaca lutea major.
Securidaca major, Matth. Caſt.
Securidaca, Anguil. Cæſ. vera, Cluſ. hiſt.
Securidaca ſecunda, Dodon. gal.

Pelecinus, Gesn. hort.
Hedysarum, Gesn. hor. Lac. Lon. sive Securidaca major, Ad. Lob.
Hedysarum majus, Lugd. (qui sub 1. & 3. Dodonęi quoque exhibet) Cam.
Hedysarum 1. Dodon. legitimum, Clus. pan.
Floribus est luteis: Matthiolo flores dilutè purpurascunt.

II. Securidaca lutea minor corniculis recurvis.
Securidaca minor, Matth. Ad. Lob. Cast. Cam.
Hedysarum alterum, Dod. Lugd.
Hedysarum minus, Lugd.
Securidacæ similis quędam, Cæsalp.
Astragalus Monspeliacus, Clus. hisp. & hist. icon.

III. Securidaca siliquis planis utrinque dentatis.
Securidaca peregrina, Clus. hist.
Scolopendria leguminosa, Cortuso.

IV. Securidaca dumetorum major flore vario siliquis articulatis.
Melilotus quinta, Trag.
Vogelwicken / Lonicer.
Ornithopodium 2. vel quoddam majus, Dod.
Securidaca altera, vel alterius prima species, Clus. pan. & hist.
Hedysarum purpureum, Taber.
Loto enneaphyllo non dissimilis, Lugd.
Hedysarum scorpiuron, Camer.
Securidacæ alterum genus, Cæs.
Hedysarum majus, Ger.
Variat flore: aliquando floris folia superiora dilutè rubent, laterum alæ niveæ sunt, rostrum purpureum: aliquando totus candidus est, vel exalbescit, vel intensius purpurascit.

V. Securidaca dumetorum minor pallidè cærulea.
Securidacæ secundæ altera species, Clus. pan. & histor.
Securidaca Dioscoridis Penæi, Eidem.

FERRUM EQUINUM.

A Siliquarum figura, planta hæc Solea vel Ferrum equinum nominatur: aliquibus verò ab effectu, quòd equi qui diu plantam hanc virentem calcaverint, ferreis soleis exuantur. Sunt qui ad Securidacam, alii ad Lunariam, alii ad Medicam referant.

I. Ferrum equinum siliqua singulari.
Ferrum equinum, Matth. (cui & Securidaca montana) Ges. hor. Lob. Ger.
Medicæ species, Ges. hort.
Sferro cavallo, Ad. Cæs. Camer.
Lunaria minor, Castor.
Solea equinea, Lugd. cum duplici figura.
Hedysarum sive ferrum equinum, Tab.
Ferrum equinum vulgare ἱππικέρατον, Colum.

II. Ferrum equinum siliqua multiplici.
Ferrum equinum alterum πολυκέρατον, Colum.

III. Ferrum equinum Germanicum, siliquis in summitate.
Sferra cavallo syl. Germanicum, Camer.
Hedysarum minus, Tab.
Hedysarum glyzyrrhizata, Ger.
Ferrum equinum capitatum sive comosum, Col.

IV. Ferrum equinum Gallicum, siliquis in summitate.
Lotus enneaphyllos, Lugd.
Hoc priore per omnia minus est, siliquis est paucioribus & minoribus.

V. Ferro equino Gallico affinis.
Astragalo persimilis palmaria pusilla planta, Ad. Lob.
Floribus est luteis, aliquando albis.

POLYGALA.

Πολύγαλον Dioscorides l. 4. c. 142. frutex brevis, palmum altus, foliis lenticulæ, gustu subacerbus: potus lactis abundantiam facere creditur. Et Plinio l. 27. c. 12. Polygala, &c.

I. Polygala major Massiliotica.
Polygala, Matth. Lugd. Tab.
Astragaloides herbariorum, Lob.
Astragalus fortè Matthioli, vel jam demum Polygala ejusdem, Eidem.
Polygala Valentina 2. Clus. hisp. & histor. qui & 3. addit.

II. Polygala altera.
Polygala Valentina prima, Clus. hisp. & hist. Lug. Taber.
Coronilla sive Colutea minima, Lob.
Colutea sive Polygala Valentina, Ger.
an Polygala, Anguil.

ORNITHOPODIUM.

Ornithopodium id est avis pes à similitudine, quam siliqua aduncæ cum pedibus parvæ aviculæ habent, dicitur: quod veteribus incognitum, nisi forte ad Polygalon Dioscoridis lib. 4.c.142. referatur.

I. Ornithopodium majus.
Ornithopodium, Dod. ut: Gesf. hor. Ad. Lob. Lug. minus, Cam.
Polygala, Gesf. hort.
II. Ornithopodium minus.
Ornithopodium perpusillum, Ad. Lob. Lugd.
III. Ornithopodium radice tuberculis nodosa.
Ornithopodium tuberosum Dalechampii, Lug.
IV. Ornithopodio affinis hirsuta Scorpioides.
Scorpioides leguminosa, Ad. Lob. Lugd.
V. Ornithopodio affinis hirsuta, fructu stellato.
Arturo, Cortuso.
Stella leguminosa, Lob. Lugd. Cast. Tab.
Vicia sesamacea Apula, Colum.

TRIBULUS.

Τρίβολος tribulus Latinis dicitur, quod siliqua plantaq; muricata sit: & ut Theophrastus 6. hist. 5. Tribulo peculiare est quod integumentum fructus aculeatum gignit.

Genera duo sunt Dioscoridi l.4.c.15. alterum terrestre, alterum aquis familiare: terrestris Theophrasto genera duo, unum folium ciceris habet, nullis spinis aculeatum, alterum foliis est spinosis. At Plinio l.22.c.10. Tribuli unum genus in hortis, alterum in fluminibus: & l.21.c.16. Tribulo uni cicerculæ folia, alteri aculeata.

Tribulus terrestris Ciceris folio fructu aculeato.
Tribulus terrestris, Matth. Cord. in Dioscor. Gesf. hort. Lac. Tur. Dod. Ad. Clus. hisp. & histor. Lob. Cæs. Lugd. Cast. Cam.
Tribulus Theophrasti, Ang.

SECTIO SEXTA.

ONOBRYCHIS; ASTRAGALUS; OROBUS SYLVATICUS; GALEGA; GLYZYRRHIZA.

ONOBRYCHIS.

Ὀνοβρυχὶς ab asini ruditu nomen obtinuit: Latinis similiter Onobrychis dicitur. Dioscorides l.3.c.152. & Plinius l.24.c.16. folia lentis paulo longiora, caulem dodrantalem, florem puniceum, radicem parvam tribuunt. Ad Onobrychidis classem subsequentes plantas, tanquam illi quodammodo affines, authores referunt.

I. Onobrychis foliis Viciæ fructu echinato major.
Viciæ syl. alterius secunda species, Dod. gal.
Onobrychis, Lac. Dod. Clus. pan. & histor. Thal. Tab. Ger.
Glaux vel Onobrychis, Gesf. hor.
Polygalon Rhæticum, Gesf. hor. app.
Caput gallinaceum Belgarum, Ad. Lob.
Lupinus syl. rusticis, Cæs.
Polygala multorum, Lugd.
Onobrychis Dodonæi fl. rubro, Eyst.
Flores communiter dilutè rubent, aliquando eleganter rubent: reperiuntur & albi coloris.
II. Onobrychis fructu echinato minor: sub Capite gallinaceo minore in Prodromo describitur.
III. Onobrychis semine clypeato aspero major.
Onobrychis altera, Dodon.
Hedysarum alterum clypeatum, Lob. Lugd.
Securidaca clypeata, Camer.
Hedysarum clypeatum flore suaviter rubente, Eystett.
IV. Onobrychis semine clypeato aspero minor: in Prodromo sub 1. describitur.
V. Onobrychis semine clypeato lævi: sub in Prodromo exhibetur.
VI. Onobrychis incana foliis longioribus vel 3. in Prodromo.
VII. Onobrychis incana foliis rotundis.
Onobrychis quorundam, Clus. hisp.
IIX. Onobrychis spicata flore purpureo.
Onobrychis prima, Clus. pan. & hist. Tab.
IX. Onobrychis spicata floribus pallidis, nigris radiis notatis.

Onobry-

Onobrychis 5. Cluſ.pan.& hiſt.Tab.Ger.

X. Onobrychis floribus Viciæ dilutè cęruleis.
Onobrychis 2.Cluſ.pan.& hiſt.Tab.Ger.

Flores dilutè cærulei, vel ex cæruleo purpuraſcentes.

XI. Onobrychis floribus Viciæ majoribus cæruleo purpuraſcentibus: vel foliis Tragacāthæ.
Onobrychis quarta,Cluſ.pan.& hiſt.Tab.
Onobrychis montana 4.Ger.

XII. Onobrychis tragacanthæ foliis floribus in globum congeſtis.
Onobrychis quinta,Cluſ.pan. & hiſt.

XIII. Onobrychis montana ſiliquis oblongis nigris Viciæ ſimilibus.
Onobrychis,Cæſalp.

Duplex eſt, altera anguſtioribus foliis flore rubente coralli modo: altera latioribus flore purpureo: utraque ſiliquis nigris longis.

ASTRAGALUS.

Ἀστράγαλος Latinè etiam Aſtragalus Dioſcoridi l.4.c.57. frutex parvus eſt, & foliis & ramis Ciceri ſimilibus, flores purpurei parvi: radix rotunda raphani modo grandis &c. Plinio l.26.c.8. Aſtragalus folia habet longa, inciſuris multis obliquis circa radicem: caules tres aut quatuor foliorum plenos, florem hyacinthi: radices villoſas, implicatas, rubras, præduras.

I. Aſtragalus Syriacus hirſutus.
Aſtragalus Syriacus,Lob.Lugd.Tab.Ger.
an Aſtragalus,Ang.Cæſalp.
an Aſtragalus Dioſcoridis, vulgo Chriſtianæ radix,Rauwol.& Lugd.

Flos cæruleo purpureus, Ang. flores magni & rubri, Lob. flos ſanguineus, ſiliquæ corniculis ſimiles rubentes,Cæſalp. flos purpureo, fuſco & cęruleo diſtinguitur, folliculi coluteæ modo flatu diſtenti ſemen continent,Rauwolf.

II. Aſtragalus Bœticus lanuginoſus radice ampliſsima.
Aſtragalus forte primus,Cluſ.hiſp.Lugd.
Aſtragalus Luſitanicus Cluſii,Lob.Tab.Ger.
Aſtragalus Bœticus,Cluſ.hiſt.& cur.poſt.
Phaſeolus peregrinus Belli,Cluſ.cur.poſt.
Phaſioli novum genus,Belli in epiſt.5.ad Cluſ.
an Apocynum Amati Luſitani.

III. Aſtragalus alpinus Helveticus.
Aſtragalus alpinus & 2.Cluſ.hiſp.& hiſt.
Polygala, Camer.epit.
Cicer aſtragaloides Ponæ.

IV. Aſtragalus alpinus magno flore.
Anthyllis claviculata,Lugd.

Flos in noſtra eſt ex cæruleo purpuraſcens: at Lugd.hiſt.ſuæ flores luteos aſcribit.

V. Aſtragalus villoſus floribus globoſis.
Aſtragalus purpureus,Lugd.
Aſtragalus 3.Cluſ.hiſp.& hiſt.
Huic affinis ſi non idem
Aſtragalus Monſpelienſium,Cluſ.hiſp.& hiſt.

VI. Aſtragalus ſylvaticus foliis oblongis glabris.
Aſtragalus,Cord.in Dioſc.& hiſt.
Aſtragalus ſylvaticus,Thal.
Cicer montanum,Cordi ſchol.& Cam.ad Thal.

VII. Aſtragalum Matthiolus in editione ſecunda propoſuit, in ultimis verò retractavit: eandem figuram Lacuna,Lonic. & Lug. propoſuere: an forte ejuſdem Pſeudoapios.

OROBUS SYLVATICUS.

I. Orobus alpinus latifolius in Prod.deſcriptus.

II. Orobus ſylvaticus purpureus vernus.
Phaſeolus ſylvarum,Lugd.
Orobus pannonicus primus, Cluſ. pan. & hiſtor.
Pannonicus,Eyſt.
Orobus ſylveſtris vernus,Thal.
Aſtragalus,Colum.
Arachus latifolius alter,Dod.belg.

Flos coloris purpurei elegantiſsimi: at ubi evaneſcere incipit,coloris cærulei eſt.

III. Orobus ſylvaticus pallido flore.
Arachus latifolius,Dodon.
Galega montana,Lugd.
Orobus pannonicus 4.Cluſ.pan.& hiſt.

IV. Orobus latifolius parvo flore purpureo.
Orobus Venetus,Cluſ.pan.& hiſt.

Duplex eſt alteri folia dilutè virentia,flores purpurei: alteri folia ex viridi palleſcentia,flores prorſus albi,utriuſque ſemen albicantis coloris oblongiuſculum.

V. Orobus ſylveſtris anguſtifolius aſphodeli radice.
Orobus pannonicus 3.Cluſ.pan.& hiſt.

Semen nigrum interdum maculoſum.

VI. Oro-

VI. Orobus sylvaticus Viciæ foliis.
Astragaloides, Dod. altera herbariorum, Lob.
Orobus pannonicus 2. Clus. pan. & hist.
an Lupinus sylvestris, Cæs.
Flos purpurascens, qui vetustate in cæruleum commutatur.

GALEGA.

Galega ab herbariis cur dicatur ignoramus: à quibusdam tamen Rutæ nomen inditum, ab effectu & viribus non verò odore. Quidam Onobrychin, alii Glaucem, nonnulli Polemonium, alii Polygalam veterum esse judicant, quibus Dioscoridis descriptiones contradicunt.

I. Galega vulgaris.
Galega sive Ruta capraria, Matth. Ges. hort. Lac. Cast. Cam.
Ruta capraria, Ges. hor. Tab.
Galega quibusdam fœnumgræcum syl. Dodon. gallic.
Galega, Ad. Lob. Dod. Lon. Lugd. Ger. vulgaris, Clus. pan.
Onobrychis & herba gallica, Fracastorio.
Caprago vulgo, Cæsalp.
Galega fl. cinereo, fl. albo, Eyst.
Floribus est cæruleis, ex cæruleo purpureis: penitus candicantibus.

II. Galega Ægyptiaca siliquis articulatis.
Seban sive Sesban Indicum, Cam.
Sesban, Alpin. & Clus. ad Garz. cujus semen Anil nomine ex Alexandria accepit.
Seysban, Honor. Belli ep. 4. ad Clus.

III. Galegæ affinis Sophera dicta.
Hoxocoquomaclit, Cam. Clus. cur. post.
Sophera Galegæ proxima, Alpin.
Sofera Lentisci foliis, Honor. Belli epist. 4. ad Clus.
Honorio Belli videtur, suam plurimũ ab ipsius Alpini differre, quod ex descriptione & icone colligere sit: equidem Alpini figura vitiosa, duplici potissimum nomine: primum quod in costæ extremitate malè posuerit folium quod imparitatem facit: dein quod siliquas dependentes pinxerit, cum omnes oblongæ cylindraceæ sursum spectent. Non tamen differentes facio, cum & ab Honorio Belli integram plantam ex Creta, & à Prospero Alpino semina (unde plantæ enatæ) acceperim, in utraque solam differentiam in foliis notavi, quæ in Ægyptiaca acutiora & atrovirétia sunt. Sic & ex horto Camerarii ramum habeo, in quo peculiare observavi, quod in illius alarum cavis, qua parte costarum latior extremitas caulem amplectitur, verrucæ parvæ rubentes innatæ, quæ æstu intensissimo liquorem candidum pellucidum exudant, ut etiam Camerarius in suo horto admonet.

GLYCYRRHIZA.

Γλυκύῤῥιζα id est radix dulcis, à Latinis Glyzyrrhiza & Dulcis radix, & à Seplasiariis barbaro nomine Liquiritia appellatur. Dioscoridi lib. 3. cap. 7. frutex est exiguus, ramis binum cubitorum, circa quos folia Lentisci densa, pinguia, tactuq; glutinosa: flos est hyacinthi: fructus pilularum Platani magnitudinis, asperior, qui siliquas habet lentium modo ruffas & parvas: radices longæ, buxei coloris, subacerbæ & dulces: ex quibus succus Lycii modo conficitur. Plinio lib. 22. c. 11. Glyzyrrhiza, qui eadem scribit quæ Dioscorides, eo excepto quod folia echinata tribuat, π[illegible]χῖνον, id est, lentisco echinum legens. Theophrasto 9. hist. 13. γλυκεῖα καὶ σκυθικὴ ῥίζα, dulcis & Scythica radix, quam aliqui ἄδιψον vocitent.

I. Glyzyrrhiza capite echinato.
Glyzyrrhiza, Matth. Dodon. gal. Lac. Cast. altera, Anguil.
Glyzyrrhiza Italica, Ges. hor. vera Dioscor. Dod.
Glyzyrrhiza echinata Dioscoridis, Ad. Lob. Lug. (qui & Matthioli & Dodon. figuram habet) Tab. qui similiter duas figuras sub vulgari & echinata proposuit, Ger.

II. Glyzyrrhiza siliquosa vel Germanica.
Liquiritia, Brunf.
Dulcis radix, Trag. Tur. Ges. hor.
Glyzyrrhiza, Fuch. Cord. in Diosc. & hist. Ges. hor. Cam.
Glyzyrrhiza Germanica, Dod. gal.
Glyzyrrhiza Dioscoridis, Anguil.
Glyzyrrhiza altera, Matt. vulgaris, Dod. Cam.
Glyzyrrhiza lævis, Lac. non echinata, Lugd.
Glyzyrrhiza siliquosa, Ad. Lob.

III. Glyzyrrhiza sylvestris floribus luteopallescentibus.

Forma

Fœnugræcum sylvestre, Trag. Clus. pan. primum, Dodon.
Polygalon, Cord. in Diosc. & hist. Thal.
Glyzyrrhiza sylvestris, Ges. hor. Lugd. Cam.
Glaux, Tur. vulgaris, Ad. Lob. Clus. hist.
IV. Glyzyrrhiza sylvestris altera floribus puniceis, foliis Arachi.
Glauca, vel Glaux, quædam leguminosa herbariorum, Adverſ.
Flores communiter ex pallido flavent, rarius puniçant.
Glyzyrrhiza sylvestris, Thal. alia, Cam.
V. Glyzyrrhiza sylvestris primæ similis: hæc sub Glauce leguminosa in Prodromo describitur, cujus semen Araci Bœtici nomine accepimus.

LIBER DECIMUS.
SECTIO PRIMA.
DE PLANTIS CAPILLARIBUS.

PHYLLITIS; HEMIONITIS; OPHIOGLOSSUM; ASPLENIUM sive CETERACH; LUNARIA MINOR; ADIANTHUM sive Capillus Veneris; Trichomanes sive Polytrichum; Ruta muraria sive Salvia vitæ; Polytrichum aureum; & Ros Solis.

PHYLLITIS.

Quæ Græcis φυλλῖτις, quasi foliosam dicas, cum nihil nisi foliosus cespes appareat, Latini quoq; Græcum asservaverunt nomen: officinis Lingua cervina. Dioscoridi lib. 3. c. 121. folia fert rumici similia, sed oblongiora maguq; virentia, sena septenáve, recta, quæ parte anteriore levia, posteriore tenues quasi vermiculos annexos ostendunt, neq; caulem neq; semen, neq; florem profert. Theophrasto fortè l. 9. c. 19. σκολοπένδριον, Gaza Linguā cervinā vertit.

I. Lingua cervina officinarum.
Scolopendrium, Brunf.
Scolopendria vulgaris, Trag.
Phyllitis, Matth. Dod. ut: Ang. Lac. Tur. Cord. ut: Ges. hor. Ad. Lob. Thal.
Phyllitis vulgaris, Cam. Clus. hist.
Hemionitis, Leon. Manar. Ruel. Fuch.
Lingua cervina, Ericio Cord. Lonic. Cæs.
Phyllitis sive lingua cervina, Tab. emacul.
Est & latifolia & angustifolia: sæpe etiam in fontibus exigua reperitur.
II. Lingua cervina multifido folio.
Phyllitis laciniata, Dodon. Clus. hisp. & histor. Lugd.
Phyllitis foliis laciniatis, Tab.
Phyllitis multifido folio, Lob. multifida, Ger.
Phyllitis, Cast. ap. mucronata, Cam.
Duobus, tribus, etiam pluribus mucronibus in summo folii donatur: aliquando folia ad utrumque latus inæqualiter discissa sunt.

HEMIONITIS.

Ἡμιονῖτις seu σπλήνιον Græcis, Latinis similiter, quasi Mulariam dicas & Splenium, nominatur, quòd ejus folia sicut & Phyllitidis, Medicorum splenia, nimirum oblongas plagulas forma imitentur: quid si potius ab eorum usu, quòd spleni medeantur, siquidem ex aceto pota lienem absumant, Dioscoride authore l. 3. c. 152. cui, folium emittit simile dracunculi curvata in cornua lunæ modo sinuatum: radices habet multas easq; tenues: sed neque caulem, neque semen, neque florem profert. ἡμιόνιον Theophrasto l. 9. c. 19. Mulam Gaza vertit, quam folio Linguæ cervinæ constare & radice numerosa & tenui esse, asserit.

I. Hemionitis vulgaris.
Hemionitis, Matthiol. Dodon. ut: Ang. Ges. hort. Lac. Lon. Cæs. Lugd.
Hemionitis vera, Clus. hist.

Hemionitis sive sterilis, Lob.

II. Hemionitis minùs vulgaris.
Hemionitis peregrina, Dod. Clus. hisp. & histor. Lugd.
Hemionitis, Cast. altera peregrina, Lob.

III. Hemionitis minor.
Hemionitis sive sterilis, Ad. Lob.
Hemionitis minor, Penæ, Lugd.

IV. Hemionitis multifida.
Hemionitis altera Dalechampii, Lugd.
Lingua cervina ramosa, Colum.
Agleofotis seu Marmorite, seu Phyllitidis aut Scolopendriæ nomine, à Cortuso accepimus.

Et hujus quemadmodum & præcedentis folia, parte aversa, sub flavo pulvisculo non conteguntur, qui in aliis id genus plantis cernitur.

OPHIOGLOSSUM.

Quam recentiores Ὀφιόγλωσσον Græci vocant, Latine Lingua serpentis dicitur: quam alii veteribus indictam, quidam Ceratiam Plinii l. 26. c. 8. esse volunt unico tantum folio assurgentem, radice nodosa & magna: quidam linguam Plinii l. 24. c. 19. quam circa fontes nasci, solum scribit: sive Lingulacam l. 25. c. 11. quæ circa fontes nascatur, censent: quidam inter Dracunculi species referunt.

I. Ophioglossum vulgatum.
Serpentaria secunda, Brunf.
Ophioglossum, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Gesn. hor. Lon. Thal. Lugd. Cast. Cam. Tab. Eyst.
Ophioglossum sive Eneaphyllum, Ad. Lob.
Unifolium, Amato.
Lingula vulneraria, Cord. hist. Cam.
Lancea Christi, vel Luciola, Ges. hor.
Lingua serpentina, Cæs. Cast.

Variat aliquando folio est sinuato: ligula communiter simplex est, aliquando duplex, & etiam triplex, quemadmodũ Camerarius in epit. Matth. pingit: est & abortivum à Lobelio pictum, quas differentias, una figura in nostro Matthiolo emaculato exhibuimus.

II. Ophioglossum angulosa folio.

III. Ophioglossum minus subrotundo folio: utrumque in Prodromo describitur.

ASPLENIUM sive SCOLOPENDRIA

Ἄσπληνον & σπλήνιον quod splenem juvet: aliis ἡμιόνιον & σκολοπένδριον à foliorum forma: sic enim Dioscorides lib. 3. cap. 151. foliis est Scolopendræ animali similibus, pluribus ab una radice in ambitum sparsis: nec caulem, nec florem, nec semen habet: folia polypodii modo incisa, subtus flavescentia hirsutaq́, supernè vero viridia. Plinio l. 27. c. 6. Asplenum sunt qui Hemionion vocant, &c. Alex. Trallianus, Scolopendrion ab Aspleno in variis medicamentis separat.

Ceterach officinarum.
Scolopendria, Ang. vera, Trag. Tab. emac.
Cetarach, Eric. Cord. Cæs.
Scolopendrium, Cord. hist. verum, Lon.
Asplenium, Matth. Dod. gal. Ges. hor. Lac. Tur. Ad. Cast. Lugd. Cam.
Asplenium, Cord. in Diosc. Dod. Lob.

LUNARIA.

Lunaria recentioribus dicta à foliis lunæ crescentis modo falcatis. An veteribus cognita, ambigitur: aliqui Cration Plinii censent: quidam Tragium secundum Dioscoridis l. 4. c. 50. quod in montibus folio Scolopendrii, radice tenui & candida nasci scribit: nonnullis ἡμιονῖτιν ἐλάττω & σεληνίτην, quia aliqui Hemionitidem Lunariam majorem, hanc verò minorem & botryitem à plurimis racemulis utrinq́ thyrsulo hærentibus & foliorum numerum æquantibus: Epipactis quibusdam. An ἐπιμήδιον quod Dioscoridi l. 4. c. 19. caule est non magno, hederæ foliis, denis aut duodenis, neque semen neq́ flores proferens: radicibus tenuibus nigris, gravi odore, gustu fatuo. Idem Plinius l. 27. c. 9. sub Epimedio quod fortè Theophrasti 7. hist. 8. Epimetrum.

I. Lunaria racemosa minor vel vulgaris.
Lunaria minor, Matth. Fuch. Dod. gal. Ges. hort. Lon. Lugd. Cæs. Ger.
Lunaria, Trag. Dod. racemosa, Ad. Lob.
Lunaria petræa, Taura pastoribus, quod vaccæ hac degustata taurum requirant, Ges. de Lunar.
Lunaria botryitis, Thal. Cam. Col. Eystett.
Lunaria major, Cast.
Lunaria botryitis minor, Clus. hist.
Lunaria vulgaris minor, Clus. histor. ap. alt. ad lib. 5.
Ruta lunaria vel jecoraria, Tab.

Epime-

Epimedium Dioscoridis, Colum.
Foliis est denis, duodenis: novemdecim in Baldo notavimus: quare putant aliqui totidem folia habere, quot luna dies, unde nomen habeat.
II. Lunaria racemosa ramosa major.
Lunariç rarior species, Cam.ep.
Lunaria minor ramosa Camerarii, Clus.hist.& in ap.alt.ad lib.5.

III. Lunaria racemosa multifido folio.
Lunaria ramosa Silesiaca, Cam.
Lunaria botryitis πολύφυλλον, Thal.
Lunaria minor ramosa, Clus.pan.& hist.
IV. Lunaria minor rutaceo folio.
Lunaria botryitis πολύφυλλον, Junger. in cat. Altorff.
V. Lunaria Magorum Arabum, Lob.quid?

ADIANTUM sive CAPILLUS VENERIS officinarum.

Ἀδίαντον & πολύτριχον Dioscoridi l.4.c.136. ἀδίαντον Theophrasto 7.hist.13. dicitur, quod ὁ διαίνεται, quod in aquis non madescat, nec quicquam humoris adhæsisse constet: velut Nicander in Theriacis, quòd imbris è cœlo descendentis stillicidia, foliis ejus non insideant. Πολύτριχον autem quasi multicomam, quòd capillos multos ac densos faciat, eorumq; defluvia expleat. Callitrichon verò Apulejo, quasi pulchricomum, quod capillos tingat, pulchrioresq; reddat. Nec alia ratione Capillus Veneris hac herba dicta est, quàm à speciosis reddendis capillis, nec alio nomine Veneris vox adjecta est, quàm quòd hac pulcherrima pingatur. Plinio l.22 c.21. Adiantum quidam Callitrichon, alii Polytrichon vocant, utrumq; ab effectu, tingit enim capillum &c. crispum densumq; facit & defluere prohibet. Latinis Cincinalis, terræ capillus, supercilium terræ, crinita. Dioscoridi folia gerit pusilla coriandri similia, in extremo incisuris divisa: virgulas è quibus ea prodeunt, nigro colore nitentes. prætenues, palmum altas, neq; caulem, neq; florem, neq; semen profert: radix supervacua est.

Genera duo sunt, candidum atq; nigrum, Theophrasto l.c. Plinio l.c. duo, candidius & nigrum breviusq;: id quod majus est Polytrichon: aliud Trichomanes vocant, utriq; ramuli nigro colore nitent, foliis filicis &c. ubi Plinius Trichomanes, alterum Adianti genus sc. candidum facit: cum Theophrasto Trichomanes Adianti genus non sit, sed sui generis planta. Verùm Adiantum album & nigrum, nihil differunt, nisi quòd Adianto nigro, cauliculi politiore nitore nigricant, foliaq; saturatius virent: alba minus.

I. Adiantum foliis coriandri.
Adiantum magnum, Trag.
Adiantum, Matth.Fuch.Dod.ut: Ang.Lac.Ad.(sive Capillus Veneris verus) Lob.Cast.Lugd.
Adiantum Lugdunense, Cam.
Adiantum nigrum, Cord.in Diosc. & hist. Frac. Taber.
Capillus veneris vulgo, Adiantum album Plinii, Cæs.
Capillus Veneris verus, Ger.
Hoc variat magnitudine & foliorum crassitie: quare majus & crassioribus foliis,
Adiantum Syriacum, Taber.
Capillum Veneris Syriacum, Ger. vocat.

II. Adiantum foliis longioribus pulverulentis pediculo nigro.
Adiantum pulchrum Lugdunensi simile, Thal.
Onopteris nigra, Dod.ut: Lugd.
Adiantum nigrum Plinii, Ad.Lob.
Adianti nigri aliud genus, Cæs.
Onopteris major, Tab.mas, Ger.
III. Adiantum foliis minutim in oblongum scissis, pediculo viridi.
IV. Adiantum fruticosum Brasilianum: quod in Prodromo descriptum est.
V. Adiantum mas, Taber.
Onopteris fœmina, Ger.
Quid sit nondum assequor.

TRICHOMANES seu POLYTRICHUM officinarum.

Τριχομανὲς, quod etiam nonnulli ἀδίαντον vocant, Dioscoridi l. 4. c. 137. Latinis etiam Trichomanes dicitur: officinis Polytrichum, quod nomen, secundum veteres, Adianti est. Dicitur Trichomanes à vi sua, quòd rara cute fluentem capillum expleat & subnasci faciat: μανὸν enim illi rarum vocant & τριχὰ capillum: hinc Latinis capillaris dicitur. Hoc Dioscoridi l.c. folio est Filici simili at longè exilius: foliis tenuibus, ordine utrinq; dispositis lenticulæ similibus, adversis inter se in virgulis itidem tenuibus, splendentibus nigricantibus, iisq; acerbis.

I. Trichomanes sive Polytrichum officinarũ.
Saxifraga minor prima, Brunf.
Trichomanes, Trag. Matth. Fuch. Ang. Dod.ut: Cord.hist.Ges.hor.Tur.Lac.Ad.Lob.Cast.Cam.
Trichomanes nigrum, communiter Saxifragia rubra, Thal.
Trichomanes mas, Taber.
Adiantum rubrum, Lonic.
Polytrichum vulgo, Cæsalp.
Magnitudine variat: hinc & altera figura,
Trichomanis maris majoris, Tab.
Trichomanis maris, Ger.
II. Trichomanes minus & tenerius.
Trichomanes candidum, Thal.
Trichomanes minor mas, Tab.
III. Trichomanes ramosum majus & minus.
Trichomanes fœmina, Tab. Ger.
Trichomanes minor fœmina, Taber.

RUTA MURARIA sive SALVIA VITÆ.

Ruta dicitur, ob quandam foliorum cum Ruta similitudinem, qua, ubi Adiantum verum, ut & Trichomanes desunt, aut vetusta sunt uti licet: aliqui ob natales Empetron, alii ab effectu inter Saxifragas recensent: & hæc sumenda quando Medici recentiores Adiantum recipiunt à Capillo veneris diversum.

Ruta muraria.
Capillus Veneris, Brunf. Trag.
Saxifraga major 2. Brunf.
Saxifraga seu Empetron, Fuch.
Paronychia, Matth. Lac. Cast.
Ruta muraria, Dod.ut: Ges.hor. Ger.
Adiantum cãdidum, Cord. in Diosc. & hist. Guil.
Adiantum album, Lon. Cam. Tab. (Thal.
Adiantum nigrum, Ges.hor. Cæs.
Salvia vitę, Ad. Lob. Lugd.

POLYTRICHUM AUREUM.

Πολύτριχον à ramulis qui capillorum instar tenues sunt, aureum verò à colore dicitur.

I. Polytrichum aureum majus.
Polytrichum majus, Trag.
Polytrichum Apuleii majus, Fuch.
Polytrichum aureum, Dod. gal. majus, Lugd.
Muscus saxatilis aut sylvestris, Trag.
Muscus 1. terrestris Tragi, Lugd.
Adiantum ἄρυμον majus, Thal.
Adiantum aureum, Taber.
Muscus capillaris, Ger.
Hoc cubitalis sæpe longitudinis instar cirrorum inflexum ex Moravia adfertur, & à circulatoribus inter radices & Theriacas suas venale circumfertur, de hoc aureos montes pollicentibus.
II. Polytrichum aureum medium.
Polytrichum nobile vel primum, Trago.
Polytrichum Apuleii aureum vel 2. Lon.
Muscus capillaris, Dod. minor, Ger.
Adiantum ἄρυμον medium, Thal.
Adiantum aureum minus, Tab.
Herbula gramini similis in parietibus major & minor, Cæs.
III. Polytrichum aureum minus.
Capillus Veneris, Brunf.
Polytrichum minus, Trag. Apuleii minus, Fuch.
Polytrichum aureum minus, Dod. gal. Lugd.
Polytrichum aureum tertium, Lon.
Musci capillaris altera species, Dod.
Muscus quidam in parietibus & tegulis, Cæs.
Adianthum ἄρυμον minus, Thal.
Hujus speciem Polytrichi nigri Brocenbergici nomine à D. Fürero accepimus.

ROS SOLIS.

Ros Solis & Rorella, quæ veluti stella alicujus jubare sub Sole fulget, à mirabili natura nomen adepta est: nam quantúmvis diu sol fervidus æstate eam illustret, ejus tamen folia semper rore & humiditate madent, eorumq; lanugo guttulis aspersa manet: & quod admiratione dignum, quod humidum illud in foliorum acetabulis contentum, ubi extremis digitis leviter attingitur, dum adhuc natali suo solo inhærens, aut confestim inde evulsa Solis radios experitur, mox velut in exigua filamenta sericea aut candiuscula deducitur, quæ confestim concreta, ita postea semper perdurant. Hæc ob magnam cum capillaribus affinitatem, subjungenda fuit. Recentiorum aliqui δρόσιον, sed ab Alchimilla diversum nominant, δρόσος enim rorem significat.

I. Ros

I. Ros Solis folio rotundo.
Polytricho minori figuram sine descriptione addit Tragus.
Ros Solis, Dod. ut: Lon.Cast.Cam. (cui & Solaria) major, Ger.
Rosa Solis vulgo, Cajo Britanno.
Rorida sive Ros Solis major, Lob.
Solsirora seu Sponsa Solis, Thal.
Rorella minor prima, Tab.
Rorella sive Ros Solis, Eyst.
Mas & fœmina, inter Musci albicantis & subrubentis genera crescunt.

II. Ros Solis folio oblongo.
Rorella sive Salsirora, Cord.hist.
Ros Solis, lunaria quibusdam & Artemilla, Gesn. de lun.
Ros Solis alia, Dod. Lugd. minor, Ger.
Polytrichum Apuleii album, Lon.
Rorida sive Solis ros, Ad.Lob.
Rorella minor 2. Tabern.

SECTIO SECUNDA.

FILIX; DRYOPTERIS; LONCHITIS; POLYpodium; Herba viva; & Herba mimosa.

FILIX ET DRYOPTERIS.

FILIX, πτέρις & πτέριον *Græcis dicta, ab aliis avium, quarum speciem ejus folia in ramulis disposita referunt, cum foliis pennatis sit Filix: & ut Plinius, folia lateribus pennata, unde nomen Græci imposuere.*

Duplex est, Græcis & Plinio: mas & fœmina. Mas πτέρις *simpliciter dicta Theoph.9.hist.20. at Dioscor.l.4.c.186.* πτέρις & βλῆχνον & πολύρριζον *dicitur, cui folia sine caule, sine flore, sine semine, eaq; ex uno pediculo cubitali fermè longitudine exeunt, incisa & pennarum modo utrinque expansa, subgravi odore: radicem habet per summa cespitum nigram, quadantenus longam, multas propagines fundentem & subastringentis gustus. Vel ut Plinius l.27. c.9. Filicis duo genera: pterin Græci vocant, alii blechon quam marem existimant, ex una radice quamplures exeunt filices, bina etiam cubita excedentes longitudine, non graves odore. Theoph.1.hist.16. Filicis figura multifida, & quasi serrata sicut Abietis.*

Fœmina θηλυπτερὶς & νυμφαία πτέρις *Diosc. l.c.* θηλυπτερὶς *Theoph.9.hist.20. Plinio l.c. alterum genus thelypterim Græci vocant, alii nymphæam pterin: foliis est Dioscoridi filicis, quæ tamen non singulari ut illa pediculo hærent, sed è numerosis altioribusq; propaginibus exeunt: radices longæ, obliquæ, numerosæ, ex nigro flavescentes, aliquæ etiam rubræ: vel ut Plinius, est singularis, atque non fruticosa, brevior, molliorq; & densior, foliis ad radicem canaliculata: radices utrique longæ, in obliquum nigræ, præcipuè cùm inaruere. Theophr. l.c. differt fœmina Filix à mascula, quòd folium unico artu porrectum hæc habeat, & radicem crassam & longam & nigram.*

Δρυοπτερὶς *seu Filix querna: hæc à foliorum figura & loco natali nomen obtinuit: quæ Dioscoridi l.4.c.189. filici similis, at multo tenuiore foliorum incisura radicibus inter se implicitis, hirsutis, gustu astringentibus & ad dulcedinem vergentibus: & Plinio l.27.c.9. Dryopteris filici similis in arboribus nascitur, tenui foliorum subdulcium incisura, radice hirsuta.*

Filix ramosa.

I. Filix ramosa major pinnulis obtusis non dentatis.
Filix sylvestris, Brunf.
Filicis majoris primum genus, Trag.
Filix fœmina, Matth. Fuch. Dod. Lac. Ad. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Thilypteris filix fœmina, Cord. in Diosc.
Filix mas, Gesn. hor.
Filix fœmina prima, Thal.
Filix, Cæsalp.
Filix mas major sive fœmina credita vulgo, Clus. pan.
Hujus folia communiter per ambitum non sunt dentata vel serrata, aliquando tamen folia inferiora, ad formam foliorum scabiosæ divisa reperiuntur.

II. Filix ramosa major pinnulis acutissimis non dentatis.

III. Filix ramosa non dentata florida.
Filicis majoris alterum genus, Trag. Lugd.
Filix aquatica, Dod.gal. Lugd.
Sideritis fortè Ruellio.
Filix mas, Ang.
Filix latifolia, Cord.hist.
Filix palustris, Gesn.ap.Dod.

Filicis genus rarius, Geſ. hor.
Lunaria major ſeu filix lunaria & Filicaſtrū, Geſ. de lunar.
Oſmunda, Ad.Lob.
an Filix paluſtris, Cæſalp.
Hujus ſpecies tenuiter dentata reperitur.

IV. Filix ramoſa minor primulis dentatis.
Pteridion maſculum, Cord.hiſt.
Filix fœmina altera tenuifolia; Thal.
Filicula petræa fœmina 4.Tab.ico.
Filix querna ſeu Dryopteris, Ger.

Filix non ramoſa.

I. Filix paluſtris maxima dentata: in Prodromo deſcribitur.

II. Filix paluſtris altera ſubfuſco pulvere hirſuta.
Struthiopteris, Cord.hiſt.Thal.

III. Filix non ramoſa dentata.
Filix, Brunf. vulgaris, Trag.
Filix mas, Matth.Fuch.Dod.ut:Tur.Lac.Lon.Ad. Lob.Caſt.Lugd.Tab.Ger.
Filix fœmina, Ang.Geſ.hor.Cæſ.
Filix maſcula, Cord.in Dioſc.& hiſt.
Filix mas altera, Thal.
Dryopteris, Matth.in epit. & Lugd.
Duplex eſt: altera cui primulæ in ambitu ſunt dentatæ, altera cui non ſunt ſerratæ: illa
Filix mas altera: hæc
Filix mas prima, Thalio dicitur.

IV. Filix non ramoſa petiolis tenuiſsimis & tenuiſsimè dentatis.
Filicula petræa prima, Taber.
Filicula montana mas, Ger.

V. Filix querna.
Dryopteris, Brunf.Matth.fol.Cord.in Dioſ. Geſ. hor.Ad.Lob.Cam.ep.
Filix arborea ſive Dryopteris, Trag.Lugd.
Dryopteris Tragi & Pteridion fœmina Cordi, Thal.
Filix querna, Oſmundula, Lon.
Filicis genus parvum alterum in montibus, Cæſ.
Filicula petræa fœmina 2.Taber.

VI. Dryopteris Dalechāpii apud Lugd.quid?

Filix ſaxatilis.

I. Filix ſaxatilis foliis non ſerratis.
Filicula petræa fœmina tertia, Tab.
Filicis genus parvum primum in montibus, Cæſ.

II. Filix ſaxatilis ramoſa nigris maculis punctata.
Filix pumila ſaxatilis prima vel mas, Cluſ. pan. & hiſt.
an Filicula candida & minor, Geſ.ap.

III. Filix ſaxatilis non ramoſa nigris maculis punctata.
Filix pumila ſaxatilis altera, vel fœmina, Cluſ.pan. & hiſt.
an Filicula ſaxatilis, Cam.
Huic ſimilis quam Geſn.in hortor.appēd.Chlorostiſton vocat, cujus folia ſupina, punctis ad luteum viridemque & album colorem mixtis tendentibus notantur.

IV. Filicula alpina criſpa.
Filicula ſaxatilis criſpa, Pon.
an Pteriadion, Cord.hiſt.& Thal.

V. Filix ſaxatilis corniculata.
Filix nuda ſive ſaxatilis, Trag.Lugd.
Filix petræa, Lon.
Holoſtium alterum, Ad.Lob.
Holoſtium petræum, Tab.Ger.
Muſcus corniculatus, Taber.Ger.
Adiantum ἀκρόσχιστον ſeu furcatum, Thal.

Filicula fontana.

I. Filicula fontana major, ſive Adiantum album filicis folio.
Dryopteris candida, Dod. ut: Lug.
Adiantum album Plinii, Ad.Lob.

II. Filicula fontana minor.
Filicula fontana, Taber.
Filicula fontana fœmina, Ger.

III. Filicula maritima ex inſulis Stœchadibus.
Chamæ filix marina Anglica, Lob.Lugd.

Filix aculeata.

I. Filix aculeata major.

II. Filix aculeata minor: utraque in Prodromo deſcripta eſt.

LONCHITIS.

Λογχῖτις Dioſcoridi l.3.c.161. duplex eſt, altera foliis porri, quam & Plinius l.25.c.11. Lonchitidem vocat: alia eſt quam λογχῖτιν τραχεῖαν dicunt: hæc fortè à λόγχῃ lancea dicitur, eo quòd folia inſtar lanceæ in acu-

men

tum desinant. Hæc secundum Dioscoridem folia profert Scolopendrii, seu asperiora majoraq́, ac multo magis divisa, de qua in præsens.

I. Lonchitis aspera.
Lonchitis aspera major, Matth. Lugd. Cam.
Lonchitis altera, Ang. Lac. Cast. Lon. cui & Spicant Germanorum, fortè à radice, Indicam spicam referente.
Lonchitis altera, quibusdā aspera, Cord. in Diosc. Ges. hor. app.
Lonchitis altera mas, Taber.
Lonchitis Maranthæ, Ger. ico.
II. Lonchitis minor.
Asplenum sylvestre, Trag. Lugd.
Lonchitis aspera minor, Matth. Lugd. Cam.
Lonchitis aspera, Dod. ut: Lugd. Thal. Ger.
Struthiopteris, Cord. hist. icon. Thal.
Lonchitis altera Dioscoridis, Ges. frac. Ad. Lob.
Scolopendrium majus, Lon.
Lonchitis altera fœmina, Tab.
Lonchitis altera Neotericorum, Clus. pan. & hist.
III. Lonchitis folio Ceterach.
Pseudolonchitis aspera, Matth. Lugd. ubi titulus transpositus.
Lonchitis 2. Dalmatica, Ang.
Lonchitis Maranthæ, Lob. altera Maranthæ, Clus. histor.
Lonchitis aspera Maranthæ, Cam. ep.
Lonchitis aspera Ilvensis, Lugd.
Ceterach genus in Ilva nascens, Cæs.
Lonchitis adulterina, Tab.
Filicis genus quæ Lonchitis altera, Clus. pan.
Polypodium Ilvense, Lugd.
Filicula petræa mas, Ger. ico.
Magnitudine variat: hinc duæ figuræ apud Lug. Lonchitidis asperæ minoris: Lonchitidis asperæ Ilvensis.

POLYPODIUM.

Πολυπόδιον *Dioscoridi l. 4. c. 188. Theophrasto 9. hist. 14. Filiculam Gaza vertit: officinæ Græcum nomen retinuere: ratio nominis ex Dioscoridis descriptione colligitur: nascitur palmi altitudine, filici simile, subhirsutum & incisum, at non perinde tenui divisura: radix subjacet pilosa, cirros habens ceu polyporum, crassitudine minimi digiti: hæc derasa coloris intus herbacei comperitur: & Plinius l. 26. c. 8. Polypodium quam nostri filiculam vocant, similis enim est filici: radix pilosa, coloris intus herbacei, crassitudine minimi digiti, acetabulis cavernosa ceu polyporum cirri, subdulcis: in petris nascens, aut sub arboribus vetustis.*

I. Polypodium vulgare.
Polypodiū, Brunf. Trag. Matth. Ang. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc. & hist. Ges. hor. Tur. Lon. Ad. Lob. cui & herba radioli Apuleii, Cæs. Cast. Cam. Tab. Gerar.
Polypodium majus, Dod.
Polypodium primum, Lugd.
Laudatur quod in quercu nascitur: reperitur in fago, corylo: in antiquis & cæduis saltubus, gustu amarior provenit, quæ sylvatica censetur: in ruderibus saxosis.
II. Polypodium minus.
Polypodium alterum, Matth. Lac. Lug. primum, Tab.
Polypodium minus, Dod.
Polypodium quercinum, Ger.
III. Polypodium exoticum foliis quercus.
Polypodium Indicum, Clus. exot. l. 4. c. 17.
Hoc sub incognita Americana, à Jo. Pona Verona accepimus.

HERBA VIVA FOLIIS POLYPODII.

HERBA *Viva dicitur, eò quòd si eam quis apprehendere cupiat, folia illicò contrahat & sub tenues ramulos recondat, si verò quis apprehendat, subito licet, adeo marcida conspiciatur, ut exsiccata existimetur: attamen si quis manum retrahat, ilicò nitorem recuperat: & toties marcescit, aut revirescit, quoties comprehenditur, aut manus ab ea retrahitur.*

Anonymos in Malavar, Garziæ, Cast.
Planta in Peru nascens, Franc. Lopez de Gomara.
Herba Sentiola, id est Sensifica Lusitanis, Linsc. par. 4. Ind. or. c. 17.
Herba viva, Guiland. pap. Acostæ, Clus. Lugd. cui & herba amoris.
an Æschynomine Apollodori, Scalig. Lugd.
an planta per terram diffusa, quam si quis attingat statim contrahitur, ut Brassica Murciana, ex India Occid. missa Monardi, Lugd.

HER-

HERBA MIMOSA FOLIIS FOENUGRÆCI SYLVESTRIS.

HERBA Mimosa nuncupatur, quoniam manu admota senescit & marcescit, manu verò remota, pristinum virorem recipit, sed non adeo celeriter ut prior: colore & sapore est Glyzyrrhica & multis notis cum Fœnugræco sylvestri Tragi, Clusio monente, convenit.

Herba molle & herba delicata vulgo, Acostæ.
Herba mimosa, Lug. eadem figura quæ Acostæ.

Clusius notis suis in Acostam diversam plane figuram proposuit, Herbam mimosam nominans.

SECTIO TERTIA.

MUSCUS; LICHEN; LENTICULA PALUSTRIS.

MUSCUS.

MUSCUS βρύον & σπλάγχνον Græcis appellatur, ut Dioscoridi l.1.c.20. Atticis Sphagnum & Hypnon: Plinius l.12.c.23. Bryon & Sphagnon: & l.24.c.6. Sphagnos sive Sphacos sive Bryon vocat: Muscus vocatur omnis villosa substantia, caudicibus annosis, aut saxis madidis, aut aquis palustribus, aut mari adnascens.

Differentiæ: multiplex est: arboreus, de quo Dioscorides l.1.c.20. Plinius l.12.c.23. terrestris, saxatilis, marinus, de quo Plinius l.4.c.99.

MUSCUS TERRESTRIS.

Muscus terrestris repens.

I. Muscus vulgatissimus.
Muscus hortensis, Trag.
Muscus terrestris vulgaris, Dod. Lob. ico.

II. Muscus vulgaris pennatus major.

III. Muscus vulgaris pennatus minor.
Hi duo sub 1. Musco in Prodromo describuntur.

IV. Muscus filicinus major.
Muscus filicinus, Tab. Ger.
In hoc triplex varietas observatur.

V. Muscus filicinus minor floridus: in Prodromo sub 2. descriptus.

VI. Muscus abietis facie: qui 3. in Prodromo.

VII. Muscus denticulatus major.
Muscus terrestris denticulatus, Lob. Lugd.
Muscus terrestris minor, Dod.
Muscus tertius, Tab.
Muscus minor denticulatus, Ger.

IIX. Muscus denticulatus minor.
Muscus terrestris repens, Clus. hisp.
Muscus terrestris minor alter, Dod.
Muscus terrestris denticulatus alter, Lob. Lugd.
Muscus terrestris Lusitanicus, Clus. hist.
Muscus denticulatus, Ger.
Muscus secundus, Tab.

IX. Musco denticulato similis.
Muscus montanus, Taber.
Muscus terrestris vulgaris, Ger. ico.

X. Muscus terrestris clavatus.
Weinkraut / Brunf. qui vinum pendulum restituit.
Muscus terrestris, Trag. Matth. Lac. Dod. Cast.
Muscus ursinus vel pes ursinus, Gesf. frac.
Lycopodium, id est pes lupi, Dod. gal. Tab.
Chamæpeuce, Cord. hist. ico. Gesf. Tur.
Permonaria sive Pulmonaria, qua pro spica Celtica usi sunt, Ang.
Muscus clavatus, & Pes leoninus, Lob. Ger.
Muscus terrestris 2. & alius terrestris, Lugd.
Musci genus, quod pro spica vendebatur, Cæs.
Selaginis species altera, Thal.

XI. Muscus clavatus foliis cupressi.
Savina sylvestris, Trag. Gesf. hor. Lon.
Muscus terrestris tertius, Lugd.
Chamæcyparissus, Tur. Tab. Ger.
Savina Tragi sylvestris, seu Silaginis Plinianæ prima species, Thal.
Plinius l.25. c.11. hæc habet: Similis herbæ Sabinæ est Selago appellata.

XII. Herbæ Musco similes quas Ternacenses in fasciculum collectas & funiculo satis longo colligatas in mare abjiciunt ad pisces capiendas: par.3. Ind. or.

XIII. Toucon herba apud Brasilianos qua ad piscandum utuntur, spinas in hamorum modum componunt, lineamq; herba illa conficiunt: Lerius descr. Brasil. c.11.

Muscus terrestris ramosus.

I. Muscus erectus ramosus saturatè viridis.

Selag

Selago tertia, Thal.
Hæc inter foliola aliquando granula habet.
II. Muſcus erectus ramoſus pallidus.
Muſcus ſcoparius, Lob. Lugd.
Muſcus terreſtris, Tab.
Muſcus terreſtris ſcoparius, Ger.
Hic claviculo vulgaris modo non infigit.
III. Muſcus terreſtris candidus ramoſus.
IV. Muſcus ramoſus repens ſpicatus.
V. Muſcus ramoſus repens apicibus candicantibus.
VI. Muſcus ramoſus erectus major.
VII. Muſcus ramoſus erectus minor.
IIX. Muſcus ceranoides major & minor.
IX. Muſcus cupreſsiformis ramoſus.
Septem poſteriores in Prodromo deſcribuntur.
X. Muſcus polytrichoides triplex: in Prodromo deſcriptus.
XI. Muſcus parvus ſtellaris.
Muſcus in ericetis proveniens, Lob. belg.
XII. Muſcus ſtellaris roſeus: in Prodromo deſcribitur.
XIII. Muſcus pyxiodes terreſtris.
Muſcus terreſtris pyxiditatas alabaſtricolos imitatus, Lob. belg.
XIV. Muſcus pyxiodes ſaxatilis, in Prodromo deſcriptus.

Muſcus terreſtris coralloides.

I. Muſcus terreſtris coralloides erectus incanus.
II. Muſcus terreſtris coralloides erectus cornibus ruffeſcentibus: in Prodromo uterq; ſub 11. & 12. deſcriptus.
III. Muſcus coralloides ſive cornutus montanus.
Muſcus corallinus ſive Corallina montana, Tab. Gerard.
IV. Muſcus coralloides ſaxatilis, cervi cornua referens,
Lythobryon coralloides, Colum.
Variat: major colore virente: minor colore cinereo.

MUSCUS ARBOREUS.

I. Muſcus arboreus: Uſnea officinarum.
Muſcus arboreus, Trag. Matth. Ang. Dod. Lugd. Caſt. Thal.
Muſcus, Dod. gal. Cord. in Dioſ. arborū, Lon. Tabern.
Muſcus quernus, Lob. Ger.
Muſci genus, quod privatim Splachnon vocant, Cæſ.
Unus tenuior, craſsior alter, brevior, alius prolixior: omnes candeſcentes, pauci rutilantes, quãdoque nigri.
Reperitur potiſsimum in quercu, populo, ulmo, betula, pomo, pyro, pinu, picea, piceaſtro, abiete, cedro, larice & aliis complurimis. Verùm primæ nobilitatis & odorati ſunt, Cedrinus, lariceus, piceus, pineus & abietinus: Secundum locum tenet populneus, ſed candidus præſtat, nigricans improbatur: rutilans medium tenet: viliſsimus quernus.
II. Muſcus capillaceus longiſsimus.
Muſcus capillaceus cinerei coloris, è ramis Ilicis dependens, Cluſ. hiſt.
an Muſcus ex præaltis arboribus ad terrā uſq; demiſſus, coloris viridis in cæruleum tendentis, qua Regina in Florida cingitur, tenuibus ſtaminibus catenularum inſtar invicem cohęrentibus: par. 2. Amer. fig. 39. quemadmodum Rex ſedem ſuam Muſco lentiſcino tegit: par. 2. Amer. narrat. 4.
III. Muſcus arboreus cum orbiculis.
Muſcus fœniculaceus, Lugd.
Muſcus ramoſus & muſcus ramoſus floridus, Tabern. Ger.
Muſcus quernus fruticoſus τειχόφυλλος, Col.
Potiſsimùm in Qercu & Fago varians umbellis majoribus & minoribus: planioribus & radiis multo diametro longioribus ramoſis ac hirſutis.
IV. Muſcus arboreus capitulis cavis.
Muſcus alter πλατυπυκνοδασύφυλλον, Col.
V. Muſcus arboreus coralloides.
Muſcus alter quernus coralloides ἄφυλλον, Col.
VI. Muſcus arboreus nodoſus.
Dendrobryon geniculatum, Col.
VII. Muſcus pulmonarius.
Pulmonaria, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Geſn. hor. Lac. Lon. Tab.
Pulmonaria 1. Caſt. tertia, Cluſ. pan.
Pulmonaria fungoſa, Lugd. vulgaris, Thal.
Muſcus pulmonarius, Lob.
Pulmonaria, Lichenis quoddam genus, Cæſ.
Hepatica terreſtris, Ger. ico.
Variat laciniis latioribus & anguſtiorib. & hæc Lichen arboreum, Tab. & Gerar. dicitur. Arboribus præſertim Quercui, Sorbo aucupariæ & aliis adnaſcitur: petris quoq;, ſed hoc cãdidius eſt.
IIX. Muſcus cruſtæ modo arboribus adnaſcens.
Lichen Dioſcoridis & Plinii alterum, Col.

Procura Valesianorum.

In arborum caudicibus, in petris, tophis & tectorum tegulis veluti patella adhæret: colore varians, viridante, flavescente & cinereo vetustate petris adhæret: arborum caudicibus lutescens crustosa & major observatur.

MUSCUS SAXATILIS vel LICHEN.

Λειχὴν Græcis, Latinis similiter Lichen sic dicitur Galeno, quia lichenes, id est impetigines curat. Dioscoridi l.4.c.53. λειχὴν quæ petris innascitur & aliqui βρύον appellant, ceu muscus est roscidus petris inhærens. At Plinio duplex est l.26.c.4. Lichen herba in Lichenis remediis omnibus præfertur, inde nomine invento: nascitur in saxosis folio uno, ad radicem lato: caule uno parvo, longis foliis dependentibus: est aliud Lichenis genus, petris tantum inhærens ut Muscus: qui & ipse illinitur.

I. Lichen petræus latifolius sive Hepatica fontana.
Hepatica, Brunf. Lon. prima, Tab.
Jecoraria seu Hepatica fontana, Trag.
Lichen, Matth. Fuch. Ang. Dod. ut: Cord. in Dioscorid. Lac. Tur. Cast. Lugd. Cæs. Thal.
Lichen 1. Lob. petræa, Ger.

II. Lichen petræus stellatus.
Lichen 2. Lob. Lugd.
Hepatica 2. Tab. Ger.

III. Lichen petræus umbellatus.
Lichen tertius, Lob. Lugd.
Hepatica tertia, Tab.

IV. Lichen petræus muscosus racemosus, in Prodromo sub 15. descriptus.

V. Lichen petræus cauliculo pileolum sustinente.
Lichen Plinii primus pileatus, Col.

VI. Lichen petræus cauliculo calceato.
Lichen alter minor caule ὑποδεδυμένῳ. Col.

VII. Lichen petræus minimus fructu orobi.
Lichen alter acaulis ὑπὸ φύλλῳ καρπὸς, Col.

IIX. Muscus saxatilis ericoides: qui 7. in Prodromo.

IX. Muscus saxatilis repens coma sparsa.
Duplex est latiore folio in aquis, qui Muscus est 14. in Prodromo: angustiore expanso, qui supra lapides Harcyoniæ reperitur.

LENTICULA PALUSTRIS.

Lens sive Lenticula palustris, Dioscoridi l.4.c.88. φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων dicitur (quòd foliolum sit lenticulæ forma) quæ in aquis pigris stagnantibus reperitur, muscus scilicet lenticulæ similis.

I. Lenticula palustris vulgaris.
Lenticula aquatica, Brunf. Thal.
Lenticula palustris, Trag. Cæs. Tab.
Lens palustris, Matt. Dod. gal. Ang. Cord. in Dioscorid. Tur. Lac. Lob. Lugd. Ger.
Lenticula, Ad.
Lens palustris, Dod.

II. Lenticula palustris bifolia fructu tetragono.
Callitriche Plinii, Colum.

III. Lenticula aquatica trisulca.
Hederula aquatica, Lob. belg. Ger.
Hederula palustris, Tab.

IV. Lenticula palustris quadrifolia.
Lens palustris altera, Matth. Lac. Lugd. Cast. ap.
Lenticula palustris 2. Tab.
an Lenticulæ alterum genus, Cæs.
Lemna Theophrasti, Lugd.
Theophrasto 4. hist. 11. λέμνα quod vocatur, altius mergitur in aqua.

V. Lenticula palustris latifolia punctata.
Stratiotes aquatica Dioscoridis, Cæsal.

VI. Lenticula palustris Ægyptiaca, sive Stratiotes aquatica foliis Sedo majore latioribus.
Hayhalem elmaoin, quasi dicas aquosum sedum.
Stratiotes Dioscoridis, Alp.
Dioscoridi l.4. cap.102. στρατιώτης sive ποτάμιος στρατιώτης, ex eo cognomentum traxit, quod aquis supernatet, & sine radice vivit: folium habet Aizoo simile, at majus. Plinio l.24. c.18. Stratiotes in Ægypto tantum & inundatione Nili nascitur, aizoo similis, ni majora haberet folia.

VII. Quadrifolium aquaticum nobis incognitum.
Tetraphyllum, Lugd.

SECTIO

SECTIO QUARTA.

MUSCUS MARITIMUS; FUCUS sive ALGA; CORALLINA; CORALLUM; PORUS; ANDROSACE; ALCYONIUM; Spongia; Urtica maritima.

MUSCUS & FUCUS MARINUS.

Muscus Marinus βρύον θαλάσσιον Dioscoridi l.4. c.99. in saxis testisq; ad mare nascitur, capillaceus, gracilis sine caule.

Fucus Marinus φῦκος θαλάσσιον l.4.c.100. quoddam latum: alterum oblongum & quadantenus puniceum: tertium candidum, quod in Creta nascitur juxta terram, pulchrè floridum, neq; corruptioni obnoxium. Et Theophrasto 4.hist.7. φῦκος plura sunt genera: quoddam folio lato, colore herbido, quod Porrum quidam appellant, alii cingulum radice hirta, extrinsecus squammata: intrinsecus longa admodum crassaq; &c. Aliud folio crinito terræ ipsi adhærens, sæpeq; à mari tantum alluitur. Alterum altius degit, in mari extero circa Herculis columnas nascitur, mira magnitudine & latitudine, & ut ferunt, amplius quàm ut manu comprehendi possit &c. Alga verò proveniens in alto, quam Spongiarii pelagicum deferunt, In Creta insula juxta terram super saxa plurima optimaq; provenit, quæ non solùm vittas, sed etiam lanas vestesq; inficiunt &c. Sunt alia Graminibus proxima, quippe folio simili, radice geniculata, longa, oblique adhærente modo graminis, & caule calamaceo ut gramen, magnitudine Algæ minore. Est aliud βρύον dictum, folio coloris herbidi, amplo, nec Lactucæ dissimili, rugosiore tamen & veluti contracto: caret caule: sed ab uno initio plura folia ejusmodi exeunt & rursus ab alio: nascitur super tegulas fictiliaq;, juxta terram. His verbis Theophrastus Fuci marini quinq; genera proposuit: Zostera sive Prason: capillaceũ sive fœniculaceum: tinctorium spongiariorum sive pelagicum: gramineum: lactuceum. Plinio qui βρύον & φῦκος confundit l.27.c.8. Bryon marina herba sine dubitatione est, lactucæ foliis similis, rugosa veluti contracta sine caule, ab ima radice exeuntibus foliis: nascitur in scopulis maximè testisq; terra comprehensis. Idem l.13. c.25. (de Phucis sive Algis agens) Non habet lingua alia nomen, quod Græci Phycos vocant: quoniam Alga herbarum magis vocabulum intelligitur. Folia lata, colore viridi gignit, quod quidam prason vocant, alii Zostera. Alterum genus ejusdem capillaceo folio simile fœniculo, in saxis nascitur, superius in vadis haud procul littore. Verno utrumque & interit autumno. Circa Cretam insulam nato in petris purpuras quoq; inficiunt: laudatissimo à parte Aquilonis unà cum spongiis. Tertium gramini simile, radice geniculata, & caule qualiter calami. Aliud genus Phycorum, Bryon vocatur folio Lactucæ, rugosiore tantum, jam hoc interius nascens.

Muscus maritimus.

I. Muscus capillaceus multifido folio albidus.
Muscus marinus vulgatissimus, Lob.Lugd.
Muscus marinus 2.Dod.at primus, Eid.belg.
Muscus marinus 3. Tab.marinus, Ger.
Muscus marinus herbaceus mollior, Cæs.
Muscus albus marinus, Imper.

II. Muscus capillaceus multifidus niger.
Fuci marini nigri repentis nomine ex mare Balthico accepimus.

III. Muscus maritimus viridis multifido folio.
Palmula marina, Imper.
Muscus marinus, Clus.hist.
Hujus diversæ sunt species.

IV. Muscus maritimus tenuissimè dissectus ruber.
an Fucus sive Alga tinctoria, Lugd.

V. Muscus pennæ similis.
Penna marina, Imper.

VI. Muscus maritimus filicis folio.
Myrophillum pelagium Cortusi, Clus.hist.

VII. Muscus maritimus Adianto affinis.
Pennaria marina, Imper.

IIX. Muscus maritimus Adianto similis alter.
Polypodium marinum, Imper.

IX. Muscus maritimus Gossypio similis.
Gossypium muscus, Imper.

X. Alga bombycina, in Prodromo descripta.

Muscus Coralloides.

I. Muscus maritimus sive Corallina officinarum.
Muscus marinus, Matth. Ang. Dod. ut: Cord. in Diosc. Lac. Tur. Cast. Lugd. Cæs. Tab.
Corallina, Lob. Lon. Lem.

Fucus capillaceus, Lugd.

II. Muſcus coralloides ſquammulis loricatus.
Bryon thalaſsion, Tur.
Muſcus marinus 3. Dod. vel 2. Eid. belg.
Muſcus candidus coralloides ſquammatus, Lob.
Muſcus marinus candidus coralloides, Lugd.
Corallina altera, Taber.

III. Muſcus coralloides latifolius.
Muſcus coralliformis, Lob. belg.

IV. Muſcus foliolis latiuſculis ambitu disſectis.
Muſcus marinus 3. Dod. belg.

Fuci ſubrotundi.

I. Fucus folio rotundo.
Sertolaria, Imper.
Corallina latifolia & Opuntia marina, Cortuſ.
Lichen marinus, Cluſ. hiſt.

II. Lichen maritimus, Lob. belg. Tab.

III. Fucus umbilicus marinus dictus.
Umbilicus marinus, Imper.

IV. Fucus fungis affinis.
Fucus fungularis, Imper.
Eſt major & minor.

V. Fucus cavus.
Herba cava, Imper.

Fucus ſive Alga latifolia.

I. Muſcus marinus Lactucæ folio.
Fucus marinus 1. Dioſcoridis, Theoph.
Bryon Lactucæ foliis Plin. & Lob.
Muſcus marinus alter, Matth. Caſt.
Muſcus marinus Theophraſti, Dod. gal. Lugd.
Therapidion Cratevæ, Ang.
Bryon thalaſsion, Tur.
Fucus marinus prior, Dod.
Muſcus marinus virens latifolius, Dod. belg.
Lactuca marina, Tab.

II. Muſcus lactucæ marinæ ſimilis.
Fucus linza dictus, Imper.

III. Alga intybacea diverſa à Muſco primo.
Fucus ſive Alga intybacea, Lugd.

IV. Alga longiſsimo lato tenuiq; folio.
Sub Fuco 4. in Prodromo deſcribitur.

V. Alga longiſsimo lato craſſoq; folio.
Fucus 3. in Prodromo.

VI. Alga latifolia chartæ ſimilis coſta carẽs.
Folium grande ex Algæ genere, quod ex Madera advehitur cum Saccharo, Cæſ. cap. de Alga & de Muſa.

VII. Alga latifolia coriacea.
Palmifolium giganteum ſive fucus giganteus, Imper.
an Urack Nortmanorum, Lob.

IIX. Alga membranacea ceranoides.
Fucus 6. in Prodromo.

IX. Alga maritima gallopavonis plumas referens.
Fucus 7. in Prodromo.

Fucus ſive Alga anguſtifolia.

I. Fucus arboreus polyſchides edulis: 2. in Prodromo.

II. Fucus alatus ſive phaſganoides: 1. in Prodromo.

III. Fucus longo anguſto craſſoq; folio: 5 in Prodr.
an Fucus Zoſter, Lugd.
Fuci maritimi 2. ſpecies, Dod. belg.

IV. Fucus anguſtifolius ligulas referens.
Fucus marinus alter, Dod. belg.

V. Alga anguſtifolia vitrariorum.
Fucus marinus primus, Ang.
Fucus marinus, Lac. alter, Dod.
Alga, Cæſ. Imper. marina, Lob. ico.
Fucus ſive Alga marina graminea, Lugd. cum duplici figura.
Hæc duplex: foliis alia latioribus, alia anguſtioribus, utriuſque folia initio virent, dein cum exiccantur albeſcunt: verum etiam anguſtifolia candidiſsima reperitur.

VI. Alga cornu cervi diviſura.
Herba Cretica quæ tinctoribus Rubella, hoc nomine Imperatus miſit.

VII. Alga gramineo folio.
Algæ minimum genus, Cæſ.

Fucus ſive Alga capillaceo folio.

I. Alga viridis capillaceo folio.
an Conferva Plinii, Ang.
Conferva Plinii, Lob. Lugd. Imper.
Linum marinum, Imper. qui hoc nomine miſit.
Duplex eſt: alia in maritimis quæ Muſcus tomentoſus, ſive Conferva; alia in aquis ſtagnantibus, quæ Linum aquaticum Imper. dicitur.

II. Alga nigro capillaceo folio.
Filum maritimum Germanicum in Prodr.

III. Alga fontalis trichodes.
Conferva trichodes, vel Trichomanes aquaticum, Lugd.

IV. Alga in tubulis aquam fontanam ducentibus.

FUCI ARBORIBUS, FRUTICIBUS vel etiam herbis assimilati.

NAscuntur etiam in mari Fuci qui fruticibus arboribúsve assimilantur: quare Theophrastus 4.hist.7. scribit, nasci Quercus & Abietes super lapides fictiliáq;, radicibus carentes, sed patellarum nudo adhærentes, &c. Ibidem & Palmæ Pelagicæ meminit. Et Plinius l.13.c.25. in alto vero Abies & Quercus cubitali altitudine, ramis earum adhærent conchæ: Quercu etiam tingi lanas tradunt. Glandem etiam quasdam ferre in alto, &c. Vitis passim nascitur, sed Ficus sine foliis rubro cortice & palma fruticum generis: extra Herculis Columnas, porri fronde nascitur frutex & alius lauri & thymi, &c.

Fuci folliculacei.

I. Fucus maritimus nodosus.
Fucus maritimus 3. Dod.belg.

II. Fucus maritimus alter tuberculis paucissimis.
Fucus marinus 4. Dod.belg.

III. Fucus maritimus, vel Quercus maritima vesiculas habens.
Quercus marina, Lobel. Clus.hisp. Tab. at 1. Eid. hist.
Fucus marinus primus, Dod.belg.
an Alga vulgaris ramosa, Lem.occul.

IV. Fucus maritimus vel quercus maritima, foliorum extremis tumidis, quam aliqui glandiferam vocant.
Quercus marina altera, Clus.hist.
Hæc cum priore una figura à Lobelio, Taber. & Clus. in hist. exprimitur.

V. Ficus maritimus foliis tumidis barbatis: in Prodromo sub Quercu maritima 3. describitur.

VI. Fucus folliculaceus fœniculi folio longiore.
Phucus marinus folio fœniculi, Ang.
Fucus ferulaceus, Lob.Lugd.
an Algæ species 2. Lem.occul.

VII. Fucus folliculaceus foliis fœniculi brevioribus.
Muscus marinus virens tenuifolius, Dod.belg.

IIX. Fucus folliculaceus foliis Abrotani.
Fucus marinus foliis Abrotani maris, Lob.
Fucus marinus tenuifolius, Tab.
Muscus marinus foliis abrotani, Lugd.
Gongularis marina sive Abies marina, Theoph. Imp.

IX. Fucus racemosus vel racemus marinus.
Acinaria marina prima, Imp.

X. Fucus folliculaceus serrato folio.
Lenticula marina serratis foliis, Lob.Lugd.Tab.
Sargazo Acostæ, Lugd. Linsc.par.3.or.c.4.5.8. & par.4.fig.10.
Vitis marina Theoph. Alga prima, Lem.occul.
Acinariæ marinæ 3. species, Imper.
an Klapmutsen herba magna copia fluctuans: par.5. Ind.or.

XI. Fucus maritimus bacciferus.
Herba mari innatans foliis rutaceis, baccis Juniperinis similibus: mare ita herbidum efficiens ut pratum referret: Lerio descr.Brasil.c.20.

XII. Fucus folliculaceus linariæ folio.
Lenticula marina Serapionis & Uva marina quorundam, Lob.Lugd.
Lenticula marina Serapionis, Tab.
Acinariæ marinæ altera species, Imper.

XIII. Abieti similis maritima.
Muscus coralloides alter, Lob.Lugd.
Abies marina belgica, Clus.hisp. & hist.

XIV. Tamarisco similis maritima.
Myrica marina Batavica, Clus.hist.
an Tamariciola Fucus, Imper.

XV. Fucus cupresso similis.
Fucus cupressinus, Imper.

XVI. Salix maritima.
Salix marina testis ostrearum & saxis innascens, Lugd.

XVII. Ericæ similis maritima.
Frutex marinus Ericæ facie, Clus.exot.l.6.c.5.

XVIII. Resedæ similis maritima.
Planta marina resedæ facie, Clus.exot.l.6.c.6.

XIX. Equiseto similis saxea.
Hippuris saxea, Clus.exot.l.6.c.8.

XX. Abrotano similis saxea.
Planta saxea ἀε ο... δής, Clus.exot.l.6.c.7.

Fuci diversi ex Imperato: qui cum nobis incogniti, in certas classes reponi non potuere.

I. Fucus marinus Roccella tinctorum.
II. Fucus capillaceus Roccella.
an Fucus 3. Ang.
III. Fucus verrucosus tinctorius Roccella.
IV. Fucus lumbricalis, aliquibus Corallina.

V. Fucus marinus lanuta.
VI. Fucus radicella sive Vermicularis.
VII. Fucus terzola, Vermicularis species.
IIX. Fucus forcellata lumbricalis species.
IX. Fucus tremula.
X. Fucus scoparia, Pennachio marinus.
XI. Fucus vermicularis laqueus dictus.
XII. Fuci cristati sc. Quercus & Ilex marina.
XIII. Fucus vermicularis duplex Retusa & Sempia.
XIV. Muscus marinus trifolia.
XV. Muscus marinus Alghetta.
XVI. Fucus axungiola.
XVII. Fucus aliquibus palma marina duplex vel cortice rugoso vel lævi.

CORALLINA.

I. Corallina fruticosa recta alba.
Juncus petrosus, Ang.
Lithophyton marinum albicans, Gesf.fosf.
Quercus marina Theoph. Clus. hisp. & exot.
Corallina alba, Lob. Tab.
Corallium album, Lugd.
Muscus marinus fruticosus, Cast.
Corallii similes frutices, Cæs.
Ligno intus durissimo & nigro cui crusta obducitur, aliis candida, aliis cinerea, aliis rubens, testacea substantia.
II. Corallina lutea punctata.
III. Corallina fruticosa purpurea.
Lithophyton marinum rubri seu purpurei coloris, Gesn.
Corallina rubens Antiphatis facie, Lob.
Corallina rubra, Taber.
Quercus marina Theoph. Clus. exot. lib. 6. c. 4.
Quercus marina cum sua basi, Eid. curis post.
IV. Corallina ruffescens exasperata.
Ericæ facie frutex marinus, Clus. ex.
V. Corallina nigra veluti spinis exasperata.
VI. Corallina nigra setacea hirsuta.
Antiphates 2. species, Ponæ.
VII. Corallina nigra setacea.
Antiphates sive Corallina 3. Ponæ ital.
IIX. Corallina nigrà setacea circumvoluta.
Antiphatis sive Corallinæ 3. altera species, Pon. ital.
IX. Eschara coralloides, Clus. exot. l. 6. c. 9.
X. Corallinæ affinis Nodularia.
Nodularia, Imper.
Variat colore albo, pullo, puniceo.
XI. Corallinæ facie grumoso cortice.
Arbuscula marina coralloides, Clus. exot. l. 6. c. 1.
XII. Corallina alba nodosa: quæ 1. in Prodr.
XIII. Corallina cinerea rugosa, 2. in Prodr. quæ duplex est.
XIV. Corallina cortice reticulato maculoso purpurascente.
Frutex marinus elegantissimus, ad Palmæ marinæ genus Theoph. accedens, Clus. exot. l. 6. c. 12.
XV. Corallina reticulato cortice altera.
Planta marina retiformis, Clus. exot. l. 6. c. 3.
XVI. Corallina pallidè flavescens cortice lævi: quæ 3. in Prodromo.

CORALLUM.

I. Corallum rubrum.
Corallium, Gesf. Lob. Lugd. Cæs.
Corallum rubrum, Imper.
Variat: coloris vel intense, vel dilutè rubri est, vel subflavescentis, vel fusci.
II. Corallum nigrum.
Corallium nigrum, Gesf. Cæs.
Antiphates sive Corallium nigrum, Lob. Lugd.
III. Corallium extra rubens intus nigrum, Cæsalp.
IV. Corallium album: & Lob.
Corallium album, cujus nec apud Græcos, nec Latinos mentio fit, Cæs.
In hoc varietas est: asperum est & striatum.
V. Corallum album ramosum.
Corallum album fistulosum, Imper.
VI. Corallum album ramosum alterum.
Coralloides sive Coralli albi varietas, Lob. Lugd.
VII. Corallum album verrucosum punctatum.
Corallum album punctatum, Imper.
IIX. Corallum album stellatum.
Corallum stellatum, Imper.
Est majus & minus.
IX. Corallum album articulatum.
Corallum articulatum ex Majorica, Imper.

Κερὰλ-

Κοράλλιον, inquit Dioscorides lib.5.cap.139. aliqui λιθόδενδρον appellarunt, marina planta est, quæ alto mari exempta duratur statim atque emergit, quasi à circumfuso nobis aëre lapidescat concrescátve. Probatissimum rubens colore Sandarachæ, aut Sandycis saturatæ, ut quod in lapidis duritiem coiit scabrosum, fistulosum seu concavum, præterea inane seu spongiosum, vitiosum existimatur. Quod ἀντιπαθὲς vocatur corallium quoq; est, sed specie tantummodo distans: est colore nigro, arboris & ipsum figura, at magis ramosum. Plinio l.32.c.2. Coralio forma est fruticis coloris viridis: baccæ ejus candidæ sub aqua & molles, exemptæ confestim durantur & rubescunt quasi Corna sativa specie atque magnitudine: ajunt tactu protinus lapidescere, si vivat: itaque occupari, evelliq; retibus, aut acri ferramento præcidi: hac de causa Curalium vocitatum interpretantur (ὅτι ἐν ἁλὶ κείρεται. quoniam in mari tondetur.) Probatissimum quàm maximè rubens & quàm ramosissimum, nec scabrosum aut lapideum, vel rursus inane aut concavum: authoritas baccarum ejus non minus in Indorum viris quoq; pretiosa est, quam fœminis nostris uniones Indici (sed putavit Plinius baccarum formam artificio paratam, sponte nasci.) Antiphatis verò l.37. c.10. inter gemmas meminit. quæ nigra sit & non translucens. Hujus volunt etiam meminisse l.13. c.ult. his verbis: Isidos plocamon, corallio similis sine foliis: præcisum mutato colore in nigrum durescere: cum cadat frangi: item alium qui vocetur charitoblepharon efficacem in amatoriis: hæc Plinius. Hoc posterius nigrum esse corallium, hinc quidam arbitrantur, quòd olim in superciliis fœminarum, color niger pulcherrimus & vetustissimus haberetur. Refert Linscottus par.3.Ind.or.cap.1.ad caput Bonæ spei scopulos esse, qui magna ex parte Corallio, eoq; acutissimo, asperrimoq; & omnifarii coloris, ut nigri, albi, æruginosi seu viridis, constant.

PORI CORALLO AFFINES.

Plinius lib.36.cap.17. PORI lapidis servandis corporibus idonei meminit: Pario similis candore & duritie, minus tamen ponderosus, qui Porus vocatur. Cùm Plinius ita brevis sit, an de his locutus ignoramus: Equidem lapides hi substantia sunt Coralliis proximi, & potissimum porositate, unde nomen habent, à Coralliis differunt.

I. Corallo affinis Porus magnus.
Porus magnus, Imper.

II. Corallo albo affinis Porus ramosus.
Porus ramosus, Imper.

III. Millepora, Imper.

IV. Coralliis affinis Madrepora stellata.
Madrepora, Imper.

V. Coralliis affinis Madrepora ramosa.
Madrepora ramosa, Imper.

In eadem planta varietas & in substantia & colore pro partium diversitate reperitur.

VI. Porus facie Sabinæ, Imper.

VII. Porus cervinus, Imper.

IIX. Porus reticulatus & Eschara marina, Imper.

IX. Frondipora, Imper.

X. Porus tubularius, Imper.

XI. Porus anguinus, Imper.

XII. Coralliis affine Alcyonium rubrum.
Tubularia purpurea, Imper.

ANDROSACE.

Ἀνδρόσακες Dioscoridi l.3.c.150. herba est alba tenuibus cirris sine foliis, folliculum habens in cacumine, quo semen continetur: in maritimis Syriæ nascitur. Idem Plinius l.26.c.4. Androsaces dicitur, quod Hydropicorum aquas ducat, vel Hydrosaces, quia non nisi in aquis crescat.

I. Androsaces petræ innascens vel major.
Androsaces, Matth.Lon.Cast.Lugd.
Musci marini genus, Guil.

Hanc ex Istria habemus, & à sequenti cirris longioribus, folliculis sive clypeolis (sed semine carentibus) in cacumine minoribus, differt.

II. Androsaces Chamæ conchæ innascens, vel minor.
Androsaces, Cotyledon foliosum marinum, Ad. Lob.ico.
Androsaces, Lobel. Lugd. (& Umbilicus marinus Monspel.) Cam.ep. utramque una figura exhibet.
Fungus marinus minimus, Cæs.
Androsace Matthioli, Tab.Ger.

Hanc communiter conchæ, rarius petræ innascentem in stagnis circa Magalonam & Frontignanum observavimus.

A L.

ALCYONIUM.

Ἀλκυόνιον Dioscoridi l.5.c.136. cujus quinq; genera facit: unum spissum est, acerbi saporis, spongiosa facie, insuperq; virosum, grave ac piscem olens: alterum oculorum pterygio aut spongiæ simile, leve & multicavum, odore fere algæ: tertium vermiculi forma & colore pene purpureum est, quod Milesium quidam vocant: quartum succidis velleribus non admodum dissimile, multis inanitatibus hians ac leve: quintum figura fungi, inodorum, intus quidem asperum, quodammodo pumicosum, foris verò læve, acre. Plinius l.32.c.8. fit in mari & Halcyoneum appellatum, ex nidis ut aliqui existimant, halcyonum & ceycum: ut alii, è sordibus spumarum crassescentibus: alii è limo, vel quadam maris lanugine. Quatuor ejus genera: cinereum spissum, odoris asperi: alterum molle lenius odore fere algæ: tertium candidioris vermiculi: quartum pumicosius spongiæq; putri simile, penè purpureum, quod optimum: hoc & Milesium vocatur: quo candidius autem hoc minus probabile est.

I. Alcyonium durum sive 1.Diosc.Imper.
II. Favago Australis. Alcyonium 2.Dioscor. quod duplex existit, Imper.
III. Alcyonium vermiculare, Imper. Alcyonium 3.Diosc.Cæs.
Hoc non solùm purpureum, sed & candidum ac flavescens reperitur.
IV. Alcyonium molle vel 4.Diosc.Imp.
V. Alcyonium stupposum, vel 4.Diosc.Imp.
VI. Alcyoniũ foraminosum vel 5.Diosc.Imp.
VII. Alcyoniũ forma fructus alicujus ficus. Alcyonium tuberosum vel 5.Diosc.Imp.
IIX. Alcyonium ingens & 3.quod ad 5.Diosc. referri potest, Clus.exot.
IX. Alcyonium cervi cornua cum cranii parte referens.
Alcyoniũ monstrosum sive 1.Clus.exot.l.6.c.11.
X. Alcyonium chirothecæ facie. Alcyonium alterum, Clus.l.c. Cum 2.Dioscoridis nõnullam affinitatem habet.
XI. Fungus auricularis, Cæs. Muscus saxatilis, aliquibus Alcyonium 5.Diosc. Imp.
XII. Bursa marina & Alcyonii genus 4.Cæs.
XIII. Rosa marina ad 5.Alcyonii speciem referenda, Cæs.
XIV. Pila marina, Cæsal.
XV. Pila marina velut ex ampullis constans ad spumæ similitudinem. Spuma maris, Cæs.
Variat colore modò candido, modò rubro, aliquando flavescente.

ZOOPHYTA.

Ζωόφυτα sunt quæ nec animalium, nec plantarum, sed tertiam ex utroq; naturam habent, & ut Aristoteles loquitur, τὰ ἐπαμφοτερίζοντα φυτῷ καὶ ζώῳ, quæ ambigunt inter plantam & animal, quæ Plantanimalia dici possunt: talia sunt Spongiæ, Urticæ marinæ.

SPONGIÆ.

Σπόγγος Græcis, Spongia: Etymologicus sic dici scribit παρὰ τὸ σπᾶν τὸ ὑγρόν, quod humorem attrahat & combibat. Dioscoridi lib.5.cap.138. è spongiis alias nonnulli mares appellavere, quæ tenuibus sunt fistulis ac spissæ densæ've, è quibus rursus duriores τράγους nominaverunt: alias vero fœminas, quæ contrario ac antedicto modo se habent. Et Plinio lib.9.cap.45. Spongiarum tria genera accepimus: spissum ac prædurum & asperum, tragos id (ab odore gravi) vocatur: minus spissum & mollius, manon: tenue densumq; ex quo penicilli (sive tenuioribus sinuosis & cavis ulceribus immittuntur) parantur. Hæ sane ζωόφυτα & ζωώδεις dicuntur, quæ ut habet Plinius l.c. neque fruticum neque animalium, sed tertiam quandam ex utroq; naturam habent: ejusmodi, inquit idem, sunt Urticæ & Spongiæ.

I. Spongia globosa, Imper.
II. Spongia compressa, Imper.
III. Spongia compressa magna. Spongia marina alba & flava, Tab.Ger. Spongia compressa latissima, Imper.
IV. Spongia hircina, Imper.
V. Spongia velaris, Imper.
VI. Spongia ramosa. Confervæ marinæ genus, Lob.Lugd. Corallina Britannica Penæ, Lugd. an Isidos plocamon corallio similis Plinii l.32.c.24.
VII. Spongia ramosa fistulosa.

IIX. Spon-

IIX. Spongiosus fucus, Imper.
Hujus diversæ species: una barbę similis: altera arbusculæ in ramos divisæ: alia instar man⁹ humanæ: alia figuræ turbinatæ instar pini.
IX. Spongia forma infundibuli.
Spongia elegans, Clus. exot. l. 6. c. 11.

VRTICA MARINA, ET ALIA.

Vrtica dicta, quòd admota contrectantis manum pugnat. Sic Plinius lib. 9. cap. 45. Urticæ noctu vagantur, noctuq; mutantur: carnosa frondis his natura & carne vescuntur: vis pruritu mordax eademq; quæ terrestris urticæ &c. Verùm Bellonius, inter pisces molles: Rondeletius, inter animalia imperfecta, & quidem genere mollia refert.

Genus duplex Aristotelis 5. hist. 16. At Rondeletio species sex sunt. Plinio lib. 9. cap. 43. alterum earum quæ soluta sunt, quas vagari scribit Plinius: alterum earum genus saxis affixum semper hæret.

I. Urtica soluta prima & secunda, Tab.
II. Urtica marina explicata & cõtracta, Tab.
I. Urtica 5. & 6. Rondel. (& ex eo Aldroan. Urtica soluta 1. & 2. Tab.
II. Urtica explicata & cõtracta, Bello. Italis Cunnus marinus: & Tab. de his vide Gesf. Bellon. Rondel. & Aldroandum, qui formas diversas pingit.
III. Pulmo marinus, Matth. Tab. Aldroand.
IV. Holothuria, Aristot. Plin. Rondel. (qui duas species habet) & Aldroan.
V. Tethya, Aristot. Plin. Rond. Bellon. Gesf. Aldroando, cu i sex species.
VI. Mentula marina, Rond. cui duplex est. Genitale marinum, Bellon. Epipetron Gesneri, cum hac convenire videtur, Aldroan.
VII. Penna marina, Rondel. Gesn quę Mentula alata piscatoribus, Aldro. cui duplex est.
IIX. Manus marina, Gesf. ex eo Aldrorndo.
IX. Arantia marina.
X. Malum granatum, Aldro.
XI. Malum insanum marinum, Rond. ex eo Aldroan.
XII. Pyrum marinum, Ald.
XIII. Cucumer marinus, Plin. Rond. ex eo Aldro.
XIV. Uva marina, Plin. Rondelt. ex eo Aldro.
XV. Fungus marinus, Aldrouando.

SECTIO QUINTA.

FVNGI & TVBERA.

FUNGI.

FUNGI *Græcis μύκητες dicuntur: de quibus Theophrastus 1. hist. 8. & 9. Fungus pediculum longè majorem, æqualem quam Gladiolus habet & radice penitus caret: & 3. hist. 9. verum è radicibus arboris & juxta radices erumpit: & 4. hist. 8. cum autem aquæ plures incesserint fungi juxta mare rubrum quodam in loco erumpunt qui Sole tacti in lapidem mutantur. Horum origo Plinio lib. 22. c. 23. ex pituita arborum. Nam Fungi sicut & Tubera neque plantæ, neq; radices, neq; flores, neque semina sunt, sed nihil aliud quam terræ, arborum, lignorum putridorum, aliarumq; putrilaginum humiditates superfluæ: id quod inde colligi potest, quod omnes Fungi & Tubera, maxime ea quæ edendo sunt, à tonitrubus & pluvioso cœli statu frequentius nasci soleant.*

Differentia duplex Dioscoridi l. 4. c. 83. aut enim edules sunt, aut exitiosi: hi multis de causis tales evadunt: aut quia juxta clavos rubiginosos, aut pannos putridos, aut serpentum latibula gignũtur, aut arboribus privatim fructus noxios ferentibus, adnascuntur. Habent verò qui tales sunt intra se lentorem quendam concretũ & strigmenti modo viscosum, & terra eruti si reponantur, celeriter corrupti computrescunt. At Plinio l. c. Fungorũ numerosa genera: tutissimi qui rubent callo (forte carne) minus diluto rubore quam boleti: mox candidi, velut apice flaminis insignibus pediculis: tertium genus suilli, venenis accommodatissimi. Quidam discrevere arborum generibus fico, ferula (potius betula) & gummi ferentibus: nos item fago, aut robore, aut cupresso: omnium color lividus.

Verùm alii ex terra nascuntur: alii veterum arborum caudicibus subinde & eorum ramis (vix enim ulla arbor senescens in qua non conspiciantur) adnascuntur: alii saxis, tectis stramineis putridis lignis insident & quandoque supra fimum reperiuntur. Guiland. com. de pap. κυήμα] © alternum genus sive Cyema alterum dicit.

I. Fungus porosus.
Fungorum primum genus, Trag. Lon.
Fungorum præcipuum genus, Gesf. col.
Spongiola nonnullis, Dod. Imper. Neapolitanorum, Ponæ.
Fungi, favaginosi, sive Fungi rugosi favis mellis similes, Lob. belg.
Fungus spongiosus Dalechampii, Lugd.
Fungi rugosi, Cast.
Fungi esculenti primum genus, Clus. hist.
Fungi præcoces, Dod. belg.

Hujus quatuor sunt species: nam primus fungus parvus est, rugosus albicans, quasi fuligine infestus: 2. radicem Aristolochiæ rotundæ exiccatam refert, coloris ex ruffo fusci: 3. duplo amplior plerunque orbicularis: 4. in longitudinem metæ instar excrescit.

II. Fungus apice pyramidali & angusto.
Fungi esculenti alterum genus, Clus.

III. Fungus in metam fastigiatus albus fusco tinctus.
Fungi esculenti quartum genus, Clus.

Hic triplex est: primus & secundus parvus & mediocris, ambo coloris albicantis fusco tincti: tertius major magis fuscus, interdum notis distinctus.

IV. Fungus orbicularis exalbidus pratensis.
Fungi esculenti tertium genus, vel S. Gengij, Clus.

V. Fungus angulosus pediculo exiguo.
Fungi esculenti quintum genus, Clus.

Triplex est: 1. angulosus: 2. magis orbicularis: 3. major in tres lacinias divisus: ad arborum radices.

VI. Fungus radice carens dimidium fungum & orbem referens.
Fungi pezizæ esculenti, Colum.

Ad Fagorum radices Agarici modo crescit.

VII. Fungi umbilicum exprimentes plures simul albi.
Fungus in populo alba, Matth.
Populnei αἰγειρῖται: Dod.
Fungi esculenti sextum genus, Clus.
Ad arborũ radices, sola magnitudine differens observatur, ex ætate proveniens.
Fungorum sub Populo nascentium, qui Turini vocantur, subrubẽtium, pediculo candido, qui in cibis minimè probantur, Cæsalp. auctore.
Huc referendi Calucci vulgo dicti apud Portã, qui bini aut tres ab uno pediculo prodeunt velut galli cristæ, acri odore, coma velut villosa.

IIX. Fungus umbilicũ referens variegatus,
Fungi esculenti decimumtertium genus, Clus.

Variat: nam in primo supernè color ex cœruleo, viridi & fusco comixtus conspicitur, infernè ex albo subluteus: 2. supernè color flavescẽs veluti fuligine infectus, infernè alb⁹ fuscis striis distinctus: 3. supernè ex albo viridis, infernè candicans & striatus: 4. supernè ex purpureo & saturatè rubro, raris albis maculis notatus; infernè candicans fuscis striis aspersis, oris dilutè purpurascentibus: 5. asperior reliquis, supernè coloris ex albo fusci, inferius candicans, fuscis striis discurrentibus.

IX. Fungus orbicularis sulcatus albus fusco permixto.
Fungi esculenti septimum genus, Clus.

Duplex est: alter tumens, coloris vel albi fusco permisti, vel maculis quibusdam aspersis: alter orbicularis candicans.

X. Fungus pileolo lato orbiculari candicante. Fungi orbiculati, vel Fungorum tertium genus. Trag.
Fungi boleti. Cord. in Diosc. Lon.
Fungi nemorum, Lob. Belg.
Fungi esculenti octavum genus, Clus.

Triplex est: 1. minor candicans: 2. major albicans maculis fuscis & flavescentibus aspersis: 3. amplior adhuc ex fusco subrubens.

XI. Fũgus pileolo lato orbiculari flavescẽte.
Fungi 4. genus, Trag.
Capreolini, Taber.
Fungi esculenti duodecimum genus, Clus.

XII. Fungi pileolo lato & rotundo.
Fungi esculenti nonum genus, Clus.

Hujus quatuor sunt differentiæ: 1. supina parte candicans, infernè magis fuscus evidentibus striis donatus: 2. supernè albicans crassis striis insignitus: 3. supernè in albedine magis fuscus, pediculo crassiore nigricante: 4. rufescit & pediculo est albo.

XIII. Fungus pileolo lato & rotundo livido.
Fungi vulgares Amanitæ vel Boleti, Trag.
Fungi Matth. Lac. Lon. Dod. Cast. Lugd.
Fungi vulgatissimi esculenti, Lob. ico.

Hic ad præcedentem referri potest.

XIV. Fũg⁹ pileolo in plano orbiculari villoso.
Fungi esculenti decimum genus, Clus.

Duplex

Duplex eſt: alter colore puniceo dilutiore: alter coloris ex rufo fuſci.

XV. Fungus pileolo magno plano orbiculato venis exaſperato.
Fungi eſculenti vigeſimum genus, Cluſ.

Triplex eſt: 1. supernè dilutè rubens, aut latericei coloris venis exaſperatus: infernè palleſcens, ſtrijs fuſcis inſignitus: 2. ſupernè exuberat, coloris ex albo pallido & fuſco mixti: infernè candicans, ſtriis fuliginoſis diſtinctus: 3. major ſupernè coloris ex albo, pallido, rufo & fuliginoſo mixtis: infernè rubeſcens, ſtrijs ex atro purpuraſcentibus notatus.

XVI. Fūg⁹ pileolo plano ſubfuſco oris lateris.
Fungi eſculenti undecimum genus. Cluſ.

XVII. Fungus pileolo lato puniceo, lacteum & dulcem ſuccum fundens.
Fungus ſextus, quē aliqui crudū devorāt, Trag.

XIIX. Fungus candidus odoratiſſimus orbe magno,
Fungus Richione, quaſi magnum fungorum regem dicas, Portæ.
Eſui tam ſuavis ut crudus edatur & ægris innoxiè præbeatur, Eid.

XIX. Fungus latus ſanguinei coloris.
Linguæ in caudicibus caſtanearum, Cæſ.
an ii quos Plinius ſcribit tutiſſimos, qui collo rubent, minus diluto rubore, quam Boleti.

XX. Fungus anguloſus & velut in lacinias ſectus.
Fungi genus magnum à figura auriculi leporinis, Geſ.coll.
Arborum fungi auriculę Judæ facie, Lob.belg.
Gallinacei, Cæſalp.
Fungi eſculenti decimum quartum genus, vel Fungus leporinus, Cluſ.

Duplex eſt: 1. ſupernè pallidus, flavis maculis variegatus: infernè flaveſcens, fuſcis ſtriis diſtinctus: 2. duplo major, ſupernè flavus: infernè ſtriis diſtinctus, croceoq; colore infectus.
an Fungus leporinus quem 7. facit Tragus, qui formam interaneorum vituli repræſentat, qui incanus & plumbei coloris.

XXI. Fungus orbicularis oris intró reflexis.
Fungi eſculaenti genus, ſive ſuilli, Cluſ.

Duplex eſt: 1. utrinq; ſubalbid⁹ veluti fuligine infect⁹: at ſupernè aliquot maculę albę aſpergūtur: infernè ſtriis craſſis nigricātib⁹ notatur: 2. major cuj⁹ pars ſuperior coloris eſt purpurei rubro ſaturno commixti, ſecundum oras maculis albis aſperſis: inferior ex albo fuſcus, ſtriis tenuioribus excurrentibus.
Suillos vulgo porcinos dictos, Boletis craſsiores, ſupernè ſubfulvos, infernè cinereos, internè candidos, habet Cæſalp.

XXII. Fungus Auguſti menſis.
an Fūgi octavū genus, Trag. 6. & 7. genus, Lon.
Fungi eſculenti decimum ſextum genus, Cluſ.

Triplex eſt: 1. ſuperius colore eſt candicante ſubfuſco, inferius albus ſtriis carens: pediculus coloris ex cæruleo, viridi & fuſco mixti: 2. utrinque ex flavo rubeſcit: 3. ſupernè ex fuſco rufeſcit: infernè æqualis albus.

XXIII. Fungus planus orbicularis aureus.
Volva Plinii, Elvela, Ciceroni, Boleti, Ang.
Boleti Cæſalp.
Fungi eſculenti decimū ſeptimum genus, Cluſ.

Differētia notatur, quę ratione ætatis cōtingit: nam cum primū erumpit, ovū cādore & figura refert, at alba cute quā volvum vocāt, lacerato, paulatim in planā orbicularē formā ſe explicat: ſupernè aureus eſt, infernè flav⁹, ſtriis diſtinctu hic omniū præſtantiſsimus cēſetur.

XXIV. Fungus pileolo lato, longiſsimo pediculo variegato.
Fungi eſculenti decimum octavū genus, Cluſ.
an Fūg⁹ Neapolitanis Cōocielle vocat⁹, Portę.
an Fungus pratenſis, quem quidam Scarogias vocant, Cæſalp.

XXV, Fung⁹ bulboſus fuſcus duplici pileolo
Fungus quercinus dipſacoides, Col.

XXVI. Fungus lariceus aurei coloris.
Fungus in larice præter Agaricum naſcens triginta librarum, aureum per ambitum diſſectus, in cibis gratiſsimus, Matth.

XXVII. Fungus albus acris.
an Fungus piperis ſapore, Cord. in Dioſc.
Fungus piperitis, quia inſtar piperis linguam vellicet, Portæ.

XXIIX. Fungus minimus odoratus capitulo donatus cinereus.
Prunuli vulgo, Cæſalp.

XXIX. Fungus ramoſus: & Imper.
Fungi eſculenti decimumnonum genus, Cluſ.

Formę eſt ab aliis diverſę, qui in tres ſpecies, colore inter ſe differētes, nonnihil etiā forma, dividi poteſt: nam parte ſuperna vel flavus, vel dilutè rubeſceus, vel pallidus albo admixto.

XXX. Fungus digitatus major.
Digitelli genus ſpectabili magnitudine, ut unus ſufficiat, qui in caſtaneis reperitur, Cæſ.
Plinius forte hunc intellexit, cũ inquit, mox candidi veluti apice flaminis inſignibus pediculis: quos Galenus Amanitas vocat, ſecundo loco inter innoxios. Lacinia Hermolao dicitur
XXXI. Fungus candidus digitatus minor.
Digitelli (vel Fungi 5. genus) Trag. Lon.
Digitelli ſive Maninæ vulgo, Cæſ.
Hic veluti in parvos digitos fiſſus eſt.
XXXII. Fungus maximus Ungaricus; multis laciniis ſqammatim incumbentibus.
Fungi eſculenti genus 21. monſtroſum, Cluſ.
Tanta molis, ut ternos, aut quaternos paſcere poſſit: ſunt qui dicãt, nonunquã tanta amplitudine excreſcere, ut bigam facile impleat. Variat colore ex rufo nigricãte, vel ex albo nigro, aut multis maculis nigris in albo cõſperſis notatur. an Gallinaceia Neapolitanorum, Portæ: quæ mirabilis formę & ad eam amplitudinem excreſcit, ut brachiis diductis homo vix amplecti poſſit, pondere ſexaginta librarum, ut integro univerſa familia veſci poſſit.
XXXIII. Fungus in ſaxis proveniens.
Fungi è lapidibus, Matth.
Fungorum poſtremum genus è ſaxis, Portæ.
Fungus in lapide fungoſo Neapoli, Camer. in Matth. ger. Cæſ.
Fungus petroſus, Imper.
Ex hoc fungi toto anno enaſcuntur, ſi aqua irrigetur etiam domi aſſervatus, creſcit induratis, Cæſ. Præciditur ad eſum, alius ſubnaſcitur, ſemperq; novos producit, ſeptem diebus perficitur: ſexies anno demetitur: terra dodrante operitur. Afferuntur lapides ex Veſuvio, ex Fageto, ex Partenio, ex Gargano & celſioribus montium partibus, Joh. Bapt. Porta.
XXXIV. Fungi circa Babyloniam.
Fungi boni ſaporis, quos etiam crudos Æthiop. comedunt, præter quos nihil aliud circa Babyloniam, quàmvis bona & pinguis terra ſit, creſcit: par. 3. Ind. or. c. 5. ſed quales?

Fungi noxii.

I. Fungus membranaceus auriculam referens, ſive Sambucinus.
Fungus ad Sambucum, Trag.
Auriculæ Judæ vulgo.
an Fungus auricularis, Imper.
Fungorum pernicioſorum 1. genus, Cluſ.
II. Fungus putridus arborũ ramis inhærens, plurimis ſimul cohærentibus,
Fungorum noxiorum genus 24. Cluſ.
Triplex eſt: 1. & 2. interdum ſimplex, interdum plures: ille ruber, hic egregiè ruber & floridus eſt: 3. corpore rugoſo, bini, plerunq; terni, elegantiore auri colore præditi.
III. Fung⁹ in caudicibus naſcẽs unguis equini figura.
Fungi igniarii, Trag.
Igniarii vulgo Eſca, Cæſ.
His attritu ſilicis ignem excipiunt.
IV. Fungus ad cutim extergendam aptus.
Fungi igniarii ſpecies, qua in tonſtrinis pro ſtrigili utuntur, Cæſ.
Fungus furfures capitis depellens, Imper.
V. Fungus acetabulorum modo cavus radice carens.
Fungi Pezicæ Plinii, Col.
VI. Fungus Hepaticæ ſaxatilis forma.
Fungi Pezicæ altera ſpecies, Col.
An hi duo poſteriores pernitioſi ſint, dubi⁹ ſum.
VII. Fung⁹ ſalign⁹ lichenis forma variegat⁹.
Fungorum noxiorum 4 genus, Cluſ.
IIX. Fungus ceraſorum imbricatim alter alteri innatus variegatus.
Fungorum noxiorum 5. genus, Cluſ.
IX. Fungus pannis laceris ſimilis igneus.
Fungus quem ignem ſylveſtrem vocant, Cæſ.
X. Fungi ex eodem pede ſed non conſpicuo numeroſi.
an Prunuli, Trag.
Fungorum pernicioſorum 2. genus, Cluſ.
Varii ſunt magnitudine & forma, omnes coloris ex albo pallido & fuſco commixti: ſub pruno naſcentes.
XI. Fungus fimetarius in plano orbicularis candidus.
Fungorum noxiorum tertium genus, Cluſ.
an Prateolis ſimilis, Cæſ.
XII. Fungus pileo infernè ſubrufo aut nigricante, quẽ aliqui, nec ſine periculo cõedũt, Cæſ.
XIII. Fungus coryleus orbicularis.
Fungorum noxiorum 6 genus, Cluſ.
XIV. Fungus buffonius orbiculatus.
Fungorum noxiorum ſeptimum genus, Cluſ.
Triplex eſt: 1. in metã ſublat⁹ albus, fuligine info-

infectus, in summo flavescens: parte cava fusc°, nigris striis distinctus: 2. magis orbiculatus, supernè modò fuscus ex albo pallescens, modò flavus fuligine infectus, maculis albis & nigris aspersis, rubetæ colorem refert: infernè albus, striis subfuscis levibus distinct°: 3. major in plano orbicularis, superius albus, rubore admixto & maculis pallescentibus aspersis: infernè pallidus, fuliginosis striis distinctus.

XV. Fungus fatuus candidus pileolo in metam assurgente.
Fungorum noxiorum undecimũ genus, Clus.

XVI. Fungus betulaceus orbiculatus albus.
Fungus ad betulam, Trag.
Fungorum noxiorum octavum genus, Clus.

XVII. Fungus orbicularis ex atro rufescens.
Fungorum noxiorum nonum genus, Clus.

XIIX. Fungus minimus flavescens infundibuli forma.
Fungorum noxiorum decimum genus, Clus.

XIX. Fungus muscas interficiens.
Fungi muscarii, Trag. Cord. in Diosc. Lon. Tab.
Fungorum noxiorum 12. genus, Clus.

Hujus quinq; species: 1. orbicularis, cui supernè color vel pallescẽs, rubedine & fuligine admixtis: vel lividus & fuligine infectus, maculis albicãtibus atro permixtis insperfis: infernè albus, fuscis striis variegatus. 2. orbicularis, supernè colorib° ex purpura dilutiore & saturatiore, rufo, pallido & albo variè mixtis: infernè pallido, nigris striis fulcato. 3. ætate variat: emergẽs ...ri radicem imitatur, coloris lateritii, maculis albicantibus aspersis: adultior, orbicularem figuram acquirit, interdũ per latera fissus, coloris prona parte rubri, albis maculis infecti: supina albi, cum striis levi fuligine infectis, 4. junior, minore est orbe, rubro colore saturo, instar cõcreti sanguinis tincto, maculis plurimis exalbidis aspersis: adultior multo latior, rubro colore remissiore tinctus & præter exalbidas maculas veluti intercursantibus undis, distinctus. 5. junior coloris ex rufo fusci & velut fuligine infecti: adultior, latior in metæ formam surgens, oris valde laceris, coloris supernè ex ...o rufo, pallido, fusco mixti & id vel radiatim, vel maculis insperfis: inferiore fuliginosis ...ris striis interfecantibus.

XX. Fungus latus orbicularis candidus.
...ngorum noxiorum 13. genus, Clus.

XXI. Fungus latus orbicularis oris intus conversis.
Fungorum noxiorum 14. genus, Clus.

Duæ sunt species: magnitudine & supinæ partis colore inter se differentes.

XXII. Funfius pediculo in bulbi formam excrescente.
Fungorum noxiorum 15. genus, Clus.

Duplex est: supernè pallidus, maculis dilutè nigricantibus distinctus & oris deorsum reflexis: internè multis striis expallido fuscis distinctus: 2. tetri coloris est, radicis potius fragmentum, quam fungus videtur, quod utraq; manu vix comprehendi potest.

XXIII. Fungus clypeiformis major. (belg.
Fũgus alter venenat° clypeiformis olidus, Lob.
Fũgus alius clypeiformis perniciosus, Clus. ad.

XXIV. Fungus clypeiformis minor.
Fungorum alterius generis alter, Dod.
Fungus clypeiformis lethalis, Lob. belg.
Fungus perniciosus vulgaris, Clus. ad.

Alii albi, aut cinereis fuscisve maculis notati in cavitate nigri: nunc & plani ut acetabula: nonnulli etiam parmis similes.

XXV. Fungus latus oris laceris.
Fungorum noxiorum 17. genus, Clus.

Duplex est: colore superna parte rufo ad nigredinẽ tẽdẽte in medio flavescẽte: infernè pallido, striis fuliginosis distincto: 2. colore supernè ex pallescẽte fuliginos°, venis exalbidis maculosis: pars infima ut & fungi substãtia, omnia atra, crassis nigris striis obscurè apparentibus.

XXVI. Fungus oris laceris & in lacinias di- (visis.
Fungorum noxiorum 16. genus, Clus.

In hoc triplex differentia occurrit.

XXVII. Fungus parvus, parvi galeri formam exprimens, rufus.
Fungorum noxiorum 18. genus, Clus.

XXIIX. Fungus parvus galericulatus alter flavus.
Fungorum alterius generis primus. Dod.
Fungus parvus lethalis galericulat°, Lob. belg.
Fungus exilis perniciosus vulgaris, Clus. ad.

XXIX. Fungus orbicularis secundum vias & in quercetis Autumno nascens.
Fungorum noxiorum 19. genus, Clus.

Hujus sex species sunt.

1. Supernè coloris ex flavo, rufo, fuliginoso cõmixti: infernè ex pallido fusci, multis striis exa-

to.2. amplior est, supernæ coloris vel rufi,raris maculis cōspersi,vel fusci & fuliginosi : inferi' pallidi;fuscis maculis aspersis,vel ex fusco omnino pallidi.3. ex cineraceo fusci coloris, notis quibusdá distincto, lacer & hians.4. supernè, ex atro rufescens: infernè flav', maculis parvis aspersis: vel fusco supernè & scissuris quibusdá albis lacero : infernè ex flavo tantum pallescente. 5.supernè tumens & latericei, infernè cinericei coloris,& hic Fungi perniciosi generis 19. species dubia, Clus.

XXX. Fungus tuberis figura.
Fungorum noxiorum 19.species 5. Clus.

Hic ætate variat:junior supernè coloris fusci, infernè rubri saturi & nigricantis, oris flavis : adultior orbicularis,supernè fusci coloris,diluto rubore permixto: infernè ex rubro atro & obscuro : ipsum verò corpus confractum cærulei, virescente intercepti est coloris.

XXXI.Fungus cyclamini radicem colore & forma referens.
Fungorū noxiorum 19. generis species 6.Clus.

XXXII. Fungus omniū amplifs. purpureus.
Fungorū noxiorum 19. generis species 3. Clus.

XXXIII. Fungus crassus in metam surrect'.
Fungorum perniciosorum 20.genus, Clus.

Hic quadruplex est:
1.supernè cineraceus,infernè ex flavo pallens. 2.supernè, vel ex pallido fusc', vel fuliginosus, infernè ochræ colore. 3. rufus: infernè ochræ colore fuligine perfusa.4. ex rufo & fuliginoso commixti: infernè subrufo colore multis striis fuliginosis intersecantibus.

XXXIV. Fungus abietinus oris reflexis substantia rubra.
Fungorum noxiorum 21. genus, Clus.

XXXV. Fungi dumetorum ex uno pede prodeuntium.
Fungorum noxiorum 22. genus, Clus.

Quadruplex est:
1.seni aut septeni orbiculati sed fornicati flavi, macula nigra distincti.2.octo aut novē coloris flavi, rufo suffusi: infernè flavi, macula nigra distincti.3.majore est orbe,quindecim aut pluribus ex eodē pede nascentib',supernè vel rufi, vel ex rufo dilutè albescentes : infernè subalbidi, crassis fuscis striis distincti: quinta species,Clus.4.turbinato corpore seni aut plures, supernè cineracei ex rufo coloris aut fusci : infernè crassis nigris striis distincti.

XXXVI. Fungus truncis humi jacentibus innatus,pluribus ex uno pede prodeuntibus.
Fungorū noxiorū generis 22.spec.3. & 4. Clus.

Hic præcedente multo minor : & duplex 1.viceni & plures ex eodē pede supernè rufi, infernè fuscis striis exarati.2.triceni & plures colore inter se varii, vel flavo rufo perfusi,vel omnino rufi & fusci,infernè nigricantibus striis notati.

XXXVII.Fungus orbicularis in palustrib'.
Fungorum noxiorum generis 23. species quatuor,Clus.

1.orbe tumido eleganter rubro infernè albicans fuscis striis exaratus.2.paulo amplior, supernè coloris rufi & ad lateritium tendentis : infernè dilutioris & striis frequentioribus distinctus. 3.coloris ex albo,rufo& fusco variè commixti. 4.orbe est inæquali,supernè ex cineraceo candicans: infernè etiam,sed fuscis striis ad extimas oras productis.

XXXIIX. Fungus fœtidus penis imaginem referens.
Phallus,Hadr. Junio.
Phallus Batavicus,Lugd.
Phallus Holandicus, Satyrion trifolium Matthiolo, Ponæ Ital.
Fungus virilis penis arrecti facie, Lob. belg.
Fungus marinus,Dod. belg.
Fungi perniciosi 23. generis species 5. Clus.

XXXIX. Fungus minimus ligneis tabellis areolarum hortorum adnascens.
Fungus minimus ἀνώνυμος, Clus.

XL. Fungus ramosus candidus.
Fungorum noxiorum 25. genus,Clus.at figura habetur hist.ap.alt.

XLI. Fungus ramosus coriaceus.
Fungus borsaro, Imper.

Hujus ad ignem concipiendum apud Neapolitanos usus est.

XLII. Fungus rotundus orbicularis.
Fungorum noxiorū generis 26.species 3.C[...]
Fungus ornatus,crepitus lupi, Trag. Lon.
Fungus orbicularis, Dod.
Fungus glomeratæ rotunditatis, Lob.belg.
Lupi crepitus, Cast. Col.

Triplex est magnitudine,nōnihil etiā fo[...] differens. 1. initio eximii candoris, dein p[...]scens tanquam fuligine suffunditur, ma[...] confractus pulverulentum fumum effund[...]

Pe[...]

Pezicę Plinii in pratis quē esculentū dicit, Cęs.
Fungus vesicarius, aliis ovum lupinum, Imper.
Fūgorū perniciosorū generis 26. species. 1. Clus.
2. capitis pueri magnitudine, cute cineracei coloris tectus, quæ lacera substantiam spongiosam fuliginosam ostendit, quæ compressa pulverem effundit.
an Fungus villosus, Imper.
3. sola magnitudine à secunda differt.
an Pezicæ genus in sylvestris, aliquando humani capitis, quod sine periculo esitatur, Cæs.
XLIII. Fungus rotundus cancellatus.
Fungus coralloides cancellatus, Clus. hist. ap. alt. auct.
Fungus lupi crepitus vulgi efflolescens, Col.
Hunc à priore distinguere nō oportet: à quo tamen differt (quem & Clus. & Colum. peculiari figura expressere) quod huic sint radices in fibras divisæ, & quod per medium disrupto veluti florescens speciosum reticulum, vel marsupium reticulatum rubri coloris emittit.
XLIV. Fungus niger culicis figuram referens.
Fungus semiorbicularis niger, Dod. belg.

Fungi lapidei.

I. Fungus lapideus major in Nilo natus.
Fungus saxeus Nili major, Clus. exot.
II. Fungus lapideus minor.
Fungus saxeus minor, Clus. exot.
III. Fungus lapideus forma bubulæ linguæ, Clus. cur. post.

AGARICVM FVNGVS.

Ἀγαρικὸν, forte ab Agaria nomen sibi adscivit gentile, nam ut Dioscorides, in Sarmatiæ regione quæ Agaria dicitur, gignitur: vel ab Agaro, quem & urbem & amnem in Sarmatia vocari tradit Ptolomæus: & ut Dioscorides l.3.c.1. radix fertur Silphii similis, non tamen densa. summa facie veluti Silphium, sed tota rarior: sunt qui plantæ radicem esse affirmant: alii ut Fungos ex putredine nasci in arborum caudicibus. Plinio l.16.c.8. Gallicarum glandiferæ (imò Larices) maximè arbores Agaricum ferunt: est autem Fungus candidus, odoratus, in summis arboribus nascens, noctu lucens (fabulosum hoc) signum hoc ejus quo in tenebris decerpitur. Et l.25.c.9. Agaricum ut Fungus nascitur in arboribus circa Bosphorum colore candido.

Genera duo Dioscoridi l.c. mas & fœmina: mas rotundus est & undique sui similis: fœmina præfertur, quæ quidem rectas intus habet pectinum modo venas & quasi divisuras. At in præfatione l.6. Agarici nigri lethalem vim habentis meminit. Sic Plinio l.25.c.9. mas crispior amariorq́ue: fœmina solutior, initio dulcis, mox in amaritudinem transit. Mesues fœminam eligit, quia masculus malus sit, præcipuè qui longus existit & niger & gravis: debet autem esse album, læve, velociter friabile, porosum & valdè rarum: primum dulce, dein amarum & astringens.

I. Agaricus sive fungus laricis.
Agaricus & Agaricū, Matth. Dod. ut: Cord. in Diosc. Ang. Tur. Lac. Lob. Cast. Cęs. Lugd. Tab.
Agaricum larignum, Ad.
Fungus hic Abieti, Piceę syl. Tędę & Larici adnascitur, sed solū Larign' intra corp' usurpatur.
II. Agarico similis fungus diversarum arborum caudicibus adhærens.
III. Agaricus qui in speluncis montium Helveticarum reperitur.
Agaricus saxatilis, vel Fūgus, petrę' Lac lunę incolis à substātia alba & spumosa, Ges. in fracto.
Lac lunare, Eid. lib de fig. lapid. c. 2.
Margæ friabilis genus cuidam, ut idem.

TVBERA.

Tubera, quæ radicibus, ut Galenus voluit, adnumeranda vocantur ὕδνα ab imbribus, & οἴδνα à tumore, ab οἰδέω tumeo. Dioscoridi l.2.c.175. ὕδνον radix est orbiculata sine foliis sive caule, flavescens, vere foditur, ac seu cruda seu cocta esui apta est. Theophrasto 1. hist. 9. Tubera radice penitus carent. Plinio l.19. cap. 2. Tubera undiq; terra circumdata, nullisq; fibris nixa, aut saltem capillamentis, &c. cortice includuntur, ut plane ea terram esse possimus dicere nec aliud quam terræ callum.

Genera duo eorum (Plinio l.c.) harenosa dentibus inimica & altera syncera: distinguuntur & colore rufo nigroq; & intus candido &c. Sane Tuberum genera duo sunt, quæ magnitudine & colore differunt: majus & minus: majus cute quidem nigra, sed alteri pulpa candida alteri pulla (subflava alii notarunt) subest minus colore rufo insipidum & gustu injucundum.

I. Tubera,

I. Tubera, Matth. Ang. Cord. in Diosc. Lac. Lon. Dod. Cast. Lugd. Tab. Cæs.
Tubera terræ, Tab. Ger.

II. Tubera cervina: & Lob. belg.
Fung' cervin', sive Cervi boletus, Matth. Lon.
Fungi cervini Boleti officin. Cord. in Diosc.
Boleti cervini orbiculati, Thal.

Sic dicta quia reperiũtur iis in locis ubi cervi libidinem suam exercent: quamvis Cordus invenerit etiam in præruptissimis montium sylvis, quo ne damæ & rupicapræ quidem pervenire possunt, ne dum cervi.

III. Tuberibus similis fructus Indicus.
Fructus sub terra nascens, Monardi & Lugd. an Mamci Brassilianorum, apud Lerium par. 3. Ind. occid. c. 12.

SECTIO SEXTA.

CARDUUS; CIRSIUM; CNICUS ET ATTRACTILIS; ACARNA; Chamæleon sive Carlina; Acantus; Carduus lacteus; Carduus Sphærocephalus; Carduus Tomentosus; Acantha sive Branca Ursina; Scolymus sive Cinara; Carduus Spinosissimus; Dipsacus; Eryngium; Carduus Stellatus; Euphorbium & Anteuphorbium; Tragacantha; Poterium; Drypis; Anonis sive Resta Bovis.

CARDUUS.

Plantarum spirosarum divisionem universè à Theophrasto, partim 1. hist. 16. partim 6. hist. 3. & 4. sic expressit. Ἀκανθώδη, id est, spinosa, sive aculeata alia in totum spinosa, alia non in totum: in totum spinosa, ut Caruda, Scorpius: non in totum spinosa φυλλάκανθα, id est, quæ folia omni ex parte sic in spinas divisa habent, ut tangenti præter spinas undique nihil occurrat, ut acorna, drypis, acanacea. Alia εἰς ὀξὺ προήκουσι καὶ παραγωνίζουσι, id est, mucronantur & habent latera angulosè dissecta, ut Smilax, Ilex. Alia εἰς ὀξὺ προήκουσι καὶ μὴ παραγωνίζουσι ut Ruscus. Alia sunt ἀκανθώδη ἐκ τῶν ἄκρων, καὶ πελονώδη καὶ διστιχίστα, mucronata & insecta pectinum modo, ut abies, pinus, picea cedrus, juniperus. Alia παρακανθίζοντα ἐκ τοῦ ἄκρου καὶ πλαγίων, id est, quæ spina foliis adnata, & mucrone pungunt & lateribus, ut ilex phellodrys. Alia παρὰ τὴν ἄκανθαν φύλλον ἔχοντα, id est præter folium minimè spinosum horrentia, ut rhamnus, tribulus, ononis, stœbe. Alia ἐκ τῶν καυλῶν ἄκανθαν ἔχοντα καὶ φύλλον ἐπανακανθίζον, id est, spinas caulibus enascentes habentia, foliumq; insuper aculeatum, ut capparis Aegyptia: quædam ὀρθάκανθα, id est, arrectis spinis muricata, ut smilax quædam καμπυλάκανθα, id est, uncinatis arcuatisq; spinis armata. At Plinius l. 21. c. 15. sic expressit. Spinosarum multæ species: in totum spina est asparagus scorpio: nullum enim folium habent. Quædam spinosa foliata sunt, ut carduus, eryngium glycyrrhizon, urtica: iis enim omnibus foliis inest aculeata mordacitas: Aliqua & secundum spinam habent folium, ut tribulus, ononis, phleos, quod aliqui Stœben appellare: hipophaës spinis angulosis. Quædam in folio habent & in caule, ut Capparis. Tribulo proprietas, quod & fructum spinosum habet. Hæc Plinio.

Verùm hic non de omnibus spinosis agemus, sed potissimùm de Carduis & Acanaceis: de cæteris inter [illegible] & frutices.

CARDUUS.

Quemadmodum ἄκανθος & ἄκανθα generaliter omnem spinam denotat, sic & Σκόλυμοι Græcorum, Latini Carduum generatim interpretantur. Similiter Ἄκανος, etsi herba quædam sit spinosa Theophrasto 6. hist. 1. tamen eidem l. 6. c. 4. sic etiam dicitur illud quod in Carduorum genere, velut malum extubetat. [illegible] quasi dicas Acanaceus, spinam Acani genere est. Sic etiam Theoph. 6. hist. 3. illorum quæ folio constant aculeatum genus magna ex parte acanaceum est: acanaceum inquam, quoniam conceptus & id cui flos inhæret, aut etiam fructus, spina vel spinaceum quicquam sit.

Carduus in pratis humidis vineis & avena.

I. Carduus pratensis latifolius.
Carduus pratensis, Trag. Ges. hor. Ab Lob. ico.
Carduus, limonia forte Theophrasti (conjectura ex natalibus sumpta) Ges. hor.
Brassica pratensis, Lon.
Acanthus syl. Lugd.
Theoph. 6. hist. 3 λειμονία (Gaza malè Be[illegible] sylvestrem vertit) in genere carduorum, aculeatis foliis constat.

II. Carduus pratẽsis foliis tenuib' laciniat[illegible]

Erisithal[illegible]

Erisithales, Ang. Lugd.
Plin. l.26. c.13. Erisithales est flore luteo, foliis acanthi.

III. Carduus pratensis Asphodeli radice latifolius.
Leucacantha, Ang.
Carduus bulbosus Monspeliensium, Ad. Lob. ico.
Cirsio quinto congener, Clus. hist.
Hujus alteram speciem multis spinis donatam Lobelius notavit.

IV. Carduus pratensis Asphodeli radice, foliis profundè & tenuiter laciniatis.
Acanthus syl. alter Dalechampii, Lugd.
Jacea aculeata seu tuberosa vel 4. Tab.
Jacea tuberosa, Ger.

V. Carduus pratensis polycephalus, sub Carduo 6. in Prodr. descriptus.

VI. Carduus palustris, in Prodromo sub 5. descriptus.

VII. Carduus vinearum repens folio Sonchi.
Ceanothus Theoph. Ang. Lugd. Col.
Theophrast. l.4. histor. 11. Hujusmodi verò est etiam spina κεάνωθος verùm non arundinosa, neque geniculata radix hujus.

IIX. Carduus in avena proveniens.
Carduus syl. in avena, Trag.
Carduus avenarius, Thal.
Carduus arvensis, Tab.
Carduus muscatus, Ger.
Alius procerior alius humilior: floribus ruffis roseis, candidis.

Carduus mollis.

I. Carduus mollis foliis Helenii.
Carduus montanus foliis Helenii non spinosus, Camer.
Carduus mollis, Camerarii, Clus. pan. & hist.

II. Carduus mollis latifolius, lappæ capitulis, qui 1. in Prodromo.

III. Carduus mollis lapathi foliis.
Carduus mollis vel mollior 2. Clus. pan. & hist.

IV. Carduus mollis folio oblongo Cirsii capitulo.
Carduus mollis 3. Clus. pan. & hist.

V. Carduus mollis laciniato folio.
Carduus mollis primus, Clus. pan. & hist.
Carduus mollis tenuifolius, Cam.
Flos cæruleus, quandoque albus, interdum purpureus.

CARDUUS CIRSIUM DICTUS.

Κίρσιον. quòd dolores κιρσῶν, id est varicum sedet, Dioscoridi l.4. c.119. quod his verbis descripsit: caule est tenero, duum fermè cubitorum, triangulari, ab imo foliis rosæ pusillis circumdato, quæ quidem angulos habent ex intervallis spinosos, sed molles: foliis buglosso similibus, modicè hirsutis, longioribus, subcandidis & per extremitates aculeatis: est autem pars summa caulis rotunda & hirsuta, illiq; insident capitula in summo purpurea, quæ in pappos seu lanugines solvuntur. Cirsion Plinio l.27. c.8. qui eodem ferè modo descripsit.

I. Cirsium maximum Asphodeli radice.
Cirsium maximum montanum incano folio vel 5. Clus. pan. & hist.

II. Cirsium latissimum.
Cirsium, Dod. gal. Lugd.

III. Cirsium majus singulari capitulo magno.
Cirsium majus, Lob.
Cirsium tertium, Dod. Clus. pan. & hist.
an Cirsium tertium, Cæs.
Variat flore, staminibus purpureis aliquando niveis: foliis quæ in eadem planta alia integra sunt, alia profundius dissecta.

IV. Cirsium majus singulari capitulo magno: vel incanum variè dissectum.
Cirsium Anglicum, Lob. Lugd.

V. Cirsium singulari capitulo squamato: vel incanum alterum.
Circium 2. vel Britannicum, Clus. pan. Anglicum 2. Eid. hist.

VI. Cirsium singularibus capitulis parvis.
Cirsium, Dod. alterum, Ad. Lob. an & Cæs.
Cirsium 3. & montanum primũ, Clus. pan. & hist.
Cirsium aliud Dodonæi, Lugd.

VII. Cirsium foliis nõ hirsutis floribus compactis.
Cirsium, Matth. Gesn. hort. Lac. Ad. Lob. Cast. Lugd. Eyst.
Cirsium 2. Dod. quartum, vel montanum secundum, Clus. pan. & hist.
Cirsium agri Pisani, Cæs.

IIX. Cirsium angustifolium non laciniatum.
Cirsium Pannonicum 1. pratense, Clus. pan. & hist.

IX. Cirsium angustifolium, in Prodromo sub Carduo 2. descriptum.

CNICUS & ATRACTILIS.

Κνῖκος Dioscoridi l.4. c.196. Theophrasto κνῖκος 1.hist.12. & κνῆκος 6.hist. 1.3.4. Cnicon, Plinio: Latinis, Cnicus & Cnecus. Dicitur autem Cnicus, ἀπὸ τοῦ κνίζειν, quod mordere & pungere significat: vel ἀπὸ τοῦ κνησμοῦ, quod pungendo pruriginem excitet, quod de sylvestri rectius, quàm de sativo dici potest: an potius à floris colore, cùm κνηκὸς exponatur croceus, rutilus. Dioscorides sic descripsit: foliis constat oblongis, per ambitum divisis, asperis, aculeatis: caulis cubitalibus, & in eorum cacumine capitulis olivæ magnitudine, flore croci: semine candido, aut russo, oblongo, anguloso. Ex his duo Cnici genera tradi colligitur, candidum scilicet & russum. Quare Theophrastus 6.hist.4. in sylvestrem, urbanumq; divisit. Sic enim sparsim de Cnico inquit: fructum aculeatum ac veluti retorridum fert: florem unà cum staminibus ipsis edit: foliis aculeatis inter Acanacea excipitur, unà cum Strutbio & Soncho: quamvis enim natura spinosa sint, seminis tamen conceptum non spinosum habent: multis caulibus constat & ramos fundit: sylvestri urbanoq; discernitur: sylvestris genera duo notantur: alterum urbano admodum simile, recticaulius tamen: quamobrem ex eo mulierum priscarum nonnullæ colo utebantur: fructum nigrum, majusculum amarumq; parit. Verùm Dioscorides, per Cnicum russum videtur intelligere genus syl. quod ex foliorum descriptione significatur, quod fortè apud Theophrastum etiam Atractylis vocatur. Sic dum Theophrastus dicit seminis conceptum non spinosum habere, de urbano intelligendus videtur, & hoc ex Plinio l.21. c.15. colligitur. Cnici, inquit, differentia prima, sylvestris & sativæ: sylvestrium duæ species: una mitior est similis caule, tamen rigido itaque & colu antiquæ mulieres utebantur, ex illis, quare quidam Atractylida vocant: semen ejus candidum & grande, amarum (quibus verbis Plinius potius domesticum quam sylvestre demonstrat, & quia mitius, & quia semen candidum.) Altera hirsutior, porosiore caule, & qui pene humi serpat, minuto semine: aculeatarum generis hæc est. Dicitur hodie Carthamum, voce à Mauritanis mutuata, qui Karten vocant, vel ἀπὸ τοῦ καθαίρειν quod est purgare: & Mesues, domesticum & sylvestre fecit.

Ἀτρακτυλὶς dicitur, quoniam eo ἄτρακτοι, id est fusi antiquitus conficiebantur. Dioscoridi l.3. c.107. spina est Cnico similis, sed quæ in summis virgultis folia multo longiora proferat: major autem pars nuda est & aspera, qua etiam fœminæ pro colu utuntur: capitula etiam gerit in cacumine aculeata, floremq; pallidum: radix tenuis est & supervacua. Theophrasto 6.hist.3. & 4. Atractylis (fusum agrestem Gaza vertit) spinosa est, & Cnico Acarnaq; candidior est: habetq; peculiare quod in foliis evenit, decerpta enim carniq; allata succum sanguineum effundunt, qua de causa φόνος, id est cruor, à quibusdam spina hæc est nominata, &c. Et 9.hist.1. succus sanguineus est spinæ quam Atractylin vocant. At Plinio l.21. c.15. Atractylis idem est quod Cnicus mitior: & c.16. Atractylis sanguineum succum fundit, qua de causa phonos vocatur à quibusdam: & c.21. Cnicus sive Atractylis, &c. ubi Dalechampius censet, Plinium & hoc & cap.15. ineptè cum Cnico Atractylidem confundere.

I. Cnicus sativus, sive Carthamum officinarū.
Cnicus urbana & sativa, Theoph. & Plinii.
Cartamus, Brunf. Trag. Fuch. Lon. flore croceo, Camer.
Cnicus, Matth. Dod. ut: Lac. Ad. Cast. sativus, Cæs. (cui & Crocus Sarracenicus) Eyst.
Cnicus sive Crocus syl. Ang.
Cnecus, Tur. vel Cnicus, Ges. hor.
Cnicus sativus, Theoph. Cord. in Diosc. & hist. Lob. Lugd.
Cnicus vulgaris, Clus. hist.
Flore est croceo, rarius albido.
II. Cnicus cæruleus asperior.
Cnicus alter, Clus. hisp. & hist. Lugd.
Cnicus flore cæruleo, Lob. Eyst. cæruleus, Tab.
Carthamum sive Cnicus flore cæruleo, Cam.
Carthamus sive Cnicus, Ger.
III. Cnicus purpureus foliis non spinosis.
Atractylis purpurea, Cæs.
IV. Cnicus syl. hirsutior, sive Carduus benedictus.
Carduus benedictus, Brunf. des. Trag. (cui & Acanthus Germanicus) Matth. Lac. Ges. hort. Ad. Lob. Lugd. Cast. Tab. Cam. Ger. Eyst.
Atractylis hirsutior, Fuch. Dod. gal.
Atractylis sive Cnicus syl. 2. Ang.
Acanthium, Cord. in Diosc. Lon.
Cnicus syl. alter Theophrasti, Cord. in Diosc. Fracast. Cæs. Lugd. Cam.
Cnicus supinus, Cord. hist.
Cnicus vel Atractylis syl. Ges. hor.
Carduus benedictus & Atractylis altera species, Dodon.
Carduus sanctus, Atractylis Dioscoridis, Cæs.
V. Cnicus syl. spinosior.
Carduus & Dipsacus minor, Brunf.

Atracty-

Atractylis sive Cartamus syl. Trag.
Carduus vulgaris, Matth. Lugd.
Atractylis vulgaris mitior, Fuch.
Carlina syl. Dod. ut: vulgaris, Clus. hist.
Colus rustica, Cord. in Diosc. Gesf. hor.
Cnicus syl. L. Theoph. Atractylis Diosc. Cord. in Diosc.
Atractylis media, Gesf. hor.
Cirsium luteum Sequanorum, Lob.
Carduus vulgatissimus viarum, Eid.
Cartamus sylvestris, Lon. Cæs. cui & Cnicum rufum Dioscoridis.
Cnicus syl. prior. Lugd. Atractylis, Eidem.
Atractylis, sive Cnicus syl. procerior, Thal.
Carduus syl. & Scolymus Plinii, Dod. qui flosculos purpureos tribuit.
Acarna, Lugd. quoad 2. icon.
Carduus & Scolymus syl. Cam. ep.
Heracantha, Tab. Eyst.
Carlina syl. major, Ger.
an Acarna Theophrasti, Acorna Plinii, Col.
Vulgaris procerior est: altera quæ rarior & pumila locis montanis reperitur.
VI. Cnicus syl. spinosior polycephalos.
VII. Carduus monstrosus figura Cornucopiæ, Imper.

Atractylis.

I. Atractylis lutea.
Atractylis, Matth. Dod. ut: Lac. Ad. Lob. Cast. Camer. Tab. Ger. vulgaris, Ang.
Atractylis quorundam, Lugd.
Atractylis Theophrasti & Diosc. sanguineo succo, Col.
II. Atractylis purpurea.
Atractylis cypria, Ang. Lugd.
Atractylis flore purpureo, Dod. Ad. Lugd.
Hæc aliquando non pubescit: at Cretica valde lanuginosa est.
III. Atractylidi & Cnico sylvestri similis.
Calochierni, Belli ep. 5. ad Clus.

ACARNA sive ACORNA.

Ἄκαρνα Theophrasto 6. hist. 4. aspectu Cnico urbano similis est, colore flavicans, succo pinguis. Et Plinio l. 21. c. 16. Acorna colore tantum russo distinguitur (scilicet a Scolymo) & pinguiore succo.

I. Acarna flore luteo patulo.
Eryngium Archigenis, Ang.
Carlina syl. minor, Dod. Ger.
Carlina syl. minor Hispanica, Clus. hisp. & hist.
Acarnæ sive Sequanorum Cirsii, Carlinæve varietas, Lob.
Acarnæ similis Carlina syl. minor, Lugd.
Acorna, Cæsalp.
Carlina sylvestris, Tab.
II. Acarna flore purpurorubente patulo.
Acanthioides parva Apula, Col.
III. Acarna capitulis parvis luteis in umbella.
Acarna sive Acorna altera Apula, Col.
IV. Acarna capitulis globosis.
Carlinæ syl. aliud genus, Clus. cur. post.
V. Acarna humilis caule folioso.
Picnomos Cretæ Salonensis Galloprovinciæ, Ad. Lob. Lugd.
Chamæleon niger, Tab. Ger.
Eandem suspicor cum sequente
Acarna Valerandi altera. Lob. Lugd. Tab. Ger.
VI. Acarna major caule folioso.
Chamæleon niger Salmaticensis, Clus. hisp. & hist. Dod. Ger.
Chamæleon Salmaticensis, Lob. Lugd.
Chamæleon Hispanicus, Tab.
VII. Acarna major caule non folioso.
Acarna Theophrasti, Ang. Lob. Lugd. Tab. Ger.
IIX. Acarna minor caule non folioso.
Leo, Carduus ferox, Dod.
Phœnix, Leo, Carduus ferox, Lob.
Carduus ferox, Lugd. Tab. Ger.

CHAMÆLEON sive CARLINA.

Χαμαιλέων à foliorum varietate dicitur, Dioscoride & Plinio testibus: at ille de nigro, hic verò de utroque testatur: eo quod cum terra colorem mutet: hic enim viridia, illic albicantia, alicubi cærulea, nonnusquam rubra inveniuntur, Dioscoridi: at Plinio hic niger, illic viridis, alibi cyaneus, alibi croceus atque aliis coloribus.

Duplex est Dioscoridi l. 3. c. 10. & 11. albus & niger, albus ideo ἰξίας dicitur, quod quibusdam locis viscum ad ipsius radices inveniatur: At Plinio l. 22. c. 18. Chamaeleonem ixiam vocant (de utroque intelligens) duo genera ejus, candidior, &c. & sub alis foliorum gigni asserit, quo mulieres etiam pro mastiche utuntur, utroque monente, ut Guiland. Chamaeleonem & Ixiam Dioscoridis lib. 6. qui inter venena recenset, plantas diversas facit. Et Theo-

phrasto 9. hist. 13. una candida, altera nigra: Vernilaginem Gaza reddit. Dioscoridi albus caulem non promit, verum ex medio spinam echino marino aut cinaræ similem erigit, floribus purpurascentibus: & Plinio serpit in terra, echini modo spinas erigens: Et Theophrasto, capite est magno Acano simili, unde quidam Acanum vocarunt. At niger caulem habet dodrantalem, qui umbellam gerit, floribus spinosis tenuibus, hyacinthi æmulis & versicoloribus. Verum Plinio duplex est: ex nigris, scribit, aliqui marem dixere cui flos purpureus esset, & fœminam cui violaceus & una nascuntur cubitali, &c. Carlina vulgo quasi Carolina, quod credatur hanc herbam Carolo magno ab Angelo demonstratam fuisse, tanquam certissimum remedium ad pestem ab exercitu suo propulsandam.

I. Carlina acaulos magno flore.
Eberwurtz, id est apri radix, Brunf.
Carduus panis seu pacis, Ericio Cord.
Chamæleon albus, Matth. Cord. in Dioscor. Lac. Cast. Lugd.
Ixine Theophrasti, Ang.
Helxine Pliniana, Eid.
Spina arabica, Dod. gal.
Cardopatium caule nullo, Gesf. hor.
Carlina herbariorum, Ad. Lob. ob.
Chamæleon albus Dioscoridis, Guil. pap. Lob. ico. Clus. hist.
Carlina humilis (vel altera) Dod. Col.
Carlina vulgo, Cæs.
Carlina sessili flore, Cam.
Flore est albo: est & purpureo.

II. Carlina caulescens magno flore.
Chamæleon niger vulgaris, Trag. Eyst.
Chamæleon niger alter, Matth. Lugd.
Chamæleon, Lon. niger, Lac.
Chamæleon albus, Fuch.
Leucacantha, Dod. gal.
Cardopatium flore albo caulem habens, Gesf. hor.
Carlina sive Leucacantha, Dod.
Chamæleon albus caule donatus, Lob.
Crocodilium, Carlina caulem habens, Lugd.
Carlina major, Clus. pan. elatior, Eid. hist.
Carlinæ alterum genus, Cæsalp.
Carlina caulescens, Cam. ep. & hor.
Carlina vulgaris caulem emittens, Col.
Flos albicans rarissimè rubeus.
Hanc aliqui à priore nihil differre censent, nisi quod caulem proferat: alii negant: certe priori congener est.

III. Carlina acaulis gummifera.
Chamæleon albus gummi, ut mastix ferens, Belli ep. 1. ad Clus.
Chamæleon albus Apulus purpureo flore gummifer, Col.

IV. Carlina acaulos minore purpureo flore.
Chamæleon albus seu exiguus, Trag.
Chamæleon parvus, Lon. exiguus, Lugd.
Carduus acaulis septentrionalium & Chamæleon albus Cordi, Lob.
Carlina minor purpureo flore, Clus. hist.
Chamæleon Septentrionalium exiguus appellatus, Col.

V. Carlina polycephalos alba: ad bicubitalem altitudinem excrescit, cujus folia superiora candida sunt: apud Helvetios in pascuis provenit.

VI. Chamæleon niger umbellatus flore cæruleo hyacinthino.
Chamæleon niger, Matth. Cast. Lugd.
Chamæleon niger Dioscoridis, Ang. Marantha, Ad. Lob. Cam. Col.
Chamæleon niger Cortusi, Dodon. verus Dalechamp. Lugd.
Crocodilion, Tab.

ACANUS.

De Acano apud antiquos pauca reperiuntur, fortasse quia vulgatissima planta, omnibusq; cognitæ notas describere superfluum visum fuit: à qua reliqua spinarum genera Acanacea nuncupata. Apud Theophrastum 1. hist. 6. Ἄκανος inter φυλλάκανθα recensetur: & 6. hist. 1. alia foliis aculeatis constant, ut ἄκανος ἠρύγγιον, κνῆκος &c. Guiland. in pap. Ixina à Theophr. aliter Acanus vocatur: quam vocem ἰξίνην Carduum pineam Gaza exposuit. Plinius l. 22. c. 9. Sunt qui Acanon Eryngio ascribant, spinosam brevemq; ac latã herbam, spinisq; latioribus.

Carduus latifolius echinos obsoletæ purpuræ ferens.
Acanus, Anguil. Lug.
Agavanus Cretensium, fortè Acanus Theophrasti, Honor. Belli epistol. 5. ad Clus. & Ponæ Ital.

SILY-

SILYBUM sive CARDUUS LACTEUS.

Σίλυβον Dioscoridi l.4.c.159. spina est lata foliis Chamaeleonti albo similis. Plinio l.22.c.22. Silybum Chamaeleonti albo simile aque spinosum.

I. Carduus albis maculis notatus vulgaris.
Carduus albus & Chamaeleon, Brunf.
Carduus Mariae, Trag. Fuch. ico. Gesf. hor. Lon. Cast. Ger. vulgaris, Cam.
Carduus lacteus, Matth. Lugd.
Spina alba, Dod. gal. Lac. hortensis, Fuch.
Silybum, Ang. Ad. Lob.
Carduus Marianus, Cord. in Diosc. Tab.
Leucacantha, Lac. Cornaro.
Carduus leucographus, Dod.
Leucographis Plinii, Lugd.
Cardui syl. aliud genus & Acanon Theophrasti, Caesalp.

II. Carduus albis maculis notatus exoticus.
Carduus lacteus Syriacus, Cam.
Carduus lacteus vel Bedeguar Arabum, Rauwolf.
Aga Cretensium nomine, semen accepimus.

CARDUUS SPHAEROCEPHALUS.

I. Carduus Sphaerocephalus latifolius vulgaris.
Chamaeleon verus, Trag. niger, Fuch.
Spina alba altera, Matth. (at in prima edit. & epit. Spina alba) Spina alba putata, Cam. ep.
Spina incognita, Fuch. ico.
Spina peregrina, Dod. gal.
Carduus Sphaerocephalus, Cord. hist. Dod. Tab. Eystett.
Echinopus, Gesf. hor.
Crocodilium, Lac. Ad. Lob. ob.
Ritro sive Rutro Theoph. Lob. icon.
Chalceios, Lugd.
Tetralix spinosa, Lugd.
Silybum, Lugd. des.
Spina alba: item Arabica, Lugd.
Ruthrum alterum, Eid.
Sphaerocephalus annuus, Cam.
Carduus globosus, Ger.

Fructu est pilae modo rotundo, flore candido vel caeruleo, vel staminibus in medio caeruleis.

Κροκοδίλιον Dioscoridi lib. 3. c.12. Chamaeleontis nigri figuram habet: nascitur in sylvis, radice longa, levi, aliquantulum lata, odore ut nasturtii acri. Idem Plinio l.27.c.8. qui radicem scribit longam, aequaliter crassam, odoris asperi.

Χαλκειος (Aerariam Gaza vertit) apud Theophrastum & Plinium esse volunt, cum tamen ejus historia apud neutrum extet: Sic Theophr. 6. histor. 3. inter natura spinosas Chalceios, quae tamen non aculeatis foliis constat: Et Plinius lib. 21. c.16. item acarna, leucacanthos, chalceos &c. in foliis non habent aculeos.

Τετραλιξ (quam cum reliquis aculeatis plantis enumerat Theophrastus 6. hist. 3.) inquit, à quibusdam vocata aestate floret: Et Plinius lib. 21. c. 16. quaedam aestate florent ut Tetralix. Sed non est confundenda cum Erica, quam Athenienses Tetralicen vocant, eodem l.11.c.16. authore.

Ἀκανθα λευκὴ sive Spina alba, folia fert Chamaeleōtis albi, sed angustiora & candidiora, aliquantulum hirsuta & aculeata: caulis bicubitalis candicans &c. in cacumine capitulum spinosum, echini marini aemulum, at minus & oblongum: flores purpurei, in quibus semen seu Cnici, sed rotundius. Dioscorides l. 3.c.14. & Plinius l.25.c.12. cui Spina alba dicitur.

Ἀκανθα ἀραβικὴ, Spina Arabica, natura spinae albae similis esse creditur, Diosc. l. 3. c.15. & Plinius l.25.c.12. Spinae Arabicae vires recenset.

Ρυθρον: Theophrastus 6. hist. 3. haec solùm habet: alia supernè cacumine tantum ramos spargit, quemadmodum Ruthrum. Sunt tamen qui velint mendosè pro ἠρυγγίον apud Theophrastum legi, quod ex Pliniana l. 21. c. 16. loci illius Theophrasti interpretatione colligitur, cum ibi non Ruthrum sed Eryngium legatur.

Haec lubuit aspergere cum huic & sequentibus, haec nomina à quibusdam tribuantur: at verborum brevitas obstat quo minus certi quid statui possit.

II. Carduus Sphęrocephalus caeruleus minor. an Ritrum sive Rutrum Theoph. Ang.
Ritro floribus caeruleis, Ad. Lob.
Carduus sphaerocephalus 3. Dod. Lugd.
Crocodilium Monspeliensium Dalech. Lugd.
Ruthrum Theophrasti, Eid.
Spina alba putata flore caeruleo, Cam. ep.

III. Carduus sphærocephalus capitulo longis spinis armato.
Spina alba, Ang. Ad. Lob.
Carduus sphærocephalus acutus, Dod. Lugd.
an Sphærocephalus maximus, Cam.
Hujus major & minor species sive 2. & 3. Dod. & Lugd.
IV. Carduus sphærocephalus minimus acutissimis foliis.
Carduus Sphærocephalus 4. Dod. Lugd.
V. Carduus capite rotundo tomentoso.
Carduus eriocephalus, Dodon. Clus. pan. & hist. Cam. Lugd. desc.
Carduus tomentosus & corona fratrum, Lob.
Acanthium montanum Dalech. Lugd.
Jacea lutea, Clusii, Lugd. ico.
Onopordon, Lugd.
Spina alba, Cæsalp.
Flore est purpureo, interdum albo.
Onopordon Plinius l. 27. c. 12. si comederint asini, crepitus reddere dicunt: de hoc idem testatur Dalechampius.

CARDUUS TOMENTOSUS CAPItulo latiore.

I. Carduus tomentosus capitulo majore.
an Spina Arabica, Ang.
Carduus tomentosus, Ad. Lob. ico.
Spina Arabica Dioscoridis & Plinii, Matt. emend. & Cæs.
II. Carduus tomentosus capitulo minore.
Spina alba, Matth. Cast. altera, Matth. Lugd.
Carduus sphærocephalus quintus, Dod.
Spina alba altera, Cæs.
Hujus folia aliquando maculis albis notantur.
III. Carduus tomentosus capitulis minimè aculeatis.
Carduus aræophyllos Dalechampii, Lugd.
IV. Carduus tomentosus capitulis echinatis.
Leucacantho Monspeliensium Dalechamp. Lugdun.

ACANTHION.

Ἀκάνθιον Dioscoridi l. 3. c. 18. folia gerit spinæ albæ similia, in summo verò eminentias aculeatas araneosâ lanugine obductas, è qua collecta textaq; vestes bombycinis similes fieri ajunt. Plinius l. 25. c. 12. Spinæ albæ similis est spina illa, quam Græci Acanthion vocant, minoribus multo foliis, aculeatis per extremitates, & araneosâ lanugine obductis, quæ collecta etiam vestes bombycinis similes fiunt in Oriente.

Carduus tomentosus latifolius.

I. Spina alba tomentosa latifolia sylvestris.
Spina alba 3. Trag.
Spina alba syl. Fuch. Lon.
Acanthium, Matth. Dod. ut: Ad. Lob. Cast. Cam. Lugd. qui Matth. & Fuch. figuram exhibet.
Onopordon Athenæi, Ang. Ges. hor.
Onogyros Nicandri, Eidem.
Acanthium vulgare, Tabern. flore albo & flore purpureo.
Acanthium album, Ger.
Silybum sive Leucacantha Loniceri, Lugd. ico.
Carduus sylvestris, Cæsalp.
Floribus communiter purpureis, aliquando albis: hinc duæ figuræ apud Tabernæmont. & Gerardum.
Hęc duplex: altera foliis latioribus densâ lanugine: altera angustioribus, tenuiore lanugine obsitis, & in hac capitula majora & innocentioribus spinis horrentia: hinc apud Dodonæum figuræ duæ, altera Lobelii, altera Fuchsii.
II. Spina tomentosa altera spinosior.
Acanos forte Bellonii.
Onopordon, Dod. Cam. Taber. cui 1. & 2.
Acanthium Illyricum, Ad. Lob.
Onopyxus 3. Dalechampii, Lugd.
Carduus viarum, & Card. viarum fl. albo, Ger.
Acanthium syl. flore albo, Eyst.
Floris color ut prior variat: hinc duæ figuræ apud Tabernæmontanum & Gerardum.
III. Acanthium peregrinum, Tab. quid? Solstitialis lutea peregrina, Ger.

ACANTHA sive BRANCA URSINA.

Ἄκανθα ἡ ἑρπάκανθα (quasi serpens spina) Dioscoridi l. 3. c. 19. folia habet lactuceis latiora multò & longiora, erucæ divisura, nigricantia, pinguia ac lævia: caulem lævem, binum cubitorum, digitali crassitudine, prope verticem ex intervallis foliolis quibusdam ceu alveolis circumdatum oblongis hyacinthinis, è quibus flos prodit albus [illegible]

semen oblongum ac luteum: caput verò thyrsi specie: radices subjacent viscosæ, muscosæ, rufæ ac longæ. Plinio l.22.c.22. Acanthos est topiaria & urbana herba, elato longoq; folio crepidines marginum adsurgentiumq; pulvinorum toros vestiens. An hæc sit Acantha apud Theophrastũ 4.hist.11. inter herbas, quã Gaza Spinã vertit, de qua inquit: pari modo & spina quæ Ceanothos (ἄκανθα ἡ κεάνωθος) appellatur, ut Cyperus germinat: verum hujus radix non harundinosa neq; geniculata est: & utrũ ea quæ pro Acantho exhibetur, sit Dioscoridis Acanthus aliqui dubitãt, quã de re suo loco.

Genera duo sunt, est sativa & sylvestris: de hac Dioscorides l.3.c.20. est & sylvestris Acantha, carduo similis, aculeata brevior sativa: & Plinius l.c. duo genera ejus sunt, aculeatum & crispum, quod brevius: alterum læve, quod aliqui Pæderota vocant, alii Melanphyllum.

I. Acanthus sativus vel mollis Vergilii.
Acanthus, Matth. Cord. in Diosc. Lac. Lon. Cast.
Cæs. levis, Eyst.
Acanthus verus, Trag. (cui & Branca ursina Italica vera) Fuch. Cam. (Tab. Ger.
Acanthus sativus, Dod. ut: Ges. hor. Ad. Lob. Lug.
Branca ursina Italorum, Guil. epist.
Ex plantæ succo glutinoso & quasi mucoso quidam gummi Tragacanthæ æmulum faciunt.

II. Acanthus aculeatus.
Acanthus sylvestris, Dodon. spinosus, Eyst.
Acãthus syl. Scolymo similis aculeat⁹ Diosc. Lob.
Chamæleonta Monspeliensium, Lob. ico.
Branca ursina aculeata, Lugd.

SCOLYMUS *sive* CINARA.

Σκόλυμος *Dioscoridi l.3.c.16. folia habet Chamæleonis & Leucacanthæ, at nigriora & crassiora: caulem edit longum, foliis obsitum, in quo capitulum est spinosum: radix crassa nigra. Plinio lib.19.c.8. Carduus dicitur, ubi & maximi quæstus esse testatur, & serendi modum describit.* ἀγρωπικη, *Tralliano:* κινάρα, *Galeno de alimentis: Cinara (a cinere quo stercorari amat) Columellæ & Palladio.*

Genera: sativus est qui foliis est spinosis & non spinosis: est & sylvestris, qui videtur esse apud Theoph. 6. hist. 4. Κάκτος *nuncupatus. Cactus, inquit, statim à radice caules repentes in terram mittit, folio lato atq; spinoso: caules hos Cattos appellant, desquamati cibo idonei sunt fructus in quo semen spinata specie est, &c. Et Plinio l.21.c.16. Cactos in Sicilia tantum crescit, suæ proprietatis & ipsa, cujus in terra serpunt caules a radice emissi, lato folio & spinoso: caules vocant cactos, &c.*

I. Cinara hortensis foliis non aculeatis.
Cardui alterum genus, Trag.
Carduus non aculeatus, Matth.
Cinara, Dod. gal. Lacun. Eyst.
Scolymus non aculeatus, Ang. Tab.
Carduus hortensis, Ges. hor.
Carduus aut Scolymus non aculeatus, Lon.
Cinara non aculeata, Matthioli & Dodonæi, Lug.
Carduus sativus, Ges.
Cinara seu Artichochi vulgatior, Eyst.
Carduus hortensis non spinosus, Cast.

II. Cinara hortensis aculeata.
Scolym⁹, Trag. Fuch. Cord. ut: Ges. hor. Ad. Lob.
Carduus hortensis foliis spinosis, Ges. hor. Cast.
Cynaræ aliud genus, Dod. gal.
Carduus, Lac. Tur. sive Scolymus, Lonic.
Carduus altilis, Lugd.
Scolymus Dioscoridis, Clus. hist.

Utramque qui eandem fecerit non repugnabimus: quia foliis est aliquando aculeatis, aliquando mitibus: Sic caput nonnunquam in gracilescentẽ metam erigitur: nonnunquam in compressiorem & rotundiorem globum extuberat, laminis interdum sponte sese recludentibus, interdum arctius compactis: capitum squammæ nunc virides, nunc pallentes, nunc subrubentes in aculeum desinẽtes, nunc brevẽ nunc robustũ, nunc infirmum, eumq; in aliis sursum erectum in aliis deorsum inclinatum, nunc prope nullum. Est quædam capite maximo, quę dicitur & pingitur sub

III. Cinara maxima Anglica, Lob. ico. Ger.
Scolymo majore, Taber.
Scolymus seu Cinara maxima, Eyst.
Additur in horto Eystettensi
Cinara major Boloniensis quòd è Polonia allatum, foliis est minus aculeatis. Itèm
Cinara Genuensium, squamis circa latera inęqualibus & aculeo infirmo.

IV. Cinara spinosa cujus pediculi esitantur.
Carduus aculeatus, Matth.
Cinara spinosissima, Scolymus Dioscoridis & Cactos Theophrasti, Ang.
Cactus Matthioli, Lugd.
Cardones, Cæsalp.
Scolymus aculeatus, Taber.
Carduus hortensis, quem Cardum vulgo, Cam.

Folio-

Foliorum pediculi terra obruti candidi, à cute emundati, hyeme crudi cum ſale & pipere in cibos veniunt: & licet capitulis ſint ſpinoſiſsimis, longiſsimis aculeis armatis & vix veſcis, colitur tamen ut ſtolones teneri gulæ arrideant.

V. Cinara ſylveſtris latifolia.

Scolymus ſylveſtris, Ad. Lob.

Scolymus Dioſcoridis, Lugd.

VI. Cinara ſyl. Cretica.

Agrioancinari, Belli ep.2. ad Cluſ.

Agriocinara Cretica, Ponæ Ital.

an Cynara ſyl. Bœtica, Cluſ. cur. poſt.

Echini licet ſpinoſiſsimi antequam aperiantur & crudi & elixi eſitantur.

CARDUI ALIQUOT EXOTICI.

I. Melocactus Indiæ occidentalis.

Echinomelocactos, Ad. Lob. ico. Cluſ. ex lib.4. cap.24.

Melocarduus echinatus Penæ, Lugd. Tab. Ger.

Melocactos, Eyſt.

Ex melone, pepone & carduo coaluiſſe videtur.

II. Carduus Guyavenſis.

Spina ex Guyava ex cardui capite detracta, Cluſ. exot.l.2.c.6.

III. Carduus ſpinoſiſsimus brachiatus ex Hiſpaniola.

Pithaja, Card. de variet. Geſ. hort.

Carduus pitahaya Oviedi, Lugd.

Hujus fructus eſitatus, urinas ſanguini ſimiles non ſecus quam Ficus Indicæ fructus cauſat.

IV. Carduus Inſulæ Madagaſcar.

Cardui cujuſdam elegantiſsimi caput ſub fructu 15. Cluſ. exot.l.2.c.15.

V. Carduus Braſilianus foliis Aloës.

Nanas Theveti, Lugd. Cluſ. Garz. & par.3. Amer. epiſt.1. de Braſil.

Strobylus ſive nux pinea, Monardi.

Ananas Acoſtæ, Lugd. ap. Caſt. & par.4. Ind. or. c.5. fig.14.

Ananas, Ananaſa: Braſilianis, Nana: in Hiſpaniola, Jajama: Hiſpanis, Pinas, cujus duo genera, mas & fœmina, par.6. Ind. or. c.38.

Pineæ nuces in America, Joſeph. Acoſtæ lib.4. cap.19.

Pineæ in arbuſculis, Benzoni lib.1. c.28. vel par.4. Ind. Occid.

Ananas optimus Americæ fructus, qui Panacous Braſilianis, Lerio cap.12.

Aizoi majoris ortu perſimilis exotica plãta, Lob. icon.

Aberas nomine fructus Francofurti venalis fuit.

Species hujus tres ſecundum Oviedum: prior Jajama: altera Bonjama: tertia Jajagua dicitur.

VI. Carduus Braſilianus ſylveſtris.

Ananas ſylveſtris, Acoſtæ, Lugd. Caſt.

VII. Carduo Ananæ ſimilis.

Hoyriri, Theveto.

SCOLYMUS THEOPHRASTI.

ΣΚόλυμος Theophraſto 6. hiſtor. 4. (Carduus à Gaza vertitur) ſive Limonia inter Acanacea, foliis conſtat aculeatis: pulchre diu floret, &c. radix lacteum ſuccum emittit: floris quoque proventus peculiaris videtur: etenim circa ſolſtitium incipit: carnoſam cibóque idoneam partem craſſeſcentem ſortitur: ortus autem ejus non ſpinoſus, ſed oblongus fieri aſſolet, &c. Plinio lib. 21. cap.16. Scolymus floret ſero & diu, Carduorum generis, ab iis diſtat, quod radix ejus veſcendo eſt, decocta: mirumq́; quod ſine intervallo tota æſtate aliud floret in eo genere, aliud concipit.

Scolymus chryſanthemos.

Eryngium Vegetii, Ang. Cam.

Aſcolimbros, Bellonio,

Scolymus Theophraſti, Cluſ. hiſp. Ad. (& Eryngium luteum Monſp.) Lob. Cæſ. Lugd. Tabern. Camer.

Carduus chryſanthemus, Dod. Ger.

Atractylis marina, Lugd.

Variat ratione loci: qui circa Monſpelium provenit magis luxuriat, ramis latius ſparſis & longioribus: cujus folia lacteis maculis notata ſunt: floribus eſt paucioribus, quam in ea planta quam Hiſpania profert: hinc duæ icones à Dodonæo & Cluſio in ſua hiſtoria proponuntur: illa quidem nomine

Scolymi Theophraſti Narbonenſis, Cluſ.

Cardui chryſanthemi alterius figura, Dod. hæc

Scolymi Theophraſti Hiſpanici Cluſ.

Cardui chryſanthemi, Dod.

CAR-

CARDUUS SPINOSISSIMUS.

Ὀνόπυξος à Theophrasto 6.hist.3.& à Plinio l.21.c.16. inter spinosas stirpes numeratur (natura, inquit Theophrast. spinosus est) Buxum asininum Gaza vertit, quod sit carduus asinis in cibo gratissimus.

I. Carduus spinosissimus latifolius sphærocephalus vulgaris.
Scolymus, Dod.gal.
Carduus asininus, Gesf.col.
Carduus sylvestris primus, Dod.
Onopyxus Dodonæi, Lugd.

II. Carduus spinosissimus sphærocephalus rigidis aculeis armatus.

Hujus semen Cardui Arabici nomine missum fuit: excrevit caule crispo cubitum superante, foliis latis, longitudine palmum excedentibus per caulem rarioribus: capite est rotundo supernè æquali, spinis oblongis atrociter pungētibus armato: flore albo odorato: in cujus lanuginoso capitulo semen continetur striatum & transversim canaliculatum, caucalidis Hispanicæ ferè modo sed rudius & crassius. Hortis facile assuescit.

III. Carduus spinosissimus angustifol. vulgaris.
Agriacantha, Ruellio.
Carduus syl. tertius, Dod. ut:
Aculeosa Gazæ, Ad.
Carduus spinosissimus vulgaris, Lob.
Polyacanthos Theophrasti, Lugd. Tab.
Onopordon, Gerar.

IV. Carduus spinosissimus capitulis parum aculeatis.
Onopyxos alter, Lugd.

V. Carduus spinosissimus segetibus frequens.
Carduus avenarius, Lonic.
Drypis, Lugdun.

Capitulis est ut in Scolymo echinatis, flore alias purpureo, alias candicante, alias puniceo.

VI. Carduus lanceatus latifolius.
Carduus lanceolatus, Tab.Ger.

VII. Carduus lanceatus angustifolius: qui pro 4. in Prodromo describitur.

IIX. Carduus vertice corticoso.
Carduus chondrilloides Dalechamp. Lugd.

DIPSACUS sive CARDUUS FULLONUM.

Δίψακος id est sitibundus, nomen à contrario invenit: quoniam ut Dioscorides l.3.c.13. monet, alarum sinu concavo rorem vel imbrem recipiat, quo velut ad sitis injurias abigendas abutitur. Latinis, Labrum Veneris, à foliorum carinato habitu, quæ se ambage anfractuosa sinuantia pelvis speciem constituunt, & intra se humorem continent. Caulem habet, inquit Dioscorides, altum, spinis horridum, & folia caulem amplectentia lactucæ foliorum æmula, bina in singulis geniculis aculeata, &c. in cacumine caulis, singulis surculis singula capita insunt echino similia, oblonga aculeata, quæ divisa in medulla vermiculos ostendunt, &c. Plinius l.26.c.ult. Labri Veneris meminit, at non descripsit: quare dubium an Dipsacum intellexerit. At l.27.c.11. Galedragon Xenocratis vocasse videtur. sic describens: leucacanthæ similis, palustris & spinosa, caule ferulaceo, alto, cui summo caput inhæret simile ovo: in hoc crescente ætate vermiculos nasci tradunt, &c.

Genera: duplex est, Sativus & sylvestris: hic major & minor.

I. Dipsacus sativus.
Carduus fullonum sativus, Trag.
Labrum Veneris, Matth. Cord. in Diosc. flore candido, Cæs.
Dipsacus hortensis albus, Fuch.
Galedragon Xenocratis, Anguil.
Dipsacus sativus, Dod. ut: Cord. histor. Gesf. hort. Gerar.
Dipsacus sativus fullonum, Ad.
Carduus fullonum, Lobel. & an Spina Selenitis Theophrasti, Guilan.
Dipsacus sive Labrum Veneris, Lugd.

II. Dipsacus folio laciniato.
Dipsacus secundus, Tab. syl. Ger.

III. Dipsacus syl. aut Virga pastoris major.
Carduus fullonum, Brunf.
Carduus fullonius erraticus, Trag.
Labrum Veneris alterum, Matth.
Dipsacus, Lac. Lon. Tab. purpureus, Fuch.
Dipsacus syl. Dod. ut: Tur. Cord. hist. Gesn. hort. Thal.
Labrum Veneris, Cord. in Dioscor. Ad. Lob. sylv. Cast.
Labrum Veneris flore purpureo, Cæs.
Dipsacus sativus alter, & Dipsacus syl. major, Lug.

IV. Dipsacus syl. capitulo minore, vel Virga pastoris minor.
Cardui fullonii tertium genus, Trag.

CC Virga

Virga pastoris, Matth. Ad. Lob.
Dipsacus 3. & Galedragon Plinii, Dod. ut:
Dipsacus minor, Gesn. hor. Thal. syl. minor, Lugd.
Virga pastoris & Dipsacus fatuus, Cam.
Molybdena Plinii, vulgo Dipsacus secundus capite rotundo, Dalech. in Plin.

ERYNGIUM sive IRINGUS OFFICINAR.

Ἠρύγγιον & ἠρύγη: Græci Philosophi Eryngium, quasi ἠρύγω id est ructum, dictum putant, quòd capræ quæ morsu surculum Eryngii præciderint, vel deglutiverint, cunctum gregem pone sequentem quasi stupore attonitum sistunt, donec Eryngium ructu rejecerint. Eryngio Dioscoridi l.3.c.24. folia lata sunt & extremo ambitu aspera, & ubi augescunt circa complures caulium eminentias in spinas aculeantur, in quorum summitatibus globosa sunt capitula, spinarum acutissimarum durarumq́ ambitu stellatim circumvallata: radix oblonga &c. Plinio l.22.c.7. Erynge & Eryngion, dura fruticosa, spinosis foliis, caule geniculato, cubitali & majore aliquando, alia albicans, alia nigra, radice odorata: & cap. seq. ex his candidam nostri centum capita vocant. Sunt qui velint apud Theophrastum 6.hist.3. ἠρύγγος mendosè pro ἠρύγγιον exaratum esse, quod ex Plinio colligatur.

Genera: Dioscorides unius quidem meminit: sed capitulorum colorem alias viridem, nunc pallidum, alias album, interdum cæruleum inveniri scribit: & Plinio sativum est: est & sponte nascens in asperis: & in litoribus maris durior nigriorq́ folio apii.

I. Eryngium maritimum: & Gesn. hor.
Eryngium marinum, Matth. Dod. ut: Ang. Tur. Ad. Lob. (cui & Acanos Plinii) Cast. Lugd. Cæs. (cui & Crocodilium Dioscoridis & Plinii) Cam. Clus. hist. Eyst.
Glyzyrrhiza spinosa, Lacun.
Eryngium rotundo folio, Colum.

II. Eryngium vulgare: & Cam.
Eryngium primum, Trag. Lon.
Eryngium montanum sive campestre, Matthiol. Cast. Lugd.
Eryngium, Fuch. Ang. Lac. Cord. in Diosc. Cæs. Tab. vulgare, Dod. gal.
Eryngium mediterraneum, Tur. Gesn. hor. Ger.
Eryngium campestre, Dod. Cast. vulgare, Clus. histor.
Eryngium campestre mediterraneum, Ad. Lob.

III. Eryngium montanum amethistinum.
Eryngium caule & flore cæruleo, Ang.
Eryngium aliud in montibus, Cæs.
Eryngium totum cæruleum, Cam. hor. Eyst.
Eryngium montanum cæruleum, Ad. Col.
Interdum tota planta est coloris saturate cærulei, aliquando solum pars superior: cujus etiam pumila species, Camerario monente.

IV. Eryngium montanum pumilum.
Eryngium pumilum, Clus. hisp. & hist. Dod. Lug. Tab. Ger.

V. Eryngium montanum minimum, capitulo magno.
Carduncellus montis Lupi, Ad. Lob. ico.
Carduncellus Penæ, sive Cardui minimi species, Lugd.

VI. Eryngium alpinum cæruleum, capitulis dipsaci.
Eryngium alpinum, Gesn. hor. cæruleum, Eid. col.
Eryngium magnis latisque capitulis, Gesn. hor. ap.
Eryngium alpinum cæruleum, Ad. Lob. ico. Tab.
Eryngium montanum tenuifolium ambitu profundè sinuatum, Lob.
Eryngium planum Matthioli, Dod. ico.
Eryngium aliud montanum Dalechampii, Lugd.
Spina alba Dalechampii, Eid.
Herba peregrina foliis acanthi, Cæs.
Eryngium capite dipsaci, nobile dictum Gesnero, Cam.
Eryngium spurium primum, Ger. ico.

VII. Eryngium latifolium planum.
Eryngium planum, Matth. Cast. Lugd.
Eryngium spurium primum, Dod.
Eryngium pannonicum latifolium, Eystett. Clus. pan. latifolium 1. Eid. hist.
Eryngium cæruleum, Ger. 1. & 2. Tab.
Flore est cæruleo: est & albo: caulis in illo purpurascens, in hoc ex viridi pallescens: à priore differt potissimum capitulis, quæ in illo oblonga lata: in hoc rotunda sunt.

IIX. Eryngium planum minus.
Eryngiũ pusillum planũ Mutoni, Lob. Lug. Clus. hist.

IX. Eryngium arvense foliis serræ similibus.
Crythamus agrestis, Trag.
Crithmum 4. Matth. Cast. Tab. Cam. an ... Tralliano.
Eryngium 4. Dod.
Eryngium mont. recentiorũ, Ad. Lob. Lugd. Ger.
Ammi quorundam Dalechampii, Lugd.

CAR-

CARDUUS STELLATUS.

I. Carduus stellatus latifolius acaulos.
Ὀφθαλμοσείγιον, sive findens oculos, Cast. quid?

II. Carduus stellatus latifolius caulescens.
Carduus stellatus Dalech. Lugd.

III. Carduus stellatus foliis papaveris erratici.
Eryngium, Brunf. alterum, Trag. Lon.
Calcatreppola, Matth. cap. de Eryngio: & Cæsalpino, quasi caccotribulus, id est, infestus tribulus: qui Stœbe Theophrasti putat.
Carduus stellatus, Dod. ut: Ad. (sive Calcitrapa) Lob. Cam. Ger.
Carduus stellatorius sive stellario, Ges. hor.
Polyacantha, Cord. hist.
Myacanthos Theophrasti Dalechampio, Lugd.
Spinastella, & Spinastella alba, Tab.
Hippophæstum vel Hippophaës Dioscoridis, Colum.
Carduus muricatus, Clus. hist.
Variat florum colore, communiter subrubeus, aliquando albus: hinc duæ figuræ apud Taber. & Ger.

IV. Carduus stellatus luteus foliis cyani.
Spina citrina vel lutea, Ges. hor.
Spina solstitialis, Eid. Dod. Ad. Lob. ico. Cam.
Leucacantha quorundam, Lugd.
Calcatreppola altera, Cæs.
Carduus solstitialis, Cam.
Spina solstitialis mitior Apula, sive Carduus stellatus minor, Col.

V. Carduus caule stellato Peruanus.
Carduus, Monardi.
Arundinacea pinnata & spinosa exotica planta, Ad. Lob. ico.
Palmacea seu arundinacea pinnata spinosa 1. Lugd. desc. at ipsa figura sub titulo Nerei facie 1. habetur.
Calamus Peruianus asteroides, Tab.
Calamus Peruianus spinosus, Ger.
Λευκάκανθα Dioscoridi lib. 3. cap. 22. radice est cyperi amara & calida: idem Plinius lib. 22. cap. 16. Apud Theophrastum 6. histor. 4. (spina candida Gazæ) spinosa est, sed non aculeatis foliis constat. Alii ἄκανθαν βασιλικὴν spinam regiã Theophrasti volunt, de qua 1. caus. 10. Spina regia aculeis constat, & radix in caput excrescit, ceu nepa. Utriusque descriptio brevior, quam ut quid statui possit.

EUPHORBIUM & ANTEUPHORBIUM.

Εὐφόρβιον auctore Dioscoride lib. 3. cap. 96. Juba in Libya regnante primo inventum est: & ut Plinius lib. 25. cap. 7. Invenit rex Juba quam appellavit Euphorbiam, medici sui nomine & fratris Musæ, à quo Divus Augustus conservatus fuit. Dioscoridi Libyca arbor est ferulæ speciem habens, quæ in Atlante Mauritaniæ monte nascitur, acerrimo liquore referta, quem propter eximium fervorem non citra metum incolæ colligunt: ventres ovillos lotos arbori circumligant & è longinquo caudicem contis vulnerant, unde statim copiosus liquor effluit. Plinius scribit foliis acanthinis spectari, & colligendi & adulterandi modum ex Dioscoride subjungit, qui herbam Euphorbiam, succum vero Euphorbium vocavit. Leo Africanus inter Africæ plantas describit: herba, inquit, est ex toto aculeata, quæ caput cardui syl. æmulatur: inter ejus ramos ab radice exeunt fructus cubitales & ampliores, crassitudine citruli, virides, granulosis quibusdam tuberculis distincti ut Citrulus, veluti caudices viginti & triginta ex eodem cespite. Rustici hos gladiis pungunt cum ad maturitatem pervenerint: effluit autem humor lacti similis, qui paulo mox densatur, & tandem siccatur utribus collectus. Vide infra lib. 12. sect. 6.

Plantam ipsam primus Dodonæus expressit, quæ Bruxellis Anno 1570. est nata: quam ex Anglia unà cum Anteuphorbio, à Lobelio accepimus.

I. Euphorbium à Dodon. Lobel. Lugd. Lon. Tabernæm. Gerar. pingitur: de ipsius succo plures egere, ut Matthiol. Cord. Lac. Cæsalp. Lugd. & alii.
Euphorbia, Cord. hist.

II. Anteuphorbium, Dodon. Lob. Lugdun. Cast. Tabern. Ger.
Sic dictum à contrariis Euphorbio facultatibus, hoc enim adversus Euphorbii acrimoniam, indigenis remedio esse fertur. Dodonæus hanc herbam ad Telephium referri posse censet.

TRAGACANTHA.

Τραγάκανθα, quam Gaza Hircispinam vertit, & de herba & de ejus lacryma dicitur. Dioscoridi l.3.c.23. radice est lata & lignosa ac supra terram eminente: à qua surculi humiles robusti latissimè fusi: & in ipsis foliola numerosa, tenuia, inter quæ aculei sese proferunt, quos ipsa occulunt, candidi, firmi rectiq;. Theophrasto 9. hist. 1. lachrymam gignit: & 8. hist. 9. & succus sponte consistit spissaturq; lacrymæ modo: & 9. hist. 15. largè in Arcadia nascitur, nec deterior Cretica existimatur, sed etiam visu pulchrior. Plinius l.13.c.21. Creta gignit & Tragacanthen spinæ albæ radice multum prælatum apud Medos aut in Achaja nascenti. Sed de lacryma vide infra lib.12. sect.6.

I. Tragacantha.
Tragacantha, Matth. Ang. Gesf. hor. Lac. Lon. Ad. Lob. Lugd. Clus. cur. post.
Tragacantha prima, Tab.
Tragacantha sive Hircispina, Clus. in corol. ad Dodon. gal. & Dodon. Ger.

II. Tragacantha humilior luteis floribus.
Tragacanthæ alterum genus, Rauwolf. & Lugdun. ap.
Addit & tertium floribus purpureis & speciosis.

POTERIUM.

Ποτήριον secundum aliquos dictum, quia potrix herba paludosum riguumq; solum amat: & τὸ ἐρὰς, quod nervis amica sit. Dioscorides l.3.c.17. Poterium Iones Neurada vocant, frutex grandis est, ramulis longis, mollibus, lori modo lentis ac flexilibus, tenuibus, tragacanthæ proximis: foliis verò parvis & rotundis: totus autē frutex tenui lanosa lanugine obducitur, estq; spinis horridus: flores sunt parvi & candidi: radices binum ternúmve cubitorum firmæ ac nervosa, quæ proximè terram recisæ lacrymam fundunt gummi similem. Plinio l.27.c.12. Poterion aut Phrynion aut neurada, qui eodem fere modo descripsit, nisi quod florem dicat longum herbacei coloris: at lib. 25. cap. 11. flores parvos tribuit.

I. Tragacanthæ affinis lanuginosa, sive Poterium.
Poterium, Matth. Cast. Lug. Tab. Ger.
Tragacantha altera forte Poterium, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd. Tab. fortè & Bellonio.
Tragacanthæ primum genus, Rauwolf. & Lugdun. ap.
Spina hirci minor, Ger.

II. Poterio affinis foliis Pimpinellæ spinosa.
Chalcios sive Ereria, Ang.
Chalceion Anguillaræ, Lugd. Clus. hist.
Poterion, Ad. Lob. Lugd. Cæs. Tab. Ger.
Pimpinella spinosa, Clus. hisp. Cam.
Bellan, Rauwolf. & Lugd. ap.
Stœbe legitima Dioscoridis & στοιβὴ in Græcia, Honor. Belli ep.2. ad Clus.

DRYPIS.

Δρυπὶς Theophrastus 1. hist. 16. semel tantum meminit scribens, Acornam, Drypida, Acanum in genere spinosa esse, loco enim folii spina oritur. Sic dicitur ἀπὸ τοῦ δρύπτειν id est ἀμύσσειν, νύττειν, ξύειν à lancinando, pungendo, vellicando, quod aculeis suis attrectantes & colligere volentes vulneret.

Spina umbella foliis vidua.
Drypis Theophrasti, Ang. & ex eo Lob. Lug. Tab.
Drypis ab Anguillara descripta, fortè Cenomothus, Col.

ANONIS sive RESTA BOVIS.

Ἄνωνις Dioscoridi, & ὄνωνις Theophrasto. Anonis dicta videtur à non juvando quòd nullam utilitatem præbeat, cum aratoribus (hinc Remora aratri dicitur) inimica sit: nisi quis ex adverso nomen impositum censuerit. Ὄνωνις quidam deducunt ἀπὸ τοῦ ὄνου & ὄνημι, quasi dicas asini oblectationem: nam ex Græcis quidam affirmant, asinos in ea se volutare, & dorsum sub aculeis ejus herbæ libenter exterere. Dioscorides lib.3. cap.21. Anonis quam aliqui Ononida vocant ramos habet dodrantales, etiam majores & fruticosos, frequentibus geniculis cinctos, multis alarum cavis præditos & capitulis rotundis: foliolis pusillis, tenuibus ceu lenticulæ, ad rutæ aut lini pratensis folia accedentibus, subhirsutis, odoratis: ramuli spinis acutioribus horrent: radix candida est. Ac Theophrastus hist. 6. histor. 4. Ὄνωνις juxta folium aculeata est, altero quoque folio conditur: & c. 5. verum ramis aculeigeram esse folio rutæ similis, sed per totum apposito caulem, ut veluti coronam ex intervallis totam speciem repræsentet: florem minutum & in siliqua non undique septum edit. Plinio lib. 21. cap. 15. Ononis secundum spinam habet folia & cap.

& cap.16. in ramis spinas habet apposito folio rutæ simili, toto caule foliatum in modum coronæ: & l.27.c.4. Anonin quidam Ononida malunt vocare, ramosam, similem fœnugræco, nisi fruticosior hirsutiorq; esset, odore jucundo: post Ver spinosa.

I. Anonis spinosa flore purpureo.
Resta bovis, Trag. Lon.
Ægypiron Cratevæ, Ang.
Anonis sive Ononis, Matth. Lac. Tab.
Anonis, Fuch. Dod. ut: Tur. Cast. spinosa, Eyst.
Ononis, Cord. in Diosc. (cui & Acutella,) Gesn. hort. Ad. Lob. Lugd. Thal. Cæs.
Anonis sive resta bovis, Ger.
Flore est communiter coloris dilutioris purpuræ, raro albidi, quæ
Anonis flore albo, Tab. Ger. rarissimè luteo.
II. Anonis spinosa lutea major.
Ononis montana lutea, Ges. hor.
III. Anonis spinosa lutea minor.
Ononis lutea syl. minima, Col.
IV. Anonis spinis carens purpurea.
Ononis perpetuo lævis, Ges. hor.
Anonis non spinosa, Clus. pan. Eyst. purpuracea, Tab. Ger.
Anonis sive Ononis sine spinis, Cam.
Anonis mitior prima, Clus. hist.
Hæc & candidis floribus reperitur, quæ
Ononis candidis floribus, Ad.
V. Anonis viscosa spinis carens lutea major.
Natrix Plinii herbariorum, Ad. Lob.
Anonis mitis flore luteo, Clus. pan.
Ononis lutea montana, Cam. ep.
Anonis flore luteo, Eid. hor.
Anonis non spinosa lutea, Cast. Tab. Ger.
Ononis mitis luteo flore, Eyst.
VI. Anonis non spinosa flore luteo variegato.
Ononis lutea non spinosa: aliis Melilotus major, vel syl. pinguis, Lugd.
Ononis fl. luteo variegato, mitis, Eyst.
A priori differt floris colore, qui luteus, sed pallidior est & lineis subrubris variegatus.
VII. Anonis viscosa spinis carens lutea minor, vel Anonis viscosa minor flore pendulo: in Prodromo describitur.
IIX. Anonis non spinosa capreolis donata.
Ononis Senensis, Spigelio. Sed quid?

LIBER VNDECIMVS.

SECTIO PRIMA.

CYTISUS; ANAGYRIS; LABURNUM; ACACIA; ASPALATHUS; SANTALUM; ARBOR BRASILIA; AGALLOCHUM; sive Xyloaloës; Genista-Spartium; Genista spinosa sive Scorpius; Genista non spinosa; Chamægenista; Spartium; Colutea; Senna & Jovis barba.

CYTISUS.

FRUTICES & *Arbores propositturi, à Cytiso ordiri lubet, qui κύτισος Græcis dicitur, Latinis Cytisus, à Cythino insula in qua, Plinio l.13. c.24. auctore, inventus est, unde in omnes Cycladas, mox in urbes Græciæ magno caseí proventu, translatus: Est autem Dioscoridi l.4. c.113. Cytisus frutex totus albus, uti Rhamnus, ramos spargens cubitales, etiam majores, in quibus folia similia Fœnugræci aut Loti trifoliæ, sed minora & dorsum prominentiorem habentia. Theophrasto 1.hist.9. & 5.caus.6. Cytisus medullam duram, spissam & nigram habet: & 4.hist.5. fruticosa est veluti Hebenus. Plinio l.c. Cytisus frutex est canus aspectu, breviterq; si quis exprimere similitudinem velit, angustioris trifolii frutex. Columellæ l.9.c.4. Sativum est & suæ spontis.*

Cytisus incanus vel hirsutus.
I. Cytisus incanus, siliquis falcatis.
Cytisus Maranthæ, Matth. Lob. Lugd.
Cytisus ut existimatur, Dodon.

Cytisus, Cæs. Galeni, Cam.
Cytisus tertius cornutus, Tab. septimus cornutus, Ger.
Cytisus Galeni Maranthæ cornutus, Eystett.
Lignum Rhodium, sive Cytisus verus, Hon. Belli epist. 4. ad Clus. qui hujus ut & sequentis ramum ad nos misit.

II. Cytisus incanus Creticus.
Barba Jovis altera, Ang.
Cytisus Creticus ἀρχοντόξυλον, id est nobile lignum, Hon. Belli ep. 1. ad Clus.
Ebenus Cretica, Eid. ep. 4. ad Clus. & Ponæ.

III. Cytisus incanus folio oblongo Austriacus.
Cytisus 2. Clus. pan. quintus, Eid. hist. Eystet.
Cytisus sextus, Tab. ico. alias undecimus.
Cytisus incanus, Ger.
Pseudocytisus 2. Dod. belg.

Hujus altera species angustis foliis, iisque velut in aculeum desinentibus, quemadmodum in Italia reperitur, qui
Cytisus acuminatis foliis dici posset.

IV. Cytisus incanus siliqua longiore.
Cytisus, Ad. Lob. ico. Cast.
Cytisus prior Penæ, Lugd.
Cytisus quartus, Tab. octavus, Ger.
Cytisi syl. species prima, Cæs.
In hortos translata canitiem amittit.

V. Cytisus albicans, folio trifolii vulgaris.
Cytisus albus sylvestris, Cord. in hist.
an Cytisus alpinus Dalechamp. Lugd.

VI. Cytisus foliis subrufa lanugine hirsutis.
an Cytisus, Tur.
Cytisus 4. Clus. hisp. tertius, Eid. hist.
Cytisus quartus Hispanicus Clusii, Lob. Lugd.
Cytisus 12. Hispanicus 4. Tab. icon. alias decimus.
Pseudocytisus hirsutus, Ger.
an Cytisus syl. alter, Cæs.

VII. Cytisus hirsutus major foliis pinnatis.
Cytisi secundi species altera, Clus. pan. 5. species altera, Eid. hist.
Cytisus septimus, Tab. icon. alias duodecimus.
Cytisus pinnatus, Ger.

IIX. Cytisus incanus folio medio longiore.
Cytisus 3. Clus. hisp. sextus, Eid. hist.
Cytisus tertius Hispanicus Clusii, Lob. Lugd.
Cytisus undecimus Hispan. 3. Taber. icon. alias nonus.
Cytisus sempervirens, Ger. ico.

IX. Cytisus hirsutus flore luteo purpurascête.
Cytisus magnus flore luteo purpurascente, Ponæ Italic.

X. Cytisus supinus foliis incana lanugine infernè pubescentibus.
Cytisus tertius, Clus. pan. septimus, Eid. hist.
Cytisus 8. Tab. ico. alias sextus.
Cytisus hirsutus, Ger.
an Cytisus supinus, Cam.

XI. Cytisus supinus foliis inferne & siliquis molli hirsutie pubescentibus.
Cytisi septimi species altera, Clus. hist.
Cytisus septimus, Eystett.

XII. Cytisus minoribus foliis ramulis tenellis villosis.
Cytisus primus, Clus. hisp. & hist.
Cytisus Hispanicus primus, Lob. Lugd.
Pseudocytisus prior, Dod. Ger.
Cytisus nonus: Hispanicus 1. Tab. icon. alias septimus.

XIII. Pseudocytisus flore Leucoii luteo.
Cytisi facie Alysson fruticans quorundam, Lob. Lugd.
Cytisus adulterinus, Tab. Ger.

Cytisus glaber.

I. Cytisus glabris foliis subrotundis, pediculis brevissimis.
an Cytisus primus, Ang.
Cytisus alter minor, Ad. Lob. ico. Lugd.
Cytisus quintus rotundifolius, Tab.
Cytisus, Ger.
Trifolium arborescens, Eystett.

II. Cytisus glaber viridis.
Cytisus secundus, Tab.
Cytisus siliquosus, Ger.
Trifolium fruticans Guilandinus nominabat.

III. Cytisus glaber nigricans.
Pseudocytisus sive niger, Cord. hist.
Cytisus, Lac. Ger. & apud Cordum pingitur.
Cytisus Gesneri, Lugd.
Cytisus & Cytisus minor, Ges. hort.
Cytisus primus, Clus. pan. Tab.
Cytisus quartus, Clus. hist.
Cytisus niger sive major, Cam.
Pseudocytisus primus, Dod. Belg.
Cytisus 1. Abernæ. spicatus, Eystett.

IV. Cytisus foliis incanis angustis quasi complicatis.

Cyt

Cytisus secundus, Clus. hisp. & hist.
Cytisus 2. Hispanicus, Lob. Lugd.
Pseudocytisus alter, Dod. Ger.
Cytisus decimus: Hispanicus 2. Tab. icon. alias octavus.

Hic circa Monspelium foliis est viridibus, in Hispania prorsus incanis.

V. Cytisus foliolis glabris siliquis Ornithopodii hirsutis, in Prodromo descriptus.

VI. Cytisi in Thraciæ & Macedoniæ pratis, quam neq; Gallia neq; Italia alat: his solùm verbis meminit Bellonius l. 1. obs. c. 56. 60. 63. Sed quid?

ANAGYRIS & LABURNUM.

Ἀνάγυρις sive ἀνάγυρον aliis ἄκοπον Dioscoridi l. 3. c. 167. fructus est arboris instar, foliis & virgis Vitici assimilis, perquam gravis odoris: flore brassicæ simili: semen in longis corniculis renum figura, versicolore ac solido. quod uva maturescente durescit: Et Plinio l. 27. c. 4. Anagyros, quam aliqui Acopon vocant, fruticosa est gravis odoris: flore oleris: semen in corniculis non brevibus gignit, simile renibus, quod durescit per messes.

LABURNUM Plinio l. 1. c. 18. alpina arbor est, nec vulgo nota, dura ac candida materie, cujus flos cubitali longitudine: apes non attingunt.

I. Anagyris fœtida.
Anagyris, Dod. utr. Ang. Cord. in Diosc. & hist. Tur. Lon. Ad. Cæs. Lugd. qui & Colyteam Theophrast. suspicatur.
Anagyris prope Arelatum, Ges. hor. Lugd. Clus. histor.
Anagyris folio fœtido, Ges. hor. fœtida, Ger.
Anagyris fœtida arborescens, Lob.
Anagyris vera, Clus. hisp. Lugd.
Anagyris prima, Cam. Tab.

Semina superficie glabra quidem sunt, sed colore inter se diversa; quædam enim purpureo, quædam livente, quædam in cinereo pallido.

II. Anagyris fœtida altera, rotundo folio.
Anagyris Cretica, à Clusii diversa, Hon. Belli ep. 2. ad Clus.
Anagyris, Anagyros vulgo in Creta circa Idam montem, Bellon. obs.

III. Anagyris non fœtida major, vel Alpina.
Anagyris prima & major, Matth. Cast.
Egano, forte Ebeni 2. species, Theoph. Ang.
Trifolia arbor, Cord. hist. Bellon. de cult.
Laburnum, Dod. gal. Bellon. de cult. Lugd. Cam. Cæsalp.
Anagyris latifolia, Eystett.

Trifolia quidem communiter est, attamen sæpe quatuor, etiam quinque folia uni pediculo adhærent, ut ei qui antea non observârit, diversa ab altera videatur.

In horto Lugduno Batavo habetur folio longiore angustiore, solidiore & atrovirente, quod Laburnum latifolium nominant.

IV. Anagyris non fœtens minor.
Faba inversa, Trag. Lon.
Anagyris altera, Matth. Lac. Cam. Tab. minor, Cast.
Anagyris alia species, Ges. hor.
Eghelo, Dodon.
Anagyris minus fœtens, Ad. Lob.
Laburnum alterum, Lugd.
Anagyris fœtens, Ger. ico.
Anagyris angustifolia, Eystett.

ACACIA.

ACACIA, *ἀκακία Dioscoridi & Græcis, ab ἀκάζω, id est, acuo, unde Acacia quasi acuta: quam Theophrasti l. 4. hist. 3. Ἄκανθαν id est, Spinam, sive Ἄκανθαν αἰγυπτίαν spinam Aegyptiam 9. hist. 1. esse volunt & Dioscoridi l. 1. c. 133. spina est arborescens fruticosa in rectum non assurgens, florem habens album, fructum verò instar Lupini siliquis inclusum: ex hac succus exprimitur & gummi ex ea spina manat: de hoc succo Plinius l. 24. c. 12. Est, inquit, & Acaciæ spinæ succus: fit in Aegypto, alba nigraq; arbore &c. Et Theophr. Spina ex eo nomen accepit, quòd tota arbos aculeis horret excepto caudice: nam & super germina, foliaq; aculeos gerit, magnitudine excellit, materies quippe duodenorum cubitorum, tectis idonea cæditur: ejus duo genera, quædam candida imbecillis facileq; putrescens: quædam nigra, quæ robustior & incorrupta &c. fructus in siliqua modo leguminum, flos pulcher aspectu ut coronas ex eo facerent &c. Eadem ferè Plinius l. 13. c. 9. nomine Spinæ Aegyptiacæ. Et Diosc. duplex est: altera longè minor humilis ac tenerior, aculeis vallorum in modum obsita, folia rutæ similia habens: semen in folliculis connexis, ternum quaternûmve capacibus, lenticulæ minus.*

I. Acacia

I. Acacia foliis Scorpioidis leguminosæ.
Acantha & Acantha Ægyptiaca, Hippoc.
Acacia Ægyptia, Dod. gal. Lugd. Cam. Alexandrina, Cam.
Acacia prima, Ang. Lac.
Acanthus Theophrasti, Ang.
Acacia, Bellon. (quæ Akakia in offic. Constantinop.) Dod. Cam. ep. Alp. vera, Clus. ad Garz.
Spina Acaciæ Dioscoridis, Ad. Lob.
Acacia, Arabibus Schamuth, Schack, Halepi, Rauwolf.
Acaciam 1. à Matthiolo & Lugdun. propositam, quam Acaciam majorem Durantes vocat, Arborem Judæ cui aculei adpicti sunt, multi existimant.

II. Acacia trifolia.
Acacia altera, Matth. Dod. lut: Lac. Bellon. Rauwolf. Lugd.
Acacia, Lon. altera Dioscoridis, Ad. Lob. Tab.
Aspalathus, Cæs. sive Acacia 2. Matthioli, Gesn. hort. Cam.
Aspalathus 2. Dioscoridis, Guil. epist. & Hon. Belli ep. 1. ad Clus. (quo nomine & Græcis indigenis hodie donatur) Ponæ ital.
Acacia Dioscoridis, Ger.

ASPALATHUS.

ASPALATHUS, Ἀσπάλαθος aliis Erysisceptrum, frutex est lignosus, spinis crebris aculeatus: duplex est, alter detracto cortice rubens aut purpurascens, alterum genus candidum est Dioscoridi l.1.c.19. At Plinius non eadem omnino tradit l.22.c.24. in eodem tractu Aspalathus, inquit, nascitur spina candida, magnitudine arboris modica, flore rosæ, radix unguentis expetitur: quidam Erysisceptrum, alii Sceptrum vocant &c. & l.24.c.13. Orientalem, alium à Rhodio facit.

I. Aspalathus cortice cinereo, ligno purpureo.
Aspalathi prima species Dioscoridis, Ponæ ital. à quo portionem accepimus.

II. Aspalathus colore buxi.
Aspalathi 1. genus, Ad. & Lugd.
Lignũ Americanũ buxei coloris, Lerio desc. Brasil. an Lignum aureum & flavum in Terzera insula, Linscot. 3. part. Ind. Or. c. 6.

III. Aspalathus albicans torulo citreo.
Rhodium lignum, quibusdam Agallochum, Olea æthiopica videtur, Cord. in Diosc.
Agallochum fortè, id est, Xyloaloë solida, quibusdam lignum rhodium, rhadisium & aspalathum, aliis Oleastrum lignum, Cord. hist.
Aspalathi tertium genus, Ad. & Lugd.
Aspalathus Rhodius, Lob. ico.
Lignum rosei odoris in Brasilia, Lerius desc. Bras. vel par. 3. Ind. Occid. c. 12.

IV. Aspalathus rubeus.
Rhodium lignũ rubescens & purpurascens Ruellii, Cord. in Diosc.
Aspalathi secundum genus, Penæ & Lugd.
Aspalathus roseus, Ad. Lob. ico.
Lignum Americanum rubrum diversi à Brasilio generis, è quibus claves suas barbari conficiunt, Lerio l.c.
an Lignum Sanguinho dictum, totum rubrum & cruentulum in Terzera insula, Linscotto l.c.

V. Lignum Americanum album.
Lignum album ut charta, Lerio l.c.
Lignum cretæ candore nivium, Linscot. l.c.

VI. Lignum Americanum violaceum, quæ ligna solius naturæ miraculo distincta, terra illa profert, Lerio l.c.

VII. Lignum Feixo & varii generis ligna præstantissima, insula Pico promit, Linscot. l.c.

SANTALUM.

CUM multi Santalum pro Aspalatho vero sumpserint: & aliqui Agallochum, lignum rhodium, credidenint, utrumque subjungemus.

SANTALUM veteribus Græcis indictum videtur, & Sandal Avicennæ, Serapioni & Mauritanis: Indis verò Sarcanda, Garzia auctore, dicitur: quod foliis est Lentisci æmulis, flore ex cæruleo nigricante, fructu cerasi magnitudine nigro, insipido: trium generum, rubrum album pallidum, quæ uno in loco non proveniunt: eadem Acosta & Lugdunensis historia habent. Santali cinericei quoq; in regni Congiani descriptione mentio fit.

I. Santalũ albũ, Matth. Lac. Lon. Cord. hist. Cast. Garz. Lugd. Tab. Ger. Linscot. p. 4. Ind. or. 30.
Lignum odoratum candidum, Cæs.

II. Santalum pallidum, Matth. Lac. Garz. Lug. Sãtalum citrinũ, Cord. hist. Lon. Cast. Linscot. l.c.
Santalum flavum, Tab. Cæs. cui flavum quod hodie habetur, candidi medulla est & citrinum Serapioni dicitur.

III. San-

III. Santalum rubrum, Matth. Lac. Lon. Cast. Garz. Lugd. Tab. Ger. Linscot. l.c.
Lotus veterum, Sandalus rubea officinarũ, Cord.
Sandalum rubeum, Cord. hist. (in Diosc.
Lignum odoratum rubrum, Cæs.
Santali rubri quod in officinis Lignum aquilinũ dicatur & quo in regno Cõgiano febres curẽtur, Pigafetta in desc. regni Congianei c.7. meminit.

IV. Santalum cinericeum, quo Scabiem Gallicã sanant, tanti apud eos precii, ut vel parva ejus particula servo robusto cõmutetur, idẽ proponit.

V. Pseudosantalum rubrũ sive arbor Brasilia.
Arbor Brasilia Theveti, Lugd.
Bersilicum, Lon.
Persilium rubrum & citrinum, Cord. hist.
Bresiliensis arbor in Guajana: par.8. Ind. occid.
Brasilia arbor, barbaris Araboutau, quercum proceritate & ramorum copia adæquat, foliis buxeis persimilibus: fructum non ferens: harum quædam, quam vix trium: altera, quam vix octo: & altera quam vix sedecim hominum ulnæ amplecterentur. Leri. in desc. Brasil.

VI. Arbori Brasilianæ affinis: in regno Guineæ, in insula Caisco, arbores sunt, quæ vel Brasilienses rubedine superant, quarum lignum instar politissimi speculi nitet, tantæ duritiei, ut vix ingenti labore inflecti possit, ut habetur in 6. parte Indiæ orientalis cap.56.
an Lingnum Brasilianum quod flammei coloris est, & tincturis adhibetur, Joseph. Acostæ l.4.c.29. meminit.

VII. Arbores pigmentiferæ.
Arborum peculiaria genera ex quibus rubrum, nigrum, flavum & purpuream colorem extrahũt in insula Madegascar sive Laurentii. par.4. Ind. or.

IIX. Ligno Brasiliano simile.
Lignum Sapou lanis tingendis percommodum, Linsc. par.2. Ind. or. c.24.

IX. Pseudosantalum Creticum.
Αβελικέα. Abelicea foliis Alaterni, fructu piperis, ligno rubro, cujus pulvis Santalũ imitatur, Hon. Belli epist.2. ad Clus. Ponæ Ital.

X. Pseudosantalum album.
Lignũ Sambarane Santalo albo persimile, Garziæ.
Sambarane, Acostæ.

XI. Lignum ex freto Magellanico medulla flavescente.
Lignum exoticum alterum, Clus. exot. l.1.c.7.
Fructum fert nigrum myrtillis similem.

XII. Lignum Moluccense foliis malvæ, fructu avellanâ minore, cortice molliore & nigricãte, Pavana incolis, Lugd.
Lignum Molucense, Acostæ.
Lignum Pavanum, Tab.

XIII. Ligna preciosissima ex Havana & insula Cuba in Hispaniã vehuntur, cujus generis sunt Ebanos, Caovana, Granadillos, Cedrus & similia: Joseph. Acosta l.4.c.30.

AGALLOCHUM.

Αγάλλοχον veteribus, at recentioribus etiam ξυλοαλοὴ: Agallochum & Lignum aloës. Dioscoridi l.1.c.21. lignum est quod ex India & Arabia deportatur, Thyyæ ligno simile, maculatum, odoratum, gustu adstringens, cum quadam amaritudine, cute verius quam cortice vestitur, aliquantum versicolore. At Garziæ arbor est oleæ instar, interdum minor, quæ non nisi in India nascitur. Tarum Plinii l.12.c.20. aliqui existimant, quod Agallochum syl. esse, Dalechampius, notis in Plinium, suspicatur: sed brevior est Plinius quàm ut quid pronunciare liceat. Agalagen & Xyloaloës, Avicenna.

Hujus plura genera Serapio lib. simp. c.197. enumerat, Indum, Mondunũ, Seificum, Alcumericum: & Ruellius l.1. c.36. quatuor Agallochi genera recenset. Ludo. Romano triplex genus ejus arboris: primũ quod Calampart vocetur: duo alia in insula Taprobana, quorum unum Lubam, alterũ Bochor nominant, quæ duo genera ad nos convehantur.

I. Agallochum præstantissimum.
Agallochum 1. quod Calampart vocatur, & solùm inter Reges Indiæ distribuitur, Lud. Romano.
Lignum Calamba, quod syncerum cum auro argentóve persæpè deponderatur, Linsc. par.2. Ind. or. c.24.
Lignũ Aloës Colãba dictũ, Eid. p.4. Ind. or. c.32.
Lignum Calambes sive Aloës, par.8. Ind. or.

II. Agallochum officinarum.
Agallochum esse Lignũ aloës multi credũt, Ang.
Aloë & Aloa, Vartomano.
Agallochum, lignũ aloës, vel paradysi, vel. S. Crucis, Cornaro.
Agallochus sive Xyloaloës, Cord. in Diosc. Ad. Lob. Cast. Garz. Lugd.
Tarum, id est Xyloaloë fissilis, levis & aromatica, Cord. hist. & Tarum crispum, Eidem.

Lignum aloë; Lon. Frag. Tabern. Cæsalp. qui Tarum Aëtii facit: at Cornarus Xyloaloën Aëtii dicit.

Lignum aloës quod Palo d'Agula dicitur, Linsc. par. 2. Ind. or. c. 24. sive Palo d'Aguilla, Eid. par. 4. Ind. or. c. 32.

III. Agallochum sylvestre.

Lignum aloës syl. Garziæ, Frag.

Xyloaloë syl. Lugd.

Aquilla brava sive sylvestre, Malaice Garro, Linsc. l. c.

Ex illo, sed ex hoc frequentius, sphærulæ precatoriæ odoris jucunditate & precii magnitudine commendabiles conficiuntur, fiunt etiam ex alio ligni genere, quod Agallochum æmulatur, sed inodorum est.

GENISTASPARTIUM.

I. Genistaspartium spinosum majus 1. flore luteo.

Aspalathus alter primus, Clus. hisp. & hist.

Aspalathus, Cast. primus Monspel. Lugd.

Acacia altera, Ang.

Aspalathus secunda Monspel. Lob.

Genistaspartium spinosum majus, Ad. Lob. ico.

Scorpius primus, Tab.

Genista spinosa minor, Ger.

II. Genistaspartium spinosum majus 2. flore pallido.

Aspalathus alter secundus, Clus. hisp. & hist.

III. Genistaspartiũ spinosum majus 3. hirsutũ.

Aspalathus alter tertius, Clus. hisp. & hist.

IV. Genistaspartium spinosum minus.

Scorpius 2. Clus. hisp. & hist. Cast.

Genistaspartium spinosum alterum, Lob.

Genistæ spinosæ altera icon, Dod.

Aspalathus alter Hispanicus, Lugd.

Scorpius tertius, Tab.

Spina Christi, Cæsalp.

Genista spinosa major, Ger.

V. Genistaspartium spinosum foliis polygoni.

Alhagi Maurorum in cujus fronde, præcipue apud Persas, Manna colligitur, Rauwolf.

Planta spinosa Maurorum Alhagi, Lugd. ap.

VI. Genistaspartium spinosum foliis lenticulæ floribus ex cæruleo purpurascentibus.

Spartum aphyllon fruticosum junceis aculeis lanatis capitulis, Ad. Lob. Lugd.

Erinacea. Clus. hisp. & hist. Lugd. Belli.

Genistæ rotundæ alterum genus, Cæs.

Scorpius quartus, Taber.

Spartium aculeatum aphyllon, Eid.

Genista spinosa humilis, Ger.

VII. Genistaspartium spinosum aphyllon, alterum, tribus aculeis semper junctis, floribus luteis.

Achinopoda Cretensium, Bellonio.

Echinopoda Cretica. } Hon. Belli, epist. 2. ad Clus.
Chenopoda Plinii l. 11. c. 8.
Echinopoda Plutarchi & Athenæi

an idem sit cum quarta, dubitat Clusius.

GENISTA SPINOSA
sive Scorpius.

Scorpius, Theophrasto 6. hist. 1. (Nepam Gaza vertit) spinosa planta, tota spinis constat ut Corruda: sic hæc adulta, nullo modo foliosa est, sed spinas tantum pro foliis habet: præterea radice singulari breviq; constat, ante æstatem non germinat, germinationem in autumnum prorogat: floret etiam post æquinoctium Autumni: florem in carne extuberante, sub extrema aculei profert.

I. Genista spinosa major brevibus aculeis.

Scorpius sive Nepa, Anguil.

Nepa Theophrasti, Ad. Lobel. Tabern. Camer. Rauwolf.

Scorpius Theophrasti, Lugdun.

Genista aculeata minor, sive Nepa Theoph. Ger.

II. Genista spinosa major longioribus aculeis.

Ulex Plinii quibusdam l. 32. c. 4. qui nullas notas addidit.

Genista spinosa, Dod. ut.

Scorpius primus, Clus. hisp. & hist. Cast.

Scorpius

Scorpius alter, sive Genista spinosa, Lugd.
Scorpius secundus, Tab.
Genista spinosa flore albo, Ger.

Floribus est luteis, at in regionibus calidioribus ruffo colore, ut rubere videantur, nitent: & ratione loci variat magnitudine & aculeorum multitudine, paucitatéve.

III. Genista spinosa minor Germanica.
Genistella, Trag. Fuch. Dod. ut: Lugd. Tab.
Genista vel Genistella spinosa, Gel. hor.
Genistella aculeata, Ad. Lob. Tab. spinosa, Cam.
Genista minor vel aculeata, Lon.
Genista minor, vel Genistella, Cast.
Genistæ species spinis & aculeis horrens, Clus. hist.
Coroneolæ similis suffrutex, Cæs.

IV. Genista spinosa minor Hispanica villosissima.
Genistella Monspeliaca spinosa in Prodromo.

V. Genista minor aspalathioides, vel Genista spinosa Anglica, in Prodromo descripta.

GENISTA NON SPINOSA.

I. Genista angulosa & scoparia.
Genista, Brunfel. Trag. Fuch. Dodon. ut: Cord. in Dioscorid. Cam. ep. Tab. Gerard. vulgaris, Bellon. Clus. hist.
Genista angulosa, Cord. hist. desc. (ubi malè Chamæspartii icon additur) Lugd.
Genista minor seu non aculeata, Lon.
Genista scoparia vulgi, Lob. Eystett.
Genista quadrato junco I. Cæs.
Spartium, Tur. Ad.

Flos communiter luteus, rarius albus, hinc duæ figuræ apud Taber.
Genistæ & Genistæ albæ: & apud Gerardum, Genistæ & Genistæ tenuifoliæ nomine: hujus flores nondum apertos, vicini nostri in Brisgoia muria condiunt & Capparum loco utuntur.
Radici quin etiã sæpè Orobanche adnascitur, & Rapum Genistæ vocant.
Genistellam Tab. pingit, quam Chamægenistam Anglicam Ger. nominat, quæ sola magnitudine à priore differre videtur.

Hujus generis exiguum in alpibus lato cespite, palmaribus juncis, mollibus, sine foliis crescere, Cæsalpinus scribit.

II. Genista tinctoria frutescens foliis incanis.
Genista tinctoria Hispanica, Clus. hisp. & hist.
Genistæ tinctoriæ altera icon, Dod.
Genistella infectoria, Lob. Ger.
Genista tinctoria Clusii, Oricella Theveti, Lugd.
Genista infectoria Hispanica, Tab.

Sub hac, quo tempore floret, Hæmodori quodd am genus elegans, brachialis interdum longitudinis, floribus magnis & luteis crescit, Clusio monente.
Meminit Dodonæus Genistæ hirsutæ Hispanicæ, quam tertiam facit, cujus Calphurnius meminit: hanc non novi.

III. Genista tinctoria Germanica.
Luteam herbam Plinii l. 33. c. 5. aliqui volunt.
Flos tinctorũ, Brunf. tinctorius, Fuch. Lon. Cast.
Ferula, Trag.
Lysimachia, Leoniceno.
Coroneola, Anguil. Cæsalp.
Genista humilis, Dod. gal. Gesn. hor. Lugd. Thal.
Genista tinctoria, Dod. vulgaris, Clus. hist.
Genistella infectoria vulgi, Ad. Lob.
Genistella tinctoria, Tab. Ger. Eyst.
Chamæleuce, Cord. hist. quoad iconem, nam Hederam terrestrem describit.

Variat foliis latioribus angustioribus, ramulis modò erectis modò procumbentibus: quinetiã magnitudine, quare
Florem tinctorium minorem Lonicerus addit.

IV. Genista ramosa foliis hyperici.
Genista minima, Lugd.

Hæc variat: eam non longè Friburgo, & ad Petram pertusam frutescentem, & Monspelii humilem collegimus.

V. Genista Arabica quæ à nostra diversa, planities ad montem Sinai obsiti sunt: quæ etiam in Arabiæ solitudinibus nascitur, Bellon. obs. sed quid?

CHAMÆGENISTA.

I. Chamægenista foliis Genistæ vulgaris.
Chamægenista prima, Cl. hist. sive Pañonica, Ger.
Genistella pannonica, Tab.

II. Chamægenista sagittalis.
Chamæspartium, Trag. Lon. Lugd. Tab.
Genista angulosa, Cord. hist. quoad iconem.

Genista minima, Gesſ.hor.
Genistella graminea montana, Ad.
Genistella montana, Lob.
Chamægenista altera, Cluſ.pan.& hist.
Genista sagittalis pannonica, Cam.
Genistella lagopoides, Ger.
Variat magnitudine, hinc
Chamæspartium 1. & 2. Tab.
Genistella lagopoides major & minor, Ger.
III. Chamægenista caule foliato.
Genista humilis, Dod. pumila, Cam.
Chamægenista peregrina, Cluſ.hiſp.& hist.Lugd.
Genistella pinnata altera Hispanica, Lob.
Genistella pinnata, Ger.
Chamæspartium tertium, Tab.
IV. Chamægenista folio articulato.
Chamæspartium Narbonense, Tab.
Genistella globulata, Ger.
V. Chamægenista Cretica, in Prodromo descripta.
VI. Chamægenista montana hispida.
Genistæ minoris species, Thalyo.

SPARTIUM.

ΣΠάρτιον frutex est proferens virgas longas, sine foliis, firmas, fractu contumaces, quibus vites alligantur: fert lobos ceu Phaseolus, in quibus semina parva lenticulæ similia, florem luteum instar Leucoii, Dioscor. l.4. c.158. quod nusquam in Europa gigni Guiland. scribit. Et Theoph. 1. hist. 8. λινόσπαρτον. Linogenistam Gaza vertit, cujus cortex multiplex tunicis cadit. At Plinio l.24.c.9. Genista est qui easdē vires, quas Dioscorides Spartio ascribit.

I. Spartium arborescens seminibus lenti similibus.
Genista, Matth. Tur. Italica, Dod. Hispanica, Ger.
Genista major, Cast.
Spartium, Matth. Lon. Lugd. alterum, Lac.
Spartum, Fuch. Dod. gal. Tur.
Genista σπάρτον Græcis, Ang. Guiland. pap.
Genista juncea, Cord. hist. Gesſ.hor.
Spartus vel Spartium, Gesſ.hor.
Spartium Dioscoridis, Genista Plinii sive Hispanica, sive Africana, Cluſ.hist. Lugd.
Spartium Dioscorideum Narbonense & Hispanicum, Ad. Lob.
Genista altera junco rotundo, Cæſ.
Genista transalpina, Cam.
Spartium Hispanicum, Eyst. 1. 2. & 3. Tab.
Pseudospartum Hispanicum, Ger.
II. Spartium alterum monospermon semine reni simili.
Spartum frutex majus, Dod.
Spartiū primū, Cluſ.hisp. at in hist. Spartiū 2. Hisp.
Spartium Hispanicum alterum flore luteo, Lob.
Spartium Hispanicum alterum, Lugd.
Spartium Hispanicum 4. Tab.
Pseudospartium Hispanicum ἄφυλλον, Ger.
III. Spartium tertium flore albo.
Spartium 2. Cluſ.hispan. at in hist. 3. Hispanicum.
Spartum frutex minus, Dod.
Spartium 2. flore albo, Lob.
Spartium aliud Hispanicum Clusii, Lugd.
Spartium Hispanicum quintum, Tab.
Pseudospartum album ἄφυλλον, Ger.
IV. Sparto primo affinis.
Genistæ Hispanicæ affinis, in Prodromo.
V. Spartum triphyllon.
Genista Ilvensis, Lugd.
Genistæ rotundæ genus in Ilva, Cæſ.
Cassia Latinorum, Guilandino.
an Spartum minimum montanum triphyllum, Colum.
VI. Spartum sterile.
Sparti genus, in Hispania & Africa, juncus propriè aridi soli, quod neq; folium, neq; florem, neq; semen fert, quo ad varia utuntur, Guiland. pap.

COLUTEA.

Κολουτία Colutea, Liparia peculiaris, inquit Theophrastus 3. hist. 17. arbor procera, fructum fert in siliqua, magnitudine lentis, folium mittit fœnograeco non absimile, &c.

I. Colutea vesicaria.
Colutea Theophrasti, Trag. (cui vulgo Sena) Dod. gal. (cui & Cytisus Latinorum) Gesſ. hort. Lob. Cluſ. hist. Tab. Ger.
Colutea, Fuch. Matth. Lac. Lon. Dod. Ad. Cast.
Sene Mauritanorum, Ruellio.
Sena, Cord. hist.
Senna syl. quibusdam malè, Gesſ.hor.
Colutea, Senæ genus non est cùm nullas facultates cum Senna communes habeat, Bellon.
Colutea vesicaria, Lugd. (cum duplici figura) Cam. Eystett.

Emeri

Emeri alterum genus, Cæſalp.

II. Colutea ſiliquoſa ſive ſcorpioides major.
Colutea ſcorpioides, Ad.Lob.Lug.Cam.ep.Ger.
Colutea ſcorpioides prima, Cluſ.pan.Tab.
Colutea ſcorpioides prima elatior, Cluſ.hiſt.
Emerus vulgo, Cæſalp.

III. Colutea ſiliquoſa minor.
Colutea ſcorpioides humilior, Cluſ.pan.Ger.
Colutea ſcorpioides 1.humilior, Cluſ.hiſt.
Colutea ſcorpioides 2.Tab.

IV. Colutea ſiliquoſa minor coronata.
Colutea ſcorpioides altera, Cluſ.pan.& hiſt.
Colutea ſcorpioides tertia, Tab.
Colutea ſcorpioides montana, Ger.

V. Colutea ſcorpioides maritima glauco folio: in Prodromo deſcripta.

VI. Siliqua oblonga cinericea granis Coluteæ.
Fructus minor 11. Paludani, Cluſ. exot.lib.2. cap.20.

SENNA.

Sennam, quidam Dioſcoridis Delphinium, alii Pelecinum, alii Peplium, alii Empetron, alii Alypon: alii Theophraſti Cercidem ſive Coluteam tertiam, alii Colyteam primam eſſe putant: at rem novam veteribus Græcis & Latinis Scriptoribus indictam, & à Mauritanis primò propoſitam à Serapione ſub Sene, à Meſue, qui domeſticam & ſylveſtrem facit, ſub Senna, cenſemus: cujus, ex Græcis ſolus Actuarius meminit.

I. Senna Alexandrina, ſive foliis acutis.
Sena Alexandrina, Trag.Geſn.hor.Cam.epit.& hor.
Sena Orientalis, Ang.Bellon.Ad.Cæſ.Tab.Ger.
Senna Ægyptia ſive Alexandrina & Syriaca, quæ præſtantiſſima, Lugd.

II. Senna Italica ſive foliis obtuſis.
Senna, Hermolao.
Sena Italica, Trag.Tabern.Ad.Ger.Camer.ep.& hor.
Sena, Matth.Fuch.Dod.ut: Lac.Cord.hiſt.Lonic. Lob.Caſt.Lugd.
Sena altera, Anguil.forte Androſace.
Sena altera media dicta, Bellon.
Sena communis & vilior, Geſ.hor.
Sena noſtras, Cæſalp.

BARBA JOVIS.

Plinius lib.16.cap.18. inter arbores, inquit, odit aquas & quæ Jovis Barba appellatur, in opere topiario tonſilis & in rotunditatem ſpiſſa, argenteo folio. Hujus Anguillara ſpecies duas facit, alteram de qua inter Cytiſos egimus: alteram de qua in præſens.

Barbæ Jovis prima ſpecies, Ang.
Barba Jovis, Cæſalp.Cam.
Jovis barba, Lugd.Cluſ.hiſt.

SECTIO SECUNDA.

JASMINUM; SYRINGA; LENTISCUS; MOLLE; THURIFERA ARBOR; TEREBINTHUS; BALSAMUM; PISTACIA; *Staphylodendron; Glans Unguentaria; Ceratia ſive Siliqua; Caſſia nigra ſive Fiſtula; Tamarindus; Lobi & Fructus exotici.*

JASMINUM.

Jasminum Arabes Zambach & Sambach Serapione auctore appellant, & Græcos imitari volentes, Jeſemin, à Jaſme Græca voce. Jaſme autem dicta fuit, quaſi medicatus odor, aut immutatâ literâ Joſine, quaſi violæ odor.

Genera tria Serapio tradit: unum cui flos albus, alterum cui luteus, tertium cui cæruleus: etiam rubro flore in Aſiaticis hortis reperiri, Cluſius refert: Dalechampius puniceum addit.

I. Jaſminum vulgatius flore albo.
Gelſeminum vel Jaſminum, Matth.Caſt.Cam.
Geſminum, Anguil.
Jaſminum, Dod.ut: cui & Apiaria, Cord.in Dioſ.
Jaſme & Sambac, Geſ.hor.
Gelſeminum vulgatius, Ad.Lob.Cæſ.cui Smilax lævis Dioſcoridis.
Jaſminum album, Lugd.Tab.Ger.fl.albo, Eyſt.

II. Jaſminum humilis luteum.
Gelſeminum luteum, Ad.

Jaſminum luteum, Lob. in icon. Tab. Ger. fl. luteo, Eyſt.
Gelſeminum humilius alterum flore luteo, Cæſ.

III. Jaſminum humilius magno flore.
Geſmini 3. ſpecies, Ang.
Chamægelſeminum grandiflorum, Lob.
Gelſeminum humilius primum, Cluſ.
Jaſminum puniceum, Dalech. Lugd.
Gelſeminum Catalonicum, Cam. ep. (ſive Hiſpanicum) Eyſt.
Jaſminum candiflorum, Tab. majus, Ger.

Flos candidus eſt averſa parte rubens.

IV. Jaſminum cæruleum, Serapioni.
Jaſminum cæruleum, Tab. Ger.

In hoc genere cæruleum nondum vidimus: an Arabes Liguſtrum Orientale, quod alias Syringa cærulea dicitur intellexerint, Cæſalpinus dubitat: alii Clematidem cæruleam eſſe volunt.

V. Jaſminum luteum vulgo dictum, bacciferũ.
Polemoniũ Monſpelienſium, Geſ. Ad. Lob. Lugd, Cam. Eyſt.
Ruta capraria Gallorum Monſpel. Geſ.
Trifolium fruticans, Dod. Tab.
Ruta baccifera ſive trifolia, Tab.
Jaſmini ſpecies trifolia non videtur ad Polemonium accedere, Colum.

Foliis ludit: nam licet communiter, præſertim ſi in hortis colatur, trifoliũ ſit, attamen circa Monſpelium aliquando unico folio reperitur.

VI. Jaſminum millefolii folio.
Gelſeminum alterum rubrum, Cæſalp.
Quamoclit, Cam.
Gelſeminum Indianum pennatum flore ſanguineo, Ponæ Ital.
Convolvulus pennatus exoticus, Col. (poſt.
Quamoclit ſive Jaſminum Americanũ, Cluſ. cur.

SYRINGA.

Syringa licet Africum vocabulum videatur, aliquibus tamen à virgarum rectarum longitudine & inferioris medullæ fungoſa copia dicitur: vel potius quod ramuli exempta medulla fiſtuloſi ſint.

I. Syringa cærulea.
Lilac, Matth. (qui glandem unguentariam exiſtimat) Ad.
Lillach, Dod.
Cauda vulpina Turcarum, Bellon.
Syringa cærulea Luſitanica, Lob. Eyſt.
Syringa flore cæruleo, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugdun. Cam. Ger.
Syringa Luſitanica, Tab.
Liguſtrum orientale, forte Jaſminum cæruleum Mauritanorum, Cæſ.

Oſtryam Theoph. 3. hiſt. 10. eſſe aliqui volũt, auctore Lugd. hiſtoriæ monente: eſt Oſtrys, inquit, quã nonnulli Oſtryam vocãt, unica ſpecies Oxyę (Plin. l. 13. c. 21. τῇ μελίᾳ, id eſt fraxino, legit) tum ſtatu, tum cortice ſimilis: folio pyrorũ, multo oblongiore, in acutum contractiore & majore, fibris multis & craſſis, à medio dorſi in modum coſtarũ recta ſecundũ magnã fibrã porrectis, in fibris ipſis rugato & in ambitu leviter ſerrato, materie dura, decolore albida: fructu parvo, oblongo, hordeo ſimili, flavo: radices ſublimes habet. Idẽ ferè Plini*.

Variat floris colore, qui communiter cæruleus: aliquando cinereus & quaſi argenteus: hinc figuræ duæ apud Eyſt. nomine
Syringæ fl. lacteo & flore cæruleo.

II. Syringa Arabica foliis mali arantii.
Sambac Arabum ſive Gelſeminum Arabicum, Alpini.
Jaſminum Arabicum ſive Syringa Arabica, Cluſ. cur. poſt.

III. Syringa alba ſive Philadelphus Athenæi.
Syringa, Dod. Cæſ. alba, Tab. Ger.
Syringa flore albo, Cluſ. hiſp. Lugd. (quã Oſtryn Theoph. volunt, quod Cluſius negat) odorato, Cam.
Syringa Italica, Lob. Eyſt.
Frutex coronarius, Cluſ. hiſt.

Flore cõmuniter eſt ſimplici, rarius pleno, quare
Syringa Italica fl. albo pleno, &
Syringa flore albo ſimplici, apud Eyſt.

IV. Syringæ albæ affinis.
Fructus miſcellaneus undecimus, Cluſ. exot. lib. 2. cap. 21.

LENTISCUS & MOLLE.

Lentiſcus fortaſſe dicta, quod folia lentore quodam lenteſcant: σχῖνος Dioſcoridi l. 1. c. 89. quaſi σχίζεσθαι fiſſilis, quod facile & frequenter in dentiſcalpia findatur: quod & Dioſc. tempore factitatum, qui arborem ut notam non deſcribit, ſed ejus reſinam quam μαστίχην nominari ait: de qua inter Reſinas. Hujus baccas Hippocr. de nat. mulieb. σχίνους (non σχινίδας) appellat.

I. Len-

I. Lentiscus vulgaris.
Lentiscus, Matth. Ang. Dod. ut: Bellon. Lac. Lon. Ad. Clus. Lob. Cæs. Lugd. Cast. Rauwolf.
Lentisci in Chio similes sunt iis q in Gallia Narbonensi & Italia nascuntur: solæ tamen quæ in Chio Mastichen præbent, Bellon. obs.
II. Lentiscus Peruana.
Molle, Clus. in Monardem, Lobel. & lib. de Bals. Cam. Ger. Colum. addens quod si in Creta nasceretur, pro Tragio supponi posset.
Mollis, Cast. arbor, Tab.
Molle arbor, Lugd. & hist. Ind. occid. p. 9. l. 4. c. 30. quæ in Moxu vocatur arbor ex Peru, quod hinc primum alio translata sit.
Moly, molle & muelle, Frag.
Variat foliis, quæ in tenella dissecta: in adulta nec incisa, nec crenata sunt, quemadmodum ramus adultioris arboris in Matthiolo nostro, & Clus. cur. post. exhibetur. Uvæ quoddam genus producit, unde Indi vinū premunt, Ind. occid. l. c.
III. Arbor exotica foliis alatis.
Inwb apud Amazones nascens, Clus. exot. lib. 4. cap. 14.
IV. Arbor exotica Lentisci foliis.
Moringa, Acostæ, Cast. Lugd.
Fructus raphani crassitie, radix unicornu vices supplet & ejus in Theriaca usus est.
V. Arbor exotica spinosa foliis lentisci.
Bonduch Indorum, Ponæ ital.
Fructus peregrinus 1. Clus. l. 2. ex. c. 30.
Lobus ἐχινάτης, Clus. exot. l. 3. c. 15.
Mates Indorum cinericei coloris, id est, Legumen Indicum, Eid. & Ponæ.
Fructus peregrinus prior, Clus. exot. l. 2. c. 30. & in tab. 2. Lugd. Tab. Ger.
Hujus fructum Milii Indici primum, dein Bonduch nomine à Pona, Veronâ accepimus, qui Avellanæ magnitudine, durissimus, splendens & cinericei coloris.
Ex Brasilia, Java, & Virginea etiam, Pisorum nudorum nomine multi adferuntur.
VI. Lobus orbicularis fuscus spinosis tuberculis obsitus, binos phaseolos nigros continens.
Fructus 4. qui Indis Samparantam, ex navigation. Batau. Clus. exot. l. 2. c. 15.
Lobus echinatus Molucensis, Ponæ Ital.
an Samparanton radix valida & amara quæ in Sunda nascitur, in Ind. or. par. 4. c. 8. hujus arboris radix est?
VII. Arbor Malabarensium fructu Lentisci.
Pauate, Acostæ, Lugd. Cast. ap.
Arbor erysipelas curans, Lusitanis.

THURIFERA ARBOR.

Thurifera arbor, Græcis λίβανος καὶ δενδρολίβανος: quemadmodum lachryma λιβανωτός, quæ Hippocrati λιβανωτὸς ἄρρην dicitur: λίβανος à λίβω stillo: licet Græci fabulentur a juvene Assyrio hujus nominis, quod Deos studiosissimè coleret, ab invidis occiso & in hunc fruticem converso dici: hinc Diis thure gratius nihil esse. Lovan Arabibus; de qua sic Theophrastus 9. hist. 4. arborem nonnunquam, quæ quinis fere cubitis attollatur & ramosam ferunt, folio pyri sed multò minore, coloris herbacei ut Ruta, cortice levi Lauri modo: 4. hist. 6. in Arabia, Syria, India nascitur: 9. hist. 2. sub cane & ferventissimis diebus incidi referunt: 9. hist. 3. & tam sponte quàm incisura thus prodire posse. Idem 9. hist. 4. alii thuris arborem lentisco similem prodidere, & fructum quoq; lentisci, folium rutilum: Idem folia lauri & lævia tribuit. At Garzia, arbor est humilis, folia lentisco similia habens, & Arabiæ peculiaris: Theveto pinis resiniferis similis. Non solum ipsius lachryma in usu fuit, sed & cortex arboris apud Diosc. l. 1. c. 82. & μάννα, manna thuris c. 83. & αἰθάλη fuligo. c. 84. Vide inter Resinas.
Duplex est: alia montana, alia in planis nascens Garzia, Fragoso.

Arbor thurifera Theveto, Lugd.
Thuris limpidi folium, Ad. Lob. ico. Lugd. Tab. pingunt: & Taber. arboris caudicem cum Stagonia thure adpingit.

TEREBINTHUS.

Terebinthus, Græcis Τερμίνθος nominatur, quam Dioscorides l. 1. c. 91. velut arborem cognitam non descripsit. Theophrasto 3. hist. 15. alia mascula est, alia fœmina: & mascula quidem sine fructu: fœminarum altera statim rubentem edit, lentis magnitudine, qui coqui nequit: altera viridem (χλωρὸν Plinius pallidum c. 6. vertit) deinde rubentem & cum vite maturescentem, tandem nigrum fabæ magnitudine, resinosum, odore iucundiorem, &c. flos oleæ similis, rubens: folia in uno pediculo multa, Laurinis similia, bina veluti Sorbo, in summis ramuscu-

ramusculorum partibus imparia, nisi quod minus angulosa quàm Sorbo & ambitu laurinis similiora, pinguia cum toto fructu: fert & illa folliculos quosdam cavos ut Ulmus, in quibus animalcula culicibus similia nascuntur. Et 4. hist. 5. Terebinthi Indicæ meminit. Plinius l. c. sed brevius de ea egit. Resina terebinthina ex hac colligitur, de qua cap. de Resinis.

I. Terebinthus vulgaris.
Terebinthus fœmina altera Theophrasti.
Terebinthus, Matth. Dod. ut: Cord. in Dioscor. & hist. Turn. Lac. Lonic. Clus. hisp. & hist. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Terebinthus minor in Lombardia & Hetruria, (Ang.
Terebinthus lentiscifolia minor, Ad.
Terebinthus vulgaris, Rauwolf.

II. Terebinthus peregrina fructu majore Pistaciis simili eduli.
Terebinthus major cujus fructum Arabes Botn quibir appellant, Rauwolf.
Terebinthus nostras Juglãdes æquãs, Bellon. cult.
Terebinthus major pistaciæ folio, Ad. Lob.
Terebinthus Indica major Theoph. ex Rauwolf. Lugd. ap.
Terebinthus latifolia, Tab. Ger.
Terebinthi majus genus ad Terebinth. Indicam Theoph. & Fael Serap. Avicen. & Rhasis referri potest, Clus. hist.

Foliis oblongiusculis à Pistaciis, quæ rotundiora habet, & fructu sive nuce breviore & rotundiore differt, quo inquilini, perinde ut nos Avellanis vescuntur.

Gallarum genus quoddã nucis ponticæ magnitudine, Terebinthi arbores in Thracia & Macedonia producunt, quarum apud Turcas usus est, tenuissimis sericeis pannis inficiendis, Bellon. obs.

III. Terebinthus peregrina fructu minore & cæruleo, eduli.
Terebinthus Syriaca, Theoph.
Terebinthus in Cilicia & Syria, Bellon. obs.
Terebinthi peregrini alterum genus, Clus. notis in Bellon.
Terebinthus minor, quia Arabibus Botn fougie dicitur, Rauwolf.
Terebinthus in Mesopotamia & Armenia, Eid.
Terebinthus minor, qui ad Bel Arabum referri potest, Clus. hist.

Et hujus fructus, qui cum suo cortice Piso majori æqualis est, perinde ut nos Pineos nucleos comedunt: quo & Persæ plus quam bis mille annis ante panis usum vitam sustentarunt, & etiamnum totius Syriæ incolæ iis cum pane vescuntur: & propter colorem inter viridem & cæruleum medium, Arabes veteres, Granum viride, Bellonio attestante, appellarunt.

BALSAMUM.

Balsamum, βάλσαμον Dioscoridi l. 1. c. 18. arbor Lycii seu pyracanthæ magnitudine conspicitur: folia habet Rutæ proxima, sed candidiora multò & perpetuò magis virentia, &c. qui & ὀποβάλσαμον ξυλοβάλσαμον & καρπὸν, sive succum, lignum & fructum commendat: & vim efficacissimam balsami liquori tribuit: proximam fructui, minimũ vero ligno. Et Theophrasto 9. hist. 6. arboris magnitudo, quæ malo punicæ magnæ, rami multi, folium rutæ simili, candidum tamen, perpetuò virens, fructus similis terebintho tam magnitudine, quàm colore, valde odoratus & lacrymâ ipsâ odoratior, &c. Plinius l. 12. c. 25. quædam alia scribit, alia ex utroq; mutuatus videtur.

I. Balsamum Syriacum rutæ folio.
Balsamum, Matth. Lac. Ad. Col. Cast. Cæs. Alpino, Hon. Belli ep. 5. ad Clus. Liquor ejus Opobalsamum & Balsamælæon, de quo & Cord. hist.
Balsamum lentisci folio Ægyptiacum, Bellon. obs.
Carpobalsamum veterum flavum.
Carpobalsamum & Cassamum verum, Cord. in Diosc. & hist. Cæs.
Lignum Xylobalsamum, Cæs. sunt aliquando festucæ tenues, quæ cum Carpobalsamo adferuntur.

At Terebinthus geminus, omnibus partibus, liquori, ligno & semini succedaneum esse potest.

Fontem esse in Sumatra insula, qui Balsami pretiosissimi oleo scaturiat, Linscot. par. 2. Ind. or. c. 2. scribit.

II. Carpobalsamum nigrum Alexandrinum an Semen Hyperico simile quod à Petra Palestinæ oppido etiam Dioscoridis tempore adferebatur.
Carpobalsamum non legitimum, Matth.
Carpobalsamum offic. Cord. in Dios. (qui addit, aliquando inter ea reperiri adulterinis granis majora, odoris & saporis suavissimi) Tab.

Balsa-

Balſami veri fructus, Alpino.
III. Xylobalſamum officinarum.
Myrtum potius quam Balſamum refert, Matth.
Alterius fruticis ſurculi, quámvis aliquando inter eos mirum in modũ odoris & ſaporis gratia cõmendabiles reperiantur, Cord. in Dioſc. & hiſt.
Xylobalſamum vulgo nuncupatũ, quod ex felici Arabia defertur cum Ægyptio cõvenit, Bell. obſ.
Lignum Balſami ex Arabia felici, Linſcot. par. 2. Ind. or. 7.
IV. Balſamum Indicum, ex arbore Punicâ malo majore Xylo dicta, foliis Urticæ.
Balſamum Indicum novum, Matth.
Balſamum ex nova Hiſpania, Lacun.
Balſamum ex occidentali India, Monard. Lugd. & Ind. occid. p. 9. l. 4. c. 28.
Balſami genus novum, Cæſ. Frag.
Hujus generis limpidum, quod pura eſt exſtillans lacryma, opobalſamum vocant: aliud imperfectius, quod ex ligno, cortice & foliis expreſſum eſt, aut ignis vi prolicitur, quod Xylobalſamum appellatur, Ind. occ. l. c.
V. Balſamum fructu racemoſo ex Hiſpaniola.
Balſamum novum ex Hiſpaniola, Auctori hiſt. gener. Indiæ, Lugd.
Ex planta ſponte naſcente arboris magnitudine foliis amplis (quale Lugd. hiſt. exhibet) ſex digitos longis, quatuor cum dimidio latis, elicitur.
VI. Balſamum Americanum.
Balſamum aliud ex Americæ continente, Lugd.
Ex arbore vaſta, ramoſa fructu piſi magnitudine ſiliqua digitũ longa incluſa, quæ pingitur nomine Fructus balſami Monardis, Lugd.
Lobus oblongus aromaticus, Cluſ. exot. l. 3. c. 18.
Balſami Peruani fructus, Ponæ, Cluſ. cur. poſt.
Balſamum quod ex India occidentali adfertur primum in Hiſpaniola inventum: arbor unde elicitur Goaconaz ab indigenis vocatur, Ovied. hiſt. Ind. l. 10. c. 13.
Balſamũ ex Nicaraguæ, Bezoni, Ind. occ. p. 5. c. 16.
an Balſamum ex Gueana, Ind. occid. p. 8.
VII. Balſamum Tolutanum foliis Ceratiæ ſimilibus, quod candidum eſt.
Balſamum de Tolu, Monardi, ex inſulis Tolu, Ind. occid. p. 9. l. 4. c. 28.
Balſamum Tolutanum ex arboribus pumilibus pinis ſimilibus, Lugd. ap.
an Balſamũ album Curcas vocatũ, Ind. occid. p. 8.
IIX. Frutex Indiæ orientalis Lavendulę folio.
Arbor Lavendulæ folio, Cluſ. exot. l. 1. c. 5.

PISTACIA.

Πιστάκια Dioſcoridi lib. 1. cap. 177. in Syria gignuntur pineis nucibus ſimilia. Theoph. 4. hiſt. 5. ferunt & in India Terebinthum eſſe, arborem alteri terebintho ſimilem, cujus folia, rami & reliqua omnia, terebintho ſimilia; fructus autem diverſus, ſimilis enim amygdalis, non magnus ſed aſpectu ſimilis & ſuavitate amygdalis præſtantior.

I. Piſtacia peregrina fructu racemoſo, ſive Terebinthus Indica, Theoph.
Piſtacia, Matth. Ang. Tur. Lac. Cord. in Dioſc. & hiſt. Lon. Dod. Lob. Cæſalp. Caſt. Cam. Tab. Ger. Eyſt.
Piſtacium, Geſ. hor.
Terebinthus Indica Theophraſti, Ad.
Piſtachia, incolis Fisluc, Rauwolf.
Piſtaciarum arbor, Dod. gal. Lugd.
Fructus dicuntur *πιστάκια*: Nicandro *ψιττάκια*: Poſsidonio, monente Athenæo, *βιστάκια*: Latinis Piſtacia: officinis & barbaris Fiſtici.
II. Arbor exotica fructu racemoſo, Charamais dicta.
Charamais & Ambela, Acoſtæ, Lugd. Caſt.
Duo genera, unum pyri folio, alterum malo minore, fructu avellanæ acido.
III. Piſtacia ſylveſtris.
Staphylodendron Plinii, lib. & cap. 16. eſt & trans alpes arbor ſimilima aceri, alba materia, quę vocatur Staphylodẽdron: fert ſiliquas & in iis nucleos ſapore nucis avellanæ.
Nux veſicaria, Trag. Dod. Ger.
Staphylodendron, Matth. Bellon. Ad. Lob. Lugd. Cam. Tab. Plinii, Dod. gal. Geſner. hort. Eyſt.
Arbor vitis & Lacryma Ioppi, Ang.
Piſtaciorum ſpecies, Scaligero in Ariſtot.
Piſtacia Germanica, Lon. ſylveſtris, Caſt.
Coulcoul & Hebulben Turcarum, Matth. epiſt.
At Bellonio obſ. Hebulben ſemina ſunt in officinis Turcarum venalia, quæ nobis in uſu non ſunt: quemadmodum nec Nux quędam gemini pugni magnitudine, parvis granis eſui aptis, avellanæ inſtar dulcibus, plena, quam Coulcoul, hoc eſt, nucem de Coulcoul nominant.
Ex fructu ſphærulæ precatoriæ fiunt.

GLANS UNGUENTARIA.

Glans unguentaria, βάλανος μυρεψική Dioscoridi l.4.c.154. fructus est arboris Myricæ similis, magnitudine nucis Avellanæ, cujus interior pars expressa, veluti amygdala amara humorem emittit quo ad pretiosa unguenta pro oleo utuntur: at Theoph.4.hist.1. βάλανος simpliciter: Balano, inquit, à fructu nomen inditum: foliū ejus Myrto simile est: sed oblongius. fructus magnitudine & aspectu capparis fructui similis, cujus corticibus contusis unguentarii utuntur, &c. Hæc unguentaria nomine à cæteris glandibus distinguitur, quod ea unguentarii plurimum utantur. Plinio l.12.c.21. Myrobalanus Troglodytis nascens unguento, ut ipso nomine apparet fructus magnitudine avellanæ nucis, &c. Arabes Habel, Ben & Granum ben nominăt: inter quos Mesues qui duplex facit, aliud Ben magnum ut Avellana, quod Monardes Avellanas purgatrices esse vult: aliud parvum Ciceris magnitudine: ex quo Monarde monente, Itali oleum de Ben conficiunt.

Glans unguentaria, Matth. Lac. Cord. in Diosc. Clus. in corol. Dodonæi, Lugd. Cæs.
Granum ben, Lon.
Balanus myrepsica, Pharagon incolis ad montem Sinai, Bellon.
Macalep album, Rauwolf.
Glans unguentaria cathartica siliquata, Ad. Lob. ico.
Balanus myrepsica, Cord. hist. Tab. Ger. Pon.
Ben parvum, Monardi.

CERATIA sive SILIQUA.

Κεράτια, id est siliqua, à corniculorum similitudine, à Dioscoride l.1.c.158. qui eam non descripsit: à Galeno & Aegineta verò κερατωνία quasi cornuta siliqua, hæc arbor appellatur: à recentioribus Græcis Xylocerata: Arabibus Charnub: à Plinio l.15.c.24. Siliqua (quia semen fert in siliqua leguminum modo) de qua hæc: haud procul abesse videntur & prædulces Siliquæ, nisi quod cortex in iis manditur: digitorum hominis longitudo illis, interim falcatis pollicari latitudine, &c.

I. Siliqua edulis.
Siliqua, Matth. Ang. Tur. desc. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Lac. Lon. Rauw. Cast. Cam. arbor, Cæs. cui & Ceronia Theophr.
Siliqua sive Ceratia, Bellon.
Siliqua dulcis Alpino.
Ceratonia, Dod. ut: Gesn. hor. Lugd. Frag.
Cerata vel siliqua, Adv. Lob. Tab. Ger. Clus. hisp. siliqua [illegible] Eid. h. st.
Ceraunia siliqua Theoph.4.hist.2. & Plin. l.13.c.8. Dalech. in Plinium: at hist. Lugd. auctor diversam facit.
Fructus κεράτιον siliqua, vulgo Carobe nominatur: cujus semē sex grana pendens, ponderi illi auri quod Karat dicitur, nomen dedit.

II. Siliqua purgatrix. (ital.
Caroba sive Siliqua ex Guinea purgatrix, Pon.

III. Siliqua sylvestris rotundifolia.
Arbor Judæ, Bellon. (quæ Græcis vulgo Coucouchias) Ges. hor. Dod. Ad. Lob. Rauw. Lugd. Tab. Cam. Ger. Eyst.
Fabago sive Siliquastrum, Bellon. Ges. hor.
Ceratia agrestis, Eid.
Siliqua syl. Bellon. Clus. hisp. & hist. Cam. ep. & hor. Cæs. cui Cercis Theophr.
Siliquastrum & Siliqua syl. & fatua, & arbos amoris, Cast.
Quibusdam Cereis siliquata Theoph. 1. hist. 8. aliis Colytea tertia Theoph. 3. hist. 14. quibusdam Laburnum vel ejus species.
Acacia vera Matthioli quibusdam videtur, quam spinis horridam pingit, quas commentitias suspicantur.
Flores eleganter purpurei, quandoque albi & cortice candicante.

IV. Siliqua syl. rotundifolia Indica.
Semen nummi instar rotundum planum denarii magnitudine, crassiusculū, rufum, à Rev. D. Terentio ex India accepi, cum hac inscriptione: Semen numulariæ est Arboris Judæ Indicæ, cujus flos magnus elegans & odorus est.

V. Siliqua syl. spinosa arbor Indica.
Coral arbor, ob flores colore Corallii æmulos, Clus. appen. 1. hist. plant. & append. altera ad appendicem primam.
an Acacia 1. Matthiol. & Lugd.
an Acacia major, Cast.

VI. Siliquæ syl. similis.
Acacalis, vel Syriacè Kismisen sive Sisime, Cam.
Acacalis Kesmesen, Bellon.
an Acatia Dioscoridis, Rauwolf.
Semē hoc Cairine & Kismisen nomine à Doct. Paludano ex Syria reduce anno 1579. Pau[illegible] cepimus: an Dioscoridis Acacalis? cum hac no[illegible]

ſtra foliis rotundis enata ſit. Dioſcoridi verò l.1. c.118.& ex eo Æginetæ ἀνδράχνης, fruct⁹ ſit fruticis in Ægypto naſcentis,myricę fructui quadantenus ſimilis. Valer. Cordus in Dioſc.nō cognoſci ſcribit,niſi aliquis ex Myrobalanis Emblicis ſive Belliricis hunc eſſe exiſtimet.

CASSIA NIGRA ſeu FISTULOSA.

Caſsia Fiſtula ab Arabibus inventa eſt, & à recentioribus Græcis, ut Actuario, κασσία μέλαινα nominatur. Fabam Indicam veterum,ut Ariſtobuli,Valerius Cordus credidit. Siliquam Aegyptiam Theophraſti 1.hiſt.18. nonnulli cenſent.

I.Caſsia fiſtula Alexandrina.
Caſsia ſolutiva ſive Ægyptia ſiliqua,Matth.
Caſsia fiſtula, Dod.gal.Lac.Cord.in Dioſc.Geſn. hort.Caſt.Alpino,Frag.Tab.Gerar.Pigafette deſ. regni Congiani & Ind.or.p.1.&4.
Caſsia fiſtula laxativa,Lon.
Caſsia ſolutiva,Bellon.Monard.Garziæ,Linſcot. p.4.Ind.or.fig.17.
Caſsia ſtercoraria,Guiland.pap.
Caſsia nigra,Dod.
Siliqua Indica veterum,Cord.hiſt.Inda,Geſ.hor.
Canna fiſtula ſeu fiſtularis, Linſc.p.4.Ind.or.c.37.
Caſsiam quæ hujus arboris fructus eſt,Ægyptii Chaia-ar-xambar vocitant, Paludanus in Linſcot.
Siliqua aut Caſsia purgatrix Arabum,Ad.Lob.
Siliqua ſive Caſsia cathartica,Lugd.
Caſsia,ſiliqua Ægyptia Theoph.videtur,Cæſ.
Caſsia Ægyptia ſive purgans,Cam.
Canna fiſtula,Acoſtæ.
Canna fiſtula ſive Caſsia: Joſeph.Acoſtæ, lib.3. cap.22. quæ in Hiſpaniola copioſiſsima: idem lib.4.c.29.

Eligenda fiſtula inſignis,plena,gravis & recens, & quæ concuſſa, incluſis ſeminibus minimè concrepat,ſplendens, foris ac etiam in pulpa pinguis: pulpam (quæ non ante uſum extrahi debet) florem Caſsiæ & Caſsiam extractam vocant.

II. Caſsia fiſtula Braſiliana.
Caſsia ſiliqua Braſiliana purgatrix compreſſa, Lob.in pharm.Rondel.*

Hæc ex Braſilia advehi cepit, cujus pulpæ uncia una, plus quam unciæ duæ alterius Ægyptiacæ,purgat.

III. Siliqua Arabica,quæ Tamarindus.

Arabicam vocamus,eò quod ex Arabia in Indiã aliaſque regiones deferatur: à quibus Tamarindus nominata, quaſi dicas Dactylos Indos, ſive Palmulas Indicas: Tamar enim illis Dactylum ſignificat: licet arbor Palmæ ſimilis non ſit, nec ex Palmarum generibus, niſi ad fructus effigiem, quæ dactylum ſive digitum inflexum refert,reſpexerint. Sunt qui velint Plinium l.12.c.6.de hac intelligēdum eſſe,cum inquit: eſt & alia ſimilis huic (Palæ ſcilicet) dulcior pomo, ſed interaneorum valetudini infeſta.

Tamarindi, dactyli Indici / Palmæ ſyl.Indicæ fructus } Meſuæo,Lac.qui à Palmulis Thebaicis non differe vult.
Tamarindus Serapioni,Cæſ.
Tamarindi, Matth. Bellon. Garz. Acoſtæ, Frag. Lob. qui addit perperam Oxyphœnicum appellari, Lugd. qui in ap. & alteram figuram Acoſtæ exhibet.
Thamarindus,id eſt Acacia Indica,Cord.hiſt.
Palmæ ſyl. fructus Oxyphœnica, Lon.Caſt.cum ficta figura.
Thamarindi,Cam.ep.
Tamarindus Derelſide appellata,Alpin.
Tamarinio,Puly & Ambiſy Indis,Linſcotto Ind. or.p.4.c.37.
Aſſa ſive Tamarindus: par.4.Ind.or.fig.15.

Folliculi recētes, cum melle aut Saccharo in India condiuntur: ex ſubſtantia intinctum (Caryl vocant) parant,cum cibis utendum.

IV. Tamarindis ſimile ſemen ſpadiceum dentatum.
Fructus alicujus ſemen num.20.à Gareto,Cluſio exot.l.2.c.16.

V. Tamarindo ſimilis frutex.
Queillos frutex folii Tamarindi, fructu ut fabæ Romanæ ſubduplo longiore, quo in cibis utuntur: par.4.Ind.or.8.

DE LOBIS.

Etſi Dioſcorides Smilacis hortenſis fructum λόβια, quaſi ſiliquulas dicas, vocarit,eamq́, ob cauſam de Lobis poſt Phaſeolos dicendum videretur, tamen cum alii ſint Lobi, qui arborum fructus ſunt,de aliis verò non ſatis conſtet,placuit de omnibus hic agere,uſq; dum certius quid cognoverimus.

I. Arbor siliquosa Juglandis folio Brasiliana, lobo longissimo Acaciæ siliquæ instar distincto.
Lobus Brasilianus ingens Clus.exot.l.3.c.1.
Lobus cineraceus binos pedes Romanos cum triente longus, quatuor uncias latus: semina ex albo ruffescentia pene orbicularia, nuci vomicæ nō admodum dissimilia.

II. Arbor siliquosa Brasiliana lobo latissimo.
Lobus Brasilianus alter, Clus.exot.l.3.c.2.
Hic Lobus duplex est: major ex fusco cineraceus, octo uncias longus, quatuor cum semisse latus, semine quasi quadrangulo: alter minor, ex fusco rubescens, semine citrii mali semini nō valde dissimili.

III. Arbor siliquosa ex Virgine lobo fusco scabro.
Lobus ex Wingandecaow, Clus.exot.l.3.c.3.
In hoc ossicula verius, quam Phaseoli, nigra, dura, Avellanæ magnitudine.
Hic duplex est: alius ex Virginea fuscus, quinq; vel etiam sex uncias longus, duas vel duas cum semisse latus, unam crassus. Alius ex insula Hayti sive Isabellæ vicina, spadicei coloris, septem uncias longus, tres cum semisse latus.

IV. Arbor siliquosa ex qua gummi Anime elicitur.
Lobo ex Wingandecaow similis, Clus.l.c.
an Guama Oviedi horum duorum alteruter.

V. Arbor siliquosa lobo quadrangulo fusco.
Lobus peregrinus quadrangularis, Clus.ex.lib.3. cap.5.
Lobus sulcis distinctus, septem uncias longus, binas latus.

VI. Arbor siliquosa Africana, foliis fere pyri semine fabaceo.
Phaseolus quintus peregrinus, sive Phaseolus Coles, Clus.exot.l.3.c.7.
Siliquæ cādidæ, phaseolis longiores & majores: semina albo putamine ablato minii colorem habent & siccata in binas partes sponte finduntur.

VII. Fructus oblongus cineraceus rugosus & gibbosus.
Fructus ex Bengala ad Coles accedens, Clus.exot. l.2.c.14.

IIX. Fructus compressus quadrangulus venis candicantibus & nigricantibus, ut Coles fructus distinctus.
Fructus 6. Parduyni, Clus.exot.l.2.c.12.

IX. Lobus orbicularis fuscus spinosis tuberculis obsitus, binos phaseolos nigros continens.

X. Arbor siliquosa Guinensis lobo spadiceo, fusco.
Lobus ex Guinea, Clus.exot.l.3.c.4.
Lobus decem uncias longus, tres latus, grana dura ex spadiceo fusca, medulla tetri odoris.

XI. Arbor siliquosa Guinensis, fructu fabaceo, lobo longissimo.
Lobus fabæ arborescentis, Clus.exot.l.3.c.6.
Lobus nigricans & fuliginosus, uncias novendecim, vel viginti longus, tres latus, phaseolos sepè binas uncias cum semisse longos, semunciam latos, planos, ex spadiceo nigricantes & splendentes continens.
an Arbor fabas majores proferens, par.6.Ind.or. tab.14.lit.H.

XII. Lobus cortice cartilagineo, rugoso, fusco duplici crista sinuosa donatus.
Lobus primus cartilagineus ex insula Mauritii; Clus.exot.l.3.c.9.& 10.
Hic vel uncias quatuor cum semisse, vel tres longus, binas latus; ille tres, hic duos phaseolos orbiculatos ex puniceo nigros, veluti annulo cinctos, eosque duros continet.

XIII. Fructus subrotundus durus eleganter rubens.
Fructus peregrinus 10. Mates nomine acceptus, Clus.exot.l.2.c.30.& tab.3. Lugd.

XIV. Lobus cortice membranaceo, atro tumido.
Lobus niger primus turgidus, Clus.ex.l.3.c.18.
Hic uncias binas longus, unam latus, semina nigra, plana, Acaciæ fructu similia continet.

XV. Lobus membranaceus atrospadiceus, planus Guinensis.
Lobus niger 2. planus, Clus.l.c.

XVI. Lobus quadrangularis, Clus.exot.lib.3. cap.17.
Hic ex fusco fuliginosus, grana quadrangula in binas partes dividua continet.

XVII. Lobus aromaticus subfuscus Terebinthi corniculis similis.
Lobus oblongus aromaticus, Clus. exot. lib.3. cap.18.
Hic sex, septem, etiam octo uncias longus, vix semunciam latus, tenuem pollinem nigrum tenacem, Benzoini ferè odore, continet.

FR

FRUCTUS EXOTICI.

Fructus exoticos plurimos Clusius proposuit, plurimos etiam à D. Jacobo Guillelmi Hooft Amstelrodamo ante octennium accepimus: quos quantum licuit in aliquem ordinem digessimus, aliquos ad arbores quibus consimiles sunt, vel saltem fructu, retulimus: alios verò ratione formæ distributos, hic recensemus.

Fructus rotundi & orbiculares.

I. Fructus magnus ex rotunditate compressus, cortice rugoso fusco.
Fructus crassus peregrinus, Clus. ex. l. 2. c. 7.

II. Fructus rotundus cortice fungoso subpurpurascente.
Fructus 1. à Gareto, Clus. ex. l. 2. c. 16.

III. Fructus orbicularis spadiceus lævis.
Fructus miscellaneus 3. Clus. ex. l. 2. c. 25.

IV. Fructus orbicularis fuscus, nucleo cineraceo.
Fructus miscellaneus 4. Clus. ex. l. 2. c. 25.

V. Fructus orbicularis flavus maculâ subfusca notatus.
Fructus peregrinus 6. Clus. ex. l. 2. c. 29. Lug. Tab. Gerard.

VI. Fructus orbicularis spadiceus nucleo duro.
Fructus exoticus 4 Clus. ex. l. 2. c. 19.

VII. Fructus orbicularis ex ruffo nigricans.
Fructus peregrinus 3. Clus. ex. l. 2. c. 30. & in tab. altera, Lugd. Tab. Ger.

IIX. Fructus orbicularis fuliginosus.
Fructus 15. à Gareto, Clus. ex. l. 2. c. 16.

IX. Fructus orbicularis ater & acidus.
Fructus peregrinus acidi saporis, Clus. ex. l. 2. c. 13.

X. Fructus orbicularis cinericeus ut Chamæriphes nucleus.
Fructus 12. navigat. Botan. Clus. ex. l. 2. c. 15.

XI. Fructus orbicularis Arantii forma cineraceus.
Fructus minor 7. Paludani, Clus. ex. l. 2. c. 20.

XII. Fructus rotundus parvus putamine spadiceo flavescente, nucleo subacido.
Fructus 7. à Gareto, Clus. ex. l. 2. c. 16.

XIII. Fructus orbicularis compressus cineraceus.
Fructus minor 1. Paludani, Clus. ex. l. 2. c. 20.

Fructus orbiculares sulcis nervisve distincti.

I. Fructus orbicularis major fuscus striatus.
Fructus orbicularis peregrinus 1. Clus. ex. l. 2. c. 9.

II. Fructus orbicularis minor cineraceus striatus.
Fructus orbicularis peregrinus 2. Clus. ex. l. 2. c. 9.

III. Fructus orbicularis subniger & splendens sulcis distinctus.
Fructus 1. è Walachria, Clus. ex. l. 2. c. 22.

IV. Fructus alter splendens quatuor sulcis distinctus.
Fructus 9. à Gareto, Clus. ex. l. 2. c. 16.

V. Fructus orbicularis in summo lineâ trigonâ distinctus.
Fructus 10. à Gareto, Clus. ex. l. 2. c. 16.

VI. Fructus orbicularis Arantium siccum referens, quatuor venis distinctus.
Fructus 2. Jacobi Plateau, Clus. ex. l. 2. c. 19.

VII. Fructus orbicularis fuscus senis nervis distinctus ex Guinea.
Fructus orbicularis peregrinus 3. Clus. ex. l. 2. c. 10.

IIX. Fructus orbicularis spadiceus novem venis distinctus major.
Fructus peregrinus orbicularis nervis distinctus 1. Clus. ex. l. 2. c. 10.

IX. Fructus orbicularis minor novem venis, ut & semen, distinctus.
Fructus peregrinus orbicularis nervis distinctus 2. Clus. ex. l. 2. c. 10.

Fructus figura oblonga ovali.

I. Fructus ovi anserini magnitudine fusco cinereus.
Fructus peregrini pulpa, Clus. ex. l. 2. c. 13.

II. Fructus ovi anserini forma.
Fructus orbicularis peregrinus 3. Clus. ex. l. 3. c. 9.

III. Fructus ovalis fuscus nucleo avellanæ similis.
Fructus 2. à Gareto, Clus. ex. l. 2. c. 16.

IV. Fructus ovalis putamine crasso fibroso.
Fructus 3. à Gareto, Clus. l. c.

V. Fructus ovalis fuscus.
Fructus miscellaneus 1. Clus. ex. l. 2. c. 25.

VI. Fructus ovalis lapidi Judaico similis ex ruffo nigricans.
Fructus peregrinus alter, Clus. ex. l. 2. c. 3. & in tab. 2. Lugd. Tab. Ger.

VII. Fructus olivæ ossiculum referens.
Fructus minor 5. Paludani, Clus. ex. l. 2. c. 20.

IIX. Fructus ovalis spadiceus.
Nux peregrina 2. Clus. ex. l. 2. c. 13.

IX. [illegible] oblongus fuscus striatus.

Fructus exoticus 3. Clus.ex.l.2.c.24.

X. Fructus oblongus arcuatus fuscus.
Fructus 1. è navigat. Batav. Clus.ex.l.2,c.15.

XI. Fructus oblongus fuscus splendens.
Fructus 1. Simonis Tovar Coxco cypote, id est nux sive ossiculum Cypote, Clus.ex.l.2.c.18.

XII. Fructus oblõgus cineraceus nervis crassis.
Fructus 3. Parduyni, Clus.ex.l.2.c.22.

XIII. Fructus oblongus cineraceus acidulus.
Fructus 12. & Oregioella, ex quo Cacao potionem conficiunt, Clus.ex.l.2.c.16.

XIV. Fructus oblõgus cortice flavo spadiceo.
Fructus 13. à Gareto, Clus.ex.l.2.c.16.

XV. Fructus oblongus lobum referens niger.
Fructus 13. Gareti, Clus.l.c.

Fructus pyriformes.

I. Fructus pyriformis major rugosus niger, binis cellulis distinctus.
Fructus exoticus 1. Clus.ex.l.2. c.24.

II. Fructus pyrifor. minor spadiceo cinereus.
Fructus exoticus 2. Clus.ex.l.2.c.24.

Fructus orbiculares & rotundi: & ovales tuberculis obsiti.

I. Fructus orbicularis fuscus tuberculis obsit⁹.
Fructus 2. Parduyni è Guinea, Clus.ex.l.2.c.22.

II. Fructus orbicularis cineraceus tribus foraminibus donatus.
Fructus 8. à Gareto, Clus.ex.l.2.c.16.

III. Fructus rotundus flavus tuberculis obsitus, linea eminentiore transversa.
Fructus peregrinus 4. Clus.ex.l.2.c.30. & tab. alt. Lugd. Tab. Ger.

IV. Fructus rotũdus flavus tuberculis obsitus.
Fructus peregrinus 5. Clus.ex.l.2.cap.30.& tab.alt. Lugd. Tab. Ger.

V. Fructus ovalis ex fusco subrubens tuberculis mucronatis obsitus.
Fructus 5. è navigat. Batav. Clus.ex.l.2. c.15.

VI. Fructus olivæ ossiculum referens tuberculis obsitus.
Fructus minor 6. Paludani, Clus.ex.l.2. c.20.

VII. Fructus oblongus cineraceus durus tuberculis exasperatus.
Fructus 1. Plateau, Clus.ex.l.2.c.19.

IIX. Fructus cordis formam referens, fuscus tuberculis inæqualis.
Fructus minor 2. Paludani, Clus.ex.l.2. c.20.

IX. Fructus subrotundus rugosus, ater.
Nux peregrina 1. Clus.ex.l.2.c.13.

X. Fructus Frago similis.
Garnitre fructus parvus & subtilis fragi similitudine, qui globulorum vicem supplet, Linscot.p.3. Ind.ord.21.

Fructus angulis donati.

I. Fructus orbicularis fuscus trifidus granis refertus.
Fructus miscellaneus 5. Clus.ex.l.2.c.25.

II. Fructus rotũdus inæqualis cineraceus saxe⁹.
Fructus 6. Camiri Indis, ex navig. Batav. Cl.ex.l.2.c.15.
Fructus peregrinus 2. Eid.l.2. c.29.
Nucis est magnitudine, putamine saxea duritie, nucleo albo amygdalino.

III. Fructus Brasilianus inæqualis semine fusco fervido.
Fructus 1. à Gareto Aratucõ dictus, Cl.ex.l.2.c.17.

IV. Fructus angulosus cineraceus cortice fibroso.
Fructus miscellaneus 2. Clus.ex.l.2.c.25.

V. Fructus in gibbum extuberans cortice reticulato villoso.
Fructus peregrinus reticulato corio ex Guinea, Clus.ex.l.2.c.11.

VI. Fructus niger in duas partes separabilis acidiusculus.
Fructus 10. à Gareto, Clus.ex.l.2.c.16.

VII. Fructus avellanæ magnitudine putamine velut in duas partes diviso.
Fructus peregrinus 4. Clus.ex. l.2. c.29. Lugdun. Tab. Ger.

IIX. Fructus subrotundus cineraceus duplici angulo.
Fructus 9. è navig. Batav. Clus.ex.l.2.c.15.

IX. Fructus triangularis fuscus.
Fructus minor 4. Paludani, Clus.ex. l.2.c.20.

X. Fructus pẽtagonus tuberibus inanis obsitus.
Fructus minor 9. Paludani, Clus.ex.l.2.c.20.

XI. Fructus oblongus pentagonus fuscus.
Fructus 2. è navigat. Batav. Clus.ex l.2.c.15.

XII. Fructus cristatus spadicei coloris.
Fructus 11. è navig. Batav. Clus.ex.l.2.c.15.

Fructus diversarum figurarum.

I. Fructus in orbem convolutus fuscus.
Fructus minor 11. Paludani, Clus.ex.l.2.c.20.

II. Fructus est quatuor membranaceis foliis compositus nucleo orbiculari.
Fructus 17. navigat. Batav. Clus.ex.l.2.c.15.

III. Fructus è multis fibris cõtextus spadiceus.
Fructus miscellaneus 6. Clus.ex.l.2. c.25.

IV. Fructus metæ figurã referens cineraceus.

Fructus

Fructus minor 3. Paludaniad quem pro Balsami Peruani fructu missus, Clus.ex.l.2.c.20.

V. Fructus juli figuram quasi exprimens cineraceus, grana spadicea continens.

Fructus miscellaneus 8.Clus.ex.l.2.c.25.

VI. Fructus Brasilian. ex fusco cinereus acidus.

Fructus 2.Gareti, Clus.ex.l.2.c.17.

VII. Fructus Quittensis.

Fructus ad Dysenteriam, Monardi, Lugd.

Fructus varii.

I. Fructus in Bali insula, sub terra Juglandis magnitudine sed durior & oleaginosior, quo ad cibos cōdiendos utuntur: Linsc.p.3. Ind.or.c.39.

II. Fructus purpureus allii sapore: par.6.Ind. or.c.54.

III. Cautior fructus frequenter cibis adhiberi solitus, uberrimè in Guinea provenit: par. 4. Ind.or.8.

IV. Gato Gambar, fructus olivis aut Arecæ similis in Cambaja, qui dentium dolori medetur. par.4. Ind.or.8.

V. Ialave Malays, arboris fructus glandis magnitudine, quem infirmi potiunculis miscent: l.c.

VI. Javanos fructus in Bantan: par. 3. Ind. or.35.

VII. Indiamas fructus in Guinea: par.6. Ind. or.19.

IIX. Lucumas fructus in India, quem nihil aliud quam lignum esse dissimulatum ajunt: Joseph. Acosta l.4.c.26.

IX. Madian, Main, Corassani, ex civitate Dachen importantur, ad acuendam gulam & ebrietatem facilius ciendam: par.4.Ind.or.8.

X. Tianco, fructus copiosè in Malacca, quem tusum cum liquore bibunt, quoties malè habent: l.c.

SECTIO TERTIA.
AROMATA.

NUX MYRISTICA; MACIS & MACER; CASSIA *sive* CANELLA; CINAMOMUM; TAMALABATRUM *sive* FOLIUM; BETHRE *sive Tembul*; *Caryophylli Aromatici*; *Piper*; *Cubeba*; *Fagara*; *Mungo*; *Amomum & Amomis*; *Grana Paradisi & Cardamomum*.

NUX MOSCHATA.

Nux Moschata, quæ veteribus Græcis cum sua Maci incognita fuit, at recentioribus μοσχοκάρυον, vel κάρυον ἀρωματικὸν dicitur: forte Nux Indica, in suffimento moscato Aëtii.

I. Nux moschata fructu rotundo.

Chrysobalanos Galeni quibusdam.

Comacum Theophrasti & Cinnamum Caryopon Plinii, Guilandino.

Nux Bandensis, Iausibant Arab. Avicennæ.

Nux myristica, Matth. Cast. Lugd. qui & Acostæ figuram in appen. habet, Clus.ex.

Nux muscata, Lac. Lon. Ad. Lob.ico.Frag.

Nux moschata, Cord.hist.Lob.(cui & odorata & aromatica) Cæs.Tab.Acostæ.

Nux aromatites, quę incolis Palla & lapatri, Garz. Linscot.Ind.orient.p.4.c.22.

Arbor in Insula Banda quæ nucē & macim profert, Pyri magnitudine, foliis laurinis, latioribus brevioribus: fructus cortice denso, ut in nostris Nucibus tegitur, cui alter tenuior reticulatus, rubescens subest, qui Macis dicitur. Fructus cum utroq; cortice muria conditus adfertur: quem & Saccharo condiunt & externum corticem in capitis affectibus cōmendant. In Iava majore, ex nucibus Conservas & Confectiones, & tam ex nucibus quam foliis, oleum conficiunt.

Sic aliam in planis, quæ ad nos adfertur, aliam in montanis provenire scribunt, à cujus fructu, cum vix maturescat, saltem Macis adimitur.

II. Nux moschata fructu rotundo parvo.

Nux moschata humilis & fructu pusillo in Moluccis, Acostæ.

Nux aromatites infructifera in Moluccis & Zeilan, Garziæ.

III. Nux moschata fructu oblongo.

Nux moschata mascula vel major, Cord.hist.

Nux moschata mas oblongior, Lob.

Nux myristica mas, Clus.exot.

IV. Macis Officinarum.

Macis dicitur cortex alter tenuis rubescens, à Maceris Græcorum similitudine, qui aëri expositus paulatim flavescit.

Macer,

Macer, officinarum Macis, Cord. in Diosc.
Macis, veterum Macer seu medius Nucis mosch. cortex, Cord. hist.
Macis, Ad. Garziæ, Acostæ, Frag.
Macer, Tab. qui cum fructu pingit.
Bunapalla & Iaifol incolis, Garziæ, Linscot. Ind. orient. par. 4. c. 22.
Macis Javanensibus Massa & Fœlien, Linsc. Ind. orient. p. 2. c. 22.
Beshale Arab. Avicennæ cui odoratæ nucis in volucrum est.
Nucum myristicarum flos, 4. par. Ind. or. c. 21.

MACER VETERUM.

Macer Veterum, cortex est arboris sui nominis, res à Maci recentiorum planè diversa: de quo sic Dioscorides l.1.c.110. μακὲρ, cortex est è Barbaria advehi solitus, subflavus, crassus & gustu perquam astringens: & Plinius l.12.c.8. Macir ex India (Galenum secutus) advehitur, cortex rubeus radicis magnæ, nomine arboris suæ. Arbor ulmo multò major in India Orientali, præsertim in Provincia Malabar, Acosta.

Macer & Macir, Talisafar radicis cortex, Avicē.
Macer, arbor dysenteriæ, à radicis corticis usu & arbor sancta, Acostæ, Lugd. in ap.
Cortex Xylocassiæ facie, Ad. Lob. ico.
Macer veterum, Clus. exot. l. 4. c. 4.
Macer Græcorum verũ, ignotum putat Garzias.
Macer veterum, Macir officinarũ censent, Cord. in Diosc. & hist.
Macer veterum est alter cortex crassior nucis moschatæ, Cæsalp.
An idem.
Cortex ad alvi profluvia in novo orbe, Monard.
Arbor contra fluxum, Cast.
Cortex ad dysenteriam, Lugd.
Anonymos arbor in novo orbe foliis cordis figura, Frag.

CASSIA sive CANELLA & CINAMOMUM.

Κασία sive κασσία, παρὰ τὸ κάσσειν, quasi κοσμίαν, διὰ τῆς εὐοσμίας τῆς αἰσθήσεως. Κασσίας Dioscoridi l.1. c.12. complura sunt genera, quæ circa aromatiferam Arabiam gignitur: habet autem sarmentum crassi corticis, folia verò piperis: primum locum habet ζίγιρ rosarum odorem spirans: 2. ἄχυ indigenis, mercatoribus Alexandrinis daphnitis, odore vinoso: 3. μοσυλλίτης βλαστὸς, mosyleticus germen: reliquæ viles habentur, ut quæ ἀσφήμων nigra injucunda: & ea quæ κιττὸ & δάρκα vocatur: est & quædam ψευδοκασσία illi simillima, quæ neq, acris, neq, aromatica, & corticem medulla cohærentem habet, &c.

Κινναμώμου plura genera Diosc. l.1.c.13. regionum in quibus nascuntur nominibus designata: excellit quod μοσυλλον dicunt, quod similitudinem aliquam habet cum Mosylitide cassia, & quæ recens colore nigrum ex vinoso in cinereum vergens, nodosum, colore rutæ, aut cardamomo proximum est, hujus genera quinq, recenset.

Fabulosa varia & incerta, de Cassia & Cinamomo à veteribus Græcis & Latinis, ob longas & difficiles navigationes scripta sunt. Hinc Dioscorides scribit Cassiam, esse virgulta crassi corticis, piperis foliis: Cinamomi verò descriptionem prorsus omittit. At Theoph. Cassiam & Cinamomum, magnitudine Viticis, multos ramos lignosos habere. Plinius l.12.c.19. Cinamomum dixit fruticem esse duorum cubitorum altitudine amplissimum, palmiq, minimum: Cassiam fruticem esse trium cubitorum amplitudine. Galenus 1. Antid. arcam Romam delatam è Barbarorum regione tradit, longitudine cubitorum quatuor cum dimidio: & licet Cassiam & Cinamomum diversas arbores esse statuat, scribit tamen Cassiam sæpe in Cinamomum transmutari: sic Cinamomi surculos, Cassiæ prorsus persimiles. Genera Cassiæ, eadem Galenus quæ Dioscorides recenset: item Cinamomi sex à Dioscoride etiam declarata. Theophrasto 6. hist. 2. & Plinio, Cassiæ duo duntaxat genera sunt, candidum & nigrum. Recentiores qui judicio valent, Cinamomum officinarum vulgo Canella dictum, legitimam antiquorum Cassiam dicunt: cujus genera à Dioscoride & Galeno tradita, apud Mercatores qui magnam copiam habent, internosci possunt. Et in compositionibus Græcorum Xylocassiam, id est Cassiam ligneam sive Cassiam odoratam postulantibus, Canella nostra adhibenda: in Mauritanorum enim medicamentis, Cassia fistula purgatrix intelligenda.

I. Cinamomum sive Canella Zeilanica.
Cassia, Cinamomũ & Canella orientalis, Monard.
Cinamomum, id est lignum odoratũ quasi Amomũ ex Sina, Canella & Cassia idem sunt, Garz.
Darsini Avicennæ & Arabibus, quod Persis Lignum Sinense sonat.
Canella legitima, Matth. Lugd. Acostæ.
Cassia, Ang. Lob.

Cinam

Cinamomum, Lac. (the.
Cinamomũ & Caſsia unius plantæ cortices, Guil.
Cinamomum & Caſsia Græcorum, Ad.
Cinamomum Seylenſe, Linſcotto Ind. orient. par. 2.c.16.& par.4.c.19.

Arbor in Zeilan frequens oleæ magnitudine, foliis forma ad Citri folia accedentibus, fructu rotundo exiguis olivis ſimili. Canella eſt ſecundus & interior arboris cortex, in tubulos convolutus, qui ſingulo triennio adimitur, & ab exteriore cinerea pellicula, qua obductus eſt, repurgatur: In Canariis etiam inſulis Cinamomi nulla eſt penuria, 3.part.Ind.or.c.5.

II. Cinamomum ſive Canella Malavarica & Javanenſis.
Canella ignobilior, Garziæ.
Caſsia veterum forte, Cluſ.ex.
Canella in ſylvis Malabar, Acoſtæ.
Cinamomum Malabaricum, Canella de Mato, ſeu ſyl.cinamomum, Linſcot.Ind.orient.par.4. c. 19.& figura 17.
Cinamomum ſyl. Canella de mare, 2.par. Ind.or. c.13.

Cortice eſt enodi cinereo in Malavar & Java: & ut Acoſta, fructus oleæ baccis par oſsiculum continens, qui fructus ſeſsili parte, parvo calice præditus eſt.

III. Cinamomum ſive Canella Peruana.
Canella in America quæ calices & glandes Suberis modo fert, quam ſui generis arborem, non Canellam eſſe, Garzias ſcribit.
Canella Peruana quam Gomara, Auguſt. Carate, Petrus Cieca, & ex his Cluſ. notis in Garziam proponit.
Canella novi orbis, Monardi, cui Caſsia, Cinamomum & Caſsia lignea, unius arboris cortices ſunt, & ſola loci varietate, altera alteram præſtantiorem facit: itaque Caſsiam & Cinamomum ſolis nominibus differre aſſerit.

Hujus fructum, qui parvo pileo ſimilis, ſua latitudine Taleri Germanici amplitudinem æquat, in uſu eſſe ſcribit.

IV. Cinamomum ſive Canella tubis minoribus alba.
Canella alba quorundam, Cluſ.ex.

Duplex eſt: altera majoribus, lõgioribus & craſsioribus tubis: altera tubis tenuioribus & minoribus: Idem habet,
Canellam albam è radice: &
Canellam albam ex arbore.
Lignum aromaticum Monardi, Lugd.Caſt.Frag. Cluſ.ex.
an Aſcopo, arbor lauro ſimilis, cujus cortex calidus & acris eſt, in inſul. Virgin. deſcript. vel Ind. occid.par.1.

V. Cinamomum craſsiore cortice.
Xylocaſsia, Ad.Lob. qui an Pſeudocinamomum Dioſcoridis ſit, dubitat, Lugd.

VI. Caſsia lignea fuſca aromatica.
Xylocaſsia ſubnigra, Lob.belg.& ico.
an Caſsia Syringitis, vel Syringis Cinamomo cognata, Cord.in Dioſc.
an Caſsiæ genus, quod Galeno referente, junior Andromachus, Caſsiam fiſtulam nominavit, quia inanis & cava & craſsi corticis, cujuſmodi in vulgari Cinamomo frequentiſsimè conſpicitur.

VII. Cinamomum ſeu Caſsia craſsior, quæ præter odorem & ſaporem in officinis occurrit, Pſeudocaſsiam eſſe non temerè quis dixerit.

IIX. Cortex cinereus acri ſapore.
Cortex eriophorus, Cluſ.ex.l.4.c.5.

Cinamomum veterum.

Cinamomum veterum, à Caſsia ſive Canella diverſum eſſe volunt, cujus ſe tres ſurculos vidiſſe Cluſius aſſerit, qui recti, ſed non enodes, cortice tenui, ſubcinerei coloris, jucundi & ſuavis guſtus, acrimonia linguam vellicante: lignum verò inodorum & inſipidum.

Galenus 1. de Antidot. Caſsiam quæ Zizir cognominatur, adeo Cinamomo ſimilem ſcribit, ut ejus loco divendita fuerit: & pro qualibet Cinamomi parte, duas Caſsiæ adhiberi poſſe.

TAMALAPATRUM ſive FOLIUM.

Μαλάβαθρον & φύλλον, Latinis ſimiliter Malabathrum & Folium ſimpliciter, & Folium Indicum dicitur. Dioſc.l.1.c.11. μαλάβαθρον, inquit, nonnulli Nardi Indicæ folium eſſe arbitrantur, odoris quadam cognatione decepti: peculiare genus eſt, quod in paludibus Indicis gignitur: folium id eſt, quod lentis paluſtris modo aquæ innatat, radicem non habens, &c. Et Plinius l.12.c.26. dat & Malabathron Syria arborem folio convoluto, arido colore: mox ſubjungit: in paludibus Indiæ gigni tradunt, lentis modo, odoratius croco, nigricans ſcabrumq;, quodam ſa-

lis gustu: minus probatur candidum. Quibus verbis Plinius diversa Malabathri genera proposuisse videtur: at Dioscorides unicum. Sed quid velint, non assequimur: nostrum enim non innatat aquis, sed in procera arbore, procul ab aquis in Cambaya nascitur, secundum Garziam: at Linscotto 4. part. Ind. or. c. 39. arbor est mediocris magnitudinis, quæ nonnisi ad fluminum ripas aut lacus enascitur, in omni quidem India vulgaris, præcipuè tamen in Cambaya: folii odor qui Caryophyllorum, quare aliqui male Caryophyllorum folium esse putant.

Cadegi Indi, id est, folium Indum, Arabib.
Folium Indi Seplasiariorum, Trag.
Malabathrum, Matth. (cui & Folium) Lac. Lob. Tab.
Cassiæ folium, Cord. in Diosc.
Cassia aromatica, folium malè, nec Cinamomi folium, nec Malabathrum, Cord. hist.
Malabathrum, Folium, & folium barbaricum, res differentes sunt, Ang.
Malabathrum & Folium, medicamenta duo sunt, Guil. the.
Tamalapatra, ex qua voce corrupta Malabathrũ, Garz. Clus. Lugd.
Folium nostrate, Malabathrum est, Ad.
Folium Indicum Acostæ, Cast. Frag.
Folium Indum vocatum, Tembul Avicẽnæ, Cæs.
Folium Indum, incolis Tamalapatra.

Figuræ: fructus glandis exiguæ effigie adpingitur à Clus. Lobel. & Lugdun. quem Fructum Canellæ quorundam, aliis Tembul convolvuli in India nomine à Cortuso, Clusius, uti in notis in Garziam monet, accepit: qui tamen Malabathri nostri fructum esse suspicatur.

Huc referantur
Folia saporem Garyophyllorũ referẽtia, in insula S. Maria, ad littus Madegascar: par. 3. Ind. or. c. 12.

BETRE sive TEMBUL.

BETRE Mallaccensium volubilis modo arbores scandens, fructu lacerta caudam æmulante.

I. Tembul pro Tambul, Avicennæ.
Betre, Garz. Frag. Lugd. qui in append. figuram Clusii habet.
Betre sive Betle, Aloys. Cadamusto, Clus. ad Garz.
Betella, Lugd. Romano, Odovardo Barbosa.
Betel, Cast. Betele, Acost.
Betle vel Betre, Tab.
Betelle sive Betre, Linscot. 4. par. Ind. orient. c. 16. & figura 14.

Sunt qui Folium Indum putant, ut Barbosa: & Amatus utrumque confundit, cum Betre folio acutiore & teneriore sit.

Hoc Indi Orientales perpetuò mandunt, apud quos in maritimis regionibus provenit: at in Malaca Vitis modo seritur, & additis pedamentis, Hederæ modo se sustinet.

II. Kaate, ex hujus arboris ligno pastillos cõcinnatos cũ Betello comedũt: Linsc. p. 4. Ind. or. c. 16.

CARYOPHYLLUS AROMATICUS.

Fructus qui Καρυόφυλλον. *sive* καρυόφυλλος *(id est, si verbum verbo reddas, Nucifolium, cum quo tamen similitudinem nullam habet) Latinis Caryophyllum & Caryophyllus dicitur: à Germanis & Gallis, Clavus nominatur, quòd clavi modo capitatus sit. Hujus, nec Dioscorides, nec Galenus meminisse videntur, licet Serapio Galenum falsò citet, forsan rectius Aeginetam, vel Sethi nominaturus. Apud Plinium l. 12. c. 7. hac leguntur: est etiamnum in India Piperis grano simile, quod vocatur Garyophyllon grandius fragiliusq;. Verùm hunc Plinii, aliqui* κώμακον *Theoph. 9. hist. 7. esse putant: Comacum, inquit, ex India & Arabia deportatur, ad unguenta idoneum est.*

I. Caryophyllus aromaticus fructu oblongo.
Caryophyllon, ipse frutex, Ægin. Sethi.
Charunfel, Arabibus.
Caryophylli, Matth. Lac. Ludov. Romano, Maximiliano Transylvano de Moluc. Tab. qui & Matthioli & Clusii figuram (à Clusio tamen improbatam) exhibet.
Caryophyllus Cord. hist. Ad. Cast. Cæs. qui Carpesium Q. Medici suspicatur.
Caryophyllon sive Garyophyllon, Arabibus & plerisq; Indis, Calafur, in Maluccis Chãque, Garz.
Chamke in Maluco insulis, in quibus solis nascũtur, Linscot. 4. par. Ind. orient. c. 12.
Caryophylla arbor quæ Arabibus Siger: fructus Carnuful, Acostæ.
Garyophylli, Lob. Linscot. l. c.
Caryophylli aromatici, Lugd. cui etiam in append. Caryophyllus Acostæ.
Caryophyllus florens & Caryophylli veri, Gercum utraque Tabern. figura.

Arbor

Arbor est, nostris Malis, aut Pyris non minor, foliis venosis: & ut Linscottus, Lauri similibus, (mea verò ad Pyri folia accedunt) non ita angustis & oblongis, ut Lobelius, Tabernæmontanus, Gerardus ex Clusii editione prima pinxere, & Lugdun. suæ figuræ, ex Matthiolo desumptæ, folium adposuit: sic fructus non sparsim ramis inhæret, ut Acosta, & ex eo Lugd. in append. pinxere, sed extrema parte bacillis oblongis insident, ut Clusius in notis postremis ad Garziam, Acostam, & exot. l. 1. pinxit: qui demum in Auctario ad exotic. lib. Caryophyllorum ramulum cum fructus rudimento, florem nondum expletum sustinente, & eo qui primum formari incipit, exhibet. In Maluccis ut etiam Makian & Tidore fructifera: in Zeilan, infructifera gignitur: & in Ambona insula summa diligentia nunc colitur, ut ad curas posteriores Clusii plenius habetur. Hos rectè siccatos subflavescere, & ut nigriores evadant infumari, & ex recentibus aquam destillatione elici, & cum Sacchara Electuarium confici, Linscottus l. c. scribit. Fructus qui in arbore remanentes crassiores fiunt, & quo Javanenses magis expetunt, dicuntur.

Caryophylli mares, Avicennæ.
Caryophylli maturi seu majores, Cord. hist.
Antophylli, Lob. Lon. Tab. Ger. Linscot.
Antophylli apud Nicolaum, Cæsalp.

Sic fructus qui ab arbore decutiuntur & maximè expetuntur, aliqui
Flores Caryophyllorum vocant, cùm fructus rudimentum sint:
Caryophyllus immaturus aut minor, Cord. hist.
Ita pediculi oblongi, à quibus flores dependent, festucæ Cordo, aliis Fusti, Lusitanis Bastan, dicuntur.

II. Caryophyllus albus spurius.
Clusius in auctario ad lib. exotic. Solani Beladõnæ, aut ei congeneris flores suspicatur: hoc Caryophyl. quoq; nomine à J. Pona Veronâ accepimus.

III. Caryophylli odore fructus exoticus.
Fructus caryophyllum olens avellanæ magnitudine, Garziæ, Fragoso.
Fructus avellanæ nucis magnitudine, cujus folio Garyophyllos odore referunt, in Baya: part. 3. Ind. or. 15.

IV. Caryophyllus aromaticus fructu rotũdo.
Garyophyllon, Plinii.
Amomum quorundam, Clus. exot. l. 1. c. 17.

V. Fructus fuscus formâ caryophylli aromatici majoris.
Fructus 7. ex navigat. Batavo, Clus. ex. l. 2. c. 15.

PIPER.

PIPER, *πέπερι Græcis, Arabibus Fulsel & Fulsul dicitur. Dioscoridi l. 2. c. 182. arbor brevis, quæ fructum oblongum instar siliquæ profert, &c. & Plinio l. 12. c. 7. Piperis arbores Juniperis nostris similes sunt, & semina à Junipero distant parvis siliquis.*

Genera: Dioscorides (& cum eo Galenus) eandem arborem & longum & candidum & nigrum proferre, & sola maturatione differre credidit: quæ pleraque & Plinius habet: quæ cùm falsa sint, hic non adscribemus. At Theoph. 9. hist. 22. piperis genera duo: unum rotundum Ervi modo, cute carneq; constans sicuti lauri bacca, subrubrum: alterum oblongum, nigrum, semina parva papaveris continens. quod altero longè validius. Verum Piper ad arbores, potissimum Fausel, seritur, quas circumvolvendo conscendit, foliis latis non serratis, Betre similibus, fructum habens racemosum, semper virentem, donec perfectè maturuerit: alia tamen est quæ Piper album, alia quæ nigrum fert, tam parva inter arbores differentia, quanta inter Vites, quæ uvam nigram vel albam profert, quamvis Ludovic. Romanus arborem quæ album profert proceriorem, crassiore caudice, majoribus foliis esse dicat. & Piper longum, non plus cum illis similitudinis habet, quam faba cum ovo.

I. Piper rotundum nigrum.
Piper nigrum, Matth. Lac. Cast. Garz. Frag. Clus. ex. Lugd. qui in Append. Acostæ fig. habet, & insuper, Arborem piperiferam ex Theveto, Tab. Linscotto in Arabia, Filfil; in Java, Sahang. 4. part. Ind. orient. c. 18. & fig. 15.
Piper rotundum nigrum, Cord. hist. Ad. Cæs.
Piper nigrum in Calecut, Lud. Romano.
Piper rotundum Hippocratis, Garz.

Grana perpetuo virent, at Decembri & Januario, ubi maturari incipiunt, sensim nigrescunt: & hoc vulgatissimum est, cùm albi proventus rarior sit: cùm viride est, ab indigenis sale & aceto conditur.

Quid sibi velit Matthiolus cum sua figura, quam & Cast. Lugd. Tab. & Ger. habent, non assequimur. de qua figura sic Guilandinus scribit: Si frutex ille Piper est, vel etiam Amomum, ut alii fo-

mniant, parum aberit, quin vulgare Ribes, vel Piper, vel Amomum esse possit.

II. Piper rotundum album.
Piper album, Matth. Lac. Lob. Garz. Frag. Clus. ad Garz. Cast. Lugd. Tab. Linscot. 4. part. Ind. orient. c. 18.
Piper rotundum album, Cord. hist. Ad.
Piperis alterum genus, quod in Taprobana Molaga vocant, Lud. Romano.
Piper alterum candidum, Cæs.
Sabanh pute seu piper album, reliquis paulo exilius, in Sunda: par. 4. Ind. or. c. 8.
Hoc crassiore est grano, nequaquam rugoso & acriore.

III. Piper longum orientale.
Piper longum, Matth. Lac. Cord. hist. Ad. Lob. Garz. Frag. Clus. ad Garz. & exot. l. 1. c. 20. Linscotto & Javanensibus Pepileni.
Piper longum Orientale, Cast.
Macropiper minus, Tab.
Hujus arboris facies longè alia existit, Linscoto, non autem Clusio.

IV. Piper longum Occidentale dimidii pedis longitudine.
Piper, Monardi.
Piper longum Occidentale, Cast.
Piperis longi genus in India occidentali, Cæs.
Macropiper majus, Tab.
Piperis longi genus ex Carthagine, Frag.
Piper longum incolis Chiabe dictum, Linscot. 4. par. Ind. orient. fig. 20.
Hoc priore longius, acrius & veluti ex multis granulis compositum.

V. Piper longum angustissimum ex Florida.
Piper longum, Felfel, Alpino.
Plantula peregrina, Clus. ex l. 4. c. 11.

VI. Piper oblongum nigrum.
an Piper longum, Diosc.
Habzeli & Piper Nigrorum, Serapioni.
Piper Æthiopicum, Matth. Lob. Cast. Lugd. Tab.
Crone & Granum Anescen Avicennæ, Ang.
Carpesium, Cord. hist.
Piperis aliud genus Æthiopicum, Frag.
Amomum officinarum nonullarum & longa vita, Lob. ico.

VII. Piperi similis fructus striatus.
Haernia Serapionis.
Fructus cap. de Mungo additus, forte Negundo, Clus. ad Garz.
Mungo similis fructus, Lugd.
Caryophyllus Plinianus sive Negundo, Imper.
Negundo, Garziæ, Acostæ, Fragoso: mas procul aspicienti Sambuco similis: fœmina foliis populi albæ similibus: fructus utriusque piperi similis & acris.

IIX. Lobus Æthiopico piperi similis, Clus. ex. l. 3. c. 16.

IX. Piper abortivum.
Diosc. l. 2. c. 182. reperitur etiam quoddam in genere nigri, nutrimenti defectu, cassum seu inane & leve, quod βρέγμα vocant.
Bresma sive Brasma, Cord. hist.
an exotic⁹ fructus 4. ex Valachia, Clus. ex. l. 2. c. 21.

X. Piper inane.
Piper quod lingua Malavarica à Canara nomen sumpsit, Garz.
Piper Canarynum, Frag. Lugd. Linscot. 4. part. Ind. orient. c. 18.
Hoc cæruleũ est, intus cavũ, in cujus spacio granula quædam cõtinentur, quod paupérculæ plebis usibus cedit, quare Canarynũ, i. e. rusticanũ vocari solet: & propter vilitatem, ad exteros nõ effertur.

XI. Piper racemosum caudatum ex Guinea.
Amomum, Ang.
Piper caudatum, Advers. quod pimenta del rabo Lusitanis, Clus. ad Garz. Frag. Lugd.
Piperis nova species, Imperato.
Pimento del Rabo, Linsc. 4. par. Ind. orient. fig. 15.

CUBEBÆ; FAGARAS; MUNGO.

Quas CUBEBAS officina vocant, Actuarius κωκύβας, Arabes Cubebe & Quabebe nominãt: cujus arbor foliis est Piperis sed angustioribus, simili modo in altũ repens, cujus fructus & forma & magnitudine piper referunt.

I. Cubebæ vulgares nec Arabum Cubebę, nec Galeni Carpesium, Matth.
Cubebæ, Lac. Cord. hist. Garz. Acostæ, Frag. Lug. Cast. Tab. Linscot. 4. par. Ind. orient. c. 29.
Cubebæ Græcorum καρπήσιον, Lonic.
Cubebæ officin. Piper rotundum, Theoph. Piper simpliciter Hippocrati cui & Myrtidanum, Guil.
Cubebæ officinarum, Ad.
Cubebæ vulgo, Amomi fructum putarim, Cæs.
Hæ à Javanensibus, nunquam nisi prius aqua decoctę venduntur, ne apud exteros quoq; plantẽtur.

II. Cubebis affinis Fagara major.

Fagaras Avicennæ, Cluſ. in Garz. Lob.
Fagara, Caſt. Tab. Lugd. Linſcot. 4. par. Ind. or. c. 7. & fig. 18.
Fagara major, Imperato.
III. Cubebis affinis Fagara minor.
Fagara minor, Imperato.
IV. Fructus niger Coriandro ſimilis.
Mungo, Garziæ.
Meſſe Avicennæ pro Mex.
Mens, Bellunenſi.

AMOMUM & AMOMIS.

Amomum, Græcis ἄμωμον, & Arabibus Hamana ſive Hamanus, & Conſtantinopoli in mercatorum officinis Amama nominatur. Dioſcoridi l. 1. c. 14. parvus frutex eſt, in uvæ modum ſuopte ligno in ſeipſum convolutus: florem habet parvum ceu Leucoium: folia verò Bryoniæ ſimilia. Differentias verò facit ratione loci, Armeniacum præſtantiſſimum: Medicum infirmius: Ponticum racemoſum, fructu plenum & odore nares feriens. Et Plinio l. 12. c. 13. Amomi uva in uſu eſt, Indica vite labruſca, uti alii exiſtimavère, frutice myrtuoſo palmi altitudine, carpiturq; cum radice &c. addit: eſt & quæ vocetur Amomis, minus venoſa atque durior, ac minus odorata: quo apparet aut aliud eſſe, aut immaturum colligi. At ſic Dioſcorides: Sunt qui Amomum, herba ſimili quæ ἀμωμὶς dicitur, adulterent, ſed quæ & modica ſit & fructu careat. Theoph. 9. hiſt. 7. Amomum alii ex Media, alii ex India cum Nardo advehi narrant. Verum alii Roſam Hiericunticam: alii Cubebas: alii Piper racemoſum: alii Piper Aethiopicum: alii quid aliud eſſe volunt. Vide & Adverſar. auctores.

I. Amomum racemoſum, quod verum credimus Amomum, Martinelli & Ponæ, de quo Nicol. Marogna Medicus Veronenſis librum Latinè ſcripſit, quem Doct. Franciſcus Pona Italicum dedit.
Amomum ſpurium, Cluſ. exot. auctario.
Fructus 5. è Walachria, Cluſ. exot. l. 2. c. 22.
Amomum verum Ponæ, Cluſ. cur. poſt. & ibidem ſub Amomo.
II. Amomum ſpurium folioſum.
Amomum, Cluſ. ad Garz. Lugd. Tab.
III. Amomũ, arborẽ, foliis bryoniæ floribꝰ violæ pingit Caſtor Durantes, ſed quid ſit ignoramus.
IV. Amomis, Cluſ. ad Garz. Lugd. Tab.

GRANA PARADISI & CARDAMOMUM.

Cardamomum, Græcis καρδάμωμον (quaſi Naſturtium ſuave) Arabibus Cordumeni nominatur: quod Dioſc. l. 1. cap. 5. non deſcripſit, ſed ſolum quibus in locis optimum naſcatur, his verbis expreſſit: Cardamomum optimum eſt, quod ex Comagine, Armenia, Boſphoroq; devehitur: in India quoque & Arabia provenit: eligitur, quod eſt frangenti contumax, plenum, occluſum & caput odore tentans, guſtu acre & ſubamarum. Plinio lib. 12. cap. 13. Simile his (Amomo & Amomidi) & nomine & frutice Cardamomum, ſemine oblongo &c. Et licet Dioſcorides, Galenus & cæteri Græci, unius tantum meminerint, Plinius tamen quatuor genera fecit: viridiſſimum ac pingue, acutis angulis: proximum è ruſo candicans: tertium brevius atque nigrius: pejus tamen varium, odoriſq; parvi. Eſt autem Cardamomum aroma Indorum culinis familiare, carnem quam elixant condientes, quod frumenti modo provenit, & ocymi plantam ferè æmulatur.

I. Grana paradyſi officinar. cujus folia (quæ ut & Nucis moſchatæ à D. Clutio Amſtelrodamo accepimus) ſub Melegueta in Prodromo deſcripſimus.
Cardamomum majus, Matth. Lon. Lac. (cui etiam Cardamomum hortenſe) Caſt. Lugd.
Grana paradyſi, Cord. in Dioſc.
Mellegetta ſeu Cardamomũ piperatum, Eid. hiſt.
Milleguetta, Ad. Lob.
Malaguetta Garziæ (cui & Combazbange, Avicen.) & ad Cluſ. cur. poſt.
Cardamomum primum, Cam. ep. alterum, Cæſ.
Cardamomum Arabum majus, Tab.
Grana paradiſi ſeu Meligettas, Linſcot. par. 3. c. 14.
Hoc Cardamomi minoris loco aliqui utuntur & Melegeta dicitur, propter ſimilitudinem, quam cum Melicæ ſemine habet.
II. Granis paradyſi ſive Mellegetæ affinis fructus.
Fructus 14. ſive Melegueta ſpuria, Cluſ. ex. lib. 2. cap. 15.
III. Cardamomum majus officinarum.
Saccolaa Arabum, aut Sacoule Avicennæ, Elachi Mauritanis.
Cardamomum medium, Matth. Lon. Caſt. Lugd.
Cardamomum majus, Cord. in Dioſc. (cui Heyl

 Ara-

Arabum) & hist.Clus.ad Dod.Linscot.4.par.Ind. orient.c.23.
Cardamomum majus vulgare, Ad. Lob.Clus.in Garz.Tab.
Cardamomum,Garz.Frag.secundum, Cam.ep.
Avicenę duum generum, alterum Saccolaa quebir,id est,magnum:alterum Saccolaa ceguer,id est minus.

IV. Cardamomum medium: Ad. & Lob. Taber.
Cardamomum mediocre,Cord.hist.

V. Cardamomum simpliciter in officinis dictum.
Cardamomum minus, Matth.Lac.Lon.Ad.Lug. Tab.Linscot.l.c.
Cardamomum verum,Ang.
Cardamomum minus, Cord.in Diosc.& hist.cui & Helbane Arabum.
Cardamomũ minus vulgare,Lob.Clus.in Garz.
Cardamomum primum,Cæs.tertium,Cam.ep.

VI. Cardamomum minimum:& Lob.Tab.
Cardamomum quartum,Cam.ep.

SECTIO QUARTA.

RHUS; COCCONILEA sive COGGYGRIA; SORBUS; AZEDARAETH; FRAXINUS; NUX JUGLANS; NUX AVELLANA, sive Corylus; Castanea; Fagus; Quercus; Robur; Quercus excrementa; Viscum; Phellodrys; Suber; Smilax Arcadum & Ilex.

RHUS.

Ῥοῦς & Hippocrati ῥόος, à coccineo acinorum colore dicitur: ῥοῦς enim ἐρυθρὸν interpretantur, unde rusus vox Latina: Rhus, inquit Dioscor. lib. 1.cap.147. quam aliqui Erythron, id est rubrum vocant, fructus est (ῥοῦς βυρσοδεψικῆς) rhois coriariæ, sic vocatæ, quòd coriarii eâ utantur ad coria spissanda: est verò arbuscula binûm cubitorum, in qua folia oblonga subrubentia, per ambitum Ilicis modo serrata: fructus autem racemulis similis, densus, terebinthini magnitudine, quadantenus latus, cujus corticosa tunica ambiens perutilis est. At Plinio l.24.c.11. Rhus quæ Erythros appellatur, frutex est, & hujus semen aspergitur pro sale obsoniis. Verùm Plinius malè à Rhoë coriariorum distinguit: de Theophrasti Rhoë vide in Viburno.

I. Rhus folio Ulmi.
Rhus, Matth. Ang. Cord.in Dioscor.Lac.Lugd. Taber.
Rhus coriaria,Dod.ut:Ger.& des.Virgin.
Rhus, Rhus veterum, coriaria, obsoniorum & Sumac,Bellon.
Rhus obsoniorum, Ad.Lob.Cæs.Cam.Clus.hist.
Sumach Arabum,Lon.Cast.Rauwolf.
Rhus obsoniorum,sive rubrum,sive culinarium, sive coriariorum,idem sunt: cujus seminis tunica externa quę sapore acido est,vice salis condimentis aspergebatur.

II. Rhus angustifolium,sub Sumach angustifolio in Prodromo describitur.

III. Rhus myrtifolia Monspeliaca.
Rhus Plinii existimatus Monspelii,Ges.hor..
Rhus Plinii myrtifolia Monspeliensium, Adv. Lob.ico.
Rhus sylvestris Plinii,Lob.Dod.Lugd.
Rhus myrtifolius,Tab.Cam.Cæs.
Rhus Plinii nonnullorum,alii Driophanon ejusdem l.27.c.9.arbitrantur.

IV. Rhus myrtifolia Belgica.
an Myrtus nemoralis & Dryophanon Plinii, Ruel.
Elæagnus lacus Orcomenii Theophrast. Bellon. cult.
Rhus syl.Plinii,Dod.gal.
Chamælæagnus Dod. sed melior figura in editione Belgica.
Gagel Germanorum & Myrtus Brabantica quibusdam,Ad.Lob.vel Belgarum,Eid.Advers.parte altera.
Elæagnus Cordi,Lob.ico.
Rhus syl.altera,Lugd.
Rhus herba Plinii,Clus.hist.

Plinius lib.24.cap.11. nec Rhus inquit,Latinum nomen habet, cùm in pluribus modis veniat:nam & her-

& herba est sylvestris, foliis myrti, cauliculis brevibus, quæ venena & tinea pellit, & frutex coriarius appellatur, subrutilus &c.

Variat foliis aliquando latioribus, aliquando longè angustioribus: aliquando foliorum Arbuti instar crenatis, ut Rostochio, nomine Rosmarini Septentrionalium, seu Myrti nostratis, à Doct. Bakmeistero accepimus.

COCCONILEA sive COGGYGRIA.

Κοκκυγέα apud Theophrastum 3. hist. 16. habetur, ubi plerique κοκκυμηλέα legunt, & Gaza, Prunum transtulit: de qua, ubi de κομάρῳ & ἀνδράχνῃ (Arbutum & Portulacam Gaza reddit) egisset, subjungit: his folio similis arbor parva, quæ hoc proprium habet, quòd fructus in lanuginem abeat: hoc enim de nulla alia arbore audivimus. Plinius l. 13. c. 22. Coggygriam legit: nam cum Andrachnen delineasset, subjicit: similis & Coggygria folio, magnitudine minor, proprietatem habet fructum amittendi lanugine, pappum vocant, quod nulli alii arborum evenit (imo Salici, Populo & Nerio similiter contingit) Verum & Plinii Cotinum l. 16. c. 18. esse volunt, de qua sic: est in Apennino frutex, qui vocatur Cotinus: ad lineamenta, modo Conchilii colore insignis. Sane Allobroges Rhu vocant, & cortice (sicut & Austriaci circa Viennam) coria spissant: etiam ad pannos luteo colore tingendos utuntur: imò è radicibus pannos rubro colore inficiunt, Anguillara notante.

Cotinus, Matth. Ang. Ges. hor. Cast. Cam. Tab.
Cotinus coriaria, Dod. Eyst. coriarius Plinii, Ger.
Rhus, Turn.
Coccigria. forte Barba Jovis Plinii, Ges. hor.
Cotinus Plinii, Rauwolf.
Coccigria Theophrasti, Ad. Lob.
Coggygria Plinii, Clus. pan. & hist. Tab. Ger. uterque bis pingit sub Coccygria & Cotino Plinii.
Coggygria Theophrasti, Cotinus Plinii, Lugd.
Scotanum vulgo, Cæsalp.

SORBUS.

Sorbus arbor οὔη & οἴη nominatur Dioscoridi l. 1. c. 173. qui non descripsit: at Theophrasto 3. hist. 12. Sorbi folium totum prolixo nervaceoq; pediculo constat, pinnis similia è lateribus exeunt, perinde ac si id unicum folium sit, ad nervosum usque pediculum, tanquam in lacinias divisum: omnibus in postremo pediculi folium impar prominet, ambitu serrata, nec in extremum tam acutè mucronata, sed rotundiora: florem racemosum habet ex una veluti clava ex multis parvis & albis constantem: fructus quoq; cum magnus ejus proventus est, racematim coit, &c.

Sorborum genera (eidem) duo sunt, fœmina fructifera, mas sterilis (& 3. hist. 3. sylvestris maturior urbanâ est) fructu differt, quod alia orbiculatum, alia ovatum ferant: distant & succis: nam orbiculati magna ex parte odoratiores sunt & dulciores: ovati, sæpè acidi & minus odorati. At Plinio l. 15. c. 21. Sorbis quadruplex differentia: aliis enim rotunditas Mali, aliis turbinata pyri, aliis ovata species, ceu malorum aliquibus: odore & suavitate rotunda præcellunt: cæteris vini sapor: quartum genus torminale appellant.

I. Sorbus sativa.
Sorbus, Brunf. Trag. Dod. ut: Ang. Lac. Cord. in Diosc. Ges. hor. Lon. Lugd. Tab. Ger.
Sorbus domestica, Matth. Ad. Lob. (qui Ostriam Theoph. l. 3. c. 10. suspicatur) Cast.
Sorbum ovatum, Fuch. Tur.
Sorbus legitima, Clus. pan. & hist.
Sorbus esculenta, Cam.
II. Sorbus syl. foliis domesticæ similis.
Fraxinea arbor, Trag.
Brosser Wi àlbaum, Eid. Lon.
Sorbus sylvestris, Matthiol. Lugd. Cast. Tabern. Gerar.
Fraxinus bubula, Dod. gal.
Fraxinus aucuparia, Ges. col.
Ornus, Ruell. Ges. frac. Dod. Portæ.
Sorbi prima species, Tur.
Sorbi 5. genus aucuparium, Cord. in Diosc.
Sorbus syl. alpina, Ad. Lob. Cæsalp.
Sorbus aucuparia, Bellon. Clus. pan. & hist. Thal. aucupalis, Cam.
Sorbus torminalis, Lug.

AZEDARAETH.

Azedaraeth Avicennæ l. 2. c. 17. arbor est nota, habens fructum similem Nabach (id est Loto) & nominant eā in Rechi, arborem Myrobalanorum, & est ex magnis arboribus. Hanc esse eam quā subjecimus plures existimāt.

Arbor fraxini folio flore cæruleo.
Pseudosycomorus, Matth. Cast. Tab. Eyst.
Sycomor⁹ Italorū malè, Cord. in Diosc. Ges. hor.
Perlaro, falso Sycomorus Italorum, Bellon. cult.
Azedaracht Avicennæ, Ges. hor. Rauwolf. cui & Astergir Rhasis, incolis Zenselacht.

Azeda-

Azedarach, Dod.
Azedarac, Lotus alba Pelicerio, Clus. hisp. & hist. Camer.
Laurus Græca Plinii & Myxus alba, Gesf. hor.
Zizypha candida Monspel. Lob. Ger.
Zizyphus alba, Matthioli, Lugd.
Tuber, Zizypha Columellæ videtur forte & Plinii, Cæs.

Plinio lib. 15. cap. 14. de Malorum generibus agenti Tuberum duo genera: candidum & à colore sericum dictum: penè peregrina sunt, in uno Italiæ agro Veronensi nascentia, quæ lanata appellantur: lanugo ea obducit, &c. ex his Plinii verbis quid colligas?

Ex nucleis precatorios globulos Monachi conficiunt, hinc arbor de gli patre nostro, Italis: Gallis verò, arbor Sancta dicitur.

Variat foliis, quæ in Italica laciniata, in Gallica solum crenata sunt, quod herbarii Lugdunēsis auctor, duplici figura demonstrare voluisse videtur.

FRAXINUS.

Fraxinus, μελία arbor nota est inquit Dioscorid. l. 1. c. 108. Theophrastus 3. hist. 11. descripsit, ejusq; genera duo fecit: unum excelsum, procerum, ligno candido, nervoso, molliore, crispiore, magis enodi. Alterum humilius, minus augescens, scabrius, durius & magis flavum. Et Plinius l. 16. c. 13. inquit, Græci fraxini duo genera fecêre, longam, enodem: alterā brevem, duriorē fuscioremq; laurinis foliis. Alii situ divisère: campestrē enim crispē esse: montanā verò spissam.

I. Fraxinus excelsior.
Fraxinus prior & βουμελία (Fraxinus bubula Gazæ) Theophrasto.
Fraxinus bumelia, Plinio & Bellon.
Fraxinus, Brunf. Trag. Matth. Dod. ut: Gesf. hort. Lac. Tur. Lon. Ad. Lob. Tab. Lugd. Cast.
Fraxinus prima, & major, Anguil.

Theophrastus monet Idæos existimasse fructu & flore carere: ferre tamen in siliqua fructum minutum nucis modo, qualem Amygdalæ, gustu subamarum: ferre & quædam alia οἷ βρύα, veluti muscos, ut Laurus: cæterum densiores & magis compactos, globosos, non aliter, quam Platani pilulas. Sane globosos hos muscos, unà cum fructu hist. Lugd. pingit, qui circa Veris initium observantur: qui veluti ex musco glutinoso impensius resiccato concreti videntur: Sic Camerario, mas floret nigris racemis seu granulis, sed fructum non fert, qui absque fructu, ut juglandium juli decidūt: quare Thalio alia sterilis, alia frugifera.

Fructus ipsius sive semen, Ornoglossum & Lingua avis dicitur, Anguil. aliis fructus Fraxini: aliis lingua passeris: aliis anseris. Avicenna inter medullas computat.

Ex fraxino hastæ, mensæ, vasa & utensilia multa fiunt: fiunt & pocula, ex quibus siquis assidue bibat, lienem extenuari ajunt: cujus nomine & corticis decoctum quidam exhibent: quo etiam aliqui vice ligni Guajaci felici successu utuntur, Cæsalpino monente: addens ejus corticem internum aquam, in qua maduerit, cæruleam reddere.

II. Fraxinus humilior, sive altera Theophrasti: minore & tenuiore folio.
Fraxinus sylvestris, Columellæ.
Ornus, Bellon. cult. (cui & pumila fraxinus & ὀρεομελία) Lugd.

Triplicem Fraxinū facit Thalius: 1. Fraxinū passim nascentē. 2. Fraxinū Fago similē, Buchäsche. 3. Fraxinum duram seu λιθόστον Steinäsche.

III. Fraxinus rotundiore folio.
Ornus, Galli Pressani lib. de re rustica.

IV. Lignū peregrinum aquā cæruleā reddens.
Lignū ad renū affectiones & urinę incōmoda, Monard.
Lignum ad Nephritidem, Lugd.
Lignum in Nova Hispania repertum, Cæs.
Lignum ex novo mundo Pyro simile, Frag.

V. Arbor Indica fraxino similis, oleæ fructu. Nimbo, Garziæ, Acostæ, Cast. Lugd. Frag.

NUX JUGLANS.

Nuces juglandes, Dioscoridi l. 1. c. 178. κάρυα βασιλικά, nonnullis περσικά dicuntur: & Theophr. 1. hist. 18. κάρυα. Nux Juglans, Persica & Basilica nuncupatur, quod è Perside à regibus translata sit. Juglans verò quasi Jovis glans: hinc Cloatius, Macrobio referente, Diuglandē primo vocatā scribit, quasi Διὸς βάλανον. Arbor, κάρυα: fructus κάρυον dicitur, quod caput, nēpe τὸ κάρα, id est, τὴν κεφαλὴν odoris gravitate offendat, ut Plin. l. 15. c. 22. habet, imo l. 17. c. 12. juglandis umbra capiti noxia: & l. 23. c. 8. asserit nuces juglandes Græcos à capitis gravedine sic vocari.

Genera: Plinio l. 15. c. 22. sola differentia generum in putamine duro, fragiliore & tenui, crasso, loculoso, ac simplici. Addamus etiam in magnitudine & parvitate: quare recentiores quinque differentias potissimum notarunt.

I. Nu

I. Nux juglans sive regia vulgaris.
Nux regia, Brunf. Cord. in Diosc.
Nux juglans, Trago, Matthiol. Lac. Gesf. hor. Lon. Dod. Ad. Lob. Cæs. Cast. Lugd. Tab. Cam.
Nux, Dod. gal.
Juglans, Fuch. Tur.

Has à duro cortice & frangendi mora, Moracias & Moracillas appellari Hermolaus tradit, & Lug. & quæ à putamine vix purgari possunt, Surdæ nominantur, Cæsalp.

Nuces regiæ maxima frequentia in Virginea habentur, eæque duorum generum: unum forma & sapore parum ab Anglicis differt, putamine crassiore & duriore: alterum majus cortice scabro & duro, nucleo magno, dulci & oleaginoso, ex quibus contusis Lac conficiunt cum suis cibis miscentes: harum arborum nonnullæ octuaginta pedes longæ, part. 1. Ind. occid.

II. Nux juglans fructu maximo.
Nuces caballinæ, Lugd.

Ex harum cuppis, marsupia pueris gestanda fiũt.

III. Nux juglans fructu tenero & fragili putamine.
Nuces juglandes cortice tenuissimo, Gesf. hor.
Mollusca & Persica, Suevio poëtæ apud Macrobium: cum Tarentina eadem, aut proximę naturę, (Lugd.

IV. Nux juglans bifera.

Harum & Plinius meminit & in agro Patavino provenire Hermolaus asserit, Lugd.

V. Nux juglans fructu serotino.
Nuces S. Johannis, quia ante diem S. Johanni sacrum, neque folia, neque nuces ostẽdunt: cum verò id tempus adest par reliquis nucibus, quoad fructum & folia: harum Tragus meminit: Johan. Bauhinus circa Tigurum, Dalechampius circa Lugdunum observavit, Lugd.

VI. Nux juglans folio serrato.
Juglandis genus alterum, fructu teneriore & longiore, Clus. hist.

Arbores Indicæ Juglandi similes.

I. Arbor Indica Mamei dicta.
Mamei arbor juglandis proceritate, foliis paribus, fructu duorum pugnorum, aliquando minore, Oviedo, Lugd.
Mamay, Gomaræ hist. Indicæ.
Mamei arbor Castaneę forma, fructu etiam maximi cydonii globum superante, Scalig. Lugd.
Mamei arbor mediocris nucis magnitudine, fructu in Hispaniola rotundo, in continente lõgo, & crassiore, Benzo, Americ. lib. 4.
Mamei fructus, par. 6. Ind. occid.
Mameyen fructus Melocotones sive Persica æquant superántve, Joseph. Acosta parte 9. Amer. l. 4. c. 24. Alias dulces, alias acidi. Idem.

II. Arbor Indica foliis Juglandis, fructus nucis magnitudine.
Ambare, Garz. Acostæ, Frag.
Ambares, Cast.

III. Fructui prædicto affinis.
Fructus Brasilianus 1. & 2. Clus. ex. l. 2. c. 7.

IV. Arbor Brasiliana juglandi similis nucibus (carens.
Copau, Ind. occid. p. 3. c. 12.

V. Hobos, Pacayes sive Guauas multi pro nuce juglande habuerunt: sæpius transplantatas, nuces Hispanicis similes gignere ajunt: part. 9. Ind. occid. l. 4. c. 26.

NUX AVELLANA.

Nuces avellanæ, κάρυα ποντικὰ & λεπτοκάρυα, Dioscoridi l. 1. c. 169. id est, nux Pontica & tenuis dicitur: at Theophrasto 3. hist. 15. ἡρακλεωτικὰ κάρυα, nuces Heracleoticæ (quod ex Heraclea Ponti translatæ) aliis Prænestinæ & Avellanæ dicuntur. Avellanæ Plinio lib. 15. c. 22. quas antea Abellinas patrio nomine vocabant: in Asiam Græciamq; è Ponto venêre: & ideo Ponticæ nuces vocantur. At arbor Latinis Corylus dicitur. Theophrasto 1. hist. 16 folia insecta habet ut Ulmus & Robur: 3. hist. 6. quidam florere existimant: 3. hist. 7. sed postquam fructus decidit, racemosum quiddam vermis prægrandis magnitudine nascitur, ex uno pediculo pingui: 3. hist. 8. julos nonnulli vocant, quod ex minutis squammis innumeris ordine nucis pineæ constat &c.

Genera: Sylvestris est & urbana: ambæ bino genere constant, quædam enim rotundam, quædam oblongam nucem largiuntur: sed urbanarum fructus candidior est, Theoph. 3. hist. 15.

I. Corylus sativa fructu albo minore sive vulgaris.
Nux avellana rotunda, alba, domestica, Brunf.
Nux avellana fructu rotundo, Matth. Lac. Cæs.
Corylus hortensis, Dodon. gal. sativa, Lon. Lugd. domestica, Clus. histor.
Avellana domestica, Fuch. Tur.
Avellanæ tertium genus, Cord. in Diosc.
Corylus domestica rotunda alba, Cast.
Corylus persimilis alno, Ad. Lob.

Nux avellana sive Pontica, Cam.
Corylus sativa rotundis nucibus, Lugd.
Fructus major est, & suavior sylvestri.

II. Corylus sativa fructu rotundo maximo.
Avellana urbana rotūda circa Lugdunū, Gesf.hor.
Avellana major Lugdunensis, Cam.

III. Corylus sativa fructu oblongo rubente.
Nux avellana domestica oblōga, rubra, Brūf. Matt.
Corylus sativa rubris oblongis nucibus, Trag.
Corylus hortensis fructu rubro, quæ nux Pontica veterum, Dod.gal.
Nux avellana urbana cute rubente, Eid.
Avellanæ urbanæ oblongæ rubicundæ Lombardicæ quibusdam, Gesf.hor.
Corylus domestica longa rubra, Cord. domestica oblonga, Clus.hist.
Corylus sativa nuce oblonga, Lugd.
Nux avellana fructu oblongo, Cæs.
Pontica nux hortensis, russa ut plurimum membrana, Cord.in Diosc.
Hæc præstantior, & tardius rotunda maturatur: hanc quæ fructu est oblongo etiam duplicem faciunt, cujus alterius nucleus rubra, alterius alba pellicula integatur.

IV. Corylus nucibus in racemum congestis.
Corylus Macedonica, Cord.in Diosc. Gesf.hor.

V. Corylus sylvestris.
Nux avellana sylvestris, Brunf. Matthiol. Lac. sive Corylus, Dodon.
Corylus sylvestris, Trag. Matth. Dod.gal. Gesf.hor. Lon. Lob. Cast. Lugd. Clus.hist.
Avellana nux syl. Fuch.
Pontica nux in Corylo vulgari, Cord.in Diosc.
Corylus avellana, Tur.
Avellana Corylus syl. Gesf.hor.
Fructu est minore, albidiore & rotūdiore, quàm sativa sit.

VI. Avellana peregrina humilis.
Nux barbata Plinii l.19.c.1.
Avellana pumila Byzātina, Clus.pan. & hist.Ger.
Avellana Byzantina, Tab.
Variat fructu majore & minore.

VII. Avellana purgatrix.
Avellanæ purgatrices, Monardi, Lugd. Frag. Clus.
Avellanæ purgativæ, Cæsalp.
Nuces purgantes, Tab.Ger.
Ben magnum Medicorum vulgo, Monard.
Ex novi orbis insula S.Dominici adfertur.

IIX. Avellana Indica osculo trifido.
Avellanæ Indicæ 2. Matth. & Lugd. adpinxit.
Mehenbethene, Lob. Clus. ad Garz. (cui Nucis unguentariæ genus) Tab. Lugd.

IX. Avellanæ prædictæ affinis fructu spadiceo, velut in binas partes secto.
Fructus miscellaneus 7. Clus.ex.l.2.c.25.

X. Avellana quadrifida.
Avellana purgativa, Oviedo.
Fructus exoticus 6. Clus.ex.l.2.c.16.
Hic velut ex quatuor avellanis simul connexis lævibus & spadiceus constat.

XI. Nux purgatrix.
Fructus exoticus 17. Clus.ex.l.2.c.16.

XII. Avellanæ Indicæ 3. genus, Matth. Lugd.
Avellana Indica 2. Clusii, secundum, Lugd.
Fructus exoticus 2. Clusii in Garz.
Fructus peregrinus 1. quem etiam pro Balsamo Peruana accepit, Clus.ex.l.2.c.29.
Balsama fructus, Lugd.

CASTANEA.

Castanea, Græcis κάστανα & καστάνεια, à Castano Magnesiæ urbe: vel ut Stephanus scribit, Apuliæ, non procul à Tarento, unde advecta sunt. Fructus ejus σαρδιαναὶ βάλανοι, ἢ λόπιμα, ἢ κάστανα, ἢ Διὸς βάλανος. Dioscorid. l.1.c.145. id est, Sardianæ glandes, quod Sardibus eæ primum provenerint: lopima, à cortice crassiore, qui Græcis λέπος dicitur: Theoph.3 hist.3. & 4. Διὸς βάλανος, Gaza Nucem castaneam vertit: dicuntur etiam καστανικὰ κάρυα, nuces castanicæ, Diodoro: κάρυα δ' Εὐβοϊκὰ κάρυον καστανάϊκον, Διὸς βάλανον. distinctis locis Theophrastus nominat.

Genera: antiqui plura fecere, nominibus plerisq; à locis unde importabantur, inditis, ut ex Plinio l.15.c.23. colligere est: à quo recensentur, Tarentina, figura plana: Balanitis, quæ rotundior & sponte prosilit: & Salariana plana est: Corralliana laudatior ipsa Tarentina: Metereana rubenti cortice. Sane fructus magnitudine & parvitate: item figura, cum quædam in ventrem magis crescant, quædam in longitudinem: & sapore, differunt.

I. Castanea sativa.
Castaneæ domesticæ, Matth. Cæs. Cast.
Castanea sativa grandis, Cord.in Diosc.
Castaneæ crassiores, Bellonio.
Castaneæ majores, Gesf.hor. Lugd.
At sativæ duplices sunt, grādiores quas Marones vocant, quæ divitum mensas claudunt, quæ cineribus obrutæ igne coquuntur: sunt & minores.

II. C.

II. Castanea sylvestris, q̃ peculiariter Castanea.
Castaneæ populares & coctivæ, Plinio.
Castanea, Brunf. Trag. Tur. Fuch. Ang. Dod. ut: Ges. hor. Guil. Lac. Lon. Ad. Lob. Tab. Ger.
Castaneæ minores, Matth. Lugd.
Castaneæ syl. Cord. in Diosc. Cæs. Cast.

Hæ in aqua decoctæ pauperum jejunia saturant: & ex earum farina panis conficitur. Sic in Virginia Castanearum magna quantitas est, & in Florida, sed Gallicis magis sylvestres: par. 2. Amer.

III. Castanea humilis racemosa.
Castanea humilis, Joh. du Choul in histor. montis Pilati, Lugd.

IV. Castanea folio multifido.
Castanea equina, Matth. Dod. Ad. Lob. Cast. Clus. pan. & hist. & histor. appēd. alt. Lug. Cæs. Tab. Ger.
an sit Myrobalanus folio heliotropii Plinii l. 12. c. 21. dubitat Cæsalpinus.

Ex Oriente primùm Constantinopolim, hinc Viennam, ubi provenit, delata: & quia equis anhelosis prodest, equina dicitur.

V. Castanea leporino reni similis.
Castanea Peruana, Clus. hist.

VI. Castanea purgatrix.
Castaneæ purgativæ, Monard. Cast.
Fructus cholagogus, Monard. Lugd.

Ex maritimis Nicaragua in Hispaniam delatus.

VII. Castanea ex Bali insula.
Fructus pyri magnitudine, castaneæ forma, cortice tenui minus tamen aculeato, albicans, sapore jucundo, Ind. orient. par. 3. c. 39.

IIX. Arbor Mexiocana fructu castaneę cocci-(fera.
Arbor finium regundorum, Scalig. & ex eo Lugd. quia in fructu coccos, quo ad picturas utuntur, & in tabellis pictis, cum literas non habeant, agrorum facies, finesque prædiorum servant.
an Daburi, Clus. ex. l. 3. c. 19.
Bixa Oviedi, Clus. ex. l. 3. c. 20.

IX. Fructus peregrinus Castaneæ similis.
Gor fruct⁹ castaneę similis sed amar⁹, Scalig. Lug.

FAGUS.

Fagus Theoph. 3. hist. 7. ὀξύη (Gaza Scissima vertit, quòd sit in laminas sectilis) cujus fructum 3. hist. 10. describit, levem, glandeum, in calice echinato, placido tamen & levi non hispido ut Castaneæ, illi tamen dulcedine & suo similis. Sed præter glandem etiam baccam parvam gignit, de qua sic Plinius l. 16. c. 16. Fagi glans nucleis similis, triangula cute includitur &c. media parte folii, plerunq; gignens superne parvulam baccam viridem cacumine aculeatam. Theophrasto 3. hist. 10. & 5. hist. 8. duplex est: altera montana candida: altera campestris, nigra: sed campestris minus utilis montanâ, quæ ad multa perutilis.

Fagus, Brunf. Trag. Matthiol. Anguil. Dod. ut: Ges. hort. Lac. Tur. Lon. Ad. Lob. Cast. Lugd. Cæs. Tab. Ger.
Oxya, Bellonio.
Oxya Græcorũ, Fagus recentiorum, Ges. de lapid.
Ornus, Pandectario.

QUERCUS.

Quercus δρῦς Græcis: licet prisci Græci omne genus arboris δρυὸς nomine intellexerint, à verbo δρύω erumpo: sic Latini Glandis nomine, omnẽ fructum cõplexi sunt, ut Jabolinus ait, exẽplo Græci sermonis τ̃ δρυὸς, apud quos omnes arborum species ἀκρόδρυα appellantur, ut ἀπὸ τ̃ δρυὸς, fiat dictio ἀκρόδρυα, quo verbo Cajus omnem fructum significari dixit. Quæ etiam glandis appellatione apud scriptores intelliguntur, à Græcis βαλανηρὰ vocantur: sed revera δρῦς tantùm arborem glandiferam denotat, & præsertim Quercum. Glandem verò (ut habet Plinius l. 16. c. 6.) quæ propriè intelligitur ferunt, Robur, Quercus, Esculus, Cerrus, Ilex, Suber: quámvis Roboris appellatione omnia genera contineri posse, Gaza censuerit: cum tamen Robur una solum species sit, quæ δρυὸς generi subjectæ sunt. Et Theoph. 3. hist. 9. Quercus genera sunt, ἡμερὶς, αἰγίλωψ, πλατύφυλλος, φηγὸς, ἁλίφλοιος: Gaza sic vertit: Roboris genera habentur, placida, cerrus, latifolia, fagus, falsicortex, quam aliqui recticorticem vocant.

I. Quercus latifol. mas, quę brevi pediculo est.
πλατύφυλλος Idęorum & Maurorum, Theoph. latifolia, Plinio.
Glandiferarum arborum species tertia, Ang.
Platyphyllos mas, Lugd.

Glande est mediocri, calice tãtùm pustulata scabritie asperato: sæpe ternis aut binis simul cohærentibus, raro unica, in summo ramorũ prodeũte.

II. Quercus latifolia fœmina.
Platyphyllos fœmina, Lugd.

Hæc per omnia minor, foliis ob densas lacinias veluti crispis: glãdibus interdũ senis aut quinis, sæpè ternis aut quaternis, raró binis, rarissimè singularibus, calici firmiter adnexis. Verùm sæpè penè rotũdæ imperfectæ calyci continuæ reperiuntur, quemadmodum in historia Lugdunẽsi pingitur.

III. Quercus latifolia perpetuo virens.
Quercus ubi Sybaris perspicua, quæ nunquam folia demittit, Theoph.1.hist.15.
Quercus in Thurino agro, ubi Sybaris fluit, Plin. lib.16.c.21.
Quercus in Apennino & Andium Gallicæ gentis agro, Lug.

IV. Quercus cum longo pediculo.
Hemeris Idæorũ, Etymodrys Macedonũ, Theop.
Hemeris, Plinio; placida, Gazæ.
Quercus, Trag. Matth. Fuch. Dod. gal. Tur. Lon. Tabern.
Quercus vulgaris, Lob. Ger.
Quercus vulgaris, hemeris, Cord. in Diosc.
Hemeris etymodrys, Lugd.
Huic peculiare, quod glans modo unica, modo gemina longo pediculo affixa dependeat.
Quercus latifoliæ amplissimæ circa Viennã Clusius meminit, cujus omnes glandes è longis pediculis dependentes, quasi viridi quadam excrescentia, multis inæqualibus angulis prædita, inclusæ erãt, quę resiccata gallarũ modo firma & dura erat.
Quercus Pãnonica latifolia, rectius Cerrus, Cam.
Sic Quercus præaltę & vastæ in insula Virginea: & in Guayaquil singularis præstantiæ & longissimæ durationis: Joseph. Acosta lib.4.c.30.

V. Quercus parva sive Phagus Græcorum & Esculus Plinii.
φηγὸς, ἀπὸ τοῦ φαγεῖν. Latinis ab esca vel esu, Esculus, quòd fructus ejus dulcis sit, ac ceu Castanea edulis, cùm cæterarum Quercuum fructus, suibus tantum sapiat.
Quercus, sive glandiferarum arborum 1. species, Ang.
Phegus, Quercus species, Cord. in Diosc.
Esculus veteribus Græcis πλατύφυλλος, Bellon.
Phagus esculus mas & fœmina, Lugd.
Ilicis genus quod in Hispania Enzinas vocãt, Cęs. Foliis præcedenti angustiore, infernè candicante, glande communiter unica, rarò gemina & aculeo magis pungente: quas Hispani sub cineribus coctas, secundis mensis apponunt.
Quercus genus à nostris diversum, quod veteribus ignotum arbitramur, cujus glandes minoribus fabis haud sunt majores: hæc Bellon.

VI. Quercus calice echinato glande majore.
αἰγίλωψ Idæorum, Aspris Maurorum, Latinorum Cerrus.
Cerrus, glandiferarum 2. species, Ang.
Ægilops sive Cerris majore glande, Dod.
Quercus Ægilops, sive præcelsa dicta Cerris Plinii, Ad.
Cerris Plinii majore glande, Lob.
Quercus altera, quæ Cerrus, Cæsalp.
Cerris sive Quercus 4. genus, Lugd.
Cerris Plinii 1. Tab.
Hisce glandibus ad pannos atro colore inficiendos, gallarum vice utuntur.

VII. Quercus calice hispido glande minore.
Ægilops minore glande, Dodon.
Cerris Plinii minore glande, Lob.
Cerrus Ægilops Theoph. Clus. pan. & hist.
Glandifera folio sinuato deciduo tertia vel Quercus 3. species quæ in Etruria Farnia, Cæsalp.
Haliphleos, Cerrus fœmina, sive Querc⁹ 5. genus, Lugd.
Huc referatur:
Quercus peregrina sive Mauritanica grandissima glande, cujus ex Scaligero, Lugdun. meminit.

IIX. Quercus Burgundiaca calyce hispido.
Quercus alia Bauhini, sive Haliphlæos Sequanorum, Lugd. nisi eadem cum priore.

IX. Quercus pedem vix superans.
Robur 5. Clus. hist. hisp. (at 7. in hist.) Tab.
Quercus humilis, Dod. Ger.
Quercus pumila fruticis specie, fronde Ilicis molliore, Lob.

ROBUR sive QUERCUS GALLIFERA.

I. Quercus foliis molli lanugine pubescẽtibus.
Robur primum, Clus. hisp. & hist.
Hujus altera species, quæ folio est minus amplo, & minore glande.

II. Quercus gallã exiguæ nucis magnitudine ferens.
Robur 2. Clus. hisp. at 3. Eid. hist.
Galla, an Theoph. Fagus, Ad.
Galla major, Lob. & Dod. Galla, Cast.
an Gallæ magnæ, quas Poma de Coquo nuncupant, Garziæ.

III. Quercus foliis muricatis, non lanuginosis, gallâ superiori simili.
Robur tertium, Clus. hisp. (at quartũ in hist.) Tab.
Galla major altera, Lob.
Galla sive Robur majus, Ger.

IV. Quercus foliis muricatis, minor.
Robur quartũ, Clus. hisp. (at quintũ in hist.) Tab.
Galla minor, Lob. Dod. Ger.

V. Quer-

V. Quercus humilis gallis binis, ternis aut pluribus simul junctis.
Robur humile, Clus.pan. at sextum, Eid.hist.

Quercus etiam miræ magnitudinis & amplitudinis reperiuntur in Septentrionali plaga Harcyniæ sylvæ, Plin.l.16.c.2. Quercus quæ Basileæ in D. Petri nemore est, Cardanus l.6.var.rer. c.23. Bellon. Lugdun. & etiam Gesnerus meminère.

VI. Glans Virginea.

Fructus exoticus 21. vel glādis calix ex Wingaudecaow allatus, Clus.exot.l.2.c.16.
an Mangummenauck, Virginiæ historiæ, quæ in cibum cum piscibus & carnibus cedit.

VII. Glandium vel baccarum quinque genera, quæ in diversis arboribus nascuntur.

1. Sagatémener. 2. Osamener. 3. Pummuckoner: ex his indigenæ oleum dulce eliciunt: 4. Sapũmener dictum, coctum Castaneæ est sapore, ex hac interdum panem pinsunt: 5. Magũmenauck, glãs est Quercus illius provinciæ: omnibus decoctis in cibis utuntur in Virginea, par.1.Ind.occid.

IIX. Quercus lapidea.

Lithoxyla sive lignea lapidea Anglica, Ad.Lob.
Lignea lapidea, Lugd.
Lithoxyla ex Cerro, Clus.pan.& hist.

Verùm & Abies, Alnus, Ulmus montana & alia quoque ligna aliquando in lapidem mutãtur, monente etiam Gesnero lib.de lapidib.
Abietes integræ cum cortice in Elbogane tractu, in lapidem versæ, Agricola.
Fagus altitudine 170 ulnarum cum trunco, ramis, foliis, in saxo cinereo durissimo sub terra in valle Joachimica reperta: & ibidem ex Alno lapis, unde cotes fiant, arte conficere docet, Jo. Kentmannus lib.de fossilib.

Quercinum lignum sub terra defossum, in cotem lapideam mutatū, manibus suis eruit Langius.

Arbores integræ petrificatæ, stantibus adhuc ramis, cortice, medulla ac radicibus, sæpissimè in Bohemiæ & vicinis locis subterraneis invenias, Agricola authore.

Narrat Porta lib.2.Magiæ natur. alicubi succum abundantem petrificum ab arboribus per radices & trunci poros exsugi: atque radices ipsas, truncum, ramos, folia & flores in lapidem convertere.

Amnes & rivuli sunt in Anglia ubi pali lignei, ridicce, aut conti, si immergantur, aliquot mensibus lapidescunt, imò ferè ferrescunt, &c. Adversar. quod in Pannonia quoq; Clusius notavit. Sic in Tercera fons quoque, qui omnia vel illapsa, vel injecta, in solidissimum lapidem commutat, Linscot.3.par.Ind.or.6.

Similiter in Java majore affirmant incolæ, flumē præterlabi, in quod si ligna quæcunque immergantur, ea in lapides mutari. 2.par.Ind.or.22.

Et Plinio l. 2. c. 103. in Ciconum flumine & in Piceno lacu lignum dejectum, lapideo cortice obducitur: & in Surio Colchidis flumine, adeo ut lapidem plerunque durus adhuc integat cortex: Similiter in flumine Silaro, non virgulta modò immersa, verùm & folia lapidescunt, alias salubri potu ejus aquæ.

QUERCUS EXCREMENTA.

Quercus præter glandem plurima alia gignunt, Theophr.3. hist.8. & Plinio l.16.c.7. auctoribus.

GALLA Græcis κηκὶς: dicta, fortè à κ[illegible] id est fuligine: quod Gallarum, pannis nigro colore tingendis, magnus usus sit. Et licet Plinius l.16.c.6. voluerit Gallã omnes ferre quæ & Glandē, Quercubus tamen magis peculiaris est, adeo ut Dioscorides l.1.c.146. Gallam Quercus fructum appellarit: quam Græci duplicem fecere: Dioscoridi altera ὀμφακῖτις, parva, tuberosa, gravis, nullo foramine pervia: altera plana, levis & perforata, quæ major est. Theoph.3. hist.6. altera candida & exigua, quarum aliquæ non majores fabis evadunt: altera nigra, & magnitudinem mali nonnullæ capessunt: & cap.8. Quercus præter fructum gignit Gallam parvulam, atq; alteram resinosam & nigram: & Plin.l.24.c.4. Gallæ genera facimus, solidam, perforatam: item albam, nigram: majorem & minorem. Hic notatu dignum, quod Matthiolus in comment. addit: majores Gallas illud peculiare sibi vendicasse, ut quotannis, aut annonæ fertilitatem aut sterilitatem, aut pestilentem auram prænuncient: nam si integræ rumpantur quæ perforatæ non sunt, aut musca, aut araneus exit: si musca evolat, futuri belli: si repat vermiculus, annonæ penuriæ: si currat araneus, pestilentium morborum præsagium esse. Gallarum genera, Taber.& Gerard. quatuordecim proposuere. Tragus scribit, Quercus peculiare genus esse quod Gallam ferat, nec in Germania provenire.

I. Gallæ maximæ orbiculatæ.
Gallarum 1.& 2. genus, Tab.
Gallæ ex Oriente: & Provinciales, Lugd.
Gallæ orbiculatæ, Ger.

Harum aliæ sunt Orientales, aliæ Provinciales, & Illyricæ.

II. Galla oblonga: & Ger.
Gallæ ex Istria, Lugd.
Gallarum 3.4.& 5. genus.
III. Galla minor.
Gallarum 6. genus, Tab.
Galla viridis sive omphacitis, Ger.
IV. Galla galericulata: & Ger.
Excrementa duo fungum quodammodo exprimentia, Lugd.
Gallarum genus 12.13.& 14.Tab.
V. Galla angulosa.
Gallarum genus 7.8.9.10.Tab.
Galla viridis sive omphacitis,Ger.
VI. Galla umbilicata.
Excrementum umbilicatum, Lugd.
VII. Galla Brasiliana quinquangula.
Fructus miscellaneus 10.Clus.ex.l.2.c.25.

Alia Quercus Excrementa.

I. Excrementum moro simile.
Συκαμινῶδες Theoph.3.hist.8.specie mori,sed durum & fractu admodum difficile: quædam veluti mora fert, Plin.l.16.c.7.
II. Excrementa pudendi virilis effigie.
Αἰδοιώδες sive colis effigiem repræsentās,Theoph.
Veretrum,Lugdun.
III. Excrementū tauri caput referens:& Lug.
Ταυροκέφαλον durum & perforatum & tauri caput quodammodo æmulans, quod præruptum nuclei oleæ speciem intus ostendit, Theophr. Tauri caput imitantia, Plinio.
Gallarum genus undecimum,Tab.
Galla asinina,Ger.
IV. Pilulæ lanatæ: & Lugdun.
Πῖλον pilum quidam appellant: pilulæ sunt lanuginosæ,molles,nucleum duriorem amplexæ, quibus ad lucernas utuntur,Theoph. Pilulæ nucibus nō absimiles,intus habētes floccos molles,&c.Pli.
V. Pilulæ capillatæ: & Lugd.
Σφαίριον κόμην ἔχον. pilula comam habēs,quæ inutilis Theoph. pilula alia inutilis cum capillo, verno tamen tempore mellei succi, Plin.
Bedeguaris effigie excrementum spongiosum & muscosum, Lob.
VI. Pilulæ in alis ramorum.
Σφαίριον μασχαλιαῖον, in ramorum alis pilulam aliam gignit,sine pediculo,concavoque,sessilem & versicolorem &c. Theoph.gignunt & aliæ ramorum pilulas, corpore, non pediculo, adhærentes, candicantes umbilicis,Plin.
Pilulæ sessiles, Lugd.
Capita multis squāmis constantia, Clus. in Cerri historia: vide & Thalium in Quercu.
VII. Pilulæ è foliis convolutis.
Σφαίριον φυλλικόν. pilula è foliis compressa & convoluta,Theoph.è foliis convolutæ pilulæ,Plin.
Pilulæ foliosæ, Lugd.
an idem cum κάχρυ Theoph. 3. hist.7. & Cachry Plinii l.16.c.8.
IIX. Pilulæ aquosæ: & Lugd.
Σφαίριον ὑδατῶδες: super foliis tergo adhærentem pilulam fert candidam, aquosam dum tenera est, in qua culices & maturescens in modum parvæ Gallæ durescit, Theoph. in folio rubente aquosi nuclei,candicantes & translucidi,&c. Plin.
ὀνύχιον, Galeno.
Pilulæ asininæ,Trago.
Quercus vulgaris cum suis excrementis fungosis, Lobel.
IX. Pumex quercinus.
Λιθάριον pumiceum lapillum quoq; gignit, quanquam rarò: Theoph.aliquādo & pumices gignit, Plin.
Pumex,Lugdun.
X. Quercus excrementum villosum.
Σπλάγχνον, Diosc.
Φάσκον, Theoph.3.hist.9.
Panos arentes, muscoso villo canos è ramis dependentes, Plinius l.16.c.8.vocat.
Sphagnos & Bryon,Plin.l.12.c.23.
Splanchnon & Hypnum,Lugd.
Usnea, Arabum.
XI. Foliorum quercus gēmæ foraminulentæ.
XII. Coccus Quercuum.
Coccus cochlearū exilium in similitudine in Ciliciæ Quercubus,Diosc.l.4.c.48.
XIII. Verruca seu nodi Quercus.
XIV. Quercus albumen.
XV. Uva Quercina.
Uva Quercina à me inventa,quâ nihil præstantius in dysentericis etiam deploratis,Encelius l.3.de lapid.c.51. vide & Schenck.
Uva Quercina in annosarum Quercuum truncis, Thal.in Quercu.
an Hypodrys fungus rubens,ad Quercus radices eodem modo quo Hypocistis sub Cisto pullulare solet,Solinander consil.sect.4.cons.24.& 25.
XVI. Boleti Quercus qui è radicibus & circa radices gignuntur,Plin.l.16.c.8.

XVII.

XVII. Quercinum Agaricum vel Fungus. de Boletis & Fungo inter Fungos actum est.

XIIX. Quercus excrementum purgans: & Lob.ob.

VISCUM ARBORUM.

VISCUM licet multis arboribus adnascatur, quia tamen in Quercubus optimum provenit, unde Ion poëta sudorem Quercus vocavit, idcirco Quercus excrementis illud subjungere lubet. Viscum ὁ ἰξὸς Aristoteli 1. gen. an. 1. dicitur, unde Latinum Viscus fluxit: ἰξία Theoph. 3. hist. 9. & 16. quod nomen commune; at Stelin Euboënsium, Hyphear Arcadum vocabulum esse scribit. Dioscoridi l. 3. c. 103. ἰξὸς (sic glutinum quod ex eo fit appellat) è fructu quodam rotundo, fruticis in Quercu nascentis, foliis buxo similibus conficitur. ἰξὸς quidam derivari dixerunt ab ἴσχω significante κρατῶ, quasi ἰξὸς à futuro ἴξω.

Genera Visci: Plinius l. 16. c. 44. in abiete ac larice (pino Theophr.) Stelin dicit Euboea, Hyphear Arcadia nasci scribit: Viscum autem in Quercu, Robore, Ilice, Pruno syl. Terebintho, nec aliis (& aliis Theoph.) arboribus adnasci plerique: vide Theophr. 2. caus. 23. & 3. hist. 16. At Dioscoridi l. c. gignitur quoque in malo, pyro & plerisque aliis arboribus: atque etiam apud fruticum quorundam radices reperitur. Quare recentiores observârunt in abiete, acere, betula, castanea, cerro, corylo, cotoneo, cynosbato, Ilice, larice, mespilo, nuce, olea, oxyacantha, oxycedro, pomo, populo nigra, pruno sylv. pyro domestica & syl. quercu, robore, rosis, salice, subere, sorbo, terebintho & tilia. Veteres arbitrati sunt, Visci acinis a Turdo comestis quod ad pulpam pertinet, concoqui: quod seminis est, incoctum ab alvo dejici, sistiq; in arboribus illis, in quibus isti quiescere consueverunt. Sed quasi cornua ex ossibus animalium: sic ex arboribus viscum educi, cum Scaligero exerc. 168. credimus.

I. Viscum baccis albis.
Viscus, Brunf.
Viscũ, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut Cord. in Diosc. Ang. Tur. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. (qui fruticem dicit) Clus. Cast. Tab. Ger.
Lignum Visci quercini & Lignũ S. Crucis, Gentilis & Jacobus de partibus, vocant.
Quercinum omnes cõmendant: quidam & quod Castaneæ adnascitur, probant: quod verò malo ac pyro syl. ac domesticæ, penitus inutile scribunt: & ut Bellonius refert, nulla Quercus est inter mõtem Athon & urbes Ceres & Tricala, quæ Viscum nõ alat & à rusticis Oxo nuncupatur: nam tenacissimum Viscum ex ejus baccis, quemadmodũ Rhodienses ex fructu Sebesten conficiunt.

II. Viscum baccis rubris.
Viscum baccis rubris in oleis circa Hierusalem, Bellon. Cast. Lugd.
Viscũ baccis purpureis, in olea, Clus. hisp. & hist. qui & Visci oxycedri meminit.

III. Viscum racemosum.
Viscum polycoccon, Cam. ep.
Hoc à vulgari solùm baccarum racematim cohærentium copia differt.

IV. Viscum latifolium senis circulis utrinq; insculptis.
Viscum Indicum, Ad. Lob. Lugd. Tab. Ger.

V. Visci modo arboribus Indicis adnascens.
Peruviana alia Aloës facie, arboribus innascens Visci ritu, Ad. Lob. Lugd.
Planta Peruana Visco similis, Tab.
Viscum Peruvianum, Ger.

PHELLODRYS.

QUam Φελλόδρυν Arcades nuncupant, natura est inter Ilicem & Quercum media, atque adeò Ilicem fœminam quidam esse putaverunt, Theoph. 3. hist. 18. auctore. Dicitur Phellodrys quasi Suberiquercus, nomine ex Subere & Quercu facto, quod natura utriusque participem esse ostendit. Hæc, Theoph. l. c. Ilice mollior ac subtilior, Quercu durior ac spissior: colore ligni decorticati, candidior Ilice, fulvior Quercu: folio similis ambobus, verùm majori quam Ilex, minori quam Quercus: fructu Ilice minore, at Quercu majore. Plinius lib. 16. c. 8. eandem cum Subere existimasse videtur, ut qui Theophrasti de Phellodry verba ad Suber transtulerit.

I. Phellodrys candicans latifolia molliter aculeata.
Phellodrys alba latifolia, Lugd.
an Suberella, Cæsalp.
Phellodrys, Matth. Ad. (& Ilex fœmina) Cast. Lug. Tab.
sub Subere latifolio ramus serratis foliis apud Lobel. pingitur.

II. Phellodrys candicans angustifolia serrata.
Phellodrys alba angustifolia folio serrato, Lugd.

Cerrolli-

Cerrosugaro Matthioli, Clus. hist.

III. Phellodrys nigricās latifolia incisuris spinosis.

Phellodrys nigra latissimis foliis, Lugd.

IV. Phellodrys nigricans angustifolia.

Phellodrys nigra mediocribus foliis, Lugd.

V. Phellodrys foliis muricatis.

Phellodrys foliis muricatis calyce glandis echinato, Lugd.

SUBER.

Suber φελλὸς Græcis à φελλίζω fluctuo, Suberis modo, quòd aquis semper innatet: qua ratione etiam ἴψος, quòd semper altum petat dicitur. Theophrasto 3. hist. 16. arbor est caudicosa, parumq; ramosa, procera tamen, auctuq; insignis, ligno robusto, cortice unico crasso, disrumpiq; solito: folio fraxini, crasso, oblongiori & deciduo, fructu glandoso Agriæ simili: corticem detrahunt, inversumq; dividendum censent: alioqui arborem deteriorem effici volunt: rursum verò intra triennium repletur. Plinius l. 16. c. 6. Suber inter glandiferas recenset: & cap. 8. corticis usum in hyberno fœminarum calceatu: quare non infacetè Græcos, corticis arborem appellasse scribit.

I. Suber latifolium folio deciduo, & Theoph.

Suber, Matth. Lac. Bellon. Cæs.

Phellos sive Suber Gazæ, Ang.

Suber Aquitanicum folio deciduo, Clus. hisp. & hist.

Phellos sive Suber in Aquitania, Dod.

Suber folio breviore & latiore, Lugd.

II. Suber latifolium perpetuò virens.

Suberifera latifolia Ilex glande echinato, Ad.

Suber Hispanicum latifolium perpetuo virens, Clus. hisp. & hist.

Phellos sive Suber in Hispania, Dod.

Suber latifolia, Lob. Cast. latifolium, Tab. Ger.

Videntur hæ duæ species saltem in eo differre, quòd altera, quæ circa Pyrrhenæos montes, foliis hyberno tempore exuatur, quod Theophrast. de φελλῷ Pyrrheno scribit: altera verò perpetua fronde in Italia ac Hispania vireat.

III. Suber angustifolium non serratum.

Suber 2. & angustifolium, Matth. Cast. Tab. Ger.

Suberifera angustifolia Ilex, Ad.

Suber folio longiore & angustiore, Lugd.

Suberis latifoliæ ramus dexter, apud Lob.

Suber alterum oblōgis angustisq; foliis, Clus. hist.

IV. Suberi affine lignum fomitis vicem præbens.

Lignorum duo genera Brasiliani habēt, quorum alterum est mollissimum, alterum clarissimum, quibus ad ignem excitandum utuntur hoc modo: virgam ex præduri illius ligni, pedali longitudine ab altera parte ad fusi modum excavant, hujus cuspidem in mollis illius ligni frusto defigunt, virgam maxima celeritate volvunt, quasi ligni suppositi frustum perforaturi, sicque non modò fumus quem Tataton vocant, sed etiam ignis qui illis Tata excitatur, & gossypio, vel foliis siccis admotis, ignis concipitur, Lerius in hist. Brasiliana c. 17.

an Lignum fomitis vicem præbens, Clus. exotic. l. 1. c. 8.

Ligna in Brasilia quæ Urakuciba vocant, quæ exsiccant, dein invicem terunt, ex quo attritu pulvis derasus inflammatur. Stadius par. 3. Ind. occid. c. 6.

V. Lignum leve fungosum è Java majore.

Lignum cotis vicem præbens, Clus. l. c.

At Gesn. lib. de lapide est, ubi adeo lignum induratur, ut vel Cotes ex eo fiant, aut fieri possint.

ILEX & SMILAX ARCADUM.

Ilex Diosc. l. 1. c. 144. & Theoph. 3. hist. 16. πρῖνος, quia serra propter duritiem secanda sit. Est autem Theoph. l. c. folio Quercus sed minore aculeatoq;: cortice leviore quàm Quercus: arbor magna instar Quercus assurgit: materies spissa & robusta: radix alta admodum atque multiplex: fructus glandosus, sed glans ipsa pusilla est: veterem novus occupat, nam sero maturescit, quamobrem bifera à nonnullis existimata: fert præter glandem granum quoddam puniceum, & viscum atque hyphear habet &c. Σμίλακα Arcades vocant arborem Ilici similem, folio tamen non aculeato, sed molliori profundiorіq;: nec materia ut illo solida spissaq;, sed soluta molliq; &c. Theoph. l. c. At Plinio l. 16. c. 6. Ilicis duo genera: ex iis in Italia folio non multum ab oleis distant, Smilaces à quibusdam Græcis dictæ: in provinciis Aquifoliæ &c.

I. Ilex oblongo serrato folio.

Ilex, Matth. Ang. Lac. Bellon. Cæs. Lugd.

Ilex arborea, Ad.

Ilex angustifolia, Tab.

Sanè Phellodryn, si faciem & folia perpēdas, Ilicem quampiam dixeris: ipsum autem lignū mollius & laxius Ilice, & fructus major quàm Ilicis.

II. Ilex folio angusto non serrato.

Smilax

Smilax humilis angustifolia, Lugd.

III. Ilex folio rotundiore, molli, modiceq; sinuato, sive Smilax Theophrasti.
Ilex major, Clus. hisp. & hist.
Ilex major glandifera, Dod.
Ilex arbor, Lob.
Ilex, Tab. glandifera, Ger.
Ilex latifolia, Cam. ep.
Ilicis alterum genus, Cæs.
Ilex in Gallia Narbonensi, Lugd.
Smilax Arcadum glandifera, Lugd.

Fructu est majore & lõgiore Hispanica: at Narbonensis minore & breviore.

Huc referri debet

Ilex Londinensis duplex, quas Clusius in sua historia descripsit: qui etiam in Ilice Monspeliaca, aliquando granum ex puniceo nigricans, & interdum tenuem & capillaceum muscum cinereum, è ramis dependentem, non verò Viscum aut hyphear, observavit.

IV. Ilex aculeata cocciglandifera.

Ilex hæc à Dioscoride l. 4. c. 48. κόκκος βαφική, à Theoph. 3. hist. 16. communi nomine πρῖνος: à Plinio l. 16. cap. 6. Ilex aquifolia, & cap. 6. Ilex parva Aquifolia: à quibusdam Phellodrys coccifera appellatur. Est autem Dioscorid. l. c. frutex parvus è cremiorum genere, cui grana ceu lentes adhærent, quæ decerpta reponuntur: hæc ille. Etenim in foliorum supina parte, nonnunquam sed rarius, in surculorum quoque nodis, granum quoddam rotundum, parvum rubens, sanguineo colore plenum innascitur, quod Diosc. & Theophrast. κόκκον φοινικοῦν: Pausanias, Coccum: Plinius, granum, coccum, quisquilium (cusculium aliqui legunt.) Arabes, Chermes: officinæ granum tinctorium, nam in ipso grano vermiculus nascitur, ex quo Chermesinum conficitur: aliqui Scarlatum vocant: ex hoc quoq; Monspessuli confectio Alkermes conficitur.

Coccum infectorium, Matth. Lacun. Bellon. cult.
Coccus infectoria, Cord. in Dioscor. Ad. Lobel. Cast. Tab.
Cocci infectorii arbuscula, Lugd.
Granum & coccus Baphica, Ang.
Ilex in quo coccus baphica, Bellon. & Ilex pumila.
Granum tinctorium, Lon. Cæs.
Ilex minor coccigera, Dod.
Ilex coccigera, Rauwolf. Clus. hispan. & hist. Gerard.
Ilex coccifera, Bellon. Cam. ep. Tab.
Ilex aquifolia, Lugd.
Ilicis species, Fragoso.
Ilicis alterum genus, Quiquerano.

Huc referatur ex Anguillara

Agria quam Plinius Aquifoliam vocitat, quæ foliis est Ilicis aliquantulum spinosis, glandeminima & quæ in agro Patavino provenit.
an Milax sive Acylaca, ilicis species Bellon.

V. Ilex aculeata baccifera folio sinuato.

Hæc Theoph. 3. hist. 4. ἀγρία (Aquifoliam Gaza vertit) quam perpetuò virere & in montibus nasci scribit: & Plinio l. 16. c. 21. Aquifolio, folia non decidunt, & montes amat.

Aquifolia, Trag. Dod. gal. quibusdam Ruscus syl.
Aquifolium, Ruell. Matth. Bellon. Ges. hor. (quibusdam Palma aculeata) Lobel. Cast. Lugdun. Thal. Tab.
Agrifolium, Guiland. (fortè Cratægus Theoph.) Dod. Cæs. Cam. Ger.
Aquifolium sive Agrifolium Septentrionis, Ad.
Paliurus 2. Lacun.
Ilex aquifolia, Lonic.
an sit Hedera rigens Plinii dubitat Cæsalp. at Plinii l. 16. c. 34. hæc sunt: est & rigens Edera, quæ sine adminiculo stat, sola omnium generum ob id vocata cissos.

Hæc multis in locis tam pumila, ut ad frutices referenda sit: aliis in locis injustam arborem attollitur: hinc apud Tragum,

Aquifolia arbor, & Aquifolia frutex.

Hæc per ætatem redditur folio nequaquã fimbriato, nec pungente, sed solum extremitate acuminata, & hæc est

Aquifolii alia species levi folio, Ges. hor.

Rustici ex cortice radicibus detracto Viscum parant.

SECTIO QUINTA.

TILIA; ULMUS; OSTRYS seu OSTRIA; BETULA; ALNUS; EVONYMUS; VIBURNUM; POPULUS; GOSSIPIUM sive Xylon; Acer; Platanus; Sassafras & Ricinus.

TILIA.

Tilia, Theoph. 3. hist. 10. φιλύρα dicitur, quod in tenues assulas sive philyras discerpatur: & inter corticem & lignum, alia tenues interiores cortices sunt, & veluti membranæ, à quibus aliarum quoq; arborum cortices interiores, Tiliæ & Philyræ vocantur: quod ex Plinio l. 16. c. 14. & l. 24. cap. 8. colligere est. Theophrasto l. c. altera mas est, altera fœmina: differunt inter se cum tota forma, tum ligno: & quod mas sterilis est & sine flore: fœmina, florem & fructum gignit, &c. folium figura Hederæ folio simile, verum sensim magis rotundatur, & juxta pediculum id quod velut in gibbum prominet, à folii medio, longiore tractu, in acutum magis cogitur: per ambitum crispa & serrata folia sunt &c. & Plinio l. 16. c. 14. Tilia mas & fœmina, quæ omni modo differunt, &c.

I. Tilia mas foliis Ulmi.

Tilia mas, Brunf. Dod. Lugd. quoad descriptionem, non iconem, quæ Ulmi est.

Hæc cum non semper fructum ferat, à quibusdam sterilis existimatur: interdũ siliquas rotũdas, cõpressas, coacervatas, cũ fissura in summa parte edit, quarũ singulæ & singulis petiolis dependent.

II. Tilia montana maximo folio: an mas Theophrasti?

Tilia sylvestris sive montana, Thal.

In monte nostro Muteto provenit, in qua nullum hactenus fructus observavimus.

III. Tilia fœmina folio majore.

Tilia fœmina, Brunf. Matth. Fuch. Ang. Dod. gal. Gef. hor. Ad. Lob. Cæf. Lugd. Tab.

Tilia, Tur. Lac. Lon. Dod. sativa, Trag.

Philyra Græcis, Tilia Latinis, Guil.

Phyllirea, Cast. ico.

Ex tiliarum cortice funes & ut Bellonius refert, in monte Athou etiam lagenæ fiunt.

Mirum profecto quod Plinius l. 17. c. 16. scribit Tiliam juxta Tiburtes conspici omni genere pomorum onustam, alio ramo nucibus, alio baccis, aliunde vite, ficis, pyris, punicis, malorumq; generibus, sed cui vita brevis fuit.

Ad tiliarum antiquarum radices sæpenumerò simile observatur ei, quod ad Quercus radices Uva est, Thalio monente.

IV. Tilia fœmina folio minore.

Tilia sylvestris, Trago.

Tilia minor, Gef. hort.

Hæc per omnia minor est, & fronde nigriore.

ULMUS.

Quæ Latinis Ulmus, πτελέα Dioscoridi l. 1. c. 111. & Theoph. 3. hist. 14. qui genera duo fecit: unum ὀρειπτελέα (montiulmus Gazæ, Ulmus montosa, Plinio) alterum πτελέα (Ulmus campestris Plinio) interest quod ulmus fruticosior est, montiulmus auctior: folium individuum leviter circumserratum, oblongius quàm pyri, scabro neq; lævi: materies flava, robusta, nervosa deformis, quia tota cor est: sterilis putatur. At Plinio l. 16. cap. 40. semen fert latiusculum, rotundum tenue: qui l. 16. c. 17. Ulmi quatuor genera fecit: Græci, inquit, duo Ulmi genera novere: montosam, quæ fit amplior: campestrem, quæ fruticosa. Italia Atinia vocat excelsissimas, & ex iis siccaneas præfert, quæ non sunt rigua: alterum genus Gallicas: tertium nostrates, densiore folio & ab eodem surculo numerosiore: quartum sylvestre. Theoph. 3. hist. 8. Ulmus mas fert & folliculos quosdam: & 8. hist. 8. ἐν κωρύκοις (κώρυκας Dioscoridi) in folliculis gummi gignit & animalia quædam culicibus similia (& ut Dioscorides, humor is dum exiccatur, in animalcula culicibus similia resolvitur) Nam si Ulmus verno tempore pluviis, subitoq; calore Solis inficiatur, ipsius folia protinus corrugantur, & vesicæ seu folliculi scroti humani figurâ generantur, quibus humor initio lentus, mox in gummi concrescens includitur, qui dum siccatur in vermiculos, qui cnipes, culices & muliones appellantur, avolant. Addit Theoph. Cachryn (amenta Gazæ) etiam edere peculiarem, autumno, multam minutam, nigram. Semen à Plinio Samora vocatur.

I. Ulmus campestris & Theophr.

Ulmus nostras sive Italica, Plinii.

Ulmus vernacula, Columellæ.

Ulmus, Trag. Matth. Dod. ut: Bellon. Lac. Turn. Cord. in Diof. & hist. Gef. hor. Lon. Ad. Lob. Cæf. Lugd. Cam. Cluf. hist.

Ulmus

Ulmus in planis proveniens, Ang.
Ulmus 1. Tab. qui & 2. habet, quæ Ulmus, Ger.

Huc referri debet ea, cujus foliis aversa parte folliculi adnascuntur, quæ dicitur
Tilia mas, Matth. Ad. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Carpinus nigra, Cast.
Ulmus aut ei similis cum folliculis, quam aliqui pro Tilia mare offerunt, Dodon.

Notatu omnino dignum quod Clusius observavit, nempe Ulmorum, juxta Thormim amnem in Hispania nascentium, quasdã radices in tenuissima stamina desinere, quæ cum à præterlabentibus aquis perluuntur, rubescentem colorem contrahere, in quibus exigua quædam animalcula, exiguis locustis similia nascuntur & latitant, quæ piscatores in escam capiendis piscibus colligunt: quæ verò adolescunt ex radiculis emergentia, instar terrestrium locustarum avolare: postea certo tempore in aquas ad suum genus conservandum remeare. Sic Bellonius ex Ulmi cortice lagenas confici scribit.

II. Ulmus montana.
Ulmus latifolia, Trag. Ger.
Ulmus montana, Matth. Ang. Cast.
Ulmi alterum genus, Cord. in Diosc. Cæs.
Ulmus 2. Dod. tertia, Tab.

Ulmo similes arbores.

I. Cortex arboris Ulmo similis ad catarrhos.
Arboris cortex ad rheumatismos, Mon. Lug. (mt.
Arbor vasta Ulmo similis cũ amplitudine, tũ for-
II. Pacal Indis arbor jam descripta minor, Monard. Lugd.

OSTRYS sive OSTRYA.

OΣτρυς, quam nonnulli ὀςρύαν vocant, inquit Theoph. 3 hist. 10. est unica species, Oxyæ (id est Fago, Scissima Gaza) tum satu tum cortice simile; folio pyri non multo oblongiore, in acutum contractiore & majore, fibris multis & crassis, à medio dorsi in modum costarum rectà secundum magnam fibram porrectis, in fibris ipsis rugato & in ambitu leviter serrato: materia dura, decolore, albida: fructu pusillo, oblongo, ordeo simili, flavo: radices sublimes habet. Et Plinio l. 13. c. 21. Ostrys quæ & Ostrya, arbor similis Fraxino cortice & ramis, foliis pyri, paulo tamen longioribus, crassioribusq; ac rugosis, incisuris, quæ per tota discurrunt: semine hordeo figura simili & colore.

I. Ostrya Ulmo similis fructu in umbilicis foliaceis.
Ornus, Trag. Lon.
Carpinus, Matth. Dod. Ad. Lob. Tab. Cam.
Carpinus alba, Cast.
Ulmi 3. species, fortè Ulmus syl. Plinii, Dod. gal.
Ostrya Cordi, Gesn. de lapid. Bellon. Thal.
Ostrys Theoph. Fagulus herbariorum, Clus. hist.
Fagus sepiaria, Ges. hor.
Ulmus Atinia, Lugd.
Fago similis altera, Cæs.
Betulus, Lob. in icon. Ger.
Carpinus, Matt. quæ Ostryã satis repræsentat, Cã.

II. Ostrya Ulmo similis fructu racemoso lupulo simili.
Fago similis prima, Cæsalp.

Hæc Italis, illa Germanis frequens, quam alii ad Ulmum, ad Fagum alii, alii vero ad Carpinum Plinii, q̃ Aceris species est: alii ad Ostryn Theophrasti referunt.

BETULA.

Betula vel Betulla, quæ quibusdam sic dicta videtur, quod bitumine scateat: Theophrasto 3. hist. 14. σημύδα folio est Caryæ (forte Oxyæ) paulo angustiore, cortice versicolore, materia levi, nec nisi ad baculos utili: at Plinio l. 16. c. 18. Betula arbor est Gallica mirabili candore atq; tenuitate, terribilis magistratuum virgis, (idcirco arborem sapientiæ appellare consuevimus) &c. Hujus cortici liber albus subest (qui liber Betulæ) tenuis, candidus, chartæ nostræ modo, cui veteres opera sua, ante chartæ nostræ usum repertum, inscribebant.

Betula, Trag. (qui papyri speciem veterum censet) Matth. Dod. ut: Ang. Bellon. Lon. Ad. Lobel. Lugd. Cast. Tab. Ger.
Populo albæ similis in alpibus, Cæs.

Hæc sæpè in arborem altam & crassam assurgit: aliquando pumila reperitur: hinc
Betula arbor, &
Betula pumila, Thalio.

ALNUS.

Alnus, quod amne alatur: κλήθρα Theoph. 3. h. 14. sterilis est & unius generis, recta arbor natura, ligno molli, medulla tenera, folio pyri sed ampliore nervosioreq; cortice scabro, intus rubẽte, quo coria tingunt: radice est per sũma terræ

sparsa, nec major quam Laurus: & 3. hist. 4. tum sterilis, tum fructifera florescit. Verùm Theophrastus aliquando eas steriles vocat, quæ fructum non conspicuum, aut inutilem ferunt: quidam & cortice & fructu viridi, gallarum vice ad scriptorium atramentum utuntur. Plinius l. 16. c. 24. Alno folia crassissima tribuit: & cap. 26. nullum semen aut fructum ferre scribit: fortè Aristotelis auctoritate motus, qui inter natura miracula retulit quod Alni in sola Creta non sint steriles: sed ne apud nos quidem infructiferæ sunt.

I. Alnus rotundifolia glutinosa viridis.
Amedanus, Crescentio.
Alnus, Brunf. Trag. Matth. Ang. Dod. ut: Tur. Lon. Ad. Lob. Cæs. Cast. Lugd. Thal. Tab.
Alnus vulgo Schlitro in Creta, Bellon.
Alnus vulgaris, Clus. hist.

Ad hujus radices quandoque excrescentiam ramosam, Uvæ quercinæ similè observavimus. Ex hujus ligno pali in aqua ædificiorum fundamentis subacti lapidescunt, cujus causam Vitruvius refert.

II. Alnus folio oblongo viridi.

III. Alnus folio incano.
Alnus hirsuta, in Matthiolo nostro picta & descripta.
an Alnus altera, Clus. hist. qui figuram ex Lobelii iconibus habet.

IV. Alnus alpina minor.

Hæc cum prima convenit quidem sed per omnia minor & humilior est, nec folia ita lento humore aspersa sunt: quæ in Alpibus Austriacis provenit.

Alnus baccifera.

I. Alnus nigra baccifera.
Avornus, Crescentio.
Faulbaum. Trag.
Frangula, Matth. Dod. Lugd.
Alnus nigra, Dod. gal. Ad. Lob. Cam. Thal.
Jovis barbæ species, Bellon. cult.
Alnus nigra baccifera, Lugd.
Alnus baccifera, Tab.
Arbor fœtida, Lon.
Siler Plinii quibusdam monente, Lugd.

Hæc dum pusilla est in locoq; pingui folia oblonga & magna fert. Cortice interno multi pro Rhabarbaro utuntur.

Sunt qui & hirsutam notarunt.

II. Alnus nigra pumila Thalii quid?

III. Alnus nigra polycarpos.
Kreutzbeer. Lonic.

EVONYMUS.

Εὐώνυμος (Theoph 3. hist. ult.) arbor, nascitur magnitudine mali punici, atq; folia ejusdem, majori quam Vinca pervinca: & molli ut punica: flos odore albæ violæ similis, odore infestus, fructus cum putamine siliqua Sesama proximus, intus solidus, præterquam quod in versus quaternos dividitur.

I. Euonymus vulgaris granis rubentibus.
Fusanus, Crescentio.
Carpinus, Theoph. Trag. Lon.
Euonymus, Matth. Dod. ut: Ang. Tur. Gesn. hort. Ad. Lob. Thal. Cast. Tab.
Anonymos aliis Euonymus, Cord. hist.
Siler Plinii. Cæs.
Tetragonia Theophrasti, Lugd.
Theophrasto 3. hist. 6. τετραγωνία (Quadratoniã Gaza vertit) serotino germine cõstat, sicut Thuya & Taxus: hæc Theoph.

Fructu est communiter rubescente: rarius albo.

II. Euonymus granis nigris.
Euonymus alter, Clus. pan. & hist.
Euonymus pannonicus, Tab. Cam.

III. Euonymus latifolius.
Euonymus Pannonicus prior, Clus. pan.
Euon. primus sive latifolius, Eid. hist.
Euonymus latifolius, Tab.

IV. Euonymo similis Ægyptiaca, fructu baccis laurisimili.
Bon vel Ban, ex cujus semine Ægyptii potum Caova conficiunt, Alpin. & Palud. notis in Linscot. p. 2. Ind. or. c. 28. sed Choana vocat.
Buncho Avicennæ & Bunca Rhasis ex cujus fructibus Turcæ potionem Chaube parant, Rauwolf.
Buna ex qua in Alexandria potio fit, Clus. notis in Garz. Lugd. Tab. Belli ep. 4. ad Clus.
Elkarie nonnullis, Pancio.

VIBURNUM VULGO.

Etsi Viburnum alicujus singularis plantæ nomen non sit, sed cujusq; virgulti fruticisve proprium, Strabone & Nemesiano testibus, cum tamen vulgo huic, nomen hoc tribuatur, asservare placuit.

Kleiner

Kleiner Mälbaum/Trag.Lon.
Viburnum,Matth.Gef.hor.Cam.Caft.Lugd.
Spiræa Theophrafti Dalechampii,Lugd.
Viurna vulgi Gallorum & Ruellii,Lob.Caft.
Lantana,Gef.hor.(quod lenti fint rami) Guiland. Dod.Cæf.
Rhus coriariorum Theophrafti & Plinii Cæfalpino videtur.

Rhus (ait Theophr.3. hift.18. Fluidam Gaza vertit, nomen illi à ῥέω impofitum fuiffe exiftimans) alia mafcula, alia fœmina, quia alia fterilis, alia fructifera: nec virgas longas gerit,neq; craffas: folium Ulmo fimile,nifi quod parum oblongius denfúmque aliquantulum: ramulorum novellorum folia paribus internodiis conjugatim condita adhærent, & planè à lateribus ordo verfus confpicitur: flos candidus racematim enafcens: hic ubi defluxit cum labrufca rufefcit fiuntque ceu lentes tenues congeftæ: figura his quoq; in modum uvæ,&c. Plinio l.24.c.11. Rhus frutex eft coriarius, fubrutilus, cubitalis, crafsitudine digitali, cujus aridis foliis,ut Malicorio coria perficiuntur,&c. & alibi inter Syriæ arbores, Theoph.defcribit.

POPULUS.

Populi tria genera Plinius l.16.c.23.fecit, albam nigram & Lybicam: Theoph.3.hift.4. λεύκη, αἴγειρος καὶ κερκὶς: Gaza fic reddidit: primam quidē fimpliciter nomine populi, 4.hift.9. aliquando populi albæ.3.hift.6. Alteram, populi nigræ, 2.hift.3. at 3.hift.1. voces λεύκη καὶ αἴγειρος, reddidit populum tam albam quàm nigram. Tertiam, alpinæ nomine: nam 3.hift.14. ἡ κερκὶς δὲ παρόμοιον τῇ λεύκῃ, alpina, populo albæ non abfimilis: quamvis Gaza 3.hift.6. ubi habetur λευκη, αἴγειρος, vocem pofteriorem non reddiderit. Sic apud Diofcoridem lib.1.cap.109. & 113. λεύκης καὶ αἴγειρος legitur: ubi interpretes nomen populi addidere.

I. Populus alba (quæ λεύκη ab albedine dicitur) majoribus foliis.
Populus alba,Matth.Dod.ut:Cord.in Diofc.(cui & Farfarus antiquorum)Bello.Lac.Ad.Lob.Cæf. Caft.Lugd.Tab.Ger.
Populi albæ alia fpecies,Trag.
Populus alba latifolia,Lob.ico.
Populi prima fpecies,Ang.
Populus alba Arabibus Haur,Rauwolf.

Uvas lanofas quædam fert: quædam fterilis,ut etiam non floreat. Diofcorides πτωχεῖον, id eft pilularū, prima foliorum germinatione erumpentium meminit. Theoph.2.cauf.21. τὴν λεύκην ἐξαιγειροῦσθαι φασὶ i.e. populum albam in nigrā tranfire ferūt,tum fronde tum etiā tota fpecie: & 4.cauf.6. populus alba in totū nigræ difsimilis,fronde formaq; tota eft,fed in fenecta fimilima efficitur.

Mufcus quandoq; etiam adnafcitur,quem Populneum mufcum Diofcorides & Galenus, unguentis & oleis inferunt.

II. Populus alba foliis minoribus: & Lob.in ico.

III. Populus nigra.
Populus alba,Trag. (cui & 1. five vulgaris) Lon.
Populus nigra, Matth.Dod.ut:Cord.in Diofcor. Bellon.Lac.Ad.Lob.Cæf.Caft.Lugd.Tab.Ger.
Populus fecunda,Ang.Tur.

Quædā floret,& fructum nō fert: quædam fructum fert, & non floret: flos inftar amenti, colore rubente,aut candicante: fructus,racemulus oblongus ex plurimis granis viridibus compofitus,in quibus lana candida continetur: nonnunquam etiam ramis nodi quidam duri adnafcuntur. Ex gemmarum (oculorum) vifcido & flavo humore, Unguētum populeum in Vere paratur. Refina ῥητίνη ex hac colligitur Diofcoridi, qui & δάκρυον, i.e. lachrymam deftillatā concrefcere & Electrum fieri ex aliorum fententia monet.

IV. Populus tremula.
Populus Lybica Plinio,alpina,Gazæ.
Populus nigra,Trag.Lon.
Populus Lybica, Matth.Dod.ut:Bellon.Ad.Lob. Caft.Lugd.Thal.Tab.Ger.
Populus alpina,Bellon.
Populi 3.fpecies, Ang.Cord.in Diofc.cui & Tremula Latinorum.
Populo nigræ fimilis in alpibus,Cæf.
Cercis Theophrafti five Populus Lybica Plinii, Cluf.hift.

Hāc κερκὶν Theophrafti volūt, de qua 3.hift.14. ἡ κερκὶς παρόμοιον τῇ λεύκῃ, fic Gaza, Alpina populo albæ non abfimilis eft,cum magnitudine,tum verò quod ramis albicantibus fpargitur, folio hederæ, fed parte altera fine angulo, altera oblongo, inque angulum acutum exeunte,colore parte refupina,pronaque ferè fimili: pediculo prolixo tenuique annexo, quare non erecto fed inflexo,cortice afperiori, quam populus alba,&c. Sunt qui κρέκην à crepatu, non κερκὶν dicendum cenfeant.

Aliqui Cratægum Theophrasti volunt, Lobelio monente. Plinio l.16. c.23. populus quæ Lybica appellatur, minima folio, ac nigerrima, fungisque enascentibus laudatissima.

V. Populus rotundifolia Americana.
Populus novi orbis, Ad. Lob. Cast.
Populus America sive Peruana, Lugd.
Populus Americana, Tab. Ger.

Populo similes exoticæ.

I. Arbor populo similis resinosa.
Focot Guebit, i.e. lignum expetitum, Frag.
Tocot Guebit, i.e. lignũ desiderii, Clus. in Monar.
Arbor in India occident. ex qua Idola conficiunt: sub cujus cortice, gummi Thure candidius, cujus loco etiam utuntur.

II. Arbor populo similis resinosa altera.
Tacamahaca colligitur in nova Hispania ex arbore odorata, magna ut Populus, cujus fructus coloratus ut Pæonia est, Monard. Frag. Lugd.
Tacamahaca 9. hist. Ind. occid. l.4. c.29.
Gummi Taccamaca ex arbore quæ foliis longis angustis, fructu prunorum magnitudine, 4. par. Ind. orient. 7.

GOSSIPIUM sive XYLON.

VT Græcè Ξύλον & Γοσίπιον, ita Latinis Xylon & Goßipium nominatur. At Theophr. 4. hist. 9. Κρίκα ἐριόφορον dicitur: in Tylo inquit, insula multæ sunt arbores lanigeræ, quæ folia vitis habent, verum minora, fructum fert in quo lana continetur mali magnitudine, vere nascitur occlusum, quod cum maturum est aperitur & lana excipitur, qua telas texunt. Plinius l.12. c.10. de his arboribus paulò aliter egit: & fortè seq. cap. 11. eædem sunt arbores, quas Gossampinos vocari tradit: qui aliàs inter lini genera l.19. c.1. recensuit, his verbis: frutex quem aliqui Goßipion vocant, plures Xylon & ideo lina inde facta Xylina: parvus est, similemq; barbatæ nucis defert fructum, cujus ex interiore bombyce lanugo netur: nec lina sunt eis candore mollitiéve præferenda.

I. Gossipium frutescens semine albo.
Coto & Bombax, Serapioni.
Xylon sive Gossipium, Matth. Guil.
Xylon, Fuch. Dod. gal. Ges. hor. Lac. Lon.
Gossypium, Turn. Dod. Rauwolf. Ad. Lob. Cast. Cæs. Lugd. Cam. Tab.
Bombax Officinarum.
Gossipium p.4. Ind. occid. c.15. & p.8.
Algodon, Catoen sive Gossypium in arbusculis tam magnis quàm minoribus nascitur: aliud densum & crassum, aliud molle & tractabile, par. 9. Ind. occid. l.4. c.23.
Gossipium in sylvarum humilibus arboribus copiosè, Linscot. Ind. or. p.3. c.9.

II. Gossipium arboreum caule lævi.
Gossipiũ perẽne & arboreũ, sive Asiaticũ, Bellon.
Gossipium arboreum, Gotne Mscegiar appellatum, Alpin.

III. Gossipium arboreum caule spinoso.
Gossipium Brasilianum, Bellon. & Belli.
Bombax Indica, Ponæ ital.
Xyloa, Stadio in Brasil. par.3. Ind. occ. c.38.
Xyliferæ arbores, Lerio, par 3. Ind. occ. c.12.
Hujus semina nigra sunt, in dena vel duodena grana uvæ modo congesta: cum Asiaticum singula grana separata habeat.

IV. Gossipium Javanense salicis folio.
Cylæ, Oviedo.
Lanifera arbor peregrina, Clus. exot. l.1. c.14.
an Lanifera arbor, Bellon.

ACER.

ACer Græcis σφένδαμνος dicitur. Theophrasto 3. hist. 11. σφενδάμνου (Acer Gaza vertit) alii bina, alii tria genera faciunt: unum quod communi nomine σφένδαμνον (Acer) vocant: alterum ζυγίαν (Carpinum) tertium verò κλινότροχον (Lectirotariam Gaza) At 3. hist. 4. σφένδαμνος quæ in monte ζυγίαν, quæ in plano γλεῖνον (Gallicum Gaza) vocari tradit. Plinio l.16. c.16. Aceris plura genera: album, quod præcipui candoris vocatur Gallicum: alterum genus (Zygias Theoph.) crispo macularum discursu, qui cum excellentior fuerit, à similitudine caudæ pavonis nomẽ accepit: è viliori genere crassiveniũ (clinotrochon Theoph.) Græci situ discernunt: campestre candidũ esse, nec crispũ, quod glinon vocãt: montanum verò, crispius duriusq;: & tertiũ Zygiam, &c. quod alii generis proprii esse volunt & Latinè carpinum appellãt. Verum sic distinguere licet, quod Sphendamnus acer sit nervosum & album: Zygias verò, flavum & crispum: clinotrochos, flavum & non crispũ: glinon, candidũ, minus crispũ.

I. Acer montanum candidum.
Platanus, Trag. Lon. (Dod. gal.
Aceris species folio majore, Carpinus videtur,
Sycomorus Ruellii, Ges. hor.
Aceris prima species, Ang.
Acer, Cord. in Diosc. Cæs.

Acer

Aceris species Platanus Gallorum, Bellon.
Acer major, Cord. hist. Gesn. hort. Dod. Ad. Lob. Cam. ep. Thal.
Acer, κλινότροχος antiquis, Ad.
Acer latifolia, Clus. pan.
Acer montanum, Ges. hor. sive Gallicum, Lugd.
Hujus turiones lacte scatent, ut Ficus: sic quædam floret, quædam non floret, nec fructum fert.
II. Acer montanum flavum sive crispum.
Acer crispa materia, Acer montana Asphendános rusticis Cretensibus, Bellon.
Aceris altera species, quę forte Zygia Theoph. Ad.
Opulus montanus, Lugd.
Acer montanũ in marem & fœminã distinguũt: mas colore magis flavo, ligno duriore & venosiore, magisq; crispo, citiusq; floret: fœmina tardius, & ligno est pallidiore, minusque crispo. Germani ob flexuosos venarum discursus ad opera lautiora utuntur, lignum nobile vocantes, ex hujus radicibus cochlearia pulchra conficiuntur.
III. Acer montanũ tenuissimis & acutis foliis.
Acer acutioribus foliis, Ges. hor.
Acer tenuifolia, Thal.
IV. Acer campestre & minus.
Acer, Trag. Lob. minus, Ges. hor.
Acer cãpestre, Dod. gal. & Lugd. cui & Carpinus & Opulus campestris veteribus.
Opulus, Tur. Ges. hor. Cæs.
Acer tenuifolia, Cord. hist.
Acer, Opio cognominatũ Romanis, Bellon. cult.
Aceris species quæ Sphendamnos Theoph. Ad.
Acer minor, Dod. Clus. pan. Cam.
Platanus, Lon. ico.
Opulus & Rhambolinus, Cordi Schol.
Acer latifolium, Clus. hist. ico.
Alibi frutex alibi arbor est.
V. Acer trifolia.
Acer Monspessulanum, Lugd.
an Aceris arboris genus à reliquis diversum & sextum id genus à nobis observatum, Bellon.

PLATANUS.

Platanus πλάτανος Græcis, à latè diffusis ramis nomen sortita est: πλατύνω enim dilato & speciosum reddo, significat: hujus apud Diosc. l.1.c.107. nulla descriptio: at Theoph. 1. hist. 16. platano folia ampla tribuit: & 3. hist. 2. semen manifestũ producit, eoq; gignitur: quam (1. hist. 15.) in Creta insula apud fontem stare asseverant, quæ nunquã folia deperdat: & Plinius l.12.c.1. de Platano multa habet, ostendẽs quomodo mero affuso enutriatur: sicq; & arbores vino potare: Aelianus scribit (cum adeo patulis ramis diffundatur) Xerxen adeo ipsius umbra delectatum, ut in Lydia diem integrum, cum maximo exercitu sub ea consumpserit.

I. Platanus, Matth. Ang. Dod. ut: Cord. in Dios. Bellon. Ges. hor. Tur. ico. Lac. Ad. Rauwolf. Lob. Cæs. Cast. Lugd. Tab. Clus. hist.
Fructus ipsius σφαιρία Dioscorides, pilulas Plinius l.24.c.1. vocat.
Ex hujus truncis crassis montis Athon incolæ naviculas conficiunt, Bellonio eas describente.
II. Arbor Platani folio fructu peponis magnitudine eduli.
Mamoera ipsa arbor: at fructus Mamaon ab uberũ forte similitudine, Lusitanis in America est mas sterilis, fœmina fructifera, Clus. cur. post.

SASSAFRAS.

Arbor ex Florida ficulneo folio.
Pavame Indorum, Monardi, Lugd. Frag.
Sassafras arbor, Monardi, Lugd.
Sassafras, Cast. Capevaccio, cui & Indica Sassifragia.
Lignũ ex India occidentali, Sassafras vocant, Cæs.
Sassafras, ab indigenis in Virginea; Winauck appellatum, par. 1. Ind. occident.
Ex Florida, novi orbis provincia, adfertur: fructũm oblongum, rugosum, longissimis pediculis donatum habet. Hujus folia fructumq; Doct. Doldius p. m. unà cum infinitis aliis ad me Norinberga misit.

RICINUS.

Ricinus, Dioscoridi lib.4. cap.164. Κίκι ἢ κρότων, à similitudine Crotonis vel Ricini animalis, quod semen ejus refert: quod animal, Plinius lib.11. cap.34. & lib.30. cap.10. descripsit. Aliis Pentadactylus & vulgo Palma Christi, à figura foliorum, quæ palmam digitis expansis æmulantur, Mauritanis Cerva. Dioscoridi arbuscula est ut parva ficus, habens folia Platani, at majora, leviora ac nigriora, ramis radicibusq; cavis harundinis modo: semen in uvis aspersis. At Plinio l.15.c.7. Cici arbor in Aegypto copiosa, & in Hispania repente provenit, altitudine oleæ, caule ferulaceo, folio vitium, semine uvarum gravidum, &c. meminit & l.16.c.22.

I. Rici-

I. Ricinus vulgaris.
Granum regium majus, Mesuæo.
Ricinus, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Ang. Cord. in Dioscor. & hist. Gesn. hort. Lac. Lon. Adv. Lob. (Gallis Palma Christi) Cæs. Cast. Lugd. Tab.
Cici, Ges. hor.
Kikaion S. Jonæ: Alkaroa & Kerua Arabibus: Mira sole Italis, Guiland. epist.
Ricinus vulgaris, Cam.
Phaselus Romanus Thuscis, Mar. Virgilio.
Ricinus, Kerua Tripoli, Rauwolf.
Cerva aut Cataputia major, Frag.
Ricinus major, Eyst.

Foliis lædit: quare Theophr. 1. hist. 16. Crotonis folia initio cùm proveniunt, rotunda sunt, deinde in angulos formantur tanquam perfectè articulata. Ratione loci magnitudine variat: nam hominis crassitudine in Hispania Clusius, & magnas arbores in Creta, Bellonius vidit ut scalis admotis conscendi debeant: ex quo apud Hispanos oleum conficitur, quod oleum ficus infernalis nominant, Monardi & Fragoso monentibus.

Fit etiã in horto Eystettensi mentio Ricini minoris, qui omni ex parte prædicto magnitudine cedit.

II. Ricinus Americanus major semine nigro.
Ricinus Americus, Curcas incolis, Clus. notis ad Monard. Lugd. Tab.
Ricinus Syriacus, Cam.

III. Ricinus Americanus minor.
Eraway: ricini pusillum genus, Clus. exot. lib. 2. cap. 21. &
Ricini semina exigua l. 2. c. 25. sub fructu nono.

IV. Ricinus Americanus falsò creditus.
Dende Serapionis, & Abelmoluch Mauritanorum, Imperato.
Serapioni species tres sunt, Seni, Sahati & Indi: at Imperatus legit, Chinense, Indianum & Sahatense, quod minus probatur.

V. Ricino affinis fructus.
Exoticus fructus 4. Clus. ex. l. 2. c. 24.

VI. Curcas Malavarensium: Carpata, Cambayensium, Garziæ: fructus est magnitudine Avellanæ cum suo putamine, candidus, gustu quali sunt tubera cocta: forte Habilculcul Serapioni.

SECTIO SEXTA.
Pomiferæ Arbores.

MALUS; MALUS CYDONIA; CITRIA; LIMONIA; ARANTIA; PUNICA; PYRUS; PERSICA; PERSEA; AMYGDALUS; ARMENIACA; Prunus; Myrobalani; Sebesten; Jujubæ; Cornus; Lotus; Guajacum; Ebenus; Cerasus; Chamæcerasus; Styrax; Aria & Hamomilis; Cotonaster & Chamæmespilus.

POMUS sive MALUM.

ETsi Pomi nomen apud Latinos latius pateat, quàm μῆλον apud Græcos: attamen usus obtinuit, ut Pomus pro Malo arbore, & Pomum pro Mali fructu capiatur: quamvis Plinius l. 15. c. 17. etiam ipsam arborem Pomum appellarit. At Græcis, si nullum Adjectivum addatur. Malus μηλέα, & Malum μῆλον nominatur: derivatur autem μῆλον, à verbo μέλω. quod idem atque φροντίζω. sive curo sollicitusq; sum, denotat: quia de ipsis prisci mortales multum solliciti fuerunt, cura, seduloq; studio digna judicarunt: & id forte propter insignem usum alimentarium cibariumq;. Pomum autem, cujus primus inventor Dionysius ab Athenæo statuitur, forte sic dictum quod eorum plurima etiam sitim tollant, ita ut simul sint cibo & potui.

Genera malorum Dioscoridi sunt l. 1. c. 159. & seq. vulgaria, cotonea, persica, armeniaca, medica sive citria, quæ Adjectivo addito distinguuntur. At vulgaria eidem sunt, verna, melimela, epirotica, sylvestria. Sic Theophrastus 6. caus. 24. sunt tam sylvestria quàm urbana: & 4. hist. 16. sunt verna, ex omnibus infirmissima: 1. hist. 19. & 4. hist. 14. malus punica: & 4. hist. 4. malus persica & malus medica. Et Plinius l. 15. c. 14. multa genera enumerat, citria, ziziphа, tuberes, & quæ lanata vocantur: in summa genera 29. recenset. Mala inquit habent originem à Mattio, Cestioq; & Manlio: item Claudio: quin & Cotoneo, insita ab Appio, Appiana cognominata, ideo his cotoneorũ magnitudo quæ Claudianis: sunt & Sceptiana ab inventore Libertino. Cato adjicit Quiriana, & quæ tradit in dolis

cond.

condi, Scantiana: sunt parva gratissimi saporis, quæ Petisia nominantur: patrias nobilitavêre Camerina & Græcula. Cætera è caussis traxêre nomen: germanitatis cohærentia & Gemella, nunquam singula in fœtu, coloris Serica, cognationis Melapia (quod malorum & pyrorum quandam speciem habeant.) Mustea à celeritate mitescendi: quæ nunc Melimela dicuntur à sapore melleo. Orbiculata, à figura orbis in rotunditatem circumacti, quæ Græci epirotica vocant: Mammarum effigie Orthomastica: à conditione castrati seminis, quæ Spadonia appellant Belgæ. Melofoliis folium unum, aliquando & geminum erumpit è latere medio. Celerrimè in rugas marcescunt Pannucea: stolidè tument Pulmonea: Sunt quibus sanguineus est color, origine ex Mori insitu tracta. Sunt & parva gratia saporis atque etiam acutiora odore, sylvestria. Dacis fermè vilissimis nomen, quanquam primis adventu, decerpiq; properantibus: hæc Plinius: & Columella l.5.c.10. de malorum generibus egit: sic & Ruellius l.1.c.96. & ex eo Lugd. historia, his Plinii diversas species Gallis familiares adjicit. Nam singulæ regiones plurimas malorum differentias habent: sic Valerius Cordus in sua historia, supra triginta genera recenset: Tabernæmontanus viginti tres figuras habet: & Jh. Bauhinus frater, in suo de balneo Bollensi libro sexaginta genera, cum suis figuris & descriptionibus exhibet. Nostri, inprimis magni faciunt ea quæ Grunicher/ *id est Prasomila (quæ duplicia, nobiliora & vulgaria) nominantur, quæ colore sunt in viridi pallido, figura oblonga, sapore ex dulci & acido mixto, quæ serius cruda comeduntur, quare per totam hyemem durant, ægris asservantur, in cibis & medicamentis commendantur, quæ fortè Malacria Ruellii & Lugd. Secundum locum tribuunt illis, quæ Curtipendulæ vulgo Gallis dicuntur & apud ipsos principatum obtinent, (quæ hodie primæ commendationis, ad nobilem Alkermes confectionem, Ad.) Sic in Hetruria præstantissima quæ Appiole & Milerose vulgò appellantur, Matthiolo notante. Et Scaligero, ut ex eo Gesnerus lib. de hortis, Mala apiola Italis dicta, quæ dulcia quidem, sed tam jucundè fragrant, ut universas Indias sua suavitate superent. Sed subsisto, quis enim posset in tanta Malorum varietate, nominumq; pro cujuslibet regionis & rustici placito diversitate, & cum quotidie novo insitionis ingenio, velut nova prodeant, sine errore ea recensere? nec etiam opus est, cum arbores valde similes sint: licet fructus varies, siquidem poma magna sint & exigua: rotunda oblonga: candida, viridia, lutea: quædam rubedinis aliquid, alia multum habeant, & quædam foris tantum, alia & intus, & quidem vel rubris tantum notis, vel lineis oblongis aspersis: sapore quoque aliis acido, aquoso, austero, aliis dulci: aliis in dulci subacido, vel vinoso: aliis subacido vinoso: aliis inter dulcem & acescentem medio. Sunt denique præcocia, media, serotina. Sic malorum quædam genera, ramis & brachiis suis in latitudinem diduci solent, ita ut tecti cujusdam speciem, pedamentis in orbem digestis, sustentata, præ se ferant: peculiaria tamen videntur sequentia.*

I. Malus pumila, quę potius frutex quam arbor.
Mala præcocia, Trag. Tab.
Malus humilis, cujus fructus pomum Adami, Gesf.hor.
Hæc duplicia rubentia & candida
II. Malus exigua pallidis floribus.
Malus arbor cujus fructus poma nana, Cam.
III. Malus sine semine interius in fructu, Cam.
IV. Malus non florens, fructificans tamen, Gesf.hor.ap.
V. Malus folio pyri.
VI. Malus flore pleno.
Poma fl. multiplici seu pleniflora, Eyst.
VII. Mala sylvestria, quæ & alba & rubra: majora & minora.
Mala syl. rubentia, Tab.
Malus syl. rubens, Ger.
Malus syl. major albus, Tab.
Malus syl. alba, Ger.
Malus syl. minor, Tab. Ger.

Arbores pomiferæ exoticæ.
I. Malus Maluccensis nonnihil spinosa.
Mala Indica, Acostæ, Lugd.
Ber, Bor, Garziæ, Frag.
In hujus ramis formicæ alatæ Laccam conficiunt.
II. Mala Goënsia fructu octangulari pomi vulgaris magnitudine.
Carambolas, Garz. Frag. Acostæ, Lugd. Linscot. 4.par.Ind.or.10.
Carambolas, Camarix, Carabelli, Chamaroch, Bolunbac, Palud. in Linscot.
III. Mala Guianensia.
Pinas, quæ totius mundi poma superat, nec ullibi meliora quàm in Gujana, par.8.Ind.occident.
IV. Mala Americana pyri specie.
Pomi peculiare genus in Nicaragua, nulli alteri Indiæ parti concessa, par.5.Ind.occident.c.16.
Pomum Nicarague Bentzoni, Lugd. Clus. exot. l.2.c.28.
V. Pomo similis Brasiliana.

Genipat Theveto, Lugd. Lerio.
an Xagua, Oviedi.
Iuni Pappaeyma, Lerio 3.part.Ind.occ.37.Cluf.ex.l.1.c.11.
Duplex est, alia fructu majore & eduli: alia fructu minore non eduli, & hujus fructus succo totum corpus inficiunt, Theveto, Lerio.
VI. Fructus prædicto affinis.
Fructus Brasilianus 1.& 2. Cluf.exot.l.2.c.7.
VII. Pomo similis fructu Castaneæ asperiore.
Duriacon fructus tribus involucris donatus, in Java, 4. par.Ind.or.c.6. (gnitudine.
IIX. Arbor pomifera fructu aculeato melonis ma-
Batan arbor, cujus fructus Duryaoen, flos Buaa dicitur, Palud.in Linscot.
Darion, Costino, Scalig.Lugd.
Doriones, Garz.Frag.
Duriones, Acostæ, Lugd.
Iaca major, Cast. (pingit.
Guanabanus, Oviedi, Cluf.in Garz. & Lugd.qui fructum
Guanabanus Oviedi huic fructui valde similis, Frag.
Duryoens ex Malacca, Linsc.par.4.Ind.or.c.13.fig.12.
Fructus cui suavitate in toto orbe similis non reperitur, tantum in Malaca proveniens.
IX. Anon, Oviedo, Cluf. in Garz. magnam cum Guanabano similitudinem habens.
X. Abavo arbor radice tuberosa.
Baobab, Alpino.
Abavo, Honor. Belli ep.4.& 5.ad Cluf.
Baobab sive Abavi, Cluf.exot.l.2.c.1.
Fructus Æthiopicus melonis magnitudine, brevi lanugine obsitus: foliis nunc singularibus, nunc binis, vel ternis, serratis, uni petiolo adhærentibus: modò nō serratis, etiam binis aut ternis, aliquādo quinis uno pediculo donatis: quæ ex Creta ab Honorio Belli accepimus.
An idem cum
Guanabano Scaligeri, Cluf.in Garz.Lob.Lugd.
Fructus quidam ex Guinea, Guanabanus forte Scaligeri, Gesn.hor
XI. Arbor Chinensis fructu Anguriæ magnitudine.
Brusathaes, Scalig. Pigafettæ & Lugd.
XII. Arbor fructu melonis forma pugni magnitudine.
Pepaios in India Hispanica, Linsc.4.part.Ind.or.10.
Arbor foliis magnis latisque, quæ sterilis, nisi arbor arbori sociæ quasi matrimonio jungatur.
XIII. Arbor Indica fructu Cucurbitæ forma & sapore.
Higuero Oviedo, Cluf.in Garz.& ex.l.2.c.2.Lugd.
Fructus Higuero apud Clusium, Lob.Lugd. qui fructum & folium pinxit.
Higuero forte Tab.
Hujus seminibus Cambales filum trajiciunt, cruribus alligant & pro tintinabulis utuntur.
XIV. Arbor America foliis pomi, fructu triangulo.
Ahonay Theveti, Cluf.in Garz.Lob.Tab.Lugd.qui arborem & fructum separatum pinxit.
Aouai lignum teterrimi odoris, cujus nucleus præsentaneum venenum, ex quo crepitacula Brasiliani faciunt, Lerio 3.part.Ind.occid.c.12.
XV. Fructus capitis magnitudine.
Locos fructus in Insula Magador, in arboris, ramis & foliis carēte, cacumine, putamine fibroso, nucleo amygdalino, par.8.Ind.occident.
XVI. Fructus orbicularis granis cordis effigie.
Macaqvver Virginēsiū, Cluf.ex.l.2.c.2.& par.1.Ind.occid.
XVII. Fructus Indicus tinctoribus expetitus.
Brindones, Garz.Frag.
Brindoyn, Linscot.4.par.Ind.or.c.10.
Ex cortice acetum conficiunt.
XIIX. Arbuscula mali similitudine, lacteum succum fundens.
Pinipinichi, Monardi, Cast.Lugd.Frag.
Ex ramis incisis lacteus humor emanat, cujus tres vel quatuor guttæ potentissimè purgant.

MALUS CYDONIA.

Malus Cydonia, Græcis μηλέα κυδωνία, à Cydone Cretæ oppido, unde primū advecta, Plinio l.15.c.11.dicitur. Cotoneum malum primus Cato, dein Plinius nominavit. Fructus μῆλον κυδώνιον, Latinis malum cydonium & cotoneum: officinis citonium.

Duum generum Dioscoridi & Galeno: vera ac germana (ait Dioscorides) qualia parva & rotunda sunt: alia στρουθία Struthia & magna, quæ minus utilia censentur: Theoph.2.hist.3. ἐκ στρουθίου κυδώνιον, ex Struthio cotonea degenerat: & Galen.6.tuend.san.quædam dulciora, majora ac minus acerba, quæ in Asia Struthia vocātur: at 2.alim. Cydonia à Struthiis, quæ etiam Struthiomela nominat, aperte distinguit, Cydoniorumq́; succum minus esse suavem, & maximè adstringentem. Columella l.5.c.10.tria genera facit, Struthia, Chrysomela, Mustea. Plinio l.c.plura ejus genera, chrysomela incisuris distincta, colore ad aurum inclinata: quæ candidiora nostratia cognominata, odoris præstantissimi: est & Neapolitanis suus honor: minora (fortè majora legendum) ex eodem genere Struthea, odoratius vibrant serotino proventu, præcoci verò Mustea. Struthiis autem Cotonea insita, suum genus fecere Mulvianum, quæ sola ex iis vel cruda mandūtur. Sunt præterea parva sylvestria è Struthiis odoratissima, in sepibus nascentia. Gallis quoq; & Italis tria genera sunt, & minora Mala, majora Pyra cotonea vocant. Sic Persica arbore in malum Cydoniam insita, Cydonium malum enasci, scribit ex Monardi Gesh.hor.

I. Mala cotonea minora.
Malus cotonea, Brunf.Trag.Matth.Ang. (cui ut & Matthiolo triplex fructus) Fuch.Tur.Cast.
Malus cydonia, Gesh.hor.Lac.Lon.Ad.Tab.Cam. cui fructus varii generis.
Cotoneus, Cord.hist. & fructus Mala cotonea minora sive Struthea.
Cotonea & cydonia mala, Lob.
Mala rotunda minora, nonnullis χρυσόμηλα ab exterioris cutis colore, Dod.
Poma cotonea in insula Piccō, Ind.occid.par.9.addit.
Ex his Genuenses suū delicatissimū Cydoniatū parant.
II. Mala cotonea majora.
Mala cotonea majora, Cord. hist. στρουθία dici, in Dioscoride monet, & majora malis similia, minora verò, pyri modo turbinata, asserit.

Coto-

Cotonea magna & Pyra cotonea, Gesf.hor.
Mala cotonea oblongiora & majora, Dod.
Pyra cotonea, Cæs. Pyrum cydonium, Ger.
Cotonea majora sive Struthia, Cam.ep.
Struthia & Pyra cotonea, Cast.

III. Mala cotonea media.
Mala cotonea milviana sive notha, quia proveniunt ex Cotoneis quæ Strutheis, vel è contra insita fuêre, Matth. Cast. Lugd.
Cydonia milviana, Tab.

Majores sunt primis: at secundis minores.

IV. Malus cotonea sylvestris: & Cord. in Diosc. & hist.

Hæc sativæ per omnia similis, ramis minorib. & fructu minore, quod sponte sua in Danubii petrosis ripis in collibus proveniat.

V. Cydonia exotica.
Cydonia è Bengala, Garz.
Serifolia, Fragos.
Marmelos de Bengala, Cast.
Mala cotonea sive Mermelacta ex quo fructus quem Capotes sive Chicocapotes nominãt, par.9. Ind.occ.l.4.c.25.
Chicocapotes eadem ferè cum Capotes facie in nova Hispania, Idem.

Fructu est cotoneo simili, foliis verò persicæ.

VI. Arbor Indica cydonii facie fructu melonis effigie.
Melo corcopali, Scalig.
Arbor cydoniæ magnitudine & foliis cujus fructus Corcopal, Theveto & Lugd.

MALUS CITRIA.

Malus Citria, Græcis μηλέα μηδικὴ. malus Medica & Assyria dicitur, utroq; nomine à regionibus ducto, ut habet Theoph.4.hist.4. Etenim Citrus apud Medos & Persas in primis frequens: dein Paladii diligentia in Italiam trar slata fuit: postea in Hispania in usum devenit, ut nemora & campos occuparit: fructus μῆλα μηδικὰ ἢ περσικὰ. addit Dioscorides l.1.c.166. ἢ κεδρόμηλα. Latinis citria, citrea & citromela. Folium habet (Theoph.) simile & penè æquale Adrachne (Portulaca Gaza) aculeos quales pyrus, aut spina acuta, sed tenues & vehementer acutos & validos. Et Plinio l.12.c.3. Malus assyria quam alii vocant Medicam, folium ejus est Unedonis intercurrentibus spinis: Pomum ipsum (idem & Theoph.) alias non manditur, &c. Malum (Dioscoridi) oblongum est, rugosum, aureo colore, cum gravitate odoratum: semen habet pyri. Sanè hujus pomis olim non vescebantur, sed propter odorem tantum & medicamenta erat in usu, arbore nimirum adhuc inculta, peramaros & acetosos fructus ferente.

I. Malus medica.
Citrum, Brunf. Citria, Trag.
Citrangula, Monardi.
Citrus, Ang. Tab. Cæs. Ind.or.par.9.lib.4.cap.31. arbor, Cord.hist.
Malus medica, Matth. Turn. Lac. Cord.hist. Dod. Lob. seu Citria, Eyst.
Malus citria, Dod.gal. Gesn.hor. Lugd. Lon. Cast. Clus.hist. Cam. & Ind.occid.p.3. & Ind.or.p.3.
Citria & Mala Medica, Bellon.
Citrones, Rauwolf.
Mala citrina & poma citria, Ind.occid.p.8.
Cedrus Theophr. at Dioscor. Medica malus, sive Cidromela, Ad.

Fructus magnitudine variant: quædam in molem excrescunt Melopeponibus parem, ita ut ad pondus librarum decem quandoque perveniant, ut Cardanus & Gesnerus notarunt, quæ nullo ferè succo sunt, & ex Liguria & Adriatici maris insulis adferuntur: alia minora: alia Limonum magnitudine, aut paulo majora, & à lacu Benaco asportantur, quæ potissimum in cibis expetuntur, & Pomcires, quasi Poma citri vocari, Lugdun. asserit: sic alia prælonga, alia rotundiora. Etenim hominum industria, translatione, insitione, omni denique cultus mangonio, Citria in plures formas digessit, ut remissiore sapore & vehementiore: item dilutiore, saturatioreque colore differant, non multum tamen naturâ & viribus, veluti Limonia, Arantia, atque ea quæ Poma Adami vulgo nominantur. Quare Monardes lib. de Arantiis scribit, Citriorum genera multiplicia fuisse insitione: ita ut reperiantur tot genera Limonum & alia, quæ nec Citro, nec Limonibus conveniant: quemadmodũ Zamboas Torongas, Limas, Limones, quę omnia nec prisci cognoverunt.

Sic citrum monstrosum maximum, calceum Turcicum referentem, in horto Stutgardiano natum, Joh. Bauhinus in suo lib. de thermis pingit.

II. Malus medica maxima pulpa plurima.
Ponzires, Cæs. qui à citriis melopeponis magnitudine distinguit, & Ponzires inter Limonem & Arantiam ambigere scribit.

Hæc gustui non ita placent, sed quia pulpæ multò plus habent, officinis expetuntur, saccharo vel melle asservanda.

III. Malus medica fructu ingenti tuberoso.
Melangula quæ aliis Citrangula, Cæs.
Citrii mali genus quoddam in Provincia, humani capitis magnitudine, Cam.

Citranguli nomine volunt Monachi in Mesuen cap. de oleo è pomis Citranguli, nõ solum Citria, sed etiam Arantia & Limonia intelligenda esse.

IV. Malus medica ab Imperatore Carolo V. ex Ungaria in Hispaniam delata, quæ omnium mali Medici generum acidorum suavissimum, ut Clusius in sua hist. refert.

V. Malo Medicæ affinis Javanensis folio rotundiore.
Samaca fructus citri magnitudine, acidus, succulentus, granis nigricantibus, Linscot. par. 4. Ind. or. & fig. 14.

Malus Limonia.

I. Malus Limonia acida.
Malus limonia, Matth. Dod. Lon. Lugd. Cast. Tab. & Ind. occid. p. 3. & orient. par. 3.
Limones, Dod. gal. Cord. in Diosc. Bellon. Rauw. Tur. Ad. Lob. Cæs. Clus. hist. & Ind. occid. p. 9. l. 4. c. 31.
Limon arbor ex citrii genere, Cord. hist.

Tum facie, tum facultate Citria referunt: cujus plures differentiæ, quædam oblongiores, asperiores, cortice crassiore, Cucumeris aut Melonis effigie, & Limæ Adversar. dicuntur: alii cortice læviore tenuiore, succo acidiore. Cordo quadruplex genus, 1. anserini ovi forma & magnitudine: 2. minus, globosum, utroque capite veluti umbilico insigne: 3. ovi gallinarum figura & quantitate: 4. tertio æquale, globosum, superficie æquale.

II. Malus Limonia major dulcis.
Limones dulces, Cæs.
Limones dulces oblongis Limis similes, Clus. hist.

III. Malus Limonia minor dulcis.
Limones pusilli dulcissimi in Zeilan, Scaliger, Lugd.
an Limonis genus in Hispania, vix nucis amplitudine, Cæs.

IV. Malus Limonia folio serrato, fructu oblongo cortice tenuissimo.
Limas primum genus, Clus. hist.

V. Malus Limonia fructu rotundo orbiculato.
Limas alterum genus, Clus. hist.

VI. Limones prægnantes alium fructum minorem in se continentes, Clus. hist.

VII. Limones variarum figurarum toti fere carnei, Clus. hist.

IIX. Limones citrii mali grandioris magnitudinem æquantes, Clus. hist.

IX. Limonum syl. in Syria provenientium, Scalig. & Lugd. meminêre.
Limones sylvestres non majores ovo columbino, circa Cairum, Bellon.

MALUS ARANTIA.

Arantia, fortè à corticis colore, qui colore auri relucet, ut Aurea mala verè nominari possint: sive ab Arantio oppido dicta: veteribus ignota, insitione ad nos devenerunt. Citrus enim arbor, in Aurantio inserta, ad magnam proceritatem pervenit: Arantius verò in Citro, tam humilis, ut Aurantius unius cubiti magnitudinem non excedat.

I. Malus Arantia major.
Pomum Arantium, Trag. Eyst. sive Nerantium, Rauwolf.
Aurantia mala, Matth. Lac. Cæs. Lon. Cast. Lugd. Tab. Cam.
Aurea & Aurantia mala, Bellon. & Ind. or. part. 1.
Aureum malum, Ges. hor. Dod. gal. (cui & malũ hespericum) Clus. hist. & Ind. occid. p. 3. & p. 8.
Arangia, Cord. in Diosc.
Arangius sive Citrius arbor, Cord. hist.
Arantia, Tur. Lob.
Malus anarantia, Dod.
Aurantia: nonnullis in locis Indiæ integræ sylvæ sunt arborum aurantia ferentium: in par. 9. Ind. or. l. 4. c. 31.

Genera plura sunt ab insitione prodeuntia: hinc pleraque cortice amaro, crasso, aureo: alia subvirente: alia cortice tenuissimo, subrubente, medulla dulci: aliqua & cortice dulci: aliqua in uno pomo duo genera botrorum habent: alia absque semine sunt. Sic & pulpæ sapore differunt, cùm aliis acida, aliis dulcis, aliis vinosa, sive media sit.
Sic in regno Congiano habentur, quæ nec dulcia, nec nimis acria: & in insula Fayel, suavissima & sapidissima: par. 3. Ind. or. c. 7. & in China poma aurea, quæ dulcedine saccharũ vincunt, par. 2. Ind. or. c. 25.

Ex floribus aqua elicitur, quam Lanfam vocant.

II. Malus Arantia humilis.
Aurea malus pumilio, Clus. hist.
Poma Aurantia Nana dicta, Eyst.

III. Malus Arantia cortice dulci eduli.

Arantia

Arantia in Indiæ insula Zeilan, cortice dulci & suavi, Scalig. & Lugd.
Aurea malus eduli cortice, Clus.hist.
IV. Malus Arantia unico grano.
Aurea malus μονοσπερμόσπερμος. Clus.hist.

Malo Arantio similes exotica.

I. Malo Arantio parvis fructibus similis.
Aracinappil Indorum.
II. Arbor peregrina Aurantio simili fructu, Clus.ex.l.1.c.13.
E'Nigritarum regione delata, pulpa fungosa, nonnullis granis ut in ficulneis permixtis.
III. Coru foliis mali aureæ, flore luteo, Acostæ: at Garzias & Fragosus, & Castor, folia mali persicæ, flores candidos tribuunt, uterque radicis cortices ad ventris profluvia commendat: Lusitanis Herba Malauarua, Castori.
IV. Carcapuli, Acostæ, Lugd. app. Cast. fructu malo aureo æmulo.
Carcapuli, Linsc.4. par. Ind. or. cui fructus cerasi magnitudine: & fig.17. iconem exhibet.
V. Guyabo pomifera Indica.
Guyabo arbor, at fructus Guyaba dicit. Oviedo.
Guajava, Scalig. Lugd. Clus.hist.ap.1.
Guayavas, Monardi, Lugd.ap. Frag.
Guayavos, Gomaræ, & par.4. Ind. occid. cap.28.
Alia sativa, alia sylvestris: sic alia pomis longiusculis aut rotundis, luteis aut viridibus: pulpa aliis rubra aliis candida.

Malus Adami.

Adami pomum vulgo dicitur, quia cortex rimis quibusdam exasperatur, ac si dentibus demorsus esset, quare pomum, quod Adamus in Paradiso degustavit, esse existimant.
Pomum Adami, Matth. Cord. in Diosc. Bellon. (qui à Citriis sive Poncires distinguit) Rauwolf. Cast. Lugd.
Citrius altera, Cord. hist.
Malus Assyria, Dod. Tab.
Pomum Assyrium, Ad. Lob.
Poma Adami quæ Gallis Poncires, Clus.hist.
A'Limonibus natura & viribus non multum differt, foliis Limonii, floribus Citrii fructu Arantii, sed duplo triplóve majore.

MALUS PUNICA.

Malus punica, Græcis ῥοιά. Dioscoridi l.1.c.151. & Theoph. ῥοά. quo nomine & fructus donatur. Hippocrates l.16. de nat. mulieb. σίδια appellat. Plinio l.13.c.19. Africa circa Carthaginem punicam malum cognomine sibi vendicat, aliqui Granatum appellant. Communiter malum granatum, ab interiorum granorum multitudine: aliis a Granata Hispaniæ regione, quod in ea copiosè proveniat. Hanc Theoph.1.hist.3. sic descripsit: radicem habet brevem & per summa terræ adhærentem: 1.hist.5. caudices multos: 1.hist.8. sed contortiores & breves: 1.hist.14. verum in ramos spargitur & molem superiorem, grandioremq; gestat: 1. hist. 6. folia angusta sunt: 1. hist.17. fructus ex humore & cute constat: 1.hist.18. & acinos habet: 1. hist. 22. verum super fructum ipsum florem insidentem emittit: 1.hist.23. & ex annotinis fructus gignit, &c.

Genera: Dioscorides dulcia acida & vinosa recenset: & Theoph. 1.hist.19. succus acidus est: & 2.hist.3. & 4. in Aegypto acidam in dulcem quodammodo, aut vinolentam converti: in Cilicia omnes sine nucleo surgunt, neglecta vero in sylvestrem transit: 1.caus.15. nonnunquam etiam fructum secundum ostendit: 5. caus. 16. & punicæ dulces magis putrescunt quam acida, &c. Plinius l.c. divisit in genera. Apyrinon vocando, cui lignosus nucleus adest: sed candidior ei natura & blandiores sunt acini, minusq; amaris distincti membranis: alia structura eorum, ut in favis. Communium & nucleos habentium quinq; species, dulcia, acria, mista, acida, vinosa. Samia & Aegyptia distinguuntur erythrococcis & leucococcis: vide & lib.23.c.6. Verum cum plures partes hujus in usum medicum veniant, nominibus distinctæ, de his paucis.

Flores sativæ punicæ κύτινοι dicuntur Diosc.l.1.c.152. & Gal.6.simplic. at Gal.6. κατὰ τόπους, Cytinus fructus rudimentum est, quod deciduo flore primum apparet & formatur: quæ Celsus, mali punici capitula vocat: & Plinio l.23.c.6. primus pomi hujus partus florere incipientis, Cytinus vocatur Græcis: & in hoc ipso Cytino flosculi sunt, antequam scilicet malum ipsum prodeat, erumpentes, quos Balaustia vocari diximus. Verum Βαλαύστιον, sylvestris punicæ flos est Dioscoridi l.1.c.154. cujus complura sint genera, candidum, rutilum & colore rosaceo: & ex Cytino ac Balaustiis, velut ex Hypocistide succus ad eadem efficax elicitur. At officinæ citra distinctionem Balaustia nominant, quibus Cytinorum appellatio de sativis ignota est.

Mali punici putamen, quod tanquam corium sit, cortice durius, nucis involucro tenerius, Malicorium vocant, quod Græcis, nunc σίδιον Diosc.l.1.c.153. monente, nunc τὸ τῆς ῥοιᾶς λέμμα, ἀπὸ τοῦ λέπειν dicitur. Marcellus medicus,

dicus, caliculos punici vocat. Plinio l.c. vulgus ex punicis acerbis coria perficere novit, ob id Malicorium appellant Medici: Officinis, Psidion.

I. Malus punica sativa.
Malus punica, Trag. Matth. Dod. ut: Cord. hist. Gesn. hort. Tur. Lon. Lug. Cam. fl. simplici, Eyst.
Mala punica sive granata, Cord. in Diosc. Bellon.
Malum punicum, Ad. Lac. Lob. Cast.
Malus granata, Rauwolf. Tab.
Punica quæ malum granatum fert, Cæs.
Poma sive malus punica, Ind. occid. par. 8.

Differunt potissimum in succo, aliis acidus, aliis dulcis, aliis mixtus, medio quasi sapore, quem vinosum vocant: & quæ medii saporis, Arabes Muza, voce μέσον corrupta, appellant. Mala punica majora in regno Congiano habentur.

II. Malus punica sylvestris.
Punica sylvestris, Cord. hist. Rauwolf.
Pomum granatũ syl. cujus flores Balaustia, Ang.

Sativæ per omnia similis, sed spinis horridior in Syria circa Alepũ, Africa & Hispaniæ regno Granatæ.

III. Balaustia flore pleno majore.
Malus granata syl. flore pleno, Rauwolf.
Balaustium, Lob. belg. Tab. Eyst.
Balaustium orientale, Cast.

Punica flore adeo multiplici folio, ut Rosæ videantur centifoliæ, colore saturato.

IV. Balaustia flore pleno minore.
Balaustium flore minore Romanum, Eyst.

Foliis atrovirentibus, calice crassiore, flore minore, tristiore saturata purpura punicante à priore differt.

V. Malus punica fructu maximo, granis aureis.
Malus aurea, Dod. qui Palam Arienam Plinii suspicatur, quæ tamen potius Musa est, quæ nullo est intus nucleo vel semine. Illa verò grana Mali punici majora obtinet. Quid sit ignoro.

PYRUS.

Pyrus, Græcis ἄπιος, & de arbore & de fructu, sed propriè de sativa dicitur: nam ἀχρὰς pyrus agrestis est (Pyrastrum Gaza reddit) Dioscor. l.1.c.167. & 168. & Theoph. pluribus locis: quæ tamen differentia non semper observatur. Ἄπιος autem dicitur Eustachio, quasi non habens πιότητα pinguedinem: alii ab Apia regione deducunt, quod ex ea primum hæc arbor allata fuerit. Sic Pyra multis à fructus figura, quod ad pyramidis similitudinẽ à lato in acutum spectet, & in mucronem turbinetur: & quemadmodum Mala, brevi pediculo annectuntur: sic Pyra longo pediculo pendent. Est autem Pyrus Theoph. 1. hist. 5. natura fructificosa: 1. hist. 16. foliis orbiculatis: 1. hist. 21. floribus foliatis: 1. hist. 18. seminibus congestis, quæ aliquo putamine & tunica continentur: 1. caus. 23. quæ omnia ferè pulpis plenioribus includuntur, quo plus temporis perdurare valeant, &c.

Genera pyrorum multa sunt, Diosc. l.1.c.177. addit Theoph. 4. hist. 6. majorem in modum, bonæq; frugis, præterquam si quæ serotina. Plinio l. & cap. 15. sunt Superba parva sed ocyssima: cunctis autem Crustumina gratissima: proxima iis Falerna à potu, quoniam tanta vis succi abundat: lactea, à candore vocantur: alia colore nigro donavit Syria: reliquarũ nomina aliter in aliis atq; aliis locis appellãtur. Sed cofessis urbis vocabulis auctores suos nobilitavêre Decimana: Dolabelliana lõgissimi pediculi: Pompejana cognomine mãmosa: Liceriana: Severiana & quæ ex his nata sunt Tyranniana, longitudine pediculi distãtia. Favoniana rubra, paulo superbis majora: Lateriana, Anitiana post Autumnalia acidulo sapore jucunda. Tiberiana, quæ maximè Tiberio principi placuere. Patria nomina habent serenissima omnium Amerina, Picentina, Numantina, Alexandrina, Numidiana, Græca & Achrade spinosa arbore: & in iis Tarentina, Signina quæ alii à colore Testacea appellant: sicut Onychina à colore gemmæ onychis, purpura. Ab odore Myrapia, Laurea, Nardina: à tempore Hordearia, quæ cum hordeo maturescunt: à collo Ampullacea & Coriolana &c. Multo plura sunt hodie, imo infinita in tota Europa Pyrorum genera, quæ magnitudine, figura, oblonga, rotunda, orbiculata: odore: sapore, dulcia & succulenta, acida: sic alia sicca, alia pinguia: colore, & tempore quo maturescunt, alia tempestiva, alia serò matura, alia subito pereunt, alia servari possunt, differunt: & à primis inventoribus, regionibus, aliisq; notis nomina invenere, quæ sigillatim explicari non possunt, cum qualibet regio sua habeat, & qualibet urbs peculiaria nomina iis tribuat. Apud Germanos enim quamplurimæ differẽtiæ occurrunt, ut videre est apud Tragum. Sic Val. Cordus quinquaginta, Joh. Bauhinus lib. de balneo Bollensi, supra quadraginta. Tabernæmõtanus septendecim differentias proposuit. Nostri inprimis magnifaciunt ea quæ ab odore & sapore Moschatellina, quæ Superba Plinii videntur: dein quæ à forma ovi Ovata dicuntur: tum quæ Speckbiren, id est, Lardina nominantur: tandem Negelsbiren sive Regalia (Regia & Regulana, Ges.) ex quorum succo Electuarium suavissimum paratur. Sic Galli sua habent, in primis Bonchristiana cognominata Carol. Stephano & Lugdun. ut videre est apud Car. Stephanum, Ruellium, & in historia Lugdunensi. Itali sua, de quibus Matthiolus & Cæsalpinus.

I. Pyrus

I. Pyrus sativa.

Pyrus, Brunf. Dod. ut: Cord. hist. Gesn. hort. Lon. Cæs. Lugd.

Pyrum, Tur.

Pyra, Mat. Ang. Cord. in Diosc. Lac. Ad. Lob. Cast.

II. Pyrophylla, ad imitationē Plinii l.15.c.14. Malorum genera recensens, Melofolia nominat quibus folium unum aliquando geminum erumpit è latere medio.

Pyra è quorum medio corpore folium exoritur, Dalech. in Plinium, Cam.

III. Pyra, quæ comesta ventrem subducunt, (Cam.

IV. Pyrus sylvestris.

Ἀχρὰς & ὄχνη dicitur: ὄχνη quidem à verbo ἄγχειν strangulare, quod acerbitate sua propemodū strangulet: attamen inter ἀχρὰς & ὄχνη sunt qui differentiam faciunt: Achradem pyri speciē quādam facientes ex Dioscoride (ut Cæsalp. & Lug.) quæ spinis quidem agrestis modo, horrida sit, sed fructu pulcherrimo & optimo: ὄχνη verò, spinis armata, omnino syl. fructu pusillo, nec eduli, aliquando mediocris altitudinis, sæpius humilis arbuscula. Quamvis Ἀχρὰς Aristoteli 8. hist. 6. de pyro syl. & ὄχνη, Homero etiam de pyro hortensi dicatur. Deducitur autem ἀχρὰς, ab α privativo & χρῆσις, id est, usu: eò quòd ejus fructus usus nōdum esse cœperit inter alimenta humani corporis, nisi forte extrema fame urgente.

Pyraster Gazæ, ἀχρὰς Theoph. 1. hist. 13.

Pyra sylvestris, Ang.

Pyra sylvestris major, Tab.

Pyra syl. & pyra syl. minima, Tab. Ger.

V. Pyra syl. Cretica.

Pyra exigua à Cretensibus Achlades nominata, à nostris diversa: apud quos aliàs pyra syl. Agatuga appellantur, Bellonio.

Pyro similes exoticæ.

I. Pyro similis ex Guinea.

Lata, fructus exoticus 7. Clus. ex. l.2.c.22.

II. Pyro similis fructus in nova Hispania nucleo magno.

Palto arbor cujus fructus benè maturus pyrum majusculum refert, qui maturus butyrum æmulatur, in insula S. Dominici: at in Peru grandiores sunt, cute duriuscula: in Mexico minores cute teneriore, par.9. Ind. occid. l.4.c.24.

Melocotones seu Pyra Indica sunt Mameyen, Guayanen, & Palten, Idem.

III. Pyro similis fructus alter in nova Hisp.

Annona sive Guanavano pyri magnitudine, pulpa butyri modo, cui grana plurima nigricantia includuntur: Joseph. Acosta l.4.c.25.

Mangier blanco est Annona sive Guanavana, p.9. Ind. occident. l.4. c.25.

IV. Pyro similis fructus in Virginea.

Metaguesunaux, fructus pyriforma & magnitudine, impensè foris & intus rubens: par.1. Ind. occident.

V. Fructus in insula S. Mariæ, pyra majora referens, intus mucculentum: par.3. Ind. or. 10.

MALUS PERSICA.

Malus Persica, Græcis περσικὴ μηλέα: & Persicus, Palladio: & fructus Persicum malum, περσικὸν μῆλον, Diosc. l.1.c.164. At Theoph. 2. hist. 3. πέρσιον (Persicum Gaza reddit) Aegypti sterilescit: 3. hist. 5. sed aliquando ibi & locis proximis fructificat: quanquam in Rhodo usq; florem duntaxat devenit: sed distinguere oportet à Persea, quemadmodum ex Theoph. 4. hist. 2. colligere est: & Plinius l.15. cap.13. apertissimè distinguit: falsum est (quod Nicander & Sostrates prodidère) venenatam cum cruciatu in Persis gigni: id enim de Persea diligentiores tradunt, quæ in totum alba est, myxis rubentibus similis, nec extra orientem nasci volunt, &c. semper autem foliæ habet & poma subnascentibus aliis. Et Rauvvolffius commemorat, Persas etiam hodierna die Perseam à Persica arbore distinguere, quamvis etiam à Persicorum esu abstineant. Nimrodi veneficio infecta & noxia effecta opinantes. Plinius l.15.c.13. in totum quidem Persica peregrina etiam Asiæ Græciæq; esse ex nomine ipso apparet, atq; ex Perside advecta: & mox: Persica arbores serò & cum difficultate transeunt, ut quæ in Rhodo nihil ferant, quod primum ab Aegypto earum fuerit hospitium: & lib.16.c.26. Persica arbores in Rhodo florent tantum.

Genera: Plinio l.15.c.12. persicorū palma duracinis: nationū habent cognomen, Gallica & Asiatica. At Persicorū differētiæ plures sunt, quæ magnitudine (siquidē alia majora, alia minora sint) figura, q̄ lā orbiculata, rimula quadā à latere, q̄dā in rotūditate oblōga, Cariota cognominata: colore: sapore, dulcia, acida, vinosa, austera, amariuscula: maturationis tēpore & ratione ossis differūt. Sunt enim alia p̄cocia, alia serotina: p̄cocia, alia sapore mali Armeniaci, alia admodū dulci & suavi. Serotina alia majora, etiā pugni magnitudine, ut Ungarica: alia minora: majora vel alba, vel flava, vel modico rubore aspersa sunt, quæ Solē spectant, & intus in ossis cōtactu, vel buxea, & q̄dē pulpa candida, lu-

dida, lutea rubea. Sic minora, vel rubra sunt, vel flava. Ratione ossis: sic in aliis integer & facilè à carne recedit: in aliis à carne separari nequit, & quidem in aliquibus nucleus disruptus, in quibusdam per medium divisus reperitur. Persica Persianis Hel dici, Rauvvolffius monet.

I. Persica molli carne & vulgaris, viridis & alba.
Persicus, Brunf.
Persica arbor & ejus 1. genus, Trag.
Persica, Fuch. Ang. Lac.
Persica malus, Gesn.hor. Ad. Lob. Lugd. Tab. quæ alba, & Ger.
Malus Persica, Dod. ut: Tur.
Persica viridia & alba, Matth. Cast.
Persicus alba & popularis, Lon.
Persicæ 1. genus, Cæs. & vulgare, Lugd.

II. Persica succo quasi sanguineo.
Persicæ tertium genus, Trag.
Persica sanguineo succo madentia, Matth.
Persica Ungarica sanguineo succo, Gesn.hor.
Persica in totum saturato colore rubentes, Dod.
Persica Carota, Cast.
Persica rubra, Lon. Tab. sive sanguinea, Cam.ep.
Persica præcocia, Ger.ico.

Hæ duæ species lanatæ sunt, carnem succosam & flaccidam habent, quæ communiter à nucleo tota recedit: & alia sunt magna, alia parva: quædam prorsus viridia, quædam alba: quædam maculis rubris picta: alia carne alba flavescente: alia rubra, ut sanguinolenta videantur: & hæc nucleo est alias foris rubente, alias nigro.

III. Persica dura, carne candida, aliquando ex albo subrubente.
Rhodacina, Ægin. Aëtio.
Persica duracina, Matth. Ang. Bellon. Gesn.hort. Lon. Cast. Cæsalp.
Persicorum 2. genus sive duracina, Lugd.
Duracina alba, Tab.

Duracina ob carnem duriorem sic nominata, quæ Rhodacina dicta, aut ob odoris suavitatem, aut quod plerunq; rubro colore alterna sui parte niteant: aliquando pugni magnitudine, & fructu anguloso, circa os rubente, quod aliquando per medium divisum, aliquando in partes disruptum reperitur, & à nostris Persica moschata dicuntur: Horum ut & sequentium caro dura & nucleo tenacissimè adhæret: quæ aliquando etiam intus saturatè rubet.

IV. Persica dura carne buxea.
Persica cotonea, Matth. Cast. Lugd.
Persica Ungarica colore aureo, Gesn.hor.
Persica buxea à Cotoneis denominata, Cæs.
Persica cydoniaria, Tab.
Persica lutea, Ger.

V. Persica æstiva Armeniacis similia, sive Persica S. Johannis.
Persicæ 4. genus, Trag.
Persica pumila, Cam.
Persica præcocia, Tab. Persica rubra, Ger.
an Persica minima, Cord.hist.

Saporem pene similem cum Armeniacis habent, sed ex eo genere non esse, nucleus scaber & striatus ostendit, &c.

VI. Nucipersica, quod nucum juglandium faciem repræsentet.
Nucipersica, Matth. Lugd. Cast.
Persica nux, quæ Antipersica Averni, Ang.
Persica præcocia, nucipersica, Cæs.

Hæc etiam nulla lanugine pubescunt, & colore & sapore Persica cotonea referunt.

VII. Persica Amygdaloides.
Persica amygdala, Matth. Lugd. Cast.
Amygdalus persico insitus, Gesn.hor.
Amygdalopersicus, Cam.

Pulpa Persicũ, nucleus Amygdalam dulcẽ sapit.

Persicæ similes exoticæ.

I. Persicæ affinis in Taprobana.
Arbor Gehuph Indis Cobban, Thev. Lugd.

Fructu est rotundo, in quo nux Avellanæ par, nucleo amaro: gũmi ex arbore utilissimũ manat.

II. Persicæ similis putamine villoso.
Magnas, Garz. Cast. Frag. Acostæ, Linsc. p. 4. Ind. or. c. 7. fig. 14. item 5. & 8. par. Ind. orient. Rauwolf.
Manga, Scalig.
Manges, par. 7. Ind. orient.
Exoticus fructus 4. Mangas, Clus. ex. l. 2. c. 16.
an Mangenas fructus: par. 5. Ind. orien.
Fructus verò Ambo & Amba vocatur.

Genera ejus plura, aliquando ab una arbore colore diverso prodeunt, subvirides, flavi, ex viridi rubentes: sine nucleo ejus generis reperiri Acosta scribit: biferæ meminit Garzias.

III. Mangas aliud genus.
Mangas Recheadas sive Mangas in Achar, Linscot. 4. par. Ind. orien. 7.

IV. Mangas fructu venenato.
Mangas syl. aliud genus, Acostæ, Lugd.
Mangas bravos, Palud. in Linscot.

V. Persica

V. Persici osiculo fructus Malacensis.
Jambos, Garz. Frag. Acostæ, Lugd. Linscot. par. 4. Ind. or. c. 9. fig. 13.
Jambeir arbor, fructus Jambos, Lusitanis; Jambali, Malabarensibus, Acostæ.
Jambos, Arabibus: Tupha, Indis: Persis, Tuphat: Turcis, Almat, Palud. in Linscot.
Duûm generum: unus obscurè rubet: alter ex candido rubescit, osiculo ut in Persico, Garziæ: at Paludano, alterius fructus complete rubet & nucleo caret: alter levius purpurascit, & rosam spirat.
VI. Goan arbor & fructus, ex cujus cineribus Tuthia Alexandrina conficitur, Garziæ.
VII. Guajanos in Hispania nova, fructus granis duris, minora poma æquantibus, prægnans: ac in Peru hujus arboris facies diversa, par. 9. Ind. occid. c. 24.
Persicorum genera omnia in nova Hispania & Peru, ut Melocotones, Albercokia & similes: exceptis Ducasnos qui è Persicorum genere sunt, par. 9. Ind. occid. c. 31. Sic in Angra, persica copiosissima esse, scribit Linsc. par. 3. Ind. or. c. 6.
IIX. Matos ex classe Guayanorum & parvi albicantes Guaynavilli, naturæ frigidiusculæ: Joseph. Acosta l. 4. c. 24.

PERSEA.

Arbor PERSEA, περσέα Græcis, quæ à Persica diversa est, licet Theophrastus utramq; περσικὰ nominet: at Gaza loco priori Persicam, altero Perseam transtulit. Dioscoridi l. 1. c. 187. περσέα arbor est in Aegypto fructum ferens cibo idoneum, quem aliqui prodiderunt in Perside exitiosum esse, translatam verò in Aegyptum naturâ mutatâ edulem fieri. Et Theoph. 4. hist. 2. est in Aegypto alia arbor Persea vocata, aspectu magna & pulchra, sed maximè similis pyro, & foliis, & floribus, & ramis, sed folio perpetuo &c. fructus pyri magnitudine, figura oblongus, Amygdali specie, colore herbidus, intus nucem habet quemadmodum prunum, sed multò minorē & molliorem, carnem valdè dulcem &c. Galenus 2. κατὰ τόπους fructu est pyri aut mali magnitudine, noxia in Perside, vesca in Aegypto.

Persea, Matth. Lonic. Rauwolf. cui Sepha Persianis.
Persea America Matthioli, Lugd.
an eadem cum Persea Plinii & Plutarchi?
Persea, Clus. hisp. & hist. Ad. Lob. Cast.
Persea America Clusii, Lugd. hic fructum Cuciophorę adpingit, quod Clusius in histor. nō probat.
Persea Plinii, Cæs. qui dubitat an Anacardiū ejus fructus sit.
Hujus folia à Doctore Jo. Anatolio Privæo, insigni apud Vesuntinos Medico & Botanico, unà cum quibusdam bulbis anno 1622. accepimus.

AMYGDALUS.

AMYGDALUS, Græcis ἀμυγδαλέα, & per contractionem ἀμυγδαλῆ vocatur: fructus ἀμυγδάλη & ἀμύγδαλον: Latinis amygdala & amygdalum. Amygdalam ideo Græcis nominari Herodianus ait, παρὰ τὸ ἐν τῷ μετὰ τὸ χλωρὸν ὄστρακον ἀμυχὰς ἔχειν πολλάς, quod post viride putamen, nucleos scarificatos ostendat & in rimulas dehiscat, quas τὰς ἀμυχὰς vocant, Athenæo lib. 2. teste. Antiqui, nucibus (ob osseum corticem) adnumerant, quas Cato Nuces Græcas vocavit, & Plinius l. 15. c. 22. tertio loco recensuit. Amygdalus Theoph. 7. hist. 12. inter arbores potissimum, vel sola ante folia flores emittit, vel unà cum foliis: 1. hist. 21. flores foliati sunt: 1. hist. 23. & fructum ex surculis annotinis habet: 1. hist. [illegible], & ei semen protinus post tegmen ambiens subest: sed non nudum, verùm ligno obductum. Idem ostendit, quomodo diminutione ex amaris dulces efficiantur: 2. hist. 8. 1. caus. 21. 3. caus. 23. 5. caus. 24. & Plinius l. 17. c. 17 sic etiam neglecta, ex dulci amara redditur, 2. caus. 20. Et Plinio l. 16. c. 25. floret prima omnium amygdala, mense Januario: Martio verò pomum maturat. Sunt autem duplices, dulces & amaræ, ut ex Dioscor. l. 1. c. 176. Theoph. & Plinio locis citatis colligitur: hæ salubriores, illæ suaviores creduntur. Naxia Amygdala, à Naxo insula veteribus Græcis maximè commendabatur: secundas partes Cypria sibi vendicabat, quæ præter cæterorum morem repando cacumine prodit.

I. Amygdalus sativa.
Amygdalus, Brunf. Trag. Dod. ut: Cord. in Diosc. (cui & Nux Græca) Gesn. hort. Lon. Ad. Lugd. Cam. Tab.
Amygdala, Matth. Ang. Tur. Lac. Bellon. Lobel. Cæs. Cast. Eystett.
Amygdala sativa, Rauwolf.
Sunt majores & minores: laudantur majores, quæ lanugine carent, idcirco Pruno inseruntur. Amygdalas minores, tam amaras quàm dulces, & quidem aliis triplo minores, adhuc putaminibus suis inclusas, ex Asia afferri, testatur Cordus in sua

historia. Sic Gesnerus meminit Amygdali nuces rotundas ferentis. Nunc dulces habemus duplices, vel duro, vel molliore putamine.

II. Amygdalus sylvestris.

Amygdalus syl. in sepibus Tripolitanis, Rauwolf.

III. Amygdala Peruana.

Fructus exoticus Hispalensis 2. Clus. ex. l. 2. c. 18.

IV. Amygdalæ Guyanenses, Clus. ex. l. 2. c. 6.

V. Amygdalo similis fructus Peruanus fuscus vel spadiceus, linea candida.

Fructus peregrinus 9. sive Pepitas del Peru, id est, acini Peruiani, Clus. ex. l. 2. c. 30.

Fructus peregrinus 9. in tab. 3. Lugd. Tab. Ger.

VI. Amygdalis similis Guatimalensis.

Avellana Mexiocana cujus fructum indigenę Cacao appellant, quæ Palmarum naturam obtinet, Guiland. pap. (& 17.

Cacavate Bēzoni, Lug. Ind. occid. p. 5. vel l. 2. c. 16.

Cacao, Ios. Acostæ, vel Ind. occid. p. 9. l. 4. c. 22. Clus. ex. Lug. Tab.

Fructus siliquis inclusus Amygdalarū speciem refert, cujus integræ naves plenæ ex Guatimala afferuntur, cum hac in nova Hispania mercatores negotiantur, cum ipsis monetæ usum præbeat & eleemosynæ ioco pauperibus distribuant: quare per universam Americam multi usus: imò ex eo potum conficiunt quem Chocolate nuncupant: Benzoni, Lugd.

VII. Amydalis similis cortice spinoso.

Amygdalæ ex Andes: par. 4. Ind. occid. l. 4. c. 26.

MALUS ARMENIACA.

Malus Armeniaca, μηλέα ἀρμενιακή, & fructus μῆλα ἀρμενιακά. Dioscorides l. 1. c. 165. Perseis subjungit: minora quæ ἀρμενιακά, Romanis πραικόκκια dicuntur: Latinis præcocia, quòd ante alios fugaces fructus maturescant: nominantur & Præcoqua: Galenus inter Persica reposuit, ut & Plinius l. 15. c. 12. inquiens: post autumnum (scil. Persica) maturescunt, æstate præcocia, intra triginta annos reperta, & primo denariis singula venundata. Supernatica è Sabinis veniunt: popularia undique: pomum innocuum expetitur ægris. His verbis Plinium duo Præcocium genera indicare, Dalechampius voluit: alterum Supernas, amplum & magnum, quod è Sabinorum locis advehebatur, vulgo Armenium majus: alterum vulgare, parvum & strigosum, etiam Armenium dictum.

I. Mala Armeniaca majora.

Armeniaca, Ang. malus, Matth. Lac. Bellonio ab Armeniis dicta.

Armeniaca majora, Cam. Tab. Eyst.

Armen. major Baracocca vulgo, Cæs.

Malus Armeniaca major, Matth. ep. Ad. Lugd.

Mala Armeniaca maxima, Ges. hor.

Hæc mole corporis & suavitate pręcellunt, & sapore differunt à minoribus quæ sapore austeriore sunt, quæ sine cultura & insitione exigua sunt.

II. Mala Armeniaca majora, nucleo dulci.

Malus Armeniaca candicantia nucleo oblongo dulci ut in Amygdalis, Gesnero.

III. Malus Armeniaca minor.

Præcocia, Brunf. Ang.

Persica minora, Brunf.

Persicus præcox vel Armenia, Ges. ap.

Persici 4. genus, Lon.

Armeniaca minora, Matth. Cam. Tab. (bel.

Mal⁹ Armeniaca, Dod. at: Tur. Cord. in Dios. Lo-

Malum Armenium vel præcoquum commune, Ges. hor.

Malus Armeniaca minor, Ad. Lugd.

Armeniaca, Cæsalp.

PRUNUS.

PRUNUS κοκκυμηλέα Dioscoridi l. 1. c. 174. nota arbor est, cujus fructus esculentus est. Fructus κοκκύμηλα pruna dicuntur. Theoph. 3. hist. 16. folia similia habet Arbuto & Andrachne, arbor parva: 1. hist. 18. semen habet carne & nucleo interjacente: 1. hist. 29. succum dilutum: 1. hist. 22. super fructum ipsum florem insidentē emittit: 3. hist. 7. radice numerosa. At 4. hist. 3. est & alia quædam arbor κοκκυμηλέα magna, fructum ferens similem mespilo, majorem, nucleum habens rotundum &c. Eidem 9. hist. 1. προῦνος (pruno Gaza) humor in lachrymæ modo gignitur.

Genera: Dioscorides Syriacorum, & eorum quæ Damasci nascuntur, meminit. At Plinio l. 15. c. 13. Prunorum ingens turba versicolor, nigra, candicans: hordeacea appellata: alia eodem colore majora asinina cognominata: sunt & nigra, ac laudatiora cerina atq; purpurea: nec non Armeniaca &c. sic nucibus insita, ab utroque nucipruna appellata, &c. nuper in Bætica malina appellari cœperunt, malis insita, & alia amygdalina, amygdalis: his intus in ligno nucleus amygdala est: in peregrinis arboribus dicta sunt Damascena &c. & pruna omnia post Catonem cœpisse manifestum est.

Recen-

Recentioribus, pro diversitate regionum plures sunt differentiæ, & quidem inexplicabiles, vario cultu & studio inserendi (cùm & nuci, & malo, & amygdalo inserantur, quæ faciem parentis, succum adoptionis, ut Plinius dicit, exhibet) inventæ: nam variant magnitudine, figura, colore, sapore: magnitudine sunt magna, media, parva. Figura, longa, rotunda, acuminata. Colore, alba, viridia, lutea, ceræ coloris, rubra, ex punico rubentia, castanearum coloris, cærulea, ex cæruleo nigricantia. Sapore acida, dulcia, medii saporis, austeriora: sic caro in quibusdam siccior, facilè ab osse separabilis, aliis humidior & pertinacius adhærens. Ita alia alvum solvunt, quæ dulcia: alia eam cohibent, quæ austera & acerba. Sunt carne Pruni & cute subviridi Pruni, sed nucleo Persici quæ Prunopersica, Adverf.

I. Prunus, Brunf. Trag. Matth. Dod. ut: Tur. Lon. Cast. Lugd.
Prunus sativa, Fuch. domestica, Lob. Ger.

II. Pruna magna dulcia atrocærulea.
Brabyla, Theocrito.
Pruna Damascena, Trag. Matth. Dod. gal. Cord. in Diosc. Lugd. Ger. del.
Palma datur Damascenis, quæ ex Syria Venetias sicca adferuntur, quæ nucleo sunt longo & plano potius quàm rotundo, Bellonio monente: secunda quæ ex Pannonia (Ungarica quæ etiam Damascena, Cord. in Diosc.) & Transylvania adferuntur, ex Matthiolo Lugdun. at Dodonæus ex Thoma Jordano, Moravica magis ad alvum leniendam commendat. Pruna Ungarica & Moravica, Cam. quæ
Pruna Brunensia, Clus. hist.
Pruna Ungarica duplicia, majora & oblongiora, alia minora, rotundiora & dulciora, Matth. Gesn. hort. Lugd.

III. Pruna parva dulcia atrocærulea: hæc nucleum parvum, non multo Ceraso majorem habent, & à nostris Damascenula vocantur.
Pruna Damascena nostratia, Bellon.

IV. Pruna magna crassa subacida.
Pruna Ungarica præstantissima, Damascena fortè, Gesf. hor.
Huc referri possunt Pruna acida in insula S. Claræ, Ind. occid. p. 9. additam.

V. Pruna oblonga cærulea.
Prunidactyla, Trag.
Prunidactyla purpurea & ovata, Lugd. qui Noberdiana & Juliana addit.
Hæc oblonga sunt, nucleo oblongo, aliquantum incurvo, quæ etiam condita Vesuntio, ubi Dactyli vocantur, adferuntur.

VI. Pruna nigra carne dura.
Pruna Iberica & Pertigona vocata, Trag.
Pruna Hispanica, Dod. gal.
Pruna Perdigona, Lugd.
Pruna pernicona vulgo, Cæsalp. quibus addit Massiniana, iis grandiora.

VII. Pruna coloris ceræ ex cãdido in luteum pallescente.
Pruna cerea & Ceriola, Trag. Dod. gal. Lug. Tab.
Pruna cerea, Cord. in Diosc. Gesf. hor.
Pruna amygdalina, Ger. ico.
Hæc duplicia; præcocia, quæ majora, & serotina, quæ minora, Camer. epit. Reperiuntur quoq; magnitudine ovi gallinacei, aut etiã anserini, Gesf. hort. sic quæ juxta pediculum in longitudinem extenuantur, ut Damascena & Catelana colore subviridi, Cæs.

IIX. Pruna magna rubra rotunda.
Pruna asinina, Trag. (& Pedicularia) Dod. gal. Lugd.
Pruna asinaria, Cæs. quibus addit Gubia ingustabilia.

IX. Pruna rotunda, flava, dulcia, mali amplitudine.
Pruna à malis cognominata, Cæsalp.

X. Pruna Augusto maturescentia minora & austeriora.
Pruna Augustana & Albanula, Cæsalp.

XI. Pruna parva præcocia.
Pruna præcociora, à tempore avenacea dicta, Gesf. hor.
Prunus avenaria, Tab.

XII. Pruna parva ex viridi flavescentia.
Pruna parva serotina, cereola, Gesf. hor.
an Pruna viridacia, Gesf. & Verdacea, Cam.

XIII. Pruna amygdalina Plinii an Coccimelea, Theoph.
Amygdalina pruna, Lob. belg.

XIV. Pruneoli albi, oblongiusculi, acidi.
Pruna Galatensia, sive Perani pruneoli, Clus. pan. & hist.

XV. Pruna ex flavo rufescentia mixti saporis gratissima.
Pruneola quæ Brignolæ in scatulis reposita copiosè reperiuntur, Rauwolf.
Pruna de Brignioles dicuntur à loco natali in

Galliis, unde enucleata (nucleo parvo sunt) & exsiccata adferuntur, & in officinis nostris habentur, & tam cruda, quàm cocta comeduntur. Verùm & in hortis nostris habentur.

XVI. Prunus fructu rotundo nigropurpureo dulci.

Prunus cognominata Myrobalanus, Clus. pan. & hist. Cam. Tab. Ger.

Prunus Myrobalanus rotundus, Eyst.

Est majore & minore fructu, hicq; pulpam dulciorem habet.

Pruno similes exotica.

I. Pruna Congiana lutea.

Ogegha arbor fructu luteis prunis simili, Pigafetta deic. reg. Congiani: vel Ind. or. par. 1. l. 2. c. 1.

an Lanca fructus in Gilolo prunis cereis similis: par. 8. Ind. or.

II. Prunus Brasiliana.

Hyuourahe Theveto, Clus. in Monardem.

Hiuourae Brasilianis, Guajaci species, Lerio par. 3. Ind. occid. c. 12.

III. Pruno similis fructus Chinensis.

Lechyas fructus prunis similis, 2. part. Ind. oriental. c. 25.

IV. Pruno similis ovalis, cortice & nucleo cinereo.

Guayavensis fructus 2. Clus. ex. l. 2. c. 6.

V. Pruno similis oblongus spadiceus pulpâ albâ.

Guayavensis fructus 3. Clus. l. c.

VI. Pruno similis fructus subfuscus ex Guynea.

Fructus exoticus 1. à Clutio, Clus. ex. l. 2. c. 23.

VII. Pruni figura fructus Guinensis.

Fructus exoticus 2. à Clutio, Clus. ex l. 2. c. 24.

IIX. Pruno cereo similis fructus Africanus.

Ergen arbor foliis myrti, fructu pruni cerei, osse amygdali magnitudine lineis binis distincto: in præfat. par. 1. Ind. or.

IX. Prunus Hiericonthica folio angusto spinoso.

Zaccon, quia in planitie Hierichontis non longè ab ædibus Zacchæi crescit, Cast.

X. Pruna insana spinosa.

Nux insana, ab effectu Prunula insana nautis Belgis, Clus. ex. lib. 2. c. 26.

Fructus prunis nostratibus minoribus similis mentem capiens, 4. par. Ind. orient.

XI. Pruno similis spinosa.

Jangomas, Garz. Frag. Lugd. Linscot. 4. part. Ind. or. 10.

Jangomi, Acostæ.

Fructus pruni facie, sed loco nuclei granulis turget.

XII. Pruno similis foliis, Laccam ferens: alii ex Sorbi vel Mespili vel Myrti ramis colligi volunt, Garz. Vide inter gummata.

Prunus sylvestris.

Prunus sylvestris, Græcis κοκκυμηλέα ἀγρία, sive ἀγριοκοκκυμηλέα dicitur, quòd rotunditate & magnitudine Cocci, mala ferat; Virgilio 4. Georgic. Spinum dicitur: fructus Dioscorid. l. 1. cap. 174. ἀγριοκοκκύμηλον: & Galenus 2. aliment. testatur in Asia προῦμνον appellari, Latinè Prunum sylvestr. Prunellum & Prunulum vocant. At Theophrastum 3. histor. 7. σποδιάδα, vel ut apud Athenæum lib. 2. legitur, σποδιάδα vocari volunt. Spodias, inquit, velut sylvestris prunus habetur. Et Plinio l. 15. c. 13. pruna sylv. ubique nasci certum est.

I. Prunus sylvestris.

Prunus sylvestr. Brunf. Matthiol. Fuchs. Dodon. ut: Tur. Cord. in Dioscorid. Bellon. (cui & Spino) Gesn. hort. Lonic. Ad. Lobel. Cæsalp. Cast. Lugd. Tab.

Prunus sylv. vulgaris, Trag.

Huic peculiare, quod deflorescens, simul ac imbres contigerint, fructus in oblongum & inane corpus convertitur, quos Itali Turcas vocant, Cæsalpino & Camerario monentibus.

Fructus alii sunt magni, alii exigui, nonnulli rotundi, quidam oblongi: cujus succus pro Acacia usurpatur, unde stirpi Acaciæ Germanicæ nomen factum.

II. Pruna sylv. præcocia.

Pruni sylv. altera species, Trag.

Hæc majora sunt & Augusto maturantur, quare Germanis Haberschlehen, reliqua Schlehen simpliciter nominantur.

In sylvestri sativaque pruno reperitur limus arborum, quem Græci Lichena appellant, Plinius lib. 23. cap. 7. at Dioscorides Gummi vocat. Muscum qui innascitur, Chirurgi nostri magnifaciunt.

MYRO-

MYROBALANI.

Myrobalani, qui veteribus Græcis incogniti fuere (quámvis Bellonius Chrysobalanos Galeni velit) ab Arabibus verò inventi, & ex recentioribus Græcis, Actuario cogniti: hos Avicenna generis nomine Dilegi, & Serapio Hartileg donavit: quorum interpretes, cùm viderent quodammodo ad glandis formam accedere, impropriè Myrobalanos verterunt. Officinis Myrabolani & Myrabulani.

Genera quinque sunt, quæ Actuario μυροβάλανα ξανθὰ : κηβυλὰ : ἰνδικὰ ἢ δαμασώνια : ἐμπλετικὰ : βελλεπιρὰ *dicuntur: & arborũ genera quinq; diversa, quæ in regionibus sexaginta aut centũ leucis à se distantibus nascuntur, Garzia monente, quæ Pruni magnitudine sunt & omnes spontè nascuntur. Myrobalanos ex Palmarum genere esse, Cæsalpinus censet. At Cordus scribit Arabibus recentioribus tres tantum cognitas fuisse, Indas, Chebulas & Citrinas, quæ ab una eademq; arbore desumantur: Bellıricas ex peculiari arbore esse: & Emblicas peculiare genus dicit. Arabes fructibus Sacchαro conditis utuntur, & Chebulorum major est gloria: & ad nos duo potissimum genera cõdita adferuntur, Chepula sive Kebula & Bellerica. At Clus. in Garziam, Chepula rarius ad nos adferuntur, & non nisi dura & malè condita: Emblica verò copiosè recentissima & optimè condita. Sed de Myrobalanis inter Indicos scriptores consule Garziam, Acostam, Fragosum.*

I. Myrobalani maximi oblongi angulosi pituitam purgantes.
Arabibus Quebolia & Quebulgi.
Myrob. Cepula, Mesu. Clus. in cor. Chepulæ, Actuario, Matth. Garz. Ad. Lob. Lugd.
Myrobalani Chebuli, Lac. Cord. hist. Gesn. Lon. Cæs. Cast.
Myrobalani Chebulæ, Tab. Ger.
Myrob. Chebuli vel Quebuli, Indis Arectan: Linscot. 4. par. Ind. or. 38. qui tab. 16. sub Mirambolan majore quę alias Aretca vocitetur, figurã exhibet.
Arboris folia Persicæ similia.

II. Myrobalani teretes citrini bilem purgãtes.
Myrob. lutei, Actuar. flavæ, Garz. Lob. Lug. flava, Matth. & lutea, Clus. in cor.
Myrob. citrea, Mes. citrini, Cord. histor. Lac. Lon. Ad. Cast. Ger.
Arabibus Azafar.
Myrob. flavæ, citrinæ, luteæ, Tab.
Myrobalani citrini, Bellon. Cæs. an Chrysobalanum Asclepiadis.
Myrobalani citrini, Indis Arare, Linsc. 4. par. Ind. orient. 38.
Arbor Sorbi folio.

III. Myrobalani rotundæ belliricæ.
Arabibus Belleregi: bellileg: bellegu.
Myrob. belliricæ, Matth. Cord. hist. Clus. in cor. Garz. Ad. Lob. Lugd. Tabern. Ger. bellirici, Lon. Cast. belerici, Lac.
Myrob. bellerici Gallæ modo rotundi, Cæs.
Myrobalanus belliricus, Cord. in Diosc. qui an Acacalis sit bellericus, vel emblicus dubitat.
Myrob. Bellirici, Indis Guti, Linscot. 4. par. Ind. orient. 38.
Arbor est foliis laurinis subcinericeis.

IV. Myrobalani nigræ octangulares.
Arabibus Asuar.
Myrob. nigra, Actuario, Mesuæo. nigri, Ad.
Myrob. Inda & Damasonia & nigra, Clus. in cor.
Myrob. Indicæ, Lob. Tab. Ger. seu nigræ, Matth. Lon. Garz. Lugd.
Myrob. Indi, Cord. hist. Lac. Cast. Cæs. qui addit: nullo intus nucleo (quemadmodum & sequẽtes) manifesto.
Myrob. Indici, Indis Resonnalle, Linscot. 3. part. Ind. or. c. 38.
Arbor foliis est Salici similibus, fructu octogono.

V. Myrobalani Emblicæ.
Arabibus Embelgi: Embleg: Ambegi.
Myrob. de Seni, Serapioni: Seniticæ Avicennæ.
Myrob. Empelica, Matth. empelitica seu emblica, Clus. in corol.
Myrob. emblici, Lac. Cord. histor. Lon. Ad. Cast. Cæs. qui addit, figura parvi mali, sed in parva fragmenta dissecti.
Myrob. emblicæ, Lob. Lugd. (qui inquit potius fragmenta esse, quam integra pruna, quadantenus triangula) Tab. Ger.
Myrob. Emblici Indis Amuate, Linscot. 4. part. Ind. or. 37.
Arbor est palmæ magnitudine, foliis minutim incisis & nonnuli fructu minimo nascuntur.

Duo posteriora genera Phœnicobalanos dici posse Cæsalpinus existimat: siquidem nullo intus ligno spectentur, & cum maturi sunt, nigrescant, ut Plinius l. 12. c. 22. testatur. Qui autem os intus habeant ad Thebaicos & Arabicos Myrobalanos reducendos: de iis enim Plinius, in totum arentes

Thebaides & Arabicæ macro corpore, exiles & assiduo vapore torrentes, crustam veriùs quam cutem obducunt.

VI. Myrobalanis flavis similis fructus.
Hovos fructus in nova Hispania, Gomara, & Clusius in Garz. Fragoso.
Hobus sive Hovus, Benzoni par. 4. Ind. occid. c. 28. & Oviedo.

Fructus Myrobalano similes.

I. Fructus Myrob. ossiculo similis niger acerb'.
Fructus minor 10. Paludani, Clus. ex. l. 2. c. 20.

II. Fructus fuscus serratus Myrobalani forma.
Fructus 11. Gareti, Clus. ex. l. 2. c. 16.

III. Fructus Myrobalani nigri ossiculo similis, nucleo subfusco.
Fructus 10. è navigat. Batav. Clus. ex. l. 2. c. 15.

PRUNUS SEBESTEN.

PRunus Sebesten à Dioscoride & Galeno præteritur: at Aegineta, Aëtius & Actuarius frequenter meminere. Dicitur μύξα: fructus verò μυξαι. μύξα, μυξάρια a pomi mucoso lentore: Græci enim mucum μύξαν vocã Arabibus & officinis Sebesten. Plinius l. 15. c. 13. simul dici possunt populares eorum Myxæ, quæ & ipsæ nunc cœpere Romæ nasci insitæ Sorbis: & l. 13. c. 5 pruna in Damasco monte nata, & Myxa: utrumq; jam familiare Italiæ: ex Myxis in Aegypto & vina facta.

I. Sebestena domestica: an ὀμαμαξὶς Athenæo.
Sebesten, Trag. Lac. Bellon. Rauwolf. domestica, Alpino.
Prunus Sebestena, Matth. Lugd.
Myxæ vel Sebastæ, Cord. hist.
Sebestena, Ges. hor. Cast.
Myxa, Dod. Ad. Lob. Cæsalp.
Sebesten, Myxæ sive Myxaria, Tab. Ger.
Myxos arbor, sive Sebestena nostra, Lugd.
Differt à sequenti foliis latioribus & crassioribus: fructu majore, perfectiore & meliore.

II. Sebestena sylvestris.
Sebesten sylvestris, Alpino.

ZIZIPHUS seu JUJUBE.

ARbor, Ziziphus Columellæ l. 9. c. 4. dicitur: fructus verò Græcis recentioribus, ut Actuario & Simeoni Seth ζίζυφα, ζίνζιφα, & ζίτζυφα Latinis Zizypha: officinis Jujube. Sunt qui σηρικὰ Galeni 2. alim. esse velint, & quidem primus Serapio: at Guiland. in suo Theone, Zizypha & Serica distinguit. aliqui Tuberum genus, colore Sericum, cognominatum, Plinii l. 15. c. 14. cum tamen Plinius a Ziziphis distinxerit. inquit enim, æque peregrina esse Zizipha & Tuberes, quæ & ipsa non pridem venerint in Italiam: hæc ex Africa, illa ex Syria: & lib. 17. c. 10. Zizipha grano seruntur mense Aprili: Aliis Paliurus Africanus & Lotus secundus Polybii, Lobelio: Paliurus Theoph. sed non Africanus, forte Paliurus Dioscoridis & Plinii, Cæsalpino.

I. Jujubæ majores oblongæ.
Jujubæ, Trag. Cord. hist. Lon. Ad. Cæs. Tab.
Jujubæ domesticæ. quas Lotum Athenæi, Lotum in Pharide Theoph. & Lotum osseum Plinii Anguillara suspicatur.
Jujuba Paliurum Africanum Theoph. esse propemodum certus sum: Lotus Homeri 9. Odyss. Guil. l. c.
Jujubæ Arabum, Lob.
Zizipha, Matth. Lac. Cast.
Ziziphus, Dod. ut: Ges. hor. rutila, Bellon. (Græcis vulgo Ziziphia) Clus. hist. & hisp.
Ziziphus punicea, Lugd. rubra, Cam. Rauwolf.
Jujubæ, Zinziphia Cretensibus, Bellon.

II. Jujuba sylvestris.
Jujubæ & Paliurus 2. Theoph. Ang. Ad.
Ziziphus sylvestris, Cam.
Zizipha, Cast. ap.

III. Jujubæ minores rotundæ.
Jujubæ minores. Tuberes Plinio, Cord. hist.

IV. Jujuba Indica: folia hujus subrotunda, ut vulgaris venosa, sesquiunciam lata, duas longa, per marginem crenis exasperata parte aversa, molli rufescente lanugine tecta: hæc Boræ nomine, cum ejusdem ramulo cui Lacca adnata erat, ex India Reverend. D. Terentius misit.

CORNUS.

QUæ Latinis Cornus, Dioscoridi l. 1. c. 172. κρανία arbor fortis, fructum ferens olivæ modo oblongum, primo viridem, maturum verò flavum, aut cereum, esculentum. Theoph. 3. hist. 12. & 5. histor. 5. κρανεία, quædam mas quædam

quædam fœmina, quam θηλυκρανείαν vocant: folium habet Amygdalæ (alii malè legunt) nisi quod pinguius crassiusq; corticem nervosum, & tenuem, caudicem non nimis crassum: fœmina virgas parvas, &c. Macedones ambas fructificare asserunt, sed fœmina fructum ingustabilem esse, &c. Plinio l. 16. c. 26. Cornus circa Solstitia, reddit primo candidũ, postea sanguineũ: ex eo genere fœmina post Autumnũ fert baccas acerbas & ingustabiles cũctis animãtibus: ligno quoq; fungosa, inutilis, cum mas è fortissimis quoq; sit: tãta differentia ab eodẽ genere fit: vide & l. 15. c. 24. & 26.

I. Cornus hortensis mas.
Cornus, Brunf. Trag. Matth. Ang. Lac. Lon. Dod. Ad. Lob. Cæs.
Cornus mas, Dod. gal. Bellon. Ges. hor. Tur. Lug. Tabern.
Cornus sativa & mas, Cord. in Diosc.
Cornus vulgaris mas, Clus. hist.
Fructus maturus colore variat; nam communiter rubet, & ossiculo longiore est: aliquando ceræ colore: rarius albet: saturatius etiam rubet, ossiculumque habet crassius & brevius, & hoc est Corni maris aliud genus, Clus. hist.
II. Cornus sylvestris mas.
an Cornus fœmina, Cord. hist.
Cornus sylvestris, Cam.
Cornus mas pumilio, Clus. hist.
Hic in sylvestribus Thuringiæ & Austriæ inferioris provenit, solùm frutescit, sed cultura in arborem pulchram exsurgit: fructus dulciores sunt, quàm urbanæ, Hermolao, & plerunque etiam majores, Camerario monente.
III. Cornus fœmina.
θηλυκρανία Theophr. quibusdam ψευδοκρανία id est, falsa Cornus: Cornus fœmina, Plinio: quibusdam Virga sanguinea ejusdem, l. 24. c. 10. at nullas notas addidit.
Ligustrum, Brunf. ico.
Hartriegel / Trag.
Virga sanguinea, Matt. Ruell. Ges. hor. Dod. Cæs.
Cornus fœmina, Dod. gal. & (Opulus Columellæ) Tur. Ges. hor. Ad. Lob. Thal. Lugd. Tab.
Cornus fœmina veteribus Macedonibus, Sanguineus frutex Gallis, Bellon.
Pseudocrania, Cord. hist. ico.
Sanguen vulgo, Cæs.
Sanguis & lingua sanguinea, Cast.
Ossea, Lon. Cast.
Cornus sylvestris, Lon.

LOTUS.

Lotus arbor triplex est Dalechampio in Plinium: prima quæ λωτὸς δένδρον Dioscoridi l. 1. c. 171. quam dicit stirpem benè magnam, fructum ferre pipere majorem, dulcem, edulem, stomacho aptum. Et Theoph. 4. hist. 4. λωτὸς (Celtis Gaza) magnitudine quanta pyrus, aut paulò minore, folium incisuras habet, ut Ilex; cujus genera plura, fructibus inter se discreta traduntur, &c. Plinio l. 13. c. 17. arbori Loto quam Celtim vocant, magnitudo quæ pyri, folio ilicis, fructu dulci, nunc exosse, nunc durum nucleum ambiente, colorem uvæ modo mutante, cùm maturescit, è quo vinum exprimitur. Arbor Syrtica eidem l. 24. c. 2. Altera Διόσπυρος Theoph. l. 3. c. 13. (Jovis flamma Gaza) quam impropriè Loton vocant, ob fructus dulcedinem Ceraso similem, nucleo duro: & Plinio l. 16. c. 30. lotos sive faba Græca &c. & l. 24. c. 2. Tertia, quæ Theophrasto secunda, quæ Laurocerasus quibusdam: quæ sententia Clusio non placet. Addi potest quarta, ipsius Polybii apud Athenæum l. 14. Sunt qui Guajacanam, Tuberum alterum genus Plinii, quorum inter Mala meminit, velint.

I. Lotus fructu Cerasi.
Lotus, Matt. Ang. (& arbor del perlaro) Lac. Lon.
Lotus arbor, Bellon. (Cacavia Cretensibus) Ges. hor. Ad. Lob. Cæs. Cam.
Lotus arbor sive Celtis, Tur.
Lotus Celtis arbor, Lugd.
Lotus domestica, Cast. app.
Bagolarus Tridentinis, Guil.
II. Lotus Africana latifolia.
Diospyros, Theophasti.
Lotus sive Faba Græca, Plinio.
Lotus Africana altera, Matth.
Guajacum Patavinum Fallopio, Gesn. hort. Ad. (Dod. Cast. Lob. (& Lotus vera Theophrasti) Ger.
Guajacum, Cord. hist. icon. Lon. ico.
Guaicana, Bellon. cult. Eyst. vulgo, Cam.
Ermellinus, Cæsalp. qui Tuberum alterum genus Plinii suspicatur.
Diospyros sive Faba Græca latifolia, Lugd.
Pseudolotus Matthioli, Tab.
Variat: nam in fructu Patavii, semina bina aut terna plana & spadicei coloris observavimus: at quæ Viennæ & Bononiæ coluntur, etiam ex semine Italico natæ, fructus semine expertes, sola pulpa constare, Clus. in sua hist. notavit.
III. Lotus Africana angustifolia sive fœmina.

Pseu-

Pseudolotus,Matth.Cam.Tab.
Diospyros sive Faba Græca angustifolia,Lugd.
Lotus Africana,Tab.
Ziziphus Cappadocica,Ger.ico.

IV. Loti Africanæ similis Indica.
Indiæ Occiduæ palmæ sanctæ similis arbor, Ad. Lob.ico.
Palmæ sanctæ similis arbor,Lugd.

LIGNUM GUAJACUM.

Guajacan nomen est Indicum, quod nunc Guayaci sive Gajaci nomine, per universum orbem cognitum est, quod alii Ebenum esse dicunt, à quo sola summa nigredine dissidere videtur: quæ in Ebeno summo splendore nigricat: in illo verò albescit: alii Buxi speciem: Sed novum est arboris genus, quod ex America, sive India occidentali affertur. Duplex est, magna matrice & propemodum sine matrice: non tamen diversarum arborum lignum esse censemus.

I. Guajacum magna matrice.
Guayacan lignum Indicum ex Insula S. Dominici,Monardi,Lugd. & par.4. Ind.occid.29.sive lignum sanctum,par.9.Ind.occid.l.3.c.22.
Guajaci 1.genus,Manardo & Matth.
Guajacum,Bellon.Ad.Cæs.
Gayco & Gayacan,palus Indiæ Hispanis,Frag.

II. Guajacum propemodum sine matrice.
Guayacan genus alterum, quod lignum sanctum, illo præstantius, & ex insula S. Johannis de portu divite affertur, quo maximè utuntur, Monard. Lugd.
Guajacum,Lac.Cord.in Diosc.& hist.
Palma aut palus sanctus Indiæ Occiduæ,Penæ.
Guajaci 3.genus,Monardo & Matth.
Guajaci alterum genus,Cæs.

Hoc in plura genera ab aliquibus dividitur, eò quod non unum colorem habeat: quoddam enim nigricat: quoddam etiam spadiceo colore flavescit: quoddam præterea omnes istos colores discretos habet: Quare Manardus & ex eo Matthiolus, tria genera notarunt, quæ licet colore, magnitudine & pondere inter se discrepent, unius tamen esse arboris, contra quàm Fallopius credidit, Matthiolus statuit, & causam refert in ligni maturitatē quò enim maturius, eò nigrius, & quantò minus adoleverit, tantò magis albicare asserit: probatur maximè, quod ruffum, spadiceum flavum, lividumque colores simul mixtos habet.

III. Guajacum foliis lentisci.
Guajacum cujus ramulum cum floribus & fructu pingit Clus.notis ad Monardem.
Lignum Ebenum sive Guajacum in insula S. Helenæ,par.1.Ind.or.c.1.

Fructus (quos copiosè cum suo gummi, Amstelrodano à D. Hoft accepimus) variant, nonnulli loculamentis sunt geminis, quorum alterum plenum, alterum inane: alii tribus, in quibus ossicula dura, longiuscula.

IV. Guajacum Orientale.
Palma aut Palum sanctum,Ad.
Guajacum foliis plantaginis,Cæsalp.Frag.
Lignum sanctum,Cast.

V. Guajaco viribus similis Indica.
Maggai, Indi morbum Gallicum curant, ejus suffimigio sudores movendo,Fragosus.

EBENUS.

Ebenus, Græcis ἔβενος. duplex Dioscoridi l.1.c.129. Aethiopica nigra, venarum pectinúmve expers, cornu elaborato lævore similis, &c. Altera Indica, lineis candidis & fulvis intercurrentibus, idemq́, maculis prædita. Theoph.4.hist.5. Ebenus Indiæ peculiaris est: cujus duo sunt genera, unum laudata materie pulchrumq́, alterū ignobile, &c. Plinio l.12.c.4. Hebenus rara arbor, Neroni principi allata, quam nullam aliam nisi palmarum generis esse docuerint, cujus duo genera esse scribit: & l.16.c.40. spissißima ex omni materie, ideo & gravißima judicatur: quæ neque cariem neque vetustatem sentit: quæ ut idem l.6.c.30. Aethiopiæ sylvæ meridiano cardine maximè virent.

I. Ebenus Theveto in Indiæ insula Palmobotere præstantissima & nigra. & in 9. par. Ind. occid. l.3.c.22.in Hispaniola.
Ebenus,Matth.Cord.in Diosc.Cæsalp.
Hebenum sive Xyloaloës officin.Ad.
Eben⁹,Lug.qui vult officinas pro Xyloaloë habere.

Valer. Cordus in Diosc. scribit, quosdam Guajacum lignum, Ebenum esse contendere: & Pen. censet officinarū Ebenum, speciem Guayaci esse.
Ebenus, Castori, qui eandem figuram habet, quā pro Ligno sancto posuit.

Ex hac in Italia sphęrulę precatorię conficiūtur.

II. L-

II. Lignum pice ferè nigrius & polito ebore lævius: arbor crasso cortice vestita, in cujus intimis Ebenus clauditur: ejusdem generis ligna rubentia, & alia ceræ modo flaventia reperiuntur: in insula Mauritiana, 5. par. Ind. or.
Ebenum picis modo nigrum, 4. par. Ind. or.

LIGNA DURISSIMA FERRI DURITIEM ÆMULANTIA.

I. Ebenus Indica.
Lignum de Mangles, ex quo navium malos & antennas, ferri duritiem æmulantes, condunt: par. 9. Ind. occid. l. 4. c. 30.
an Lignum de Cochi, quod ejusdem cum ferro ponderis, ex quo anchoras conficiunt, & à Lusitanis Paio di ferro, h. e. lignum ferreum vocatur: par. 7. Ind. or. c. 44.

II. Lignum Teixo dictum, adeo durum ut ferrum æquet, in Pico insula, quod valde pretiosum & utile, interius coccinum undulatum expressissimè referens, ex quo instrumenta fiunt, Linscot part. 3. Ind. orient. cap. 6.

III. Angelina arbor apud Cachinum, ex cujus continuo trunco naves Tonas vocatas extruunt tam grandes, ut unâ 20. vel 30. dolia aquatica vehi possint, cujus lignum adeo durum ut ferrum atterat, Linscot. par. 4. Ind. orient. c. 14. & par. 7. cap. 27.
an arbor cujus pars ima crassitie 24. orgyarum in Guineæ insula Formosa: par. 6. Ind. oriental. cap. 4.
an Angelina arbor, cujus solum nomen apud Acostam, cap. de ligno colubrino.

CERASUS.

Cerasus κέρασος Theoph. 3. hist. 13. fructus κεράσια. Dioscoridi l. 1. c. 157. Cerasia & Cerasa. Dicta autem à Cerasunte Pontico municipio: unde Lucullus Romanorum Imperator, Mithridate debellato, primum in Italiam arborem detulit, & fructum gentilitio nomine Cerasium appellavit, Athenæo lib. 2. & Plinio l. 15. c. 25. auctoribus. Est autem Theoph. l. c. natura peculiaris arbor, magnitudine excellens, &c. flore candido, pyro & mespilo proximo, &c. fructu rubente fabæ magnitudine, &c.

Genera: Plinio l. c. Cerasorum, Aproniana maximè rubent: nigerrima sunt Actia, ut & Caciliana rotũda. Julianis gratus sapor: principatus duracinis, quæ Pliniana Campaña appellat: in ripis etiam Rheni: tertius iis color è nigro ac rubenti viridiq́ue, similis maturescentis semper. Minus quinquennio est, quod prodiere quæ vocant Laurea, non ingratæ amaritudinis, insita in Lauro. Sunt & Macedonica parvæ arboris, raroq́ue tria cubita excedentis: & minore etiamnum frutice Chamæcerasi: hac Plinius. Verum nõ solum apud Gallos & Italos, sed etiam nunc apud nos magna Cerasorum varietas, quæ quotidie insitione & cultura augetur: nam alia sunt sativa, alia sylvestria. Sativa, fructus forma, colore & sapore variant. Sunt enim pomi figura turbinatiore, longiore, rotundiore, majore, minore, cordis etiam figura: & alia pediculo longiore alia breviore: singulis, vel pluribus una coëuntibus ita ut ex uno petiolo vel singula, & quidem communiter, vel terna quaterna, quina dependeant: vel in racemi modum coacerventur. Colore albo, sed rarius, partim rubro partim candicante, & quædam in maturitate parum ex candido rubent, quædam magis: quædam plane cerea, quæ pruno insita sunt: rubro, rufescente, nonnunquam in atrum vergente, nigro etiam quædam nigerrimo & succo sanguineo, labia & manus inficiente. Sapore dulci, acido, austero, ex dulci & acido admixto: alia amaritudinis quid retinent, non tamen ingrata, Amarina dicta: sic alia nimia sua dulcedine fastidium pariunt: alia ob nimium acorem respuuntur: alia ob aquei succi redundãtiam insipida sunt. Similiter quædam carne sunt prædura, alia carne molliore, sive teneriore & aquosa constant: & quibusdam caro pertinacius nucleo hæret, qui in aliis fragilior, & nucleo non insuavi est. Sylvestria etiam variant, quorum quædam, licet in hortis à nostris colantur, sylvestria tamen dicantur, quia in nemoribus & sylvis, nonnunquam in dumetis reperiuntur: & quidem in sylvis altissimis, fructu parvo & exigua carne, avium potius quam hominum cibus, ob acerbum simul & amarum gustum. Sed aliquas tantum differentias subjiciemus.

I. Cerasa sativa, rotunda, rubra & acida, quæ nostris, Cerasa sativa.
Cerasa Aproniana, Plinii.
Cerasus acida, Brunf. Matth. Lug. Tab. & aliis vulgaris, Ger.
Cerasia acida & vulgaria, Trag.
Cerasa quæ Gallis Griottes, cujus arborem Chamæcerasum dici, putat Ruellius.
Cerasa austera & majora, Cord. in Diosc.
Cerasia, Cord. Gel. hor. Lob. Cast.

Cerasus, Ad. tertia, Dod.
Cerasa Agriotta appellata, Cæs. qui Macedonica Plinii suspicatur.

Hæc in mediocri arbore crescunt, brevique pediculo & carne satis dura donantur: colore communiter rubro, aliquando nigricante; quoddam & quasi albidum quod rarius est, at quæ in alia ejusdem generis arbore insita, magna admodum Cerasa, ex brevibus pediculis dependentia, gignunt.

II. Cerasa sativa majora.
Cerasia Hispanica, Lob. Tab. Ger.

III. Cerasa acidissima sanguineo succo.
Cerasiorum primum genus, Trag.
Cerasa austera, Matth. (cui & acidorum 3. genus) Cast. Lugd.

Hæc in altiore arbore proveniunt, & longissimũ pediculum habent, ex quibus communiter nostrates (qui Weichßlen vocant) Vinum cerasorũ conficiunt.

IV. Cerasa crassa carne dura.
Cerasa duracina, Plinio.
Cerasa quæ primo maturitatem sentiunt, Ruel.
Cerasorũ 4. genus quæ forte Juliana Plinii, Trag.
Cerasa maroba & duracina, Matth.
Cerasus altera, Dod.
Cerasa pulpa duriore, Duracina vocata, Cæs.
Cerasia Pliniana, Tab. præcox, Ger.

Nostri Grasshion vocant, quæ vel rubent, una tamen parte albidiore, vel nigricant.

V. Cerasa carne tenera & aquosa.
Cerasa Juliana, Plinio.
Cerasa aquea, Matth. Tab. Gasconica, Ger. ico.
Cerasa pulpa aquosa, Cæs.

VI. Cerasa alba dulcia.
Cerasia dulcia, Trag.

VII. Cerasus major ac sylvestris, fructu subdulci, nigro colore inficiente.
Cerasa Actiana, Plinio.
Cerasia nigra, Trag. Tab. Ger.
Cerasa Corbine, quod Corvorũ modo nigricent, an Cæciliana Plinii, Matth.
Cerasus prior, Dod.

Hæc nostris sylvestria, & à Cordo in Dioscor. Cerasa dulcia dicuntur, & duplicia habentur, rubra & nigra, ex quibus tam viridibus, quam exsiccatis, offas conficiunt. Et in Florida Cerasa sylvestria reperiuntur, an his similia?

IIX. Cerasus paucissimis foliis donatus.
Cerasa sine foliis, Lob. ico.

IX. Cerasus hortensis flore roseo.
Cerasi species major pauciores fructus edēs, Lob. ico.
Cerasus multiflora 2. Tab.
Cerasus flore plenissimo instar parvarum rosarum, Cam.
Cerasus multiflora pauciores fructus edens, Ger.

X. Cerasus hortensis pleno flore.
Cerasus vulgaris duplici flore, Lob.
Cerasus multiflora 1. Tab.
Cerasus multifl. fructum edens, Ger.
Cerasus flore pleno, Eyst.

XI. Cerasus folio laurino.
Cerasus Trapezuntina, Bellon. Ges. hor.
Laurocerasus, Eid. cult. Ges. hor. Clus. pan. & hist. Cam.
Lotus 2. Theophrasti, Lugd.

Variat: nam communiter sub pulpa ossiculum durum continet: at in eo quem Clusius Byzantio, Tarbison curmasi, id est Trapezuntiæ dactyli nomine accepit, non nucleus, sed semina bina aut terna, plana, spadicei coloris, nullo putamine includuntur.

XII. Cerasus pumila.
an Cerasus Macedonica, Plinii.
Chamæcerasus, Matth. Lob. Dod. cui & Cerasus 4. Lugd. Clus. pan. & hist. Cast. Tab. Ger.
Chamæcerasus syl. Cord. in Diosc.
Cerasus humilis, Ges. hor. cui & Chamæcerasus, vel Macedonica Cerasus Plinii.
Chamæcerasus urbana, Ges. ad Cordi historiam.

In horto Stutgardiano Cerasum pumilã, sesquicubitalem, fructu acidissimo, foliis quàm in Austriaca à Clusio picta, majoribus & longioribus, observavimus, an hæc
Cerasus Macedonica, Clus. hist.

XIII. Cerasus racemosa hortensis.
Cerasus racemosa, Matth. Lugd.
Cerasi genus quintum, Dod.
Cerasa uno pediculo plura, Lob. Lugd. Ger.
Cerasa uno pediculo binos aut ternos fructus ferens. Cam.
Cerasiæ species uno pediculo plura pducēs, Cast.
Cerasia uno pediculo plura, Tab.

Aliquibus ab uno pediculo terna, quaterna, quinave poma dependent: quædam racematim uvæ modo propendent: hinc duæ figuræ in Lugdunensi historia proponuntur, sub
Ceraso ex uno pediculo plura, &
Ceraso racemosa.

XIV.

XIV. Cerasus racemosa syl. fructu nō eduli.
Cerasi foliis arbuscula syl. Gesn. hor.
Pseudoligustrum, à quibusdam Pseudoagnos, (id est Vitex falsa) Dod.
Cerasus racemosa, Ad. Lob.
Cerasus avium racemosa, Lob. ico.
Cerasia racemosa rubra & nigra, Tab. Ger.
Padus Theoph. Lugd.
Cerasus avium, Clus. hist.
Cerasus racemosa syl. Eyst.
an Cerasus syl. Cæsalp.
Πάδος (padus) gaudet vehementer umbrosis, Theoph. 4. hist. 1. nec plura habet.
XV. Ceraso affinis.
an Cerasus sylvestris, Trag.
Mahaleb, Matth. Cast. Lugd. Tab. Clus. hist. & append. 2. lib. 1. Cam. qui addit Chamæcerasum petræam, aut Petrocerasum Gesnerum vocare.
Macalep Arabicum, Cerasi sylv. genus, Bellon. cult.
Macholebum, Cord. hist.
Chamæcerasus Dalechampii, Ges. ad Cordum & hort. cui & Chamæcerasus Syriaca.
Macaleb, Ang. Lob.
Vaccinium Plinii, Lugd.
Aliquibus Theophrasti λακάρα (Lacara Gazæ, aliqui Lacatham legunt) quam 3. hist. 4. in Macedoniæ plana etiam descendere: & 3. ejusd. 7. auctu facilimam esse scribit. Sic & Plinii l. 16. c. 18. Vaccinia, quæ scribit in aquosis provenire, Italiæ in aucupiis satam: Galliæ verò etiam purpurea, tingēdi causa, ad servitiorum vestes. Verum & Theoph. & Plinius brevior est, quam ut aliquid statui possit.
Fructus ex Syria advehitur, quámvis in Gallia, Bellonius: in Italia Anguillara: in Helvetia Gesnerus (apud nos rariùs) observârit.

CHAMÆCERASUS SPURIA.

I. Chamęcerasus alpina fructu rubro gemino, duobus punctis notato.
Chamæcerasus montana, Ges. ad Cord. histor. & hort.
Periclymenum rectum vel mas, Eid.
Chamæcerasus alpigena, Ad. Lob. Lugd.
Xylosteum alterum, Dod. Eyst.
Periclymenum rectum 3. Clusii hisp. (at 4. in histor.) Lugd. Tab.
Chamæcerasus, Cast.
Idæa ficus nostra, vulgo Frangula, Lugd.
an Corno similis frutex in alpibus, quæ Cornus fœmina Theoph. etiam dici posset, Cæs.
Fructus aliquando geminus in uno longo pediculo rubens, aliquando ex toto coëuntibus seminibus in bipartito conceptaculo, in quolibet duo aut tria sine osse.
Ficum Idæam συκῆν περὶ τὴν ἴδην Theophrast. 3. hist. 17. & Plinii l. 15. c. 18. historia Lugdun. censet.
Xylostium aliis, quasi lignum osseum, ob ligni duritiem dicitur.
II. Chamæcerasus alpina fructu nigro gemino.
Periclymenum rectum 2. Clus. pan. & hist. Lugd.
Periclymenum nostrum 2. Sabaudicum, Tab.
III. Chamæcerasus montana, fructu singulari cæruleo.
Periclymenon primum, Clus. pan. rectum 3. Eid. histor.
Periclymenum rectum 4. Tab.
IV. Chamæcerasus dumetorum fructu gemino rubro.
Halimus, Trag. Lon.
Caprifolii tertia species, Dod. gal.
Periclymeno cognatus frutex, Ges. hor.
Xylosteum, Dod. Thal. Cam.
Periclymenum alterum Allobrogum, Cornus fœminæ effigie, Ad.
Periclymenon Allobrogum, Lob.
Peryclimenum rectum fructu rubro, Clus. pan. rectum primum, Eid. hist.
Periclymenum rectum, Tab.
Periclymenum tertium, Lugd.
Xylostium fl. albis vulgatius, Eyst.
Fructus gemelli instar exiguorum Cerasorum, plerunque æqualis magnitudinis, sæpe altero eorum minore, eo tamen pleno remanente.
V. Chamæcerasus folio aceris.
Chamæcerasus montis Generosi, Ges. hor. Lugd.

STYRAX & NARCAPHTHON.

Στύραξ Diosc. l. 1. c. 79. lacryma est arboris malo cotoneo similis: & Theoph. 9. hist. 7. Styrax ad unguenta utilis est: plura non habet: & Plinio l. 12. c. 25. proxima Judeæ Syria supra Phœnicem Styracem gignit: arbor est eodem nomine cotoneo malo similis, lacryma &c. sed de lacryma inter resinas.

I. Styrax folio mali cotonei.
Styrax, Matthiol. Ang. Lac. Bellon. Lon. Ad Lob. Cast. Lugd. Tab. Rauwolt. Cam.
Styrax arbor, Ges. hor.
Styrax liquida, Cast. ico.

Serapio fructum tribuit candidum avellanæ majorem, & ex interno nucleo oleum exprimi.

II. Styrax folio aceris: in Prodromo describitur.

III. Storax rubra officinarum.
Styrax rubra, Græcis hodie Maurocapno, Bellon.
Narcaphtum, Cord. hist.
Tegname, Italis: Busuri, Siculis, Guil.

Cortex est arboris, quem Thus Judæorum & Thymiama vocant, quo Judæi in suffimigiis frequenter utuntur.
an Νάρκαφθον sive νάρκαφθον Dioscoridis l.1.c.22. quod ex India defertur corticosum, mori libro simile, quod jucundi odoris gratia suffitur.
Narcaphthon Dioscoridis, Lignum aquilæ Lusitanis dici, Amatus scribit.
Nucis moschatę extimum corticem, Narcaphthi Diosc. censet, Cæsalp.

IV. Frutex rotundo argẽteo folio Cyani flore.
Pulcherrimus frutex, Honor. Belli ep. 2. ad Clus. à quo ex Creta accepimus.
Cyanus fruticosus Candiæ, Ponæ Ital.

ARIA & HAMAMELIS.

ARia Theoph. 4. hist. 8. similis ex toto est Lauro: 5. hist. 4. materies durissima est ut Roboris: 5. hist. 5. & natura perpetua est: 5. hist. 10. carbones optimos ejus spississima materies facit.

I. Alni effigie lanato folio major.
Aria & Metallum Italorum, Ang. Lugd.
Sorbus torminalis Gallorum Alisier, Bellon.
Sorbus alpina vel pilosa, Ges. hor.
Aria Theoph. effigie Alni, Ad. Lob.
Aria Theophrasti, Tab. Cam. qui lanatam Cordi vocat.
Sorbus Aria cognominata, Clus. pan. & hist.
Sorbi torminalis alterum genus, Cæs.

II. Alni effigie lanato folio minor.
Ἀμαμηλὶς & ὁμομηλὶς, Athenæo.
Diospyros q̃ Sorbis cognominata vide², Ges. hor.
Pyraster Idęus vel petręus, Eid. append.
Myrtomelis, Eid. in epist.
Codomalo Cretensium, Bellonio.
Amelancher Galloprovincię montanæ, Ad.
Amelanchier, Lob.
Vitis Idæa 3. Clus. pan. & hist. 4. Tab.
Hamamelis Athenæi, Lugd.
Bagolæ quasi bacculæ alterum genus, Cæs.

Duplex est, alia foliis obtusis & latioribus: altera acuminatis & angustioribus.

COTONASTER & CHAMÆMESPILUS.

I. Cotonaster folio oblongo serrato.
an Agriomelea, Bellonii.
Cotonaster forte Gesneri, Clus. pan. & hist.

II. Cotonaster folio rotundo non serrato.
Cotonaster & Cydonago, Ges. in epist.
Epimelis altera, Lugd.

III. Chamæmespilus Cordi, Thal. Cam.
Chamæmespilum, Gesn. ad histor. Cordi, Adv. Lob. ico.
Chamæmespilus Gesneri, Clus. pan. & hist.
Epimelis, Lugd. qui Dioscoridis vult, & Mespilum Anthedon, Theoph. 3. hist. 12.

Forte eadem cum priore: quamvis illa foliis sit majoribus, nec baccis adeo rotundis.

LIBRI UNDECIMI FINIS.

LIBER

LIBER DVODECIMVS.

SECTIO PRIMA.

MESPILUS; BERBERIS; GROSSULARIA & RIbes; Sambucus & Ebulus; Ficus; Sycomorus; Morus; Arbutus; Laurus; Tinnus; Laureola; Chamelæa; Thymelæa: Cneoron & Nerion.

MESPILUS.

MESPILUS *arbor, Græcis* μέσπιλος *&* μεσπίλη: *fructus* μέσπιλον *dicitur. Cujus Dioſcorides l.1. c.169. & 170. duo genera facit, alterum quod à nonnullis* Ἀρωνία *vocatur, ſpinoſa eſt, foliis ſimilibus* πυξακάνθῃ: *fructum fert exiguo malo ſimilem, ſuavem. continentem tria oſſicula, à quibus nonnulli* τρίκοκκον *appellant. Alterum genus in Italia naſcitur, quod nonnulli* ἐπιμηλίδα. *alii Setanium nominant: arbor eſt malo ſimilis & foliis, niſi quod minoribus: habet verò fructum rotundum, eſculentum, latiore umbilico. At Theoph.3.hiſt.12. Meſpili tria genera,* ἀνθηδὼν, σατάνειος, ἀνθηδονοειδὴς *(anthedon, ſatanea, gallica) ut Idæi dividere conſuevêre. Fert Satanea fructum grandiorem, candidiorem, laxiorem & qui nucleos habet molliores: reliquis minor eſt fructus, odoratior &c. flos omnibus Amygdalæ, ſed utcunque pallidus. Anthedon haud procera eſt arbor, in orbem comoſa, folio valde fiſſo, Apio in extrema parte ſimili, majoribus inciſuris rigido &c. fructu ex longo ac tenui pediculo pendulo, qui antequam folia decidant vehementer rubet &c. Plinio l.15.c.20. Meſpilis tria genera, Anthedon, Setania: tertium degenerat, tametſi Anthedoni ſimilius eſt, quod Gallicam vocant, &c.*

I. Meſpilus Germanica folio laurino non ſerrato: ſive Meſpilus ſylveſtris.
Meſpilus Setania ſive Satania, Theoph. & Plin.
Meſpilus altera quæ Epimelis Dioſcoridi, ſic dicta, quod ubi ſpôte provenit ſemper malum agreſtem vicinam habeat.
Meſpilus, Brunſ. Trag. (qui Cratægum Theophr. cenſet) Tur. Geſ. hor. Lon. Ad. Lob. Dod. Cæſ.
Meſpilus altera, Matth. in edit. cum magnis figuris, Dod. gal.
Meſpili altera ſpecies ſponte proveniens, Cord. in Dioſc.
Meſpilus vulgaris, Cluſ. hiſt. Cam. ep.

II. Meſpilus folio laurino major.
Meſpilus fructu præſtantiore, Trag.
Meſpilus altera ſativa, Cord. in Dioſ.
Meſpilus oxyacantho inſita, Dod.
Meſpilus domeſtica, Lob. ico.
Meſpilus ſetanea, majoribus vulgari fructibus, Camer.
Meſpilus ſetanea inſitione mitior facta, Lugd.
Hæc inſitione in Pyrum ſylveſtrem, maximè Cynosbatum, ſive Oxyacanthum, miteſcit, pomum majus edit, nec ſpinis horret: & ſingula mala, ut & prioris quinos nucleos complectuntur, niſi fortè interdum præter naturam, aut plures aut pauciores contineat.

III. Meſpilus Italica folio laurino ſerrato.
Meſpilus altera, Matth. edit. 2. & icon. Lac.
Meſpilus ſetania, Ang. Lugd.
Meſpilus altera, Caſt.

IV. Meſpilus Virginiana colore rutilo.
Meſpilus, qui colore eſt rutilo ut ceraſa & valde dulcis, par. 1. Ind. occid.

V. Meſpilus fructu albo.
Meſpilus colore albo mali magnitudine, Scalig. Lugd.

VI. Meſpilus Apii folio laciniato.
Meſpilus Aronia, Dioſcoridis.
Anthedon Theoph. & Plinii.
Paliurus Africana, Ruellio.
Meſpilus prima, Matth. Lac. Caſt.
Meſpilus Aronia, Dod. ut: Ang. Bellon. Geſ. hort. Ad. Lob. Lug. Tab.
Meſpilus propriè dicta quæ tricoccos, Cord. in Dioſcor.

Paliurus Africana vinosa, Gesf.hor.
Azarolus, Cæs.Cast.
an Mespilus Gallica, Cam.

Hæc spinosa est, sed ubi magis domestica, spinis caret, etiam Theophrasto monente.

VII. Mespilus Apii folio syl.non spinosa, sive Sorbus Torminalis.

Sorbi quartum genus, Trag.Cord.in Diosc.
Sorbus torminalis, Matth. Cord.hist. Gesn.hort. Tur.Dod.Lon.Ad.Thal.Cæs.Tab.Cam.
Sorbus torminalis Plinii, Lob. Clus.hist.
Cratægus Theophrasti, Ang. Lugd. qui duplicem figuram habet, sub eodem titulo.
Mespili Aroniæ syl.species, Gesf.hor.
Sorbi syl.altera species, Cast.
Hypomelides Palladii, quibusdam.

Κράταιγος ἢ κράταιγον, Theophrasto 3.hist.15. folium habet Mespili (scilicet Aroniæ) rigidum, sed majus, latius, longius, ejus modo laciniatum: arbor est non admodum procera, nec crassa: lignum varium, solidum, flavum &c. fructus ejus est magna ex parte rotundus, qui maturescens flavescit & utrumque nigrescit, succo & gustu mespili: quare syl.Mespilus videri potest. Plinio l.15.c.21. Sorborum 4.genus torminale appellant, remedio tantum probabili, assiduum proventu, minimumq; pomo, arbore dissimili, foliis pene platani: & l. 27. c.8. Theophrastus arboris genus intelligi voluit Cratæogonon sive Cratæogona, quam Itali Aquifoliam vocant.

IIX. Mespilus apii folio sylv. spinosa sive Oxyacantha.

Ὀξυάκανθα arbor est similis Pyrastro, minor verò & spinosa valdè: fructum fert myrto similem, plenum, rubrum, fragilem, intus nucleum habentem, radicem multifidam & profundam, Dioscoridi, l.1.c.122.

Mespili 3.genus Plinii videtur: interdum ait, degenerat, tametsi Anthedoni similius est, quod Gallicum vocant. Theophrastus Anthenoidem nominat, quasi speciem Anthedonis.

Cynosbatos Theophrasti, Trag.Lon.
Oxyacantha, Matth. Lac. Tur. Bellon. Ad. Lob. Rauwolf.Cæs.Lugd.Tab.Cam.Thal.
Oxyacantha Dioscoridis, Dod.gal.Cord.in Diosc. (& Latinis veteribus simpliciter Spina) Gesf.hor.
Sorbus aculeata, Cord.hist.
Spina acuta quorundam, spina alba vulgo, Ang.
Spina appendix Plinii (& ejusdem Spina simpliciter) Gesn. hort. Clus. hist. cui & Oxyacantha vulgaris.
Mespilus sylvestris, Cast.

In hanc Mespilus optimè inseritur.

IX. Oxyacantha Dioscoridis, sive Spina acuta pyri folio.

Oxyacantha legitima, Ang.
Pyracantha, Ad.Lob.Clus.hist.
Rhamnus tertius Diosc.Lob.ico.
Acuta spina, Cast.
Uva ursi Galeni, Lugd.

X. Mespilo similis fructus venenatus.

Arbusculæ in littore, quarum poma mespilis nostratibus similia, Lerio par.3.Ind.occid.c.12.

XI. Mespilo similis fructus fuscus.

Fructus octavus ex navigat. Batav. Clus.exot. lib. 2. c.15.

BERBERIS.

AN apud Theoph.3.hist.17. arbor circa Idam proveniens, quam Colyteam vocant, genus aliud fruticosum, ramosum, alosum, inventu rarum, folio lau.ino, ulmeo simili, oblongius tamen: colore parte altera herbida, tergo autem albido, nervosoq;, cortice non levi, sed quasi viti vestitur: ligno duro spissoq;, radices majorem in modum flava &c. Spina appendix est appellata, quoniam baccæ puniceo colore in ea appendices vocantur. Plin.l.24.c.13.

I. Berberis dumetorum.

Berberis, Brunf.Dod.gal.Tur. Gesf.hor.Lac. Lon. Ad.Lob.Cast.Lugd.Rauwolf.Cam.cui & Amirbaris Avicennæ.
Berberis vulgaris, Bellon.cult.Clus.hist.
Spina acida, Brunf.4.Dod.
Oxyacantha, Hermolao, Ruel. (cui & Spini vineta) Trag.Fuch.Eystett.
Oxyacantha Galeni, non Dioscoridis, Cord. in Dioscorid.Taber.
Crespinus, Matth. Cæsalp. cui & Ribes Serapionis fortè.
Oxyacanthus Galeni, Cam.

II. Berberis sine nucleo.

Berberis ἀπύρηνος, Clus.hist.

III. Berberis alpina Cretica.

Lycium Creticum, Hon. Belli epist.1. ad Clus. & Ponæ: hoc ab utroque accepi.

GROS-

GROSSULARIA & RIBES OFFICINARUM.

Theophrastus 3.hist.17. post Rhamnos, ἴους (aequum Gaza vertit) vel ut alii ὤσος memorat, his verbis: Aequorum alia candida, alia nigra: & flos fructusq́; utrique pro ratione discriminis, alius candidus, alius niger: nonnulli etiam medii quodammodo sunt, quibus flos in purpura candicans: nec enim fulvus, nec exalbidus est, &c. Ison candidum, nonnulli uvam crispam existimant: hac ille. Uvam crispam ab intortis & veluti crispis foliis & acinis quos producit, vocant.

I. Grossularia simplici acino, vel spinosa sylvestris.
Uva crispa, Trag. Dod. ut: Fuch. Gesn. hort. Lon. Ad. Lob. (cui Vitis precia Plinii) Tab.
Uva spina, Matth. Lac. Caes. Cast.
Grossularia, Ruellio, Bellon. Thal. alba, Lugd.
Crispina uva, Cord. in Diosc.
Rocella Cardano l.6. de var. rer.
Ceanothus spina, Theoph. 4 hist.11. vel Ceanothus asper, Gesn. hort.
Grossularia vulgaris, Clus. hist.
Fructus maturus flavescit, nonnunquā subrubet.
II. Grossularia spinosa sativa.
Uva crispa fructu Cerasi magnitudine, Ges. hor.
Grossularia majore fructu, Clus. hist.
III. Grossularia spinosa sativa altera foliis latioribus. (hist.
Grossularia fructu obscurè purpurascente, Clus.
Est & fructu ex atrocaeruleo, frutice leviusculis spinis armato; alia fructu hirsuto.
IV. Grossularia simplici acino caeruleo non spinosa, nunc in hortis habetur.
V. Grossularia multiplici acino sive non spinosa hortensis rubra, sive Ribes officinarum.
Ribes hortense, Trag. vulgaris fructu rubro, Eyst.
Ribes vulgaris domestica, Matth. Cast.
Ribes, Fuch. Lon. Lac. Tab. rubra, Ad.
Ribes vulgo, Ang. Bellon. Caes.
Uva ursi, Dod. gal.
Ceanothus levis, Ges. hor.
Ribesium fructu rubro, Dod.
Ribes Arabum, Lob.
Grossularia rubra, Lugd.
VI. Grossularia hortēsis majore fructu rubro.
Ribes rubro flore, foliis & fructu majorib⁹, Clus. pan. & hist.
Ribes baccis majoribus, Camer.
Ribes major fructu rubro, Eystett.
Cultura aliquando in arbusculam abit, & acinis avellana majoribus acidissimi saporis Florentiae visam, Gesnerus lib. de hortis refert.
VII. Grossularia distinctis baccis.
Ribes monocarpos, Clus. hist.
XII. Grossularia hortensis fructu margaritis simili.
Ribes vulgaris fructu albo, Clus. hist.
Ribes fructu albo, Eyst.
IX. Grossularia vulgaris fructu dulci.
Ribes candidioribus foliis, Lob. ob.
Ribes vulgaris fructu dulci, Clus. pan. & hist.
Ribes minor fructu rubro, Eystett.
X. Grossularia syl. rubra.
Ribes syl. Matth. Ges. app. Lon. Cast. Cam.
Ceanothi levis genus syl. Ges. hor.
Grossulariae rubrae genus syl. Lugd.
XI. Grossularia non spinosa fructu nigro.
Ribes sylvestre, Trag. Thal.
Ribes nigrum, Dod. gal. nigra, Ad. Lob. ico. Tab.
Amomum falsum & Pseudoamomum, Ges. hor.
Ribesium fructu nigro, Dod.
Ribes vulgaris nigro fructu, Clus. hist.
Ribes baccis nigris, Cam. fructu nigro, Eystett.
Frutex Ribi similis fructu nigro, an arbor Piperis in Italia Plinii, myrto similis, Caes.
Grossularia nigra aliis Pipirella, Lug.
Variat baccis minoribus & majoribus.
XII. Ribes Arabum foliis petasitidis.
Ribes Arabum cum suis capreolis, Rauwolf. & Lugd. app.
Ribes legitima Arabum, Clus. hist.
Ribes Serapionis, Cam. hor.
An idem cum hac,
Ribes Serapionis foliis oxylapathi, Bellonio de coniferis, Dodon. & Lugdun.
XIII. Ribes Rauwolfii congener planta, Clus. ex l.4.c.21.

SAMBUCUS.

SAMBUCUS, quae Graecis ἀκτῆ, sic videtur Hermolao à Sambuca, musico instrumento, quod, alii pectida, alii magadin vocant: & hoc ab auctore cui nomen Sambyx fuerit: Sabucus Q. Sereno.

Genera

Genera duo Dioscoridi l.4.c.174.& 175.unum quod in arborem assurgit &c. alterum genus χαμαιάκτην vocatur, idq; humile atque longè brevius, & ad genus herbaceum accedens,&c. Theoph.3.hist.13. Sambucum arborem pluribus verbis descripsit: verùm utriusque descriptiones, tanquam arboris notissimæ præterire lubet. Plinius l.24.c.8. utriusque meminit, addens Sambucum habere alterum genus magis syl. quod Græci Chamaacten, alii helion (id est, palustrem) vocant multo brevius &c.

I. Sambucus fructu in umbella nigro.
Sābucus Brūf. Matt.Fuch.Dod.ut:Cord.in Diosc. Bellon. Gef.hort. Tur. Lac.Lon. Lob.icon. Cæs. (Tab.
Sambucus vulgaris,Trag.Thal.
Sambucus fructu in umbella,Ang.
Sambucus domestica,Cast.
Sambucus campestris sive vulgaris,Cam.
Arbor aliquando, aliquando frutex est.

II. Sambucus fructu in umbella viridi.
Sambuci aliud genus,Trag.
Sambuci altera species, Dod. ut:
Sambucus fructu albo, Lob.ico.
Variat baccis viridibus, in aliis albis, vel ex albo florescentibus.

III. Sambucus racemosa rubra.
Sambucus syl.Trag.Lon.
Sambucus montana,Matth.Gef.hor.Cast.Cam.
Sambucus racemosa,Ang.
Sambucus 3.Tur.4. Dodon.
Sambucus montana racemosa,Ad.Lob.ico.
Samb.montana seu ἐρυθροστάφυλος, Thal.
Samb.syl. sive montana,Lugd.
Samb.cervina (quòd hujus folia cervus maximè expetat) Tab.
Samb.genus aliud minus,Cord.in Diosc.
Sambuci alterum genus, Cæs.
an πυξὸν Theoph. l.3.c.4. montibus autem propria quæ in planis nasci nequeunt, abies, pinus,picea, aquifolia, tilia, carpinus, pygus, &c. quam postremam arborē Gaza in sua trāslatione omisit. an Sambucus montana Plinii, quam in montibus nasci tradit.

IV. Sambucus laciniato folio.
Sambucus foliis laciniatis, Lob.Lugd.
Sambucus laciniofo folio,Dod.
Samb.laciniata,Tab.

V. Sambucus humilis sive Ebulus.
Chamæacte,Dioscoridi.
Ebulus, Brunf.Trag. Matth. Fuch.Ang.Tur.Lac. Bellon.Ad.Lob.Cast.Cæs.Lugd.Tab.
Ebulus sive humilis Sambucus,Dod. ut:
Ebulus sive parva Sambucus,Cord.in Diosc.
Ebuli & Sambuci alterum genus. Lon.

VI. Sābucus humilis sive Ebulus,fol.laciniato.
Ebulus laciniata,Ponæ ital.qui ex horto Nobilis Contareni ad me misit.

VII. Sambucus aquatica flore simplici.
an θραύπαλος Theoph.3.hist.7.inter sylvestria radicibus multis constat: & 4.hist.1. & umbrosis locis vehementer gaudet,veluti Taxus.
Opulus, Ruellio.
Aceris species tertia,quæ Platanus aquatica, Ang.
Sambucus aquatica, Trag. Matth. Lob.ico. Cast. Lugd.Thal.Tab.Ger.
Sambucus palustris,Dod. ut: Cæs. fœmina, Cam.
Lycostaphylō(i.e.uva lupina)fœmina,Cord.hist.
Sambucus palustris, vel aquatica sylv. quibusdam Chamæplatanus,Gef.hor.

IIX. Sambucus aquatica flore globoso pleno.
Lycostaphylus mascula,Cord.hist.Gef.hor.
Sābucus palustris vel aquatica hortensis, Gef.hor.
Sambucus rosea, Ad.Lob.ico.
Sambucus palustris 2.Dod.mas,Cam.
Sambucus aquatica cultu densissima, Lugd.
Sambucus aquatica polyanthos,Tab.
Sambucus rosea,Ger.Eystett.
Floribus est pilæ in modum cōglobatis,& communiter albis: rarius purpurei coloris,quæ Sambucus palust. hortens. flor. purpurei coloris, Gef.hort.
Sambucus rosea flore purpureo multiplici,Tab.
Sambuc.rosea flore purpurante, Ger.

FICUS.

FICUS arbor, συκῆ Græcis, & fructus σῦκα appellantur. Genera, Dioscoridi l.1.c.183.& 184. & Galeno I. simpl. duo sunt: alia ficus est sativa, συκῆ ἥμερος: alia sylvestris, συκῆ ἀγρία & ἐρινεός. Plinio l.15.c.19. Caprificus. Theophrastus de Ficu, in libris de historia & causis plantarum, plurima habet: qui & Aegyptiæ & Indicæ & Cypriæ (ut & Dioscorid.) & Caprifici meminit: & Plinius, qui libr.15.cap.18. Ficuum genera viginti novem proposuit: vel a figura, vel a gente, vel authore derivata, ficus inter pomorum genera referens: & quædam pyris magnitudine æmula esse scribens: quæ omnia, cùm brevitati studeamus, præterire lubet. Verùm primum

fructu

fructus, tam sativæ, quam sylvestris ὄλυνθος, *Latinis Grossus nominatur: ut ficus sicca in furno, aut sole exsiccata, quæ quibusdam passæ dicuntur,* ἰσχάδες. *Latinè Caricæ,* αἰγιναῖαι *Æginetæ: quamvis Carica, ficus peculiaris species sit in Syria provenientis, ut ex Plinio colligere est. Sic ipsa grana in fructu, Græci* κεγχραμίδας *frumenta Plinius l.15.c.19. alii ficaria vocant. Hujus ut & Mori foliis Antiochiæ Bombyces ali, & albæ mori arbores & ficus pumiliones ejus nomine coli, Bellonius scribit.*

I. Ficus communis.

Ficus, Brunf. Trag. Matth. Ang. Dodon. ut: Cord. hist. Bellon. Gesf. hor. Lac. Tur. Lon. Ad. Lob. Rauwolf. Cæs. Cast. Lugd. Tab. Ger.

Ficus sativa, Fuch.

Fructus forma & colore differunt, nonnulli longiores, alii breviores: alii pyri forma, alii sessiles sunt, alii inter hos medii. Colore, albæ, pallidæ, virides, luteæ, purpureæ, subrufæ. ex cæruleo saturatè purpureæ, nigræ, aliæ denique vario colore spectantur. Sunt & albæ quoad pulpam interiorem. Siccarum sive passarum, triplex differentia adfertur, prima in sportheis, magnisq; corbibus: secunda, in cistis & similibus sportis lauri foliis immixtis: 3. in parvis & turbinatis corbibus è sparto contextis, Massiliensium cognomento, cæteris magnitudine quidem inferiores, saporis verò generositate superiores. Sic in regno Congiano, eximiæ magnitudinis, magnaq; copia: maximè verò in insula S. Helenæ. Tria Ficuum genera (ut rectè Scaliger in Theoph. 5. caus. plant. 1.) fert Ficus: unum, valde tempore præcocem, què idcirco Græci πρόδρομον quasi præcursorem vocarunt, atq; is edendo est, Bolas Veneti vocât, Galli Florones: Columella, communi voce, priorem fructum: Plinius, præcoces. Aliud genus eorum est, quod postea prodit, cujus duæ species sunt: una quæ maturatur, Ficum dicimus, Græci σῦκον: altera semper cruda est, & prius cadit quam absolvatur: eos Plinius aborsus vocat: alio nomine Grossi dicuntur, Græci ὀλύνθους vocant.

Variant etiam Ficus in India pro regionũ diversitate: nam in Provincia bonæ spei, fructus perpetuò ferunt (par. 8. Ind. occid.) & in Peru summa earum ubertas (par. 9. Ind. occid. l. 4. c. 31.) Addit Josephus Acosta l. c. in India Occidentali diversas esse valles quæ integro anno fructus promant: sed admiratione dignius esse, quod in Peru arbores reperiantur quæ uno semestri ex uno latere, altero ex alio fructus protrudât. Sic in Mala 13. miliariorũ intervallo à civitate de Los Reyes, Ficus est, quæ parte dimidia, quâ Austrum spectat, frondes & fructus fert, quando in montanis æstas viget: altera verò pars, contrario anni tempore, cum in planis æstas est, idem cap. 32.

Ficus arbores Monarde referente, ex Hispanica in Peruanas Provincias delatæ, plurimos & optimos fructus gestant: & ut folia isthic non deponant, Deus singulariter voluit, quo semper præsens remedium adesset contra insecta, quæ Araneæ appellantur, quorum ictibus virulentis, lac ex foliis Ficus manans, bis térve in vulnus instillatum, remedio est.

II. Ficus humilis.

Ficus pumila, Matth. Dod.

Chamæficus sive humilis ficus, Lob.

Chamæsyce arbor, Lugd.

III. Ficus sylvestris Dioscoridi.

Caprificus vocatur è sylvestri genere Ficus, inquit Plinius l. 15. c. 19. nunquam maturescens, sed quod ipsa non habet aliis tribuens, &c.

Caprificus, Ang. Cord. in Diosc. & hist.

IV. Ficuum specie fructus Peruanus.

Papaie fructuum genus ficuum specie, 6. par. Ind. occid. 18. qui & Ficuum exiguorum Tunne nominatarum meminit.

V. Ficui similis arbor fructu oblongo.

Ficus Nigritarum, Theveto, Lugd.

Est folio Ficus, fructu pedes duos instar Cucurbitæ longo, quem tanquam Melones esitant.

VI. Ficus prædictæ similis fructu magno Meloni par.

Chivef, quod Syriacè Ficum significat, in insula Zipangu, Thevet. Lugd.

VII. Arbor Malacensis multis radicibus prædita.

Arbor contrariis prorsus facultatibus donata: nam quæ solem orientẽ spectat, adversus omnia venena valet: quæ verò occidentem, venenum præsentaneum sunt. Ignotio Franciscano in itin. novi orbis: ex quo Clus. in Acostam cap. 41.

IIX. Ficus Indica foliis Mali cotonei similibus, fructu ficubus simili in Goa.

Ficus Indica Theoph. 4. hist. 5. Indica, ait, regio arborem Ficum vocatam sortitur, quæ è ramis radices demittit singulis añis, non ex novellis, sed

MM ex anni.

ex anniculis, atq; etiam vetustioribus: illæ se terræ coniungentes, ceu sepem circa arborem faciunt, ita ut veluti tabernaculum condatur, quo etiam morari homines solent, &c. Plinio l.12. cap.5. Ficus Indica exilia poma habet: ipsa se semper ferens, vastis diffunditur ramis, quorum imi in terram curvantur, &c. & l.7.c.2. sub una Ficu turmæ conduntur equitum.
Arbor Indica admirabilis, Straboni.
Ficus Indica, Clus.ex.Lugd.Tab.
Mangle forte, Oviedi.
an Mangen, Ferd.Lopez.
Arbor de rayz, id est, radicosa, Linscot.par.4.Ind. or.14.& fig.12.
Enzanda, Pigafettæ, par.1.Ind.or.c.4.
Arbor Goa sive Indica, Ger.
Ex cortice vestes conficiunt.

IX. Ficus Indica folio spinoso fructu majore.
Ficus Indica, Matth.Dod. ut: Cardano, Lac. Gesl. Lob.Cast.Cæs.Eyst.
Carduus Indicus & Ficus Indiæ, Cl.cor.ad Dod.
Pala sive Ficus Indica, Bellonio.
Tuni ficifera Indorum, Ad.
Ficus Indicæ species, Tune Indorum, Frag.
Anapallus Bellonii, Card.
Tunes, Oviedo, Card.
Tune, Opuntia, Lon.
Ficus Indica spinosa, Tab.
Tune & Tunas Indorum, Lugd.
Opuntia vulgo habita, Cam.
Tunal in nova Hispania, nonnullis locis Cardi: par.9.Ind.occid.l.4.c.23.
Tunales qui fructus bonos promunt; & magni qui in India æstimantur, Tunas vocari solent, Idē.
Arbor Nepal: fructus, Nucchtli in insula Cuba, Ferdi, Cortesio, Cardan.

Opuntiam nonnulli credunt, de qua Theoph.1. hist.12. sic: huic (Ficui Indicæ) similis est, vel potius quodammodo mirabilius, si qua ex folii radicem mittat, qualem circa Opuntem herbulam esse ajunt, quæ & esu suavis est. Plinio l.21. c.17. item circa Opuntem, Opuntia est herba etiam homini dulcis: mirumq; è folio ejus radicē fieri, ac sic eam nasci: Aliis Pala Plinii, & Tala Arriano, Guil.

Colore fructus variat, virides internæ purpurei, cerei, albi variegati.

X. Ficus Indicæ grana.
Cochinillia sive Grayn vermiculus sub folio Tunal: par.8.Ind.occid.l.4.c.13.
Quidam Tunas (id est fructus) nullos gignunt, sed sub foliis fructum alium Greyn dictum edunt, vermiculum scilicet foliis adhærescentem & tenui pellicula obductū, & hæc celebratiss. Indiæ Cochinillia, qua Grayne colorantur, Idem.
Arbor Cochenille, Claud.Dureto.

XI. Ficus Indica spinosa sylvestris.
Cardis seu Tunades syl. fructum nullum protrudentes: si verò proferant, meris spinis horrent: par.9. Ind.occid.l.4.

XII. Ficus Indica folio spinoso fructu minore.
Indorum ferruminatrix, Advers.
Opuntia ostocollos, quos artuum fracturis & luxationibus profit: de qua & Author hist. generalis Indiarum.
Arbor rupturas consolidans, Ovied. qui suspicatur Carduum Tunes in hanc arborem transmutari.

XIII. Mippi nonnullis Indis Caiahaba, quæ ossiū fracturis alligata ea ferruminare solet, Clus. ex.l.4.c.14.

XIV. Cereus Peruanus spinosus fructu rubro nucis magnitudine.
Cardui species, quem Christiani Cereum appellant, Oviedo.
Euphorbii arbor Cerei effigie, Ad.Lob.ico.
Euphorbium, Cast.ico.
Cereus spinosus, Lugd.Ger.
Cereus Peruvianus, Tab.
Stipites spinosi hastæ altitudine, Linscot.4.par. Ind.or.fig.21.

XV. Ficus Indica lævis pilosa: hæc ex Creta missa: eaq; duplex, altera folio rotundo, altera folio oblongo.

XVI. Ficus Indica humilis: hanc ex horto Doctoris Saltzmanni Poliatri & Profess. Argentinensis habeo, quæ pedem vix superat, ramis est reflexis & veluti repentibus, flore magno, luteo: de qua in historia.
Ficus Indica minima, aliis Lichen marinus, vel Opuntia marina, de Bry.

SYCO-

SYCOMORUS.

ΣΥκόμορον, aliqui etiam συκάμινον vocant, eſt arbor magna, fico ſimilis, largo ſucco abundans, foliis Mori: fructum ter quatérve anno proferens, non è ſummis ramis, ſed è caudice ipſo ἰσχνῷ id eſt, caprifico ſimilem, groſſis dulciorem, ſine granis interioribus, Dioſc.l.1.c.181. At Theoph.1.hiſt.1.& 23. συκάμινος ἐν αἰγύπτῳ: peculiaris vel maximè ortus, ſi quis fructus caudici proſiliat, ut Moro Aegyptiæ: hanc enim ex caudice ferre nonnulli affirmant: alii grandibus ex ramis eam fructificare: & 4.hiſt.2. & ſimilis quodammodo moro noſtrati eſt, quippe folio magnitudine aſpectuq; proxima: pomum eſt magnitudine ficus, granis internis carens, &c. Plinio l.23.c.8. Mora in Aegypto & Cypro ſui generis, largo ſucco abundant, ſummo cortice deſquammato &c. & l.13.c.7. eadem fere quæ Theoph.habet, Ficum Aegyptiam vocans.

I. Ficus folio Mori, fructum in caudice ferens.
Sycomorus, Matth. Dod.ut: Lac.Lon. Ad. (ſive Morofìcus) Lob.Caſt.Lugd.Tab.Ger.
Sycomorus, Ficus Pharaonis, vocant, Bellon. Geſ.hor.
Sycomorus Giumetz appellata, Alpino.
Pothel Theveti, Lugd.
Sycamine Theoph.Cæſ.
Ficus Ægyptia.Rauwolf.

II. Ficus folio Sycomori, fructum non in caudice gerens.
Συκῆ ἐν κύπρῳ gignitur, arbor ſpecie differens, quippe quæ Ulmis cum ſit.folia Sycamini refert: fructum verò gerit prunorum magnitudine, & quàm pruna ipſa dulciorem, Dioſcorides, l.1. cap.182.
Ficui Ægyptiæ ſimilis quadantenus,quæ vocatur Cypria ficus in Creta: nam & illa in caudice ipſo fert pomum, & ramis cum in craſsitudinem adolevère: ſed hæc germina emittit ſine ullis foliis radicis ſimilia,&c. Plin.l.13.c.7.
Ficus Cypria in Sycomori genere,Matth.
Sycomorus in Cypro,Cord.in Dioſc.
Ficus cypria, Dioſcoridis, Sycomorus Græcorum, Mumeitz Arabum, Rauwolf. Lugdun. append.

III. Sycomorus foliis minoribus.
Sycomoro ſimilis fructu flaveſcente ſine granis in Mayo inſula: 4.par.Ind.or.fig.19.

IV. Ambulon, Scalig. Lugd. Aruchit inſula fert arborem, cujus è cortice fructus exit candidus, ſaccharite ſpecie, & magnitudine coriandri, Ambulon ei nomen eſt.

MORUS.

QUæ arbor Μορέα ἢ συκαμινέα Latinis Morus, fructus μόρον ἢ συκάμινον Morum dicitur. Dioſc.l.1.cap.180. arbor eſt nota: at Theoph.1.hiſt.15. Sycaminos (Morus Gazæ) ſerotina germine eſſe ſolet, ſed nihilo tardius quam alia folia deperdit: 1.hiſt.19. ſuccus vinoſus eſt: 1.hiſt.21.flores ſunt lanuginei, &c. Plinio l.15.cap.24. nec alio modo quam pomi magnitudine differunt mora Oſtienſia & Tuſculana: & l.16.c.22. arborum dicta ſapientiſsima, quia noviſsima urbanarum germinat, nec niſi exacto frigore: quare l.18.c.27. cum germinare videris Morum, injuriam poſtea frigoris timere nolito.

I. Morus fructu nigro.
Morus, Brunf.Trag.Matth.Fuch.Dod.ut: Lacun. Tur.Lon.Rauwolf.Ad. Cæſ.Lugd.Tabern.Ger. vulgaris, Cam.
Morus arbor fructu nigro, Geſ.hor.
Morus nigra, Cord.in Dioſc.Bellon.Caſt.
Morus rubra, Ang.
Morus celſa officinis, Lob.
Celſa quaſi excelſa dicitur, ad differentiam Rubi, cujus fructus etiam Mora, ſed bati, dicuntur.

II. Morus fructu albo.
Morus alba, Matth.Ang.Geſn.hor.Lac.Ad.Caſt. Lugdun. Cam. Tab. Ger. Rauwolf.cui Tut Tripolitanis.
Morus alba, Gallis perperam Sycomorus, Bellon.
Morus candida, Cord.in Dioſc.Dod.Lob.
Morus primum ex Hiſpania in Indiam propter bombyces illata: par.9. Ind.occid.l.4.c.32.
Hæc non ſolum colore & magnitudine, ſed etiam ſapore à nigris differunt. Folia in hac quando adhuc humilis eſt, laciniata & altius inſecta habet, & non ſecus in nigra, quæ
Chamæmorus augmenti tarditate tantùm à vulgari diſcrepans, Cam.

ARBUTUS.

Arbutus Dioscoridi l.1.c.175. κόμαρος, arbor est cydonio assimilis, tenui cortice, fructum habens pruni magnitudine, nuclei expertem, quē μιμαίκυλον vocant, qui ubi maturuit subfulvus, aut rubicundus est. Theophrast.3.hist.16. Comarus, quæ memecylum cibo idoneum ferat, magnitudine non nimium præstat: corticem tenuem tamarici similem habet: folium inter ilicem & laurum: flores singulari appendice parte postrema racemati cohærent, specie quisque myrto oblongo similis, non foliatus, concavus, tanquam ovum exsculptum ore aperto, &c. Plinio l.15.c.24. pomum duobus nominibus appellant Græci, Comarum & Memecylon, & apud nos alio nomine Arbutus &c. & l.23.c.8. Arbutus sive Unedo, fructum fert difficilis concoctionis.

I. Arbutus folio serrato.
Arbutus, Matth. Dod. ut: Bellon. Cord. in Dioscorid. Gesner. hort. Lacun. Tur. Lon. Rauwolf. Clus. hispan. & hist. Cæs. Cast. Lugd. Tab. Camer. Ger.
Arbutus Theophrasti, non Dioscoridis, Ang.
Oinarū & Conarū sive Arbutus & Unedo Theophrast. Guil. pap.
Arbutus sive Unedo, Ad. (Galeno perperam Epimelis) Lob.
Arbor vastæ magnitudinis in Creta, cum alibi fruticet, Bellonio monente: & in fructu differentia, quidam parvi mali magnitudine, rubore magis nigricante, mollior & suavior in mediterraneis: quidam avellanæ magnitudine, flavior & asperior, in maritimis tractibus, Cæsalpinus.
II. Arbutus folio non serrato.
Andrachnes, Bellonio.
Ἀνδράχλα Cretensium, Hon. Belli apud Clusium.
Adrachne Theophrasti, Clus. hist.
Ἀνδράχνη (Portulaca aliquando, potulaca Gazæ) folio Arbuto similis est, magnitudine non nimium præstans, cortice albo circumrumpi solito, fructum arbuto similem parit, Theophrast.3. hist.16. Adrachne syl. arbor est, similis Unedoni, folio tantum minore, & nunquam decidente, cortice non scabro quidem, sed qui circumgelatus videri possit, Plin. l.13.c.22.

Arbuti folio exotica.

I. Jambolones, Garziæ.
Jamboloins, Acostæ, Frag. Lugd.
Jambolyn, Palud. in Linscot. 4. par. Ind. or. 10.
Arbustum simile Myrto, Garz. Frag. foliis Arbuti (foliis oxyacanthæ Paludano) fructu olivæ Cordubensi simili, qui muria conditur.
II. Carandas, Garziæ.
Caranda, Frag.
Auzuba, Oviedo, Frag. at Clusius, Carandæ ferè similem Oviedum describere, ait.
Fructu est exiguo malo persimili, gratissimo uvarum sapore, qui muriâ, etiam aceto, tum in continente, tum in Balagate conditur.

LAURUS.

Daphnem, Ladonis filiam formosissimam fuisse, Poëtæ fabulantur, quam cum Apollo deperiret, & ut potiretur celeri cursu fugienti instaret, ab eo tandem capta matrem tellurem precatur, ut in sinum se suum reciperet. Votis ac precibus tellus excitata, confestim arborem edidit. Re conspecta deterritus Apollo, arborem gentili nomine donavit, & vulso ramo sese coronavit. Δάφνη ipsa arbor, & bacca δαφνίς Dioscoridi l.1.c.106. dicuntur, qui aliam folio tenuiore, alteram latiore scribit: & Theoph. (qui hinc inde multa de Lauro habet) 3.hist.12. alia est tenuifolia, figura similis Sorbis: & 3.hist.13. latifolia, folium molle atq; oblongum habet, sicut Sambucus: & 3.hist.8. Laurus uvam producit & fructifera est, quanquam non omnis sed genus quoddam, verum sterilis copiosiùs, quam masculam nonnulli appellant. Plinius l.15.c.13. Lauri genera tradens, meminit ejus quam Mustacen vocat, folio maximo, flaccidoq; & albicante. Delphica, quæ æquali colore, viridior, maximis baccis è viridi rubentibus. Cypriæ, quæ folio brevi, nigro, per margines imbricato, crispa. Tini, quæ aliquibus sylvestris Laurus, cærulea bacca. Regia, quæ amplissima & arbore & folio. Baccalia, quæ vulgatissima est, baccarumq; fertilissima. Sterilis, quæ triumphalis sit. Affert & alia genera, nomine potius, quàm generis societate communicantia.

I. Laurus latifolia πλατυτέρα Dioscor.
Laurus regia amplissima, Plinio.
Laurus latiore folio, Matth. Cast. Lugd.
Laurus latifolia, Cord. in Diosc. Bellon.
Laur⁹ regia foliis ad Malū Medicā accedētib. Cæs.
Laurus latifolia mas (quę sterilis & fœmina) Tab.
II. Laurus vulgaris.
Laurus, Brunf. Trag. Dod. gal. Gesf. hor. Lac. Lon. Lob. Eyst.
Laurus tenuif. Matt. Cord. in Diosc. Lug. Cast. Cā.

Laurus

Laurus altera species, Dod.
Laurus vulgatior baccifera, Ad.
Laurus mas (quæ sterilis & fœmina) Tab. & Ger.
Præter has Tabernæmontanus pingit
Laurum tenuifoliam marem.
Laurum tenuifoliam bacciferam, quæ Laurus
Laurum angustifoliam marem. (mas, Ger.

Laurus quædam floret tantum flore copioso racemoso, uvam Theoph. vocat, & fructum nõ fert: alia fructum fert, in quo etiam differentia: alterius, in rotundo modicè oblongus est: alterius oblongus, gracilis & utrinq; ovato mucrone turbinatus. Lauros alibi fruteſcentes, in Achon monte ingentes arbores fieri Bellonius ſcribit, qui in Græcia quinque genera notavit. Et in Indiæ occidentalis insulis Nicaragua, & nova Hispania Lauri venustæ & editæ exurgunt.

Laurus sylvestris.

Laurus sylvestris δάφνη ἀγρία Theoph. 1. hist. 15. inter perpetuò virentes è sylvestribus: Plinius l. 15. c. 30. hujus inter Lauri genera meminit, inquiens: Tinus, hanc sylvestrem Laurum aliqui intelligũt, nonnulli sui generis arborem, cui cærulea est bacca: & M. Cato lib. de re rust. 8. Lauri sylvatici nomine intelligere videtur.

I. Laurus syl. Corni fœminæ foliis subhirsutis.
Tinus primus, Ang. Clus. hisp. & hist. Cam. Tab.
Laurus syl. sive Tinus, Ges. hor. Cam.
Laurus tinus cærulea bacca, Ad. Lob. ico.
Tinus, laurus syl. Cam. ep.
Laurus tinus Dalechampii, Lugd.
Tini aliud genus Corni fœminę proceritate, Lob.
Lentago, Cæsalp.

II. Laurus syl. foliis venosis.
Tinus 2. Clus. hisp. hist. Lugd.
Tinus, Laurus syl. Dod.
Tinus Lusitanica Clusii, Lob. Tab.
Thinnus, Cast. app.
Laurus tinus Lusitanica, Ger.

III. Laurus syl. folio minore.
Laurus sylvatica, Ang.
Tinus sive Laurus inodora & Italorum Lentago,
Tinus tertius, Clus. hisp. & hist. Lugd. (Bello.
Laurus regia, Cast.
Tinus alter, Tab.
Laurus tinus, Ger.

Lauri folio exotica.

I. Laurifolia Magellanica cortice acri.
Cortex Winteranus, Clus. Lugd. Tab.
Lauro similis arbor, cortice piperis modo acri in Pinguinum insula: 9. par. Ind. occid.
Cortices acerrimi: in 9. par. Ind. occid. addit.
Magellanica aromatica arbor, Clus. ex.

II. Laurifolia Americana, pomis capitis magnitudine.
Cohyne in America Theveto, Lugd.
Maraka & Tamaraka fructus, Clus. notis in Garz.
Arbor fructu Struthiocameli ovum adæquante, Lerio par. 3. Ind. occid. c. 7. & 12. arbor Choyne.
Fructus instar Cucurbitæ, per quẽ baculũ figũt, & Tamaraka instrumentum fit, Stad. in des. Brasil.

Ex fructu non eduli pocula cõficiunt: Brasiliani perforato, lapillis aut milio inditis, pro crepitaculo utuntur, quod instrumentum Maraca nominare, Lerius cap. 15. refert.

III. Laurifolia Javanensis.
Mangestans foliis laurinis fructu exigui mali aurei suavissimi, Garziæ & Clus. qui addit folia mali formam magis referre.
Mangostans prunorum syl. modo crescit: 4. par. Ind. or. 6. sed figura, quæ tab. 15. habetur est Ligustri Ægyptiaci.

IV. Laurifolia Guinensis.
Arbor peregrina ex Guinea, Clus. ex. l. 1. c. 9.
Fructus instar mali magni ex flavo spadiceus, nigro polline plenus.

V. Laurifolia Guinensis altera.
Arbor peregrina Laurocerasi folio, an Bravas, Clus. exot. l. 1. c. 12.

VI. Laurifolia Terenatensis.
Beretinus fructus, Clus. ex. l. 2. c. 17. Tab.
Beretinus arbor, Lugd.

LAUREOLA.

Laureola à similitudine cum Lauri foliis dicitur, quæ mas est & fœmina, & à Dioscoride l. 4. c. 148. & 149. sub Chamædaphne & Daphnoide proponi à multis creditur. Χαμαιδάφνη *virgas promit singulari ramulo constantes, cubitales, rectas, tenues, ac leves: & huic folia similia Lauro, at leviora multo & tenuiora, & viridiora: fructus verò rotundus rubeus foliis annexus.* Δαφνοειδής: *fruticulus est cubitalis, ramos multos habens à medio sursum nodo flexiles & foliosos: cortex verò circa virgas viscosus valde: folia Lauro similia, at molliora, validiora & fractu contumacia, mordentia & accendentia os & fauces: flores candidi: fructus verò nigri ubi ematuruit: radix super-*

vacua. Plinio l.15.c.30. est & Chamædaphne syl. frutex: & l.24.c.15. Chamædaphne unico ramulo est, cubitali fere folio tenui, lauri similitudine: semen rubens. At Daphnoidem Lauri genus fecit: sic enim l.15.c.30. Daphnoides frutex est ramosus, crassiore ac molliore quàm Laurus folio, cujus gustatu accenditur os atque guttur: baccis è nigro rufis: & l.23.c.8. Daphnoides sylvestris Laurus est.

I. Laureola semper virens flore viridi, quibusdã Laureola mas.
Thymelæa foliis viridibus, Mesuæo.
Laureola, Brunf. Gesn. hor. Dod.
Thymelæa, Trag.
an Chamædaphne, Matth. Lacun. Lon. Cast. cui & Laureola minor.
Daphnoides, Dod. gal. Ang. Gesn. hor. Tab. cui & Daphnoides alterum genus.
Daphnoides sive Laureola, Ad. Lob. Lugd.
Daphnoides Dioscoridis, Cæs. cui & Mezereon, Arabum.

Baccis rubris dicit Matthiolus: nigris in Silesia Camerarius.

II. Laureola folio deciduo flore purpureo: officinis Laureola fœmina.
Chamælea sive Mezereon, Trag.
Chamælea Germanica, Dod. ut: Cam. Thal.
Daphnoides, Fuch. Tur. Cam. ep. flore purpureo, Tab.
an Daphnoides, Matth.
Kellerkraut Germanorum, Bellon.
Daphnoides nostrum vulgare, Gesn. hor.
Piper montanum, Ang. Gesn. hor.
Laureola major, Cast.
Thymelæa, Cord. in Diosc.
Daphnis alterum, Lon.
Chamædaphne sive pusilla Laurus, Ad.
Mesereum Germanicum, Lob.
Laurus pusilla, Eid. icon.
Laureola fœmina & Daphnoides crocea, Lugd.

Aliis Cneorum album Theoph. aliis ejusdem Daphnoides fructu croci colore: aliis Chamædaphne. id est humilis pumiláve Laurus Dioscoridis videtur: licet Dalechampius Dioscoridi ignotum fuisse censeat.

Flore est subpurpureo, rarius albo: habetur major & minor, hęcq; Piper alpinum minus Gesn. lib. de hortis dicitur, ab hoc Cordus voluit granum Cnidium, quod Coccognidium appellatur, colligi: quæ cum maturuerint rubent, reficcatæ nigricant.

CHAMELÆA.

Χαμελαία, quæ Latinis etiam Chamelæa, quasi humilis olea, à similitudine cum Olea, & Oleago, & Oleastella: Mauritanis & hæc Thymelæa, & præcedens Laureola. Mezereon dicitur. Dioscoridi l.4.c.172. ramos habet dodrantales, frutex est è cremiorũ genere, folia habet oleæ similia ac tenuiora & densa & amara, quæ gustum mordent, & arteriam abradunt. At Plinio l.15.c.7. Chamelæa frutex surculosus, non altior palmo, foliis Oleastri bacciq;: & l.24.c.15.

I. Chamelæa tricoccos.
Thymelæa foliis magnis & tenuibus, Mesuæo.
Chamelæa latifolia vel alba, Serapioni.
Chamelæa, Matth. Dod. ut: Lac. Cord. in Dioscor. Bellon. Gesn. hor. & ap. Lon. Clus. hisp. tricoccos, in hist. Lob. Cæs. Cast. Lugd. qui figurã Matthioli & Dodonæi exhibet.
Thymelæa. Ang.
Mezereon Arabum, Ad. Lob. ico. tricoccos, Tab.
Chamelæa vera, Cam.

Flores pallidi, aut lutei: Hispanica candidior & brevior ipsa Gallica.

II. Chamelæa alpina folio infernè incano.
Chamelæa, Cneoron Galeni, Alypias Aëtii, Ang.
Chamelæa alpina incana, Ad. Lob. ico. Lugd.
Chamelæa incana Bononiensium, Lob.
Chamelæa altera, Clus. hisp. & hist.
an Chamelæa altera folio duro, Cæs.

THYMELÆA.

Θυμελαία quæ & Latinis Thymelæa, quasi Tithymelæa, ex Tithymalo & olea mixta facie, quã aliqui Diosc. l.4.c.173. scribente, Chamelæam aut Cneoron vocant, ex quo Gnidium granum, quod ipsius semen est colligitur: hæc, ut ide, virgas edit speciosas, numerosas, tenues, bicubitales: foliis Chamelææ sed angustioribus & pinguioribus: floribus candidis, ac inter ipsos fructu ceu myrti parvo rotundo, &c. Plinio l.13.c.21. & in quo nascitur granum Gnidium, quod aliqui linum vocant: fruticem verò Thymelæam, alii Chamelæam: est similis oleastro, foliis angustioribus, gummosis si mordeantur, myrti magnitudine, semine, colore & specie faris, ad medicinæ tantum usum.

I. Thy-

I. Thymelæa foliis lini.
Thymelæa foliis parvis, Mesuæ.
Chamelæa tenuifolia & nigra, Serapioni.
Thymelæa, Matth. Dod. nt: Lacun. Bellon. (cui & coccum gnidium) Lonic. Clus. hisp. & hist. Lob. Cæs. Cast. Lugd. qui tres figuras apposuit.
Thymelæa, Matth. ep. quoad folia, non fructum qui Chamelææ est.
Thymelæa vera, Gesn. hor.
Thymelæa grani Gnidii, Ad. Lob. ico.
Thymelæa 1. & 2. Tab. nam Matthioli & Clusii figuram exhibet.
an Thymelæa foliis lini, Cam.
Κνέωρος (Casiam Gaza vertit) Theoph. 6. hist. 2. esse, cujus duo genera proposuit, Guilandinus voluit, alterum Chamelæam, alterum Thymelæam.
II. Thymelæa foliis acutis capitulo Succisæ, sive Alypum Monspeliensium.
Alypum montis Ceti, sive herba terribilis Narbonensium, Ad. Lob.
Alypum Penæ, Lugd. Tab.
Empetron phacoides, Lugd.
Hippoglossum Valentinũ, Clus. hisp. & hist. Tab.
an Alypum, Matth. Lacun. Cam. Lugd. & Alipia, Lonic. quia Pena dicit apud Matthiolum picturam corruptam esse.
III. Thymelæa foliis polygalæ glabris.
Sanamunda viridis vel glabra, in Prodromo.
Thymelææ species Myconi, Lugd.
IV. Thymelæa foliis Chamelææ minoribus subhirsutis.
Sanamunda prima, Clus. hisp. & hist. Rauwolf. Lob. Cast. Tab.
V. Thymelæa foliis Kali lanuginosis salsis.
Empetron, Ang.
Sanamunda 2. Clus. hisp. & hist. Lob. Cast. Tab.
Cneoron, Cæs.
Cneoron nigrum Myconi, Lugd.
Sesamoides minus Dalechamp. Lugd.
Phacoides Oribasii quibusdam, Eid.
VI. Thymelæa foliis candicantibus serici instar mollibus.
Tartonraire Galloprovinciæ Massiliensium, Ad. Lob. ico.
Sesamoides majus multorũ Dalechampii, Lugd.
Sesamoides majus Scaligeri, Tab.
Sunt qui cum sequenti eandem velint.
VII. Thymelæa tomentosa foliis Sedi minoris.
Sanamunda 3. Clus. hisp. & hist. Cast.
Cneoron Pantii.
Erica Alexandrina, Lob. Tab.
Sanamundas vocat Clusius, Granatenses Mauritanos imitatus, quia his ad corpus purgandum frequenter utuntur: & quia Thymelææ facultatibus pollent, huc retulimus.

CNEORON.

Cneorum de multis plantis dici, non modo Plinius lib. 13. cap. 21. testis est, qui Thymelæam Cneoron à quibusdam appellari scripsit: & lib. 21. cap. 9. Casiam ab Hygino vocari: & mox, Cneori duo genera sunt nigri atque candidi, hoc & odoratum, ramosa ambo, florent post æquinoctium Autumni: quæ ex Theophrasto translata. Sed recentiores alii ad Laureolam, alii ad Chamelæam & Thymelæam: alii ad Rosmarinum, alii ad alios referunt. Theophrast. 6. hist. 2. Cneoron (Casiam vertit Gaza) inquit genera duo, unum album, alterum nigrum: albo folium est cutaneum, oblongum, figura oleæ quodammodo simile: nigro, quale tamaricis, carnosum. Album supra terram minus se attollit & parum quid olet: nigrum valde odoratum est: radix utriusque in profundum descendit magna: rami multi, breves & lignosi, qui à terra, vel paulo supra dividuntur, lenti admodum, &c. Et Guiland. Cneorum utrumque, Chamelæam & Thymelæam esse, ex Aretæi, Dioscoridis, Galeni, Aetii & Plinii traditione statuit.

I. Thymelææ affinis facie externa.
Cneoron, Matthiolo cap. de Cinam.
Cneoron alterum Matthioli } Lugd.
Oleander syl. Avicen. Myconi }
Cneorum Matthioli, Clus. pan. & hist. Cam.
Casia Matthioli, Chamelææ species, Tab.
Thymelæa minor, Cord. hist.
II. Cneoron album folio oleæ argenteo molli.
Cneorum album Dalechampii, Lugd.
Dorycnium, Imperati
Dorychnium ex Sicilia, Cæs.
Dorycnium verum Plateau, Clus. hist. ap. 1.
Dorycnium quorũdam seu potius Convolvulus rectus Creticus, Ponæ ital.
III. Cneoro albo affinis.
Dorycnium forte Dioscoridis, Ponæ ital.

NE-

NERION.

NH'ειον ϰ̀, ῥοδόδενδρον Græci vocant: alii ῥοδοδάφνην, à flore rosæ simili & foliis laurinis: quare Apuleio, Rosa laurea. Rhododendros, inquit Plinius lib.24.cap.11. quia ne nomen quidem apud nos Latinum invenit, Rhododaphnen vocant, aut Nerium. Dioscorid.l.4.c.82. frutex est foliis amygdalinis longioribus & crassioribus, flore roseo & siliqua fructui amygdalino proxima, quæ dehiscens lanosa natura, acanthii pappos repræsentante plena reperitur, &c. Plinio lib.16 cap.20. Nerion sempiterna fronde, rosæ similitudine, caulibus fruticosum.

I. Nerion floribus rubescentibus.
Nerion, Trag.Cord.in Diosc.Ad.Lob.Tab.flor. rubro, Eyst.
Nerium, Matth.Fuch.Dod.gal.Turn. (qui 1. & 2. habet) Ges.hor.Lac.Lon.Cast.Lugd.
Oleander flore rubro, Ang.
Oleander, Defle circa Tripolim, Rauwolf.
Rhododendron, Bellon.Ges.hor.Dod.
Oleander, Laurus rosea, Lob.ico.
Rhododaphne, Ges.hor.Cæs.
Nerion sive Rhododaphne, Cam.
In nonnullis Cretæ insulis ad ædicularum trabes conficiendas aptum est, cum alibi pavum sit, Bellon. (Cam.
II. Nerion floribus albis: & Lob.Lugd.Tab.
Nerion candidis floribus in montis Idæ convallibus, Bellon.
Oleander flore albo, Ang.
Nerium sive Rhododendron flore albo, Eyst.
III. Nerio similis arbor: & Tab.
Nerii facie arbor, Ad.Lob.Lugd.apud quem titulus transpositus est.
IV. Fructus Nerii siliquæ figura.
Kaye Baka, Clus.exot.l.3.c.19.

SECTIO SECUNDA.

CISTUS; CHAMÆCISTUS; LEDUM; LEDUM Alpinum.

CISTUS.

KI'ΣΤΟΣ, κίσθος & κίσθαρον, Latinis similiter Cistus & Cisthus dicitur, fortasse quod ejus species aliqua κισσὸν id est Hederæ, foliis rotundis sit.

Genera duo: Cistus non ladanifer, & Cistus ladanifer, qui Ledum dicitur. Cistus Dioscoridi lib.1.cap.126. frutex est ramosus, foliosus, non altus: folia habens rotunda, nigra, hirsuta: flores masculo, veluti mali punica, fœminæ vero albi. Plinius l.24.c.10. sic ait, Græci vicino hederæ vocabulo, Cisthon appellant fruticem majorem Thymo, foliis ocimi. Duo ejus genera, flos masculo rosaceus, fœminæ albus. Verum Plinius Cisthum cum Cisso, id est Hederæ, confundit, Theophrasti 6.hist.1. lectione immendata, ubi κισσὸν pro κίσθον habetur, deceptus: & Gaza, Hederam pro Cisto reddidit.

Cistus mas.

I. Cistus mas folio rotundo hirsutissimo.
Cistus mas, Matth.ep.Ang.Tur.Lac.Lon.
Cistus, Cæs.mas 4.Clus.hisp.& hist.Lugd.
Cistus mas folio rotundiore Matthioli, Lugd.
II. Cistus mas folio oblongo incano.
Cistus mas, Ges.hor.Ad.Lob.Cam.
Cistus, Dod.mas 1.Clus.hisp.& hist.Lugd.
Cisti alterum genus, Cæs.
Cistus mas latifolius, Tab.
Flos colore rubro est, eoque nunc saturatiore, nunc dilutiore.
III. Cistus mas angustifolius.
Cistus mas 2.Clus.hisp.& hist.Lugd.
Cistus mas angustifolius 2.Clusii, Lob.
Cistus mas angustifolius, Tab.
IV. Cistus mas folio breviore.
Cistus mas 3.Clus.hisp.& hist.Lob.Lugd.
V. Cistus mas foliis Chamædrys.
Cistus mas 5.Clus.hisp.& hist.Lob.ico.Lugd.
Cistus mas supinus sinuatis & fimbriatis foliis, Lob.
Cistus mas tertius, Tab.

Cistus fœmina.

I. Cistus fœmina folio Salviæ.
Cistus, Cord.in Diosc.Cæs.

Cistus

Ciſtus fœmina, Matth.Dod.ut:Ang.Geſn.hort. Lacun.Tur.Lonic.Adverſ.Lob.Cluſ.hiſp.& hiſt. Caſtor.Camer. & Lugdun. qui & Matthioli & Cluſii figuram exhibet, ut & Tabernæmontanus.

Ciſtus flore albo,Rauwolf.

Variat: eſt enim elatior & rectis virgis: eſt & ſupinus humi ſparſus: in utroque flos candidus, quandoque luteus ochræ colore.

II. Ciſtus folio plantaginis.

Tuberaria major Myconi,Lugd.

Majorem & minorem Lugdunenſis pingit.

III. Ciſtus fœmina portulacæ marinæ folio, latiore obtuſo.

Ciſtus folio halimi 1.Cluſ.hiſp.& hiſt.Lugd.Tab.

Ciſtus fœmina folio portulacæ marinæ, ſive Githmi,Lob.

IV. Ciſtus fœmina portulacæ marinæ folio anguſtiore mucronato.

Ciſtus folio halimi 2.Cluſ.hiſp. & hiſtor.Lobel. Lugd.Tab.

V. Ciſtus folio ſpicæ.

Ciſtus folio lavendulæ, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob. Lugd.

Ciſtus,Tab.

VI. Ciſtus folio Sampſuchi incano.

Ciſtus folio Sampſuci, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lobel. Lugd.

VII. Ciſtus folio Stechadis citrinæ.

IIX. Ciſtus folio Majoranæ.

Ciſtus folio majoranæ defluxis floribus, Adverſ. Lob.ico.

Helianthes ſpecies Penæ,Lugd.

IX. Ciſtus folio Thymi: & Cluſ.hiſp.& hiſt. Lob.Lugd.Tab.

X. Ciſtus folio Salicis.

Ciſtus annuus 1.Cluſ.hiſp.& hiſt.Lugd. an Hydrophyllon herba Athenæi,Cluſ.

Ciſtus annuus folio Salicis,Lob.

Ciſtus annuus,Tab.

Variat: 1.foliis amplioribus,floribus majoribus: 2.foliis anguſtioribus,floribus minoribus.

XI. Ciſtus flore pallido punicante macula inſignito.

Ciſtus annuus 2.Cluſ.hiſp.& hiſt.Lugd.

Ciſtus annuus guttato flore,Ponæ.

Helianthemum flore maculoſo,Colum.

Variat: eſt enim flore maculoſo, macula ex nigro ruffeſcente, ſive puniceo: vel non maculoſo.

XII. Ciſtus Ledi folio.

Ciſtus annuus folio Ledi,Lob.Tab.

Ciſtus annuus alter Lobeli,Lugd.

Alyſſum trigonum,Eidem.

XIII. Ciſti folio arbor exotica.

Arbor exotica Ciſti folio,Ad.Lob.ico.

Ciſti vel Ledi arbor peregrina Penæ,Lugd.

Arbor ciſti folio,Lob.

Ciſti folio exotica arbor,Tab.

Ciſtus exotica,Ger.

HYPOCISTIS.

Cum è Ciſti radicibus,veluti germen quoddam expullulet,id quod Hypociſtis dicitur, de eo pauca. Ciſti,inquit, Dioſc.l.1.c.127. radicibus adnaſcitur,quod ὑποκιστὶς dicitur,nonnullis ῥοϐυϑρον,ἢ κύτινος, & mali punicæ cytino ſimile eſt: quædam rufa: altera herbacea,tertia candida cernitur.

Hypociſtis ſub Ciſto.

Hypociſtis,Matth.Dod.Gal.Ang.Cord.in Dioſc. Lon.Caſt.Cæſal.Cluſ.hiſp.& hiſt.Ad.Lob.Lugd. Tab.Ger.

Limodori genus,quod Hypociſtis,Dod.

Succus qui extrahitur, etiam Hypociſtis & officinis Hypociſtidos,dicitur.

Sub Ciſto Hiſpanico,rubrā:ſub Ciſto folio halimi, luteam: & ſub Ledo quem octavo loco recenſuimus, varii coloris,palleſcente, lineis purpuraſcentibus & nonnihil vireſcentibus diſtincto Cluſius notavit: & hanc poſteriorem αἱμοδώρου ſive Cynomori genus nuncupat.

CHAMÆCISTUS.

I. Chamæciſtus vulgaris flore luteo.

Hyſſopus campeſtris,Trag.

Panax Chironium, ſive Flos ſolis,Matth.Caſt. Lugd.

Panax Chironium quorundam,Ang.

Gratia Dei, Dod.gal.Geſn.hort.cui & Hyſſopoides.

Helianthemum, Cord.hiſt. Lob.Thal.fl.luteo, Eyſt.

Conſolida aurea Chirurgis,Cordi ſchol.

Hyssopus montanus sive syl.Lon.
Flos solis,Dod.(cui & Cisti & Ledi quædam species) Cast.Cam.
Helianthemum vulgo dictum,Clus.hisp.
Helianthemum Plinii,Clus.pan.
Chamæcistus 1.Clus. hist. qui ad Cisti fœminæ tertiam classem reducit.
Helianthemum Germanicum 2.Tab.
Helianthemum sive flos solis,Lugd.
Chironia,Cæs.

Hoc quibusdam Panax Chironium Diosc.creditur. Πάνακες χειρώνιον folia habet amaraco similia,flores aureos, radicem tenuem neq; altam,gustu acrem : sic Diosc.l.3.c.37. Ab aliis Helicanthe Plinii l.24.c.17.censetur : Helicanthen scribit vocari in Themiscyra regione, & Ciliciæ montibus maritimis, folio myrti, sed quid in hac brevitate pronunciare licet?

II. Chamæcistus vulgaris flore albo majore.
Helianthemon albis floribus,Lob.ico.Eyst.
Chironia flore candido,Cæs.
Helenium minus Dioscoridis,Lugd.

A priore differt floris colore albo, ejusque magnitudine,Ladani specie.

III. Chamæcistus Frisicus foliis Nardi Celticæ.
Hirculus Frisicus Dortmanni, qui Chamæcisti genus,Clus.cur.post.

Hunc à Dortmanno quoque accepimus.

IV. Chamæcistus foliis minoribus & incanis.
Flos solis,Lob.Dod.utrique quoad iconem.
Cistus humilis 1.Clus.hisp.
Helianthos sive Flos solis,Ad.
Cistus parvus Clusii,Lob.
Chironiæ aliud genus,Cæs.
Chamæcistus 5.Clus.hist.ico.at 4.descr.
Helianthemum 1.sativum,Tab.
Helianthemum Anglicum luteum,Ger.

V. Chamæcistus foliis Thymi incanis.
Panax chironium minus,Cam.ep.
Chrysanthemis,Erica minima,Ad.
Cistus humilis angustifolius, } Lob.
Erica chrysanthemos minor, }
Cistus humilis 2.Clus.hisp.Lob.ico.
Chamæcistus 5.Clus.hist.desc.at 4.icone.
Helianthemum peregrinum angustifolium,Tab. Ger.

Huc referatur
Helianthemum Germanicum 3.Tab.
Helianthemum album Germanicum,Ger.

VI. Chamæcistus quadrifolia.
Helianthemum Sabaudicum,Tab.Ger.

VII. Chamæcistus foliis myrti minoris incanis.
Chamæcistus 2.Clus.pan.3.Eid.hist.
Cistus humilis latifolius,Tab.Ger.

IIX. Chamæcistus angustifolia.
Chamæcistus 1.angustifolius,Clus.pan.
Chamæcistus 6.Eid.hist.
Cistus humilis angustifolia,Tab.Ger.

IX. Chamæcistus serpillifolia floribus carneis.
an Rosa alpina altera foliis minimis,Ges.hor.
Alpina altera,Ad.
Anonymus altera,Clus.pan.
Chamæcistus 7.Clus.hist.

X. Chamæcistus hirsuta.
Chamæcistus 4.Clus.pan.8.Eid.hist.
Cistus humilis Austriaca,Tab.Ger.

XI. Chamæcistus repens serpillifolia lutea.
Chamæcistus 3.Clus.pan.2.in hist.
Cistus humilis serpillifolia,Tab.Ger.

XII. Chamæcistus ericæ folio luteus.
Cori simillimus frutex in maritimis,Cæs.
Erica chrysanthemos,Lugd.
Coris Dioscoridis Guilandino dicebatur.

Hujus duæ species altera brevioribus foliis & humilior, altera quadruplo longioribus & elatior.

CISTUS LEDUM.

Cisti alterum genus, inquit Dioscorides l.1.c.128. à nonnullis λῆδον appellatum frutex eodem quo Cistus modo nascens,sed foliis longioribus ac nigrioribus,quæ pingue quidpiam verno tempore contrahunt,ex quo λάδανον conficitur. Plinio l.12.c.17. sunt qui herbam in Cypro ex qua Ladanum fiat, Ledon appellent : etenim illi Ledanum vocant huic pingue insidere,&c. Ladanum esse œsypum hircorum barbis genibusq; villosis inhærens,&c. Ladani colligendi rationem Dioscorides & Plinius l.c. referunt : quomodo verò in Creta colligatur, Bellonius l.1.observ.c.7. & ex eo Clusius descripsit.

I. Cistus

I. Ciſtus ladanifera Monſpelienſium.
Ledum, Matth. ep. Lac. Caſt. Lugd. Tab.
Ladanum, Matth. Ang. Cæſ. Tab.
Ciſti ſpecies ſecunda, Dod. gal.
Ciſtus ladanifera, Tur.
Lada & Ladon ciſto ſimilis frutex, Cord. in Dioſ. & hiſt.
Ledon alterum ciſti genus, Geſ. hor.
Laudanum, Lon.
Ladanum latifolium, Rauwolf.
Ciſtus ledon, latifolium, Ad. deſ.
Ledum latiore folio Italicum, Cam.
Ciſtus ledum Matthioli, Ger.

II. Ciſtus ladanifera Hiſpanica incana.
Ciſtus ledon, Dod.
Ciſtus ledon primum, Cluſ. hiſp. Lobel. Lugdun. Ger.
Ledi ſpecies Bauhini, Lugd.
Ledon Cluſii 1. Tab.
Ciſtus ledon primum anguſtifolium, Cluſ. hiſt.

III. Ciſtus ledon foliis laurinis.
Ciſti ledi 1. altera ſpecies, Cluſ. hiſp. & hiſtor. Lob.
Ladanum alterum, Cæſ.
an Ciſtus maritimus, Lugd.

IV. Ciſtus ledon foliis populi nigræ major.
Ledon 2. Cluſ. hiſp. Lugd. Tab.
Ledon latifolium 2. majus, Cluſ. hiſt.
Ciſtus ledon 2. Cluſii, Lob. Ger.

V. Ciſtus ledon foliis populi nigræ minor.
Ciſti ledi 2. altera ſpecies, Cluſ. hiſp. Lugd.
Ledon 2. latifolium minus, Cluſ. hiſt.
Ciſtus ledon populnea fronde alter, Lob.
Ciſtus ledon 3. populnea fronde, Lugd.
Ciſtus ledon populnea fronde, Tab. Ger.

VI. Ciſtus ledon Cretenſe.
an Ciſtus mas, Matthiol. in magnis figur. & Lugd.
Ciſtus è qua Ladanum in Creta colligitur, Bellon.
Ledon 3. Cluſ. hiſp. Lob. Lugd.
Ledon 3. Cyprium, Cluſ. hiſt.
Plantæ ex qua Ladanum Cretenſes colligunt foliis & floribus ciſti fœminæ, Alp.
Ledon à Græco diverſum & longè majus in monte Olympo, Bellonius notavit.

VII. Ciſtus ledon folio myrti.
Ciſtus ledon latifolium, Ad. ico.
Ciſtus ledon Ruſci aut Myrti folium, Lobel. ico.
Ciſtus ledon aliud latifolium Penæ, Lugd.
Ciſtus ledon myrtifolium, Tab. Ger.

IIX. Ciſtus ledon hirſutum.
Ledon 4. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob. Lugdun. Tabern. Ger.
Ledon alterum anguſtiore folio, Cam.

IX. Ciſtus ledon foliis oleæ ſed anguſtioribus.
Ledon 5. Cluſ. hiſp. & hiſt.
Ciſtus ledon, Ad.
Ledon Narbonenſe, Lob.
Ciſtus ledon Narbonenſe, Tab.
Ciſtus ledon Lobelii, Ger.
Ciſtus flore albo, Eyſt.
Huic ſimilem ſub
Ciſto adulterino pingunt, Tab. & Ger.

X. Ciſtus ledon anguſtis foliis.
Ledon 6. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob. (qui in iconibus hunc cum priore junxit) Lugd.
Ledum quintum, Cluſii, Lugd. Ger.
Ledon Cluſii nonum, Tab.

XI. Ciſtus ledon foliis roriſmarini hiſpidis.
Ledon 7. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lobel. Lugd. Tabern. Ger.

XII. Ciſtus ledon foliis roriſmarini ſubtus incanis.
Ledon octavum, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob. Lugd.
Ladani ſpecies foliis Roſmarini, Rauwolf.
Ledum Cluſii quintum, Tab.
Ciſtus ledon ſextum, Cluſii, Ger.

XIII. Ciſtus ledon foliis roriſmarini ſed non incanis.
Ledon nonum, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob. Lugd.
Ledum Cluſii ſextum, Tab.

XIV. Ciſtus ledon foliis Thymi.
Ledon decimũ, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob. Lugd. Ger.
Ledum Cluſii octavum, Tab.

XV. Ciſtus ledon foliis roriſmarini ferrugineis.
Roſmarinum ſyl. Matth. Caſt.
Chamæpeuce, Cord. in Dioſcor. & hiſt. deſcr. Lugd.
Ledum foliis roſmarini alterum, Lob.
Ledum Sileſiacum, Cluſ. pan. & hiſt. Tabernæm. Ger.
Ledum roriſmarini folio, Tab. Ger.
Roſmarinum ſyl. ſive Bohemicum Matthioli, Lugd.

Rosmarinus syl. Dod. belg.

XVI. Cistus ledon foliis salicis angustifoliæ.

Chamærhododendros montana Allobrogum lentiscifolia, Ad. Lob. ico.

Rosmarinum syl. minus, Cam. ep.

Rosmarinum syl. ἄσμ⊗ } Cluf. pan. & hist.
Cistus Silesiacus

Chamærhododendros alpina angustifolia, Tab.

Chamærhododendros montana. Ger.

XVII. Myrtocistus Pennæi, Clus. pan. & hist. Ger.

Myrtocistus Clusii, Tab.

Ledum alpinum.

I. Ledum alpinum hirsutum.

Alpigenæ Chamærhododendri varietas, Lob.

Balsamum alpinum Gesneri, Lobel. ico. Tabern. Cam.

Ledum alpinum, Clus. pan. & hist. Tab.

Cistus ledon alpinum, Ger.

II. Ledum alpinum foliis ferrea rubigine nigricantibus.

Frutex in alpibus roseo flore, Gesn. ad Cordum cap. de Chamænerio.

Rosa alpina, Ges. hor. & Fracto, potius Ledum alpinum.

Nereum alpinum, Gesn. de lunar.

Chamærhododendros alpigena odora, Ad. Lob.

Ledi alpini genus alterum, Clus. pan. & hist.

Rhododendron alpina quibusdam, Cæs.

Evonymus Theophrasti 3. hist. 18. Lugd.

Chamærhododendros alpina latifolia, Tab.

Chamærhododendros alpigena, Ger.

Hujus ramis tubercula gallarum instar adnascuntur: & floris colore variat, communiter dilutè rubentis: at in Pyrenæis, flore tantum albo reperitur.

SECTIO TERTIA.

MYRTUS; RUSCUS; VITIS & RADIX IDÆA; BUXUS; OLEA; SALIX; AGNUS CASTUS; SPIRAEA; *Ligustrum & Phillyrea.*

MYRTUS.

MYRTUS & Murtus Latinis: Græcis μυρσίνη & μυῤῥίνη nominatur, à Myrsine Atheniensi puella, pulchritudine & robore insigni, amica Palladi, quam juvenis ab ea cursu & palæstra superatus interemit, invidia ductus, quod elegantia, cæterisq; naturæ dotibus, reliquis virginibus præstaret: arbuscula in demortuæ locum successit, semper Minervæ, ut olea chara. Græcum ei nomen remanet, ut Plinius lib. 15. cap. 29. scribit, quo peregrinam esse appareat. At quibusdam sic dicta, propter æmulam Myrrhæ quandam odoris gratiam, quæ in ejus baccis recentioribus, observatur. Et Theoph. Myrti pluribus in locis meminit, nulla tamen descriptione addita.

Genera Myrti multa sunt: est sativa & sylvestris: sativa aut nigra aut candida: sylvestris alia levis alia spinosa: illa, quæ sativa opponitur, itidem vel nigra, vel candida. Dioscoridi haud dubiè cognita, ut cui lib. 1. cap. 155. μυρσίνη sativa nigra, medicinæ utilior candida: quæ & Plinius lib. 23. cap. 9. habet. Theophrastus non videtur differentias agnovisse, siquidem l. 6. caus. 27. scribat, Myrtum Aegypti odoratam esse, quanquam cæteræ inodoratæ sint, verum hoc propter loca fervida evenire. Plinio l. 6. alia patricia alia blebeia: addens: Catoni tria genera, nigra, candida, conjugalis: nunc & alia distinctio, sativæ aut sylvestris & in utraque latifoliæ: in sylvestri propria oxymyrsine: sativarum genera topiarii faciunt. Tarentinam folio minuto, nostratem patulo, exoticam densissimo, senis foliorum versibus: ramosa utraque alia: conjugalem existimo nunc nostratem dici: hæc ille. Baccæ μύρτα Græcis, Latinis Myrta & Murta, officinis Myrtilli dicuntur.

I. Myrtus communis Italica.

Myrtus, Matth. Ang. Cord. in Diosc. Gesn. hor. ap. Lon. Cæs. Lugd.

an Myrtus alba, Ad.

Myrtus communis Italica, Cam.

Alia est nigra, colore tantum fructus differens.

II. Myrtus latifolia Romana.

Myrtus nostras cum conjugali eadem, Plinio.

Myr-

Myrtus Romana, Matth.
Myrtus major, Dod.gal.Ad.
Myrtus altera, Dod.
Myrtus sativa, Cast.
Myrtus laurea maxima, Lob.
Myrtus latifolia, Bellon.Clus.hisp. & hist.
an Myrtus exotica Plinii, Cæs.

Hanc & sterilem & fructiferā Bellonius notat.

III. Myrtus latifolia Bœtica 1. vel foliis laurinis.

Myrtus Bœtica latifolia domestica 2. Clus. hisp. & hist.
Myrt. Bœt.latif.domest.sive laurea secunda, Lob.

Variat: hæc enim foliis est minoribus & paulò densioribus: alia majoribus & paulo tenuioribus.

IV. Myrtus latifolia Bœtica 2. vel foliis latis confertim nascentibus.

Myrtus Bœtica latifol. exotica, Clus.hisp.& hist.

V. Myrtus latifolia Belgica.

Myrti classis altera sive latifolia triplex, & Myrtus media, Clus.hist.

Varietates hujus sex Lobelius proponit.

VI. Myrtus angustifolia Bœtica.

Myrtus exotica, Matth.Cast.Lugd,
Myrtus tertia, Dodon.
Myrtus Bœtica angustifolia exotica, Clus.hispan. & hist.
Myrtus exotica Plinii pluribus foliorum versibus, Lob.
an Myrt. baccis magnis cinereo cæruleis, Rauw.

VII. Myrtus sylvestris foliis acutissimis.

Myrtus syl. Matth.
Myrti majoris quinta species, Lob.
Myrtus Bœtica syl. Clus.hisp.& hist.
Myrtus latifolia, Eyst.
sub Myrti ramulo cum flore ac semine pingitur apud Dodonæum.

IIX. Myrtus foliis minimis & mucronatis.

Myrtus albis baccis in Asia, Bellon.
Myrtus domestica fructu albo, Clus.hisp.& hist.
Myrtus prior, Dod.ico.
Myrtus nona angustifolia, Lob.
Myrtus Hispanica angustissimi folii, Cæs.
Myrtus minima angustifolia, Lugd.
Hujus & altera species, folio per omnia teneriore, exiliore & angustiore.

IX. Myrtus minor vulgaris.

Myrtus Tarentina (à Tarento Apuliæ urbe) Matt. Cast. Lugd. Cam. Clus.hist. Eyst.
Myrtus minor, Dod.gal.Ad.
Myrtus minor & Tarentina, Clus.hisp.
Myrtus minor vulgaris, Lob. qui differentias quatuor facit.
Myrtus, Tab.
Myrtidanum μυρτίδανον Dioscoridi l.1.c.156. est quod Myrto admascitur, inæquabile, verrucosum & concolor: & perinde quasi manus Myrti caudicem amplectitur. Sed Plinio l.14. c.16. & l.23. cap.ult. Myrtidanum est vinum, ex sylvestris Myrti baccis factum.
Myrti coccus.
Myrti excrementum sive granum kermesinum, ejusdem ferè cum Cocco baphica naturæ, Myrti minoribus ramis adnascens, unico animali vivo vesiculæ incluso, Bellon.

X. Pseudomyrtus, frutex myrto admodum similis Bellon. quid?

XI. Myrtus Indica.

Avacari. Garz. Frag. Cast.
In India orientali, in montibus Malavar.

Myrto similes exoticæ.

I. Myrto similis Indica fructu racemoso.

Coca, Ciecæ, Monard. Lugd. Clus. in Garz.
Coca herba, Benzoni p.6. Ind.occid. l.3.cap.10.& p.9.l.3.cap.20. & l.4.c.22. ubi habetur Indis hujus folia pro pecunia esse.
Coca occidentalis, Fragoso.
Arbor pumila foliis Myrti, vel ut alii Rhois coriariorum, cujus in tota Peru usus est, folio ore detento, famem & sitim aliquandiu inter peregrinandum levantes.

II. Arbor tristis myrto similis.

Arbor tristis, Garz. Acostæ, Frag. Clus. ad Garz. Lugdun. (qui & Acostæ & Clusii figuram licet diversis. exhibet) Tab.
Arbor tristis, in Malacca Singady aliis parisatico pul, guart: Turcis, gul: Linscot. part.4. Ind. orient.15.
Arbore triste de Dia. par.8.Ind.or.
Arbor foliis Myrti Clusio: pruni aliis: cujus flores singulis noctibus renascuntur, qui albi, pediculo luteo aut rubeo firmati, quo Indi Croci loco utuntur, & ex floribus aquam extillant, quam Aquam de Mogli appellant.

De arbore tristi Garzias & Fragosus agentes, cum ejus flores gratissimi odoris sint, duorum adhuc florum meminère, & Linscotus peculiare genus exhibet.

I. Mogori priores dicti, mali aureæ floribus odoratiores, quarum stillatitius liquor eundem apud istos usum obtinuit, quem apud Hispanos aqua florum mali aureæ.

II. Champe dicuntur alii flores, quorum etiam magnus apud illos usus est, odore graviori, quam Lilium album, Garz.Frag.

III. Fulle, flosculorum genus apud Indos ex arbore quadam toto anno durans, suavissimi odoris, Linscot.4.par.Ind.or.10.

IV. Flos Indicus arboreus liliorum specie.

Floribundio, ex arbore quæ solum flores, fructus nequaquam gignit, Joseph. Acostæ l. 4 cap.27.

RUSCUS.

Ruscus Dioscoridi l.4.c.146. μυρσίνη ἀγρία, myrtus sylvestris dicitur: aliis ὀξυμυρσίνη, acuta myrtus & Myrtacantha. Plinius l.23.cap.9. inquit, Castor Oxymyrsinen myrti foliis acutis, ex qua fiunt ruri scopæ, Ruscum vocavit. Theophrasto 3.hist.17. κεντρομυρσίνη. Hujus fructum Arabes Cubebas vocant, existimantes Carpesium apud Galenum 7.simpl. & 1. de Antidot. esse, quia nihil de Carpesio apud Dioscoridem, ut nec de Rusco apud Galenum inveniatur: sed revera Rusci fructus à Cubebis differt, ut rectè Leonicenus notavit.

Ruscus, Trag.Matth.Cord. in Diosc. Gesf. hort. Bellon.Lac.Ad. Lob.Cæsf.Lugd.Cast..Cam.Tab. Eystett.Ger.sive Bruscus.
Ruscus verus, Lon.
Ruscum, Dod.ut.
Centromyrini Theoph. & Oxymyrsine, Ang.
Myrtus syl. Tur.
Myrtacantha, murina spina, Lob.ico.

VITIS IDÆA sive MYRTILLUS, & Idæa Radix.

Ἄμπελος ἀπὸ Ἴδης, sive Vitis ea parte Idæ, quam vocant Phalacras, nascitur: est fruticosa, virgis parvulis & ramulis cubitalibus penè exporrigitur, quibus acini ad latera adhærent, nigri, fabæ magnitudine, dulces, vinaceorum instar aliquid continentes: folium rotundum, individuum, parvum. Idem pene Plinius l.14.c.3. Myrtilli autem dicuntur à forma baccarum, quæ Myrti baccis similes sunt.

I. Vitis Idæa foliis oblongis crenatis fructu nigricante.
Myrtillus, Matth.Lon.Cast.
Vaccinia nigra, Dod.ut: Ad.Lob.Ger.
Radix Idæa fructu nigro, Ang.
Vitis Idæa nigris acinis, Gesf.Fract.
Myrtillus Germanica, Lugd.
Vitis Idæa vulgaris baccis nigris, Clus.pan.& hist.
Theophrasti, Eid.hist.
Vitis Idæa nigra, Cam.
Vitis Idæa 1. Tabern. & Vitis Idæa 2. major, Eid.
Bagolæ 1. genus, Cæsf.
Fructus exigui, Gallis Bleuete: par.2.Amer.

II. Vitis Idæa foliis oblongis albicantibus.
Myrtillus grandis, Trag.
Vitis Idæa nigra major, Thal.
Vitis Idæa 2. Clus.pan.& hist.
Vitis Idæa 3. Tab.
Vaccinia Pannonica, Ger.

III. Vitis Idæa foliis oblongis acuminatis baccis rubris insipidis.
Vitis Idæa rubra Bavarica, Cam.

IV. Vitis Idæa foliis subrotundis non crenatis baccis rubris.
Myrtillus exiguus, Trag.
Vaccinia rubra, Dod.gal. Ad.Lob.
Radix Idæa fructu rubro, Ang.
Vitis Idæa species altera acinis rubris, Gesf.hor.
Vitis Idæa rubra sive Vaccinia rubra, Dodon.
Rhus Plinii minor, Æmilii, Thal.
Idæa vitis, Lugd.
Vitis Idæa rubra, nonnullis Rhus minor Plinii, Cam.ep.
Vitis Idæa buxeis foliis, Clus.hist.
Foliis est buxi interdum levissimè ceu serratis marginibus.

V. Vitis Idæa foliis subrotundis exalbidis.
Vitis Idæa altera, Clus.pan. & hist.
Vitis Idæa Gesneri major, Cam.

VI. Vitis Idæa foliis carnosis & veluti punctatis, sive Idæa radix Dioscoridi.
Uva ursi Galeni, Clus.hisp. & hist.Lob.Tab.
Vaccinia ursi, Ger.
Dioscor.l.4.c.44. ἰδαία ῥίζα, oxymyrsine (id est Rusco) folia similia habet: juxta ipsa verò capreoli

preoli exigui sunt, ex quibus etiam flos erumpit: radix præclarè adstringit.

Ἀγκλοσίφυλλ@ Galeno 6. de comp. med. κατὰ τόπους 4. in Ponto nascitur planta humilis & fruticosa, folio Memecyli (sive Arbuti) fructum ferens rubrum, rotundum gustu austerum.

Hanc ex Hispania foliis longioribus quidem accepi, apud nos tamen ad montem Crentzacensem provenit.

VII. Vitis Idæa palustris

Vaccinia palustria, Dod. ut: Ad. Lob.

Oxycoccum, Cord. hist. Clus. pan. Cam. Th. Eyst.

Acinaria palustris, Ges. hor. in Rosa alpina.

Serpillum acinarium, Ges. col.

Erica 6. baccifera, Lugd.

Vitis Idæa 3. in palustribus, Clus. hist.

An Samolus Plinii l. 24. c. 11. sit, Dodon. edit gal. dubitat, Samolũ, inquit Plinius, herbã nominavêre, nascentem in humidis, nullas alias notas addit.

IIX. Frutilla in Chile.

Cerasorum ferè sapore, fructus est non arboris sed plãtę, coloris mori nõ satis maturi: p. 8. Ind. occid.

BUXUS.

Buxus & Buxum, Græcis πύξ@, διὰ τὸ πυκνὸν τοῦ ξύλου, à densitate ligni dicitur. Theoph. 3. histor. 15. Buxus, magnitudine est haud procera, folium ei Myrto simile: locis frigidis & asperis nascitur.

Genera tria Plinio l. & c. 16. Gallicum quod in metas emittitur, amplitudineq; proceriore, Oleastrum in omni usu damnatum, gravem præfert odorem. Tertium genus nostrates vocant sylvestre, ut credo mitigatum satu: diffusius & densitate parietum virens semper ac tonsile. Sic apud nos quædam frutex tantum est, quædam in arborem magnam assurgit: & ex ejus radice ob varias maculas, & intortos linearum discursus, cochlearia, cultellorum manubria, & imaguncula in monte Jura ad S. Claudium conficiuntur: Sunt qui florere negent sed malè.

I. Buxus arborescens.

Buxus, Brunf. Matth. Dod. ut: Fuch. Bellon. Gesn. hort. Tur. Lon. Ad. Lob. Cæs. Cast. Lugd. Cam. Tab. Eystett.

Buxus vulgaris, Trag.

II. Buxus foliis rotundioribus.

Chamæpyxos, Trag. Taber.

Buxus humilis. Dod.

Hôc ad areolas hortorum muniendas frequènter utuntur.

III. Chamæbuxus flore Coluteæ.

Fruticulus exiguus foliis myrtinis, floribus papilionaceis ferè, diversi coloris, Cord. obs. syl.

Rhus myrtifolius Plinii Gesneri, Cam.

Chamæbuxus, Ges. col.

Anonymos flore Coluteæ, Clus. pan. & hist.

Anonymos Pervincæ folio, Cam.

Pseudochamæbuxus, Eyst.

an Myrtus tenuifolia, Thal.

Variat floris colore & odore: colore, quia flavescunt, vel ex purpura rubescunt: odore, quia inodori majori ex parte, nonnulli odori sunt.

OLEA.

Olea, Græcis ἐλαία dicitur, quod à τὸ λεῖον h.e. læve vel lubricum deducitur: aut à λειῶ, id est, lævigo, lubrico, quod producat id quod lævigat, lubricatq; videlicet oleum, cujus quævis lubricandi vis est. Sic & baccæ, arboris nomine ἐλαία, Latinè olivæ vocantur: quas cum nigrescere incipiunt Drupas, Græcos Drypetas vocare, Plinius l. 15. c. 1. scribit: & Druppa l. 12. c. 27. Arborem Dioscorides non descripsit: at Theoph. multa hinc inde habet, inter quæ hæc placent: Olea arbor est multifida, 1. hist. 5. medullam parvam & incertam gerit ut buxus, 1. hist. 9. nodosa est. gongros γόγγρους à quibusdam vocatos habet, 1. hist. 13. viret perpetuò, sed non semper eadem durant folia, sed alia proveniunt. alia exarescunt, 1. hist. 15. & angusta sunt, 1. hist. 16. semen carnosum & nucleus interjacet, caro enim in nucleo est, 1. hist. 8. succus pinguis, 1. hist. 19. flores foliati, sed pusilli 1. hist. 21. & circa fructum ipsum producuntur, & prostrati perforati spectantur, 1. hist. 2. Olivæ aliæ fructum nulla carne, sed oleo refertum producunt: aliæ carnosum sine oleo præstant, 2. caus. 4. Genus alterum quod Aegyptium appellamus, ubertate ac magnitudine fructus excellit. Tandem 4. hist. 8. oleæ maritimæ meminit, quæ folia simillima Ariæ habeat, fructum proximum his olivis & lachrymam emittere, ex qua Medici medicamentum sistendi sanguinis componant.

Genera: Dioscorides Oleæ sativæ & olivarum colymbadum: Oleæ sylvestris & Oleæ Aegyptiacæ l. 1. c. 137. & seq. meminit. At Virgilio, etiam Plinio l. 15. c. 1. referente, Olivarum tria genera, Orchites, Rhadios & Pausias: nec plura genera Hetruriam agnoscere, inquit Matthiolus. Plin. l. 15. c. 3. prima colligitur Pausia, cui plurimũ carnis: mox Orchites, cui olii, post Rhadios: subjungit Licinian, Cominiam, Contiam, Sergiam, quam Sabini regiam vocant: & mox:

mox: regia ab aliis majorina, ab aliis phaulia, grandissima, alioquin minimo succo: & in Aegypto carnosissima, olei exiguum: Decapoli verò Syria perquam parva, nec Cappari majores, carne tamen commendantur. Colymbades franguntur, eademq; herbarum viridium succo condiuntur (ut in Gallia Narbonensi, fœniculo) Sunt & prædulces, per se tamen siccata, uvisq; passis dulciores, admodum rara in Africa & circa Emeritam Lusitaniæ. Sic Columellæ decem genera, Pausia, Licinia, Sergia, Radius, Nevia, Culminia, Orchites, Algiana, Murtea, Circites. Sanè Olearum differentiæ ex fructu magis quam arbore spectantur, scilicet magnitudine, pinguedine, probitate & colore. Et Bellonius de cult. notat, in vallibus insulæ Corcyræ in Græcia, Oleas esse semper virentes, quæ in Quercus altitudinem excrescant.

I. Olea sativa, ἐλαία ἥμερος.
Olea, Brunf. Trag. Tur. Cord. hist. Ang. Bellon. Gef. hor. Lon. Dod. Ad. Lob. Rauwolf. Cæf. Cam. & Ind. occid. par. 9. l. 4. c. 32.
Olea sativa, Matth. Dod. gal. Cord. in Dioscorid. Lacun. Cast. Tabern. (cui & domestica) Lugd. Clus. hist. Ger.

Nodos qui in caudice sunt, Theoph. 1. hist. 13. γόγγρους vocat: rustici in Hetruria (Cæsalpino auctore) ova olearum vocant, eò quod lata numerosa sobole germinent. Ad nos adferuntur Hispanicæ, Genuenses, Narbonenses sive Massilienses & Comenses.

In Virginia tria baccarum genera inter se differentia habentur, quarum forma glandibus similis, à quibus bonum oleum elicitur, Thomas Hariot in des. Virgineæ, Ind. occid. p. 1. sed quid sunt?

1. Olivæ maximæ Hispanicæ.
Olivæ Sergianæ regiæ, phauliæ, Plin.
Olivæ magnæ & carnosæ, Clus. hist.
Olivæ superbæ nucis ferè magnitudine, Cæs.

2. Olivæ minores & Genuẽses & ex Provincia.
Olivæ Lusitanicæ Narbonenses, Bœticæ, Clus. hist. ex quibus plus olei exprimitur.

3. Olivæ oblongæ atrovirentes ad lacum Comensem natæ adferuntur, quæ carne dura nec succulenta ossi firmiter hærent.

4. Olivæ albæ.
Plin. l. 23. c. 3. olivarũ albarũ & nigrarũ meminit.
Oliva alba circa Hispan. & Ulyssiponã, Clus. hist.

In Hetruria habentur:

1. Minores rotundiores, plurimũ olei habẽtes, quæ Olivellæ vocantur, Cæs. quas Matth. secũdo loco recenset, & eas prægrãdes arbores Juglandiũ modo ferre, quas Olivastræ rura Senẽsia vocitẽt.

2. Majusculæ & oblongæ oleũ parcius sed dulcissimũ reddẽtes, quæ nomine à radiis desumpto, Raggiariæ dicuntur, Cæs. hæ primæ sunt Matth. quas oleę minores ꝑferunt, quibus in cibis utunť.

3. Majores & pulposiores ad condituras tantum quæsitæ, quas Regias Cæsalp. vocat.

4. Sunt quædam, quarum caro ab osse recedit cùm franguntur, virides, quę conditæ gratissimæ fiunt, quas Colimbades Cæsalpinus, censuit.

Colymbades quas κολυμβάδας Diosc. l. 1. c. 139. nominat, aliqui volunt esse olivas muria conditas, ab innatando sic dictas: quamvis Plinio l. 15. c. 3. (quem Cæsalp. imitatur) distinctum genus fecisse videatur; quarum etiam l. 23. c. 3. meminit. Condiuntur autem plerumq; immaturæ per Hispaniam & Galliam Narbonensem: interdum etiam maturæ & nigræ, præsertim in Lusitania. Olivarum feraces arbores, sed insuavi odore & sapore pejore, in Brasilia, reperiri, Benzo l. 1. c. 28. scribit.

II. Olea sylvestris folio duro subtus incano.
Ἀγριελαία καὶ κότινος, καὶ αἰθιοπικὴ ἐλαία Dioscoridi l. 1. c. 137. & c. 141. scribit Æthiopicæ oleæ lacrymam Scammonio similem, fulvam esse, &c. quod Gummi elemi esse Cæsalpinus suspicatur.
Olea sylvestris, Matth. Lac. Tab. Ger.
Olea syl. sive oleaster, Ad. Lob. ico.
Oleaster vel syl. olea, Cast.
Oleaster, Lon. Cæs. Clus. in hisp. & hist.

Hanc aliqui cum aculeis, alii sine iis, pingunt: alii in descriptione aculeorum meminere, ut Matt. Dod. alii præteriêre: sane fructu est multo minore & à sativa cultura differt: hinc & sativa si negligatur, in sylvestrem abit: & ut Theoph. 2. hist. 3. ex nucleo oleæ, ἀγριέλαιος nascitur.

III. Olea sylvestris folio molli incano.
Olea Bohemica, Matth.
Elæagnus, Matth. ep. Cam. ep.
Salix Amerina, Amato.
Chalef, Bellunensi.
Ziziphus Cappadocica Plinii, Bellon. Dod. Lug.
Ziziphus alba, Gef. hor. Clus. hisp. & hist.
Ziziphus alba Columellæ, Bellon. (cui & Oleaster perperam) Cam.
Oleastris species quibusdam, Gef. hor.
Olea syl. Septentrionalium; sive Eleagnos Theophrast. folio Viticis, Lob.

Oliva Bohemica, Lugdun.
Seifefun, Rauwolf.

Alii Elæagnum Theoph. alii Ziziphum Cappadocicam Plinii, alii ejusdem l.6. c.18. Jovis barbā esse volunt.

Plinius lib. 21. capit.9. de Coronis agens, duo earum inquit genera, quando aliæ flore constant, aliæ folio: florem dixerim esse Genistas, namque & iis decerpitur luteus, item Rhododendron, item Zizipha quæ & Cappadocica vocatur, his odoratus, similisque olearum floribus.

SALIX.

SALIX, ἰτέα Græcis, παρὰ τὸ ἰέναι, quòd citò in altum excrescat, inter primas etiam germinans: & Latinis, quòd celeritate crescat ut salire videatur, dicitur. ἰτέα arbor est vulgo cognita. Diosc. l.1. c.136.

Genera: Theoph. 3. hist. 13. Salix multigena est: nam alia nigra dicta, quòd cortice nigro, aut puniceo tegatur: alia candida, quod candido: virgas pulchriores & ad texendum commodiores nigra profert: candida spissiores. Est tam nigra, quàm candida genus quoddam parvum: hanc Arcades non ἰτέαν, sed ἑλίκην vocant, existimantq; fructum fœcundum eam parere. At Plinio l.16. c.37. Salicis plura genera: nam quædā & in proceritatem magnam emittunt, jugis vinerum perticas præbent, pariuntq; baltheo corticis vincula: & aliæ virgas sequacis ad vincturas lenticiæ. Aliæ prætenues viminibus texendis spectabili subtilitate. Rursus aliæ firmiores corbibus, ac plurimæ agricolarum suppellectili: candidiores ablato cortice læves tractatu, mollioribus vasis quàm si è corio fiant, atque etiam supinarum in delicias cathedrarum aptissimæ. Finditur Græca rubens Amerina, ut & candida, haud paulò flexilior, ideo solido ligans nexu. In Asia tria genera observant, nigram utiliorem viminibus: candidam, agricolarum usibus: tertiam quæ tenuissima est Helicem vocant. Apud nos quoque multi totidem generibus nomina imponunt: vimineam vocant, eandem purpuream: alteram nitelinam à colore quæ sit tenuior: tertiam Gallicam, quæ tenuissima. Et l.17. c.20. perticalis & viminalis meminit: hæc Plinius. Quare veteres Salices distinxêre colore primùm, dein usu: colore, albo, nigro seu purpureo, sive phœniceo, sive rubente & vitellino, qui in cortice spectatur. Usu, quòd alia sit perticalis, alia viminalis: alia fissilis, alia ex qua vincula fiunt: alia ex qua virgæ fiunt, vel tenues & invalidæ, vel firmiores & crassiores, ad varia opera.

I. Salix vulgaris alba arborescens.
Salix alba Theoph. & Plinio.
Salix ex qua perticæ fiunt, Matth.
Salix perticalis, Cord. in Diosc.
Salix 1. vel major, Dod.
Salicis quartum genus, Lon.
Salix, Ad. Dioscoridis, Lob.
Salix alba perticalis, Lugd.

Ex hac pali ad vitium pedamenta, & stipites ad sepes firmandas fiunt.

II. Salix vulgaris nigricans folio non serrato.
Salicis primum genus, Trag. Fuch. Tur.
Salix Gallica, Cord. in Diosc.
Salix nigra seu punicea, Lon.
Salix nigra seu rubens, Thal.
Salix phœnicophlœos sive phœnicea, Lugd.

III. Salix vulgaris rubens.

Τοῦ οἴσυ nomine (Salicem Amerinam Gaza vertit) Theoph. l.6. c.2. designasse aliqui volunt: verùm hæc Salix fructus nō habet: cùm in Oeso fructus sit, vel niger, vel candidus.
Salix Amerina nigra & rubens, Plinio.
Salix colore rufescēte, quę Græca vocatur, Matth.
Salix tertiū genus, Fuch. Tur. primū genus, Lon.
Salix viminalis, Amerina & Sabina Columellæ, Dod. gal.
Salix minor, viminalis & Gallica, Dod.
Salix Amerina, Lugd.
Salix Sabina sive Amerina, Thal.

Ex hac vincula quibus in aqua maceratis vites & doliorum circuli vinciuntur: & alteri cortex magis rubet, alteri nigricat.

IV. Salix sativa lutea folio crenato.
Salix tertia, Trag. Cæs.
Salix vitellina, Dod. gal. Cord. in Diosc.
Salicis alterum genus, Fuch. Lon.
Salix angustifolia syl. Tab.
Salix aquatica, Ger.

V. Salix folio amygdalino utrinq; virēte aurito.
Salix μελανόφλοιος, id est, cortice nigro, Theoph. 3. hist. 13.
Salix purpurea, Plinio.
Salix, Matth. in fig. major, Ger.
Salix syl. latifolia, Tab.
Salix purpurea nigra viminalis, Lugd.

Hæc virgas tenues præbet, ad corbes, sportas, fiscinas, & similia conficienda: huic peculiare, quod singulorū foliorū exortibus alę duæ adpositę sint.

VI. Salix folio longissimo, angustiss. utrinque albido.
Elæagnus (Zenigole Patavinorum) Ang. Cast.
Elæagnus Dalechampii, & Salicis 6. genus, Lugd.
Ἐλαίαγνος nomen, ex ἐλαία καὶ ἄγνος, ex olea & vitice compositum est: nam ut Theoph. 4. hist. 11. Elæagnus fruticosa planta est Agno similis, folio, figura eidē simili, molli, lanuginoso, ut Mali cydoniæ, flore albæ populi minore, fructu nullo.
VII. Salix humilis angustifolia.
Salix humilis, Dod. ico.
Salix humilis repens angustifolia, Lob. Lugd.
an Chamæitea, Tab. & Ger.
IIX. Salix oblongo incano, acuto folio: quæ 2. loco in Prodromo describitur.
IX. Salix fragilis.
Salix 2. candido cortice, Trag.
Salix candida vel Græca, Dod. gal.
Salicis tertium genus, & Salix alba, Lon.
Hæc ad ligamenta planè inutilis est: cōmuniter cortice albo, rarius rubro, de qua sub Salice 1. in Prodromo.
Salicis 4. genus, quam vulgo Vitricem vocitent, quòd vitri modo frangatur, Cæsalp. proponit, sed folia lata subrotunda & hirsuta tribuit.
X. Salix foliis glaucis & per ambitū hirsutis.
XI. Salix humilis capitulo squammoso.
Salix Helice Theoph. 3. hist. 13. Lugd.
Salix angustifolia, Clus. pan. Pannonica, Eid. hist.
Sæpè foliis vesicæ subrubentes, & surculis, pilulæ quædam scabræ insident.

Salix latifolia.

I. Salix latifolia rotunda.
Siler arbor, Ang.
Salix lato folio, Ges. hor.
Chaleb Syrorū, Ges. quia flore est odoratiss. Cam.
Salix platyphyllos, Ad. alia, Thal.
Salix latifolia, Cam. Clus. hist.
Salix platyphyllos sive leucophlœos & Elæagnos quibusdam, Lugd.
Salix caprea rotundifolia, Tab. Ger.
De Silere Plinius l. 16. c. 18. hæc habet: non nisi in aquosis proveniunt Salices, alni, populi, siler, ligustra tessaris utilissima: & cap. 21. Sileri folia non decidere scribit, nulla alia nota addita: deque ejus viribus l. 24. c. 10. egit.
Hujus carbo citissimè ignem concipit, quare ex ejus cinere, sulphure & aphronitro, pulvis tormentarius conficitur: hujus carbonibus pictores ad delineanda opera utuntur.
II. Salix folio ex rotunditate acuminato.
Salicis quartum genus, Trag. Lon.
Salix aquatica, Lob. ico.
Salix platyphyllos, Thal.
Salix caprea latifolia, Tab. Ger.
III. Salix latifolia minor.
Salicis platyphyllæ species alia, Thal.
IV. Salix subrotundo argenteo folio, quæ 3. in Prodromo.
V. Salix maritima ostrearum testis innascens.
Salix marina, Lugd.

Salix pumila latifolia.

I. Salix humilis latifolia erecta: quę 4. in Prodr.
II. Salix latifolia repens.
Salix pusilla humilis, sive Salicula repens, Cam. ep.
Salicis pumilæ genus 2. Clus. pan. & hist.
Salix pumila, Tab. humilis, Ger.
Salix pumila, folio latiore, Dod. belg.
Salix leucophlœos palmum alta, Lugd.
III. Salix alpina pumila rotundifolia repens, infernè subcinerea.
Salix pumila latifolia prior, Clus. pan. & hist.
IV. Salix pumila foliis utrinque candicantibus & lanuginosis.
Salix abortiva, Lugd.
V. Salix saxatilis minima, quæ 7. in Prodromo.

Salix pumila angustifolia.

I. Salix pumila linifolia incana.
Salix pumila angustifolia prior, Clus. pan. & hist.
Salix pumila folio angustiore, Dod. belg.
II. Salix pumila brevi angustoq; folio incano.
an Salix humilis repens, Ad. Lob. ico.
Salix pumila angustifolia altera, Clus. pan. & hist.
Hæc variat: nam paulo latioribus foliis quæ in sabulosis Hollandiæ aggeribus Oceano objectis nascitur, Clusio monente.
III. Salix alpina Pyrenaica: quæ 6. in Prodr.
IV. Salix alpina angustifolia repens, non incana, quæ 5. in Prodromo.

Salix exotica.

I. Salix Syriaca folio oleagineo argenteo.
Zarneb vel Zarnabum, Rhasi c. 353. & Avicennæ c. 749.
Zurumbeth Serapioni, c. 26.
Elæagnus Theophrasti.
Safiaf Syrorum, Rauwolf. & Lugd. ap.
Calaf seu Ban, Alpino.
Verùm Rauwolf. foliis angustioribus, at Alpinus

nus latioribus pingit: hac sub nomine arboris magnæ virtutis, ab insigni Pharmacopœo D. Jo. Pona Verona hoc anno accepimus.

Ex floribus incolas aquam cordialem elicere, Rauwolfius scribit: & quidem in Ægypto, quam Macahalef vocitent, Alpino monente.

II. Salix Arabica foliis Atriplicis.
Garb Arabum, Avicen. c. 326. & 686.
Salix exotica, Garb incolis, Rauwolf.
Garab Maurorum, Lugd. ap.

Ex hac apud ipsos Aphronitrũ optimum fit, ad ignariũ pulverem conficiendũ, Rauwolf. monẽte.

AGNUS CASTUS sive VITEX.

VITEX, Græcis ἄγνος, ἡ λύγος Dioscoridi l.1.c.135. ἄγνος, id est Castus, quòd ab iis à quibus estur, aut bibitur, aut substernitur, castitatem conservet, Gal.6. simplicium auctore: quare matronæ in Thesmophoriis Atheniensium ἁγνεύουσαι, id est, castitatem custodientes, folia hujus arboris sibi sternebant, Dioscoride & Plinio referentibus. Cui & λύγος (quasi vimen) propter invictam ferè virgarum flexibilitatem: officinis, Agnus castus: cujus semen quibusdam à Piperis similitudine, Piper vocatur. Est Diosc. frutex in arborẽ assurgens: virgulta gerit fractu contumacia & longa: folia verò olivæ, sed teneriora atq; majora. Theoph. ἄγνος (Amerinam Gaza vertit) cultura arbor efficitur, cùm frutex sit, 1. hist. 5. verùm super fructum ipsum florem insidentem emittit: virgas parvas sicut cornus fœmina suo latere profert & fructuosior est, nodos tamen geminatos, tum invicem congruos habet, 1. hist. 21. Plin. l.24.c.9. non multum, inquit, à Salice vitilium usu distat Vitex, foliorum quoque aspectu, nisi odore gratior esset.

Genera ejus duo: est quæ album florem, cum aliquatenus purpureo mittat, altera purpureum profert, Diosc. ac Plinio l.c. major, in arborem Salicis modo assurgit: minor, ramosa, foliis candidioribus, lanuginosis: prima album florem mittit in purpureo, quæ & candida vocatur: nigra, quæ tantum purpureum.

I. Vitex foliis angustioribus cannabis modo dispositis.
Vitex, Trag. Dod. ut: Ang. Cord. in Diosc. Gesn. hor. Lac. Tur. Lon. Cæs. Lug. Cam.
Vitex sive Salix Amerina, Matth.
Agnus sive Vitex, Bellon.
Agnus castus, Ges. hor. Cast.
Elæagnon Theophrasti, Ad. Lob.

II. Vitex latiore folio.
Vitex latiore ferrato folio, Lob. Lugd.

III. Vitex trifolia minor.
Agni casti species multo minor cæteris, tribus tantum firmis foliis donata, Rauwolf. Sed quid?

SPIRÆA.

DE Spiræa hæc habet Theophrastus 1. hist. 25. plura ex aliis fructum cacumine ferunt, quam ex arboribus, ut frumentorum quæ spicam pariunt, & fruticum ἐρείκη καὶ σπειραία (aliqui πειραί legunt) καὶ ἄγνος, καὶ ἄλλ' ἄττα: erica, piræa, amerina, ut Gaza vertit, qui omittit καὶ ἄλλ' ἄττα, id est, & alia quædam.

Frutex spicatus foliis salignis ferratis.
Spiræa Theophrasti forte, Clus. hist.

LIGUSTRUM.

LIGUSTRUM Græcis κύπρος Cyprus Diosc. l.1.c.124. arbor est foliis circum virgulta oleæ similibus, sed latioribus, mollioribus & viridioribus: floribus candidis muscosis, odoratis: semine nigro, sambuci fructui simili: & Plinio l.12.c.24. Cyprus in Aegypto est arbor Ziziphi foliis, semine coriandri, flore candido odorato: & mox, quidã hanc esse dicunt arborẽ, quæ in Italia Ligustrum vocatur: & l.24.c.10. Ligustrũ eadem arbor est, quæ in Oriẽte Cyprus.

I. Ligustrum Germanicum.
Ligustrũ, Brunf. Matth. Lac. Fuch. Cord. in Dios. Bellon. Gesn. hort. Tur. Lob. Rauwolf. Cæs. Cast. Lugd. Thal. Tab. Ger. Eystett.
Ligustrum vulgare, Trag.
Ligustrum majus, Lon.
Phyllirea, Dod. ut: Ang. Ges. hort.
Halimus, Lac.
Ligustrum Dios. nostras, Ad.
Ligustrum Italicum, Alpino.

Sunt qui Cyprum Dioscoridis volunt, ut Tragus, Matth. Cord. in Diosc. Cæs. & alii: negant alii, ut Anguillara, qui Ligustrum Latinorum facit: alii Phyllircam volunt, ut Dodon. & Anguil.

Flore est albo, Tragus & subluteo notavit, & Ligustri aliam speciem nominat: & Lonicerus majus & minus facit.

II. Ligustrum myrtifolium Italicum quod 1. in Prodromo: quod etiam nomine Myrti ligustri folio, accepimus.

III. Liguſtrũ foliis laciniatis, quod 2. in Prodromo, & Liguſtri nigri nomine ex Italia primũ, dein pro Syringa laciniatis foliis ex horto Nobil. Contareni habemus.

IV. Liguſtrum Ægyptiacum latifolium.
Cyprus Græcorum, Alcanna vel Henne Arabum, nunc Græcis Schenna, Rauwolf. & Lugd. append.
Cyprus Plinii ſive Alcanna, Belli ep.4. ad Cluſ.
Henne in Ægypto aliàs Alcanna, Bellonio.
Alcanna Arabum, Cluſ. ad Bellon.
Alkanna, Ad.
Flore eſt pallidè ſubflavo.

V. Liguſtrum Ægyptiacum anguſtifolium.
Liguſtrum Ægyptium, Elhanne ſeu Tamaharendi, vel Alcanna Avicennæ, Alpino.
Figura enim ab Alpino propoſita diverſa, à Rauwolfii figura, quod & Cluſius in cur. poſterioribus monet: & Alpinus florem ſubcinereum Sambuci floribus minorem tribuit: quare an diverſæ conſiderandum: ramum ſolum baccis minutis ſeminibus refertis onuſtum, ſed ſine foliis, ex Creta ab Honorio Belli habemus. In hiſt. Ind. or. par.4. figura tab.15. ſub Mangoſtans proponitur.

PHILLYREA.

Φιλυκῆ Dioſc. l.1. c.125. arbor eſt Cypri magnitudinem æquans, foliis oleaceis, ſed latioribus & nigrioribus, fructu lentiſci nigro, ſubdulci, & quaſi racemato.

I. Phillyrea latifolia levis.
Phylerea arbor Galloprovinciæ, verior Macaleb Serapionis. Ad. Lob. ico.
Phillyrea, Cam. ep. * notata.
Phillyra, Mahaleb Serapionis, Lugd.
Philyca Dalechampii, Eid.
Mahalepum Serapionis, Tab.

II. Phillyrea latifolia ſpinoſa.
Phillyrea prima, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Phillyrea prior Cluſii, Lugd.

III. Phillyrea folio leviter ſerrato.
Philyrea 2. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd. Tab.
Phyllirea ſerrata, Ger.

IV. Phillyrea folio Liguſtri.
Phillyrea, Matth. Lac. Rauwolf. Lugd.
Phillyrea Bellonii, Geſ. hor.
Cyprus latiore folio, Dod.
Phillyrea major, Ad. Narbonenſis, Lob.
Phillyrea tertia, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd. Tab.
Philyrea media, Cam. ep.
Philyrea Penæ major, } Lugd.
Alaternus major Dalechampii } Lugd.
Ilatrum, Cæſ. & Phillyra, Theoph.
Phyllirea latiore folio, Ger.

V. Phillyrea anguſtifolia prima.
Cyprus, Dod.
Phillyrea quarta, Cluſ. hiſp. & hiſt. Tab.
Philyrea anguſtifolia, Lob. Cam. ep. Ger.
Phillyrea minor, Ad. Penæ, } Lugd.
Alaternus minor Dalech. } Lugd.

VI. Phillyrea anguſtifolia ſecunda.
Phillyrea quinta, Cluſ. hiſp. & hiſt.

SECTIO QUARTA.

PHILYCA; CELASTRUS; OENOPLIA; RHAMNUS; *Lycium; Rubus; Chamærubus; Capparis; Roſa Sativa, ſylveſtris, & Hiericuntica.*

PHILYCA.

Φιλύκη Theophraſto 1. hiſt.15. ex ſylveſtribus perpetuò viret: 3. hiſt.6. ineunte Vere germinat: 5 hiſt.7. candido Celaſtri modo, ſemper fronde abundat. Plinio l.16. c.26. Alaternus dicitur, qui inter arbores fructum nullum ferentes, hoc eſt, ne ſemen quidem, refert, cui folia inter Ilicem & Olivam.

I. Philyca elatior.
Alaternus, Ang. Portæ, Cam.
Philyca Theophr. Alaternus Plinii, Elæprinos Cretenſium, Bellonio.
Alaternus Plinii (& Spina cervina quorundam) Lobel. icon. Gerar.
Alaternus prima, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd. Tab.
Celaſtrus mas Theophraſti, Cæſ.
Bourgeſpine Monſpelienſium, Ad. Lob. ob.
Apharca Theophraſti, Lugd.

Phillyr

Phillyra mas Theophrasti, Cæs.

Alaternus Turneri, Taber. qui duas figuras adposuit.

Ἀφάρκη Theophrasto 1. histor. 15. ex sylvestribus arboribus perpetuò viret: 3. histor. 6. fructum primum cum uva nigrescit & varia fit, maturant: alterum cum vitis floret: bis enim ambæ fructum ferre videntur.

II. Philyra humilior.

Alaternus alter, Clus. hisp. & hist. Lugd. Tab.

Alaternus alter humilior, lato folio, Lob.

Ilatrum folio ad Ilicem accedente, Cæs.

Celastrus fœmina Theophrasti, Lugd.

Alaternus humilior, Ger.

CELASTRUS.

KHλάς ϑ Theophrasto 1. hist. 6. cultum nullum patitur: 1. hist. 15. folia nunquam demittit: 3. hist. 6. & tardissimè fructum perficit: 5. hist. 8. ad baculos idonea est.

Celastrus Theophrasti, Clus. in cur. post. hanc ex horto Leidensi accepimus.

OENOPLIA.

I. Oenoplia non spinosa.

Sudar Serapioni.

Oenoplia seu Napeca Bellonii, Connarus Alexandrinorum fortè apud Athenæum, Clus. hist.

Hanc una cum fructu & floribus, ex Creta ab Hon. Belli accepimus.

II. Oenoplia spinosa.

Nabca, Paliurus Athenæi credita, Alpin.

Oenoplia spinosa, Honor. Belli, Clus. histor. & ep. 5.

RHAMNUS.

RHamnus ῥάμνϑ Dioscoridi lib. 1. cap. 119. frutex est circa sepes nascens: virgas rectas & spinas aculeatas, ut Oxyacantha habens: folia verò parva, oblonga, subpinguia, mollia: est & altera candidior. De tertia, vide sub Paliuro. Et Theoph. 1. histor. 15. [illegible] frutex est perpetuò virens: 3. hist. 17. & alia candida, alia nigra, fructusq; diversus, ambæ verò aculeigeræ: 3. hist. 18. peculiare racemis, quod per latera caulium sepiunt: postremoq; caulis ramemus omnium maximus propendet. Plinio l. 24. c. 14. inter genera Ruborum, Rhamnus appellatur a Græcis candidior & fruticosior: is floret ramos spargens rectis aculeis, non ut cæteri aduncis, foliis majoribus. Alterum genus est sylvestre, nigrius & quadantenus rubens: fert veluti folliculos.

I. Rhamnus spinis oblongis, flore candicante.

Rhamnus candida, Theophrasti.

Rhamnus primus, Matthiol. Ang. Lac. Lon. Clus. hisp. & hist. Dod. Rauwolf. Lugd. Cast.

Rhamnus candida, Cord. in Diosc.

Rhamnus alter Dioscoridis Monspel. Ad. Lob. Lugd.

Rhamnus, Bellon. Cæsalp.

an Rhamnus circa Tripolim ipsis Hauset, Arabibus.

Hautegi sive Rhamnus primus, Rauwolf.

II. Rhamnus alter foliis salsis flore purpureo.

an Rhamno altero similis, Bellon.

Rhamni prioris altera species, Clus. hisp. & histor. Lob.

Rhamnus primus alter, Dod.

Rhamnus alter Clusii, Lugd.

Rhamni species quæ Spina sancta, Colum.

III. Rhamnus tertius flore herbaceo baccis nigris.

Rhamnus niger Theophrasti.

an Rhamni genus baccis nigris in Græcia, Bellon.

Rhamnus tertius, Clus. hisp. & histor. Dod. Taber. Ger.

Rhamnus primæ speciei tertius, Lob.

IV. Rhamnus Salicis folio angusto fructu flavescente.

Rhamnus secundus, Matthiol. Dod. ut: Lac. Lon. Clus. hisp. & hist. Lugd. cum figura Matthioli & Dodonæi.

an Rhamni genus baccis rubentibus, Bellon.

Oleaster Germanicus, Cord. in Diosc. & hist.

Oleastri peculiare genus, Cord. obs.

Rhamni species, Cam. ep. & hor.

Rhamnus primus Dioscoridis, Ad. creditus, Lob.

Rhamni alterum genus, Cæs.

Hippophaë Dioscoridis fortè, Colum.

V. Rhamnus folio subrotundo fructu compresso.

Rhamnus tertius Dioscor. quem scribit nigrioribus, latioribusque foliis & quadantenus ruben-

tibus: virgultis oblongis, quinque ferè cubitorum & spinosioribus quidem, at minus firmos, & rigidos aculeos habens: fructus verò latus, albus, tenuis, folliculi figura, fructu verticilli. Sunt qui Rhamni 3. Dioscoridis descriptionem ad Paliuri ejus historiam revocandam velint: de quo l.1.c.121. sic: παλίουρος frutex est vulgo notus, aculeatus, solidus, cujus semen pingue, & lini seminis æmulum reperitur. De quo Theoph.1.hist.5. frutex est: 1.hist.8. spinosus: 1.hist.6. folia cum extremorum lateribus sinuata concidunt: 3. hist. 6. & post Occasum Vergiliarum fructum reddit: 3. histor. 17. habet quoque nonnullas differentias: omnes autem fructiferæ, &c. & 4. hist. 4. in Africa plurima est & fruticosior, folio nostrati (id est Jujubis) simili, fructu diverso, fructum ferens latum instar folii, &c.
Spina Judaica, Crescentio.
Rhamnus tertius, Matth.Ang.Lac.Ges.hor.Lon. Cast.Cam.Colum.
Rhamni tertia species, Dod.gal.
Rhamnus niger, Cord.in Diosc.
Paliurum & Apaliura Græcis vulgo, Bellon.
Paliurus frutex, Ges.ap.
Paliurus, Dod. Ad.Lob.Rauw.Lugd.Cast.Cam. Eystett.
Jujuba sylvestris & Spina Marruca, & Paliurus Africanus Theoph.Cæsalp.

VI. Rhamnus catharticus.
Rhamni alia species, Trag.
Spina infectoria, Matth. Bellon. Ad. Lob. Cast. Clus.hist.Tab.
Spin merlo, Cast.ap.
Rhamnus solutivus, Dod.ut: Thal.Ger.
Cervispina, Cord.hist.
Spina cervina vulgo, Ges.hor.
Spina alba, Lonic.
Spina cervalis vulgo, Cæs.
Rhamnus catharcticus, Lugd.
Communiter frutex est: aliquando arboream altitudinem adipiscitur.

VII. Rhamnus catharticus folio oleæ.
Hippophaes, Anguil.
an Hippophæstum quorundam, Lugd.

IIX. Rhamnus catharticus minor.
Spina infectoria pumila prior, Clus.pan.& hist.
Rhamni solutivi minor species, Cam.

IX. Rhamnus foliis oblongis serratis.
Rhamnus Bavaricus, Lugd.

LYCIUM.

Λύκιον, à Lycia in qua magnus hujus proventus fuit: & πυξάκανθα, id est Buxus aculeatus, à similitudine quadam cum Buxo dicitur. Est Dioscoridi l.1.c.132. arbor spinosa, virgis trium cubitorum, aut etiam longioribus, circa quas folia sunt buxo similia, densa: fructum habet instar piperis nigrum amarum, densum, levem: corticem verò pallidum Lycio densato similem & radices numerosas, obliquas, lignosas: & mox: fertur & Lycium Indicum fieri ex frutice Lonchitide appellato: est is è spinarum genere, virgas habens rectas tricubitales, aut etiam majores, à fundo transversas & Rubo crassiores: ruptus cortex rubescit, folia verò oleæ similia. Et Plinius l. 12. c. 7. fert & spina piperis similitudinem, præcipua amaritudine, foliis parvis densisque, Cypri modo, ramis trium cubitorum, cortice pallido, radice lata, lignosaque, buxei coloris: & l.24.c.14. Modum conficiendi docet: addens spinam ex qua Lycium fiat, in Græcia pyxacanthen chironium vocari.

I. Lycium buxi folio.
Lycium, Matth.Tab.Ger.
Lycii nomine ostenditur, quæ tamen verum non est, Ang.
Pyxacantha, Dod.ut: Lon.
an Lycium sive Pyxacantha Narbonensium, Ad.
Lycium alpinum, Lugd.

II. Lycium facie pruni.syl.sive Italicum.
Lycium Italicum, Matth.Lugd.Tab.
Spina infectoria pumila altera, Clus.pan.& histor.
Ponæ.
Lycium Hispanicum, Ger.

III. Lycium Hispanicum folio oblongo.
Lycium Hispanicum, Lob.Lugd.

IV. Lycium Hispanicum folio buxi.
Lycium quorundam, Clus.hisp.& hist.
an Tamaio, Lycium verum, Frag.

V. Lycium latifolium.
Paliurus alter peregrinus, Ad. Lobelius in iconibus titulum habet, sed figura subjecta non convenit, quæ sub Rhamno 3. repetitur, & est Oxyacanthæ Dioscoridis.

VI. Lycium Gallicum.
Lycium Dalechampii, Lugd.
Grana luteo colore tingunt.

VII. Lycium Indicum foliis pruni.
Frutex spinosus peregrinus, Arabibus Hadhadh, incolis Zaroa, Rauwolf.

Lycium

Lycium legitimum Rauwolfii, Cluſ.hiſt.
Lycium in Libano proveniens, Belli ep.1.
IIX. Lycium Indicum alterum.
Uzeg, Lycium Indicum creditum, Alpino.
IX. Lycium foliis ericæ.
Cate ſive Lycium, Garz. Acoſt.
Lycium cujus ſuccus Cate dicitur, Frag.
X. Lycio affinis Ægyptiaca.
Agiahalid, Alpino.
XI. Frutex exiguis foliolis confertus.
Tamaxo, Cluſ.hiſp.& hiſt.

RUBUS.

Rubus βάτος Græcis: notitiæ vulgaris eſt Dioſcoridi l.4.c.37. At Theoph.1.hiſt.5.frutex eſt: 2.hiſt.16.cujus folia cùm extremo, tum lateribus ſinuata cōcidunt & ſpinoſa cuncta redduntur: 6.hiſt.1.imò etiam caulis & rami: 1.cauſ.21.fructum racematim gerit, & non ſolum ſerò, ſed etiam particulatim matureſcit.

Genera: Theoph.3.hiſt.18.plura eſſe ſcribit: & trium meminit: quædam erecta quæ βάτος: quædam deorſum pergens, quæ χαμαίβατος: tertia κυνόσβατος dicitur. Et à Dioſcoride l.c. βάτος: & cap.ſeq. βάτος ἰδαία: & l.1.c.123: κυνόσβατος proponitur. Plinio l.16.c.37. Rubi mora ferunt: & alio genere ſimilitudinem roſæ, qui vocatur Cynosbatos: tertium genus Idæum vocant Græci à loco. Sic l.24.c.13.duorum priorū meminit: & cap.ſeq. Cynosbati, rubi Idæi, & Rhamnum inter Rubi genera recenſuit.

I. Rubus vulgaris, ſive Rubus fructu nigro.
Βάτος Græcis: Sentis, Latinis dicitur: & fructus mora rubi, βάτινα Galeno: quibuſdam Vaccinia: officinis, mora bati.
Rubus, Dioſcoridi & Plinio.
Rubus excelſa, Theophraſto.
Rubus, Brunf. Matthiol. Fuch. Dodon. ut: Cord. in Dioſc. Lac. Tur. Lon. Lob. Cæſ. Caſt. Lugd.
Rubus grandis & ſecundus, Trag.
Morus ſive Rubus, Ang.
Rubus vulgaris, Geſ.hor. Thal.
Rubus Batis, Ad.
Rubus arvenſis, Tab.
Rubus Idæus, Ger.ico.
II. Rubus repens fructu cæſio.
Chamæbatos Theophraſto, humirubus Gazæ.
Rubus humilis & primus, Trag.
Rubus minor, Dod.ut:
Rubus reptans, Ad.
Rubus humilis Belgicus, Cluſ.pan.& hiſt.
Rubi alterum genus, Cæſ. Lugd.
Fructu eſt communiter cæſio, modo cæruleo, modo nigro & minore.
III. Rubus Idæus ſpinoſus.
Βάτος ἰδαία appellatur, quoniam copioſius in Ida naſcatur: eſt autem longè tenerior priore, exiguis ſpinis præditus: quanquam & ſine ſpinis inveniatur: hæc Dioſcorides l.4.c.38. Et Plinius lib. 16. c.37. Tertium genus Idæum vocant Græci à loco: tenuius quam cætera, minoribusque ſpinis & minus aduncis.
Rubus Idæus Dioſcoridis & Plinii.
Rubus Idæus, Trag. Matth. Ang. Dod. ut: Bellon. (qui in Ida monte invenire non potuit) Geſ.hor. Tur. Lon. Ad. Lob. Caſt. Thal. Ger.deſ.& par.3. Ind.orient.& 2.par.Ind.occid.
Rubus Idæus major, Lac.deſ.
Rubus Idæus exilibus ſpinis, Cord.in Dioſc.
Rubus 3.montibus proprius, Cæſ.
Rubus Idæus ſpinoſus, Lugd.
Rubus Idæus vulgaris, Cluſ.hiſt.
IV. Rubus Idæus lævis.
Chamæbatus, ſeu Rubus Idæus alter, Trag.
Rubus tertius, Cord.in Dioſc.
Rubi alia ſpecies, Geſ.hor.
Bockbeere / id eſt, baccæ hircinæ, Lon.
Rubus hircinus, Tab.
Rubus Idæus non ſpinoſus, Lugd.
Rubus Idæus Placæ, Cluſ.hiſt.deſ.
Rubus, Ger.ico.
V. Rubus Idæus fructu albo.
Rubus Idæus leucocarpos, Cam.
Rubus Idæus fructu candido, Thal. Cluſ.hiſt.
VI. Rubus exoticus.
Rubi facie ſenticoſa planta, Ad. Lob.ico.
Arboris truncus ſpinoſus, Lugd. deſ. at figura ſub titulo Nerei facie ſecundo loco habetur.

Chamærubus ſpinis carens.

I. Chamærubus ſaxatilis.
Rubus alpinus humilis, Geſ.hor.
Rubus Idæus, Eid. Fracto.
Rubus ſaxatilis, ſive petræus, ſive alpinus, Cluſ. pan.& hiſt.
Rubus parvus ſaxatilis alpinus, Cam.
Rubus minimus, Thal.

Acini

Acini huic bini, terni, quaterni, ad summum quini sunt.

II. Chamærubus foliis Ribes.
Chamæmorum Norvegica, Clus.hist.
Fructus rubeus aut pallidus.

III. Chamærubus foliis Ribes Anglica.
Chamæmorus, Clus.pan.& hist.

IV. Chamærubus foliis Vitis.
Chamæmorus altera Norvegica, Clus.hist.

CAPPARIS.

Κάππαρις Dioscoridi l.2.c.204. frutex est aculeatus per terram in orbem stratus, spinas aduncas ut Rubus habet, folia rotunda, malo cydonio similia: fructum ut Olea, quæ cum dehiscit album florem promit, quo delapso quiddam glandis oblongæ figura reperitur. quod apertum grana tanquam punica habet exigua, rubentia: radices lignosæ, magnæ ac numerosæ. Theophrasto 6. histor. 10. ramis aculeatis constat: 6. histor. 3. & non solum caule aculeato, sed etiam folio hispido: 1. histor 6. & 3. histor. 13. quæ cultura deterior redditur, ut natura syl. dixeris: sic 3. caus.1. ubi Gaza vocem κάππαρις Inturim vertit, ut & 6. hist.5. & 7. hist.8. alibi verò Capparim reddidit. Plinio l. 13.c.23. Capparis, quidam & Cynosbatum vocant: alii Ophiostaphylon: vide & l.19.c.8.

Genera: Dioscorides habet Africam, Marmaritam, Apulam, & quæ è rubro mari & Arabia defertur: quæ qualitatibus variant: idem & Plinius l.13.c.23. refert.

I. Capparis spinosa fructu minore, folio rotundo.
Capparis, Trag. Matth. Dod. gal. Anguil. Cord. in Dioscor. Ges. hor. Lac. Lon. Ad. Cast. Lugd. Rauwolf. (qui & sylvestrium meminit) secunda, Tabern.
Capparis spinosa, Bellon.
Capparis retuso folio, Lob.
Capparis Italica, Cæs.
Capparis rotundiore folio, Ger.

II. Capparis folio acuto.
Capparis, Dod. prima, Tab.
Capparis folio acuto, Lob. Lugd. Ger.
Capparis aliud genus, Cæs.
Plinio l. 19. c. 8. laudatiss. in Caria, proximum Phrygia. Verùm Alexandriâ Ægypti Venetias præstantiss. adferri, Lugdun. scribit. De cultura Capparum Quiqueranus de laudibus Provinciæ legendus.

III. Capparis non spinosa fructu majore.
Capparis non spinosa, Bellon.
In Arabia arborescit & hyeme folia retinet.
Cappares Alexandriæ majores esse, quàm alibi, quas Cappar appellant, Alpinus author est.

IV. Capparis arborescens fructu Juglandis magnitudine.
Capparis Arabica fructu ovi magnitudine, semine piperis instar acri, Bellon.
Capparum arbor, Rauwolf. qui fructus magnitudinem non expressit.
Cappares plurimum ab his quæ in arbores adolescunt & quæ in Græcia proveniunt, differentes in Tauri montis saxorum fissuris, Bellonius notavit.

V. Capparis portulacæ folio.
Capparis leguminosa, Lob. Tab.
Capparis Fabago, Dod. Ger.
Capparis syl. sive fabaginea, Cam. ep.
Morgsani, Syrorum: Andirian, Rhasis: Ardifrigi, Avicennæ, Rauwolf. & Lugd. ap.
Fabago Belgarum, Lugd.
Telephium Dioscoridis & Plinii, Colum.
Peplios Petri Quith pharmacopæi Lutetiani in cujus horto anno 1579. collegimus.

VI. Capparibus similes baccæ in Virginea.
Sacquenummener baccæ plantæ quæ in stagnantibus aquis reperitur, par.1. Ind. occid.

ROSA.

Rosam vetustas ex sanguine Veneris: & Turcæ ex sudore Mahometis, ortam sibi persuadent, cujus nomine folia Rosarum humi jacere non patiuntur: hac Græcis ῥόδον dicitur, quasi ὄδον pro ὄζον Etymologico: At Plutarcho 3. symp. qui ῥεῦμα πολὺ τῆς ὀδωδῆς ἀφίησι, quod largum odoris effluvium emittat. Theophrasto 1. hist. 15. Rosa inter suffrutices est, & perpetuo cacumine viret: 1. histor. 21. flores bicolores sunt, quod in his alterum florem insidentem medium gerit: 1. histor. 22. verum flos ipse super fructum est: 6. histor. 2. rami aculeati sunt. Et Plinio lib.21.cap.4. Rosa nascitur spina verius quàm frutice, in Rubo quoque proveniens, illic etiam jucundi odoris, quamvis angusti.

angusti. Germinat omnis primo inclusa granoso cortice: quo mox intumescente & in virides alabastros fastigiato, paulatim rubescens dehiscit ac sese pandit, in calicis medio sui stantis complexu, luteos apices.

Differentia Theophrast.6.hist.6. permulta sunt, foliorum multitudine, paucitate, asperitate, levitate, colore, odore: cumplurimis quina folia sunt, quibusdam duodena, vicenaq́, aliis longè plura: sunt enim quas Centifolias vocant, sed folia interna parva admodum sunt: ita enim oriuntur, ut alia intus alia extra emicent, non tamen jucundi odoris, odoratiores inter amplas quibus pars ima scabra: & 6.caus.29. urbana rosa odoratior est sylvestri. At Plinius, genera nostri fecere celeberrima, Prænestinam & Campanam: addidere alii Milesiam, cui sit ardentissimus color, non excedentis duodena folia: proximam ei Trachiniam, minus rubentem: mox Alabandicam viliorem albicantibus foliis: vilissimam verò plurimis sed minutissimis Spineolam &c. & mox: inter has media quam Coroneolam vocant: omnes sine odore, præter Coroneolam, & in rubro natam: addit adhuc alias, quæ æquivoce potius Rosæ appellatæ sunt: addit & ea quæ ex Theophrasto adscripsimus. Sane Rosæ variant floris colore, qui varius est, albus, candidus, pallidus, carneus, rubens: sic differentia est in foliorum numero, magnitudine & odore: fruticis quoque aliqua differentia pro magnitudine & parvitate, asperitate & lævitate. Sic in India occident. rosis omnia plena passim: & præter rosas ex Hispania importatas, species earum plurimæ aliæ nascuntur, quarum aliæ rubeæ, aliæ croceæ, nonnullæ cæruleæ, quædam candidæ visuntur: quas cristarum specie capitibus suis gestant: par.9. Ind. occid. l.4.c.27.

Rosa sativa.

I. Rosa rubra.
Rosa Milesia, Plinii.
Rosa sativa rubra multiplex, Brunf.
Rosa domestica punicea, Matth.
Rosa hortensis rubra multiplex, Trag.
Rosa hortensis, Fuch.
Rosa, Tur. Lac. Lon. rubra, Cord. in Diosc. Lugd. Ad. Tab. Ger.
Rosa rubra urbana, Ges. hor.
Rosa sativa rubra, Ang. Cast.
Rosa sativa 3. quæ Provincialis Gallis, Dod.
Rosa Damascena, Lob.
Rosa rubens multifolia, Cæs.
Rosa intensè rubens, Cam.

Est simplex & multiplex, colore magis minusq́; rubro: huc referre oportet
1. Rosam Milesiam fl. rubro pleno: vulgo Rosa fina.
2. Rosam Milesiam fl. simplici rubro, &
3. Rosam ex rubro nigricante flore pleno, &
4. Rosam rubicundam Saccharinam dictam, Græcula Plinii, Camer.

II. Rosa rubra pallidior.
Rosa sativa quarta quæ francha Gallis, Dod.
Rosa holosericea, Lob. ico.
Rosa rubicunda, Cam.
Rosa tertia, Cæs.
Rosa damascena rubra, Lugd.

Aliis Trachinia, Prænestina aliis, aliis Græcula Plinii: hæc priore minus rubet & flore simplici plerunque est, & foliis latissimis, cujus frutex spinis communiter caret.

III. Rosa saturatius rubens.
Rosa prima Prænestinæ similis, Clus. hist.
Rosa purpurea, sive in rubro nigricans, Cam.

Foliis est quadragenis amplioribus, saturatius rubentibus, ad nigredinem vergentibus & alabastro crassiore.

IV. Rosa purpurea.
Rosa trachynia, Plinio.
Rosa hortensis ex purpura albicans, Trag. Gesn. hort.
Rosa domestica carnis colorem referens, Matth.
Rosa incarnata, Ang. Cam.
Rosa sativa 2. sive incarnata, Dod.
Rosa rubra sive carnei coloris, Bellon.
Rosa pallida, Ad.
Rosa roseo colore, Cæs.
Rosa sativa purpurea, Cast.
Rosa minus rubens, Lugd.
Rosa provincialis major, Tab. Ger.
Rosa provincialis fl. incarnato pleno, Eyst.

Rosas purpureas sive rubeas, colore carni similes Pharmacopœis Zebedenas dici, Joannius in tractatu de pilulis Aloës scribit.

Quibusdam Alabandicæ similis, aliis Prænestina, aliis Campana Plinii.

V. Rosa versicolor.
Rosa prænestina versicolor, Clus. hist.

Variat: nam flos media ex parte candicantibus, altera purpurascentibus foliis, vel venis similis coloris aspersis constat. Vel folia quædam integra alba, quædam integra rubra, inter se commixta sunt.

VI. Rosa maxima multiplex.
Rosa centifolia Batavica rubra, Clus. hist. Eyst.

an Centifolia veterum, quam inodoram dicunt, cum hæc odora sit.

Variat: communiter flos ex albo rubet: habetur & alba, quæ

Rosa alba major Provincialis, } Clus. hist.
Rosa centifolia Batavica alba, }

Rosa provincialis flore albo, Eyst.

VII. Rosa multiplex media.

Rosa centifolia Batavica secunda, Clus. hist.

IIX. Rosa major Prænestina, Clus. hist.

Rosa prænestina variegata, Eyst.

IX. Rosa alba vulgaris major.

Rosa Campana Plinii.

Rosa sativa alba, Brunf. vel 1. Dod.

Rosa hortensis candida, Trag. alba, Gesn. hor.

Rosa domestica alba, Matth.

Rosa alba, Ang. Cam. Lugd. Tab. Ger.

Rosa candida, Ad.

Rosa quarta candida, Cæs.

Hæc quibusdam spineola, aliis Alabandica Plinii censetur: foliorum numero flores variant: hinc

Rosa flore albo pleno & Rosa alba flore simplici, Eystett.

X. Rosa alba minor.

Rosa lacteola quæ centifolia Plinii videtur, Cam. Eystett.

XI. Rosa moschata simplici flore.

Rosa moschata & Damascena, Matth.

Nesrim (vel Nefrim) Serapionis, Ang.

Rosa sativa quinta, Dod.

Rosa muscata simplex, Gesn. hort. flore simpl. Lob. Gerar.

Rosa muscatula, Cæs.

Rosa alba Damascena fl. simplici, Cast.

Rosa Damascena (quasi de Sceni apud Arabes) simplici flore, Cam. Eyst.

Rosa coroneola, quam Damascenam vocant, Lugd.

Rosa muscata alba, Tab.

Hæc minor est & major, quæ

Rosa moscata major, Lob. ico.

Hęc alba est, nonnunquam ex albo ad puniceum nonnihil vergit.

Rosæ moschatæ cum sylv. tum domesticæ, rubræ, albæ & virides, Bellon. lib. de cultur. meminit.

XII. Rosa moschata flore pleno.

Rosa coroneola, Plinio.

Rosa muscata multiplex, Gesn. hor. Ger.

Rosa moscata, Damascena, Alexandrináve, Eid. append.

Rosa sativa quinta multiplex, Dod.

Rosa moscata, Ad. Lob. ico. alba multiplex, Tab.

Rosa muscatula multifolia, Cæs.

Rosa alba Damascena fl. pleno, Cast. Eyst.

Rosa coroneola altera, Lugd.

Rosa damascena sive moscata pleno flore, Cam.

Aliis Prænestina Plinii.

XIII. Rosa moschata semper virens.

Rosa sempervirens flore albo, Clus. hist. app. alt. auct.

XIV. Rosa spinis carens flore majore.

Rosa sine spinis prima, Clus. pan. at secunda in histor.

Rosa sine spinis, Cam. Tab. Ger.

Colore est inter Prænestinas & rubras media: sunt qui & albo observarint.

XV. Rosa sine spinis flore minore.

Rosa sine spinis altera, Clus. pan. & hist.

Colore fœcem vini ferè refert.

XVI. Rosa subviridis.

Si in teneras Agrifolii arbusculas Rosæ inserantur, flores subvirides producuntur, Camerarius. Quamvis interdum anni constitutione frigidiore & humidiore, herbacei coloris rosæ, sine calyce proveniant, cujus causam Costæus de natur. stirp. explicat.

In hortis Italiæ, cæruleas reperiri, in historia Lugdunensi habetur ex Advers.

XVII. Rosam folio subrotundo & crispo, in horto Mortembelgardico ante plures annos, sed absque flore observavi, cujus ramulum exsiccatum asservo.

Rosa sylvestris.

Rosam sylvestrem Dioscorides lib. 1. cap. 123. κυνόσβατον vocat, quam aliqui Oxyacantham appellent: frutex est (inquit) rubo longè major, arborescens: folia fert multò latiora quam Myrtus, aculeos verò circa virgas robustos: florem candidum, fructum oblongum, olivæ nucleo similem, qui dum maturescit, fulvus, intus verò lanuginosus conspicitur. At Theoph. 3. hist. 18. Cynosbatos (cani rubus Gazæ) fructum subrutilum parit, malo punico similem: est inter fruticem & arborem, punicæ non absimilis folio amerinæ. Plinio lib. 8. cap. 41. radix sylv. rosæ, quæ Cynorrhodos appellatur: & lib. 25. cap. 2. Cynorrhodo una medicina

dicina erat, spongiólæ quæ in mediis spinis ejus nascitur.

I. Rosa syl. vulgaris flore odorato incarnato.
Cynosbatos Dioscoridi,Lon.Ad.
Cynorrhodos Plinii:& Barbaro.
Sentis canis & Cynosbatos,Brunf.
Rosæ syl.primum genus,Trag.
Rosa syl. Matth. Ang. Gef. hor. Dod.Tab.odora, Gerar.
Cynosbatos procerior & Cynorrhodos, Cord.in Diosc.
Cynorrhodos seu Rosa canina,Thal.
Rosa syl.vulgaris, Lugd.Cam.ep.
Rosa canina odorata & syl.Lob.
Rosa syl.altior,Cæs.
Rosa canina,Cam.
Cynosbatos & Rubi tertium genus,Lugd.
Rosa syl.odorata incarnato flore,Eyst.

Flores ex purpura dilutè albicant.

Huic, ut & tertiæ, Spongiola adnascitur, quam Plinius in Cynosbato,pilulam Castaneæ similem: in Cynorrhodo,spongiolam vocat.
Rosæ syl. spongia dicitur Cynorrhodon,Ang.
Spongiola syl.rosæ,Dod.
Spongia Bedeguaris,Ad.
Bedeguar officinis perperam.

II. Rosa syl.flore majore & rubente.
Rosa syl.flore rubro,Eyst.colore & majoribus foliis à priore differt.

III. Rosa syl. flore pleno.
an Rosa Alabandica,Plinii.
Rosa syl.odorata flore multiplici, Lob.ico.
Rosa canina duplicato flore,Cam.

IV. Rosa syl.foliis odoratis.
Englanteria,Ruellio.
Rosa syl.altera,Trag.Gef.hor.
Rubus canis, Esglanterium,Tur.
Cynosbatos & Cynorrhodos altera , Cord. in Diosc.
Cynosbatos,Lac.
Rosa 10. Cynorrhodi vel caninæ rosæ odorata species,Dod.
Rosæ syl.species altera,Lugd.
Rosa eglenteria,Ad.Tab.Eyst.
Rosa canina,Ger.

Flos ex purpura satura candicat.

V. Rosa syl.odoratissimo rubro flore.
Rosæ syl.tertium genus,Trag.
an Cynosbatos quarta,Cord.in Diosc.
Rosa syl.Gef.hor.

VI. Rosa syl.odorata albo flore.
Rosa syl.humilior,Cæs.
Rosa quarta an Græcula Plinii,Clus.hist.

VII. Rosa odore Cinamomi simplex.
Rosa cinamomina & 7.vel syl.2.Dod.
Rose de canelle,Lob.ico.
Rosa cynamomea,Ad.Lugd.simplex,Cam.
an Cynorrhodos seu Rosa sylvestris,Thal.

Pro Lychnide Plinii Gesnerus habet: & in Albio monte, majorem & minorem nasci tradit: illam fœminam,hanc marem faciens.

VIII. Rosa odore Cinamomi flore pleno.
Rosa cinamomea pleno flore, Clus.pan. & histor. Eystett.
Rosa cinamomea altera,Cam.
Spermoniam Plinii, sic enim, non Spineolam aut spinosam legendum, Barbarus vult: quámvis alii Sycibicum legendum putant,Camer.

Flos dilutè purpurascit & in medio suave rutilat.

IX. Rosa rubra præcox fl. simplici: exiguo odore & foliis latioribus à prædicta discernenda, Eystett.

X. Rosa minor rubello flore, quæ vulgo à mense Majo,Majalis dicitur.
Rosa cinamomea altera,Cam.
Rosa provincialis minor,Tab.Ger.

XI. Rosa lutea simplex.
Rosa lutea, Ang. Ad. Lob.Cæs.Cast.Lugd.Cam. Tab.Ger.fl.simplici,Eyst.
Rosæ citrinæ,Gef.hor.
Rosa syl.tertia,vel Rosa octava,Dod.

Meminit Gesnerus Rosarum quæ moschum fragrent & luteæ sint: tales non vidimus,sed fruticis folia odorata observavimus.

XII. Rosa lutea multiplex.
Rosa flava plena,Clus.hist.& ap.2.&cur.post.
Rosa lutea maxima flore pleno,Eystett.

Hæc duplex,altera florem totum expandit: altera verò semiclauso flore permanet.

XIII. Rosa campestris spinosissima fl. albo odoro.
Rosa cāpestris odora,& quinta,Clus.pan.& hist.
Cynorrhodon polyacanthos,Lugd.
Rosa campestris odorata Clusii, Cam.
Rosa Dunensis,vel species nona,Dod.
Rosa præcox spinosa fl.albo,Eyst.

Flos albus,fructus maturus niger,cùm aliorū rubeat.

XIV. Rosa syl.pumila rubens.
Rosa quarta,Clus.pan.at in hist.sexta & pumila.

Fructus maximus & pyri in modum turbinatus.

XV. Rosa syl. pomifera major: hæc sequente altior, ramosior, paucissimis aculeis, foliis majoribus, pallidè virentibus, & apud nos locis humidis in Alnetis provenit.

XVI. Rosa syl. pomifera minor.
Rosa syl. pomifera, Ad. Lob. Lugd.
Cynorrhodi species, Thal.
Rosa arvina, Tab.
Rosa pimpinella, Ger.

Hanc Lobelius spinis carentem, at Tabernæmõtanus spinosam pingit: utramque habemus.

XVII. Rosa arvensis candida.
Rosæ syl. quarta species, Trag.

XVIII. Rosa campestris repens alba.
Cynosbatos sive Cynorrhodos 3. Cord. in Dioscor.

XIX. Rosa campestris spinis carens biflora.
Rosa Græca & Cynorrhodon læve, Lugd.

Flore est languidè rubro, vere & autumno prodiens, quæ duplex, alia odoris expers, alia foliis exiguis suavissimi odoris, in monte Pilati Lugdunensium.

Rosa Hierichuntica dicta.

Nominis hujus authorem fuisse Monachum, Bellonius refert, cùm tamen circa Hiericho nunquam reperiatur, sed in Arabia deserta, ad littora maris in sabulo: & Rauwolfius, in Syriæ tectis & ruderibus, ejus sylvestrem speciem invenit: hanc à pluribus nunc annis in hortulo meo colo, cum facilè & crescat & floreat: de qua Joh. Sturmius Lovaniensis professor, libellum superstitionibus plenum, scripsit.

I. Rosa Hierichuntea vulgo dicta.
Amomum, Cord. in Diosc. & hist.
Amomis Diosc. & Plinii, Cæs.
Rosa Hiericontea, Tur. Lon. Lob. Garz. Castaperta & conclusa, Eyst.
Rosa de Hiericho & Rosa Mariæ monachis, Lugd.
Rosa Hiericonthina 1. & 2. Tab. major, Ger.

Duplicem fecit Cordus, alteram insipidam inodoram, quę Amomis: alteram aromaticam odoratam, quę Amomum sit. Sed de Amomo vide suo loco.

II. Rosa Hiericonthea sylvestris.
Rosæ Hiericonthis syl. species, Rauw. Cam.

III. Rosa Hiericonthicæ exsiccatæ similis.
Blatterlos Holandis, fruticulus ad Scorbutum, Indiæ orient. par. 4. fig. 21.

SECTIO QUINTA.

MYRICA sive TAMARISCUS; ERICA; SABINA; CEDRUS BACCIFERA; CUPRESSUS; JUNIPERUS; Asparagus & Corruda.

MYRICA sive TAMARISCUS.

Μυρίκη (Gaza modo Myricam, modo Tamariscum vertit) arbor nota est, fructum veluti florem ferens compage muscosum: in Aegypto & Syria quadam nascitur sativa, cætera sylvestri similis, fructum ferens Gallæ proximum &c. Sunt qui è caudice calices conficiunt, quibus splenetici poculorum vice utuntur: Dioscor. lib. 1. cap. 116. Et Theoph. 1. hist. 16. Myricæ folia carnosa sunt ut Cupressi, & inter frutices numeratur: 5. hist. 6. in Tylo Arabiæ insula ferunt Myricæ lignum, non ut apud nos imbecillum esse, sed validum sicuti Iligneum, &c. Plinio l. 13. c. 21. Myricen & Italia, quam alii Tamaricen vocant, Achaia autem Bryan sylvestrem: insigne in ea, quòd sativa tantum ferat Gallæ similem fructum: & lib. 24. c. 9. Myricen quam & Tamaricen vocat Lenæus, similem scopis Amerinis dicit, &c. & l. 16. c. 24. Tamarici folia carnosa sunt: & l. 16. c. 21. quæ non decidunt: & cap. 26. fructum nullum fert, ut semen quidem, scopis tantùm nascens.

Genera duo sunt Dioscoridi, sativa & sylvestris: & Plinio l. 24. c. 9. sylvestris plane sterilis, altera mitior: hæc fert in Aegypto Syriaq; etiam abundanter lignosum fructum, majorem galla, asperum gustu, quo Medici utuntur vice Gallæ. Et Cordo rectè monente, etiam in Germania duplex invenitur, alterum solidiore ligno, medulla exili, foliis tenuibus, ad Rhenum: alterum ligno non adeo solido, medulla ampliore & foliis latiusculis ad Danubium. Et procerior Tamarix, & humilior, quæ diminutiva forma Tamariscus dicitur.

I. Ta-

I. Tamarix fruticosa folio crassiore: sive Germanica.
Tamariscus, Brunf. Lon. fœmina, Cord. hist.
Myrica, Trag. Tur. Gesf. hor. Lac.
Myrica syl. sive Tamarix, Matth. Cast.
Myrica humilis, Dod. gal.
Tamarix syl. fœmina, Fuch.
Tamarix humilis, Cord. in Diosc.
Myrica, Gesf. hor. pannonica, Clus. pan.
Myrica syl. altera, Clus. hist.
Myrica altera in Germania, Cam.
Tamarix, Dod. Tab. Germanica, Lugd.
Tamariscus Germanica, Ad. Lob. Ger.

Ex hac ad Rhenum nata, doliola sextarium dimidium capacia, confecta Francofurtum deferuntur.

II. Tamarix altera folio tenuiore sive Gallica.
Tamariscus, Ang. Narbonensis, Ad. Lob. Ger.
Tamarisci aliud genus, Rauw.
Myrica circa Monspelium, Gesf. hor.
Tamarix Narbonensis, Lugd.
Tamarix Gallica aut Hispanica, Clus. pan.
Myrica, Cæs. syl. prima, Clus. hist.
Myrica sive Tamariscus Gallica, Cam.
Tamarisci syl. genus, Alpino.

Hæc in arbores quoque in Hispania excrescit, ut hominis ulna vix amplecti possit.

III. Tamarix Ægyptia arbor.
Myrica ingentis magnitudinis in Alexandria, Bellon.
Tamarix gallis onusta ad Nilum, Eid.
Tamarix sativa & procera in Ægypto, Cord. in Diosc.
Tamariscus Rauw. & 1. par. Ind. or. l. 2. c. 1.
Tamariscus Atle vocata, Alpino.
Myrica domestica in Ægypto, Cast.
Myrica sativa Diosc. cum gallis mihi non visa, Clus. hisp. & hist.
Galla myricæ.
Chermasel Arabibus, Bellon.
Myricæ Ægyptiacæ galla, Clus. hisp. & hist.
Fructus nucũ magnitudine, figuræ inter se diversę longi, breves, rotundi, lati, crassi, graciles, Alpino.
In Ægypto tam in humidis quàm siccis nascitur, ita ut utrobique sylvulæ reperiantur, Bellonius.

ERICA.

Ἐρείκη arbor est fruticosa similis Myricæ, at multò minor, Diosc. l. 1. c. 117. & l. 3. c. 174. Coris frutex est folio Ericæ, sed minore, pinguiore & rubente. Erica cacumine fructum fert sicut Pyræa & Amerina, Theoph. 1. hist. 23. Ericam Græci vocant fruticem, non multùm à Myrice differentem, colore rorismarini & penè folio, Plin. l. 24. c. 9. qui l. 11. c. 16. mellis sylvestris ericæ meminit.

Erica folio Myricæ.

I. Erica vulgaris glabra.
Erica vulgaris, Trag. Thal.
Erice, Fuch. Dod. gal.
Erica prima, Matth. Lac. Dod. Lugd.
Erica, Cord. in Diosf. Bellon. Lon. Cast. desf. Tab.
Irica, Tur.
Erica Myricæ folio, Ad. Lob. Clus. pan. & hist.
Erica vulgaris sive pumila, Ger.

Flos communiter colore dilutioris purpuræ: & aliquando & autumno & vere floret: aliquando etiam flore albo est, hinc
Erica alba, Tab.
Erica pumila alba, Ger.
Erica fl. albo minor, Eyst.

II. Erica Myricæ folio hirsuta.
Ericæ Myricæ folio similis, Clus. hisp. & hist.
Selago Plinii quibusdam, l. 24. c. 11. similis herbæ huic Sabinæ est Selago appellata.

III. Ericæ genus, quod tota Græcia vulgo Phana dicitur, Bellon. sed quid?

Erica folio Coridis.

I. Erica maxima alba.
Erica prima, Clus. hisp. Lugd. Tab.
Erica coris folio prima, Clus. hist.
Erica major floribus purpurantibus, Lob. Ger. descr.

III. Erica maxima purpurascens longioribus foliis.
Erica secunda, Matth. Dod. gal. Cast. Lugd. Tab.
Erica Coridis folio altera, Clus. hisp. & hist.
Erica Juniperifolia densè fruticans Narbon. Lob.

IV. Erica frutescens peregrina.
Erica peregrina Brancionis, Lob.

V. Erica major florib. ex herbaceo purpureis.
Erica tertia, Clus. hisp. Lugd. Tab.
Erica coris folio tertia, Clus. hist.
Erica major florib. herbaceis purpurãtibus, Lob.
Erica cruciata, Ger.

Hujus altera species, cujus flosculi herbacei racematim & spicatim cohærent.

VI. Erica major scoparia foliis deciduis.

Erica quarta, Cluſ.hiſp. Lug. Tab.
Erica ſcoparia floſculis herbaceis, Lob.
Erica quarta Monſpelienſium, Lugd.
Erica coris folio quarta, Cluſ.hiſt.
Erica pyramidalis, Ger.
Selago Plinii, Piræa Theophraſti, Guilandino dicebatur.

Hæc biflora eſt, & ex hac ſcopæ apud Monſpelienſes conficiuntur.

VII. Erica ex rubro nigricans ſcoparia.
Erica tertia, Dod.gal.Lugd.
Erica nona, Cluſ.hiſp.Lugd.
Erica pumila altera Belgarum, Lob.
an Erica tertia, Dod.
Erica decimatertia, Cluſ.hiſt.

Ex hac ſcopæ ad veſtes purgandas conficiuntur.

IIX. Erica humilis cortice cinericeo arbuti flore.
Erica ſexta, Cluſ.hiſp. Lugd.Tab.
Erica pumila calyculato unedonis flore, Ad.Lob.
Erica coris folio ſexta, Cluſ.hiſt.
Erica tenuifolia, Ger.

IX. Erica hirſuta Anglica.
Erica octava, Cluſ.hiſp.Lugd. & Taber. ſub ſeptima pinxit.
Erica Juniperifolia altera, Lob.
Erica coris folio duodecima, Cluſ.hiſt.
Scopa, Cæſalp.
Erica tenuifolia caliculata, Ger.

X. Erica ternis per intervalla ramulis.
Erica quinta, Cluſ.hiſp. Lob.Lugd.Tab.
Erica coris folio quinta, Cluſ.hiſt.

Erica procumbens.

I. Erica procumbens ternis foliolis carnea.
Erica quarta, Cluſ.pan.
Erica coris folio nona, Cluſ.hiſt.

Huic ſæpe capitula viridia è foliolis compacta, capitulorum Thymi modo adnaſcuntur.

II. Erica procumbens herbacea.
Erica quarta altera, Cluſ.hiſp.
Erica tertia, Cluſ.pan.
Erica coris folio octava, Cluſ.hiſt.

III. Erica procumbens dilutè purpurea.
Erica altera, Cluſ.pan.
Erica coris folio ſeptima, Cluſ.hiſt.

Erica baccifera.

I. Erica erecta baccis candidis.
Acacalis Dioſcoridis, Amato.
Erica ſeptima, Cluſ.hiſp.Lugd.
Erica baccifera, Lob.Caſt.ico.
Erica coris folio decima, Cluſ.hiſt.
Erica baccifera tenuifolia, Tab.Ger.
Frutex Luſitanis Camarinnas dictus, Linſcot. Indiæ orient.par.4.fig.21.lit.C.

II. Erica baccifera procumbens nigra.
Erica baccifera, Matth.Caſt.
Erica baccifera Matthioli, Lob.Lugd.Thal.
Erica prima, Cluſ.pan.
Erica coris folio undecima, Cluſ.hiſt.
an Coris, Cord.in Dioſc.

CAMPHORATA.

Camphorata dicitur, quod herba digitis friata, odorem camphoræ nonnihil referat: quam aliqui Selaginem Plinii l.24.c.11. quam Sabinæ ſimilem dicit: alii ejuſdem l.24.c.15. Chamæpeucen, quam Laricis foliis ſimilem ſcribit: quidam Cneorum nigrum eſſe volunt.

I. Camphorata hirſuta.
Chamæpeuce, Ang.
Camphorata Monſpelienſium, Ad.Lob.Camer. Tabern.
Selago Plinii ſive Camphorata, Lugd.

II. Camphorata glabra.
Chamæpeuce & Camphorata minor, Lugd.

III. Camphoratæ congener.
an Anthillis altera, Ang.
Anthillis altera Italorum, Lob.Lugd.
Camphorata altera, Tab.
Anthillis lentifolia, Ger.ico.

SABINA.

Sabina βράθυς, nonnullis βάρσθυον Dioſcoridi l.1.c.104.

Genera duo Dioſcoridi l.c. unum foliis ſimile Cupreſſo, at ſpinoſius & graveolens, acre ac fervens: curta verò eſt arbor, & in latum magis ſe fundens. Alterum genus eſt folio Myricæ ſimili. Plinio l.24.c.11. herba Sabina brathy appellata à Græcis, duum generum eſt: altera Tamarici ſimilis folio, altera Cupreſſo: quam quidam Creticam Cupreſſum dixerunt: & l.17.c.13. Sabina herba propagine ſeritur & avulſione.

I. Sa-

I. Sabina folio Tamarisci Dioscoridis.
Sabina, Brunf. Trag. Fuch. Dod. ut: Bellon. Gesn. Hort. Tur. Lob. Cæs. Portæ: vulgaris, Cam.
Sabina sine baccis, sive sterilis, Matth. Cast.
Sabina miti folio, Cord. in Diosc.
Sabina altera, Ang.
Sabina vulgatior, Ad.
Savina, Lon. mas, Tab.
Sabina Tamarisci similis, Lugd.
Sabina sterilis, Ger.

II. Sabina folio Cupressi.
Sabina baccifera, Matth. Rauw. Cam. Ger.
Sabina altera, Dod. ut:
Sabina, Lac. prima, Ang. qui Thyam Theophrasti censet.
Sabina major, Ges. ap.
Genuina sabina baccifera atrorubra, Lob.
Sabina Cupresso similis, Cord. in Diosc. Lugd.
Sabina vera, Cæs.
Sabina fructifera, Cast:

Cùm in arborem excrescit, quotannis baccas juniperinis similes producit,
Sabina fœmina minor, Tab.

III. Sabina foliis Cupressi altera.
Sabina baccata altera, Lob. Lugd.
Sabinæ alterius altera icon, Dod.
Savina fœmina major, Tab.

Ramulorum exilitate & foliorum lenitate, tantùm à priore differt.

Differt autem à Cedro, quòd Sabinæ gravis odor sit, & Sabinæ extremi rami in acuta folia desinant, & baccæ minores sint & nigrescant: cùm Cedrus Junipero odoratior sit, folio obtuso, & baccę majores phœnicei coloris sint.

CEDRUS.

CEDRUS *alia est conifera, alia baccifera: de baccifera sic Dioscorides l.1.c.105. dicitur & altera Cedrus parva, spinosa Juniperi modo, fructum ferens magnitudine myrti rotundum.* Κέδρος *Theophrasto 1.hist.15. perpetuò viret: 1.hist.16. folia habet rara extremitate pungente: 3.hist.12. quidam binam affirmant, alteram* λυκίαν, *alteram* φοινικῆν *(puniceam Gaza) alii simplicem dicunt, scilicet qui Idam incolunt. est Junipero non dissimilis, sed folio maximè distat: quippe Cedro durum, acutum; spinosumq́, Junipero mollius: excelsior quoque Juniperis nasci videtur: alii nominibus non dividunt, sed ambas Cedros appellant: Cedrum cum additione* ὀξύκεδρον *nuncupant, &c. Plinius l.13.c.5. Junipero similem habent. Phœnices & Cedrum minorem: duo ejus genera, Lycia & Phœnicia: differunt folio: nam quæ durum, acutum, spinosum habet, Oxycedros vocatur, ramosa & nodis infesta. Altera odore præstat: fructum ferunt Myrti magnitudine, dulcem sapore.*

Cedrus baccifera.

I. Cedrus folio cupressi major fructu flavescēte.
Juniperus major seu Cupressus sylv. Dioscoridis, in Codice Hermolai.
Cedrus Phœnicia, Plinii.
Cedrus Lycia, Matth. Ges. hor. Cast.
Cedrus pumila foliis obtusis & Phœnicia, Bellon.
Cedrus minor, Cord. in Diosc. Portæ.
Oxycedrus Lycia, Dod. Ger.
Juniperus major, Clus. hisp. & hist.
Cedrus phœnicea, Ad. media vel secunda, sive Oxycedrus folio cupressi, aut Sabina major Mōspel. Lob.
Thuiæ genus quartum, Lugd.
Cedrus phœnicea secunda, Tab.

II. Cedrus folio Cupressi media majorib. baccis.
Cedrus Lycia, Bellon.
Cedrus minor alter, Diosc.
Cedrus phœnicea altera, Plinii & Theophr. vel prima, Lob.
Thuia Massiliensium, Lugd.

III. Cedrus folio cupressi minor.
Cedrus phœnicea minor vel tertia, Lob.

Hæ tres sola magnitudine differunt: verū & duæ priores ratione ætatis variare cēsemus, ita ut Matthiolus adolescentē, at Lugdunensis historia adultam exprimere videatur. Sic & ratione ætatis in foliis differentia: primò enim prodeuntia, Juniperi vulgaris folia æmulantur, quæ paulo breviora & acuta: at adultæ, instar foliorum Cupressi rotundantur, ita ut rami inferiores foliis pungentibus & acutis, summi verò, obtusis & rotundis vestiantur: hoc exprimit figura Sabinæ bacciferæ, Advers. & Lob. ico.

THUYA & BRUTA.

ΘΥ'ΟΝ *sive* θύα *Theophrasto 5.hist.5. forma Cupresso similis, cùm ramis tum foliis, caudice fructuq́, vel potius ceu Cupressus sylvestris: & 1.hist.15. ex sylvestribus perpetuò viret. Plinius l.13. c.16. Thya ex Theophrasto memi-*

meminit, quam aliqui volunt eandem cum Cedro Atlantica ejusdem. Brutam sic descripsit Plinius l.12.c.17. petunt in Helimaeos arborem Brutam, Cupresso fusae similem, exalbidis ramis, jucundi odoris, accensam & cum miraculo historiis Claudii Caesaris praedicatam, odorem etiam proximum Cedro, &c.

Thuya Theophrasti.
Arbor vitae, Bellonio, Gesf.hor. Dod. Clus.hisp. & hist. Cast. Tab. Ger. Eyst.
Arbor filici similis, Oviedo.
Cedrus Lycia, Lob.an & Ad.
Thuyae tertium genus, Lugd.
Arbor paradisiaca Lutetian. Lugd.
Thuia sive Thya vulgo, Cam.
Haec è Canada Francisco I. Galliarum regi, Arboris vitae nomine oblata, fortasse ab odoris vehementia vel ob immortalem ejus comam, sic dicta.

CUPRESSUS.

CUPRESSUS κυπάρισσος Dioscoridi l.1.c.102. ἀπὸ τοῦ κύειν τοὺς παρίσους ἀκρέμονας. Theophr.1.hist.8.procera & longo caudice constat, tamen macilento: 1.hist.13. mas nodosior est foemina: 1.hist.14. simplici assurgit caudice ad longitudinem, sed non multis radicibus, neque ramis frequentibus patet: 1.hist.15. viret perpetuò: 2.hist.3. plerunque ex foemina marem provenire affirmant: 1.caus.5. hujus fructus non id totum est, quod pilae speciem gerit, sed quod cono innascitur pratenue, exile & quasi laricis semini proximum, quod pilula sua dehiscente delabitur. At Plinio l.16.c.33. Cupressus natu morosa, fructu supervacua, baccis torva, folio amara: odore violento, ac ne umbra quidem gratiosa, materie rara, ut penè fruticosi generis, diti sacra, & ideo funebri signo ad domos posita: foemina sterilis diu. Duo genera earum: meta in fastigium convoluta, quae & foemina appellatur: mas spargit extra se ramos, deputaturq; & accipit vitem, &c.

I. Cupressus, Matth. Ang. Dod. ut: Cord. in Diosc. Gesf.hor. Tur. Lac. Lon. Ad. Lob. Caes. Portae, Lugd. Cam. Tab. Eyst.
Cyparissus, Cast.
Cupressus altera sive sylvestris, Ger.
Hujus fructus sive conos, nuces vel pilulas Cupressi, Officinae Cypresii nominãt: aliquibus Galbulae dicuntur.
II. Cupresso similis arbor in Syria: an Cedrus major Dioscoridis.
Thya forte Theophr. cujus fructus pilularum Cupressi magnitudine in Oriente notissimi.
Abhel dicitur, Guilandino in problem.
Cedrus major Dioscoridis, Thyia Theophrast. & Abhel, Guiland. in papyro.
Tac arbor Cupresso similis ex qua gummi Tara, Rauwolf.
Arbor cujus fructus Abhel Guilandino, Clus. hispan.
Habhel fructus, Clus. hist.

JUNIPERUS.

Ἄρκευθος & Ἀρκευθίς: ὅτι ἀρκεῖ τὸ τῶν ἑρπετῶν ...... quòd ejus odorem omnia reptilia adversentur: vel ..... τὸ ἔχειν τὰς ἀκάνθας κεχρυμμένας: Latinis Juniperus dicitur, quòd juniores & novellos fructus pariat, antiquis maturescentibus: solam ferè arborum foetus suos in biennium prorogare ajunt: cujus bacca ἀρκευθίς, in officinis Grana Juniperi nominantur. Ejus verò lacryma, Vernix dicitur.

Genera: Dioscoridi l.1.c.103. ἄρκευθος quaedam major est, altera minor: unius fructus, nucis pontica magnitudine reperitur: alterius verò fabam aequat, at rotundus est odoratus, dulcis in mandendo ac subamarus Arceutis dictus. Plinius verò l.16.c.25. nec Juniperi florent: quidam duo genera tradunt: alteram florere nec ferre: quae verò non floreat ferre, protinus baccis subnascentibus qua biennio haereant: sed id falsum: & l.24.c.8. Juniperus Cedro assimilis & ejus duo genera: altera major, altera minor: haec Plinius. Verùm baccae in quibusdam grandes, in aliis exiguae: in his dulces, in aliis prorsus amarae: aliis planè rotundae, quaedam oblongae & acuminatae.

I. Juniperus vulgaris fruticosa.
Juniperus, Brunf. Matth. Dod. ut: Lac. Tur. Lon. Lob. Portae, Ger. nostras, Cam.
Juniperus vulgaris, Trag. Clus. hist.
Juniperus minor, Fuch. Cord. in Diosc. Lugd. syl. (Cast.
Juniperus humilis, Gesf.hor.
Juniperi altera species, Ang.
Juniperus vulgatior, Ad.
Juniperi primum genus, Caes.
Juniperus & Juniperus baccifera, Tab.
Hic, describit etiam Juniperum majorẽ Germanicam & fructum magnũ verrucosum adpingit.
II. Juniperus vulgaris arbor.
Juniperus nata in Hispania, Plinio l.16.c.39.

Junipe-

Juniperus vulgaris celsior & arborescens, Clus. hisp. & hist.
Juniperus major sativa, Cast.
Juniperus urbana in arborem assurgens, Lugd.

Tales Thuscia alit, frequenter in agro Senensi, ut Matthiolus & Lugdunensis monent: & in Hispania, ita ut ex ea trabes & ædium contignationes, multi fabricent, Clusio referente.

III. Juniperus minor montana folio latiore fructuq; longiore.
Juniperus minima, Ges. hor.
Juniperus alpina, Clus. pan. & hist.

IV. Juniperus major baccâ cæruleâ.
Juniperus maximus Illyricus cærulea baccâ, Lob.
an Juniperus alter, Cæs.
Juniperus major, Lugd.
Juniperus major Illyrica, Tab.
Juniperus maximus, Ger.

V. Juniperus major baccâ rufescente.
Oxycedrus Theoph. & Galeni.
Cedrus phœnicea, Matth. Tab.
Oxycedrus, Dodon. gal. Bellon. cui & Juniperus, ruber, Clus. hispan. & histor. Lugdun.
Cedrus, Lac. Lon. minor & Cedrula, Ges. hor.
Cedrus magna sive Juniperus peregrina, Cord. in Dioscorid.
Cedrus minor, vel phœnicea, Cast.
Oxycedrus phœnicea, Dod. Ger.
Juniperi prima species, sive Dios. Juniperus, Ang.
Juniperus major Monspeliensium, Lob.
Oxyarceutis sive Juniperus acuta, Ad.
an Juniperus montanus fructu flavo, Cæs.
Ettalch Scalig. grandior Juniperus, Lugd.
an Juniperus major Italica baccis rubris, Cam.

Aliis Cedrus Lycia Theophrasti.

VI. Junip. major fructu nucis magnitudine.
Juniperus major in Cupressi altitudinem assurgens, fructu dulci, Gallæ quodammodo simili eduli, nucleo olivæ nucleis simili, Bellon. quid?

VII. Arbor Americana oxyacanthæ similis.
Lignum exoticum, Clus. ex. l. 1. c. 6.
an affinis arbori Ettalch in Africa nascentis, cujus Joh. Leo in desc. Africæ meminit, dubitat Clus. Incolæ igne resinã eliciunt, qua picis loco utunt.

ASPARAGUS & CORRUDA.

Etsi Ἀσπάραγος vel ἀσφάραγος Galenus 2. alim. omnes propemodum teneros caules & tenera germina, seu ex oleribus & herbis, seu ex suffruticibus, seu ex fruticibus, arboribusq; vocitet, attamen peculiari generi plantæ etiam tribuitur, quæ sic dicta, quod cauliculos hos, qui prima germinatione è terra prodeunt, præcipuos habeat.

Genera duo Dioscoridi l. 1. cap. 152. petræa & sativa: & Galeno βασιλικὸν regium & ἕλειον palustre: sic enim Dioscorides, ἀσπάραγος πετραῖος quem μυακάνθαν (id est murinam spinam) vocant, vulgaris est notæ: & paulo inferius: Asparagus altilis, frutex est ramosus, folia habens multa, longa, fœniculo similia, radice rotunda, grandi, tuberculum habente. Et Theophrastus 6. hist. 1. ἀσπάραγος (hanc solam vocem pergeminam Asparagum corrudam Gaza vertit) ex toto aculeata est, & nullum juxta aculeum folium gerit: & 6. hist. 3. juxta aculeos pusillum quiddam clavæ simile producit, ex quo flosculus tandem ipse erumpit: radice larga, alta, numerosa, eademq; tam crebra innititur, ut pars superna radicum tota connexa & continua reddatur, ex qua vel ipsorum caulium proventus factitatur, &c. Plinius l. 19. c. 8. omnium hortensium lautissima cura Asparagis &c. Est & aliud genus incultius asparago, mitius corruda, passim etiam in montibus nascens, refertis superioris Germaniæ campis non infaceto Tiberii Cæsaris dicto, herbam ibi quandam nasci similimam asparago &c. & paulò infra: indicavimus & Corrudam: hunc enim intelligo syl. asparagum, quem Græci orminium aut myacanthon vocant: & l. 19. c. 4. sylvestres fecerat natura corrudas. ut quisq; demeteret passim &c. altiles spectantur asparagi: & l. 20. c. 10. Asparagi vires ubi recensuit, subjungit: syl. asparagum, aliqui Corrudam, aliqui Libycam vocant: Attici orminium hujus efficacior vis & candidiore major: & l. 21. c. 16. in totum spina est Asparagus.

Asparagus folio molli.

I. Asparagus sativa.
Asparagus, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dodon. gal. Cord. in Diosc. & hist. Ges. hort. (qui majoris & minoris meminit) Tur. Lon.
Asparagus altilis, Fuch. Tab. domestica, Bellon.
Asparagus Dios. idẽ cum sativo & hortensi, Ang.
Asparagus sativus, Lac. Cast. Lugd. Ger.
Asparagus hortensis, Dod. Ad. Cam.
Asparagus domesticus, Eyst. vulgaris, Lob.
Asparagi alterum genus, Cæs.

Hic cum in pratis Alsatiæ nobis vicinæ & in pratis ad Danubium sitis, & in Burgundia circa Vesuntium spontè proveniat, hunc Plinium intel-

ligere censemus, cum in superioris Germaniæ campis provenire scribit, & hic dicitur

Asparagus mitior sponte nascens, Cl.hisp.& hist.

II. Asparagus sylvestris tenuissimo folio.

Asparagus sylvestris, Matth.Cast.

Asparagi tertium genus sativo simile, qui Palatium leporis, Cæs.

Sola transplantatione & cultura à sativo differt.

III. Asparagus maritimus crassiore folio.

Asparagus ἕλειος sive palustris, Galeno.

Asparagus palustris, Matth.Ang.Tab.

Asparagus marinus, Clus.hisp. & hist.Cam.

Asparagus maritimus Dioscoridis, Ad.Lob.

Asparagi alterum genus, Cæs.

Asparagus sylvestris, Ger.

Asparagus Corruda dictus.

Corrudam nonnulli dictã volunt, teste Ruellio, quòd ubi adolevit, facilè corruat decidatvé: sic & Horminium, ἀπὸ τοῦ ὁρμᾶν, quod est ruo.

I. Asparagus foliis acutis.

Asparagus petræa Dioscoridi & Galeno.

Corruda & syl. Asparagus, Plinio.

Asparag.petręus & corruda, Mat.Tab.in ico.Ger.

Corruda, Dod.gal.Cord.hist.Rauw.Bellon.Ad. Lob.ico.Lugd.cui & Corruda Penæ.

Asparagi prima species, Ang.Cæs.

Asparagus sylvestris, Ges.ap. Lac. Dod.Cam.ep. sive Corruda, Bellonio.

Corruda prior, Clus.hisp.& hist.Tab.

II. Asparagus aculeatus alter, tribus aut quatuor spinis ad eundem exortum.

Asparagus syl. alter, Dod.Ger.

Corruda altera, Clus.hisp. & hist.Lugd.Tab.at in ico.Corruda Hispanica.

Corruda Hispanica altera, quæ Lusitanica, Lob.at in icon.Corrudæ varietas.

Asparagi quartum genus, Cæs.

III. Asparagus aculeatus spinis horridus.

Polytricha, Bellonio.

Asparagus syl. tertius, Dod.

Corruda tertia, Clus.hispan.& hist.Lob. Lugdun. Tabern.

Corruda Hispanica altera, Tab. in ico.

Asparagus syl. spinosus, Ger.

Asparagi Theophrasti nomine cui spina pro folio, ex Creta ab Honorio Belli accepimus.

IV. Asparago aculeato affinis triplici semper spina.

Echinopoda Cretica, Hon.Belli ap.2.ad Clusium & Ponæ ital.

Chenopoda Plinii suspicatur Hon.Belli.

Sic autem Plinius l.11. c.8. ceras ex omnium arborum satorumq; floribus confingunt, excepta Rumice & Chenopode: plura non habet. Verum aliqui Echinopode legunt, quam quidam Tribulum, alii Echion, alii Spinæ genus interpretantur. Sic Dalechampius apud Athenæum per Echinopoda, Cardui Chii genus intelligit.

SECTIO SEXTA.

CEDRUS CONIFERA; PEUCE seu PINUS; PINASTER; LARIX; PITYS sive PICAEA; SUCCI sive HUMORES PLANTARUM; GUMMATA; Resinæ; Abies; Taxus; Draco arbor; Palma Dactylifera; Palma squammoso fructu; Palma nucifera; Nuces exotica & Arbores admirandæ.

CEDRUS CONIFERA.

Κέδρος Dioscoridi l.1.c.105. arbor magna est, ex qua Cedria dicta colligitur: fructum verò habet uti Cupressus, at grandiorem multò: At Serapio, minorem legit. Et Guilandinus com.de Papyro vult eum esse arborem, quam sub Cupresso altera proposuimus. Theophrastus 4.hist.6.& 5.caus.8. Cedrum Syria gignit, eaq; ad triremes utuntur: 5.hist.5. ex Cedro simulacrum sculpere solent. Plinio l.13 c.5. Et majoris Cedri duo genera, quæ floret fructum non fert: frugifera non floret, & in ea antecedentem fructum occupat novus: semen ejus Cupresso simile: quidam Cedrelaten vocant: & l.24.c.5. Cedrus magna quam Cedrelaten vocant, dat picem quæ Cedria vocatur.

Cedrus conifera foliis laricis.

Cedrus major, Matth.Dod.gal.

Cedrus arbor conifera, Ges.hor.

Cedrus Hebræor. non Græcorum, forte Cedrus Syriæ Theophrasti, Ang.

Cedrus Dioscor & Sacrarum literarũ idem, Ang.

Cedrus, Bellon.(cui & Libani & Syriæ & in Amano) Rauw.Cæs.Tab.Libani, Ger.

Cedrus

Cedrus Libani quæ neq; Dioscoridis neq; Græcorum Cedrus est, Guiland.
Cedrus magna, Dod. Portæ.
Cedrus Libani & Palæstinæ præcelsa, Ad. Lob.
Cedrus phœnicia Matthioli, Lugd.
Cedrus phœnicia nostra, Lugd.

Coni non dependent, sed sursum spectant, ut rectè Bellonius, Dodonæus & Dalechampius in histor. Lugdunensi, pingunt.

In regno Congiano tanta copia, tantæq; magnitudinis ut inde naves conficiant: par. 1. Ind. or. l. 2. c. 1. & in insula Tercera scaphæ, currus, rhedæ, & hujus generis alia opera extruunt: par. 3. Ind. or. cap. 6.

Sic in Andes nova Hispania, summa copia, ubi alia alba, alia rosea & fragrans: Joseph. Acost. l. 4. c. 3. ubi de Cedro admiranda, verba facit. Provenit etiam in Virginea & Florida.

DE PEUCE seu PINU.

ETsi Πεύκη καὶ πίτυς, à Gaza Pinus & Picea vertatur, ab aliis tamen contrario modo fit, & πεύκη Picea, fortè ob nominis similitudinem redditur: nec mirum, cùm ut Dioscorides l. 1. c. 86. habet, πίτυς, vulgo nota arbor est, ejusdemq; generis est quæ πεύκη dicitur, siquidem hæc ab illa specie tantum differat: ita ut tam piceæ quàm pini fructus, qui in conis reperitur πιτυΐδας, eodem cap. 87. monente, appelletur.

Genera: πεύκης Theophrasto 3. hist. 10. alia urbana, alia sylvestris: sylvestris duplex est, alteram Idæam, alteram maritimam vocant: harum rectior, celsior, materieq; crassior Idæa: folio teneriori, imbecillioriq; maritima, & cortice læviori, utiliq; ad coria, quod alteri minus: mox maritimæ rotunda, breviq; dehiscens, & Idææ oblongior viridis: minusq; hiscens, nunquam sylvestrior, &c. Idæa ramosior crassiorq; & picem copiosius præbet, &c. Macedones genus quoddam πεύκῃ simile dicunt, & marem breviorem, folioq; duriorem: fœminam verò proceriorem, foliis pinguem, mollem, procliviöremq;. Mari lignum circumcincta medulla durum & operi fabrili versuale: fœmina tractu omnino facilè atq; molliùs, quod quidem omnium ferè marium fœminarumq; publica differentia est, ut cæsores materiæ asseverant, &c. (& Plinius l. 16. c. 10. lignum maribus durum, & in fabrili opere contortum: fœminæ mollius, publico discrimine in securibus) Igitur πεύκη genera, urbanum atq; sylvestre: sylvestris mas & fœmina, ac tertia sterilis. At Arcadiæ incolæ, nec sterilem nec urbanam πεύκην appellant, sed πίτυν, &c. Plinio l. c. in Europa sex genera cognatarum arborum seri[illegible] (pinus, pinaster, picea, larix, abies, teda, taxus) ex iis pinus atq; pinaster, folium habent capillamenti modò prætenue, longumq; & mucrone aculeatum &c. Pinaster nil aliud est, quam Pinus sylv. mira altitudine & à medio ramosa, sicuti pinus in vertice: copiosioremq; pino dat resinam. Sic l. 15. c. 10. nucum pinearum genera quatuor recenset, 1. grandissimas, 2. Tarentinas, 3. Sapineas, è picea sativa, 4. pityidas, è pinastris.

I. Pinus sativa.
Pinus urbana folio perpetuo, Theophrasto.
Pinus, Brũf. Trag. Dod. ut: Bellon. Cord. in Diosc. Lac. Tur. Lon. Cæs. Cast. Portæ: arbor, Gesn. hor.
Pinus domestica, Matth. Tab.
Pinus sativa, Ang. Lugd. Ger.
Pinus vulgatissima, Ad. Lob.
Pinus Italica, Cam.

Nucem στρόβιλον Theophrastus, aliis κῶνος κοκκάλους & πινέεια vocant: & in hoc genere marem nucem rotundiorẽ, fœminã longiorem ferre volunt.

II. Pinus sylvestris.
Pinus syl. montana Theophrasti.
Pinaster, Brunf. Trag. Tur. Gesn. hor. Lob. Cæsalp. Thal. Portæ.
Pinus sylvestris, Matt. Cast. sive Pinaster, Dod. ut.
Picea φθειροποιὸς, Ang.
Pinus sponte proveniens, Cord. in Diosc.
Pinus syl. fructifera, Lugd.
Pinus syl. montana, Tab.
Pinus syl. mugo, Ger. ico.
an Pinaster 1. vel Austriacus major, Clus. hist. qui duplicem facit album & nigrum.

III. Pinus syl. montana altera.
Pinus tubulus, Plinio l. 16. c. 10. easdem, inquit, arbores (scilicet Pinum & Pinastrum) alio nomine esse per ora Italiæ, quas Tibulos (strubulos Hermolaus legit) vocant, pleriq; arbitrantur, sed graciles succinctioresq; & enodes, liburnicarum ad usus, penè sine resina.
Pinus syl. Mugo, Matth. Ad. Lob. Tab.
Pinus syl. altera, Dod. ut: sed edit. lat. tertia descriptione.
Picea altera sive sylvestris, Ang.
Pinus tubulus, Lugd.
Pinus montana minor, Ger.

IV. Pinus syl. montana tertia.
Teda, Brunf. arbor, Lugd.
Pinus syl. cembro, Matth. Ad. Tab.
Pinus syl. tertia, Dod. gal.

Pinaster, Bellonio.
Pinus syl. altera species, Dod.
Pinus sylvestris, Ger.

Plin.l.6.c.10. sextum genus est Teda propriè dicta, abundantior succo, quàm reliqua, parcior liquidiorq; quàm Picea, flammis ac lumini sacrorum etiam gratia

V. Pinus maritima major.

Pinus maritima prima, Matth.Tab.
an Pinus marina, Ang.
Pinus syl. quinta, Dod.gal.
Pinus maritima, Lugd. major.Dod.
Pinus maritima Theophrasti, Lob.
Pinus syl. montana, Ger.

Huc refer sequentem, modo eadem non sit

Pinus syl. altera, Lob.
Pinaster 2. & Pinus marina Theophr. Clus. hisp.
Pinaster alter Hispanicus, vel minor Hispanicus, Eid.hist.
Pini maritimæ majoris ramulus, Dod.
Pinus sylvest. sive sterilis, quia nuclei edules non sunt, Lugd.
Pinus montana Theophrasti, Tab.
Pinus maritima major, Ger.

VI. Pinus maritima altera, Matth.Tab.Lug.

Pinus Idæa Theophrasti, Lob.
Pinus syl. quarta, Dod.gal.
Pinus syl. minor, Ger.
an Pinaster primus, Clus.hisp.& hist.

Hæc ab Austriaco majore, fortè tantum ratione folii distat, Clusio monente.

VII. Pinus maritima minor.

an Piceæ genus alterum. Bellon.
Pinus maritima minor, Dod.
Pinaster tertius, Clus.hisp.Lob.Lugd.
Pinaster tertius Hispan. vel pumilo alter, Cl.hist.
an Pinastri alterum genus parvum in maritimis, Cæsalp.

IIX. Pinaster conis erectis.

Pinaster pumilio, Clus.pan.Cam.
Pinaster quartus Austriacus, Clus.hist.

IX. Pinaster latifolius julis virescentibus aut pallescentibus, Clus.pan.

Pinaster secundus Austriacus, Eid.hist.

X. Pinaster tenuifolius julo purpurascente, Clus.pan.

Pinaster tertius Austriacus, Eid.hist.
Thæda, Tab.
Tæda sive Pseudopinus, Ger.

Hujus arboris ramos solent nostrates Oenopolæ ante ædes suas proponere, ut Viennenses Abietis teneriores ramos, & aliarum regionum incolæ Hederam.

XI. Pinus Indica nucleo purgante.

Pinei nuclei Malucani, Acostæ, Monardi.
Pinei nuclei cathartici, Lugd.
Pinea purgativa, Cast.
Pinei nuclei Indici, Fragoso.
an Pinioen sive Nuces pineæ ex Puna, Joseph. Acost. l.4.c.29.

XII. Pino similis Orientalis.

Cibage, Cam.

XIII. Pineos nucleos duros referens fructus.

Fructus peregrinus 8. Clus.ex.l.2.c.30. & in tab. 5. Lugd.Tab.Ger.

XIV. Pineæ nucis nucleo simile semen flavo spadiceum Brasilianum.

Fructus miscellaneus 9. Clus.ex.l.2. c.15.

XV. Arbor spinosa fructu pineæ simili.

Cachi arbor spinosa, cujus fructus Ciccara, forma pineæ nucis, Scalig. Ludovico Romano, Nic. Costino, & ex his Lugd.

LARIX.

Quæ Larix aut Larex, etiam Græcis λάριξ nuncupatur, an à Theophrasto descripta fuerit dubitatur: licet hæc vox in Gaza versione reperiatur: Gazæ tamen Larix nihil aliud est, quã πίτυς Theophrasti, quã tamen plerunq; Piceam interpretatus est: attamen interdum πίτυος vocem, per Piceam & Laricem simul exprimit: ut videre est 9.h.1. ubi legitur τερμίνθου, πίτυος, ἀμυγδάλης Gaza reddidit, terebintho, larici, picea, amygdale, &c. Sic Plinius de Larice agens, ea quæ Theophrastus πεύκῃ tribuit, omnia illa Larici adscribit: sic l.16.cap.10. scribit: quinto generi situs idem, eadem facies, Larix vocatur, materies præstantior, longè incorrupta, vix emori contumax, rubens præterea & odore acrior: plusculum huic erumpit liquoris, melleo colore atq; lentore, nunquam durescentis: & mox: Larix nec ardet, nec carbonem facit, nec aliomodo ignis vi consumitur quàm lapides. Verùm experientia Plinio contrariatur, & ipsius propria verba, dum inquit: in Macedonia Laricem masculam urunt, fœminæ radices tantùm. Et l.16.c.21. ei perpetuam comam tribuit, cùm tamen in nostra larice contrarium contingat. Quare Gazæ larix, est πίτυς Theophrasti: at Plinii Larix, est πεύκη Theophrasti. An fortè hæc nostra Larix,

stra Larix, sit Pinus urbana folio deciduo Theophrasti: siquidem scribat Pini urbani genus quoddam folium habere perpetuum: sylvestri autem omni id perpetuum esse: ex quibus colligere licet, urbani quoddam genus esse, cui folia decidant, quod in sola Larice animadversum est.

Larix, Brunf. Matth. Bellon. con. Dod. ut: Fuch. Gesf. hor. Lac. Tur. Lon. Ad. Lob. Cast. Clus. pan. & hist. Lugd. Portæ, Tab. Ger. Cam.
Pini syl. genus cui hyeme folia decidunt, Cæs.

Ex hac colligitur resina laricea, de qua inter Resinas. Fungus etiam adnascitur qui Agaricum dicitur, quemadmodum Larici adpingunt, Lobel. Tab. Ger.

DE PITY seu PICEA.

Πίτυς à πεύκη differre videtur, Theoph. 3. hist. 10. quòd (scilicet Pinus) pinguior sit, folio tenuiori, magnitudine minor, erectaq; minùs assurgit: præterea quòd conum breviorem horridioremq; ferat, ac nucem magis resinosam. Ambabus folia capillata, sed Peuce materies candidior, similiorq; Abieti, atq; in totum minus spinosa. Et 3. hist. 6. quidam Pinum & Piceam florere existimãt, quidam minimè, sed Piceam κυτταρον, id est, nucamentum gignere, quod Grossis proportione respondet. Plinius l. 16. c. 25. Pinum Piceamq; ullo flore exhilarari negat: experientia tamen refragatur. Et ut l. 16. c. 10. Picea plurimam resinam fundit, interveniente candida gemma, tam simili thuris, ut mista, visu discerni non queat, &c.

Genera duo ex Plinio colligimus, sativam & sylvestrem, illam Sapinum, hanc Piceam nominat. Nam Sapinus inferiorem & enodem Abietis partem significat: sicut superiorem partem nodosam dulrioremq; Fusterna, Plinio l. 16. c. 39. scribente: verùm etiam arborem significat: hæc enim l. 16. c. 12. habet: inter hæc genera proprium quidam fecère Sapium (Sapinum Turnebus legit) quoniam ex cognatione earum seritur: ejusq; arboris imas partes Tedas vocant, cùm sit illa arbor nil aliud quàm Picea, feritate paulùm mitigata satu: Sapinus autem materies cæsarum è genere fiat. Sic Plinius ejus nucem Sapineam vocat: nam l. 15. c. 10. nucum Pinearum genera enumerans, tertium ait Sapinea, è Picea sativa, nucleorum cute verius quàm putamine, adeo molli ut simul mandatur.

I. Picea major prima, sive Abies rubra.
Picea, Brunf. Matth. Ang. Cord. in Dioscor. Gesn. hor. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæsal. cui & Tæda Plinii, Cast. Lugd. Thal. Tab. Ger.
Abies prima & rubra, Trag.
Abies, Dod.
Sapinus, Bellonio, Lac.
Picea Plinii & Abies mascula Theophrasti, Clus. pan. & hist.
Hanc alii Abietem marem Theophrasti: alii Piceam φθειρόφορον ejusdẽ 1. caus. 9. quam Gaza pediculiferam, Scaliger pedicularìam interpretatur. Sic dicta Plinio l. 16. c. 10. quod totis paniculis minoribus gracilioribusque, minimos ac nigros nucleos pediculis similes gignat: alii Tædam Plinii (de qua sub Pino quarta) faciunt.

II. Picea minor.
Picea pumila, Clus. pan.
Pinum tubulum sive tibulum Plinii, Dalechampius vocare videtur, Clus. hist.

DE SUCCIS seu HUMORIBUS Plantarum.

Quemadmodum multis animalibus pili & pennæ decidunt, & serpentes singulis annis exuvias deponunt: sic & plantis folia, flores & fructus decidunt, & ex earum aliquibus humor superfluus profluit, ut Vitibus lacryma: Ceraso, pruno, gummi: picea, terebintho, lentisco, resina: aliis alius liquor quantitate molestus. Nam ut in animalibus sanguis turget, sic in plantis humor seu succus, qui si vel sponte profluat, vel arte educatur, ad earum conservationem facit: nam & plantæ suas venas & nervos habẽt, per se nomine carentes, ut habet Theophrastus 1. hist. 3. quæ similitudine quadam nomina partium animalium sortiuntur. Sanguis autem plantarum, earum succus proprius est, ut in Ficubus lac, secundum Aristotelem 1. de plantis: in Vite veluti humor: in quibusdam veluti oleum: in aliis pici liquidæ similis: in nonnullis, ut gummi. Et ut Theoph. l. c. humore plantarum deficiente, & ipsæ deficere incipiunt, eoq; exsiccato, tabescunt: quem humorem nonnulli simpliciter ὀπὸν succum in cunctis appellant, quidam absque nomine relinquunt: in quibusdam verò ὀπὸν succum, inq; aliis δάκρυον lacrymam vocant. Idem ferè habet Theophrastus 6. caus. 17. & hic pro coctionis diversitate, diversam crassitiem & colorem nanciscitur. Hinc si hujus humoris consistentiam consideres (ex Theoph. 6. caus. 17.) alii callosiores lentioresq; sunt; alii aquosi, minusq; lenti: hinc alii densari possunt, alii nequeunt: nonnullis etiam quò densentur atque concrescant, aliquid miscent. Quare suc-

succus plantarũ, qui χυλὸς propriè, is humor est, quo plantæ nutriuntur, quiq; non spontè, sed præcedente expressione, aut alia præparatione elicitur: quiq; semper tenuior est, nisi calore exsiccatus, induretur. Liquor verò sive ὀπὸς, crassior est, qui interdum spontè, interdum incisione delabitur, & velut lacryma profluit, unde communiter δάκρυον lacryma vocatur. Qui si oleaginosus & liquidus fuerit, ῥητίνη dicitur: si terrestrior, aqueus & in truncis arborum concretus, κόμμι gummi: quæ verò naturam mediam inter gummi & resinas possident, & partim terrestria & aquea, partim oleaginea & pinguia sunt, κόμμι ῥητίνη gummi resinæ nominatur. Sed de succis inspissatis primùm, dein de gummatibus, tum de Resinis, & tandem de Pice.

De succis inspissatis.

I. Ammoniacũ, ἀμμωνιακὸν Dioscoridi l.3.c.98. est Ferulæ (ὀπὸς) liquor, & totus cum radice frutex Agasyllis appellatur: Galen.6.simpl. Ferulæ lacryma. Plinio l.12.c.23. Hammoniacum lacryma, ab Hammonis oraculo nomen habet, juxta quod gignitur arbor, quam Metopion vocant, resinæ modo aut gummi.

Ammoniaci lacryma, Matth.

Hammoniacum seu gutta Hammoniaca, Cord. hist.

Ammoniacum, Cæs.

Armoniacum officinis & Gummi ammoniacũ.

Probat Dioscorides l.c. benè coloratum (exterius flavum, intus candidum) ligni & calculorũ expers, thuris glebarum granorúmve similitudine, syncerum ac densum, nulla sorde spurcatum, castorei odore, & gustu amarum: quod genus θραῦσμα (thrauston Plinio, quasi dicas fragmentum) appellatur: alterũ, quod terræ calculorúmve particeps est, φύραμα (Phryma Plinio, i. e. mixtura) dicitur: & hoc ad medicamenta in aqua resolvitur.

II. Galbanum χαλβάνη Diosc.l.3.c.97. liquor est Ferulæ in Syria nascentis, quam nonnulli Metopion vocant: Gal.8.simplic. χαλβάνη succus est plantæ ferulaceæ: hoc secundum eundem 1. de Antidot. in Sagapenum convertitur. Plin.lib.12. cap.25. Galbanum dat & Syria in eodem Amano monte, è ferula ejusdem nominis resinæ modo, quam Stagonitin appellant, de qua & lib.24.cap.5. At Theophr.9.hist.7. Chalbanum in Syria nascitur ex Paco vocato.

Galbanum, Matth. Cord. hist. Cæs.

Probatissimum quod thuris effigiem præbet, colore maximè flavũ (tale enim recens est) gummosum purum, pingue, minimè lignosum, odore gravi, nec valdè humidum, nec penitus aridum, & cùm accenditur clarum, flammam nutriens: hoc Dioscorides resinâ & ammoniaco, Plinius verò Sagapeno, adulterari scribit.

III. Opoponax ὀποπάναξ Diosc.lib.3.cap.55. ex Panacis Heraclei radice concisa colligitur. Gal.8.simpl. radicibus & caulibus: at Mesuæo, ex ferulaceo panace: nonnullis ex Chironio. Opoponacis Plinius lib.20. cap.24. in Theriaca meminit.

Opoponax sive Opoponacum, Cord. hist. Lugd.

Opoponax, Cæs.

Probatur amarissimum, intus candidum aut subflavum, foris ad auri colorem inclinans, læve, pingue, Galbani instar lentescens, friabile, graveolens, & dum resolvitur propius ad lacteum liquorem accedens.

IV. Sagapenum: σαγάπηνον Dioscoridi lib.3. cap.95. ferulaceæ herbæ liquor, quæ in Media nascitur: Gal.8.simpl. ex planta ferulæ (panaci addit Clusius) assimili. Sanè ipsa planta Sagapenum dicitur, at liquor abusivè hoc nomen obtinuit: rectius Sagapeni succus diceretur. Plin.20.cap.18. Sagapenum, Hammoniaci lacrymæ simile.

Sagapenum officinis Serapinum, Matth. Cord. hist.

Sagapenum, Cæs.

Probatur quod sincerum, pellucidum, foris ruffis, intus cùm frangitur flavis aut candicantibus guttis compactum, inter digitos lentescens, medio inter Silphium & Galbanum odore, acriq; gustu: & ut Asa fœtida resolvitur.

V. Meconium, μηκώνειον Dioscor.lib.4 capite 65. succus est, ex papaveris nigri foliis & vasculis tusis expressus & exsiccatus, quem privatim Græci μηκώνειον vocant, sed liquore viribus multò imbecillior est: propter aqueam & incoctam substantiam. Eidem l.6.c.17. Μήκων ἥ... dicitur. Plinio lib.23. cap.1. Meconium: licet eidem lib.20.cap.19. Mecon tithymali species sit: & lib.27.cap.12. meconion aphrodes, peplos est.

Meconium, Lugd.

VI. Opium, ὀπὸς τῆς μήκωνος Diosc.l.4.c.65. est liquor lacteus qui ex papaveris nigri scapo leviter inciso colligitur: ubi colligẽdi modũ docet.

Opium, Matth. Cæs. Lugd.
Opium nigri papaveris liquor, Cord. hist.
Opium, Ofiuim Mauritanis, Garz. Frag. vide Acostam.
Amfion sive Opium, Linscot. par. 4. Ind. or. c. 34.

Opium triplex est: album quod è Cairo adfertur, quod forte Thebaicum: alterum nigrum & durum, ex Aden: tertium flavescēs magis ac mollius ex Cambaja & Decan, Garz. Linsc. l. c. at Fragosus, albicantis & nigri tantùm meminit.

Ex Papavere nigro elicitur, Plin. l. 20. c. 18. & Avicennæ: at apud Turcas, ex papavere albo, qui totos agros, ut nos tritico conserunt, cùm apud eos & Persas in quotidiano usu sit, ad drachmæ unius pondus: ejus enim usu se animosiores fieri credunt, neque belli pericula reformidare, Bellonio scribente: & ut Linscottus l. c. qui semel, sed sensim, assuevit, nisi indies iteret, brevi tabidus moritur: & si per dies quatuor aut quinque intermittat moritur. Paludanus in Linscott. scribit, Turcis privato nomine Maslac vocari, & ab ipsis indies pisi magnitudine devorari.

Probatur candidum, vel leoninorum pilorum modo flavescens, in massam veluti ex granulis diversi coloris coactum, grave, densum, solidum, sine sordibus existens, amarum, gustu calidum, odore gravi & viroso, somnum inducens & in aqua promptè liquescens, Bellonio & Paludano monentibus: & hoc in Asia minore in placentulas, unciarum quatuor, vel selibræ pondo, cogitur. Quis ergo nostrum adulteratum esse non animadvertit? Attamen ex eo quod adfertur, eligendum, purum, colore maximè ruffum aut spadiceum, cum frangitur, splendore quodam nitens & quod facilè dissolvitur, sed non ceræ instar lentescens.

VII. Ἀλόη. Aloë & de herba & ejus succo densato dicitur: ex Aloë, Diosc. l. 3. c. 25. (ὄπισμα) succus coactus ex India adfertur.

Genera duo (τοῦ χυλίσματος) succi: alterum arenosum, quod veluti fæx & crassamentum purissimæ esse creditur: alterum (ἡπατίζον) ad jecoris imaginem vergit, Dioscor. l. c. Recentioribus illam Caballinam, quòd equis & veterinariis medicandis dicata sit: hanc Hepaticam, quòd Hepatis modo coacta sit, nominant: quam etiam nonnulli Succotrinam, quasi succo citrina, quod ejus pulvis citrinus sit. Vel potius Socrotrina (ut Linsc. par. 2. Ind. or. 6. & par. 4. c. 38.) à solo natali Socotra insula, quæ aliis omnibus præstat, solida atque compacta. Sunt tamen qui has differentias faciant, succotrinam, subcitrinam & optimam: alteram Hepaticam, nigriorem synceram tamen: tertiam Caballinam, lividam, arenosam.

Aloë, Matth. Cord. histor. Lugdun. Aloë ex India, Cæsalp.

Eligenda pinguis, nitida, calculorū expers, subflava, hyeme friabilis, æstate molliuscula, hepatis modo coacta, facilè humescens, eximieq; amara: nigra contrà, fractuq; contumax, improbanda: lavanda quin etiam & quod arenosum subsistit abjiciendum, pinguissimum & quod leve est recipiendum: hęc Diosc. l. c. Apulam & Hispanicam succo faciendo inutilem Cordus scribit: at quomodo tam Hepatica, quàm Socotera dicta, ex nostra Aloë elici possit, elegāter Doctiss. Fabius Columna in sua plant. ἐκφράσει ostendit.

IIX. Succus Aloës facie.

Iraituch & Aiawe succus primus ex America, Musæ foliis involutus, Clus. ex. l. 4. c. 7.

IX. Scammoneum σκαμμωνία. Scammoneæ plantæ succus, qui ex radice lactei succi plena incisa & exsiccata reservatur: cujus modum Dioscorides l. 4. c. 171. docuit.

Scammonium, Plin. l. 26. c. 8. vocat: quem tantum usui esse, Theophrastus 9. hist. 12. scribit.
Scammoniam Matth. Cord. hist. Cæs. Lugd.

Scammonea officinis ad Arabum imitationem hic succus dicitur, qui densatus in massas cogitur, & exsiccatus fuscus, aut lividus, aut cinericeus, aut fulvus redditur.

Differentiæ hujus ratione loci apud Diosc. & Plinium: ille, eum qui ex Mysia regione Asiæ deportatur, cōmendat: natione autem Syriacum & Judaicum deterrimum haberi, ervi farina & Tithymalo adulteratum. At Plinio laudatur Colophonium, Mysium, Priennense: adulterinum verò fieri ervi farina & Tithymali marini succo, in Judæa ferè, quod deprehendatur gustu, cum Tithymalus linguam excalefaciat, &c. Quòd verò Scammonium nostrum, notas à Dioscoride tributas non habeat, causa putatur, quòd hoc tempore veterem parandi modum non observent, ac nō ex radice incisa, ut Dioscorides docuit, sed prorsus dissecta, vel expressa, aut è stipitibus & foliis contusis paretur: alioqui tanta Scammonii copia quotannis vix afferri posset, vel etiam lacte Tithymali adulteratum.

Opti-

Optimum est quod ex Antiochia defertur, dein Armenum, Europæum omninò pravum est. Probatur quod pellucidum, læve, rarum, spongiæ instar foraminosum, colore cum frangitur fulvum, taurini glutinis modo translucens: nec vehementer linguam excalefaciens (quod admisti Tithymalli argumentum est) & cum linguæ affricatur, in candidissimum liquorem lacti similem se superficie resolvens: cito liquescens, friabile, non valde ponderosum, nec tetri odoris. At glebæ ingentes nigræ & graves, aut adulteratæ sunt, aut succus est ex tota planta expressus.

Hujus vehementia corrigitur à quibusdā Aloë addita; sed rectiùs, si Malo cydonio excavato indatur, pasta circumdetur, & in clibano coquatur, dein contundatur, ut veteres fecêre: aut ut alii, in succo Cydonio coquatur: melius verò si semina fœniculi, anisi, dauci adderentur. Sic correctum Diacrydium, quasi lacrymula dicitur, in officinis Diagredium, quod nimis recens, vehemens: antiquum imbecillum, quare tormina excitans: binum optimum est.

X. Elaterium, ἐλατήριον Dioscoridi l.4.c.155. & Theophrasto 9.hist.10. dicitur (Gaza agitatorium vertit, fortè quia motu turbatorio corpus exagitat) Elaterium Plinio l.20.c.1.

Hoc Dioscorides ex succo fructus, addito extrahendi modo, Theophrastus ex semine (fructum intelligens) liquato: Plinius ex succo è semine expresso fieri scribit. Hoc à bimatu ad decennium colore candido utile, Dioscoridi: Ægineta, quod anno antiquius non est, & quod virescit probat. Theophrasto, omnium medicamentorum diuturnissimum, & optimum quod vetustissimum: hinc Plinius ex Theophrasto 9.hist.14. ducentis annis servatum meminit. Hôc Hippocrates usus fuit, nunc verò ob ejus vehementiam, non facilè usurpatur.

Elaterium quod leve & candidum & igne instar pinguedinis accenditur, Bellon.

Elaterium, Matth. Bellon. Cæs. Lugd.

Plinius l.20.c.1. meminit Cucumeris syl. in Arabia nati, heliotropio simili, semine nucis juglandis, quod semine & Elaterio contra serpentes efficacissimum sit: hoc necdum novimus.

XI. Euphorbium, εὐφόρβιον succus est acerrimus, arboris ferulæ speciem gerentis, Diosc. l.3. cap.96. qui & colligendi modum docet, ut supra l.10.sect.6. ostendimus: At Dodonæo non arbor, sed herba potius est, cujus foliis incisis liquor acerrimus, facileq; concrescens effluit: verum ætate arborescere videtur.

Euphorbium Plinio.

Euphorbium, Matth. Cæs. Lugd. euphorbiæ nominatæ plantæ liquor, Cord. hist.

Genera duo sunt: unum Sarcocollæ modo pellucidum, flavū, pisi magnitudine in guttas æquales densatum, modicè cavernosum: alterum in utriculis quibus excipitur, in massam densatur, candicans, aut vitri colore: adulteratur Sarcocolla, aut gummi & tithymali liquoris admixtione. Eligendum est purū, translucens, candidū aut flavum & acre, quod levi linguæ contactu os accensum diu detinet: quare etiam non sine molestia tunditur, nisi naribus diligenter obturatis & munitis.

XII. Succus liquiritiæ: ex radicibus succus exprimitur, & in pastillos cōdēsatur ex Cappadocia, Hispania, etiā Bamberga ubi frequēs est, adfertur.

XIII. Succus Acaciæ: ex Acacia in Ægypto (ἐγχύλισμα) succus exprimitur, qui in umbra siccatus, ex maturo quidem fructu niger, ex immatura subfulvus redditur: aliqui tamen è foliis una cum ipso fructu exprimunt. Eligendus modicè fulvus & odoratus: hæc Dioscorides l.1.c.133.

Acacia legitima, Matth. Lugd.

XIV. Acacia Germanica: ex prunis sylvestribus coctis succus exprimitur, insolatur & exsiccatur, & tessulatim divisus, Acaciæ veræ loco asservatur. (Lugd.

Succus è syl. prunis, Acaciæ succedaneum, Matth.

Acacia Germanica, Dod.

De Manna.

I. Manna.

Δροσόμελι & ἀερόμελι, Galeno.

Melleus humor in Robore, Theophrasto.

Mel ex aëre, cui cœlestis natura, Plinio.

Men, Siracost & Terniabin, Arabibus.

Thereniabin & Trungibin, Serapioni & Avicen.

Manna purgatoria, Matth.

Drosomeli, Cord. hist.

Manna & mel roscidum, Cæs.

Manna, Persis Xercast, sive Xerkest, id est Lac arboreum, Linscot. p.4. Ind. or. 29.

Est autem Manna sive Mel aëreum vapor terræ succosus & optimus, æstatis calore elevatus & in aëre in dulcem liquorem excoctus, noctis frigore coactus, & roris modo supra arborū & fruticum folia decidens.

II. Man-

II. Manna liquida.
Cedriũ mel Hippocrati, Ros Libani Græcis, Bell.
Terniabin Arabibus & Turcis, Eid.
Manna mellis instar liquida, Linscot.
an Manna Germanica liquida flava, ceu Syrupus foliis insidens, liquidum permanens, dum ab apibus auferatur, Cord. hist.

Hæc in monte Sinai colligitur, & instar mellis in fictilibus Cairum venalis defertur.

III. Manna officinarum.
Manna nostra laricea, Rauwolf.
Manna durior & concreta, quæ Mannæ nomine Cairi in officinis reperitur.

Hæc cõmuniter Calabrica nominatur, quia in Calabria circa Canis ortum ex Fraxino & Orno, ab incolis in usum medicum colligitur: quæ duplex in officinis.
Granata, quod minoribus granulis constet,
Masticina, quæ majoribus & mastichi guttis propè æqualibus.
Vel Manna foliorum, quæ minutioribus micis constat, quia ex foliis colligatur: & Manna corporis, quia ex ramis arboris habetur, Cæs.

Eligenda candida, recẽs, anno nõ vetustior: russa enim & fusca, inveterata est: adulteratur saccharo penidio, herbarũ foliis circumvoluto: & quę Sennæ folia granis suis amplectitur, factitia est.
In Apẽnino quoq; aliquãdo in canicularibus promiscuè in plurib. arboribus, sed pręcipuè in Quercu & Salice colligitur, nunc concreta similis Calabriensi, nunc liquidior melli similis, Cæsalp.

IV. Manna Persiana granis Coriandri.
Transchibil, mannæ species, quæ ex spinoso frutice, quem Arabes Agul & Alhagi vocant, colligitur, forte Manna Israëlitarum, Rauwolf.
Mannæ genus aliud, Tiriam Jabyn, seu Trumgibyn dictum, quod ex floribus aliis quoq; & foliis legitur, magnitudine seminis cannabini, colore rubro: cujus in Ormo & Persia, non verò India, usus est, Linsc. par. 4. Ind. or.
Ex Syria longè candidior Italica adfertur duplex: Mastichina, quę translucida Mastiche similis: Bõbycina, minimè translucida, candore Gossipii, Matth. Cæs.

V. Mannæ Calabrinæ similis Persica.
Mannæ tertium genus, cujus fragmenta foliis adhuc cohærentia advehuntur, Linscot.

VI. Manna Armeniaca.
Manna frustis pugni magnitudine, fusci coloris, fortè Manna Alhagiezi Avicennæ, Rauwolf.

Succi exotici.

I. Succus laxativus ex flavo rufescens.
Succus undecimus qui Ghitta iamau dicitur, Clus. ex. l. 4. c. 8.
Gutta Gamandra: gummi gotta: gutta gemau: gummi Peruanum aliis: aliis succus Gambici, vel Crambici.
Cattagauma, vel gemu, Burgraf. in Achille.

Hic ex Sinarum regione adfertur: & aliqui Euphorbii succum censent, sed arbor tanta non est: aliis Rhamni solutivi: aliis Cataputiæ succus: aliis ex Scãmonio & Tithymallo compositus, nõnulli compositum ex Chelidoniæ majoris succo, Scammonea & Croco suspicantur: alii ex succo corticis mediani Frangulæ. Quid si fortè succus è floribus Ricini Indici expressus, & exsiccatus, cujus in Hydropicorum serosis humoribus ducendis insignis usus.
an Gummi ad podagrã ex novi orbis continente, quo isthic podagrici se purgant, Monardi, Lugd.

II. Succus splendens Anethi odore.
Usuc & Gyp succ⁹ 2. ex America, Clus. ex. l. 4. c. 7.

III. Succus Aspalatho similis Anethi odore.
Succus primus concretus à Gareto, Clus. ex. lib. 4. cap. 8.

IV. Succus colore albo, flavo & rufo mixtis Anethi odore.
Succus quintus à Gareto, Clus. l. c.

V. Succus cinericeus fœniculi odore.
Succus nonus, Clus. l. c.

VI. Succus aspalatho similis ater micis albis aspersis odorus.
Succus tertius à Gareto, Clus. l. c.

VII. Succus aspalatho similis inodorus.
Succus ater à Gareto, Clus. l. c.

IIX. Succus atrorubescens inodorus.
Succus decimus, an Bixa Oviedi, Clus. l. c.

IX. Succus flavus albis granis cõmixtis, gravi odore.
Succus quartus à Gareto, Clus. l. c.

X. Succus visco similis colore vario.
Succus circa bacillum concretus, Clus. l. c.

XI. Succus mastichinæ resinæ non absimilis.
Succus 6. à Gareto, Clus. l. c.

XII. Succus Succino non absimilis.
Succus septimus Anime similis, Clus. l. c.

XIII. Succus Sanguini draconis affinis.
Succus duodecimus, Clus. l. c.

XIV. Succus camphoram redolens ex radice Canellæ vulneratæ, Garz.

Canellæ liquor è viridi cortice præsertim radicum inciso, Acostæ.

DE GUMMI.

Gummi (κόμμι Græcis) lacryma est, in truncis arborum ipsum producentium coagulata & concreta, Galeno 7. simplic. cujus substantia magis aquea est, ut Resina oleaginosa: quare Gummi aqueis facile, oleaginosis difficilimè miscetur: contrà Resina, quæ etiam flammam facile concipit, cum Gummi in igne crepitet, etsi calidum stillando procedat, ubi tamen aërem contigerit, coagulatur & aquæ simile est, ut Aristotelis 2. de plantis, verbis utar: quare id prunis ardentibus injectum fragorem edit. Verùm, ut idem Aristot. quædam quomodo concha & lapides coagulantur, alia molliuscula: quædam pellucida, aureo colore flavescētia, alia obscura, pallidiora. Nunc ad specialia.

I. Gummi Arabicum: à Serapione sic dictum, quia ab Arabia regione Ægypto contermina importabatur.

Κόμμι ἐκ τῆς ἀκάνθης, Diosc. l. 1. c. 133.

Commi ex spina Ægyptiaca, Theoph. 4. hist. 3.

Gummi ex Ægyptia spina, Plinio l. 13. c. 11.

Gummi Acanthinum, Celso, l. 5. c. 1.

Gummi Thebaicum, Galeno, nonnullis Babylonicum, quod Gummi est à Græcis simpliciter sic dictum, Matth.

Gūmi Acaciæ, diversum ab Arabico vulgaris usus.

Gummi Arabicum & Acaciæ gummi, Bellon.

Gūmi quod Arabicū cognominatur, Cord. hist.

Gummi Arabicum, Lugd.

Probatur Dioscoridi vermiculatum, vitri modo pellucidum, ligni expers: proximum est candidum: at resinosum ac sordidum inutile est.

II. Gummi tragacanthum: quod ex radice plantæ spinosæ ejusdē nominis vulneratæ effluit, Dioscor. lib. 3. cap. 13. qui δάκρυον vocat, quamvis Theoph. 9. hist. 8. sponte profluere asserat.

Τραγάκανθα Galen. 8. simpl.

Tragacantha lacryma, Matth. Lugd.

Dragagantum officinarum.

Gummi Tragacanthæ, Bellonio.

Tragacanthum, Cord. hist.

Probat Dioscorides pellucens, læve, gracile, purum ac subdulce: Vel eligito candidissimum, purum, æqualiter translucens, & cujus minima portio, maximam aquæ copiam coagulet: & hoc non nisi pilis & pistillo calidis lævigatur.

III. Sarcocolla.

Σαρκοκόλλα (δάκρυον) lacryma arboris in Perside nascentis thuri tenui similis, subfulva, gustu amariuscula, quod κόμμι admixtione adulteratur, Diosc. l. 3. c. 99. Sic Galeno 8. simplic. lacryma arboris Persicæ. Plinio l. 13. c. 10. fit & ex Sarcocolla, ita vocatur arbor, gummi utilissimum, simile pollini thuris, & ideo cādidum quàm rufum melius: & l. 24. c. 14. sunt qui Sarcocollam spinæ lacrymam putant, pollini thuris similem, cum quadam acrimonia dulcem.

Sarcocolla, Matth. Lac. Cord. in Diosc. & hist. Cæs.

IV. Gummi Hederæ.

Κιττοῦ δάκρυον, Dioscor. l. 2. c. 210. Galen. 7. simplic.

Lacryma hederæ, Plinio l. 24. c. 10.

E majore Hederæ trunco vulnerato, & interdum sponte lacryma quædam, & gummeus succus exit, ex flavo rubescens, odore gravis, sapore acer.

V. Cancamum.

Κάγκαμον, lacryma est Arabicæ arboris (folia Myrti habentis, Amato) myrrham quadantenus referens, virosi gustus, quâ tanquam thymiamate, id est suffimento utuntur, Dioscor. lib. 1. cap. 23. Et ut Plin. l. 12. c. 20. ex confinio Casiæ, cinamique & Cancamum ac Tarum invehitur. Verum illud Anime, hoc Agallochum syl. Dalechampius in Plinium, credit.

Cancamum Dioscoridis, Laccam dicunt Serapio, Ægineta, Matthiolus: at Brassavolas, Garzias, Clusius, res diversas faciunt: aliqui non modò diversum, sed & incognitum putant: quidam Cancamum Dioscoridis, Beniui esse volunt.

Anijmum, Amato.

Anime (quod ex Æthiopia Arabiæ finitima in Lusitaniam advehitur) Monard. Frag. & part. Ind. occid. l. 4. c. 29.

Anime vulgo, quasi Aminea Myrrha, Cæs.

Anime triplex habetur: 1. fulvescit & pellucidum est: 2. nigricat & taurino glutini sive Colophoniæ ferè simile, vel Myrrhæ, quam & Minæam, à terra ubi præcipuè nascitur, Dioscorides appellat.

Aminea Serapioni, unde Lusitanis corruptè pro Minea vel Aminea, Anijmum & Hermolao Myrrha

Myrrha Aminea: 3. pallidum & retorridum, Cluſ. & Lugd.

Sic alia ex Hiſpania nova ſive America, quæ Monardi Orientalis: alia candidior orientali, de qua Garzias & Cancamum Græcorum eſſe vult: licet aliqui Succini ſpeciem ſuſpicentur.

VI. Lacca officinarum.

Lac legitimum nomen, ſic dicitur, quod hoc medicamentum, cum ejus uſus eſt, in Lac ſive mellis craſsitiem diſſolvatur: & ubi præſtantiſsimum naſcitur Trec nominatur.

Myrrhæ ſimilis Avicenna.

Chermes Arabum quorundam.

Formicarum alatarum ſtercus, Amato.

Formicę enim hanc Laccam elaborant, materiam ex arbore exſugentes (unde plerunq; formicarum alæ permiſtæ conſpiciuntur) & hos ramulos arbore avulſos in umbra ſiccant, Garzia monente. Fortè rectiùs dixerimus, lacrymarum & reliquorum Gummi modo, ſponte exudaſſe & concreviſſe. Verùm & in arbore Benifera reperitur.

Cancamum, officinarum Lacca, Matth. Cord. in Dioſc. & hiſt.

Lacca Arabum & officinarum, an Cancamum Dioſcoridis, Lob.

Lacca, Garz. Acoſtæ, Frag. Cluſ. Lugd. (qui Cancamum eſſe negat) Tab.

Gummi Laccæ, legitimum eſt Cancamum, Cæſ.

Lacca à Malaijs Cajulacca dicta, ex qua ceram Hiſpanicam conficiunt, Linſcot. par. 4. Ind. or. c. 24. & fig. 18.

Duplex habetur: ea quæ cum bacillis, vix enim ſine iis affertur, quam Laccam Sumetri vocant, quia ex Sumetra inſula, id eſt Taprobana habetur: ut eam quæ in glebis ſine ſurculis affertur, Laccam Comberti nominant: & altera factitia, qua infectores utuntur, quæ & ſuas differentias habet.

VII. Sanguis draconis officinarum.

κιννάβαρι. Dioſc. l. 5. c. 109.

Cinnabari ſeu ſanguis draconis, Cord. hiſt.

Sanguis draconis, Matth. Cadamuſto, Theveto, Monardi, Cæſ.

Sanguis draconis verum eſt Cinnabarum Dioſc. Caſt. Cæſ.

Eſt arboris exoticæ lacryma, nam ſtato anni tempore arbores ferro ſauciãtur, quæ anno ſequẽti gummi emittunt, quod coctum & defœcatum hoc gummi efficit: in Africa, in parva quadam inſula Atlantici Oceani propè Mederam: nunc laudatiſsima ex Carthagine Peruana adfertur. Arborem hanc primus Cluſius, arboris Draconis nomine exhibuit. At Acoſtæ, in India arbor Ber, ſive Malus Indica dicta, æſtate alatis formicis perpetuò onuſta conſpicitur, quæ in ejus ramis Laccam elaborant.

Cinnabarim Dioſcoridis, Solinus & alii cenſent, (at Cluſius ſubdubitat) fortè quia Dioſc. l. c. ſcribit, Cinnabarim altè & abundè coloratam eſſe, & eam ob cauſam quoſdam αἷμα δρακόντιον appellaſſe.

Duplex habetur, nativum & quoddam factitium, panibus coactum, ex rubrica & pice colophonia, quo potiſsimum veterinarii utuntur, Cæſ. Frag.

IIX. Aſa fœtida.

Aſam aliqui duplicem faciunt, aliam dulcem ſive odoratam, aliam fœtidam: hanc Altit Arabum: illam Belzoinum officinarum eſſe, & utrumque è Laſerpitio profluere volunt. Hic de Aſa fœtida, quæ gummi eſt Laſeris ſive Laſerpitii plantæ ferulaceæ, quæ σίλφιον Dioſcoridi l. 3. c. 94. dicitur, ex cujus radice atq; caulibus inciſis (ὀπὸς) liquor hic colligitur.

Altit, Avicennæ: Anjuden, Indis.

Aſſa, officinis, ſed rectius Aſa, quaſi Leſar, fortè voce ex Laſer corrupta.

Aſſa fœtida, laſerpitii ſpecies, Cord. hiſtor. Lugd.

Succus Lybicus, interdum Medicus & Syriacus, alias Cyrenaicus, à loco natali vocatur.

Duplex Theophr. 6. hiſt. 3. alter ex caule, quem καυλίαν Scaparium: alter ex radice, quem ῥιζίαν radicaceum vocabant: & Plinio lib. 19. cap. 3. duo ſunt nomina, Rhizias, atque Caulias vilior illo: & lib. 22. cap. 23. Silphium venit primo è Cyrenis: nunc ex Syria importatur, deterior Parthico, ſed Medico melior, extincto omni Cyrenaico, &c. In officinis ſæpe duplex: una pura & tranſlucens: altera impura & turbida, cui. Sagapenum (quo adulterari Dioſc. ſcribit) cujus odorem refert, permiſcetur, unde Germani Diaboli ſtercus nominant: utraque tamen gravis odoris eſt. Cujus ſi uſus eſſe debeat ad medicamenta liquida, aqua aut aceto, aut vino injectum ſupra prunas reſolvenda, & quod in fundo manet rejiciendum: vel per colum cui adhærebit, tranſmittendum.

IX. Gummi ex Molle fœniculi odore.
Gummi album ex cortice arboris Molle, Lugd. an Succus octavus, Clus. ex l. 4.

X. Gummi caryophyllorum, similis facultatis cum resina Terebinthina, Garz. Frag.
Gummi ex atro rufescens, inter Caryophylla interdum reperitur, Clus. in Garz.

XI. Camphora officinarum.
Capur & Cafur Arabum, Garz.
Camphora ex genere bituminis, Cæs.
Caphura, Matth. Castor. (qui arborem adpingit) Lugd.
Camphora, vulgo Alcanfor, Frag.

Est gummi-resina pellucida, candida, ex rimis arboris peregrinæ, juglandi nuci simili, foliis salignæ similibus, Garziæ: Dioscoridi & Græcis veteribus incognita: è recentioribus Aëtio & Sethi cognita.
Insula Borneo, arboribus camphoriferis refertissima est, nec preciosior in Oriente camphura habetur, Linscot. par. 2. Ind. or. c. 24.

Differentiæ duæ: 1. Caphura de Burneo, quæ rarò adfertur, & omnium nobilissima: (par. 9. Ind. occid. additam) altera ex Sina in Europam adfertur. Garz. Acostæ, in panes orbiculares coacta: Et Arabes genera quatuor constituunt, in caput, pectus, crura & pedes dividentes, Garziâ & Fragoso monentibus: hicque alteram dicit Chyneam, à Chyna unde advehi soleat: vel Chnichen, Linsc. par. 4. Ind. or. c. 36. Sic alia rudis est, alia elaborata: rudis est ignem non experta: elaborata, quæ solis aut ignis calore excocta atque purgata, album colorem contraxit, Matth.

Eligenda instar crystalli splẽdens, syncera, odora.

XII. Chonidetros gummi quoddam Succino crudo persimile, quod Caphuræ quæ ex Burneo adfertur, sæpe permiscetur, Lugd.
Gummi Chamderros vocatum, Garz. Frag.

XIII. Gummi Juniperi.
Gummi Juniperinum, Plinio l. 13. c. 11.
Sandarax Serapioni, Cord. hist. resina majoris juniperi arida, dura, flava, Mastichi similis.
Vernix Latinis & Vernilago, ab anni tempestate, quasi Veris ros.
Gummi Juniperi, Sandaracha & siccus Vernix, Matth. Juniperi lacryma, Vernix, Lugd.

Gummi est resinosum ex Junipero; sed ne quis vocum affinitate deceptus, Sandaracham Græcorum, quæ metallicum est, & Auripigmento cognatum, & exitiosum venenum, substituat.

Ab hoc differt Vernix liquidus, qui ex prædicto eoq; syncero & oleo ex semine lini expresso fit, quo ad picturas & tabulata illustranda utuntur.
Sandaracha verò Aristotelis (σανδαράχη) 9. hist. 40. & Plinii l. 11. c. 7. est apum dum operantur cibus, qui sæpe invenitur in favorũ inanitatibus repositus, amari saporis vel ceruginosi mellis genus.

XIV. Gummi Cerasorum, Matth.

XV. Gummi Ulmi, vide in notis nostris in Matth.

DE RESINIS.

Resina ῥητίνη lacryma seu liquor est pinguis ac oleaginosus, ex arbore sæpius sponte, interdum ex vulneratis defluens: qui sponte defluit αὐτόῤῥυτος & προσπέῤῥυτος dicitur. Est autem ratione consistentiæ duplex: liquida quæ Græcis ὑγρά, h. e. humida seu fluxilis, ut Terebinthina: altera durior & siccior, quam φρυκτὴν, id est frictam seu tostam nominant, ut Colophonia recentiorum.

Resina humida.

I. Terebinthina vera.
Τερμινθίνη, Dioscoridi.
Gluten Albotin, Avicennæ.
Terebinthina vera ex Cypro adfertur, Lugd.
Terebinthina resina, Matth. Cord. hist.

Est liquor pinguis ex Terebinthi trunco & ramis defluens, quæ omnes resinas antecellit, Dioscoridis l. 1. c. 91. testimonio: quæ pro ratione loci magis commendatur, ut prima sit Chia, dein Lybica tum Pontica, tandem Cypria, Syriaca, Judaica, Arabica. Hæc liquida destillat, dein paulatim arescit & sæpe cum Thure adfertur, & in templis cum eo suffimigatur, & ineptè Incensum, ipsum verò Thus, Olibanum appellant.

Probatur alba, pellucida & vitreo colore & in cæruleum vergente odorata & acris.
Et ut Diosc. l. 1. c. 91. & 92. resinas omnes antecellit Terebinthina, proxima huic lentiscina: dein pinea & abiegna: post hæc picea & strobylina. Verùm Terebinthina Veneta, ex novellis Abietibus colligitur.

II. Resina laricea.
Λάρικα & ῥητίνη λαρικίνη Dioscoridi.
Resina larigna, Matth. Cord. hist.
Terebinthina officinarum Germaniæ.

Hæc

Hæc ut Galenus 2. compos. med. secundum genera, 4. scribit, pro prima sæpe venditur (etiam nunc, non solum illius locum, sed etiam cognomentum sibi vendicat, Matth. & Lugd. quoq; monentibus) quæ illa humidior & acrior est.

Optima quæ purissima, odoratissima, aliquantum translucida, & quæ ab intincto digito contumaciter & æqualiter diffluit.

III. Resina lentiscina sive Mastiche: & Matt. Gluten Romanum Arabibus. (Lugd. Masticha sive Mastiche, hodie Mastix, Cord. hist. Ῥητίνη σχινίνη Dioscor. l. 1. c. 90. (resina lentiscina Plinio) cui & μαστίχη: ex lentisco effluit, & inter Gummi-resinas reponenda videtur. Et cap 92. Terebinthinæ proportione respondere scribit. Galenus verò 3. comp. med. s. gen. 6. Terebinthinæ præfert. Idem 2. ad Glaucon. Ægyptiæ masticis meminit: nunc solos lentiscos in Chia, non autem in Gallia nec Italia (vel saltem exigua) licet similes sint, mastichen proferre, Bellonius asserit.

Mastiche etiam in Brasiliæ dumetis nascitur, Lerio, Ind. occid. par. 3. c. 12.

Probatur candida, splendens, odorata, & friabilis: quæ in Chio nata: deterior virescens & nigra bitumini similis Ægyptia, aut Pontica. Hæc thure & resina mista adulteratur.

Duplex est, propriè & impropriè dicta: propriè quæ ex lentisco effluit: quæ vel alba, vel viridis Diosc. vel ut Galenus, alia alba quæ Chia: alia nigra, Ægyptia: habetur & Cretensis, quæ flava: est & amara. Impropriè dicta est ea quæ ex spinosa planta emanat, Theoph. 6. hist. 4. vel ut Plinius, ex humili spina quæ Chamæleon est Dioscoridis: hæc est Acanthice mastiche Theoph. Gaza spinalem vertit.

IV. Thus sive Olibanum officinarum.

Λίβανος Diosc. l. 1. cap. 81. sic dictum quibusdam, quod è monte Libano deferatur: vel potius à λίβω stillo: Thus verò, à θύω sacrifico.

Thus, Matth. Cord. hist. Cæs. Lugd.

Lovan Arabibus } Garziæ & Linsc. par. 4. Ind.
Conder Avicennæ } or. cap. 28.

Liquor est arboris Thuriferæ, quæ in Arabia thurifera cognominata, provenit Diosc.

Primas tenet masculum στρογγύλος, natura rotundum, candidum: at Indicum subfulvum, & arte rotundum factum, quod ἄτομος aut στάγων II. ὀροβίας ὀροβίας orobium, quod in Amelo nascitur, quod κοπίσκον vocant, minus est & fulvius. III. ἀμμωνίτη cognominatum, quod candidum & dum mollitur, mastiches more digitos cedit, Diosc. l. c. Ex his colligitur veteres aliud Arabicũ, aliud Indicum fecisse, cum tamen in India non nasci Garzias affirmet.

Et nunc plures species habentur, etiam Cordo in sua historia monente, colore & magnitudine granorum tantum differentes: 1. est Indicum dictũ, quod maximis & inæqualibus glebis constat, lividum nigricansq;, candicantibus aut flavis maculis varium. 2. mammosum, oblongis grumis mãmarum forma compositum. 3. masculum, parvis, rotundis, candicantibus aut flavis grumis, interdũ singulis, interdum geminis velut testiculis constans. 4. Orobæum, minimis grumulis, ervo æqualibus, odore masculo simile.

At hujus pollen & farina ex crebra in saccis concussione, Manna dicitur: nonnunquam & cortex adhærens adfertur.

At Theveto aliud candicans, nitidum, quod æstate: aliud rubescens & vilius, quod vere colligitur: Et ut Garzias, Frag. & Lugd. quæ ex montanis fluit, laudatissima Melax, nobis mascula dicitur: quæ ex iis quæ in planis, nigrum improbum, & cum aliarum arborum resinis permixtum, qua naves, ut nos pice oblinunt.

V. Resina Cupressi.

Κυπαρισσίνη ῥητίνη, è cupresso etiam resina liquida fluit, Diosc. l. 1. c. 92. Matth. Lugd.

VI. Resina Cedri sive Cedria.

Κεδρία Diosc. l. 1. c. 105.

Cedrus dat picẽ quæ Cedria vocat. Plin. l. 24. c. 5.
Cedria sive Resina ex Cedro, Matth. Lugd.

VII. Myrrha.

Σμύρνα Diosc. Theoph. Gal. 8. simpl.

Bola Indis, Garziæ & Linscot. p. 4. Ind. or. c. 28.

Myrrha, Matth. Cord. in Diosc. qui in hist. quinq; dicit genera, & sextum adulterinum.

Myrrha, Theveto, Garz. Frag. Cæs. Lugd.

Myrrha & Opocalpasum, lacryma est ex unius arboris trunco manans, Guil. the.

Myrrha suo surculo spinoso hærens, Ad. Lugd.

Lacryma est (sive gummeus succus concretus) arboris nascentis in Arabia, Ægyptiacæ spinæ similis, quâ incisâ, in substratas tegetes destillat, pars verò circa caudicem concrescit, Diosc. l. 1. c. 77. quę & Theoph. 9. hist. 4. habet & scribit, Arborem esse minorem Thuris arbore & fruticosiorem, cau-

dice duro, contorto, corticæ lævi: aliis, Thuris folium laurinum & læve: Myrrhæ aculeatum non læve, Ulmeo simile, crispum extremo spina horridulum, Iligneì modo, &c. Alii, terebintho: Diodorus, lentisco æquat.

Myrrhæ arborem spinosam, foliis Acaciæ, se vidisse testatur Bellonius.

Differentiæ: alia πεδιάσιμος, id est, campestris, quâ expressâ σακτὴ excipitur: Nam Stacte (quæ quibusdam Styrax liquida) ut habetur apud Dioscor.l.1.c.73. pinguitudo est recentis myrrhæ cum aqua pauca contusæ & organo expressæ, & ex qua unguentum factum.

Stacte nominatur: & Cord.hist. Stacte liquor ex Myrrha. Aliis tamen Stacte stillatitius ros est, qui ante corticem ferro solutum, sponte & sine plaga, sed veluti cutis poris hiantibus, quasi saliva quædam exudat. Alia γαβιρία: primas tenet τρωγλοδυτική, à loco natali denominata, quę subviridis, pellucida ac mordax: 2. tenuis, bdellii modo lētescēs: 3. καυκαλίς, nigra, & retorrida: 4. demum ἐργασίμη dicta, quæ aspectu gummi refert. Improbatur etiam quæ ἀμιναία nominatur: adulteratur gummi, Diosc.l.c. Hanc esse Anijmum nigram Lusitanorum, Amatus vult. Ex Arabia & regione Alexim, quę Æthiopia est, adfertur, Garzia authore.

Myrrha animinea, Dioscoridi.

Anime occidentale, Hermolao, Lugd.

Anijmum nigrum Lusitanorum, Amato.

Adversariorum authores fulvam, albescentem & viridem se vidisse testantur.

Eligenda friabilis, levis, undiquaque concolor, quæ confracta intrinsecus lineas candidas intercurrentes habet, unguium speciem præ se ferentes ac læves, quæ minutis glebis, amara, odorata, & acris: at ponderosa & quæ picei coloris, inutilis est.

Myrrhæ Bœoticæ etiam Diosc.l.1.c.78. & Galenus meminêre, quæ ex arbore quadam in Bœotia nascente, è radice incisa stillat.

IIX. Styrax (sive Storax officinarum) quia striatim ex arbore extillat.

Στύραξ lacryma est arboris malo cotoneo similis, Diosc.l.1.c.79. & Plin.l.12.c.25. sive succus est gummeus resinosusq; Syriacæ cujusdam arboris cōcretus, nullus enim liquidus & fluxilis est, nam lacryma quæ extillat, mox in glebam densam, pinguem & resinosam, aliquot granis albicantē, suavissimè fragrantem, concrescit.

Seplasiæ, Arabes secutæ, in liquidum & siccum distinguunt: liquidus est Myrrha Stacte: siccus Storax calamita officinarum.

Styrax, Matth.Cord.hist.Lugd.

De hac Plinius l.1. c.25. lacrymæ ex austero jucundiores, intus similitudo harūdinis, succo prægnans: huc circa canis ortum advolant pennati vermiculi erodentes: ob id in scobe sordescit.

Dicitur calamita, quod in calamis è Pamphilia ferebatur: nam & cætera odorata olim arundinibus recondebantur, ne expirarent & vires amitterent, quod & de Dictamno Cretico Theophr.9. hist.16. scriptum reliquit. Dioscoridi est καλαμίτης, ποτιδιακὸς καὶ κιλικία: addit: inveniri & lacrymam gummi similem, translucidam, myrrhæ æmulam, quæ perpauca. Et Plin.l.12. c.17. ex Syria (& albi: ex Cypro, Sydone, & Pisydia) revehunt Styracem, acri odore, ejus vi foris abigentes suorum fastidium.

Præfertur flavus ac pinguis (ruffus & pinguis lentus: deterior furfurosus, & cano situ obductus) resinosus, albicantibus grumis, qui dum mollitur melleam humiditatem & odore perseverantem, ex se remittit.

Adulteratur arboris scobe, quæ vermiculorum erosione facta fuerit, & hunc Styracem ideo σκωληκίτην quasi vermiculatum cognominant, quod imperiti tanquam syncerum admittunt, Dioscor. At Plinio, cedri resinâ, vel gummi, alias melle, aut amygdalis amaris adulteratur.

Ex Styrace assato fuligo quoq; colligitur: & in Syria unguentum Styracinum conficitur, Diosc.

Styrax liquidus: & Cord.hist. Lugd.

Alii ex Styrace calamita, laricea resina, oleo & vino simul coctis conficiunt, & quod post menses aliquot tenuissimum & liquidum, Oleum Styracinum vocant ex decoctione quorundam surculorum in aqua fit: licet aliqui Styracem liquidam, è peculiari arbore à Styrace discrepante, manare velint: & sic Styracis liquidæ duæ species erunt. At Cæsalpino, qui ad nos adfertur, lariceæ resinæ est cōsistentię, cineraceus, odore altero vehementiore.

Storax rubra officinarum, est cortex de quo inter arbores.

IX. Liquidambar, Monard.Mexican.hist. Cæs.Lugd.& par.9. Ind.occid.l.4.c.29. resina est liquida quę ex India occidentali affertur: nam incisa arbore vastæ magnitudinis, quam Americi Ocosolt vocant, foliis hederæ, cortice crasso, cinereo

nereo, quo inciso aut excavato effluit, ut ex Monardi & hist. Mexiocanæ authore, Lugdunensis refert: ex hac recenti, oleum odoratius per se stillare ajunt: exprimi quoq; ut majorem quantitatem habeant, sed minus perfectum, quo chirothecas inficiunt: & cum Styracis odore sit ad Styracis genera referri posse, Cæsalpinus monet.

X. Bdellium.

βδέλλιον nonnullis μάδελκον, alii bolchum appellant, lacryma est arboris Sarracenicæ, Dioscor. l. 1. c. 80. & Plinio l. 12. c. 9. vicina est Bactriana in qua Bdellium nominatiss. arbor nigra est, magnitudine oleæ, folio roboris, fructu caprifici, naturaq;. Aliis, ex arbore valde simili ei quæ Myrrham profert.

Duplex est: alterum quod probatur amarum, translucidum, taurino glutini simile, intus pingue & facilè mollescens, lignorum & sordium expers. Alterum sordidum ac nigrum, grandioribus glebis in offas convolutum, quod ex India adfertur, quod Adrobalon nuncupatur & omnium pessimum est.

Defertur & jam à Petra, siccum, resinosum, sublividum, Diosc. qui Sarracenicum, quod è Saraca felicis Arabiæ civitate devehitur, laudat; Galenus verò, Scythicum; Plinius, Bactrianum. Laudatur etiam quod in Media nascitur, Parthicum nominatum. Adulteratur gummi admixto Diosc. Sunt qui Anime, legitimum Bdellium esse putent, Cl. in Garz. monente.

Bdellium, Matth. Lac. Cord. hist. (qui sex species facit) Cæs. Frag. Lugd.

Bdellii fructum Cortusi, Clusius ad notas in Garz. pingit: Lugd. vide inter Palmas.

XI. Belzoinum officinarum.

Benzoinum, Laserpitium non est, Matth.

Benzoum, benzoi & Aia dulcis, Cord. hist.

Ben Judæum, Ruellio: forte nominum vicinitate lapsus, Ben jaoy id est filium de Jaoa, ubi plurimum nascitur nominare debuit, Garzias.

Benivi, quod neq; Græcis, neq; Arabibus, neque Judæis cognitum, Garz.

Belzoe vel Belzoim, vel Belzuinum vulgo, Lugd.

Belzoi vulgo, lacryma ex Oriente, Cæs. qui Myrrham suspicatur.

Benevinum, Linscot. par. 4. Ind. or. c. 27.

Est Benivifera arbor vasta, foliis citri aliquantum minoribus, parte aversa candicantibus, ex cujus ramis vulneratis gummi effluit, Garz. Cujus plura genera, præfertur Amygdaloides (hanc Myrrham Troglodyticam Dioscoridis, Amatus censet) quod ungues seu maculas candidas amygdalarum instar admistas habet, & in Seylan provenit: aliud genus nigrius in Samatia & Jaoa, quod vilius: 3. quoq; nigrum est, è novellis arboribus profluens, quod priore odoratius, & ab odore grato Benivi de Bonias, quasi de floribus, vocant, Garz. Linscot. par. 4. Ind. or. c. 27. Quare aliud album, aliud nigrum est, Eidem par. 2. Ind. or. c. 22. commisceri tamen solent, ut unâ commodius vendantur.

XII. Copal, Monardi, Cæs. Lugd. & par. 9. Ind. occid. l. 4. c. 29.

Copal aut Pancopal, Frag.

Resina candida, diacitro valde transparenti haud dissimilis, odorata, quæ ex Hispania nova adfertur.

Genera duo facit Gomara in hist. Mexiocana: alterum rugosum, molle, thuri simile Xolochcopalli vocatum: alterũ præstantius Copal cahuiel, quod pleriq; Myrrham existimarunt, Clus. notis in Monard Lugd.

Copal & Suchi copal, altera Styracis & thuris genera: par. 9. Ind. occid.

XIII. Resina abiegna Indica, Monard. Lugdunens.

Ex arboribus spuriis, quæ neque pinus, neq; cupressi dici possunt, in quorum cacumine vesiculæ, quibus confractis, liquor guttatim stillat, quo ut Balsamo utuntur: ex novi Orbis continente adfertur.

XIV. Resina è Pinu & Picea liquida quoq; manat, quæ ex Gallia & Hetruria convehitur: dein è Colophone asportabatur, hinc κολοφωνία appellata, Diosc. l. 1. c. 92. Sic etiam aliquando ex Populo profluit.

XV. Resina Carthaginensis, quæ à Carthagine novi orbis provincia mittitur, purissima, odorata, Terebinthinâ Venetâ multò præstantior, Monard. Lugd.

XVI. Resina Ambræ facie, Clus. ex. l. 4. cap. 6.

XVII. Tacamahaca, resinæ genus ex nova Hispania, odore gravi Galbani; Monard. Frag. Lugdun. & par. 9. Ind. occid. l. 4. c. 29. vide supra in Populo.

XIIX. Caranna, Monardi, Frag. & par. 9. Ind. occident. l. 4. c. 29.

Caragna,

Caragna, Lugd.
Resina pinguis oleaginosa ex cōtinētis parte interiore, colore & odore; sed graviore Tacamahaca.

Duplex est: nam præter illā, alia purior ex Carthagine crystalli modo limpida adfertur, quę Caranna purior, Monard. Lugd.

XIX. Gummi Elemi officinarum.

Impropriè Gummi dicitur, cùm Resina sit, ut quæ flammam facile concipiat, & oleaginosis diluatur: Dioscoride monente, Scāmonio utrunq; simile est, sed magis flavescens, aut potius subrufa, minutis stillicidiis mammosa, nec linguam vellicans.
Resina Elemi, aliquibus Gummi elemi, Cedri lacryma videtur, Cord. hist.
Gummi elemi officinarum, seu Oleæ Æthiopicæ lacryma, quæ in glebas concreta adfertur, quæ gustu iners, nec palatum ferit, Lugd.
Gummi elemi Æthiopicæ oleæ lacryma non est, Matth.

Similem ferè lacrymam, sed pauciorem, Oleæ & oleastri fundunt.

Resina sicca.

I. Colophonia officinarum.

Pix est quæ præ cæteris φρυκτὴ & aliquando συγκομιστὴ quasi confusa, nominatur, quod ex multis simul congestis in massam indurverit, quæ igne liquata & repurgata durior & siccior evadit.

Hæc duplex est, alia veterum, Dioscor. l. 1. c. 92. κολοφωνία, quod ex Colophone olim advehebatur, & resina erat liquida, quam Cordus ejusdem arboris censet, à qua Elemnia resina profluit, Cedrus videlicet. Altera verò est recentiorum.
Colophonia Hispanica & Græca, Matth. Lugd.
Colophonia pix arida, quibusdam Pix Græca, Cord. hist.

II. Resina sicca, Græcis ξηρὰ dicta, quæ absq; ignis ope cito concrescit, φύσημα πιτύϊνον, quasi germinatio piceæ, Galeno nuncupatur: hæc resina est confusa ex Abietina, Strobylina, & Pityina. Nam ut Diosc. l. c. ex siccis resinis alia est strobilina, alia Abiegna, alia Pinea & Picea.

III. Strobilina στροβιλίνη Diosc. l. c. Gal. quam alii ex Pinu, alii ex Picea, alii ex Pineis nucibus, quas Strobilos vocant, profluere dicunt.

IV. Abietina ἐλατίνη Diosc. à quibusdam malè Colophonia dicta, quæ diu liquida permanet.
Lapides quoq; resinacei in India occid. circa portum Tierra de Brea, tanta copia habentur, ut omnes totius mundi naves istis implere possis: hæc admodum bona pro navibus, nec ardore Solis liquescit, par. 8. Ind. occid.

DE PICE.

Pix liquor est pinguis & resinosus, ex accensa tæda profluens. Tæda autem, etsi de arbore quoq; dicatur, hic tamen pini arboris morbus intelligitur, ubi ea per senectutem nimiam pinguedine veluti strangulata est, quâ Tedâ accensâ, Pix πίσσα effluit: hæc coctione purgata crassescit, siccior duriorq; reddita, ξηρὰ πίσσα sicca pix, & παλίμπισσα Diosc. l. c. quasi iterata & secundo cocta pix dicitur: & Matth. Lugd.

Ex tæda, picem nigram & Cedriam confici, Bellonius scribit.
Zopissa verò & Apochyma, nominatur pix à navibus maritimis derasa, Diosc. l. c.
Pix navalis, ab illa secundum aliquos distinguitur, eam significantes, quæ picandis navibus apta, & non ab iis abrasa est.

Differt autē Pix à Resina, quod hęc sponte effluxerit, illa verò ignis beneficio educta, & est veluti Resina cocta: & ea quæ primo extillat, Pix liquida officinis, Pissełæon Dioscoridi, Cedria Plinio dicitur.
Pix sive Bitumen, resináve in Siruan non procul à Moluccis, quod ex Samatra advehitur, qua picandis navibus utuntur, aliqui falsò Anime esse credunt, Garz. cap. de Lacca.

Sic Americani, ex arbore Oxyacanthæ simili, igne resinam eliciunt, qua picis loco utuntur.

ABIES.

Abies, Græcis ἐλάτη Theophrasto 1. hist. 7. procera est & longo caudice, cui cortex tunicis multiplex: 1. hist. 9. una tantùm radice eaq; nervosa constat: 1. hist. 16. folia habet rara, eadem multifida & quasi serrata: 1. hist. 6. flos Cocci colore &c. Plin. l. 16. c. 10. Abies è cunctis amplissima est, materies præcipua trabibus, nec Abies forma alia quam Piceæ.

Genera Theoph.3.hist.10. est quædam mas, quædam fœmina: mari folia acutiora, magis pungentia ac magis flexa, quare aspectu crispior tota arbor videtur. Materia candidior in fœmina, mollior operiq; facilior & toto caudice procerior est: mari magis varia, latior, durior, medulla plenior & aspectu minus pulchra: conus maris paucos nucleos habet in priore tantum parte: fœmina conos nullos omnino, ut Macedones dixerunt. Plinio l.c. fœmina prolixior, materie mollior utiliorq;: arbor rotundior, folio pinnata, densa ut imbres non transmittat, atque hilarior in totum: & l.16. c.24. folia infecta pectinum modo pungentia. Verùm Theoph.4.hist.7. marinam habet, quæ supra lapides patellarum modo adhæret, &c. Sic in insula Virginia Abietes magnæ & præaltæ ad malos navium reperiuntur.

I. Abies conis sursum spectantibus sive mas.
Abies, Dod.gal.Lac.
Abies legitima vel mas, Bellon.con.
Abies altera, Dod.
Abietes Pilati, du Choul, Lugd.

II. Abies alba sive fœmina.
Abies, Brunf.Trag.Matth. Cord.in Diosc. Gesn. hort.Ad.Lob.Thal.Cast. Lugd.Tab.Ger.
Abies fœmina, Ang.
Picea, Dod. ut:
Abies Plinii & fœmina Theophrasti, Clus. pan. & hist.

In hac Viscum, quod Stelin Plinius l.16.c.44.ex Theophr. 2. caus.23. appellat, albis baccis præditum, Clusius observavit.

Inter cortices abietum novellarum, quæ tuberculis scatent, liquor præstantissimus, sed paucus, continetur, ita ut unumquodque tuberculum sæpè aliquot duntaxat guttas contineat, qui Italis lacryma dicitur: fortè apud Galenum 3. comp. medic. secundum genera, liquida Piceæ resina, quam Terebinthinæ loco institores vendebant: & hæc Abiegna lacryma sive resina liquida, in quibusdam Italiæ locis, Oleum Abiegnum nominatur: officinæ Terebinthinam Venetam vocant. Verùm ex gemmis quoque, more Populi, lacrymam fundit. Sic ex Abiete, veluti ex Pinu ac Picea resina etiam sicca & candida colligitur, quæ thus ementitur, ac pro eo à vulgo usurpatur.

TAXUS.

TAXUS etiamsi resinam non fundat, inter resiniferas tamen, propter similitudinem quam cum foliis habet, relata est, quæ μίλος Theophrasto: σμίλος Nicandro: Dioscoridi l.4. c.80. σμίλαξ, quibusdam θύμαλον, Romanis τάξος arbor est similis Abieti & foliis & magnitudine. At Theoph.3. hist.6. perpetuo viret ex sylvestribus: 3.hist.10. unius generis est, procera, auctu facilis, similisq; Abieti, sed non tam alta & alis magis sinuata: folio quoque Abieti similis, sed pinguiore & molliore: quæ in Arcadia crescit, ligno nigro aut puniceo constat: quæ autem in Ida, flavo & Cedro simili, quare aliqui emptores decipiunt, pro Cedro vendentes &c. in Macedonia fructum abundè profert rotundum, fabâ paulo majorem, rubrum, tactu mollem, &c. si ab aliquibus hominibus manditur, suavis est & innoxius. At Matthiolus apud Tridentinos perniciosum scribit: contrà Pena, ejus baccas à pueris in Anglia innoxiè esitari, refert. Plinio l.16.c.10. Similis his (scilicet Abieti & Piceæ) etiamnum aspectu est Taxus, minus virens gracilisq; & tristis ac dira, nullo succo, ex omnibus sola baccifera: mas noxio fructu: lethale, quippe baccis in Hispania præterea venenum inest, &c. Sunt qui & Taxica hinc appellata dicant venena, quæ nunc Toxica dicimus, quibus sagittæ tinguntur.

Taxus, Matth.Ang.Dod.ut:Gesf.hor.Lac.Tur. Lon.Ad.Lob.Cæs.Lugd.Cam.Thal.Portæ.
Milax arbor, Cord.in Dios.
Smilax arbor, Cast.

DRACO ARBOR.

I. Draco arbor, Clus. hisp. & hist. Lob. Cast. Lugd.
Arbor Gadensis Posidonii forte apud Strabonē.
Draco, Tab.
Arbuscula Dragonalis, Frag.

Fructum ferre Cerasi magnitudine, Cadamustus, Thevetus & Clusius, & ex hoc, alii scribunt: & Dragonal nomine fructum missum, Clusius in notis ad Monardem refert. Verùm Monardes scribit, si à fructu, pellis qua integitur auferatur, Dracunculi effigiem apparere (ut apud Monardem, Lugd. pingitur) à quo fructu procul dubio arbor denominata sit: Vide Fragosum. Hujus lacryma Sanguis draconis dicitur.

II. Prægrande folium, Ad.Lob.ico.
an Algæ similis grande folium, Cæs.

Folium arboris Draconis ex Indiis delatum, Lugdun.
Folium palmæ filamentis & textura, Tab.

III. Draconi arbori affinis Americana.

Tacori in Kayua & Wiapack nascentia folia, Clus.ex.l.2.c.21.

Incolæ ex foliis maceratis & in tenuia stamina deductis, funes conficiunt.

PALMA.

Arbor quæ φοῖνιξ Græcis, Latinis Palma dicitur, fructus verò δάκτυλοι καὶ φοίνικας, Græcis: Latinis Palmulæ & Dactyli: Arabibus, Tamar: at ut Dioscorides l.1.c.148. φοῖνιξ in Aegypto gignitur: (at in tota India non reperiri, Guiland.de pap. scribit) ex ea verò fructus in medio Autumni vigore colligitur, Arabiæ Myrobalano similis ac πῶμα dicitur, viridi colore, referens mali cydonii odorem: si verò integrè maturuerit, φοινικοβάλανος fict. Et in fine seq. cap. postquam de Palmis Thebaicis egit, Aegyptiacos nucleos, ἐκ τῶν χαμαιζήλων φοινίκων, id est ex humilibus decerpi scribit. Idem cap.150. involucrum fructus palmarum adhuc florentium, etiam Palmam ἐλάτην ἢ σπάθην (Palmitem Plinius) nominat: & fructus qui sub ea continentur, similiter elaten, quæ à nonnullis βόρασσος appellatur. Sic quod in trunci superna parte includitur, ἐγκέφαλον Theophrasto, Galeno (cui etiam κορυφὴ vertex, 2.aliment.) & aliis Græcis dicitur: at Dioscor. ἐγκάρδιον τοῦ φοίνικος, medulla trunci impropriè dicitur. Sanè Palmæ vitalis vis in vertice, ea contra pondus resurgit, & in ea uterque sexus maximè elucet, in cujus quoq; foliis scriptitatum, ut Guiland.de pap. exposuit. Plinius l.13. & medullam & cerebrum vocavit: Serapio verò Cefilionem.

Ex Theophrasto seqq. sufficiant (quæ pleraque & Plinius l.c.) Palma cortice scabro constat, 1. hist.8. medullam omnino nullam habere videtur, 1.hist.9. quæ ad longitudinem tantum apta augeri, 1.hist.14. folia arundinacea habet, 1.hist.6. semina protinus post tegmen ambientia subeunt, ut nucis & amygdalæ, sed cavitatem nullam habent; sed tota plena atque persolida sunt: tamen humor quoque quidam, calorq; inest, 1.hist.18. mas floret, fœmina minimè, sed protinus fructum promit, 1.hist.22. & quodammodo cacumine gignit, 1.hist.23. Verùm 4.hist.7. Palmam pelagicam scribit esse caudice admodum brevi, virgis ferè rectis, quæ subtus exeunt, &c. foliis spinarum acanicarum, erecti tamen, nec circumflexi &c.

Genera: Theophrasto 2.hist.8. aliæ fructifera, aliæ steriles: illarum aliæ mares, aliæ fœminæ: sic in fructu differentia: alii nucleum habent, alii eo carent: quidam durum, nonnulli mollem: sic colore, alii candidi, alii nigri, alii flavi sunt: magnitudine, quidam rotundi, veluti mala; alii parvi, cicerum magnitudine. Et Plinio l.13.c.4. palmæ genera undequinquaginta sunt: at clarissimæ omnium quas Regias appellavère: quia Regibus tantùm Persidis servabantur, Babylone nata: plura videantur ibidem: at quas in Caryotarum genere Nicolaos, in honorem Nicolai Peripatetici Philosophi, ab Augusto ita nominatas Athenæus voluit, harum & Aegineta meminit.

I. Palma major.

Palma, Trag. Matth. Dodon. ut: Ang. Lac. Tur. Cord.in Diosc. Gesn.hor. Ad. Lob. Cæs. Cast. Acostæ, Lugd. Cam.
Palma sive Dachel, Alpino.
Palma major, Bellon. (quæ in Ægypto celsissimæ) Tab.
Palma Tamara, in insula S.Thomæ, Roëlsio in ep.ad Clus.
Palma dactylifera, Linscot. 4. par. Ind. oriental. figur.14.

Pingunt arborem, dein fructum cum floribus & Spatha.

Spatha, Ang.
Dactyli cum palma elate, Matth.
Palma elate, Cord.in Diosc. Lugd. Tab.
Palmarum fructus, & flores & elate, Dod.
Caryotæ, Carotides, fructus palmæ dactyli, Cast.
Palmarum fructus sive dactyli, Lob.
Fructus dactyli in Italia, Caryotæ verò Dioscoridi & Plinio, Cæs.

Palmarum excelsam sylvam, in Arabiæ deserto Rauwolfius transivit, & tres species Dactylorum observavit: 1. quales ad nos adferuntur: 2. penitus rubros: 3. flavos, primis minores sed sapidiores, qui à Serapione Hayron nominantur.

Palmæ cerebrum sive medullã, ἐγκέφαλον Græci vocant, qua vescebantur, ut etiamnum in Alexandria & quidem cruda, cinaræ etenim saporem refert: solent Ægyptii rustici palmas abortivas requirere, quarum cacuminibus excisis, candidam medullam eximunt & venalem proponunt. Varia palmarum genera sunt, spinosum in Creta, differens à Cephaloni sive pumila Palma, Bellon.

II. Palma minor.

Χαμαι-

Χαμαιῤῥιφὴς, Theoph. 2.hist.8.
Chamærops, Plinio l.12.c.4.
Palma humilis, Matth.Cæſ.
Ceſiglioni, Anguil.
Palma minor, Geſ.hor.Tab.
Chamæriphes,Dod.Ad.Lugd.
Palmites, Lob.Garz.
Palma Chamærops Plinii,Lugd.

III. Palma humilis exotica.
Chamarriphe peregrina: & ejus fortè foliũ,Cluſ. ex.l.4.c.12.& 13.

IV. Palmæ ſylv.in Cambaya ſimilis, Garz.

V. Palma Americana fructu racemoſo.
Palma Yuri dicta,Lerio in par.3.Ind.occid.
Palmarum in America quatuor aut quinque genera reperiuntur: inter quę frequentiſsima ea,quã Gerau,alia quoque quam Yri vocant: hæc fructu eſt rotundo ad effigiem racemi, tanti ponderis, ut ægrè una manu ſublevetur, ſed nucleus tantùm Ceraſi craſsitudine edulis,&c. Lerius.

VI. Palma manicam Hippocraticam referẽs.
Palma ſaccifera, Cluſ.ex.l.1.c.2.
Ex inſula maris Atlantici ſaccifera dicta, quia forma illi colo ſive ſacco, quale vinum aromatites percolare ſolent: in quibus nuces orbiculares duriſsimæ continebantur.

VII. Palma Americana ſpinoſa.
Hairi Theveti, Lugd.
Ayri Braſilianis, Lerio in deſc. Braſil. ſive Amer. par.3.
Ebenum eſſe multi exiſtimant: quia lignum ferri modo in aqua ſidit, ex quo Barbari enſes & ſagittas,qua ferreas loricas penetrare poſſunt,conficiunt: fructu eſt rotundo.pilæ luſoriæ magnitudine (cui nucleus ut nix albus, minimè tamen edulis ineſt, Lerio) ſimili facie, nomine Kayama Oviedus deſcripſit.

IIX. Palma vinifera Theveti, ex qua inciſa ſuccus effluit,qui vaſis terreis excipitur,& in quotidianam potionem, quam Mignol appellant, in promontorio Æthiopum (nunc promontorium Viride nominatum) reponitur: quæ ſuaviſsimi guſtus, quamvis ejuſdem arboris fructus,qui parvi ſunt dactyli, acerbi ſint nec facilè edi poſsint. Sic ex palma Cichorin ſimilis ſuccus elicitur, Lugdun.
an Palma cum grãdibus foliis, ut unum viro contra pluvias tegendo ſatis ſit,quæ perterebrata & tubulo immiſſo vinum copioſum, guſtu Hiſpanico ſimile profundit, quod Vinum Palmitem Hollandi vocant: par.5.Ind.or. fig.2.

IX. Palma vinifera fructu ex arboris trunco ſpinoſo.
Palmitas cujus fructus pineæ nuci ſimiles, Linſc. par.3. Ind. or. c.10. & par.4. fig.16. & par.5. fig.2. num.7.
Palmites arbores vinum exſtillantes non ſecus ac arbores Cocos, par.4.Ind.or.
Palmites arbores ramis & frondibus carẽtes, fructu ex ſtipite Ananas non diſsimili, grana plurima inſtar punicæ alicujus continente, par. 6. Ind. orient. c.38.

X. Arbor fructu nucis pineæ ſpecie.
Melenken Theveti in Necumere maris Indici inſula, Lugd.
Huc referri poſſunt
Palmæ aliæ,quarum fructus Cola dicitur;nuci pineæ majori ſimilis, pulpa quadruplici, intus colore rubicundo caſtaneæ forma continens: Pigafet. deſ.regni Congiani l.2.c.1.

XI. Palma humilis longis latiſque foliis.
Palma, quam in Cypro creſcere Theoph.2.hiſt.8. ſcribit, quibuſdam: quod Guiland. in The. refutat, quia hujus fructus ſapidus non ſit, cum Muſæ longè ſuaviſsimus ſit.
Pala Plinio l.12. c.6. major alia pomo & ſuavitate præcellentior,quo ſapientes Indorum vivunt; folium alas avium imitatur,longitudine trium cubitorum, latitudine duum &c. arbori nomen Palæ, pomo Arienæ.
Muſa,Maum & Amuſa, Serapioni, Avicen.Indis, Quelli,& Guinenſibus Bananas.
Muſa,Matth.Dod.gal.Bellon.Guil.Ad. Rauwol. Cæſalp. Caſt. Frag. Tab. Lug. Garz. cui & Ficus Martabanis.
Palmæ ſpecies pumila quæ Muſas fert,Geſ.hor.
Muſa Serapionis, Lob.
Muſa ſive Ficus Indica, Acoſtæ,Lugd.ap.
Poma paradyſi, Lud. Romano, hujus enim arboris fructum Adamum comediſſe volunt.
Platanus, Oviedo.
Dudaim in Bibliis: Phyximilon Aeſchylo: Margraita Gręcis & Latinis:Muz & Gemez,Mauritanis: Ficus Pharaonis.Kaſi: Melapolanda,Indis oriental. at Indis occid.Platanus: Abella, inſulæ D. Thomæ inquilinis dicitur, teſte Guiland. in The.
Mauz, Alpino.
Mauze Theveti, Lugd.

Huc referri debet,

Paquouere Americanorum, Theveti.

Musa pacouere, Lugd. qui figuram Theveti à priore diversam exhibet.

Hujus foliis gummi Elemni, aliquando & Sacchari panes involvuntur.

XII. Musæ affinis in regno Catay.

Photel, nonnullis Ficus Pharonis, Thevet. Lugd.

XIII. Musæ affinis altera.

Banam, fructus in regno Congiano, forma & gustu Musæ Ægyptiacæ: par.1.Ind.Or.l.2.c.1.

XIV. Palmam referens arbor farinifera.

Zagu, Ferd. Lopez.

Sagu, Pigafettæ, & ad Clus.cur. post.

Arbor vasta in regno Fansur, Polo Veneto.

Arbor farinifera, Clus.ex .l. 1. c.3. & 16. Lugd. & Claudio Dureto.

In Ternate insula Aequatori proxima provenit, cujus summum fastigium in caput orbiculatum instar Brasſicæ capitatæ extuberat, in cujus meditullio farina, ex qua panes fiunt: sicut etiam apud Amboënses, & panes & alia cum lacte fercula conficiuntur.

Arborem quandam in insula Ternate detruncant, findunt, ligna fissa tamdiu tondunt, dum farina decidat, quam Sagge nominant, ex qua panes candidos quadrilateros conficiunt: par.5.Ind. or. At parte 8. panis Sagu Molucensium, ex radicibus arborum confectus dicitur: quare Lerius in descript. Brasiliæ, putat farinam non ex ligno attrito, sed ex radicibus Aypi & Maniot confici.

XV. Arbor exotica fructu dactylis simili.

Arbor tinctoria, Theveto, Lugd.

In regno Senege, arbor ex cujus nucleis oleum expressum cum aqua mixtum, pocula & pileos croceo colore tingunt.

XVI. Genus fructus palmulis simile, sed ut piper linguam exurens, Linscot.par.3.Ind.or.10.

XVII. Arbor foliis amplissimis fructu cucumeris forma.

Bonannas par.7.Ind.orient.fig.4. & par.5.c.7.

Bannana: par.6.Ind.or.& par.8.

Folia tantæ magnitudinis ut virum aliquem cooperire possint.

Huc referri potest

I. Ficus Indica fructu racemoso folio oblõgo. an Uva quam ex benedicta terra Moysi attulerunt?

Platanus, Oviedo: & par.4.Amer.c.28.

Platanus Indica: par.9.Ind.occid.l.4.c.21.

Daracht, Moris ipsa arbor dicitur: Avicenna, Serapio, Rhasis meminère, Palud. notis in Linscot.

Ficus Indica, Linscot.4.par.Ind.or.11.& fig.11.

Pacoaire frutex, (ad Musam Matthioli accedere censet) Lerio 3.par.Ind.occid.12.

Platanus sive Bonannas, par.9.Ind.occid.

At fructus dicitur

Bavanas, Patan, Prian, Quelli Indis, pacona Brasilianis, Linscot.l.c.

Paco, Lerio l.c.

Pacona, par.3.Amer.ep.1.de Brasil.

Poma Paradysi, Brocardo ter.sanct.desc.

Davanas fructus, par.2.Ind.or.4.

Vannanas seu Ficus Indica, in Sumatra, par.4.Ind. orient.c.4.

Arbor Vannanas: par.8.Ind.occid.

Genera plura: 1. cæteris crassius, Figos Dorta, Fici aulici Lusitanis dicuntur: 2. minus Seneryn dictum: 3. Cadolyn: 4. ficus nobilissimi Chyncapoloyn nuncupantur, Linscot.l.c.

Folia hujus, quæ ulnam longa, tres Spithamas lata (lapathii aquatici sex pedes longa, duos lata, Lerio) in variam supellectilem Indis in Goa cedunt, quibus & Turcæ papyri loco utuntur. Surculus sæpè 200. ficubus prægnans est, uvarum modo in se compressis: acini ex quibus dependent, sæpè in tantam molem grandescunt, ut à binis bajulis trãsversa pertica vix gestari queant: Toto anno fructifera est, & Indis commeatum quotidianum largitur: Linscot.

Ex foliis in insula Capul, suppanem conficiunt, quo corporis partem inferiorem & pudenda tegunt: par.9.Ind.occid.

Aliæ Platani adhuc in India reperiuntur, exiles & candidi, quas in Hispaniola Dominicos vocãt: alibi etiam crassiores, & rubentes proveniunt: Joseph. Acosta l.4.c.21.

II. Ficus Indica fructu racemoso altera.

an Ficus Indica circa Acesinum amnem nascẽs, Theoph.1.hist.12.4.hist.5.& 2.caus.14.

an Fructus arboris Gaguey, Oviedo.

Arbor peregrina fructum similem ficui gerens, Clus.ex. l.1.c.11.

Huc referre oportet

Fructum exoticum tertium, Clus.l.2.c.19.

Palma nucem ferens.

I. Palma Indica coccifera angulosa.

Jausial Indi, id est, nux Indica, Avicennæ.

Nux

Nux Indica, Matth. Ad. Lob. Cæſ. Caſt. Lugd.
Nux Indica grandis, Cord. hiſt.
Palma in India naſcens, Theoph. Arnano, Straboni, Guil.
Coccus Indica, Lac. Frag.
Palma Indica Garziæ, quæ & Elephantis, Lug. ap.
Nux Indica 1. & 2. Tab.
Palma nuces Indicas Coccos dictas ferens, Pigafettæ in deſ. regni Congiani, ſive par. 1. Ind. orient. l. 2. cap. 1.
Palma Indica ſive Cocos, par. 9. Ind. occident. lib. 4. cap. 26.
Palma ſive nucifera arbor Indica, quæ Arabibus Maro, Indis Tengamaran & Lanha: at nux, Arabibus Narel, Indis Tenga, Luſitanis Coquo, Linſc. par. 4. Ind. or. c. 12. & fig. 11.
Palma Indica Coco vocant ut & fructum: par. 9. Ind. occid. additam.
Cocos ſive nux Indica: par. 8. Ind. occid.
Coques nuces, ex cujus corticibus, corbes parant: par. 9. Ind. occid. additam.
Palma Cocoiehne, palma indica nucem Indicam ferens, quas Linſcottus rotundas pingit, cum ex Guinea triangulares advehantur, niſi fortè ſucco plenæ rotundiores ſint, Roëlſius in ep. ad Cluſ. ubi Linſcotti figura à Cluſio reprehenditur.

Fructus Luſitanis Coco & Coquen dicitur, ob tria foraminum veſtigia, quibus Cercopitheci caput repræſentant: & nucleus incluſus ſiccatus, Copra nominat, qui fructus & victũ & amictũ Indis ſuppeditat, & omni tempore nuces fert, Linſ. l. c.

In Caryotarum genere, quas Plinius Nicholaos appellat, aut quod Pateton vocat, eſſe volunt.

Liquorem colligunt ex nuce, quem Suram nominant: & Ambonenſes Vinum de palma: & quomodo vinũ ex his fiat, oſtenditur ad Cluſ. cur. poſt. Ex hoc ſpiritum eliciunt, qui incolis Arack, aliis Fula, ſive Mype, id eſt Vinũ ſublimatũ dicit: ſed & alio modo diſtillata Sura, Uraca fit. In ſumma ex Palma, fructus, oleũ, lac, mel & acetũ colligunt: ex cortice ligneo pocula, ex paleaceis nucũ integumẽtis, funes ad naves, folior deniq; quoq; uſus exiſtit.

Genera Cocos ſeu Palmæ Indicæ quatuor ſunt: 1. nucum jam dictarum, ex quibus Indi univerſi omnem ſuum victum quærunt: 2. Luſitanis Arraquero: quæ Areccam fert: 3. dactylifera, Tamar: 4. Lantor dicti, ex quo Indi papyrum ſuum quærunt: 4. par. Ind. or. c. 3.

II. Palma coccifera figura ovali.

Coccus de Maldiva, Garz. Acoſtæ, Frag. Cluſ. ad Garz.
an Nucum genus peculiare contra venena, in inſula Melandyna, Linſc. par. 2. Ind. or. c. 15.

Fructus argento includuntur, ut & priores: aliquando prægrandes admodum, interdum exigui in littus ejecti reperiuntur.

III. Palma Javanenſis longiſsimo folio.

Lantor, è Coquos ſeu Nucum Indicarum claſſe, folia viri longitudine proferens, par. 4. Ind. or. c. 3. & 6. fig. 15.

Fructum fert puſillum Ceraſi magnitudine, qui nucleum carros dictum continet: hanc Palmam aliqui primæ fœminam exiſtimant.

IV. Palma coccifera ex Guinea.

Avellanæ Indicæ ſpecies, Matth. Lugd.
Avellana Indica, Lob. Tab. (Garz.
Fructus 1. cum Cocco affinitatem habens, Cluſ. ad
Palma Ady, Roëlſio in epiſt. ad Cluſ. qui an ſit Palmæ Caryotides Dioſc. & Galeni, dubitat.

Fructus Abariga incolis, Caryoces & Carcoſſo Luſitanis, Citrii mali magnitudine, ex cujus pulpa oleum exprimunt, id eduliis miſcentes: ex germinibus ſuccum colligunt, quo ut Vino inebriantur.

V. Palma coccifera Braſiliana.

Sabucaje pomo eſt ambobus pugnis ampliore, forma calycis, in quo nuclei amygdalinis ſimiles, etiam ſapore, Lerio 3. par. Ind. occid. c. 12.

VI. Avellana anguloſa villis obſita ſi modo à priori diverſa ſit.

Fructus peregrinus 3. cum priore magnam ſimilitudinem habens, Cluſ. ex. l. 2. c. 29. Lugd. Tab. Ger. hujus nucleus pro
Fructu peregrino 5. proponitur à Cluſ. Lugd. Tab.

VII. Palma coccifera minor. (Ger.

Palmitas quarum aliquas fœmellas dicunt, quæ vinum nullum proferunt, ſed fructibus abundant, quorum nucleus jugl ãdis magnitudine, cujus corticeaperto, tres in eo nuces, avellanis ſimiles: par. 6. Ind. or. c. 12.

IIX. Palma cujus fructus Cuci.

Κυκιοφόρον inquit Theoph. 4. hiſt. 2. ſimilis Palmæ, ſimilitudinem in caule & foliis repræſentans: quæ cum aliquantulum increverit bifida fit, iterumque horum utrumque pari modo dividitur: virgas breves nec multas profert: fructum fert magnitudine qua manum impleat, rotundum & oblongum, colore flavicante, ſucco dulcem & gratiſsimum, non congeſtum ut Palmæ, ſed per ſin-

gula discretum, nucleo magno vehementerque duro,&c.
Cuci Plinio l.13.c.9.qui eadem ferè quæ Theoph. habet.
Cuciophera,Matth.Cam.ep.Lugd.ap.Tab.Ger.
Cuciophoron,Ang.
an Nux Indica minor, Cuci Theophrasti, Cord. histor.
Bdellii fructus Cortusi,Clus.hist. Lugd.
Perseæ,hunc fructum adpinxit,Lugdun.
Cuci fructus,suo pulvino nudatus,Clus.hist.
Cuci fructus,Linscot.par.4.Ind.or.fig.18.

IX. Nuci Indicæ majori affinis fructus Brasilianus.
Fructus exoticus quintus binis foraminibus parte anteriore,Clus.ex.l.2.c.16.

X. Nucula Indica ex Guinea.
Nucula Indica,Ad.Lob.ico.
Nux altera,Clus.ex.l.2.c.26.
Nucula Indica secunda,ad Clus.cur.post.
Ex foliis liquor exprimitur, aut ea in aqua decoquuntur, eoque pro potu utuntur: at ex fructu panem suavem conficiunt.

XI. Palma cujus fructus sessilis Fausel dicitur.
Fausel Serapioni:Filfel & Fufel,Avicennæ.
Avellana Indica, Matth. qui una tabella triplices fructus pingit, ut & Lugd. hic tamen & nucem ex Clusio adposuit.
Fausel,id est Avellana Indica,Cord.hist.Frag.
Fausel sive Areca,Garz.
Areca sive Fausel,Clus.in Garz.Lugd.
Avellana Indica cujus fructus Areca, Acostæ.
Areca palmæ species,Scalig.Vartomanno,cui fructus Coffol,& Lugd.Romano Chofola,Lugd.
Areca,Cast.Tab.Ger.hi duo & arborem & fructũ, tam hujus quàm sequentis,una tabella proponũt.
Fausel cũ suo involucro & eodem exutũ,Ad.Lob.
Nuci Indicæ affinis fructus,Areca,Cæs.
Palmæ Indicæ altera species, quæ Lusitanis Arequiero,quæ fructum Arecca seu Fausel parit,Linscot.4.par.Ind.or.c.5.& fig.11.
Arecca & Arrequa, Supary, Arabibus Fausel fructus dicitur,Linsc.4.par.Ind.or.c.16.
Genera tria: 1.latere uno presſior,altero latior & major:2.minus,nigricantius,durius,Checanyn dictum: 3. à cujus masticatione homo ac vino inebriatur,Linsc.l.c.

XII. Palma cujus fructus oblongus Fausel similis.
Avellanæ Indicæ genus oblongum,Clus.in Garz. Lob.
Nux oblonga quæ Fausel cum suo involucro magnitudine æquat,Lugd.cui Avellana Indica 4. ordine in tabula.

XIII. Palma fructu nuce juglande minore & rotundiore.
Alia species Coquillo dicitur,in Chile fructu suaviore,par.9.Ind.occid.l.4.c.26.

XIV. Fructus exoticus Fausel affinis.
Fructus exoticus 2.à Clusio, Clus.ex.l.2.c.23.

XV. Fructus Javanensis quadrangulus cortice reticulato spadiceo.
Peregrinus fructus τετράγωνος prægrandis, alterius Palmæ fructus fortè,Clus.ex.l.2.c.5.
Hunc cum pluribus aliis à D. Hoofft Guilelmi, Amstelrodamo accepi.

XVI. Nucis de Coulcul quæ gemini pugni magnitudine fit, quæ parvis granis esui aptis, atq; Avellanæ instar dulcibus plena sit,meminit Bellonius obs.l.1.cap.ult.

XVII. Couroq, fructus Brasilianis, ex quo oleum exprimunt curandis vulneribus præstantissimum:Lerius,vel 3.par.Ind.occid.10.

Palma squamoso fructu.

I. Palma conifera ex Guinea squamis ad pediculum conversis.
Palma pinus sive conifera,Ad.Lob.ico.
Palmapinus sylvestris.Lugd.
Peregrinus fructus squammosus, Clus. in auctar. ad exot.
Fruticis aut arboris exoticæ ramus cum fructibus squammosis,Clus.cur.post.
Includitur nucleus durus, venosus, qualis interdum pro insigni aliquo lapide obtruditur.

II. Palma conifera squamis sursum cõversis.
Fructus peregrinus abiegnæ nuci similis, Clus. ex. l.2.c.3.

III. Palma conifera squamis à prioribus differens.
Palmapinus sive conifera Penæ,Lugd.
Palmapinus,Cast.ap.
Palma conifera,Tab.

IV. Fructus squammosus orbicularis major juglandis magnitudine.
Fructus peregrinus squamosus tertius, Clus. ex. lib.2.c.3.

V. Fructus squammosus orbicularis minor, avellanæ magnitudine.
Fructus peregrinus squammosus secundus, & fructus

ctus Cannę de Bengala creditur, Clus.ex.l.2.c.3.

VI. Fructus squammosus orbicularis sulcis rectis, obliquis & transversis.

Guayauæ fructus elegantissimus, Clus.ex.l.2.c.4.
Guanavanus, par.9.Ind.occid.c.28.

Variat fructu cordis effigie viridi: item orbiculari crocei coloris.

VII. Fructus squammosus pyriformis.

Fructus aspero cortice ex Baly insula, Clus. ex.lib. 2.cap.4.

IIX. Palma fructu aculeato ex arboris trunco prodeunte.

Jaca, Garz.Acost.Frag.Lugd.
Jaca minor, Cast.
Jaceros in Calecut, Ludov.Romano.
Jaaca & Jaqua, Linsc.4.par.Ind.or.c.6.& fig.16.

Fructus melonis magnitudine: quoddam genus adeo augetur, ut ab uno homine ægrè attolli queat: Duplex est, alter & præstantior Barca: alter Papa aut Girasol appellatur.

IX. Arbor fructu Ananas ex caudice emergente, nucleis turgente.

Arbor sine foliis seu ramis, in insula minore S.Mariæ par.4.Ind.or.c.6.

X. Arbor Indica fructu racemoso erinaceo.

Erinaceus Lusitanorum, Linsc.par.4. Ind.orient. fig.16.
Fructus in Baly insula pomi ferè magnitudine, aspera & spinosa cute tectus.

XI. Fructus cortice squammoso.

Fructus ex Bally pyri magnitudine, cortice instar piscis squammarum aspero, nucleo uno vel altero, Linscot.par.3.Ind.or.c.39.& par.4.c.6.

Nuces exoticæ.

I. Nuculæ saponariæ non edules.

Arbores, quæ à precariis sphærulis & à sapone cognomen acceperunt, foliis filicis, Oviedo hist. Ind.Lugd.
Sphærulæ saponariæ Oviedi, Monardi.
Fructus exoticus 16.Clus.ex.l.2.c.16.

In Hispaniola fructu integro cũ aqua pro sapone utuntur: ex ossiculis fiunt corollæ ebenis similes.

II. Nux vomica in Officinis.

Nuces vomicæ Seplasiis, quas Methellas genuinas crediderunt, Matth.
Nux vomica communis, nec vomica est, nec metella, Ang.
Nux vomica, Cord.hist.(cui & canina) Cast.Lug. Tabern.
Nux metella, Lac.vulgò & Fungus orientalis, Cęs.
Nux metella vera, Vomica officinarum, Lon.
Vomica officin.falso Metella, Guil.
Tithymali myrsinitis fructus, Fuch.comp.
Nux vomica, fortè Cutschula, Rauwolf.

Homini noxiam dicit Matth.innoxiã Milichius & Renodæus: potiones somniferas ex his se parasse, Brassavolus scribit.

III. Nux metel officinarum oculata.

Nux metel communis, Vomica non est, sed potius Metel verum, Ang.
Nux vomica, Lac.vera, Metella officinarum, Lon.
Nux methel sive methela, Lugd.
Hippomanes Crateuæ quibusdam, Eid.
Fructus peregrinus sextus, Clus. ex.l.2.c.30.& in altera tabula, Lugd.Tab.& Ger.
Nucum genus gallis tum forma tum magnitudine simile, Ind.or.par.4.c.8.

IV. Cocculæ officinarum.

Baccæ cotulæ Elephantinæ Germanis pharmacop.Matth.epist.
Solani furiosi fructus, Cord.in Diosc.
Cuculi fructus Solani furiosi in Ægypto, Eid.hist.
Coco de levanti, quidam fructum Tithymali paralii esse putant, Lac.
Grana orientis, Cornaro.
Nux vomica fortè, q̃ officinis Galla oriẽtalis, Cęs.
Cucculus Indicus, Cast.
Coccule oriẽtales. Doam Sames in Halepo, Rauwolf.
Coco orientalis, Frag.
Cocci orientales, Tab.Ger.
Baccæ orientales & piscatoriæ, Condroncho.

Hæ sæpe racematim pediculis hærentes, hederæ corymborum modo ex Alexandria adferuntur. Pro pediculis nullũ præstantius remediũ inventũ, Cõdrõchus peculiari de his baccis tractatu scribit.

Quidam Solani manici, quidam Tithymalli, quidam Clematidis fructum opinantur.

V. Anacardium: fructus hic veteribus Grecis incognitus censetur, quem recentiores Græci ἀνακάρδιον, à cordis cumprimis resiccati, tum similitudine, tum colore nominarunt. Baladar Arabibus, ut Serapioni.

Anacardium, Matthiol.Lac.Cord.hist.Lon.Cast. Garz.Acostæ, Frag.Lugd.Tab.Ger.
Anacardium, Arabibus Balado, Lusitanis Faba Malaccana, ex qua viridi Achar conficiunt, id est, sale & aceto maceratum condiunt, Linscot.par.4. Ind.or.c.29.

Anacar-

Anacardus sive Anacardium: Persea forte Plinii Cæs.

Variat:nam quod in Malavar oblongiore porrecto collo est,eo quod in Sunda prodit.

VI. Anacardii alia species.

Acajon,Theveti,Lug.Lerio 3.par.Ind.occid.c.12.
Cajous Acostæ,Clus.ad Garz.Lugd.Ger.
Cajos,Linscot.par.4.Ind.orient.9.& fig.13.
Castaneæ quæ ex Indiis adferuntur: Rondil. cap. de memoria deperdita.
Anacardii aliud genus,quod Cajous, Frag.Tab.
Fructus peregrinus 7. Clus.ex.l.2.c.30.& in tab.altera,Lugd.Tab.Ger.nux est Cajous immatura.

Fructu ovi anserini forma, cuj⁹ extremo nux leporini renis figura(cujus nucleus suavissim⁹) adnascit:ex fructu Canibales potionis gen⁹ cõficiũt.

Arbores venenatæ.

I. Arbor fructu orbiculari venenato.

Penoabsou Theveti,Lugd.

Arbor in America portulacę foliis, & in fructu quolibet nuces senæ amygdalis similes,in singulis singuli nuclei, ad vulnera sananda, ut & oleum ex iis expressum,utile.

II. Arbor fructu pilæ magnitudine.

Arbor venenata 1.Theveti,Lugd.

Hujus succo Canibales sagittas imbuunt.

III. Arbor succo venenato,radice esculenta.

Arbor venenata alia, ex qua scarificata succ⁹ mortifer emanat, radice tamen esculenta, ex qua farinam,qua vescuntur,faciunt,Thev.Lugd.

IV. Arbor fructu venenato, radice venenorum antidoto.

Arbor Baxama, cujus & umbra & fructus suffocant:cum tamen radix in aliis regionibus,venenorum antidotus sit, ut & fructus qui Rabaxit vocatur,Theveto,Lugd.

V. Arbor brassicæ folio excelsissima Americana.

Uhebebasou fructu pedis longitudine, quo apum examina nutriuntur,Theveto,Lugd.

HERBAE & ARBORES admirandæ.

I. Planta sanguineos sudores excitans,in epist. ad Monard.

II. Herba mortem aut vitam in morbis prænuncians,Monard.Lugd.

III. Baharas in Judæa radix colore flammæ assimilis, circa vesperam veluti jubare fulgurans: quæ accedentem & evellere cupientem tam diu refugit, nec prius fugam sistit, quam urina muliebri,aut mẽstruo sanguine conspersa fuerit,Joseph. de bello Judaico.

cum Aglaophotide sive Cynospasto terrestri Æliani: marmaritide Democriti: Cynocephalia & Osiritide Apionis:moly, Homeri:& pæonia non Dioscoridis,sed Galeni,nisi fallor,convenit. Guiland.pap.

Baaras aut Babras Josephi,ex loco natali,Cast.

IV. Frutex Tartaricus.

Agnus Scythica, Borametz, Sigis. Baroni ab Herberstein in hist.Moscovitica,Scalig.Lugd.
Borametz Tartarica,Claud.Dureto,qui eũ pingit.

Ex semine Melonis magnitudine crescit figura agni, quem omnibus partibus repræsentat & pro carnibus pilos gerit singulari cornu specie, & radix ad umbilicum surrigitur.

V. Arbor venereos stimulos domans:in epist. ad Monard.

VI. Arbor foliis ambulantibus,Pigafettæ.

Arbor in insula Cimbabon, Costço, Guilãd.pap.
Arbor mira cujus frondes repunt,Scalig.
Arbor foliis virentibus & ambulantibus,Dureto, qui eam pingit.

In insula Cimbabon, arbor foliis Mori multùm similibus, parte utraq; binos pedes breves & acutos habens,quæ ubi tanguntur,diffugiunt.

VII. Arbor Malvarensis foliis tactu se contrahentibus.

Arbor in provincia Pudefetan in Asia, Nicolao Conti,Pogio Florentino,Cardano.
Arbor pudica,Scalig.Dureto,qui arborẽ pingit.
Arbor verecunda in Pudefetania,Costæo.
Planta in Peru nascens,cujus folia contactu siccatur,Francisco Lopetz:quam tamen Acuan verum aliqui putant,Clusio monente.
Herba pudica,Lugd.
an Arbor circa Memphim, Theoph. 4.hist. 3. nascitur peculiaris quædam arbor circa Memphim, nõ foliis,vel ramis, vel tota forma peculiare quid sortita, sed eventu: facies enim ejus spinosa, foliã filicibus (pennis Plinius) nõ absimile: sed cum ramulos quispiam contigerit,folia veluti arescentia & languescentia contrahi ajunt, deinde paulo post ad vitam redire. Idem fere Plinius l.13. c.10. Huic arbori affinis herba, quam l.10.s.2.sub Herba viva proposuimus.

II. Arbor aquam fundens.

Arbor perennes aquas è foliis exudans, Benzon. in insu-

in insul.Canar. descr. vel Ind.occid. par.6. ubi & figura habetur.

Arbor mediocris magnitudinis in insula Ferro, cui similis in toto orbe non invenitur, Linscot. par.3.Ind.or.c.5.

Arbor in Ferro insula, quæ incolis Garoë: Hispanis Sancta: veteribus historicis Til vocatur, par.8. Ind.orient.

Vide & Cardanum 6.variet.rer.22.

Ombrion sive Pluvialem Plinii & Solini, hanc insulam suspicantur. Plin.l.6.c.32. in insula Ombrion vocata, arbores similes Ferulæ, ex quibus aqua exprimitur: ex nigris amara, ex candidioribus potui jucunda. Verùm Benzo & Linscottus, arbori folia Juglandis, quanquam paulò majora & perpetuò viridia tribuant, quæ fructum habet in cortice glandis instar pendentem, cum nucleo suavissimo & valde aromatici gustus, par.8.Ind. oriental.

In tota insula nulla aqua reperitur, præter eam quæ ex illa arbore manat, quam perpetua ac densa nebula, ubi solis æstus non flagrat, circumdat.

IX. Arbores quibus ædiculæ superstruuntur.

Ceibas sive Cerbas arbor maxima in Ind. occident. quam homines quatuordecim simul complecti nequeunt, Oviedo, Cardano, Francisco de Bello foresto.

Cerbas arbor in Nicaragua, quā quindecim complecti non possunt. Tantæ crassitiei, ut Indi ædiculas supra construant, Petrus Martyr: pingit Claudius Duretus: vide & par.6.Ind.occid.61.

Ceyba arbor, Lerio desc.Bras.c.12.

Ceyuas arbor grādis in India, ex quibus Indi suas Canoas fingunt & excavant, 9.par.Ind.occident. l.4.c.30.

Ligno est fungoso ut Suberis: fructu lana referto & semine bombacis.

Quomodo Indi in arboribus domicilia habeāt, duabus figuris exprimitur, in parte 6.Americ. & istorum ædificiorum meminit etiam Petrus de Cieca par.1. Chronicæ Peruanæ cap. 12. & 27. & 29. quæ valdè capacia esse scribit, ut plures etiam integras familias capere possint.

X. Arbor in summo cacumine saltem frondes minimas parturiens, ex cujus trunco integro, Canoas suas exstruunt, Linsc.par.1.Ind.or.fig.21.

XI. Licondo, arbor tantæ magnitudinis, ut sex viri brachiis expansis vix possint circumdare, & tantæ magnitudinis, ut 200. viros cum armis & remis capere possint, ex cujus trūco excavato scaphas conficiunt in regno Congiano, part. 1. Ind. orient. c.4.

XII. Rattiak arbor, ex qua in Virginea lintres fabricant, 1.par.Ind.orient.

XIII. & XIV. Yga, Yuuera, arbores in Brasilia quas integras decorticant, cortice illæso, ex quo scapham parant, quarum singulæ triginta armatos vehunt; nam cortex pollicaris crassitudinis, quatuor pedes latus, quadraginta longus: par.3.Ind. Occid.l.3.c.25.

Sic ex arboris Yuire vocatæ cortice tiliæ persimili, funes conficiunt: Lerius desc.Brasil.c.14.

Lintres singuli, ex cortice arborū detracto constat, quos Ygat nominant, tantæ amplitudinis, ut singuli quinquaginta homines capiant: idem capit.13.

XV. Gelsomoro arboris ab incolis dictæ cortex, in quibusdam Indiæ locis pecunia est: Pigafetta in desc.regni Congiani lib.1. c.4.

XVI. Pindo herbæ caules aut Palmarum rami, ad januas ædium: Lerius desc.Brasil.c.13.

Arbores anatiferæ.

I. Arbor ex cujus ligni putredine vermes, & ex his Anates viventes & volantes generantur, Claud.Duretus arborem pingit.

Hector Boëtius in descript.Scotiæ in insulis Hebridibus, Klaki avem nominant, in quibus vim procreandi potiùs, quàm arboribus inesse, &c. quæ citantur à Cardano lib.6. de Var.rerum, dubitatione prorsus digna dicens. Polydorus Virgilius pro fabula habet.

Olaus Magnus scribit, è lignis putridis fungos primùm enasci, ex his aves maritimas, quæ piscibus vivant. Idem confirmat Cornelius Scribonius in epit.hist.de gentibus Septentrion. Alexander ab Alexandro de diebus genialibus: Antonius Torquemada in suo Hexamero: Joh.Baptista Porta in phytognom. Abraham Ortelius in suo theatro. Sic Syl. Giraldo in hist. Hiberniæ, Bernacæ dicuntur, quæ anatibus palustribus similes, sed minores.

Bernacles, Ad. & Lob.

Britanniæ conchæ anatiferæ, Lob.belg.

Anatifera concha, Lon.

Ex surculis arborum conchæ anatiferæ, Lugd.

Conchæ anatiferæ ex arbore dependentes & trunco adhærentes, Aldroand. de avibus, & libr. de testaceis.

Conchæ vulgo anatiferæ, non sunt fructus terrestres, neque ex iis anates oriuntur, sed Balani marinæ species, Colum.

In navigat. tertia Hollandorum per Norvegiam in Chinam an. 1596. sive in par. 3. Ind. orient. hæc habentur: hoc loco Anserum rubentium ova magno numero collegimus: cujus generis anseres quotannis magna copia in Hollandia ad Wiringam capiuntur: qui quo loco sua ova excluderent, hactenus nemini adhuc compertum fuit, cùm multi eosdem in Scotiæ arboribus nasci, frustra contenderint.

II. Arbor ex cujus fructibus in aquam delapsis anates prodeunt, Claud. Dureto, qui ejus figuram proponit.

Arborem in Scotia apud Orcades insulas reperiri audio, cujus fructus avem Anatum formam habens, producunt, Æneas Sylvius in descript. Europæ.

Arbores in Scotia quarum fructus foliis involutus, si in aquam decidat, in avem transmutatur, quam avem arboream vocant, Sebast. Munsterus in Cosmograph. Saxo Grammaticus etiam meminit.

Arborum quarundam fructus similes cono pini, si in mare decidát, in aves transeunt, quibus etiam in Quadragesima uti licet, Joh. Boterus in sua relat. de his etiam Pierius Valerianus in suis Hieroglyphicis, & Andreas Thevetus, in sua cosmographia.

Fructus ostráceis non dissimilis arboribus nascẽs, in tanta copia, ut folium vix cerni liceat: par. 8. Ind. occid. descrip. navig. 1. ipsius Drake.

In Guajana, Ostrea in arboribus, & non in terra crescunt, quod in India Occidentali & aliis locis frequentissimum est: quam arborem Thevetus in sua Gallia Antarctica c. 26. describit, addita imagine peregrini cujusdam fruticis: describitur etiã à Plinio l. 13. c. 25. par. 8. Ind. occid. in hist. Ralegh.

III. Arbor cujus folia si decidant super terrã, in aves volantes, si verò in aquam, in pisces mutantur, Claudio Dureto, qui figuram fingit.

Cornu plantabile.

CORONIDIS loco de Cornu plantabili quædam ex Hugonis Lintschotani historia Indica, quæ par. 4. Ind. or. habetur, qui cap. 17. hæc refert, in Goa insula, ad hujus nominis civitatem, juxta murorum terminos, locus quidam discretus est, quo omnis generis pecudes mactare solent, in quo animalium cæsorum cornua passim objecta jacẽt, non solùm ceu nullius apud Indos usus, sed præcipuè hanc ob causam longius objiciuntur, quod Indis haud exigua cõtumelia sit, si ei cornua ostendatur, ædibúsve objiciatur: ita ut cornu ostendenti, à magistratu pœna constituta sit. Hæc cornua, si illo loco aliquandiu jacuerint, radices in terram defigunt, medulla ejus in plurima quasi filamenta dissecta & protuberante, & hoc modo in solum se immittente: radix brassicæ similis: sicut plures meis manibus evulsi, duas trésve spithamas elongatas, id quod nullo uspiam terrarum angulo similiter fieri compertum est. Hujus causam veram & immotam qui scrutaretur & assequeretur, nemo quod sciam, uspiam comparuit: nam & terra, in omni illo confinio, valde saxosa & lapidosa est, &c.

SOLI DEO GLORIA.

CON-

CONCLUSIO.

CUM ad hujus Operis, in quo DEI Opt. Max. admirandam sapientiam, clementiam ac bonitatem, in tot millibus PLANTARUM creandis, velut digito solùm demonstrare voluimus, finem pervenerimus, Tibi DEUS, qui solus immortalis es, tibi inquam, TRINUNI & UNI TRINO Hygiæ & Panaceæ Parenti, sit honor & gloria in sæcula, quòd pro ineffabili tua misericordia, inexplicabili clementia, inexhausta bonitate (ut qui solus ipsa Bonitas & Sapientia es) mihi misero peccatori tua gratia adfuisti, tuoq; auxilio, ut ea quæ nunc supra quadraginta annos, in Plantarum historia adeò admiranda, suspicienda, vaga, Oceanoq; imperscrutabili simili, in qua potentiam tuam, sapientiam & bonitatem declarasti, partim variis & laboriosis peregrinationibus, partim diligenti Botanographorum lectione, partim optimorum virorum cõmunicatione, observavi, & observata Veterum & Recentiorũ lectione comprobari cognovi, in hunc Indicem conferre potuerim. Tibi æterne DEUS, quòd me vitâ & beneficiis, toto vitæ meæ tempore adeò clementer affeceris, mihiq; tuâ curâ spiritum servas, sit laus in sæcula. Insuper devoto pectore & supplex rogo, ut porrò & mentem & intellectum meum illumines, manum meam regas, ut ea quæ solùm nomine in hoc opere attigi, & quorum historiam in THEATRO BOTANICO, (cujus Operis hic solùm Index est) fideliter tradere & absolvere possim, quò ea ad altissimi tui Nominis gloriam, ad humani generis utilitatem vergant, cùm sine Tuo auxilio à nobis nihil, at Tua ope omnia præstari possint. Largire quæso tuum S. Spiritum, ut miracula tua in Arborum & Herbarum creatione, explicare queam. Tuo enim jussu, ut cum Sancto tuo Propheta loquar, terra, tertio Creationis die STIRPES creavit, Herbas frugiferas, & Arbores fructiferas, quæ suo quæque in genere fructum ederent, & in quibus suum semen inesset in terris: tradidisti sexta die homini omnes Herbas, quæ sunt in omni terræ solo frugiferæ, omnesq; arboreo fœtu præditas Arbores semen parientes, quibus ad alimoniam uteretur. Sic bestiis terrestribus omnibus, aërisq; volucribus, & quæcunque vitali spiritu animata in terris moventur, his omnem Herbarum viriditatem ad pastum dedisti. Quare ô S. TRINITAS meo instituto clementer adesse digneris, quo opus, à multis annis incohatum, ad felicem finem perducere queam: siquidem

Nullius sit fœlix conatus, & utilis unquam,
Consilium si non detq; juvetq; DEUS.

FINIS.

ΤΥ'ΧΗ ΚΑΙ' ΠΟ'ΝΩ.

APPENDIX.

AD LECTOREM.

Cum hujus PINACIS *pars ad Brassicam usque cusa jam foret, & aliquot mensibus ejus ulterior editio, ob operariorum defectum, à Typographo intermissa foret, & interim Thlaspi aliquot species ex Austria à D. Bursero accepissem, ea quæ de ejus speciebus scripseram examinans, observavi, ab amanuensi (ob meam absentiam) aliquot schedas transpositas, & non eo quo fieri debebat ordine descriptas esse: idcirco duos libros priores, cum parte tertii diligenter relegi, & non solùm quæ hinc inde transposita erant, in sua loca reposui: sed insuper quædam adhuc authorum nomina, addidi: quædam etiam emendavi: & sequentia descripta, diligentius perlegi. Addidi quinetiam nonnullarum hactenus non descriptarum brevem historiam. Quòd si & his & reliquis posthac aliqua, ex novis prodeuntibus Scriptoribus addi poterunt: vel insuper aliquid mutandum esse vel lectione, vel à bonis & ingenuis Viris, plantarum transmissione admonitus (cujus nomine officiosè rogamus) animadvertero, peculiari id appendice monebo; δεύτεραι γὰρ αἱ φροντίδες σοφώτεραι, quare benignum & candidum Lectorem rogamus, ut omnia hæc benignè interpretetur.*

Pagina 1. lin. 24. Graminis primi b. post lineam 30. adde Gramen caninum quartum, Tab.

pag. 2. b. post lin. 20. adde, Gramen equinum, sive Hippagrostis Gesneri cum hac plurimum convenit: Gramen albicãs lanuginosum molle, Cam.

pag 3. lin. 8. Gramen minimum, Lugd. lin. 18. deleatur. l. 30. ico. Lugd.

p. 4. post lin. 10. VI. Gramen spicatum foliis & spicis hirsutis mollibus. b. lin. 5. Theoph. Cauda vulpina Plinii.

p. 6. l. 17. alterum, Lob. ico. b. l. 17. pratensis, Trag. dele Lugd.

p. 7. b. l. 31. aculeatum Germanicum vel

p. 9. l. 24. spurium, Ad. b. l. 43. Festuca nemoralis quarta

p. 10. b. l. 3. & 22. pan. & hist.

p. 12. l. 16. Holoschœnos, Cord. in Diosc. Gesn. l. 24. Lug. desc. l. 32. vulgaris. b. lin. 32. Lugd. cui etiam Calamagrostis leucanthemos. l. 33. hist. & Ger. l. 36. paludosus, Ad. & Lob.

p. 15. l. 7. Lac. Ad. Cæs. b. l. 11. icon. & Ger. l. 23. marina, Dod. desc.

p. 16. l. 28. fontalis, Ad.

p. 17. b. l. 9. Syringa & Arundo scriptoria, Ad. l. 25. farcta, Ad.

p. 18. l. 24. Mambu b. lin. 14. Saccharum, Mellicalamus, Cord. hist. Mel arundinis quibusdam Saccharum, Lon.

p. 19. b. lin. 8. Cam. (cui & Xiphium Indicum Italorum) Cæs. l. 10. quorundam, quòd inter Cannam & Acorum ambiguæ naturæ sit, quare & Calamacorus l. 18. Lugd. cum duplici figura. l. 19. Florida & Harundo liliiflora, Tab.

P. 20. l. 5. videtur: vel potius τίφη à τῖφος, quod locum palustrem notat. l. 13. Lon. Ad. Lob.

Pag. 21. l. 6. Cord. in Dioscorid. (cui & Triticum semestre) Dodon. l. 9. mutica, Ad. & Lob. l. 11. Cæs. II. Triticum siligineum, Triticum candidum, Græcorum & Galeni, Σιλίγνις & πύρος Hippocr. aut ejus interpreti Tragus, sive Olyra. Siligo Varroni, Columellæ & Plinio, cui & Sandalum. Tritici genus candidissimum, Cæsalp. l. 13. vocavit. III. Triticum æstivum. Trimestre triticum Græcis τριμηναῖον Theophr. & Dioscor. Setanium, Galen. Siliginis & Tritici 3. species, Columel. Triticum trimestre, Portæ. Triticum aliud quod Vernellum vocant, Cæsalp. IV. Triticum rufum. l. 33. alterum & Triticum lucidum Gallobelgarum, Lob. b. l. 13. typhinum, sive Tipha cerealis multiplici l. 19. cerealis, Ruell. Dod. gal. Triticum Romanum, Tragi, Eid. l. 21. dele Lob. l. 22. Triticum typhinum, Tab. aristis

p. 22. l. 18. Amylæum. Olyra Diosc. l. 37. Lob. (cui & Hordeum polystichon autumnale, Ad. par. alt.) Dod.

p. 23. l. 1. ico. & Ad. part. alt. l. 16. Brunf. Ruel.

p. 25. b. l. 36. Indicum, perperam Turcicum, Matth. Lon. Cast. l. 44. Turcicum, Ang. Dodon. l. 46. Lugdun. Portæ.

p. 27. b. l. 36. Diosc. Irio cerealis sive Erysimũ, Ruel. Erysimum cereale, Gesn. cat. Portæ. l. 41. Dodo-

Dodonæo. Fagopyrum, Ad. (an Erysimum Theophr.) Lob.obs. (& Lampsana vera quorundam) Franco.

Pag.28.b. l.36.minor,Ad.& Lob. l.37. Lugd. Gerar.

p.29. l.2. dele Ger. l.13. Salonensis, Ad.Lob. l.32.Tab. Ger. Phalangium cauliculis simplicibus, Cæs. Liliasphodelus albo flore quibusdam. b.l.5. Lob. Asphodelus acorifolius palustris luteus, Ad. Asphodelus Belgicus palustris luteus, Lob.ad.part.alt. l.27.& 28.dele.

p.31.l.29.Ger.Franco,Eystett. b.l.25.Lob.Lugdun.del.Cam.Tab.Ger.& Chalcedonica.

p.32. l.23. latifolia decima, Clus.l.31.Ger. Iris syl.angustifolia major,Tab.

p.34.l.12. Eidem & Eystett.l.18.luteo,vel Chamæiris minor ἀχείλωτος. l.27.Ges.Dod.Ad.l.37. Cam.Cast.Tab.

p.36.l.4.Ang.Zaduaria sive Zadura herba,Ad. Zedoaria,Bras.Lon.Lugd.

p.37.l.7.Dioscor. Inula Comagenia, Eid.hist. Costus officin. Ad. Costus amarus Pharmacop. Cam.ep. Matth. l.10.amarus Costæo, Lon. l.22. Tab.Cyperum Indicum Brasav.& Costæus suspicantur. b.l.15.sumitur,quam Agyrtę corrupto nomine cum Italis Costones quasi Costum amarum vocant. At Cæsalpino,Ferulæ cujusdam radix est.

pag.40. l.28. hist. Iris bulbosa angustifolia odorata, Eyst. b.l.13.referatur, Iris bulbosa violaceo colore mixto,Eyst. VI. Iris bulbosa angustifolia alba. Iris bulbosa alba, Lob. ad. part.alt. Iris l.26.Tab.Cam. l.27.Lob.Ger.Eyst.

p.41.l.21. major. Xiphion. Spatha seu Gladiolus segetalis, Ruel. b. l.26.Tab. Gladiolus flore pallido,Ger.

p.42. l.9. Plinii fortè: aliis,Pericarpus bulbus, Ejusd. l.29.comosus Dios. Ad.major. l.42. huc referatur,Hyacinthus comosus flore albo obsoletiore,Clus.pan.

p.43.l.1.uva ramosa.l.39.Clus.hisp.& pan.Ger. Turcarum.

p.44.b.l.24.pingit: & huc referendus Hyacinthus fl.purpureo albo Eyst. l.33.ico & Clus. hist. flore niveo, Eystett. flore albicante & flor. albo, Swer. l. 43. qui Hyacinthus orientalis niveus, Clus.hist.

p.45.l.7.cæruleo & alter violaceo colore,Eyst. l.41. Ayur.

pag. 46. lin.7. liliflorus, Ad. stellaris lin.16. Fuchs. floribus candidis, Dodon.

Pag.48. b.l.35.hist.Narcissus mediorubeus cōmunis,Swer. l.ult.Eyst. Narcissus mediocroceus purpureus,Ad.

p.49.l.5.deleatur. l.40.Indicus fl.rubro,vulgo Jacobæus Robi. b.l.39. Lob.& Lugd.

p.50.l.34.Swer.Narcissus latifolius flore prorsus albo secundus,Clus.hist. l.36.dele præcox. b.l. 8.Taber. Narcissus latifolius flore prorsus flavo, Clus.hist.icon. l.22.Tab.Narcissus Pisanus, Ger. l.41.Africanus major.

p.51. l. pone luteus Africanus,Ad. b.l.10.Lob. Ger. l.36.Tab.Ger.

p.52. l.14. V.Narcissus. l.25. falsus, sive Pseudonarcissus. l.28. Narcissus seu Pseudonarcissus oblonga tuba rotunda non fimbriata. l.31. Narc. seu Pseudonarcissus. b.l.23.Theoph. Ad.& Lob. l.31. adservo: reperitur & magis præcox flore aureo, qui Pseudonarcissus vulgaris præcox, Clus. hisp. Pseudonarcissus præcox,Eyst.

p.53. linea 9.deleatur.

p.54. l.1. ico. Narcissus juncifolius multiplici complexu constans,Cæs. b.l.34.Tab.Pancratium marinum,Ad. lin.pen.dele & Swert.

p.55.b.lin.38.& 39. Leucoium bulbosum.

p.56.l.18. & Leuconarcissolirion sive tertium bulbosum Leucoion, Lob. b.l.7. hisp. Lugd. & Cam. l.11. dele.

p.57.l.13. hist.tota lutea,Ger.l.29.Cast. præcox rubra,Clus.hisp.pan.& hist.

p.60.l.7.hist.Serotina lutea latifolia,Cam.

p.61. l.5.Eyst. Huc referenda, Tulipa serotina lutea latifolia diclonos, Cam. & ejusd.cristata paveris modo, sive ἐκ ῥοιῶν.

p.62. l.6. secunda & media secunda versicolor, Clus.

p.63.b.l.18.Bononiensis,Ger.quæ l.30.Bry. an Tulipa Cretica Caccini, Clus.cur.post. l.40.pan. & hist.Cam.& Ger.tit.trans.

p.64.b. l.23. genus, flavo flore,Clus.

p.67.lin.37. Crocifolium & Bulbifolium,Ad. Costæo, Lob.Ephemerum venenosum, Amato. l.40.Tab.Germanicum,Ger. b.l.8.Lob.Crocus vernus minor,Ger.

p.68. l.4. Anglicum, Ad.& Lob. l.6.Tab. & Ger. lin.13.Colchicum montanum Hispanicum. l.15.Tab.& montanum,Eid.& Ger.l.22.Tab.Ger. Clus. b.l.36.Pannon.Ger.

pag.69. l.19.Cam.Colchicum Vere prodiens,

Eid.Matth. l.29. Lob.Ad.Tab.Ger. l.ult. Eyst. Italicum, Cam. b.lin.5. Narcissus in Apenino Marcel.

Pag.70.l.13. Cast.vulgo,Cæs.l.38.Ornithogalum magnum. b.lin.3.Cam.Ger. l.4.Galeni,Ad. Lob. l.16.Lugd.spicatum,Cam.

p.72.l.4. γήθυα, Portæ, Cæpis affinis Maligia, Cæs. l.16.hor.Ang.Lon. l.19.capitatum Plinio, Hermol.Ruel.(cui Gethyllidas Græcorum)Dodon.gal.Cast.vulgare l.21.Cæs.Lugd.Portæ. b.l. 16.Dod.Ad.l.17.Tab.Ger.l.30.Tab.Franco:Porrum Indum,Cam.Scorodoprasum,Ger.l.39.hor. Cæs.Port.Lugd.

pag.73.l.10.hor.Lac.Lugd.Lon. l.17.Pancratium,Ang.(& Scilla vulgaris) Guil.Clus. lin.38. Lob.domesticum,Matth.Cast. l.40.hor.Ad. b.l. 8. Scilla mascula Plinio: fœmina, Myreps. Scilla, Marcel. Hermol.Manard.Ruel.Guil.

p.74. b.lin.8.Cast.Allium latifolium maculosum sive serpentinum,Ad. l.29.Dod.Allium syl. vulgare seu caninum,Thal.tenuifolium,Franco.

pag.75. b.l.42. Dod.Lon.Myle,Ges.cat. Moly Dioscoridis putatum,Ad.

p.76. l.24.Tab.Ger. Eyst.

p.77.l.12.aureum,Ger.majus l.19.cruentum puniceum flore b.l.4. Tab.Lilium cruentum latifolium,Ger. l.31.hor.syl.Thal.

p.78.l.44. album variis maculis.

p.79. l.pen. du Bry. Corona imperialis procerior rubra,sed alia rubicunda,Swer.

p.80. l.9.pan.& hist.Lilium non bulbosum, sive arundinaceum flore subcroceo, & alterum luteo,Cam. b.l.ult.Lac.Cynosorchis,Ad.

p.81.l.13.quarta,Tab.dele Lob. b. l.22. dele.

p.82. l.28. hist.ab hac solâ radice,triplici bulbo constante differt ea, quæ Triorchis Serapias mas, Fuch. Lugd. Triorchis mas minor, Fuch. in ico. Tur. Tab. Triorchis mas, Lon. Orchis Serapias mas,Dod.gal. b.l.28. Lob. Tragorchis minor & verior,Lugd.

p.83.l.11.Tab.Satyrium trifolium,Eid. l.13. du Bry.minor & Testiculus leucanthemos, Eyst. li. 22. dele Tab. l.45. Lac.Testiculus figura & colore apem referens,Cæs.

pag.84. lin.14. ico. Orchis ornithophora alba, Lugdun. (Ger.

p.86.l.30.Gem.& Ger. l.36.palustris latifolia, pag.88. l.4.dele.

p.92.l.9. verba,ut quidam censent. b.l.4. tota linea ponenda est post lineam 26. l.ult. Rapunculus syl.umbellatus.

P.93.l.7. Dod.Campanula hortensis persicæfolia lacticiniosa flore volubilis, Ad. l.40. Belli. Petra marula, Rapunculus Creticus, Imperato. b.l.12.cærulea agrestis, l.15.minor,Ad. (Clus.hist. solo nomine) sive minor rotundifolia linea 18.tota ponatur post 35. l.41.deleatur.

p.94.l.6. Lob. (& Trachelium majus Anglicũ Septentrionale candidum, Eid.) l.18. Dod.cui & Rapum syl.Dios.Lugd.

p.95.l.6.referunt,& rectè, cujus Dioscorides l. 2.c.142. inter olera sine descriptione meminit: & Plin.l.20.c.9.inter syl.Brassicas & Lapsana est,pedalis altitudinis, hirsutis foliis, napi similibus,nisi candidior esset flore. l.10.Lob.& Thal. l.12.Fuch. Corn.Cord.Tur. sive Erysimum, Dod.gal.Cam. ep. l.13.dele. l.17.legatur Rapa syl.altera,Cæs. l.21. articulata,sive Lampsana veterum. l.37. Lob.Ger. des. b.l.37. lege Napum syl.Cæs.

p.96. l.29. magnus, Ad.& Lob. b. l.33. purpureus, Ad.Lob.

pag.97. l.2. dele Ang. l.8.rusticanus,Ad.Lob. l.24.Lob.lege Lac. l.25.officin.Ad.Lob. l.33.folio major. l.35.Cast. Cæs.cui Lepidium syl. fortè Columellæ. b.l.7.Lugd. an Raphanus syl. Cord. in Diosc. l.9.aquaticus Rapistri folio: dele alter. l.10.Ger. an Raphanus syl. Cæs. lin.34. dele Cæs. & lineam sequentem. l.37. Cardamantica, Ad. Lob. lineæ ultimæ subjunge: III. Iberis nasturtii folio minor. Iberidis pusillæ seu Nasturtii syl. nomine ex Thuringia D.Fürerus misit.

pag.98. l.6. Ruellio, Hermol.Scalig.Dod.gal. Ad. Lob. l.8. hor. Draco herba acetaria, Cord. ob. l.14. 10. Gallorum,Ruellio. l.17.Cast.Lugd. Cam.Ger. Ptarmica folio Taraconis, vel Sternutatoria, Ad. Lob. Ptarmica vulgaris, sive pratensis, Clus. hist. l.26. Brunf.Hermol. Ruel.Corn. Matth. l.34. Lac.Ad.Lob. l.39.obtinent: & hæc est Eruca sive Rucula marina major & Sinapi octavum,Trag.Erucula major,Cord. II.Eruca latifolia semine nigro. Eruca gentilis (fortè Erysimon) Manardo,Portæ. Erucā major sive Hispanica,Ad.Eruca altera fruticosa,Cæs. III. Eruca latifolia. l.ult. Matth.Ad.Lob.Dod. Lugd. (cujus Erysimum verum etiam videtur) Cast. b.l.25. Cæs.qui flores albos tribuit. l.31.dele & adde VI. Eruca palustris & Nasturtii folio siliqua oblonga. Eruca

p.99.

P.99.l.1.gal.Ad.Carpentorũ herba,Ruel. l.26. Cæſ.Portæ. l.29.folio, Ad.Lob. II. Sinapi hortenſe ſemine albo. Sinapi ſativum album, Trag. Sinapi alterum ſativum, Ad.& Lob. Sinapi album, Cam.& Eyſtett. III. Sinapii apii folio. Sinapis lin.30.dele. l.33. dele alterum. l.34. dele album Eyſtett. l.38. folio, Ad. b. l.2. Ang. Ad. poſt lineam 15. pone XIV. Erucæ folia napi radice. Pyenocomon Anguil. quid? l.26. minus Irionis veri folio, aut burſæ paſtoris, Ad. Sinapi ſyl. minus. l.27.& 28.dele.

pag.100. l.1.dele lutea. l.4.dele. l.6.Ger.Reſeda tenuifolia, Tab.dele major, Thal.Tab. lin.7. Lugd. Rheſeda Plinii, Eyſt. recta, Cam. Erucago vulgaris, Col. l.11. dele Eyſt. l.12. Cam. Reſeda major, Thal. Reſeda lutea, Lugd. l.14.dele. li.31. Luteola, Ad.Lob. b. lin.2.3.& 4. deleantur. l.7. hiſt.(quam duplicem facit)

p.101.l.26.Eid. Ruel. l.14.hor. Eryſimum alterum Italicum, Ad.Lob. l.32.mitis, Ad. Lob. maculoſa, Lob.icon. b.lin.2.Colum. an Irio altera, Cæſ. l.26. Brunf. Ruel. cui & major l.30. Ang. Perſicaria hydropiper ſive aquatile piper urens, Ad. lin.35. deſcript. Perſicaria major, Lobel.ob. Thal. l.38.Perſicaria pumila, Tab.

pag.102. lin.26.ico.& Ad. l.29. deleatur: adde Piper Indicum medium, Eyſtett. lin.44. Eyſtett. Piper 10. Regio. lin.46. quod Piper 12. Regio. b. lin.23. rugoſa, quod Piper 8.Regio. lin.26. Eyſtett. Piper 6. Regio. l.30. Eyſtett. Piper 7. Regio. lin.33. Eyſt. an Piper ex Indiis Melopeponis forma Monardi. l.44. erectum majus pyramidale, vel ſecundum Regio. lin.ult. quod Piper erectum minus pyramidale, vel 3.Regio.

Pag.103. l.2. quod Piper oblongum exiguum rectum pyramidale, vel quartum Regio. lin.4. quod Piper undecimum, Regio. l.10. quod Piper rotundum majus ſurrectum vel primum Regio. b. lin.7. Tab. Huc referendum, Piper oblongum erectum minimum, Regio. Piper Indicum ſurrectis corniculis parvulis, Cam. b. l.36. ler.Cam.

Pag.104. lin.1. criſpum: hujus ſemen etiam Piper Naſturtii Mauritiani nomine, Lugduno Batavorum accepimus. l.12. Lac.tertium, Don. lin.13.Matthiol.Tabern.& Lugdun. lin.28. Rodr. Siſymbrii aquatici alterius nomine, Matthiol. Lugdun. & Tabern. Si flores ſpectes, exprimere videntur. Naſturtii ſiliquoſi ſylvatici ſeu montani majoris Thalii nomine, D.Fürerus, Naſturtii pratenſis congeneris, D. Jungermannus Lipſiâ miſit. lin.32. Dioſcoridis, Ad. & Lobel. b. lin.4. gall. Cardaminum Sion, Ruell. lin.8. Tabernæmont. & Portæ. lin. 15. erucæ folium, Ad.& Lobel. lin.37. Colum. II. Naſturtium montanum luteum foliis ſativi. Naſturtium montanum minus, Thal. quid? III. Naſturtium

Pag.105. lin.8. Lugdun. Cardamine puſilla ſaxatilis montana Δioxori... Colum. Hoc lin.11. Vernum, quo nomine Monſpelio accepimus. lin.12. & 13. pertinet ad præcedens. lin.15. hortenſis: hoc Cardamidii montani verni nomine, D. Fürerus miſit. lin.38. deleatur & ponatur, Thlaſpi & Thlaſpidium vulgare & Burſa paſtoris prima, Trag. Thlaſpi quod vulgo Naſturtium tectorum, Ruel. Thlaſpi latifolium, Fuch. Thlaſpi cardamoides, ſive Naſturtiarium, Cord. Thlaſpi minus latifolium, Lon. b. lin.3. paſtoris 2.& 4. l.17. dele Geſn. hort. l.40. lege Thlaſpi arvenſe Acetoſæ folio.

Pagin.106. lin.3. & 4. deleantur. lin. 8. dele, minus latifolium, Lonicer. l.9. deleatur. lin.11. folio, Ad.& Lobel. l.40. deleatur. b. lin.8. folio, Ad. & Lob. l.10. deleatur. lin.25. Lugdun. & Naſturtium ſylveſtr. Dalechampii, Eidem. lin.28. folio majus. l.30. ico. Cam. Tab.Gerar. II. Thlaſpi montanum glaſti folio minus. l.penult. dele capitulis rotundis. l.ult.Thal. qui tamen diverſum deſcribit

Pagin.107. lin.20. attulit. IX. Thlaſpi ſaxatile Polygalæ foliis: cauliculis eſt pedalibus, foliis polygalæ forma, ſed longe minoribus: floſculis exiguis, albidis, thecis rotundis infractis, ſemine minutiſsimo: in ſaxoſis circa Monſpelium. lin.37. Græcum, Ad.& Lob. lin.38. Tabern. Alyſſum minimum, Cluſ. pan. & hiſtor. lin. ult. deleatur. b. lin. 7. ſubjunge: Thlaſpi Syriacum vel Græcum alterum anguloſo bifori pericarpio lentifolio, Adverſaria proponunt: ſed quid?

Pagin. 108. lin.30. Lac. Lonic.Corn. (cui Medica Dioſcorid.) Cord. l.36. media. Burſa paſtoris ſexta, Trag. minor, Geſn. lin.38. Thal. qui & alterius foliis integris meminit. b.l.31. deleatur. l.32. alſinefolia, Ad.Lob.

Pag.

Pag.109.l.2.deleatur. l.21.Myagrum Dioscoridis, Ruel. Ang. l.24. Myagron.Dod. (& Erysimon cereale) Thal.l.35.Camer. Drabe, Matth. l.40.Prod.Drabæ ferventis vernę nomine,Bononiâ Doct. Agerius attulit. b.l.2.foliis,Paronychia altera myagri folio, Gesneri.Cam. l.18. Eyst.Bricourres nomine semen missum fuit. Pseudoisatidem Alpinus nominabat. l.26.descripta.Thlaspi nomine Norinbergâ: Lepidii, Monspelio: Myagri Montembelgardo habemus.

p.110. l.9.Lac.Ad.Lob. b.l.17. Batava,Ad. & Lob. l.18. sinuato. Cochlearia Anglica Attriplicis folio, Ad. lin.19. Britannica, Ad.Lob. Dod. Lugd. & Ger.

NUNC ALIQUOT PLANTARUM DESCRIPTIONES ADPONERE lubet: quare ad pag. 75. post Allium Pyrenaicum ponatur

Allium sive Moly Virginianum: foliis est gramineis angustis, palmaribus, nervosis,acuminatis,per margines nonnihil asperis, & cauliculos superantibus: cauliculis semipalmaribus,umbella ceu in Moly luteo insidet, quam flores plures purpurocærulei oblongis pediculis donati, iique trifolii insident: at umbellæ folia bina oblonga, ut in Allii sive Moly montani speciebus, sed latiora, subjiciuntur. Hoc Phalangii Virginiani nomine Lutetia ex horto Jo. Robini, D.Georgius Spörlinus Basileensis, Medicinæ candidatus, in hoc studio versatissimus, unà cum aliis multis, Anno 1622. misit.

Ad pag. 138. lin.21.

Botrys ambrosioides Mexiocana: radice est oblonga, fusca, capillaribus fibris cincta, intus candida: caule pedali, etiam altiore, sed cubitum non superante, eoque subrubente quandoque, rotundo, striato, pilis levissimis & rarissimis aspersis: foliis pallidè virentibus, Atriplicis sylvestris vulgaris forma similibus, oblongis,sinuatis,pediculis oblongis donatis & absque ordine caulem ambientibus: ad singulorum exortum,ramuli unciales,ut in Atriplice emergunt,pluribus velut capitulis alternatim dispositis, onusti, quibus singulis foliolum exiguum subjicitur, quibusque apertis flosculi exigui, luteoli, ut in Botry conspiciuntur, hisque semen minutum copiosumque succedit. Planta annua est, ex semine deciduo sese propagans. Et licet tota planta primo intuitu Atriplicem referat,ita ut Atriplex Mexiocana dici possit: attamen propter odorem gravem quidem, sed nõ ingratum & saporem aromaticum ad Cuminum accedentem: & propter florum & seminum copiam, ad Botrym referre maluimus: hocque primum nomine Parote Mexiocani in horto Cl.Doctoris Plateri anno 1619. crevit.

Ad pag. 141. lin.34.

Millefolium aquaticum cornutum minus: hoc priore longè minus,quod pro radice fibellas capillares tenuissimas habet: ex qua cauliculi palmares, pilo tenuiores quos foliola plura, etiam quovis pilo tenuiora & brevissima orbiculatim ambiunt,quæ simul juncta lentis magnitudinem non æquant: ex quorum medio pedicelli tenuissimi prodeunt: flores necdum observavimus. Hoc in fundo paludũ Michelfeldensium D.Spörlinus,anno 1621.reperit.

Ad pag. 184. inter Aconitum & Doronicum.

Doronicum Americanum laciniato folio, folia habet atrovirentia nonnihil hirsuta & aspera, in quinas lacinias divisa, quarum quælibet uncias quinque vel sex longa,duas lata,in acumen desinit & per margines profundius incisa est: quarũ tamẽ media in summitate trifida: caulis est rotundus, striatus, lævis, circa cujus summitatem folia ex rotunditate acuminata, non quidem laciniata, sed per margines profundius incisa:caulis summo flos magnus luteus Doronici forma, foliis luteis oblongis discum ambientibus, quare ad Doronicum retulimus: licet Aconiti Americani nomine Lutetia D.Spörlinus miserit, (ex horto Vespasiani Robini Botanici Lutetiani seduli, à quo multa nos expectamus) & ad viri altitudinem assurgere scripsit.

Ad pag.242. lin.28.

Lysimachia lutea corniculata: planta est ramosa ad viri altitudinem assurgens, forma ad Lysimachiam latifoliam purpuream siliquosam accedens: hæc ex radice oblõga alba,digitalem crassitudinem superante, paucis fibris capillata, caulis exsurgit initio rotundus,at supra medium,ob plurimos ramos angulosus,subcinereus,lævis, statim à radice in breviores, mox majores ramos, hisque in alios latè expansos,brachiatus,qui rotundi,paucissimis pilis donati,hinc inde maculis parvis rubentibus variegati, ex quibus tanquam ex poris pilus prodit.

prodit. Folia statim ad radicem plura, oblonga, palmum superantia, latitudine unciam vix excedentia, quæ crassa, pallidè virentia, lævia, in acutum desinentia: quorum inferiora quandoque laciniata, reliqua verò obscurè sinuata, per quorum medium costa alba, ut in Lysimachia Chamænerion dicta, excurrit: ex alarum sinibus pediculus articulatus & rotundus prodit, cujus pars supra articulum triuncialis fistulosa, cui flos magnus, flavus, quadrifolius, extra folia effertur: qui cùm primo florere incipit, quadrangulus est, quo aperto, verùm Sole tantùm lucente, in ejus medio stilus conspicitur, qui viridis ad articulum usque descendit, & apicibus quatuor sulphurei coloris, crucis in modum dispositis, donatus est, quem stamina octo circumstant, quorum quatuor singulis foliis adposita, alia quatuor ipsis interjecta sunt: hisque singulis capitulum oblongum albicans insidet: ipsi verò flori, calycis in modum, folia quatuor oblonga, angusta, pallida subjiciuntur. Flos odoratus est, nonnihil ad Keiri, vel potius Liliasphodeli lutei odorem accedens, ultra diem non persistens, cùm is qui sub vesperam aperitur, ad sequentis diei vesperam flaccescat, unde Ephemerum dici meretur. Flore, cum pedicello ad articulum delapso, altera pediculi pars sesquiuncialis, sensim ad uncias binas, etiam ternas oblongatur & in siliquam sive corniculum abit, & propter semen copiosum, nigrum, parvumque quod continet intumescit; quod ubi maturuit, ipsa cornicula quæ utrinque ad caulis latera numerosa sunt, in quatuor partes dividuntur. Hujus semen, Lysimachiæ Virginianæ nomine anno 1619. Patavio accepimus, quod Vere satum, tota æstate & hyeme sine caule remansit: at sequenti anno, circa Veris finem caulescere, & Junio florere cœpit: nunc verò ex deciduo semine (annua enim planta est) autumno delabente, singulis annis in hortulo meo copiosè & usque in autumni finem floret. Matthioli Ephemerum esse suspicatus sum, sed cùm nullas, nisi Dioscoridis, notas adposuerit, nil pronunciare licet.

Ad pagin. 258.

Lithospermum angustifolium umbellatũ: cauliculo est palmo minore, rotundo, quem folia strictissima, oblonga, nonnunquam utrinque bina, ambiunt, in cujus summitate flores quasi in umbella dispositi, cærulei, parvi, oblongi, cavi, per ora in quinque crenas divisi. Hoc ex horto Patavino, ante plures annos D. Heyl, nunc Dantisci medicus, attulit.

Ad pagin. 268.

Virga aurea Mexicana: ex una radice caules plures, nonnihil tamen reclinati, assurgunt: circa quos folia palmaria, sesquiunciam lata, crassiuscula, splendentia, in summitate tamen multo breviora: ex foliorum alis ramuli prodeunt, quibus flores saturatè lutei, sursum spectantes & unam tantùm caulis partem occupantes, insident. Lutetiæ in horto Robini D. Spörlinus collegit.

Ad pagin. 299.

Vitis Virginiana: foliis est Vitalbæ nonnihil similibus, sed multo latioribus, rotundioribus & tenuioribus, viticulis suis altè scandens, & suis claviculis arbores comprehendens, cujus fructus corymbis hederaceis similes esse dicunt. Lutetiæ in horto Robini D. Spörlinus legit.

Vitis Canadensis nomine, ex eodem horto misit alterius fruticosæ plantæ folia, tria in uno pediculo, instar foliorum Trifolii disposita, pediculo longo glabro, foliis latis, crassis: quod si pediculis aculei additi forēt, arboris Coral, quam Clusius in Append. historiæ suæ rar. plantarum descripsit, pronunciarem.

Ad pag. 414. post lin. 37.

II. Rhus Virginianum: arbuscula est Rhoë vulgari major, foliis multo majoribus, acutioribus, mollioribus & viridioribus, quorum quælibet pinna, uncias quinque & sex longa sunt, & sequētis quod ex Tupinambault habemus, lōgiora, latiora, profundius crenata & viridiora: folia verò superiora Jasmini albi foliis similia sunt: rami ex stipite pullulātes, tenella cervorum cornua, ex cranio modo erumpentia, referunt: similiter enim hirsuti sunt, eundem colorem, eandem figuram habent: spicam, Rhoë vulgari multo majorem habet. Ex eodem loco habemus.

Ad pagin. 444. b.

Pruno Sylvestri affinis Canadensis: frutex est sesquicubitalis, caule lignoso, rotundo, atrorubente cortice vestito, in ramulos brachiato: folia habet Rutæ Hypericoidi similia: flores, Pruni sylvestris floribus similes, sed multo minores, copiosos, candidos, pediculis oblongis uncialibus & capilli modo tenuibus, caliculis virentibus sustentati, insidentes; in quorum medio, filamenta plura exigua & tenuissima: flos nullo fructu

succedente, Lutetiæ in horto Robini decidit: qui Hypericum frutescens nominat, & è Canada allatum asserit.

Ad pagin. 432.

RICINUS Americanus folio Staphisagriæ: hujus ramum habemus cubitalem ferè, lignosum, crassum, rufescentem & circa foliorum exortum hirsutum, quem folia pallidè virentia, pediculis oblongis & hirsutie asperis donata, ambiunt: folia inferiora, ad foliorum Ficus formam nonnihil accedunt & in lacinias quinque divisa sunt: superiora verò, quæ Staphidis agriæ foliis similiora, in ternas lacinias secta sunt: omnia verò per circumferentiã crenis acutis exasperantur & nonnihil pubescunt, ita ut attactu mollia sint: caulis summitas in ramulos aliquot villosos dividitur, quibus flores quinquefolii, ex intensa purpura rubentes (ut figura pictor expresit) insident. Plura non licet, cùm solùm ramum siccum, cum figura coloribus illustrata, Ricini Americi foliis Ficus nomine anno 1621. Verona ab insigni Pharmacopœo & Botanico, D. Johanne Pona, unà cum aliis elegantissimis acceperimus: & quotidie, ex Illustr. & Magnifici Dn. Nicolai Contareni Senatoris Veneti, instructissimo viridario, multa pulchra & exotica, ipsius opera, accipimus: pluraque quotidie ab ejusdem filio Francisco Pona, Philosopho & Medico apud Veronenses clarissimo expectamus, & non solùm plantas & semina; verùm etiam Naturæ παιδοτριβεῖον Parentis sui, duplici Indice ab ipso complexum, veluti nuper ad nos perscripsit.

APPENDICIS FINIS.

LAUS
COGNITIONIS SIMPLICIUM.

ORIBASIUS XV. COLLECTAN. CAP. I.

Simplicium medicamentorum & facultatum quæ in eis insunt, cognitio ita necessaria est, ut sine ea nemo ritè medicari queat: ita enim magna nobis suppetit copia, & nos in quacunque temporis opportunitate medicamenta facilè comperimus. Valet enim eadem notitia ad composita remedia conficienda: præterea verò ad eorum vires universales inveniendas, pertinet, & quod artis est apud omnes patefacit.

AETIUS TETRAB. II. SECT. IV. CAP. LI.

Omnium simplicium pharmacorum vires nosse oportet eum qui aliquod compositum est facturus: qui enim eas noverit, etiam eis, quæ ab aliis composita sunt, rectè utetur; maximè cùm indefinitè descripta fuerint.

FERNELIUS IN SUA MEDENDI METHODO.

Simplicium cognitio, collectio, delectus, expurgatio; conservatio, præparatio, correctio & miscendi industria seorsim ad Pharmacopœos referuntur, ac pertinent: quorum tamen & Medicum imprimis gnarum, peritumq́; esse oportet, siquidem apud artis ministros auctoritatem, dignitatemq́; suam retinere ac tueri velit, quos docere hæc ipsa debet.

ΜΟΝΩ
ΤΩ ΤΡΙϹΜΕΓΙϹΤΩ
ΘΕΩ
ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΔΟΞΑ
ΕΙϹ ΑΙΩΝΑ.

IN-

I N D E X.

Notandum ubi (a) *habetur columnam primam, ubi* (b) *columnam secundam: ubi* (a.b) *utramque: ubi neque* (a) *nec* (b) *semper primam paginæ columnam denotare.*

Colo

D

XX 3

Me-

N

Nida

Saxif.

ERRATA TYPOGRAPHICA.

P. paginam (l) lineam, (b) columnam secundam denotat.

In epist. dedicat. pag.2. l.13. pro vulnus, lege ulcus. l.22. πλεῖστα. *P.4. l.5. Vestra concreditum. p.5. lin.24. aromata. p.6. l.11. India. p.8. l.5. auxit, quod. p.10. l.11. versibus expressis. b.l.27. dein suo & quidem postremo an. 1546. cum 642. fig. Franc. fol. p.11.b.l.18. an. 1563. Pragæ fol. cusam. l.19. auxit: an. 1586. Franc. fol. p.12.l.17. additis, ita ut sint circiter 2140. p.13.b. l.31. cum magnis 957. figuris an. l.32. parvis 640 figuris. l.35. edita cum fig. 921. p.15. l.3. Clutius Medicus Amstelrodamensis. p.19. versu 10. dignè, versu 21. solvent tibi.*

In Textu P.1.l.15. vomitu. p.6.l.15. Lon. quoad 2. fig. b. l.19. Lon. quoad 1. fig. l.42 & 43. quod. p.9.l.14. simili. p.11. l.21. ἄοσμ⊙ καὶ ἄοδυς. *p.6.l.38.* φρυγμίτης. *p.17. l.12. fig. 20. p.18.l.24. Mambu. p.19.l.38. utantur, sequentia nominare. p.21.b.l.7. Triticum lucidum. Ger. p.22. l.19. Far halicastrum. p.23.l.22. hist.7. p.25.b.l.39. Dod. gal. p.27. l.16. Marcello. p.32. l.12. aliam erectis. p.37. l.17.* κυᾶνεῖς *l.16. radix ut. p.46. b.l.14. Poreti. p.47. l.11. vernus pumilus. p.51.b.l.32. juncifolius. p.52. l.6. calice flavo. b.l.5. & est tubo. p.55.l.2. Valentina, Swer. l.42. Opition. p.57.b. l.16. puniceus've. p.60.b.l.17. dele I. p.65. l.6.* κρίνοι *p.70.l.7. medium. p.72.l.12.* πλεῖον *b.l.27. minus vero. p.73. l.8. Squilla. l.9. muris. l.27.* ἄγλιθας *l.29. Ulpicum. p.74.l.46. appellatum. p.84.b. post lin.32. Palma Christi radice repẽte, Gerardo. p.90.b.l.28. & 23. p.91. b.l.43. Coccusschavv. p.92. l.18. locustæ, Avicenna, b.l.24. serrato. p.94.l.26. laciniatis. p.95.b.l.34. dele Matth. p.100. l.5. Lac. at. l.36.* τῶ ἱερέων. *p.103.b.l.16. Tomates. pag. 105.b. lin. 17. Thalictrum. pag. 107. b. l.41. lege Ionthlaspi. p.108. l.33. bursa. p.109. l.6. Plinio. l.27. c.12. pag.110. l.19. epit. pag.111.b.l.29. fit. pag.113. l.32.* λαπάζειν. *p.115. b. l.5. Rumicis. l.43. Ang. Gesf. hor. p.116. l.13. Hydrolapathum minus, dele sativum. p.119. l.35. Matth. edit. 2. p.120.l.12. Theoph.4. p.122.l.32. Laconicum. p.123.l.15. ligata ut. p.125.b.l.37. Seris. p.126. b. l.2. folio. p.132. l.24. fimbriis. p.144. l.10. illa flores. p.158.l.25.* χαρναβάδιον. *p.159. b.l.35. Oviedus. p.167.l.34. Picnocomus, b.l.46. Bathleschain. p.168.b.l.19. Marabillas. p.169.b.l.41. Perebecenuc. p.174.b.l.12. lanuginosus. p.175. b.l.12. cineraceo. p.189.l. pen. Gareti. p.190.l.16. Clus. hisp. p.193 b.l.6. Tribulus. l.43. prima. p.196.b.l.32. belle. p.203. l.6. Bolbanac, b.l.25.* πέτρ⊙. *p.205. l. ult. petræum. p.207.l.27. Cast. ap. p.209. l.17. pro Eid. pone Ger. p.222. l.25. Dictamnus, Brunf. p.223.b.l.28. minus, Ad. p.225.b. l.16. seu, l.44. Cam. ep. p.232.l.3. Cania. p.235.b.l.27. dicitur, speciem. p.239.l.16. species quinta. p.251.l.36. saginæ, b.l.39. minore. p.251.l.41. dele. p.252.l.21. hist. & hist. p.253.l.26. IV. p.255.l.7. suasor. p.258.l.23. rotundis, cujus. p.259.l.43. plumosa. p.263.l. ult. Trag. ico. alt. b.l.12. altera. p.264. l.42. gal. Heliochrysum, Cord. in Diosc. p.265. l.14. Gesf. corol. p.268.l.17. Penæ. p.273.b.l.26. Clus. hist. p.282.b.l.26. Chamæpitys prima Diosc. p.284.l.40. dele hist. p.288. l.12.* γλισχρίδα *p.292. l.34. at. l.36. Dioscoridi. p.293.l.39. pastillis. p.294.b.l.41. Ervanga. p.299.b.l.30. crescere. p.304.b. l.40. Cast. Hippoglossum mas & fœmina, Ger. Uvularia mas, sive Laurus Alexandrina, Tab. ico. Uvularia fœmina, sive Hippoglossum, Tab. ico. p.308.l.14. palmaris. p.314.l.24. folii. p.318.b.l.7. dele Cam. p.322. b.l.31. alia. p.323.l.7. Cam. b.l.30. Psiphĕdila. p.325.b.l.27. Tormentilla. p.328.b.l.40. Lac. Lon. p.331.l.32. coronatæ. p.338.l.9. & 34. & 44. Buna. p.345.l.24. aliquanto. p.347.b.l.19. dele. p.348.b.l.29. Polyceration. p.358.l.7. pinnulis, l.20. pinnula. p.363.l.15. qua. p.365.l.27. Fucus, b.l.16. pratum. p.366.l.29. & 30. dele. p.369. l.11. & 12. dele. p.370.l.28. S. Georgii. p.374.l.23. species 7. b.l.42. ovatus. l.47. dein. p.376.l.40. quidpiam sit. p.382.b.l.20. Leucacantha. p.392.l.31. rhodisium. p.400.b.l.17. qui. p.401.l.18. genus. p.402.b.l.22. Cercis. p.404.b.l.15. Virginea. p.408. l.8. Macin. p.410. l.25. Lud. l.34. citet. b.l.29. Betelle. p.411.l.23. quos. b.l.18. folia. l.24. Batavor. p.420.b.l.1. Folio. p.421.l.23. & 24. ligna. p.422.l.3. genus, Tab. p.428. l.38. Quadratoria, b.l.44. Elkane. p.431.b.l.5. Lob. Tab. p.434.b. l.17. Ahovay. l.23. in arbore. l.26. deleatur, l.27. referatur ad pag.311. b. lin. ult. p.435.l.23. bis pomis. l.24. erant. p.437.l.25. dele 16. p.440.b.l.18. Averrois, Ang. p.446.l.2. crustam. p.447.l.1. alii Mali. p.452.b.l.18. cognata. p.457.b.l.8. Hispania. l.42. Ignatio. p.458.l.26. Bellonii, Cam. p.465.l.18. Crithmi. p.466.l.14. & 15. Helianthe. p.468.l.34. differentiam. p.472.b.l.48. Oleastri. p.477.b.l.2. Philyca. p.478.l.23. Paliurus. p.479.l.10. deorsum vergens. p.480.l.27. Ger. Eyst. p.481.l.20. oportet, ex Eystett. horto. p.491.l.37. alii. p.495.b.l.28. Scămonium. p.496.l.21. bimum. p.498.l.6. crepitat. p.499.l.9. LOC. b.l.27. Laser. p.500.l.24. additã.) p.501.b.l.24. Melato. p.504. l.10. Dioscoride lib.1. cap.141. monente, Oleæ Aethiopicæ lacrima, similis quodammodo Scammonio (* ἔγχυμον *) fulva, ex parvis stillis conflata, mordax est. Resina. p.507.b. l.42. deleatur. p.508.b.l.32. supparum. p.509.l.39. ex hac. p.512.b.l.28. Malavarensis. p.513. l.46. par.4.b.l.14. constant. l.21. ramos ad januas adium suarum Brasiliani adponunt. p.517.b.l.12. l. penult. luteus. l.31. lege p.60.b.l.7. p.519.b. l.26. Lonicer. l.10. deleatur.*

FINIS.

Genera Dioscor. nigra fœmina, quæ θριδακίας & candida mas, μώριον quod mari quidem simile, sed omnibus partibus minus est. Plinio lib. 26. cap. 13. mandragora alia candida mas, alia nigra fœmina. At Theophrasto 6. hist. 2: 9. hist. 9. & 6. caus. 4. mandragora a prædictis diversa est.

I. mandragora fructu rotundo.
Mandragora mas, Trag. fuch. matthiol. Dod. Gal. Lac. Cord. in Diosc. Ad. Lob. Lugd. Cam. masculus, Tur.
Mandragora, Ang. mandragoras Ges. hor. Cæs.
mandragoras albus seu masculus, Cord. hist.
mandrag. mas vel alba, Cam.

II. mandragora fructu pyri.
Mandragoras fœmina, Trag. Matthiol. Cord. in Diosc. Lac. Ad. Lob. Dod. Lug. Cæs. Cam.
mandragoras niger seu fœmina, Cord. hist. Cam.

III. mandragora flore subcæruleo purpurascente.
Mandragora fœmina, Cod. Clus. hisp. & hist. cast. Eyst.
Mandragora, Lon. altera, Cæs.

Hyoscyamus.

Yοσκύαμος Dioscorid. lib. 4. cap. 69. id est faba suilla, vel porcina, quod apri ejus pastu resolvantur et convellantur, præsenti mortis periculo, nisi aquâ copiosâ, statim se foris & intus polluerent, ut Aelianus prodidit. Dioscorid. differentias tres proposuit: unam semine nigro, floribus penè purpureis: alteram semine subflavo, floribus luteis: tertiam mitissimam, candidi floris & seminis. At

Plin. lib. 25. cap. 4. Apollinaris genera plura sunt: unum semine nigro, alterum candidius: tertium irionis semini simile: quartum candidi seminis in maritimis: item rufi seminis.

I. hyoscyamus vulgaris vel niger.
hyoscyamus, Brunf. Tur. Matth. Lac. Lugd. cæs.
hyoscyamus vulgaris, Ges. hor. Tab. Eyst.
hyoscyamus 1. Ang. Tab. 2. Galeni, Trag.
hyoscyamus niger, Dod. Lon. Ad. Lob. Cast. Ger.
hyoscyamus flavus, Fuch. niger vulg. Clus. hist.
Apollinaris Cord. in Diosc.
folia integra, dissecta in lacinias acutas divisa.

II. hyoscyamus albus major vel 3. Diosc. & 4. Plinii
hyoscyamus candidus, Trag.
hyoscyamus albus, Matth. Dod. Ges. hor. Tur. Lac. Ad. Lob. Lon. cast. Lugd. Cam. Ger. Eyst. Secundus Tab.
hyoscyami alterum genus in maritimis, cæs.
apollinaris 3. Cord. in Diosc.

III. hyoscyamus albus minor.
hyoscyamus alter, Ang.
hyoscyamus albus minor, Lob. ico.
albus vulgaris Clus. hist.

IV. hyoscyamus creticus luteus minor.
hyoscyamus 4. vel albus creticus, Clus. hist.

V. hyoscyamus creticus luteus major: hic sub 5. in phytopinace in prod. etiam & matthiolo descriptus & pictus.
hyoscyamus Creticus alter Clus. hist.

VI. hyoscyamus rubello flore.
hyoscyamus peregrinus rubello flore, Clus. pan.
hyoscyamus Syriacus, Cam.
Alterum Camerarius addit hyoscyami peculiaris nomine, qui solâ foliorum latitudine a prædicto differt.

VII. hyoscyamus cauliculis spinosissis. ægyptiacus.
hyoscyamus Ægyptiacus, Clus. hist.

Nicotiana.

Nicotiana a Jo. Nicotio Regis Galliæ Consiliario dicta, cujus operâ, anno 1560 Gallis innotuit, quam Vlissiponæ, dum legati munere fungeretur, à Belga à florida insula allatam accepit.

I. nicotiana major latifolia hyoscyami tertia species, Ges. hor.
Sana Sancta jndorum, Ad. Lob. Ger.
Tabacum (ab ejus nominis insula) monar. frag.
Tabacum latifol. Cam. Eyst.
Petum, Theu. latifolium, Clus. ad monar.
hyoscyamus Peruvianus, Dod. Cam. ep.
Nicotiana, Lon. lug. major, Tab.
Perebecenue, Oviedo, Lugd.
Tornabona, quia a Tornabonio missa, Cast.
herba S. Crucis fœmina, Cast.
Tubac & Tubacka: par. 4. jnd. or. & par. 6. & 8.
Tabacum, Tabaco, & Tabacca: par. 8. & 9. jnd. occ.
Vppowoc, Virginea indigenis: dasc. Virgin.
Petun Brasilianis, stad. lib. 2. c. 13.
Arbustum cujus folia exsiccat, et accensorum fumo inebriantur Benzoon l. 1. c. 26.
Lerius asserit Nicotianam, licet apud nos Petum nominetur, at tamen verum petum brasilianorum non esse, seque nequidem in hortis Galliæ vidisse, et apud nos ob cœli inclementiam ægrè adolescere posse credat.
Ex hujus herba fumo, octo aut nomen dierum famem tolerare posse, in par. 3. amer. epist. 1. scribitur: at Lerio per triduum aut quadriduum.

II. Nicotiana ma: angustifol: & Eyst.
herba Sancta sive Tabacum minus, Lob. ob.
Tabacum sive herba Sancta minor, Lob. ico.
Petum angustifolium Clus. ad monar.
hyoscyamus peruvianus alter, Dod.
herba S. Crucis mas, Cast.

Tabacum angustifolium, Cam. alterum minus, Lugd.

III. Nicotiana minor: et Eyst. hyoscyamus niger vel 3. Matth. Cast. Lugd.
hyoscyamus luteus, Dod. Gesn. h. Lon. Cam. Ger. multum cum 2. Diosc. convenit, Ang.
hyoscyamus dubius luteolus solanifolius, Ad. Lob.
hyoscyamus Peruvianus, Tab.
Priapeia a forma fructus, Ges. hor.
Petum 4. Clus. ad Monar.
Tornabonæ congener, Cæs.
Nicotiana minor, seu hyoscyamus luteus, Eyst.

Petum 4. Clus. ad Monar.
Tornabonæ congener, Cæs.
Nicotiana minor seu hyoscyam. luteus, Eyst.

IV. Nicotiana minima.
Tabacum sive Sana Sancta minima Lob. Lugd.
Tabacum minimum, Cam.
Petum 3. Clus. ad Monar.

V. an nicotianæ species in insula Manbonit, pyratæ herbam quamdam comedunt, quâ inebriati & dementati, omnia pericula postponunt. par. 7. ind. or. 20.

VI. Cassina herba è cujus succo potionem conficiunt in floridâ, quam bibunt, ubi in locum periculosum se conferunt, quo famem & sitim per horas 24. tollunt, par. 2. Amer: navig. 4.

Papaver.

MHκων à μὴ κονεῖν, non ministrando, quod vescentes suis muniis fungi non possint, Latinis papaver, Dioscorid. lib. 4. cap. 64. 65. & 66. quinque genera proposuit: I. Mηκιον ῥοιὰς, papaver erraticum, a flore protinus deciduo, qui puniceus, interdum albus. II. Mηκιον ἥμερος papaver sativum, quod semine candido, quod θυλακιτις. III. Silvestra duplex, unum nigro semine, quod πιθιτις & quibusdam ῥοιας, quod è scapo succus lacteus emanet: alterum

majus sylvestre et ad medicinas valentius. IV. Μήκιον κερατῖτις οἱ δὲ κράδιαν papaver corniculatum, à calyculo in corniculorum modum inflexo, aut marinum. V. Μήκιον ἀφρώδης papaver spumeum, quia herbula tota est spumea, quibusdam ἡράκλεια heracleum. Theophrastus sativi 1. hist. 15. & 9. hist. 8. meminit: silvestris vero genera 9. hist. 13. plura notavit: ut corniculatum: nigrum: erraticum flore rufo: herculanum folio Struthii. Plinius lib. 20. cap. 18. Sativum album & nigrum proposuit, et ex hujus scapo inciso, opium colligi monet: at cap. 19. inter sativa & sylvestria medium genus, Rhœas sive erraticum constituit. Silvestrium unus genus ceratitis, quod aliqui glaucion, alii paralion vocant: alterum est heracleon, ab aliis aphron: tertium genus est Tithymalon, mecona vocant, alii paralion.

I. Papaver hortense semine albo: sativum Dioscor. album Plinio.
Papaver, Brunf. Ang. Lon.
Papaver sativum Matth. Dod. Gal. lugd. Tab.
Papaver sativum purpureum Tur.
Papaver album Trag. Dod. candidum, Ad. Cas.
Papaver album sativum, Ges. hor. Lob. Cast. Ger.

papaver sat. semine candido, Fuch.
flos candidus vel leviter purpureus: aliquando flore est cinereo, ungue purpureo: vel candido, rubris maculis infecto & semine flavo, & hoc Papaver 3 et luteum est Trago.

II. papaver hortense nigro semine: syl. Dioscoridi: nigru Plinio.

papaver nigrum, Brunf. Cast. minus, Ges. hor.

Papaver sativum alt. vulgò nigrum, Cord. in Diosc.

Papaver sativum semine atro, Fuch.

Papaver nigrum sat. Dod. flore malvæ hortensis aut pæoniæ, Ad. Lob. Lugd.

III. papaver vulgare cujus capitula foraminibus hiant, semine incano, ἀγριότερον, Dioscoridi.

papaver vulg. & 1. Trag.

papaver 3. Dod. des.

papaver patulum, Ad.

171 papaver spontaneum Syl. Lob.

IV. papaver flore rubro semine fusco.

papaver rubrum, Trag. Ges. hor.

papaver syl. Dod. gal. Lugd.

papaver nigrum vel 2 Dod.

V. papaver cristatum floribus & semine album.

papaver candidum alterum vel 6. Trag.

papaveris sat. species foliis dissectis, Dod. gal.

papaveris albi alt. species florum foliis crenatis, Ges. hor.

papaver Menphitium, floribus multifidis, Ges. ap.

papaver sat. 4. Dod.

papaver fimbriatum aut cristatum album, Ad. Lob. Lugd.

papaver flore fimbriato, Cas. flore niveo, Tab.

papaver sat. nigrum, Ger.

VI. Papaver cristatum floribus rubris semine nigro.

papaver rubrum alterum, vel 7. Trag.

papaveris rubri species foliis florum crenatis, Ges. hor.

papaver sativum nigrum cristatum, Ad.

papaver fimbriatum aut cristatum nigrum, Lob.

papaver 2. foliis dissectis, Dod.

papaver sativum rubrum fimbriatum, Lugd.

hæ duæ species floris colore variant, subinde albus, frequentes rubens, quandoque ex vtroq; mixtus: & qui rubet, aliquando colore purpuræ, aliquando dilutius rubet: hinc

papaver flore pleno rubrum.

papaver fl. multiplici incarnato.

papaver fl. multiplici purpurascente.
papaver fl. miniato pleno.
papaver fl. pleno argentei coloris.
papaver multiplex album oris rubicundis ex hort. Eyst.

VII. papaver pleno flore album.
papaver fl. multiplici, Ges. hor. Cam. ep.
papaver polyanthos, Tab.
papaver album polyanthon seu multifl. Lob. Ger.
papaver fl. multiplici numero denso, Cæs.

Est majus & minus: floris colore purpureo rubro, rubeo saturato, albo, violaceo & mixto: hinc septem figuræ apud Tabernæmontanum & Gerardum habentur.

IIX. papaver pleno flore nigrum.
papaver nigrum polyanthon, Lob. Ger.

IX. papaver laciniatis floribus.
papaver laciniatum rubrum, aliud unguibus purpureis, aliud unguibus albis, Eyst.

X. papaver erraticum majus.
ῥοίας Dioscoridi, Theoph. Plinio.
Papaver rubrum, Brunf. erraticum, Eid.
papaver erraticum, Matth. Cor. in Diosc. Ges. hor. Lac. Lon. Dod. Cast. Cæs. Thal. Tab. rubrum Eyst.
papaver erraticum primum Fuch.
papaver rhœas, Lob. Ger. prius Lugd. alterum, Dod. Gal.
papaver rhœas sive caduco flore puniceo, Ad. Lob. ico.

Flore est puniceo, rarissimè albo.

XI. papaver erraticum pleno flore.
Argemone multiplex Trag.
papaver rhœas fl. pleno, Cam.

XII. papaver errat. pyrenaicum flore flavo: quod pro primo in prodromo describitur.

XIII. papaver erraticum minus.
Argemone exigua & 2. Trag. Lugd.
Argemone, Lac. Lon.
papaver rhœas, Dod. Gal. rhœas minus, Lugd.
papaver err. alt. Fuch. Dod.

papaver err. minus, Tab.

XIV. papaver corniculatum luteum: κερατίτης Diosc. Theoph. syl. ceratitis, Plinio. Papaver syl. corniculatum, Trag.
papaver corniculatum, Matt. Lac. Ad. Lob. Cast. Cæs.
papaver corniculatum primum, Tab. majus, Dod.
pepaver corniculatum luteum, fuch. Tur. Eyst.
papaver corniculatum flavo flore, Clus. hist. Eyst.
papaver cornutum, Dod. gal. Cord. in Diosc. & hist. Ges. hor. Lon. lugd. Cam.

XV. papaver corniculatum phœniceum hirsutum.
papaver cornut. rubro flore, Ges. hor. Ger. flore phœniceo, Ad. lob. Clus. hist.
papaver cornutum alterum floribus rubris, Cam.
papaver corniculat. rubrum, Dod.
papaver corniculat. alterum, Lugd. Tab.
flos interdum intensè rubens, interdum languidus, aliquando pallidus.

XVI. papaver corniculat. phœniceum glabrum.
papaver corniculat. phœn. alt. Lob. ico. phœniceo pallescente flore, Clus. hist.

XVII. papaver spinosum quod sub 15 in phytopinace, sub 2 in prodromo & in matthiolo descriptum & pictum quo etiam nomine postea Clus. in suâ historia & Eyst proposuêre. 17.
ficus infernalis italorum.
an glaucium Dioscoridis: γλαύκιον succus est herbæ foliis ferè papaveris corniculati, quæ crocei coloris succo copioso prædita sunt, Diosc. l. 3 c. 100. Et hujus papaveris folia, succo flavescente, instar chelidonii majoris, abundant.

XVII. papaver corniculat. violaceum.
papaver cornut. flore violaceo, Ges. hort. Ger.
papaver corniculatum violaceum, Lob. Dod. Lugd. Cast. violaceo flore, Clus. hist.
Anemone Narbonensis major corniculata, Ad.
Anemone maj: corniculata Pena, lugd.
flores cærulei, et nigræ violæ æmuli.

Hypecoon.

Υπήκοον οἱ ὑπόφεαν, papaveri Dioscorides lib. 4. cap. 68 subjicit, cum eadem ei sit natura, quæ succo papaveris. Et Plin. l. 27. c. 11.

I. Hypecoum.
Cuminum syl. alterum, Mat. Cast. lugd. Tab. Cam.
Hypecoon, Ges. hor. Dod. Clus. hisp.
Hypecoon legitimum, Eid. hist.
Cumino siliquoso persimilis, Ad.
Cuminum syl. alt. Diosc. Italorum, Lob. ob.
Cuminum syl. alt. siliquosu, Eid. icon.
Cuminum corniculatum, Ger.

II. Hypecoi altera species.
Cuminum alt. Diosc. siliquosum, Ad.
Cuminum alterum Diosc. syl. siliquosum, Lob. ico.
Cuminum syl. siliquosum Penæ, lugd.
Cuminum syl. 3. et siliquosu minus, Tab.
Cuminum siliquosum, Ger.
A priore differt foliis angustioribus, longioribus glaucis, siliquis deorsum recurvis.

Argemone.

Ἀργεμώνη in totum papaveri syl. simile Diosc. l. 2. c. 208. radicem rotundam tribuendo, quod nostræ non convenit. Sic dicta, quod ἄργεμα oculorum & nubeculas expurget. Plinio l. 25. c. 19. Argemonia: nostri tria genera faciunt, et id demum probant cujus radix Thus redoleat. Sed videtur Plinius quattuor genera agnoscere, ut l. 21. c. 23. Anemonem, quam Argemonē vocari dixit: 2. genus hoc est: 3. genus l. 24. c. 19.

lappam Canariam, cujus radix jucundū odorem, thuri similem spirat, Argemonē nuncupari tradit: 4 genus statui potest, inguinaria, quam l. 26. c. 9. etiam Argemonē appellari testatur.

I. Argemone capitulo breviore.
Argemone minor, coriandri folio, flore pulsatillæ, capitulis hirsutis, Ad.
Argemone capitulo torulis canulato, Lob. Ger.
Argemone minor capitulis brevioribus, Lugd.
Argemone, Cast. prima, Tab.
Anemone minor Penæ, Lugd.

II. Argemone capitulo longiore.
an Argemone, Cord. hist.
Anemona Norbonensis major corniculata, Ad.
Argemone capitulo longiore, Lob. Lugd. Ger.
Papaver erraticum alterum, Ces.
Argemone 2. Tab.

III. Argemone Alpina foliis Scandicis lutea: descripta in Prod.

IV. Argemone alpina Coriandri folio.
Argemone lutea, Pona Ital. qui in Ballo collectam transmisit.

A

Sectio Secunda.

Anemone; pulsatilla; Adonis.

Anemone.

ἈΝΕΜΩΝΗ Dioscoridi l. 2. c. 207. Anemone, Plinio l. 21. c. 23. ἀπὸ τοῦ ἀνέμου, à vento, quod flos tantum vento flante aperiatur, unde et herba venti quibusdam.

Genera duo Dioscoridi & Plinio, Sylvestre & Sativum: hujus, inquiunt, multæ species, phœniceo flore, altera candicante, aut lacteo, aut purpureo.

Anemone latifolia Simplici flore.

I. Anemone cyclamini seu malvæ folio lutea.
Anemone latifol. Clus. hisp. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Anemone hort. latifol. 1. simplex flavo flore, Clus. hist. flos 10. aut plurib. foliis constans, externè flavus, internè aureus.

II. Anemone Geranei rotundo ~~flore~~ folio purpurascens.

Anemone latifol. alt. Clus. hisp.
Anemone hort. latifol. Simpl. flore 3. Eid. hist.
Anemone 1. Dod. Cæs.
Anemone tuberosa bulbocastani radice, Lob. Ger.
Anemone papaveracea, Tab. Ger.
Anemone Stellata purpurea & alba, Eid.
Geranium 1. quorundam Dalech. Lugd.
Flos ex 12 aut 15 foliis, foris cineraceis hirsutis, interius

rubedine purpurea nitentibus componitur: quare in dilutiore purpura rubet, aliàs interius intensiore, exterius remissiore: varius totus albet.

III. Anemone Geranei rotundo folio dilute purpurascens.
Anem. hort. latifol. 4. Simpl. flore. Clus. hist.

Flos externè exalbidi obsoleti coloris, interne ex purpurâ dilutiore albicat.

IV. Anemone Geranei rotundo folio dilute rubens.
Anem. hort. latifol. 5. Simpl. flore. Clus. hist.

floris folia octona foris obsolete rubent, lanugine pubescunt: interius dilutiore rubore et ad carneum tendente nitent, unguibus albicantibus.

V. Anemone latifol. Simpl. carneo flore.
Anem. hort. latifol. 6. Simpl. flores Clus. hist.

flos 10 aut 12. foliorum purpurei ferè coloris, unguibus albicantibus.

VI. Anemone latifolia flore purpuro Saturo.
Anemone hort. latif. 8 Simpl. flore, Clus. hist.

flos 8. foliorum coloris purpuro Saturi, exterius splendentis unguibus magnis & ad pediculum purpureis.

VII. Anem. latifol. purpuro violaceo flore.
Anem. hort. latifol. 12. Simpl. flore, Clus. hist.

flos 8. foliis constans, externè dilutè purpurascens splendet, interne violaceus, unguibus magnis & argentei coloris.

IIX. Anem. latifol. fl. purpuro violaceo altera.
Anem. hort. latifol. 13. Simpl. flora, Clus. hist.

flos qui ex 12. foliis constat: foris ex purpureo albescit & splendet: ~~int.~~ interius ex violaceo purpureo splendet, ~~interius~~ usque violaceo, ~~ungui~~ bus purpureo splendet, unguibus albis.

IX. Anemone latifol. violaceo flore.
Anemone hort. latifol. 9. Simpl. flore, Clus. hist.

flos 8. vel plurium foliorum externe subpurpureus & splendens, internè ex purpura violaceus, unguib. rubescentibus, orbe albicante cinctis.

X. Anemone latifolia fl. violaceo saturo colore.

Anemona hort. latifol. 11. Simpl. flore, Clus. hist.

flos 6. foliis praeditus, violacei saturatioris coloris, unguibus majoribus, magisque candidis.

XI. Anemone latifolia fl. variagato.

Anem. hort. latifol. 7. Simpl. flore Clus. hist.

flos qui octifolius, foris ex purpureo saturatius rubet, interius ad ungues usque albus satura purpura & quasi Kermesina nitet: oris coccineis, in quae radii purpurascentes sparguntur: ungues magnos et albos habent.

XII. Anem. latifol punctato flore.

Anem. hort. latifol. 10. Simpl. flore, Clus. hist.

flos octifolius violaceus, internā parte maculis albis aspersis.

XIII. Anemone latifolia fl. carneo.

Anem. hort. latif. 14. Simpl. fl. Clus. hist.

floris modo majoris, modo minoris, octo folia extrinsecùs non nihil purpurascunt, intrinsecus ferè carnei, vel saturatioris, vel dilutioris, unguibus albis.

XIV. Anemone latifol. sanicula folio.

Anemone simplex latifol dilutè purpurascens.

XV. Anemone latif. flore orangei coloris. 174

Anem. hort. latifol. 15. Simpl flore Clus. hist.

floris 8. vel 9. folia, externè carnei coloris, unguibus saturatè purpurascentibus, internè carnei diluti: habetur major & minor.

XVI. Anemone latifol. fl. coccineo.

Anem. latifol. coccineo fl. Clus. pan.

Anem. hort. latif. 16. Simpl. fl. Clus. hist.

floris 8. folia, internè elegantissimo coccineo nitent ungues orbis pallescens ambit,

externe quadam lanugine pubescunt: huc pertinet

Anem. latif. fl. coccineo Simpl. Eyst.

Flos coccinei coloris, medium è fusco nigricans & capitulu multis foliis staminulis potidè virentibus septum.

XVII. Anemone latifol. fl. magno coccineo.

Anem. hort. latif. 17. Simplici flore, Clus. hist.

Floris 8. folia interne elegantissimo coccineo colore fulgent, nullis unguibus apparentibus, externè color dilutior, & lanuginosa.

XIIX. Anemone latifol. fl. coccineo phœniceo.

Anem. latif. Byzantina coccineo colore, Clus. pan.

Anem. hort latif. 18. Simpl. fl., Eid. hist.

Flos amplus octifolius, coloris ex coccineo phœniceo, ut in Rhœade, unguib. parvis subpallidis.

Anemona tenuifolia simplici flore.

I. Anemone Geranei Ropertiani folio cærulea an Dioscoridis.

Anem. tenuifol. 3. Clus. hisp.

Anem. hort. tenuifol. Simpl. fl. 1. Eid. hist.

Anem. 2. Dod. Lugd.

Anem. Tuberosa Geranifolia, Lob.

Anem. montana, Cæs.

Anem. Ropertiana, Tab. geranii folia, Ger.

Flos ex 14. aut 15. foliolis mucronatis compositus, coloris est cærulei, vel rubri, vel ex utroque mixti, ett extima parte subcærulei, interna albi: sic flore nunc cæruleo, nunc rubro, nunc albo reperitur: quare Taber. tres species, alba, cærulea, & rubra.

II. Anemone tenuifolia flore multifido dilutè purpurascente.

Anem. hort. tenuifol. 9. Simpl. flore, Clus. hist.

Flos ex 14. et pluribus foliolis dilute purpureis, et quasi carneis, nullis unguium vestigium constat.

III. Anemone œnanthes folio flore violaceo hexaphyllo

Anem. tenuifol. altera, Clus. hisp.
Anem. hort. tenuif. simpl. fl. Eid. hist.
Anem. 3. Dod. [illegible]
Anem. bulbosâ radice, Ad.
Anemone, Cast. angustif. Tab. ern. tenuifol. Cam. at. 1. in ep.
an Anemone altera, Cæs.
Anem. tenuifol. fl. purpureo violaceo, Eyst.

Flos, qui ex 6. interdum 7. & 8. foliis compositus est, communiter est purpureus seu violaceus, externa parte lanuginosus: est ruber seu phœniceus, vel ex purpurâ rubens: est & albus: quare apud Tabern. Anem. corallina violacea & alba: &
Anem. angustifol. 3. 4. & apud Gerard. fig. tres.

IV. Anemone tenuifol. fl. pallidè coccineo.
Anem. hort. tenuif. 16. simpl. fl. Clus. hist.

Flos hexaphyllus, foris tenui lanugine pubescens, coloris dilutè rubescentis, internè coccinei valdè diluti, unguib. amplis albis.

V. Anem. tenuifol. coccineo fl. hexaphyllo.
Anem. hort. tenuif. 3. simpl. fl. Clus. hist.
an Anemone alterum genus, Cæs.

Flos floridi coccinei coloris, unguibus magnis, ex pallido, fusco & albo mixtis.

VI. Anem. tenuif. coccineo flore octophyllo.
Flos Anem. hort. tenuif. 4. simpl. flore, Clus. hist.

Flos internè coccineus, unguibus albis, et externè coccineus, tenui lanugine pubescens & splendens.

VII. Anem. tenuifol. flore magno coccineo hexaphyllo.
Anem. tenuifol. coccineo flore simpl. Clus. pan.
Anem. hort. tenuif. 5. simpl. fl. Eid. hist.

Flos intus elegantiss. coccineo colore nitet, foris lanugine pubescit: ungues albi sunt.

IIX. Anem. tenuif. fl. coccineo sanguineo.
Anem. hort. tenuifol. 7. simpl. flore, Clus. hist.

Flos 5. 6. interdum 7. foliorum coloris coccinei, ad sanguineum vergentis, unguibus magnis, ex albidis, purpureis venis distinctis: aliquando flos ad cocti lateris

colorem accedit nec splendet.

IX. Anemone tenuifol. flore sanguineo coccineo.
Anem. hort. tenuif. 8. simpl. flore, Clus. hist.
floris sex folia, externè lanugine obducta, coloris sunt sanguinei saturatioris & splendentis, internè sanguinei coccinei permixti.

175 X. Anem. tenuif. fl. sanguineo coccineo alter.
Anem. hort. tenuif. 20. simpl. fl. clus. hist.
Flos major hexaphyllus, sanguineo colore, vel inter coccineum & conchinelleum medio, unguib. minoribus & albicantibus.

XI. Anem. tenuifol. fl. ex sanguineo & coccineo medio.
Anem. hort. tenuif. 19. simpl. fl. Clus. hist.
flos hexaphyllus coloris ex sguineo et coccineo medii, diluti, ei proximè similis quem vulgus cochinelleum appellat: ungues magni, albi & quasi argentei.

XII. Anem. tenuifol. fl. amplo sanguineo hexaphyllo.
Anem. hort. tenuifol. simpl. fl. 6. Clus. hist.
Flos coloris sanguinei elegantissimi, unguib. magnis albis.

XIII. Anem. tenuifol. fl. amplo atro rubente.
Anem. hort. tenuif. 17. simpl. fl. Clus. hist.
Flos hexaphyllus, coloris sanguinei ex atro rubentis, et quasi serici panni villosi Kermesino colore praediti, caerulei.

XIV. Anem. tenuifol. flore rubro saturo.
Anem. hort. tenuifol. 16. simp. flore, Clus. hist.
Flos hexaphyllus, ruber, seu potius sanguineus, unguibus magis saturis, venis albicantibus distinctis.

XV. Anem. tenuifolia flore niveo.
Anem. hort. tenuif. 13. simp. flore, Clusii hist.
Flos hexaphyllus niveus, cujus unguibus carnei quid aspersum: apicibus ex obscura purpura nigricantibus.

XVI. Anemone tenuif. flore amplo candido.
Anem. hort. tenuif. 12. simp. flore, Clus. hist.

Flos hexaphyllus prorsus candidus, unguibus externe virescentibus, apicibus nigris.

XVII. Anemone tenuifo. cretica fl. magno albo: quæ in prod. sub 1. descripta est.

XIIX. Anem. tenuifolia fl. albicante.
Anem. hort. tenuif. 15. simp. flore, Clus. hist.
Flore est hexaphyllo candicante, staminibus albis, apicibus subcæruleis.

XIX. Anemone tenuifolia flore exalbido majore.
Anem. hort. tenuif. 10. simp. fl. Clus. hist.
Anem. tenuif. carneo fl. Clus. pan.
Flos magnus, hexaphyllus coloris primum exalbidi virescentis, dein ad carneum tendentis, unguibus externe virescentibus, interne albis, staminibus carnei coloris.

XX. Anemone tenuif. fl. exalbido minore.
Anem. hort. tenuif. 11. simp. flore, Clus. hist.
Flos minor ex 6. 8. et pluribus foliolis compositus, coloris extrinsecus carnei albo mixti; intrinsecus verò prorsus ferè albi: unguibus & venis ex albo paululum virescentibus.

XXI. Anem. tenuifol. flore furvo albicante.
Anem. hort. tenuif. 21. simp. flore, Clus. hist.
Flos ex cinaceo sive furvo albicans, & tenui velut rubedine perfusus, ut fere est Cappuccinorum pannus.

XXII. Anem. tenuifolia flore carneo striato.
Anem. hort. tenuifol. 14. simp. flore, Clus. hist.
Flos hexaphyllos externè carneus, oris albicantibus. internè exalbidus, venis carneis ad medium folium sparsis, staminibus purpurascentibus, apicibus nigricantibus.

XXIII. Anem. tenuifol. fl. magno suave rubente, unguib. albis.
Anem. tenuif. fl. suavarubente Caccini: ad Clus. cur. post.
Has varietates, satione fieri credibile est, cum aliis quibusdam plantis etiam contingere observatum sit. Nam natura in florum Anemones coloribus,

non minus quam in Tulipis & jridibus ludit: ita ut plusquam triginta discrimina in colore aut unguium varietate, aut foliorum numero observata fuerint.

Anemone Matthioli.

Omnes anemones singulares caules, interdum duos aut tres, vel plures, nullis ramis praeditos proferre observatum fuit, nisi forte id naturae lusu contingat, uno alterove ramulo inter superna folia summum caulem amplectantia, enato. quare, quid matthiolus suis anemonibus quatuor propositis velit, non assequimur: omittere tamen noluimus.

I. Anemone 1.a Matth. Lugd.

II. Anemone 2.a Matth. Lugd. an Ranunculus flore globoso.

III. Anemone 4.a Matth. Cat. in edit. secunda, 1.) Cast. Lugd. Anemone, Lac. Anem: ramosa purpurea, Tab.

IV. Anemone 5.a Matth. Cat. in edit. secunda Anem. altera Cast. Lugd. Anemone altera, Lac. Anem. ramosa lutea, Tab. 171

V. Anemonia varia radica fibrosa peregrina.

Anemones genera varia, floris rosei, lutei, purpurei varietate distincta, aspectu pulchra: vario floris colore, alias rubro, alias purpureo, nonnunquam luteo, obsfervavit Rauwolffius in suo jtinere hierosolymam versus & obiter Lugd. herb. attigit.

Anemone flore pleno.

I. Anemone latifolia maxima versicolor.

Anem. latifolia flore multiplici, Clus. hisp. & pan. Lugd. Anem. hort. latif. pleno flore 1. Eid. hist.

Anem. max. polyanthos Calcedonica, Lob. Ger.

Anemone Calcedonica major, Tab.

Folia florum externa & majora dena aut duodena, viridia sunt, eorum mucronibus coccineo colore leviter & virgatim infectis: interna

minora & angustiora, dilutiore purpura ex rubro nitent.
Aliquando, ex prædicto flore uncialis pediculus, minorem florem ex octo latiorum foliorum partim viridium, partim coccineorum compositum, sustinet, quam progenitâ posuimus.

II. Anemone latifolia flore coccineo.
Anem. hort. latifol. pleno flore 2. Clus. hist.
Differt a priore, quod in hac floris umbilicum glomerata & reflexa folia non occupant.

III. Anemone latifolia coccineo flore duplo vel triplo densiora & pleno, quam prior sit, Clus. cur. post.

IV. Anemone latifolia pavo dicta major. 1.
Anem. hort. latifol. Pavo major 1. Clus. hist.
Flos unicus 20. 30. aut pluribus foliis constans, eleganti, saturato, splendidoq; coccineo colore præditis, unguibus sanguineis, orbe pallido cinctis.

V. Anemone latifolia Pavo dicta major prolifera.
Anem. pavota latifolia multiplex flore miniato, Bry.

VI. Anem. latif. pavo minus polyphylla.
Anem. hort. latif. Pavo major 2. Clus. hist.
Anem. hort. flore pleno coccineo variegata latifolia, Eyst.
Hæc flores minus plenos profert, interdum simplici, 8. 9. aut 10. foliorum serie constantem.

VII. Anem. latif. flava.
Anemone hor. latif. duplo flore flavo, Clus. hist. Eyst.
an Anemone multifido & lanuginoso folio, quod in Apulia luteo flore reperiatur, Ang.

IIX. Anemone tenuifolia multiplex rubra.
Anem. multiplex rubra, Clus. hisp.
Anem. flore polyphyllo tenuifolia, Eid. pan.
Anemo hor. tenuif. pleno flore, Eid. hist.
Anemona 4. Dod.
Anem. flore multiplicato coccineo, Lob. colore tenuifolia, Eyst.
Anem. coccinea multiplex, Ger.
Flore est rubro, cæruleo, albo.

IX. Anemone tenuifolia

multiplex purpurea.
Anem. tenuifol. pleno purpureo flore Caccini, Clus. cur. post.
Est etiam quæ purpuro-cæruleum florem, alia quæ suaverubentem & nitidum profert.

X. Anem. tenuif. multiplex atropurpurascens.
Anem. tenuifol. pleno flore ex atropurpurascente, Clus. cur. post.

XI. Anemone Geranei rotundifolio plena.
Anem. latif. purpuro rubescens plena, Eyst. desc. ab Anemone hort. latifolia 3. Clusii sola multiplici foliorum serie differt.

Anemone Sylvestris.

I. Anemone Sylvestris alba major.
Anem. 3. Matth. Cast. Lug. flore albo, Lob.
Anemone alpina, Ges. fras.
Anemone pannonica, Dod.
Anem. Syl. 1. Clus. pan. & hist. Lob. ad. p. 2.
Anemone ft Syl. flo. candido Thal. Syl. flalbo, Eyst.
Anem. major alba, Tab.
Ranunculi 11. species, Cord. hist.
Aconito cognata videtur, Ges. hor.

II. Anem. Syl. alba minor: pro. 1. in prodromo descripta.

III. Anemone alpina alba major: quæ 2. in prodromo.

IV. Anemone alpina alba minor: quæ 3. in prodromo.

V. Anem. nemorosa flore majore.
an anemone λειμώνια, Theoph.
Sanicula minor quibusdam, Brunf.
Ranunculus candidus, Trag.
Ranunculi 4 species, Fuch. Cord. hist. Lugd.
Ranunculus 6. Tur. 8. Lon.
Ranuncul. parvus, Dod. Gal.
Ranuncul. phragmites Ges. hor.
Ranuncul. nemorosus, Ad. Lob. Tab.
Enneaphyllon, Ang.
Ranuncul. sylvarum, Clus. hist.
Anemone 4. Dod. Syl. vulgaris Clus. pan. montana, Caes.
Anem. nemorum alba, purpurea, coccinea, Ger.

Ranunculi tertii,

[redacted] 1668

[redacted]

